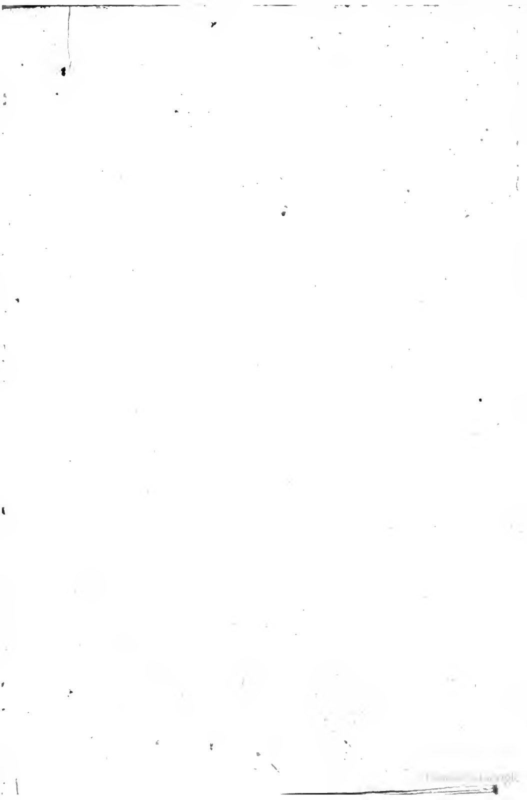
image
not
available

ACTA
CANONIZATIONIS
SANCTORUM

JOHANNIS CANTII, JOSEPHI CALASANCTII a Matre Dei, JOSEPHI a CUPERTINO, HIERONYMI ÆMILIANI, SERAPHINI ab ASCULO, & JOHANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT de CHANTAL

UNA CUM APOSTOLICIS LITTERIS

FELICIS RECORDATIONIS

CLEMENTIS PP. XIII.

COLLECTA, AC NOTATIONIBUS ILLUSTRATA

A JOSEPHO ANDREA MARIOTTI FIDEI SUB-PROMOTORE

QUIBUS ACCEDUNT

ACTA BEATIFICATIONIS SERVORUM DEI

GREGORII BARBADICI, SIMONIS de ROXAS, & BERNARDI a CORLEONE

OPUS POSTHUMUM.

ROMÆ MDCCLXIX.

EX TYPOGRAPHIA PAULI JUNCHI HÆREDIS BIZZARRINI KOMAREK, AC PROVISORIS LIBRORUM SANCTÆ ROMANÆ ECCLESIÆ IN BIBLIOTHECA VATICANA.

SUPERIORUM FACULTATE.

SANCTISSIMO IN CHRISTO PATRI

AC DOMINO NOSTRO

CLEMENTI XIV.

PONTIFICI MAXIMO

CAROLUS MARIOTTI

F. P.

ACTA in caufis Servorum Dei, quos Prædeceffor tuus felicis recordationis CLEMENTIS XIII. folemni ritu fupremis Ecclefiæ Faftis adjunxit, in unum

diligenter collecta, variisque illustrata adnotationibus jam Typis subjecerat Josephus Andreas Frater meus atque in publicam lucem e prælo jamdiu emersissent, nisi gravibus ille, ac diuturnis morbis tentatus fato denique suo cedere debuisset. Peracerba ejus jactura vehementer perculsus, dum privato ac domestico versarer in luctu, novum accessit atque illud publicum tristitiæ & mœroris argumentum ab inexpectata laudati Pontificis morte, qui susceptum a Fratre meo laborem probaverat, & suo nomine vulgandum, decorandumque permiserat. Sed altissimo, ac provido divini Numinis consilio factum est ut in Apostolicam Sedem repentino Sancti Spiritus afflatu, mirabili Patrum consensione, ac prope incredibili non Urbis modo, sed Catholici Orbis universi exultatione & plausu suffecta & assumpta SANCTITAS VESTRA denati. Pontificis meritis, nomini, dignitatique succederet. Quapropter oblatum illi, destinatumque Opus qualicumque industria, ac sumptibus meis absolutum, atque in lucem eductum jure quodam, ac sponte veluti sua ad te pertinere

nemo

nemo erit unus qui ambigat, cum ea contineat quæ a Summi Sacerdotis auctoritate vim omnem ac robur accipiunt, ejusque supremam a Deo acceptam in his causis finiendis potestatem declarant, atque confirmant. Itaque quod tuum est, obsequio quo decet maximo ad te defero, & sanctissimis pedibus humiliter sisto spe maxima fretus non ingratum tibi futurum, quod etsi tenue ac leve offerentis merito, argumenti tamen amplitudine, ac dignitate se tibi satis commendat. Præsertim vero cum ea his Actis comprehendantur quæ ad Josephi a Cupertino admirabilis, & sanctissimi Viri ex ipsa tua Minorum Conventualium Familia res gestas, virtutes, miracula, delatosque illi Canonizationis honores pertinent, quo nihil Ordini tuo gloriosius, nihil tibi jucundius afferri posse crediderim. Ejusdem porro meritis, effusisque ad Deum votis, ac precibus factum præcipue arbitror ut in hac maxima perturbatorum temporum difficultate is Christianæ Reipublicæ sit datus Pastor, ac Rector, qui celebriorum, & ma-

xime

xime ex Seraphico ipſo tuo Inſtituto illuſtrium Pontificum ſanctitatem, doctrinam, vigilantiam, zelum, præclara denique geſta Famam, & gloriam æmularetur ac prorſus referret. Nec præconceptam ab omnibus ſpem fallet SANCTITAS VESTRA, cum ad res ſummas & arduas capeſſendas, nec mentis acies atque amplitudo, nec ad pertractandas ſollertia, & induſtria, nec ad perficiendas conſtantia deſit, ac vigor. His vero naturæ, virtutumque præſidiis & conciliatos Principum animos, & redintegratam eos inter & Sacerdotium concordiam, & reformatos videbimus Chriſtiani populi mores, & priſtinam Eccleſiæ faciem reſtitutam. Id unum deſiderandum manet, quod continenter a Deo precabimur, ut Tibi in publica Chriſtianæ Reipublicæ commoda atque incrementa vigilanti, ac præclara jam multa meditanti atque molienti longa tempora incolumitatis plena decurrant, ut te Principe, te Patre, ac Paſtore reddita Eccleſiæ Pax & tranquillitas nulla deinceps adverſitate turbetur. Reliquum ſit, ut qua nemi-

ni ad te accedenti interclusus est aditus benignitate & clementia, me pedibus tuis advolutum paterna excipias charitate tuoque foveas patrocinio, cujus auspicium & pignus Apostolicam demisse petenti Benedictionem benigne impertiaris.

IMPRI-

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro.

Dom. Jord. Patriarcha Antioch. Viceſgerens.

ADPROBATIONES.

ACTA Canonizationis Sanctorum JOANNIS CANTII, JOSEPHI CALASANCTII, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI ÆMILIANI, SERAPHINI A MONTE GRANARIO NUNCUPATI AB ASCULO, ET JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL ſummâ diligentiâ collecta, & eruditis notis illuſtrata lubenti animo legi, nec quidpiam offendi, quod orthodoxæ fidei, bonis moribus, aut ſacris Eccleſiæ ritibus adverſetur; Quare in lucem edi, ac publici juris fieri poſſe cenſeo, ſi videbitur Reverendiſſimo Patri Fr. Thomæ Ricchinio Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro, quo jubente, librum ſedula inveſtigatione pervolvi, & hæc in veritatis teſtimonium ſubſcripſi XII. Kalendas Sextiles 1769.

Lucas Antonius Verdiani Apoſt. Cærem. Magiſter.

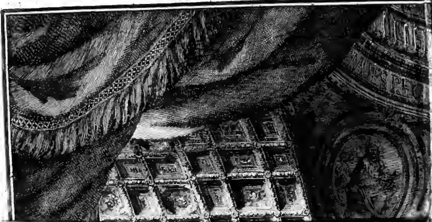
ACTA Canonizationis Sanctorum JOANNIS CANTII, JOSEPHI CALASANCTII, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI ÆMILIANI, SERAPHINI A MONTE GRANARIO NUNCUPATI AB ASCULO, ET JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL in unum volumen collecta, & adnotationibus illuſtrata, quibus Appendicis loco accedit eorum relatio, quæ geſta ſunt in Cauſſis Servorum Dei GREGORII CARDINALIS BARBADICI, SIMONIS DE ROXAS, ET BERNARDI A CORLEONE, quibus, S. M. CLEMENTE XIII. Petri Solium tenente, Beatorum honores fuere decreti, jubente *Reverendiſſimo P. Auguſtino Ricchinio Sacri Palatii Apoſtolici Magiſtro* attento lubentique animo perlegi. Nihil autem dictum deprehendi, quod fidei, boniſquè moribus officiat, vel conſtantiſſimæ Apoſtolicæ Sedis diſciplinæ conſonum non ſit, aut ſacris ritibus, qui in Canonizationis, & Beatificationis ſolemniis ſervari ſolent, quoquo modo repugnet: imo maxime miratus ſum illius, qui id ſibi onus ſumpſit, diligentiam, & ſtudium in colligendis, illuſtrandis, apteque diſponendis monumentis omnibus, quibus in Relatione texenda uſus eſt. Quamobrem opus dignum exiſtimo, quod nitidis impreſſum formis publici juris fiat. Dabam Romæ XVI. Kalend. Auguſt. MDCCLXIX.

Aloyſius Gardellini J. U. D. & S. Fidei Sub-Promotor.

IMPRIMATUR.

Fr. Thomas Auguſtinus Ricchinius Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii Apoſtolici Magiſter.

ACTA

ACTA CANONIZATIONIS SANCTORUM

JOANNIS CANTII, JOSEPHI CALASANCTII, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI ÆMILIANI, SERAPHINI A MONTE GRANARIO NUNCUPATI AB ASCULO, ET JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL.

CCLESIA Catholica Æterni Regis electa, atque cariſſima Sponſa, quam univerſæ Filiæ beatiſſimam prædicant, & Reginæ laudare non ceſſant [1], pulchra, ſuavis, & decora, ſicut Jeruſalem [2], non autem ſicut illa carnalis, & terreſtris, quæ ſervit cum filiis ſuis [3], ſed veluti illa, quæ ſurſum eſt Jeruſalem, quæ libera eſt, & Mater noſtra [4], cujus filii cives Sanctorum ſunt, & domeſtici Dei [5] ſuperædificati ſuper fundamentum Apoſtolorum, & Prophetarum, Eccleſia, inquam, iſta inter cætera ſpiritualium donorum chariſmata, quibus tamquam aureis monilibus, & pretioſis margaritis condecoratur, utque ab Hæreticorum conventibus, & ab Eccleſia malignantium [6] diſcriminetur, illud habet præcipuum ornamentum, quod corona aurea expreſſa ſigno Sanctitatis, & gloria honoris [7] ſit redimita. Quæ Sanctitas adeo clara, evidens, & manifeſta in quamplurimis ejus membris, etiam dum vitiorum colluvies univerſum pene Terrarum Orbem obruere videbatur, apparuit, noſtriſque etiam temporibus adeo mirifice elucet, ut os loquentium iniqua penitus obſtruatur [8]. Verum, quia contingere quandoque ſolet, ut Pſeudoapoſtoli, & Operarii ſubduli transfigurantes ſe in Apoſtolos Chriſti, & Angeli Sathanæ in Angelos lucis [9] ſeſe transformantes, ab imperito, & inſano vulgu, veluti veritatis, & ſanctitatis magiſtri plauſu, ac veneratione excipiantur; hine optimo providoque conſilio ſancitum fuit per Romanam Eccleſiam, omnium certo certius [10] Caput a Do-

1 *Cantic. 6. 8.* 2 *Cap. eod. 3.*
3 *Ad Galatas 4. 25.* 4 *Cap. eod. 26.*
5 *Ad Ephes. 4. 1. 20.* 6 *Pſal. 25. 5.*
7 *Eccleſiaſtic. 45. 14.* 8 *Pſal. 62. 12.*
9 *Ep. 2. ad Corinth. 11. 13. 14.*
10 *Cap. 2. Damnamus: de Summa Trinitate.*

Domino, & Magistram constitutam, ut nemini liceret aliquem, quantavis fama sanctitatis celebrem, ac illustrem, utpote Sanctum, & Evangelicarum virtutum Heroem venerari, nisi ejusdem Romanæ Ecclesiæ solemne accederet judicium [1] quod Canonizatio appellatur.

Qua ex re quid boni in Ecclesiam provenerit, quid splendoris, dignitatis, & ornamenti Canonizationibus accreverit, facile ex huc usque peractis cogitatione colligi potest, at oratione explicari difficile admodum redditur: nihil enim sanctius, nil augustius, nil prudentius fieri unquam, aut excogitari potest; tantum enim & studii, & vigilantiæ per Romanos Pontifices in hujusmodi Caussis tot tantisque difficultatibus impeditis adhiberi solet; quod quantum sit, nisi attente omnia, quæ in harum Caussarum ordine, ac serie geri solent, accurate perpendantur, haud facile pro comperto haberi potest. Quod studium etsi summopere apparuit in Canonizationibus omnibus a superioribus Pontificibus habitis, præ ceteris tamen eminet, ac resplendet in Sollemni illa, quam SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS PP. XIII. pro ea, qua pollet in Deum pietate, in celeberrima Terrarum omnium Apostolorum Principis Vaticana Basilica XVII. Kalendas Augusti celebravit, Sanctorum albo adscribens sex Christianæ Religionis Heroes, BEATOS scilicet JOANNEM CANTIUM, JOSEPHUM CALASANCTIUM, JOSEPHUM A CUPERTINO, HIERONYMUM AEMILIANUM, SERAPHINUM A MONTEGRANARIO nuncupatum AB ASCULO, ET JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL; cujus rei, ut posterorum memoriæ certum, indubiumque remaneat monumentum, dabo operam, ut a principio quemadmodum res gesta sit cuilibet innotescat.

In ipso orationis limine statim offendimus Caussam B. JOANNIS CANTII Presbyteri, qui in celeberrima Cracoviensi Academia philosophicas, theologicasque scientias non sine eruditionis, ac doctrinæ nomine auditores docuit, & christianis adeo refulsit virtutibus, tantaque miraculorum gloria ab Altissimo extitit insignitus, ut cum ad Superos evolavit, continuo ejus memoriam veneratione Cælicolis debita Cracovienses Cives fuerint prosequuti. [2] Verum, cum inclytus Poloniæ Rex, Regnique Proceres omnes Beatum hunc Virum Sanctorum Fastis per Sedem Apostolicam adscribi exoptarent, Urbanum PP. VIII. sedulo urgere cœperunt, ut Commissionem Introductionis Caussæ signaret, quorum vota, ad Sanctuarii lances re diligenter perpensa, anno MDCXXIX. Pontifex benigne excepit. [3] Hinc remissoriales, quas vocant litteras, Cracoviensi Antistiti datæ fuere, ut in ejusdem virtutes, ac miracula Apostolica auctoritate inquireret [4], sed interea temporis nonnullis exortis difficultatibus, ad annum usque MDCLXVI. Caussa stetit, quo anno Alexander PP. VII. Commissionem, ut ajunt, Reassumptionis firmavit [5], in Relatorem ejusdem Caussæ elegit Cardinalem Volumnium Bandinelli [6], atque Reverendissimo Episcopo Cracoviensi dedit in mandatis, ut judicium super Casu, quem ab Urbani PP. VIII. decretis dicunt exceptum, institueret [7].

Non ita multo post Cardinalis Bandinelli moritur, eique Angelus Celsus [8] sufficitur [9], cui Petrus Vidonus [10] subrogatur, quo rem strenue agente XII. Kalendas Augusti MDCLXXVI. publicus Cultus, quem centum, & ultra annis supra ejusdem Urbani PP.

1 *Cap. Audivimus: de Reliquiis, & veneratione Sanctorum.*
2 *Ex prim. Fact. concord.* §. 1.
3 *Ex eod. Fact. concord.* §. 2.
4 *Cit. Fact. concord.* §. 3.
5 *Cit. Fact. concord.* §. 4.
6 *Volumnius Bandinelli* Patria Senensis, antea Patriarcha Constantinopolitanus, Cubiculo Pontificio Præfectus, ac Palatii Apostolici Œconomus, ab Alexandro PP. VII. Nonis Aprilis MDCLX. S. R. E. Cardinalis declaratus fuit, Tituloque Equitii donatus, SS. scilicet Martini, & Sylvestri ad Montes; decessit Nonis Junii MDCLXVII.
7 *Cit. Fact. concord.* §. 5.
8 *Angelus Celsus* Romanus Diaconus Cardinalis S. Georgii ad Velum aureum XIX. Kalendas Februarias MDCLXIV. ab eodem Alexandro PP. VII. eligitur. Vir scientia, ac pietate celeberrimus; Referendarium enim utriusque Signaturæ gessit; Congregationis Boni Regiminis fuit a Secretis; ac tandem Auditoris Rotæ spectabile Munus summa cum laude obiit.
9 *Cit. Fact. concord. eod.* §. 5.
10 *Petrus Vidonus* Cremonensis ex Episcopo Laudensi Nonis Aprilis MDCLX. Cardinalis Tituli S. Callixti ab eodem Pontifice constituitur.

PP. VIII. ætatem Beato exhibitum Causſæ Poſtulatores contendebant, in quæſtionem venit, ac fauſto feliciqe eventu Pontificio Oraculo fuit roboratus [1].

Decius poſtmodum Cardinalis Azzolinus [2], quem Ven: Innocentius PP. XI. in Causſæ Ponentem delegerat [3], alteras litteras remiſſoriales pro novis compilandis Actis ſuper Beati virtutibus direxit, quæ Acta ad juris, & litterarum remiſſorialium regulas fuiſse adornata [4], referente Leandro Cardinali Colloredo [5], qui Azzolino ſucceſſerat, Congregatio Ordinaria Sacrorum Rituum recognovit, ac declaravit; idque recepto vocabulo, quod etiam nos uſurpare minime detrectabimus, Validitas dicitur.

Et quamvis diligentiſſimi Poſtulatores ad examen virtutum Beati devenire etiam atque etiam in optatis haberent, id tamen minime datum eis fuit atque conceſſum, donec diſceptatio de Scriptis temere Beato attributis [6], a Cardinali Colloredo ſuſcepta, quæ adhuc ſub judice erat, xv. Kalendas Octobris MDCCXXX. cura Cardinalis Ludovici Pici Mirandulani [7] per Sacram Rituum Congregationem abſolveretur; quapropter non ante IV. Nonas Julii MDCCXXXII. Sacrorum Rituum Ordinaria Congregatio haſce cœpit diſcutere virtutes, quibus rigidiori trutina examinatis, cenſuit *Ita de Virtutibus* (Beati) *conſtare, ut procedi poſſit ad diſcuſſionem Miraculorum*; cui Sacræ Congregationis reſponſo [8] Nonis ejuſdem menſis ſua auctoritate Clemens PP. XII. roboris firmitatem adjecit.

Sic voti compotes Poſtulatores effecti totis laborarunt viribus, ut miracula, quæ Deus ad Beati ſanctitatem declarandam patraverat, a Romano Pontifice probarentur; ſed quia opus antea fuit & de ipſis miraculis inquiſitionem adornare, illiuſque validitatem perpendere [9], multum proinde temporis, antequam de eiſdem diſceptaretur, prolabi fuit neceſse.

Interea temporis Picus Causſæ Ponens ab Urbe diſceſſit; hinc penes Camillum Cardinalem Cybo [10], qui Pici partes gerebat, horum miraculorum judicium [11] in Congregatione Antepræparatoria XIII. Kalendas Julii MDCCXLII. primum fuit inceptum, quod in Præparatoria [12] XIII. Kal. Sept. MDCCXLIV. Annibale Cardinali Albani tunc Causſæ Ponente proſequutum, tandem in Generalibus Comitiis III. Nonas Auguſti MDCCXLV. coram Sa: Me: Benedicto PP. XIV. ad exitum uſque fuit perductum.

Verum cum intelligerent Poſtulatores, ex quatuor, quæ in medium protulerant, miraculis, duo tantum communi fere calculo a Suffragatoribus doctiſſimis fuiſse probata, & optime haberent perſpectum ex novis Pontificis Benedicti [13] decretis in hiſce antiquiſſimis Causſis, quæ per viam Caſus excepti incedunt, quatuor deſiderari miracula, ut quis in Catalogo Sanctorum poſſit recenſeri, minime a doctiſſimo Pontifice eorumdem approbationem efflagitarunt, expectandum ſatius rati, donec Altiſſimus gloriam Servi ſui novis adaugeret prodigiis.

Vix pauci effluxerant anni cum ad Urbem Romam rumor adventavit, Deum ad oſtendendas divitias gloriæ ſuæ in B. JOAN-

1 *Cit. Fact. concord. eod.* §. 5.

2 *Decius Azzolinus* Firmanus IV. Nonas Martii MDCLIV. ab Innocentio PP. X. Diaconus Cardinalis S. Adriani eligitur, quam Diaconiam cum illa S. Euſtachii commutavit.

3 *Cit. Fact. concord.* §. 7.

4 *Cit. Fact. concord.* §. 11.

5 *Leander Colloredus* Forojulienſis ſcientia, ac pietate conſpicuus, cum eſſet Presbyter Oratorii S. Philippi Nerii IV. Nonas Septembris MDCLXXXVI. ab Innocentio PP. XI. Cardinalium Collegio adſcribitur. Major fuit Pœnitentiarius, ac Titulum habuit S. Petri in Monte Aureo.

6 *Cit. Fact. concord.* §. 16.

7 *Ludovicus Picus* ex Ducibus Mirandulæ VI. Kalendas Octobris MDCCXII. a Clemente PP. XI. in Cardinalem eligitur. Primum habuit Titulum S. Sylveſtri in Capite, deinde S. Praxedis, ex quo Epiſcopus Albanenſis conſtituitur, ac denique Portuenſis; obiit V. Idus Auguſti MDCCXLIII.

8 *Cit. Fact. concord.* §. 19.

9 *Cit. Fact. concor.* §§. 20. 21. 23. & 25.

10 *Camillus Cybo* ex Principibus Maſſæ X. Kalendas Aprilis MDCCXXIX. Presbyter Cardinalis S. Stephani in Monte Cælio a Benedicto PP. XIII. conſtituitur, ex quo optavit primum Titulum S. Mariæ de Populo, deinde S. Mariæ Angelorum. Deceſſit pridie Idus Januarii MDCCXLIII.

11 *Cit. Fact. concord.* §. 26.

12 *Cit. Fact. concord.* §. 28.

13 *De Canonizat. SS. lib.* 3. *cap.* 3. *num.* 25.

nem Cantium, nova in dies miracula, ac prodigia operari; quo rumore Postulatores commoti, ac in spem erecti quamprimum ultimam manum huic Causæ imponendam, alios curarunt exarari Processus [1], ut ad horum etiam miraculorum disquisitionem devenirent; quibus Processibus absolutis, tres habiti sunt sapientissimorum Patrum Conventus, primus scilicet VII. Idus Julii MDCCLXIV. apud Eminentissimum Cardinalem Joannem Franciscum Albani Sabinensem Episcopum postremum Causæ Relatorem, alter XIII. Kalendas Sept. MDCCLXV. in Palatio Apostolico Quirinali [2]: ac denique tertius IV. Nonas Decembris MDCCLXVI. coram Sanctissimo Domino Nostro Clemente PP. XIII., in quibus fere omnes doctissimi sapientissimique Suffragatores tanti ponderis eadem existimarunt miracula, ut digna forent, quæ per certum Sanctitatis Suæ judicium comprobarentur.

Hæc tamen nova miracula, quia tria numero erant, satis nec ipsa videbantur, ut ad exoptatum finem Causam tandem perducerent; quamobrem Postulatores [3] supplici a Sanctissimo Domino Nostro efflagitarunt libello, ut illa antiqua miracula, jam discussa, atque agitata, dum Ecclesiæ habenas Benedictus PP. XIV. moderabatur, decreto confirmaret suo. Pontifex benignissimus pro sua religione, ac prudentia, ne quid in re gravissima temere inconsultoque decernere videretur, statuit, deciditque peculiarem instituendam Congregationem fore, in qua EE., & RR. DD. Cardinales Carolus Albertus Guidobonus Cavalchini Episcopus Ostiensis SSmi Domini Nostri Prodatarius, Joannes Franciscus Albani Episcopus Sabinensis Causæ Ponens, Joseph Maria Feroni Tituli S. Cæciliæ Sacrorum Rituum Congregationis Præfectus, Marcus Antonius Columna Tituli S. Mariæ de Pace, Liberianæ Basilicæ Archipresbyter, ac Domini PP. in Alma Urbe Vicarius, & cl: me: Antonius Andreas Galli Tituli S. Petri ad Vincula, Major Pœnitentiarius, nec non Illustrissimi, & RR. DD. Scipio Burghesius tum Sacrorum Rituum Congregationis a Secretis, & Cajetanus Forti, qui tunc temporis Fidei Promotorem agebat, una cum Reverendissimo Patre Thoma Ricchini Sacri Palatii Apostolici Magistro, & bo: me: Patre Abbate Mauro Sartio Ordinis Camaldulensium, quid de ipsis miraculis judicarent, liberrime exponerent; qui omnes minime dubitarunt in affirmativam descendere sententiam.

Quæ hactenus diximus ex duobus, ut vocant, Factis Concordatis in Generalibus Consessibus per Eminentissimos Causæ Ponentes exhibitis comprobantur; facturos igitur operæ pretium duximus, si & ipsa Facta Concordata (ne quid temere a nobis positum suspicetur) hic impræsentiarum proferemus.

CRACOVIEN.

Canonizationis BEATI JOANNIS CANTII Presbyteri Secularis, & in Alma Universitate Academiæ Cracovien. Sacræ Theologiæ Doctoris, & Professoris.

FACTUM CONCORDATUM

Beatissime Pater.

1 „ JOANNES CANTIUS Cracoviæ [4] „ natus ex Catholicis, piisque Parentibus, post adeptam Sacerdotalem dignitatem, ac lauream doctoralem in Universitate Academiæ dictæ Civitatis, in „ qua sacram etiam Theologiam publice „ legit, & munus Decanatus celebris illius „ Archigymnasii summa cum laude obivit, „ sanctissimis moribus imbutus, christianis„ que

1 *Ex secundo Fact. concord.* §§. 1. 2. 3.

2 *Ex eod. Fact. concord.* §. 7.

3 *Cit. Fact. concord.* §. 6.

4 De Urbe Cracoviæ hæc habet Martinus Cromerus *lib. 1. de Situ Poloniæ, & Gente Polona* = Princeps est Cracovia in minore Polonia Regum, & Regni domicilium: quæ cum ædificiorum privatorum juxta, ac publicorum splendore, atque munitione, tum rerum omnium ad victum, cultumque corporis pertinentium, & mercium exoticarum copia, emporio, ma-

,, que virtutibus mirifice , quoad vixit ,
,, ornatus , maxima cum fama ſanctitatis
,, mortuus eſt anno Domini 1473., adeout
,, ab inde citra Cultu publico, & eccleſiaſti-
,, co tanquam Beatus condecoratus fuerit .

2 ,, Anno 1629. prævia diſcuſſione Pro-
,, ceſsus authoritate Ordinaria conſtructi in
,, præfata Civitate Cracovienſi ſuper fama
,, ſanctitatis, virtutum, ac miraculorum
,, dicti Beati, ſan. mem. Urbanus VIII. per
,, ſpecialem Commiſſionem propria manu
,, ſignatam, illius Cauſſam inquirendam, &
,, diſcutiendam commiſit Sac. Rituum Con-
,, gregationi, mandando, quod in eadem
,, abſque alia Proceſſuum in genere conſe-
,, ctione ad inquiſitionem in ſpecie deve-
,, niretur.

3 ,, In ſequelam ejuſmodi Commiſſionis
,, ſub eodem anno decretæ, & expeditæ fue-
,, runt per Sac. Rituum Congregationem
,, litteræ remiſſoriales pro inquiſitione
,, ſpeciali, ſed ob varia, quæ ſupervene-
,, runt, impedimenta, ejuſmodi litteræ
,, executioni totaliter demandari non va-
,, luerunt, & Cauſſa ſiluit uſque ad annum
,, 1666.

4 ,, Interim vero ſupervenientibus de-
,, cretis generalibus a ſan. mem. Urba-
,, no VIII. publicatis, ſub die 23. Martii
,, prædicti anni inſtitum fuit pro ſignatura
,, Commiſſionis reaſſumptionis, & ſan. mem.
,, Alexander VII., prævio conſilio Sac. Con-
,, gregationis, eamdem Commiſſionem in
,, ſtatu, & terminis, in quibus Cauſsa re-
,, periebatur, ſignavit.

5 ,, Poſtmodum ſub die 26. Junii ſupe-
,, rius enunciati anni decretæ, & expedi-
,, tæ fuerunt litteræ remiſſoriales ad con-
,, ſtruendum Proceſſum particularem ſuper
,, Cultu ab immemorabili dicto Beato præ-
,, ſtito, ſeu Caſu excepto a ſupradictis de-
,, cretis; quo Proceſſu completo, ad Ur-
,, bem delato, ac ſervatis ſervandis aper-
,, to, ad relationem Eminentiſſimi Cardi-
,, nalis Vidoni ſuffecti in locum Eminentiſ-
,, mi Celſi, qui jam fuerat ſubrogatus in lo-
,, cum Eminentiſſimi Bandinelli olim Cauſ-
,, ſæ Relatoris; propoſitum, & diſcuſſum
,, fuit dubium ſuper Cultu immemorabili,
,, ſeu Caſu excepto a præfatis decretis, quod
,, ſavorabiliter reſolutum extitit ſub die 21.
,, Martii 1676., Summo Pontifice conſimi-
,, lem Sac. Congregationis reſolutionem
,, confirmante die 28. ejuſdem menſis, &
,, anni.

6 ,, Hinc expeditis aliis litteris remiſ-
,, ſorialibus, & compulſorialibus ad con-
,, ſtruendum Proceſſum Apoſtolicum ſuper
,, virtutibus, & miraculis in ſpecie, per
,, interceſſionem prælaudati Beati a Deo pa-
,, tratis, iiſque ad partes tranſmiſſis, dum
,, Judices delegati illius compilationi adhuc
,, vacarent, preces porrectæ ſunt nomine
,, Sereniſſimi Poloniæ Regis in Sac. Rituum
,, Congregatione pro conceſſione Officii, &
,, Miſsæ in honorem prædicti Beati; ipſa
,, autem Sac. Congregatio injunxit bon.
,, mem. R. P. D. Bottinio [1] tunc Fidei
,, Promotori, ut recognoſceret, an ex Pro-
,, ceſsu Apoſtolico confecto ſuper Cultu ta-
lia

magnis ad vitam degendam commoditatibus, hominumque frequentia, civilitate, & elegantia, facile primum locum obtinet, & cum claris Germaniæ, Italiæque Urbibus certat. Germanis autem Mercatoribus abundat antiquitus. Neque caret Italis. Habet opportunitatem Viſtulæ fluvii, quo piſces, ligna, & omnis ædificiorum materia e vicina Sileſia importantur. Nonnulla etiam cum alio, tum in Pruſſiam deportantur, & inde merces exoticæ reportantur. Habet item ſuburbana ampla, & frequentia, & cum hortis, atque pomariis delicatis, tum vivariis piſcium, & prædiis culta, ac temperie Cœli amœna... ...Habet Arcem peramplam Cracovia a latere Auſtrali in colle, ſeu rupe, Viſtulæ, & Stradomiæ imminentem, mœnibus, turribuſque munitam, & magnificis Regiæ, ac Baſilicæ, in qua Sedes eſt Epiſcopi, duorumque præterea Delubrorum, & aliarum privatarum domuum ædificiis exornatam. Regiam quidem Sigiſmundus Rex ſenior noſtra fere memoria in eam, quæ nunc viſitur, formam, amplitudinem, & ſplendorem redegit. Habet Academiam quoque omnium diſciplinarum, atque doctrinæ ſtudiis & profeſſione florentem. Olim tamen, quam nunc honeſtis diſciplinis, & frequentia Præceptorum juxta, ac ſtudioſorum florentiorem, cum principes Viri ornamentis Patriæ magis faverent, ac ſtuderent, nec dum vel Luteraniſmo infectæ, vel ferro Turcico divexatæ, & ferme ſubactæ eſſent gentes finitimæ. Sita eſt autem Urbs ea non procul a finibus Sileſiæ, Ungariæ, & Ruſſiæ, longitudinis quidem gradu 42., latitudinis vero 50. =

1 *Proſper Bottinius* Archiepiſcopus Myrenſis Fidei Promotor, & Fiſci Advocatus eximiæ doctrinæ & probitatis nomine utramque provinciam per plures

„ lia resultarent circa virtutes, & miracula ejusdem Beati, ut locus esse posset petito indulto. Factaque per dictum Fidei Promotorem in S. Rituum Congregatione relatione contentorum in dicto Processu, tam quoad virtutes, quam quoad miracula, san. mem. Innocentius Papa XI. sub die 17. Septembris anni 1680. per suas Litteras in forma Brevis expeditas benigne elargitus est indultum, quod quolibet anno die anniversaria obitus ejusdem Beati Officium, & Missa de Communi Confessoris non Pontificis sub ritu duplici, tam in Civitate Cracoviæ, quam in toto Poloniæ Regno recitari, & respective celebrari posset; & paulo post die nempe 9. Augusti anni 1681. Sac. Congregatio concessit, quod Festum ipsius Beati quotannis justis de causis transferri posset ad diem 19. Octobris.

7 „ Vita postea functo Eminentissimo Cardinali Vidono, & in ejus locum sub die 20. Septembris prædicti anni suffecto Eminentissimo Cardinali Azzolino, isto referente, Sac. Congregatio, attenta dispensatione a Processu in genere, in corpore duplicis Commissionis in præsenti Caussa signatæ a duobus Summis Pontificibus, Urbano nimirum VIII., & Alexandro VII. contenta, die 22. Novembris superius memorati anni, relaxavit novas litteras remissoriales, & compulsoriales ad absolvendum Processum super virtutibus, & miraculis in specie, quatenus jam inceptus esset, vel ad illum ex integro compilandum, quatenus nunquam inchoatus fuisset.

8 „ Subinde vero sub die 20. Julii 1686. cum propter imminentem ruinam, quam minabatur Ecclesia Collegiata S. Annæ Cracoviæ, in qua Beati Corpus a tempore felicis ipsius in Domino obdormitionis semper asservatum fuerat, restauranda esset, Sac. Congregatio, annuente etiam Summo Pontifice, sub die 7. Augusti ejusdem anni indulsit, ut dictum Corpus interim transferri posset ad Oratorium, seu Cappellam Universitatis Academiæ Cracovien., vel in alium decentem locum arbitrio Ordinarii præfatæ Civitatis.

9 „ Sub eadem quoque die prædicta Sac. Congregatio subrogavit alios Episcopos in locum primo delegatorum jam præmortuorum, vel a Cracovia de proximo absuturorum in Judices ad conficiendum Processum super virtutibus, & miraculis in specie, prorogato etiam ad alium annum termino unius anni alias concesso ad absolvendum dictum Processum, Summo Pontifice utrumque Sac. Congregationis decretum confirmante, primum die 7. Augusti 1686., secundum vero die 29. Martii 1688. Similem quoque termini prorogationem pluries in posterum Sac. Congregatio cum assensu, & approbatione Summi Pontificis renovavit die 12. Martii 1689. 11. Februarii 1690. 11. Augusti 1691., & 13. Septem. 1692.

10 „ Absoluto jam vero Processu prædicto, eoque ad Urbem delato, die 15. Maii 1694. Sac. Congregatio, annuente Summo Pontifice die 19. ejusdem mensis, illius aperitionem demandavit, & sub die 30. Martii 1697. indulsit, quod dubium super validitate dicti Processus proponi, & discuti posset in Congregatione Ordinaria absque interventu Consultorum, & hanc eamdem Sac. Congregationis resolutionem Summus Pontifex approbavit, & confirmavit die 3. subsequentis mensis Aprilis.

11 „ Successive proposito per clar. mem. Cardinalem Colloredum, in Caussæ Relato-

rus annos rexit; verum, ingravescente ætate, apopletico perculsus morbo, ne oneri & labori succumberet, in eisdem Muneribus Coadjutor ei datus fuit Joannes Baptista Bottinius fratris filius, qui cum anno MDCCVIII. vitam cum morte commutasset, tunc Clemens PP. XI. provida deliberatione hujusmodi Munera, quæ antea semper per unum eumdemque hominem fuerant administrata, primum sejunxit ac separavit, eligens in Coadjutorem ad Promotoris Fidei Officium Prosperum de Lambertinis, (qui summo Ecclesiæ bono ad Pontificiam Petri Cathedram XVI. Kalendas Septembris anno MDCCXL. evectus, Benedicti PP. XIV. nomen assumpsit) & in Coadjutorem Muneris Advocati Fisci constituens Philippum Sacripantem, ut videre est ex ejusdem Clementis PP. XI. Litteris in forma Brevis expeditis VII. Idus Aprilis MDCCVIII.

„ torem subrogatum ob jam secutum obitum „ Eminentissimi Cardinalis Azzolini, dubio super validitate supradicti Processus „ in Congregatione Ordinaria sub die 5. „ Octobris 1696. affirmativum prodiit rescriptum, quod fuit a Summo Pontifice „ die 19. ejusdem mensis, & anni confirmatum.

12 „ Deinde Sac. Congregatio die 5. „ Junii 1698., benigno Summi Pontificis „ interveniente assensu, decrevit, & relaxavit litteras compulsoriales ad effectum „ extrahendi ex Archivo Curiæ Episcopalis „ Cracoviensis Processum authoritate Ordinaria in Caussa constructum, & novum „ illius exemplum faciendi, ad Urbem transmittendum, attenta deperditione primi „ transumpti alias transmissi.

13 „ Rursus die 7. Februarii 1699. Sac. „ Congregatio indulsit, quod Corpus Beati „ de antiquo sepulchro, & capsa, in quibus asservabatur, extrahi, & in novum „ marmoreum monumentum nuper extructum transferri, ac reponi posset, Summusque Pontifex similis indulti concessionem approbavit sub die 14. ejusdem mensis.

14 „ Die vero 23. Januarii 1700. Sac. „ Congregatio, assentiente Summo Pontifice, sub die 17. subsequentis mensis Februarii commisit Eminentissimo Colloredo Ponenti revisionem Operum Beato attributorum cum solitis facultatibus.

15 „ Delato postea ad Urbem novo transumpto Processus Ordinarii, alias in Caussa constructi, illius aperitio demandata „ fuit die 5. Decembris 1716., & sub die „ 12. Junii subsequentis anni 1717. Sac. Congregatio benigne dispensavit, ac concessit, quod dubium super validitate istiusmodi Processus proponi, & discuti posset „ in Congregatione Ordinaria absque interventu Consultorum, & Summus Pontifex die 12. Januarii, ac Julii respective „ ejusdem anni utrumque Sacræ Congregationis rescriptum approbavit.

16 „ Defuncto jam vero Eminentissimo „ Colloredo, atque in ejus locum a Summo Pontifice die 18. Junii 1727. subrogato Eminentissimo Cardinali Pico, hic „ nulli exquisitiori parcens diligentiæ pro „ eruenda veritate circa Opera, quæ Beato attribuebantur, curavit adUrbem referri tam volumina originalia dictorum Operum, quam Album Universitatis Cracoviensis, in quo certus Beati character „ continebatur. Delatis itaque Romam præfatis voluminibus, iisque perlustratis, „ necnon super eis auditis plurium peritorum Scriptorum, una cum voto Reverendissimi Archiepiscopi [1] Ancyrani antiquorum characterum peritissimi, ad relationem dicti Eminentissimi Cardinalis „ Pico die 17. Septembris 1730. prodiit „ decretum: ***Non constare, quod Opera in Processu Apostolico compulsata, & Beato attributa essent ipsius Beati, ideo procedi posse ad ulteriora***, & Summus Pontifex ejusmodi Sac. Congregationis decretum benigne confirmavit die 20. ejusdem „ mensis; & anni.

17 „ Die 14. Augusti 1732. san. mem. „ Clemens Papa XII. benigne indulsit, quod „ dubium super virtutibus in gradu heroico discuti posset in Congregatione Ordinaria absque interventu Consultorum.

18 „ Die

1 *Justus Fontaninus* Archiepiscopus Ancyranus doctus atque eruditus vir, veterum Codicum, & antiquorum characterum peritissimus fuit, non mirum proinde si in hujusmodi B. Joannis Caussa, aliisque quamplurimis, dum de Scriptis quæstio, contentioque erat, ejus sententia a Sacra Congregatione Rituum fuerit exquisita. Eminentissimus Cardinalis Imperialis ipsum Bibliothecæ suæ Præfectum constituit, cujus librorum Indicem summa cura & studio Fontaninus collegit, publicique juris effecit. Clemens PP. XI., qui eruditos doctosque viros maximis cumulare beneficiis laudis sibi ducebat, eumdem inter suos Cubicularios, quos Honorarios vocant, adnumeravit. Benedictus PP. XIII. Officium Abbreviatoris Sacri Palatii eidem commisit, simulque in mandatis dedit, ut quotquot reperiri poterant Canonizationum Constitutiones, exquireret, & in unum Codicem redactas, typographicis formis excussas ederet; id improbo labore, conquisitis undique monumentis Fontaninus præstitit; paucissimæ enim Constitutiones illæ erant, quæ in Bullario Romano reperiebantur, atque ipsæ crebris scatebant erroribus, quos ope veterum Codicum corrigere oportuit; neque hac tantum diligentia contentus, lemmata etiam, & notulas adjecit, fontesque indicavit, unde easdem Constitutiones hauserat. Prodiit hoc opus Romanis typis anno MDCCXXIX. Benedicto PP. XIII. inscriptum sub titulo Codicis Canonizationum.

18 ,, Die 21. Martii 1733. decretæ, & ,, relaxatæ fuerunt per Sac. Rituum Congregationem litteræ remissoriales ad construendum Processum Apostolicum super ,, miraculis ad intercessionem Beati recenter patratis.

19 ,, Proposito subinde, ac discusso sub ,, die 4. Julii præcitati anni in Sac. Congregatione Ordinaria dubio super virtutibus heroicis sæpedicti Beati, responsum ,, fuit: *Ita de Virtutibus constare, ut procedi possit ad discussionem Miraculorum*: ,, quod rescriptum Summus Pontifex approbavit die 7. ejusdem mensis.

20 ,, Rursus die 17. Julii 1734. Sac. Congregatio concessit facultatem Officiali Generali Cracoviensi nominandi alias Dignitates, seu Canonicos Ecclesiæ Cathedralis in Judices loco Dignitatum, & Canonicorum absentium, atque jam nominatorum ab Episcopo Cracoviensi pro absolvendo præmemorato Processu super miraculis recenter patratis, id quod etiam ,, approbavit Summus Pontifex die 20. prædicti mensis.

21 ,, Die 6. Augusti anni 1734. Sac. Congregatio prorogavit terminum alias concessum ad absolvendum enunciatum Processum, & largita est facultatem Judicibus delegatis recipiendi examen testium, ,, tam super miraculis non contentis in litteris remissorialibus, quam secutis post ,, illarum expeditionem, & in posterum fortasse sequendis, & Summus Pontifex die ,, 10. dicti mensis utramque concessionem ,, benigne confirmavit.

22 ,, Die 16. Februarii 1737. Sac. Congregatio confirmavit electionem Beati in ,, Compatronum principalem totius Regni ,, Poloniæ, ac magni Ducatus Lituaniæ, eique prærogativas omnes Sanctis Protectoribus principalibus competentes attribuit, ,, elevavitque illius Officium ad ritum duplicem primæ classis cum octava, quod ,, decretum etiam Summus Pontifex approbavit die 20. præfati mensis, & anni.

23 ,, Sub die 12. Septembris 1738. prælaudatus san. mem. Clemens XII. concessit, ut Processus Apostolicus super novis ,, Miraculis jam absolutus, atque ad Urbem ,, delatus, aperiri posset, facta sola recognitione sigilli Officialis Generalis Cracoviensis absque ulla alia recognitione sigillorum cæterorum Conjudicum.

24 ,, Die 31. Martii 1739. Sac. Congregatio approbavit Orationem, & Lectiones proprias pro secundo Nocturno Officii ,, Beati, cui etiam approbationi annuit ,, Summus Pontifex die 11. Septembris ejusdem anni.

25 ,, Inde autem proposito in Sac. Rituum Congregatione dubio super validitate superius memorati Processus constructi super miraculis in specie recenter patratis, die 5. Septembris 1739. rescriptum fuit: *Consulendum esse Sanctissimo pro sanatione ob non factam subscriptionem Judicum juxta decreta*: sed reproposita Caussa die 28. Novembris ejusdem ,, anni super hoc dubio nimirum: *An recedendum sit a decisis quoad sanationem*: ,, ipsa Sac. Congregatio, prævio recessu a ,, decisis, respondit: *Constare in omnibus de Validitate enunciati Processus*: ejusmodique responsum Sac. Congregationis ,, Summus Pontifex approbavit, & confirmavit die 4. Decembris præfati anni ,, 1739.

26 ,, Die 19. Junii 1742. habita fuit ,, Congregatio Antepræparatoria in ædibus clar. mem. Cardinalis Cybo, Eminentissimo Pico Ponente ab Urbe absente, ,, super dubio: *An, & de quibus Miraculis constet post indultam Beato venerationem in casu, & ad effectum, de quo agitur*.

27 ,, Die 9. Septembris prædicti anni ,, 1742. Sanctitas Vestra concessit, quod in ,, honorem supradicti Beati qualibet feria ,, quinta per annum, etiamsi in ea Festum ritus duplicis majoris incideret, celebrari ,, posset Missa votiva post solitam conventualem in Ecclesia S. Annæ Cracoviæ, ubi ,, illius Corpus requiescit.

28 ,, Me tandem in caussæ Relatorem ab ,, eadem Sanctitate Vestra primum ob gra-

,, vem

„ vem infirmitatem Eminentissimi Cardinalis Pico, & iterum post illius obitum recenter secutum, subrogato die 7. Augusti 1743. dubium infrascriptum cum Promotore Fidei concordatum subscripsi, & proposui in Congregatione Præparatoria habita die 20. Augusti nuper elapsi anni, modoque coram Sanctitate Vestra iterum propono dubium:

An, & de quibus miraculis constet post indultam BEATO *venerationem in casu, & ad effectum, de quo agitur.*

A. Card. S. Clementis Ponens.

SECUNDUM FACTUM CONCORDATUM

BEATISSIME PATER.

1 „ QUum post factum concordatum distributum pro Congregatione Generali habita die 3. Augusti 1745. coram san. mem. Benedicto XIV. SANCTITATIS VESTRÆ Prædecessore pro discussione miraculorum a D.O.M. patratorum post indultam BEATO JOANNI CANTIO venerationem, nova supervenissent miracula, supplicarunt Caussæ Postulatores Sac. Rit. Congregationi pro concessione litterarum remissorialium ad effectum construendi Processum Apostolica auctoritate super iisdem novis miraculis, quibus concessis sub die 11. Decembris 1751., & successive expeditis, propter absentiam Cracovien. Antistitis a sua residentia, distrahi necesse fuit ultra biennium illarum aperitionem; interea vero aliud dignatus est Altissimus operari miraculum, ad intercessionem dicti Beati. Quare Postulatores die 16. Decembris laudato san. mem. Benedicto XIV. humiles preces porrexerunt pro concessione aliarum litterarum remissorialium, quibus superadderetur facultas Judicibus primo delegatis recipiendi probationes etiam super dicto novo miraculo.

2 „ Hisce autem litteris benigne concessis, & expeditis, quum stante absentia Rmi Episcopi a Civitate Cracoviensi neutrarum litterarum præsentatio, & aperitio fieri posset, supplicarunt Postulatores S. R. C. pro facultate, quod actus præsentationis, & aperitionis utrarum supradictarum litterarum peragi coram Suffraganeo, seu Vicario Generali Episcopi Cracovien., & ab isto fieri etiam posset nominatio Dignitatum, sive Canonicorum Ecclesiæ Cathedralis, qui tamquam Conjudices in fabricatione dicti Processus intervenire, & assistere debebant. Et quia eadem Sacra Congregatio hujusmodi facultatem benigne impertita est, die 14. Aprilis 1753. præsentatio, & aperitio supradictarum litterarum peracta fuit coram Vicario Generali Episcopi Cracovien., nequaquam vero coram Suffraganeo ejusdem Episcopi; quare, ad occurrendum celeriori Processus absolutioni, die 22. Decembris prædicti anni petita, & obtenta fuit nova delegatio ejusdem Suffraganei in Judicem ejusdem Processus.

3 „ Vitam cum morte postea commutante, Processu nondum absoluto, Vicario Generali Episcopi Cracovien., die 29. Novembris 1755. supplicatum est S. Congregationi tam pro delegatione novi Vicarii Generalis in Judicem Processus, quam pro prorogatione termini proxime expiraturi, licet alias prorogati, ad illum absolvendum, & utramque gratiam elargita est dicta Sacra Congregatio, quæ etiam novam termini prorogationem concessit die 26. Augusti 1758., quoniam adhuc Processus ad debitum complementum perduci nequiverat.

4 „ Completo jam vero Processu, & ad Urbem delato, atque in Actis S. R. Congregationis de more præsentato, die 9. Januarii 1760. obtenta est a SANCTITATE VESTRA tam facultas illum aperiendi, quam etiam subrogatio mei in Caussæ Ponentem, seu Relatorem in locum clar. mem. Cardinalis Annibalis Albani, qui naturæ debitum jam solverat.

5 „ Proposito hinc per me, prævia pon-
„ tificia, ut vocant, dispensatione, in Sac.
„ Rit. Congregatione Ordinaria, habita die
„ 9. Februarii 1767. absque interventu, &
„ voto Consultorum, dubio super validitate
„ supradicti Processus, affirmativum prodiit
„ decretum, a SANCTITATE VESTRA confir-
„ matum die 27. ejusdem mensis Februarii.

6 „ Supplicante deinde Postulatore
„ SANCTITATEM VESTRAM pro approbatione
„ duorum ex antiquis miraculis discussis in
„ Congregatione Generali coram fa.me. Be-
„ nedicto XIV., quorum approbationi licet
„ Consultores, & Cardinales in sufficienti
„ numero suffragati fuissent, nihilotamen-
„ minus decretum approbationis numquam
„ prodierat, SANCTITAS V. eadem die 27.
„ Februarii 1762. demandavit iterum pro-
„ poni, & discuti præfata duo antiqua mi-
„ racula cum novis Animadversionibus Fi-
„ dei Promotoris in altera Congregatione
„ Generali coram se habenda super quatuor
„ miraculis noviter productis; sed postea
„ ad novam Postulatoris supplicationem ea-
„ dem SANCTITAS VESTRA jussit examen di-
„ ctorum duorum antiquorum miraculorum
„ fieri in Congregatione particulari coram
„ ipsa cogenda, quemadmodum jam pera-
„ ctum est.

7 „ Die denique 10. Julii 1764. habita
„ est in ædibus meis Congregatio Antepræ-
„ paratoria super examine quatuor ex no-
„ vis miraculis superventis post indultam
„ B. JOANNI CANTIO venerationem; quæ
„ quidem miracula iterum discussa sunt
„ in Congregatione Præparatoria coacta in
„ Palatio Apostolico Quirinalis die 20. Au-
„ gusti 1765.

8 „ Modo igitur coram SANCTITATE VE-
„ STRA dubium infrascriptum prius concor-
„ datum cum R. P. Fidei Promotore, & a
„ me subscriptum propono; dubium:

An, & de quibus miraculis constet post indultam B. JOANNI CANTIO venerationem in casu, & ad effectum, de quo agitur.

J. Franciscus Card. Episcopus Sabinensis Ponens.

Cum omnia rite recteque ita essent constituta, nil supererat aliud, quam PONTIFEX SANCTISSIMUS decretum eorumdem miraculorum approbativum publicari mandaret. Quare licet in Congregationibus, de quibus superius sermonem instituimus, Eminentissimorum Patrum, & Reverendissimorum Consultorum sensus innotuisset, tamen optime ipse sciens in re tam ardua, nil non sine magna circumspectione, & accurata consideratione fore peragendum, sententiam suam tunc minime aperiendam censuit, sed ut quid in tanto negocio decernet intelligeret, Patrem luminum inde exorandum edixit, qui emisso cælitus ineffabilis suæ lucis radio, ejus illustraret mentem.

Læta Kalendarum Januarii advenit demum dies [1], qua PONTIFEX cogitatione revolvens omne datum optimum, & omne donum

[1] Festivus semper hujusmodi dies habitus a Romanis fuit, novi enim Consules tunc Magistratum adibant, novusque inchoabatur annus, quod, ut antiquos Romanorum Scriptores omittam, liquet ex Valentiniani, & Valentis Imperatorum rescripto relato *l. 1. Ne quid pub. læt. Cod. Theodos.*, & ex Salviano Massiliensi *lib. 6. de vero judicio, & providentia Dei*, Sidonio Apollinari *lib. 1. Epist. 9.*, & Cassiodoro *lib. 2. Epist. 1.*, & *lib. 6. Epist. 1.*

Credebant Veteres quidquid inchoarent operis initio anni, id toto illo anno feliciter processurum. Quare hujusmodi die suam quisque artem leviter, & tantum boni ominis caussa tractare solebat; testatur id aperte de agricolis Columella *lib. 11. cap. 2. Per hos quoque dies abstinent terrenis operibus religiosiores agricolæ; ita tamen, ut ipsis Kalendis Januarii auspicandi caussa omne genus operis instaurent.* Videatur etiam, si lubet, Ovidius *Fastor lib. 1. v. 255. & seq.*. Non mirum proinde si tanta celebritate hunc agerent diem, ut invicem strenas mitterent, sacrificia, victimasque multiplicarent, choreas publice ducerent, personati per Urbem incederent, sumptuosa ederent spectacula, gladiatorum ludos facerent, lauro aliarumque arborum virentibus ramis domorum postes adornarent; quibus omnibus, ut sese Ecclesiæ Patres opponerent, hac ipsa die jejuniis, & Litaniis Divinum placare Numen satagebant, & ab hisce superstitionibus revocare Christifideles summopere curabant; sic S. Augustinus *Serm. 198. Acturus es*, inquit, *celebrationem strenarum, sicut Paganus, lusurus alea, & inebriaturus &c. Quomodo aliud credis, aliud speras, aliud amas? Dant illi strenas, date vos eleemosynas: avocantur illi cantionibus luxuriarum, avocate vos sermonibus Scripturarum: currunt illi ad theatrum, vos ad Ecclesiam: inebriantur illi, vos jejunate.* De hac re consuli potest Edmundus Martene *de antiq. Eccl. discipl. in div. celebran. Officiis cap. 13.*

num perfectum in mortales a summa Dei providentia descendere, ut dilecto sibi divinitus commisso populo justitiam, & abundantiam pacis in novo anno exoraret, ad Paulinum descendit Sacellum, ut Missarum sollemniis astaret, atque omnibus esset exemplo quanta animi pietate, ac sanctitate veneranda Religionis nostræ Mysteria sint concelebranda; hac enim die & octava Dominicæ Nativitatis, & Circumcisionis [1] Mysterium recolitur.

Sacro expleto, dum ad intimum cubiculum PONTIFEX revertitur, cælesti perfusus lumine, ad se venire jubet Eminentissimos Dominos Albani Episcopum Sabinensem Causæ Ponentem, & Feroni Sacrorum Rituum Congregationis Præfectum, ac Illustrissimos, & Reverendissimos Dominos Carolum Alexium Pisani [2] Fidei Promotorem, & Vincentium Macedonium Sacrorum Rituum Congregationis a Secretis, cui mandavit ut decretum, quo quinque B. JOANNIS approbantur miracula in hanc sententiam ederet.

CRACOVIEN.

Canonizationis BEATI JOANNIS CANTII Presbyteri Secularis, & in Alma Universitate Academiæ Cracovien. Sac. Theologiæ Doctoris, & Professoris.

„ TAmetsi S. Sedes Apostolica Divini
„ Spiritus opem numquam non sibi
„ adfuturam jure meritoque confidat; non
„ idcirco tamen in iis præsertim, quæ gra-
„ vioris momenti sunt, quidquam eorum
„ prætermittit, quæ ad bene sapienterque
„ deliberandum ex usitatis prudentiæ legi-
„ bus requiruntur. Atque ita quidem in
„ Causa B. JOANNIS CANTII Presbyteri
„ Secularis, & in Universitate Academiæ

„ Cra-

1 Hanc Festivitatem a primis Ecclesiæ seculis in morem fuisse receptam, testantur Sacramentarium Gelasianum a Ven. S. D. Card. Thomasio editum, & Ordo Romanus a Joanne Frontone publici juris effectus, in quibus inscribitur *Octava Nativitatis Domini*, quo nomine etiam donatur *C. Pronuntiandum de Consecr. distinct.* 1.; ex quibus male argueret qui cum Baillet, viro cæteroquin erudito, in *Historia hujusce diei*, Circumcisionis festum recentioris ævi existimaret, nam hoc nemo sibi suadere arbitror, qui animadvertat eadem profecto die & Octavam Nativitatis Domini, & ipsius Circumcisionem incidisse, veluti observavit in *Serm. de Circumcissione Domini* Ivo Episcopus Carnotensis, qui anno MXCI. floruit: *Octava, & Circumcisio uni conciunnt Sacramento*; cui convenit Thomasinus *de Dierum festorum celebratione lib. 8. cap. 8. num. 12.* per hæc verba: *Quotquot igitur arbitrati sunt recoli Kalendis Januarii octavam Nativitatis diem, ita interpretamur, ac si de Circumcisione loquuti essent*. Sed qui omnem dubitationem amovent, sunt Patres Concilii Turonensis anno DLXVII. convocati, qui de festivitate Circumcisionis quasi de antiqua consuetudine C. 17. verba faciunt: *Ad calcandam Gentilium consuetudinem Patres nostri statuerunt, privatas in Kalendis Januarii fieri Litanias, ut in Ecclesiis psallatur, & hora octava in ipsis Kalendis Circumcisionis Missa, Deo propitio, celebretur*.

2 De laudibus spectatissimi Viri vel minima proferre ejus nos prohibet modestia; adnotare tamen juvat, ipsum a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO, qui ejusdem fidem, scientiam, & pietatem pulchre callebat, cum in conspicuo Advocatorum Consistorialium Ordine maxime floreret, ad Promotoris Fidei honorabile Munus VI. Kalendas Octobris MDCCLXVI. fuisse assumptum, tunc enim ad promeritos honores piis, & doctis viris aditus quammaxime patebat, eo quia PONTIFEX clementissimus ex præcipuis Romanæ Curiæ Muneribus novos Patres in Sacrum Cardinalium Collegium allegerat.

Amplissimi Viri, qui VI. Kalendas Octobris, sive Ecclesiarum sibi commissarum administratione, sive illustribus Legationibus, sive aliis Apostolicæ Sedis Ministeriis diu multumque probati ad Cardinalitiam delecti fuere Dignitatem sunt, Ludovicus Calini Brixiensis Patriarcha Antiochenus, & S. Spiritus in Saxia Præceptor: Nicolaus Serra Januensis R. C. Auditor Generalis: Nicolaus Oddi Perusinus Archiepiscopus Ravennatensis; hic unum & quadraginta annos natus Aretii obiit IX. Kalendas Junii MDCCLXVII.: Antonius Branciforte, cui per Provinciam Urbinatensem Legati vices fuerant demandatæ: Lazarus Opitius Pallavicini Januensis apud Carolum III. Hispaniarum Regem Catholicum Apostolicæ Sedis Legatus: Vitalianus Borromei Mediolanensis Apocrisarius Apostolicus penes Augustissimum Imperatorem Josephum II.: Petrus Pamphili Romanus ad Regem Christianissimum Ludovicum XV. Domini PP. Legatus: Joseph Simonetti Sacræ Congregationis Episcoporum, & Regularium a Secretis, qui obiit Romæ MDCCLXVII. Urbanus Paracciani Romanus, qui ex Decano Sacræ Rotæ VII. Idus Julii an. MDCCLXVI. Archiepiscopus Firmanus fuerat renuntiatus: Philippus Maria Pirelli Neapolitanus Sacræ Congregationis Concilii a Secretis: Æneas Sylvius Piccolomineus Senensis Almæ Urbis Gubernator, ac Vicecamerarius: Xaverius Canale Interamnensis Pontificii Ærarii Præfectus: Benedictus Veterani Urbinas Tribunalis Sanctissimæ Inquisitionis Assessor,

„ Cracovien S. Theologiæ Doctoris, & Professoris faciendum duxit: rursus namque ad trutinam revocatis duobus miraculis, quæ deprecante ipso divinitus patrata ferebantur, primum quidem in Congregatione Generali habita die 3. Augusti 1745. coram san. mem. Benedicto XIV., deinde in Particulari quinque Reverendissimorum Cardinalium, & quatuor Consultorum coram CLEMENTE XIII. feliciter regnante die 22. Aprilis anni superioris. Quamvis in hac omnium Suffragantium vota in affirmantem sententiam abiissent, nihil dum tamen statuere SANCTISSIMO PONTIFICI visum est, donec super aliis miraculis in Congregatione Generali coram se examinandis quid Reverendissimorum Cardinalium, & Consultorum quisque sensurus esset, audiret. Quum igitur die secunda proxime elapsi mensis super novis miraculis Generalis Congregatio coacta fuisset, & cunctis pene suffragiis digna omnino visa essent, quæ probarentur; adhuc tamen SANCTITAS SUA protelandum tam grave negotium existimavit, usque dum scilicet Patrem luminum suis, atque aliorum precibus exoraret. His abunde peractis, accitis coram se, infrascripta die, Reverendissimis Cardinalibus Joanne Francisco Albani Episcopo Sabinen. Caussæ Ponente, ac Josepho Maria Feroni Sac. hujus Congregationis Rituum Præfecto, necnon R. P. Carolo Alexio Pisani Fidei Promotore, meque infrascripto Secretario, duo reproposita, & discussa miracula in prædicta Congregatione particulari approbavit in tertio genere, nempe *instantaneæ sanationis pueri Sebastiani Luzork ab hereditaria & confirmata phtisi*; & *subitæ sanationis puellæ Heduigis Paskovunæ ab acuta febri cum integra, & absoluta virium omnium restitutione*: atque alia tria in Congregatione Generali examinata miracula pariter approbavit; primum in secundo, secundum vero, & tertium in tertio genere, & sunt I. *Regressus mercium in flumen Solæ prolapsarum, & præterfluentium aquarum impetu procul raptarum adverso flumine ad locum demersionis*. II. *Instantaneæ sanationis Mariannæ Gavulickæ a gravi perniciosa febri in mortis agonem adductæ cum subitu, & perfecta virium reintegratione*; ac III. demum *instantaneæ, & integræ sanationis magni, & profundi ulceris, a jugulo ad fauces usque fere omnia præter tendines, & majora vasa depasti, sordidi, & fœtidissima tabe scatentis cum alimentorum per ejusdem astium lapsu in persona Antonii Olexovvic*. Divino autem consilio factum videtur, ut hoc de prædictorum quinque miraculorum BEATI JOANNIS CANTII approbatione decretum ea potissimum die prodeat, qua admirabilis Jesu nominis jucunda memoria recolitur; quum universa, quæ de omnibus Dei Servis mira perhibentur, ejus ipsius nominis virtute patrata esse, divinis Litteris doceamur. Profecto si usquam alibi Mariæ nomen, apud Polonos certe singularem habet venerationem; atque idipsum multo magis de Sanctissimo Jesu nomine apud eosdem factum iri, spondet excellens illorum religio: non modo propter ineffabilem tanti nominis dignitatem, sed etiam quia sacra huic augustissimo nomini die memorati BEATI miracula probata fuerint. Ita sane, & fervidis, atque iteratis Nationis illius nobilissimæ votis satis fiet, & avitæ ejusdem pietati novum incitamentum, & calcar accedet. Hoc autem decretum SANCTITAS SUA in Acta Sacræ Congregationis Rituum referri, & publicari mandavit. Hac die prima Januarii 1767.

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

V. Macedonius Sac. Rit. Congreg. Secretarius.

Neque hic stetit vigilantissimi PONTIFICIS diligentia, sed VI. Kalendas Februarias Generalia coram se Comitia iterum habuit, in qui-

quibus Eminentissimos Patres, ac Reverendissimos Consultores est sciscitatus, *anstante approbatione prædictorum miraculorum tuto procedi posset ad sollemnem dicti* BEATI *Canonizationem*, quorum omnium etsi unus fuerit sensus, prudentissimus tamen PONTIFEX eo Oraculum suæ vocis emittere distulit, donec IV. Nonas Februarii Spiritu veritatis afflante, dum Deiparæ Virginis Purificationem [1] sollemni ritu Ecclesia prosequeretur, decretum Canonizationis B. JOANNIS CANTII quandocumque peragendæ, edi mandavit.

CRACOVIEN.

Canonizationis BEATI JOANNIS CANTII Presbyteri Secularis, & in Alma Universitate Academiæ Cracovien. Sacræ Theologiæ Doctoris, & Professoris.

„ Vitæ celebritatem BEATI JOANNIS „ CANTII sancte peractæ eximiis „ in gradu heroico virtutibus conjunctæ, „ quamobrem maxime Polonæ nationi ad„ mirationi fuit, quam D. O. M. ut lux „ Ecclesiæ nitidior refulgeret, famulique „ sui gressus non tantum Poloni sui Ci„ ves, verum etiam universi fideles imita„ rentur, confirmare voluerit vehementius „ ob

1 De hujus Festi antiquitate disputant inter se eruditi. Cardinalis Baronius in *Notis ad Martyrologium Romanum* fuit in sensu, S. Gelasium PP. I., qui ad finem V. Ecclesiæ seculi, anno scilicet CCCCXCII. Petri Cathedram ascendit, impurissima Lupercalia, quæ Romæ XV. Kalendas Martias celebrabantur, proscripsisse, eorumque loco festivitatem Purificationis Deiparæ Virginis invexisse. Lupercalia sollemnia quædam sacra erant, quæ a Paganis in honorem Panis Pastorum Dei fiebant, cui Lupercus cognomen erat, quod non fineret, lupos in oves sævire: Justinus *Histor. lib.* 43., Servius in 8. *Æneidum*. Hæc sacra ab Evandro ex Arcadia in Latium advecta primum fuere. Horum ritus tum hic fuit, capram Pastores immolabant, deinde variis ludis, rejectis vestibus sese exercebant. Romulus item creditur instituisse, ut canis immolaretur; Lupæ nutrici suæ gratias hoc facto referens: nam canis natura adversatur lupis. Temporis denique progressu pro capra hircus cœptus est immolari, & Sacerdotes, qui Luperci appellabantur, sacrificio peracto, faciem sibi larva tegere, vel potius sanguine fœdare, & nudi discurrere circa Palatinum montem cœpere. Adolescentes accurrebant cum lana lacte madida, qui tabum abstergerent. Factum etiam aliquando fuit, ut hirci pellem in lora secarent, iisque loris obvias quasque fœminas circa uterum & manus cæderent. Quæ enim mulieres ex suis viris vel concipere, vel conceptos fœtus edere nequirent, ad Lupercos confugiebant, credentes gravidas, aut effœtas e vestigio effici statim ac a Lupercis loris hirci fuissent cæsæ: Ovidius *lib.* 2. *Fastorum v.* 381.

Putavit etiam Baronius *ad ann. Chr.* DXLIV., hanc Purificationis sollemnitatem in Oriente postmodum usu fuisse receptam sub Justiniani Imperio, eo quia pestifera lues, quæ adeo Constantinopolitanam depopulabatur Urbem, ut referente Procopio *lib.* 2. *de bello Persico*, quandoquidem quinque, quandoquidem decem millia hominum singulis fere diebus decederent, Virginis intercessione omnino cessaverit. In Baronii sententiam veniunt quoque Thomasinus *de Dierum festorum celebratione lib* 2. *cap.* 11., Florentinus *in Exercit.* 3. *ad diem* V. *Februarii*, Baillet *in Historia hujusce Festivitatis*, Pater Honoratus a S. Maria Carmelita excalceatus *in Animadversionibus de Regulis critices tom.* 2. *lib.* 3. *dissert.* 5. Vert. *de Cæremoniis Ecclesiæ tom.* 2. *p.* 17. Frontonus in *Notis ad Kalendarium Romanum*, Leo Allatius *de Hebdam. Græcor.* §. 1. *pag.* 1403., & Josephus Bingamius Scriptor Heterodoxus, qui *tom.* 9. *lib.* 20. *cap.* 8. §. 5. nostratum testimonio contendit, festum hujusmodi ante Justiniani tempora in Oriente minime fuisse institutum.

Antonius Paggi *in Critica ad Baronium an.* DXLIV. *num.* 7. Edmundus Martene *de antiqua Ecclesiæ disciplina cap.* 15., & eruditus Sassius in *Dissertat. apologet. de Corporibus SS. Gervasii, & Protasii num.* 14. a sententia laudatorum Scriptorum recedunt existimantes, multo ante Justiniani Imperatoris ætatem in Oriente, & ante Pontificatum Gelasii in Occidente diem hunc festum Purificationis Matris Dei fuisse celebratum; in cujus rei argumento pervetustum producunt Occidentalis Ecclesiæ Martyrologium, quod Cassiodorus, Ven. Beda, & Valafridus Strabo S. Hieronymo, qui Bethlehem, Theodosio Juniore imperante anno CCCCXX. nonagenario major decessit, attribuunt, in quo Martyrologio IV. Nonas Febr. hæc occurrunt verba: *Purificatio S. Mariæ Matris Domini nostri Jesu Christi*; quæ verba siquis sutumaret ab aliquo amanuensi posteriori ævo fuisse superaddita, hoc tamen certe nunquam sibi in animum inducere posset & de illis, quæ Nonis Januarii in eodem Martyrologio leguntur: in *Hierosolyma Simeonis Prophetæ, cum obtulit ei Dominum Jesum Christum Maria, & Joseph, & depositio ipsius Prophetæ*, quemadmodum opportune advertit Sebastianus Tillemont vir eruditissimus, & in arte critica versatissimus *in Nota* 7. *ad Historiam Christi*, quo in loco etiam admonet circa V. Ecclesiæ seculi medietatem Hierosolymæ sollemni ritu festivitatem hanc fuisse expletam, idque ex historia S. Theodosii Abbatis probat. Ac tandem Henschenius Societatis Jesu *in continuatione Bollandi ad diem secundum Januarii* ostendit, ante laudati Baronii epocham apud Phœnices, Syros, Cophtos, & Insulæ Cypri habitatores summa celebritate festum hunc Purificationis diem fuisse habitum.

„ ob quinque miraculorum concessionem „ dicto BEATO intercedente patratorum, „ quæ post maturas discussiones SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER PAPA CLEMENS XIII. die prima Januarii currentis anni Apostolico auctoritatis suæ robore firmavit, propositum exinde fuit dubium in Congregatione Generali coacta „ die 27. elapsi mensis coram SANCTISSIMO: „ *An stante approbatione prædictorum miraculorum tuto procedi possit ad sollemnem dicti* BEATI *Canonizationem*: cui „ Patribus unanimi sensu, collatis suffragiis, affirmative respondentibus, non „ ante tamen SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER hoc divini potius, quam humani „ judicii opus absolvere percensuit, quam „ os Domini consulere. Hinc jam recurrente in universa Ecclesia Virginis „ Mariæ Purificationis die, quo Sacratissima Mater templo excelsior in templum ascendit, duplicem induta gloriam intemeratæ virginitatis, & ineffabilis fœcunditatis, ipso adspirante Numine, factum est, ut SANCTITAS SUA, „ Sacro expleto, coram se accersitis Reverendissimis Cardinalibus Joanne Francisco Albani Episcopo Sabinen. Causæ „ Relatore, & Feroni Sac. Rituum Congregationi Præfecto, nec non R. P. Carolo Alexio Pisani Fidei Promotore, „ meque infrascripto Secretario, præsens „ Canonizationis BEATI JOANNIS CANTII „ quandocumque faciendæ decretum ediderit, & in Acta Sac. Rituum Congregationis redigi mandaverit. Hac die 2. „ Februarii 1767.

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

V. Macedonius Sac. Rit. Congreg. Secretarius.

QUÆ proxime sequitur est Causa B. JOSEPHI Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum 1 eximii Parentis, quem ex illustri Calasanctiorum genere

1 Plura, & quidem præclara de religiosissima Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Familia possemus in medium producere, si nobis locus esset de illa fusiori calamo hic disserere, sed quia notarum angustia non sinit multum hac de re verba facere, contenti tantum erimus pauca, & vix per summa capita adnotare de illius origine, & incremento.

Clemens PP. VIII. æternæ memoriæ Pontifex Ecclesiam moderabatur, cum JOSEPHUS CALASANCTIUS, cui unice cordi erat in litteris, & pietate pauperrimos pueros imbuere, ut eisdem bene institutis, obex quidam inundantibus undique vitiis poneretur, diu multumque excogitatam operam Scholarum Piarum aggressus anno MDXCVII. illius fundamenta posuit Romæ in Ecclesia S. Dorotheæ.

Jacet hæc Ecclesia in Regione Transtiberim inter Pontem Janiculensem, qui nunc a Sixto PP. IV., qui illum reædificavit nomen habet, & Portam Septimnianam, ad radices Montis Janiculi, nunc Aurei. In hac ipsa Ecclesia anno MDXXIV. S. Cajetanus Ordinem Clericorum Regularium, qui Theatini appellantur, instituit. Parochialia jura Rector hujusce templi obtinuit ad tempora usque Benedicti PP. XIII., qui Parœciam ad propinquam Ecclesiam S. Joannis de Malva transtulit, & hanc Minoribus Conventualibus incolendam dedit, qui eamdem vetustate collabentem elegantiori forma anno MDCCLII. a fundamentis iterum ædificarunt.

Socios habuit JOSEPHUS in hoc aggrediendo opere Antonium Brendani, cui Parœcia S. Dorotheæ erat demandata, nonnullosque pios alios Sacerdotes, qui Congregationi, quam Doctrinæ Christianæ vocant, erant adscripti, sed cum hi puerorum multitudini satis non essent, plures alios ære conductos magistros allegit.

Interim cum in dies puerorum numerus, qui ad Scholas accedebant, Domino labores, studium, ac vigilantiam JOSEPHI benedicente, adaugeretur, e Regione Transtiberim hasce Scholas in medium Urbis asportare decrevit seculari anno MDC. recurrente; eaque de caussa domum sitam inter forum Floræ & templum S. Andreæ de Valle, ita a celeberrima gentis de Valle Familia nuncupatum, conduxit; tuncque Clemente PP. VIII. apprime id suadente, sodales suos in Congregationem Sacerdotum Secularium collegit, cujus Congregationis repugnans licet, & totis reluctans viribus Præfectus constituitur.

Neque hic locus est uberrimos fructus exponere, qui in Romanos, exterosque pueros ex hujusmodi Congregatione provenere; illud tamen præ omnibus dicendis sufficiat, duo Sacri Cardinalium Collegii lumina & ornamenta Sylvium Antonianum, & Cæsarem Baronium illam summis laudibus cumulasse; quibus etiam accensendum existimamus judicium, quod de eisdem Scholis dedit Ven. Dei Servus Joannes Leonardi Clericorum Regularium Matris Dei Congregationis Lucensis Fundator, cujus Ven. Viri virtutes fuere jam per fa: me: Benedictum PP. XIV. heroicæ declaratæ.

Paulus PP. V., qui XVII. Kalendas Aprilis MDCV. Petri Cathedram ascendit, non solum quia bene erga Congregationem Scholarum Piarum erat affectus, verum etiam quia continuo Cintium Passeri Cardinalem Aldobrandinum, & Alexandrum Peretti Cardinalem Montaltum de eadem Congregatione omnia bona

nere Petræ altæ Salis non ignobilis Aragoniæ Regni Oppidi editum, CALASANCTIUM vocant, qui senio confectus nonagenario major, omnibusque clarus virtutibus, in Urbe VII. Kalendas Septembris MDCXLVIII. ad S. Pantaleonis placidissimam mortem obiit; [1] quæ virtutes cum altissimis ita in Beato Viro defixæ fuissent radicibus, ut nunquam ulla ærumnarum, calamitatumve vi labefactari potuerint, nunquam loco dimoveri, fuerunt in caussa, ut vix biennio a felici ejus morte elapso, Martius Cardinalis Ginnetti [2], qui Pontificis personam gerebat ad easdem virtutes inquirendas cogitationes converterit. [3] Res tamen agitata non est in Congregat. Sacrorum Rituum usque ad IV. Nonas Octobris MDCLXVII. per Scipionem Card: de Ilcio [4], quo etiam anno Clemens PP. IX. Commissionem introductionis Caussæ firmavit [5].

Idibus Aprilis MDCLXX. Cardinalis de Ilcio ex numero vivorum deturbatur, Gaspar Card. Carpineus [6] in Caussæ Relatorem constituitur, quo accurante IV. Idus Augusti

bona dicere, & Romanæ Urbis fortunas, quæ tales viros, magistros, & juventutis institutores haberet, non cessabant laudare, ut a malevolis illam tutam, defensamque redderet IX. Kalendas Aprilis eidem in Patronum dedit Ludovicum Torres Archiepiscopum Montis Regalis S.R. E. Cardinalem Tituli Sancti Pancratii, & Bibliothecarium Apostolicum, cui anno MDCIX. VII. Idus Julii e numero vivorum sublato, Benedictum Cardinalem Justinianum subrogavit.

Sedulam Cardinalis Justinianus, cui JOSEPHI virtutes, & quæ utilitas in Ecclesiam, & Rempublicam ex Congregatione Scholarum Piarum proveniret, optime erant perspectæ, navare cœpit operam in illius Congregationis commodum, & incrementum; ac proinde, ut futuris etiam temporibus firma, ac stabilis remaneret, id summopere JOSEPHO efflagitante, effecit, ut XIX. Kalendas Februarii MOCXIV. per Litteras Pauli PP. V. Congregationi Lucensi, de qua superius diximus, uniretur; sed cum ex hac societate non multum commodi, & augmenti in Scholas Pias redundaret, idem Pontifex VIII. Idus Martii MDCXVII. hasce Scholas a Lucensi Congregatione separavit, ac novam ex Scholarum Piarum magistris Congregationem constituit, in qua vota simplicia, ut ajunt, per illius Alumnos emitterentur, eamque a suo nomine Paulinam appellavit, & eidem CALASANCTIUM in Præfectum dedit.

Anno MDCXXI. VII. Kalendas Februarii Paulus PP. V., qui JOSEPHUM, ejusque Scholas tanto amplexatus fuerat amore, novem & sexaginta annos natus moritur, eique V. Idus Februarii, quo die Conclavem fuerat ingressus, summo duo & quinquaginta Cardinalium consensu sufficitur Alexander Ludovisius, Pompeii, & Camillæ Blanchiniæ filius, Archiepiscopus Bononiensis, Tituli S. Mariæ Transpontinæ, annum agens sexagesimum septimum, qui Gregorii PP. XV. nomine voluit insigniri. Hic summam in JOSEPHUM habens venerationem, & indubiam ejus sanctitatis opinionem, non modo propter heroicas, quibus refulgebat, virtutes, sed etiam quia ad Conclavem venienti summos Ecclesiæ honores prophetico impulsu prædixerat, hanc ipsam Paulinam Scholarum Piarum Congregationem in veram Religionem erexit XIV. Kalendas Decembris MDCXXI.

His igitur tali pacto constitutis D. O. M., ut JOSEPHI virtutes, tamquam aurum in fornace probaret igne tribulationum, permisit, ut inimico homine zizaniam superseminante, tales ac tantæ procellæ, ac tempestates in hanc bene moratam insurgerent Familiam, ut Innocentius PP. X., cui adversariorum, & malignantium minime comperta erat iniquitas XVII. Kalendas Aprilis MDCXLVI. illam ex Regulari Familia in Congregationem Presbyterorum Secularium adinstar Congregationis S. Philippi Nerii redegerit.

Non multum autem temporis procella hæc, & calamitas Familiam Scholarum Piarum exagitavit. Nam IX. Kalendas Februarii MDCLVI. primum Alexander PP. VII. easdem Scholas Pias in Congregationem votorum simplicium restituit; ac tandem Clemens PP. IX. anno MDCLXIX. X. Kalendas Novembris iterum ad gradum veræ Familiæ Regularis eamdem summo Ecclesiæ, & Reipublicæ bono sublimavit.

Qui plura de hac pia Familia scire desiderat, consulere potest Alexium a Conceptione, & Vincentium Talenti in *Vita* S. JOSEPHI CALASANCTII; Bartholomæum Piazza in *Eucolog. Rom. Tract.* 3. *cap.* 13. 14., Ascanium Tamburini *de jur. Abbat. disp.* 24. *quæst.* 8. *num.* 6., Philippum Bonanni Catalog. *Ord. Relig. par.* 1., & eruditum Patrem Helyot *Histoire des Ordres Monastiques, Religieux, & Militaires tom.* 4. *par.* 3. *cap.* 39. *pag.* 181. *edit. Paris.* 1705.

1 *Ex prim. Fact. concord.* §. 1.

2 *Martius Ginnettus* Veliternus plurimis Romanæ Curiæ Muneribus satis illustris, fuerat enim utriusque Signaturæ Referendarius, Congregationis Consultæ a Secretis, & Domus Pontificiæ Præfectus, III. Kalendas Februarii MDCXXVI. ab Urbano PP. VIII. Diaconus Cardinalis S. Mariæ Novæ eligitur; ex qua Diaconia optavit primum Diaconiam S. Angeli in Foro piscium, deinde illam S. Eustachii. Ex Diaconis postmodum inter Presbyteros Cardinales cooptatus habuit Titulum S. Mariæ Angelorum, quod cum illo S. Petri ad Vincula commutavit, ex quo transitum fecit ad Sanctæ Mariæ Transtiberim. Hinc fit Episcopus Albanensis, ex qua Ecclesia primum ad Sabinensem, deinde ad Portuensem translatur. Obiit Romæ MDCLXXI.

3 *Cit. Fact. concord.* §. 2.

4 *Scipio de Ilcio* Senensis primum Referendarius Signaturæ, hinc Firmi Prætor, tum anno MDCXXXI. Episcopus Pientinus, deinde Archiepiscopus Pisanus, ac tandem anno MDCLVIII. Cardinalis Tituli S. Sabinæ constituitur ab Alexandro PP. VII. Decessit Idibus Aprilis MDCLXX.

5 *Cit. Fact. concord.* §. 3.

6 *Gaspar Carpineus* Romanus Sacræ Rotæ Auditor

sti MDCLXXXIV. quæstio, quæ de non cultu dicitur, secundissimum exitum habuit [1]. Hinc de rumore, seu sanctitatis fama III. Kalendas Augusti MDCLXXXIX. disceptatio fuit, [2] cui cum finis esset impositus, Postulatores, quibus unice in votis erat supremam manum quantocius Causæ admovere, properarunt quammaxime ut Apostolicæ Sedis auctoritate de virtutibus, & miraculis Acta conficerentur, quorum validitate XIII. Kalendas Octobris MDCXCIII. [3] diligentissime observata, tandem earumdem virtutum examini in Congregatione Antepræparatoria dictus est dies XIV. Kalendas Octobris MDCCVIII.

ROMANA

Beatificationis, & Canonizationis Ven. Servi Dei P. JOSEPHI A MATRE DEI Fundatoris Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum.

FACTUM CONCORDATUM

1 „ VEN. Servus Dei JOSEPHUS A „ MATRE DEI Fundator Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei „ Scholarum Piarum natus de Anno 1556. „ in Oppido Peraltæ de la Sal [4] Regni Aragoniæ Diœc. Urgellen. ex nobili Familia „ Calasantia, obdormuit in Domino 1648. „ die 25. Augusti in Domo S. Pantaleonis „ de Urbe [5] ætat. ann. 92. cum magna sanctitatis, virtutum, & miraculorum fama.

2 „ Fuerunt propterea de anno 1650. „ constructi Processus per Eminentissimum „ Dominum tunc temporis Cardinalem Vicarium auctoritate Ordinaria tam super „ vita, sanctitate, & miraculis præfati Servi Dei, quam super non cultu, & pari„ tione decretis Sa: Me. Urbani VIII., & „ successive per eumdem Eminentiss. Urbis „ Vicarium desuper prolata fuit sententia „ favorabilis die 7. Septembris ejusdem „ anni 1650.

3 „ Exhibitis deinde dictis Processibus „ S. Rit. Congregationi, & deputato per „ decretum fa: me: Alexandri VII. sub „ die 8. Aprilis 1665. Eminentiss. Cardi„ nali de Ilcio in Relatorem Causæ præfa„ ti Servi Dei, & subsequenter facta per „ eumdem relatione de vita, morte, & „ gestis Ven. Servi Dei in Congregatione „ habita sub die 4. Octobris 1667. coram „ fel.

tor XI, Kalendas Jan. MDCLXX. a Clemente PP. X. Cardinalis Tituli Sanctæ Pudentianæ renunciatur; ex quo optavit primum Titulum S. Sylvestri in Capite, deinde S. Mariæ Transtiberim. Obiit Episcopus Sabinensis, & Domini PP. Vicarius VIII. Idus Aprilis MDCCXIV.

1 *Cit. Fact. concord.* §. 4.

2 *Cit. Fact. concord.* §. 6.

3 *Cit. Fact. concord.* §. 7.

4 De Peralta Salis agit Raymundus Dalman de Racoberti in libro idiomate hispano conscripto, ac Matriti anno MDCLI. edito, cui titulus *Casa de los Condes de Paralda*.

5 Hæc S. Pantaleonis Martyris Ecclesia, quæ Parochialia jura obtinebat, anno MDCXXIII. VII. Kalendas Martii a Gregorio PP. XV. Clericis Regularibus Scholarum Piarum fuit attributa, translata Parœcia in proximam Diaconiam S. Eustachii.

Hujus S. Pantaleonis Martyris, qui artem medicam exercuit, quique Nicomediæ anno CCCVI. Galerio Maximiano imperante mortem pro Christi Fidei defensione est passus, illustre tum in Oriente, tum in Occidente fuit nomen. Erat ejus memoriæ templum perantiquum Constantinopoli dicatum, quod vetustate collapsum Justinianus Imperator a fundamentis restituit, teste Procopio *lib.* 1. *de ædificiis Justiniani Imperatoris*, qui pariter *lib.* 5. enarrat, eumdem Imperatorem, ut honores Sancto Martyri adaugeret, alterum amplissimum templum illius nomini inscriptum in Palæstina ædificasse.

Ejus Reliquiæ summa religione Constantinopoli in loco, qui Concordia dicebatur, ubi Œcumenica Synodus V. Constantinopolitana II. pro trium Capitulorum quæstione fuit celebrata, servabantur; deque iis agit S. Joannes Damascenus *lib.* 3. *de Imaginibus*.

Sigebertus, Gemblacensis in Brabantia Gallicana Cœnobii Monachus, qui anno MCXIII. obiit, refert *in Chronico*, caput S. Pantaleonis anno DCCCII. ex Africa in Galliam fuisse translatum, de cujus etiam translatione extat adhuc carmen Agobardi Episcopi Lugdunensis. Ejus sanguis Romæ in templo S. Mariæ in Vallicella: Neapoli in Æde S. Severi, & Ravelli, quæ Urbs quinque millia passus ab Amalphio distat, in Cathedrali Ecclesia religiosissime asservatur, ut enarrat Boldettus *Osservazioni sopra i Cimiterj pag.* 137., qui rem miram profecto addit, nempe in ejusdem Sancti festo, eumdem liquescere sanguinem, quod etiam affirmant Lualdus *tom.* 1. *lib.* 4. *cap.* 26., & Paulus Fuschus *de Visit. & regim. Eccl. lib.* 1. *cap.* 8.; qua occasione ipse Boldettus advertit tres omnino diversos colores in eodem sanguine tum apparere, primum nempe purum, ac rubore plenum, alterum fuscum, ac tertium tandem terreum, qua ex re eruditus vir concludit pios illos Christifideles, qui Martyrum sanguinem in vitreas immittebant ampullas, arenas quoque, ac terram illo conspersam sæpissime collegisse *loc. cit. pag.* 186.

„ fel. rec. Clemente IX. pro signanda Commissione introductionis Causæ dicti Ven. Servi Dei, placuit ipsi præfatam Commissionem signare sub eodem die, & anno, quibus supra.

4 „ Vigore ejusdem Commissionis discussum fuit in actis Sac. Rit. Congregationis dubium super validitate Processus auctoritate Ordinaria, & relevantia ejusdem super cultu non exhibito eidem Servo Dei, & paritione decretis fel. rec. Urbani VIII., & ad mei relationem, successive deputati in Relatorem Causæ, Sacra Congregatio decrevit sub die 12. Augusti 1684. *Constare de sufficienti paritione decretis S. M. Urbani VIII. super non cultu*, & subinde hoc decretum fuit approbatum a fel. rec. Innocentio XI. sub die 26. Augusti ejusdem anni, qui supra.

5 „ Porrectis deinde per Postulatores Causæ precibus huic Sac. Congregationi pro mei delegatione cum facultate subdelegandi de Episcopos mihi bene visos ad effectum conficiendi auctoritate Apostolica Processum in Urbe, super fama sanctitatis, virtutum, & miraculorum in genere tantum præfati Ven. Servi Dei, Sac. Congregatio sub die 2. Decembris 1684. benigne indulsit cum præfixione termini unius anni, quo elapso, alios terminos successive concessit ad complementum ejusdem Processus.

6 „ Expleto deinde præfato Processu, propositum per me fuit in S. Congregatione dubium: *An constet de validitate Processus auctoritate Apostolica confecti super fama sanctitatis, virtutum, & miraculorum in genere, & testes in eo sint rite, & recte examinati, necnon an constet de relevantia, itant procedendum sit ad inquisitionem in specie, in casu &c.*, & declaratum fuit sub die 30. Julii: *Constare de validitate prædicti Processus, & etiam de illius relevantia, si Sanctiss. Domino nostro placuerit*: & facta de prædictis fel. rec. Alexandro VIII. relatione, Sanctitas Sua benigne annuit sub die 7. Novembris 1689.

7 „ Prosecutis propterea pluribus aliis Processibus auctoritate Apostolica in specie super sanctitate vitæ, virtutibus, & miraculis præfati Ven. Servi Dei, propositum per me fuit in Sac. Congregatione dubium: *An constet de validitate Processuum auctoritate Apostolica in specie in Urbe peractorum, testes in iisdem sint rite, & recte examinati, & jura producta sint legitime compulsata in casu &c.*, & sub die 19. Septembris 1693. in omnibus fuit resolutum: *Constare*: factaque relatione fel. rec. Innocentius XII. benigne annuit sub die 30. Septembris ejusdem anni 1693.

8 „ Nunc autem supplicantibus Postulatoribus, subscripsi sequens dubium cum Reverendiss. Domino Fidei Promotore concordatum.

An constet de virtutibus Theologicis, Fide, Spe, & Caritate in Deum, & Proximum, & de Cardinalibus, Prudentia, Justitia, Fortitudine, Temperantia, & earum annexis in gradu heroico, in casu, & ad effectum, de qua agitur.

G. Card. Carpineus.

Iterum, ac tertium VII. Idus Septembris MDCCXVII., & MDCCXXVIII. ad disquisitionem revocatis virtutibus, omnibusque ad divinarum Litterarum, ecclesiasticorum Canonum, & disciplinæ Sac. Rituum Congregationis præcepta probe consideratis, æternæ memoriæ Pontifex Benedictus PP. XIII. exoptatam dixit sententiam; [1] quamobrem Josephus Maria Cardinalis Imperialis [2], qui in hac Caussa partes Relatoris obtinebat, tunc cum Postulatoribus impigris curam, cogitationemque omnem in mira-

C cula

1 *Ex secundo Fact. concord.* §. 1.

2 *Joseph Renatus Imperialis* Januensis Clericus Cameræ, ac Pontificii Ærarii Præfectus Idibus Februarii MDCXC. ab Alexandro PP. VIII. inter Diaconos Cardinales adscribitur, donaturque Diaconia Sancti Georgii ad Velum aureum, qua dimissa Titulum Sancti Laurentii in Lucina optavit: decessit XVII. Kalendas Julii MDCCXXXVII.

cula contulit, proindeque effecit, ut de eisdem Teati statim inchoaretur inquisitio, in qua testes locupletissimi testimonium dedere [1].

Post hæc cum nova in dies portenta, atque prodigia ab omnipotenti dextera Excelsi, Beati viri patrocinium Christifidelibus invocantibus, ostenderentur, atque demonstrarentur, Leander Cardinalis Porzia [2] in Imperialis locum suffectus, amplam occasionem Caussam hanc ad expetitum finem citissime perducendi nactus dedit operam, ut Florentiæ alii exararentur Processus [3].

Jam erant Processus hujusmodi absoluti, & ad judicium subeundum necessaria quæque parabantur, cum ad Postulatorum aures pervenit, in dubium a plerisque adduci firma in posterum usas semper fuisse valetudine Virginem Christinam Ceccherini Sanctimonialem Capuccinam, quæ plurimis, omnibusve gravissimis diu, multumque affecta, atque afflictata morbis, momento temporis BEATI ope pristinæ fuit sanitati restituta, & Margaritam Tantari, quæ simul atque JOSEPHI expostulavit auxilium, a diuturno aneurismate illico libera evaserat, hinc Postulatores non modo opportunum, quin potius necessarium existimarunt, quæstionem & hac de re instituere, [4] ut cum de eisdem agendum foret miraculis, res dubitationem nullam haberet.

Feliciter, ut mente præconceperant; hæc nova diligentia Postulatoribus cessit, summo enim plausu hæc fuere miracula excepta in tribus frequentissimis doctissimorum Patrum Conventibus, quorum unus in amplissima Francisci Cardinalis Burghesii [5] domo XVII. Kalendas Junii MDCCXLV., alter in Pontificiis Quirinalibus Ædibus XII. Kalendas Aprilis MDCCXLVII. penes Sac. Rituum Congregationis Cardinales, [6] ac tertius tandem apud ipsum Ecclesiæ lumen, & ornamentum Benedictum PP. XIV. IX. Kalendas Maii MDCCXLVIII. indictus fuit, atque celebratus.

ROMANA

Beatificationis, & Canonizationis Ven. Servi Dei P. JOSEPHI A MATRE DEI Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum piarum Fundatoris.

FACTUM CONCORDATUM.

1 „ Post consuetas binas prævias Con-
„ gregationes Antepræparatoriam,
„ & Præparatoriam proposito in Congre-
„ gatione Generali coram sa: me: Benedi-
„ cto XIII. habita die 7. Sept. anni 1728.
„ per cl: me: Cardinalem Imperialem du-
„ bio super heroicitate virtutum prædicti
„ Ven. Servi Dei, Sanctitas Sua auditis
„ prius DD. Consultorum, deindeque Re-
„ verendissimorum DD. Cardinalium suffra-
„ giis, implorataque de more cælestis lu-
„ minis, & auxilii ope, sequenti die 8. ejus-
„ dem mensis & anni Nativitati B. Mariæ
„ Virginis [7] dicata, sollemniter pronun-
„ ciavit: *Constare de virtutibus Theolo-*
„ *galibus, Fide, Spe, & Caritate erga*
„ *Deum*.

---

1 *Cit. Fact. concord.* §§. 2. & 3.

2 *Leander Porzia* Forojuliensis Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Cassinensis, ex Abate Sancti Pauli in via Ostiensi Episcopus Bergomensis, pridie Kalendas Maii MDCCXXVIII. S. R. E. Cardinalis Tituli Sancti Callisti a Benedicto PP. XIII. declaratur; obiit IV. Idus Junii MDCCXL. dum Comitia pro novo eligendo Pontifice post mortem Clementis PP. XII. haberentur.

3 *Cit. Fact. concord.* §§. 5. 6. 7. & 8.

4 *Cit. Fact. concord.* §§. 12. 13. & 14.

5 *Franciscus Burghesius* Romanus a Benedicto PP. XIII. pridie Nonas Julii MDCCXXIX. Cardinalis Tituli S. Sylvestri in Capite eligitur, ex quo optavit Titulum Sanctæ Mariæ Transtiberim; obiit Romæ Episcopus Portuensis XI. Kalendas Junii MDCCLIX.

6 *Cit. Fact. concord.* §§. 15. & 16.

7 Etsi nonnulli contendunt festum Nativitatis Beatæ Mariæ Virginis jam institutum S. Augustini ætate fuisse, eo maxime quia in officio hujusce solemnitatis sermo ejusdem sancti Doctoris profertur, nihilominus si attente perpendantur ea, quæ habet idem Doctor *in Sermone* 287., & 292. editionis Patrum Congregationis Sancti Mauri, ubi expresse adstruit in Catholicum Orbem solius Christi Domini, & Sancti Joannis Baptistæ natalem diem tunc temporis agi: *Hinc attendat caritas vestra, quam magni hominis nativitas facta sit*, loquitur de Sancto Jo-

„ *Deum*, *& Proximum*; *ac de Cardinali-* „ *bus*, *Prudentia*, *Justitia*, *Fortitudine*, „ *& Temperantia*, *earumque annexis in* „ *gradu heroica*, *in casu*, *& ad effe-* „ *ctum &c.*

2. „ Absoluto judicio super virtutibus „ cum juxta laudabilem Sanctæ Sedis pra- „ xim transitus fieri deberet ad examen „ miraculorum, & ad Postulatorum noti- „ tiam pervenisset, aliud miraculum recen-

C 2 „ ter

Joanne Baptista, *natales dies carnis nulli Prophetarum*, *nulli Patriarcharum*, *nemini Apostolorum celebravit Ecclesia*; *solos duos natales celebrat hujus*, *& Christi*; nemo erit, qui expositæ sententiæ improbabilitatem non cognoscat; neque negotium facessere debet laudatus sermo, qui in officio hujus diei per Ecclesiam legitur, quamvis enim genuinus fœtus Sancti Augustini sit, nihilominus non in Nativitate, sed in Annuntiatione fuit pronunciatus, ut advertit inter cæteros Florentinus in *Notis ad Martyrologium 8. Septembris*: *Quamquam enim Sermo Divi Augustini in Ecclesia legatur*, *& ipsius revera sit*, *Nativitati tamen accomodatus est*, *licet in Annuntiatione dictus fuerit*: pari etiam ratione Saussai opinio *in Martyrologio Gallicano 8. Septembris*, cui etiam adhæsit Sassius in *Dissertatione de Corporibus Sanctorum Gervasii*, *& Protasii num.* 16. exploditur, existimantis Sanctum Maurillum Mediolanensem Sancti Martini Turonensis discipulum, quem Sanctus Ambrosius inter Lectores adnumeraverat, cum esset effectus Episcopus Andegavensis, cælesti impulsu motum festum hujusmodi Nativitatis instituisse.

Romæ tamen ad finem saltem V. Ecclesiæ seculi sollemnitas hujusmodi fuit in morem recepta, & sane in antiquo Sacramentario Gelasiano *pag.* 117. quod Venerabilis Dei Servus Cardinalis Thomasius edidit, invenitur Missa in *Nativitate Sanctæ Mariæ*, quæ vel ipsum Gelasium PP. vel aliquem ex ipsius Prædecessoribus in auctorem agnoscit: & in Sacramentario Gregoriano, tum juxta editionis Angeli Rochæ quod extat *T.* 2. *p.* 1419. *operum S. Gregorii PP. I. editionis Parisiensis* 1675., tum juxta editionis Menardi *p.* 128. adest Missa cum orationibus propriis, & Collecta, quæ in sollemni supplicatione erat recitanda, quæ Missa forsan, sicut & aliæ quamplurimæ huic Sacramentario post Gregorii Pontificatum fuit superaddita, ut indicare videtur ipsa, de qua illic sermo occurrit supplicatio, quam supplicationem Sergius PP. I. qui anno DCLXXXVII. Pontifex electus fuit, instituit, veluti in libro Pontificali habetur, præscribens ut ex templo S. Adriani in foro Boario ad Basilicam S. Mariæ Majoris Clerus populusve supplicatum accederet; ex quibus antiquis mooomentis erroris redarguimus Joannem Andream Schimidium eruditum virum, at a Catholica Communione alienum, qui in *Prolusionibus Marianis* Amstelodami aono 1721. editis probare nititur Festivitatem hanc VIII. seculo in Romana Ecclesia minime fuisse cognitam, eo quia neque in Concilio Moguntino habito anno DCCCXIII., *Canone* 36. neque in Capitularibus Caroli Magni, & Ludovici Pii *lib.* 1. *cap.* 164. *lib.* 2. *cap.* 35. *lib.* 6. *cap.* 186. de eadem mentio occurrat, advertere enim debuit doctus vir, quod quæ disciplinæ sunt, non statim per universum Catholicum Orbem amplexantur, ac proinde perperam inferri morem aliquem Romæ in VIII. seculo non viguisse, quia eadem consuetudo non fuerat in Gallicanis Ecclesiis recepta.

Ad Gallias quod attinet, quidquid senserit Thomassinus *de Dier. fest. celebr. lib.* 2. *cap.* 20. *num.* 1., qui autumavit sæculo XI. festivitatem hujusmodi in Galliis institutam eo quod in *Sermone de Nativitate*, quem habuit Sanctus Fulbertus, qui ab anno MVII. usque ad annum MXXVIII. vel ut alii volunt MXXIX. Carnotensem Episcopatum obtinuit, legerit hæc verba: *Inter omnes Sanctos memoria Beatissimæ Virginis eo frequentius agitur*, *atque festivius*, *quo majorem gratiam apud Dominum creditur invenisse*: *unde post alia quædam ipsius antiquiora sollemnia non fuit contenta devotio Fidelium*, *quin Nativitatis sollemne superadderet hodiernum*; certum est nihilominus IX. percurrente seculo invectam jam festivitatem hujusmodi in Galliis fuisse, anno enim DCCCLXXI. Walterus Episcopus Aurelianensis illam inter sollemniores festivitates adnumeravit, ut eruitur *ex cap.* 18. *Constitutionum* ipsius Walteri, & *ex Notis Celotii*, quæ habentur *in Tom.* 8. *Collectionis Conciliorum Labbei p.* 648. *& ex T.* 6. *p.* 279. *Historiæ Ecclesiæ Gallicanæ*, quam an. MDCCXXXIII. publici juris effecit Jacobus Longeval Societatis Jesu, ex quibus factum est, ut melioris notæ Scriptores a Thomassini opinione recederent, pro quibus omnibus satis sint Fronto in *Notis ad Kalendarium*, Martene *de antiqua Ecclesiæ disciplina in divinis celebrandis officiis cap.* 34. *num.* 1. Tillemont *nota* 5. *in Historiam Beatæ Virginis*, Baillet in *Historia hujusce diei*, & Pagis Junior in *Breviario Romanorum Pontificum in Innocentio PP. IV. num.* 18.

De Hispaniarum provinciis nulla esse posset controversia si convenirent, inter sese Scriptores de Auctore libri *de perpetua Virginitate Sanctæ Mariæ*, qui reperitur *Tom.* 12. *Bibliotheca Patrum p.* 566. in ipso enim legitur: *Nullius igitur Nativitas celebratur in mundo*, *nisi Christi*, *& ejus*, scilicet Virginis Deiparæ, *atque Beati Joannis*; & inferius: *Quod si præclara Sanctissimæ Virginis Nativitas universaliter tam sancta*, *& tam gloriosa jure colitur*, jam VII. seculo esset adscribenda, cum Sanctus Ildephonsus Archiepiscopus Toletanus, quem plurimi eruditi viri hujusce libri scriptorem volunt, obierit anno DCLXVII., verum quia Dacherius, aliique artis criticæ peritissimi viri Paschasio Radperto Abati Cœnobii Sancti Petri Corbejensis ad Somonam in Diœcesi Ambianensi, qui anno DCCCLI. decessit, idem attribuunt opus, idcirco nil hac de re firmandum duximus, sed sive Sanctus Ildephonsus, sive Paschasius Radpertus hujus libri extiterit auctor, nihilominus ex eodem invictissime demonstratur IX. saltem Christianæ Æræ seculo in Hispaniis festum hujusmodi fuisse receptum.

Neque apud Latinos tantum verum & apud Græcos religione summa Nativitas Virginis colitur. Emmanuel Comnenus, qui per annos octo, & triginta ab anno MCXLIII. ad MCLXXXVIII. Imperii summam in Oriente tenuit sanctione sua constituit, ut Nativitatis Deiparæ dies totus feriatus esset, quod ad hæc usque tempora, veluti egregie comprobat *loco laudato* Baillet, præstant tum Græci omnes, tum Cophti, qui sunt Christicolæ Regionem Ægypti incolentes.

,, ter contigiſſe in Civitate Teatina [1], ad
,, ſupplices proinde ipſorum preces Sacra
,, Rituum Congregatio ſub die 27. Novem-
,, bris ejuſdem anni 1728. remiſſoriales lit-
,, teras expediri, atque relaxari decrevit
,, pro opportunis ſuper eo recipiendis pro-
,, bationibus; cui decreto Sanctiſſimus an-
,, nuit die 22. Decembris ejuſdem anni.

3 ,, Ad normam Apoſtolicæ hujus com-
,, miſſionis conſtructo per Judices delegatos
,, intra terminum præfixum, reſpective-
,, que prorogatum ejuſmodi Proceſſu, eo-
,, que ad Urbem delato, ſervatiſque ſer-
,, vandis aperto, Sacra eadem Congrega-
,, tio, inſtantibus Cauſſæ Poſtulatoribus, ſub
,, die 9. Decembris 1730. poſſe diſpenſari
,, cenſuit, ut dubium validitatis ejusdem
,, proponi, atque diſcuti de more poſſet in
,, Sacra Rituum Congregatione Ordinaria
,, abſque Conſultorum interventu, ſi San-
,, ctiſſimo viſum fuerit: & Sanctitas ſua be-
,, nigne annuit die 20. ejuſdem menſis &
,, anni.

4 ,, Propoſito proinde in vim ejuſmodi
,, indulti in Congregatione Ordinaria ha-
,, bita die 24. Novemb. ſequentis an. 1731.
,, per cl: me: Cardinalem de Belluga [2] loco
,, cl: me: Cardinalis Imperiali legitime im-
,, pediti, ſequenti dubio: *An conſtet de*
,, *validitate noviſſimi Proceſſus in Civitate*
,, *Teatina Apoſtolica auctoritate conſtru-*
,, *cti anno 1729. ſuper aſſerto novo mi-*
,, *raculo, ac teſtes ſint rite & recte exa-*
,, *minati in caſu, & ad effectum &c.*, Sa-
,, cra eadem Congregatio, R. P. Fidei Pro-
,, motore in ſcriptis, & in voce prius audi-
,, to, reſcribendum cenſuit affirmative, ſi
,, Sanctiſſimo placuerit: & Sanctitas ſua aſ-
,, ſenſum ſuum præſtitit die 28. ejuſdem
,, menſis, & anni.

5 ,, E vivis poſt hæc erepto cl: me: Car-
,, dinali Imperiali Ponente, ſeu Relatore
,, Cauſſæ, ſa: mem: Clemens XII. ſub die 19.
,, Februarii anni 1737. Reverendiſſimum
,, Cardinalem Porzia cum omnibus & ſin-
,, gulis facultatibus neceſſariis & opportu-
,, nis in ejus locum ſubrogavit, ac depu-
,, tavit.

6 ,, His præhabitis, cum eo interim,
,, quo a Cauſſæ defenſoribus opportunæ in-
,, ſtruebantur probationes pro miraculorum
,, examine, ad Poſtulatorum notitiam per-
,, veniſ-

1 Urbs Marrucinorum caput in Aprutio Citeriori in limine Ulterioris, ad Aternum flumen in colle, media inter Auxanum ad Eurum, & Atriam ad Boream. De hac urbe cecinit Sylvius Italicus L. 17. v. 454. *Marrucina domus, clarumque Teate ferebat*. Marrucini antiqui hujus Regionis habitatores ſocietate cum Romana Republica juncti fuere, quam cum aliquando violaſſent anno Urbis conditæ CCCCXLIX. reſtaurare curarunt. P. enim Sulpicio Severrione, & P. Sempronio Sopho Conſulibus, adverſus Æquos arma Romani duxere, & eorumdem unum & quadraginta oppida intra dies quinquaginta oppugnando cepere, nomenque Æquorum prope ad internecionem deleverunt; ea clade Marrucini commoti Romam oratores pacis repetendæ miſerunt, teſte Livio l. 9. *cap.* 33. & Diodoro Siculo *lib.* 20. de ipſis quoque nonulla refert Plinius *lib.* 3. *cap.* 12. Habet Teate Sedem Archiepiſcopalem ſatis illuſtrem, eo quia ipſam ſeculo XVI. occupavit Paulus PP. IV. tunc Joannes Petrus Carafa, qui cum Sancto Cajetano Ordinem Clericorum Regularium, ab hac Eccleſia Teatinorum dictorum, inſtituit.

2 *Ludovicus Belluga e Moncada* Hiſpanus Epiſcopus Carthaginenſis, a Clemente PP. XI. III. Kalendas Decembris MDCCXIX. Cardinalis conſtituitur. Titulum habuit primum Sanctæ Mariæ Transpontinæ, poſt Sanctæ Priſcæ, deinde Sanctæ Mariæ Transtiberim, ac demum Sanctæ Praxedis. Ejus ſummas laudes immortalis memoriæ Pont. Benedictus PP. XIV. ſequenti expreſſit Lapide, quem in Templo Sanctæ Mariæ in Vallicella ad illius tumulum apponi curavit.

D. O. M.
LUDOVICO BELLUGA HISPANO
EX EPISCOPO CARTHAGINENSI
INVITUS ET RENUENS A CLEMENTE XI. P. M.
IN S. R. E. CARDINAL. COLLEGIUM COOPTATUS
HISPANIARUM APUD S. SEDEM PROTECTOR
JURIUM ROMANÆ ECCLESIÆ VINDEX
HOC UNUM CURAVIT
UT DEO NON HOMINIBUS PLACERET
VIR APOSTOLICO PROPAGANDÆ FIDEI ZELO
FLAGRANTISSIMUS
ECCLESIASTICÆ DISCIPLINÆ ASSERTOR
DE ALIMONIA PAUPERUM
DE INSTITUTIONE CLERICORUM
DE EDUCATIONE JUVENTUTIS SOLLICITUS
COLLEGIA SCHOLAS PIAS DOMOS SEMINARIA
ÆRE SUO FUNDAVIT
BENEDICTUS XIV. PONT. MAX.
PERENNE HOC AMORIS SUI MONUMENTUM
P. C. VIX. AN. LXXX. M. XI. D. XXIII.
HIC EX TESTAMENTO
UNA CUM S. PHILIPPI NERIJ FILIIS FILIUS
IPSE ET CONGREGATIONIS PROPAGATOR
RESURRECTIONEM EXPECTAT.

„ veniſſet, alia nova miracula contigiſſe in „ Civitate [1] Florentina, expeditæ proinde „ fuerunt a Sacra Rituum Congregatione „ ſub die 6. Aprilis dicti anni 1737. aliæ „ litteræ remiſſoriales pro conſtruendo ſu- „ per iis novo Proceſſu.

7 „ Et quia, priuſquam per Judices delegatos, atque reſpective ſubrogatos completus integraliter fuiſſet alter iſte Proceſſus, alia deſuper nova, ac relevantiora „ miracula in eadem Civitate ſuperveniſſent, a Deo, ut aſſerebatur, per interceſſionem ejuſdem Famuli ſui patrata; hinc „ inſtantibus Cauſſæ Poſtulatoribus, Sacra Rituum Congregatio ſub die 28. Nov. 1739. „ novas litteras remiſſoriales cum novis articulis, noviſque interrogatoriis relaxari „ decrevit pro recipiendis in eodem Proceſſu inchoato, & non adhuc abſoluto opportunis probationibus etiam ſuper recentioribus hiſce miraculis: & Sanctiſſimus annuit die 4. Decembris ejuſdem anni.

8 „ Completo tandem integraliter noviſſimo hoc Proceſſu, eoque ad Urbem per „ Judices delegatos tranſmiſſo, ſub die 27. „ Novemb. 1741., Sanctitas Veſtra illum, „ ſervatis ſervandis, aperiri mandavit.

9 „ Ac inſuper ſtante obitu cl: me: Cardinalis Porziæ ultimi Relatoris in Cauſſa „ deputati, eadem Sanctitas Veſtra die 4. „ Januarii ſequentis anni 1742. me in ejuſdem Cauſſæ Ponentem cum omnibus & „ ſingulis facultatibus neceſſariis & opportunis benigne deputavit.

10 „ Die 14. Aprilis ejuſdem anni 1742. „ Sacra Rituum Congregatio, inſtantibus „ Cauſſæ Poſtulatoribus, diſpenſari poſſe „ cenſuit, ut dubium validitatis præfati „ noviſſimi Proceſſus in Civitate Florentina compilati ſuper aſſertis novis miraculis, in Congregatione Ordinaria Sacrorum Rituum, abſque Conſultorum interventu, proponi, & diſcuti poſſet, ſi Sanctitati Veſtræ placuiſſet: & Sanctitas Veſtra aſſenſum ſuum benigne præſtitit die 21. „ ejuſdem menſis, & anni.

11 „ In vim igitur ejuſmodi indulti, in „ Congregatione Ordinaria Sacrorum Rituum habita die 15. Septembris ejuſdem „ anni 1742. ſequens propoſui dubium cum „ R. P. Fidei Promotore jam concordatum: „ *An conſtet de validitate Proceſſus Apoſtolica auctoritate in Civitate Florentina „ recenter conſtructi ab anno 1738. ad 1741. „ ſuper aliis novis miraculis ab Altiſſimo „ per interceſſionem dicti Servi ſui patratis; ac teſtes ſint rite; & recte examinati in caſu, & ad effectum &c.*; & Sacra ipſa Congregatio, eodem R. P. Fidei „ Promotore in ſcriptis, & in voce prius „ audito, reſcribendum cenſuit affirmative, ſi Sanctitati Veſtræ viſum fuiſset; & „ Sanctitas Veſtra mentem Sacræ Congregationis benigne approbavit die 19. ejuſdem menſis, & anni.

12 „ Die 19. Januarii ſequentis an. 1743. „ Sacra Rituum Congregatio, inſtantibus iiſdem Cauſſæ Poſtulatoribus, novas litteras remiſſoriales relaxari poſſe „ decrevit pro recipiendis in eadem Civitate Florentina ulterioribus probationibus ſuper continuatione ſanitatis Sororis „ Chriſtinæ Ceccherini Monialis Capuccinæ, quæ interceſſione Servi Dei integram „ ſanitatem receperat a pluribus complicatis morbis, necnon Margaritæ Tantari, „ quæ pariter per interceſſionem ejuſdem „ Servi Dei miraculoſe ſanata aſſerebatur ab „ inveterato aneuriſmate: & Sanctitas Veſtra ejuſmodi reſcriptum benigne approbavit die 23. ejuſdem menſis, & anni.

13 „ Compilato autem novo hoc Proceſſiculo, eoque ad Urbem delato, eadem „ Sanctitas veſtra ſub die 22. Januarii ſequentis anni 1744. illum, ſervatis ſervandis, aperiri mandavit.

14 „ Quo

1 Urbs magni Ducatus Etruriæ Princeps, Arno flumine diviſa, duplicem habet arcem, a Septentrione ſeparatur a ditione Bononienſi monte Apennino, ad Meridiem habet Senenſem agrum, ad Orientem Romandiolam, & ad Occidentem Agros Piſanum & Lucenſem. Condita fuit a Syllæ militibus anno Urbis conditæ DCXLV. A Triumviris Octaviano Cæſare Auguſto, Marco Antonio, & Lepido Colonia Romanorum fuit effecta.

14 „ Quo peracto, atque obtento a Caussæ Postulatoribus sub die 21. Martii 1744., cum subsequuto Sanctitatis Vestræ assensu, præstito die 8. sequentis mensis Aprilis, consueto indulto proponendi, atque discutiendi dubium validitatis ejusdem in Congregatione Sacrorum Rituum Ordinaria absque interventu Consultorum: tandem in Congregatione habita die 23. Januarii sequentis anni 1745. sequens aliud proposui dubium: *An constet de validitate novissimi Processus Florentiæ Apostolica auctoritate constructi super perseverantia in sanitate Sororis Christinæ Ceccherini Monialis Capuccinæ, & Margaritæ Tantari; ac testes sint rite & recte examinati in casu, & ad effectum &c.*; & Sacra eadem Congregatio, audito prius tam in scriptis, quam in voce R. P. Fidei Promotore, rescribendum censuit affirmative, si Sanctitati Vestræ placuisset; ac Sanctitas Vestra benigne annuit die 30. ejusdem mensis, & anni.

15 „ Rebus ita dispositis, ac instructis per defensores Caussæ opportunis probationibus pro eorumdem miraculorum examine, sub die 15. Junii ejusdem anni 1745. in ædibus meis habita fuit Congregatio Antepræparatoria; successive sub die 21. Martii mox elapsi anni 1747. in Palatio Apostolico Quirinali altera Congregatio Præparatoria pro discussione, & examine miraculorum ab Altissimo per intercessionem dicti Famuli sui post ejus obitum patratorum.

16 „ Et cum modo hac super re, juxta laudabilem Sanctæ Sedis praxim, superfit tantum habenda altera Congregatio Generalis coram Sanctitate Vestra, ideirco ad supplices Postulatorum preces subscripsi infrascriptum dubium cum R.P. Fidei Promotore jam concordatum, nempe dubium:

An, & de quibus miraculis constet in casu, & ad effectum, de quo agitur.

F. Card. Burghesius Ponens.

Post hæc Benedictus PP. XIV., qui erga Familiam Clericorum Regularium Scholarum Piarum summam benevolentiam habebat, quique in hac Caussa sæpe, & quidem cum laude fuerat versatus, (ipse enim cum in Advocatorum Consistorialium Collegio erat adnumeratus Patroni partes gerens profundam, & elaboratam defensionem pro JOSEPHO in Congregatione Antepræparatoria exaraverat, & dum honorabile Promotoris Fidei Munus sustinuit de BEATI virtutibus Animadversiones doctissimas litteris consignaverat,) beatitatis honores per Apostolicas litteras datas VII. Idus Aug. MDCCXLVIII. Ven. Viro attribuit, [1] qui honores sollemni pompa, eleganti, ac prorsus magnifico apparatu in Vaticana Basilica primum eidem præstiti, ac exhibiti fuere.

Quod cum ita esset constitutum, nil aliud Postulatoribus cordi erat, quam eximium Virum, amatissimum Parentem ad Canonizationis fastigium sublimare; hinc Altissimum, qui mirabilia facit solus, ut de Cælo vocem daret suam sine ulla intermissione exorabant, cum nuntium optatissimum accipiunt Valentiæ, Urbs Hispaniarum celeberrima, Vincentiam Buadam puellam, quæ desperata deplorataque crurum Paralysi ita laborabat, ut neque stare, neque pedes in aliquem locum posset inferre, sed lectulo teneretur assidue, perfecto crurum usui BEATI ope restitutam: Tuderti in Pontificia Ditione Monialem Virginem Mariam Constantiam Caminati crudeli tabe percsam, tumore scirrhoso gravatam, liberam incolumemque evasisse; ac tandem in Civitate Plebis, quæ in Umbriæ Provincia sita sex millia passuum a Trasimeno distat, Annam Mariam Eleuteriam Pela ab enato in dextera aure polypo convaluisse; [2] quamobrem de hujusmodi miraculis certa testimonia recipere, litteris, quæ remissoriales nominantur, a Sacrorum Rituum Congregatione obtentis, illico contenderunt.

Quæ testificationes cum ad Urbem essent delatæ, & Sacrorum Rituum Congregatio ad litterarum remissorialium, ac juris normam institutas fuisse pronuntiasset, [3] de eisdem

1 *Ex tertio Fact. concord.* §. 1. 2 *Cit. Fact. concord.* §. 2. 3 *Cit. Fact. concord.* §. 3.

dem miraculis, Eminentissimo & Reverendissimo Domino Marco Antonio Cardinali Columna Caussæ hujusce Ponente id operam studiose dante, in consuetis Antepræparatoria, ac Præparatoria Congregationibus, quarum prima in magnificis Familiæ Columnæ ædibus VIII. Idus Maii MDCCLXIV., altera in Quirinali XII. Kal. Aprilis MDCCLXV. fuit collecta; ac denique III. Idus Maii MDCCLXVI. in frequente Eminentissimorum Cardinalium, ac doctissimorum Consultorum consessu judicium fuit commissum.

ROMANA

Canonizationis BEATI JOSEPHI CALASANCTII A MATRE DEI Ordinis Scholarum Piarum Fundatoris.

FACTUM CONCORDATUM.

1 „ Relato sollemni ritu in Beatorum „ numerum JOSEPHO CALA„ SANCTIO A MATRE DEI Ordinis Schola„ rum Piarum Fundatore a san. mem. Be„ nedicto XIV. die 18. Augusti anni 1748. „ percrebescente in multis Diœcesibus, & „ Provinciis miraculorum fama, Caussæ Po„ stulatores post repræsentatas eidem Sanctis„ simo enixas preces Regum, Cardinalium, „ Archiepiscoporum, Episcoporum, & Ge„ neralium multorum Ordinum impetra„ runt die 2. Martii 1750. a Reverendissi„ mis Sacræ hujus Congregationis Patribus, „ ut, Caussa in statu, & terminis reas„ sumpta, agi posset de eodem BEATO JO„ SEPHO inter Sanctos referendo: quam„ gratiam die 9. ejusdem mensis, & anni „ idem Summus Pontifex confirmavit.

2. „ Hujus auctoritate decreti iidem Po„ stulatores impetrarunt die 8. Martii 1752. „ litteras, ut vocant, remissoriales pro con„ ficiendo in Civitate Valentina [1] Processu „ ad probandum miraculum, quod diceba„ tur in ea Urbe a Deo, B. JOSEPHO inter„ cedente, patratum: item alio in Civi„ tate Tudertina [2] die 23. Maii 1753.: de„ mum tertio in Civitate Plebis [3] die 6. De„ cembris 1760.

3 „ Confectis his Processibus, & ad Ur„ bem delatis, & in actis Sac. Congrega„ tionis exhibitis, Benedictus XIV. P. M. „ benigne indulsit die 13. Februarii 1754., „ ut Valentinus, & Tudertinus servatis ser„ vandis aperirentur per R. P. Sac hujus „ Congregationis Secretarium, SANCTITAS „ vero VESTRA iisdem conditionibus, & clau„ sulis annuit die 4. Julii 1761., ut eodem „ ritu fieret aperitio Processus in Civitate „ Plebis constructi.

4 „ Proposito per cl. me. Cardinalem „ Burghesium Caussæ Ponentem die 15. Se„ ptembris 1756. dubio in Sacra Congrega„ tione de validitate Processuum Valentini, „ & Tudertini, eadem Sacra Congregatio „ rescribendum censuit affirmative: & sa. „ me. Benedictus PP. XIV. die 15. Septem„ bris 1756. sententiam hanc confirmavit.

5 „ Mortuo interea cl. mem. Cardinali „ Burghesio Caussæ Canonizationis ejusdem „ BEATI Ponente seu Relatore, SANCTITAS „ VESTRA die 15. Decembris 1759. jussit, ut „ eidem in Relatorem hujus Caussæ ego sub„ roga-

1 Valentia Urbs Hispaniæ Tarraconensis, alias Contestanorum ad Turiam fluvium, qui paulo infra in sinum Sucronensem, nunc Valentinum dictum se exonerat, ampla, nobilis, elegans, & caput Regni Valentini. Anno Urbis conditæ DCXII. D. Junius Brutus Consul hanc Urbem, ejusque agros iis concessit, qui sub Viriatho militaverant. De ejus incolis agit Plinius *lib. 3. cap. 3.* Hæc regio habet ab Oriente Catalaniam, & Mare Mediterraneum, a Septentrione Aragoniam, ab Occidente Castellam novam, & Regnum Murciæ. Qui de hac urbe & Regno plura desiderat consulere potest Petrum Antonium Beuter in opere inscripto *Primera parte de la Coronica general de España, y specialmente del Reyno de Valencia: Valentiæ 1609. & secunda parte donde se tratan las cobranças destas tierras, de poder de Moros por los Reyes de Aragon y Condes de Ravelona: Valentiæ 1604.*, Laurentium Matteu & Sanz *in Tractatu de Regimine Urbis & Regni Valentiæ: Valentiæ 1654.*, Martinum de Viciana *Coronica de la Cindad de Valencia y su Reyno: Valentiæ 1564.*, & Michaelem Joannem Vimbodini *in Bibliotheca Valentina, seu de Viris illustribus Valentinis in Hispania.*

2 Tudce Urbs Umbriæ in colle apud Tiberim flumen media inter Perusiam, & Narniam XX. millia passus utrinque distans. Ferdinandus Ughellius de ejus Episcopis agit *in tomo 1. Italiæ Sacræ*, & Joannes Baptista Possevini librum exaravit *de Vitis Sanctorum Tudertinæ Diœcesеos.*

3 Urbecula Umbriæ in Agro Perusino, aliter Plebana Civitas, & Castrum Plebis; Ughellius differit de ejus Episcopis *in tom. 1. Italiæ Sacræ.*

„ rogarer, & deputarer cum omnibus, & „ singulis facultatibus necessariis, & op- „ portunis.

6 „ Impetrata per Postulatores facultate „ a SANCTITATE VESTRA die 9 Febr. 1762. „ ut in Sacra Congregatione dubium propo- „ neretur de validitate Processus in Civi- „ tate Plebis confecti: eoque proposito „ die 20. Martii anni 1762. Sacra eadem „ Congregatio rescribendum censuit affir- „ mative: & eadem SANCTITAS VESTRA de- „ cisis annuit die 3. Aprilis 1762.

7 „ His peractis, habita fuit de more „ prævia Congregatio Antepræparatoria „ die 8. Maii 1765. in meis ædibus me præ- „ sente, super dubio: *An & de quibus* „ *miraculis constet post indultam eidem* „ BEATO *venerationem*.

8 „ Instante R. P. Fidei Promotore, ut „ Processus fieret in Civitate Tudertina su- „ per perseverantia sanitatis Sororis Mariæ „ Constantiæ Caminati Monialis Professæ „ in Vener. Monasterio Ordinis Sanctæ Cla- „ ræ ejusdem Urbis ab antiquo, & despe- „ rato morbo hectícali in tertio gradu, si- „ ve marasmo una cum tumore scirrhoso „ annorum octo, quæ dicebatur obtenta „ die 15. Januarii 1752., & super quam „ constructus Processus fuerat antedictus an- „ no 1753., Postulatores a SANCTITATE VE- „ STRA impetrarunt mense Martio 1765., „ ut dispensaretur a rigorosa confectio- „ ne Processus, & scriberetur per Reve- „ rendissimum Cardinalem Feroni Præfe- „ ctum Congregationis Sac. Rituum Episco- „ po Tudertino, ut audiret testes bene „ informatos juxta instructionem Promoto- „ ris Fidei.

9 „ Processiculo igitur facto, sive capta „ informatione juridica juxta mandata, ea- „ que ab Episcopo Tudertino ad eumdem „ Reverendissimum Cardinalem Sacræ hujus „ Congregationis Præfectum, transmissa, „ & R. P. Fidei Promotori communicata, „ habita est altera Congregatio Præparato- „ ria in Palatio Quirinali Apostolico die 21. „ Maii 1765. coram Reverendissimis Sa- „ crorum Rituum Congregationis Cardina- „ libus super eodem dubio: *An, & de qui-* „ *bus miraculis constet post indultam ei-* „ *dem* BEATO *venerationem*.

10 „ Cum igitur una habenda remaneat „ Congregatio Generalis coram SANCTITATE „ VESTRA super eodem miraculorum exami- „ ne, instante, & deprecante Causæ Postu- „ latore, subscripsi infrascriptum dubium „ cum R. P. Fidei Promotore jam concor- „ datum, & in ea discutiendum, & resol- „ vendum; dubium:

An, & de quibus miraculis constet post indultam dicto BEATO *venerationem in casu, & ad effectum &c.*

M. A. Card. Columna Ponens.

Satis feliciter & ex Postulatorum sententia judicium hujusmodi fuit absolutum, verum quid de eisdem miraculis SUMMUS PONTIFEX sentiret, nequaquam statim indicandum duxit, sed VIII. Kalendas Aprilis in ipsa celebritate Sanctissimæ Trinitatis [1] statuit, sanationes Sororis Mariæ Constantiæ Caminati, & puellæ Vincentiæ Buada inter miracula fore adnumerandas.

R O-

1 Ecclesia Romana utpote a Petro Apostolorum Principe edocta a primis Christiani nominis seculis summa animi pietate, ac religiune Deum Unum ac Trinum non tantum diebus Solis, quas Dominicas appellamus, verum singulis quoque diebus venerari consuevit, plurimis cultus & obsequii argumentis, sed præcipue hymno, quem Sanctus Basilius Magnus, qui anno CCCLXX. Cæsaræ in Capadocia Episcopus fuit renuntiatus, scribens ad Amphilochium *Glorificationis hymnum* appellat, scilicet *Gloria Patri &c.* quo divina Unitas ac Trinitas collaudatur simul, & concelebratur; & hæc certe caussa fuit cur per plura secula de festo Sanctissimæ Trinitatis instituendo minime fuit sollicita: *Ecclesia siquidem Romana*, legitur C. *Quoniam: de Feriis, in usu non habet, quod in aliquo tempore hujusmodi*, Sanctissimæ Trinitatis, *celebret specialiter festivitatem, cum singulis diebus Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, & cætera similia dicantur ad laudem pertinentia Trinitatis*.

At VIII. Ecclesiæ seculo decurrente, & IX. ineunte hoc Religionis nostræ præcipuum Mysterium in aliquibus peculiaribus Ecclesiis cœpit sollemni festo celebrari; & re quidem vera ad medium circiter VIII. seculi, ut nonnulli contendunt, rogatu Sancti Bonifacii Archiepiscopi Moguntini Albinus Flaccus, seu Alcuinus Caroli Magni præceptor, qui anno DCCCIV.

Abi-

ROMANA

Canonizationis BEATI JOSEPHI CALASANCTII a Matre Dei Fundatoris Ordinis Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum.

„ POsteaquam Pontif. Benedictus XIV.
„ suas per Litteras in forma Brevis
„ editas die septima Augusti anni millesimi
„ septingentesimi quadragesimi octavi Bea-
„ torum in album adscripserat VENERA-
„ BILEM VIRUM JOSEPHUM CALASANCTIUM
„ Fundatorem Ordinis Clericorum Regu-
„ larium Pauperum Matris Dei Schola-
„ rum Piarum, reliquum erat, ut novis
„ miraculis dignaretur Deus testatam sic fa-
„ cere ejus sanctitatem, ut, qui jam San-
„ ctus erat in Cælo, Sanctus etiam reco-
„ leretur in Terris, ubi eximia reliquerat
„ heroicarum virtutum exempla, auctor-
„ que fuerat piissimi Ordinis, qui & in-
„ struendis pueris utilissimus, & magnum
„ esset Christianæ Reipublicæ ornamentum.
„ Hoc autem non diu expectatum est:
„ allata namque fuerunt tria præ aliis mi-
„ racula BEATI hujus VIRI intercessione pa-
„ trata, quorum examen institutum primo
„ in Congregatione Antepræparatoria die
„ octava Maii anni millesimi septingentesi-
„ mi sexagesimi quarti, mox in alia Præ-
„ paratoria die vigesima prima Maii 1765.,
„ absolutum tandem fuit in Congregatione
„ Generali habita die decimatertia hujus
„ mensis coram SANCTISSIMO DOMINO NO-
„ STRO CLEMENTE PONTIFICE XIII., qui
„ Caussam referente Reverendissimo Car-
„ dinali Marco Antonio Columna, auditis
„ suffragiis Consultorum omnium, & Re-
„ verendissimorum Cardinalium unanimi
„ sententia existimantium, duo ex illis,
„ nimirum instantaneas sanationes, quæ
„ primo, & secundo loco proponeban-
„ tur, digna plane esse, ut inter divina
„ miracula recenserentur, etsi differen-
„ dum tunc duxerit sanctissimum judicium
„ suum, quoad Dei opem, & lumen suis
„ simul, & aliorum precibus imploraret:

D „ hac

Abas Sancti Martini Turonensis obiit, primus omnium Officium de hac festivitate adornavit. Caturfus in Epistola data ad Carolum Magnum, qui Sancti Leonis PP. III. opera ad Occidentale Imperium anno DCCC. fuit sublimatus, efficaciter apud eumdem institit, ut festum hujusmodi in Regni sui Provinciis de Episcoporum consensu celebrari præciperet: *Ergo mi Rex, si vobis placet hac consilium pro his omnibus, pro te, & pro exercitu Christianorum, ut unum diem post jejunium in anno in honore Sanctæ Trinitatis, & Unitatis, & Angelorum, & omnium Sanctorum celebrem constituas super Regnum tuum cum consilia Synodi Francorum*. Stephanus insuper Episcopus Leodiensis, qui anno CMAX. vitam cum morte commutavit, Officium de hac sollemnitate pro sua Diœcesi compilari curavit, quod Riquerius, qui eidem in Episcopatu successit per Diœcesim universam recitari mandavit, ut videre est apud Martene *de antiqua Ecclesiæ disciplina in divinis celebrandis Officiis cap. 28. num. 22.*; qua ex re factum est, ut pedetentim hæc nova disciplina ad viciniores Ecclesias transierit, atque libentissime fuerit amplexata, veluti candide fatetur Baillet agens de origine hujusce festivitatis §. 1. *n.* 2.; & sane Rupertus Abas Tuitiensis, qui anno MCXI. Paschale PP. II. Petri Cathedram occupante, ac Henrico V. Occidentis Imperium moderante, floruit, *lib.* 11. *de divinis Officiis c.* 1., sic de hoc festo sermonem instituit, quasi per universas Occidentales Provincias in morem fuisset receptum, & Durandus, qui ad finem XIII. Seculi opera sua conscribebat *lib.* 6. *c.* 114. *in plerisque vero locis*, inquit, *festum Sanctæ Trinitatis fit in octava Pentecostes*.

Sollemnioribus etiam cæremoniis festivitas hæc agebatur, ut advertit Joannes Abrincensis, qui in libello *de Officiis Ecclesiasticis* hæc habet: *Proxima Dominica cum novem Psalmis, & antiphonis, cum novem lectionibus, & responsoriis celebretur in honore Sanctissimæ Trinitatis, eadem celsitudine, qua dies Ascensionis*; & in Capitulo Generali Ordinis Cisterciensis anno MCCXXX. statutum fuit, *ut festum Sanctissimæ Trinitatis fiat cum tribus lampadibus, & Abas celebret in Conventu*, quod in præcipuis tantum festivitatibus fieri solebat.

Hisce igitur aliisque rationibus tandem motus Joannes PP. XXII., qui anno MCCCXXXIV. decessit, non restituit, ut existimavit Hugo Menardus in *Notis ad Sacramentarium Gregorianum*, sed de novo in Romana Curia celebrandum indixit hujusmodi Sanctissimæ Trinitatis festum, ut legitur in *Summa Pisana*, & testatur Joannes Gerson in *Tractatu de visitatione Prælatorum*, inquiens: *De festa Trinitatis solemnizanda prout Papa noviter instituit*, cui concordant Suarez *de Religione lib.* 2. *cap.* 4. *num.* 17., Martene *loco laudato cap.* 28., Thomassinus *de dierum festorum celebratione lib.* 2. *cap.* 18. *num* 13., Baillet *in Historia hujusce festivitatis* §. 1. *n.* 4., Ciacconius *in Historia Joannis PP. XXII.*, Gavantus agens *de hac festivitate*, Gonzalez *in C. Quoniam: de Feriis*, Herrera *de origine divin. Offic. lib.* 2. *cap.* 52., Pagi *in Breviario Romanorum Pontificum*, Pater Merati *in Notis ad Gavantum tomo* 1. *part.* 2., & nunquam satis laudatus Pontifex Benedictus PP. XIV. *de Canoniz. lib.* 4. *part.* 2. *c.* 31. *n.* 1.

„ hac tandem die, qua altissimum recolimus individuæ Trinitatis Mysterium, quod BEATUS idem JOSEPHUS speciali semper veneratione, & cultu prosecutus est, accitis coram se Reverendissimis Cardinalibus Marco Antonio Columna Causæ Relatore, & Feronio Sacrorum Rituum Congregationi Præfecto, necnon R. P. Cajetano Forti Fidei Promotore, meque infrascripto Secretario, divino iterum implorato præsidio, præsenti hoc decreto declaravit, constare in tertio genere tum *de miraculosa sanatione Sor. Mariæ Constantiæ Caminati Monialis professæ in Ven. Monasterio Ordinis S. Claræ Civitatis Tuderti*, vulgariter dicto Montis Christi, *ab antiquo, & desperato morbo hectícali, ac tumore scirrhoso cum perfecta recuperatione virium*, tum de alia *miraculosa sanatione Vincentiæ Buada puellæ Valentinæ a contumaci, & desperata paralysi crurum*.

„ Atque hoc decretum mihi infrascripto Secretario tradidit publicandum, & in Acta Congregationis Sac. Rituum referendum. Hac die 25. Maii anni 1766.

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

S. Archiepiscopus Theodosiae Sac. Rit. Congreg. Secretarius.

Ad hæc supererat Generalia penes SANCTISSIMUM Comitia indicere, ut ad sollemnem ejusdem BEATI Canonizationem posset procedi, quibus cum IX. Kal. Octobris constitutus fuisset dies, sententiam sapientissimorum Suffragatorum libenti animo clementissimus PONTIFEX excepit, ac IV. Idus Octobris [1] Canonizationis peragendæ decretum publicari mandavit.

RO-

1 Hanc præsertim diem, in qua decretum Canonizationis BEATI JOSEPHI emanaret, præ cæteris seligendam Jure meritoque SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER existimavit, sacra enim quodammodo Deiparæ Virgini erat, cui præcipuum præstare obsequium inter Apostolatus sui gravissimas curas maxime gloriatur; octava namque dies a festo Sancti Rosarii erat, qua plures fideles Sodalitiis Rosarii adscripti sollemnes etiam supplicationes in Virginis honorem instituunt. De origine hujus festivitatis paucis disseremus. Nonis Octobris MDLXXI. Fidelium classis, Sancti Pii PP. V., Philippi II. Hispaniarum Regis, & Venetorum Reipublicæ fœdere coacta memorabilem de Turcis Christiani nominis infensissimis hostibus ad Echinadas Insulas, captis illorum triremibus centum & octoginta, cæteris dissipatis, victoriam reportavit; hac de causa ut posterorum memoriæ tantæ, tamque magnæ victoriæ perpetuum remaneret monumentum, S. Pius PP.V., cui de Cœlo victoria hæc fuerat revelata, constituit, ut eadem die festum sub titulo Sanctæ Mariæ de Victoria ageretur; at Gregorius PP.XIII., qui post S.Pium PP.V. Petri Cathedram III. Idus Martii MDLXXII. ascendit, cogitatione revolvens hanc victoriam de immanissimis hostibus ea ipsa die obtentam, qua Fideles, qui Sodalitiis Rosarii nomen dederant, sollemnes supplicationes peragebant, datis Litteris Kalendis Aprilis MDLXXIII. mandavit, ut qualibet prima Dominica die Octobris ad grates Deo, & Virgini ob hoc singulare, ac prorsus incredibile beneficium referendas sollemnitas Rosarii celebraretur, atque in illis templis ubi altare Deo in honorem Virginis Rosarii fuerat erectum Officium ejusdem Virginis sub ritu dupplici recitaretur.

Sic res se habuit usque ad Clementis PP. X. tempora, qui diu multumque a vidua Hispaniarum Regina Marianna exoratus VI. Kal. Octobris MDCLXXI. suis Apostolicis Litteris Clericis omnibus sive Secularis, sive Regularis ordinis per Hispaniarum Regna, aliasque Provincias, quæ Catholici Regis moderabantur imperio constitutis, ut Officium Rosarii eadem die omnino recitarent, fecit facultatem.

Quia autem devotio Fidelium erga Rosarium Virginis videbatur in dies magis magisque propagari, atque distendi, hinc piissimus Leopoldus Romanorum Imperator ab Innocentio PP.XII. vehementer cœpit efflagitare, ut per universum Catholicum Orbem festum hujusmodi Rosarii eadem prima Dominica mensis Octobris præscriberet celebrandum; & voti compos statim fuisset effectus, nisi Innocentius PP. XII. morte præventus prohibitus fuisset firmare decretum jam hac de re emanatum a Sacrorum Rituum Congregatione.

Qui Innocentio proxime successit Clemens PP.XI. per plures annos decretum hujusmodi firmare distulit, sed cum anno MDCCXVI. Carolus VI. Romanorum Imperator in Hungariæ Regno justam victoriam de Turcis in festo Dedicationis Sanctæ Mariæ ad Nives, quo per Urbem Romam Confratres Rosarii supplicatum incedebant, fuisset consequutus, cumque etiam in octava Assumptionis Corcyra Urbs Turcarum obsidione vallata libera evasisset, V. Nonas Octobris ejusdem anni laudatum Sacræ Congregationis decretum auctoritate sua munivit, sicque ab eo tempore per universam Ecclesiam festivitas hujusmodi fuit in morem recepta.

ROMANA

Canonizationis B. JOSEPHI CALASANCTII a Matre Dei Fundatoris Ordinis Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum.

„ QUum Sanctissimus Dominus Noster Clemens PP. XIII. ex tribus propositis miraculis in Causſa Romana Canonizationis Beati Josephi Calasanctii a Matre Dei Ordinis Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum Fundatoris duo approbaverit in tertio genere: miraculosam nimirum Sororis Mariæ Constantiæ Caminati Monialis professæ in Monasterio Ordinis Sanctæ Claræ Civitatis Tuderti, vulgo dicto Montis Christi, sanationem ab antiquo, & desperato morbo hecticali, ac tumore scirrhoso cum perfecta recuperatione virium; & mirabilem sanationem Vincentiæ Buada puellæ Valentinæ a contumaci, & desperata paralysi crurum, ut ex decreto diei 25. Maii currentis anni 1766., sedulo de more in stiterunt postmodum Postulatores apud Eminentissimum Cardinalem Columnam Causæ Relatorem pro sequentis dubii propositione: *An stante approbatione duorum miraculorum, quæ supervenerunt post indultam eidem* Beato *venerationem, tuto deveniri possit ad sollemnem ejus Canonizationem?* Qui Postulatorum votis benigne annuens in Generali Congregatione habita coram Sanctitate Sua die 23. Septembris ejusdem anni, cum supradictum dubium proposuerit, omnesque tam Reverendissimi Cardinales, quam Consultores suffragium tulerint affirmativum, eadem Sanctitas Sua, ut accuratius Caussam perpenderet, & precibus magis insisteret suis, & aliorum ad divinum promerendum auxilium, resolutionem differre censuit; hac autem die, accitis coram se Reverendissimo Car. dinali Feroni S. R. C. Præfecto, & R. P. Carolo Alexio Pisani Fidei Promotore, meque infrascripto Secretario præsens Canonizationis Beati Josephi Calasanctii quandocumque faciendæ decretum expediri, ac publicari mandavit. Die 13. Octobris 1766.

Joseph Maria Card. Feroni S.R.C. Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

V. Macedonius Sac. Rit. Congreg. Secretarius.

TRanseundum modo est, quia sic Hierarchicus Ordo postulat ad Caussam Beati Josephi a Cupertino Ordin. Minorum [1] Conventualium Presbyteri, qui a Cupertino dicitur,

1 Etsi anno MCCL. Innocentius PP. IV. *Fratres Minores Conventuales* nuncupaverit eos omnes Franciscanæ Familiæ Alumnos, qui in Cœnobiis regularem vivebant vitam, ut ab illis discriminarentur, qui in saltibus atque sylvis ab hominum consortio remoti contemplationi vacabant, nihilominus tamen subsequentibus temporibus illis solummodo fuit hoc nomen attributum, qui pluribus a Romanis Pontificibus obtentis privilegiis, non adeo rigidiorem vivendi normam prosequebantur, quod nomen illis maxime proprium, & peculiare evasit, postquam Leo PP.X., qui plurimum operis, & studii contulerat, licet incassum, ut omnes, qui Franciscanæ Familiæ nomen dederant, eamdem regulam, easdem consuetudines sectarentur, anno MDXVII. dissidiis compositis, qui inter severioris, & mitioris disciplinæ amatores insurrexerant, id Conventualium nomen illis dedit, qui Romanorum Pontificum privilegiis utebantur, atque ex eo tempore proprium & Conventuales Generalem Ministrum habere cœperunt.

Gloriatur quammaxime hæc religiosa Familia supra cæteras omnes, quæ Sanctum Franciscum in parentem venerantur, quod sacras exuvias Sancti Patriarchæ Francisci, & S. Antonii Patavini tum Assisii, tum Patavii summa veneratione custodit.

Præclarissimos ornatissimosque Viros & scientia, & pietate præstantes, sicut retro actis temporibus, sic modo etiam habet; ac nimium longum foret eos omnes enumerare, qui morum sanctitate, vel scientia, & ecclesiasticis dignitatibus famosi hanc exornarunt Familiam, inter quos supra cæteros, emicuerunt, ut alios omnes omittam, Sixtus PP.IV., & Sixtus PP.V. Pontifices Maximi, & Laurentius Brancatius Cardinalis de Lauria, qui postquam omnia sui Ordinis conspicua obiit

citur, quia in eo Oppido XVI. Kalendas Februarii anno MDCIII. natalem diem est fortitus. Ejus virtutes inutile, ac supervacaneum existimo hic commemorare, cum ex inferius adducendis quilibet eas facillime possit cognoscere, tantæ enim, ac tam magnæ fuerunt, ut statim ac spiritum Deo reddidit cœptum fuerit cogitari de illo inter Sanctos referendo, ob hanc proinde caussam Neriti, in cujus Diœcesi finibus Cupertinum jacet, & primis ætatis, ac juventutis annis JOSEPHUS fuerat diversatus, Assisii, quam Urbem virtutibus, ecstasibus, aliisque divinis charismatibus per annos XIV. illustraverat, & Auximi, quo in loco sancte in Domino obdormivit, Ordinaria, ut ajunt, auctoritate de illius præclarissimis gestis, heroicisque facinoribus Acta fuerunt adornata. [1]

Quæ Acta cum ad Urbem fuissent transmissa, & exacta trutina perpensa pridie Kalendas Septembris MDCLXXXVI. cura, ac studio Cardinalis Hieronymi Casanate [2], qui personam Friderici Cardinalis Columnæ Caussæ hujusce Ponentis agebat, de Caussa hac introducenda quæstio in Sacrorum Rituum Ordinaria Congregatione fuit instituta, cujus Congregationis Eminentissimi Patres, cum necessariis omnibus Caussam hanc munitam præsidiis cognovissent, magnaque virtutum, & sanctitatis fama suffultam, Commissionem introductionis signari posse existimarunt, eorumque sententiam Ven. Innocentius PP. XI. ratam, firmamque postmodum habuit. [3]

Quia autem Urbanus PP. VIII. anno MDCXXXIV. ne nimia quorumdam in venerandis Dei Servis ultra debitos fines pietas extenderetur, editis per Sanctissimæ Inquisitionis Cardinales generalibus decretis expresse inhibuerat, ne imposterum aliquid obse-

obiit munia, & summa cum laude theologicas scientias in Archigymnasio Romanæ Sapientiæ auditores docuit, & sedulam pro Ecclesia, & Republica navavit operam inter Consultores Sanctissimæ Inquisitionis, & Congregationum Sac. Rituum, & Indicis ab Innocentio PP. XI. MDCLXXXI. Cardinalis fuit renuntiatus, & postmodum Bibliothecarius Apostolicus constitutus. Modo etiam hujus Ordinis splendorem summopere adauget Eminentissimus, & Reverendissimus D. Cardinalis Laurentius Ganganelli, de cujus scientia, pietate, aliisque omnibus, quas mirifice possidet animi virtutes, ut ejus modestiæ, atque singulari verecundiæ parcamus, ne pauca quidem dicimus.

Conspicuum etiam Inquisitorum munus Religiosi hujusce Familiæ exercent per Venetam Ditionem, & in celeberrimis Etruriæ Urbibus, Florentia nempe, Senis, ac Pisa, & maxime propagationi Evangelii incumbunt per Regnum Hungariæ, ac Moldaviæ, & Transilvaniæ Provincias: qui plura desiderat, consulere potest Dominicum de Gubernatis *Ord. Seraphic. tom. 2. lib. 9.*, Fortunatum Hospitel. *Antiquioritas Franciscana*, Gabrielem Fabrum *Specul. Francisc. Religion.*, & laudatum Patrem Helyot *Histoire des Ordres Monastiques, Religieux & Militaires par. 5. cap. 22. tom. 7. pag. 151. Paris.* 1718.

1 *Ex prim. Fact. concord. §§. 1. 2. & 3.*

2 *Hieronymus Casanate* Neapolitanus cum Romam venisset sub Innocentio PP. X. primum Pontificii Cubiculi honore decoratur, inde efficitur Sabinae Gubernator, tum Fabriani, & Camerini, deinde Anconae, quas Urbes cum summa prudentia moderasset, an. MDCLVIII. Melitam Inquisitor mittitur, unde Romam rediens constituitur a Secretis Congregationis de Propaganda Fide, postmodum Congregationis etiam Episcoporum, & Regularium, in quibus muneribus cum maximam semper integritatem servaverit, pridie Idus Junii MDCLXXIII. a Clemente PP. X. Diaconus Cardinalis Sanctæ Mariæ in Portico renunciatur, quam Diaconiam primum cum illa Sancti Cæsarei, deinde cum altera Sanctæ Agathæ in Suburra commutavit. Sed tandem ad Presbyteros Cardinales transiens obtinuit primum Titulum Sanctorum Nerii, & Achillei, deinde Titulum Sancti Sylvestri in Capite. Lectissimam, & copiosissimam ipse Bibliothecam comparaverat ultra librorum volumina MMCCC. hanc testamento legavit Cœnobio Sanctæ Mariæ supra Minervam Ordinis Prædicatorum, quod Cœnobium ex asse hæredem instituerat earum rerum, quas in Ditione Pontificia habebat, ad summam scutorum Romanorum centum sexaginta millium, cum onere alendi sex e Theologis sapientissimis ex Nationibus Italica, Gallica, Belgica, Germanica, Hispanica, & Anglica selectis, qui fidei, & morum controversiis illustrandis operam darent, duosque præterea Theologos, qui Summam Sancti Thomæ Aquinatis publice interpretarentur. Voluit insuper Bibliothecam hanc publici Juris fore, & quotannis novos libros emi in studiosorum commoditatem. Obiit V. Nonas Martii MDCC. sepultus in Laterano cum hac Epigraphe.

D. O. M.
HIERONYMUS CASANATE
NEAPOLITANUS
TITULI S. SYLVESTRI IN CAPITE
PRESBYTER CARDINALIS
S. R. E. BIBLIOTHECARIUS
OB. V. NON. MART.
ANNO JUBILÆI MDCC.
VIXIT ANNOS LXXX. D.XX.

3 *Cit. Fact. concord. §. 3.*

obsequii, quod publici cultus saperet erga illorum memoriam præstaretur, & ne quid fraudis in re tanti ponderis, ac momenti patraretur, inviolabili lege constituerat, ne Sacrorum Rituum Congregatio de Servorum Dei Caussis, quorum beatificatio, & canonizatio expostulatur, cognosceret, nisi per juridica acta eidem manifeste constaret, vel nunquam publicum cultum illis Dei Servis fuisse exhibitum, vel si quando quid forte publico cultu redolens in illorum venerationem fuisset attentatum, jam omnino ab hoc factitando fuisse cessatum: hæc fuit ratio, cur & de exacta obedientia hujusmodi Urbani PP. VIII. decretis, antequam ad graviora transitus fieret, oportuit in Sacrorum Rituum Congregatione sermonem instituere.

Jam ob hanc caussam vigilantissimi Episcopi Neritonensis, & Auximanus cum animum ad construendos Processus de virtutum, & sanctitatis fama appulerunt, etiam peculiaria acta colligenda existimarunt, ex quibus evinceretur nunquam Dei Servum cultu, qui publicus dicitur, fuisse veneratum, & sic postquam Summus Pontifex Commissionem introductionis Causæ subscripsisset, sine ulla mora quæstio de non cultu agitaretur; sed cum amplissimi Patres Sacrorum Rituum Congregationis animadvertissent per annos quatuordecim JOSEPHUM in Cœnobio Assisiensi magna, ac prorsus incredibili sanctitatis fama commoratum, timendumque foret, ne ex nimia Christifidelium erga illius memoriam veneratione aliquid quod publicum cultum præseferret fuisset forsitan intentatum; & quia plures effluxerant anni postquam Neriti, & Auximi de hac re fuerat inquisitum, aliquis forsan potuisset suspicari interea temporis decretis Urbanis eo locorum impune contraventum, prudentissime statuere Assisii testes & hac de caussa examini subiiciendos, & Neriti, & Auximi per locorum Ordinarios videndum, ne cultus publicus per id tempus JOSEPHO fuisset attributus; quibus cum statim obtemperatum fuisset, XIV. Kal. Augusti MDCLXXXVII. partes etiam Cardinalis Columnæ gerente Cardinali Casanate, sententia, quam de non cultu tulerat Episcopus Auximanus communi calculo in Sacrorum Rituum Congregatione Ordinaria fuit comprobata.[1]

De sanctitatis fama secundum in morem receptam disciplinam erat tunc in genere, ut ajunt, inquirendum, quapropter quia in Urbe viri lectissimi, & ornatissimi aderant, qui testimonium dicere in Causa parati erant, Sacrorum Rituum Congregatio Gaspari Cardinali Carpineo Urbis Vicario commisit, ut ad hanc famam comprobandam eosdem testes ad examen evocaret, quo examine expleto, feliciter in Ordinaria Congregatione III. Nonas Aprilis MDCLXXXVIII. de ipsa fama fuit disceptatum[2]; datis deinde cura Cardinalis Columnæ[3] remissorialibus litteris ad exarandos Apostolica auctoritate de JOSEPHI virtutibus, & miraculis Processus Auximi, Assisii, & Neriti,[4] iisque summo studio & diligentia absolutis, eorum validitatem III. Idus Martias secularis anni MDCC. penes Ordinariam Congregationem Sacrorum Rituum in quæstionem revocavit Cardinalis Costagutus,[5] qui ab anno MDCXCIV. per Innocentium PP. XII. Cardina-

1 *Cit. Fact. concord.* §. 4.

2 *Cit. Fact. concord.* §. 5.

3 *Fridericus Columna* ex Ubaldorum modo de Baldeschis Familia, vir utique doctus, & eruditus, summo splendore publica, & quidem conspicua munera sustinuit; primum enim Præturam Faventinæ Civitatis, deinde Provinciæ Sabinæ justissime administravit; hinc Legatus ad Helvetios mittitur, quam Legationem cum maxima doctrinæ, & prudentiæ fama obiisset, Congregationis de Propaganda Fide a Secretis renunciatur, & postmodum Assessor Tribunalis Sanctissimæ Inquisitionis constituitur; interim cum Anna Maria Tarquinia Clementis PP. X. Proneptis Ægydio Columnæ de Sciarra in matrimonium fuisset copulata, velletque hac de causa aliquem Clemens Pontifex ex hac familia ad Cardinalitiam evehere dignitatem, neque aliquis tunc esset ad tantum honorem idoneus, ideo Fridericus in Columnensium Familia, cui affinis erat, adoptatur, declaratur ab eodem Pontifice Cardinalis Tituli Sancti Marcelli, ex quo optavit Titulum Sanctæ Anastasiæ. Obiit IV. Nonas Octobris MDCXCI.

4 *Loc. cit.*

5 *Joannes Baptista Costagutus* Romanus Idibus Februarii MDCXC. ex Annonæ Præfecto Cardinalis Tituli Sancti Bernardi ab Alexandro PP. VIII. declaratur, ex quo optavit Titulum Sanctæ Anastasiæ. Obiit postridie Nonas Martii MDCCIV.

dinali Columnæ, qui diem clauserat extremum fuerat fubrogatus [1].

Poft hæc de JOSEPHI virtutibus follemne inftituendum erat judicium, cui cum omnia neceſsaria parantur, mortem obiit Cardinalis Coftagutus, in cujus loco Relator eligitur Thomas Maria Cardinalis Ferrarius [2], qui V. Kalendas Decembris MDCCXIV. Congregationem Antepræparatoriam habuit, [3] ex qua cum Poftulatoribus innotuiſſet non modicum Cauſſæ præſidium ex Ordinariis Proceſſibus, quos omnino neglexerant, acceſſurum, illos etiam juxta juris regulas fuiſſe compilatos Nonis Decembris MDCCXVI. per Ordinariam Sacrorum Rituum Congregationem declarari obtinuere [4].

Quia autem examini fubiicere prius oportuit nonnulla Scripta, quæ JOSEPHO attribuebantur, non potuere ftatim ad Præparatoriam Congregationem devenire, fed cum hoc examen per Cardinalem Caſini [5] Nonis Februarii MDCCXVIII. ultimam manum recepiſſet, [6] tandem Cardinalis Ptolomæi, [7] qui poft Caſini in Cauſſæ Ponentem fuerat conftitutus VII. Kalendas Februarii MDCCXXIII. Congregationem Præparatoriam convocavit; [8] fed cum quæ adverſus virtutum JOSEPHI fulgorem, & heroicitatem fuerant per Fidei Promotorem appoſita atque objecta, nequaquam propulſata, & eliminata ex Suffragatoribus nonnulli exiſtimaſſent, Franciſcus Antonius Cardinalis Finy [9], qui Ptolomæo in Cauſſæ Ponentem fuerat ſuffectus, alteram Præparatoriam Congregationem XVI. Kalendas Septembris MDCCXXXIV. indicere duxit opportunum, cui Congregationi cum aliquibus detentus impedimentis minime poſſet intereſſe, partes fuas Eminentiſſimo Domino Alexandro Cardinali Albani demandavit [10]. Difficultates fere omnes, quæ in mora antea fuerant, clariſſimis reſponſionibus in hac Congregatione explanatæ fuere, quapropter, ne in longum virtutum judicium protraheretur, curavit, ut coram fa: me: Clemente PP. XII. XIV. Kalendas Julii MDCCXXXV. Generalis Eminentiſſimorum Patrum, & Reverendiſſimorum Confultorum Conventus haberetur, in quo fere omnes Suffragatores ampliſſimi in fecundam abjere fententiam.

NERITONEN.

Beatificationis, & Canonizationis Ven. Servi Dei P. JOSEPHI A CUPERTINO Sacerdotis Profeſſi Ordinis Minorum Conventualium Sancti Franciſci.

FACTUM CONCORDATUM

BEATISSIME PATER.

1 „ IN Oppido Cupertini Diœceſis Neritonenſis ex piis, honeftiſque parentibus die 17. Januarii anno 1603. ortum habuit Servus Dei JOSEPHUS. A tenera ætate non pauca futuræ fanctitatis fpecimina edens, cum exinde adoleviſſet, Religioni Minorum Conventualium

---

1 *Cit. Fact. concord.* §. 6.

2 *Thomas Maria Ferrarius* Manduriensis Ordinis Patrum Prædicatorum Sacri Palatii Apoftolici Magifter fcientia, ac pietate fpectabilis, qui etiam per morbum Patris Recanati fumma cum laude Prædicatoris Apoftolici munus fuftinuit. Ab Innocentio PP. XI. pridie Idus Decembris MDCXCV. Cardinalis declaratur, Tituloque Sancti Clementis donatur. Obiit XIII. Kalendas Septembris MDCCXVI.

3 *Cit. Fact. concord.* §. 7.

4 *Cit. Fact. concord.* §. 8.

5 *Franciſcus Maria Caſinus* Aretinus, qui magna virtutum, ac fcientiæ fpecimina inter Minores Capuccinos dederat, & celeberrimi Oratoris fama officium Concionatoris Apoftolici ei ab Innocentio PP. XII. demandatum plures per annos expleverat, XV. Kalendas Aprilis MDCCXII. in Cardinalium Collegio a Clemente PP. XI. adſcribitur. Titulum habuit Sanctæ Priſcæ, deceſsit XVI. Kalendas Martii MDCCXIX.

6 *Cit. Fact. concord.* §. 9.

7 *Joannes Baptiſta Ptolomæus* Piftorienſis Societatis Jeſu, vir fatis illuftris fcientia, aliiſque animi virtutibus ad Cardinalitiam evehitur dignitatem XV. Kalendas Aprilis MDCCXII. a Clemente PP. XI. Titulum obtinuit Sancti Stephani in Monte Cœlio. Obiit XIV. Kalendas Februarii.

8 *Cit. Fact. concord.* §. 10.

9 *Franciſcus Antonius Finy* Minervienſis Archiepiſcopus Damaſcenus, Benedicti PP. XIII. Admiſſionum Magifter ab eodem Summo Pontifice Cardinalis Sanctæ Mariæ in Via conftituitur VII. Kalendas Februarii MDCCXXVIII., ex quo primum optavit Titulum Sancti Sixti, poftea Sancti Petri ad Vincula, tum Sanctæ Mariæ Tranftiberim. Obiit Neapoli Nonis Aprilis MDCCXLIII.

10 *Loc. cit.*

„ lium nomen dedit. Magnarum virtutum „ exercitio toto vitæ ſuæ decurſu incum„ bens, mirabilium donorum copia, Domino „ largiente, claruit. Poſt multas tribula„ tiones, quas in ſpiritus probationem for„ titer, & hilariter pertulit, dum in Cœ„ nobio proprii Ordinis Auximi degeret, „ gravi morbo correptus, ſingulari pietate „ die 18. Septembris anno 1663. animam „ Deo reddidit.

2 „ Fama ſanctitatis, & miraculorum, „ quæ, illo adhuc vivente, non pauca „ Chriſtiani Orbis Regiones pervaſerat, „ tunc adeo percrebuit, ut, concepta ubi„ que erga ipſum devotione, plurimorum „ etiam graviſſimorum virorum teſtimonio „ interveniente, ſollemnis Canonizationis „ honore dignus haberetur.

3 „ Quamobrem ſuper ſanctitate vitæ, „ virtutibus, & miraculis, auctoritate Ordi„ naria cum Neriti, [1] tum Aſſiſii, [2] & Auxi„ mi [3] confectis Proceſſibus, iiſque ad Ur„ bem delatis, ac ſucceſſive apertis, ad re„ lationem clar. mem. Cardinalis Caſana„ te, vicem clar. mem. Cardinalis Colu„ mnæ Cauſſæ hujuſmodi Relatoris deſigna„ ti, ſupplentis, in Congregatione Ordi„ naria, iiſdem Proceſſibus diſcuſſis, die 31. „ Auguſti anno 1686. reſolutum fuit, poſ„ ſe ſignari Commiſſionem introductionis „ Cauſſæ, prout ſubſequenter Dei Servus „ Innocentius XI. benigne annuit, eam„ demque Commiſſionem propria manu ſi„ gnavit.

4 „ Exinde, cum deveniendum eſſet ad „ examen duorum particularium Proceſ„ ſuum eadem auctoritate compilatorum „ Neriti, & Auximi, ad Urbem pariter „ tranſportatorum, ſuper paritione decre„ torum ſan. mem. Urbani VIII. de non „ cultu Servo Dei præſtito, opportunum „ viſum fuit alterum conſimilem Proceſſum „ in Civitate Aſſiſii conſtruere, ubi Dei „ Servus quatuordecim annos moram tra„ xerat, quo completo, factiſque ſimul „ nonnullis diligentiis, continuationem „ ejuſdem non cultus in Civitate Auximi, „ & in Diœceſi Neritonenſi adminiculanti„ bus pro tempore, quod ſupradictorum „ duorum Proceſſuum conſtructionem ſub„ ſecutum fuerat, cum hæc omnia in unum „ conſpirarent, die 19. Julii 1687. referen„ te, ut ſupra, loco Ponentis, clar. mem. „ Cardinalis Caſanate, propoſitum fuit du„ bium: *An Sententia Ordinarii Auxi„ mani ſuper non cultu lata ſit confir„ manda in caſu, & ad effectum, de „ quo agitur &c.*: Sacra Congregatio cen„ ſuit eſſe confirmandam, hiſque Summi „ Pontificis approbatio acceſſit.

5 „ Delegato deinceps per eamdem „ Congregationem Eminentiſſimo Vicario „ ad conficiendum hic in Urbe Proceſſum „ ſuper fama ſanctitatis in genere prædicti „ Servi Dei, eoque abſoluto, die 3. Apri„ lis 1688., proponente Cardinali Columna, „ ad trutinam revocatum fuit dubium: „ *An conſtet de validitate Proceſſus aucto„ ritate Apoſtolica Romæ confecti ſuper fa„ ma ſanctitatis, virtutum, & miracu„ lorum in genere prædicti Servi Dei, & „ an teſtes in eo ſint rite, & recte exami„ nati; necnon de relevantia, adeout poſ„ ſint concedi litteræ remiſſoriales in ſpe„ cie, in caſu &c.*: reſcriptumque fuit: „ *affirmative*, Summo Pontifice annuente; „ deindeque expeditæ fuerunt dictæ litteræ „ pro conficiendis Proceſſibus ſuper virtu„ tibus, & miraculis in ſpecie in Civitati„ bus Auximana, Aſſiſienſi, & Neritonenſi.

6 „ In-

1 Neritum Urbs Salentinorum in Meſſapia Regione, nunc eſt Epiſcopalis Sedes, ſubjecta Archiepiſcopo Brunduſino, de cujus Epiſcopis diſſerit Ferdinandus Ughellius *tom. 1. Italiæ Sacræ*.

2 Aſiſium, vel Æſiſium Urbs Umbriæ diſtat 4. millia paſſuum a flumine Claſio, 11. a Peruſia, a Fulginio 9., & 14. ab Eugubio. Celeberrima Urbs quia S. Franciſcus Ordinis Minorum Inſtitutor in ea natale ſolum habuit. De hac Urbe, & ejus Epiſcopis Ughellius *tom. 1. Italiæ Sacræ*,

3 Auximum, vel Auxumum Urbs Provinciæ Piceni in colle ad Muſonem fluvium ab Ancona 12. millia paſſus diſtans in Meridie, fere totidem inter Æſium ad Occaſum, & Lauretum ad Ortum. De hac Urbe conſule, ſi lubet, Samuelem Bochartum in *Geographia*, Cluverium in *Italia antiqua*, Ludovicum Martorellum in opere italice inſcripto *Memorie iſtoriche della Città di Oſimo Venet.* 1705. De Epiſcopis Auximanis agit Ferdinandus Ughellius *tom. 1. Italiæ Sacræ*.

6 „ Interea, defuncto clar. mem. Cardinali Columna, in ejus locum san. mem. Innocentius XII. die 24. Aprilis 1694. Cardinalem Costagutum subrogavit, quo in Congregatione Ordinaria die 13. Martii 1700. referente dubium validitatis dictorum Processuum in specie constructorum, necnon legitimæ compulsationis jurium, favorabilis emersit resolutio, cui deinceps laudatus Pontifex assensum præstitit.

7 „ Per obitum clar. mem. Cardinalis Costaguti, eum in munere Ponentis fuecessisset clar. mem. Cardinalis S. Clementis, die 27. Novembris 1714. habita fuit Congregatio Antepræparatoria super dubio: *An constet de virtutibus Theologalibus, & Cardinalibus dicti Servi Dei in gradu heroico*.

8 „ Biennio post examinata validitate Processuum Neritonensis, Assisiensis, & Auximani auctoritate Ordinaria confectorum, die 5. Decembris 1716. approbationem illa obtinuit cum consueto assensu Pontificis.

9 „ Commissa hinc revisione quarumdam cantiuneularum, & meditationum, quæ per Servum Dei fuerant elucubratæ, & aliorum manuscriptorum, quæ illi tribuebantur, necnon quorumdam scriptorum P. Michaelis Angeli Rosmi Abatis Cassinensis, factaque simul perquisitione in Civitatibus, & Diœcesibus Feretrana, & Forosempronienfi per confectionem juridicorum Processuum, ex quibus constitit, nil fuisse repertum, ad relationem Cardinalis Casini, interim demortuo Cardinali S. Clementis, suffecti, Congregatio Ordinaria, eodem san. mem. Clemente XI. approbante, die 5. Februarii anno 1718. rescripsit: *Procedi posse ad ulteriora*.

10 „ Coacta deinceps die 26. Januarii anno 1723. in Palatio Apostolico Vaticano Congregatione Præparatoria super prænotato dubio virtutum in gradu heroico, Ponente Cardinali Ptolomæo, cui locum aperuerat mors Cardinalis Casini præcedenter secuta, altera successit in Palatio Apostolico Quirinali die 17. Augusti anno 1734. mei Ponentis, eidem Cardinali Ptolomæo subrogati, vicem obeunte Eminentissimo Cardinali Alexandro Albano.

11 „ Quo in rerum statu, in Congregatione Generali, quæ coram Sanctitate Vestra die 19. Julii currentis, Deo dante, habebitur, proponendum mihi erit suprarelatum dubium, jamdiu ante, Fidei Promotore audito, subscriptum: *An constet de virtutibus Theologalibus Fide, Spe, & Charitate, & de Cardinalibus Prudentia, Justitia, Fortitudine, & Temperantia, ac annexis in gradu heroico*.

F. A. Card. Finy Ponens.

Summa animi voluptate tum Eminentissimos Cardinales, tum Reverendissimos Consultores de JOSEPHI virtutibus quid sentirent, candide aperientes, Clemens PP. XII. fel. record. Pontifex audivit, attamen mentem suam declarare supersedit usque dum Altissimum, quod in arduo, ac difficili quolibet negocio peragere in more habebat, orationes inter & preces consuleret. Verum XVIII. Kalendas Septembris MDCCXXXV. cum Ecclesia quammaxime gauderet ob festivam Deiparæ Virginis [1] Assumptionem in Cælum, noluit amplius rem in longum protrahere; sed

[1] Licet S. Epiphanius addubitaverit *hæresi 78.* mortem obiisse, nec ne, Deiparam Virginem: *Quærant vestigia Scripturarum, & invenient utique neque mortem Mariæ, neque an mortua sit, an non mortua, neque an sepulta sit, an non sepulta..... Non omnino definio hoc, & non dico, quod immortalis mansit, sed neque affirmo, an mortua sit.* Nihilominus communis Ecclesiæ sensus tenet, illam severa mortales exuvias fuisse exutam, & non solum statim beatifica visione recreatam, sed etiam paulo post super omnes Angelorum Choros redivivo corpore exaltatam. *Virginis privilegium est, quod cum corpore suo, uti credimus, in Cælo vivit*, inquit Hugo de Sancto Victore *lib. 3. Erudit. Theolog. ex miscell. secundi Codicis cap. 125.*

De hujusmodi Deiparæ Virginis privilegio altum est apud Patres primorum Seculorum silentium, nos enim minime probare possumus testimonia illa.

sed sollemni decreto virtutes Josephi revera heroicas fuisse declaravit. [1]

Multa satis gravia, & digna, quæ ad examen in supremo Senatu revocarentur, in-

quæ a nonnullis in medium proferuntur, veluti ex sermonibus Sanctorum Athanasii, Hieronymi, & Augustini desumpta, hujusmodi namque sermones cum eruditioribus convenimus inter apocrypha esse amandandos. Hisce tamen non obstantibus, plures tum Græcos, tum Latinos habemus Patres, qui expressis rotundisque verbis de Virginis Assumptione loquuntur. Sic Gregorius Episcopus Turonensis *lib. de Miraculis cap. 4.*, S. Gregorius PP. I., qui *in suo Sacramentario* hanc orationem in sollemnitate Assumptionis posuit: *Veneranda nobis, Domine, hujus diei festivitas opem conferat salutarem, in qua Sancta Dei Genitrix mortem subiit temporalem, nec tamen mortis nexibus deprimi potuit, quæ Filium tuum de se genuit incarnatum*: quid enim amabo sibi volunt ea verba, *nec tamen mortis nexibus deprimi potuit*, quam indicare cum redivivo corpore Virginem in Cælum fuisse assumptam. S. Ildephonsus Toletanus *Sermone 6. de Assumptione*, Andreas Cretensis *Oratione 2. de Laudibus Assumptæ Virginis*, Germanus Patriarcha Constantinopolitanus *Oratione 2. in Dormitione Deiparæ*, S. Joannes Damascenus *Oratione 2. in Dormitione Beatæ Mariæ*, Fulbertus Carnotensis *Sermone 2. de Nativitate*, S. Petrus Damiani *Sermone de Assumptione*, S. Bernardus, ac Petrus Blesensis *Sermone de Assumptione*, & inter Theologos Scholasticos eorum omnium facile princeps S. Thomas Aquinas *3. par. quæst. 27. art. 1., & quæst. 83. art. 5., & opusc. 4.* in *expositione Salutationis Angelicæ*; quibus si addatur communis Ecclesiæ sensus, cui summam adhibendam esse reverentiam & ipse Isaacus Casaubonus fatetur *in Exercit. 14. §. 11. Ecclesiæ sensum ne tacitum quidem esse contemnendum*, jam nemo erit, qui sine maxima temeritatis, & dubiæ suspectæque fidei nota possit Assumptionem Virginis in dubium revocare, ut advertunt Ven. Petrus Canisius *lib. 5. de Deipara Virgine cap. 5.*, Melchior Canus *de Locis Theologicis lib. 12. cap. 20.*, Claudius Joly *Dissert. de verbis Usuardi*, Thomassinus *in Tractatu de dierum festorum celebratione lib. 2. cap. 20.*, & Natalis Alexander *in Hist. Eccles. Seculi I. cap. 4.*

Ut de hujus festi antiquitate aliqua dicantur, adnotare liceat Jacobum Pamelium *in Notis ad Epistolas S. Cypriani* Episcopi Carthaginensis existimasse IV. Ecclesiæ Seculo jam per Ecclesiam celebratum fuisse: *Certe Dormitionis, sive Assumptionis Beatæ Virginis festum celebratum constat jam ab ætate Divi Hieronymi, & Augustini*, eique concordare videtur eruditus Pater Michael Lequien in sua editione Operum S. Joannis Damasceni *tom. 2. pag. 857.*, sed quia hujusce rei certa nobis non supersunt monumenta, quibus Pamelii assertio comprobetur, & certo certius hujus festivitatis epocham figere nesciamus, nihilominus sexto, vel saltem septimo seculo recentiorem illam existimare non possumus; & re quidem vera, ut jam superius innuimus, S. Gregorius PP. I., qui in suo Sacramentario antiquum Gelasianum inseruit, XVIII. Kalendas Septembris pro hujusmodi festivitate Missam propriam, & orationes assignavit, ex quo argumentum desumimus, etsi non certum, saltem tamen maximæ probabilitatis pro vindicanda festi hujus antiquitate, cum hæc Missa fœtus forsan fuerit alicujus Romani Pontificis, qui Gelasium inter & S. Gregorium PP. I. Ecclesiam rexerat, nisi velimus dicere Sanctum Pontificem celebritatem hanc ex Civitate Constantinopolitana, in qua diu ipse Apochrisarium egerat, Romam transvexisse.

Baronius enim *in notis in Martyrologium*, Florentinus *in notis ad Martyrologium XV. Kalendas Februarii*, Mabillonius *in Liturgia Gallicana lib. 2.*, Pagius *in Breviario Romanorum Pontificum in Sergio I.*, Mattene *de antiqua Ecclesiæ disciplina in divinis celebrandis Officiis cap. 39.* certum existimant multo ante S. Pontificis ætatem in principe Orientis Urbe veneratione summa sollemnitatem hanc fuisse celebratam; idque ex Nicephoro *in historia lib. 17. cap. 28.* comprobari contendunt, qui cum aliquas Virginis festivitates per Constantinopolitanos Imperatores de novo institutas indicasset, subjungit, Mauritium Imperatorem Assumptionem Virginis XVIII. Kalendas Septembris præcepisse celebrandam, neque alia ratione motum Nicephorum dicunt ad diem celebritatis hujusmodi (quod in aliis facere omisit) enuntiandam, nisi quia, ut habetur in Euchologio Græcorum XV. Kalendas Februarias ante ipsum Mauritium sub *dormitionis* titulo festum hoc explebatur.

De hac ipsa festivitate sub Assumptionis nomine fit expressa mentio in antiquo Martyrologio Hieronymiano, quod supra mille annos antiquitatis habet, apud Martene *in novo thesauro Anecdotorum tom. 3. pag. 1559.*, in Martyrologio Morbacen. in veteri Kalendario septingentos ante annos scripto, plurimisque aliis vetustis Kalendariis, atque Martyrologiis, quæ in Vaticana Bibliotheca asservantur.

Sed antequam ultimam manum huic notæ imponamus, non abs re erit diversa alia nomina indicare, quibus in antiquis monumentis festivitas hæc fuit nuncupata. Vel enim dicitur *somnus*, seu *dormitio Sanctæ Mariæ*, ut apud Theodorum Balsamonem Patriarcham schismaticum Antiochenum *in Can. 3. Apostolorum*, vel *mors*, ut *in novella* Emmanuelis Comneni, & in *Euchologio Græcorum*, veluti observavit Hugo Menardus *in Sacramentario Gregoriano pag. 174.*, vel *pausatio*, ut in Kalendariis Rumanis editis ab Allatio, & Froutone, in Vaticanæ Basilicæ Evangelistario, in vetusto Missali Vallicellano *Sollemnia de pausatione Sanctæ Mariæ*, in Codice Vaticano, qui fuerat Monasterii Farfensis, *Vigilia pausationis Sanctæ Mariæ, & Sanctæ Mariæ pausatio*, quæ verba pariter etiam occurrunt in Codicibus a Venerabile Cardinali Thomasio editis, ex quibus præterquamquod aliquid contra veritatem Assumptionis deduci possit, potius eadem innuitur, & confirmatur: *pausatio* enim id temporis significat, quo mortem inter & resurrectionem jacuit in sepulchro Deiparæ corpus, ut erudite demonstravit quidam Clericus Regularis Teatinus, qui Apologiam pro Ven. Cardinali Thomasio litteris consignavit, eo quia, dum de revisione Operum illius doctissimi, piissimique Cardinalis in Sacra Rituum Congregatione ageretur, ex Censoribus unus, qui certe antiqua monumenta, ecclesiasticamque disciplinam ne labiis quidem degustaverat, illum insimulaverat parum pie de Virginis Assumptione sensisse, quia codices ediderat, in quibus festivitas hæc *pausatio* appellabatur.

1 *Ex secundo Fact. concord. §. 1.*

„ tio sub die 15. Septembris sequentis an„ ni 1736. remissoriales litteras expediri, „ atque relaxari decrevit pro opportunis „ super eo recipiendis probationibus; cui „ decreto Sanctissimus annuit die 18. ejus„ dem mensis, & anni.

2 „ In sequelam Apostolicæ hujus Com„ missionis constructo per Judices delegatos „ intra terminum præfixum, respectiveque „ prorogatum ejusmodi Processu, coque ad „ Urbem delato, servatis servandis, aperto, „ sub die 23. Martii 1743. consuetum iidem „ Postulatores obtinuerunt indultum discu„ tiendi dubium validitatis ejusdem in Con„ gregatione Ordinaria absque interventu „ Consultorum.

3 „ E vivis post hæc erepto cl: me: Car„ dinali Finy Ponente, seu Relatore Cau„ sæ, Sanctitas Vestra sub die 18. Aprilis se„ quentis an. 1744. me in ipsius locum cum „ omnibus & singulis facultatibus necessa„ riis & opportunis benigne subrogavit, at„ que deputavit.

4 „ Die 16. Maii ejusdem anni 1744. „ Sacra Rituum Congregatio, me referen„ te, validitatem supradicti Processus ap„ probari posse censuit, si Sanctitati Vestræ „ placuisset, & Sanctitas Vestra assensum „ suum præstitit die 20. ejusdem mensis, „ & anni.

5 „ His præhabitis, sub die 2. Martii „ mox elapsi anni 1751. habita fuit in Æ„ dibus meis Congregatio Antepræparato„ ria; successiveque die 16. Novembris ejus„ dem anni in Palatio Apostolico Quirinali „ altera Congregatio Præparatoria super e„ xamine tam antiquorum, quam supradi„ cti alterius recentioris miraculi.

6 „ Et cum modo supersit tantum ha„ benda postrema Congregatio Generalis „ coram Sanctitate Vestra; idcirco ad sup„ plices Postulatorum preces sequens sub„ scripsi dubium cum R. P. Fidei Promotore jam concordatum, nempe dubium:

An, & de quibus miraculis constet in casu, & ad effectum, de quo agitur.

A. Card. Tanarius Causæ Ponens.

Die S. Patriarchæ Francisco sacra postquam ad ejus aram provolutus in Basilica Sanctorum XII. Apostolorum omnipotenti Deo incruentum Sacrificium, & Hostiam placationis obtulerat, ex propositis miraculis duo Benedictus Pontifex duxit probanda; sententias deinceps Eminentissimorum Cardinalium, ac Reverendissimorum Consultorum, ut receptam servaret consuetudinem; requisivit, an tuto esset ad Beatificationem Josephi deveniendum, ac tandem honores Beatis debitos per litteras in forma Brevis expeditas x. Kalendas Martii MDCCLIII. Josepho tribui mandavit,[1] ut eleganti ornatu peractum in Basilica Vaticana fuit.

Tunc Christifidelium pietas, animique devotio, & veneratio erga Beatum Virum fervescere magis magisque in dies cœpit ob continua præsertim, quæ ad ejusdem intercessionem ab Altissimo edebantur prodigia, quæ tanta, tamque frequentia erant, ut mole sua, & rerum varietate dubios, incertosque Postulatores redderent, quæ in ea fœcunda prodigiorum messe præsertim seligerent, ut Apostolico judicio probarentur; sed cum diu deliberassent, sequentia elegerunt.

In Oppido non ignobili, quod per viam Prænestinam, aut Lavicanam iter habentibus occurrit nomine *Zagarola*[2] erat virgo Maria Magdalena Panzironi appellata, quæ in ipso ætatis flore adversa cœpit laborare valetudine multis, diversisque morbis afflictata, quos cum per annos plurimos tollerasset, in tumorem incidit scirrhosum, qui cum in stomaco insideret, non solum animam ei intercludebat, verum & ad extré-

1 *Ex 3. Fast. concord.* §. 1.

2 Zagaruolum Castrum Campaniæ Romanæ in Ditione Pontificia viginti millia passus a Roma distans, aliqui illud credunt ædificatum super Gabii ruderibus; gaudet Ducatus titulo.

mum agonem ita eam redegerat, ut jamjam morituram cognati, affinesque deflerent. Forte ex iis, quæ adstabant, Mulier quædam inserit inter digitos infirmæ Reliquias, & ad tumorem imaginem JOSEPHI apponit. At mirabilis Deus in Sanctis suis! Quæ moritura credebatur e lecto statim prosiliit, ad cœnam domesticam venit, & summo mane gratias Deo, & JOSEPHO actura templum petiit.

Auximi qua in urbe BEATI corpus requiescit, agaso, cui nomen erat Bernardinus Sinigagliese, licet sinistrum femur ab erodente herpete excruciatum, depastumque haberet, tamen paupertate coactus agere jumenta ad multos dies non intermisit, donec violenta febri correptus, immanibusque doloribus divexatus, invitus quamvis & reluctans, lectulo fuit detentus. Dolores inter & cruciatus quandoquidem a JOSEPHO auxilium expostulat, tum precanti per visum JOSEPHUS apparet, eique Litanias Virginis secum imperat recitare, sanitatemque promittit. Incipiunt alternatim Litanias dicere usque ad ea verba, quibus Virgo salus infirmorum vocitatur; tum visum disparuit, & Bernardinus ita perfecte sanatum, viribusque restitutum se cognovit, ut postridie ejus dici ad interruptum opus pergeret.

Mira quidem relata prodigia fuere; sed stupendum supra modum illud profecto fuit, quod Serviliani, Diœcesis Firmanæ Oppidum, accidit an. MDCCLVI. Benedicta enim Pierangelini ob enatas in corde polyposas moles post diuturnum per multos annos protractum morbum ad extremum usque fuerat redacta, cum JOSEPHI intercessione, cujus Reliquiæ ad ejus pectus fuerant applicitæ e corde hujusmodi polyposis molibus divulsis, & contra ipsius naturæ leges per sectam venam, quam salvatellam Medici omnes vocant, exclusis, perfecte ita sanitati fuit restituta, ut haud multo post ad templum accedere, Exomologesim explere, sacraque Eucharistia refici potuerit.

De tribus hisce miraculis eorum rumore permoti Caussæ Postulatores a Sacrorum Rituum Congregationis Eminentissimis Patribus obtinuere, ut Apostolica auctoritate Romæ, Auximi, & Firmi inquisitiones instituerentur, quæ cum ad ultimum finem essent perductæ v. Nonas Martii MDCCLXI. earum validitas [1] per Cardinalem Galli [2] postremum hujusce Caussæ Relatorem apud eamdem Sacram Congregationem fuit in judicium felicissime adducta.

Disceptatio autem de ipsis miraculis; quæ nonnisi XIV. Kal. Septembris MDCCLXIV. in Congregatione Antepræparatoria penes eumdem Cardinalem Galli fuerat incepta, & in Præparatoria in Quirinali Aula IV. Idus Decembris MDCCLXV. prosecuta, [3] non potuit tamen absolvi, ante quam ob nonnullorum doctissimorum Suffragatorum dubietatem, per novum examen constaret certissime nunquam inposterum eisdem, aliisque similibus morbis afflictatam fuisse Mariam Magdalenam Panzironi, de cujus miraculosa sanatione primo loco disputabatur, & hæc caussa fuit, cur Romam sanata ipsa, aliisque omnibus, qui hac de re testimonium dicere debebant, accersitis, apud eumdem Eminentissimum Cardinalem, adstante etiam R. P. D. Cajetano Forti tunc Fidei Promotore, novus fuerit Processiculus compilatus, [4] ex quo cum ad evidentiam usque apparuerit, nunquam sequenti tempore eisdem morbis correptam sanatam Virginem, IX. Kalendas Octobris MDCCLXVI. coram SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO CLEMENTE PP.XIII. Generalia Comitia fuere indicta, in quibus rationibus omnibus recte perpensis, atque ponderatis, cum nullius ponderis difficultates oppositas exi-

1 *Cit. Fact. concord. a §. 2. ad 8.*

2 *Antonius Andreas Galli* Bononiensis Abbas Canonicorum Regularium Sanctissimi Salvatoris a Benedicto P.P. XIV., cui optime egregiæ viri virtutes erant perspectæ Cardinalis Tituli Sancti Petri ad Vincula VI. Kalendas Decembris MDCCLIII. declaratur, ac post per mortem Cardinalis Besozzi Major Pœnitentiarius constituitur: decessit Romæ MDCCLXVII.

3 *Cit. Fact. concord. §. 9.*

4 *Cit. Fact. concord. §. 10.*

existimassent Eminentissimi Patres, & doctissimi Suffragatores, eadem tria miracula tanti fecere, ut digna judicarent quæ per Apostolicum Sanctissimi Domini Nostri oraculum firmarentur.

NERITONEN.

Canonizationis B. JOSEPHI A CUPERTINO Sacerdotis Professi Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci.

FACTUM CONCORDATUM.

1 „ Postquam inclytus Minorum Conventualium Ordinis alumnus Ven. „ Josephus a Cupertino, probatis jam a „ fe. rec. Clemente XII. die 15. Aug. 1735. „ ejus virtutibus in gradu heroico, probatisque deinde a fa. me. Benedicto XIV. „ die 4. Octobris anni 1752. duobus miraculis ab Omnipotenti Deo ad illius invocationem dudum patratis, fuit inde merito ab eodem Benedicto XIV. inter Beatos adscriptus, edito hac de re Brevi die 20. „ Februarii sequentis anni 1753.

2 „ Cum illico in ejusdem anni decursu, ac deinceps cœpta sint pluribus in „ locis nova fieri miracula ad ejusdem „ Beati intercessionem, quibus Deus Optimus Maximus, veluti totidem de Cælo signis videbatur amicum suum, ut superius etiam in terris ad Canonizationis honores ascenderet, invitare; hinc interim „ vita functo Cardinali Tanara Caussæ Relatore, ad Postulatoris preces placuit „ eidem Pontifici fa. me. Benedicto XIV. „ me infrascriptum in ejus locum subrogare, edito decreto die 6. Julii 1754.

3 „ Proposito deinde in Sacra Congregatione dubio super signatura Commissionis „ reassumptionis Caussæ, cum enixis votis, piisque instantiis Regum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, eadem „ Sacra Congregatio affirmative respondit die 13. Julii 1754., cui resolutioni idem Summus Pontifex annuit, & „ Commissionem reassumptionis propria manu signavit die 17. ejusdem mensis, & anni 1754.

4 „ Instante postmodum Postulatore pro „ concessione remissorialium ad effectum „ construendi Apostolica auctoritate Processus super tribus respective miraculis, primum scilicet in Urbe, alterum in Civitate Auximana, ac tertium in Diœcesi „ Firmana, Sacra eadem Congregatio ejusmodi litteras benigne concessit sub tribus „ respective diebus 30. Augusti 1755., 13. „ Decembris 1756., & Julii 1757. eodem „ Summo Pontifice approbante sub respectivis diebus 10. Septembris 1755., „ 13. Decembris 1756., & 27. Julii 1757.

5 „ Completo autem ante omnes Auximano Processu, eoque ad Urbem perlato, Sacra Congregatio ejus aperitionem „ indulsit die 26. Martii 1757., annuente „ Sanctissimo die 2. Aprilis ejusdem anni.

6 „ Translato deinde ad Episcopatum „ Carpentoracten. Episcopo Septempedano, qui unus erat ex tribus Episcopis pro „ Firmani Processus constructione delegatis, extinctaque proinde ejus jurisdictione, Sacra Congregatio ad humillimas „ preces Postulatoris illius jurisdictionem „ tanquam Episcopi Carpentoracten. pro „ dicti Processus continuatione prorogavit „ die 10. Decembris 1757., assentiente „ Summo Pontifice die 17. ejusdem mensis, „ & anni; eodemque Processu absoluto, & „ ad Urbem perlato, Sanctitas Vestra ad „ ejus aperitionem, servatis servandis, deveniri posse indulsit die 11. Octobris 1758.

7 „ Cumque elapsus interim esset terminus trium annorum pro constructione Romani Processus assignatus, eadem Sanctitas Vestra præfatum terminum ad alios „ sex menses benigne prorogavit die 24. „ Novembris anni 1759. eodemque Processu „ subinde completo, & in actis Sacræ Congregationis exhibito, eadem Sanctitas „ Vestra, ut servatis servandis, aperiri „ posset, indulsit die 26. Aprilis 1760.

8 „ Proposito deinde, ex prævia Sanctitatis Vestræ ab interventu Consultorum „ dispen-

„ dispensatione indulta die 17. Sept. 1760. „ in Sac. Rituum Congregatione Ordinaria: „ dubio: *An constet de validitate Processuum* „ *in Civitatibus, & Diœcesibus Auximana,* „ *& Firmano, necnon in Urbe auctorita-* „ *te Apostolica constructorum &c.* eadem „ Sacra Congregatio, audito etiam in vo- „ ce, & in scriptis R. P. Fidei Promotore, „ *affirmative* respondit die 3. Martii 1761. „ quam resolutionem SANCTITAS VESTRA „ benigne approbavit die 7. ejusdem mensis, „ & anni.

9 „ Opportune postmodum ad examen „ relevantiæ miraculorum contentorum in „ dictis Processibus semel atque iterum de- „ ventum est; & primo quidem in Congre- „ gatione Antepræparatoria habita in meis „ ædibus die 18. Septembris anni 1764., de- „ inde in altera Præparatoria habita in Pa- „ latio Apostolico Quirinali die 10. Decem- „ bris elapsi anni 1765.

10 „ Cumque ex benigna SANCTITATIS „ VESTRÆ dispensatione die 15. Februarii cur- „ rentis anni 1766. novus etiam, sed absque „ sollemni formalitate, Processiculus accef- „ serit coram me, & cum interventu R. P. „ Promotoris Fidei in Urbe instructus super „ continuatione sanitatis Mariæ Magdale- „ næ Panzironi, de qua primum miracu- „ lum prædicatur.

11 „ Illud nunc superest, ut Caussa in Con- „ gregatione Generali habenda coram SAN- „ CTITATE VESTRA proponatur, ad quem effe- „ ctum sequens in ea discutiendum, & cum „ R. P. Promotore concordatum subscripsi „ dubium;

An, & de quibus miraculis post indultam eidem BEATO *venerationem constet in casu, & ad effectum, de quo agitur?*

D. A. A. Card. Galli Ponens.

Decretum autem, quo tria hæc jam examinata, & discussa miracula BEATI JOSEPHI A CUPERTINO probarentur, statim emanandum, minime SUMMUS PONTIFEX existimavit opportunum, sed preces Altissimo bac de re fundere prius assidue decrevit, cæterosque id quoque peragere hortatus est, quibus exemplum dare non prætermisit, in genua quotidie provolutus ante Divinum Eucharistiæ Sacramentum; quod licet a felicissimis gloriosissimisque sui Pontificatus initiis facere nunquam omiserit, tamen per id tempus longius ferventiusque præstabat, verum IV. Idus Octobris MDCCLXVI. cum per religiosissimos Patres Ordinis Prædicatorum octava sollemnitatis Rosarii [1] celebraretur, cujus JOSEPHUS, dum in vivis erat, devotissimum sese ostendit, ad se evocavit Eminentissimos Cardinales Antonium Andream Galli Caussæ Ponentem, & Feroni Sacrorum Rituum Congregationis Præfectum, ac Illustrissimos Dominos Carolum Alexium Pisani Fidei Promotorem, & Vincentium Macedonium, qui ejusdem Congregationis est a Secretis, illisque adstantibus, oraculo suo hæc ipsa miracula roboravit, cujus rei decretum edi, ac in tabularium Sacræ Congregationis referri jussit.

N E-

1 Optimo quidem jure Ordinis Fratrum Prædicatorum Alumni præ cæteris in festivitate Rosarii celebranda sui animi pietatem præseferunt, nam certa illa precandi formula, quam Rosarium appellamus, in auctorem agnoscit S. Dominicum ejusdem Prædicatorum Ordinis parentem; quæ res, etsi per coevos Scriptores minime comprobetur, tamen satis superque nostro judicio firmari videtur ex continua, ac nunquam interrupta traditione, quæ viguit, semperque viget in florentissimo Prædicatorum Ordine, qui maximæ sibi laudis ducit Dominicum hanc precandi formam primum invenisse, & ex Constitutionibus Leonis PP. X., S. Pii PP. V., Gregorii PP. XIII., Sixti PP. V., Alexandri PP. VII., Ven. Innocentii PP. XI., & Clementis PP. XI, qui omnes hanc laudem S. Dominico attribuunt, quibus accedunt quamplurima antiqua monumenta, quæ ad evidentiam usque ostendunt ejusmodi precandi morem post S. Dominici obitum per Patres Ordinis Prædicatorum quammaxime fuisse propagatum, ut videri potest *in Bibliotheca eorumdem Patrum* Echard *tom.* 1. *pag.* 352., *& tom.* 2. *pag.* 271.. Quæ omnia monumenta cum ab erudito Baillet, vir alioquin rigidioris critices, attente fuissent considerata, in caussa fuere, ut scribere non dubitaverit sine magno piaculo non posse hanc gloriam Sancto Dominico detrahi.

NERITONEN.

Canonizationis BEATI JOSEPHI A CUPERTINO Sacerdotis Professi Ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci.

„ Postquam Ven. Dei Servus JOSEPHUS „ A CUPERTINO Sacerdos professus, ac „ inclytus Alumnus Ordinis Minorum Con- „ ventualium S. Francisci fuerat a fel. rec. „ Benedicto XIV. in Beatorum album ad- „ scriptus per Breve editum die 20. Februa- „ rii anni 1753., illico in ejusdem anni de- „ cursu, ac deinceps cœpta sunt pluribus „ in locis nova fieri miracula ad ejusdem „ BEATI intercessionem, quibus Deus Opti- „ mus Maximus, veluti totidem de Cælo „ signis, videbatur amicum suum (qui *cum* „ *adhuc incola teneretur in terra, præ ve-* „ *hementissimo Dei sui desiderio tamquam* „ *domesticus haberetur in Cælis*), [1] ut su- „ perius etiam ad Canonizationis honores „ ascenderet, invitare.

„ Ex quibus cum tria miracula ad invo- „ cationem dicti BEATI postmodum patrata, „ fuerint examini proposita in tribus de „ more Congregationibus, Antepræparato- „ ria die 18. Septembris 1764., Præpara- „ toria die 10. Decembris 1765., ac tan- „ dem Generali coram SANCTISSIMO die 23. „ Septembris currentis anni 1766. coacta; „ primum videlicet *subitæ sanationis Ma-* „ *riæ Magdalenæ Panzironi ab immani diu-* „ *turno scirrhoso, ac maligno tumore in* „ *epigastrio, quo ad extremum vitæ discri-* „ *men adducta fuerat, quin ultra eodem* „ *morbo laboraverit*: alterum *liberationis* „ *Benedictæ Pierangelini a pessima invete-* „ *rata cordis organica affectione funestis-* „ *simis stipata symptomatibus*; *miro insu-* „ *per modo per duarum molium perito-* „ *rum artis medicæ judicio uti polyposa-* „ *rum, sive polyporum existimatarum, e* „ *dissecta vena salvatella cum educto san-* „ *guine expulsionem, secutæ in instanti*; „ postremum denique supra numerum *per-* „ *fectæ, ac instantaneæ Bernardini Sini-* „ *gagliese sanationis ob herpete molestis-* „ *simo in grave ac pertinax ulcus exedens,* „ *sive corrosivum converso, pessimis comi-* „ *tantibus symptomatibus*.

„ Cumque SANCTITAS SUA, auditis Re- „ verendissimorum Cardinalium, & Con- „ sultorum suffragiis, resolutionem adhuc „ differre censuerit, ut rem maturius deli- „ beraret, & suis, aliorumque precibus a „ Patre luminum divinum imploraret auxi- „ lium: quod cum abunde peregerit, idem „ SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER PAPA „ CLEMENS XIII. supradicta tria miracula „ in tertio genere constare sollemniter de- „ crevit; atque ita, accitis coram se Re- „ verendissimis Cardinalibus Galli Caussæ „ Relatore, & Feroni Sacrorum Rituum „ Congregationis Præfecto, necnon R. P. „ Carolo Alexio Pisani Fidei Promotore, „ meque infrascripto Secretario, declara- „ vit.

„ Idemque Decretum publicari, atque „ in Acta Sacrorum Rituum Congregatio- „ nis referri mandavit. Hac die 12. Octo- „ bris 1766.

Joseph Maria Card. Feroni S. R. C. Præfectus.
Loco ✱ Sigilli.

F. Macedonius S. R. C. Secretarius.

VI. Kalendas Februarii MDCCLXVII. Generalis Consessus dictus est, quo an tuto ad JOSEPHI sollemnia Canonizationis esset deveniendum quæreretur, ut auditis Patrum suffragiis, tandem inter Sanctos BEATUS JOSEPH adnumeraretur. In hoc frequentissimo Cardinalium, ac Consultorum Conventu nemo unus fuit, qui non opinaretur, honores Sanctis debitos tribui etiam BEATO JOSEPHO posse, idque libentissimo & attento animo ab Eminentissimis Suffragatoribus SUMMUS PONTIFEX excepit, sed prudentiæ legibus innixus ad aliam diem distulit animum suum explicare, interim Divinum Numen orationibus consulere volens.

Illuxit denique dies IV. Nonas Februarii, quo Purificationis Deiparæ memoriam sollemni ritu Ecclesia recolit. PONTIFEX ad Sacel-

1 *Ex cit. Brevi.*

Sacellum Paulinum venerat ubi cereorum [1] benedictione expleta, Eminentissimis Patribus, Reverendissimis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, cæterisque Romanæ Curiæ Præsulibus, qui in Pontificio Sacello locum habent benedictos cereos distribuerat, Sacroque etiam quamdevotissime adstiterat, cum ad se accersivit Eminentissimos Dominos Cardinales Feroni Sacrorum Rituum Congregationis Præfectum, & Laurentium Ganganelli Ordinis Minorum Conventualium, nam Eminentissimus Galli Caussæ Ponens adversa premebatur valetudine, & Fidei Promotorem, ac Congregationis Secretarium, deditque in mandatis statim emanandum decretum fore, quo declararetur posse quandocumque BEATI JOSEPHI Canonizationem expleri.

NERITONEN.

Canonizationis BEATI JOSEPHI A CUPERTINO Sacerdotis Professi Ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci.

„ ADmirandum BEATI JOSEPHI A CUPERTINO Sacerdotis Professi incly„ ti Minorum Conventualium Ordinis San„ cti Francisci alumni sanctitatem, qui „ toto

1 Sollemnis hac die cum cereis accensis prius per Sacerdotem benedictis instituitur supplicatio, cujus rei allegoricam rationem assignat Ivo Episcopus Carnotensis *in Serm. II. de Purificatione*, sicut enim, inquit, Beatissima Virgo infantem Jesum in ulnas gestans, ejus recognovit majestatem, quæ nostrorum peccatorum tenebras dissipavit, ita Christifideles dum ardentes cereos in manu gestant, in ipsis cereis propriam carnem, & imbecillitatem, ac in illorum splendore gratiam, qua mentes hominum illustrantur, debent recognoscere.

Joannes Gerson Cancellarius Parisiensis *de directione cordis considerat. 21.* allegorico sensu posthabito, inquit, quod festum Purificationis *Candelaria* vulgo *dicitur, quia portantur candelæ ardentes illo die in honorem purissimæ, & lucidissimæ Virginis Mariæ, quæ prius portari apud Gentiles consueverant in venerationem cujusdam Deæ, & in lustratione Urbis Romanæ*. Quis autem fuerit, qui hosce ardentes cereos in sollemni supplicatione instituerit deferendos, minime exponit Gerson, nec conveniunt inter se eruditi, cum nonnulli cum Baronio autument supplicationem hujusmodi per Sergium PP. I. fuisse institutam eo quia, ut Anastasius, seu quisque est auctor libri Pontificalis habet, præcepit, ut hac die e templo S. Adriani in foro boario ad S. Mariæ Majoris Clerus, populusque supplicatum procederet.

Nos ab horum sententia libentissime recedimus, & cum Menardo in *Notis ad Sacramentarium S. Gregorii PP. I.*, Henschenio *ad diem secundam Februarii*, Rocca *tom. I. edit. Romæ* 1719. *pag.* 515., & Saxio *in Dissertat. Apologetica corporum Sanctorum Gervasii, & Protasii* §. 14. existimamus hanc supplicationem multo ante Sergium PP. fuisse per Ecclesiam statutam, ut *amburbialia*, quæ Februario mense celebrabantur, omnino eliminarentur, quæ dicebantur etiam *Februalia*, sive *lustrationes*; februare namque Sabinorum lingua, ut adnotavit Ovidius *Fastorum lib. 2. vers.* 19. expiare, seu purgare significabat, & hoc ipsum denotabat verbum lustrare, quod a Græco λύω deducitur; hinc *febras* dicuntur *purgamina*, sive *piamina*, & ipse Februarius mensis ita fuit nuncupatus, ut *loc. cit. vers.* 49. innuit Ovidius, quod tum populus februaretur, idest lustraretur, aut purgaretur, cum enim antiquitus mensis ille terminus, ac anni finis esset, ut habet Vopiscus *in Aureliano cap.* 20. in eo convenientius videbatur totius anni peccata purgare.

Hisce sacris Urbs, agri, & etiam universus populus lustrabatur: Urbs lustrabatur enim insignis aliqua calamitas accidisset, vel grave scelus fuisset perpetratum, sacrificio quod *amburbium* vocabant, ut exponit Festus *ea voce*, tunc enim hostiam, quam *amburbialem* appellabant, circa Urbem ducebant, teste Lucano *lib. 1. vers. 592.*: agri lustrabantur circumitione, ut videre est apud Virgilium *Ecl. 5. ver. 74.*, & sacrificio pro felici proventu frugum *Georgic. lib. I. vers.* 341. quod sacrificium *ambarvale* dicebatur, & a Fratribus Arvalibus expleri solebat.

Populus lustrabatur quinto quoque anno a Censoribus in Campo Martio sue, ove, & tauro circum exercitum ductis, & mox immolatis, quod sacrificium *Suovetaurilia*, vel *Solitaurilia* dicebatur; sic Festus *hac voce*: idque Romani vocabant lustrum condere, ut Livius *lib. 1. cap.* 44.

Quam lustrandi consuetudinem congrue, & religiose Christiana mutavit Religio; cum eodem mense, hoc est hodierna die in honorem Sanctæ Genitricis, & perpetuæ Virginis Mariæ non solum Clerus, sed omnis plebs Ecclesiarum loca cum cereis, & diversis hymnis lustrantibus circumeunt, inquit S. Ildephonsus Toletanus, qui VII. Seculo floruit *tom.* 12. *Bibliothecæ Patrum pag.* 589., illique consentit S. Eligius ejus fere coetaneus.

Hinc nemo non videt quam a vero aberraverit Hospinianus Scriptor Heterodoxus dum in tractatu *de origine Festorum pag.* 52. loquens de hoc Purificationis festo scripsit. *Institutum est autem festum hoc cum suis cæremoniis ad imitationem festi ethnici*; non enim ad imitandas, sed potius ad eliminandas Ethnicorum superstitiones instituta festivitas hæc fuit.

Hisce tamen non obstantibus, non denegamus Sergio PP. I. laudem, quod hanc supplicationem ante ipsum institutam bene ordinaverit, præceperitque ab Ecclesia S. Adriani ad Liberianam Basilicam pergere, ut adnotat ad rem Martene *de antiqua Ecclesiæ disciplina in divinis celebrandis Officiis cap.* 15., & eruitur ex Auctore libri Pontificalis: *Constituit autem, ut diebus Annunciationis, Nativitatis, & Dormitionis Sanctæ Dei Genitricis semperque Virginis Mariæ, ac Sancti Simeonis, quod Hypapantem Græci appellant Litania exeat a S. Adriano, & ad Sanctam Mariam Populus occurrat*.

„ toto peregrinationis suæ tempore ad Deum „ in corde suo ascensiones disposuit, adeo „ ut homo cœlestis videretur, tribus novissime miraculis eximiis, Omnipotente „ Numine contestante, die 12. Octobris anni 1766. a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO „ PAPA CLEMENTE XIII. sollemniter approbatis, tandem, uti in more positum est, „ in Congregatione Generali, habita die 27. „ Januarii proxime elapsi coram SANCTITATE SUA, ad propositum dubium deventum „ est: *An stante approbatione prædictorum miraculorum tuto procedi possit ad sollemnem dicti* BEATI *Canonizationem*: in qua „ licet omnes Patres in adfirmantem descendissent sententiam, æquum tamen SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER sublime hujusmodi judicium protrahere censuit, ut, „ invocato prius consilii, & veritatis Spiritu, de ejus vultu prodiret, a quo veluti „ fonte sanctitatis radii promanant, quibus „ ita BEATI JOSEPHI pectus accensum fuit; „ ut tam in Jesum, qui justorum est caput, „ quam in Deiparam, ex qua sicuti ex ejus „ collo vitales gratiæ specialius profluunt in „ amicos, vehementissima usque ad eestasim raptus exæstuaret caritate, cupiens „ dissolvi, & esse cum Christo.

„ Hæc igitur infrascripta recurrente die „ Purificationis, qua Dei Genitrix lege superior sese legi submisit, & se templo, „ suumque Filium templi Dominum Redemptorem nostrum obtulit, ut ritualia „ legis observaret, SANCTITAS SUA, peracto sacrosancto Missæ Sacrificio, adstantibus Reverendissimis Cardinalibus Feroni Sacrorum Rituum Congregationi Præfecto, & Ganganelli in locum Reverendissimi Cardinalis Galli Relatoris, necnon „ R. P. Carolo Alexio Pisani Fidei Promotore, meque infrascripto Secretario, præsens Canonizationis BEATI JOSEPHI A CUPERTINO quandocumque faciendæ decretum publicari, & in Actis Sacrorum Rituum Congregationis recenseri mandavit. Die 2. Februarii 1767.

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

V. Macedonius Sac. Rit. Congreg. Secretarius.

BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS Venetæ gentis gloria, & præclarum ornamentum tanto virtutum, & sanctitatis splendore, dum in humanis egit, refulsit, ut statim ac VI. Idus Februarii MDXXXVII. mortem in oppido Somaschæ obiit, honores qui per fideles erga viros illos, qui jam de manu Domini coronam justitiæ receperunt, exhibentur, & sibimetipsi præstari meruerit [1]; verum cum religiosissima Clericorum Regularium Familia, quæ ab oppido Somaschæ nomen obtinet [2], quæque HIERONYMUM

1 *Ex prim. Fasc. concord.* §§. 1. & 2.

2 Statim ac HIERONYMUS ÆMILIANUS superos petiit, Angelus Marcus Gambarana, qui inter primos socios ac discipulos fuerat a HIERONYMO allectus, ut Congregatio Somaschæ in dies adaugeretur, atque uberiores in vinea Domini Sabaoth fructus ederet, cognovit necessarium omnino fore, ut per Sedem Apostolicam aliquo approbationis privilegio muniretur. Hinc idem Gambarana Romam petiit, & a Paulo PP. III. obtinuit anno MDXL., ut Apostolica sanctione institutum, ac vivendi norma, qua Somaschæ Congregationis alumni utebantur, firmaretur, cui Pauli PP. III. sanctioni novum robur, ac firmamentum adjecit anno MDLXIII. Pius IV., qui eosdem Somaschenses pluribus cumulavit privilegiis, & affecit beneficiis.

Neque his contentus Gambarana, ut eamdem Congregationem firmam stabilemque redderet, illam in Regularem voluit Familiam erigere; quamobrem Romam misso Aloysio Baldonio, cui id dederat negocii, ut efficacissime penes Pontificem ea de re ageret, effecit, ut Sanctus Pius PP. V. VIII. Idus Decembris MDLXVIII. per suas Apostolicas litteras in forma Brevis directas, eamdem Congregationem veram Regularem Familiam declararet, atque illis, qui eidem Congregationi nomen dederant sollemnia Religionis vota emittendi potestatem faceret.

Hisce Apostolicis litteris obtentis, Angelus Marcus Gambarana cum aliis quinque ex Congregationis senioribus coram Cæsare Gambara Episcopo Dertonæ, cui hanc provinciam Pontifex demandaverat, sollemnia religiosa vota nuncupavit; idque cæteri omnes postmodum præstitere præter unum Primum de Comitibus, qui adversa afflictatus valetudine, licet in eadem Congregatione ad obitum usque permanserit, opportunum non existimavit se eisdem votis obstringere.

Ex eo tempore Generalem Præpositum hæc Congregatio habuit, quod munus omnium suffragiis coactus ipse Gambarana, qui tantum operis, ac studii in ipsius Congregationis splendorem ac incrementum contulerat, omnium primus sustinuit. Quamplurimis privilegiis Congregatio hæc fuit a Romanis Pontificibus condecorata. Sixtus PP. V. anno MDLXXXV. illam a jurisdictione Episcoporum immunem liberamque voluit. Clemens PP. VIII. anno MDXCIV. illius Con-

MUM in parentem habet, ac veneratur, votis instaret efficacissimis, ut Sedis Apostolicæ inviolabili sanctione HIERONYMI nomen gloriosum redderetur, & honores illi, qui tunc certis finibus continebantur, per universam Ecclesiam extenderentur, hinc anno MOCXIV. id operam præsertim dedit, ut Venetiarum, Tarvisii, Bergomi, Brixiæ, Papiæ, & Mediolani per locorum Ordinarios testes, qui de virtutibus, & miraculis HIERONYMI testimonium dicere posse videbantur ad examen vocarentur, ut quam citissime de ÆMILIANO inter Sanctos referendo apud Apostolicam Sedem ageretur [1].

Summa diligentia, ac cura Acta hæc fuere a vigilantissimis Præsulibus adornata, ac Romam ad Sacrorum Rituum Congregationis Eminentissimos Patres transmissa, qui cum perquam diligenter rumorem, seu famam sanctitatis, quæ inde surgebat optime considerassent, Commissionem introductionis Caussæ signandam fore existimarunt; quod benigne præstitit VII. Kalend. Junii MDCXXIII. Gregorius PP. XV. [2].

Erant tunc pluribus in Urbibus, quas eximiis HIERONYMUS condecoraverat virtutibus, ut Caussa hæc necessariis non destitueretur præsidiis, Apostolica auctoritate Processus exarandi, quapropter Postulatoribus Caussæ rem acrius agentibus Pridie Nonas Novembris litteras remissoriales Sacra Congregatio dedit, ut Mediolani, Brixiæ, & Tarvisii Apostolica auctoritate Acta hæc compilarentur; hine V. Nonas Junii MDCXXIV. Venetias, tum IV. Kalendas Februarii MDCXXV. Bergomum, & IX. Kalendas Maii Papiam, ac tandem XIII. Kalend. Septembris MOCXXVII. Somascham [3] alteras remissoriales litteras direxit, ut eo etiam locorum locupletissimi conficerentur Processus.

Cum hisce Processibus ultima manus suisset apposita, continuo viris lectissimis, ornatissimisque, ac in omnium scientiarum genere, & præcipue hisce in Caussis versatissimis Joanni Baptista Coccino, Philippo Pirovano, & Clementi Merlino Rotæ Auditoribus traditi fuere, ut ad trutinam revocarentur. Summa cura, vigilantia, ac studio Acta hæc, ex quibus HIERONYMI virtutes quammaxime comprobabantur, viri eximii pervolverunt, maturaque deliberatione pensarunt, & ut mos tunc obtinebat perspicuam litteris mandarunt Relationem [4], quam anno

MOCXXX.

Constitutiones probavit; ac tandem Paulus PP. V. anno MDCV. primum omnia, quibus fruebatur privilegiis nova Constitutione firmavit, hinc anno MDCVII. ea privilegia, quibus Ordines, quos Mendicantium vocant, sunt affecti, eidem elargitus est, ac denique anno MDCIV. Somaschensibus Clericis concessit, ut Sacramenta possent ministrare illis, qui in eorum Collegiis diem clauderent extremum, & illorum cadavera possent terræ mandare.

Plura Clerici Somaschenses Collegia moderantur, in quibus juventutem scientiis, bonisque moribus informant, quorum omnium sane princeps est illud, quod Romæ habent, quodque Clementinum vocant. Illud enim Clemens PP. VIII. anno MDXCV. a fundamentis erexit, ac Somaschensibus dedit incolendum, ut scientias, & pietatem Dalmaticos pueros docerent, qui pueri, licet anno MDCXXVII. per Urbanum PP. VIII. Lauretum fuissent translati, Collegium tamen Clementinum sub eura ipsorum Somaschensium permansit; ad ipsum enim ephebi pueri majorum gloria, ac nobilitate præstantes, ut a Religiosis viris litteris, bonisque moribus imbuantur non solum a Romanæ Urbis patriciis viris, sed ab exteris, remotisque nationibus etiam mittuntur.

Qui plura de Congregatione Somaschæ scire desiderat consulat, si lubet, Augustinum Turturam *in vita* HIERONYMI ÆMILIANI, Bollandum *tom.2. Februarii*, Augustinum Barbosam *de Jure Eccl. cap.41. n.160.*, Ascanium Tamburinum *de Jure Abatum tom.2. disp.24. quæst.4. num.86.*, Sylvestrum Maurolicum *Mare oceano di tutte le Religioni lib.1. cap.68.*, Hermantium *Etablissement des Ordres Religieux*, Hieronymum Rubeum *Bullæ, & Privilegia Pontificia Congregationis Somaschæ, & Diplomata a diversis Pontificibus Clericis Regularibus Congregationis Somaschæ concessa*, & laudatum Helyot *Histoire des Ordres Monastiques Religieux, & Militaires par. 3. tom.4. pag.323. Paris 1715.*

1 *Cit. Fact. concord. §.2.*

2 *Cit. Fact. concord. §.2.*

3 *Cit. Fact. concord. §.2.*

SANCTISSIMO D. N.

URBANO VIII. P. O. M.

4 „ ÆTernus æque, ac amantissimus rerum omnium conditor, & parens Deus, Beatissime „ Pater, in primogenitis olim Judaicæ Synagogæ convallibus electam sibi vineam plantaverat (Hieremiæ „ 2.d. Isaia 5.a.b. Matthæus 21.d.C.5. *Cum igitur 35.q.* „ 2.) amoris sui sepem beneficiorum lapidibus firmatam tutissima illi circumdederat securitate, sparserat „ illius in sinu fœcundissimum veritatis semen, turrim in medio ipsius gloria, & honore excelsam „ ædificaverat, sacrosanctum divinæ legis torcular „ extruxerat in ea; se illi denique prodigum adeo „ gratiarum ostendit Dominus, ut nihil ultra debuerit

MDCXXV. Urbano PP. VIII. obtulerunt, qua clarissimis, rotundisque verbis testati sunt, & de Actorum validitate, & virtutum Hieronymi splendore, atque heroicitate, seu ut vulgo dicunt, de relevantia, ita certum ex actis ipsis deduci argumentum, ut quando-

 cum-

» rit facere huic vineæ suæ, quam fecerit. Fuit vinea Domini exercituum domus Israel, & viri Judæ germen ejus delectabile, vel potius cultores dilecti. Expectavit benemeritus Paterfamilias, ut uvas dulcissimæ produceret gratitudinis, sed iniquiori agricolarum ignavia, vel perfida soli sterilitate, conversa in pravum vinea aliena ingratissimæ fecit labruscas amaritudinis. Hinc juremerito indignatus ultionum Deus abstulit sepem ejus, ut esset in direptionem, diruit maceriam ejus, ut fieret in conculcationem, posuit eam desertam, ne putaretur, aut foderetur, sed ut ascenderent super eam veprea, & spinæ, mandavitque nubibus Cœli, ne pluerent super eam imbrem. Malos vero agricolas male perdidit auferens illis Regnum Dei. Ignis enim inSynagogam peccantium veluti stuppam collectam, (*Eccles.* 16. *a.* 21. 6.) & in gentem incredulam exarsit ira consumationis. Sed sponsus ille, qui ut tempus putationis advenit, egreditur in agrum, moratur in villis, (*Cantic.* 6. *a.*) & mane surgit ad vineam, ut videat, si floruit vinea, si flores fructus parturiunt, si floruerunt mala punica, qui denique dilectam suam introducit in cellam vinariam, non potuit esse diutius sine vinea. Alteram idcirco vineam uberiori quidem, & amœniori solo, (Hieremia 2. *d.*) fœcundissimis scilicet Catholicæ Ecclesiæ collibus amantissimi Patris sollicitudo sibi plantavit, eam scilicet, quam, factam dilecto suo in cornu filio olei, cecinit sponsa. Elegit divini sponsi providentia ex ea lapides, firmissimam nempe petram illam, (Matthæus 21. *d. & c.*) a qua marmoream plane per tot secula stabilitatem immota Romanorum Pontificum successio agnoscit, lapidem illum scilicet, quem reprobaverunt ædificantes, (*Psal.* 117.) & tamen factus est in caput anguli, super quem qui ceciderit, confringetur, & qui eum conteret, super quem ceciderit. Sepsit eam Angelorum custodia, salutaribus munivit Sacramentis, certissima assistentis gratiæ suæ securitate firmavit; in medio illius, hoc est in Romanæ Urbis collibus, cognatis nimirum Cœlo verticibus, & Catholicæ fidei præcordiis, ædificavit turrim, supremi scilicet speculam Episcopatus, sparsit ipsius in sinu purissimum evangelicæ semen veritatis, extruxit in ea sanctissimæ Crucis torcular, quo nobis suavissimus Dominicæ passionis liquor, & pretiosissimum sanguinis nectar exprimeretur, & ne amplius cultorum perfidiam experiretur, providus Paterfamilias (*ad Galat.* 5. *d.*) dilectissimam hanc vineam suam melioribus locavit agricolis, deditque genti facienti fructus, eos scilicet fructus caritatis, gaudii, pacis, patientiæ, benignitatis, bonitatis, longanimitatis, mansuetudinis, fidei, modestiæ, ac denique castitatis, quibus Ecclesiæ Catholicæ vineam laboriosi agricolæ, fersecesque itidem divinæ vitis palmites uberrima propagatione fœcundarunt.

„ Hos inter agricolas insignem sollicitæ pietatis, ac laboriosæ sanctimoniæ locum vindicavit sibi Hieronymus Æmilianus laudatissimus Congregationis Somaschæ Fundator, quem apparet non consumpsisse incassum laborem suum, dum terra produxit illi germen suum (*Levit.* 26.), & arbores poma præbuerunt, ea scilicet poma, ac germina quæ ex fœcundissimis ejusdem Congregationis arboribus non sine ingenti utilitate, ac suavitate Ecclesia quotidie decerpit.

„ Hunc igitur Virum de Ecclesiæ Catholicæ vinea tam bene meritum tuos ad pedes sistimus, Pater Beatissime, ut quemadmodum ille plurimum operatus est in ea, sic, quoniam bonorum laborum gloriosus est fructus, post mercedem illam, quam in divinæ gloria beatitatis illius sollicitudini reddidit Deus, qui contemplatur omnea labores hominum (*Sap.* 3. *d.*), & industrias, tuæ non errantia vocis præconio dignus judicetur, qui in hac eadem vinea consuetum accidentalis gloriæ incrementum comedat, & bibat immortalitatem, fruaturque lætitia ex labore suo (*Eccl.* 5. *d.*), quo vere sub sole justitiæ laborasse eum numero dierum vitæ suæ, clarissime constabit ex serie Relationis istius, quam tribus distinctam capitibus S. V. oculis subiiciemus, ut lynceum in insignem hujus Servi Dei sanctitatem defigens obtutum facillime aspiciat, primo virtutes in promovendis ad Canonizationem omnino necessariis: secundo ea intueatur argumenta, quæ ad ejusdem sanctitatis probationem plurimum conducunt, famam nempe ipsius sanctitatis, sepulcri venerationem, nec non miraculorum demonstrationes, quæ pariter in Canonizandis necessario requiruntur, ut tradunt Canonistæ in C. t. ubi Innocentius *num.* 1., Hostiensis *num.* 5. *ante fin.*, Joannes Andreas *n.* 14., Ancharanus *n.* 5, *de reliq. & vener. Sanctor.*, & passim in aliis Relationibus firmatum fuit: tertio ac denique Processuum validitatem, nec non legalitatem examinis testium agnoscat.

De Virtutibus Theologicis, et primo de Fide.

1 „ Et quoniam nihil aliud est sanctitas, quam generalis quædam virtus omnium virtutum actus complectens, quos per imperium ordinat in bonum divinum, omnium scilicet opera virtutum referens in Deum, Sanctus Thomas 2. 2. *quæst.* 81. *art.* 8. *in corp.*, hinc propterea quemadmodum intelligimus in homine ad nobilissima sanctitatis præconia candidato exigi necessario virtutes, in quibus vitæ excellentia, & totius sanctimoniæ consistit fundamentum: ita etiam agnoscimus requiri apprime Theologicas, Fidem scilicet Spei, & Caritati quibus fides ipsa vivificatur, conjunctam, de quibus 1. *Corinth.* 13. *Nunc manent Fides, Spes, Charitas*, quibus scientia, & prophetia militant, ut dicit ibi Glossa, & propter quæ in animo ædificanda omnium divinorum librorum machinamenta consurgunt, teste Augustino, qui tamen etiam docet multos per hæc tria in solitudine sine codicibus vivere, cum homo fide, spe, & caritate subnixus, & eas inconcusse retinens non indigeat Scripturis, nisi ad alios instruendos. Fides tamen nos Deo supponit, Spes erigit, Caritas unit. Has vero virtutes Theologicas, deducta a Græcis denominatione, appellamus, quia Deum habent pro objecto in quantum

„ per

cumque Sanctitati Suæ visum opportunum foret, posset ad graviora in Caussa procedi [1].

Quia autem hujusmodi Relationes, licet maximæ semper habitæ fuerint auctoritatis, nihilominus tamen roboris firmitatem nequa-

---

1 *Cit. Fact. concord.* §. 3.
„ per eas recte ordinamur in Deum, seu quia a solo Deo nobis infunduntur, & a sola divina revelatione in sacris Scripturis traduntur S. Thomas 1. 2. *q.65. art. 1. in corp.*

„ De his ideo agendum est prius, cum exteras antecedant virtutes in eo, quod animam ad finem ordinant supremum, exteræ autem circa ea, quæ sunt ad finem illum, versentur.

2 „ Has vero inter virtutes primarium sibi vindicat locum Fides, quæ primæ innixa veritati totam supernaturalis ædificii sustinet machinam, non alicujus indiga virtutis, quæ ipsam præcedat. Hæc tamen est firmissima illa petra, super cujus stabilitate Sapientia ædificavit sibi domum, fundavitque columnas Ecclesiæ, *Rerum autem sperandarum substantia, argumentumque non apparentium* definitur ab Apostolo *ad Hebr. cap. 11.*, quem passim sequuntur sacri Interpretes S. Thomas 2. 2. *quæst. 4. art. 1.*, Magister Sententiarum *in 3. distinct. 23.*, S. Bonaventura *ibidem art. 1. quæst. 1.*, S. Antoninus *in 4. part. tom. 8. cap. 2.*, cujus definitionis ea demum ratio est, quia per Fidem futura bona menti nostræ quodammodo sunt præsentia, ita ut quæ sperantur in futuro, subsistant in nobis, & per illam et, quasi per non apparentium certitudinem, ea, quæ sunt invisibilia, quodammodo videantur. Unde per ipsam, tanquam per mentis habitum inchoatur in nobis vita æterna faciens intellectum non apparentibus assentire. S. Thomas *loco cit. quæst. 4. art. 1.*, & tradunt Canonistæ *in C. firmiter de Sum. Trinit. & Fide Cath.*

3 „ Hanc autem in Servo Dei HIERONYMO ÆMILIANO mirabiliter eluxisse constat. Venetiis enim, hoc est in fortissimo adversus Turcarum immanitatem antemurali, & religiosissimo contra infidelium impietates Catholicæ Fidei propugnaculo suos habuit natales anno Domini 1481., ubi ex nobilissimis inter patritios Venetos gentilibus legitimos, ac pios sortitus est parentes, Angelum Æmilianum, & Leonoram Maurocenam, ut constat ex libro Avogariæ communis Venetiarum, in quo per Officiales publica designatos auctoritate filii patritiorum Civitatis illius describi consueverunt: quos inter *fol.* 123. de anno 1501. adscriptus reperitur præfatus Dei Servus HIERONYMUS cum expressione nominis parentum, & ætatis tunc annorum 20., cui quidem libro, utpote publica auctoritate conscripto, ac per publicos Officiales custodito videtur plena fides adhibenda ex iis, quæ tradunt Barthulus, *& alii communiter in L. quædam §. nummularios ff. de edend.*, Gravet *de antiq. temp. par. 1. n. 230. & cons. 549. n. 2.*, Seraphinus *decis.* 431. *n.* 6. *&* 442. *num. 1.*, hæcque tanto magis procedunt in casu isto, in quo primum concurrit jurata matris attestatio ibidem enunciata, quæ plurimum suffragatur *L. etiam* ubi DD. *ff. de probat.*, Speculatus *in tit. de testibus* §. 1., Bartholus *conf.* 92. *num. 4. par.* 1., Aufrerius *ad Capellam Tholosanam quæst. 3. num. 4.*; secundo cum eadem matris attestatione concordant ibidem testimonia aliorum nobilium, qui medio juramento ex communi reputatione, ac publica voce, & fama idem testati sunt. Puteus *dec.* 506. *lib. 2. in correctis*; tertio accedunt quamplures testes in hac Caussa examinati, qui deponunt, se HIERONYMUM vidisse, & cognovisse, nempe juxta *quartum* in Processu Bergomensi IV. testis annorum 96. *fol. 37. terg.*, in Proc. Mediol. XXVIII. annor. 100. *fol.* 154., in Proc. Sumaschæ XXVIII. annorum 85. *fol.* 61., & XXIX. annorum 82. *fol.* 62., & alii de auditu, ac relatione a majoribus, scilicet in Proc. Brixiæ primus annorum 85. *fol.* 15., secundus annorum 72. *fol. 20. terg.*, in Proc. Veneto secundus annorum 50. *fol. 93. terg.*, tertius annor. 60. *fol.* 99., in Processu Mediolanensi testis annor. 30. *fol.* 32., septimus annorum 45. *fol.* 35., XXI. annorum 66. *fol.* 101, & XXXIV. annorum 60. *fol.* 196.; ex quorum testium depositionibus constat, non modo HIERONYMUM fuisse in rerum natura, sed de legitimo matrimonio natum fuisse ex præfatis scilicet Angelo Æmiliano, & Leonora Maurocena conjugibus, ideoque cum plures ex testibus prædictis deponant de matrimonio, & filiatione ultra sexaginta annos, sufficiunt non solum pro adminiculis, sed etiam principaliter ad pleniorem probationem, ut ex Puteo *dict. decis.* 506. *lib. 2. in correctis*, alias ponderavimus in Relationem *B. Thomæ de Villanova in art. de Fide*.

4 „ Firmata igitur sincera natalium nobilitate, ex qua intelligimus, HIERONYMUM ad excipiendos Fidei splendores, vel prima naturæ elementa apprime paratissima habuisse, transitum faciamus ad inspiciendam Fidei lucem per Baptismum infantiæ ipsius infusam, illum enim in eadem Venetiarum Civitate baptismali unda regeneratum Christo de communi, publicoque a majoribus auditu, ac propria credulitate deponunt in Proc. Mediolani *jux.* 5. VI. testis *fol.* 32., VII. *fol.* 35. *super* 3. *fol.* 101., & in Proc. Venetiarum *jux.* 5. II. *fol.* 93.; ac idem testantur vitæ illius Scriptores, nempe P. Augustinus Turtura *pag. 6. versus finem*.

5 „ Et comprobatur ex eo, quod agitur de Baptismo illius, qui inter Catholicos non natales solum Baptismo procurari solitos, sed vitam, mortemque habuit *Cap. si eos* ubi Glossa *in verb. contendimus de consecrat. dist. 4. Cap. Presbyt. in fin. verbo confecutur 68. distin.*, Hostiensis *in summa de Presb. non baptizat. sub num. 2. vers. sed si quis*, Castellinus *Canoniz. Sanct. quæst. 4.* §. *quæro juxta præmissa vers. contrarium est verum*, & passim in aliis Relationibus fuit firmatum.

6 „ Exceptos autem ab infantia christianæ, Catholicæque Fidei splendores adulta quoque, ac in postremum vitæ spiritum provecta ætate retinuisse, ac constantissimo sinu consovisse HIERONYMUM deponunt in Processu Mediolaneo. *juxta* 6. XXI. *fol.* 99., XXVI. *super* 12. *fol. 140. a terg.*, & XXVIII. *fol.* 155., *& super* 12. XXXII. *fol.* 185., quibus addi possunt in Proc. Mediol. *jux.* 6. primus *fol.* 19., VI. *fol.* 33., XXI. *fol.* 99., in Proc. Tarvisino 1. *super* 6. *fol. 19. terg.*, in Proc. Brixien. 1. *jux.* 6. *fol.* 16., II. *super eodem fol.* 21., qui asserunt, Servum Dei HIERONYMUM cum perseverantia usque ad extremum vitæ spiritum omnia generaliter implevisse Fidei præcepta, redduntque rationem ex illius operibus, & cognita vitæ sanctitate, cum quibus

„ testi-

quaquam obtinebant, nisi Sacrorum Rituum Congregationis accessisset approbatio; hinc VI. Kalendas Septembris MDCXXXI. Cardinalis Cæsarinus, qui Relatorem in hac Caussa agebat; laudatorum Processuum validitatem in judicium penes ejusdem Congregatio-

---

„ testibus concordant etiam relati Scriptores, nempe Augustinus Turtura *in ejus vita c.* 14. *pag.* 207. *usque ad finem pag.* 209., & Scipio Albanus item in *ejus vita*, *& præcipue fol.* 22. *a terg.*, & in epistola ab eo relata Vicarii Episcopi Bergomen. de ejus morte *fol.* 24., & denique Pater Andreas Stella *in ejus vita* sæpe, & præcipue *fol.* 40. *terg.*

7 „ Etenim virtus Fidei ad tria reducitur præcepta, quorum primum est credere, secundum scire, tertium debito, & opportuno tempore confiteri res Fidei, quæ omnia præstitit HIERONYMUS.

8 „ Nam, quotum attinet ad credulitatem, quæ & Deo gloriosam, & homini meritoriam præstat rationem ad Deum ipsum cognoscendum dum Regi gloriæ, & Filio de Deo Patre enarranti, qui nec falli, nec fallere potest, captivato tanquam in certissimæ veritatis obsequium intellectu, credimus sine cautione rationum, quam quærunt Gentiles, absque signorum fidejussione, quam deposcunt Judæi, ut testantur Apostolus 1. *Corinth.* 1., & Matthæus 12. & 16., HIERONYMUS in novitate sensus sui, tanquam peccator conversus, & vere accedens ad Dominum corde credidit ad Justitiam, ut faceret secum misericordiam suam. Recordatus enim infallibilis Christi D. N. promissionis, qua apud Matthæum 2., & Marcum 11. *in* oratione credentes quæcumque petiissent (*Ad Hebr.* 11. 6. Tobia 13. 6.) accepturos spopondit, cum de anno 1511. bello inter Venetorum Rempublicam, & Maximilianum Cæsarem fervente, post egregiam patriæ operam in Castrinovi, cui tunc ÆMILIANUS præsidebat, obsidione fortiter navatam in hostium manus venisset, & obscuro asperrimoque detentus carcere, nec non infima turris profunditate catenis, compedibusque devinctus, cum imminentis sibi mortis periculum expavesceret, humano destitutus præsidio, cogitatum suum direxit ad Dominum, vere credens in oratione, tantaque se Deo Opt. Max., ac Beatissimæ Virgini fide commendavit, voto insuper in ejusdem Dei Genitricis honorem nuncupato, ut statim meruerit semel, atque iterum ejusdem Virginis apparitione recreatus, receptæ mirabiliter clavis beneficio liberari e carcere, nec non medios inter hostes incolumis illæsusque perduci ad Tarvisinam civitatem, ubi votum persolvit, prout rei gestæ seriem latius enarrantes de publica voce, & fama, nec non de auditu a majoribus deponunt in Processu Tarvisino *super* 6. primus *fol.* 19., II. *fol.* 21., III. *super* 5. & 6. *fol.* 23., & *juxta* 6., in Processu Venetiarum I. *fol.* 89., II. *fol.* 94., in Proc. Mediolanen. VI. *fol.* 33., VII. *fol.* 35., XXI. *fol.* 99. XXX. *fol.* 173., in Proc. Brixien. *jux.* 6. II. *fol.* 20., qui testes de publica voce, & fama, nec non de auditu a majoribus, ut dictum est, tam in hoc, quam in aliis toto Relationis istius decursu deducendis, plenam veluti in antiquioribus ultra 100. annos faciunt probationem, Speculatus *in tit. de probat.* §. *nunc dicamus col. penult. vers. consilium.* Hostiensis *in C. inter dilectos col.* 4. ubi Abbas *num.* 6. *de fid. instrum.*, Innocentius *in C. veniens num.* 6. *ver. & non mireris de verb. signif.*, late Felinus *in Cap. veniens* 1. *num.* 26. *de Testib.*, & *in Cap. caussam num.* 9. *ver. sed dicas de probat.*, Aym. *de antiq. temp. part.* 1. §. *viso in hac parte*, Gab. *de præscript. concl.* 1. *num.* 89., & in terminis Canonizationum passim per majores nostros, & nos etiam in aliis Relationibus fuit firmatum.

9 „ Et cessat tanto magis difficultas in casu isto, in quo prædictorum testium depositiones aliunde adminiculantur, & primo quidem ex antiqua tabella, quæ ad publicam superioris facti contestationem Tarvisii fuit appensa in templo B. Virginis cum inscriptione manu HIERONYMI ipsius efformata, nec non una cum manicis, compedibus, & pila marmorea, quæ omnia ÆMILIANUS in suæ liberationis fidem ad Ecclesiam præfatam secum detulit, & ibidem hodie etiam asservantur, ut in eodem Proc. Tarvisino *fol.* 17., ubi habetur inscriptio tabellæ formiter exemplata, prout etiam de his omnibus formiter deponunt testes præfati. Secundum vero adminiculum desumitur ex auctoritate eorum, qui hujus Servi Dei vitam, vel ex professo conscripserunt, vel incidenter hujus insignis facti mentionem suis in historiis fecerunt: ex illis enim idem testantur Scipio Albanus *in vita* Venetiis impressa anno Domini 1600. *fol.* 9., Augustinus Turtura *in vita* Mediolanensibus typis mandata anno 1620. *p.* 27., & Andreas Stella typis Vicentinis anno 1605. *fol.* 10. *terg.* & 11. *terg.*; ex illis vero, qui scilicet hoc factum narrant incidenter, concordant Philippus Ferrarius *in catalogo Sanctorum* Mediolani impresso *sub die* 7. *Mar.* 1613., Bernardinus Guidonus Patavinus *in libro miraculorum B. Mariæ Virg. Tarvisinæ* impresso Tarvisii de anno 1597., ut in dicto Processu Tarvisino *fol.* 24. *terg.*, & Philippus Attulphus *in universali historia Imaginum B. Mariæ Virg.* impressa Venetiis de anno 1623.; qui quidem libri & si a privatis hominibus conscripti, plurimum tamen suffragantur ad comprobandam rei gestæ veritatem, ut illis saltem veluti historiis fides adhibeatur in facto præsertim antiquo, ad tradita communiter per DD. in *L.* 1. *ff. si cert. pet. & in Cap. inter dilectos*, ubi Felinus *n.* 12. *de fid. instrum.*, & *in Cap. cum caussam de probat.* cum aliis per nos latius deductis in Relationibus Caussarum san. me. Gregorii Papæ X. *in articulo sanctitatis in genere*, & Servi Dei Fratris Petri Regalati *in articulo de fama, communique opinione sanctitatis*.

10 „ Proxima vero credulitatis HIERONYMI erga res Fidei præstant nobis argumenta primo, non solum zelus, quo blasphemantes increpabat, ut in Proc. Mediolanen. deponit XXVI. *jux.* 12. *fol.* 140., & concordant tradita per Augustinum Turturam *in loco præcitato fol.* 242., quæ latius in articulo caritatis infra ponderabimus, sed præcipuum illud odium, quo hæreticos, cæterosque Catholicæ Fidei hostes prosequebatur, ut ex dicto ipsiusmet HIERONYMI in Processu Mediolanen. *juxta* 6. deponit VII. Testis *fol.* 36.: hujusmodi enim odium, tanquam bono in culpam impietatis informatum zelo, non aliunde, quam ex purissima virtute Fidei nascebatur, ideoque perfectum jure merito potest appellari juxta illud (*C. odio* 86. *dist. Psal.* 138. *d.*) *Perfecto odio oderam illos*. Secundo assidua cum

„ Deo

tionis EE. Patres adduxit, qui nullam rationem habendam judicarunt examinis decem & septem testium, qui in Mediolanensi, quatuor, qui in Veneto, trium vero, qui in Bergomensi Processibus testimonium dixerant, eo quia ad normam, & regulam litte-

---

„ Deo conversatio per orationem, in qua sæpius pernoctare consuevit, ut inferius suo loco dicemus, orationi enim Fides conjungitur, unde *Psalm. 66. Miserere mei, quoniam in te confidit anima mea*, & apud Jacobum 1. *Postulet in fide nihil hæsitans*. Tertio contemptus mundi, quo duce secularibus illecebris, atque honoribus renuncians, se totum spirituali, & Apostolicæ tradidit disciplinæ, ut in Processu Mediolanen. *super 12.* deponit XXXII. testis *fol.* 185., *& super eodem* XXVI. *fol.* 140.; non alia enim, quam credulæ fidelitatis luce potuit humanarum rerum humilitatem, & spiritualis vitæ sublimitatem cognoscere, cum hujusmodi consilia, per quæ, relictis omnibus, Christum sequimur, non sine divino recipi, perficique possint auxilio, ac præsertim non sine Fidei constantis impulsu, ut testatur S. Antoninus *in Sum. par. 4. tit. 8. cap. 3. §. 2. 4.*, & denique plurimum conferunt miracula, quæ HIERONYMI viventis intercessione Deus gloriose operatus est, ut inferius suo loco proponemus; hæc enim non sine magna Fide fieri, aut impetrari possunt a Deo, ut testatur S. Antoninus *loco præcit. §. 7.*, & ad credulitatis prærogativam referuntur apud Marcum *ult. Signa autem eos, qui crediderint, hæc sequentur: In nomine meo Dæmonia ejicient, linguis loquentur novis, serpentes tollent &c.*, & apud Matthæum 17., ubi increpans Christus Dominus Discipulorum incredulitatem, inquit: *Si habueritis fidem sicut granum synapis, dicetis huic monti transi hinc, & transibit*, quod etiam repetit apud Lucam *cap. 17.*, & concordant ea, quæ habentur apud Marcum 10. & 12., Joannem 14., Matthæum 9., & *Hebræorum 11.*

11 „ Quantum vero attinet ad secundum præceptum, quod ad necessariam rerum Fidei scientiam pertinet, evidenter constat, Servum Dei HIERONYMUM huic integre satisfecisse, cum non solum ipse ad salutem sciverit necessaria, sed alios quoque præcipuo studio, ac diligentia edocuerit. Postquam enim seculo renunciavit, tam in oppido Somaschæ, quam aliis etiam in locis in hoc potissimo labore desudavit, ut pueros, cæterosque rerum ad salutem necessariarum ignaros erudiret, & symbolicis Catholicæ Fidei articulis instrueret, ut deponunt in Proc. Mediolanen. *super 12.* XXVI. *fol.* 140., *& juxta 6.* XVIII. *fol. 75. a terg.*, XXI. *fol.* 99., XXVIII. *de visu fol.* 155., *& super. 12.* XXXII. *fol.* 185.

12 „ Tertium denique, ac postremum Fidei præceptum, quod in externa rerum Fidei confessione consistit, ut innuit Christus Dominus apud Matthæum *c. 10. Omnis, qui confitebitur me coram hominibus, confitebor & ego eum coram Patre meo, qui in Cælis est*, & docet Apostolus ad *Roman. 10.* ibi: *Corde enim creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem*, HIERONYMUS adamussim implevit, cum Catholicam Fidem, atque doctrinam ad ultimum usque vitæ spiritum non retinuit solum corde credendo ad justitiam, sed tam factis, quam ore confitendo ad salutem [*C. æstimant cum seq. 11. 9. 3.*] tutatus est constantissime, ut deponunt in Proc. Mediol. *super 12.* XXVI. testis *fol.* 140., *&* XXXII. *fol.* 185., quod etiam comprobat non tam zelus ille, quo Catholicæ Fidei incolumitati prospicere cupiens paulo antequam moreretur Christianam Fidem Vicario Bergomensi suppliciter commendavit, ut ex epistola ejusdem Vicarii refert Albanus in *vita hujus Servi Dei fol.* 24, sed etiam oratio ab ipsomet HIERONYMO pro Fidelium reformatione composita, in qua Christum Dominum enixe deprecabatur, ut rem christianam ad eumdem sanctitatis statum, quo Apostolorum stetit temporibus, revocaret, teste eodem Albano *fol.* 22., & dicetur inferius in articulo caritatis in Deum.

13 „ Ad quorum comprobationem sufficit advertisse, HIERONYMUM vitæ, & actionum suarum directorem habuisse virum Catholicæ Fidei summe defensorem, hostemque hæreticæ pravitatis acerrimum, nempe fel. rec. Paulum IV. P. O. M., cui tunc in minoribus constituto, & Teatinæ Ecclesiæ Archiepiscopo se in via Domini instituendum, dirigendumque, audita sane docentis voce, & inclinatis in magistrum auribus [*Proverb. 5. e.*] commisit, ut in Proc. Mediolan. *jux. 6.* deponit XVIII. testis *fol. 75. a terg.*, & comprobat Evangelista de Dorate in *vita* HIERONYMI, quæ habetur manuscripta in Proc. Papien. *fol.* 13., cum quo concordant alii Scriptores, nempe Andreas Stella *in ejus vita fol. 17. a terg. & fol.* 18., item Augustinus Turtura *pag.* 65.

DE SPE.

14 „ ET quoniam certa excellentis boni cognitio excitat ejusdem boni appetitum, nec non illius obtinendi fiduciam, & teste Augustino *in lib. de civit. Dei: prius est sanos oculos habere, quod fit per fidem, deinde aspicere, quod fit per spem*, hinc merito Theologicas inter virtutes proximum fidei locum Spes obtinet, quæ definitur: *Certa expectatio futuræ beatitudinis ex gratia, ac meritis proveniens*. Magister *in 3. Sent. distinct. 26. cap. 1.*, S. Thomas 2. 2. *quæst. 17. art. 2.*: prima pars hujus definitionis videtur desumpta ex glossa Haymonis ad illud Apostoli ad *Roman. 5. Probatio vero spem*, dicentis Spem esse certam futuræ gloriæ expectationem: secunda autem pars, quæ gratiam contemplatur, & merita, fundatur in eo, quod Spes duabus quasi basibus innititur, divinæ scilicet liberalitati, quæ sibi servientes remunerat, ut decet eam, nec non divinæ pariter justitiæ, quæ sibi servientibus solvit, quæ promisit. Hujus virtutis objectum est vita æterna, ut comprobat Apostolus ad *Hebr. 6. Habemus spem sicut anchoram animæ tutam, ac firmam, & incedentem ad interiora velaminis*, hoc est incedere facientem ad beatitudinem cœlestem, ut ibidem Glossa exponit, & confirmat S. Thomas *loco præcitato*, quod clarius etiam declarat idem Apostolus *ad Hebr. 10. Rapinam bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscentes vos habere meliorem, & manentem substantiam*, quod quidem objectum principaliter consistit in gloria animæ, non autem in gloria corporis idem S. Thomas *ubi supra art. 2. ad 1. qu. 18. art. 2. ad 4. & in 3. par. q. 7. ad 1.*

15. „ HIERONYMUM vero Spem, ac fiduciam habuisse in Deum, & in certam futuræ beatitudinis expe-

„ ctatio-

litterarum remissorialium minime fuerant interrogati; tantique hunc defectum fecere, ut noluerint ullo pacto ea de re aliquid e Sacrorum Rituum disciplinæ rigore remittere, etsi IV. Idus Januarii MDCXXXII. efficacissime hac de caussa Postulatores supplicassent,

„ ctationem opera sua, ac cogitatus direxisse, comprobant.

16 „ Primo in liberam vindicata securitatem [*Prover.* 19.] corporis salus, quam præcedentibus ad Deum orationibus, & in Beatissimam illius Genitricem votis mirabiliter consecutus est, ut superius dictum. Id enim adscribendum est Spei, quia sperans in Deo salvabitur, & ut testatur etiam Apostolus *ad Roman.* 8. *Spe salvi facti sumus*, quibus consentit illud Susannæ apud Daniel 3. quæ inter lacrymas sublatis in Cœlum oculis, & corde in Domino fiduciam habente providam Innocentis suæ puritatis tutelam obtinuit, *Dei enim adjutorium paratum est ei, qui de ipso confidit*, ut dicit Bernardus *super Cantic.*

17 „ Secundo generosus ille contemptus, quo ingentem pecuniam a Francisco tunc Mediolani Duce sibi oblatam recusavit accipere, ut in Proc. Mediol. *sup.* 13. *deponunt* XXI. *fol.* 104., XXVI. *fol.* 140., qui subdit quadam in tabula factam hujusmodi depictum reperiri in Ecclesia Sancti Bartholomæi, & XXIX. *fol.* 164., cum quibus concordat testimonium Pauli Aresii Episcopi Dertonensis in libello, quem de tribulatione, illiusque remediis composuit *lectione* 34. juxta impressionem Dertonæ anni 1624. *fol.* 544.. Probe enim norat HIERONYMUS bonum esse confidere, & sperare in Domino [*Psal.* 117.], quam in hominibus, atque Principibus.

18 „ Tertio profusa illa in pauperes liberalitas [*C. gloria Epis.* §. *Socrates* 12. *q.* 2., qua ut deponunt prædicti XXVI., & XXIX. testes evangelicis consiliis obediens, ut perfectus esset, vendidit omnia, quæ habebat, & dedit pauperibus, quo haberet thesaurum in Cœlo, & Christum sequeretur; in paupertate enim Spes gloriatur, cum sit arbor fœcundissima, uberes habens fructus, quam abundanter irrigat Dei misericordia. (Jeremia 17. 6.) *Nam confidens in Domino erit quasi lignum, quod transplantatur super aquas, quod ad humorem mittit radices suas non timebit cum venerit æstas*, quia ascendit de deserto paupertatis humanæ affluens [*Cantic. ult.*] deliciis Paradisi.

19 „ Quarto ipsiusmet Servi Dei Epistola in Proc. Papien. *fol.* 26. partem cujus ad pleniorem Spei illius, atque in Deum confidentiæ fidem ex vulgari in latinum idioma tradactam hic subiicimus. = Et quia noster finis est Deus, totius fons boni, in quo solo, ut orantes dicimus, non autem in aliis, debemus confidere, Id permisit benignus Dominus, ut augeret fidem in vobis, sine qua Christus multa non potest miracula operari, ut inquit Evangelista, & ut vestras exaudiat orationes. Vos enim elegit in pauperes, tribulatos, afflictos, defessos, contemptos denique, ac rerum corporalium præsentia, non pauperis quidem, & vobis adeo dilecti, & cari parentis vestri corde destitutos. Id vero ignotum cur fecerit: tria tamen possunt considerari. Primum quo benedictus Dominus ostendat vos in filiorum suorum numerum se designasse, si tamen in viis ejus permanebitis, prout cum omnibus amicis suis se gessit, quos denique provexit ad sanctitatem. Secundum ut in se ipso solo, non autem in aliis, fidem vestram augeat, quia, ut dixi, exhibet, opera sua tantum in illis Deus, qui omnem spem, atque confidentiam in ipso unice collocarunt, illosque implevit caritate magna in ipsis operando. Ideoque si spes, & confidentia vobis non defuerit, magna in vobis operabitur, exaltando humiles, unde auferens vobis me ipsum, & quodcumque gratum aliud vobis instrumentum, vos ipsos in hoc bivium deduxit, aut deficietis in fide, & ad mundana redibitis, aut permanebitis fortes in fide; & hac ratione vos experietur. Tertium ut purget vos, prout aurum probatur in fornace; excrementa enim, & fœces auro intermixtas ignis absumit, probatum vero aurum conservatur, ac magis perficitur: sic bonus Dei Servus, qui in ipso confidit, & sperat, in tribulationibus fortiter permanet, deinde vero recreatur, recipitque in hoc mundo centuplum illius, quod ad divinum amorem relinquit, & in alio vitam æternam possidet. Id sane præstitit Sanctis omnibus, nec non populo Israelitico, cui post afflictiones Ægypti dedit manna ad manducandum in deserto, nec non terram promissionis. Scitis etiam id vobis a me ipso & aliis certo promissum, si fortes manebitis in tentationibus, Dominum suis affuturum vobis consolationibus, & in hoc quidem mundo temporaneis, in alio autem prorsus æternis, & in hoc visibilem quamdam retineo certitudinem nostræ societati in hoc mundo locum pacis esse designatum. Has vero litteras hac solum de caussa vobis exaravi, ut binos mihi pueros remittatis, quibus præfatam promissionis terram, quam locum pacis appellabimus, ostendam =

20 „ Quinto, & denique hanc Servi sui Spem, & confidentiam præclaris testimoniis comprobavit Deus. Primo enim sitiens HIERONYMUS, nec alium conversus ad fontem, quam uberrimum illum totius consolationis, aquam perennem ex aridis montani saxi visceribus mirabiliter elicuit. Secundo cum non parvam orphanorum multitudinem tribus panibus divina providentia multiplicatis abundanter satisvit, ut de utroque inferius inter miracula suo loco dicemus.

DE CARITATE.

21 „ POstrema Theologicas inter virtutes nunc superest Caritas, sine qua cæteræ non reputantur virtutes, & ex qua tanquam ex radice universa bona nascuntur; eas enim inter virtutes, quæ ordinant ad Deum, ipsa est propinquior fini, Deo scilicet, quem habet pro fine, & pro materia, cum Deum propter se ipsum diligat.

22 „ Hæc enim virtus a Magistro Sententiarum *in* 3. *distin.* 27., quem passim omnes sequuntur, definitur esse dilectio, qua diligitur Deus propter se, & proximus propter Deum, vel in Deo. In Deo dicitur propter illos, qui justi sunt, qui per gratiam manent in Deo, propter Deum autem dicitur, quantum ad illos, qui nondum sunt justi, qui adhuc amandi sunt, ut justi fiant, & in Deo per gratiam maneant. Versatur autem circa duo mandata adimplenda, quorum primum Dei respicit dilectionem, & hoc est primum, & maximum in Lege mandatum. *Deuteron.* 6. & habetur *in C. omnis in fin.* 3. *distinct.*: alterum vero ad proximi dilectionem pertinet. Matthæus *c.* 22., ubi Christus Dominus merito docet in

„ his

cassent, quin etiam novas remissoriales litteras IV. Idus Aprilis dedere, ut denuo Acta illa, quæ Romam fuerant transmissa, cum illis, quæ in publicis ecclesiasticis tabulariis per

---

» duobus mandatis universam Legem pendere, & Prophetas, ut testatur etiam Apostolus *ad Roman.* 13., quia ut eleganter inquit Textus *in C. caritas vol. 1. de pænit. dist. 2.* = Si caritatem Deo exhibeamus, & proximo de corde puro, & conscientia bona, & fide non ficta, facile peccato resistimus, bonis omnibus abundamus, seculi blandimenta contemnimus, & omnia, quæ difficilia sunt humanæ fragilitati, vel aspera, etiam cum dilectione perficimus, si tamen Deum cum caritate perfecta, quæ nobis ab illo est, ex toto corde, ac ex tota anima, & ex totis viribus diligamus; ex ea enim parte quis peccat, ea qua minus diligit Deum, quoniam si ex toto corde diligamus, nihil erit in nobis, unde peccati desideriis serviamus. Et quid est Deum diligere, nisi illi copulari, animo concipere fruendæ visionis ejus affectum, peccati odium, mundi fastidium, diligere etiam proximum, quem in se censuit diligendum, in ipso amore servare legitimum modum, nec pervertere dilectionis ordinem constitutum. Illi vero pervertunt, nec modum diligendi custodiunt, qui aut mundum, qui contemnendus est, diligunt, aut corpora sua, minus diligenda, plus diligunt, aut proximos non sicut se ipsos, aut qui Deum plusquam se ipsos forte non diligunt =

De Caritate in Deum.

23 » ET quantum attinet ad dilectionem in Deum, quem toto ex corde, anima, mente, ac fortitudine tenemur diligere ex præscripto Legis, de qua locis superius citatis, & habetur etiam *Deuteron.* 11. *Ecclesiast.* 7. & 13., Luc. 1. ac 10., & Joann. 4., in hac sane amantissimum Dei ÆMILIANUM excelluisse apparet.

24 » Primo quia totus erat plenus caritate in Deum, ut de communi reputatione, ac fama, nec non de auditu a majoribus deponunt in Proc. Brixien. *jux.* 5. primus testis *fol.* 16., II. *super eod. fol.* 20. *terg.*, & in Processu Mediolanen. super 11. xxix. testis fol. 164., qui consentaneam reddunt rationem ex bonis operibus, quibus, ut proxime considerabimus, assidue, & ad extremum usque vitæ spiritum vacavit HIERONYMUS; ex operibus enim colligitur bonum alicujus testimonium, ut notant Abbas, & Hostiensis *in C. quod Dei timorem, de stat. Monach.*, & virtutes præsertim, quas ex toto Relationis istius decursu ÆMILIANI animum splendide illustrasse constabit, luculentam fidem insinuant quantum hic Servus Dei laboraverit, ac in eo desudaverit, ut exacte mandata divinæ Legis servaret, ut in Processu Mediolanen. *juxta* 6. considerant primus *fol.* 19., sextus *fol.* 33., XXI. *fol.* 99., in Processu Tarvisino primus *supra* 6. *fol.* 19. *terg.*, in Processu Brixiæ *jux.* 6. idem primus testis *fol.* 16., secundus *super eodem fol.* 21., & in Proc. Veneto *jux.* 6. II. fol. 94. *terg.*, divinæ enim Legis observantia est primum, præcipuumque argumentum caritatis in Deum, juxta illud Joannis 14.: *Si diligitis me, mandata mea servate*, ubi postmodum subdit, *qui habet mandata mea, & servat ea, ille est, qui me diligit*, & inferius adiicit: *Si quis diligit me, sermonem meum servabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansionem apud eum faciemus, qui non diligit me, sermones meos non servat*, ita ut Deum diligere nihil aliud sit, quam mandata ejus servare, ut docet Archidiaconus *in C. caritas est col. 2. de pænit. dist. 2.*

25 » Secundo, quia ut superius ponderatum fuit in articulo fidei, præcipuo prosequebatur odio hæreticos, atque Ecclesiæ inimicos, quasi cum Hieronymo in *epistolis* dicens; *Nationes adversariarum immortali odio prosequimur*, & cum Davide [*Psal.* 118.] *Iniquos odio habui*, [*Psal.* 138.] *Nonne qui te oderunt, oderam, & super inimicos tuos tabescebam?* Nec non ulterius acriter increpabat blasphemantes, cæterosque ludis deditos, & festa Deo sollemnia choreis profanantes; ita ut ex hujusmodi zelo, quo domum Dei, hoc est honorem zelabat illius, qui se diligentes diligit, & se honorificantes glorificat, ardentissimæ in Deum caritatis, & amoris argumenta merito desumantur, ad Textum *in C. quid crudele* 23. *qu.* 4., *& in vita* hujus Servi Dei ponderat Augustinus Turtura *lib.* 4. *c.* 5. *pag.* 241., *&* 42. *versus finem*, qui ea seniorum Somaschensium traditione insigne factum de duobus fratribus inter convicia blasphemantibus eleganter recenset in hæc verba = Sed nullum forte illustrius ardentissimæ caritatis argumentum erat ingenti illo dolore, quo ex divina offensa afficiebatur, & peracerbo animi cruciatu, quem Numine læso experiebatur. Est qui juramento affirmet a Somaschensibus jam grandævis octogenariis nempe, testibusque oculatis audivisse, quod subiiciam. Duo fratres Somaschenses ne, an ex alio vico, non proditur, mutuis, ac diuturnis impliciti discordiis, odiis inter se capitalibus dissidebant, cumque alter Vercuragum peteret, alter Vercurago Somascham rediret, in ipso clivi descensu sibi occurrerunt: utriusque ad alterius conspectum mota ira, excitati vindictæ motus, effervescente scilicet circa præcordia, totoque corpore ebulliente sanguine. Inde exorta rixa, & primo verbis agi cœpta res est, sed ita ut inter jurgia, & minas alter alterum maledictis, & injuriis lacesseret, impias omnino, & immanes, prout ab hujusmodi genere fieri assolet, in Deum, Sanctissimamque Matrem blasphemias frequentissimas uterque effunderet. Ut primum duo illi obviam se habuere, forte supervenit etiam HIERONYMUS cum aliis, initioque contentionis audito, occurrit, medium se interponit, hortatur, & rogat, iras ut deponant, & linguas a blasphemiæ scelere coarctent. Quid, aiebat HIERONYMUS, mali commeruit Dominus noster, quid Beatissima Virgo, qua in re vobis damno, aut offensioni fuit, ut tam diris a vobis proscindantur execrationibus? Cumque videret, clausas esse monenti aures, & hortationibus, ac precibus jam obduruisse pectora, illeque horrendum blasphemiarum sonum amplius ferre non posset, tanquam Numinis injuria plane disrumperetur, eodem in luto, ubi erat, genua ponit, & vos, inquit, a tanto blasphemiæ scelere vel admoniti linguas non continetis? En ego in me ipsum ulciscar scelus vestrum, luam diræ blasphemiæ pœnas, ego cœlesti, ut potero, occurram vindictæ; tum os inficit luto, dentibus carpit, toto ore cœnum versat, mandit, & dentibus terit, ad eosque iterum non sine lacrymis, vestris inquit linguis, & ore plusquam sacrile-

per locorum Ordinarios servabantur, quæ passim originalia vocant, rite recteque denuo compararentur [1].

Dum comparatio hæc instituitur, Eminentissimi Patres, quibus negocia Sanctissimæ Inquisitionis adversus impios hæretico-

---

1 *Cit. Fact. concord.* §. 4.

„ crilego male Deum, Beatissimamque Virginem accipitis; ego lingua, oreque meo tandiu cœnum volutabo, donec a diris desistatis, læsoque Numini satisfiat: cumque ita, & lutum ore sumere, & veluti dentibus mandere, illosque objurgare pergeret, non tulit divina bonitas, ut tantus de Numinis injuria conceptus dolor, & tam nobilis ad eam avertendam HIERONYMI conatus irritus concideret. Siquidem illi tam raro, insolitoque facto vehementer permoti, stupore defixi hæsere, iratumque non nihil restinctis ardoribus, maledictis etiam abstinuerunt; tunc HIERONYMUS pacem expetere, pacem urgere per Christi Domini, Beatissimæque Virginis merita pacem implorare, & deprecari, hoc Sanctissimis illis Numinibus tribuerent, ajebat, quæ tam diris execrationibus fœde laniassent, ut pœnitentiæ, satisfactionisque loco pacem inirent, pacem darent. Nec ægre HIERONYMI factis, & dictis obdurata pectora sunt emollita, positæ iræ, sublata rixa, & non sine mutuis lacrymis, gaudioque reconciliatione facta, in fraternam consuetudinem statim redierunt: ita inveteratas iras, & dira blasphemiæ crimina inusitata ad eam diem HIERONYMI pœnitentia castigavit, & sustulit ”.

26 „ Ad præfatum vero zelum, quo divinæ offensioni amantissimus Dei studebat HIERONYMUS occurrere, pertinet etiam cura, quam in peccatoribus, ac meretricibus præsertim convertendis elocabat, ut deponit in Processu Mediol. XXIX. testis *super* 15. *fol.* 165., XIX. *fol.* 77., in Proc. Bergomen. *juxta eumd.* 15. II. *fol.* 22. *terg.*, III. *super.* 9. & 15. *fol.* 25., cum quibus concordat Pellegrinus de Pellegrinis auctor libelli inscripti *Opus divinum de sacra, & fertili Bergomensi vinea*, ut in Proc. Bergomen. *fol.* 45.

27 „ Tertio perfecta HIERONYMI Caritas in Deum intelligitur ex eo, dum gentilitiæ nobilitatis commoda, honores, divitiasque rejecit, ut eleganter comprobat Textus in C. *Caritas in fin. de pœnit. dist.* 2., ac spiritualis, & quidem austerioris vitæ institutum amplexus, inediam, vigilias, labores, afflictationes corporis, ac extera hujusmodi inferius suis locis ponderanda dilexit, quæ gradus esse ad perfectionem caritatis in Deum obtinendam tradidit S. Thomas 2.2. *q.* 186. *art.* 1.: tanto enim quis frigescit a curis seculi, quanto fugit ardentius in amorem Dei, & Jacob, qui Angelum tenuit, uno mox pede claudicavit, [*Gen.* 32.] quia qui vero amore sublimia respicit, jam in hunc mundum duplicibus desideriis incedere nescit, ut inquit Gregorius.

28 „ Quarto & denique confert ardentissimum illud desiderium reformationis morum in Ecclesia Dei, pro qua deprecabatur assidue, composita, ut superius etiam ponderatum fuit, quadam orationis formula in hæc plane verba: *Domine Jesu Christe rogamus te pro infinita bonitate, ut totam Christianitatem reformes, & dirigas ad eam normam sanctitatis, quæ floruit temporibus Apostolorum tuorum*; quæ quidem orationis formula in hanc usque diem retinetur, & hodie etiam recitari consuevit per orphanos, qui vivunt in Orphanotrophiis a Servo Dei ÆMILIANO erectis, ut in ipsius vita tekantur Albanus *fol.* 22., Tortura *lib.* 4. c. 5. *pag.* 244., & Stella *fol.* 28. *terg.*

DE CARITATE IN PROXIMUM.

29 „ SED quoniam præcipuum divini amoris argumentum exhibere ille dicitur, qui servat mandatum illud, quod Christus Dominus apud Joannem 15. specialiter suum, ac proprium profitetur, nempe *hoc est præceptum meum, ut diligatis invicem*, & 1. Joannis 4. *hoc mandatum habemus a Deo, ut qui diligit Deum, diligat fratrem suum*; propterea maximum, ac primum divinæ dilectionis præceptum proxime illud consequitur, quo tenemur proximum nostrum, sicut nos ipsos diligere, hoc est, ut quem potuerimus hominem beneficentia, consolatione, vel informatione doctrinæ, vel disciplinæ coercitione, ad colendum Deum adducamus.

30 „ Quemadmodum vero hujusmodi virtus elucescit potissimum in exercitio operum pietatis, atque misericordiæ, sic intelligimus illam in Servo Dei ÆMILIANO sui regiam principatus collocasse. Amantissimus enim proximi sui HIERONYMUS, postquam in melioris sensus reformatione conversus ad Dominum, omnes a se iniquitates, in quibus fuerat (Ezechiel 18.) prævaricatus, projecit, faciens sibi cor novum, & spiritum novum, (*Psal.* 84.) audivit quid loqueretur in se ipso misericors Deus, loquens pacem in eos, qui convertuntur ad cor, ideo sicut expertus ipse fuerat quam benignus, misericors, & præstans super (Johel. 2. *d.*) malitia sit Dominus, ita quoque ut divinæ bonitatem clementiæ aliorum animis infunderet, peccatores ad viam salutis sollicita caritate, ac diligenti studio revocare procuravit, quod sane potissimum assequutus est in mulieribus impudicis, quarum innumeras ad Deum per pœnitentiam perduxit, ita ut primus omnium conventus integros pœnitentium hujusmodi mulierum Bergomi, & Cremonæ intra septa Monasteriorum concluserit, ut deponunt in Processu Mediolanen. *super* 15. XVIII. testis *fol.* 77., XXIX. *fol.* 165., in Brixien. I. *fol.* 16. *juxta* 6., in Bergomen. I. *jux.* 15. *fol.* 19., II. *juxta eumdem fol.* 22. & *super* 9. *fol.* 22., necnon III. *super* 6. 9. & 15. *fol.* 24. *terg.* & *fol.* 25.. Hoc vero salutis alienæ desiderio non tenebatur solum HIERONYMUS erga singulos, sed erga universos etiam Christifideles, quos, ut jam attigimus, juxta Apostolorum tempora reformari, composita ad id oratione, deprecabatur a Domino.

31 „ Peste autem, ac fame de anno 1528., ac sequentibus debacchante Venetiis, non potuit caritatis suæ viscera continere HIERONYMUS, sed misertus super afflictionem pauperum, quos præcipue calamitas ea tangebat, in ipsos universas patrimonii sui facultates distribuit, ut in Proc. Mediolanen. *jux.* 6. IV. testis *fol.* 27., *super* 15. XVIII. *fol.* 77., & in Proc. Bergomen. I. *juxta* 15. *fol.* 19., II. *juxta* 15. *fol.* 21. & *juxta* 6. *fol.* 22., III. *jux.* 16. *fol.* 25., in Papien. I. *fol.* 15., qui subdit hinc HIERONYMO insaniæ notam ab hominum stultitia irrogatam, & in Veneto *juxta* 4. I. *fol.* 87. *tergo*, &

rum conatus sunt demandata, anno MDCXXXIV. generalia emanarunt decreta, quibus cautum fuit, nequis Dei Servis, qui neque ad Beatificationis, neque ad Canonizationis honores fuerant per Sedem Apostolicam evecti, publicum, religiosumque cultum, & venera-

---

„ *juxta 6.* III. *fol. 99. terg.*, *ac* IV. *fol.* 105., qui de auditu a nepte ejusdem HIERONYMI referunt, profusam adeo fuisse ÆMILIANI in pauperes liberalitatem, ut aliquando Venetiis degens, dum parata sibi pecunia non suppeteret, proprium sudariolum, ac cingulum ipsum, quo patritii utuntur, petentibus eleemosynam pauperibus tradiderit; ita ut cognati, ac concives id traherent in stultitiam, quam propter Christum viris sanctis consuevit opinio vulgi irrogare, juxta Apostolum *ad Corinth.* 4., eoque officiosa hujusmodi in pauperes devenit caritate HIERONYMUS, ut non solum languentes inviseret, ad Sacramentorum medelam hortaretur, ad mortem æquo animo excipiendam animaret, ut asserunt in Proc. Mediolanen. idem XXIX. testis *super* 11. *fol.* 164., in Papien. II. *fol.* 17. *terg.*, & concordat Albanus in *vita* hujus Servi Dei *fol.* 11. *terg.*, sed fidelium cadavera inquireret, & propriis humeris sublata sepulturæ mandaret, ut in Processu Mediolanen. *super* 15. XXIX. *fol.* 165., *&* *juxta* 6. IV. *fol.* 27., XVIII. *fol.* 78., in Brixien. I. *fol.* 18., & concordat Albanus *loco citato fol.* 12, & Bartholomæus Spatafora in *Oratione habita in funere M. Antonii Trivisani Ducis Venetiarum*, de qua in Proc. Mediolanen. *fol.* 289. *terg.*; adeo ut cum de anno 1537. nova pestiferi morbi lues Bergomensem ditionem late depopularetur, inter hæc insignis pietatis officia pestilenti morbo correptus vitam apud Somaschenses reliquerit; in Proc. Mediolanen. XXVI. *super* 11. *fol.* 140., *&* XXIX. *super eodem fol.* 164.; ex quibus non tam constantis ad obitum usque caritatis perseverantiam, sed perfectionem quoque, ac magnitudinem intelligimus, dum, ut proximo succurreret HIERONYMUS, mortem ipse subire non dubitavit, *majorem enim hac dilectionem nemo habet, quam ut animam suam ponat quis pro amicis suis*, ut inquit Salvator noster Christus Dominus apud Joannem 15., & comprobat Textus *in C. qui vult. de pænit. dist.* 2., *C. nisi cum pridem §. verum de renunc.*, & facit *C. non omnis* 5. *q.* 5.

32. „ Præcipuam vero ex peculiari veluti instituto caritatem mire professus est ÆMILIANUS erga orphanos, & pueros derelictos, ut ad ipsum plane referri possit illud *Psalm.* 9. *tibi derelictus est pauper, orphano tu eris adjutor*. Cum enim eadem pestilentis morbi lues, & sævissima annonæ caritas, quæ non Venetias solum, sed omnem fere Italiam, præsertim vero miseras Galliæ Cisalpinæ civitates invaserant, plerosque pauperum absumpsissent, ac propterea quamplures ex pauperibus pueri parentibus orbati per vicos, & castella humano destituti præsidio, non sine evidenti corporis, animæque periculo vagarentur, miseratus Dei Servus eorum fortunam solidæ caritatis cogitationes in eorumdem salutis securitatem, ac vitæ tutelam direxit: hinc cœpit ipsos inquirere, in unum colligere, fidei rudimentis imbuere, victum pro illis, & se ipso parare, partim artis opificio, cui una cum illis ipse quoque vacabat, ut cum Apostolo posset dicere (*Act.* 20.) *Ad ea, quæ mihi opus erant, & his qui mecum sunt, ministraverunt manus istæ*, partim procuratis piorum eleemosynis, quas etiam, erecto præcedentis Crucis vexillo, pueros per civitates deducens comparabat, adeoque in eorum cura versabatur, ut affectione vere plusquam paterna ipsos educare festinaret, prout in puncto de hujusmodi Orphanotrophiis, qui pueros parentibus, atque substantiis destitutos certis locatos domiciliis divini timoris intuitu sustentant, loquitur elegans Textus *in L. omnia priv. C. de Episc. & Cler.*

33 „ Nec Venetiis solum immensa in pauperes illos ÆMILIANI caritas contenta est, sed ad alias quoque civitates fœcunda propagatione diffusa, Mediolanum nempe, Comum, Bergomum, Papiam, Brixiam, ac denique Veronam, in quibus ad tam pii operis conservationem, atque incrementum quamplura Orphanotrophia satagente Servi Dei caritate fundata, ut colligitur ex litteris fel. rec. Pauli Tertii P.O.M. super prædictorum Hospitalium confirmatione anno 1540. emanatis, in quibus HIERONYMI caritas commendatur, ut constat ex Processu Papien. *fol.* 21. *a tergo*, in quo dictæ litteræ habentur registratæ, & comprobant testes, qui prædicta omnia uno ore deponunt, nempe in Proc. informativo Papien. II. *fol.* 17., Mediolanen. *juxta* 6. I. *fol.* 19., II. *juxta* 4. *fol.* 21., IV. *juxta* 6. *fol.* 27., VI. *juxta eumdem fol.* 33., XVIII. *super* 15. *fol.* 77. *terg.*, XXVI. *fol.* 141., XXVIII. *juxta* 6. *fol.* 153., XXIX. *super.* 15. *fol.* 165., in Brixien. *juxta* 6. I. *fol.* 16., II. *super eodem fol.* 20. *tergo*, in Bergomen. I. *juxta* 15. *fol.* 19., II. *juxta* 15. *fol.* 22. *& super* 20. *fol.* 22. *terg.*, III. *juxta* 6. *&* 15. *fol.* 24. *&* 25., in Veneto I. *juxta* 4. *fol.* 87. *terg.*, II. *jux.* 6. *fol.* 94., III. *juxta eumdem fol.* 99., & in Proc. Somaschæ XXIX. *fol.* 62., cum quibus concordant *locis citatis fol.* 11. Evangelista de Dorate in Proces. Papien. *fol* 13. *&* 14. Instrumentum depositi quarumdam pecuniarum pro fabrica Hospitalis Bergomen., ut in Proc. Bergomen. *fol.* 43. *terg.*, Jura producta, & compulsata in Proc. Mediolanen. *fol.* 376., Paulus Morigia *in Thesauro rerum Mediolanen. c.* 22., Sylvester Merula in libro inscripto *Mare oceano di tutte le Religioni del mondo lib.* 5. *pag.* 394., Epistola dedicatoria Hieronymi Molphetæ ad libellum inscriptum *Dell' unione spirituale di Dio con l'anima di Frà Bartolomeo* Cappuccino *di Città di Castello* Proc. Bergomen. *fol.* 46., in qua narratur, HIERONYMUM infirmum, & ad extremam redactum angustiam, atque incommoda, noluisse, quamvis nobiliorum precibus sollicitatum, a pauperum suorum consortio recedere; & tandem memoria extracta ex archivio domus Collegii Papiensis *in libro signato G.* in Proc. Papiensi *fol.* 24. *&* 25.

34 „ Paternam vero, quam in pauperes suos collocabat HIERONYMUS dilectionem, & curam intelligimus quidem ex eo, dum panem ex piorum eleemosynis recollectum, deteriorem sibi adservabat, meliorem vero erogabat in pauperes, ut in Proc. Mediolanen. deponunt *super* 11. XVIII. *fol.* 78., *& super* 17. XXVI. *fol.* 141. *terg.*, & in Proc. Bergomen. I. *juxta* 19. *fol.* 19.; dum propriis manibus puerorum capita porrigine, seu alopecia corrupta, atque fœtentia purgabat, excussa sanie, assiduaque medicamentorum applicatione

„ cura-

nerationem exhibere auderet, nisi constaret certissime plures continuosque actus, ex quibus cultus hujusmodi posset comprobari adversus illorum memoriam a piis fidelibus jam centum per annos fuisse patratos. Hisce decretis minime sese obstringi existimarunt

Con-

» curabat, ut inter cæteros de visu, traditione a majoribus, ac publica voce, & fama deponit in Processu Mediolanen. xxviii. testis annorum 100. *super* 20. *fol.* 157. *terg.*, & concordant in Proc. Bergomen. *juxta* 15. *ac* 20. secundus *fol.* 22., iii. *fol.* 25. *terg.*, in Papien. i. *fol.* 17., & idem Evangelista de Dorate in *vita manuscripta*, quæ habetur in d. Proc. Papien. *fol.* 13.

35 » Sed præcipuum, ac insigne caritatis HIERONYMI eosdem in pauperes argumentum suggerit nobis ea laudabilis consilii providentia, qua non præsentibus tantum, sed futuris prospiciens, ut uberrimum dilectionis suæ fructum perenni hæreditatis successione in posterorum quoque commoda transfunderet, primariis viris non divitiis minus, quam auctoritate conspicuis in unum collectis, anno 1527. non tam caritatis in pauperes, quam fidelium reformationis intuitu sublimiora Congregationis Somaschæ fundamenta jecit in imo profundæ humilitatis, cui quidem Congregationi ea providus Fundator instituta præscripsit, ut ne dum communi Regularium more in Ecclesiis illius Alumni Sacra facerent, divina Officia alternantibus modulis decantarent, Sacramenta fidelibus pie administrarent, verbum Dei enunciarent, sed præcipua pietatis sollicitudine, non solum præclaræ indolis adolescentes in Seminariis, Academiis, & convictorum Collegiis bonis instituerent moribus, pietate, ac religione informarent, studiorum denique solida immortalitatis gloria cumularent, verum longe utiliori, ac specioso perfectioris caritatis instituto, quo hujusmodi Congregatio potest merito gloriari, puerulos parentibus, ac omni destitutos auxilio in unum colligerent Xenodochia, & Orphanotrophia eorum usui erigerent, eorumdem animos morum probitate, mentem christianis exornarent virtutibus, Catholicæ Fidei rudimenta, divinæque legis præcepta tenellæ adhuc, & infirmæ ætati instillarent, ac denique eosdem variis artibus, & opificiis ad honestioris vitæ securitatem instruerent, prout de Congregationis illius fundatione deponunt in Processu Mediolanen. *juxta* 6. i. testis *fol.* 19. *terg.*, iv. *fol.* 27., vi. *fol.* 33., xxi. *fol.* 99., xxxii. *juxta* 10. *fol.* 184. *terg.*, in Proc. Tarvitino ii. *super* 6. *fol.* 21., in Brixien. i. *juxta* 6. *fol.* 16., ii. *juxta eamdem fol.* 20., in Bergomen. *juxta* 10. iii. *fol.* 25. *terg.*, in Papien. i. *fol.* 251. *terg.*, nec non concordat Sylvester Merula in libro inscripto *Mare oceano di tutte le Religioni del mondo libro* 5. *fol.* 394., Augustinus Turtura *in ejus vita lib.* 2. *cap.* 9. *usque ad fin. libri, lib.* 3. *cap.* 1. 2., *&* 3., Andreas Stella *item in ejus vita fol.* 3., *& a fol.* 28. *usque ad* 31., Albanus *in vitæ inscriptione, & fol.* 17. *etiam a terg.*, Paulus Aresius *de tribulationibus pag.* 544. *num.* 18., Philippus Ferrarius *in Catalogo SS.* impresso Mediolani 1613. *sub die* 7. *Martii*, ac idem *in alio Catalogo generali SS., qui in Martyrologio Romano non sunt sub die eadem*, & Joannes Baptista Castaldus Clericus Regularis *in vita B. Cajetani Thienæi p.* 30.

DE VIRTUTIBUS CARDINALIBUS, ET PRIMO DE PRUDENTIA.

36 » THeologicas proxima successione contingunt virtutes Cardinales, quas una cum caritate, tamquam invicem connexas, infundi docet S. Thomas *par.* 1. *q.* 55. *art.* 1., *& art.* 3. *in corp.*, & ad integrandum perfectæ sanctitatis ædificium in Servis suis collocare Deum testatur *Sap.* 8. dicens sobrietatem, & prudentiam docet, & justitiam, & virtutem, quibus utilius uihil est in vita hominibus. Has vero Cardinalea nuncupamus, aut a cardinis in ostio stabilitate, vel quia eamdem stabilitatem animæ conferunt istæ virtutes, vel quia sicut ostium cardini innititur, sic tota conversatio bona illis firmiter inhæret; aut propter præeminentiam, sive principalitatem, quam habent respectu cæterarum virtutum, cum cardines primæ partes Cœli, terræ, ac maris appellentur, ut de Cœlo *Deuteron.* 30. a *Si ad cardines Cœli fueris dissipatus, inde retrahet te Deus*: de terra 1. *Reg.* 2. *Domini enim sunt cardines terræ*: & de mari Job 36. *Cardines quoque maris operiet*. Has inter principatum obtinet Prudentia, quæ cæteris lumen præfert, & teste Divo Thoma 2. 2. *quæst.* 67. *art.* 14., *& quæst.* 166. *art.* 2. *ad primum* cum caritate, ut dictum est, infunditur, omniumque virtutum moralium est completiva, animamque dirigit, ac tenet in veritate utili, ne per ignorantiam, vel errorem, aut curiositatem ab ea recedat. Versatur autem in eligendis, adscribitque sibi partem cognitionis, unam scilicet ex illis quatuor, ex quibus manare honestatem Tullius (*Lib. de Offic.*) affirmat. Definitur a Gregorio *super illud Matth.* 15. *Erant qui manducaverunt quatuor millia &c.* esse rerum vitandarum, appetendarumque cognitionem; quod videtur desumptum ab eodem Tullio (*Lib. de Offic.*), qui prudentiam appetendarum, fugiendarumque scientiam definivit. Hinc juremerito virtutem illam tamquam totius vitę spiritualis regulam Apostolis in eorum missione præcepit Christus Dominus (Matth. 10.) inquiens: *Estote prudentes sicut serpentes*.

37 » Hanc autem in Servo Dei ÆMILIANO abundanter eluxisse constat, non solum antequam converteretur ad Dominum, dum in Reipublicæ administratione id contestatus est, quemadmodum in Proc. Mediol. *super* 16. deponit xxvii. testis *fol.* 150., ita ut antonomasticam magni capitis denominationem in gloriosam prudentiæ laudem fuerit apud cæteros sapientissimos Patres assequutus, ut testatur Evangelista de Dorate *in illius vita* in Proc. Papien. *fol.* 13., sed in admirabili sui ipsius conversione docuit in eadem se præcelluisse, dum caute ambulans, & provide redimens tempus in dierum malitia, non conformatus huic seculo, sed reformatus in novitate sensus sui, se ipsum, ut diximus, a mundanis abdicavit illecebris, vitamque suam tamquam in securitatis asylo repositam inter humilitatem Deo consecravit, spiritualem nimirum, ac religiosam amplectens disciplinam, quam non sibi tantum, sed cæteris quoque, in futura etiam more prudentis prospectum intendens, ut inquit Seneca *de quatuor virt. cap. de prud.* non sine insigni

pru-

Congregationis Somaschæ Alumni; nam septem & nonaginta antequam decreta ipsa prodirent effluxerant anni, in quibus publice HIERONYMUM pluribus in locis devoti Christifideles quam religiosissime fuerant venerati; nihilominus tamen eadem Sacra Inquisi-

„ prudentiæ argumento præscripsit. Ii enim habendi sunt sapientiores, quam reliquum mortalium vulgus, qui se ipsos a mundi segregant consortio, & vitam suam Deo consecrant, ut *in oratione de laudibus Basilii* inquit Nazianzenus, & prudentis est, humilem statum deligere, cum Seneca in *lib. quat. principalium virtutum in dicto cap. de Prudentia* præcipiat, ne altiori nos rei imponamus, in qua stantibus nobis tremendum, ascendentibus cadendum sit.

38 „ Post conversionem vero, vetam sane perfectamque ostendit Prudentiam, eam scilicet, quæ in omnibus habentibus gratiam reperitur, & quæ ad bonum totius vitæ finem recte consiliatur, judicat, & præcipit, ut inquit S. Thomas 2. 2. *qu.47. art.* 2. *& art.*14., ubi eam definit rectam agibilium rationem finem, ejusque cognitionem præsupponentem, ex qua tanquam ex principio rationem mediorum ad finem sumit.

39 „ Dum opportuna ad salutis securitatem media diligenter inquirens, ut tamquam prudens dirigeret gressus suos, viris pietate, ac sanctitate insignioribus se socium adjungebat, quo eorum instrueretur exemplis, juvaretur orationibus, prudentia, consilioque regeretur. Ideo enim e Canonicorum Lateranensium ordine spiritualem ducem, & conscientiæ suæ moderatorem primo delegit Sacerdotem, non minus doctum, quam pium, ut in *illius vita* asserunt Albanus *fol.*10., Stella *fol.*14., Turtura *pag.*45., *&* 46., *& per totum cap.*13. *lib.*1., deinde autem æterni Patris providentia sortitus est Ioannem Petrum Caraffam Archiepiscopum Teatinum, postea in Pontificatu Paulum IV. appellatum, cujus, ut jam diximus, opera, consilioque assidue HIERONYMUS utebatur, eique tantum deferebat, ut nihil eo inconsulto moliretur, ut ex iisdem Scriptoribus testantur Stella *fol.*17. *a terg.*, *&* 18., *&* Turtura *pag.*65., *&* 66.

40 „ Prudentiæ autem eorum, a quibus regebatur in via salutis, suam ipse quoque in eliminandis e corde suo vitiis, virtutibusque admittendis adjungebat ÆMILIANUS. Aggressus enim evellere quam inimicus homo in ejus animo superseminaverat zizaniam, dum veterno peccatorum consopitus detineretur, ita sibi cum vitiis agendum putavit, ut non omnia simul justo prælio adoriretur, sed quasi singulorum viribus divisione imminutis seorsim bellum inferret, interitumque moliretur. Idque tentatum ex animi cessit sententia, nam cum aliquod vitium ex iis, cui diu, multumque assueverat, contrariæ virtutis actibus quatere, & pietatis machinis evertere conaretur, non longam post oppugnationem tandem victoria potiebatur, eoque prostrato, & penitus dejecto, aliud in aciem provocabat, rursumque adversæ virtutis exercitiis oppugnatione instructa, non prius desistebat, quam expugnato vitio, virtus in animo dominaretur, tum ad reliqua pari pugnæ, victorixque cursu pergebat, ut his plane verbis eleganter disserit Turtura *pag.*56., cum quo concordant Albanus *fol.*10. *usque ad* 11., & Stella *fol.*16. *terg.*, quæ sane pugnandi ratio ad Prudentiam pertinet, quæ in bello spirituali triumphat: *Vir enim sapiens fortis est, & vir doctus robustus, & validus,* (*Prov.*24.), quia cum dispositione init bellum, habetque salutem inter multa consilia *Prov.*24., & in parva civitate inventus est pauper, & sapiens, qui liberavit urbem per sapientiam suam, *Ecclesiast.*9., sicut e contrario stultitia, vel imprudentia in bello spirituali succumbit, Baruc.3. *Quoniam non habuerunt sapientiam, perierunt propter suam insipientiam.* Hisque bellandi artibus, & oppugnationum machinis adversus vitia non solus ipse utebatur, sed cæteros quoque informabat. Cum enim nobilis quidam exemplo, ac HIERONYMI exhortatione oppressam sceleribus conscientiam exonerare aggressus, accurata, & diligenti confessione, collectum per multos annos peccatorum exitiale virus evomuisset, quæreretque diligenter quibusnam gradibus in posterum certam salutis rationem inire, & illius vestigia posset insistere, hoc unum amico ingerebat HIERONYMUS, si peccatorum labe deserta, ea puritas cordis est in votis, quæ non indigne Christum Dominum excipiat hospitio, certum aliquod, & singulare vitium primo aggressus, eo satis idonea, te judice, castigatione emendato, ad reliqua seorsim perge, & brevi recuperatam sanitatem experiere: ita in hæc verba subjungit idem Turtura *pag.* 57., cui consentiunt Albanus, & Stella *locis superius citatis.*

41 „ Eamdem quoque Prudentiam singulari testimonio comprobavit ÆMILIANUS in præscribendis Somaschensi Congregationi suæ tam salutaribus ordinationibus, ac piis institutis, nec non in suscepto, curatoque ejusdem Congregationis, pauperumque orphanorum regimine, atque administratione, ut deponunt in Process. Mediolanen. *super* 16., XX. *fol.* 94. *terg.*, XXI. *fol.*104. *terg.*, XXVI. *fol.*141. *terg.*, XXVII. *fol.*150., XXIX. *fol.*165. *terg.*, nec non *super* 4. LXII. *fol.*407. *terg.*, qui nonnullas ex prædictis constitutionibus optimo orphanorum regimini, & Congregationis profectui valde consentaneas recenset, quæ omnia luculenter comprobant nonnullæ epistolæ a HIERONYMO scriptæ, ut in Proc. Papien. *fol.*26., & Mediolanen. *fol.*374., ex quorum tenore insignem hujus Servi Dei Prudentiam licet demirari, quæ quidem litteræ in hanc usque diem præcipua veneratione asservantur, ut meminit in Proc. Mediolanen. XX. testis *super* 16. *fol.* 94. *terg.*

DE JUSTITIA.

42 „ Prudentiæ proxima succedit Justitia, quæ morales inter virtutes primum jure merito locum sibi vindicat, S.Thomas 2.2. *qu.*58. *art.*12. cum justitia habita omnes aliæ virtutes habeantur, teste Ambrosio *in Hexamerone*, Augustino *lib.*4. *de Civitate Dei*, & Text. in *Auth. ut omnes obed. Judic. Prov. col.*5. *in princ.*. Hæcque, prout inter virtutes Cardinales refertur, quodammodo generalis est, quantum attinet ad imperium, cum cæterarum virtutum opera possit imperare, ad ea tamen exequendum, seu eligendum sine cæteris virtutibus non sufficiat: definitur autem communiter esse constans, & perpetua voluntas jus suum unicuique tribuens, vel secundum D.Thomam 2. 2. *q.*58. *art.*1. *in corp.* habitus, secundum quem aliquis con-

quisitionis Congregatio Pridie Nonas Februarii MDCLIV. omnino interdixit, ne hic cultus in posterum HIERONYMO exhiberetur, cui decreto, veluti obedientissima Ecclesiæ filia obtemperandum statim duxit Congregationis Somaschæ piissima Familia: & hoc pacto

„ constanti, & perpetua voluntate jus suum unicuique tribuit, quod videtur desumptum ex Tullio *primo Rhetoricorum*, qui Justitiam esse habitum mentis, communi utilitate servata, suam unicuique tribuentem dignitatem describit. Illius vero partes sunt virtutes illi annexæ videlicet religio, pietas, observantia, veritas, gratia, seu gratitudo, vindicatio, amicitia, ac liberalitas, ut docet idem Angelicus Doctor *loco cit. quæst.* 80. *art. unic.*, qui pariter loquitur ex sententia Tullii *alleg. Rhetor. cap.* 1.

43 „ Omissis autem consulto iis Justitiæ partibus, quas in aliarum virtutum examine tam ex deductis, quam deducendis, luculenter deprehendimus, cæteras Justitiæ partes non defuisse intelligimus HIERONYMO, qui primam adolescentiam ferventi in patriam caritate ejusdem defensioni, atque tutelæ in equestri militia dicavit, ut *in illius vita* testantur Albanus *fol.* 8. *a tergo*, Stella *fol. pariter* 8. *terg.*, & Turtura *pag.* 12.: Castronovo cum tribus militum centuriis Prætor datus a patria, cum imminentis potentissimi hostis legati, ni Castro excederet, aut deditionem acceleraret, sæviores minas intentarent, generose respondit, se devotum caput habere libertati patriæ, atque adeo sibi statutum vita potius, quam loco cedere, quod quidem sæpius facto comprobavit ÆMILIANUS, dum ter hostes oppidum aggressos, semper ipsorum cæde aditu prohibuit, ut his plane verbis asserit Turtura *loco cit. pag.* 22., & concordat Stella *fol.* 9. *terg.*, & 10.: idem etiam colligitur ex accurata illa innocentia, qua in nepotum suorum facultatibus administrandis versatus est; nam cum iisdem multæ, atque ampiæ variis in locis res, rationesque cum multis essent a patre contractæ, earum ille procurationem suscepit accuratissimam, & illorum mercaturis faciundis (neque enim id patritiæ nobilitatis majestatem apud Venetos lædit) reique augendæ se diligenter, atque integre tradidit, ut inquit Turtura *pag.* 38., & 41., Stella *fol.* 12., Albanus *fol.* 8. *terg.* & 9., & conveniunt in Proc. Mediol. *super* 17. XXI. *fol.* 104. *terg.*, & XXVI. *fol.* 141. *terg.*. in illius autem innocentiæ amplissimam fidem sufficit advertisse liberalem illam, quam omnium suarum facultatum in pauperes fecit distributionem, quam alias ponderavimus; impossibile est enim contra Justitiæ præceptum aliena retinuisse illum, qui propria copiose adeo profuderat, ut de ipso illud Davidis jure merito possit usurpari (*Psal.* 111.): *Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in seculum seculi*. Huc pertinet tandem exacta illa Justitiæ distributivæ ratio, quam erga pauperes suos servavit HIERONYMUS, existimans enim panem a se pro ipsis emendicatum iisdem ex Justitiæ præscripto deberi, timens, ac tremens pro sui sustentatione duriorem, deteriorem, ac mucidum manducabat, meliorem vero, tanquam erogantium liberalitate puerulis destinatum, reservabat, ut deponunt in Proc. Mediolanen. *super* 17. XXI. *fol.* 104. *terg.*, XXVI. *fol.* 141. *terg.*, XXIX. *fol.* 165. *terg.*, XXXIV. *fol.* 200. *terg.*, & XXXIX. *fol.* 235. *terg.*.

DE FORTITUDINE.

44 „ PRudentiam, justitiamque sequitur Fortitudo, quæ juxta D. Thomam 2. 2. *quæst.* 123. *art.* 7. *in corp.* animi firmitatem importat, cum eumdem animum in gravibus, & maximis periculis firmet, timorem cohibeat, audaciamque moderetur, ut inquit idem Angelicus Doctor *loco præcit. art.* 3. & 4.: versatur enim hæc virtus circa ardua, & terribilia, facitque ut animus, nec prave timendo, nec temere audendo desciscat a bono opere, ut disserit Augustinus *lib.* 83. *quæstionum q.* 31.. Partes illius integrales sunt quatuor: scilicet quoad actum ingrediendi fiducia, atque magnificentia; quo vero ad actum sustinendi patientia, atque perseverantia, quæ omnes partes cum in ÆMILIANO eluceant, satis ostendunt Fortitudinis virtutem ipsi non defuisse. Nam quantum attinet ad moralia virtutis hujus cunabula, ut jam attigimus, propter patriæ bonum, ac Reipublicæ defensionem pubertatis spatia vix ingressus HIERONYMUS, sponte sese equestri commisit militiæ, ut patefaceret se constanter non solum temporalia mala, quæ duritiæ militaris intuitu animum hominis, ac adolescentis præsertim ab his difficilioribus eligendis, ac sustinendis facile avertunt, rejecisse timorem, circa quem immediate virtus ista versatur, fortiter reprimendo, verum & pericula mortis perpetua in bello, & assidue imminentia generose, ac fortiter subiisse, quam sane animi firmitatem, tunc præcipue contestatus est HIERONYMUS, cum in Castrinovi Præfectura intentatas ab hostibus minas impavido negligens corde, legatis deditionem sollicitantibus respondit, se saluti patriæ caput devovisse.

45 „ Quæ omnia ante admirabilem ipsius conversionem patrata laudabilem Fortitudinem in HIERONYMI animo domicilium habuisse confirmant, ut in simili testatur Ambrosius *in C. fortitudo* 23. *quæst.* 3. dicens fortitudinem, quæ bello tuetur patriam, vel domi defendit infirmos, esse plenam justitiæ, & facit Textus *in Cap. si quis fortitudinem ead. causa, & quæst.*: majora tamen perfectioris Fortitudinis hujus Servi Dei argumenta suggerunt nobis labores inter insignia pietatis officia continuo, ut jam in articulo de caritate attigimus, ad mortem usque exantlati in infirmorum curatione, quorum, ac puerorum præsertim saluti, non sine stomachi fastidio, ac naturæ perhorrescentia consuli poterat: in mandandis sepulturæ defunctorum cadaveribus, quæ propriis humeris excipiebat: in itineribus, quæ pro colligendis orphanis, pro meretricibus, ac peccatoribus convertendis, pro iisdem alendis, ac certis locandis sedibus, diu, noctuque forti animo suscepit. Nec minora insinuat insignis illa æquanimitas, ac patientia, qua quascumque vel gravissimas offensiones tam verbis, quam factis ab hominum illatas improbitate excepit, & deposuit, ut in Proc. Bergomen. asserunt *jux.* 18. IX. testis *fol.* 39., in Mediolanen. IV. *jux.* 6. *fol.* 26. *terg.*, XXI. *juxta* 18. *fol.* 105., XXIX. *super eodem fol.* 166., & in Proc. Tarvisino I. *super* 6. *fol.* 19. *terg.*, itaut quemadmodum HIERONYMO permulta erant, quæ in ejus venerationem obsequia deferebantur, ita cum inter mendicandum alios obvism haberet sese dicteriis, & scommatibus irridentes, vel conviciis palam proscindentes, hos ille

pacto Caussa hæc, quæ per viam Casus, ut ajunt excepti, procedebat, stetit ad tempora usque Alexandri PP. VII. [1].

Moleste tamen ferebant religiosissimi HIERONYMI filii venerabilem, dilectissimumque Parentem, quem certo tenebant a Domino in

1 *Cit. Fall. concord.* §. 3.

„ le obturata aure præteriret, mirifice lætus, quod pretiosiora quam peteret, ac magis optata dona reciperet, nobilem scilicet ludibrii, & contumeliarum stipem, eratque persamiliare, cum ad communem misericordiam colligendam totus squallore deformis, ac macie, crassa tunicula tectus prodiret, sibilis, & conviciis excipi, insequente a tergo, velut amentem lasciviente puerorum turba, ita scilicet summus in ore pallor, attrita lacerna, humeroque pendentes manticæ, squallens, & promissa barba ludibriis, & probria facile opportunum apud insanum vulgus reddebant. Diu autem tulit indignum infimæ plebis contemptum HIERONYMUS, nunquam animo vel levissime commotus, ut in hæc plane verba recenset Turtura *pag.* 156. & 157., cum quo concordat Stella *fol.* 16. & 33., & Evangelista de Dorate in Proc. Papien. *fol.* 14., & conveniunt in Proc. Veneto *juxta* 4. I. *fol.* 88., & in Papien. I. *fol.* 15.; & quadam vice in area D. Marci Venetiis, cum improbus quidam furens, ac frendens plurima in eum maledicta conjecisset, ac tandem se eidem barbam carptim convulsurum minatus esset, HIERONYMUS hac tanta, & insigni accepta injuria nihil commotus, quinimo minanti barbæ evulsionem sereno, & hilari vultu paullum inflexa cervice, & producto capite mentum porrexit, & blando oculo hominem intuitus placido ore, & ad risum plane composito, en, inquit; barbam, si Deo ita cordi est, ut lubet age, ut refert idem Turtura *pag.* 44. & 55., cum quo concordat Stella *fol.* 16., & Albanus *fol.* 11., & concordant in Proc. Bergomen. *juxta* 18. IX. *fol.* 39., in Mediolanen. XXI. *fol.* 105.

46 „ Postremo cum perfectissimus sit Fortitudinis actus martyrium, ut docet D. Thomas 2. 2. *q.* 124. *art.* I. *in corp.*, hinc intelligimus HIERONYMO perfectissimam non defuisse Fortitudinem, qui vitam propriam caritatis fervore obtulit Deo in holocaustum sacrificans se ipsum in salutem proximi, dum pestilenti morbo laborantibus ministrans eadem correptus lue apud Somaschenses interiit, ut jam diximus. Quam quidem mortem speciem quamdam esse martyrii testatur Dionysius Alexandrinus *lib.* 7. *histor. cap.* 16. & 17., prout etiam Ecclesia Prid. Kal. Martii defunctos in peste laborantium Officiis martyres memorat, ac veneratur teste Cardinali Baronio *in Martyrologio Romano*.

DE TEMPERANTIA.

47 „ POstrema superest Temperantia, ad quam generaliter sumptam pertinet cavere circa omne opus virtutis, nequid parum, vel nimis fiat juxta illud Horatii,

Est modus in rebus, sunt certi denique fines,
Quos ultra, citraque nequit consistere rectum.

„ ideoque in hunc sensum accepta dicitur moderatio quædam, quam in operationibus, passionibusque humanis ratio ponit, quod omni virtuti morali commune est. Si vero consideretur antonomastice, in quantum refrenat appetitum ab iis, quæ maxime alliciunt hominem, & in quantum versatur circa delectationes moderandas, & sic circa bonorum sensibilium concupiscentias, atque tristitias ex eorumdem bonorum privatione, seu absentia manantes, est specialis virtus, ut docet S. Thomas 2. 2. *q.* 141. *art.* 2. *in corp.*, & ab Augustino *de lib. arb.* definitur esse affectio coercens, & cohibens appetitum ab iis, quæ turpiter appetuntur.

48 „ Hæc sane non defuit ÆMILIANO, qui ingrediens vias Domini, vix degustata melioris sensus suavissima novitate, bonis temporalibus, divitiisque rejectis, facultatibus in pauperes profusis, post habitisque honoribus, ac dignitatibus, per quas amplissimum in patriam meritum paraverat, humilis, ut diximus, ac spiritualis vitæ institutum amplexus, mundanis renunciavit illecebris, & sensus suos assidua jejuniorum, pœnitentiæ, cæterarumque mortificationum exercitatione ab omni voluptatum, sensualitatisque lenocinio vindicavit, ut constabit inferius, dum de pœnitentia agemus.

49 „ Eam vero abstinentiæ partem mire profitebatur, quæ ex suo nomine ciborum subtractionem importat, juxta D. Thomam 2. 2. *q.* 146. *art.* I., per quam scilicet castigatur corpus non solum contra luxuriæ illecebras, sed adversus etiam gulæ oblectationem, quo in tentationum lenocinia homo fortius insurgat, & Dæmonis irritamenta conculcet. HIERONYMUS in cibo, potuque temperatissimus, nulla temporis, aut valetudinis habita ratione, ad obitum usque solo pane, eoque deteriori, & aqua parcissime etiam utebatur, ut deponunt in Proc. Mediolanen. *super* 19. XXI. *fol.* 105., XXVI. *fol.* 141., XXIX. *fol.* 166., XXX. *fol.* 173., XXXIII. *super* 24. *fol.* 191., XXXVII. *super eodem fol.* 219., cum quibus concordant Albanus *fol.* 21., & Turtura *pag.* 185., & patebit inferius, dum de jejunio, & pœnitentia agetur; hancque vivendi rationem ubique sibi adeo constans servabat, ut nec in itinere, vel apud hospites, pretiosiores cibos sibi, ac cæteris commensalibus appositos consueto pane, & aqua contentus, degustare voluerit, ut testantur Evangelista de Dorate in Proc. Papien. *fol.* 13. *terg.*, Stella *fol.* 26., & Turtura *pag.* 193.

50 „ Quanto autem erga Temperantiæ virtutem studio pollueris HIERONYMUS, vel ex eo etiam potest intelligi, dum post erogatas in pauperes divitias suas, voluntariam amplexus paupertatem, non alium cibum, quam laboribus, & arte comparatum sibi, & puerulis suis procuravit, ut in Proc. Veneto *jux.* 6. *deponit.* III. testis *fol.* 101. *terg.*, & in Brixien. *super eod.* II. *fol.* 21., & concordant Albanus *fol.* 21., & Turtura *pag.* 108., quam quidem tam in cibo, quam potu ÆMILIANI abstinentiam insigni Deus Omnipotens comprobavit gratitudinis testimonio, dum HIERONYMUS nihil cogitans de crastino, minusve de quotidiano pane sollicitus inter annonæ angustiam non modicam orphanorum multitudinem, tribus panibus mirabiliter multiplicatis, abundanter satiavit, & aquam perennem ex aridis montani saxi visceribus elicuit, ut inter miracula inferius suo loco dicetur.

51 „ Nec dissimilem moderationem ostendit HIERONY-

in Cælis superabundantem laborum suorum mercedem recepisse, eumdem corona gloriæ in terris destitui, hanc ob rem instantius ab Alexandro PP. VII. efflagitarunt, ut Caussæ cursum jam interruptum ad expetitam metam auctoritate sua dirigeret; horum

---

RONYMUS in vestitu dum vilioribus pannis, undequaque paupertatem, & humilitatem præseferentibus utebatur, ut deponunt in Proc. Mediolanen. super 19. XXI. *fol.* 105., XXVI. *fol.* 142., XXIX. *fol.* 166., *&* XXX. *fol.* 173. *terg.*

52 Eam vero temperantiæ partem, quæ pro rationis mensura venerearum delectationum appetitum coercet, & castitas appellatur juxta D. Thomam *q.* 151. *art.* 2., non defuisse intelligimus HIERONYMO, qui post conversionis suæ diem ita carnis impuritatea & illecebras in proximo abhorruit, ut ad illas profligandas non solum pietatis suæ officia erga meretrices a turpitudinis cæno ad piam honestatem, ac pœnitentiam traductas erogaverit, ut superius fuit dictum in articulo caritatis in proximum; sed proprias divitias profuderit, ut periclitanti virginum pudicitiæ, subministratis ad connubia ære proprio dotibus, consuleret, prout testantur Albanus *fol.* 10. *terg.* *&* *fol.* 15., & Turturam *pag.* 51.; unde multo magis easdem impuritates a se ipso eliminasse censendus est HIERONYMUS, qui ita severe corpus suum castigsvit, & in servitutem redegit abstinens tam exacto rigore, ac parsimonia a cibo, & potu, quo carnis immunditiam e cordis sui domicilio coerceret, & pravos voluptatum motus consopiret.

DE VIRTUTIBUS ANNEXIS.

53 ÆQuum est, ut in eo, qui Theologicarum, ac Cardinalium virtutum tam miris eluxit radiis, cæterarum quoque non desiderentur virtutum splendores, quibus ad exemplar perfectissimum purissima integræ sanctitatis lampas super Ecclesiæ candelabrum posita exardescat.

DE OBEDIENTIA.

54 NObis igitur ad cæterarum virtutum lucem convertentibus oculos, prima sese offert Obedientia, quæ definitur esse voluntas implendi mandatum Superioris, interque justitiæ partes adscribitur, cum Creatori, & creaturæ tanquam Superioribus sit debita, S. Thomas 2. 2. *quæst.* 104. *art.* 2. *&* 3.

55 Hanc Creatori rerum omnium Deo exhibuisse HIENONYMUM apertissime constat, quia non solum Catholicæ Fidei præcepta implevit, ut asserunt in Proc. Mediol. *juxta* 6. VI. *fol.* 33., in Tarvisino 1. *super eodem fol.* 20., in Brixiensi *juxta eumdem.* 1. *fol.* 16., II. *super eodem fol.* 21., & in Veneto *juxta eumdem* 6. II. *fol.* 95., sed consilia quoque evangelica paratissimo animo amplexus est, dum, ut perfectus esset, vendidit omnia, quæ habebat, & dedit pauperibus, tollens crucem suam, ut Christum sequeretur (Matth. 19.). Nec inferiorem professus est Obedientiam erga Superiores ecclesiasticos, ut iidem testes deponunt; imo ut perfectioris Obedientiæ meritum cumularet, ita se, voluntatemque suam conscientiæ suæ moderatoribus, ut dictum est, in omnibus tam internis, quam externis actionibus ad spiritualis vitæ profectum subjecit, ut nihil proprii retinuerit, quo mensurari Obedientiæ perfectionem, ac meritum docet Gregorius *ult. moral. cap.* 13., ut deponunt in Proc. Mediol. *super* 21. XVIII. testis *fol.* 78., XXI. *fol.* 106., LXII. *super* 1. *fol.* 401., qui concludunt absque confessarii consensu HIERONYMUM ausum non fuisse codicem meditationum S. Augustini dono sibi oblatum accipere, & conveniunt Evangelista de Dorate in Proc. Papien. *fol.* 13. *terg.*, Stella *fol.* 43., & Turtura *pag.* 273.

DE ORATIONE.

56 POst obedientiam prodit sese in conspectum Oratio, quæ dicitur ascensus mentis in Deum, cui tanquam præcipuus religionis actus debetur, proindeque ad justitiam pertinet, S. Thomas 2. 2. *quæst.* 83. *art.* 14. *in corp.*; quantum vero in Oratione præstiterit HIENONYMUS, præter ea, quæ in miraculorum hujus Servi Dei intercessione patratorum disquisitione constabunt inferius, abunde demonstrat mira illius e carceribus liberatio, dum effusæ ad Deum, & Beatissimam illius Genitricem preces non solum quasi fumus aromatum Cælos ascenderunt in conspectum Dei, sed sicut odor balsami benignissima ejusdem misericordiarum Patris viscera penetrarunt, & supremis Cæli sedibus non evocantes tantum, sed trahentes in odorem unguentorum suorum Deiparam Virginem, quam præsentem Patronam adjutricem, ac ducem piissimam expertus est, ut in articulo Fidei deduximus.

57 Hinc propterea Orationis meritum, atque virtutem ÆMILIANUS expertus jure optimo eidem semper impensissime addictus vacavit; non solum enim statis temporibus per vias, plateas, in itinere, domi, forisque litanias, Psalmos, & laudes Domino decantabat, sed in ipsis artium operibus ante, & post prandium, ac cœnam, diu, noctuque totus in hoc exercitio residebat, ac pernoctabat, vocalem cum pueris, sociis, rusticis, aliisque pro temporis opportunitate, mentalem vero in eremo Somaschæ usurpans, ut in Processu Mediol. referunt *super* 6. III. *fol.* 55., *super* 21. XXI. *fol.* 106., XXVI. *fol.* 142., XXXI. *fol.* 179., XXXIX. *fol.* 139., in Brixien. 1. *super* 22. *fol.* 18., & in Papien. 1. *fol.* 15., cum quibus concordant jura producta, & compulsata in Proc. Mediol. *fol.* 377. Albanus *fol.* 10. 12. 19. 21. *&* 23., Stella *fol.* 13. 24. 27. 37. *&* 38., & Turtura *pag.* 52. 88. 89. 115. 118. *&* 204.

DE HUMILITATE.

58 POST orationem se nobis conspiciendam præbet Humilitatis virtus annexa temperantiæ, quæ animum perfecte moderatur, ne magis, quam decet, in excelsa tendat, Sanctus Thomas 2. 2. *quæst.* 161. *art.* 1., respicitque subjectionem hominis ad Deum, propter quem aliis humiliando se subiicit, Viguerus *de virtut. temper. cap.* 7. §. 5. *vers.* 8., S. Aotoninus *in* 1. *par. cap.* 12.

59 Hanc vero præ cæteris dilexit HIERONYMUS qui vere, ut constat ex deductis, humiliavit se usque ad mortem, non enim, ut diximus, ipse ad excelsa, & quæ erant supra se, efferebatur, sed con-

rum expostulatis Pontifex permotus Idibus Novembris MDCLXIII. Commissionem, quam vocant reassumptionis Caussæ propria manu firmavit.

Sta-

„ contemptis honoribus, dignitatibusque rejectis, fa-
„ cultatibus, ac divitiis in pauperes profusis, exi-
„ nanivit se ipsum usque ad mortem. Aspernabatur
„ enim humanos honores, quinimo reputabat se vi-
„ lem, abjectum, ac magnum peccatorem, ut inquit
„ Evangelista de Dorate in Proc. Papien. *fol.* 14. *terg.*,
„ & conferunt jura extracta ex archivio Collegii Pa-
„ pien., de quibus in Proc. Papien. *fol.* 24. *terg.*, &
„ epistola ejusdem in Proc. Papien. *fol.* 28., in qua
„ se pro nihilo habere profitetur, & faciunt ponderata
„ per Turturam *pag.* 261., 267., & 270.; eoque per-
„ fecta illius Humilitas devenerat, ut se ipso melius
„ exemplum ad proximi institutionem a Deo depo-
„ sceret, ut in epistola, de qua in Proc. Papien.
„ *fol.* 27. *terg.*, & iisdem epistolis servum pauperum
„ se inscriberet, ut in Proc. Papien. *fol.* 28.: tota
„ namque illius vita, omnes illius actiones, non Hu-
„ militatem solum, sed viliorem quamdam animi pro-
„ pter Deum abjectionem præseferunt, ut vidimus, &
„ dicunt in Proc. Mediol. *super* 20. XX. testis *fol.* 94.
„ *terg.*, XXI. *fol.* 105. *terg.*, XXVI. *fol.* 142., XXIX.
„ *fol.* 166. *terg.*, XXX. *fol.* 174., XXXI. *fol.* 279.
„ *terg.*, XL. *fol.* 244., & in Bergomen. *super* 19.
„ II. *fol.* 32., cum quibus conveniunt Evangelista
„ de Dorate in Processu Papien. *fol.* 13., &
„ 14., Albanus *fol.* 12., & 19., Stella *fol.*
„ 35., Turtura *pag.* 184., & fusius *pag.* 261. 267.,
„ & 270., qui omnes enarrant intima ministeria,
„ quibus assidue, ac libenter vacabat ÆMILIANUS,
„ hoc enim est Humilitatis maximum argumentum,
„ cujus rei exemplum habemus 1. *Reg.* 25. in Abigail,
„ quæ Davidi illius conjugium optanti respondit, ecce
„ famula tua sit in ancillam, ut lavet pedes servo-
„ rum domini mei. Quemadmodum etiam amor, &
„ voluptas propriæ vilitatis comprobat Humilitatem
„ ÆMILIANI, cum dicat Bernardus verum humilem
„ vilem velle reputari, ac gaudere de sui contemptu,
„ in quo sane præstitit HIERONYMUS, qui ut diximus,
„ inter convitia, & opprobria exultabat, exemplo
„ Apostolorum, qui ibant gaudentes a conspectu Con-
„ cilii, quoniam digni habiti sunt pro nomine Jesu
„ contumeliam pati *Actor.* 5., quam quidem contume-
„ liam non sentit, qui gloriam non quærit, nec timet
„ confundi in conspectu hominum, qui solum glo-
„ riam quærit apud Deum, ut testatur Gregorius.

De Paupertate.

60 „ HUmilitati proxima ponit sese ante oculos
„ Paupertas, cujus essentiam cognoscere
„ non datur, cum teste Augustino investigando singu-
„ larum rerum naturas, non inveniatur quid sit Pau-
„ pertas, cum sit privatio; intelligitur tamen quan-
„ doque pro paupertate divitiarum contemptus juxta
„ illud Senecæ: nemo dignus Deo, qui opes non
„ contempserit: vel paupertatis amor juxta illud Ber-
„ nardi *Paupertatem æquo animo ferre virtus patientiæ*
„ *est, sponte appetere sapientiæ laus est*. Insignem er-
„ go sapientiæ laudem promeruit ÆMILIANUS, qui
„ sponte appetens Paupertatem non tam facultatum,
„ quam animi, invenit eam inter profusam illam li-
„ beralitatem, qua, ut sæpius repetitum est, bona sua
„ inter pauperum officia erogavit, & dignitates, ho-
„ noresque, ac commoda rejecit. Inventam vero con-
„ stantissime ad obitum usque retinuit, non solum in
„ tenuitate victus, quem eleemosynis, laboribusque
„ sibi comparavit assidue, sed etiam in vilitate ve-
„ stitus, ac spiritus humilitate, qua temporalia quæ-
„ libet aspernabatur, ut asserunt in Proc. Mediolanen.
„ *juxta* 6. I. *fol.* 20., II. *fol.* 22. *terg.*, IV. *fol.* 27.,
„ XVIII. *fol.* 76., XXVI. *juxta* 14. *fol.* 141., & *juxta*
„ *eumdem* 6. XXXIV. *fol.* 197., & *fol.* 305. *terg.*,
„ in Bergomen. *juxta eumdem* II. *fol.* 21., III. *fol.*
„ 25., & in Brixien. II. *fol.* 21., & concordant Al-
„ banus *fol.* 17. *ter.* 18. *ter.*, & 19., Stella *fol.* 30., &
„ 32. *terg.*, Turtura late *pag.* 264. *usque in fin.*, & ju-
„ ra extracta ex archivio Somaschæ, de quibus in
„ Proc. Mediolanen. *fol.* 372. *terg.*

De Poenitentia.

61 „ POstrema superest virtus Pœnitentiæ, cujus
„ habitus residet in voluntate, operatur-
„ que destructionem peccati: in hunc sensum acce-
„ pta, quantum respicit debitam Deo satisfactionem
„ in spiritu contribulato, pertinet ad vindicativam,
„ quæ est pars justitiæ. Hanc sane in HIERONYMO de-
„ prehendimus; primo ex vehementi illo dolore, quo
„ de commissis in divinam offensionem peccatis indo-
„ luit, dum post mutatas in lucem tenebras, anteactæ
„ cursum vitæ recogitans, ante Christi Domini cruci
„ affixi imaginem prostratus non sine abundanti lacry-
„ marum profluvio, eumdem ferventiori spiritu de-
„ precabatur, ne Judicis, sed Salvatoris partes se-
„ cum sustineret, ut testantur Albanus *fol.* 10. *etiam*
„ *terg.*, Stella *fol.* 13. *terg.*, Turtura *pag.* 48. dicens,
„ ÆMILIANUM vitam omnem confessione accuratissi-
„ ma recognovisse, crebros gemitus, suspiria, & la-
„ crymas subinde confessionem interpellantes satis
„ aperta veræ pœnitentiæ signa prodiisse, & *pag.* 204.
„ subdit sanctæ contemplationis recessu in Somaschen-
„ si eremo pœnitentiæ studium incrementa in HIERO-
„ NYMO sumpsisse, dum ibi breviores, quam antea
„ somnos, sæva hyeme, & Cœlo obrigente de nu-
„ do solo carpere, corpus arctiori inedia castigare,
„ perenni lacrymarum fonte manante, superioris vitæ
„ sordes, animæque maculas abluere, asperiori ver-
„ berum flagellatione, patrata in Deum scelera Pœ-
„ nitentiæ fructibus emendare, quæ & similia de hu-
„ jusmodi pœnitentiæ rigore repetit *pag.* 43. 52. 82.,
„ & 102., & concordant in Processu Mediolanen. I.
„ *juxta* 6. *fol.* 19. *terg.*, *super* 24. XXVIII. *fol.* 158.,
„ XXX. *fol.* 174. *super* 11., XXXIII. *fol.* 190., XXXIV.
„ *fol.* 200., XXXVII. *super* 24. *fol.* 219., LXII. *su-*
„ *per* 4. *fol.* 406., & in Papien. I. *fol.* 15., & II. *fol.*
„ 17., Albanus *fol.* 21. *terg.*, qui omnes conveniunt,
„ hunc Servum Dei durissimam egisse Pœnitentiam,
„ & consuevisse lectulo saxis composito indormire, qui
„ quidem lectulus in hanc usque diem conspicitur ex-
„ cavata in rupe apud Somaschensem arcem, cui Ere-
„ mi cognomentum ÆMILIANI austeritas, & solitudo
„ tribuit, ut constat ex illius inscriptione, quæ ha-
„ betur in Proc. Mediolanen. *fol.* 194., & ex litte-
„ ris judicum remissorialium ad Sac. Rituum Con-
„ gregationem transmissis, de quibus in Proc. Soma-
„ schæ *fol.* 1.

62 „ Se-

Statim Mediolani, in cujus Diœcesis finibus Somaschæ oppidum est situm, & in ipsa urbe Roma, quia testes locupletissimi aderant, Apostolica auctoritate Acta quamdiligentissime exarata fuere, ut ex eisdem ad evidentiam usque evinceretur post sanctis-

62 „ Secundo eamdem pœnitentiæ virtutem in HIERONYMO agnoscimus ex certo emendationis proposito peccatorum dolorem insequente, quod nobis abunde suadent facultatem in pauperes distributio, mira pietatis opera, fervens in Deum, proximumque caritas, vehemens non solum in se ipso, sed etiam in aliis peccatorum odium, solidus honorum, dignitatumque despectus, admirabilis anteactæ vitæ mutatio, æternæ spes vitæ, propagandæ fidei zelus, ac alia denique, quæ ad perfectum sanctitatis exemplar in hoc Servo Dei ponderavimus.

63 „ Unde ex his omnibus vitæ excellentiam in HIERONYMO ÆMILIANO latissime comprobantibus absoluta remanet prima pars hujus Relationis. Quemadmodum enim destructis per pœnitentiam peccatorum omnium reliquiis, novum indutus est hominem HIERONYMUS, sic heroicarum virtutum omnium, ut vidimus, splendidissima circumdatus corona Cœlum ascendere, & paratam sibi sempiterno in solio possidere sedem promeruit, ut constabit in illius obitu, a quo secunda pars hujus Relationis sumet initium.

DE OBITU, CONCURSU AD SEPULTURAM, ET FAMA SANCTITATIS.

64 „ POst virtutum fidem, quæ ÆMILIANI sanctimoniam contestatur, nunc ea, Pater Beatissime, subiiciemus argumenta, quæ ad genericam sanctitatis probationem maxime conferunt, obitum nempe sanctitati vitæ non dissimilem, fidelium ad sepulturam concursum merito sane æqualem, quod insignis in proximum pietas contraxerat, famam denique sanctitatis solido ipsius sanctitatis ædificio subnixam, quam in promovendis ad Canonizationem necessariam esse ex pluribus concludit Castellanus *de Canonizat. Sanctor. q. 5. vers. ex his collig.*, & plurimum ad sanctitatis probationem conducere tradit Augustinus de Ancona *de potest. Eccles. q. 15. art. 3. & 5.*

65 „ Et quantum attinet ad obitum. Exuebat hyemem annus a partu Virginis millesimus, quingentesimus trigesimus septimus, cum Joannes Petrus Caraffa ad Cardinalatum jam evectus, HIERONYMUM sibi perfamiliarem, & jam in spiritualibus alumnum nomine Pontificis Romam accersebat, quo salutarem in Reipublicæ Christianæ commoda, utilitatemque operam elocaret. Ea de re præhabita, ut moris erat, ad Deum oratione, postquam apud confratres disseruit HIERONYMUS, aperuitque se a Christo evocatum ad Superos, subita pestilentis morbi, quem in infirmos officiosa ingessit pietas, correptus lue, post suscepta devotissimo spiritu, nec inferiori contritione Ecclesiæ Sacramenta, anno ætatis suæ quinquagesimo sexto inter filiorum, ac fratrum, quos ipsi caritatis fervor pepererat, ejulatus ac lacrymas, benemeritam Creatori apud Somaschenses reddidit animam, ita in Processu Mediolanen. VIII. *fol.* 76., XXI. *fol.* 99. *terg.*, in Bergomen. II. *jux.* 7. *fol.* 21., in Brixien. I. *fol.* 16. *terg.*, in Veneto II. *fol.* 95. *terg.*, Turtura *pag.* 209. & 210., Albanus *fol.* 22., qui subdit antequam HIERONYMUS infirmaretur, cuidam ex orphanis infirmo ostensam velut in somnis sedem ornatissimam fuisse a puero, qui illam ÆMILIANO paratam asseruit, in quo concordat in Proc. Mediolanen. XXI. testis *fol.* 99., Stella *fol.* 40., Albanus *fol.* 22., Turtura *pag.* 226.; & quoad alia faciunt jura extracta ex archivio Domus Collegii Papien. ut in eod. Proc. Papien. *fol.* 25., Stella *fol.* 38. *a terg.* 39. *etiam a terg.*, & 40., Turtura *pag.* 207. & 211., & facit epistola Vicarii Bergomen., quam refert Albanus *fol.* 24., quam hic in latinum idioma traductam subiiciemus. *Scio exploratam jam vobis esse mortem, quam* HIERONYMUS *noster* ÆMILIANUS *christiani exercitus dux fortissimus una cum duobus aliis suis ex isto regimine subiit; valetudinis, & infirmitatis, obitusque successum non scribo, ne corda vestra dolore disrumpantur. Videbatur ad propriam securitatem Paradisum manibus continere, diversimode suos hortabatur, semperque vultu adeo læto, ac ridenti, ut se intuentes in sui dilectionem raperet, & Christi amore inebriaret. Ita de obitu suo certus videbatur, quemadmodum mihi exploratum est, has me scribere. Ajebat se omnia sua disposuisse, & cum Christo suas iniisse pactiones, nulla ipsi mentio Venetiarum, aut propinquorum, id unum ipsius in ore frequens, Christum sequi. Hinc abiit ante festa natalitia, sed prius ad me venit in Episcopali Auditorio, illicque mea provolutus ad genua, mihi fidem Christi commendavit, a me ipso veniam deposcens. In discedendo ea usus licentia quasi in posterum nusquam videndus. Nec visus, obiit Somaschæ non sine proborum quorumdam Papiensium, Comensium, & Bergomensium præsentia. Hodie commemorationem illius in nonnullis hisce Ecclesiis habuimus, reliquum die Mercurii absolvetur, ac si Summus Pontifex, vel Pastor noster interiisset. Vivens eam in abstinentiam, ac vitæ humilitatem sese redegerat, ut ad inferiora descensus prohiberetur. Ita sane placuit Deo &c.*

66 „ Quantum vero attinet ad concursum, quo Servi Dei sepulturam fideles frequentarunt. Postquam e vivis ad meliorem vitam evolavit HIERONYMUS, illius cadaver fuit delatum ad Ecclesiam S. Bartholomæi, ubi ingens populi frequentia illud plurium dierum spatio inhumatum retinuit, ut asserunt in Processu Mediol. *juxta* 8. XXIX. testis *fol.* 162., & XXI. *juxta* 7. *fol.* 99. Postmodum vero ad levam ejusdem Ecclesiæ partem fuit repositum in tumulo ex decoctis lateribus confecto, atque e terra elevato, prout tunc temporis usus patiebatur, ut deponunt in Proc. Mediolanen. *jux.* 7. XXVIII. *fol.* 155. *terg.*, LVII. testis *fol.* 343. *terg.*, in Brixien. I. *fol.* 16. *jux.* 7., in Somaschensi XXIX. *fol.* 62., qui testatur de visu, & in Bergomensi *juxta eumdem* 7. IX. *fol.* 38., ibique permansit quousque sa. me. Carolus Card. Borromæus in Diœcesana sui Archiepiscopatus visitatione inde, vel ex Concilii Tridentini præscripto, vel decentioris loci religione amotum sub altari majore jussit recondi, ut *juxta* 7. in Proc. Bergomen. affirmat IX. testis *fol.* 38., in Mediolanen. XXX. *fol.* 171. *terg.*, LVII. *fol.* 343., & concordat Albanus *fol.* 22. *terg.*, ubi in hanc usque diem asservatur, ut aliqui ex prædictis testibus asserunt, & patet ex visitatione fa-

ſimum Inquiſitionis decretum, quod cultum publicum, qui HIERONYMO exhibebatur, eliminavit, nunquam ſubſequentibus annis aliquid, quod publici cultus ſaperet, in illius honorem, ac venerationem fuiſſe intentatum; hiſce Actis abſolutis, eade re in Sacro-

---

» cti per judices in Proc. Mediolan. *fol.* 128.

67 „ Frequens vero populi concurſus ad ſepulturam hujus Servi Dei late deducitur ex teſtibus infraſcriptis, qui concludunt innumeram tam Somaſchenſium, quam exterorum circumadjacentium multitudinem non ſolum confluxiſſe, ſed etiam nunc, & quidem proceſſionaliter, ut ajunt, confluere ad inviſendum hujus Servi Dei glorioſum in terris ſepulcrum, ut illius corpus veneretur, ſeque ejuſdem interceſſioni devotis orationibus commendet. ita in Proc. Bergom. *juxta* 8. IX. *fol.* 38. *& juxta* 25. *fol.* 39. *tergo*, in Mediolanen. XXVI. *fol.* 138., XXIX. *fol.* 162., LVII. *juxta* 7. *fol.* 343., in Brixien. I. *fol.* 16. *tergo*, in Somaſchen. *ſuper* 2. I. *fol.* 9. *terg.*, II. *fol.* 12., VII. *fol.* 23., & alii quamplures, quibus accedit decretum electionis in Protectorem de perſona ÆMILIANI factæ per Somaſchenſes, ut in Proc. Somaſchen. *fol.* 65.

68 „ Quantum denique attinet ad famam ſanctitatis, quemadmodum inter luciditſſimos virtutum omnium ſplendores, hæc viventem ÆMILIANUM fuerat comitata: ſic immortalibus hominum animis perpetua ſucceſſione innixa defunctum majoribus etiam incrementis in hanc uſque diem proſequuta eſt, ut concludunt in Proc. Mediol. XXVI. teſtis *juxta* 7. *fol.* 137. *& juxta* 8. *fol.* 138., XXVIII. *jux.* 6. *fol.* 154. *terg. & juxta* 7. *fol.* 156., XXIX. *jux. eumdem.* 7. *fol.* 161. *terg.*, XXX. *juxta* 6. *&* 7. *fol.* 170. *&* 171. *terg.*, XXXII. *jux.* 6. *fol.* 182., LXVII. *fol.* 425., in Brixien. I. *juxta* 7. *fol.* 16., II. *juxta* 6. *&* 7. *fol.* 20. *tergo*, in Bergomen. II. *juxta* 7. *fol.* 21., IX. *juxta eumdem fol.* 38. *&* 39. *tergo ſuper* 25., in Somaſchen. XXX. *fol.* 63., XXXI., *fol. eodem a tergo*, *& fol.* 64., & in Veneto I. *juxta* 4. *fol.* 87. *etiam a tergo & juxta* 7. *fol.* 90. *terg.*, II. *juxta* 7. *fol.* 95. *tergo*, *&* 97. *ſuper* 6., III. *juxta* 6. *fol.* 100. *tergo & 102. ſuper* 7., IV. *juxta* 4. *fol.* 104. *tergo*, VI. *fol.* 127., & alii quamplures, cum quibus concordant Stella *fol.* 41. *tergo*, & Turtura *pag.* 227., qui omnes conveniunt hunc Servum Dei ab omnibus communiter habitum fuiſſe Sanctum, & virtutibus omnibus ornatiſſimum.

69 „ Hanc vero ſanctitatis famam tanto magis comprobant ea, quibus conceptam de ÆMILIANI ſanctimonia opinionem exterioribus velut argumentis, atque expreſſionibus fideles conteſtantur. Votivæ ſcilicet tabellæ, vota argentea, atque oblationes ejuſdem ſepulcro appenſæ, de quibus in Proceſſu Somaſchen. II. *fol.* 12., VII. *ſuper* 2. *fol.* 23., in Mediolanen. XXIX. *juxta* 9. *fol.* 162. *tergo*, & in Bergomen. IX. *juxta* 8. *fol.* 38., & conſtat ex dicta viſitatione ſepulcri in Proc. Mediol. *fol.* 126., ac etiam ex litteris per judices remiſſoriales ad Sac. Rituum Congregationem tranſmiſſis, de quibus in principio Proceſſus Mediolanen. veneratio, quam hujus Servi Dei imaginibus præſtant fideles, ut in Proceſſu Somaſchenſi aſſerunt I. teſtis *ſuper* 2. *fol.* 9. *terg.*, III. *fol.* 14., VII. *fol.* 21. *tergo*, & alii quamplures. Nec non plurimum confert veneratio, quam erga ejuſdem corpus oſtendit idem ſa. me. Carolus Card. Borromæus, qui illud devote viſitavit, eidemque thura obtulit, ut deponunt in Proc. Mediolanen. IV. *juxta* 9. *fol.* 27. *terg.*, XXIX. *ſuper* 25. *fol.* 167., XXX. *juxta* 7. *fol.* 171.. Poſtremo accedit decretum, quo Somaſchenſes Servum Dei HIERONYMUM elegerunt in Protectorem, ut in Proc. Somaſchæ *fol.* 65., & ad propoſitum facit in eodem Proc. *ſuper* 2. I. teſtis *fol.* 9. *a terg.*, aſſerens eam nonnullorum fuiſſe religionem in ÆMILIANUM, ut illius imaginem militaribus ſignis impreſſerint. Quibus omnibus videtur adiici poſſe non ſolum maxima odoris fragrantia, quæ ex ejuſdem corporis reliquiis manat, & late diffunditur, ut de ſenſu proprio teſtatur in Proc. Brixien. I. teſtis *juxta* 7. *fol.* 16., quam etiam odoris ſuavitatem Sanctum Carolum in Eccleſiæ ingreſſu ſenſiſſe, ideoque in eadem Eccleſia Beati alicujus tumulatum fuiſſe corpus cognoviſſe, aſſerit de auditu ab iis, qui interfuerunt in Proc. Mediol. LVII. teſtis *juxta* 7. *fol.* 343. *terg.*, ſed etiam virtus conceſſa aquæ mananti e fonte, quem in montanis aridi ſaxi viſceribus ÆMILIANI ad Deum oratio mirabiliter impetravit, & quæ in hanc uſque diem magna habetur in veneratione, & ad plurium infirmitatum medelam aſſidue adhibetur, ut latius deducetur in ſecundi miraculi diſquiſitione. Unde ex his omnibus negari non poteſt, quin ultra virtutum probationem inſignia in hoc Servo Dei concurrant argumenta ſanctitatis.

DE MIRACULIS.

70 „ SUpereſt igitur, ut tranſitum faciamus ad miracula, quorum demonſtrationes, ſicut certam magis, atque indubitatam afferunt fidem ſanctitati, ſic juxta S. R. E. ritum, ſacrorumque Canonum ſanctiones, atque præſcripta in promovendis ad Canonizationem omnino requiruntur: DD. *in C.* I. *de reliq. & vener. Sanctor.*, & de communi omnium ſententia teſtatur Caſtellanus *de Canonizatione Sanctorum q.* 5. *verſ.* 5., & paſſim per majores noſtros, ac nos fuit in præcedentibus Sanctorum Relationibus firmatum. In quo quidem articulo, omiſſis conſulto diſputationibus, quæ miraculorum eſſentiam, requiſita, operationes, gradus, probationemque reſpiciunt, de quibus iidem majores noſtri, ac nos etiam ſæpiſſime diſceptavimus, nonnulla ſubiiciemus miracula ex illis, quæ Omnipotens, & in Sanctis ſuis mirabilis Deus, ÆMILIANO intercedente, operatus eſt. Plura enim hunc Servum Dei tam viventem, quam defunctum patraſſe miracula aſſerunt teſtes, nempe in Proc. Veneto *juxta* 8. III. *fol.* 102., in Bergomenſi I. *juxta* 26. *fol.* 19. *terg.*, IX. *juxta* 26. *fol.* 39. *tergo*, in Somaſchenſi I. *ſuper* 1. *fol.* 8. *terg.*, XVIII. *ſuper* 1. *fol.* 45., in Mediolanenſi I. *ſuper* 2. *fol.* 21., VI. *juxta* 9. *fol.* 33. *tergo*, VII. *ſuper* 26. *fol.* 36. *tergo*, XX. *ſuper eod. fol.* 95., XXIX. *jux.* 9. *fol.* 162. *terg.*, XXXI. *ſuper* 26. *fol.* 180., L. *ſuper eodem fol.* 306., & alii quamplures, ad quorum confirmationem poteſt ponderari deſcriptio rerum exiſtentium penes ſepulcrum Servi Dei, de qua in Proc. Mediol. *fol.* 126., nec non tenor litterarum per judices remiſſoriales tranſmiſſarum ad Sac. Rituum Congregationem, de quibus in initio Proceſſus Mediolanen., & Somaſchen., & concordant ſcriptores Albanus *fol.* 23. *terg.*, Stella *fol.* 41. *terg.*, & Turtura *pag.* 221.. Primo igitur

crorum Rituum Congregatione XVIII. Kalendas Februarii MDCLXXXVII. cura, ac studio Cardinalis Antonii Barberini Caussæ Ponentis quæstio fuit instituta [s].

H 2 Ut

s *Cit. Fact. concord.* §. 6.

„ tur loco proponemus nonnulla ex miraculis, quæ ÆMILIANUS vivens, Deo operante, patravit, secundo autem loco aliqua ex iis subiiciemus, quæ idem Omnipotens Deus defuncti Servi sui intercessione operatus est.

MIRACULUM PRIMUM IN VITA

PANEM MULTIPLICAT.

71 „ CUM quadam die Beatus hic Dei Servus in loco Somaschæ existens non parvam orphanorum multitudinem circum se haberet, liquo fame premerentur, ac tres tantummodo panes ad manum essent, nec aliunde ob locorum, niviumque incommoda peti possent, præhabita ad Deum oratione, elatisque in Cœlum oculis, panes præfatos Crucis impressione signatos fregit, inque togæ lacinia posuit, orphanisque alacriter distribuit, quibus non solum illi ad satietatem omnes refecti sunt, sed etiam panis quantitas non modica superfuit. Ita asserunt de publica voce, & fama, ac de auditu a senioribus, & iis, qui miraculo præfato interfuerunt in Proc. Papien. I. *fol.* 15. *tergo*, II. *fol.* 17., in Mediol. *super* t. VII. *fol.* 37. *tergo*, XVIII. *fol.* 80., XX. *fol.* 96., XXI. *fol.* 107., XXXIX. *fol.* 237., LXII. *super* 4. *fol.* 405., & in Brixien. III. *fol.* 25., cum quibus concordant Tortura *pag.* 223. 224. 225. *& duabus sequentibus*, Stella *fol.* 36., Ferrarius *in Catalogo Sanctorum pag.* 140.

72 „ Id vero adscribendum esse miraculo patet evidenter, quia, ut advertit in Proc. Mediol. XXI. testis *super* 1. *fol.* 107. non poterant tres soli panes ad tot, sexaginta nempe circiter puerorum præsertim famelicorum, satietatem sufficere, & multo minus superesse. Unde referendum venit ad dexteram illius, qui mandavit nubibus desuper, & januas Cœli aperuit pluens filiis Israel manna ad manducandum (*Psal.* 77. c.), & panem Cœli dedit eis, cibaria mittens in abundantia. Ea demum ratione, qua sive ista panis fracti multiplicatio fit per creationem novæ materiæ, quæ antiquæ, & præexistenti materiæ addita illam multiplicet, & cum hic modus multiplicandi istam materiam in sui substantia excedat omnem potentiam, facultatemque totius naturæ creatæ, jure merito miraculum illud venit referendum ad primum gradum, juxta sententiam D. Thomæ *par.* 1. *q.* 92. *art.* 3. *in responsione ad primum*, a quo non dissentit Bannes *ibi dub.* 2. *conclus.* 4., & illi expresse assentit Valentia in *suis Commentariis tom.* 1. *disp.* 7. *quæst.* 1. *punct.* 2. *object.* 5., & diximus in similibus terminis in Relatione S. Isidori *in secundo miraculo in vita, & 6. post mortem*, nec non in Relatione Servi Dei Bertrandi *in* 9. *miraculo*. Aut vero hujusmodi multiplicatio fit a Deo, non per creationem novæ materiæ, sed per additionem alterius materiæ jam creatæ, secundum aliam opinionem, Bannes *ubi supra*, & quia licet natura possit multiplicare per additionem novæ materiæ, tamen non poterat inducere hujusmodi multiplicationem in subjecto isto, in quo fuit facta, cum deficeret additio novæ materiæ, miraculum illud obtinet secundum gradum juxta theoricam D. Thomæ *par.* 1. *q.* 105. *art.* 8. *in corpore vers. uno modo*, quam passim in Sanctorum Relationibus Rota sequitur, ut nuper fuit dictum in Relatione fs. me. Pii V. *in articulo de miraculis in genere*.

73 „ Ad hujus miraculi confirmationem accessit, quod quidam nomine Martinus, asservato præfati panis frustulo, quem inter alios ÆMILIANI orphanos a HIERONYMO distributum comederat, plurium infirmitates, ac languores curavit, ut de auditu ab eodem Martino deponunt in Processu Brixien. III. *fol.* 25., in Mediolanen. XXI. *super* 1. *fol.* 107., & in Papien. III. *fol.* 17.

74 „ Et hanc panis multiplicationem semper apud homines adscriptam fuisse miraculo affirmant omnes supradicti testes, prout etiam intercessione hujus Servi Dei relatam fuisse asserit in Proc. Mediolanen. *super* 1. XXI. testis *fol.* 107., & comprobant præmissæ ad Deum ÆMILIANI preces, nec non sanctissimæ Crucis signum super iisdem panibus ab eodemmet ÆMILIANO impressum.

75 „ Hoc idem miraculum comprobatur per miraculum secundum post mortem sanationis ischiadis inveteratæ patratum in hujus multiplicationis panis contestationem, ut constabit in explicatione secundi miraculi post mortem.

MIRACULUM II. IN VITA

AQUAM PERENNEM E MONTANO SAXO ELICIT.

76 „ ACcidit aliquando, ut HIERONYMUS ÆMILIANUS in monte Somaschæ degens siti non modica premeretur, nec aqua ulla, qua reficeretur, adesset, confugit fidelis ad Dominum, qui convertit petram in stagna aquarum, & rupem in fontes aquarum; (*Psal.* 113.) exaudivit divina bonitas preces, quæ a tam pio pectore fundebantur, & e quodam saxo lateri montis inhærente, paucorumque spatio cubitorum a lapideo BEATI VIRI lectulo distante, aquam emisit, quæ guttatim decidens, vasculo quodam ab ÆMILIANO excepta est, abundeque necessitatibus ejus suffecit. Hæc deinde jugiter manare perseveravit, hodieque manat, ac in magna veneratione a vicinis populis habetur, illiusque potu in dies infirmi non pauci a suis liberantur languoribus, ac pristinæ sanitati restituuntur. Ita in Proc. Mediolanen. eodem modo de publica voce, & fama, audituque a senioribus *super* 5. deponunt V. *fol.* 31. *terg.*, VII. *fol.* 38., XII. *fol.* 55., XX. *super* 9. *fol.* 97., XXI. *super* 5. *fol.* 108. *terg.*, XXXIII. *super* 11. *fol.* 190. *terg.*, XXXVII. *super* 5. *fol.* 220., & XXXIX. *super eodem fol.* 237. *terg.*, & conferunt per judices remissoriales ad Sac. Rituum Congreg. transmissæ litteræ, de quibus in initio Processus Somaschensis, qui judices testantur hujusmodi aquam ad diversas regiones morbis medendis adhibendam solere asportari; & fons iste aquæ vivæ guttatim defluens habetur descriptus in Proc. Mediolanen. *fol.* 294. *tergo*, & concordat Tortura *pag.* 184.

77 „ Id autem miraculosum esse censuimus, quia naturæ facultates excedit, ut fons aquæ ex aridis montani saxi visceribus citra quodcumque nativi humoris principium, sed ad solas hominis pre-

„ ces

Ut autem ad disquirendas HIERONYMI virtutes tandem aliquando animum Eminentissimi Patres converterent, oportebat prius de validitate Processuum, de qua tam grave dubium antea fuerat obortum, denuo disputare; hinc Cardinalis Brancatius, namque

---

ces eliciatur. Qui quidem excessus non consideratur quantum ad substantiam facti, cum natura possit fontes, & aquas e terræ visceribus educere, sed consideratur quantum ad subjectum, in quo fit, & quantum ad modum, quo fit, nempe in montano saxo, ac repente præviam post orationem, absque eo quod aliquod spatium temporis fuerit consumptum, hominisque adhibitum ministerium in saxo excavando, & aqua educenda, unde jure-merito miraculum illud ad secundum, & tertium gradum referendum duximus, ut de persimili casu diximus in Relatione S. Isidori *in tertio miraculo in vita*. Quod vero fons ille ad orationem ÆMILIANI manaverit, asserunt de publica voce, & fama testes præfati, qui idcirco affirmant id passim miraculo fuisse adscriptum, prout etiam Turtura *p.*187.

78 „ In hanc vero sententiam ea nos præsertim impulit consideratio, qua animadvertimus aquam hujusmodi magna apud incolas, atque etiam exteros in veneratione in hanc usque diem haberi, illiusque potu infirmos non paucos a suis languoribus quotidie ad pristinam sanitatem revocari, ut deponunt præfati testes, & concordant judices remissoriales in epistolis missivis supra relatis, & evidenter confirmat sestum miraculum post mortem sanationis febris lethalis potu aquæ hujusmodi patratum, ut inferius explicabitur. Quod denique HIERONYMI tribuendum sit intercessioni probant testes, qui asserunt ÆMILIANUM, eam, effusa ad D. O. M. oratione, impetrasse, ut necessitatibus suis consuleret.

MIRACULUM I. POST MORTEM.

CLAUDUM SANAT.

79 „ POstquam venerabilis Dei Servus HIERONYMUS ÆMILIANUS vitam, quam sancte vixerat, beato fine conclusit, corpus ejus ad Ecclesiam S. Bartholomæi loci Somaschæ delatum est, quo continuo ingens populi multitudo, fama sanctitatis illius excita confluxit: qua de causa per multos dies eodem in loco adservatum est, antequam sepulcro conderetur. Erat vicino in loco Calolzo nuncupato, vir quidam nomine Antonius Mazolenus cruribus, pedibusque pessime affectus, eorumque usu captos, adeout nec sine fulcris procedere, atque etiam cum illis ægre loco se movere posset, & multos quidem per annos inveteratum malum erat, nec humano remedio curabile putabatur. Hic non modo ÆMILIANUM, dum viveret, nulla in veneratione habuerat, verum etiam jugiter ei fuerat infensus, qui ab amicis admonitus est, ut quandoquidem BEATI VIRI corpus adhuc inhumatum multis clarere miraculis fama vulgaret, etiam ipse eo contenderet, infirmitati suæ auxilium petiturus. Cum itaque ad locum, in quo venerabile corpus expositum erat, se deferri curasset, propius accedens, PATER HIERONYME, inquit, si verus ille Dei Servus es, quem te omnes esse credunt, noli recordari, me tibi adversatum fuisse, sed impetra mihi a Deo sanitatem, & me cunctis miraculum hoc manifestaturum promitto: quibus dictis, pedes ÆMILIANI exosculatus est, & statim cruribus, pedibusque pristino vigori restitutis, ab omni prorsus languore convaluit, Deumque, & Sanctos ejus magnificans, fulcris ibidem in miraculi memoriam appensis, domum remeavit. De publica voce, & fama, audituque a senioribus factum istud concludunt in Processu Mediol. XVIII. testis *super* I. *fol.*80. *terg.* deponens de auditu a quodam Antonio, qui interfuit, XXI. *super* 10. *fol.*109. *juxta* 8., XXVII. *fol.*146. *terg.*, XXIX. *fol.* 162., XXXIV. *fol.*198., XXXIX. *fol.*233., XL. *fol.*243., XLI. *fol.*248., XLV. *fol.*269., & LXII. *fol.* 407.

80 „ Curationem hujusmodi miraculosam aperte demonstrat primo ponderata qualitas morbi, qui nulla medicamentorum applicatione abscessit, cum tamen sit certissimum, convulsionem, seu membrorum attractionem difficillimæ curationis esse, licet medicamenta adhibeantur, ut tradit Hieronymus Caprivac. *in prax. lib.* 1. *cap.* 25., & Fernelius *de partium morbis, & symptomatibus lib.* 5. *cap.* 3. §. *conclusio*.

81 „ Secundo id clarissime ostendit instantanea curatio, quæ secundum naturam ab hujusmodi morbis omnino aliena est, ut docent auctores præfati *locis citatis*, & dicit Archidiaconus *in C. nec mirum num.* 6. 26. *q.* 5., & in Relatione B. Thomæ de Villanova in his terminis diximus *in* 5. *post obitum miraculo*, & in Relatione Servi Dei Paschalis Baylon. *in* 4. *pariter miraculo post mortem*.

82 „ Unde cum factum istud naturæ vires, facultatemque excedat, & quoad subjectum, in quo fit, & quoad modum, ad secundum, & tertium gradum pertinet, & referendum procul dubio venit ad dexteram illius, qui virtutem curationum hujusmodi a se ipso inchoatam, ut patet apud Matthæum *cap.* 11. in dilectos suos passim transfert, & de Petro, & aliis nuper diximus in Relatione Servi Dei Fratris Petri Regalati *in simili post mortem quinto miraculo*.

83 „ Hanc vero sanationem propriam fuisse intercessionis ÆMILIANI abunde suadet præcedens commendatio, & illius corporis contactus.

SECUNDUM MIRACULUM POST MORTEM.

ISCHIADEM INCURABILEM SANAT.

84 „ VEronica de Manentibus monialis Bergomensis acerbissima ischiade (vulgo sciaticam vocant) multos menses dextero in femore vexata est, accedente etiam ulcere fistuloso, atque eo redacta, ut sine fulcris incedere nullatenus posset: septuagenaria mulier erat, adeoque malum invaluerat, ut omnino insanabile crederetur. Audiverat hæc panem quondam ad BEATI hujus VIRI fidem esse multiplicatum, nec non post obitum ejusdem fuisse ipsius precibus sanitatem cuidam infirmo restitutam; ad eum igitur confugit, & quadam die priusquam cubitum se reciperet, ei sese commendans, si vera est, inquit, fama, quæ de te circumfertur, panem a te, dum viveres, esse multiplicatum, & post obitum sanitatem ægro redditam, me quoque, si Deo ita placet,

„ atque

que Antonius Barberini Caussæ Ponens ab Urbe discesserat, XI. Kalendas Junii MDCLXX. judicium validitatis Processuum in Sacrorum Rituum Congregatione agitavit, tuncque Eminentissimi Patres existimarunt, si Summus Pontifex juris, & S. R. Congregationis

---

„ atque ad animæ salutem conducit, hoc morbo libera. Oratione peracta, in lectulo se composuit, & quæ doloribus acutissimis miserandum in modum vexari consueverat, nullo plane dolore affecta est, cumque advenisset hora, qua matutinæ preces recitari solent, surrexit expedite, atque ad Chorum, ut vocant, absque sulcrorum adminiculo se contulit, nec ullo postmodum incessus impedimento, morbive, aut doloris incommodo laboravit.

85 „ Factum illud in Proc. Bergomen. deponit de facto proprio eadem soror Veronica testis XI. *fol.* 50., Joannes Paulus nobilis medicus XII. testis *fol.* 51., & Peregrinus de Bosillis alter medicus XV. testis *fol.* 53., & refert Turtura in *ejus vita fol.* 128., & confirmat tabella ipsius Veronicæ cum inscriptione miraculi ad sepulcrum, ut in Proc. Mediolan. in visitatione sepulcri *fol.* 126.

86 „ Hujusmodi vero curationem fuisse miraculosam censuimus, primo ex qualitate morbi, qui jam effectua erat insanabilis, prout non solum ex dicto periti asserit ipsa Veronica, sed etiam, ut præfati medici attestantur, causam deducentes ex eo, quia mulier jam erat septuagenaria, morbus dudum erat inveteratus, & accedebat præsertim fistulosum ulcus, quod eruperat prope juncturam, cui ischiadea adnascitur, quibus accedit, quod licet adhibita fuissent magis ad infirmæ solatium, quam ad aliquam spem salutis varii generis medicamenta, illa tamen nihil profuerant.

87 „ Secundo fidem miraculo adstruit subsecuta in instanti post orationem Veronicæ sanitas, cum tamen certum sit, vim morbi diuturni naturæ viribus, vel medicorum pharmacis expelli non posse, nisi longo temporis spatio Fernelius *de part. morb. & symptomatibus lib.* 5. *cap.* 3. §. *conclusio*, Caprivac. *in prax. lib.* 1. *c.* 25.

88 „ Unde cum nullo rite operantis naturæ, artisve ministerio, sed ad solas HIERONYMO effusas preces ægra tam cito, atque integre convaluerit, id sane inter miracula secundi, ac tertii gradus adnumerandum venit, tanquam emanatum ex meritis, & intercessione ÆMILIANI, ut ægra asserit, quod etiam comprobant præcedentes infirmæ preces.

TERTIUM MIRACULUM POST MORTEM.

CANCRUM INVETERATUM DEPELLIT.

89 „ BRigida de Peregrinis monialis Bergomensis per annos 15. cancro quodam laboravit in naso, qui non modo ipsi molestiam continuam, sed aliis etiam monialibus ob sui deformitatem, nauseam movebat non modicam, cumque varia diu frustra essent adhibita remedia, quadam die sumpto Sacrosanctæ Eucharistiæ Sacramento mente in Deum elevata, ipsum precata est, ut ÆMILIANI meritis, de quo in Sanctorum numerum referendo tunc agebatur, sanitatem sibi restituere dignaretur, promittens se miraculum hoc cunctis manifestaturam, & paucissimorum spatio dierum omnino, ipsa etiam non animadvertente, morbus evanuit; ita in Proc. Bergomen. deponunt de facto proprio eadem Brigida *juxta* 9. *fol.* 29. *de visu* I. testis *juxta* 26. *fol.* 19. *tergo*, II. *juxta* 9. *fol.* 21. *tergo & fol.* 23., & III. *juxta* 8. *fol.* 35., & refert Turtura *pag.* 232. & 233.

90 „ Curationem hanc miraculo adscripsimus, primo quia cancer iste jam per multos annos invaluerat, atque ulceratus apparebat, ita ut omnino esset insanabilis, ut de medici, ac chirurgi assertione deponunt præfati testes, cum quibus concordat omnis medicorum schola, nempe Galenus 2. *de crisib.* 12. & *lib.* 2. *art. cur. ad Glau. cap.* 10. Hyppocrates *tom.* 2. *class.* 3. *lib.* 2. *prædictionum cal.* 8. *post princip. fol.* 450. & 6. *lib. Aphorism. aphor.* 38., Paulus *lib.* 4. *cap.* 26., Cornelius Celsus *lib.* 5. *c.* 28., & Avicenna *lib.* 4. *fen.* 3. *tract.* 2. *cap.* 16. dicens: illud oportet sperari de cura cancri, quoniam cum incipit fortasse est possibile, ut prohibeatur, ne addatur super illud, quod ipse est, & conservetur, ita ut non ulceretur, & accidit in quibusdam horis, ut sanetur incipiens, confirmatus vero non.

91 „ Secundo deduximus miraculum ex subsequuta inter angustum adeo tempus sanitate, unde cum naturæ facultates id excedat, & quoad subjectum, in quo emanavit, & quoad ordinem, seu modum, reponendum venit inter miracula secundi, & tertii gradus, ut firmavimus in his terminis in Relationibus B. Thomæ de Villanova *in secundo post obitum miraculo*, S. Teresiæ *in* 5. *post mortem*, Aloysii Gonzagæ *in prima post obitum*, & Sanctæ Reginæ Elisabethæ *in quarto in vita*.

92 „ Referendum vero esse intercessioni ÆMILIANI asserit ipsa Brigida, ac reliqui testes de auditu, & comprobant effusæ ad HIERONYMUM preces, & in illius gloriæ incrementum facta promissio.

MIRACULUM QUARTUM POST MORTEM.

ARTICULARI MORBO LABORANTEM SANAT.

93 „ FRanciscus Rocchus de Paluariis incola loci de Piscarena Mediolanen. diœcesis articulari morbo totius corporis juncturas infestante detinebatur, qui non modo incedendi facultatem ei ademerat, verum etiam ut ne pedibus quidem consistere sine adminiculo posset, effecerat, nervi quoque sinistri cruris, dexterique brachii contracti erant, & post remedia frustra adhibita, ne insanabile malum foret, medici timebant. Complures jam menses in hunc modum laboraverat, doloribus misserrime divexatus, eoque devenerat, ut cadaveris potius, quam hominis figuram præseferre videretur: cum ad præsbyterum quemdam Curatum Garlati alienis brachiis ipsum utrinque sustentantibus, adductus est, qui eum monuit, ut se B. HIERONYMO ÆMILIANO, cujus fama sanctitatis late per eas terras sese diffuderat, commendaret. Genibus itaque non sine magna difficultate flexis orationem Dominicam, & salutationem Angelicam protulit, opemque ÆMILIANI imploravit, quo peracto, absque alieno auxilio surrexit, ac deinde presbyter præfatus manum capiti ejus imponens, ipse quoque HIERONYMUM pro in-

firmi

nis disciplinæ rigorem ob nonnullos, qui in Processibus construendis defectus irrepserant, moderasset, statim ad virtutum examen transeundum [1]., Clemens PP. X., qui tunc

1 *Cit. Fact. concord.* §.7.

» firmi sanitate rogavit, nec multo post Franciscus pedibus inde digressus est, bacillo tantummodo suffultus, & magis, magisque in dies convalescens, quindecim circiter dierum spatio perfectæ sanitati restitutus est. Ita bujus facti veritatem in Proc. Mediol. *super* 26. concludunt de facto proprio idem Franciscus XLIV. testis *fol.*263 *terg*, LIV. mater ejusdem Francisci *fol.*326., LVII. qui est idem Curstus Garlati *fol.* 348., LX. medicus, qui infirmum curaverat *fol.* 369.

94 » Curationem istam miraculo adscripsimus, primo ex qualitate morbi, vel insanabilis, vel saltem difficilis adeo curationis, ut fere incurabilis existimetur, prout de omnibus articulorum affectionibus inquit Galenus 10. *de composit. medic. per loc. c.* 1.: est enim passio in nervis constituta, & virus quoddam occultum, & inexplicabile tantæ contumaciæ, atque malignitatis, ut Fernelius *lib.*6. *cap.*18. morbum illum, qui arthritis appellatur, medicorum opprobrium nuncupaverit, & concordat attestatio ipsius medici causam incurabilitatis saltem quoad brachii attractionem ex eo deducentis, quod adeo valida erat in brachio majoris nervi contractio, ut in cubiti cavitate dignosceretur, quam ob causam secundum rationem naturæ desperandum erat, ut ad pristinam constitutionem nervus exacte posset redire, unde in hoc miraculum obtinet secundum gradum juxta theoricam D. Thomæ.

95 » Secundo id deduximus ex modo recuperatæ valetudinis, quia juxta Galenum loco præcitato hujusmodi articulorum affectionea curari non possunt, nisi generosis, ac extremis medicamentis per materiæ vacuationem, & repulsionem, vel temporis diuturnitate, ut etiam concordat præfatus medicus, qui circumscripta brachii contractione, quam insanabilem fuisse pronunciat, quoad reliqua asserit infirmitatem saltem in annum protrahendam.

96 » Unde cum nullis adhibitis medicamentis, sed præhabita solum ad ÆMILIANUM oratione, æger ex se incontinenti assurrexerit, & solo bacello suffultus valide deambulaverit, brevissimoque nonnullorum dierum spatio integre convaluerit; hinc etiam agnovimus miraculum ad intercessionem hujus Servi Dei referendum, ut in aliis Relationious diximus, nempe Aloysii Gonzagæ *in* 8. *post obitum*, & B. Felicis a Cantalicio *in secundo*.

MIRACULUM QUINTUM
POST MORTEM.

SANGUINIS FLUXU, PERICULOSISSIMAQUE FEBRE LABORANTEM SANAT.

97 » SOror Margarita Costa Mediolanensis cum pessimo sanguinis fluxu diu laborasset, accedente febri continua, gravissimisque doloribus, ad extremum vitæ discrimen pervenit. Tentata erant incassum humana remedia, confugit ad divina, cumque saxeam quamdam particulam lecti hujus Servi Dei penes se haberet, ea sibi super ventre, ac dorso ter signum Crucis efformavit, BEATUMQUE VIRUM, ut sanitatem sibi a Deo impetraret, enixe rogavit, & illico febris abscessit, sanguinisque fluxus, & omnis cessavit dolor, pristinæque sanitati reddita est.

98 » Ita factum illud in Proc. Mediolanen. *super* 26. concludunt eadem soror Margarita XII. testis *fol.*54., X. testis *fol.*47. *tergo* quoad morbum, & recuperatam sanitatem deponit de visu, quo vero ad modum deponit de auditu ab eadem Margarita, prout etiam XIII. *fol.*57. *tergo*.

99 » Hujusmodi vero sanationem fuisse miraculosam deprehendimus ex eo, quod licet fluxus ille sanguinis, qui ægram non sine periculosissima febri, magnisque doloribus ad extremum vitæ spiritum redegerat, potuerit una cum aliis naturaliter cessare.

100 » Id tamen absque medicameotis, & in instanti post invocatum ÆMILIANI subsidium, ac efformatum super ventre, ac dorso ter signum Crucis, evenire non poterat, hincque intelligimus inter miracula tertii gradus ad hujus Servi Dei intercessionem referendum.

MIRACULUM SEXTUM
POST MORTEM.

LETHALEM FEBRIM DEPELLIT.

101 » FRanciscus a Porta chirurgus Mediolanensis febri maligna, & frenetica tenebatur, & jam vehementius malum invaluerat, quam ut a medicis curari posset, qui actum esse de infirmo pronunciaverant: cum certior factus, multos, qui aquam B. HIERONYMI ÆMILIANI bibissent, sanitatem esse consecutos, ut ea sibi adferretur, petiit: allata est, eamque infirmus bibit, ac rursum de illa sibi adferri postulavit, atque eam etiam hausit HIERONYMUM invocans, emisso insuper voto, quo sepulcrum ejus se visitaturum, vestituque cinericii coloris uturum promisit. Quibus peractis, somno correptus, atque a noctis medio usque ad orientem auroram dormivit, sudore undequaque effluens: postquam vero expergefactus est, omnino se a febri liberum esse cognovit, medicique attoniti, & stupentes, non aliter eum, ac si a mortuis resurrexisset, intuiti sunt. Ipse aliquot post diebus, recuperatis viribus, lectum deseruit.

102 » Factum in hunc modum coocludunt in Proc. Mediol. de facto proprio idem Franciscus testis XXIII. *juxta* 8. *fol.*115. *de visu*, XXIV. ejusdem frater *juxta* 4. *fol.* 119., XXV. mater ipsius Francisci *juxta eumdem fol.* 123., & XXII. physicus *fol.*113.

103 » Id miraculo adscribendum esse patet, concurrit enim primo gravitas morbi, quem lethalem faciebat febris malignitas eo perducta, ut de infirmi salute desperatum esset, quemadmodum ex medicorum judicio iidem testes asserunt, & imminentis mortis periculum arguebat etiam, juxta medicorum axiomata, delirium, quo æger tenebatur.

104 » Concurrit secundo repentina sanatio, ut patet ex superiori narratione, cum nullis præcedentibus remediis, aut purgationibus, sed solummodo

» post

tunc Catholicam Ecclesiam gubernabat, non solum benigne e juris rigore censuit remittendum, verumetiam Pridie Idus Martii MDCLXXI. facultatem fecit, ut virtutes BEATI VIRI discuterentur [1].

Antequam autem quæ necessaria ad judicium

---

[1] *Cit. Fact. concord.* §.8.

„ post ebibitam integre ad mediam circiter noctem aquam ÆMILIANAM, in aurora se pristinæ sanitati restiturum æger cognoverit, quam celerem operandi rationem non inveniunt medici secundum facultates naturæ, quæ successive, & per diutinas alterationes suos producit effectus, ita ut veniat id reponendum inter miracula tertii generis, ut sæpe diximus, & jure merito adscribendum intercessioni, ac meritis ÆMILIANI, prout abunde comprobant imploratum ejusdem auxilium, votum in ipsius honorem nuncupatum, & ejusdem aqua ebibita. Pro cujus miraculi adminiculo consideravimus virtutem, qua hujusmodi aquam Servi sui intercessione donavit Deus ad infirmorum medelam, ut in secundo miraculo ponderavimus.

105 „ Nec dicatur, hujusmodi curationem posse tribui virtuti naturali hujus aquæ, quia præter id, quod potius humorum malignitatem debebat augere, in omnem eventum, cum parva amphora contineretur, aperte constat, eam non fuisse in tali quantitate, quæ salutarem hujusmodi effectum potuerit producere, præsertim cum parva hæc quantitas pluribus vicibus distributive fuerit sumpta, ut constat ex iisdem testibus.

MIRACULUM SEPTIMUM POST MORTEM.

HERNIA LABORANTEM SANAT.

206 „ FRanciscus Manzonius incola loci Bripsi „ diœcesis Mediolanensis, intestinis ex quodam lapsu a sede sua divulsis, pessima affectus est hernia, quippe cujus tumor ad magnitudinem pugni promineret. Doloribus discruciabatur acerbissimis; & non modo solitas exercitii sui functiones obire non poterat, verum, & comedebat ægerrime, & maxima cum difficultate incedebat, ita ut post quindenos, vicenosque passus in terram se præ dolore prosternere cogeretur. Biennium hunc in modum miser vexatus fuerat, remediis, quæ adhibuerat varia, nihil proficientibus, cum ad invocandum ÆMILIANI auxilium cujusdam amici sui monitu excitatus est, filium suum ejusdem generis morbo laborantem hujus meritis, precibusque sanatum esse dicentis. Itaque BEATI VIRI sepulcrum Franciscus visitavit, piisque precibus, ut sanitatem sibi a Deo impetraret, eum rogavit, ac statim melius se habere cœpit, cumque aliquandiu id visitare perseverasset, & paulatim convalesceret, quadam nocte per quietem videre sibi visus est ÆMILIANUM, eo plane modo, ac figura, qua vulgo depingi solet, ac deinceps longe majori celeritate convaluit: siquidem intra octiduum tumor omnis subsedit, clausa, & consolidata est apertura, depulsoque penitus dolore, pristinam recepit incolumitatem, ut concludenter deponunt in Proc. Somaschen. super primo idem Franciscus v. testis *fol.* 18., XIII. illius nepos *fol.* 33., XXVI. pariter ejusdem nepos *fol.* 58., & XXVII. chirurgus *fol.* 59. *terg.*, qui contestica quoad morbum, & sanitatem deponunt de visu, & certa scientia.

107 „ Id autem miraculo attribuendum censuimus, stante gravitate morbi, cui adhibita nihil profecerunt medicamenta, & qui, ut idem chirurgus testatur, licet etiam accurate medicamenta adhibita fuissent, vix fuisset sanabilis, attenta maxime senectute infirmi, unde cum citra quamcumque medicamentorum applicationem, post visum in somnis ÆMILIANUM, tam brevi octo dierum intervallo perfecte convaluerit infirmus, id in omnem eventum reponendum venit inter miracula tertii generis, cum saltem modum celeris hujusmodi operationis in invalescentis jam herniæ curatione, assequi natura non valeat, ut de simili sanatione fuit dictum in Relatione D. Ludovici Bertrandi in octavo miraculo.

108 „ Nec obstat sanationem non fuisse instantaneam, sed a visione ÆMILIANI ad recuperatam usque integre salutem octo dies fuisse elapsos: quia non est necesse miraculum fieri in instanti, sed sufficit fieri etiam successive, dummodo, ut in casu isto, eo præcipue tempore licet longiusculo contingat, quo ex natura rei contingere non potuisset, ut ex Bellamera *in C. nec mirum num.* 5. *vers. sed quæro* 26. *q.* 5., & ex sententia Rotæ in aliis Relationibus nuper deduximus, in Relatione Servi Dei Petri Regalati *miraculo tertio post mortem*, & in puncto fuit de simili curatione resolutum in Relatione S. Isidori *in* 9. *miraculo*.

109 „ Quod autem miraculum istud emanaverit ad intercessionem ÆMILIANI deponunt testes, & comprobant visitatio sepulcri, effusæ ad HIERONYMUM preces, & visus in somnis ÆMILIANUS.

MIRACULUM OCTAVUM POST MORTEM.

INFANTEM PESSIME AFFECTUM, MORTIQUE PROXIMUM SANAT.

110 „ HIeronymus Franciscus filius Dionysii „ Campelli incolæ Vallis Molinæ Mediolanen. diœcesis infans quatuor circiter mensium miserrima infirmitate correptus est, eoque redactus, ut consumptis carnibus, vix ossibus hæreret, hominisque figuram præseferret. Tertium jam mensem misellus languebat, quo temporis spatio nihil excrementi egesserat, maternum lac, si quando suxisset, rejiciens, interque matris ulnas identidem deficiens, cum quadam die omni motu destitutus exanimi similis permansit, quod mater videns, eumque vita spoliatum existimans, ad ÆMILIANI opem conversa est, eique infantem, quam maximo cordis affectu commendavit, nec non emisso voto promisit, eum se ad illius sepulcrum, si sanitate donaretur, delaturam. Voto nuncupato, infans moveri, meliusque se habere cœpit, & paucorum spatio dierum perfectæ incolumitati restitutus est, adeo ut non solum nulla remanerent morbi vestigia, sed etiam illis, qui languentem eum viderant, persuaderi non posset, eumdem ipsum esse infantem, quem paulo ante in tam misero statu constitutum adspexissent.

Ita

dicium rite recteque constituendum, & opportuna existimabantur, pararentur, Deus, qui Famulum suum inter mortales quam maxime magnificare decreverat, pluribus prodigiis sanctitatem illius manifestius declaravit, firmavitque; quæ prodigia cum ad Postu-

111 „ Ita factum concludenter narrant in Proc. Somaschæ super primo mater pueri XIV. testis de facto proprio *fol.35. tergo*, cum qua concordat XVI. pater pueri *fol.40. tergo*, XV. *fol.58. tergo*, XVII. *fol. 43.*, & XXIII. *fol. 52. tergo*, qui contestes quoad morbum, & sanitatem deponunt de visu, quo vero ad modum curationis de auditu.

112 „ Curationem istam miraculo duximus adscribendam. Quia, ut omnes testes conveniunt, ea erat morbi gravitas in puero isto, ut de salute illius esset penitus desperatum, quod verosimiles circumstantiæ suadent, nempe primo violenti morbi diuturnitas in tenello præcipue corpusculo: secundo ipsius corpusculi ea extenuatio, ut consumptis omnino carnibus, vix ossibus hæreret, humanique speciem corporis præseferret: ex quibus duobus resultat impossibilis curatio ad tradita per Galenum *primo de differentiis febrium* cap. 8. dicentem eos, qui ad exquisitum marasmum, aut tabem devenerint, & pluribus mensibus in eodem perseveraverint, impossibile esse curare: tertio nutrimenti, lactis scilicet ejectio, quæ naturam ad vitæ usum jam prope inhabilem designat: quarto nulla excrementorum expulsio: quinto denique deliquia identidem supervenientia, unde stante hac morbi gravitate, quæ puerum ad extremum vitæ redegerat, aut id censendum est miraculum secundi gradus, cum excedat facultates naturæ in subjecto, in quo fit, juxta sæpius citatam theoricam Sancti Thomæ, vel in omnem casum tam celer ad integram salutem transitus, non potest non adscribi miraculo tertii generis, quoad modum brevis operationis, cui natura est inferior. Nam ex sententia Hyppocratis 2. *aphor.* 7. quæ longo tempore extenuantur corpora, longo etiam refici debent, in extenuatis enim ut in casu illo, longo tempore corporibus, tum carnes consumptæ, tum aliæ partes graciles redduntur, per quas coctio in animalibus, & distributio, ac sanguificatio, nec non nutritio perficiuntur, quo fit, ut ea corpora extenuata, quæ curationem admittunt, non valeant tantum alimenti conficere, quantum corpori opus esset, quam ob caussam ea longiori tempore reficere oportet, ut in hæc verba, inquit Galenus *in Comm. illius aphorismi*. Patet igitur, id esse referendum intercessioni hujus Servi Dei, prout etiam asserunt omnes testes, & comprobant maternæ preces, ac voti nuncupatio.

NONUM, ET ULTIMUM MIRACULUM POST MORTEM.

SURDASTRI AUDITUM CORRIGIT.

113 „ Hieronymus Ripa Causidicus incola loci Galbeati diœcesis Mediolanen. cum esset annorum duodeviginti, auditu impeditiore esse cœpit, unde crescente processu temporis vitio, factum est, ut multa passim eorum, quibus cum loqueretur, verba non intelligeret. Vitabat is hac de caussa Magnatum colloquia, ne vel quid dicerent non percipiendo, ipse non convenientia responderet, vel sermonem repeti postulando, eis exhiberet molestiam. Invaluerat longo annorum tractu malum, & jam sexagenario major Hieronymus erat, cum, ut de infante quodam meritis ÆMILIANI sanato testimonium perhiberet, erogatus est. Sensit hic rapi se in admirationem divinæ potentiæ Sanctos suos miraculorum gloria illustrantis, nec non ad Beatum hunc Dei Servum pro auditu perfecte recuperando confugere constituit. Itaque priusquam ad testimonium dicendum accederet, Ecclesiam, in qua ÆMILIANI corpus adservatur, ingressus est, ubi flexis ad illius sepulcrum genibus, ut aurium sibi vitium corrigeret, pio eum cordis affectu rogavit, promittens, si voti compos fieret, ter in anno se peccata sua pœnitentiæ Sacramento expiaturum. Perrexit deinde ad judicem, ut coram eo, quod de infantis sanitate compertum haberet, deponeret, a quo cum super articulis interrogaretur, statim animadvertit, omni se auditus impedimento liberatum; cuncta enim, quæ sibi dicebantur, clare intellexit, nec ulla verborum repetitione opus fuit. Verum cum dubius adhuc hæreret, an sibi id accideret, quod judex, qui surdastrum ipsum esse probe nosset, altius loqueretur, an quod revera perfectum recuperasset auditum: tunc quidem manifestare miraculum distulit, sed paulo post cum domum nonnullis amicorum comitatus regrederetur, perque viam quæcumque insimul dissererent, adamussim intelligeret, plane sibi auditus impedimentum depulsum esse cognovit, remque totam comitibus primum, deinde domesticis aperuit, qui certatim in miraculi experientiam submissa voce loquentes, perspexerunt verum esse id, quod Hieronymus affirmaret, Deumque laudaverunt mirabilem in Sanctis suis.

114 „ Ita asserit de facto proprio in Processu Somaschensi idem Hieronymus XLII. testis *fol.* 73., quod etiam testatur in litteris super hoc ad judicem a se transmissis *fol.* 72., & concordant XLIV. *fol.* 78. *& a terg.*, & XLIII. *fol.* 76. *tergo*, & LXXVII. qui contestes quoad morbum, & sanitatem deponunt de certa scientia, quo vero ad modum de auditu ab eodem Hieronymo.

115 „ Curationem vero illam miraculo adscribendam censuimus, primo ex gravitate morbi, qui, ut ipse Hieronymus, & alii testes affirmant, jam a 44. annis erat adeo inveteratus, ut impossibilis esset curationis in homine præsertim plusquam sexagenario, unde factum illud tanquam excedens vires naturæ in subjecto, in quo fit, connumerari debet inter secundi gradus miracula.

116 „ Secundo idem judicavimus ex modo, atque ratione recuperati auditus, scilicet in instanti, nullisque adhibitis medicamentis, unde, & quantum ad hoc attinet, miraculum illud ad secundum gradum debet referri.

117 „ Quod autem ad ÆMILIANI intercessionem emanaverit, iidem testes deponunt, & comprobant emissa ad ejusdem sepulcrum oratio, nec non voti nuncupatio.

De

Postulatorum aures pervenissent, tanti ponderis & momenti habita illa fuere, ut de eisdem Apostolica auctoritate in Diœcesi Mediolanensi Acta statim compilari curarint, quorum validitas Cardinalis Columna, qui personam Petri Cardinalis Vidoni agebat,

I in

DE VALIDITATE PROCESSUUM, AC LEGITIMO EXAMINE TESTIUM, ET PRIMO DE PROCESSU TARVISINO.

118 ,, SUperest, Pater Beatissime, ut ad postremam hujus Relationis partem ultimum faciences gradum, de Processuum validitate, legitimoque testium agamus examine, ex quibus non solum sanctitatis vitæ, sed miraculorum etiam deductæ sunt in HIERONYMO probationes. Et quoad Processus nempe Tarvisinum, Venetum, Bergomen., Brixien., Papien. Mediolanen., atque Somaschensem censuimus de illorum validitate satis constare, prout etiam testes in iisdem rite, ac recte examinatos.

119 ,, Nam quantum attinet ad Processum Tarvisinum. Postquam fel. rec. Gregorius XV. immediatus S. V. antecessor supplicibus Ser. Venetorum Reipublicæ, nec non Somaschensis Religionis totius libellis benigniter inclinatus Caussam hanc Sac. Rituum Congregationi cum amplissimis commisit facultatibus, ut in hoc Proc. *fol.* 2.; in vim Commissionis prædictæ fuerunt de anno 1623. per eamdem Sac. Cong. Rituum expeditæ litteræ remissoriales, ac compulsoriales directæ Reverendissimo Episcopo Tarvisino, nec non Vicario illius Generali, & Cathedralis Ecclesiæ Archidiacono *dicto fol.* 2. *&* 3. cum clausula, ut duo saltem conjuncti procedant, quæ litteræ judicibus ut supra deputatis præsentatæ fuerunt *fol.* 1. per R. Joannem Antonium Pallinum dictæ Congregationis de Somascha Sacerdotem professum, & ad hanc Caussam a Præposito Generali nomine totius Congregationis procuratorem specialiter deputatum, & pro debita illarum executione instantem, ac docentem de legitimo mandato procuræ *fol.* 13.

120 ,, Cum vero judices præfati acceptaissent dictas litteras declarando se judices competentes, deputarunt notarium, ac nuncium: postmodum jurantes de fideliter exercendo officium *fol.* 1. *terg.*, nec non pro certo loco, & tempore audientiarum designarunt cameram solitæ residentiæ Vicarii, ac singulos dies non feriatos incipiendo a mane hora tertia, & a prandio ab hora vigesima *fol.* 12.

121 ,, Et successive in vim dictarum litterarum remissorialium deventum fuit ad examen trium testium, qui formaliter fuerunt examinati, prævia nempe illorum inductione facta per procuratorem *fol.* 13. *terg.*, ac citatione, seu monitorio per judices decreto, ac per nuncium contra quemlibet ipsorum personaliter executo *fol.* 14., nec non etiam præstito per eosdem testes juramento de veritate dicenda *fol.* 18. *terg.*, prout etiam singillatim fuerunt examinati, deponentes primo juxta interrogatoria, deinde super articulis in remissoria contentis, ut *a fol.* 18. *tergo usque ad fol.* 24., ex quibus evidenter constat, testes rite, ac recte examinatos, cum de jurisdictione judicum, qui examinarunt, appareat ex litteris remissorialibus, iisdem, ut supra directis, & de forma per eos rite servata constet ex testium inductionibus, citationibus, juramentis, ac depositionibus, primo super interrogatoriis, & deinde super articulis, ut patet.

122 ,, Fuit etiam per eumdem procuratorem productus Processus alias auctoritate Ordinaria in eadem Curia Episcopali Tarvisina confectus, in quo continetur depositio unius testis, qui tunc juratus deposuit super quodam miraculo nec non registrum ejus miraculi desumptum *ex libro Miraculorum B. Virginis de Tarvisio*, & illius historia in tabella inscripta, ut *a fol.* 15. *usque ad fol.* 18., qui Processus constructus fuerat ab eodem notario in hac Causa deputato, & ab eodem de mandato eorumdem judicum extractus, fideliter collationatus, & subscriptus cum interpositione decreti *fol.* 14. *terg.*, fuit etiam corroboratus per accessum ipsorummet judicum ad Ecclesiam *fol.* 15., ubi reperitur originale alterius similis tabellæ, cujus exemplum, instante eodem procuratore, per eumdem notarium extrahi, & facta collatione, omnia in præsenti Processu registrari jusserunt, ita ut de legalitate hujus compulsationis non videatur posse dubitari.

123 ,, Totus tandem Processus iste ad procuratoris instantiam, & judicum decretum *fol.* 26. transumptatus, & per notarios deputatos *dicto fol.* 26. *& a tergo* auscultatus, & collationatus, hacque collatione per eosdem judices approbata *fol.* 27. subscripserunt se tam notarii *dicto fol.* 26. *terg.* quam judices in litteris ad Sac. Congregationem una cum Processu transmissis, quas litteras ab ipsis judicibus subscriptas, vim sufficientis subscriptionis in dicto Processu habere censuimus: idem vero Processus, prævio judicum decreto *dicto fol.* 27. clausus fuit, & consignatus portitori ad Urbem transferendus, qui portitor super fideli transportatione juravit *dicto fol.* 27., quod juramentum, licet solummodo contineret obligationem de consignando Processu tabellario Urbis existenti Venetiis, tamen censuimus sufficere; denique translatus ad Urbem, & Sac. Rituum Congregationi præsentatus fuit, ejusdem S. Congregationis auctoritate apertus, & per duos testes legitime recognitus, ut in registro recognitionum in Urbe confecto *fol.* 1. & 2. *tergo*.

124 ,, Unde, his stantibus, negari non potest, quin sit in forma probanti, cum ad illum effectum sufficiat subscriptio notarii de illo rogati, ut tradunt communiter scribentes in *Auth. Si quis in aliquo C. de edendo*, Rota *dec.* 1. *de fid. Instrum.* in *nov. & dec.* 4. *eod. terg. in antiq.*, Veralla *dec.* 170. *part.* 1.

DE PROCESSU VENETO.

125 ,, VIgore ejusdem Commissionis fuerunt sub eadem forma de anno 1624. directæ aliæ litteræ remissoriales Reverendissimo Archiepiscopo Amasiensi apud Serenissimam Venetorum Rempublicam S. V. Nuntio, nec non duobus Canonicis Ecclesiæ Patriarchalis Venetiarum *fol.* 3., quibus fuerunt præsentatæ *fol.* 1. per Rev. Marcum Antonium prædictæ Religionis Somaschensium Sacerdotem professum, & in hac

,, Cauf-

in Sacrorum Rituum Congregatione VI. Kalendas Februarii MDCCLXXX. felici faustoque eventu ad disputationem revocavit [1].

Cognoscebant Postulatores maximum præsidium, & non modicam utilitatem huic Caussæ accessurum, si cultus, qui ex decretis

1 *Cit. Fact. concord.* §.9.

„ Caussæ procuratorem legitime constitutum, & docentem de legitimo mandato procuræ *fol.*30. a judicibus admisso *fol.*30. *tergo*; ad cujus procuratoris instantiam iidem judices simul congregati, litteris præfatis apertis, se pronunciarunt judices competentes, deputarunt notarium, qui juravit in forma *fol.*2. *terg.*, nec non etiam deputarunt nuncium, a quo pariter juramentum exegerunt *fol.*3.: designarunt insuper pro certo loco, & tempore audientiarum palatium solitæ residentiæ præfati Nuncii Apostolici, & pro examine testium Monialium, & infirmorum Monasteria, & domos respective, nec non quoslibet dies non feriatos *fol.*29., nec non deputarunt interpretem, qui debitum præstitit juramentum *dicto fol.* 59. *tergo*: insuper contra testes per dictum procuratorem inductos *fol.*36. 42. *tergo*, instante eodem procuratore, fuit decreta citatio *dicto fol.*36. 43. 48. *tergo*. 63., ac contra singulorum personam executa per cursorem *fol.* 39. 45. 71., iidem vero testes post præstitum in forma juramentum *fol.*41. *terg.*47. *terg.* 53. *tergo* in locis respective deputatis, singillatim, ac formiter fuerunt examinati, primo juxta interrogatoria, deinde super articulis *fol.* 86. *usque ad fol.*109., itaut dubitari non posit, quin rite, ac recte fuerint examinati.

126 „ Præterea, præviis debitis citationibus, de quibus *fol.*68., & 69. *tergo*, de mandato eorumdem judicum fuerunt legitime compulsatæ partitæ librorum Monasterii, & Hospitalis ad effectum probandi obitum testium alias examinatorum, qui libri fuerunt exhibiti *fol.* 71. 73., *&* 115. *tergo*, & partitæ extractæ *fol.* 75., *&* 118. cum originali collationatæ, a notario subscriptæ *fol.*129., ac demum recognitæ *fol.*106. *&* 109., *& fol.*119. *& seqq.*

127 „ Depositiones duarum Monialium, quæ alias auctoritate Ordinaria fuerunt examinatæ, fuerunt in hoc Processu productæ *fol.*54., ac registratæ, nec non corroboratæ per formalem repetitionem earumdem Monialium, de qua *fol.*103. *usque ad fol.*109.

128 „ Alterius vero testis alias auctoritate Ordinaria examinati in Curia Patavina, depositio fuit registrata in hoc Processu *fol.*122. *usque ad* 30. cum attestatione fidelis extractionis, & collationis, & legalitatis Episcopi *fol.*124., quia jam testis ille obierat, prout de obitu illius legitime fuit dictum per authenticam attestationem *fol.*130.

129 „ Juribus ergo hujusmodi productis, & registratis, dictorum judicum decreto *fol.*130. *tergo*, ad ejusdem procuratoris instantiam fuit Processus iste exemplatus, & adhibito altero notario specialiter adjuncto, auscultatus, & cum originali collationatus, ac decreto per eosdem judices interposito *fol.* 130. *tergo*, ab ipsis judicibus *fol.* 137., nec non notariis *fol.*136. subscriptus, clausus, & ad Urbem transferendus fuit consignatus portitori deputato, qui debitum præstitit juramentum *fol.*135. *& seqq.*

130 „ Demum Sac. Rituum Congregationi in Urbe præsentatus, prævio illius decreto, fuit apertus, instante R.D. Victore Cappello Procuratore Generali ejusdem Congregationis Somaschæ, & formiter per tres testes recognitus, ut in eodem registro recognitionum *a fol.*1. *usque ad* 5. *a tergo* ex quibus omnibus aperta resultat probatio validitatis illius Processus.

DE PROCESSU BERGOMENSI.

131 „ Simili modo præsentatis aliis remissorialibus litteris ab eadem S.Congregatione in vim Commissionis prædictæ relaxatis in civitate, & Diœcesi Bergomen. Vicario Generali Episcopi Bergomen. Præposito Cathedralis Ecclesiæ, & R. P. D. Carrariæ ejusdem Ecclesiæ Canonico judicibus deputatis *fol.*2., & instante eodem R.P. Joanne Antonio Pallino apertis, fuit per eosdem judices deputatus notarius, & cursor, qui solitum juramentum præstiterunt *fol.*1., *& a terg.*, & admisso mandato procuræ *fol.*15., designatum fuit tempus, & locus audientiæ, reservata sibi expresse per dictos judices facultate mutandi, & eligendi alterum locum toties, quoties *fol.*13., prout illum bis postea mutarunt *fol.*17. *a terg.*

132 „ Successive ab eodem procuratore fuerunt inducti novem testes *fol.*14. *tergo &* 15., contra quos decreta fuerunt monitoria, seu citationes *fol.*15. per cursorem deputatum personaliter executæ *fol.*16., & ad instantiam Pauli Cedrelli a dicto Pallino substituti *fol.*17., prævio eorumdem testium juramento in locis noviter deputatis fuerunt examinati, primo juxta interrogatoria, deinde super articulis, ut a *fol.*18. *usque ad fol.*41., ita ut de illorum examinis legalitate non videatur dubitandum.

133 „ Producta etiam fuerunt legitime ab eodem procuratore diversa jura, videlicet particulæ librorum, quæ, prævio judicis decreto *fol.*41. *terg.* per acta ejusdem Curiæ Episcopalis Bergomen. fuerunt formiter extractæ, & cum originali collationatæ cum notarii subscriptione, & legalitate.

134 „ Item productæ fuerunt depositiones quinque testium defunctorum, qui alias auctoritate Ordinaria fuerunt examinati, de quorum cujusque obitu per authenticas Parochorum attestationes doctum fuit *fol.*55. 56., quæ omnia jura per notarium hujus Caussæ, eorumdem judicum decreto, fuerunt in Processu registrata a *fol.* 41. *usque ad* 56.

135 „ Ac demum ad instantiam R.P. Joannis Calcæ procuratoris ab eodem Pallino substituti, ac docentis de legitima substitutione *fol.*57., prævio judicum decreto *fol.*56. *tergo* fuit transumptatus, auscultatus, & collationatus, nec non prævio eorumdem judicum decreto *fol.*59. *tergo*, *&* 60., fuit a notariis subscriptus cum eorum legalitate *fol.*59. *& a tergo*, *&* 60., & clausus una cum litteris judicum responsivis ad Sac. Rituum Congregationem una cum Processu, decretis, & habentibus vim subscriptionis, ut diximus, quam etiam subscriptionem pro legalitate notarii apposuit Vicarius unus ex judicibus &c. fuit consignatus fideli, ac

tis Sanctissimæ Inquisitionis HIERONYMO præstari fuerat interdictus, per Sacrorum Rituum Congregationis Cardinales in medium restitueretur: hac igitur de caussa humillimas preces eidem Sacræ Congregationi per Joannem Franciscum Cardinalem Albani, qui

I 2

post

ac jurato portitori (de quo quidem juramento satis constat ex attestatione judicum in dictis litteris ad Sac. Congregationem una cum Processu transmissis emanata), & ad Urbem translatus, ubi ejusdem Sacræ Congregationis decreto apertus, ac in forma per duos testes recognitus fuit, ut in dicto registro recognitionum *fol. 3. a tergo, & 6. pariter a tergo*, ex quibus satis clara deducitur validitas hujus Processus.

136 „ Nec officit, quod præfati judices remissoriales in postremis decretis super deputatione notarii adjuncti, & collatione Processus, seorsim processisse videantur, & non simul, ac conjunctim juxta formam præscriptam in litteris remissorialibus; quia respondetur, quod forma in dictis litteris præscripta debet intelligi quoad substantiam, & integram seriem Processus, ideoque cum in præcedentibus decretis de faciendo transumpto, collatione, & consignatione, legitime per eosdem judices conjunctim factis *fol.56. tergo*, absolvatur, ac terminetur substantia, ac series Processus, reliqua subsequentia decreta videntur solum ad ipsius probationem, pro qua sufficit, quod fuerit extractum, & subscriptum ab ipsomet notario actuario, etiam absque ullo alio decreto judicis, aut alia sollemnitate *L. unum C. de testamentis*, & tradunt omnes *in Auth. Si quis in aliquo C. de edendo*, Rota *decis.1. de fid. Instrum. in antiq. r. m.* Gregorius *decis.38. num.1., & seqq., & decis. 59. num.4.*; sed ulterius potest responderi, dictos judices conjunctim processisse, cum incontinenti, & immediate unus post alterum eadem decreta in eodem loco existens interposuerit, quæ ideo eadem esse videntur, *ad Text. in L. lecta ver. dicebam*, ubi Jason *num.14. L. cum antiquitas C. de Testam.*, late Tiraquellus *ad L. Si unquam in verbo largitus num.117. C. de revoc. don.*, quod procedit etiam ubi conjunctio, & simultas pro forma requiritur, nam & circa formam idem operatur, quod incontinenti, & absque intervallo suppletur, ac id, quod in ipso actu præstatur Baldus *in L. fin. C. de fideicom.*, quem sequitur Brunus *de forma tit. de implemento, & observantia formæ fol. mihi 77. col.1. in fine, & col. seq. ver. & pro prædictis*; & in simili facit, quod dicitur de arbitris, ut simul judicasse dicantur, etiamsi diversis horis diei judicaverint, ex quo modicum intervallum, non dividit sententiam, ut post Speculatum *tit. de Arbitris §. sequitur num.60.*, tradit idem Brunus *tit. ex quibus consistant forma, & solemnitas in 7. limitatione fol. mihi 29. col.4. in fin. vers. & dixit speculator*:

DE PROCESSU BRIXIENSI.

137 „ IN vim prædictæ Commissionis fuerunt ab eadem Sac. Rituum Congregatione expeditæ aliæ literæ remissoriales directæ Archidiacono, Archipresbytero, nec non Præposito Cathedralis Ecclesiæ Brixien. judicibus deputatis *fol.2.*, qui simul congregati, illis acceptis, & apertis *fol.3.*, ac iterum post emendationem defectus datæ in Urbe auctoritate ejusdem Sacræ Congregationis factam coram iisdem reproductis *dicto fol. tergo*, se declararunt judices competentes *fol.2.*, & instante R. P. Joanne Calta docente de legitimo procuræ mandato *fol. 11. tergo*, & a judicibus antedictis admisso *fol. 11. tergo*, deputarunt notarium *fol.1. tergo*, ac nuncium *fol. eodem tergo*, & ab illis juramentum de more receperunt *fol. eod. ter.*, loca, & tempora pro audientia designarunt *fol.2.*, & successive duos testes per eumdem procuratorem inductos *fol.13. terg.* per cursorem, prævio judicum decreto *fol. ibidem*, citatos *fol.14., & 19. terg.*, & formaliter juratos *fol. 15., & fol. 20.*, loco deputato, examinarunt primo juxta interrogatoria, postea super articulis: primus ut a *fol.15. usque ad 18. tergo, & II. a fol.20. usque ad fol.22.*, ex quibus non potest illorum examinis validitas controverti.

138 „ Quo vero ad depositiones testium prædefunctorum, qui alias per acta ejusdem Curiæ Episcopalis auctoritate Ordinaria fuerunt examinati eorumdem judicum decreto *fol. 22. tergo* per eumdem notarium archivi custodem ab illo fuerunt extractæ, & in Processu registratæ *a fol. 24. usque ad fol.27. tergo*, nec non super obitu, & eorumdem testium qualitate, prævia citatione *primi fol. 18.*, & II. *fol.23.*, & juramento *fol.16. tergo & 27.*, fuerunt examinati duo testes, & productæ attestationes Parochorum *fol. 22. tergo* cum legalitate *fol. eodem*. Quo vero ad jura extra dictum Processum compulsata, censuimus illa non esse in forma probanti, cum non sint in corpore dicti Processus.

139 „ Demum facto totius Processus transumpto, eoque per notarium uno cum altero ad id specialiter adjuncto *fol.28. tergo* auscultato, & collationato, prævio ipsorummet judicum decreto *fol.28.*, fuit Processus iste subscriptus ab iisdem notariis *fol. 28. tergo, & 29.*, nec non judicibus, tam in notariorum legalitate *fol.29. a tergo*, quam in litteris ad Sac. Congregationem una cum Processu transmissis, quæ dictam subscriptionem abunde supplent, ut jam diximus.

140 „ Ac deinde clausus portitori deputato, & jurato *fol.30.* consignatus ad Urbem fuit transportatus, & S. Rituum Congregationis decreto apertus, atque in forma recognitus per duos testes, ut in dicto registro *fol.2. a tergo, & fol.14.*, unde satis remanet probata hujusmodi Processus validitas.

DE PROCESSU PAPIENSI.

141 „ EAdem prorsus ratione fuerunt in civitate Papien. deputati alii judices remissoriales, nempe Vicarius, Archidiaconus, & Præpositus Cathedralis Ecclesiæ *fol.2. tergo*, qui acceptis litteris remissorialibus, instante R. P. Joanne Maria Guicciardo a prædicto Pallino procuratore substituto, & docente de legitimo mandato *fol.2.* illas aperuerunt, & ad instantiam R. P. Joannis Caltæ a R. Victore Cappello Præposito S. Blasii montis citorii Urbis procuratore generali, & speciali ad infrascripta nominato, & solemniter ordinato pariter procuratoris substituti, & de

sufi-

post Petrum Vidoni Caussæ Ponens fuerat renuntiatus, XIV. Kalendas Aprilis MDCXCIII. porrexere. Difficiles ea in re prudentissimi Patres sese exhibuere, nec minime a decre-

„ sufficienti mandato docentis *fol.*10., procedendo ad ulteriora declararunt se judices competentes *fol.*8. *tergo*, duos notarios, & duos nuncios, & quemlibet eorum insolidum deputarunt *fol.*9., ac ab unoquoque eorum solitum juramentum receperunt *fol.*9. *tergo*, locum, & tempus de more pro audientiis designarunt *fol. ibidem*.

142 „ Post hæc fuerunt etiam compulsatæ litteræ diversorum Pontificum *fol.*21.; item capitula libri Constitutionum *fol. eodem*, & litteræ missivæ hujus Servi Dei facientes ad Caussam, prævio monitorio contra archivistam *fol.*20., qui coram judicibus illas exhibuit, & recognovit *fol. eodem tergo*, & 21., & de mandato eorumdem judicum eædem litteræ fuerunt per notarium in hac Caussa deputatum exemplatæ, collationatæ, & in Processu registratæ *fol.*21.

143 „ Depositiones quoque testium defunctorum, qui per acta ejusdem notarii in Curia Episcopali Papien. auctoritate Ordinaria alias receptæ fuerunt, prævio dictorum judicum decreto *fol.*12. fuerunt per eumdem notarium extractæ, & in Processu insertæ *fol.*13., & super morte, & qualitate testium fuerunt inducti duo testes *fol.*29., quibus, prævio judicum decreto *fol. eodem tergo* personaliter citatis per alterum ex cursoribus deputatis *fol. eodem tergo*, prævio juramento *fol.*30., examinati duo testes *fol.*30. *tergo*, & 31., nec non productæ attestationes obitus extractæ de libris Parochorum cum legalitate *fol.*31. *tergo*.

144 „ Quibus ita peractis, instante eodem procuratore, Processus fuit transumptatus, & a notario adjuncto fideliter auscultatus, & interposito per eosdem judices decreto, ac eorum *fol.*32., & *a tergo*, & deinceps notariorum additis subscriptionibus fuit clausus, & traditus certo portitori jurato *fol.*33., qui illum ad Urbem transtulit, ubi S. Congregationis decreto apertus fuit, ac legitime recognitus per duos testes, ut in registro *fol.*8.

DE PROCESSU MEDIOLANENSI.

145 „ IN vim Commissionis præfatæ fuerunt ab eadem Sac. Rituum Congregatione relaxatæ aliæ litteræ remissoriales directæ Vicario Generali, Primicerio, nec non Horatio Casato Canonico Metropolitanæ Ecclesiæ Mediolanen. *fol.*2., qui litteris hujusmodi receptis, atque apertis *fol. eodem tergo*, ad instantiam præfati procuratoris Pallini legitimum procuræ mandatum exhibentis *fol.* 151. deputarunt notarium, atque cursorem *fol.*1. *tergo*, & ab unoquoque juramentum exegerunt *fol. eodem tergo*, nec non designarunt loca, & dies audientiarum cum solita reservatione *fol.*15.

146 „ Primum vero in ipsa civitate Mediolanen. in locis ad id deputatis examinarunt decemnovem testes ab eodem procuratore inductos, & per cursorem deputatum monitos, & juratos, qui rite, excepto secundo non interrogato super tertio interrogaturio, deposuerunt primo juxta interrogatoria, deinde super articulis *a fol.*18. *usque ad fol.*84., quemadmodum etiam fuerunt eadem ratione examinati alii sex testes *fol.*88. *usque ad fol.*124. citati, & jurati a D. Matthæo Benaglia, tamquam procuratore substituto a præfato Pallino, prout de legitima sui substitutione docuit *fol.*84. *tergo*, cujus substitutionis tenor habetur *fol.* 86. *terg.*

147 „ Postea cum iidem judices se contulissent ad oppidum Somaschæ Diœcesis Mediolanen., & in Monasterio Sancti Bartholomæi Plebis Olginati ejusdem Diœcesis, instante procuratore, certum nuncium juratum *fol.*125. *tergo* pro exequendis citationibus, ac certa loca pro examinandis testibus denuo deputassent *dicto fol.*125.; accesserunt una cum notario ad Ecclesiam ipsam Sancti Bartholomæi, ubi iisdem decernentibus *fol.*126., & præsentibus, fuerunt descriptæ imagines, & tabellæ appensæ ad sepulcrum Servi Dei, quæ omnia una cum rogitu visitationis corporis ejusdem, prævio eorumdem judicum decreto *fol.*128., fuerunt a notario præfato per extensum in hoc Processu registrata *fol.*126. & *seq.*

148 „ Successive idem procurator in præfato loco Plebis Olginati diversis temporibus triginta quinque testes induxit, qui omnes, & singuli per nuncium deputatum moniti, & jurati in locis antea deputatis, excepto uno teste infirmo examinato in proprio cubiculo, prævia loci ejusdem speciali deputatione, examinati fuerunt singillatim, in primo juxta interrogatoria, postea super articulis *fol.* 174. *usque ad fol.*371.

149 „ Obtinuit ulterius idem procurator eorumdem judicum decreto extrahi quædam jura ad Caussam facientia ex armario, ut vulgo dicitur, sacristiæ Parochialis Ecclesiæ Somaschensis, & facta cum originali collatione in hoc Processu registrata *fol.*372., & *seqq.*

150 „ Postea iisdem judicibus Mediolanum reversis, in locis antea designatis, factaque per eos alterius notarii, ob impedimenta prioris, deputatione *fol.*382.; alter procurator R.P. Joannes Calta, tamquam substitutus a dicto Pallino, & de legitima substitutione docens *fol.* 383. produxit diversa jura *fol.* 388. *tergo*, quæ coram ipsis judicibus, & ex eorumdem decreto *fol.*389., & 391. extracta fuerunt ex bibliotheca Ambrosiana cum debita recognitione, & collatione cum originalibus *fol.*393., & *seq.*

151 „ Item produxit Processum informativum alias super vita, & miraculis ejusdem Servi Dei in Curia Archiepiscopali Ordinaria auctoritate constructum *fol.*400. *tergo*, & *seqq.*, qui Processus, prævio monitorio *fol.* 396. contra notarium tunc ejusdem Curiæ actuarium, ab eodem fuit legitime extractus, & subscriptus *fol.* 413., & judicum decreto *fol.*397. in hoc remissoriali insertus *dicto fol.*400., & *seqq.*, & ad comprobandas depositiones testium in dicto Processu informativo contentorum præter attestationes obitus eorum extractas de libris Curatorum cum subscriptione, & legalitate *fol.*413. *tergo*, & 414., fuerunt formiter examinati quatuor testes super morte, & qualitatibus illorum *fol.*417. *usque ad* 422.

152 „ Postremo fuit etiam producta *fol.*423. depositio alterius testis alias auctoritate Ordinaria examinati in Curia Episcopali Patavina super quibusdam miraculis Servi Dei, extracta per cancellarium illius Curiæ, qui de dicto examine rogatus

„ fuit

cretis Sanctissimæ Inquisitionis opportunum duxerunt declinandum, omniumque unum fuit responsum de eodem cultu rationem habendam fore, dum de virtutum splendore,

„ fuit cum subscriptione, & legalitate Episcopali *fol*.427.

153 „ Quibus omnibus ita peractis, Processus iste Mediolanen. eorumdem judicum decreto *fol*. 428 fuit ab originali transumptatus, & adhibito altero notario ad hoc specialiter deputato *fol*.393. auscultatus, & collationatus, & prævio consueto judicum decreto *fol*.418. fuit subscriptus ab utroque notario *fol*.413. *tergo*, & 429. *tergo*, nec non ab ipsis judicibus in legalitate *fol*.429. & 430., ac eorumdem insertis judicum litteris ad Sacram Congregationem directis, ut pluries consideravimus subscriptionem supplentibus, fuit clausus, ac sigillatus, nec non portitori specialiter electo, & jurato *fol*. 429. consignatus, & ad Urbem translatus, ubi Sacræ Rituum Congregationis decreto fuit apertus, & in forma recognitus per duos testes, ut in dicto registro *fol*. 11., & 12.

DE PROCESSU SOMASCHENSI.

154 „ POstremo etiam fuerunt directæ aliæ remissorialea Archipresbytero Modoetiæ, Præposito Vicomercati, nec non Curato terræ Galbiati Prothonotario Apostolico, omnibus in Mediolanen. Diœcesi Vicariis Foraneis, quibus simul congregatis, per dictum R. Joannem Caltam procuratorem substitutum, & docentem de legitima substitutione a judicibus admissa *fol*.5. fuerunt præsentatæ *fol*.1., in quarum executione præfati judices, postquam se declararunt judices competentes, notarium, & nuncium deputarunt, & ab illis juramentum receperunt *fol*.1. *tergo*, locum certum, diem, & horam audientiæ designarunt *fol*.2.

155 „ Deinde ab eodem procuratore fuerunt successive inducti plures testes, qui omnes, & singuli per cursorem deputatum citati, prævio juramento, in locis per eosdem judices designatis, fuerunt examinati primo juxta interrogatoria, postea super articulis *fol*.8. *usque ad* 59.

156 „ Depositiones testium alias auctoritate Ordinaria examinatorum tam in loco Oliginati, quam in loco Careni, fuerunt legitime compulsatæ *fol*. 63. *terg*., & *seqq*., ac prævia citatione, & eorumdem judicum decreto *fol*.60. ad probandum illorum obitum, & bonam qualitatem, fuerunt examinati quinque testes *fol*.65., per cursorem moniti *fol*.66., & jurati.

157 „ Produxit etiam idem procurator diversa jura *fol*.65., item depositionem cujusdam testis defuncti receptam auctoritate Ordinaria in Curia Episcopali Vicentina legitime extractam *fol*. 70. *tergo* una cum fide obitus ejusdem testis *fol*.71. *tergo*: item litteras missivas Hieronymi Ripæ, qui eas cum juramento, & formali examine recognovit, & approbavit, & hæc omnia fuerunt de mandato judicum in hoc Processu inserta *a fol*.72. *usque ad fol*.75.

158 „ Qui quidem Processus, eodem procuratore instante, fuit extractus, & una cum notario deputato, per alterum notarium ad hoc specialiter per eosdem judices electum *fol*.80. *tergo* auscultatus, & collationatus, interposito decreto *fol*.82. *tergo*, appositis subscriptionibus, & sigillis tam judicum *fol*.81. *tergo*, & 82., quam notariorum *dicto fol*.81. cum legalitate Vicarii Generalis Mediolanen. *dicto fol*.82. fuit clausus, & portitori jurato *fol*.83. traditus, & ad Urbem translatus, ubi Sac. Rituum Congregationi præsentatus, cujus denique decreto apertus in forma, fuit per duos testes recognitus, ut in registro Curiæ *fol*.12.

159 „ Non obstat, quod testes in Processu Tarvisino, & Bergomen. videantur simul jurasse contra formam in litteris remissorialibus præscriptam, quæ mandant judicibus, ut testium juramenta separatim recipiant, qui licet unico decreto judices juramenta testium admiserint, & notarius unico contextu testetur, ipsos testes jurasse, non tamen hinc necessario infertur, quod simul juraverint, unde ad salvandum examen præsumendum est, ipsos non conjunctim, sed successive jurasse.

160 „ Neque etiam officit, quod plures ex testibus, nempe in Processu Venetiarum IV., & V., in Bergomen. VII., & VIII., in Mediolanen. VIII., IX., X., XII., XIII., XV., XVI., XVII., XIX., XXII., XXV., XLIII., XLIX., LIII., LIV., & LV. non fuerint interrogati super omnibus interrogatoriis, quia in ipsismet interrogatoriis illud expresse commissum fuit judicibus remissorialibus, ut quatenus testes interrogandi super contentis in quarto interrogatorio, negative responderent, ulterius interrogari non deberent, ut aperte legitur in principio ejusdem quarti interrogatorii; ideoque cum ex ipsa inspectione Processus appareat, testes, de quibus agitur, omnes, & singulos exacte interrogatos fuisse juxta 1., 2., 3., & 4., & juxta hoc ultimum omnes, & singulos negative respondisse; utique tantum abest, quod minus legitimum dici debeat eorum examen propter omissionem sequentium interrogatoriorum, ut potius e contra vitio adscribendum videretur, si ulterius contra expressam prohibitionem fuissent interrogati *ad Textum in Cap. inter monitoria de sent. & re judic.*, Boccaccius *de Remissoria c.6. n.31.*, & *cap.9. n.27.*, Seraphinus *dec*.781. n.3.

161 „ Neque etiam obstat, quod aliqui ex testibus sint ejusdem Religionis, cujus est Fundator ÆMILIANUS, & ideo in ipsis videatur cadere suspicio affectionis ad Caussam; quia cum de particulari ipsorum interesse non agatur, pro Religioso, & probanda ejusdem sanctitate, testimonium ferre non prohibentur, ut in aliis Relationibus passim fuit resolutum.

162 „ Post hæc igitur, quæ tertiam, & ultimam Relationis illius partem concludunt, unum illud superest, Pater Beatissime, ut quemadmodum superior ætas salutarem in terris HIERONYMI ÆMILIANI operam experta est inter luctuosas Italiæ calamitates, quas vis belli, annonæ caritas, pestilentiæ sævitia ingesserant, sic hisce etiam temporibus, quæ eadem nimium mala intulerunt, saluberrimam ejusdem de Cœlo tutelam, te agnoscamus authore, & veneremur. Censemus enim hanc in eo statu Caussam esse, ut possit, quandocumque Sanctitati Tuæ placuerit, ad ulteriora procedi.

JOANNES BAPTISTA COCCINUS ROTÆ DECANUS.
PHILIPPUS PIROVANUS ROTÆ AUDITOR.
CLEMENS MERLINUS ROTÆ AUDITOR.

dore, seu heroicitate quæstio haberetur [1].

Anno MDCC. ad Petri Cathedram summo honorem omnium plausu, ac maximo Reipublicæ bono Cardinalis Albani fuit sublimatus, nomenque Clementis PP.XI. assumpsit: hic in Caussæ Relatorem elegit Leandrum Cardinalem Colloredum, qui cum primum datum sibi munus suscepit non solum id negocii credidit sibi dari, ut nonnullas HIERONYMI epistolas attente perpenderet, verum, cum intelligeret novas & de testium quorumdam examine dubitationes exortas, curas, cogitationesque eo contulit, ut re mature discussa per Sacrorum Rituum Congregationem, difficultas quæque dissiparetur, & ut in optatis habebat, sic felicissime evenit: Caussæ enim cursum non amplius esse remorandum judicarunt EE. Patres, dummodo Summus Pontifex quid in contrarium non haberet [2]: sicque difficultas quælibet quæ contra eamdem validitatem militare videbatur penitus evanuit, non deerant enim qui examen testium infirmum autumarent, de judicum auctoritate valde addubitantes, de ea namque altum erat silentium in reassumptionis Caussæ Commissione, quam etiam Commissionem obreptionis, & subreptionis vitio affectam dicebant.

Cum quæstio hæc amplius Caussæ impedimento minime foret, existimabant Postulatores paucis ad disceptationem virtutum devenieadum, sed cum ex Animadversionibus Fidei Promotoris dubitari comperissent Dei Famulum aliqua litteris consignasse opuscula, quæ nunquam fuerant a Sacrorum Rituum Congregatione perpensa, hinc novum obstaculum, quod maturum Caussæ exitum forsan retardaret, rati superveniisse, ut illud omnino removerent, curarunt ostendere nunquam Dei Servum animum ad opuscula conscribenda appulisse; horum tamen conatus tanti non fuere, ut a sententia Fidei Promotoris Eminentissimos removerent Patres, qui Mediolanensi Archiepiscopo, & Papiensi Episcopo dedere in mandatis, ut Mediolani, Somaschæ, & Papiæ quamdiligenter in tabulariis perquirerent, num in ipsorum pluteis pulverem inter ac tineas opuscula hæc delitescerent [3].

Interim dum hæc aguntur, Cardinalis Colloredus moritur, eique Cardinalis de Abdua sufficitur, qui etsi quidquid diligentiarum, & studii Archiepiscopus Mediolanensis, & Episcopus Papiensis pro eisdem inveniendis opusculis adhibuissent, in Sacra Congregatione enarrasset, nihilominus EE. Patres, ne in re tanta aliquid oscitanter esset factum, eidem Cardinali comisere, ut per litteras Archiepiscopum Mediolanensem, & Episcopum Papiensem quid in laudatis perquirendis opusculis factu opus esset, edoceret, quod præstare statim ipse satagit: verum eum & in hac nova perquisitione nil esset adinventum, censuerunt tandem prudentissimi Patres ob non inventa opuscula ulterius Caussæ cursum non esse retardandum [4].

His ita constitutis, XIII. Kalendas Januarii MDCCXVIII. Congregatio Antepræparatoria in Ædibus [5] Cardinalis de Abdua fuit habita; sed cum in ista Congregatione non unus fuerit doctissimorum Suffragatorum sensus circa responsum illud Sacræ Congregationis, quo fuerat declaratum, ut in disputando de virtutibus ratio haberetur de antiquo cultu, qui superioribus temporibus HIERONYMO fuerat exhibitus, Cardinalis Priolus loco Cardinalis de Abdua in Ponentem constitutus apud eamdem Congregationem, ut dictum responsum clarius explicaretur, institit; hinc III. Nonas Februarii MDCCXX. Sacra Congregatio respondit unumquemque ex doctissimorum Suffragatorum liberam potestatem habere uti argumentis ex cultu jam HIERONYMO præstito deductis ad testium imbecillitatem corroborandam [6].

At cum etiam ambigendum videretur de hujusmodi decreti sensu, supplices Postulatores

1 *Cit. Fact. concord.* §. 10.
2 *Cit. Fact. concord.* §. 11.
3 *Cit. Fact. concord.* §. 12.
4 *Cit. Fact. concord.* §. 13.
5 *Cit. Fact. concord.* §. 14.
6 *Cit. Fact. concord.* §. 15.

tores Benedicto PP. XIII. preces exhibuerunt, ut quid hac in parte agendum auctoritate sua statueret; declaravit Summus Pontifex per Prosperum de Lambertinis tunc Fidei Promotorem in hac Caussa incedendum adinstar illarum, in quibus Casus, qui exceptus dicitur, fuerat jam probatus [1].

Hoc reportato responso, XII. Kalendas Octobris MDCCXXIX. cura Petri Cardinalis Ottoboni Congregatio [2] Praeparatoria fuit convocata. Fere in mensibus paucis Benedictus PP. XIII. e vivis discessit, & Ecclesiam gubernare ac regere coepit Clemens PP. XII., qui cum animadvertisset multa a Sacrorum Rituum Congregationis disciplina, & Urbani PP. VIII. decretis omnino aliena per laudatum Pontificem indulta fuisse, EE. Cardinalibus Barberini, Zondadari, & Lambertini, atque Fidei Promotori, & Sac. Rituum Congregationis Secretario demandavit, ut viderent, an convenientius foret Caussas hasce omnes ad pristinum statum reducere; hi diu multumque provida consideratione deliberantes censuere quoad Caussam HIERONYMI rescriptum Benedicti PP. XIII. esse servandum [3].

Tunc ut novum ex quibusdam Processibus per Ordinarios locorum anno MDCX. & MDCXV. exaratis Caussae huic accederet, emolumentum prudentissimi Postulatores operam suam summo conatu contulere ut Sacrorum Rituum Congregatio illos ad juris regulas fuisse compilatos recognosceret [4]. Post haec III. Kalen. Decembris MDCCXXXV. idem Petrus Cardinalis Ottoboni alteram Congregationem habuit Praeparatoriam [5], in qua cum cognovisset recto tramite ad exoptatam metam Caussam tendere, nil diligentiarum, ac studii omisit, ut quam primum coram Clemente PP. XII. Generalia Comitia indicerentur.

VENETA, SEU MEDIOLANEN.

Beatificationis, & Canonizationis Ven. Servi Dei HIERONYMI ÆMILIANI Clericorum Regularium Congregationis Somaschae Fundatoris.

FACTUM CONCORDATUM.

1 „ VEN. Servus Dei HIERONYMUS ÆMILIANUS Venetiis nobili genere „ natus anno 1481. decessit cum fama sanctitatis anno 1537. die 8. Februarii in oppido Somaschae Mediolanen. Dioecesis, „ unde Congregatio Clericorum Regularium „ ab ipso instituta nomen sumpsit.

2 „ Invalescente vero eadem sanctitatis fama pluribus in locis, ac civitatibus cultu „ etiam publico cum titulo BEATI absque Ordinariorum contradictione venerationem „ obtinuit, unde super his fuerunt de anno „ 1614. Venetiis [6], Tarvisii [7], Bergomi [8], Bri-

1 *Cit. Fact. concord.* §. 16.
2 *Cit. Fact. concord.* §. 17.
3 *Cit. Fact. concord.* §. 18.
4 *Cit. Fact. concord.* §. 19.
5 *Cit. Fact. concord.* §. 20.
6 Venetiae urbs Italiae inter stagna Hadriatica, condita eo tempore, quo Attila Rex Hunnorum Aquilejam evertit anno CCCCXXI.. Caput Reipublicae Venetae, emporium maximum ab omnibus nationibus frequentatum, cum armamentario, & portu percelebri. Improbus esset labor omnes recensere scriptores, qui celebris hujus civitatis, & Reipublicae laudes commemorarunt, sed prae omnibus sit unus Petrus Bembus S. R. E. Cardinalis, qui 12. libris Venetam historiam graphice, eleganterque descripsit, qui typographicis formis impressi fuere Venetiis 1551., Basileae 1557., & Argentinae 1611.
7 Tarvisium a Venantio Fortunato Taurisium nuncupatum, urbs Venetae Ditionis, cujus imperio paret ab anno MCCCXXXVI. Marchae Tarvisinae caput, jacet ad Silim flumen; nomen accepit a tauro bestia, quod indigenae illi, qui ab Antenore cum ad Italiam ex Troja appulit ex suis sedibus sunt exturbati, taurum quemdam ferum dimiserunt, ut ubi ille consisteret, urbem sibi novam conderent. Videatur Joannes Bonifacius *in historia Tarvisina* italico sermone conscripta *Trevigi* 1591., Bartholomaeus Burchelati in *historiae Tarvisinae promptuario Tarvisii* 1616., & Ferdinandus Ughellus de ejus Episcopis *in Italia sacra tom.* 5.
8 Bergomum urbs Venetiis in Cenomanis inter flumen Brembum, & Serium condita Catone teste ab Orobiis una cum Como, & Foro Licinii. De ea agunt Antonius Bellafinus *de origine, & temporibus urbis Bergomi Venetiis* 1532., Philippus Cluverius *in Italia antiqua lib.* 5., *& in Germania antiqua lib.* 1. *cap.* 7., Achilles Musius *Theatrum sex partibus distinctum*, quo illustrium Bergomatum monumenta referuntur, Marius Mutius *Istoria Sacra Bergomi* italico idiomate exarata, Bartholomaeus Peregrinus *de antiquis Bergomi monumentis*, & Ferdinandus Ughellus, qui in *tom.* 4. *Italiae sacrae* agit de ejus Episcopis.

„ Brixiæ [1], Papiæ [2], & Mediolani [3] auctoritate Ordinaria Processus constructi, quibus attentis, ad supplicationem Reverendissimi Patriarchæ, & Serenissimæ Reipublicæ Venetiarum, necnon Congregationis Clericorum de Somascha, signata fuit a san. mem. Gregorio XV. sub die 26. Maii 1623. Commissio super introductione Caussæ, & a Sacra Rituum Congregatione fuerunt postmodum expeditæ litteræ remissoriales directæ, nempe sub die 4. Novembris ejusdem anni 1623. Mediolanum, Brixiam, Tarvisium, & sub die 3. sequentis Julii Venetias, & sub die 29. Januarii 1625. Bergomum, & sub die 23. Aprilis 1625. Papiam, & demum sub die 20. Augusti 1627. ad oppidum Somaschæ.

3 „ Earum vigore fabricati fuerunt septem Processus, quibus ad Sacram Congregationem Rituum delatis, & servatis servandis apertis, ac deinde per bo. me. Joannem Baptistam Coccinum, Philippum Pirovanum, & Clementem Merlinum tres antiquiores Sacræ Rotæ Auditores, ut tunc moris erat, examinatis, prodiit tandem de anno 1630. eorumdem Relatio ad san. mem. Urbanum VIII., in qua censuerunt: *Constare de prædictorum Processuum validitate, ac rituali testium examine, necnon de probatione, ac relevantia virtutum, & miraculorum, Caussamque in eo statu versari, ut quandocumque Sanctitati Suæ placuisset, posset ad ulteriora procedi.*

4 „ Verum proposito in Sacra Rituum Congregatione die 26. Septembris 1631. per clar. mem. Cardinalem Cæsarinum [4], olim hujusmodi Caussæ Relatorem dubio super dictorum Processuum validitate, Sacra Congregatio censuit, testes decem & septem in Mediolanen. Processu, quatuor in Veneto, & tres in Bergomen., tamquam minus sufficienter interrogatos, esse nulliter examinatos, denegata etiam sanatione petita ex gratia sub die 10. sequentis Januarii, & insuper decrevit, eorumdem collationes, & auscultationes esse iterum faciendas, servata omnino forma litterarum remissorialium, & compulsorialium antea transmissarum, & ad hunc effectum alias concessit remissoriales expeditas 10. Aprilis 1632.

5 „ Hac nova collatione, & auscultatione peracta, priusquam in Sacra Rituum Congregatione dubium validitatis iterum proponeretur, de mandato Sanctissimæ Inquisitionis in Congregatione habita coram san. mem. Innocentio X. die 12. Februarii 1654. interdicta fuit Superioribus Congregationis Clericorum Somaschensium continuatio cultus, qui, non contradicentibus

---

1 Brixia urbs Transpadanæ regionis a Cenomanis, qui post Insubres in Italiam venerunt, prope Melam flumen ædificata. De hac civitate consule, si lubet, Eliam Capreolum Jurisconsultum in *Chronico*, sive *historia Brixianorum Brixiæ* 1519., Philippum Cluverium *in Italia antiqua lib.1. cap.6.*, Ascanium Martinengum Canonicum Regularem Lateranensem *de Brixiensis Ecclesiæ nobilitate*, & Alexandrum Totti *Monumenta urbis, & agri Brixiensis antiqua*.

2 Papia, seu Flavia Papia ab antiquis Ticinum dicta, urbs Insubriæ ad Ticinum flumen, a quo nomen accepit, condita ante ipsum Mediolanum a Liguribus, Levis, & Maricis; dum in Italia imperium Longobardorum stetit caput sedesque Regni hæc urbs fuit habita: videatur Bernardus Saccus in *Ticinensi historia*, sive *de rebus italicis*. *Papiæ* 1565.

3 Mediolanum urbs Insubriæ amplissima Ducatus hujus nominis caput. Ædificata fuit anno CCCXCV. post Romam conditam a Gallis Insubribus, & appellata a nomine urbis, quam reliquerunt in Gallia, quamvis non desint, inter quos principem locum tenent Sanctus Ambrosius Episcopus Mediolanensis, & Sidonius Apollinaris, qui a sue media parte lanata hanc Urbem Mediolanum nuncupatam putent. Ex hac originem traxit Statius Cæcilius Poeta comicus: qui de hac celeberrima urbe scripsere non juvat commemorare; ipsa enim excellentium auctorum copia inopes nos facit, cum notarum angustia in longum sermonem protrahere non sinat.

4 *Alexander Cæsarinus* Romanus ab Urbano PP. VIII. III. Kalendas Septembris MDCXXVII. sacra Purpura ornatus, primo S. Mariæ in Dominica Diaconiam obtinuit, deinde S. Eustachii, tum S. Mariæ in Via lata, VI. Kalendas Maii MDCXXXVI. ab eodem Pontifice Episcopus Viterbiensis renunciatur, cum illam Ecclesiam annis duobus rexisset, ac ea in urbe Clericorum Seminarium constituisset, Episcopatum dimisit, Romamque concessit, ubi repentina angina correptus obiit VIII. Kalendas Februarii MDCXLIV., sepultusque fuit ad S. Mariam in Aracœli in Familiæ sepulcro.

„ tibus Ordinariis ab annis nonaginta septem
„ ante decreta generalia Urbani PP. VIII.,
„ prædicto Servo Dei pluribus in locis præ-
„ stari consueverat, cui quidem decreto
„ absque contradictione Congregationis So-
„ maschæ, & omissa discussione Casus ex-
„ cepti, in quo Caussa versabatur, statim
„ paritum fuisse constat.

6 „ Nam die 13. Novembris 1663. signa-
„ ta per san. mem. Alexandrum VII. Com-
„ missione reassumptionis Causæ, & subin-
„ de relatis in Sacra Rituum Congregatione
„ Processibus remissorialibus Mediolani, &
„ in Urbe super non cultu fabricatis, ea-
„ dem Sacra Congregatio sub die 15. Janua-
„ rii 1667., proponente clar. mem. Cardi-
„ nali Antonio Barberino [1], respondit: *Con-*
„ *stare de sufficienti paritione decretis san.*
„ *mem. Urbani VIII., & procedi posse ad*
„ *ulteriora in Caussa, si Sanctissimo pla-*
„ *cuerit*, qui die 5. sequentis Februarii de-
„ cretum approbavit.

7 „ Reassumptis postea Processibus olim
„ auctoritate Apostolica factis, & vigore lit-
„ terarum remissorialium anno 1623. expe-
„ ditarum, de novo collationatis, & auscul-
„ tatis, propositum tandem fuit per clar. me.
„ Cardinalem Brancatium [2] in locum clar.
„ me. Cardinalis Antonii Barberini absen-
„ tis dubium: *An constet de validitate Pro-*
„ *cessuum, testes sint in eis rite, & recte*
„ *examinati, & jura legitime compulsata*
„ *in casu &c.*, & Sacra Congregatio sub
„ die 21. Junii 1670. censuit prævia si-
„ natione, constare, & posse procedi ad ul-
„ teriora, si Sanctissimo placuerit, prout
„ san. mem. Clemens X. eadem die sanavit,
„ & annuit.

8 „ Anno vero sequenti 1671. die 14.
„ Martii san. mem. Clemens X. benigne an-
„ nuit, ut Caussa proponeretur in Sacra
„ Rituum Congregatione super dubio: *An*
„ *constet de virtutibus, tam Theologalibus,*
„ *quam Cardinalibus &c.*

9 „ Cum vero quædam miracula ad inter-
„ cessionem præfati Servi Dei post absolutos
„ antiquos Processus contigisse diceretur,
„ alius novissime Processus, præviis litteris
„ remissorialibus, confectus fuit in Diœcesi
„ Mediolanen., quo ad Sacram Rituum Con-
„ gregationem delato, & servatis servandis
„ aperto, & a clar. mem. Cardinali Colum-
„ na, loco claræ pariter memoriæ Cardina-
„ lis Vidoni Ponentis in Congregatione ha-
„ bita die 27. Januarii 1680. relato, prodiit
„ responsum: *Constare de illius validitate,*
„ *& testes in eo fuisse rite, & recte exami-*
„ *natos*, san. mem. Innocentio XI. subinde
„ annuente die 6. sequentis Februarii.

10 „ In hoc Causæ statu supplicarunt Po-
„ stulatores pro reintegratione publici cul-
„ tus olim Servo Dei usque ad annum 1654.
„ exhibiti, ac, ut dictum est, absque discus-
„ sione Casus excepti de mandato Sanctis-
„ simæ Inquisitionis prohibiti, & Sacra Con-
„ gregatio ad relationem san. mem. Clemen-
„ tis XI. tunc Cardinalis [1], & hujusmodi
„ Causæ Ponentis sub die 18. Aprilis 1693.

K res-

1 *Antonius Barberinus* Urbani PP. VIII. fratris filius ab eodem Pontifice VIII. Idus Februarii MDCXXVIII. Cardinalis declaratur; Diaconiam Sanctæ Mariæ in Aquiro obtinuit, quam postea commutavit cum illa S. Agathæ in Suburra, demum cum alia S. Mariæ in Via lata. Presbyteris postea adscriptus Cardinalibus habuit Titulum Sanctissimæ Trinitatis in monte Pincio; VI. Idus Octobris MDCLX. Episcopus Tusculanus renuntiatur, hinc Prænestinus, deinde Portuensis, ac tandem Ostiensis; obiit Romæ sub Innocentio PP. XI.

2 *Franciscus Maria Brancatius* Neapolitanus ex Episcopo Caputaquensi VI. Kalendas Decembris MDCXXXIII. ab Urbano PP. VIII. Cardinalis eligitur, Basilicæque SS. duodecim Apostolorum Titulo cohonestatur, ex quo optavit Titulum Sancti Laurentii in Lucina: inde ad Episcopos Cardinales transiens fit primum Episcopus Sabinensis, deinde Tusculanus: obiit sub Clemente PP. X.

3 *Joannes Franciscus Albani* Caroli Albani Urbinatensis, & Elenæ Mosca Pisaurensis filius, a primæva ætate talia virtutum specimina dedit, ut de illo non solum sperare, sed etiam confidere possent sui ad summos Ecclesiæ, & Reipublicæ honores firmiori ætate perventurum, ita enim litterarum studiis incubuit, ut nedum Philosophicas, Theologicasque scientias, ac universam Jurisprudentiam hauserit, sed eloquentiæ, & politioribus litteris quammaxime deditus, Latinum, Græcumque sermonem perfecte didicerit. Inter Romanæ Curiæ Præsules adscriptus Civitates Reatinam, & Urbemveterem, ac Sabinæ Provinciam justissime, sanctissimeque est moderatus. Romam reversus, primum Vicarius, deinde Canonicus Vaticanæ Basilicæ constituitur, ac tandem mortuo Cardinali

„ respondit: *Non esse concedendum reintegrationem publici cultus, sed de eo habendam esse rotionem in ulteriori examine Caussæ, & præsertim in discussione dubii super virtutibus*; quod quidem decretum a san. mem. Innocentio XII. sub die 16. sequentis Maii probatum fuit.

11 „ In Caussæ Relatorem subrogato die 26. Januarii 1701. clar. mem. Cardinali Colloredo, & præmissa nonnullarum Servi Dei epistolarum revisione in Congregatione habita die 6. Martii 1706. probata cum clausula, quod de iis habenda sit ratio suis loco, & tempore, annuente san. mem. Clemente XI. die 15. ejusdem mensis. Cum successive de rescripti, ac sanationis obtentæ super validitate examinis testium dicta die 21. Junii 1700. subsistentia dubitatum fuerit, tum ex defectu jurisdictionis, ex quo in Commissione reassumptionis Caussæ sub die 13. Novembris 1663. a san. mem. Alexandro VII. signata, talis facultas concessa non videretur, tum ex vitio subreptionis, & obreptionis, eo quod tunc expositum non fuerat, die 26. Septembris 1631. actum alias fuisse in eadem Sacra Rituum Congregatione de prædictorum Processuum validitate, & rejectione dictorum viginti quatuor testium, die 4. Augusti 1708. Sac. Congregatio vigore specialis rescripti a san. me. Clemente XI. obtenti, re mature examinata, ac audito Domino Advocato Consistoriali Joanne Baptista Bottino Archiepiscopi Myrensis Fidei Promotoris Coadjutore, & subinde audito pariter R. P. Prospero de Lambertinis, tum pariter Coadjutore dicti Archiepiscopi, rejecto unanimibus suffragiis asserto defectu jurisdictionis, respondit: *prævia sanatione, si Sanctissimo placuerit, posse procedi ad ulteriora*, & san. mem. Clemens XI. benigne sanavit, & annuit die 9. Februarii 1709.

12 „ Submotis hujusmodi difficultatibus; construxerunt Postulatores informationem, & summarium super dubio virtutum Servi Dei, cumque in Animadversionibus desuper compilatis per D. Promotorem ex depositione testis ibidem indicati suspicari posset, non nulla opuscula a dicto Servo Dei fuisse conscripta, quorum propterea revisio præliminariter fieri deberet ad formam decretorum generalium *in §. præterea*, atque exponentibus Postulatoribus, dictum Servum Dei nulla opuscula edidisse, ac proinde supplicantibus Sacræ Congregationi, ut rescribere dignaretur, ut ad ulteriora in disputatione dubii super virtutibus procederetur, die 19. Februarii 1707., referente eodem clar. mem. Cardinali Colloredo, eadem Sacra Congregatio rescripsit. *Scribatur Eminentissimis Archiepiscopo Mediolanensi, & Episcopo Papiensi pro nova diligentia in archiviis Mediolani, Somaschæ, & Papiæ, & hic etiam Romæ moneantur Patres denuo perquirere*, annuente san. mem. Clem. XI. die 26. ejusdem mensis Februarii.

13 „ His omnibus adimpletis, absque eo quod perquisitum opusculum reperiri potuerit, subrogato clar. me. Cardinali de Abdua [1] in Caussæ Relatorem post obitum clar. mem. Cardinalis Colloredi, verbum fecit in Sacra Congregatione die 22. Martii 1710. super diligentiis tunc factis a Postu-

nali Slusio, Secretarius Brevium declaratur, quo in munere non solum laboris patientem, in pauperes effusum, in amicos liberalem sese ostendit, verum etiam viros quosque scientia, & eruditione præstantes caros habuit, summisque prosequutus est beneficiis. Quibus viri virtutibus Alexander PP. VIII. permotus Idibus Februarii MDCXC. illum ad Cardinalitiam evexit dignitatem, donavitque Diaconia Sanctæ Mariæ in Porticu, ex qua transitum fecit ad illam Sancti Adriani in foro boario. Post Innocentii PP. XII. mortem, VIII. Kalendas Decembris MDCC. Summus Pontifex proclamatur sub nomine Clementis PP. XI. annos natus unum & quinquaginta. Heroica ipsius gesta in Pontificatu exponere, ut brevitati consulamur, dolenter omittimus; obiit bonorum omnium mœrore XIV. Kalendas Aprilis MDCCXXI.

1 *Ferdinandus de Abdua* vir pluribus ornatus virtutum meritis, qui Legatum Apostolicum penes Jacobum II. Angliæ Regem gesserat, atque ex ea regione rebellantibus hæreticis personatus aufugerat, ab Alexandro PP. VIII. Idibus Februarii MDCXC. in Cardinalium Collegium cooptatus Titulum habuit S. Clementis, hinc S. Balbinæ, postea S. Petri ad Vincula: obiit Romæ Episcopus Tusculanus VI. Kalendas Februarii MDCCXIX.

„ stulatoribus, & Sacra Congregatio respondit, quod fierent novæ diligentiæ juxta instructionem per eumdem Reverendissimum Cardinalem Ponentem dandam: factisque tandem diligentiis ad formam instructionis, idem Reverendissimus Cardinalis de Abdua Ponens eas retulit in Congregatione habita 18. Augusti 1714., & audito Promotore Fidei, responsum fuit, procedi posse ad ulteriora, si Sanctissimo videbitur, & fa. me. Clemens XI. die 5. Octobris sequentis decretum approbavit.

14 „ Quibus ita præmissis, die 20. Decembris anni 1618. super dubio heroicarum virtutum habita fuit Congregatio Antepræparatoria in ædibus ejusdem clar. me. Cardinalis de Abdua, quo e vivis sublato, subrogatus fuit in Caussæ Relatorem sub die 11. Februarii anni immediate sequentis clar. pariter mem. Cardinalis Priolus [1].

15 „ In dicta Congregatione Antepræparatoria habita coram clar. mem. Cardinali de Abdua variæ insurrexerunt difficultates super intelligentia supra memorati rescripti Sacræ Congregationis Rituum Ordinariæ editi die 18. Aprilis anni 1693., juxta quod demandabatur, ut de antiquo, & longævo cultu erga Ven. Dei Famulum præstito, ratio haberetur in ulteriori examine Caussæ, & signanter in dubio virtutum, quapropter recurrentibus Postulatoribus ad eamdem Sacram Congregationem Rituum Ordinariam pro declaratione præfati rescripti, referente eodem clar. mem. Cardinali Priolo sub die 3. Februarii anni 1720., resolutio prodiit: *Ad mentem*, & mens ea fuit, *quod unusquisque in Caussa suffragaturus possit, aut non possit, prout unicuique sua conscientia suggesserit, uti tam cultu, quam ceteris documentis ad effectum coadjuvandi defectum testium oculatorum super dubio virtutum.*

16 „ Post obitum clar. mem. Cardinalis Prioli, me subrogato in Caussæ Relatorem [2] sub die 21. Augusti ejusdem anni 1720., dubitarunt Postulatores, an ex mox relata Sacræ Congregationis Rituum resolutione, adhuc satis clara esset intelligentia antiqui rescripti anni 1693., unde recursum habuerunt pro opportuniori remedio ad san. mem. Benedictum XIII., a quo per medium Reverendissimi Cardinalis Lambertini tunc Fidei Promotoris, ad quem preces Postulatorum remiserat indultum, sive decretum per hæc verba obtinuerunt: *Sanctissimus Dominus Noster attento tenore rescriptorum hac in Caussa editorum, de quibus in hoc supplici libello, aliisque serio ponderatis circumstantiis, benigne indulsit, ut in eadem super dubio virtutum procedatur quoad probationes, uti Sacra Congregatio procedere consuevit in Caussis antiquis, in quibus præcessit approbatio Casus excepti a decretis san. mem. Urbani VIII.*

17 „ Die 20. Septembris 1729. in Palatio Apostolico Vaticano habita fuit Congregatio Præparatoria super eodem dubio virtutum heroicarum.

18 „ Post gloriosam assumptionem SS. D. N. Clementis XII. ad Cathedram Pontificiam, deputata fuit ab eodem Sum. Pontifice Congregatio particularis Reverendissimorum Cardinalium Barberini [3], Zondedarii [4], & Lambertini, necnon R. P. Secretarii, & Fidei Promotoris, ad effe-

„ ctum

1 *Aloysius Priolus* Venetus eum diu, maximaque cum laude difficile Auditorum Rotæ munus functus esset, xv. Kalendas Junii MDCCXII. a Clemente PP. XI. inter Presbyteros Cardinales fuit relatus. Titulum habuit S. Marcelli, ex quo optavit Titulum S. Marci: prudentia, & morum integritate excelluit: obiit Romæ IV. Idus Martii MDCCXX., sepultus in templo S. Marci.

2 *Petrus Otthobonus* Venetus ab Alexandro PP. VIII. ejus Patruo magno VII. Idus Novembris MDCLXXXIX. declaratur S. R. E. Cardinalis, donaturque Diaconia Sancti Laurentii in Damaso. A Christianissimo Galliarum Rege Protector illius Regni est renunciatus, & maximis muneribus, ditissimisque beneficiis auctus est: obiit Romæ Episcopus Ostiensis Sacri Collegii Decanus Pridie Kalendas Martii MDCCXL.

3 *Franciscus Barberinus* ab Alexandro PP. VIII. Idibus Novembris MDCXC. Diaconus Cardinalis S. Angeli in foro piscium declaratur: obiit Romæ Episcopus Ostiensis, & Veliternus XVI. Kalendas Septembris MDCCXXXVIII.

4 *Antonius Felix Zondedarius* maximis in Romana Curia functus muneribus a Clemente PP. XI., XV. Kalendas Junii MDCCXII. inter Purpuratos Patres adscribitur, Tituloque S. Praxedis insignitur: obiit Senis X. Kalendas Decembris MDCCXXXVII.

„ ctum signanter examinandi: *Se molti rescritti ottenuti dal defonto Pontefice spettanti alle Cause di Beatificazione, e Canonizazione, come contrarj direttamente a' decreti della sa. me. di Urbano VIII., & allo stile della Sagra Congregazione de' Riti si debbano rivocare da Nostro Signore, con rimettere le Cause nell'antico piede, e ordine osservato per tanti anni dalla stessa Sagra Congregazione, ò pure prendersi altro temperamento.* Eademque Congregatione particulari facta die 17. Sept. anni 1730. in ædibus Reverendissimi Cardinalis Barberini, inter alia indulta concessa a san. mem. Benedicto XIII., examinatum fuit etiam mox superius relatum, editum in Caussa Vener. Servi Dei, & prodiit resolutio: *Quoad Caussam Ven. Servi Dei* HIERONYMI ÆMILIANI *servandum esse rescriptum san. me. Benedicti XIII.*, eamdemque resolutionem Sanctissimus Dominus Noster die 18. ejusdem mensis approbavit.

19 „ Quia vero Postulatores in examine dubii super virtutibus utebantur nonnullis Processibus auctoritate Ordinaria factis ab annis 1610., & 1615., de quorum validitate per Sacram Rituum Congregationem approbata non constabat, ideo obtenta die 13. Februarii 1734. dispensatione ab interventu Consultorum, cui Sanctissimus annuit die 6. Martii, in Sacra Congregatione Rituum Ordinaria die 17. Julii ejusdem anni 1734. proposui dubium: *An constet de validitate eorumdem Processuum auctoritate Ordinaria factorum*, quod affirmative resolutum fuit, & Sanctitas Sua annuit die 20. ejusdem mensis.

20 „ Tandem die 29. Novembris anni 1735. habita fuit alia Congregatio Præparatoria in Palatio Quirinali.

21 „ Rebus ita dispositis, dubium jamdiu subscriptum a clar. mem. Cardinali de Abdua, nempe: *An constet de virtutibus Theologalibus, Fide, Spe, & Caritate in Deum, & proximum, & quatuor Cardinalibus, Prudentia, Justitia, Fortitudine, & Temperantia, earumque annexis in gradu heroico, in casu &c.* coram S. V. in generali Congregatione proponam.

P. Cardinalis Otthobonus Caussæ Ponens.

In his Generalibus Comitiis adeo fulgor virtutum BEATI VIRI clarius effulsit, ut VIII. Kalendas Septembris MDCCXXXVII. Clemens PP. XII. easdem auctoritate sua firmare non dubitaverit [1]; cujus rei fama Veneti commoti ferventius illustris Concivis patrocinium, dum adversa premebantur valetudine, expostulare cœpere, ad quorum humilem, ac supplicem obsecrationem Deus Optimus Maximus plura prodigia edere non est dedignatus.

Tunc Caussæ Postulator, qui nullam occasionem præterire sinebat; ut quamprimum Beatitatis honores eximio Parenti tribuerentur, apud Sacrorum Rituum Congregationem egit, ut litteras remissoriales Venetias ad Processus super hisce miraculis exarandos mitterentur: hinc VI. Kalendas Julii MDCCXXXVIII. Eminentissimi Patres litteras dedere Patriarchæ Venetiarum, & Episcopis Caurlen., & Civitatis Novæ, ut ad examen revocarent, qui de hujusmodi miraculis testimonium dicere possent [2]: at cum Episcopus Civitatis Novæ primum plurimis esset distentus negociis, ac tandem ex Venetiarum urbe abierit, hinc partes Episcopi Civitatis Novæ opportuit per Eminentissimos Patres III. Nonas Februarii MDCCXXXIX. per novas remissoriales litteras committi Episcopo Arboren., qui cum aliis judicibus manum operi statim admovit, & quambrevissime ad finem, ac complementum Acta ipsa [3] perduxit.

Quæ cum Romam fuissent transmissa Petrus Cardinalis Otthobonus provida deliberatione effecit, ut eorumdem validitas in disputationem veniret in Sacrorum Rituum Congregatione X. Kalen. Februarii MDCCXL., cujus Congregationis sententia secunda Postu-

1 *Ex secundo Fact. concord. §. 1.*

2 *Loco cit.*

3 *Cit. Fact. concord. §. 2.*

ſtulatoribus fuit ; verum cum intra paucos dies Clemens PP. XII. extrema infirmitate correptus in ſenectute bona diem clauſerit extremum , non potuit auctoritate ſuâ roboris firmitatemCongregationis ſententiæ adiicere, hoc tamen benigne præſtitit æternæ mem. Pontifex Benedictus PP.XIV. VII. Kalendas Septembris paulo poſt [1] quam ad Petri Solium , virtute duce , fuerat ſublimatus , qua etiam die ne optima Cauſſa diu ſiſteret , Angelum Cardinalem Quirinum [2] in novum Cauſſæ Ponentem elegit : Petrus etenim Otthobonus , dum ipſa Comitia Pontificia habebantur, mortem cum vita commutaverat .

His igitur ſic conſtitutis , vigilantiſſimi Poſtulatores ad ea omnia comparanda , quæ ad judicium rite recteque ſubeundum requirebantur , cogitationes contulerant , cum Cardinalis Quirinus Brixiam petiit (illius enim Urbis Epiſcopus erat) proindeque alium in Ponentem conſtitui fuit neceſſe , ut de Cauſſa agi in Sacra Rituum Congregatione poſſet; hoc munus Cardinali Gentili [3] Pridie Nonas Februarii MDCCXLII, Pontifex demandavit [4] . Hic omni cogitatione , curaque in negocium hujuſmodi incumbens; v. Kal. Maii MDCCXLV. propriis in ædibus Congregationem Antepræparatoriam [5] habuit , in qua in quæſtionem fuere revocata non ſolum ea miracula , de quibus Acta paucos ante annos Venetiis fuerant exarata , verum & alia , quæ ex antiquis eruebantur Proceſſibus : hinc ut primo quoque tempore Beatitatis honore HIERONYMUS afficeretur , VI. Kalendas Decembris in Quirinali Præparatoriam Congregationem [6] curavit indicendam, ex qua cum evidentiſſimis ſignis , & argumentis nullo obſtaculo cognoviſſet proſperum fauſtumque judicii curſum remorandum, obtinuit , ut EE. Patrum , & RR. Suffragatorum Pridie Kalendas Februarii MDCCXLVII. Generalis Conventus [7] coram doctiſſimo Pontifice celebraretur , in quo prudentiſſimus Pontifex ſententiam ſuam diſtulit aperire , ut lumen ab eo , a quo omne bonum deſcendit expoſtularet ; idque precibus , orationibuſque præſtitit ad IX. Kal. Maii MDCCXLVII., quo invariabili decreto conſtituit duas , de quibus quæſtio fuerat , ſanationes inter miracula eſſe recenſendas .

VENETA, SEU MEDIOLANEN.

Canonizationis Venerabilis Servi Dei
HIERONYMI ÆMILIANI
Congregationis Somaſchæ
Fundatoris.

FACTUM CONCORDATUM.

1 „ POſtquam ſan. mem. Clemens XII. „ ſub die 25. Auguſti anni 1737. de- „ cretum ediderat ſuper approbatione he- „ roicarum virtutum Ven. Servi Dei HIE- „ RONYMI ÆMILIANI Congregationis Somaſ- „ chæ Fundatoris , cum ſupervenerint in „ civitate Venetiarum nonnulla miracula ad „ interceſſionem ejuſdem Ven. Servi Dei ab „ Altiſſimo patrata , Cauſſæ Poſtulator die „ 21. Junii 1738. humiles porrexit preces „ in Sacra Rituum Congregatione inſtans pro „ conceſſione conſuetarum litterarum re- „ miſſorialium dirigendarum Reverendiſſi- „ mo Patriarchæ Venetiarum , & Epiſco- „ pis Caurlen. , & Civitatis Novæ ad effe- „ ctum

1 *Cit. Fact. concord.* §. 5.

2 *Angelus Maria Quirinus* Venetus primum Archiepiſcopus Corcyrenſis , deinde Epiſcopus Brixienſis , VI. Kalendas Decembris MDCCXXVII. a Benedicto PP. XIII. Cardinalis declaratur Tituli S. Auguſtini, ex quo optavit Titulum S. Marci , quod poſtea retinens in Commendam petiit Titulum S. Praxedis . A Clemente PP. XII. Bibliothecarius Apoſtolicus ob ejus ſingularem eruditionem renuntiatur .

3 *Antonius Xaverius Gentili* Romanus , cum a Clemente PP. XII. ad graviſſimum Datarii munus fuiſſet aſſumptus , ab eodem Pontifice VIII. Kalendas Octobris MDCCXXXI. Cardinalis Tituli S. Stephani in monte Cælio conſtituitur , qua in Eccleſia pius chriſtianæ antiquitatis inveſtigator corpora SS. Martyrum Primi , & Feliciani , quæ per tot ſecula delituerant , feliciter e terræ viſceribus effodit . Quæ ſacra monimenta in aram ære ſuo magnifice extructam , ſuaque manu conſecratam locanda curavit .

4 *Cit. Fact. concord.* §. 6.

5 *Cit. Fact. concord.* §. 7.

6 *Cit. Fact. concord.* §. 8.

7 *Cit. Fact. concord.* §. 9.

„ ctum construendi Apostolicum Processum „ super iisdem miraculis, quas eadem Sa- „ cra Congregatio concessit cum termino „ unius anni, superaccedente benigno assen- „ su san. mem. Clementis XII. die 26. ejus- „ dem mensis Junii prædicti anni 1738.

2 „ Ob varia legitima impedimenta Epi- „ scopi Civitatis Novæ, qui nunquam inte- „ resse potuerat præsentationi, & aperitio- „ ni earumdem litterarum remissorialium, „ quæ adhuc clausæ, & sigillatæ remane- „ bant, & subinde a civitate Venetiarum „ discesserat, Postulator obtinuit a Sacra „ Rituum Congregatione die 31. Januarii „ 1739. in locum ejusdem Episcopi Civi- „ tatis Novæ, subrogari Episcopum Arbo- „ ren. cum omnibus, & singulis clausulis, „ & facultatibus, quæ legebantur in litte- „ ris remissorialibus jam antea expeditis cum „ termino alterius anni, & san. mem. beni- „ gne annuit die 3. subsequentis mensis Fe- „ bruarii ejusdem anni 1739.

3 „ Constructo eodem Processu, eoque „ ad Urbem delato, ut moris est, clauso, „ & sigillis obsignato, die 5. Sept. 1739. „ Sacra Rituum Congregatio ad instantiam „ Postulatoris indulsit, illum, servatis ser- „ vandis, aperiri, annuente die 11. ejus- „ dem mensis, & anni eodem san. mem. „ Clemente XII., prout successive fuit aper- „ tus.

4 „ Die 28. Novembris anni 1739. Sa- „ cra Congregatio Rituum ad preces Po- „ stulatoris concessit, ut dubium super va- „ liditate ejusdem Processus proponi posset „ in Congregatione Ordinaria absque inter- „ ventu Consultorum, & idem san. mem. „ Clemens XII. die 4. mensis Decembris be- „ nigne annuit.

5 „ Proposito a cla. mem. Cardinali Ot- „ thobono tunc præsentis Caussæ Relatore, „ sive Ponente sub die 23. Januarii an. 1740. „ in Congregatione Ordinaria Sacrorum Ri- „ tuum dubio: *An constet de validitate Pro- „ cessus auctoritate Apostolica novissime fa- „ cti in civitate Venetiarum super novis „ miraculis, & testes sint rite, & recte „ examinati*; resolutio emanavit affirmati- „ va, quam Sanctitas Vestra, interim ob „ mortem san. mem. Clementis XII., ad „ Summum Pontificatum evecta benigne „ approbavit die 26. Augusti anni 1740.

6 „ Ipsamet die 26. Augusti Sanctitas Ve- „ stra, ob mortem, quam paulo ante eve- „ nerat Cardinalis Otthoboni, in Ponen- „ tem subrogavit Reverendissimum Cardi- „ nalem Quirinum, ob cujus absentiam sub- „ inde superventam, die 4. Februarii an- „ ni 1742. me benigne subrogavit in Po- „ nentem, seu Relatorem cum omnibus fa- „ cultatibus necessariis, & opportunis in „ statu, & terminis, in quibus præsens Caus- „ sa reperitur.

7 „ Die 27. Aprilis 1745. coram me „ habita fuit Congregatio, quæ dicitur An- „ tepræparatoria super miraculis ad inter- „ cessionem ejusdem Servi Dei patratis, tam „ nempe super dictis novis miraculis, quæ „ desumuntur ex eodem novissimo Processu „ Apostolico facto in civitate Venetiarum, „ quam super nonnullis aliis miraculis, quæ „ desumuntur ex antiquioribus Processibus „ auctoritate Apostolica pariter confectis, „ quorum validitas jam longe ante fuerat „ rite approbata.

8 „ Die 16. Novembris ejusdem anni „ 1745. habita fuit in Palatio Apostolico „ Quirinali Congregatio Præparatoria.

9 „ Quibus ita dispositis, in Generali „ Congregatione coram Sanctitate Vestra „ habenda proponam dubium jam prius con- „ cordatum cum R. P. Fidei Promotore, „ nempe.

An, & de quibus miraculis constet in casu, & ad effectum &c.

A. Card. Gentili Ponens.

Approbatis igitur miraculis, sacro, sollemnique ritu in Vaticana Basilica Beatorum catalogo HIERONYMUS fuit adscriptus: qua ex re licet Somaschensis Familia magno fuerit gaudio affecta cum tandem aliquando obtinuisset beatitatis honores sancto carissimoque Parenti restitui, tamen quod diu præconceperat desiderium hosce honores per Ecclesiam universalem extendi nequaquam depo-

depoſuit; hinc cum Deus BEATUM VIRUM magnificare non deſiſteret novis prodigiis, poſt ſignatam a Benedicto PP. XIV. Commiſſionem reaſſumptionis Cauſſæ, Poſtulator effecit, ut IX. Kalendas Auguſti MDCCLII. litteræ remiſſoriales a Sacrorum Rituum Congregatione darentur, ut in Vico, cui nomen Rovetum Plebis Sanctæ Crucis de Belgio Tridentinæ Diœceſis compilarentur Proceſſus de ſanatione cujuſdam mulieris, cujus fama mirifice increbuerat, ſed cum Tridentum litteræ hæ mittuntur, e vivis ſanata mulier exceſſit, nulla proinde potuit hac de re inſtitui Inquiſitio [1].

Hac ſpe fruſtrati Poſtulatores animum nequaquam remiſſerunt, ſed nulli labori, ac diligentiæ parcentes obtinuere ab Eminentiſſimis Patribus Venetias alteras [2] remiſſoriales litteras mitti, ut de veritate duorum miraculorum quæreretur; rumor enim erat monialem Geſualdam Mariam Pocobello liberam evaſiſſe ab ulceroſo tumore, qui carnem, oſſaque in tarſo pedis eroſerat, & Catharinam Marinoni epileptico tetanicis morbis, quibus diu multumque divexata fuerat, ceſſantibus, perfectæ reſtitutam ſanitati; datis igitur hac de cauſſa litteris remiſſorialibus Acta fuere adornata, Romamque tranſmiſſa.

Per obitum Cardinalis Gentili ultimus Cauſſæ Relator nullus erat, qui partes Ponentis gereret, hinc SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS PP. XIII., ut eximiam animi pietatem erga HIERONYMUM concivem ſuum teſtaretur, in Ponentem conſtituit Eminentiſſimum Cardinalem Carolum Rezzonicum [3] fratris filium, qui ſtatim curavit alteras remiſſoriales litteras Venetias dirigi [4], ut teſtes dicerent teſtimonium de perfecta ſanatione Eliſabeth Zandadelli, cui ad extremum redactæ ob colicam nephriticam, ac violentam febrim HIERONYMUS per viſum apparuit, ſanitatemque reſtituit; quo etiam Proceſſu ad finem perducto, illius, ac alterius, qui antea Venetiis fuerat exaratus validitatem in judicium vocavit Idibus Maii MDCCLXIII., reſque feliciter ceſſit [5].

Poſt hæc Nonis Februarii MDCCLXV. penes eumdem Eminentiſſimum Cardinalem Congregatio Antepræparatoria [6] fuit evocata, hinc IV. Nonas Martii MDCCLXVI. Congregatio Præparatoria [7] in Quirinali fuit collecta, ac tandem IV. Idus Maii MDCCLXVI. Generalis EE. Cardinalium, & RR. Suffragatorum Conſeſſus [8] fuit indictus, ut eadem miracula Apoſtolico ſubiicerentur judicio.

VENETA, SEU MEDIOLANEN.

Canonizationis B. HIERONYMI ÆMILIANI Congregationis Somaſchæ Fundatoris.

FACTUM CONCORDATUM.

1 „ POST peractam ſollemni ritu Beatificationem Servi Dei HIERONYMI ÆMILIANI Congregationis Somaſchæ Fundatoris, cum nova ſupervenisſent miracula, quibus D. O. M. ſemper magis teſtatam voluit ejuſdem BEATI ſanctitatem, agi cœpit in Sac. Rituum Congregatione de Cauſa reaſumenda ad effectum procedendi ad ſollemnem ejus Canonizationem, ſignataque manu Sanctiſſimi, ut moris eſt, Commiſſione, expeditæ primum fuerunt die 24. Julii 1752. litteræ, quas vocant remiſſoriales ad Proceſſum inſtruendum in villa Roveti Plebis S. Crucis de Belgio Diœceſis Tridentinæ de miraculoſa quadam ſanatione, quæ ejuſdem BEATI interceſſione impetrata eo loci dicebatur. Sed quoniam ſanata Mulier medio hoc tempore e vita deceſſerat, ideo litteræ illæ effectu ſuo caruerunt.

2 „ Aliæ deinde litteræ remiſſoriales expeditæ fuerunt die 24. Julii 1752. pro Proceſſu conſtruendo in civitate Vene„ tia-

1 *Ex tertio Fact. concord.* §. 1.
2 *Cit. Fact. concord.* §. 2.
3 *Cit. Fact. concord.* §. 3.
4 *Cit. Fact. concord.* §. 4.
5 *Cit. Fact. concord.* §. 7.
6 *Cit. Fact. concord.* §. 8.
7 *Cit. Fact. concord.* §. 9.
8 *Cit. Fact. concord.* §. 10.

„ tiarum super aliis miraculis ibidem patratis. Quo quidem Processu completo, & relato inter Acta Sacr. Rituum Congregationis, die primum 23. Januarii 1752. indultum fuit, ut servatis servandis, Processus aperiri posset.

3 „ Defuncto mox Cardinali de Gentilibus, qui erat tunc temporis Caussæ Relator, SANCTITAS VESTRA die 29. Augusti 1761. me ipsum dignata est in Ponentem, seu Relatorem subrogare.

4 „ Post hæc cum alia supervenissent miracula ejusdem BEATI HIERONYMI intercessione in eadem civitate Venetiarum patrata, annuente SANCTITATE VESTRA, expeditæ fuerunt die 16. mensis Septembris anni 1761. novæ litteræ remissoriales ad Processum de iis conficiendum.

5 „ Aliæ etiam litteræ remissoriales, annuente similiter SANCTITATE VESTRA, expeditæ fuerunt eadem die 16. Septembris ejusdem anni ad Processum conficiendum de alio supervento miraculo in Burgo S. Leonardi civitatis Bergomi, cujus tamen miraculi irrelevantia perspecta, prætermissa fuit hujus Processus constructio.

6 „ Ad Urbem vero transmisso alio antedicto Processu in civitate Venetiarum completo, eoque relato apud Acta Sac. Rituum Congregationis, SANCTITAS VESTRA die 18. Aug. 1762. benigne annuit, ut idem Processus, servatis servandis, aperiretur.

7 „ Deinde cum SANCTITAS VESTRA die 15. Decembris anni 1762. ad humillimas preces Postulatoris Caussæ indulserit, ut validitas Processuum in civitate Venetiarum constructorum discuti posset in Sacr. Rituum Congregatione Ordinaria absque Consultorum interventu, & voto, proposui idcirco die 7. Maii 1763. in eadem Sac. Rituum Congregatione Ordinaria dubium: *An constet de validitate Processuum auctoritate Apostolica in civitate Venetiarum constructorum super novis miraculis ab Altissimo per intercessionem dicti* BEATI *post indultam venerationem patratis, ac testes sint recte, & rite examinati in casu &c.*, & Sacra Congregatio rescribendum censuit *Affirmative*, SANCTITAS VESTRA rescriptum approbante die 14. ejusdem mensis, & anni.

8 „ Die 5. Februarii elapsi anni 1765. in ædibus meis habita fuit Congregatio Antepræparatoria super dubio: *An, & de quibus miraculis constet post indultam eidem* BEATO *venerationem in casu &c.*

9 „ Die 4. Martii currentis anni 1766. in Palatio Apostolico Quirinali habita fuit Congregatio Præparatoria super eodem dubio miraculorum.

10 „ Rebus ita dispositis in Caussa B. HIERONYMI ÆMILIANI Congregationis Somaschæ Fundatoris, in Congregatione Generali coram SANCTITATE VESTRA habenda propono dubium jam cum R. P. Fidei Promotore concordatum.

An, & de quibus miraculis constet post indultam eidem BEATO *venerationem in casu &c.*

C. Card. Rezzonicus Ponens.

Qui fuerit sui animi sensus de BEATI HIERONYMI miraculis noluit SANCTISSIMUS PONTIFEX illico in Generalibus Comitiis exponere, sed Deum per orationem consulens ad festum Sanctissimæ Trinitatis [1], erga quod excelsum venerandumque Mysterium maximam

[1] Ut eximiam animi sui pietatem ac venerationem adversus divinum Sanctissimæ Trinitatis Mysterium palam faceret SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS PP. XIII. sanctione sua constituit, ut singulis Dominicis diebus Sacerdotes Sacrum explentes Præfationem propriam in honorem Sanctissimæ Trinitatis recitarent, qua sanctione non novum ritum in Ecclesiam induxit, sed veterem oscitanter omissum ad pristinum statum laudabiliter revocavit: clarissimis namque monumentis satis constat, propriam Sanctissimæ Trinitatis Præfationem Dominicis diebus in Ecclesia Romana fuisse de altari recitatam: *Præfationem de Sancta Trinitate*, inquit Micrologus, sive auctor de *Ecclesiasticis observationibus cap. 60., quam in diebus Dominicis frequentamus, ex Romana auctoritate suscepimus*. In Codice membranaceo manuscripto seculi XII., qui asservatur in archivo Monasterii SS. Joannis, & Victoris de Monte civitatis Bononiæ, quem eruditissimus Pater Abas Trombelli publici juris fecit sub titulo *Ritus Ecclesiæ Senensis*, sic legitur *cap.* 28.: *Præ-*

mam pietatem semper ostendit, statuit tandem deciditque inter miracula sanationes Monialis Isabellæ Pocobello, & virginis Elisabeth Zandadelli esse adnumerandas.

VENETA, SEU MEDIOLANEN.

Canonizationis BEATI HIERONYMI ÆMILIANI Fundatoris Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ.

„ POST binas Sacrorum Rituum Congregationes, quas vocant Antepræparatoriam, ac Præparatoriam coactas „ diebus 5. Februarii anni 1765., & 4. Martii anni 1766., in Congregatione tandem „ Generali habita die 13. hujus mensis Maii „ coram SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO „ CLEMENTE XIII. Pontifice Optimo „ Maximo restauratum fuit a Reverendissimo Cardinali Rezzonico examen illorum „ trium miraculorum, quæ patrata divinitus dicebantur intercessione & ope BEATI HIERONYMI ÆMILIANI viri plane Sancti, qui abjectis omnibus, quæ mundi sunt, uni Deo se devovit, novaque „ instituta piissima Congregatione Clericorum Regularium, quam Somascham vocant, ita in ea vixit, ut christianæ perfectionis exemplum haberetur & esset.

„ In ea igitur Congregatione Generali „ SANCTITAS quidem SUA, etsi duo ex dictis miraculis suffragiis Consultorum, & „ Reverendissimorum Cardinalium probari „ intellexerit, judicium tamen distulit suum, „ imploraturus interim consilium & lumen „ ab eo, qui Pater luminum est, & solus „ facit mirabilia magna. Hac autem die „ SANCTITAS SUA, recurrente Dominica „ prima post Pentecosten, qua in confessione veræ fidei invocamus, laudamus, „ & adoramus Mysterium Sanctissimæ Trinitatis, accitis coram se Reverendissimis „ Cardinalibus Rezzonico Caussæ Relatore, „ & Feronio Congregationi Sacrorum Rituum Præfecto, necnon R. P. Caietano „ Forti Fidei Promotore, meque infrascripto Secretario declaravit, constare de „ duobus ex dictis miraculis in tertio genere, nimirum *de miraculosa sanatione Sororis Mariæ Gesualdæ Isabellæ Pocobello a pessimo ulceroso tumore in tarso pedis sinistri cum carnis, & ossium putrefactione*, necnon *de sanatione miraculosa Elisabeth Zandadelliæ a colica nephritica, aliisque pravis affectionibus, quæ illam adduxerant in extremum vitæ discrimen una cum subita, & integra virium restitutione.*

„ Hocque decretum publicari, & in „ Acta Congregationis Sacrorum Rituum „ referri mandavit. Hac die 25 Maii anni 1766.

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

S. Archiep. Theodosiæ S. R. C. Secretarius.

Ut autem disciplina, quæ jamdiu obtinet in Caussis Canonizationis sarta tectaque servaretur, iterum Eminentissimi Patres, Reverendissimique Consultores, Generalibus Comitiis indictis, IX. Kalendas Octobris MDCCLXVI. penes SANCTISSIMUM DOMINUM NOSTRUM convenere, quorum omnium ea fuit sententia, tuto ad Canonizationem HIERONYMI deveniri posse, quam sententiam IV. Idus Octobris sollemni decreto benignissimus PONTIFEX confirmavit.

L VE-

Præfatio de Trinitate dicitur hoc eodem tempore, idest ab octava Pentecostes usque ad Adventum omnibus Dominicis in dominicali Missa, & in alio Codice membranaceo manuscripto ejusdem seculi, in quo continentur Constitutiones Canonicorum Regularium Ecclesiæ Cathedralis Tifernatis *p.* 27. ita habetur: *Præfationem de Sancta Trinitate ab adventu Domini usque ad octavam Epiphaniæ, & a septuagesima usque ad octavam Pentecostes dimittimus, & pag.* 28.: *Pelagius PP. constituit novem Præfationes &c. septima de Trinitate; Qui cum Unigenito &c. & hoc dicimus ab octava Pentecostes usque ad adventum Domini, & ab octava Epiphaniæ usque ad septuagesimam.*

VENETA, SEU MEDIOLANEN.

Canonizationis BEATI HIERONYMI ÆMILIANI Fundatoris Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ.

„ EXpleta a SANCTISSIMO DOMINO NO-
„ STRO CLEMENTE PP. XIII. per de-
„ cretum editum die 25. Maii currentis an-
„ ni 1766. approbatione duorum miracu-
„ lorum in tertio genere in Caussa Vene-
„ ta, seu Mediolanen. Canonizationis BEA-
„ TI HIERONYMI ÆMILIANI Clericorum Re-
„ gularium Congregationis Somaschæ Fun-
„ datoris, sanationis nempe Sororis Mariæ
„ Gesualdæ Isabellæ Pocobello a pessimo ul-
„ ceroso tumore in tarso pedis sinistri cum
„ carnis, & ossium putrefactione: & sana-
„ tionis Elisabeth Zandadelliæ a colica ne-
„ phritica, aliisque pravis affectionibus, quæ
„ illam adduxerant in extremum vitæ dis-
„ crimen una cum subita, & integra vi-
„ rium restitutione. Propositum deinceps
„ fuit dubium in Generali Congregatione
„ habita coram SANCTITATE SUA die 23.
„ Septembris 1766.: *An stante approba-*
„ *tione duorum miraculorum tuto procedi*
„ *possit ad sollemnem dicti* BEATI *Canoni-*
„ *zationem*? Et SANCTITAS SUA, auditis
„ Eminentissimis Cardinalibus, & Consul-
„ toribus, qui eidem dubio omnes affirma-
„ tive responderunt, resolutionem distulit,
„ ut uberioris auxilii, & luminis copiam
„ largius a Deo imploraret. Hac tandem
„ die accitis coram se Reverendissimo Car-
„ dinali Feronio S. R. C. Præfecto, ac R.
„ P. Carolo Alexio Pisani Fidei Promoto-
„ re, meque infrascripto Secretario præ-
„ sens Canonizationis BEATI HIERONYMI Æ-
„ MILIANI quandocumque faciendæ decre-
„ tum publicari, ac in Acta S. R. C. referri
„ mandavit. Die 12. Octobris 1766.

J. Maria Card. Feroni S.R.C. Præfectus

Loco ✱ Sigilli.

V. Macedonius S. R. C. Secretarius.

ASculum Piceni urbs ad Truentum flumen in confinio Aprutiorum jure meritoque supra cæteras Piceni urbes gaudet, atque gloriatur: in ea enim BEATUS SERAPHINUS, qui in præclaro Capuccinorum Ordine [1] cum vir-

[1] Religiosissima Capuccinorum Familia ex parvis incunabulis, & ex humili principio sub Clemente PP. VII., qui III. Idus Junii MDXXVIII. illius initia sanctione sua firmavit, mirificos adeo in Ecclesia Dei progressus ac incrementa fecit, ut jure meritoque inter præcipuas Regularium Familias modo reponetur: summopere enim ejus alumni incumbunt ad vineam Domini Dei Sabaoth excolendam continuo, & nunquam interrupto laborum, & virtutum exercitio.

Longum ac nimium molestum foret eos omnes recensere, qui sanctitatis, & virtutum splendore celebres Familiam illam condecorarunt; præ omnibus sufficiant, præter SERAPHINUM AB ASCULO seu MONTE GRANARIO, S. Fidelis a Sigmaringa, & S. Joseph a Leonissa, qui a Benedicto PP. XIV., & S. Felix a Cantalicio, qui a Clemente PP. XI. in Sanctorum catalogo fuere adscripti, & Venerabilis Bernardus a Corleone, qui quam primum infallibili SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI oraculo Beatos inter sollemni ritu recensebitur.

Nec in hoc Ordine defuere viri prudentia, scientia, aliisque animi virtutibus adeo exornati, ut digni fuerint qui ad Cardinalitiam eveherentur dignitatem, sic Pater Antonius Barberinus Urbani PP. VIII. frater, qui ab eodem Cardinalis Episcopus Senogalliensis, ac Major Pœnitentiarius fuit constitutus, & Pater Franciscus Maria Casini, quem Clemens PP. XI. fama viri permotus sacra Purpura condecoravit.

Habuit, ac etiam modo habet hic Religiosus Ordo inter suos alumnos primariæ nobilitatis viros, qui, despectis illecebris, & vanitatibus seculi, satius duxere hanc humilem vivendi normam sectari, inter quos certe primum locum sine ulla dubitatione obtinuere Alphonsus Estensis Dux Mantuæ, qui post Isabellæ conjugis obitum anno MDCXXVI. religiosum habitum induit, ac sub nomine Fratris Joannis Baptistæ virtutibus semper incubuit ad X. Kalendas Aprilis MDCXLIV., quo diem clausit extremum; & Henricus Dux Jojosæ Franciæ Marescalcus, & Prætor Provinciæ Occitaniæ, qui Pridie Nonas Septembris MDLXXXVII. inter Capuccinos se adscribi curavit, nomenque Fratris Angeli assumpsit, qui quamvis ex dispensatione Apostolica anno MDXCII., relligioso habitu deposito, ad seculum redierit, Catholicorum fœdus per Occitaniam auctoritate sua, ac militari virtute sustinuerit, nihilominus tamen licet ab Henrico IV. Franciæ Marescalcus postmodum declaratus, denuo seculo vale dicto ad Capuccinos rediit, apud quos in oppido Ripularum prope Taurinum obiit VI. Kalendas Octobris MDCVIII. annos natus sex & quadraginta.

Eos omnes in medium proponere, qui sapientiæ, scientiæque fama in hac Familia illustres fuere notarum angustia non sinit. Quamobrem satis sit indicare Patrem Ivonem Parisiensem, qui postquam celeberrimi Advocati nomen in Parisiensi Senatu fuerat adeptus, ad Capuccinos venit, apud quos ad mortem usque, quæ contigit anno MDCLXXXV. in reducendis hæreticis ad Catholicam Ecclesiam assiduam operam dedit,

virtute omnibus præcelleret, celebre sanctitatis nomen fuerat adeptus, IV. Idus Octobris MDCIV. mortales reliquit exuvias ad Cœlum evocatus, ut de manu Domini stola gloriæ indueretur [1].

Illico summis honoribus memoriam BEATI VIRI prosequi cœpere Asculani cives, tanta enim erat illorum pietas, ac veneratio adversus SERAPHINUM, ut cultum obsequiumque illud, quod Beatis tribui solet, & ipsi cuperent reddi, renuebant tamen Religiosi Capuccini, neque inconsulta Apostolica Sede intentare aliquid, quod publicum ecclesiasticum cultum denotaret, audebant; quamobrem Asculani cives, qui intensis exoptabant votis ardentes lampades in venerationis argumentum illius apponere tumulo anno MDCX. Paulo PP. V. humiliter supplicarunt, ut veniam hanc ipsis elargiretur. Pontifex, cui optime perspecta erant merita, ac virtutes BEATI VIRI has preces benigne suscipiens, expetitam facultatem postulantibus concessit [2].

Cum autem in dies rumor sanctitatis SERAPHINI, ac heroicarum virtutum, divinorumque charismatum, quibus fuerat a Deo cumulatus, præclara fama distenderetur ac propagaretur, populus Asculanus, & Religiosi Capuccini consilium iniere ejusdem Canonizationem a Romano Pontifice expostere, quam ob caussam Episcopus Asculanus auctoritate propria cœpit de virtutibus, ac miraculis inquirere, deque iis Acta adornavit, quæ Romam transmisit [3].

Vigebat tunc in Sacrorum Rituum Congregatione consuetudo, ut cum primum erat agendum de Caussa alicujus Servi Dei, cujus expostularetur Beatificatio, seu Canonizatio, Acta per Ordinarios locorum compilata alicui Cardinali Sacræ Congregationis traderentur, ut illis probe ac mature consideratis, tandem in Sacra Congregatione quid de Caussa sentiret, exponeret; ob hanc igitur rationem XIII. Kalendas Decembris MDCXXII. Cardinali Madrutio [4] Sacra Congregatio demandavit [5], ut Acta hæc attente perpenderet, summo studio ac diligentia omnia ad sanctuarii lances revocavit Madrutius, nihilque invenit, quod BEATI VIRI Canonizationem posset impedire, quapropter Sacra Congregatio Idibus Junii MDCXXV. juxta eam, quæ tunc obtinebat disciplina, censuit posse concedi litteras remissoriales, ut de virtutibus BEATI VIRI Apostolica auctoritate Processus exararentur [6].

Hac igitur de caussa remissoriales litteræ Asculano Episcopo, illius Cathedralis Ecclesiæ Archidiacono, atque Abati Congregationis Monachorum Montis Oliveti fuerunt datæ, ut quamprimum manus apponerent ad Acta hæc compilanda, quod citissime aggressi sunt; verum cum dissidium contentioque circa primum honoris locum inter Archidiaconum & Abatem Montis Oliveti esset exorta, Sacra Congregatio, ne dissensio hæc in optimæ Caussæ damnum cederet, e judicum numero Abatem removit, ejusque partes sustinendas dedit VI. Idus Octobris MDCXXVII. Canonico Pœnitentiario ejusdem Cathedralis Ecclesiæ [7].

Dum hæc aguntur, Cardinalis Madrutius moritur, eique in Ponentem sufficitur Cardina-

dedit: & Patrem Bernardum de Pequigni, qui anno MDCCX., postquam ultimam manum imposuerat celeberrimis, quæ in Epistolas S. Pauli exaraverat Commentariis, vitam cum morte commutavit.

Qui plura scire desiderat consulere potest Zachariam Boverium, & Marcellum de Pisa *Annal. Fratrum Minorum Capuccinorum*, Lucam Wadingum *Annal. Minorum tom. 8.*, Dominicum de Gubernatis *Ord. Seraphic.*, Sylvestrum Maurolicum *Mare oceano di tutte le Religioni lib. 5.*, & eruditum Patrem Helyot *Histoire des Ordres religieux, & militaires tom. 7. par. 5. cap. 24. pag. 164. Paris* 1718.

1 *Ex Fact. concord. §. 1.*

2 *Cit. Fact. concord. §. 2.*

3 *Cit. Fact. concord. §. 3.*

4 *Carolus Madrutius* Episcopus Tridentinus petente Rodulpho II. Romanorum Imperatore a Clemente PP. VIII. Presbyter Cardinalis renuntiatur, a Paulo PP. V. Titulum S. Cæsarii, & ab Urbano PP. VIII. Titulum S. Laurentii in Lucina obtinuit, ex quo ad Ecclesiæ Sabinensis Episcopatum ascendit: princeps morum suavitate insignis, munificus, splendidus, & liberalis; obiit Romæ XIX. Kal. Octobris MDCXXIX, sepelitus fuit in æde S. Onuphrii in sacello Madrutiorum.

5 *Loc. cit.*

6 *Cit. Fact. concord. §. 4.*

7 *Cit. Fact. concord. §. 4.*

dinalis S. Cæciliæ [1], qui cum comperisset judices, quibus commissum fuit de virtutibus miraculisque BEATI inquirere, ægre negotium sibi datum gerere, quia senio confecti incommoda premebantur valetudine, effecit, ut x. Kalendas Octobris MDCXXIX. aliis viris ecclesiastica dignitate condecoratis provincia hæc demandaretur: cumque paucis post diebus naturæ debitum solverit Canonicus Pœnitentiarius Ecclesiæ Asculanæ, ejus partes x. Kalendas Decembris Canonico alteri, qui eidem in ea dignitate successerat, fuere tributæ [2].

Hi novi judices omni diligentia munus sibi injunctum exercentes ad finem & complementum Acta ipsa perduxere, quo etiam tempore in Diœcesi Firmana alii Processus eadem de caussa fuere exarati [3]. Quia autem pares non erant Postulatores ad gravissimæ expensarum onera sustinenda, hinc per plures annos nil in Caussa actum factitatumque fuit ad annum MDCCIV.

Erat tunc, ut disciplina Sacræ Congregationis servaretur, Processus Asculanus sollemniter aperiendus, sed quia ob longam temporis intercapedinem, quæ intercesserat, negotium sane arduum ac difficile erat characterem, & signa judicum, quæ ad calcem Processus erant, recognoscere; hinc petiere Postulatores hac in parte juris rigorem remitti; renuit Sacra Congregatio, censuitque nil gravissimis hisce in Caussis diligentiarum omittendum [4]; quapropter Postulatores, postquam sedulam adhibuere indagationem signa duorum judicum in medium protulerunt, alterum enim utpote exteræ regionis hominis minime eisdem contigit adinvenire, tunc supplicarunt Clementi PP. XI., ut per comparationem negotium totum tandem explere liceret, quodque XIII. Kalendas Januarii MDCCIV. benigne Summus Pontifex permisit [5], qui etiam subsequenti anno facultatem fecit, ut ad normam disciplinæ Congregationis Sacrorum Rituum & alter Processus in Diœcesi Firmana compilatus aperiretur [6].

Quoniam vero Ven. Innocentius PP. XI. decreverat non esse agendum in Sacra Rituum Congregatione de illis Caussis, de quibus disceptatio ante Urbani PP. VIII. decreta fuerat instituta, nisi Commissio, quam vocant reassumptionis, a Romano Pontifice signaretur: hinc Cardinalis Barberinus, quem post Cardinalem S. Cæciliæ Clemens Pontifex in Relatorem selegerat XIII. Kalendas Septembris MDCCXII. de reassumenda Caussa penes Eminentissimos Patres egit, qui cum nihil adversus illius sanctitatis famam adinvenissent, Commissio fuit ab eodem Pontifice firmata [7].

De Casu post hæc, quem dicunt exceptum instituta in Sacra Congregatione inquisitio v. Idus Martii MDCCXIX. felicissimum exitum habuit [8]: hinc de validitate Processuum, qui Ordinaria, & Apostolica auctoritate fuerant exarati judicium agitatum fuit apud Congregationis Sacror. Rituum Eminentissimos Patres XI. Kalendas Januarii MDCCXX. qui cum Processus Apostolicos ad juris, & litterarum remissorialium normam fuisse adornatos recognovissent, Ordinarios approbatione dignos minime judicarunt, quippe in illis compilandis valde adversus juris communis sanctiones fuerat peccatum [9].

Approbata Processuum Apostolicorum validitate, disceptandum de SERAPHINI virtutibus erat, ut autem gravissimis expensis Postulatores parcerent, VIII. Idus Junii MDCCXXVI. a Benedicto PP. XIII. obtinuere peculiarem Eminentissimorum Patrum Conventum haberi, in quo Cardinales Barberinus, Picus de Mirandula, Belluga, Marinus

---

1 *Joannes Dominicus Spinula* Januensis ab Urbano PP. VIII. in Cardinalium Collegium cooptatus XIV. Kalendas Februarii MDCXXVI., Tituloque S. Clementis fuit insignitus, ex quo optavit Titulum S. Cæciliæ: decessit Archiepiscopus Mazariensis MDCXLIX. annos natus sex supra sexaginta.

2 *Cit. Fact. concord.* §. 5.

3 *Cit. Fact. concord.* §. 6.

4 *Cit. Fact. concord.* §. 7.

5 *Cit. Fact. concord.* §. 8.

6 *Cit. Fact. concord.* §. 9.

7 *Cit. Fact. concord.* §. 11.

8 *Cit. Fact. concord.* §§. 12. & 13.

9 *Cit. Fact. concord.* §. 14.

nus [1], & Falconerius [2] Caussam cognoscerent, sententiamque ferrent [3]; hic tamen Conventus nunquam fuit habitus, nam dum necessaria quæque ad judicium hoc instituendum parantur Benedictus PP. XIII. xv. Kalendas Octobris MDCCXXX. mortem obiit, & Clemens PP. XII., qui eidem in Pontificatu successit, decrevit, ut de BEATI virtutibus non in hoc peculiari Conventu, sed in Ordinaria Sacrorum Rituum Congregatione disputatio haberetur [4], sicque fuit peractum VII. Idus Maii MDCCXXXIII., quo responsum a Sacra Congregatione fuit: *ita constare de virtutibus Theologalibus, & Cardinalibus, ut tuto procedi possit ad discussionem miraculorum* [5].

Post Cardinalem Gentili, qui Barberino in munere Ponentis successerat, Benedictus PP. XIV. VIII. Idus Augusti MDCCXLIX. in novum Relatorem constituit Joannem Franciscum Cardinalem Albani Episcopum Sabinensem [6], qui obtinuit a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO CLEMENTE PP. XIII. XVI. Kalendas Augusti MDCCLXII. remissoriales litteras mitti Episcopis Asculano, Montisalti, & Erythreæ, ut de nonnullis miraculis, quæ Asculi ope SERAPHINI evenerant, testibus ad examen adductis, Acta compilarentur [7]: dictitabatur enim in puellarum Orphanotrophio aceti doliolum, quod antea vacuum erat, plenum fuisse repertum, Januarium Ranalli a carcinomate, quod sub axillam habebat, liberum evasisse, & Hugoni Carletti extremæ senectutis viro paralyticam manum sanam incolumemque restitutam.

Quambrevissime Processum hunc Episcopi ad finem perduxere, quapropter postquam xv. Kalendas Octobris MDCCLXIII., illius validitas fuit in Sacrorum Rituum Congregatione ad examen felicissime revocata [8], v. Kalendas Decembris MDCCLXIV. in ædibus ejusdem Eminentissimi Cardinalis Antepræparatoria Congregatio fuit indicta, in qua de hisce miraculis fuit disputatum, quæ disputatio denuo in Quirinali v. Idus Junii MDCCLXV. instituta [9], felicem tandem exitum habuit v. Kalendas Februarii MDCCLXVI. in Generali Consessu Eminentissimorum Patrum, ac Reverendissimorum Suffragatorum.

ASCULANA, SEU FIRMANA

Canonizationis BEATI SERAPHINI DE ASCULO, SEU DE MONTE GRANARIO Laici professi Ordinis Capuccinorum.

FACTUM CONCORDATUM.

BEATISSIME PATER.

1 „ BEATUS SERAPHINUS dictus ab Asculo, in terra vero Montis Granarii Firmanæ Diœcesis ortus, atque Minorum S. Francisci Capuccinorum Institutum professus in qualitate Laici, postquam vitæ cursum in constanti, & heroico christianarum omnium virtutum exercitio consummasset, mortem obivit in Cœnobio Asculano die 12. Octobris anno ab orbe redempto 1604.

2 „ Constans, eximiaque sanctimoniæ „ fama, quam sibi vivens apud universos „ cives

---

1 *Carolus de Marinis* Januensis, Romæ tamen natus, qua occasione parentes ejus Italiam peragrantes in hac Urbe substiterant, a Clemente PP. XI., cujus erat Admissionum Magister XVI. Kalendas Januarii MDCCXV. Diaconus Cardinalis S. Mariæ in Aquiro declaratur, ex quo transitum fecit ad Diaconiam SS. Viti, & Modesti, quam commutavit cum illa S. Agathæ, ex qua optavit illam S. Mariæ in Via lata. Cum Genuam se contulisset letali morbo correptus XVI. Kalendas Februarii MDCCXLVII. diem clausit extremum, supra centum millia aureorum in pios usus eroganda relinquens, ut quod omni diligentia efficeretur ipsum Romanum Pontificem Benedictum PP. XIV. fiduciarium scripsit hæredem.

2 *Alexander Falconerius* Sacræ Rotæ Auditor, & almæ Urbis Gubernator, Diaconus Cardinalis S. Mariæ de Scala a Benedicto PP. XIII. constituitur III. Idus Septembris MDCCXXIV.: obiit VII. Kalendas Februarii MDCCXXXIV.

3 *Cit. Fact. concord.* §. 15.

4 *Cit. Fact. concord.* §. 18.

5 *Cit. Fact. concord.* §. 21.

6 *Cit. Fact. concord.* §. 23.

7 *Cit. Fact. concord.* §. 24.

8 *Cit. Fact. concord.* §. 26.

9 *Cit. Fact. concord.* §. 27.

„ cives Asculi, & finitimarum regionum „ accolas comparaverat, non solum confirmata fuit in ejus obitu, sed etiam publico „ concordique omnium suffragio adeo invaluit, ut numerosi fideles ad illius sepulcrum confluere statim cœperint, gratias „ & miracula jugiter per illius intercessionem a D.O.M. consequentes, quæ quum in „ dies multiplicarentur, pati non potuerunt „ iidem fideles sine honore diu remanere tam „ SANCTI VIRI memoriam, & gesta; quare „ oleum, quo lampades ante illius sepulcrum „ accensæ detinerentur, & collucescerent, „ sponte offerre exorsi sunt. Verum renuentibus Religiosis Capuccinis ante Sedis „ Apostolicæ judicium fidelium hujusce modi votis indulgere, nomine Asculani populi anno 1610. preces porrectæ sunt san. mem. Paulo PP.V. qui benigne concessit, „ ante sepulcrum huius BEATI lampadem „ continuo ardentem collocari, ac perpetuo conlucescere.

3 „ Increbescente hinc sanctitatis, atque miraculorum fama, hac permotus Asculanus Antistes Ordinaria sua auctoritate „ primum Processum informativum in Caussa instruere deliberavit, quo ad Urbem delato, & aperto, commissum est illius examen die 19. Novembris 1622. clar. mem. „ Card. Madrutio, qui in Ponentem, sive „ Relatorem Caussæ subinde confirmatus fuit „ die 20. Aprilis 1624.

4 „ Referente deinde Card. Madrutio „ in Congregatione Sac. Rituum habita die „ 7. Junii 1625. hujus Processus Acta secundum tum vigentem disciplinam rescriptum „ fuit: posse concedi litteras remissoriales „ ad effectum inquirendi in specie in Caussa „ prædicti BEATI: quibus expeditis litteris, „ iisque directis Episcopo Asculano, nec„ non Archidiacono illius Ecclesiæ Cathedralis, & Abati Monachorum Congregationis Montis Oliveti, manus admotæ sunt „ fabricando Processui Apostolico in specie; „ sed exorto dissidio circa præeminentiam „ inter præfatos Archidiaconum, & Abatem „ Olivetanum Sacror. Rituum Congregatio „ die 13. Julii 1627. mandavit, in locum „ ejusdem Abatis substitui alium judicem, „ quem eadem Sacra Congregatio die 2. „ Octobris designavit Canonicum Pœnitentiarium Ecclesiæ Cathedralis Asculanæ „ commendatum Episcopi litteris.

5 „ Interea vita functis Card. Madrutio, „ & nonnullis ex designatis judicibus, impeditisque aliis, qui supererant, senectute, aut mala valetudine, Sacra Congregatio die 21. Septembris 1629. ad Postulatorum preces in Caussæ Relatorem subrogavit clar. mem. Card. S. Cæciliæ, jussitque substitui alios judices in ecclesiastica dignitate constitutos, qui Processui incumberent, moxque die 22. sequentis mensis Novembris specialiter jussit, ut in locum Canonici Pœnitentiarii prædefuncti „ subrogaretur Canonicus in eodem officio „ successor.

6 „ Absoluto jam vero Processu remissoriali in civitate Asculi, alioque simili instructo in civitate Firmi [1] & utrisque ad „ urbem delatis, relatisque apud Acta Sac. „ Rituum Congregationis, decreta fuit die „ 22. Junii 1680. eorum aperitio servatis servandis facienda, auctorante Ven. Innocentio XI. Pontifice die 6. sequentis mensis Julii.

7 „ Caussa vero necessariis destituta „ præsidiis, & impar ferendo oneri expensarum siluit usque ad annum 1704., quo „ currente die 12. Julii ad instantiam Postulatorum fuit a Sacra Congregatione concessum, quod aperitio Processus Asculani „ fieri posset sine recognitione sigillorum „ judicum delegatorum ab extra, Summo „ Pontifice hanc resolutionem die 2. subsequentis mensis Augusti benigne confirmante: die vero 25. dicti mensis petentibus „ Postulatoribus dispensationem a recogni- „ tio-

1 Firmum urbs Archiepiscopalis Piceni in Marchia Anconitana in ditione Pontificia apud oram maris Hadriatici media fere inter Lauretum & Asculum; Franciscus Adami *de rebus Firmi gestis fragmentorum libri duo Romæ* 1592.

„ tione tum sigillorum, cum subscriptionum „ a nonnullis judicibus delegatis appositorum „ intra prædictum Processum Asculanum, ne- „ gavit Sacra Congregatio rescribens, quod „ ulteriores fierent diligentiæ.

8 „ In hujus rescripti executionem exhi- „ buerunt Postulatores sigilla propria duorum „ ex judicibus delegatis, & supplicarunt tam „ pro facultate faciendi recognition em sigil- „ lorum appositorum in supradicto Proces- „ su ad intra per comparationem, quoniam „ impossibile erat, quod alio modo fieri pos- „ set, quam etiam pro dispensatione a reco- „ gnitione sigilli tertii judicis delegati, eu- „ jus utpote exteræ regionis proprium sigil- „ lum haberi non poterat, & Sacra Congre- „ gatio utramque gratiam die 4. Decembris „ 1704. concessit, quam Summus Pontifex „ die 20. dicti mensis confirmavit.

9 „ Die 13. Februarii 1705. petita, & „ obtenta fuit a Sacra Congregatione cum „ successivo assensu san. mem. Clementis PP. „ XI. facultas aperiendi alterum Processum „ in civitate Firmi consimili auctoritate Apo- „ stolica compilatum, qui adhuc clausus ser- „ vabatur penes Acta ejusdem Sacræ Congre- „ gationis, quæ consuetam adjecit conditio- „ nem, quod servatis servandis, & legiti- „ me talis aperitio fieret.

10 „ Ad preces postea Postulatoris præfa- „ tus san. mem. Pontifex Clemens XI. die „ 19. Decembris 1710. clar. mem. Cardi- „ nalem Barberinum in Ponentem, seu Re- „ latorem Caussæ subrogavit loco Card. S. „ Cæciliæ suffecti in locum Card. Madrutii, „ qui naturæ debitum jam solverat.

11 „ Et quia prodierant jampridem de- „ creta novissima a Ven. Innocentio XI. con- „ firmata, in quibus dispositum legebatur, „ quod cursus Caussarum introductarum an- „ te edita decreta generalia san. mem. Urba- „ ni VIII. prosequi non posset, nisi prius „ signata fuisset a Summo Pontifice Commis- „ sio reassumptionis in statu, & terminis; „ ideo proposito, & discusso in Sac. Rituum „ Congregatione Ordinaria ad relationem „ supradicti clar. mem. Card. Barberini du- „ bio super signatura Commissionis reassum- „ ptivæ in statu, & terminis, in quibus hæc „ Caussa reperiebatur, editum est die 20. Au- „ gusti 1712. rescriptum affirmativum, cui „ inhærens laudatus san. mem. Pontifex Cle- „ mens XI. eamdem Commissionem die 27. „ prædicti mensis, & anni propria manu si- „ gnavit.

12 „ Ex post vero, quoniam ope parti- „ cularis Processus docendum erat, vel ser- „ vata fuisse decreta generalia Pontificis Ur- „ bani VIII. de cultu non exhibito, vel Caus- „ sam versari in Casu excepto ab iisdem de- „ cretis, hinc ad petitionem Postulatoris „ die prima Junii 1713. concessæ fuerunt a „ Sacra Rituum Congregatione, superac- „ cedente Summi Pontificis approbatione, „ litteræ remissoriales, & compulsoriales di- „ rectæ Episcopo Asculano, ejusque Vicario „ Generali ad effectum construendi auctori- „ tate Apostolica Asculi Processum super „ Casu a prædictis Urbanis decretis excepto. „ Quo completo, & ad Urbem delato, at- „ que in Actis dictæ Sacræ Congregationis „ præsentato, indulta fuit die 24. Novem- „ bris 1714. facultas illum servatis servan- „ dis aperiendi, quam Pontifex ratam, „ firmamque habuit, ac confirmavit die 5. „ Januarii 1715.

13 „ Proposito subinde, atque discusso „ in Sac. Rituum Congregatione Ordinaria „ die 11. Martii 1719. dubio de confirmanda „ sententia lata a judice delegato super Ca- „ su excepto ab Urbanis decretis, emana- „ vit rescriptum: posse procedi ad ulterio- „ ra, quod Summus Pontifex oraculo suo au- „ ctoravit die 19. Aprilis ejusdem anni.

14 „ Die 17. Maii anni pariter 1719. san. „ mem. Pontifex Clemens XI., prævio con- „ silio, & voto a Sac. Rituum Congregatione „ interposito, die 13. ejusdem mensis indulsit, „ quod dubium validitatis Processuum in hac „ Caussa compilatorum auctoritate tum Or- „ dinaria, tum Apostolica proponi, & discu- „ ti posset in ipsa Sac. Rituum Congregatio- „ ne Ordinaria absque interventu Consulto- „ rum, cujus indulti vigore cum discussum „ successive fuisset dubium prædictum, die „ 14. Decembris 1720. sequens capta est re-

solu-

„ solutio: *Constare de validitate Processuum auctoritate Apostolica, & non constare de validitate Processus auctoritate Ordinaria die 18. dicti mensis.*

15 „ Instante post hæc Caussæ Postulatore pro deputatione Congregationis particularis ad effectum examinandi dubium super virtutibus heroicis BEATI SERAPHINI, fan. mem. Pontifex Benedictus XIII. die 7. Junii 1726. huic petitioni benigne annuens, deputavit quinque Cardinales, Barberinum nempe, Picum de Mirandula, Bellugam, Marinum, & Falconerium, qui in Congregatione particulari dubium supradictum examinarent, atque suffragium suum ferrent.

16 „ Die 3. Augusti dicti anni Sac. Rituum Congregatio largita est facultatem transferendi corpus BEATI SERAPHINI a veteri sacello Ecclesiæ PP. Capuccinorum Asculi, in quo asservabatur, ad novum recens in eadem Ecclesia extructum, & eidem BEATO dicatum sacellum: quam facultatem die 21. ejusdem mensis Pontifex assensu suo validavit.

17 „ Die 18. Julii 1729. supralaudatus fan. mem. Pontifex Benedictus XIII. benigne indulsit, ut in toto Ordine Minorum S. Francisci, atque in civitate, & Diœcesi Asculana, necnon in oppido Montis Granarii Firmanæ Diœcesis patria BEATI SERAPHINI die 12. Octobris anniversaria ejus mortis Officium, & Missa de communi Confessoris non Pontificis sub ritu duplici a Clero sæculari, & regulari utriusque sexus in posterum recitaretur, ac respective celebraretur.

18 „ Die 17. Septembris 1730. a Congregatione particulari deputata a san. me. Clemente PP. XII. pro examinandis rescriptis editis a Prædecessore suo in Caussis nonnullorum Servorum Dei, capta est in præsenti Caussa resolutio, quod dubium virtutum heroicarum non utique amplius in Congregatione particulari deputata a fan. mem. Benedicto XIII., sed in Congregatione Ordinaria Sac. Rituum absque interventu Consultorum discuteretur.

19 „ Interea quum Altissimus nonnulla miracula ad intercessionem BEATI SERAPHINI operari dignatus fuisset tam hic in Urbe, quam in civitate, & Diœcesi Placentina [1], die 28. Aprilis 1731. ad petitionem Postulatoris commissa est a Sac. Rit. Congregatione constructio Processus Apostolici Reverendissimo Cardinali Urbis Vicario cum facultate subdelegandi tres Episcopos sibi benevisos in judices super dictis miraculis Romæ secutis; pariterque decretæ, & relaxatæ fuerunt litteræ remissoriales directæ Episcopis Placentiæ, Parmæ [2], & Bobii [3] pro construendo consimili Processu super aliis miraculis, quæ in civitate, & Diœcesi Placentina secuta fuerunt, Summo Pontifice die 2. Maii Sacræ Congregationis decretum in omnibus approbante.

20 „ Protracta vero expeditione ejusmodi litterarum ferme ad duos annos, & propterea cum in proximum expiraturus esset terminus biennii præfixus in iisdem litteris ad Processum absolvendum, die 17. Januarii 1733. Sacra Congregatio dictum terminum ad alios duos annos prorogavit, assentiente huic prorogationi Summo Pontifice die 31. dicti mensis.

21 „ Instituto postmodum examine virtutum in gradu heroico hujus BEATI in Congregatione Ordinaria Sac. Rituum habita die 9. Maii 1733. capta est sequens resolutio: *Ita constare de virtutibus prædictis Theologalibus, & Cardinalibus, ut*

„ *tu-*

---

1 Placentia urbs Galliæ Togatæ & Cispadanæ Colonia Romanorum circa finem Æmiliæ apud Padum flumen: Umbertus Locatus *de Placentinæ urbis origine, successu, & laudibus Cremonæ 1564.*, & de ejus Episcopis agit Ferdinandus Ughellus *tom. 2. Italiæ Sacræ.*

2 Parma urbs Italiæ in Gallia Cisalpina ad Parmam flumen inter Placentiam & Cremonam, Patria Macrobii, lanis quoque olim multo in pretio habitis celebrata; ab ea Provincia adjacens dicitur Parmensis Ducatus; consule, si lubet, Bonaventuram Angeli in opere inscripto: *Istoria della città di Parma, e descrizione del fiume Parma*, Parma 1591., & de ejus Episcopis Ferdinandum Ughellum *loc. cit.*

3 Bobium urbs Ducatus Mediolanensis ad Trebiam flumen in limite Ducatus Parmensis, & prope confinia Reipublicæ Genuensis: de ejus Episcopis Ferdinandus Ughellus *in Italia sacra tom. 9.*

„ *tuto procedi possit ad discussionem miraculorum*, cui Summus Pontifex confirmationis suæ robur, & firmitatem die 19. ejusdem mensis adjunxit.

22 „ Diutius autem quum distraxissent Episcopi in judices delegati ad construendum Processum Apostolicum super miraculis secutis in civitate, & Diœcesi Placentina manus admovere fabricationi ejusdem Processus, imo eorum alter ab acceptando delegationis munere constanter se excusasset, supplicavit Postulator Sac. Congregationi, ut illorum loco in judices delegatos sufficerentur Vicarius generalis Episcopi Placentini, & tres Canonici illius Ecclesiæ Cathedralis ab ipsomet Episcopo nominandi, sive saltem urgentiores litteræ darentur ad præfatos Episcopos in judices primo delegatos, quibus excitarentur ad celerem commissæ provinciæ executionem: verum Sacra Congregatio neutri instantiæ annuit, rescripsitque die 15. Maii 1744.: *Lectum*.

23 „ E vivis erepto clar. mem. Cardinali Barberino Caussæ Ponente, san. mem. Benedictus PP. XIV. in illius locum clar. pariter mem. Card. de Gentilibus die 27. Julii 1747. subrogavit; itoque pariter vita functo idem Pontifex me in locum illius sufficere benigne dignatus est die 8. Augusti 1759.

24 „ Delata deinde ad Postulatoris notitiam nonnulla miracula, quæ intercessione ejusdem BEATI patrata dicebantur in civitate Asculana, SANCTITAS VESTRA ad ejusdem Postulatoris preces litteras dedit die 17. Julii 1762. Episcopis Asculano, Montisalti [1], & Erytreæ [2] in partibus infidelium, ut super illis Processum instruerent.

25 „ Absoluto quantocius prædicto Processu, & clauso ad Urbem delato, atque in Actis Sac. Rituum Congregationis præsentato, eadem SANCTITAS VESTRA die 9. Februarii 1763. facultatem illum servatis servandis aperiendi impertita est.

26 „ Die 17. Septembris ejusdem anni propositum per me fuit, interveniente benigna SANCTITATIS VESTRÆ dispensatione in Sac. Rituum Congregatione Ordinaria absque interventu Consultorum dubium super validitate supradicti Processus, & affirmativa prodiit resolutio, quam eadem SANCTITAS VESTRA die 24. dicti mensis confirmavit.

27 „ Tandem die 27. Novembris 1764. in ædibus meis habita fuit Congregatio Antepræparatoria, in eaque propositum dubium: *An, & de quibus miraculis constet post indultam huic* BEATO *ab Apostolica Sede venerationem*, quod dubium novo examini, me pariter proponente, subactum est in Congregatione Præparatoria coacta in Palatio Apostolico Quirinali die 9. Junii præsentis anni 1765.

28 „ Modo autem quum supersit tantum Congregatio Generalis habenda coram SANCTITATE VESTRA, ideo Postulatorum votis, & precibus morem gerens subscripsi sequens dubium jam concordatum cum R. P. Fidei Promotore, & in eadem Congregatione Generali discutiendum: dubium: *An, & de quibus miraculis constet post indultam* BEATO SERAPHINO *ab Apostolica Sede venerationem in casu, & ad effectum, de quo agitur*.

J. Franciscus Card. Episcopus
Sabinensis Ponens.

VII. Idus Martii MDCCLXVI. Dominica quarta Quadragesimæ postquam auream Rosam, quæ Principibus Viris solet mitti, Pontifex benedixerat, sacroque devotissime adstiterat, evocavit Eminentissimos Dominos Cardinales Carolum Albertum Guidobonum Cavalchini Sacri Collegii Decanum, Joannem

M

[1] Monsaltus urbs Marchiæ Anconitanæ, quam Sixtus PP. V. anno MDLXXXVI. Episcopalem Sedem declaravit sub Archiepiscopo Firmano; de ejus Episcopis Ferdinandus Ughellus *in Italia sacra tom.* 2.

[2] Erytreæ urbs Episcopalis Asiæ minoris in Jonia sub Archiepiscopo Ephesino prope Argenum promontorium inter urbes Clazomenas & Teon.

nem Franciſcum Albani Epiſcopum Sabinenſem, & Joſephum Mariam Feroni Congregationi Præfectum una cum Cajetano Forti Fidei Promotore, & Scipione Burgheſio Sacrorum Rituum Congregationis a Secretis, ac declaravit inter miracula accenſendas eſſe ſanationes Januarii Ranalli, & Ugonis Carletti.

ASCULANA, SEU FIRMANA

Canonizationis BEATI SERAPHINI DE ASCULO, ſeu DE MONTE GRANARIO Laici profeſſi Ordinis Minorum Sancti Franciſci Capuccinorum.

„ DE miraculis, quæ interceſſione & „ ope BEATI SERAPHINI DE ASCULO, „ ſeu DE MONTE GRANARIO Laici profeſſi Or„ dinis S. Franciſci Capuccinorum patrata „ divinitus dicebantur, actum primo fuit in „ Congregatione Antepræparatoria diei 27. „ Novembris 1764., mox in altera Præpara„ toria diei 9. Junii 1765., ac poſtremo in „ Congregatione Generali coram SANCTISSI„ MO DOMINO NOSTRO CLEMENTE XIII. coa„ cta die 28. Januarii proxime elapſi, Cauſ„ ſam referente Reverendiſſimo Cardinali „ Epiſcopo Sabinenſi.

„ Etſi autem SANCTITAS SUA, auditis Con„ ſultorum, & Reverendiſſimorum Cardi„ nalium ſuffragiis, nihil tunc decernen„ dum duxerit, ut rem maturius delibera„ ret, quoad ſuis ſimul & aliorum precibus „ ab eo, qui docet hominem ſcientiam, „ auxilium & opem imploraſſet: hodie tamen „ recurrente Dominica quarta Quadrageſi„ mæ, in qua Chriſtus Deus Salvator Noſter „ plurima edidit ſigna ad gentes in fide con„ firmandas, accitis coram ſe Reverendiſ„ ſimis Cardinalibus Cavalchino Epiſcopo „ Oſtienſi, & Sacri Collegii Decano, Al„ bano Epiſcopo Sabinenſi Cauſſæ Relatore, „ & Feronio Sacrorum Rituum Congrega„ tioni Præfecto, nec non R. P. Cajetano „ Forti Fidei Promotore, meque infraſcri„ pto Secretario, divino iterum implorato „ præſidio, declaravit ac ſtatuit, ex tribus „ propoſitis miraculis conſtare in tertio ge„ nere tum de primo miraculo *ſanationis* „ *Januarii Ranalli a peſſimo vlceroſo tu„ more ſub ſiniſtram axillam*, tum de ter„ tio *perfectæ ſanationis Ugonis Antonii* „ *Carletti hominis valde ſenis a paralyſi* „ *manus ſiniſtræ*.

„ Atque hoc decretum mihi infraſcripto „ Secretario tradidit publicandum, & in „ Acta Congregationis Sacrorum Rituum re„ ferendum. Hac die 9. Martii 1766.

Joſeph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

S. Archiepiſcopus Theodoſiæ S. R. C. Secretarius.

Ut autem tandem ad Canonizationem BEATI SERAPHINI procederetur Generalis Comitia penes SANCTISSIMUM DOMINUM NOSTRUM collecta IX. Kalendas Octobris MDCCLXVI. fuere, ut quæreretur ab Eminentiſſimis Patribus, & Reverendiſſimis Suffragatoribus, an tuto id poſſet præſtari, in quo affirmando omnes convenere, PONTIFEX tamen hiſce omnibus roboris firmitatem decreto ſuo tribuere diſtulit ad IV. Idus Octobris, quo die SERAPHINUS in gaudium Domini ſui introierat, interim in re tanta conſulere Altiſſimum per orationem volens.

ASCULANA, SEU FIRMANA

Canonizationis BEATI SERAPHINI AB ASCULO, ſeu DE MONTE GRANARIO Laici profeſſi Ordinis Minorum S. Franciſci Capuccinorum.

„ QUum poſt abſolutas Antepræpara„ toriam, Præparatoriam, & Gene„ ralem Congregationes in Cauſſa „ Aſculana, ſeu Firmana Canonizationis „ BEATI SERAPHINI AB ASCULO, ſeu DE MON„ TE GRANARIO Laici profeſſi Ordinis Mino„ rum Sancti Franciſci Capuccinorum, duo „ ex tribus propoſitis miraculis fuerint ap„ probata per decretum latum die 9. Martii „ currentis anni 1766.; alterumque de mo„ re propoſitum fuerit dubium: *An ſtante* „ *appro-*

„ *approbatione virtutum, & duorum miraculorum tuto procedi possit ad sollemnem ipsius* BEATI *Canonizationem*, in Generali Congregatione habita coram Sanctissimo die 23. Septembris ejusdem anni, in qua abunde eliminatis difficultatibus ab R. P. Fidei Promotore super hoc dubio ex officio propositis, Reverendissimi Cardinales, & Consultores affirmativam unanimi sensu dederunt responsionem. Verum SANCTITAS SUA resolutionem differre voluit, ut effusis prius ad Deum precibus superni luminis opem in tam gravi negotio imploraret; quibus peractis, favente Deo, coadjuvante Postulatorum zelo, hac die Dominica, in qua ab universo Minorum S. Francisci Capuccinorum Ordine ejusdem BEATI SERAPHINI AB ASCULO pretiosæ mortis in conspectu Domini memoria recolitur, Caussa hæc, quæ diu conticuit, supremum Apostolicæ Sedis subiit judicium una cum reliquis BB. HIERONYMI ÆMILIANI, JOSEPHI CALASANCTII, ET JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL, qui, ut consocii dum vixerunt in virtutum heroico exercitio, nunc comparticipes sunt cœlestis gloriæ, „ SANCTISSIMUS enim DOMINUS NOSTER CLEMENS PP. XIII. post sacrosanctum Missæ Sacrificium, acceitis coram se Reverendissimo Cardinali Feronio S. R. C. Præfecto, nec non R. P. Carolo Alexio Pisani Fidei Promotore, meque infrascripto Secretario, præsens Canonizationis ejusdem BEATI, quandocumque faciendæ, decretum expediri, ac publicari mandavit. Die 12. Octobris 1766.

J. Maria Card. Feroni S.R.C. Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

V. Macedonius S. R. C. Secretarius.

POST eos omnes, quos superius recensuimus sanctitatis heroas, quos ex omni personarum genere, ac ordine Deus Optimus Maximus, ut Christifidelium caritas illorum commota exemplo magis magisque fervesceret, in fideles servos, & amicos delegit, venit Mulier fortis, gloria Jerusalem, honorificentia populi nostri, dilectissima S. Francisci Salesii spiritualis filia BEATA nempe JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL præclarissimi Ordinis Monialium, qui a Visitatione Sanctæ Mariæ [1] nomen habet Mater, ac Fundatrix, quæ meritis, virtutibusque onusta,

 Moli-

[1] Celeberrima hæc religiosarum virginum Familia, in parentes habet, & recognoscit S. Franciscum Salesium Episcopum Gebennensem, & SANCTAM JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL: cum enim Salesius divino motus instinctu mente, cogitationeque pervolveret novam religiosarum mulierum Familiam instituere, quæ virtutum splendore Ecclesiam exornaret, & morum suavitate delicatiores quaslibet ad currendam perfectionis semitam alliceret, cognovit JOANNAM FRANCISCAM illam esse, quam Deus constituerat in angularem lapidem, supra quem eximiæ hujusce Familiæ ædificium construeretur.

Quamobrem cum diu multumque deliberasset, JOANNAM Annecium vocavit eique consilium omne aperuit, quæ licet hoc opus sane arduum & difficile cognosceret, nihilotamenminus omnia sperans in eo, qui nos confortat, lectissimis virginibus in unum collectis, VIII. Idus Junii MDCX., in quo festum Sanctissimæ Trinitatis celebrabatur, religiosæ Familiæ fundamenta jecit, eisque regulas, quas a Salesio accepetat, observandas proposuit.

Sic illius increbuit sanctarum mulierum fama, illarumque virtutes adeo splendidius illuxere, ut rei novitate Episcopi, principesque viri commoti efficacissime apud Salesium egerint, ut tam sanctum, ac pium vivendi genus etiam in eorum civitatibus per JOANNAM FRANCISCAM institueretur, ac propagaretur. Restitit quammaxime Franciscus, sed tandem victus precibus Dionysii Simeonis de Marquemont Episcopi Lugdunensis, qui postea sacra Purpura fuit decoratus, Lugdunum JOANNAM misit, ut novam sacrarum virginum domum constitueret; hic cum earum vivendi genus summopere commendasset, auctor Salesio fuit, ut a Sede Apostolica expostularet hanc piissimarum mulierum Congregationem in veram regularem Familiam erigi, cujus rei caussa cum Paulo PP. V. esset supplicatum, hic optime perpendens qui fructus ex hac fœcunda segete in agrum dominicum essent proveniendi, quam libentissime anno MDCXVIII. hanc Familiam ad regularem statum sublimavit.

Statim Lutetiæ Parisiorum, Molini, in civitate Bituricarum, ac Divione harum virginum Asceteria per JOANNAM FRANCISCAM, rem omnem moderante Salesio, fuerunt constituta, verum cum XI. Kalendas Decembris MDCXXII. Franciscus mortem obierit, cura omnis, & regimen virginum lectissimarum penes unam JOANNAM FRANCISCAM permansit, quæ omni conatu ad illarum perfectionem assiduam dans operam, postquam per filias suas omnium virtutum genere excultas, & exornatas Massiliæ novæ domus jecisset fundamenta, & Camberii per seipsam, ut expostulanti Principi Thomæ de Sabaudia faceret satis alterum ejusdem Ordinis Monasterium erexisset, anno MDCXXIV. ante festum Pentecostes Annecium venit, quo

Molini in Borboniensi Ducatu ad Sponsum cælestem Idibus Decembris MDCXLI. fuit evocata, ut diadema speciei de illius manu acciperet [1].

Prodierant paulo ante Urbani PP. VIII. decreta, quibus cautum statutumque fuerat, ne de virtutibus Servorum Dei, quorum Beatificatio, seu Canonizatio expostularetur, judicium in Sacrorum Rituum Congregatione posset institui, nisi ab illorum obitu quinquaginta essent prolapsi anni. Decreta hæc cum male a nonnullis fuissent intellecta, Caussis alioquin instructissimis, locupletissimisque damnum non modicum, ac detrimentum attulerunt, dum enim attenditur, ut quinquaginta effluant anni antequam Episcopus propria sua auctoritate ad compilandos Processus manus apponat, qui cum Dei Servis familiariter egerant, ac proinde optimum in Caussa dicere testimonium poterant, jam mortem cum vita omnes commutarant.

Hoc infortunium quod aliis quampluribus Caussis accidit, & nostræ huic evenit: Moniales enim dictorum decretorum sensum minime percipientes multo sero apud Episcopum Gebennensem instarunt, ut de præclarissimæ mulieris virtutibus, ac miraculis propria auctoritate inquireret, qui proinde non solum de virtutum, & miraculorum rumore, verum etiam de obedientia erga Urbani PP. VIII. decreta, quibus Dei Servis, qui ad Beatitatis honores minime fuerant evecti publicus ecclesiasticus cultus fuerat interdictus, Acta adornavit [2]; quæ Acta cum Romam fuissent transmissa Pridie Idus Januarii MDCCXVII., Clemens PP. XI. in Caussæ Ponentem constituit Petrum Cardinalem Otthobonum, ut de illa agi in Sacra Rituum Congregatione posset [3].

Verum antequam de introducenda Caussa quæstio haberetur, Sacra Congregatio eidem Cardinali Otthobono dedit in mandatis, ut diligenter perpenderet opuscula aliqua a Serva Dei conscripta, quæ formis typographicis fuerant excussa, & eidem fecit facultatem, ut, si per seipsum illa pervolvere minime posset, viros prudentes ac doctos eligeret, quibus hoc negocium demandaret [4]; his rite recteque consideratis, Cardinalis Otthobonus exposuit in Sacrorum Rituum Congregatione nil in eisdem Servæ Dei opusculis esse adinventum, quod contra fidei catholicæ veritatem, vel morum honestatem faceret, quapropter IV. Idus Septembris MDCCXVIII. eadem Congregatio respondit: *Nihil ex illis obstare, quin procedi possit ad ulteriora* [5].

Tum de signanda Commissione introductionis Caussæ apud eosdem Eminentissimos Patres Idibus Julii MDCCXIX. actum fuit, qui cum maxima sanctitatis fama suffultam Caussam

---

quo præcipuas Ordinis Moniales evocavit, quibus aurea omnia monita, quæ ad illas ad perfectionis culmen elevandas litteris consignaverat Salesius, proposuit, & cum earum consilio volumen quoddam ex illis compilavit, ad cujus normam actiones omnes dirigerent, quod Gallico idiomate *Coutumier* appellant.

Nulla esset tanta vis ingenii, ac copia, quæ labores omnes a JOANNA in commodum ac incrementum illius Ordinis susceptos exponere valeret, si enumeranda essent omnia, quæ gessit, vel fuit aggressa: illud unum sufficiat, ipsam cum evolavit ad Sponsum septem supra octoginta virginum sanctissimarum Cœnobia fundasse, in quibus evangelicæ perfectioni conatu summo virgines prudentissimæ studebant, a qua perfectionis via post JOANNÆ obitum nec minime declinarunt; quamobrem nemo mirabitur adeo per universas catholicas Europeas regiones Ordinem hunc mulierum fuisse propagatum, ut modo plusquam centum ac sexaginta illius religiosissima enumerentur Monasteria, in quibus supra sex millia & sexcentæ lectissimæ virgines sanctissime Deo inservientes vitam traducunt, inter quas sæpissime primariæ nobilitatis mulieres nomen dedere, pro quibus omnibus satis sit indicare Mariam Felicem Ducissam de Montmorenci filiam Virginii Ursini Arcenni nunc Bracciani Ducis, quæ post tragicam mortem Ducis de Montmorenci viri sui Molini inter sanctas hasce virgines se adscripsit, & magna sanctitatis fama Nonis Junii MDCLXVI. diem clausit extremum.

Qui plura de præclarissima harum virginum Familia desiderat, consulat Marsolier *Vie de Saint Francois de Sales*, Henricum de Maupas *Vie de la Mer de Chantal*, Aloysium Jacobum *Biblioteque des femmes illustres*, Hilarionem de Costa *Eloge des dames illustres*, & *Histoir. Cathol. les vies des premieres Meres de la Visitation de notre Dame, & les constitutions del Ordre*, & laudatum Patrem Helyot *Histoire des Ordres Religieux Monastiques, & militaires tom. 4. cap. 43. pag. 309. Paris 1715.*

1 *Ex prim. Fact. concord.* §. 1.
2 *Cit. Fact. concord.* §. 2.
3 *Loco cit.*
4 *Cit. Fact. concord.* §. 3.
5 *Cit. Fact. concord.* §. 5.

sam cognovissent, in secundam abiere sententiam, quam auctoritate sua roboris firmitate munivit IV. Kalen. Augusti MDCCXIX. Clemens PP. XI.[1].

Fere in diebus paucis XIV. Kalendas Septembris de non cultu disceptatum fuit in Sacra Congregatione, in qua cum aliqui Eminentissimi Patres addubitassent Molini in Borboniensi Ducatu, quo extremo morbo correpta BEATA cælestem Sponsum petierat, & Camberii, in quo celebre Ordinis sui extruxerat Cœnobium, aliquod forsan quod publico ecclesiasticoque cultu redoleret, erga JOANNAM fuisse intentatum, noluere prudentissimi Patres, ad Sacrorum Rituum Congregationis disciplinam fartam tectamque servandam, aliquid statuere, sed Prosperum de Lambertinis Fidei Promotorem jusserunt Officiales Diœcesum Andegaven., & Gratianopolitanæ per litteras commonefacere, ut Molini, & Camberii viderent, an aliquid, quod publici cultus saperet, in JOANNÆ honorem perageretur[2]: hi omni diligentia, ac cura perquirentes, nilque quod publicum ecclesiasticum cultum præseferret invenientes, hujusce rei certiorem per litteras Sacram Congregationem fecere, quæ IV. Idus Decembris MDCCXIX. tandem censuit, nil hac in re occurrere, quod decretis Urbani PP. VIII. contradiceret[3].

Absoluto hoc pacto de non cultu judicio Episcopus Gebennensis de rumore, seu fama sanctitatis, ut ajunt in genere, Acta compilavit, quibus ad finem ac complementum perductis, de eadem fama quæstio felicissime fuit instituta III. Kalendas Decembris MDCCXXI.[4] penes Eminentissimos Sacrorum Rituum Congregationis Patres, qui statim remissoriales litteras eidem Gebennensi Episcopo dedere, ut de virtutibus BEATÆ illiusque illustribus ac heroicis facinoribus inquireret[5]: nec ita multo post quia D. O. M. ad Servæ suæ sanctitatem comprobandam nonnulla miracula ac prodigia omnipotenti sua dextera patraverat, ideo ut celerrimo cursu ad propositam metam Caussa hæc omnium certo certius celeberrima perveniret, Episcopis Andegaven. Augustodunen. Rhedonen., & Archiepiscopo Lugdunen. remissoriales litteræ inscriptæ fuere, ut ad veritatem eorumdem miraculorum eruendam qui in iisdem Diœcesibus testimonium dicere possent ad examen adducerent[6].

Anno MDCCXXVII. cum ultimam recepissent manum, ad Urbem missa fuere Acta illa, quæ de virtutibus BEATÆ Episcopus Gebennensis adornaverat, quamobrem V. Kalendas Decembris MDCCXXVIII. quæstione in Sacrorum Rituum Congregatione proposita, declaratum fuit, eadem ad juris, & litterarum remissorialium normam fuisse exarata[7].

Rebus igitur sic constitutis, ad disputationem de virtutibus ineundam necessaria quæque per Postulatores Caussæ comparabantur, cum Petrus Cardinalis Otthobonus, cui negotium hujusmodi a Sacra Congregatione fuerat commissum, nonnullos doctos sapientesque viros delegit, qui summo studio epistolas, ac opuscula Servæ Dei, quæ in laudatum Processum fuerant inserta, perlegerent, ac quid de ipsis sentirent, candidissime exponerent, quibus opuscula hæc diligenti manu versantes nil contigit invenire, quod ad sanctuarii lances non staret, quamobrem Eminentissimi Patres Sacris Ritibus præpositi, IX. Kalendas Septembris MDCCXXXII. existimarunt Caussæ cursum amplius non esse remorandum[8]; id cum esset statutum, Petrus Cardinalis Otthobonus diligenter statim id operam dedit, ut IX. Kalendas Octobris suis in ædibus Congregatio, quam Antepræparatoriam vocant, haberetur[9].

Verum cum Fidei Promotor opposuisset alia extare opuscula a Serva Dei litteris consignata, quæ minime perpensa ac considerata

1 *Cit. Fact. concord.* §. 7.
2 *Cit. Fact. concord.* §. 8.
3 *Cit. Fact. concord.* §. 9.
4 *Cit. Fact. concord.* §§. 10. & 11.
5 *Cit. Fact. concord.* §. 12.
6 *Cit. Fact. concord.* §§. 12. & 15.
7 *Cit. Fact. concord.* §§. 16. & 19.
8 *Cit. Fact. concord.* §§. 20. & 27.
9 *Cit. Fact. concord.* §. 28.

rata fuerant, Sacra Congregatio necessarium fore putavit, ut Episcopus Gebennensis eadem attente & accurate perquireret; sed cum post diligentem adhibitam perquisitionem nequaquam datum fuerit eadem invenire, censuere Eminentissimi Patres de illis nullam rationem habendam amplius fore, & inceptum Caussæ judicium esse prosequendum [1].

Maxima in hac cæteroquin Caussarum omnium instructissima difficultas oriebatur ex eo, quod inter omnes, qui testimonium super virtutibus in Processibus dixerant, nemo unus erat, qui Servam Dei cognovisset, cumque ea familiariter egisset: hæc difficultas maximi ponderis, ac non modici momenti habebatur, quapropter Clemens PP. XII. peculiarem Congregationem instituit, in qua Eminentissimi Cardinales Ottoboni Caussæ Ponens, Gotti [2], Guadagni [3], Picus, & Zondadari Congregationi Præfectus, una cum Eminentissimo Cardinali Cavalchini tunc Congregationis Concilii a Secretis, qui paulo ante Promotorem Fidei gesserat, & Congregationis Secretario, ac Ludovico de Valentibus, qui in conspicuum Promotoris Fidei munus Cavalchini successerat, quid hac in parte agendum, ingenue declararent [4].

Attamen Congregatio hæc nunquam fuit habita: Postulator enim qui id summopere huic Caussæ conducere existimavit, ab eodem Pontifice per supplicem libellum obtinuit, ut judicium hoc Congregationi Ordinariæ committeretur, quæ XIV. Kalendas Martii MDCCXXXVII. censuit, defectum hujusmodi nequaquam optimæ Caussæ officere posse [5].

Feliciter hac ratione difficultate qualibet propulsata, sperabant Postulatores statim Præparatoriam Congregationem esse celebrandam, at contra id quod mente præconceperant, hæc ad VI. Kalendas Decembris fuit protracta, necesse enim antea fuit Lutetiæ Parisiorum, ac in illius Diœcesi in quatuor Monasteriis SS. Antonii, Germani, Dionysii, & Jacobi, quæ Moniales Visitationis incolunt, in Collegio Societatis Jesu, quod Ludovici Magni appellant, ac in Monasterio Portus Regii perquirere diligenter epistolas, quas rumor erat, BEATAM ad Abbatem Sanciranum, & ad Sanctimoniales Mariam Angelicam, ac Agnetem de Arnauld misisse; quæ tamen epistolæ, licet magna adhibita fuisset diligentia, nequaquam fuere repertæ [6].

Post hæc de validitate Processuum super BEATÆ miraculis in Diœcesibus Augustodunen., Lugdunen., Rhedonen., & Andegaven. compilatorum feliciter judicium fuit institutum XI. Kalend. Junii MDCCXXXVIII [7].

Omnibus sic rite recteque dispositis, nil aliud supererat, quam BEATÆ virtutes in Generali Eminentissimorum Patrum, ac Reverendissimorum Consultorum Consessu disquirendas proponere, sed valde timuit providus Caussæ Postulator, ne optima Caussa ad metam properans sisteret, eo quod nonnullis negotium facessebat familiaritas illa, quæ JOANNAM inter & Abbatem Sanciranum, ac Mariam Angelicam Abbatissam Portus Regii intercesserat, necnon umbra quædam, seu ut melius dicam, vana Quietismi suspicio, quem in Dei Servæ scriptis aliqui inveniri autumabant, hinc a doctissi-

1 *Cit. Fact. concord.* §. 29.

2 *Vincentius Ludovicus Gotti* Bononiensis Ordinis Fratrum Prædicatorum a Benedicto PP. XIII. maximo viri doctrinæ admiratore, qui familiari ejus consuetudine jamdiu usus fuerat, Pridie Kalendas Maii MDCCXXVIII. in Collegium Cardinalium sub Titulo S. Sixti fuit relatus, qua nova amplissimaque auctus dignitate nil morum austeritatis integritatisque remisit. Obiit Romæ X. Kal. Octobris MDCCXLII. Extat hujus Cardinalis vita conscripta a clarissimo viro Patre Fratre Thoma Ricchinio Sacri Palatii Apostolici Magistro.

3 *Joannes Antonius Guadagni* Florentinus nobilissimis editus parentibus, qui ut perfectioni studeret Aretii Ordini Carmelitarum Excalceatorum nomen dederat, ex Episcopo Aretino a Clemente PP. XII., cujus erat sororis filius, & non affinitate solum, sed merito & virtutum commendatione magis acceptus, Cardinalis Tituli Sancti Martini ad Montes VIII. Kalendas Octobris MDCCXXXI. fuit constitutus: obiit Romæ Episcopus Portuensis & Sanctæ Rufinæ XVIII. Kalendas Februarii MDCCLIX.

4 *Cit. Fact. concord.* §. 30.

5 *Cit. Fact. concord.* §§. 32. & 33.

6 *Cit. Fact. concord.* §§. 35. & 36.

7 *Cit. Fact. concord.* §. 37.

ctissimo Pontifice Benedicto XIV. obtinuit Congregationem Ordinariam Sacrorum Rituum IV. Nonas Septembris MDCCXLI. apud ipsum evocari, qui, eum attento animo Eminentissimos Suffragatores audivisset differentes, declaravit suspicionem Quietismi vanam fallacemque fore, & familiaritatem BEATÆ cum Sancirano, & Maria Angelica minime eidem crimini vertendam esse, eo quia nequaquam ei innotuerant perversa dogmata, quibus fuerant infecti. [1]

Hoc pacto umbra qualibet difficultatis dissipata, Cardinalis de Tencin [2], qui post obitum Petri Otthoboni in Caussæ Ponentem fuerat constitutus, Generalia Comitia ad III. Nonas Martias MDCCXLIII. [3] indicenda curavit.

GEBENNEN.

Beatificationis, & Canonizationis Ven. Servæ Dei JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL Fundatricis, primæ Monialis, & primæ Superiorissæ Ordinis Monialium a Visitatione Sanctæ Mariæ nuncupatarum.

FACTUM CONCORDATUM.

1 „ Venerabilis Serva Dei JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE „ CHANTAL dilectissima S. Francisci Salesii „ discipula, & cum eodem Fundatrix Mo„ nialium a Visitatione die 13. Decembris „ 1641. magna & insigni cum sanctitatis „ fama, quam sibi vivens per constans & „ heroicum virtutum exercitium compara„ verat in civitate Annecii [4] Diœcesis Ge„ bennensis ætatis annorum circiter 70. de„ cessit.

2 „ Constructis ab Episcopo Gebennensi „ auctoritate Ordinaria, ut moris est, Pro„ cessibus tam super sanctitatis fama, vir„ tutibus, & miraculis ejusdem Ven. Ser„ væ Dei, quam super cultu eidem non „ exhibito, & ad Urbem transmissis, Sa„ cra Rituum Congregatio die 5. Decem„ bris 1716. mandavit, servatis servandis, „ aperiri, prout successive fuerunt aperti, „ approbante fa: me: Clemente XI. die 12. „ Januarii 1717, qui eodem die in Caussæ „ Ponentem, seu Relatorem deputavit cla: „ mem. Cardinalem Otthobonum.

3 „ Ad effectum satisfaciendi decretis „ generalibus fa: me: Urbani VIII., instan„ te Caussæ Postulatore, die 20. Novembris „ 1717. Sacra Congregatio revisionem non„ nullorum opusculorum ejusdem Servæ „ Dei commisit eidem Cardinali Otthobo„ no cum facultate unum, seu plures Theo„ logos revisores deputandi, cum super„ venta approbatione Sanctissimi die prima „ Decembris.

4 „ Die 9. Julii 1718. Sacra Congrega„ tio indulsit, ut dubium super signatura „ Commissionis pro Introductione Caussæ, „ proponi posset in Congregatione Ordina„ ria Sacrorum Rituum absque interventu „ Consultorum; mentem Sacræ Congrega„ tionis approbante fa: me: Clemente XI. die „ 18. ejusdem mensis, & anni.

5 „ Die 10. Septembris 1718. relatis „ ab eodem Reverendissimo Ponente revi„ sionibus opusculorum Servæ Dei, nem„ pe responsionibus super constitutionibus, „ regulis, & costumerio, seu consuetudi„ nibus

1 *Cit. Fact. concord.* §§. 39. & 40.

2 *Petrus de Tencin* Gallus Gratianopoli natus, vir scientiarum omnium ac virtutum fama celeberrimus, qui postquam in Romana Curia negotiis Christianissimi Regis præpositus summa cum laude provinciam hanc administraverat ab eodem Rege Archiepiscopus Ebredunensis fuerat nominatus, per Clementem PP. XII. VII. Kalendas Martii MDCCXXXIX. sacra Purpura ad nominationem Jacobi III. Magnæ Britanniæ Regis fuit exornatus; Titulum habuit Sanctorum Nerei & Achillei. Deinde an. MDCCXL. Archiepiscopus ab eodem Rege dictus fuit Lugdunensis, ac ineunte anno MDCCXLII. Regii Ordinis Sancti Spiritus Commendator constitutus, quo anno veniam a Rege obtinuit ut ad Lugdunensem venire posset Ecclesiam, idque eo consilio efflagitaverat, ut postquam pastorali vacasset ministerio, Romam posset redire, sed vix Lugdunum pervenit Regis beneficio inter Status administros VII. Kalen. Septembris MDCCXLII. fuit allectus, unde ad Urbem revertere nequaquam licuit.

3 *Cit. Fact. concord.* §. 41.

4 Annecium urbs Sabaudiæ Genevensis Ducatus caput ad lacum hujus nominis, & ad radices montis Saymenoz sita.

„ nibus Ordinis Visitationis Parisiis impressis anno 1665. , necnon epistolis spiritualibus Servæ Dei Lugduni impressis 1644., Sacra Congregatio respondit: *Nihil ex illis obstare, quin procedi possit ad ulteriora*, & responsum approbavit sa: me: Clemens XI. die 24. ejusdem mensis, & anni.

6 „ Die 13. Maii 1719., approbante Sanctitate Sua die 17. ejusdem, Sacra Congregatio benigne indulsit, ut proponeretur dubium super signatura Commissionis, non obstante, quod lapsum non fuisset decennium exigitum in decretis generalibus a die præsentatorum Processuum informativorum.

7 „ Die 15. Julii 1719. Sacra Congregatio rescripsit posse signari Commissionem introductionis Causæ, & rescriptum approbavit sa: me: Clemens XI. die 19. dicti mensis, qui successive Commissionem manu sua, ut moris est, signavit.

8 „ Die 19. Augusti 1719. proposito dubio super paritione decretis sa: me: Urbani VIII. de non cultu editis, quia dubitatio emergebat, an aliquis cultus Servæ Dei exhiberetur in oppido Molinarum [1] Diœcesis Augustodunen., & in oppido Camberii [2] Diœcesis Gratianopolitanæ, Sacra Congregatio rescripsit: *Dilata, & ad mentem*, & mens fuit, *ut scriberetur Officialibus earumdem Diœcesum juxta instructionem R. P. Promotoris*.

9 „ Transmissis ab eodem R. P. Promotore distinctis, & separatis instructionibus utrique Officiali Diœcesum Gratianopolitan., & Augustodunen. factisque debitis diligentiis, opportunisque formiter receptis informationibus, eum ex Processibus transmissis, ac mature examinatis nulla constaret decretorum generalium transgressio, die 9. Decembris 1719. Sacra Congregatio in repropositione dubii: *An constet de paritione decretis super non cultu editis*, respondendum censuit: *Affirmative*, & Sacræ Congregationis responsum approbavit sa: me: Clemens XI. die 27. Januarii 1720.

10 „ Die 3. Februarii 1720. concessæ fuerunt litteræ remissoriales directæ Episcopo Gebennensi, & quatuor Dignitatibus ad effectum conficiendi auctoritate Apostolica Processum super fama sanctitatis in genere, & die 8. dicti superaccessit approbatio Sanctitatis Suæ.

11 „ Die 14. Decembris 1720., approbante Sanctitate Sua die 18. ejusdem, demandata fuit aperitio ejusdem Processus super fama sanctitatis in genere interim ad Urbem transmissi, ejusdemque Processus validitas, & relevantia approbata fuit die 29. Novembris 1721. cum supervento assensu Sanctitatis Suæ die 20. subsequentis mensis Decembris.

12 „ Die 29. Novembris 1721. concessæ fuerunt consuetæ litteræ remissoriales, & compulsoriales pro construendis Processibus in specie directæ Episcopis infrascriptis, & quatuor Dignitatibus, sive Canonicis Ecclesiarum Cathedralium singularum civitatum cum termino triennii, nempe Episcopo Gebennen. pro construendo Processu super virtutibus, & miraculis in specie, & Episcopis Andegaven., Augustodunen., & Rhedonen. super miraculis in specie in eorum respective Diœcesibus ad intercessionem Servæ Dei patratis, & die 20. Decembris ejusdem anni 1721. Sanctitas Sua Sacræ Congregationis resolutioni præbuit assensum.

13 „ Die 15. Julii 1724. ad instantiam Monialium Annecii, Sacra Congregatio indulsit, ut corpus Servæ Dei in loco satis humido existens ad alium locum posset transferri juxta instructionem R. P. Promoto-

[1] Molinum urbs princeps superioris Burgundiæ ad fluvium Elaverem piscium admodum abundantem, & salmonum præcipue copia nobilem; pulcherrimam habet arcem, & hortos longe amœnissimos, ratisque arboribus consitus.

[2] Camberium urbs Galliæ, alias *Civaro* dicta, nunc *Chambery* in Sabaudia inter montem Melianum & lacum Burgetium.

" motoris, approbante Sacræ Congregatio-
" nis indultam facultatem fa: me: Benedi-
" cto XIII. die 31. ejusdem mensis, & anni.

14 " Die 16. Augusti 1724. terminus
" triennii concessus ad effectum conficiendi
" prædictos Apostolicos Processus in specie
" prorogatus fuit ad alios duos annos, con-
" cessam prorogationem approbante Sancti-
" tate Sua die 11. Septembris ejusdem anni.

15 " Die 7. Julii 1725. cum approbatione
" Sanctitatis Suæ superventa die 30. ejusdem
" mensis, Sacra Congregatio alias concessit
" litteras remissoriales directas Archiepi-
" scopo Lugdunen., & quatuor Dignitati-
" bus, sive Canonicis Ecclesiæ Cathedralis
" ad effectum conficiendi Processum Aposto-
" licum in specie super nonnullis miraculis
" de recenti operatis a Deo ad intercessio-
" nem Servæ suæ in Civitate Lugdunen. cum
" termino biennii.

16 " Die 12. Julii 1727. Sacra Congre-
" gatio concessit, ut Processus nuper ad Ur-
" bem transmissus ab Episcopo Gebennensi
" super virtutibus, & miraculis in specie,
" servatis servandis aperiretur, & Sancti-
" tas Sua approbavit die 23. ejusdem mensis,
" & anni.

17 " Die 10. Aprilis 1728. cum appro-
" batione Sanctitatis Suæ sub die 14., stante
" quod terminus jam concessus expiraverat,
" Sacra Congregatio novum terminum trien-
" nii concessit ad effectum conficiendi Pro-
" cessus super miraculis in specie in Diœcesi-
" bus Andegaven., Augustodunen., & Rhe-
" donen.

18 " Die 12. Augusti 1728. fa: me: Be-
" nedictus XIII. indulsit, ut validitas Pro-
" cessus Annicien. in specie discuteretur in
" Congregatione Ordinaria Sacrorum Ri-
" tuum absque interventu Consultorum.

19 " Die 27. Novembris ejusdem anni
" proposito in Sacra Rituum Congregatione
" Ordinaria in sequelam prædictæ dispensa-
" tionis dubio: *An constet de validitate*
" *Processus remissorialis, & compulsoria-*
" *lis super sanctitate vitæ, virtutibus, &*
" *miraculis in specie ipsius Servæ Dei au-*
" *ctoritate Apostolica Anneccii constructi,*
" *testes sint rite & recte examinati, &*
" *jura legitime compulsata*, rescriptum
" fuit: *Affirmative in omnibus*, rescripto
" approbante Sanctitate Sua die 22. subse-
" quentis mensis Decembris.

20 " Die 21. Decembris 1728. cum
" approbatione Sanctissimi superventa die
" 22. dicti Sacra Congregatio remisit cl:
" mem: Cardinali Otthobono tunc Ponenti
" revisionem plurium epistolarum Servæ
" Dei in dicto Processu Apostolico Anni-
" cien. insertarum cum facultate deputan-
" di unum, seu plures revisores Theolo-
" gos.

21 " Interim ad Urbem transmisso Pro-
" cessu in Diœcesi Augustodunen. facto su-
" per miraculis in specie, Sacra Congrega-
" tio die 11. Aprilis 1729. mandavit servatis
" servandis aperiri, Sanctitate Sua appro-
" bante die 18. Junii.

22 " Die 28. Septembris 1729. fa. me.
" Benedictus XIII. benigne indulsit, ut
" Processus super miraculis in specie facien-
" dus in Diœcesi Lugdunen., qui ob locorum
" distantiam, & impedimenta tum Archie-
" piscopi, tum ejus Vicarii generalis, tum
" Dignitatum Ecclesiæ Cathedralis deputa-
" tarum inchoari non poterat, conficeretur
" ab alio Vicario generali, & quatuor Di-
" gnitatibus, seu Canonicis alicujus Colle-
" giatæ Ecclesiæ Civitatis Lugdunen. ab ipso
" Archiepiscopo deputandis cum termino
" alterius biennii.

23 " Transmissis ad Urbem clausis, &
" obsignatis Processibus Apostolica auctori-
" tate factis super miraculis in specie in
" Diœcesibus Rhedonen., & Andegaven., fa.
" me. Benedictus XIII. die 24. Novembris
" 1729. indulsit eorum aperitionem cum
" sola recognitione sigillorum Episcoporum
" ab extra, dummodo in reliquis servatis
" servandis, & legitime aperitio fiat: ve-
" rum quia testes nulli in Urbe aderant,
" qui sigillum Archiepiscopi Andegaven.
" recognoscere possent, Sacra Congrega-
" tio die 26. Augusti 1730. indulsit, ut reco-
" gnitio appositorum in dicto Processu sigil-
" lorum fieret per comparationem consimi-

„ lium certorum sigillorum, quæ tum Archiepiscopus Andegaven., tum omnes judices delegati apposuerant in quodam instrumento publico pro hoc eodem effectu ad Urbem transmisso, & resolutionem Sacræ Congregationis approbavit fa. me. Clemens XII. die 28. ejusdem mensis, & anni.

24 „ Transmisso pariter interim ad Urbem alio Processu facto in Diœcesi Lugdunen. super miraculis in specie clauso, ut moris est, & sigillato, Sacra Congregatio die 26. Augusti 1730. concessit, servatis servandis aperiri, & die 28. Sanctitas Sua mentem Sacræ Congregationis approbavit.

25 „ Die 16. Septembris 1730., approbante Sanctitate Sua die 20. ejusdem mensis, Sacra Congregatio indulsit, ut validitas dictorum quatuor Processuum Apostolicorum super miraculis in specie Andegaven., Rhedonen., Augustodunen., & Lugdunen. examinaretur in Congregatione Ordinaria Sacrorum Rituum absque interventu Consultorum.

26 „ Cum hic in Urbe miraculum supervenisset ad intercessionem Ven. Servæ Dei die 28. Aprilis 1731. cum approbatione Sanctissimi die 2. Maii Sacra Congregatio, ut moris est, commisit constructionem Processus Apostolici Reverendissimo Urbis Vicario cum consuetis facultatibus deputandi tres Episcopos eidem bene visos.

27 „ Die 23. Augusti 1732. relatis in Sacra Rituum Congregatione a Reverendissimo Cardinali Otthobono censuris Revisorum, quos vigore habitarum facultatum destinaverat ad effectum examinandi nonnulla alia opuscula Servæ Dei, nempe librum primum impressum Parisiis anno 1667., in quo præmittuntur duæ epistolæ Servæ Dei, continentem tres partes, quarum prima complectitur directorium constitutionum Sanctimonialium a Visitatione Sanctæ Mariæ nuncupatarum; secunda directorium, & normam, quibus a præfatis Monialibus horæ canonicæ recitari, & sacræ cæremoniæ, & ritus servari debeant in celebrandis divinis Officiis; in tertia exponitur forma seu modus, quo ipsæ cantum suum in Choro modulari debent: secundum librum, cujus titulus est *Coutumè de Monastere de la Visitation* Parisiis impressum anno 1642., in quo adest pariter una epistola Servæ Dei: tertium librum complectentem sexaginta septem ejusdem epistolas, Sacra Congregatio rescripsit: *Nihil obstare quin possit procedi ad ulteriora*, rescriptum præfatum approbante Summo Pontifice die 30. ejusdem mensis, & anni.

28 „ Die 23. Septembris 1732. habita fuit in ædibus cl: me: Cardinalis Otthoboni Ponentis Congregatio Antepræparatoria super dubio heroicarum virtutum.

29 „ Opponente R. P. Promotore, præter opera Servæ Dei jam revisa, alia adesse, Sacra Congregatio die 21. Januarii 1733. commisit Episcopo Gebennen. diligentias pro iis reperiendis juxta instructionem ejusdem P. Promotoris, quibus relatis die 23. Februarii 1734. cum nihil repertum fuerit, rescriptum prodiit: *Posse procedi ad ulteriora*: superventa rescripti approbatione facta a Sanctitate Sua die 6. Martii subsequentis.

30 „ Quia penes Reverendissimos Consultores aliqua erat difficultas super sufficientia probationum ob deficientiam testium de visu directe in hac Causa examinatorum fa: me: Clemens XII. super eodem puncto probationum, an nempe essent sufficientes, ad instantiam Postulatoris die 27. Martii 1734. particularem deputavit Congregationem Reverendissimorum Cardinalium Otthoboni Ponentis, Gotti, & Guadagni cum interventu RR. PP. Secretarii Sacræ Congregationis Rituum, & Cavalchini olim Fidei Promotoris, cui particulari Congregationi die 24. Aprilis sequentis adjunxit Reverendissimos Cardinales Pieum, & Zondadarium tunc Præfectum cum interventu R. P. de Valentibus hodierni Promotoris Fidei.

31 „ Cum Processus Apostolicus in Ur-

„ be

„ be super miraculo in eadem Urbe patrato „ ex variis impedimentis nunquam suisset „ inchoatus juxta facultates datas a Sacra „ Congregatione Reverendissimo Urbis Vicario die 28. Aprilis 1731., eadem Sacra „ Rituum Congregatio die 21. Aprilis 1736. „ easdem facultates confirmavit cum nova „ termini concessione unius anni, eamdem „ confirmationem approbante Sanctitate „ Sua die 24. ejusdem mensis.

32 „ Die 22. Januarii 1737. sa: me: Clemens XII. examen probationum, quæ „ in hac Caussa concurrunt, remissum Congregationi particulari ad instantiam Postulatoris ab ea avocavit, & remisit Congregationi Ordinariæ Sacrorum Rituum „ absque interventu Consultorum.

33 „ Die 16. Februarii ejusdem anni 1737. „ per cl. me. Cardinalem Otthobonum proposita Caussa in eadem Sacra Rituum Congregatione super puncto probationum rescriptum prodiit: *in casu, de quo agitur* „ *posse procedi ad ulteriora* cum subsecuta approbatione Sanctitatis Suæ die 20. „ ejusdem mensis.

„ 34 Die 6. Aprilis 1737. Sacra Congregatio ad effectum conficiendi Processum in „ Urbe super miraculo alium terminum „ unius anni fuit impertita, successive accedente approbatione Sanctissimi die 13. „ præfati mensis.

35 „ Opponente R. P. Promotore existentiam nonnullarum epistolarum a Serva Dei scriptarum Mariæ Angelicæ, & „ Agneti de Arnauld Monialibus in Monasterio Portus Realis, & Abbati Sanciran „ nuncupato, necnon etiam aliis epistolis „ earumdem Monialium, & præfati Abbatis „ ad Servam Dei, die 6. Aprilis 1737. Sacra „ Rituum Congregatio pro earumdem perquisitione mandavit diligentias fieri juxta „ instructionem ipsius R. P. Promotoris in „ quatuor Monasteriis Visitationis civitatis, „ & Diœcesis Parisiensis, nempe S. Antonii, „ S. Germani, S. Dionysii, & S. Jacobi, nec „ non in Monasterio Portus Realis, ac etiam „ in Collegio Societatis Jesu nuncupato „ Ludovici Magni, quibus servatis servandis, & diligentissime expletis ad formam „ instructionis ipsius R. P. Promotoris, & „ ad Urbem transmissis, atque relatis in Congregatione die 31. Augusti 1737., rescriptum fuit: *Posse procedi ad ulteriora*, ejusdem rescripti approbatione subsecuta die „ 6. Septembris ejusdem anni.

36 „ Die 26. Novembris 1737. habita „ fuit Congregatio Præparatoria super dubio heroicarum virtutum in Palatio Apostolico Quirinali.

37 „ Die 21. Junii 1738. ex dispensatione Apostolica proposito in Sacra Rituum „ Congregatione Ordinaria absque interventu Consultorum dubio super validitate „ quatuor Processuum Apostolicorum factorum super miraculis, nempe Augustodunen., Lugdunen., Rhedonen., & Andegaven., „ prodiit resolutio constare de eadem omnium dictorum quatuor Processuum validitate, quam resolutionem approbavit Sanctitas Sua die 26. ejusdem mensis, & anni.

38 „ Die 30. Decembris anni 1740. Sanctitas Vestra, stante obitu cl. me. Cardinalis Otthoboni interim secuto, me deputavit in Ponentem præsentis Causæ in „ statu, & terminis.

39 „ Timens Causæ Postulator, quod „ ea, quæ opponebatur Ven. Servæ Dei prætensa communicatio cum Abbate Sanciranno, & Monialibus Portus Realis, & quædam emendicata suspicio Quietismi indebite præsumpta ex scriptis Servæ Dei jam „ revisis & approbatis, in mente Reverendissimorum Consultorum aliquam posset fortasse ingerere difficultatem in ulteriori dubii discussione super heroicis Servæ Dei „ virtutibus, preces S. V. porrexit humiliter supplicans, ut in Congregatione Ordinaria Sacrorum Rituum habenda coram „ eadem S. V. disputaretur infrascriptum „ dubium: *An prætensa communicatio per* „ *Ven. Dei Servam habita, dum viveret,* „ *cum Abbate de Sancirano, & Maria Angelica Abbatissa Portus Regii, atque objectus Quietismus obstent, quominus procedi possit ad ulteriora in Caussa*, & Sanctitas Vestra die 14. Aprilis anni præteriti „ benigne annuit.

N 2 40.

40 „ In cujus sequelam die 11. Septembris ejusdem anni 1741. in Congregatione „ Sacrorum Rituum Ordinaria habita coram „ S. V. ego præfatum dubium proposui, & „ S. V., auditis Reverendissimorum Cardinalium suffragiis, post imploratum divinum lumen, accitis RR. PP. Sacræ Congregationis Rituum Secretario, & Promotore Fidei, die 10. Septembris decretum edidit: *Objectas oppositiones, de quibus in supradicto dubio non obstare quominus in Caussa Ven. Servæ Dei* JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL *ad ulteriora procedatur, ad discussionem videlicet dubii de virtutibus Theologalibus, & Cardinalibus ipsius, in cujus discussione onus erit prædicti Fidei Promotoris, posthabitis omnino supradictis difficultatibus jam superatis, cætera prosequi, si quæ sint, quæ disputandarum virtutum fulgorem possint obscurare.*

41 „ Rebus ita dispositis, in Congregatione Generali Sacrorum Rituum coram „ S. V. habenda pro Caussa Ven. Servæ Dei „ JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL propono dubium jamdiu concordatum cum R. P. Fidei Promotore, nempe: „ *An constet de virtutibus Theologalibus, Fide, Spe, & Caritate in Deum, & in proximum, necnon Cardinalibus, Prudentia, Justitia, Fortitudine, & Temperantia, earumque annexis in gradu heroico in casu &c.*

P. Card. de Tencin Ponens.

In his Generalibus Comitiis cum fulgor virtutum BEATÆ supra modum refulsisset, Benedictus PP. XIV. postquam assiduis precibus & obsecrationibus divinum lumen imploraverat, Pridie Kalendas Aprilis MDCCXLIII. declaravit, virtutes JOANNÆ FRANCISCÆ ad summum perfectionis ac heroicitatis apicem pervenisse; sed quia per testes, ut ajunt, de visu minime fuerant comprobatæ, prudentissima deliberatione constituit, ne inter Beatas referretur, nisi per Sedem Apostolicam quatuor fuissent miracula probata ab omnipotenti dextera Excelsi ad præclarissimæ mulierum sanctitatem comprobandam edita, atque patrata. [1]

Animum proinde diligentissimus Caussæ Postulator statim ad judicium miraculorum subeundum convertit, necessariaque omnia comparavit. Tunc Summus Pontifex, quia Cardinalis de Tencin ab Urbe aberat curis impeditus, ut eximiam animi sui pietatem, ac venerationem in JOANNAM FRANCISCAM testaretur, noluit aliquem S. R. E. Cardinalem in Caussæ Relatorem eidem substituere, sed singulari profecto exemplo seipsum Ponentis vices gerere declaravit, ac Prospero Cardinali Columnæ de Sciarra demandavit, ut ipsius personam in consuetis Congregationibus sustineret. [2] Qui VII. Kalendas Februarii MDCCXLV. Congregationem Antepræparatoriam propriis in ædibus ex Pontificis præscripto habuit; [3] post quam VIII. Idus Decembris MDCCXLVI. Congregatio Præparatoria in Quirinali fuit celebrata, quam denuo prudentissimus Pontifex, ne ulla dubitandi in Generalibus Comitiis ratio superesset, voluit evocari ad III. Idus Junii MDCCXLVIII., [4] in qua omnibus rite recteque consideratis, III. Idus Junii MDCCLI. Generalibus Comitiis dictus est dies.

GEBENNEN.

Beatificationis, & Canonizationis Ven. Servæ Dei JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL Ordinis Monialium a Visitatione S. Mariæ nuncupatarum Fundatricis.

FACTUM CONCORDATUM.

1 „ IN sequelam decreti, quod post habitam Congregationem Generalem „ coram Sanctitate Vestra die 5. Martii „ 1743., & post imploratum divinum lumen edidit eadem Sanctitas Vestra sub „ die 31. Martii ejusdem anni, in quo declaravit heroicas virtutes præfatæ Ven. „ Dei

1 *Ex secund. Fact. concord.* §.1. 2 *Cit. Fact. concord.* §.3. 3 *Loc. cit.* 4 *Cit. Fact. concord.* §.2.

„ Dei Famulæ JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT „ DE CHANTAL *ita probari, ut tuto deveniri possit ad ulteriora, nimirum ad discussionem miraculorum*, ad eamdem discussionem miraculorum transitus factus „ fuit, quæ desumuntur ex quinque Processibus Apostolica auctoritate constructis, „ quatuor extra Urbem, nempe Augustodunen., Lugdunen., Rhedonen., & Andegaven., quorum validitas ad relationem cla. me. Card. Otthoboni tunc Ponentis approbata fuerat die 11. Junii anni 1736., cui annuit sa. me. Clemens XII. „ die 26. ejusdem mensis, & anni; & quinto in Urbe, cujus validitas ad relationem „ cla. mem. Cardinalis Belluga subrogati die „ 7. Novembris a S. V. in Ponentem Reverendissimo de Tencin absenti approbata „ fuit die 1. Decembris anni 1742., annuente Sanctitate Vestra die 12. ejusdem „ mensis, & anni.

2 „ Cum autem paratis informationibus „ super miraculis consueta habenda esset „ Congregatio Antepræparatoria, quia Sanctitas Vestra perraro exemplo, memoriaque sempiterna recolendo, post mortem „ Cardinalis Belluga vicem Ponentis in hac „ Caussa sibi assumpserit, & reservaverit, „ Postulatorem remisit ad Reverendissimum „ Cardinalem Prosperum Columnam, coram quo eamdem Antepræparatoriam „ Congregationem haberi mandavit, prout „ de facto habita fuit die 26. Januarii 1745.

3 „ Die 6. Decembris subsequentis anni 1746. in Palatio Apostolico Quirinali „ altera, ut moris est, habita fuit Congregatio, quæ Præparatoria appellari consuevit; hæc vero, ut firmiori spe felicis „ successus Caussa ad exitum properaret, „ clementissimo providoque Sanctitatis Vestræ „ consilio iterata fuit die 11. Junii 1748.

4 „ Rebus itaque ita dispositis, in Generali Congregatione habenda coram Sanctitate Vestra proponitur dubium jamdiu „ concordatum cum R. P. Fidei Promotore, nimirum:

An, & de quibus miraculis constet in casu, & ad effectum, de quo agitur.
P. Cardinalis Columna de Sciarra.

In his Generalibus Comitiis Eminentissimorum Patrum, ac Reverendissimorum Suffragatorum cum cognovisset Pontifex omnes, quæ contra veritatem miraculorum difficultates insurrexerant, ita propulsatas, ac eliminatas fuisse, ut nulli cordato ac sapienti viro negotium facessere possent, summa lætitia affectus declaravit se in re tanta, qui sapientiam parvulis præstat, per orationem consulere velle, antequam animi sui sensum exponeret, ut peregit ad XII. Kalendas Septembris MDCCLI., quo infallibili ineluctabilique decreto quatuor ex discussis miraculis approbavit, quibus speciali impulsu venerationis in BEATAM motus, & quintum adjecit, de quo solummodo Ordinaria auctoritate Episcopus Aurelianensis inquisierat:

Post hæc sacris cæremoniis sollemni pompa & apparatu in Vaticana Principis Apostolorum Basilica XI. Kalendas Decembris MDCCLI. Beatas inter JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL fuit adnumerata [1].

Tum quia D. O. M., ut gloriam BEATÆ adaugeret, & nomen illius per universam Ecclesiam magnificaret, non cessabat dexteræ suæ prodigia, JOANNAM FRANCISCAM Christifidelibus invocantibus, ostendere, statim Moniales Visitationis, ac Postulatores Caussæ cogitationes convertere ad inquirendum in hæc nova miracula, ut tandem aliquando fortissimæ mulierum summus Canonizationis honos per Apostolicam Sedem attribueretur.

Ob hanc igitur caussam litteris remissorialibus a Sacrorum Rituum Congregatione obtentis, statim curarunt, ut in oppido Montis Aurelii Bisuntinæ Diœcesis de sanatione Mariæ Droz virginis Sanctimonialis Ordinis S. Bernardi, Andegavi de sanitate restituta virgini Mariæ Franciscæ Perinæ Falloux, & Lugduni, ac Annecii de altera sanatione pauperculæ virginis Floridæ Coing Pro-

1 *Ex 3. Fatt. concord. §. 1.*

Processus Apostolica auctoritate exararentur [1].

Quibus Processibus ad finem perductis, Serenissimus, ac Eminentissimus Dominus Henricus Cardinalis Dux Eboracensis S.R.E. Viceeancellarius, Tusculanus Episcopus, & Vaticanæ Basilicæ Archipresbyter Idibus Julii MDCCLIX. de eorumdem validitate egit penes Eminentissimos Sacræ Congregationis Patres, qui eosdem ad juris, & litterarum remissorialium normam omnino efformatos cognovere præter unum Aniciensem, cui tamen vim, ac roboris firmitatem CLEMENS PP. XIII. benignitate summa attribuit [2].

Hinc, ut miracula BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ ejusdem PONTIFICIS auctoritate fulcirentur, post Congregationem Antepræparatoriam, quam Cardinalis Dux Eboracensis propriis in ædibus XII. Kal. Aprilis MDCCLXIV. habuit, & Præparatoriam in Quirinali Palatio penes Eminentissimos Patres VII. Kal. Aprilis MDCCLXV. collectam, Generali Conventui Eminentissimorum Patrum, ac Reverendissimorum Consultorum coram CLEMENTE PP. XIII. constitutus est dies XV. Kalendas Februarii MDCCLXVI.

GEBENNEN.

Canonizationis B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL Ordinis Monialium a Visitatione S. Mariæ nuncupatarum Fundatricis.

FACTUM CONCORDATUM.

1 „ RElata sollemni ritu in Beatarum „ numerum JOANNA FRANCISCA „ FREMIOT DE CHANTAL Instituti Monia- „ lium, quæ a Visitatione Sanctæ Mariæ di- „ cuntur, Fundatrice, a san. mem. Bene- „ dicto XIV. die 21. Novembris anni 1751., „ cum miraculorum fama in multis Diœ- „ cesibus percrebuisset P. Faustus Antonius „ Maronus Scholarum Piarum Caussæ Po- „ stulator post repraesentatas eidem SAN- „ CTISSIMO enixas preces Jacobi III. Ma- „ gnæ Britanniæ Regis, Mariæ Amaliæ „ Archiducissæ Austriæ Caroli VII. viduæ „ Imperatricis, Reverendissimorum Ar- „ chiepiscoporum Teanen., & Apameni una „ cum Episcopo Gebennen., & Reveren- „ dissimorum PP. Generalium multorum „ Ordinum, ab Eminentissimis Sacræ hujus „ Congregationis Patribus impetravit die „ 11. Maii 1754., ut, Caussa in statu & „ terminis reassumpta, agi posset de eadem „ B. JOANNA FRANCISCA inter Sanctas re- „ ferenda, & hanc ipsam gratiam die 22. „ ejusdem anni idem Summus Pontifex con- „ firmavit.

2 „ Hujus auctoritate decreti, idem P. „ Faustus Antonius Maronus impetravit ea- „ dem die 22. Maii 1754. litteras, ut vo- „ cant, remissoriales pro Processu confi- „ ciendo in oppido nuncupato Pontarlier „ Bisuntinæ Diœcesis: item alio in civita- „ te Andegavensi [4] die 13. Martii 1756., de- „ mum tertio, & quarto in civitatibus Lug- „ dunensi [5], & Aniciensi die 10. Novem- „ bris 1756.

3 „ Confectis his Processibus, & ad Ur- „ bem delatis, & in Actis Sacræ Congrega- „ tionis exhibitis, Benedictus XIV. P. M. „ benigne indulsit die 3. Septembris 1757., „ ut servatis servandis aperirentur per Re- „ verendissimum D. Sacræ hujus Congre- „ gationis Secretarium, ut factum est.

4 „ Mortuo interea cla. mem. Card. de „ Tencin. Caussæ Canonizationis ejusdem „ BEATÆ Ponente seu Relatore, precibus P. „ Fausti supradicti Caussæ Postulatoris, nec- „ non

1 *Cit. Fact. concord.* §. 2.
2 *Cit. Fact. concord.* §. 5.
3 *Cit. Fact. concord.* §§. 6. & 7.
4 Andegavum Metropolis Ducatus Andegavensis ad utramque Meduanæ ripam sita, quam pons lapideus jungit. Academia hic celebris.
5 Lugdunum Provinciæ Lugdunensis caput, urbs antiqua & nobilis. Interfluit fluvius Arar, super quem pons ex novem fornicibus structus magno urbis commodo, & haud longe ab urbe in Rhodanum influit, Emporium est celeberrimum, de quo plura dicere brevitatis caussa supersedeo: qui accuratissimam illius descriptionem desiderat, legat Guilielmum Paradinum.

„ non totius Ordinis Visitationis S. Mariæ „ SS. D. N. CLEMENS XIII. benigne indulsit „ die 16. Septembris 1758. , ut eidem in „ Relatorem hujus Caussæ ego subrogarer, „ & deputarer cum omnibus, & singulis facultatibus necessariis, & opportunis.

5 „ Proposito anno sequenti 1759. die 7. „ Julii in Sacra Congregatione dubio de validitate supradictorum Processuum, Sacra Congregatio rescribendum censuit: „ *Affirmative*, excepto Processu Anniciensi, „ cujus validitatem ita censuit improbandam, ut in casu consuleretur SANCTISSIMUS „ pro sanatione. SANCTISSIMUS vero DOMINUS NOSTER die 11. Julii ejusdem anni „ benigne annuit in omnibus, prædictumque Processum Anniciensem sanavit.

6 „ His peractis, habitæ sunt de more „ duæ præviæ Congregationes, quarum prima Antepræparatoria in meis ædibus; „ me præsente, die 20. Martii 1764.; altera Præparatoria in Palatio Quirinali Apostolico die 26. Martii 1765. coram Eminentissimis, & Reverendissimis Sacrorum „ Rituum Congregationis Cardinalibus, utraque super dubio: *An, & de quibus miraculis constet post indultam eidem* BEATÆ *venerationem*,

7 „ Cum igitur una habenda remaneat „ Congregatio Generalis coram SANCTITATE „ VESTRA super eodem miraculorum examine, instante, & precibus postulante Caussæ Postulatore, subscripsi infrascriptum dubium cum Reverendissimo P. Fidei Promotore jam concordatum, & in ea discutiendum, & resolvendum: dubium: *An, & de quibus miraculis constet post indultam dictæ* BEATÆ *venerationem in casu, & ad effectum &c.*

Henricus Card. Ponens.

Incredibili lætitia, summaque animi pietate ac veneratione in BEATAM JOANNAM Eminentissimos Patres, & Reverendissimos Consultores de iisdem miraculis doctissime profundissimeque differentes SUMMUS PONTIFEX excepit, noluit tamen sensum suum declarare, ut rem maturius perpenderet, sed VII. Idus Martii MDCCLXVI., qua die Dominica quarta Quadragesimæ incidit, irrevocabili sanctione declaravit duas ex propositis sanationibus miraculosas revera habendas esse, & existimandas.

GEBENNEN.

Canonizationis B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL Ordinis Monialium a Visitatione S. Mariæ nuncupatarum Fundatricis.

„ POstquam Pontifex Benedictus XIV. „ Beatarum fastis adscripserat JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL Institutricem Ordinis Monialium nuncupatarum a Visitatione S. Mariæ, novis „ miraculis dignatus est Deus testatam magis „ facere sanctitatem hujus Servæ suæ, quæ „ omnem abiiciens seculi ornatum, & vanam pulchritudinem coronam acceperat „ in æternum sibi paratam. Horum itaque „ miraculorum examen institutum primo in „ Congregatione Antepræparatoria diei 20. „ Martii 1764., restauratum deinde in Congregatione Præparatoria diei 26. Martii „ 1765., absolutum tandem fuit in Congregatione Generali Sacrorum Rituum habita coram SS. D. N. CLEMENTE PP. XIII. „ die 28. Mensis Januarii mox elapsi.

„ Supererat tamen, ut SANCTITAS SUA, „ deliberandum quid esset de hisce miraculis, post imploratam a Patre luminum divinæ veritatis lucem, aperiret. Hac igitur die Dominicæ quartæ Quadragesimæ, „ in qua memoriam recolimus miraculorum, „ quæ Christus Dominus, spectante multitudine magna, fecit super his, qui infirmabantur, accitis coram se Reverendissimis „ Cardinalibus Cavalcbino Episcopo Ostiensi, & Sacri Collegii Decano, Albano Episcopo Sabinensi, & Feronio Sacrorum Rituum Congregationi Præfecto, nec non „ R. P. Cajetano Forti Fidei Promotore, „ meque infrascripto Secretario, declaravit, ex tribus propositis miraculis constare-

„ re in tertio genere de primo *sanationis* „ *Monialis Mariæ Magdalenæ de Droz a* „ *confirmata*, *& antiquata phthisi*, & de „ secundo *alterius sanationis virginis Flo-* „ *ridæ Coing a veteri contractione dexteri* „ *brachii*, *manus*, *& digitorum*.

„ Hocque decretum publicari, & in „ Acta Congregationis Sacrorum Rituum re- „ ferri mandavit. Hac die 9. Martii 1766.

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

S. Archiep. Theodosiæ S.R.C. Secretarius.

Post hæc ut omnia secundum in morem receptam consuetudinem explerentur Generalis Conventus Eminentissimorum Cardinalium Sacræ Congregationis Rituum, & Reverendissimorum Consultorum fuit evocatus IX. Kalendas Septembris MDCCLXVI., ut suffragium ferrent utrum, nec ne tuto ad Canonizationem BEATÆ posset deveniri, qui cum omnes in secundam abierint sententiam BEATISSIMUS tandem PATER ac clementissimus DOMINUS NOSTER IV. Idus Octobris MDCCLXVI. decretum peragendæ Canonizationis publicari mandavit.

GEBENNEN.

Canonizationis B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL Ordinis Monialium a Visitatione S. Mariæ nuncupat. Fundatricis.

„ POST indultam sollemnem veneratio- „ nem BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ FRE- „ MIOT DE CHANTAL Ordinis Monialium a „ Visitatione S. Mariæ nuncupat. Fundatri- „ cis a Benedicto XIV. fel. rec. per decre- „ tum diei 13. Novembris 1751., quum nova „ fuerint ad intercessionem ejusdem BEATÆ „ a D. O. M. patrata miracula; quumque „ duo post quamplurimas discussiones in „ Congregationibus Antepræparatoria, & „ Præparatoria institutas, in Generali de- „ mum coram SANCTISSIMO DOMINO No- „ STRO CLEMENTE XIII. habita die 28. Ja- „ nuarii currentis anni 1766. approbata fue- „ rint prout ex decreto die 9. Martii ejusdem „ anni, deventum postea fuit in alia Generali „ Congregatione die 23. Septembris prædi- „ cti anni ad supremum, quod supererat du- „ bium: *An stante approbatione duorum* „ *miraculorum, quæ supervenerunt post in-* „ *dultam* BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ FRE- „ MIOT DE CHANTAL *venerationem tuto de-* „ *veniri possit ad sollemnem ejusdem* BEATÆ „ *Canonizationem*? omnibusque S. R. C. „ Consultoribus, & Reverendissimis Cardi- „ nalibus eidem dubio affirmative respon- „ dentibus, SANCTITAS SUA resolutionem ad- „ huc differre voluit, ut suis, & aliorum „ precibus divinum in tam gravi delibera- „ tione imploraret auxilium. Quo tandem „ implorato idem SANCTISSIMUS D. NOSTER „ accitis coram se Reverendissimo Cardi- „ nali Feronio S. R. C. Præfecto, nec non „ R. P. Carolo Alexio Pisani Fidei Promo- „ tore, meque infrascripto Secretario præ- „ sens Canonizationis BEATÆ JOANNÆ FRAN- „ CISCÆ FREMIOT DE CHANTAL quandocum- „ que faciendæ decretum publicandum, & „ in Acta S. R. C. referendum mandavit. „ Die 12. Octobris 1766.

J. Maria Card. Feroni S.R.C. Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

V. Macedonius S. R. C. Secretarius.

EO quem superius exposuimus ordine, ac methodo SEX BEATORUM Caussæ ad exitum usque feliciter processerant, ad IV. Nonas Februarii MDCCLXVII., quo decreta Canonizationis BEATORUM JOANNIS CANTII, & JOSEPHI A CUPERTINO ultimo loco publici juris fuere effecta, neque supererat aliud, quam per BEATISSIMUM DOMINUM NOSTRUM CLEMENTEM PP. XIII. dies indiceretur, qua sacris, sollemnibusque cæremoniis pompa regia ac apparatu in Vaticana Basilica, in qua Benedictus PP. XIV. Canonizationis ritum expleri mandavit, Sanctorum catalogo adscriberentur.

Urbs ob assiduas temporum calamitates, gravissimamque, qua premebatur annonæ cari-

caritatem mœsta afflictaque jacebat; PONTIFEX angustias amatissimæ Urbis, dilectissimique populi commiseratus, doloreque cordis tactus intrinsecus clamaverat ad Dominum in commotione spiritus oculosque in montes elevaverat, unde nobis auxilium venire solet, & ut offensi Numinis iram placaret, atque obicem quemdam vitiis, erratisque apponeret, publicas edixerat preces, spectacula, choreas, baccanaliaque interdixerat; neque his contentus, prudentiæ legibus innixus provida in tanta rerum angustia deliberatione Pontificia æraria aperuerat, ut e remotissimis etiam regionibus frumentum Romam adduceret.

Inter has, aliasque quammaximas sollicitudines, quibus difficillimis istis temporibus angitur Apostolica Sedes, vigilantissimus PONTIFEX constitutus, ut cælesti ac spirituali gaudio afflictam Urbis faciem exhilararet, eique novos Patronos, qui de sua jam sorte securi, de nostra autem salute solliciti efficacissime in fidelium necessitatibus ad Deum instarent, proponeret, constituit sollemnem eorumdem BEATORUM Canonizationem peragere XVII. Kalendas Augusti MDCCLXVII., quo universa plaudente Urbe, populoque præ gaudio, ac lætitia gestiente sacra thiara, corona gloriæ, decoris, ac fortitudinis, anno MDCCLVIII. fuerat redimitus.

Consuevere Romani Pontifices cum ad Canonizationes celebrandas animum induxere, ut omnia rite splendide & ornate pararentur, ac disponerentur, aliquem S. R. E. Cardinalem, vel virum scientia, prudentia, atque dignitate, vel nobilitate spectabilem eligere, qui de tota re, & negocio una cum Caussarum Postulatoribus, ac cæremoniarum Pontificiarum Magistris ageret: huic igitur innitens consuetudini PONTIFEX prudentissimus Pridie Idus Februarii MDCCLXVII. per epistolium Secretariæ Status hanc demandavit provinciam Illustrissimo, ac Reverendissimo Domino Vincentio Macedonio, de cujus vigilantia, & prudentia non dubia PONTIFEX habebat argumenta, eique inter cætera adiiciens in mandatis, ne aliquid operis aggrederetur, nisi de omnibus SANCTITAS SUA certior esset effecta, ut omnia præ rei magnitudine ac majestate rite recteque compararentur.

Neque præconceptæ de se opinioni defuit R. P. D. Macedonius, qui negotio huic tam arduo ac gravi cogitationes omnes intendens, Caussarum Postulatoribus ad se evocatis, cœpit cum illis frequentes conventus habere, in quibus de ratione expensarum, rebusque omnibus ad sollemnitatem parandis sermo instituebatur, neque hisce conventibus defuere cæremoniarum Magistri: ad ipsos enim spectat normam regulamque dare circa ornamenta sacra, picturas, atque theatri aream, aliaque his similia.

Inter hæc gravissimum exoritur dubium circa primum honoris locum, quem post BEATOS JOANNEM CANTIUM, & JOSEPHUM A CALASANCTIO, de quibus nulla controversia esse poterat, Conventualium Familia JOSEPHO A CUPERTINO, & Somaschensium Congregatio HIERONYMO ÆMILIANO attribuendum asserebat: difficultas tota in eo præcipue vertebatur, quod HIERONYMUS ÆMILIANUS licet laicus, ac nullo Clericali ordine insignitus præclaram in Ecclesiæ commodum & utilitatem operam dederat religiosissimam Clericorum Somaschensium Familiam instituendo; verum JOSEPHUS A CUPERTINO, cui hanc Fundatoris laudem minime conveniebat, Sacerdotali charactere erat condecoratus, ac incongruum omnino, & ab ecclesiastica disciplina alienum fuisset Presbyterum laico viro in tam sollemni ritu postponere.

Consultus hac de re gravissimus vir, quem honoris caussa nomino, Carolus Alexius Pisani Fidei Promotor, docte ac profunde quid in hac controversia agendum CLEMENTI PP. XIII. in eam, quæ sequitur, sententiam exposuit.

PARERE

Che si umilia alla SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE PAPA CLEMENTE XIII. dal Promotore della Fede sopra l'ordine da tenersi nella prossima Canonizzazione in riguardo al B. GIROLAMO EMILIANI.

BEATISSIMO PADRE.

„ SUll' ordine da tenersi nel nominare i „ sei BEATI nella prossima solenne Ca„ nonizazione, nel portare i loro Stendar„ di, ed in altri atti simili nascono due dub„ bj in riguardo al B. GIROLAMO EMILIANI, „ il quale benchè sia Fondatore de Chierici „ Regolari Sonmaschi, non è stato però Sa„ cerdote, anzi neppure iniziato in alcun' „ Ordine minore.

„ Il primo dubio è, se egli per esser mor„ to prima, debba precedere al B. GIUSEPPE CALASSANZIO, che non solamente „ è Fondatore de Chierici Regolari delle „ Scuole Pie, ma è stato anche Sacerdote? „ E quando si credesse esser dovuta la pre„ cedenza al B. CALASSANZIO, si cerca in se„ condo luogo, se il B. GIUSEPPE DA CO„ PERTINO per essere Sacerdote, benchè dell' „ Ordine de Mendicanti, e non Fondatore, „ debba precedere al detto B. EMILIANI Fon„ datore sì di un Ordine de Chierici Rego„ lari, ma non Sacerdote.

„ In quanto al primo sembrami facile „ la risoluzione, perchè sebbene ne i tem„ pi antichi nel dare questa precedenza si „ attendesse il tempo della morte, di ma„ niera che nella Canonizazione fatta dal„ la fan. mem. di Gregorio XV. fù posto in „ primo luogo S. Isidoro, benchè semplice „ Laico, e poi furono nominati S. Ignazio, „ S. Francesco Saverio, S. Teresa, e S. Fi„ lippo Neri.

„ Successivamente però; e fino da i tempi „ di Clemente X. la S. Congregazione de' Ri„ ti per modo di regola generale determinò, „ che si dovesse attendere l'ordine *Hierar„ chiæ Ecclesiasticæ*, e che soltanto *si plu„ res sint eodem ordine, præferatur dies „ mortis*; e con questa regola si è sempre „ camminato fino a tempi nostri: che però „ non essendovi alcun dubio, che al Sacer„ dote particolarmente, *cæteris paribus*, sia „ dovuta la precedenza sopra il Laico, pa„ re, che non possa esservi alcuna difficol„ tà nello stabilire di dovere il B. CALAS„ SANZIO come Sacerdote precedere al B. „ EMILIANI semplice Laico.

„ Di maggiore ispezione è l'esame del se„ condo dubbio sulla precedenza tra il B. E„ MILIANI, ed il B. GIUSEPPE DA COPERTI„ NO; a favore del primo concorrono due „ circostanze, cioè di essere egli di un' Or„ dine di Chierici, e di essere Fondatore: „ per il secondo poi, benchè sia Mendican„ te, vi concorre la qualità di essere Sacer„ dote, che sembra doversi preferire alle „ qualità del B. EMILIANI, per esser stato „ questi un semplice Laico.

„ A dire il vero, questo è un caso nuovo „ non mai deciso, e dopo la regola stabilita „ io tempo di Clemente X. non mai accadu„ to, e forse neppure prima. Due sono i „ casi, che riferisce il Sommo Pontefice Be„ nedetto XIV. nella sua insigne Opera *de „ Canoniz. lib. 1. cap. 36. §. 4.*, l'uno risolu„ to nel 1670., e 1671. in tempo di Cle„ mente X., nel quale avendo stabilito la re„ gola generale di servare *ordinem Hierar„ chiæ Ecclesiasticæ*, fù data la precedenza „ a S. Gaetano, e a S. Francesco Borgia co„ me Chierici Regolari, e poi furono nomi„ nati S. Filippo Benizio, e S. Lodovico Ber„ trando Mendicanti, benchè morti prima, „ come leggesi in detta Opera nel *luogo cit. „ num. 6. e 7.*: ma tanto S. Gaetano, che „ S. Francesco Borgia erano Sacerdoti al pa„ ri de i SS. Filippo, e Lodovico Bertrando; „ onde essendo tutti Sacerdoti, l'ordine del„ la Gerarchia Ecclesiastica richiedeva in „ quel caso particolare, che i Chierici Re„ golari si preferissero a i Mendicanti.

„ L'altro caso, che riferisce il detto Som„ mo Pontefice, accadde nel 1737. in oc-

„ caso-

„ casione della Santificazione fatta da Clemente XII. di glor. mem.; tra gli altri „ da santificarsi vi erano il B. Vincenzo di „ Paolo, ed il B. Gio: Francesco Regis ambidue Chierici Regolari, ma il primo Fondatore della Congregazione della Missione; e però il Promotore della Fede di quel „ tempo promosse la questione sulla precedenza, dicendo tra le altre cose che il „ B.Vincenzo aveva la qualità di Fondatore; per risolvere questo dubbio la fan. „ mem. di Clemente XII. deputò una Congregazione particolare di cinque Cardinali, col Maestro delle Ceremonie, col „ Segretario della Congregazione de' Riti, „ e collo stesso Promotore, la quale sotto „ il di 16. Aprile del detto anno confermando il decreto del *servandum esse ordinem Hierarchiæ Ecclesiasticæ*, dichiarò, *quod si inter plures ejusdem status & ordinis reperiatur unus, qui sit Fundator alicujus Religionis, Congregationis &c. præferatur aliis, qui hanc qualitatem Fundatoris non habent, licet ante in Domino obdormiverint*: e per questa ragione „ fù detto: *in casu, de quo agitur, primo loco nominetur Vincentius a Paulo, secundo Joannes Franciscus Regis*: come „ dal decreto confermato dal Sommo Pontefice Clemente XII., e riportato da Benedetto XIV. *nel luogo citato num.* 8.; ma „ neppure questo caso è adattabile al nostro, „ perchè in quel caso il B.Vincenzo di Paolo Fondatore era insignito della qualità Sacerdotale.

„ Oltre questi due casi risoluti dalla Sac. „ Congregazione de Riti, e dalla Congregazione particolare, Benedetto XIV. *nel luogo cit.num.*8. *in fine* ne discorre di un' „ altro, in cui *inter Beatos canonizandos ejusdem status & ordinis aliquis reperiretur, qui esset Fundator alicujus Religionis, aut Instituti &c., qui non esset Clericus, aut Sacerdos?* Ed in questo „ caso egli è di parere, che se vi fosse un' „ altro dello stesso ordine, e stato, il quale fosse Sacerdote, dovrebbe questi essere „ a quello preferito; come seguendo l'opinione del detto Sommo Pontefice sostiene ancora il Cavalieri *ne Commenti ai decreti della Sac. Congregazione de Riti tomo primo cap.3. decreto 3. num.*24.

„ Questo caso si accosta certamente al nostro, ma è alquanto diverso: imperciocchè Benedetto XIV. parla di due Beatî „ dello stesso ordine, e stato, de i quali „ uno sia Fondatore, ma semplice Laico, e „ l'altro non Fondatore, ma Sacerdote; „ noi siamo in un caso, nel quale il Fondatore Laico è dell'Ordine de Chierici Regolari, ed il Sacerdote è dell'Ordine de „ Mendicanti; in questi precisi termini di „ due, che siano di due stati, ed Ordini „ diversi, non vi è alcuna risoluzione, nè „ vi è alcun decreto, nè Benedetto XIV. „ parla di questo caso preciso. Bisognerà „ dunque ricorrere alle regole generali, ed „ ai casi simili, e da questi ricavare la risoluzione del presente caso.

„ Or le regole generali, ed i casi simili, se mal non mi appongo, sembrami, „ che siano a favore del B. GIUSEPPE DA CUPERTINO insignito colla qualità Sacerdotale: poichè dopo i decreti del 1671., e „ 1672. riferiti di sopra, è regola generale, che non si mette più in dubbio: *in expressione nominum Beatorum, qui canonizandi sunt, servandum esse ordinem Hierarchiæ Ecclesiasticæ*: quest' ordine „ porta certamente, che il Chierico Regolare Sacerdote debba preferirsi al Frate „ Sacerdote, come fù risoluto ne i predetti „ anni 1671., e 1672., ma non porta mai, „ che il Laico dell'ordine de Chierici debba essere preferito al Religioso Sacerdote „ Mendicante, anzi *Ordo Hierarchicus* „ (sono parole del detto Cavalieri nel *luogo cit. num.*25.) *exigit, ut Sacerdos quilibet præferatur non Sacerdoti, Diaconus Subdiacono, & sic de reliquis juxta digniorem ordinem, quo fuerunt insigniti, & demum quilibet de Clero Laicis, quemadmodum edocet Bordonus tom. 4. in Theatro præcedentiæ, & majoritatis, & S.Congregationem id decidisse asserit*: ed „ in verità sarebbe una cosa mostruosa il de-

„ dere, che un Laico Teatino, Gesuita, „ Barnabita &c. prendesse la man dritta di „ un Sacerdote Domenicano, Agostiniano, „ Francescano &c.

„ Nè la qualità di Fondatore, che vi concorre nel B. EMILIANI, può fare che egli „ semplice Laico debba precedere al Francescano Sacerdote; imperciocchè la qualità di Fondatore opera la precedenza, cæteris paribus, come era il caso risoluto nel „ 1737., ma non può prevalere alla dignità, e qualità di Sacerdote; per questa ragione tanto Benedetto XIV., che il Cavalieri ne i luoghi sopra riferiti sono di „ parere, che tra i Beati dello stesso ordine, è stato debbasi la precedenza al semplice Sacerdote in concorso di un Fondatore, che fosse meramente Laico; la ragione di questo sentimento fondata nella „ precedenza, che secondo l'ordine Gerarchico è dovuta al Sacerdote, milita ancora nel caso, di cui presentemente si tratta, cioè di un Laico, e Sacerdote di due „ Ordini diversi.

„ E ciò è tanto vero, che nella prossima „ Canonizzazione devesi il primato sopra gli „ altri al B. GIOVANNI CANZIO, non perchè „ egli al Clero secolare appartenga; ma „ perchè nel Clero medesimo ottenne il grado di Sacerdote, ed i Sacerdoti Secolari „ nell' Ecclesiastica Gerarchia della Chiesa „ militante precedono i Sacerdoti Regolari; che se egli stato fosse ò Diacono, ò Suddiacono, ò soltanto negli Ordini minori „ iniziato, dovrebbe esser posposto al B. GIUSEPPE CALASSANZIO, ed al B. GIUSEPPE DA „ CUPERTINO Sacerdoti amendue, benchè „ Regolari, e quando egli fosse stato semplice Laico, sarebbe potuto soltanto essere „ nominato dopo il B. SERAFINO DI ASCOLI, „ il quale benchè Laico, essendo però Religioso ha qualche similianza ad un Chierico inferiore, e perciò gode de' privilegi „ ad esso concessi. Se dunque il B. CANZIO „ per la qualità di Sacerdote unita a quella „ di Secolare ha il primato sopra il B. CALASSANZIO Sacerdote anche esso, e Fondatore, ma Regolare; per la ragione „ medesima si deve frà il B. GIUSEPPE DA CUPERTINO, ed il B. GIROLAMO EMILIANI la „ precedenza al primo avendo riguardo all' „ essere suo di Sacerdote, che come tale „ precede al semplice Laico.

„ A tutto ciò si aggiunge l' autorità del „ detto P. Cavalieri, il quale nel luogo *cit.* „ §. 23. *e seq.*, dopo aver spiegato la materia „ della precedenza dovuta nelle Canonizzazioni, così per modo di regola generale „ conchiude nel fine del §. 25. ivi: *Eadem* „ *de caussa Regularis Sacerdos præferendus* „ *venit non Sacerdotibus de Clero saeculari, & sic de reliquis juxta modo dicta, ita ut qui sunt de Clero sæculari, præferentiam non habeant super eos de* „ *Clero Regulari, nisi stante omnimoda* „ *paritate in ordine Hierarchico.*

„ E questo è il debole sentimento del „ Promotore della Fede, che si umilia alla „ SANTITA' VOSTRA per prendere col suo „ supremo, e savissimo discernimento quella risoluzione, che le sembrerà più equa, „ e giusta, ò col determinare a chi debba „ darsi la precedenza, ò col deputare una „ Congregazione particolare, come fù fatto „ nell'anno 1737.

Cum cognovisset PONTIFEX ex hac doctissimi viri lucubratione, anno MDCCXXXVII. in fere simili controversia Eminentissimorum Patrum habitum fuisse peculiarem Conventum, eamdem, quam Prædecessores sui, servare methodum cupiens, Eminentissimis Cardinalibus Carolo Alberto Guidobono Cavalchini Episcopo Ostiensi, ac Sacri Collegii Decano, Joanni Francisco Albani Episcopo Sabinensi, Josepho Maria Feroni Sacrorum Rituum Congregationi Præfecto, Joanni Carolo Boschi Majori Pœnitentiario, & Benedicto Veterani demandavit, ut cum Illustrissimis Patribus Ignatio Reali Archiepiscopo Athenarum sacris cæremoniis Præfecto, Carolo Alexio Pisani Fidei Promotore, & Vincentio Macedonio Sacrorum Rituum Congregationis a Secretis viderent quid hac in parte esset statuendum; qui cum serio deliberassent, XIII. Kalendas Aprilis in sen-

sententiam Fidei Promotoris descenderunt: quamobrem statutum declaratumque fuit BEATUM JOSEPHUM A CUPERTINO, utpote charactere Sacerdotali decoratum, præferendum BEATO HIERONYMO ÆMILIANO, qui licet religiosæ Congregationis Fundator, in laicorum tamen cœtu fuerat constitutus.

Jam Paschalia festa imminebant post quæ Canonizationis negotium efficacissime urgere PONTIFEX in animo firmaverat; idque exoptabat sanctius, ac sollemnius, quo fieri posset, celebrari; hinc Archiepiscopo Petren. Francisco Xaverio de Zelada Congregationis Eminentissimorum Cardinalium Tridentini Concilii Interpretum a Secretis, Italiæ Episcopos, ut præsentia sua Canonizationem condecorarent, illamque consilio juvarent per epistolam Romam evocandos commisit: hic imperanti PONTIFICI morem gerens VI. Idus Aprilis MDCCLXVII. Episcopis, qui intra centesimum ab Urbe lapidem erant constituti, in hæc verba epistolas dedit.

Illme, & Rme Dne Pne Obsme.

„ Consilium iniit SANTITAS SUA & sibi, „ & universæ Christianæ Reipublicæ „ quam maxime optatissimum adscribendi „ Sanctorum catalogo sollemni ritu, ac cele- „ britate B. JOANNEM CANTIUM, B. JOSEPHUM „ CALASANCTIUM, B. JOSEPHUM A CUPERTINO, B. HIERONYMUM ÆMILIANUM, B. SERAPHINUM DE ASCULO, & B. JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL. Res est, „ ut Amplitudo tua Illustrissima, ac Rma „ optime novit, maximi ponderis, & mo- „ menti, & quæ multam habet deliberatio- „ nem. Quapropter eadem SANCTITAS SUA „ Prædecessorum suorum inhærens vestigiis, „ priusquam negotium tam grave perficiat, „ optat magnopere Amplitudinis tuæ Illu- „ strissimæ exquirere suffragium, atque sen- „ tentiam intelligere. Meum est itaque SAN- „ CTITATIS SUÆ nomine Amplitudini tuæ „ Illustrissimæ significare, mense Majo Consi- „ storia, ut vocant semipublica habenda esse, „ ad quæ nisi Pastoralis muneris curæ præsen- „ tiam istic tuam desiderent, te accessurum „ minime dubito. Id certe & SANCTITATI „ SUÆ erit gratissimum, & jucundissimum „ Amplitudini tuæ Illustrissimæ, cujus ma- „ nus eo, quo par est, officio, atque obser- „ vantia reverenter deosculor.

Ampl. Tuæ Illmæ, & Reverendissimæ.

Romæ VI. Idus Aprilis 1767.

Addictmus, & Obseqmus Servus
Franciscus Xaverius de Zelada Archiepiscopus Petren. S. Concilii Secretarius.

Cæteris autem Italiæ Episcopis, qui ultra centesimum ab Urbe lapidem morabantur, alteras inscripsit litteras significans tam gratum, atque acceptum BEATISSIMO DOMINO NOSTRO illorum accessum ad Urbem futurum, ut ipsorum per eos dies in Urbe mansio sacrorum Liminum visitationis loco ex Apostolica beneficentia esset habenda.

Illme, & Rme Dne Pne Obsme.

„ Quum SANCTISSIMUS IN CHRISTO PA- „ TER, ac D. NOSTER CLEMENS XIII. „ de novis ad salutem præsidiis Chri- „ stiano populo procurandis in dies magis „ sollicitus Sanctorum fastis sollemni ritu coo- „ ptare statuerit, atque deliberaverit B. Jo- „ ANNEM CANTIUM, B. JOSEPHUM CALASAN- „ CTIUM, B. JOSEPHUM A CUPERTINO, B. HIE- „ RONYMUM ÆMILIANUM, B. SERAPHINUM DE „ ASCULO, & B. JOANNAM FRANCISCAM FRE- „ MIOT DE CHANTAL, mandatum mihi est ab „ eadem SANCTITATE SUA, ut præter Epi- „ scopos, qui intra centesimum ab Urbe lapi- „ dem degentes ex veteri instituto erant pe- „ culiari ratione vocandi, eos etiam, qui in „ tota Italia sunt, de hoc animi sui proposito „ per epistolam commonefacerem, invita- „ remque ad ferendum suffragium. Quo- „ niam vero SANCTITATI SUÆ perspectum „ est, atque exploratum, non levia esse longi „ itineris incommoda, & multam Pastoris „ absentiam eum ovium periculo sæpissime „ conjungi; hinc non idem onus æque ac „ cæteris, qui non procul ab Urbe moran- „ tur, Amplitudini tuæ Illustrissimæ, ac

„ Re-

„ Reverendiffimæ cenfuit imponendum. Si„ gnificari tamen juffit, fi tam grave Cano„ nizationis, ut vocant, negotium Ampli„ tudo tua Illuftriffima confilio juverit, ejuf„ demque celebritatem honeftaverit præ„ fentia, rem SANCTITATI SUÆ gratiffimam, „ acceptiffimamque effe facturam. Menfe „ Majo ad deliberandum hac de re Confi„ ftoria convocabuntur, ad quæ, nifi Pa„ ftoralis muneris ratio aliud expoftulave„ rit, Amplitudinem tuam Illuftriffimam „ acceffuram confido: eo magis, quod hic „ in Urbem adventus non folum tantæ ce„ lebritatis, quæ raro contingit, fpectan„ dæ occafionem offeret, verum etiam Sa„ crorum Liminum vifitationis loco ex Apo„ ftolica beneficientia habebitur. Quod fi „ Ecclefiæ res, vel regionis diftantia, vel „ aliud quidquam impedimento fuerit Am„ plitudini tuæ Illuftriffimæ, quominus SAN„ CTITATIS SUÆ votis fatisfaciat, fuis faltem „ ad Deum precibus gregifque fibi crediti „ enitetur fpero, ut Deus eamdem SANCTI„ TATEM SUAM diu incolumem fervet, eique „ lumen Divini Spiritus ex alto impertia„ tur, quo graviffimum hujufmodi nego„ tium feliciffime abfolvat. Hæc funt, quæ „ SANCTITATIS SUÆ nomine fignificanda a „ me erant Amplitudini tuæ Illuftriffimæ, „ cujus manus officii plenus, atque obfer„ vantiæ reverenter deofculor.

Ampl. Tuæ Illuftriffimæ, ac Rmæ

Romæ 6. Idus Aprilis 1767.

Addictiffimus, & Obfequentiffimus Servus
Francifcus Xaverius de Zelada Archiepifcopus Petren. S. Concilii Secretarius.

Interea temporis animadvertens vigilantiffimus PONTIFEX inftare S.Marci Evangeliftæ feftum, in quo ex veteri inftituto, quod in auctorem, ut communis fert opinio, agnofcit S. Gregorium PP. I., follemnis ad Vaticanam Bafilicam per Clerum Urbis fupplicatio habetur, ne occafionem ullam, quæ populum fibi commiffum fpiritualibus cumularet beneficiis, & donis, præterire permitteret, ex Ecclefiæ thefauro Indulgentias clementiffime in illos eft elargitus, qui piam illam fupplicationem comitantes, vel Vaticanam Bafilicam, aut S. Marci templum devotionis impulfu invifentes, efficaciffimas preces effunderent ad divinam opem in tam arduo, ac fublimi Canonizationis negocio imploraodam; quas pariter Indulgentias & illis voluit attribui, qui eadem hæc peragerent uno ex tribus diebus, qui Afcenfionis feftum præcedunt, quæque Rogationum dicuntur, quia publicæ follemnefque fupplicationes in illis inftituuntur; quæ fupplicationes per S. Mamertum Viennenfem in Gallia Epifcopum ad avertendas quammaximas calamitates, quibus illius regionis accolæ affligtabantur, inventæ; ad finem vergente VIII. Ecclefiæ feculo, cum Urbs horribili quateretur terræmotu, ut divinum placaretur Numen, a Sancto Leone PP. III. in morem fuerunt receptæ: harum Indulgentiarum elargitionis SUMMUS PONTIFEX monitum voluit populum Urbis per hujufmodi edictum, quod in foris, ac Bafilicis fuit publice propofitum.

MARCO ANTONIO del Titolo di S. Maria della Pace della S. R. C. Prete Card. Colonna della SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE Vicario Generale &c.

„ LA SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE fe„ licemente Regnante niente più rav„ vifando giovevole in contingenze di tan„ to bifogno, fe non che per mezzo di re„ plicate fervorofe orazioni cercare, e me„ ritare l'ajuto di validi, ed efficaci inter„ ceffori nel Cielo, tanto più che deve dif„ porfi alla folenne Canonizazione de' nuo„ vi Santi, ftima opportuno d'incomin„ ciare ad approfittarfi della imminente „ Proceffione di S. Marco, e delle publi„ che preghiere per antichiffimo coftume „ dalla Chiefa in tal tempo introdotte, ac„ ciò quefte fieno dirette ad implorargli an„ cora da Sua Divina Maeftà l'abbondanza „ de' fuoi lumi fupremi in sì grave, ed im„ portante deliberazione. Si farà dunque „ fecondo il folito la fudetta Proceffione „ la

„ la mattina 25. del corrente mese, festa „ del Santo Evangelista per invocare con „ le Litanie maggiori l'ajuto Divino, e l'in„ tercessione della Beatissima Vergine, e de' „ Santi, dalla Chiesa di S. Marco alla Basi„ lica di San. Pietro in Vaticano; e per „ aumentare, e rinvigorire ad essa il divo„ to, e numeroso concorso del suo dilettis„ simo Popolo di Roma concede SUA SAN„ TITA' l'Indulgenza di trent'anni, ed al„ trettante quarantene a tutti i Fedeli dell' „ uno, e dell'altro sesso, che divotamente „ interveranno a tal Processione, ovvero „ visitaranno nel medesimo giorno l'una, „ e l'altra delle sopradette due Chiese, ed „ ivi pregheranno il Dator d'ogni bene, „ perchè si degni assistere il SANTO PADRE „ nel grande assunto della succennata Ca„ nonizazione, e perchè voglia riguarda„ re con occhio di particolar clemenza „ tutte le presenti necessità della Chiesa e „ dello Stato ad esaltazione maggiore del „ suo nome, e della sua gloria.

„ Similmente concede SUA SANTITA' la „ medesima Indulgenza a quelli, che pure „ divotamente interverranno a qualsivoglia „ delle tre Processioni delle Rogazioni da „ farsi conforme il solito nei tre giorni im„ mediatamente antecedenti alla solennità „ dell'Ascensione del Signore, cioè la pri„ ma nel Lunedì 25. del prossimo mese di „ Maggio da Sant' Adriano a Santa Maria „ Maggiore; la seconda nel Martedì seguen„ te 26. da Santa Maria Nuova a S. Giovan„ ni in Laterano, e la terza nel Mercole„ dì 27. detto da S. Lorenzo in Damaso a „ S. Pietro in Vaticano, ovvero visitaranno „ in uno de' sudetti giorni la Chiesa donde „ s'incamina, e quella dove termina la „ Processione di quel giorno, ed ivi pre„ gheranno S. D. M. come sopra, unendo „ le loro particolari alle communi orazioni „ secondo la pia intenzione della SANTITA' „ SUA.

„ Vuole in oltre SUA BEATITUDINE, che „ le Monache, Oblate, Zitelle, ed altre „ donne secolari, che colle debite licenze „ dimorano ne' Monasteri, o Conservatorj „ approvati possano conseguire la medesima „ Indulgenza col recitare le Litanie solite „ ne' sudetti giorni, facendo divotamente „ la Processione per la loro Chiesa interio„ re, Oratorio, Clausura, o Casa rispetti„ vamente, e pregheranno il Signor Iddio „ per i bisogni di sopra espressi.

„ Esortiamo però tutti i Fedeli a non tra„ scurare l'acquisto di questo spirituale te„ soro, e a fare in detti giorni altre ope„ re di cristiana pietà, non solo per mag„ giormente meritar dal Signore il conse„ guimento delle grazie desiderate, ma an„ che per uniformarsi alle speciali premure „ di SUA BEATITUDINE.

„ In fine per ordine di SUA SANTITA' si „ ricorda specialmente tanto a quei, che „ compongono la detta Processione, quan„ to a chiunque accompagnerà la medesi„ ma, e le altre susseguenti delle Rogazio„ ni di far risplendere tutta quella mode„ stia, e divozione, con cui interiormente, „ ed esteriormente debbonsi accompagnare „ azioni sì sacre, affinchè da quella pietà, „ con cui si pratticano possa conoscersi, che „ tali publiche preghiere secondo il loro „ istituto realmente si fanno per placare, e „ non per irritare lo sdegno del Signore, „ il quale con severi castighi suol punire le „ irriverenze, che si commettono nelle „ azioni ordinate al suo culto. Dato dalla „ nostra solita abitazione questo dì 17. Apri„ le 1767.

M. A. Card. Vicario.

Gaspare Arciprete Ori Segretario.

Die S. Marco Evangelistæ sacra Romanus populus consulenti PONTIFICI morem gerens pietatem summam, & religionem adversus Deum ostendit, incredibilis enim omnium ordinum multitudo non solum supplicationem est comitata, verumetiam ad Vaticanam Basilicam, & ad S. Marci templum preces effusura frequens accessit.

Obtinet jam a multo tempore consuetudo, ut Caussarum Canonizationum expleto atque absoluto judicio, cum primum ad sollemnia Canonizationis celebranda animum

Pon-

PONTIFEX appulit in Consistorio secreto omnium Eminentissimorum Cardinalium in Romana Curia degentium sententiam exquirat: his, ut optime edocti atque instructi sint de Canonizandorum meritis ac virtutibus, antequam ad Consistorium veniant, in quo sensum animumque suum in medium proferant, eorumdem BEATORUM Vitæ exhibentur, in quibus brevi, at dilucido sermone heroica facinora per BEATOS dum in humanis egerant patrata, miracula ab Altissimo ad illorum sanctitatem contestandam edita, necnon omnia, quæ ad judicium harum Caussarum recte riteque instituendum a Sacrorum Rituum Congregatione facta fuere, relata leguntur. Vitæ hujusmodi, seu compendiariæ historiæ, quia quæ in iisdem narrantur ex tabulario Sacrorum Rituum Congregationis desumuntur, a doctis ac cordatis viris, quibus R. P. D. Macedonius ejusdem Congregationis a Secretis id dederat negocii, litteris fuerant consignatæ: verum prudentissimus PONTIFEX, ne quæ in iisdem referuntur aliquis posset ullo pacto in dubium revocare, Illustrissimo Domino Carolo Alexio Pisani Fidei Promotori dedit in mandatis, ut priusquam publici juris efficerentur, hasce historias attente perlegeret, atque consideraret: igitur vir doctissimus nil diligentiarum in re tanta prætermittendum ratus, improbo labore ingentes Processus ac summaria, ex quibus historiæ hujusmodi poterant comprobari diligenter pervolvit, & cum nihil non certum ac evidentibus fulcitum probationibus offendisset, easdem historias ipse ex ejusdem PONTIFICIS præscripto in Eminentissimos Patres distribuit; quibus historiis ea quæ sequitur instructio de methodo in Consistorio servanda per Archiepiscopum Athenarum Pontificiis cæremoniis Præfectum fuit apposita.

Eminentiss., & Reverendiss. Domine.

„ IN proximo secreto Consistorio per cursores de more indicendo, Eminentissimus, & Reverendissimus Dominus Cardinalis Feroni Congregationis Sacrorum Rituum Præfectus referet methodica, ac compendiosa narratione vitam, virtutes, & miracula, nec non acta universa in Caussis Beatificationis, & Canonizationis BEATORUM JOANNIS CANTII Presbyteri Secularis, JOSEPHI CALASANCTII Fundatoris Ordinis Clericorum Regularium Pauperum Matris Dei Scholarum Piarum, JOSEPHI A CUPERTINO Sacerdotis professi Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, HIERONYMI ÆMILIANI Fundatoris Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ, SERAPHINI AB ASCULO Laici professi Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum, & tandem JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL Fundatricis Ordinis Monialium a Visitatione Sanctæ Mariæ nuncupatarum: SANCTISSIMUS autem DOMINUS NOSTER CLEMENS PAPA XIII. Fratrum suffragia exquiret: *An scilicet deveniendum sit ad sollemnem eorumdem* BEATORUM *Canonizationem*: & singuli Cardinales per verbum *placet*, vel *non placet*, sententias aperient. Ideo transmittuntur dilucida narratione compilata ea, quæ Sacrorum Rituum Congregatio prævio rigoroso examine admisit, & approbavit, ut inde Eminentia Vestra prælibare valeat, & præmature perpendere quidquid ad Dei gloriam, & Ecclesiæ Catholicæ decus magis expedire videbitur.

De Mandato SS. D. N. PAPÆ.

I. Archiepiscopus Athenarum Apost. Cærem. Præfectus.

COM-

COMPENDIUM.

Vitæ, virtutum, & miraculorum, necnon actorum in Caussa Canonizationis B. JOANNIS CANTII Presbyteri secularis, & in Universitate Academiæ Cracoviensis Sacræ Theologiæ Doctoris, & Professoris. Ex Secretaria Congregationis Sac. Rituum.

„ JOANNES CANTIUS in oppido Kenty „ Cracoviensis Diœcesis ex Stanislao viro „ Consulari, & Anna legitimis conjugibus, atque egregiis christianisque „ moribus conspicuis natus est anno Domini millesimo tercentesimo nonagesimo septimo Junii mensis die 24., qua Christi Præcursoris nativitatem commemorat Ecclesia; eique propterea in baptismate JOANNIS nomen fuit impositum.

„ Ab ipsa infantia piissimorum parentum „ studio, & sollicitudine christianæ pietatis „ rudimentis sedulo excultus, & divinæ „ gratiæ præventus auxiliis indolem ad omnia, quæ catholicæ sunt officia disciplinæ, pronam maxime præmonstravit. Erga „ parentes namque obsequentissimus pia & „ sancta eorum consilia, monitaque facile „ & libenter excipiebat, ac prompte fideliterque exequebatur; nil leve, aut puerile in verbis referebat, vel moribus, sed „ gravitatem, modestiam, ac senilem maturitatem.

„ Postquam pueritiæ annos sub optimorum parentum disciplina transegerat, & „ primis liberalium artium rudimentis imbutus jam fuerat, illorum consilio, & voluntate ad Academiam Cracoviensem non „ multo pridem ab Uladislao Jagellone Poloniæ Rege fundatam, ad quam ex universa Polonia, exterisque regionibus plurimi adolescentes majorum studiorum caussa confluebant, profectus est. Hujus „ Academiæ scholas frequentans adolescens „ JOANNES philosophicis disciplinis sedulam „ adeo strenuamque navavit operam, ut ingenii præstantia, & laboris assiduitate maximos ac celeres in ea scientia progressus fecerit; ac propterea gradu Baccalaurei primum, mox Magistri in philosophica facultate decorari promeruit.

„ Quum vero ad doctrinæ præstantiam miram adjungeret vitæ innocentiam, modestiam, & comitatem morum, constantemque ab omni genere mali fugam, factum est, ut non humanæ laudis, atque honoris cupiditate, sed eorum, qui ejus curam gerebant, incitamento illos sibi gradus comparaverit. Et quamvis profectum „ in studiis, & ingenii sui perspicacitatem numquam ostentare, sed omnino celare consuevisset, ne a christianæ humilitatis, „ quam ardentissime diligebat, institutis deficeret; impedire tamen non potuit, quin „ Academiæ universæ, ejusque Rectoribus „ comperta fuerit ejus ingenii vis, doctrinæque copia, quam propterea mirantes, „ ac suspicientes cum vitæ integritate conjunctam eum Decani munere in philosophica facultate semel iterumque decoratum voluerunt.

„ Nec multo post lauream etiam doctoralem in sacra theologia, & Sacerdotalem dignitatem consecutus est, majoribus „ inde stimulis incitatus ad exercitationem „ virtutum, vitæque sanctitatem. Quare „ divinæ gloriæ amplificandæ, adaugendæque impensiori studio, ac sollicitudine „ deinceps sese addixit.

„ Munere itaque Doctoris suscepto, quo „ humanis, divinisque litteris studiosam juventutem rite sancteque instrueret, nullam omnino diligentiam, laborem nullum prætermisit, ac fugit; idque curavit in primis, ut quæ auditoribus suis traderet Evangelicæ doctrinæ prorsus consentirent; seque iisdem præberet exemplum bonorum operum, ut in ejus vitam „ quasi speculum intuentes non minus scientia, quam religione, ac pietate proficerent.

„ Nemo sane fuit inter Academiæ professores, qui doctrinam sacram in scholis eo felicius interpretaretur, aut copiosius & efficacius in privatis colloquiis,

„ publicisque concionibus traderet, atque
„ explicaret; quapropter eximii doctoris,
„ & insignis concionatoris nomen, ac famam
„ sibi comparavit. Porro illa ætate univer-
„ sæ scholæ per Britanniam, Hollandiam,
„ atque Germaniam schismatici, hæretici-
„ que dogmatis viro infectæ doctrina per-
„ versa adolescentium corrumpebant inge-
„ nium; soli Cracoviensis Academiæ pro-
„ fessores orthodoxam a Romano purissimo
„ fonte haustam, & Summorum Pontificum
„ infallibili oraculo probatam, confirma-
„ tamque strenue sectabantur, edocebant-
„ que sapientiam; & præ cæteris Magister
„ Cantius e cathedra juventutem, e sug-
„ gestu populum indesinenter docebat, in-
„ struebatque in scientia Sanctorum, pie-
„ tate nimirum, & recta morum discipli-
„ na; voceque, & exemplo vitiorum, &
„ peccatorum genus omne maxime vitupe-
„ rabat, & apostolici pectoris libertate
„ animadvertebat in deviantes ab evan-
„ gelica lege; traditam vero ab ipso do-
„ ctrinam præclarissimo signo Deus Optimus
„ Maximus dignatus est confirmare.

„ Quum enim olim magnum excitatum
„ fuisset incendium in platea S. Annæ, plu-
„ raque ædificia consumpsisset, quin vora-
„ cissimi ignis impetus ulla humana arte
„ coerceri posset, timendumque foret, ne
„ universa civitas in favillam, & cinerem
„ converteretur, misertus Joannes tantæ
„ populi afflictionis supremi clementiam
„ Numinis ferventi prece exorare cœpit,
„ ut misereretur, & parceret afflictissimis ci-
„ vibus; dumque huic orationi efficacius in-
„ sisteret, præsentem repente habuit virum
„ ætate maturum, & aspectu venerabilem
„ (Cracoviensem Episcopum S. Stanislaum
„ fuisse ferunt) qui dulcissimis verbis ipsum
„ solatus est, monuitque illius incendii vim
„ jam ultra non processuram, præcepitque,
„ ut populum commonefaceret longe majoris
„ incendii calamitatem non multo post ex-
„ perturum, nisi pœnitentiam egisset ad di-
„ vinam placandam justitiam communibus
„ peccatis nimium exasperatam. Surgens
„ itaque vir sanctus a sua oratione pœ-
„ nitentiam toti populo prædicavit, cum-
„ que adhortatus est ad ponendum peccatis
„ modum, ac finem, moresque in melio-
„ rem sanctioremque formam instituendos;
„ prædicens, quod nisi dignos pœnitentiæ
„ fructus fecisset, sed novis peccatis divi-
„ nam provocasset justitiam, graviori fla-
„ gello foret juste plectendus. Cohortatio-
„ nis hujus, quæ propheticum simul erat
„ vaticinium, quamcito obliti sunt Craco-
„ vienses cives; quumque eorum peccata
„ plurimum in dies multiplicarentur, gra-
„ vioris incendii, quod nullo modo extin-
„ gui potuit, & magnam urbis partem in
„ cinerem redegit, calamitatem subjerunt.

„ Quotidie rem divinam peragebat tan-
„ ta religiosi cordis significatione, & pie-
„ tatis æstu, ut qui aderant in admiratio-
„ nem rapti ad devotionem vehementer ex-
„ citarentur. Hoc autem quum indigne
„ ferret communis hostis diabolus, sacri-
„ ficanti ipsi semel hyberno tempore in Ec-
„ clesia S. Annæ, quæ prope adjacet ædi-
„ bus Academiæ, & ejus Sacrificio adstan-
„ tibus, hirundinis assumpta specie per tem-
„ plum volitantis, garrientisque turbatio-
„ nem, ac molestiam inferre molitus est;
„ sed agnito dæmonis artificio, Missaque
„ absoluta templi fores occlusit, & circum-
„ volitantem, ac fugam quærentem avem
„ apprehendit, atque elata manu terræ al-
„ lidere dum vellet, deprecantibus, qui
„ aderant, ut insonti, & divinorum ignaræ
„ parcat aviculæ, respondit vir sanctus:
„ *Statim videbitis quod sit genus avis*
„ *istius*; moxque eam in terram projecit,
„ quæ continuo in colubrum conversa hor-
„ ribili sibilo terrorem simul, & admira-
„ tionem spectatoribus ingessit, & confe-
„ stim evanuit.

„ Egregiæ doctrinæ comites erant chri-
„ stianæ virtutes, in quibus vera consistit
„ sapientia, quæ facilius in cordibus audien-
„ tium inseritur, quando instructoris exem-
„ plo firmatur. Hac ergo sibi regula con-
„ stituta, studium omne, ac diligentiam
„ eo contulit, ut vitam suam dirigeret,
„ componeretque ad severiora evangelicæ
„ doctri-

„ doctrinæ instituta, & perfectam exemplorum Christi imitationem opera, moresque sui exprimerent, ac referrent. Non ignorans autem humilitatem eam esse, qua mediante homo magis Christo assimilatur, fategit omnino, ut hæc virtus altissimas in ejus corde figeret radices. In primis namque serio mente recogitans vilissimam hominis conditionem, & incomprehensibilem Dei magnitudinem, huic honorem, laudem, & gloriam jure tantum deberi; illi vero contemptum, vituperium, & dedecus convenire probe agnovit: proinde abjectissimam sui ipsius opinionem fovit semper, ratusque omni contemptu, & vilipendio dignum se esse, nemini umquam etsi vilissimo & plebejo homini seipsum præferre ausus est; sed cunctis se viliorem, despicabilioremque existimabat, & quamvis scientia, & intellectus perspicacia supra cæteros præstaret academicos, in privatis tamen, publicisque disputationibus non ad pompam & fastum, neque ad inanem aucupandam gloriam, sed sinceræ dumtaxat veritatis studio subtilitatem ingenii sui palam efferebat. Nec ipsis academicis honoribus umquam superbiit; quinimo post adeptam Doctoris in sacra theologia dignitatem, multo magis quam antea humilitati studuit, fategitque despicabilem coram aliis & abjectum apparere.

„ Persæpe in communi Collegii residentia expertus est aliquot sui contemptores, & malignos detractores, sed, quæ erat profundissima ejus humilitas privatis sui contemptus occasionibus non contenta, vehementer angebatur quod non ab omnibus despiceretur. Nam propter vitæ, morumque sanctitatem maximo apud plerosque academicos in honore habebatur. Itaque ut eorum de se opinionem, ac delata sibi reverentiæ, atque æstimationis officia declinaret atque defugeret, peregrinari ignotus ad exteras regiones constituit: vili propterea ac paupere veste indutus longa atque incommoda suscepit itinera, quæ pedibus semper conficiebat, semel ad sancta Palæstinæ loca, quater vero ad Apostolorum limina Romam profectus egeni abjectique hominis specie, quo contemptui ac ludibrio ab omnibus haberetur.

„ Omnis malitiæ, & doli expers sinceritatem, ac simplicitatem tantam in verbis, & factis demonstravit semper, ut parvulo recens nato similis esse videretur. Quod corde tenebat, lingua sincere loquebatur, & factis confirmabat; ab omni fraude, dolo, & mendacio quammaxime alienus, quod quum omnibus compertum foret, tum quibusdam in primis latronibus, qui eidem Romam proficiscenti omnem surripuerunt, quam gerebat pro viatico pecuniam; quumque interrogatus ab illis si aliam forte absconditam haberet, negasset autem oblitus consutorum in veste aureorum; horum postea recordatus revocavit latrones, illisque reversis: *Nolo*, inquit, *mentiri*; *accipite & hanc*, *cujus eram oblitus*, *pecuniam*. Stupentes autem latrones tantam hominis simplicitatem, & sanctitatem, ac compuncti jam ante sublatam restituerunt humiliter rogantes, ut sibi ignosceret, quod facile a mitissimo & SANCTO VIRO impetrarunt.

„ In patriam reversus virtutum omnium exercitatione animum excolebat, nihil in humanis quæreos, vel appetens præter Deum, cui soli toto corde inhiabat, & mente. At vacante Parœcia loci Olkusz quinque milliariis Cracovia distantis unanimi voto majorum Collegii professorum, ad quos collatio pertinebat, concredita est illius administratio VIRO SANCTO, qui munus libenter suscepit, atque in illius exercitio boni pastoris partes omnes implevit; exemplo enim irreprehensibilis vitæ, & frequenti divini verbi prædicatione oves suæ curæ commissas ad accuratam divinæ legis observantiam, ac fugam ab omni genere mali allicere ac pertrahere fategit; sed non multo post tempore Parœciam illam resignavit, ratus animarum curam gravissimum onus esse, & periculi plenam. Metuebat scilicet, „ ne

„ ne in eo munere diutius obeundo complurium sese ommissionis culparum reum coram Deo statueret. Itaque ad Collegium reversus, theologiam docere perrexit.

„ Castitatem mentis, & corporis immaculatam servavit, creberrimis jejuniis carnem maceravit, & flagris, asperique cilicii usu perpetuo edomuit ac subegit. In patientia benignus, in fide fortis, in caritate fervidus, in contemplatione sublimis, in expectatione patiens, in abstinentia singularis, nihil in ore habens nisi Dominum Jesum, & nomen sanctissimæ Matris ejus Mariæ; cibus ejus parcissimus vix ad vitæ sustentationem, numquam vero ad voluptatem; vestis obsoleta non ad frigus propulsandum, sed ad nuditatem tegendam; somnus quoque brevissimus: vix enim eo fatigatum jejuniis, & spiritualibus ac litterariis exercitationibus languidum corpus reficiebat. Lectulus nuda semper humus; ursina vero pelle senio confectus ob naturalem calorem jam deficientem usus est ad se calefaciendum. Postquam sacræ theologiæ Doctor renunciatus est carnem amplius non comedit.

„ Quum vero semel magno carnis comedendæ appetitu dæmonis arte excitato teneretur, suillam carnem, quam assari jusserat vix ab igne amotam accepit, caque faciem, dorsumque graviter commaculans, adurensque seipsum severe exprobravit, inquiens: *Carnem caro expetivisti? vescere igitur illa ad satietatem*; & nec quidem degustatam in mensa relinquens ad orandum illico secessit, efficacissimeque Deum deprecatus est, ut ab ejusmodi tentationibus, atque a pruritu libidinis deinceps liberaretur, & exaudiri promeruit; suppetias ferente Deipara Virgine, quæ cum Puero Jesu visibilem illi se exhibens sertum candidum servatæ virginitatis præmium, futuræque thesseram gloriæ porrexit.

„ Peccatum tanto prosequebatur horrore, ut leves culpas ita ploraret, ac si graves essent atque lethales; nil vero umquam reprehensibile in ejus verbis, & operibus animadversum est. In Capitulis, congregationibus, aut colloquiis doctorum, & magistrorum quum aliquid veri dicendum sibi putasset, quo aliquorum animum offendisse, atque exasperasse deinde timeret, illos seorsim conveniebat, antequam ad aram rem divinam peracturus accederet, hisque humillimis compellabat verbis: *Vado ad officium divinum, rogo te, parce mihi, si acerbo aliquo verbo te læsi*; neque recedebat prius, quam cum illorum singulis perfectæ reconciliationis fœdus iniviset. Ipse vero ab aliis aspero & injurioso verbo lacessitus humiliter ac mansuete siluit semper, tacitus mente revolvens canonem, quem fidelissime observare proposuerat, & ad sui aliorumque instructionem mensæ sedilibus, parietibusque cubiculi, portis, & libris inscriptum habuit quoad vixit:

„ *Conturbare cave, non est placare suave.*
„ *Diffamare cave; nam revocare grave.*

„ Quare irrogatas sibi quascumque injurias perpetuæ oblivioni tradidit semper, idemque alios docuit, ut Divini Magistri exempla pressius imitarentur.

„ Opera utriusque misericordiæ jugiter exercebat, consilia petentibus dando, afflictos, mœrentesque solando, hospitio excipiendo pauperes advenas, & peregrinos, carceribus mancipatos visitando, & vestes, ac calceamenta quotannis suo ære coempta mendicis utriusque sexus distribuendo, cum quibus etiam stipendium suorum laborum annuatim dividebat, minore sibi parte reservata, majore vero in beneficium indigentium liberaliter erogata. Quumque aliquoties e Collegio egressus in pauperem excalceatum offendisset, calceos sibi detractos generose illi donavit, & nudos suos pedes demisso pallio obtegens, ne discalceatus per vias incedere ab ullo videretur, domum regressus est.

„ In festo Nativitatis Domini nostri Jesu Christi pergens ad Ecclesiam matutinarum laudes recitaturus pauperem supra nivem

„ jacen-

„ jacentem ; frigoris rigore toto corpore „ contremiscentem, ærumnæque suæ commiserationem, ac subsidium postulantem „ vidit, excepitque, pietate commotus vestem suam illi dedit, quam postea ex Ecclesia redux a Deipara sibi restitutam in „ proprio cubiculo insperato reperiit. Die „ altera, dum adhuc esum carnis sibi non „ interdixerat, discumbens in cœnaculo „ cum suis collegis, audita voce pauperis „ prope Collegium pertranseuntis, & stipem „ petentis frustum carnis sibi subtractum „ jussit ad illum afferri, quod misericordiæ „ opus maxime admirati sunt commensales „ singuli; sed magis deinde obstupuerunt, „ quod repente illud supra mensam repositum conspexerunt, itaut a Sanctissima „ Dei Genitrice VIRO SANCTO restitutum „ nonnulli crediderint, ut eo vesceretur.

„ Ab hoc autem singulari prodigio excitati professores majoris Collegii constituerunt inter se unum pauperem quotidie „ commensalem habere, atque pari victu, „ quo quisque ipsorum uteretur enutrire; „ quæ piissima consuetudo viget adhuc nostris temporibus. Quod si aliquando contingat venire pauperem ante januam triclinii, professoribus jam prandentibus, is, „ qui discumbentibus ministrat, eum, qui „ primus ad mensam sedet de pauperis commonet adventu dicens: *Pauper venit*; „ ille vero respondet: *Christus venit*, statimque præbet illi paratam victus eleemosynam; SANCTI quoque VIRI exemplo a „ professoribus nonnullis legata perpetua instituta sunt ad vestiendos quotannis pauperes nuditate laborantes, & de gremio „ professorum unus eligitur, cui ex officio „ onus incumbit exigendi annuos fructus „ istiusmodi legatorum, & pauperes vestiendi.

„ Tanta autem insederat in corde SANCTI „ VIRI erga pauperes & afflictos commiseratio, ut nullum esset calamitatis, & miseriæ genus, cui alacriter prompteque „ occurrere negligeret, & hanc Famuli sui „ caritatem Deus stupendis signis sibi gratam acceptamque fore declaravit. Die „ namque 16. Junii 1464. excipiens vocem „ flentis cujusdam ancillæ, quæ amphoram „ lacte plenam de manibus forte collapsam „ fregerat, & duritiem severitatemque dominæ suæ aliis gemitibus accusabat, eam „ adivit, collectisque fragmentis, brevi ad „ Deum fusa oratione, integram illi restituit, atque aqua e fluvio Rudava ad mœnia Cracoviensis urbis excurrente repleri jussit, quam in lac, novis fusis ad Deum „ precibus, subinde convertit.

„ Christum Dominum pro redemptione „ humani generis passum tenerrimo pietatis sensu prosequutus semper est; & ideo „ in jugi contemplatione mysteriorum ejus „ vitæ passionis & mortis assiduo ferme versabatur, pro ipsius amore laboriosa quæque, & corpori dura, ac permolesta pati, & vehementer cupiebat, & pro viribus patiendi occasiones captabat. Eo incitatus pio sanctoque desiderio in Palæstinam usque ad Christi Domini sepulcrum „ visitandum peregrinari deliberavit, nullo „ terræ, marisque periculo territus, nulla „ longinqui itineris, viarumque difficultate. Adjunctis ergo sibi sociis aliquibus, „ petitaque ab Episcopo Cracoviensi discedendi venia, ac benedictione abiit in regionem illam maxime dissitam, pedes semper itinerans, & sarcinula sua humeros „ onerans more vilium pauperrimorumque „ peregrinorum, nec equitare unquam a „ sociis, licet vehementer rogatus, voluit ubique terrestre iter perageretur. Ubi Terram sanctam pervenit eximiæ suæ pietatis erga Christum Dominum argumenta dedit luculentissima, tellurem illam, quam „ divinus Redemptor calcaverat, & pretiosissimo suo sanguine consperserat tenerrime exosculans, & piis lacrymis madefaciens non sine maximo cordis sui solatio, ac spirituali voluptate, sepulcrum „ vero gloriosissimum sui Redemptoris conspiciens actus memoria immensi beneficii „ redemptionis nostræ in lacrymas solutus „ grates egit perquam maximas unigenito „ Dei Filio, qui humanæ salutis caussa mortalem carnem assumere, & acerbissimam „ mor-

„ mortem supra Crucis patibulum sustine-„ re dignatus est. Quamdiu Hierosolymæ „ versatus est, ne momento quidem a Domi-„ nica passione cogitationes abduxit, jugi „ lacrymarum vi, & corde vehementi com-„ punctione transfixo singula recolens atque „ revolvens Servatoris nostri tormenta: Tur-„ carum vero impietatem, & infensum in „ christianam Fidem animum magnopere „ detestatus, eorum cœcitatem, ac falsæ „ religionis superstitionem palam coargue-„ re, atque exprobrare non trepidavit, ut „ ad Evangelicæ veritatis lucem eos addu-„ ceret. Nullo proinde absterritus vitæ pe-„ riculo sese martyrio, cujus desiderio vehe-„ menter æstuabat non semel objecit, quod „ tamen consequi minime potuit, propte-„ rea quod a Barbaris illis, atque infideli-„ bus non patienter modo, sed libenter „ audiretur.

„ Divinæ dilectionis ardore cor ejus adeo „ vehementer æstuabat, ut nonnisi de Deo „ cogitare, de Deo loqui, cum eo dum-„ taxat agere posse videretur; quare vix ab-„ soluta muneris sui in scholis exercitatione „ templum illico adibat, atque in preces, „ & lacrymas effusus ante positum in altari „ divinæ Eucharistiæ Sacramentum ad ho-„ ras perstabat. Noctes vero ipsas pene „ integras orando transigebat ante Imagi-„ nem Christi Domini prope Collegii majo-„ ris fores positam, quæ eumdem e transi-„ xo latere copioso manantem sanguine „ repræsentabat; ibique in Dominicæ pas-„ sionis mysteria profunda meditatione in-„ tentus non semel in diuturnam ecstasim ra-„ piebatur. Ab eadem porro Imagine su-„ pernas voces persæpe audiisse fertur, qui-„ bus mirifice recreatus in arrepto sancti-„ tatis cursu confirmabatur. Imago autem „ illam quum mortuo SANCTO VIRO ad Ec-„ clesiam Sanctæ Annæ majoris veneratio-„ nis ergo translata fuisset, sponte ad lo-„ cum, unde amota fuerat reversa perhi-„ betur.

„ Virorum sanctorum, qui tunc Craco-„ viæ vivebant familiari consuetudine uti „ consuevit, quorum colloquiis, & exem-„ plo ad Deum ardentius diligendum, at-„ que evangelicam alacrius decurrendam „ perfectionis viam vehementius excitaba-„ tur. Hi fuerunt BB. Sventoslaus, Simon „ de Lipnica, Stanislaus Casimiritanus, Isa-„ ias ex Eremitis S. Augustini, & Michael „ Ordinis Sanctæ Mariæ de Metro. Horum „ sanctissimorum virorum æmulari innocen-„ tiam vitæ, morumque perfectionem im-„ pense studebat, & quas in singulis mira-„ batur virtutes in se referre nitebatur.

„ Septimum supra sexagesimum ætatis an-„ num quum attigisset, languescentes jam „ corporales vires persentiens dissolutionis „ suæ tempus imminere cognovit; quare „ totum eo contulit studium, ut ad mortem „ se quamdiligentissime compararet. In pri-„ mis ergo quidquid penes se retinebat in „ necessarium usum, commodumque pau-„ peribus distribuit; deinde conscientia „ sacra exomologesi rite expiata, sanctissi-„ moque Christi corpore refectus lectulo de-„ cubuit Christi Domini adventum impavi-„ de & hilariter præstolaturus. Morbo in-„ gravescente, cœlestis gloriæ incensus de-„ siderio ad Dominum persæpe clamabat „ cum Psalmista: *Hei mihi Domine quia in-„ colatus meus prolongatus est*! aliisque „ piissimis, quibus uti solebat verbis cum „ Deo loqui continenter audiebatur, Sacro „ tandem munitus Viatico corporis Domini „ collegas suos ferventissimo allocutus ser-„ mone, eos impense hortatus est ad mu-„ tuam caritatem, pietatem, omnemque „ religionem; moxque spiritum suum Chri-„ sto Servatori devotissime commendans, „ die 24. Decembris in pervigilio Nativi-„ tatis Dominicæ anno æræ christianæ 1473. „ feliciter ab ergastulo carnis solutus ad „ sempiterna gaudia evolavit.

„ Corpus ejus ingenti Cracoviensium ci-„ vium mœrore, & veneratione in Eccle-„ sia Collegiata S. Annæ sepultum multis „ statim clarescere cœpit miraculis, quæ „ fideles magna frequentia ad ipsum ve-„ nerandum traxerunt; adaucto vero popu-„ lorum concursu idem corpus integrum il-„ læsumque repertum in decentiorem lo-„ cum

„ eum translatum est, & in magnificum ex „ selecto lapide sepulcrum invectum. Ab „ illo sepulcro post centum triginta ab obi- „ tu VIRI SANCTI annos recluso mirabilis & „ suavissimus odor manavit a multis perce- „ ptus; cujus prodigii fama per civitatem „ evulgata adauxit magnopere veneratorum „ frequentiam, hujusque rei veritas testi- „ monio fide dignorum testium confirmata „ est. Cracoviensis vero Academiæ profes- „ sores vestem SANCTI VIRI purpuream, „ quam Reverendam vocant, eaque col- „ legæ majores uti solent in disputationi- „ bus, pro reliquia religiose asservarunt, „ & hanc decanus quilibet philosophiæ re- „ cens electus induit, quum sui officii jura- „ mentum sollemniter præstat, renovatque „ bis singulis annis, ut per hanc cæremo- „ niam excitetur in ipso memoria SANCTI „ DOCTORIS, & ad imitanda illius exempla „ in erudienda juventute, in muneribus, „ atque laboribus academicis exstimuletur.

„ Percrebescente in dies ejus sanctitatis, „ & miraculorum fama constructus est a Cra- „ coviensi Episcopo Processus de vita, mo- „ ribus, & miraculis illius, præviaque istius „ discussione san. mem. Urbanus PP. VIII. „ per specialem Commissionem propria ma- „ nu signatam Caussam discutiendam commi- „ sit Congregationi Sacrorum Rituum, man- „ davitque, quod omissa generali, ad inqui- „ sitionem specialem deveniretur; quæ ta- „ men institui quum non potuisset, Caussa „ siluit usque ad annum 1666., quo tandem „ reassumpta est, & a fel. record. PP. Ale- „ xandro VII. prævio consilio, & voto di- „ ctæ Sacræ Congregationis nova Commissio „ in statu, & terminis, in quibus Caussa „ ipsa reperiebatur signata. Quia vero su- „ pervenerant decreta generalia san. mem. „ Urbani VIII. expediri oportuit eodem „ anno litteras remissoriales ad construen- „ dum Processum particularem super cul- „ tu immemorabili BEATO VIRO exhibito, „ Casum exceptum faciente a dictis decre- „ tis generalibus, cujus declaratio, & re- „ spectiva approbatio prodiit postea die 20. „ Martii 1676.

„ Expeditis successive novis litteris remis- „ sorialibus pro instruenda inquisitione spe- „ ciali, dum hæc peragebatur, san. mem. „ Innocentius PP. XI. ad preces Poloniæ „ Regis die 27. Septembris 1680. benigne „ indulsit, ut in die anniversaria obitus BEA- „ TI Officium, & Missa de communi Confes- „ soris non Pontificis sub ritu duplicis in ci- „ vitate Cracoviæ, & universo Regno Polo- „ niæ recitari, & celebrari posset, paullo- „ que post Sacra Rituum Congregatio justis „ de caussis permota concessit, ut annuum „ ipsius BEATI festum transferretur ad diem „ 19. Octobris.

„ Absoluto jam vero Processu Apostolico „ specialis inquisitionis, istiusque validitate „ die 5. Junii 1698. approbata, assumptum „ est examen operum in Processu dictæ spe- „ cialis inquisitionis compulsatorum, quæ „ falso BEATO attributa fuisse tandem com- „ pertum quum habuisset Sacra ipsa Rituum „ Congregatio ideo die 17. Septemb. 1730. „ declaravit: *Non constare, quod opera in* „ *Processu Apostolico compulsata, & BEATO* „ *attributa, essent ipsius BEATI, ideo proce-* „ *di posse ad ulteriora*. Discussæ subinde „ quum fuerint virtutes in gradu heroico „ ipsius BEATI, die 4. Julii 1733. approba- „ tionem ab eadem Sacra Rituum Congre- „ gatione consecutæ sunt.

„ Quum vero interim electus fuisset BEA- „ TUS in Compatronum principalem totius „ Regni Poloniæ, & Magni Ducatus Lithua- „ niæ, die 16. Februarii 1737. confirmavit „ Sacra Rituum Congregatio istiusmodi ele- „ ctionem, elevavitque ritum Officii in „ ejusdem BEATI honorem jam concessi ad „ duplicem primæ classis cum octava; & „ postea die 31. Martii 1739. approbavit „ orationem, & lectiones proprias secundi „ nocturni pro eodem Officio.

„ Denique discussioni, & examini subje- „ ctis miraculis, super quibus Apostolicus „ Processus rite instructus pro valido fuerat „ approbatus die 5. Septembris 1739. sub „ Pontificatu san. mem. Benedicti XIV., Pon- „ tifex hic nullum super illis decretum edi- „ dit; nam proposita, & Suffragantium vo- „ to

„ to probata ob novam legem ab ipso Pon„ tifice de ejusmodi Caussis evulgatam in nu„ mero sufficienti ad obtinendam Canoni„ zationem BEATI non erant; quare necesse „ fuit alium construere Apostolicum Proces„ sum super aliis recentioribus miraculis. „ Ex his vero tria in Generali Congregatio„ ne coram se proposita, & mature exami„ nata SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER PP. „ CLEMENS XIII.; & alia duo ex illis prius „ discussis coram Prædecessore suo Benedi„ cto XIV. plausu a Suffragatoribus exce„ ptis, quæ tamen coram se in particulari „ Congregatione denuo reproponi, rigidam„ que ad trutinam iterum revocari voluit, „ approbavit, quatuor scilicet in tertio ge„ nere, & sunt I. instantaneæ sanationis „ pueri Sebastiani Luzark ab hæreditaria, „ & confirmata phthisi. II. subitæ sanatio„ nis puellæ Heduigis Paskownæ ab acuta „ febri cum integra, & absoluta virium „ omnium restitutione. III. instantaneæ sa„ nationis Mariannæ Gawlickæ a gravi per„ niciosa febri in mortis agonem adductæ „ cum subita & perfecta virium reintegra„ tione. Ac IV. instantaneæ, & integræ sa„ nationis magni & profundi ulceris a jugulo „ ad fauces usque fere omnia præter tendi„ nes, & majora vasa depasti, & fœtidissi„ ma taba scatentis eum alimentorum per „ ejusdem ostium lapsu in persona Antonii „ Olexowie: unum vero in secundo gene„ re, hoc est regressus mercium in flumen „ Sola prolapsarum, & præterfluentium „ aquarum impetu procul raptarum adver„ so flumine ad locum demersionis.

„ Quibus omnibus stantibus, idem SANCTIS„ SIMUS DOMINUS NOSTER, fusis prius ad „ Deum precibus, & Divini Paraclyti lumi„ ne enixe expetito die 2. Februarii cur„ rentis anni festo Purificationis Beatæ Ma„ riæ Virginis decretum Canonizationis B. „ JOANNIS quandocumque faciendæ pro„ nunciavit, pro cujus executione suppli„ cationibus Regum, & christianorum „ Principum initio Caussæ Sanctæ Sedi por„ rectis modo suas etiam humillimas adjun„ gunt hodiernus Rex, Magnatesque Poloni „ Regni; præsertim Ecclesiastici; Craco„ viensis Senatus, & Academiæ ejusdem ci„ vitatis collegæ omnes, atque professores.

COMPENDIUM.

Vitæ, virtutum, & miraculorum, necnon actorum in Caussa Canonizationis B. JOSEPHI CALASANCTII A MATRE DEI Ordinis Clericorum Regularium Scholarum Piarum Fundatoris.
Ex Secretaria Congregationis Sacrorum Rituum.

„ JOSEPHUS A MATRE DEI, cui Ordo Cle„ ricorum Regularium Scholarum Pia„ rum suum debet exordium, Petraltæ „ Salis Aragoniæ oppido perillustri anno a „ virginali partu 1556. tertio Idus Septem„ bris in lucem venit, parentes nactus Pe„ trum ex vetustissimo, clarissimoque genere „ CALASANCTIORUM, & Mariam Gastoniam „ sua non minus, quam majorum suorum „ gloria cum primis nobilem. Puer mira de„ dit futuræ sanctimoniæ, futuræ puerorum „ institutionis, futuræ animi fortitudinis ar„ gumenta. Eorum incommodorum, quæ in „ primam ætatem ingruunt, patientissimus „ summam semper præsetulit morum suavita„ tem, & mansuetudinem cum æquabili vul„ tus hilaritate conjunctam, vix Jesu, & „ Mariæ nomina usurpare balbutiens cœpit; „ mirum, quantum his delectaretur, quam „ sæpe, quantoque cum gaudio repeteret! „ Ut vero orationem Dominicam, & Vir„ ginis Salutationem Angelicam memoriæ „ mandavit, eo precandi genere delecta„ tus, quo distincto in decades utimur (Ro„ sarium dicimus) illud rite, pieque fre„ quentabat, & ut rite, pieque frequenta„ retur, aliis erat incitamento. In dæmo„ nem vero, quem audierat a parentibus, „ bestiam esse immanissimam, quæ licet „ æternis oppressa vinculis, arrogantia ta„ men intoleranda bellum impium, ac ne„ farium non minus contra homines gere„ ret, quam contra Deum, quo nihil hu-

„ mano

„ mano generi perniciosius, Divino Numi„ ni odiosius nihil, explicari non potest, „ quo odio ab eo usque tempore exarserit. „ Ratus occidi posse, congregatæ sibi æqualium multitudinis dux eum ensiculo persequebatur, provocabat ad pugnam, & „ tanquam timido magnis vocibus insultabat. Quum aliquando umbram aspectu „ horrificam, fœdam, luridam in medio „ arboris conspexisset, arbitratus eam esse, „ ut erat, bestiam, quam inquirebat, citato gradu illam ascendit; sed dum ictum „ in eam vibrat, & increpat, umbra fugit, & evanescit: fractoque, licet valido, cui insistit, trunco, præceps ad terram fertur, nulli tamen obnoxius vulneri, præservante, qui hos impetus dederat, Divino Spiritu.

„ Crescente ætate crevit in eo pietas, „ creverunt Instituti ab eo fundandi, exercendique præludia. Ab otio, ac lusibus „ alienissimus, de nulla re magis cogitabat, „ quam de alenda in se innocentia, de pietate in æqualibus augenda, propagandaque: nunquam lætior, quam quum „ puerorum corona cinctus, quos spe, promissis, præmiis alliciebat, eos vel primis „ Religionis nostræ capitibus erudiret, vel „ tamquam a suggestu præco nobilis admoneret, & hortaretur, nequid temere, nequid improbe admitterent: ut Deum timerent, & a vitiis, & peccatis desisterent, quæ sic Deus odisset, ut, qui se iis „ dederent, vivos sæpe gravi pœna multaret: mortuos certe æternis ignibus cruciaret. Hæc frequenter quum pueris prædicaret, suoque præiret exemplo cultu in „ Deum, & Cœlites summo, veneratione „ erga Beatissimam Virginem maxima, singulari observantia erga parentes, illud „ consequebatur, ut sanctulus ab omnibus „ & haberetur, & vocaretur, & esset: puerorum autem chorus sensim fieret aut „ emendatior, aut melior.

„ Ut excessit ab iis artibus, quibus ætas „ puerilis ad humanitatem informari solet, „ studiis scientiarum, & legum operam dedit partim Ilerdæ, partim Valentiæ, partim Compluti tanto cum fructu, ut nulli „ esset in humanarum, divinarumque rerum cognitione secundus. Quoniam vero non major eum urgebat scientiarum „ acquirendarum, quam innocentiæ in se „ conservandæ, augendæque pietatis sollicitudo, hinc doctrina quidem, sed multo „ magis morum candore, & sanctimonia supra cæteros semper, & ubique resplenduit. Ita se igitur in illa lubrica ætate „ continuit, ut nihil eidem daret, nihil „ voluptati concederet; sed tempus omne „ aut litteris, aut pietatis, aut religionis „ officiis impenderet. Solitudinis amantissimus consuetudinem vitabat æqualium: raroque pedem, nisi si aliqua sacra ædes „ adeunda esset, quod erat quotidianum, „ & frequens, domo efferebat. Quod si eum „ vel ratio studiorum, vel aliqua necessitudo cum æqualibus, aliisque conversari „ aliquando compelleret, tantam modestiam, & comitatem in eorum consuetudine retinebat, ut benevolentiam sibi omnium conciliaret. In pauperibus, & egenis pecunia juvandis, ciboque satiandis „ largissimus: in divinis Mysteriis participandis frequentissimus: idque tanto mentis ardore, tanta gratiarum actione, ut „ in sui spectaculum adstantium oculos, animosque converteret: in æternis secum attentius reputandis totus cogitatione, & „ animo in Cœlis: in animi, corporisque „ castitate servanda sic vigilans, ut nemini „ unquam adhuc etiam pueri, ac pene infantis licuerit, urgente quamquam morbo, videre partem corporis nudam, ne „ matri quidem, fœminæ, si quæ ulla, lectissimæ probitatis.

„ Quum igitur studia sua cum pietate, „ tantaque virtute conjungeret, præceptoribus, nedum condiscipulis sic erat admirationi, ut eum plane venerarentur. „ Itaque quum more, institutoque majorum de principe juventutis renunciando „ Ilerdæ ageretur, isque esset feligendus, „ quem unum omnium ducerent probatissimum, JOSEPHO, quem, cunctis litteræ moresque fecerant supra cæteros honorabi-

„ lem, hic principatus delatus est communibus magistrorum, discipulorumque suffragiis. Præfecturam hanc vero non ad honorem solum sibi traditam JOSEPHUS censuit; sed assiduitate, studio, diligentia, exemplo ita administravit, ut in dissidiis inter condiscipulos componendis, in eorrigendis vitiis, in excitandis virtutibus ejus prudentiam, auctoritatem, fidem boni diligerent, improbi formidarent, omnes admirarentur. Non defuere præclarissimi viri, qui universam earum scholarum adolescentiam considerantes, agente JOSEPHO, eo adductam esse, ut assidua in templis, in scholis diligens, in xenodochiis frequens ipsum auctorem, hortatoremque imitaretur: in disputationibus autem moderate, in familiaribus colloquiis verecunde, in ipsis quoque solatiis innocenter, & sobrie versaretur, non hominem, sed Angelum studiosæ illi juventuti præfectum principem prædicarent. Nemo, vel impudentissimus erat, qui, ubi JOSEPHUS inerat, aut quicquam diceret improbe, aut faceret impudenter: nemo, qui, CALASANCTIO comite, malum non vitaret, bonum eodem auspice non sequeretur.

„ His tantæ virtutis non jam præludiis, sed argumentis non poterat, qui bonis omnibus infensus est, infernalis hostis non acerrime concitari: eoque magis, quod hæc majores sibi imposterum clades portendebant. Hinc ut tantam virtutem de gradu dejiceret, nullas omittendas statuit, quas crederet opportunissimas, machinationes. Videbat frustra jam pridem formas sese induisse ferarum luridas, manesque, ut JOSEPHUM adhuc adolescentulum statis precum horis cum Domino conversantem averteret: videbat frustra conatum fuisse in puteum eum detrudere, & mergere, ut ejus unius ruina ab iis sibi consuleret, qui JOSEPHI hortationibus, exemplisque imposterum animati praeclaris operibus tenebrarum regnum labefactassent. Expertus fuerat malo suo, JOSEPHUM, generosa ut solet virtus, ab insidiis evasisse fortiorem, & larvas omnes Deo benefidentem dissipasse metuendum magis quam metuentem. Ad ea igitur arma sibi confugiendum nequissimus censuit, quibus de juvenibus præsertim plerumque triumphat, ad ea scilicet ignea tela, quæ oportune retundere, nedum prorsus infringere, habendum est fere loco prodigii. Itaque eodem modo, quo olim alterum in Ægypto Josephum, ita illustris cujusdam fœminæ, cum qua Calasanctiis erat necessitudo, impotentia, incitamentis, illecebris, precibus JOSEPHUM hunc nostrum quartum vitæ lustrum agentem, nec quicquam tale tunc suspicantem non minus impudentissime, quam fortissime aggreditur. Sed cujus adhuc pueri incipientem virtutem vincere non potuerat, multo minus confirmatam in juvene, qui in clientelam a Beatissima Matre Virgine jam pridem acceptus ejus patrocinio perfruebatur. Ab ea enim domo fœminæque conspectu se statim proripiens recta convolavit ad templum. Ibi prostratus ad aram Virginis Deo, ipsique & egit, & habuit gratias, quas potuit, maximas. Castimoniæ votum, quo se jam obstrinxerat, confirmavit, & ut veniam mulieri nobilissimæ supplex imploraret, nullos singultus, nullas preces omisit. Sed nondum satis. Prudenter veritus, ne, si diutius Valentiæ moraretur, & matronam, cujus apud omnes salva erat existimatio, amplius non adiret, pateret rumori locus, ac suspicioni, nihil tergiversatus, nihil reputans, quid præceptores, quid comites, quid affines dicturi forent, si relinqueret insalutatos, uno audito conscientiæ suæ moderatore, statim de discessu ex urbe sibi jucundissima consilium cœpit, adimplevitque Complutum pergens. In ea urbe corpus quotidie iocusans suum, quod venustate sua periculum matronæ honestissimæ creavisset, diuturnius, asperius, cruentius illi bellum indixit. Somnus brevior, & incommodior: inediæ ratio severior: vexandis membris catenæ ferreæ

„ mole-

„ molestiores: acutiora cilicia: nullum denique poenarum genus, quod ultro a se repeteret non acerbius.

„ Absoluto scientiarum, & legum cursu, laureaque donatus, Joanni Gaspari Figuera Jaccæ Episcopo, cujus nomen præclarissimum erat in universa Hispania, operam suam in pastoralis officii sollicitudine præstare rogatus debuit, quum nondum Sacerdotio, imo nec sacris esset initiatus Ordinibus. Quanta autem ejus Ecclesiæ utilitate id fecerit, illud est argumento, quod hioc discedens, ut paternis pareret nutibus, desiderium sui reliquit, & memoriam omnibus sempiternam. Ut vero Sacerdotio initiaretur, pugnandum fuit diu cum Patre. Quum enim mors eripuisset sine liberis fratrem spem domus unicam, incredibile dictu est, quam assidue, ardenterque apud JOSEPHUM pater instaret, ut a suscipiendi Sacerdotii proposito ad nuptias avocaret. Quum vero occulto sacramento se JOSEPHUS fore semper virginem spopondisset, metueretque, ne, eo manifestato, dolore gravissimo ex familiæ interitu senem patrem afficeret, multa excusabat, ut rem in longum protraheret, multis interea Deum obsecrans lacrymis, ut modum ipse suppeditaret, quo patrem posset pertrahere in partes suas & libenter & facile. Deus oranti non defuit. Extemplo JOSEPHUS vehementissima febri corripitur, eaque in dies ingravescente eo adducitur, ut illi a medicis conclametur. Tunc assidentem lectulo, lugentemque patrem JOSEPHUS aggreditur, obsecratque, ut in tanto vitæ discrimine conscientiam suam voto sibi liceret obstringere de servanda inviolata hactenus pudicitia, sacrisque Ordinibus, si convalesceret, suscipiendis. Vix assensum extorquet a patre: (quid enim faceret, quum aliam morbo medicinam adhibere non posset) en statim contra omnium expectationem sanitas non sperata: cui vix restituto nihil fuit antiquius, quam ut liberatus a Deo fidem suam sacris initiatus Ordinibus liberaret.

„ Vix redditus sanitati, & Sacerdotio ornatus in partem laborum certatim vocatus est ab Episcopis Lobetano, Ilerdensi, Urgelitano: & mirum, quam disciplinæ ecclesiasticæ vel revocandæ, vel confirmandæ, quam malis germinibus extirpandis, quam cunctis ordinibus sive sacris, sive non sacris assiduitate, studio, diligentia, doctrina profuerit! Cum Ilerdensi Episcopo in augustis Aragoniæ, Valentiæ, Catalauniæ Comitiis locum habuit perhonorificum: neque ab Episcopis modo, & Dynastis, quotquot illic aderant, spectatissimis, sed etiam a Rege ipso Philippo II. ejus prudentia cognita probe fuit, atque probata. Quo etiam tempore Ordini antiquissimo, cujus fuit auctor lumen Ecclesiæ maximum Augustinus, ad severiorem regulam revocando consilium, operam, auxilium præstitit suum. Auctoritate regia ad templum celeberrimum Montisferrati cum eodem Episcopo delegatus in constituendis judiciis, in dissidiis componendis, in iis omnibus excitandis, quæ jacebant injuria temporum, impetuque factionum perculsa, atque prostrata, integerrimum sese, fortissimum, prudentissimum præbuit.

„ Nullibi tamen magis, quam in amplissima Urgellensi Diœcesi virtutem probavit suam, qua parte præsertim Ecclesiam Trempensem respicit, & vallem de Barrebes in Pyrenæis, quas peculiari auctoritate lustrandas accepit. Nulla fuit montium tam difficilis altitudo, confragosa, impervia, inaccessa, quo caritate fervidus non ascenderit: nulla vallis tam gelu horrida, tamque altis oppleta nivibus, quam, ut solatio esset incolis, eorumque mores emendaret in melius, non penetraverit: nullus populus tam agrestis, ac barbarus, cui vitæ fructus non communicaverit maximos. Quum Sacerdotes invenisset sacrarum rerum ignorantia, erroribusque teterrimis obcæcatos, avaros, liberos, voluptatibus deditos, ut ad sanam doctrinam reverterentur, opportune providit: avaritiam increpavit: ar-

„ guit libertatem: vitam ad Evangelii re„ gulam emendavit. Sæpe illi mors intentata; sed ea virum fortem terrere non„ potuit. Quin imo prudentia sua, suaque „ moderatione illud obtinuit, ut eorum „ ipsorum, quibus odio erat, animis im„ mutatis, cum postea venerarentur, tam„ quam Angelum ad sui salutem divinitus „ delegatum.

„ Ab Urgellensi Diœcesi Barcinonem ire „ jubetur, illuc ab Episcopo missus Regia „ auctoritate. Ob raptum nobilissimæ vir„ ginis intestinis undique seditionibus præ„ clarissima ea urbs in duas factiones divisa „ agitabatur. Nihil erat propius, quam ut „ aciebus utrinque instructis, seditiosorum „ turbis huc illuc torrentis more ruentibus, „ paratisque facere in solo suo, quod vix „ facerent in hostili, strages civium horri„ bilis ederetur. JOSEPHUS media hyeme „ Barcinonem profectus tantum precibus „ potuit apud Deum, tantum prudentia, „ tantum consilio valuit apud cives, ut in„ star novi syderis omnia repente splendo„ re suo compleverit, seditione in con„ cordiam nullis tacendam sæculis inmu„ tata. Sed quod magis mirandum, dum „ omnia festivo plausu circumsonant, dum „ JOSEPHI amplexus expetit tanto liberata „ periculo tota civitas: dum honores, quos „ potest, maximos parat, JOSEPHUS Christi „ exemplum sequutus, quibus salutem de„ dit, ab oculis se omnium quam citissime „ surripit Urgellam rediens. Sed quum „ tanti magnitudo facinoris ubique, præ„ sertim in Aula Regia omnium sermonibus „ celebraretur, essentque quamplurimi, „ qui peramplam dignitatem a Rege brevi „ non defuturam illi gratularentur; ut om„ nem illi aditum intercluderet, Romam „ cogitavit; eo libentius, quod interna „ quadam voce divinitus, ut Romam per„ geret, frequenter admonebatur. Itaque „ facultate ab Urgellitano Episcopo ægerri„ me, & extorta potius, quam impetrata: „ iis, quæ ad patriam hæreditatem perti„ nerent, brevi compositis: multis perpe„ tuo statutis ad pauperum utilitatem pro„ ventibus, sese viæ commisit, Romam„ que fausto venit itinere anno 1592., quum „ annum ætatis suæ secundum ageret supra „ trigesimum.

„ Romam ingressum non amœnitas ad de„ lectationem, non majestas ad volupta„ tem, non nobilitas ad consuetudines in„ vitarunt, sed ad limina Apostolorum fides, „ ad sepulcra Martyrum pietas, ad templa „ Sanctorum religio. Vitam cum Christo „ Jesu in Deo absconditam ducere medita„ batur in jejuniis, in vigiliis obsecrans „ nocte ac die. Sed tantus vir io Urbe tan„ ta delitescere minime potuit. Ejus ad„ ventu Marco Antonio Columnensi Cardi„ nali vere amplissimo Urgellitani Episcopi „ litteris manifestato, ejusdem jussu diu quæ„ situs, tandem inventus ad eum invitus „ adducitur, & excipitur perbenigne. No„ verat siquidem, CALASANCTIUM homi„ nem esse, cui, si doctrinam requireret, „ non bene multos, si integritatem, pa„ rem fortasse neminem inveniret. Hunc „ igitur multa frustra excusantem proximam, „ quam diu incoluit S. Carolus Borromæus, „ domus suæ partem habere jubet: Theo„ logum, sive Auditorem, ut dicunt, suum „ declarat: eique Philippum pronepotem „ optimæ spei adolescentulum informandum „ committit ad studia pietatis. Cardinalis „ expectationi JOSEPHUS sic satisfecit, ut, „ eo defuncto, Cardinalis Ascanius ex ea„ dem familia nepos, qui JOSEPHUM nove„ rat in Hispaniis, in eodem munere con„ firmatum voluerit.

„ Sed JOSEPHI caritas unius domus, licet „ omnium, quæ Romæ sunt, facile amplissi„ mæ, angustiis circumscribi non valuit. Hinc „ illustri illi nobilium virorum sodalitati in „ SS. Apostolorum adscribi voluit, quæ in „ invisendis ægrotis, sublevandisque assidue „ est occupata, maximeque sollicita: item „ alteri, cujus omne studium in populo de re„ bus fidei salutariter edocendo instituto vere „ Apostolico diligenter impenditur, accura„ teque: paulo post tertiæ, quæ ob egregiam „ in peregrinos pietatem nomen habet splen„ doris majestatisque plenissimum ab augu„ sti-

„ fsissima Trinitate desumptum: quartæ etiam, „ quam stigmata S. Francisci gloriosam faciunt, ejus autem imitatio multo gloriosiorem: tandem quintæ, quam a suffragio „ denominamus, quæ scilicet in liberandis „ a purgatoriis ignibus animabus misericordiam, pietatem, operam omnem exercet „ suam. In harum legibus, institutisque „ non perfunctorie, sed accurate implendis „ quum ipse per se esset diligentissimus, tum „ singulos in iis fratres, etsi sua sponte jam „ satis incitatos ad caritatis officia, tam mirifice accendebat morum innocentia, vitæ „ integritate, pietatis ardore, ut eum tunc „ omnes venerarentur, nunc vero non tamquam fratrem, sed parentem veluti amantissimum exquisitissimis ad cœlum laudibus „ efferant. Itaque omnium primus communibus precibus interesse: una cum „ fratribus se flagellis duriter cædere: popularium moribus emendandis sedulo incumbere: rusticos homines in Ecclesiis, „ in plateis, ubicumque liceret, sacris mysteriis instruere, & ad cœlestia concupiscenda mirabiliter inflammare: peregrinos, „ & advenas in hanc Urbem ex omnibus mundi partibus confluentes benignissime excipere, pedes abluere, mensæ inservire: „ ægrotos quotidie sive in privatis domibus, „ sive in xenodochiis invisere, consolari, juvare: pauperes, qui præcipue mendicare „ erubescerent, diligenter inquirere, magnisque largitionibus sublevare, captivis in „ carceribus præsto esse, eorumque improbos mores, vitamque vitiis, & flagitiis perditam ad bonam frugem mirifice revocare: nullum denique officium, nullam vitæ „ exercitationem omittere, quam cum proximorum utilitate conjunctam esse cognosceret. Lue Romæ in populares sæviente, „ eo usque progressa est ejus caritas, ut sibi „ satisfacere non videretur, si assiduus esset „ in xenodochiis, si pauperum domos excurreret, si ægros inviseret, & recrearet, si morientibus assideret, si pro languentium subsidio se abiiceret divitibus supplicem, omnibus se præberet consolatorem: nisi etiam „ Sancto Camillo sese adjungeret comitem, „ & jumentum medicinis, & alimentis onustum ad reficiendos ægros vir talis, ac tantus per Urbem ageret, & per fenestras, si „ aliter nequiret, in domos intraret, futurus aut subsidio morientibus, aut extrema „ mortuis officia paraturus: Tiberi vero insolita aquarum magnitudine supra ripas se „ efferente, ipsa etiam cadavera ex aquarum „ impetu rapta suis ipse humeris tumulanda „ transferret.

„ Sed hæc intra unius Urbis Romanæ confinia. Ut vero esset non Romanorum modo, sed etiam aliarum nationum omnium „ ac gentium consolator, rem excogitavit „ apprime omnibus salutarem. Vidit, tunc „ demum salvas futuras esse Respublicas, „ maximamque venturam cum corporibus, „ tum multo majorem animabus utilitatem, „ si probi sint adolescentes, si pudentes, si „ præclaris ad officium, & honestatem exemplis, ac litteris informati: vidit ad insinuandam in animis pietatem nihil esse litteris „ opportunius: vidit denique suorum temporum adolescentes infimæ præsertim plebis sic incultos, sic otio deditos, sibi sic derelictos, ut nunquam fortasse magis impletum visum fuerit illud Prophetæ oraculum: „ *Parvuli petierunt panem, nec panem „ qui eis frangeret, inveniebatur*. Tactus „ dolore cordis intrinsecus ingemuit, decrevitque, caritate, qua incensus erat, urgente, huic malo maxime omnium tetro, „ periculosoque, quantum in se esset, opportune consulere. In hanc igitur rem „ multa tentavit, multa molitus est. Sæpe „ supplex confugit ad Deum: sæpe Senatum „ Romanum: sæpe viros gravissimos, ut hanc „ provinciam susciperent, obsecravit. Sed „ hæc dum agit, & quidem frustra, Deum „ audit sibi in corde loquentem, admonentemque, sibi non aliis esse pauperem derelictum: adjutorem orphano se destinatum. „ Factus de voluntate Dei certior, nihil moratus ad opus illico festinavit. Columnensi domo valere jussa scholas aperit: magistros, qui eadem caritate succensi secum „ in idem opus incumbant, inquirit, & invenit: ab iis non multo post derelictus,

alios

„ alios impensis conducit suis: pueros præ- „ sertim pauperes per Urbem colligit: cala- „ mos, atramentum, chartam, libros, qui- „ busdam etiam victum suis sumptibus submi- „ nistrat: eis assiduam, & indefessam ope- „ ram navat: magistris non minus, quam „ pueris diligenter invigilat: nullum est in- „ dustriæ genus, in qua illum non exerceat „ puerorum instruendorum pietate, & litte- „ ris sollicitudo. Aliis præceptoribus disci- „ pulos paulo grandiores, & honestiores, sibi „ parvulos reservat, & egentissimos: iis dele- „ ctatur impense. Nec solum dies, sed etiam „ noctes ad eorum utilitatem impendit: occu- „ patus propterea nunc in eorum scriptis di- „ ligentissime emendandis, in calamis eorum „ usui disponendis, in scholis, locisque foe- „ dissimis suis manibus everrendis, & expur- „ gandis, solitus etiam eo tempore scribere „ italice, quæ postridie a pueris latine ver- „ tenda præceptoribus traderet. Neque hæc „ florenti adhuc solum ætate, sed a quadra- „ gesimo primo usque ad secundum supra no- „ nagesimum vitæ annum in hoc suscepto se- „ mel gravissimo munere indefessus constan- „ tissime perstitit, repudiatis idcirco non se- „ mel amplissimis dignitatibus. Quodque „ magis mirere, nunquam omissis susceptis „ ab initio caritatis operibus, non ægrotis, „ non peregrinis, non villicis, non carceri- „ bus, non xenodochiis, non sacrorum libro- „ rum statis horis consueta lectione, non di- „ vinorum contemplatione: imo nec inter- „ rupta, nisi post aliquot annos antelucana „ septem Urbis Ecclesiarum lustratione: & „ quod magis est, tot illis calamitatibus agi- „ tatus, quæ toto diuturnissimæ vitæ tempo- „ re miserandum in modum eum exercue- „ runt.

„ Factum hinc est, ut scholæ piæ (sic eas „ placuit denominare a pietate, quæ pri- „ mus est earum finis) statim Romæ celebra- „ rentur, discipulisque frequentissimæ eva- „ derent. Accedentibus postea, qui Joseph „ virtute, exemploque animati sese ipsi con- „ jugerent, spectatissimæ virtutis viris non „ modo non stipendiariis, sed qui præter „ egregiam operam patrimonia etiam pro- „ pria in opus tam egregiæ pietatis libentes „ profunderent, primo Sacerdotum sodali- „ tas, Clemente VIII. P. M. laudante, coa- „ luit: postea Clericorum societas, quæ pau- „ pertati evangelicæ, & cujusvis ordinis ju- „ ventuti pietate, ac litteris imbuendæ ad- „ dicta decreto constituta est Apostolico, no- „ mine Congregatio Paulina a Paulo V. P. M. „ cujus apud Ordinem Scholarum Piarum „ ab ipso beneficiis maximis cumulatum vi- „ vet immortalis gloria, & recordatio: tan- „ dem Congregatione in varias urbes ampli- „ ficata, dato per Gregorium XV. P. M. pe- „ culiari diplomate, Religiosus constitutus „ est Ordo, qui propter summam utilitatem „ ab omnibus studiosissime concupitus qua m- „ plurimas Europæ regiones brevi pervasit.

„ Quot vero inter hæc Josepho sustinen- „ di labores fuerint, quot calamitates de- „ vorandæ, quot adversa ferenda, quot vin- „ cendæ excitatæ per dæmonem tempesta- „ tes, nemo facile expresserit. Tot eæ fue- „ runt, ac tam furiosæ, ut non facile inve- „ nias, contra quem, aut tot, aut pares, „ aut tales, aut tantæ. Sed nec facile occur- „ ret, qui in tot, talibus, tantisque procel- „ lis tam invicto usus sit animi robore. Quare „ merito a Benedicto XIV. dictum accepi- „ mus, Calasanctium non quidem cum „ Jobo æterno tolerantiæ miraculo compa- „ randum, sed alterum ætatis suæ Jobum pa- „ tientissimum jure optimo nuncupandum. „ Quoniam singula, quæ contra Josephum „ dicta, quæ tentata, quæ facta sunt per sum- „ mam quorumdam hominum impudentiam „ domi, forisque gravissima, indignissima, „ infanda a primo Congregationis initio bre- „ vi compendio complecti non licet omnia, „ illud hic sufficiat innuere, Instituti Scho- „ larum Piarum auctorem sanctissimum in „ ultima tandem senectute flagitiosissime ca- „ lumniis oppressum, desertum, perditum „ fuisse inter cæteros etiam ab eo, qui Ju- „ dam imitatus maluit hostis, & proditoris „ personam sustinere, quam filii: ab eodem „ verbis, factisque contumeliosissime con- „ culcatum per vulgi, per nobilitatis per „ Magistratuum ora fuisse traductum; ejus-

„ dem fraude, atque malignitate apud ſan-
„ ctiſsimos, ſeveriſsimoſque judices de ini-
„ quitate, de ſcelere accuſatum ad ſqualo-
„ rem carceris ſumma eum ignominia dam-
„ natum, & magna ſatellitum multitudine
„ ſtipatum, tota ſpectante Roma perductum:
„ per vim denique, & ſummam injuriam
„ omnibus dignitatis inſignibus, omni rerum
„ procuratione, omni auctoritate ſpoliatum.
„ Nec ſatis. Eo proceſsit eum externorum,
„ tum domeſticorum quorumdam hoſtium
„ odium inexpiabile, ſceleſtiſsimi præſer-
„ tim illius Semei diabolicus plane furor, ut
„ nunquam quieſcere, aut libere reſpirare
„ potuerint, donec Ordinem, non quidem
„ everſum penitus proſtratumque, quod in
„ votis habebant, ſed omni parte labantem,
„ ac pene perditum aſpexerunt, legeſque
„ ſanctiſsimas Josepho auctore ſancitas, ir-
„ ritas, infectaſque viderunt, ut jam inte-
„ grum eſſet omnibus redire in priſtinum,
„ & a ſuſcepto vitæ inſtituto impune diſce-
„ dere. Eum igitur Ordinem, quem Jose-
„ phus ſuis ipſe auſpiciis, ac laboribus inſti-
„ tuerat: cui leges, cui jura, cui collegia,
„ domoſque dederat: pro cujus propagatio-
„ ne multa, & aſpera itinera, diuturnas ini-
„ micorum injurias, indigniſsima famæ, ca-
„ pitiſque pericula, vigilias, curas, ſollici-
„ tudines innumerabiles, ac infinitas liben-
„ tiſsime ſuſtinuerat: quem triginta & pluri-
„ bus annis ſapientiſsime adminiſtraverat:
„ hunc inquam Ordinem in ſeptem Provin-
„ cias tam feliciter jam propagatum videre
„ coactus fuit, quoad vixit (vixit autem diu)
„ vulneribus profundiſsimis undequaque con-
„ foſſum, lacerum, & membris in dies ex
„ vitiato veluti corpore decidentibus, ita exa-
„ nimem, ut nulla, vel perexigua vitæ ſpes
„ ſupereſſet, niſi in eo Dei, & Beatiſsimæ
„ Virginis numine collocata, quod potens
„ eſt mortuos ab inferis revocare.

„ Tot vero, tantæque calamitates, qui-
„ bus in Ordinis Fundatore graviores, &
„ acerbiores dari non poſſunt, non ſolum
„ de conſtantiæ gradu Josephum dejicere
„ minime potuerunt, ſed nec perturbare,
„ nec commovere. Eo ipſo tempore, quo
„ ejus hoſtes contumelioſiſſime eum habe-
„ bant, quo impudentiæ, & temeritati
„ plaudebant ſuæ, quo exultabant, & læ-
„ titiæ, ſeu potius furoris impotentes de-
„ bacabantur, quo ſenem delirum, & in-
„ ſantiſſimum appellabant, quo mendacii,
„ fraudis, ſuperbiæ, improbitatis argue-
„ bant, nihil unquam reſpondit non man-
„ ſuete, non leniter, non moderate. Nun-
„ quam eos coercendos curavit, quod ei
„ facillimum fuiſſet, virorum principum
„ auctoritate, qui ſuam illi operam exhi-
„ bebant, nunquam pro eis ad Deum pre-
„ ces fundere, quod Chriſtianorum eſt om-
„ nium, deſiit: ſed eos ex intimo ſenſu,
„ totoque ex animo, quod perfectorum eſt,
„ adamavit: percuſſis a Deo & humiliatis
„ pacem imploravit, & veniam: ſupplex
„ morientes adiit: mortuis lacrymavit.

„ Deus tamen totius conſolationis, qui
„ ſervos ſuos ſalvos facit ſperantes in ſe,
„ eoſque conſolatur in omni eorum tribu-
„ latione, cœleſtia interea Josepho gaudia
„ communicabat. Pueris quondam in ſacel-
„ lo precantibus videndam ſe palam dedit
„ Virgo Sanctiſſima cum puero Jeſu, qui
„ elata illis manu dignatus eſt benedicere,
„ plaudentibus interea, & quamdam roris
„ ſpeciem ſuper pueros fundentibus Ange-
„ lis. Quod quantam Josepho attulerit vo-
„ luptatem, explicari non poteſt. Jose-
„ phi frontem cœleſti ſæpe luce radiantem,
„ quum puerorum precibus ſuas adjunge-
„ ret: totum corpus inter divina Myſteria
„ divino lumine circumfuſum, & ſuſpen-
„ ſum aere mirabiliter: ejus cubiculum
„ radiis cœleſtibus illuſtratum, quum ipſe
„ interea præſentia, colloquioque Beatiſſi-
„ mæ Virginis, aliorumque Cœlitum frue-
„ retur, viderunt multi. Filiis ſuis, aliiſ-
„ que ſæpe periclitantibus in remotis lon-
„ ge regionibus, ejuſque abſentis opem im-
„ plorantibus voce, conſilio, opera præſto
„ fuit. Quæ Prophetæ ſunt propria, Jose-
„ pho fuiſſe a Deo communicata, futuro-
„ rum exitus comprobavit. Morituris vi-
„ tam, bene valentibus mortem, viris vir-
„ tute præclaris dignitates, purpuram,
„ ſum-

„ summum Pontificatum: improbis pœnam, „ & quidem peculiarem, atque determinatam, „ exitu oraculum comprobante, prædixit. „ Multorum arcana, & intimas cordis latebras oculis ejus apertas fuisse, explicatasque, ipsimet confiteri debuerunt. Sæpe in remotis longe Provinciis siquid ejus filii deliquissent, aut litteras ad eum darent, vel responsum, vel reprehensionem ab eo ipso momento temporis acceperunt. „ Imperium supra morbos, supra dæmones, supra mortem ipsam, Domino conferente, Josephus exercuit. Quocumque aut invitatus adiret, aut ultro, manus supra ægros vix imponebat, repente mirantibus medicis convalescebant. Quantum Josephi potentiam metuerent, quantum præsentiam fugerent immundi spiritus, ipsimet diris, & execrandis in illum vocibus prædicaverunt. Mortem ipsam triumphantem jam, & exultantem vicit, non hominibus modo revocatis ad vitam, sed etiam bestiis.

„ Sed illud tandem advenit tempus a Josepho multo ante præscitum, ac prænunciatum, quo tanti, ac tam diuturni laboris mercedem eidem Dominus redderet. „ Quum igitur incidisset in morbum, quem celebriores in Urbe medici minime gravem, ipse vero postremum dixit, etsi vitam ita semper duxisset suam, ut, qua hora veniret Dominus, eum exciperet paratissimus, tunc tamen totus in eo fuit, ut vigilantissimus inveniretur. Universum temporis spatium, quo morbi vis eum exercuit, precibus, cœlestium contemplatione, Dominicæ præsertim Passionis pia meditatione, exercendisque humilitatis, patientiæ, caritatis actibus traductum est. Nullus ferme dies abiit, quo hostiæ salutaris desiderium, quo summopere tenebatur, in lectulo ardentissime non expleverit, & adstantium pietatem accenderit miris modis. Morbo in dies invalescente eum urgebant acerrimi doloris morsus, ut nullam partem aut diei levaret quies, aut noctis falleret. Sed longa illa malorum patientia, quæ jamdiu percalluerat, tunc tanta enituit, quanta fere incredibilis haberetur, nisi illius propria extitisset, qui in tota vitæ perpetuitate sibi constans supra ætatem, supra naturam inventus est.

„ Dolorum etiam acerbitatem, & magnitudinem, unde corpus opprimebatur, cœlestia gaudia minuerunt. Cœlestes enim, frequentesque visiones, quibus & Virgo Sanctissima, & plures eum Cœlites recreaverunt, adeo semper caute occultare non potuit, ut quarumdam certior non fieret operarius, qui in continenti cubiculo versabatur: aliquarum testes non essent eum domesticis etiam externi, qui ad cubiculum vigilantes ex eo non prorsus clauso mirati sunt radios divinæ lucis, qua totum undique domicilium circumfulgebat: quasdam ipsemet debuit manifestare. Inter eas una omnium jucundissima illa esse debuit, quam Constantino Palamolla ex Ordine Barnabitarum, ut secum Deo gratias ageret, necessitudinis caussa communicavit. Solus cum Deo in cœlestium contemplatione post percepta divina Mysteria versabatur, quum se illi videndam obtulit Angelorum Regina, unaque in ejus conspectum dedit, quotquot obierant, supra ducentos, & quinquaginta, ejus filios, uno detracto, quorum alii, ut ipsemet postea cum Palamolla interpretatus est, tamquam in tuto positi tranquilli stabant, alii jam regni compotes cum Domina Beatissima Beati sedebant, eminente inter hos sanctissimo juvene Glycerio Landriano. Ope morituro promissa, perfusum divina gaudii voluptate Virgo reliquit: filii, ut Patrem diutius consolarentur, diutius perseverarunt. Excepit hanc alia non plane dissimilis visio. Deiparens se illi præsentem dedit sub ea effigie, quæ Romæ ad montes colitur in æde ejusdem Virginis. Quum gestaret in sinu filium, ipse, ea rogante, fausta spospondit omnia salutari signo crucis, & quoniam Josephus de instituto a se Ordine laborabat, benignissima Parens auctoritatem promisit, patrociniumque interpositura se suum,

„ ut,

,, ut, qui prostratus jacebat Ordo, felicis-
,, sime reflorescerct. A modestiæ postea le-
,, gibus censuit non abhorrere optimus pa-
,, ter, visionem hanc filiis communicare,
,, ut in proposito stabiles, & paratos ad for-
,, tia post se relinqueret.

,, Sacramentali Viatico communitum
,, quum gemebundi, nixique genibus ora-
,, rent filii, ne se cæterosque, qui procul
,, aberant, insalutatos Crucis signo relin-
,, queret, sed pro paterna in omnes bene-
,, volentia tam difficili præsertim tempore
,, omnibus benediceret, id ægerrime, nec
,, nisi repetitis gemitibus ab ejus summa
,, animi demissione impetrare potuerunt.
,, Extremo interea urgente vitæ die, mis-
,, sis duobus filiis ad Vaticanum, ut Petri
,, statuam venerati suo nomine darent oscu-
,, lum pedibus, fidemque Catholicam, in qua
,, vixerat, & mori optabat, ad Apostolo-
,, rum Sepulcrum profiterentur: duobus
,, aliis, qui pœnæ, & culparum liberatio-
,, nem impetrarent a Christi Vicario, sacro
,, perunctus oleo, alternis, ut petierat, ex
,, Evangelio Christi tormenta percurrenti-
,, bus filiis, & preces recitantibus, quibus
,, auctori suo decedentium animæ commen-
,, dantur, hora, quam indicaverat, oculis
,, prius conversis ad suos, eisque erecta pau-
,, lulum dextera bene precatus, tum vultu
,, in Cœlum defixo, Christum pendentem e
,, Cruce novissime exosculatus, ter repeti-
,, to Jesu nomine, sui compos, sensibus be-
,, ne valentibus, placidus, tranquillus spi-
,, ritum exhalavit.

,, Statim ac ille obiit, illud primum mi-
,, rabile contigit, quod filiorum animos, quos
,, hactenus ex patris vicino interitu summus
,, anxerat dolor, occupavit repente talis,
,, ac tanta lætitia, ut non gestire non pos-
,, sent, & quodam quasi æstro correpti in-
,, ter sese complecterentur, & intimam
,, voluptatem ore, oculis, vocibus indi-
,, carent: tum illud, quod ex ore demor-
,, tui emicabat peculiaris quædam majestas
,, cum splendore conjuncta, quæ intuentium
,, oculos rapiebat: ex toto autem corpore
,, odor manabat plane cœlestis: tum &
,, aliud singulare, quod, quum sublata esset
,, corporis abluendi caussa subucula, statim
,, eas partes, quas modestia videri vetat,
,, per sese ipsa, nullo movente, dextera ob-
,, texit: & hac loco mota, admirabiliter
,, ejus manus, nullo pariter eam tractante,
,, obivit læva, eaque immota perstitit in
,, officio, donec restituta sunt femoralia.

,, Postridie quum deferretur in templum
,, Sancti Pantaleonis corpus, admirationem
,, omnium excitavit quadriennis puer, qui
,, forte tunc pene unus aderat. Ut enim
,, primum apparuit feretrum cum venerabi-
,, li pondere, alta voce protinus exclama-
,, vit: *En Sanctus: Sanctus advenit: Ecce
,, Sanctus*: ex ore infantium Sancti viri lau-
,, dem Domino perficiente. Tantus statim
,, ad feretrum concursus hominum factus est,
,, ut Roma suis pene convulsa sedibus vide-
,, retur. Miracula vero tot, ac talia patra-
,, ta sunt, ut, quum nunciata fuissent Sum-
,, mo Pontifici a Præsule Camillo de Maxi-
,, mis, qui ex odeo eorum spectator fuerat
,, religiosus, & diligens, denunciatum fue-
,, rit Patribus cum ejus, tum Cardinalis Gi-
,, netti in Urbe Vicarii nomine, ut accura-
,, te describerentur, gravissimum postea Ec-
,, clesiæ subitura judicium.

,, Neque tunc solum, sed semper impo-
,, sterum crebris Josephum Deus miraculis
,, illustravit. Quo factum est, ut crescente
,, in dies ejus virtutum, & portentorum
,, fama, crescente populorum erga Jose-
,, phum veneratione ex insignibus benefi-
,, ciis, quæ iis a Deo Josephi meritis con-
,, ferebantur, indultum facile fuerit, ut de
,, heroicis ejusdem virtutibus agi posset. In-
,, quisitum igitur est consuetis ritibus in
,, ejus virtutes Cardinalis primum in Urbe
,, Vicarii, postea Apostolica auctoritate.
,, Institutis deinde apud Patres amplissimos
,, de more quæstionibus, examen eæ rigi-
,, dissimum subierunt. Eoque peracto, quum
,, ii una cum Eminentissimis Sac. Rituum
,, Congregationis Cardinalibus vere heroicas
,, fuisse coram Summo Pontifice concordi
,, sensu censuissent, Benedictus XIII. P.M.
,, eorum judicium decreto infallibili con-

R ,, firma-

„ firmavit die octava Septembris anni 1728.

„ Virtutum judicium judicium miraculorum excepit, in quæ per tres Episcopos jussu Summi Pontificis rite valideque fuerat consuetis ritibus inquisitum. Habitis itaque de more quæstionibus, & Patrum, quorum interest, auditis tertio sententiis, latum ab iis pro duorum miraculorum veritate judicium Benedictus XIV. P.M. post effusis ad Deum plurimas preces, divina, quam a Deo acceperat, auctoritate ratum habuit, approbavitque die Maii decima anni 1748.

„ Primum miraculum impetrare meruit Margarita Tanteri virgo Florentina, quam decenni, enormique aneurismate ad extrema redactam post imploratam JOSEPHI opem Deus continuo sanitati, viribusque restituit. Secundum Christina Ceccherini Florentina pariter virgo monialis ex iis, quæ Capuccinæ dicuntur, quam morborum insanabilium complexione a septennio cruciatam, immobilem, & conclamatam Deus, JOSEPHO intercedente, momento sanitate donavit, & viribus. Quum igitur nullum amplius foret dubium nec de virtutibus, nec de miraculis: nec ambigendi locus esset, ut idem Summus Pontifex declaravit, quin tuto inter Beatos adscribi posset, die tandem septima mensis Augusti anni ejusdem, Apostolico dato diplomate, Beatorum fastis inscruit.

„ JOSEPHO inter Beatos adscripto, quum novis in dies miraculis significaret, dignum plane esse, quem Sancta Romana Ecclesia juberet superius ascendere, agi cœptum est de iis honoribus, qui Sanctorum sunt, JOSEPHO tribuendis. Inquisitum igitur est Summi Pontificis auctoritate in ea miracula recentissima, quæ JOSEPHO intercedente, dicebantur a Deo fuisse patrata. Iis autem omnibus, singulisque rite servatis, quæ ex laudabili instituto servari jubet Ecclesia Romana, duo inter plura Reverendissimis Patribus, & Eminentissimis Sac. Rituum Congregationis Cardinalibus visa sunt, nonnisi divina una virtute fieri potuisse.

„ Primum illud est, quod impetravit Soror Maria Constantia Caminati Genuensis virgo monialis in monasterio Ordinis Sanctæ Claræ extra civitatem Tuderti. Medicorum judicio hæc fuerat conclamata: quippe quæ phtysi in tertio gradu laborare diceretur. Prima morbi semina contraxerat ex parentibus eo morbo infectis: contracta postea semina altas radices egerant ex imprudenti communicatione cum fratribus, atque sororibus, qui, phtysi in marasmum conversa, juvenes obierunt. Non enim solum cum iis familiarissime semper vixit, sed quum undecimum annum ageret, uni ex iis longo decem, & septem mensium spatio, quo decubuit, assiduam suam operam præstitit ex peculiari, quo illum prosequebatur, amore. Quin etiam postea illud ipsum cubiculum, in quo ille obierat, ad plures annos incoluit. His accessere conscientiæ scrupuli inanes, & vani, quibus agitata sic fuit, ut inquietum semper spiritum duceret. Quum tamen invalescentem in dies morbum extrinseca vultus hilaritate celaret, nullam medicorum curam admisit. Anno tamen 1741., quum jam esset in Tudertino monasterio monialis, morbus erupit cum tali, tantaque violentia, & tam pravorum symptomatum comitatu, ut decumbere, & medicorum curæ se tradere omnino debuerit. Ex eo anno ad annum usque 1752. nunquam eam per annos undecim reliquit febris, nunquam capitis dolor, nunquam ciborum fastidium, ardor consumens in stomacho, angustia pectoris, tumor in corpore, arida, & sicca tussis cum sanguineis excretionibus, aliaque prava symptomata, quæ ad postremum repentinæ sanationis momentum pertinacissime perseveraverunt.

„ Præterea anno 1744. manifestus apparuit in jecore virginis prægrandis scirrhus, qui prius latebat, cujus argumentum certissimum erat visibilis, & extrinsecus late patens tumor cum extrema duritie. Ab eo tempore infirmam omnes nec pauci medici conclamarunt. Et re-

„ vera

„ vera non solum is omnem semper respuit „ curam, & omnes eorum conatus elusit, sed „ majorem semper pravitatem acquirens, „ magis magisque horrendum in modum sævviit in infirmam. Quot enim ab eo tamquam a primo principio varia morborum „ genera, eaque omnia letalia, quot pravissimæ conditionis symptomata nata fuerint, longum est enarrare. Obseratis a „ scirrho, aliisque tumoribus viis, quibus „ fit apta digestio, quum neque cibum retinere posset in stomacho, neque concoquere: quum neque sanguis posset libere fluere, neque respirandi facultas esset, nisi cum maxima difficultate, eo devenerat, ut, viribus omnibus in tanta tot „ morborum diuturnitate, & vehementia „ deperditis, corpore toto summa, & „ extrema macie consumpto, nil aliud de „ se repræsentaret, si testibus credimus, „ nisi ossium congeriem summa pelle obductorum, verique exsiccati cadaveris „ speciem. Sacramentis omnibus sæpe „ munita, tamquam quæ crederetur brevi „ certissime moritura, in hoc tam deplorabili statu reperiebatur anno 1752. ineunte, omni auxilii humani spe destituta mortem expectans proximam. Sed opem, „ quam a natura habere non poterat, de „ Cælo imploratus JOSEPHUS attulit. Et „ enim ipsa die 15. Januarii anni 1752., qua „ ad impetrandum ejus auxilium novendiales in lectulo peregerat breves preces, „ hora noctis quarta, quum acerbius sævirent morbi, nihilque expectaretur certius, quam ut spiritum exhalaret, inspe- „ rato placidissimo somno corripitur ægra, „ nec jam amplius ægra monialis: eoque „ per noctem totam sine ulla molestia (quod „ nunquam evenerat a tot annis) producto, „ mane reperitur cum incredibili omnium „ admiratione in statu optimæ valetudinis, „ non solum nullo morborum vestigio, sed „ recuperatis cum egregio colore viribus integris, & quod magis est, ea carne, quam „ nunquam fortasse tantam habuerat. Neque unquam imposterum aut ullum præteritorum morborum sensit incommodum, „ aut ab ea, quam semel per miraculum recuperavit, valetudine decidit.

„ Secundum miraculum obtinere meruit „ Vincentia Buada Valentina puella. Dum „ hanc, quum trium, vel quatuor esset annorum, quidam per jocum in altum imprudenter projiceret, reciperetque per „ aerem, contigit, ut toto in terram corpore ore supino decideret ictu tali, ut „ aliquot medullæ spinalis vertebræ luxarentur. Omnia adhibita sunt, quæ adhiberi „ potuerunt medicamenta ad luxationem „ consolidandam, sed tantum absuit ut sanari potuerit, ut imo plures & maximi „ inde exorti sint morbi, qui in infelicem „ puellam miserandum in modum pluribus „ annis sævierunt. Inter cæteros vera fuit, „ & perfecta paralysis in cruribus cum atrophia, saltem ut videbatur. Quum enim „ ex luxatione medullæ spinalis succus nutritius in eas partes non posset, sicut antea libere fluere, factum est, ut & motus, „ & sensus paullatim imminueretur, donec „ interclusis penitus viis, per quas antea „ permeabat uterque omnino deperderetur. Eo igitur calamitatis infelix puella „ devenerat, ut neque etiam levissime movere pedes posset, neque ullam sentiret „ in cruribus doloris vim, si aut vulnerarentur, aut acu penetrarentur, aut in „ ebullienti aqua collocarentur. Hinc paralysis in atrophiam visa est degenerare. „ Etenim motu, sensuque omni deperditis, succoque, ne flueret, impedito, „ puellæ crura ita arida, sicca, excarnea, „ dura, nigra evaserant, solisque obducta „ nervis, & summa pelle, ut baculorum potius, quam crurum speciem intuentibus „ repræsentarent.

„ In hoc statu infelicissimo a pluribus an„ nis perseveraverat infelix puella omni spe „ destituta vel motus, vel sensus aliquando „ recuperandi, quum inter BEATOS adscripto JOSEPHO CALASANCTIO, ejusdem Beatificationis sollemnia Valentiæ celebrarentur anno 1748. mense Novembri. Ea occasione, quum spem concepisset, fore „ ut ejusdem BEATI meritis ab ea infirmita-

 „ te

„ te liberaretur, si se illi ex animo commendasset, novendiales preces peragendas hoc fine suscepit. Ea ipsa, qua preces terminaverat, die forte contigit, ut cum genitore filia conquereretur, quod, cum aliis opitularetur (artem chirurgicam exercebat), se interea omnino negligeret, & nulla morbo suo remedia præstaret. Frustra, respondit genitor, pro ea sananda omnia artis remedia fuisse tentata: nullam in humano auxilio spem amplius remanere, sed solum divino. Commendaret igitur se BEATO JOSEPHO CALASANCTIO, & opem imploraret ab eo. Se illi commendavisse ægra respondit, peractis ea ipsa die ad hunc finem novendialibus precibus: quare sibi modum suggereret, quo ab eo sanitatem ultimo postularet. Id statim quum genitor præstitisset, BEATI JOSEPHI auxilio prece brevissima fide viva ter implorato, in instanti omnis morbus evanuit. Apertis scilicet viis, per quas sanguis sic flueret, ut sensu perciperetur, & dilatatis vasis, in quibus reciperetur, sensum, motum, calorem, flexibilitatem, carnem puella momento temporis recuperavit.

„ Duobus hisce miraculis judicio Apostolico confirmatis per CLEMENTEM XIII. P. O.M. die vigesima quinta Maii anni 1766., unicum illud, quod remanere poterat dubium, eadem auctoritate sublatum est. Idem enim SUMMUS PONTIFEX CLEMENS post habitum Sacrorum Rituum Congregationis, nemine dubitante, consensum, infallibile judicium tulit die Octobris duodecima ejusdem anni, JOSEPHUM CALASANCTIUM post approbatas virtutes, atque miracula cum ante, tum etiam postquam in Beatorum numerum relatus est, tuto Sanctorum honores consequi tandem posse. Itaque quum illud tempus a JOSEPHI filiis diu desideratum videatur jam advenisse, quo solium teneat gloriæ suæ, & in eo coronetur a matre sua Romana Ecclesia eo diademate honoris, quod expressum sit signo sanctitatis, & sit opus fortitudinis, ut id tandem fiat, ejusdem filii Regis Catholici, & universæ Christianæ Reipublicæ votis sua inprimis adjungunt.

COMPENDIUM

Vitæ, virtutum, & miraculorum, necnon actorum in Caussa Canonizationis B. JOSEPHI A CUPERTINO Sacerdotis professi Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium: ex Secretaria Congregationis Sacrorum Rituum.

„ Seculo reparatæ per Christum salutis decimo septimo ineunte Cupertini, quod est in Salentinis oppidum Neritonensis Diœcesis, lucem adspexit JOSEPHUS, humilibus simul, piisque parentibus ortus. Gravidæ matri supervenientes ex repentino metu partus dolores in caussa fuere, cur illum in stabulo eniteretur, sic consimilem futurum Francisco Assisiati. Supernis Divini Spiritus favoribus extemplo præventus, illustria præbuit futuræ sanctitatis indicia. Institutus quippe materna educatione, specie tenus severiore, in tenella adhuc ætate quasi consummati viri partes agebat, nonnisi honestis, sacrisque exercitiis ita vacando, ut interdum oculis in Cœlum fixis, & diductis labiis, hæreret more ecstatici: unde coæquales pueri ipsum *oris aperti* agnomine deludere consueverant; sed, quorsum tenderet præcox ista JOSEPHI, præsertim orantis, conformatio, satis innotuit procedente tempore. Interim palæstram subiens veræ, solidæque virtutis, morbum contraxit, vomicis & ulceribus sparsim in corpore enatis, pergravem æque, ac diuturnum, in quo quidem strenue ferendo percalluit incredibilis ejus patientia. Ubi demum, non sine prodigio Deiparæ, convaluit, pubescente jam ætate, ad perfectiorem vitam intra Beati Francisci claustra capessendam animum adjunxit,

„ A Conventualibus Fratribus, quos primo adierat, repulsam passus Capuccinos

„ faven-

„ faventes invenit. Ast, quum tyrocinio „ ultra medietatem peracto, curtæ nimium „ supellectilis homo reputaretur, atque plane impar cœnobitico famulatui obeundo, „ ab his quoque dimissus fuit. Ut in ea calamitate animum vehementer angente, sibi consuleret, putavit quærendum „ perfugium apud patruum Conventualem, „ quo ad rem suam opportuniorem neminem agnoscebat. Uti ergo erat inconditè vestitus, & rubore multo perfusus, sic „ itinere recto ad illum contendit, sacris „ concionibus extra Cupertinum tunc operantem; a quo quidem primo adspectu „ graviter fuit reprehensus, postea tamen ibidem detentus, atque absoluto Paschate ad matrem latenter deductus. Hæc pro „ sua indole durissime ipsum excepit, variisque modis subinde etiam exagitavit. „ Sed nihil potuit eximiam ejus constantiam „ labefactare, utpote firmissimo humilitatis „ & spei sanctæ fundamento subnixam. Contigit haud multo post, ut matre jam vidua caussam perdilecti cæteroquin filii qua „ precibus, qua lacrymis apud Conventuales Fratres agente, ab istis tandem reciperetur, sequiori tamen, uti vocant, „ laicorum sorti adjiciendus. Hoc perquam satis JOSEPHO, mirum in modum „ jam recreato; non item providentiæ divinæ, ad Sacerdotalem statum ipsum vocanti. Sensim itaque, decursu triennii, „ abditæ sanctimoniæ radiis promicantibus, „ tantam sibi conciliavit æstimationem, ut „ primores simul congregati provehendum „ putaverint ad novitiorum Clericorum classem, & alumnum conscripserint cœnobii Sanctæ Mariæ de Cryptula, Cupertino ferme adjacentis. Quum ingenio valde rudis, ac prorsus illiteratus foret, difficile dictu est, quantum decurrente probationis anno desudarit in libris rite legendis, primaque litteratura apprehendenda. Unde pronum est detegere originem longe alteram præcellentis illius sapientiæ, qua deinceps in naturali adhuc „ perseverans imperitia de altissimis fidei „ Mysteriis mira sæpissime eructabat. Successu majori explevit reliquas muneris sui „ partes; constanter namque submisso fuit „ animo, laboris patiens, mandatis obtemperans, affligando corpori intentus, disciplinæ tenax, cœlestibus inhians. Quare summa cum laude ad metam pervenit, „ & lacrymarum imbre perfusus sollemnia „ Religionis vota emisit. Eodem servato „ domicilio, vocandus in sortem Domini, „ morbo prius tentatur sat ancipiti, ex quo que se recolligit non sine proventu. E vestigio comparat sese ad recipiendos partim a Neritonensi, partim a Castrensi Antistite Ecclesiasticos Ordines, servatis pro „ more interstitiis; sicque iterato inde „ egredi cogitur. Sacerdotio potitus, quasi „ jam Deo plenus, repetiit pristinum cœnobium, ubi confestim ad aram Virginis „ Sanctissimæ prostratus grates humillimas „ persolvit, quod ipsa mire opitulante, contigisset sibi pervenire ad tantum fastigium. „ In peragendis autem primitiarum Missarum sollemniis elevato, vividæque fidei „ splendoribus irradiato spiritu Christum „ Dominum præsentissimum sensit, exultatione simul, & reverentia permaxima; ut „ propterea cœlestis plane vitæ genus vel „ tunc auspicandum firmissimo proposito deliberaverit.

„ Profecto, magnanimis votis aspirante „ Divino Spiritu, quanta spiritualis ædificii moles consurrexit integro annorum „ decem intervallo, quibus idem cœnobium Cupertinianum postea incoluit! Imprimis solitudinis desiderio percitus, ut „ mundi pridem a se despecti pericula quæque vitaret, nunc in angusta cellula supra „ templi fornicem constructa, nunc in remotiori oliveti sacello delitescere, in deliciis habuit. Utrobique vero in seipsum immaniter animadvertens, simulque „ contemplationi, & orationi vacans, quæ „ sursum sunt quærebat, vitamque suam „ absconditam cum Christo in Deo reddebat. Verum, ne vel minima terrenarum „ rerum affectione implicaretur, retenta „ sola exteriori tunica rem omnem domesticam Prælato suo resignavit. Unde ad „ Cru-

„ Crucifixi imaginem procumbens, fidenter „ potuit edicere: *Ecce, Domine, propter* „ *te cuncta dimisi, tu modo sis mihi om-* „ *ne bonum*. Etsi, qui ad pauperculos re- „ spicit, tam generosæ spoliationis sacrifi- „ cium fuerit actutum odoratus, ipsum ta- „ men propterea gravia, ac permolesta „ perpeti permisit; quoniam sicut in igne „ probatur aurum, & argentum, sic homi- „ nes receptibiles in camino humiliationis. „ Nimirum paupertatis tantæ angustias sen- „ tiens subinde Josephus cœpit paullatim „ contristari, ac mœstus esse; simul & Deus „ levamen omne consolationum lætificean- „ tium ab ejus anima subtraxit; nec satha- „ nas defuit, ad diffidentiam tum erga „ Deum, tum erga fratres perurgens, ita „ quidem, ut quo se verteret, prorsus nesci- „ ret, & agones ferret ipsa morte amario- „ res. Quum biennium omnino transegis- „ set in dolore sustinens, & in humilita- „ te patientiam habens, superstitem quoque „ tunicam vidit prope consumptam. Hinc „ clauso semel cubiculi ostio, fenestraque, „ provolutus lectulo ad Dominum suum ex- „ clamavit præ tristitia: *Ut quid dereli-* „ *quisti me?* Tum Dominus miro modo so- „ latus est eum. Conspexit namque adstan- „ tem sibi Religiosum ignotum (isque An- „ gelus fuisse creditur) qui blando sermo- „ ne ipsum affatus novam exhibuit tunicam, „ & disparuit. Ubi ergo vestimentum hoc- „ ce lætitiæ induit, protinus ab ejus animo „ abscessit omne nubilum, rediitque sere- „ num pristinum ingenti cum fœnore. At, „ quis crederet? Tam arctæ paupertatis, „ & amaræ desolationis diuturna perpessio „ vividiores in corde ejus succrescere fecit „ divini amoris flammas, quæ subitum cor- „ poris magis magisque discruciandi deside- „ rium pepererunt. Cœpit exinde tantam „ in victum temperantiam servare, ut non „ immerito ejus vita vocari possit continua- „ tum jejunium. Nam diutissime a pane, „ & vino; jugiter vero a carnibus, lacti- „ ciniis, & delicatis quibusque dapibus, se- „ cluso obedientiæ sanctæ mandato, abstinuit. „ Statos hebdomadæ dies, potissimum esuria- „ li tempore, absque ullo prorsus cibo tradu- „ xit, solo confortatus epulo Eucharistico. Die- „ bus reliquis aut herbas amarissimas, aut le- „ gumina insipida, aut arefactos fructus, aut „ quid vile piscium, unica plerumque re- „ fectione sumere consuevit. Austeritate iti- „ dem summa carnem suam, ut in officio per- „ fecte contineretur, ad obitum usque affli- „ xit. Nec enim descripta jejunandi metho- „ do, mira nocturni somni parcitate, varia „ cubilis, stratique incommoditate, tantum- „ modo ipsam macerare; verum & ciliciis, „ catenis, laminis ferreis circumvestire, di- „ risque flagellationibus cruentare, sollemne „ habuit. Idcirco coactus inopinato præ- „ cepto sui Prælati seipsum denudare, hor- „ ribilem sanguinis, vulnerum, saniei con- „ geriem magis, quam humani corporis „ speciem contuendam præbuit.

„ Hæc Josephus fortis, & constans; quo- „ niam per patientiam currebat ad propo- „ situm sibi certamen, aspiciens in aucto- „ rem fidei, & consummatorem Jesum, qui „ proposito sibi gaudio sustinuit Crucem. Sa- „ ne in Dominicæ Passionis meditatione, „ atque in salutiferæ Crucis adoratione to- „ tus fuit. Hinc secundum exemplar sibi „ in monte monstratum, tres Cruces in ver- „ tice collis cœnobio proximi (quemadmo- „ dum & alibi passim alias) statui curavit; „ quarum unam, utpote prægravem, quum „ plures homines junctis viribus sustollere ne- „ quirent, prodigioso volatu accurrens unus „ ipse Crucis amator mox erexit, transtulit, „ locavit. Quantus vero in ipso, ex tam jugi „ meditatione, ac pia exercitatione, exar- „ serit ignis, sive mavis, quanta flamma- „ rum incendia, quis definiet? Illud satis ex- „ ploratum, vel a teneris annis hanc fuisse „ votorum ejus metam, huc laborem ejus „ omnem semper collimasse, ut totus Dei „ esset, totus Deo adhæreret, atque unus „ cum Deo quasi spiritus fieret, utique ca- „ ritate perfectissima, quæ dulce & salubre „ vinculum mentium. Si nullum dubium, „ quin *ecstasim faciat divinus amor*, uti ex „ Sancto Dionysio admonet Angelicus Do- „ ctor; nonne se ferventissimam æque, ac su-

„ bli-

„ blimissimam dilectionem certo certius licebit repetere ex ejusdem raptuum, ecsta„ sum, volatuum frequentia, ac varietate „ tanta, quantam fortasse in aliis quibuscun„ que secula nulla viderunt? Ut in ejusce„ modi rerum genere unum, alterumve „ proferatur exemplum, animadversione di„ gnum est, quod Romæ evenit coram Ur„ bano VIII. . Quum supremus Ordinis mo„ derator Pontificem Maximum aditurus „ secum duxisset JOSEPHUM, qui tunc primo „ ad Urbem devenerat, atque ambo in ejus„ dem conspectu adstarent; JOSEPHUS, dum „ Pontificios pedes osculari parat, animo „ recogitans Sanctissimum Jesu Christi Vi„ carium, ecstatico motu in aere placidissi„ me sublevatur: sicque tamdiu mansit im„ mobilis, quo usque superioris sui voce re„ vocaretur ad terram. Mirandus item du„ plex raptus eum volatu in Assisiensi San„ cti Francisci cœnobio, ad quod VIR DEI „ dehinc processerat, suadente eodem Ro„ mano Pontifice. Illic prima vice Eccle„ siam ingressus, quum imaginem Beatæ „ Virginis infantem Jesum sinu gestantis „ conspexisset in fornice depictam; eam„ que simillimam deprehendisset alteri, quam „ antehac tenerrimo affectu veneratus fuerat „ in cœnobio Sanctæ Mariæ de Cryptula, „ emisso confestim ejulatu: *Ab Mater mea* „ inquit, *huc secuta es me*! Tumque rapido „ volatu octodecim passuum ad eam ample„ xandam ascendit. Rursus, festo die imma„ culatæ Conceptionis Deiparæ dum vespe„ ræ decantarentur in sacello novitiorum, „ quos ipse frequenter convenire, & *Ovi„ culas* appellitare consueverat, plures suc„ cessivas ecstases passus est, utpote ejusdem „ Mysterii recolendi studiosissimus. Super„ veniente postmodum sacri cœnobii Præ„ side, atque ipsum, quidnam ibi ageret, „ sciscitante, respondit digito signans Ma„ riæ iconem: *Pater custos, quam pulchra „ Maria! Dic & tu: pulchra Maria*. Quod „ quum voce submissa protulisset Præses, ut „ altiori repeteret, etiam atque etiam insti„ tit. Nova interim amoris vi incalescens, „ iterumque Mariam pulchram compellans,

„ Præsidem ejulando amplexus est, quem, „ ubi aliquantisper secum a terra levatum „ tenuisset, dimisit; ipse vero continuato „ volatu altare ascendit, ubi distentis bra„ chiis genuflexus remansit, indeque ad lo„ cum pristinum rediit mussitans: *Pulchritu„ do Mariæ! Turpitudo peccati*! Demum „ silentio minime obvolvendus, in conspe„ ctu Lauretani Templi accidit, insignis ra„ ptus eum volatu. Relicto tribunali inco„ latu Fori Sempronii, Auximum commi„ grans ad suburbanam fratrum suorum man„ sionem devenit, ubi aliquantum hospitari „ fuit necesse. Quum porro ex hujus per„ gula monstraretur ei a socio habitaculum „ Virginis sacratissimum: *utique*, statim re„ posuit; *Nonne & tu Angelos cernis*; „ *e Cœlo, sanctaque Domo turmatim* „ *exeuntes, ac redeuntes*? Dein, edito stri„ dore consueto, evolavit ad arborem duo„ decim passibus inde distantem, ubi tam„ diu hæsit sublimis, donec recuperato sen„ suum exteriorum usu reliquum iter confi„ cere licuit. Hæc, & similia innumera „ operabatur in BEATO VIRO Divinus Spiri„ tus, in Sanctis suis vere mirabilis, suaque „ charismata dividens singulis, prout vult. „ Propterea factum est, ut superiores jube„ rent plerumque segregatum degere a con„ sortio reliquorum fratrum, ne scilicet „ evolationibus tam insolitis, stupendisque „ publicas chori, & Ecclesiæ functiones in„ terturbaret. Cæterum, quidnam definite „ ageret in perpetua ejusmodi ad Deum „ profectione, si quæratur, hæc verba qua„ drabunt Sancti Bonaventuræ, de Seraphi„ co Patriarcha Francisco in monte Alver„ niæ per excessivi amoris incendium totali„ ter in Deum transformato ita scribentis: „ *Hoc est mysticum, & secretissimum, quod „ nemo novit, nisi qui accipit; nec acci„ pit, nisi qui desiderat; nec desiderat, „ nisi quem ignis Spiritus Sancti medul„ litus inflammat, quem Christus misit in „ terram*. JOSEPHUS porro, qui acceperat „ (referente Eminentissimo Cardinali de „ Laurea ipsi in amicitiam familiarissime jun„ cto) *factum ecstaticorum hac similitudi„ ne*

„ *ne plurium imaginum alicujus musei* „ *declarans*, *addebat*. *Si in eo museo ma-* „ *gnum aliquod adesset speculum*, *& ima-* „ *gines omnes suas species in illud immit-* „ *terent*; *tunc respiciens speculum*, *omnia* „ *in museo existentia unico intuitu in* „ *speculo cerneret*. *Sic*, *ajebat*, *se ha-* „ *bent ecstatici*, *cum Deus eis secreta di-* „ *vina demonstrat*. Ipse pariter, teste eo- „ dem Purpurato Patre, clamorem emitti „ solitum ab ecstasim patientibus, ceu si- „ gnum evaporantis amoris, ita explicabat: „ *Cum in sclopeto pulvis tormentarius ac-* „ *cenditur*, *illud boatum*, *& fragorem* „ *foras emittit*: *ita cor ecstatici accensum* „ *Dei amore*. Ut ut sit, illud impræsen- „ tiarum nobis perquam satis, si exinde „ inferamus rectissime, Josephum *unitiva* „ *& concretiva* (ut ait Angelicus) *vi amo-* „ *ris* Deo adglutinatum, iis procul dubio „ præditum fuisse *virtutum*, & *gratiarum* „ ornamentis, quæ conceptu suo præsefert „ divinum istud consortium. Utrasque sum- „ matim delibare haud pigeat.

„ Primo dum, præter virtutes hactenus „ jam descriptas, sese offert obedientia, „ quæ adeo perfecta vivendi lex illi fuit, „ ut absque ejus præscripto ne pedem „ quidem e cella efferre, fenestram ape- „ rire, aut minimum quid agere auderet, „ solitus propterea dicere: *se mori po-* „ *tius paratum*, *quam non obedire*. Hinc „ ejusdem suffultus præsidio multiplices dæ- „ monum elusit insidias, & miranda plura „ patravit. In arduis autem, & repentinis „ casibus quam hilariter, prompteque mo- „ rem gereret, plurimis patefactum exem- „ plis. Quum annis fere quindecim in cœ- „ nobio Sanctæ Mariæ de Cryptula, habitu „ quidem statuque diverso, eadem tamen „ laudabili vitæ ratione constanter servata, „ commoratus fuisset; indeque digressus spa- „ tio alterius anni ad perlustrandam simul „ cum Præsule suo Barensem Provinciam, „ qui eum sibi comitem potissime adjun- „ xerat, ut vivum Christianæ perfectionis „ exemplar eunctis exhiberetur: cœpit jam „ communi fama pererebrescere excellens „ ejus sanctitas, adeo ut concurrentibus un- „ dique populis acclamaretur illius *Regni* „ *Apostolus*. At, sinistris nuntiis hanc ip- „ sam ob rem ad Neapolitanam Metropo- „ lim secreto delatis, eo repente fuit vo- „ catus, ut sisteret se Tribunali Sacræ In- „ quisitionis: ubi tamen, spiritum suum „ ex Deo esse, stupendis pro more monstra- „ vit prodigiis. Romam nihilominus trans- „ missus ad supremum Ordinis moderato- „ rem, qui in ædibus Sanctorum XII. Apo- „ stolorum prorsus solitarium detinuit, do- „ nec explorata Pontificia voluntate Assi- „ sium statim progredi juberet. Biennio post „ ad Urbem accitus; illucque denuo re- „ dux, atque Seraphici Patris concivis „ plaudentibus universis renuntiatus, diu- „ turnam octo, & amplius annorum statio- „ nem apud fratres suos habuit, eamque „ vario illustrium eventuum genere memo- „ randam. Tum repetitis Sacræ Inquisitio- „ nis Romanæ mandatis asportatus per vi- „ ces, trium ferme annorum intervallo, ad „ triplex Capuccinorum cœnobium, scilicet „ Petræ Rubeæ, Fori Sempronii, ac Mon- „ tis Veteris. Decernente tandem Alexan- „ dro VII. Pontifice Summo (qui eum pro- „ pter insignis sanctimoniæ famam omnibus „ modis servabat; quemque vicissim demor- „ tuus ipse a præsenti vitæ discrimine ser- „ vavit) quasi postliminio restitutus Ordini „ suo, atque Auximum latenter deductus, „ ubi evoluto sexennio vitam clausit. Porro „ autem peregrinationum, & vicissitudinum „ tantarum occasione, quas certe ab im- „ perscrutabili altitudine divini consilii par „ est repetere, semper tranquillus, comis, „ paratus ad omnia, vel si in ignem profi- „ liendum fuisset, satis ostendit reipsa, quod „ verbis consueverat enuntiare: *nimirum* „ *obedientiæ vi effectum se veluti cæcum*, „ *quem catulus fidenter circumducit*. Quid, „ quod etiam sui nescius, atque in sublime „ elevatus ardoribus ecstaticis, obedientiæ „ neutiquam refragabatur, esto clamori- „ bus, concussionibus, adustionibus mini- „ me cederet. Ad nutum namque Præla- „ ti, aut cujusvis serio præcipientis, præ-

„ sto

„ sto semper aderat recuperato pristino sta-
„ tu. Cujus quidem rei ipsemet interdum „ assignans rationem, sic ajebat: *Jubentis „ vocem tunc utique haud persentio. Ast „ obedientiæ amator Deus, ea prolata, „ arcanam visionem, unde occupabatur „ anima tota, illico abrumpit. Quo fit, „ ut hæc sibi reddita possit, ut antea, libe- „ re uti corporeis viribus*. Erat ergo vi- „ dere in ejuscemodi casibus prodigium „ prodigio nexum.

„ Ab obedientia numeris omnibus sic ab- „ soluta, quisquis potest, vel cogitatione „ separet profundissimam humilitatem. Hac „ profecto fiebat, ut perquam demisse de „ se sentiret, ad cuncta ineptum, & veluti „ mortuum, imo flagitium hominis seipsum „ denominaret, sicque ab omnibus vere „ credi percuperet; increpationes, probra, „ ærumnas æquo animo ferret; humanos fa- „ vores laudesque respueret; viliora munia „ obire gestiret; & ubertim sibi collata do- „ na cœlestia ingeniosissime celare satage- „ ret, ipsas præsertim ecstases & raptus non „ aliis, quam infirmitatis, torporis, so- „ mnolentiæ vocabulis designando. De hu- „ militatis pedissequa paupertate perpauca „ sufficiat, quum superius jam exhibueri- „ mus hominem, qui ipso conversionis suæ „ primordio conatus est nudus fieri eum „ nudo in Cruce; quod vere sapientis pro- „ prium esse indigitat Sanctus Bonaventu- „ ra. Nec aliud extitit deinceps vitæ ejus „ tenor. Siquidem sola Dei possessione ditis- „ simus, Seraphicique Patriarchæ ardua „ premens vestigia, adamussim sectatus est, „ sive victus, sive vestitus, sive habitacu- „ li arctitudinem respicias, quæ religio- „ sæ paupertatis perfectionem constant. „ Unde morti proximus potuit vere dice- „ re, se nihil habere domestico Prælato „ resignandum. Ecquis autem in animum „ inducat, citra heroicam patientiam „ potuisse JOSEPHUM tam arctam fove- „ re pauperiem; tam vario cruciatuum „ genere carnem affligere, simul & ægri- „ tudines, alibi jam descriptas, exantla- „ re; tam acres item nequissimorum spi- „ rituum infestationes sufferre, quibus diu- „ tissime ipsum impeti divina providen- „ tia permisit, ut hoc quoque tribulationis „ modo perficeretur ejus virtus? Adde il- „ latas ab hominibus molestias, atque in- „ jurias; intimas amaritudines, desolatio- „ nesque cœlitus immissas; nec non incom- „ moda perpetui fere recessus, cui addictum „ voluere superiores, ut Deo tam mira in „ ipso operanti posset solus liberius vacare. „ Inter tot spinas omnimodæ subjectionis, „ humilitatis, paupertatis, tolerantiæ, quam „ pulchrum emersit castitatis lilium! Diu- „ tinas equidem, gravesque passus est car- „ nis tentationes, quas humanæ salutis ho- „ stis invalescere faciebat obscænissimis spe- „ ctris, aliisve modis nefandis; at consi- „ ctu validiore illas retundens, semper ipse „ superior evasit. Severa quippe sensuum „ exteriorum custodia, strenua carnis ma- „ ceratione, sollicita a mulieribus fuga, „ humilitate, oratione, ac reliquis tuendæ „ integritatis vallatus præsidiis persistebat in „ sancto proposito: unde ad mortem usque „ servavit illibatum pudorem. Nec inno- „ centiæ tantæ indicia defuere, communi „ sensu, & testificatione firmata. Aspectu vi- „ debatur Angelus; præseferebat summum „ lasciviæ horrorem; huic vitio mancipa- „ tos sentiebat quasi pessime olentes, mo- „ nebatque blanditer, ut abluerent faciem „ atramento deturpatam, hoc est, conscien- „ tiam expiarent: suavissimum denique, „ qualis interdum prodit ex Divi Antonii „ Patavini sepulcro glorioso, odorem con- „ stanter spirabat, cujus fragrantia tunicis, „ cingulis, & quibuscumque ab ipso con- „ trectatis plerumque inhærente, mirum „ quantum ipse angeretur præ humilitate, „ satageretque eamdem occulere sagacissi- „ mis modis. Verum, qui poterat castimo- „ nia non excellere, immaculatæ Virgini „ Mariæ tantopere devotus, simulque ca- „ rus? Hanc ab ipsa pueritia, semperque „ deinceps, ceu patronam, dominam, „ matrem diligere, revereri, invocare „ consuevit; & qua potuit arte, ut ab aliis „ item coleretur, adnisus est. Nuncupa-

„ tione tamen magis familiari, ac sensu ma-
„ gis intimo, Matrem suam vocitabat:
„ ejusque nomine undelibet audito, mox
„ excitabatur, afficiebatur, inflammaba-
„ tur, quasi plectro vocis extrinsecæ chor-
„ da interior cordis tangeretur. Depreca-
„ tioni benignissimæ ejusdem matris, ple-
„ næ & superplenæ gratia, referebat acce-
„ pta maxima, & pretiosa quæque sibi divi-
„ nitus donata. Similiter ex hujus plenitu-
„ dinis abundantia, unde respersa revire-
„ scit omnis creatura, defluere proclama-
„ bat quidquid pro incolumitate, & salute
„ proximorum abs se gestum miro modo vi-
„ deretur. His de caussis Mariam tum pri-
„ vatim, tum publice litaniis exorandi
„ nullum prope faciebat finem.

„ Quod spectat memoratam caritatem
„ erga proximum, JOSEPHUS, utpote amo-
„ re divino permaxime succensus, non po-
„ tuit ipsum non diligere multipliciter. Pri-
„ mo, ob juge desiderium salutis omnium,
„ tristabatur de alienis peccatis, deque æ-
„ terna animarum perditione. Idcirco pec-
„ catores peramanter excipiebat, corripie-
„ bat, occultas quoque noxas eis sæpissime
„ indigitans. Utque efficacius illorum age-
„ ret negotium, voluntariis ipse jejuniis,
„ precibus, flagellationibus conabatur Deum
„ placare; atque ad similia officia iisdem
„ impendenda bonos quosque exstimulabat.
„ Quin & portentis magis perditos ad bo-
„ nam frugem, insignesque hæreticos ad
„ Ecclesiæ Catholicæ unitatem victor per-
„ traxit. Ærumnosis compatiebatur instar
„ matris, & quos valde anxios ac tristes no-
„ verat, sic exhilarabat: *Heus scrupuli,*
„ *& melancholiæ abscedant a domo mea:*
„ tumque adhibitis scopis scrupulos omnes
„ se ab ipsis abstergere simulabat. Paupe-
„ ribus quum ipse, quo poterat, modo pro-
„ desset, eorum inopiam aliena stipe le-
„ vatum iri gaudebat. Affectu singulari præ-
„ sto erat infirmis, ac periclitantibus, pro-
„ digiose etiam utrosque a malis liberando.
„ Inimicorum dilectio, dissidentium pax,
„ erant ei cordi, quam quod maxime. To-
„ tus in commendanda passim caritate,
„ familiarum rectoribus potissime, gravi il-
„ lo effato: *Qui caritate pollet, locuples*
„ *est vel nescius; qui caret, infelix valde.*
„ Nemini umquam iratus, sed semper mi-
„ tis, urbanus, hilaris. Temporaria quo-
„ que vitæ subsidia e Cœlo deprecabatur,
„ præsertim populis penuria laborantibus,
„ illos in spem erigens prædictionibus ad-
„ mirandis; quarum quidem recenseri pos-
„ set ingens numerus in aliis item casibus.
„ Qui sic proximum dilexit, nonne legem
„ implevit?

„ Jam vero, ut ad finem tendat compen-
„ diaria hæc narratio, ex iis, quæ sparsim
„ huc usque interseruimus, præcipuarum
„ virtutum B. JOSEPHI seriem texendo (sin-
„ gulas enim distincte prosequi & longum,
„ & difficillimum) satis quisque deprehen-
„ dit, quantis præterea Dei Optimi Maxi-
„ mi largitate abundaverit supernarum gra-
„ tiarum donis, quas gratis datas appellare
„ consueverunt doctores; videlicet ecstasum,
„ raptuum, volatuum, visionum, sapien-
„ tiæ, perscrutationis cordium, propheliæ,
„ curationum, miraculorum, & quæ sunt
„ ejus generis aliæ. Atque hinc præcellens
„ ejus sanctitas splendidius fuit confirmata.
„ Sanctitatis fama longe lateque diffusa cum
„ in Italia universa, tum in exteris Sabau-
„ diæ, Galliæ, Hispaniæ, Germaniæ, Po-
„ loniæ, Lithuaniæ regionibus. Quam ob
„ rem tam frequens extitit hominum cujus-
„ vis sexus, ætatis, ordinis ad eum suspi-
„ ciendum, deprecandumque, concursus.

„ Unum ergo restabat, ut fidelissimus
„ Servus factus jam hic sexagenarius, æter-
„ ni Regni possessionem diligentibus præpa-
„ ratam adiret, deposita corporis sarcina:
„ quod & factum est novissimo cælestis re-
„ muneratoris beneficio. Siquidem in Auxi-
„ mano sui Ordinis cœnobio, ubi se decesſ-
„ surum jam pridem multimodis prædixe-
„ rat, festiva luce Sancti Laurentii febri
„ correptus primum intervallata, subinde
„ continua & lethali, post edita ad mira-
„ culum usque, spatio triginta octo dierum,
„ quibus ægritudo illa duravit, varia speci-
„ mina christianarum virtutum, maxime
„ humi-

" humilitatis, mansuetudinis, patientiæ, " pietatis tum erga Redemptorem Jesum " Eucharisticis symbolis velatum, tum erga Virgineam Matrem, in cujus gloriosæ " Assumptionis festo ultimam in altari obtulerat Hostiam; item fidei, fiduciæ, & " flagrantissimæ in Deum caritatis, non sine raptibus & ecstasibus suavissimis, in sumptione præsertim sanctissimi Viatici, " atque unctionis extremæ, vultu ad Cœlum verso, simulque ridenti, & insolita " luce circumfuso, exspiravit decimo octavo Kalendas Octobris anno supra millesimum sexcentesimo sexagesimo tertio.

" Demortui cadavere in ipsa Auximana " Ecclesia Sancti Francisci necdum tumulato, multoque magis deinceps, placuit Altissimo Servi sui jam in Cœlo regnantis " gloriam mundo testatam facere signis atque " portentis, quæ votis cedebant, bonoque " multiplici cunctorum ipsum pro re nata " invocantium sinceræ fidei, ac devotionis " affectu. Quocirca quum duobus ab obitu " felicissimo annis dignus reputaretur publico Beatorum honore, plures, ut ajunt " Processus facultate Ordinaria confecti fuere, scilicet Neritonensis, Assisiensis, & " Auximanus: quibus ad Urbem perlatis, " a Venerabili Innocentio XI., qui viventis " adhuc sanctimoniam exploraverat, constitutum fuit judicium Sacri Rituum Senatus pro nova Caussa Beatificationis; sicque " iidem restaurati auctoritate altera, quæ " dicitur Apostolica. Utrorumque porro " firmitate rite perspecta, & præmissis de " more, intervallo temporis sat diuturno, " binis Congregationibus Antepræparatoriis, " Præparatoriis, Generalibus, partim ad " virtutum, partim ad miraculorum severum examen, tandem die 15. Augusti anno 1735. Clemens XII. Pontificio decreto declaravit, constare de illis in gradu " heroico; horum vero insigniora duo die 4. " Octobris anno 1752. Benedictus XIV. altero decreto comprobavit. Primum miraculum contigit Stephano de Matthæis " puero duodenni, cujus dexteri oculi pupilla cum a coætaneo puero ictu squamosi, acutique lapidis vulnerata, & in " transversum scissa fuisset, ita ut, ob humores hinc effluentes exsiccata, & introrsum depressa totius oculi orbita, amisisset " videndi facultatem: factum est, ut invocata Venerabilis JOSEPHI ope, & oculo ad " ejus sepulcrum admoto, eumdem retraxerit ipsissimo temporis momento pristinæ " integritati, ac venustati restitutum. Secundum miraculum accidit patri ejusdem " pueri Victorio de Matthæis. Hic genu " dextero humorem cysticum gerens, qui " sex ferme annorum spatio in duram, & " enormem molem ob humorum aggestum " concreverat, unde tum genuflectendi, " tum gradiendi vis plurimum impediebatur, remedium, quod chirurgi nec poterant, nec tentarant umquam præstare, " præsentissimum invenit a contactu suppedanei altaris privati, in quo Servus Dei diuturno orandi usu impressa reliquerat genuum vestigia. Unum quippe idemque " fuit & suppedaneo admovere male affectum genu, & illud attollere ab omni " etiam cystidis signo liberum, atque ad " motum prorsus expeditum. Brevi post " idem Pontifex Maximus, viam compendiariam insistens peculiares ob caussas, " mandavit expediri diploma Beatificationis, quod die 24. Februarii anno 1753. " publicatum fuit in Basilica Vaticana, ubi " pariter eadem peracta ritu sollemni.

" JOSEPHO Beatorum fastis adscripto dum " gratulatur plaudens Roma, increscit fama recentium miraculorum, quæ continuato cœlesti favore variis in locis patrata narrantur; atque exinde prænuntia " dignoscitur altioris gloriæ, ipsimet denuo " decernendæ splendidissima Canonizationis pompa. Hunc in finem biennio vix " elapso resumpta Caussa, accedentibus maxime qua Regum, & Principum, qua Præsulum Ecclesiasticorum diversi Ordinis, " communibus votis, postulationibusque. " Novi igitur Processus auctoritate Apostolica construuntur tribus super miraculis " in Diœcesi Prænestina, Firmana, Auximana: tum eorum validitas hic ad in-

„ eudem revocatur. Postmodum in geminis consuetis Congregationibus, Antepræparatoria, & Præparatoria, quæstio discussa: indeque delata ad SS. D. N. CLEMENTEM XIII. nunc auguste imperantem, qui auditis in Generali Cœtu suffragantium quorumcumque Patrum sententiis, singula prorsus rata fecit, edito decreto die 12. Octobris anni 1766.

„ Primum miraculum, quod contigit puellæ Mariæ Magdalenæ Panzironi die 31. Octobris anno 1753., est subitæ sanationis a scyrrhoso maligno tumore magnitudine palmaris diametri, pondere librarum circiter decem, duritie ferme lapidea, in epigastrio, seu cartilagine mucronata, quæ vulgo os stomachi nuncupatur. Quum medicorum, & domesticorum unanimi sensu prorsus conclamatum esset, illis extremam Mysteriorum divinorum sumptionem suadentibus, istis funebria justa parantibus; atque reipsa ad eum statum devenisset Maria, ut loquela, motu, calore, pulsu, cæterisque vitæ indiciis sensim deficientibus, crederetur jam jam moritura, adstantes mulieres a BEATO JOSEPHO, cui singulari pietate prius addictam noverant, cogitarunt implorandum auxilium in tanto discrimine. Ad hoc igitur ipsammet, quo poterant, modo excitantes, inseruerunt digitis manus ejus BEATI reliquiam, & sacram imaginem mortifero tumori superposuerunt. Tumque momento eodem veluti expergefacta oculos aperuit, brachia extendit, ac pristinas vires omnes perfecte recepit. Cujus rei multiplex argumentum e vestigio præbuit. Nam ipso vespere, quo talia passa fuerat, surrexit e lectulo, nemine adminiculante, læta processit ad locum communis jentaculi, mensæque assidens manducavit, & bibit; suum deinde repetiit cubile, ubi in utrumvis oculum dormivit reliquum noctis. Insequenti mane, reluctante licet fratre, domo egressa convolavit ad Ecclesiam religionis caussa: postmodum redux cœpit pro more obire domestica officia, perinde ac si nullo morbo umquam laborasset.

„ Secundum miraculum, quod accidit die 18. Januarii anno 1756. Benedictæ Pierangelinæ cælibi mulieri, est repentinæ liberationis a pessima inveterata cordis organica affectione, funestissimis stipata symptomatibus, miro insuper modo peractæ per duarum molium a nonnullis artis medicæ peritis polyposarum, sive polyporum nuncupatarum, e dissecta vena salvatella cum educto sanguine expulsionem. Vasibus cordis inhærentes ejusmodi polypi impediebant liberum sanguinis cursum & recursum per eadem vasa. Hinc juges cordis palpitationes, pectoris angores, pulsuum intermissiones, jugularium venarum intumescentia, anhelitus difficilis, talesque propterea lipothymiæ, ut identidem versaretur misera in evidenti suffocationis, ac mortis periculo. Ad reprimendam horum paroxismorum ferociam unicum adhibebatur phlebotomiæ remedium, venæ scilicet incisione detrahendo octo, decem, sexdecim, viginti & amplius sanguinis pondo; idque non singulis tantum hebdomadibus, sed interdum die bis, terve. Inveteratum sexdecim annorum malum eo tandem processerat, ut ipsi quoque phlebotomiæ omnino prævaleret. Unde continuis diebus quindecim sæve ingravescens ad paroxismos lethales ægram redegit, quam idcirco consueto christianis hine migrantibus Sacramentorum præsidio communire fuit necesse. Interim, hortatu piæ sororis, ad BEATUM JOSEPHUM animum erigens, ut sibi præsto sit, medullitus precatur. Ejusdem reliquia pectori mox applicata, gravissimo corripitur paroxismo, quem tamen ipsa interius quasi sensit ad salutem tendere sibi cælitus donandam. Quare, ubi superveniente medico, qui primum renitebatur, postea intus similiter affectus cesserat, postrema, uti Benedicta prædicebat, sanguinis missio fuit decreta, ad primam eamque minimam apertionem salvatellæ manus dexteræ exiere mirabiliter, inter paucas sanguinis guttas, binæ moles a peritis nuncupatæ polyposæ, atque in subjectum aquæ vas delapsæ: al-

„ tera

„ tera quidem longitudinis duorum digitorum transversalium; altera vero figuræ, & magnitudinis ovi columbini, ac substantiæ prorsus carnosæ, & filamentosæ, quemadmodum sectione anatomica, variisque experimentis chymicis, satis superque compertum evasit subinde. Eodem momento perfecte convaluit, quæ morbo organico adeo desperato tamdiu decubuerat: sicque in uno supernæ virtutis opere plura mirari subiit, eaque magna, inaudita, singularia.

„ Tertium miraculum, & illud, ut dicitur, supra numerum, quod evenit Bernardino Sinigaliese mulioni die 18. Junii anno 1754., est subitaneæ, perfectæque sanationis ab herpete molestissimo, pessimis symptomatibus juncto, quæ sunt hujusmodi. Cœpit nimirum pridem enatus converti in tetrum ulcus, ex quo deinceps copiosus jugiter manabat humor adeo malignus & acer, ut stygiæ instar aquæ non modo carnem scinderet in profundas rimas, sed & pannos ipsos circumpositos roderet. Istud præterea, octo mensium intervallo, sic adauctum est, ut ab inguine sinistræ coxæ pervaserit usque ad genu; tumque, contracto femore, intercepta etiam facultas incedendi. Ægrotum lecto detentum incesserunt febres gravissimæ, spasmodici tremores, dolores atrocissimi, quibus ad jugem ejulatum adigebatur. Porro quum semel afflictationi tam multiplici noctem integram æquasset citra ullam requiem, ejusque uxor omnia desperatiora cerneret, communi consilio putarunt ambo deprecandam salutem a BEATO JOSEPHO sat famigerato. Hujusce rei caussa bene mane perrexit illa ad Ecclesiam, maritum linquens solitarium in strato doloris. Ipse soporem interim passus, a BEATO JOSEPHO sibi apparente audivit: *Eja recitemus simul litanias Sanctæ Virginis*: cui protinus morem gerens, ad salutationes singulas ab eo prolatas reponebat: *Ora pro nobis*. Quumque ad illam ventum esset: *Salus infirmorum*: itemque responsum: *Ora pro nobis*: BEATUS disparuit, cessavit visio, morbus evanuit. Itaque, redeunte uxore, ac factum stupente, e lecto prosiliit, atque ad eamdem Franciscanam Ecclesiam grates habiturus eximio liberatori processit expedito pede; indeque dominis suis spectandum se obtulit, qui pristino famulatui die postera ipsum destinarunt, quasi numquam ægrotasset.

„ „ Censuit nihilominus SUPREMUS PASTOR indicendum pro coronide Generalem alterum Conventum die 27. Januarii hujusce anni, in quo universis Patribus pronuntiantibus, ad BEATI JOSEPHI Canonizationem quandocumque peragendam tuto posse procedi, Caussam absolvit decreto sollemni, quod palam innotuit die 2. Februarii insequentis. Ut res porro tanti momenti succedat, precatur quam demisse Minorum Conventualium Seraphicus Ordo.

COMPENDIUM.

Vitæ, virtutum, & miraculorum, necnon actorum in Caussa Canonizationis B. HIERONYMI ÆMILIANI Fundatoris Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ: ex Secretaria Congregationis Sacror. Rituum.

„ HIERONYMUS ÆMILIANUS, vulgo MIANI, Venetiis natus est anno post Virginis partum 1481. patre Angelo Æmiliano, matre Dianora Maurocena, utroque de gente patritia. Cameraci anno 1508. Europæ Principes fœdere inito adversus Rempublicam Venetorum vires junxerunt, quarum impetum ut sisterent, vel frangerent Veneti Patres HIERONYMUM belli subagitatum igniculis in Castrinovi gubernatorem vi singularis privilegii electum ad arcem illam, in finibus Tarvisinis sitam, defendendam anno 1511. miserunt. Verum HIERONYMI virtus bellica impar fuit repellendis, vel retundendis validioribus hostium viribus. Maximiliani enim Cæsaris exercitus obsidione capta arce nulli ex parvo militum Venetorum nume-

„ numero pepercit. Hostium vero imperator quum ex resistentiæ pertinacia majorem, quam revera esset, propugnatorum numerum putasset, eorum paucitate comperta in unum arcis gubernatorem caussam moræ omnem conserre coactus est; ideoque ira incensus eum vinctum, onustumque catenis jussit in squallidum carcerem detrudi. Hic veluti irretitus, prostratusqué leo, mitior factus juvenis paullo ante animum gerens vanitati intentum super se Domini miserentis manum sensit, terrenisque omnibus missis cogitationibus, cœlestia suspexit. Ad refugium peccatorum, ad afflictorum consolatricem B. V. Mariam convertit animum, eamque precatus, ut ferret opem, vovit, se in libertatem vindicatum confestim pedes, & prope cætera nudum, ut erat, Tarvisii ad ejus templum, vulgo *della Madonna Grande*, convolaturum, ejusque imaginem veneraturum miraculorum fama celeberrimam. Vix ea corde conceperat HIERONYMUS, quum splendor refulsit in habitaculo carceris; adstat invocata Virgo, captivo vincula solvit, traditque custodiæ claves. Tunc HIERONYMUS in genua provolutus, lacrymis persusus, præ gaudio elinguis, at interius loquax, tantæ liberatrici gratias agit, carcerem recludit manum ductante Virgine, collectisque in unum captivitatis, & doloris instrumentis Tarvisium versus iter ingreditur. Verum undique inimici, nec via quidem tuta, & pervia. Mariam secundo invocat, quam præsentem secundo suismet oculis videt: sentitque manum manu arripientem, perque medios hostes ducem, & sociam ad portas usque civitatis, ubi eam disparuisse cognoscit. Incolumis recta ad templum pergit, procidensque ante altare piis grati animi sensibus frænum laxat. Voti liberatus manicas, compedes, catenas, globum marmoreum, qui collum ejus pronum in terram traxerat, ibi relinquit monumentum suæ libertatis, quæ omnia & nunc visuntur.

„ Victus ab hoste HIERONYMUS, divina operante gratia, rationes apud semetipsum subducit, quomodo de se ipso triumphet. Totus hinc mutatus a militari illo HIERONYMO Venetias invehitur mente revolvens Mariam Virginem, ejusque bis præsens auxilium. Intelligit, se Dei Matri non posse placere, quin prius divino ejus filio placeat pœnitentia, & christianarum virtutum exercitio, maxime caritate. Propterea octo annorum spatio ab oculis, & convictu hominum peoe abhorret pietati vacans, posthabitisque honoribus, quos ei Veneti patres decreverant, in educationem, curamque filiorum fratris incumbit, qui parentis morte immatura pupilli fuerant relicti. Sic Dei providentia HIERONYMO viam sternebat, ut pauperum adjutor, & orphanorum pater diceretur, & esset. Mala, quæ consequi bella solent, Venetiis grassabantur, caritas annonæ, immo verius fames, & dira contagia. Puerorum turbæ huc illuc discurrentes & fora, & compita impediebant quærentes quo famem pellerent, nuditatem tegerent, seque sub tecto reciperent. Homines confecti miseriis passim mortui sternebantur, nec erat qui sepeliret. HIERONYMUS interdiu pueros cogebat in domum pecunia sua conductam: illos alebat, curabat, custodiebat; noctu autem cadavera conquirebat, suisque humeris ad sepeliendum asportabat. Interea augebatur in dies languentium numerus, neque vero HIERONYMI elanguebat misericordia, quio quotidie magis magisque & amor erga alios, & desiderium sese omnibus præstandi, in primisque orphanis vires acquirebant. Puerorum, quos coegerat, quosque tanquam filios amantissimus pater complectebatur, multitudini angustior facta est conducta domus. Divendita itaque domestica, & satis ampla supellectili, ut aliorum paupertati prospiceret, domum alteram conduxit, & pauper, quod optabat, ipse brevi factus est. Propterea non respexit majorum imagines, quinimmo spreta ingenita nobilitate, oblitusque quo gradu, & honore paul-

„ lo

„ lo ante ſtetiſſet, ſumma ſollicitudine, & „ labore ſtipem quærere, ac panem emendicare æquo, & forti animo tulit, quibus „ utraque familia ſuſtentata eſt. At magis „ etiam anxium, vigilemque tenebat HIERONYMUM animarum cibus. Hinc non procurator tantum, & promus, condus, ſed „ doctor, & magiſter factus, puerulos ipſe „ rudimenta fidei edocebat, quotidiana repetitione tenellæ eorum memoriæ conſuetas Eccleſiæ orationes inſigebat; feſtis diebus binos longo ordine, Chriſti crucifixi „ imagine præeunte, ad Eccleſias viſitandas deducebat, omnia animadvertens, & „ moderans. Neque præſentibus contentus, „ futura proſpexit providus pater. Stipendiis enim pactis cum mechanicarum artium peritis pueros inſtruendos illis commiſit, ut inpoſterum manu, & arte victui „ neceſſaria & ſibi, & ſuis, quin aliis oneri „ forent, comparare poſſent.

„ Sed nuſquam magis foras erumpebat „ HIERONYMI virtus, quam cum ſubigenda, ac edomanda eſſet ipſa natura, domeſticis exemplis, educatione, & conſuetudine cum æqualibus ſuis ab ineunte „ ætate confirmata. Inter collectos pueros „ non deerant, qui porrigine, impetigine, „ aliiſque id genus morbis, & ulceribus ſanie manantibus fœdarentur. Ab hiſce non „ abborrebat HIERONYMUS, immo eos ſuis „ ipſe manibus curabat, & ut naturam hæc „ officia refugientem vinceret, ore fœdis „ ulceribus admoto, eadem fovebat, atque oſculabatur.

„ Venetiis aliorum orphanorum, & pauperum beneficio digreſſus in viciniores „ inſulas contendit, uti ſemper miſerorum „ altrices; ita ea temporis conditione exilia quædam infelicium omni calamitatum „ genere pereuntium. Nomine tenus notæ „ ſunt Buranum, Majurbium. In harum ſingulis invenit HIERONYMUS conſuetæ caritatis, & miſericordiæ pabulum. Omnibus enim ſolatio fuit, doloris objecta ſubtrahens, puerulos ſcilicet derelictos, „ quos in utramque familiam diſtribuit, „ quarum primam in Parœcia S. Baſilii, „ alteram prope S. Rocchum, eum jam ipſe „ fuiſſet & cauſa, & principium hoſpitalis ad templum SS. Joannis, & Pauli, locaverat. Præſides hoſpitalis incurabilium „ perſpecta HIERONYMI pietate, voluntaria „ paupertate, & caritate erga pueros præſertim, ſocietatum, & Rerumpublicarum, ſi „ recte inſtituantur, ſeminarium eidem, &, „ congregatis orphanis hoſpitale obtulerunt, „ domicilium & ſibi, & ſuis. Occaſionem „ hanc nactus vivendi non ſibi quidem, ſed „ curæ, ſervitioque ægrotantium, & orphanorum, oblatum miniſterium libentiſſime „ ſuſcepit. Quamobrem una cum orphanis „ domus S. Baſilii, ac S. Rocchi in hoſpitale incurabilium ſe recepit. Adhuc Venetiis viget HIERONYMI caritas in duobus „ hoſpitalibus, altero ab ipſo in hunc uſum „ redacto, altero ab iis, quorum proprium „ erat, obtento, ubi veluti per manus tradita HIERONYMI inſtituta ab Somaſchenſibus patribus opere complentur.

„ Conſtabilita Venetiis orphanorum congregatione, Deo afflante, alibi eamdem „ conſtituere meditatur. Igitur pedibus iter „ arripit Veronam verſus, ubi cum celebri „ Joanne Matthæo Giberto ejuſdem civitatis Epiſcopo colloquutus, ſibi facienda Veronæ, quæ feciſſet in patria ab eo audit. „ Nec mora, HIERONYMUS orphanos congregat, leges, quibus tenerentur, ut juſſus fuerat, ſancit, orphanotrophium conſtitutum eſt. Brixiam petit, orphanos ſibi adſociat, piiſque, & divitibus viris faventibus, & annuo proventu domum novam donantibus Brixiæ ſtetit orphanotrophium. Viris illis redituum curam relinquit, ipſe occupatus ſervitio, munditieque corporum, & chriſtiana animarum „ eruditione. Brixia diſcedens Bergomatium „ fines ingreditur, quo tunc tempore metendis frugibus agricolæ operas locabant „ ſuas. HIERONYMUS animarum ſalutem „ mente reputans correpta falce improbo „ huic labori non parcit, atque inter colloquendum, ſolo animarum zelo diſtinctus, „ attentionem rudium illorum hominum captat, & a ſegetum ubertate occaſionem arripiens

„ ripiens urgendi propositum suum, Deum „ omnium largitorem beneficentissimum magnificat, hortaturque, ut debitas ei gratias „ agant, pœnitentiam ament, caveant a peccatis, legemque per omnia divinam impleant. Quum vero eorum nonnullos in hujusce legis ignoratione versari suspicaretur, „ comiter ad audiendum allicit, singula legis „ capita explicatione persequitur, Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, Apostolorum Symbolum, cæterasque communiores preces eos docet, & illud obtinet, ut profanis cantilenis reprobatis, harum loco illas præcinentem ipsum „ cantu una simul imitari omnes conentur. „ Bergomi Petrum Lippomanum Episcopum „ adit, qui in HIERONYMO Angelum a Deo „ missum sibi videre visus est, ab eoque eadem „ audit, quæ Veronæ a Giberto audierat. „ Itaque HIERONYMUS auctor, & suasor est „ viris dignitate, & pietate præstantibus, „ ut orphanotrophium, quod ipse jam mente gerebat, & divina fretus providentia propediem erat inspecturus, probent, juvent, „ ac tueantur. Quibus vix peractis, domus, „ orphani, supellex, eleemosynæ, omnia „ labore, & orationibus HIERONYMI comparata, præsto fuerunt. Semper æque sibi „ constans simillima & hic exempla virtutum edit, quibus sese commendarat Venetiis, nisi quod gratiæ, & miracula accedebant. Contigit enim, ut die quadam necessaria obsonia deessent; divina „ confisus misericordia HIERONYMUS orat, „ nihilque de sua oratione præsumens ad „ orandum puerulos invitat; qua perfecta „ prece triclinium pueris præeuntibus ingreditur, ibique omnia cœlesti manu parata, & condita omnibus abunde suffecisse „ cognoscit. Eo munere læti laudant & benedicunt illum, qui dat escam esurientibus „ ex puro, & mundo corde invocatus. Aliud „ in eadem civitate opus difficile quidem, „ sed HIERONYMI caritate dignissimum aggressus est, mulierum dispendio castitatis, & honestatis lucra facientium conversionem. Hasce eloquentia illa, quam „ rudibus quoque litterarum suggerit virtutis amor intensus, ad pœnitentiam adducit, in vitia earum invehitur, a via iniquitatis retrahit, matronis prudentia, & „ pietate notis primo custodiendas tradit, „ claustro dehinc ad id designato, communem & vitam, & pœnitentiam in eo agendam proponit, unaque evangelicis rationibus suadet. Instat vir Dei laboribus, curis, vigiliis, ut & spiritualem, & corpoream harum vitam, simulque & orphanorum sustentet, foveat, conservet.

„ Barbarorum exercituum frequens in Italiam irruptio, atque huc illuc discursus, & mora non tam corporum, quam „ animorum morbos urbibus, pagisque invexerant. Corrupti hinc mores serpserant, „ brevique radices egerant: inde negligentia, oblivio, contemptus rerum divinarum. Huic malo mederi percupiens HIERONYMUS provectiores ætate, & Sanctorum scientia promptiores orphanos deligit, quos sub Crucifixi erecto simulacro „ in canticis spiritualibus viam fallentibus „ vel ad angustiores villulas, obscurioresque deducit. Isthic palam, & seorsum „ domi, forisque prædicat, arguit, obsecrat, „ terret, docet; judicia Dei formidanda; „ necessaria ad æternam salutem addiscenda; a peccatis recedendum, iram Dei „ contritione cordis placandam, sacramento pœnitentiæ conscientiam eluendam, „ orationi, cæterisque bonis operibus insistendum, atque ita demerendam æternam „ vitam. Exempla, & monita patris orphanos otiari non sinunt. Caritate pari, virtute haud dissimili actus cum iisdem orphanis Novocomensem regionem peragrat, „ & in ipsa urbe binas orphanorum familias „ congregat, quibus regendis viros præficit „ spiritu suo imbutos, quos discretione quadam spirituum donatus idoneos sibi socios „ adjunxerat. Ipse Bergomatium vallem, „ quam S. Martini vocant, pagis, villisque „ frequentem iterum invisit, animumque „ suum, labores indefessos, zelumque ardentem animarum nunc huc, nunc illuc „ dividit. Tandem Somaschæ (qui pagus „ Venetæ ditionis est, in supranominata „ valle

„ valle ad prærupti montis radices situs, & „ solo domicilio, beneficiis, sanctitate, & „ HIERONYMI sepulcro nobilis) ordinariam „ moram fixit. Locus quippe obeundis ad „ utilitatem rudium populorum laboribus, „ asperrimæque, cui animum intendebat, „ pœnitentiæ, & meditationi rerum æternarum aptior a DEI VIRO est dijudicatus.

„ Igitur Somascham advocat nonnullos „ laborum suorum socios, eisque normam „ præscribit, ad quam vitam, actionesque „ exigant orphanorum, quos domus jam ad „ id aptata receperat. Hinc nomen, & origo Congregationis de Somascha. In dies „ vero crescente orphanorum, & discipulorum numero, quorum illi hinc inde collecti, hi virtutibus illecti HIERONYMI, & „ pia nascentis instituti conditione: non jam „ aliquos dimittendo, seu nullos deinceps „ recipiendo, aut quærendo, sed coloniam „ veluti quamdam alio deducendo familiam „ minuit prudens institutor. Quinque enim „ & triginta pueros usitata ordinis, & pietatis ratione Mediolanum adduxit, quo „ fama ejus sanctitatis, institutique jam „ pervaserat. Mediolanensium Dux virtutem exploraturus celebris advenæ magnam per aulicum auri vim dono misit. „ At ex integra reportata pecunia intellexit „ sinceram VIRI DEI sanctitatem: illum evangelicam paupertatem amare, orphanos, „ non divitias quærere. Quapropter domum „ recipiendis hospitibus, aliisque orphanis „ aptam, auxiliumque præbuit. In hac amplissima civitate per id tempus lues prorepsit, quæ singula propemodum corpora „ corripiebat, unde ubique mors, ubique „ mortis imago; at ubique etiam HIERONYMI caritas, hic ad populum concionem „ habentis, illic infirmos visitantis, hic pauperibus opem ferentis, illic divites consiliis, & orationibus adjuvantis. Orphanotrophium quidem ejusdem morbi pestem „ passum est, mortuum nullum neque de orphanorum, neque de ministrorum magno „ numero vidit. Miraculo id tributum. Hoc „ sane pacto Servi sui eximiam sanctitatem, „ & labores domi, forisque exhaustos Deus „ probavit. Hinc HIERONYMUS illustrior, ac „ venerabilior factus inter eos, qui & vestigia sua premerent, & institutum suum profiterentur, plures sibi adhæsisse novit de „ nobilioribus, atque opulentioribus civitatis.

„ Papiam proficiscitur, ibique & orphanotrophium constituit, & socios acquirit. „ Inde Somascham divertit, laborum, curarumque suarum centrum. Accidit ut bini fratres, quos inter acris inimicitia exarserat, vicissim sese minis impeterent, „ maledictis proscinderent, verbaque effunderent quæ perditis de trivio hominibus „ suggerit effrænis libido, & impotens ira. „ Casu in hosce incidit Dei Servus; audivit, „ & inhorruit, ac zelo incensus. *Ah*, exclamavit, *Christiani: quid vobis mali Deus „ vester fecit, ejusque Mater amantissima, „ quorum sanctissima nomina tanto contemptui habetis?* Surdis canebat: propterea „ ante eorum pedes procidens manu corradit „ cœnum, atque in os sibi conjectum mandit, lugensque: *Ego*, inquit, *pro vobis „ miseris agam pœnitentiam; luet lingua „ mea pœnam hanc, donec vestra ab hisce „ adversus Deum injuriis vocibus absistat.* „ Hoc spectaculo rubore suffusi fratres veniam a Deo rogarunt, monitis, consiliisque „ Servi Dei sunt obsequuti, pacemque, & „ amicitiam secum inierunt. Caritatis impulsu facere, & pati fortia pro Dei gloria, peccatorum conversione, animarumque salute perpetuus HIERONYMI mos „ fuit.

„ Somaschæ domus angustior, quam par est „ sociis, puerisque capiendis, B. PATRIS studio, atque cura undique conquisitis, in „ caussa fuit, cur in montis vertice, qui „ Somaschæ ipsi imminet nulla quidem impensa, sed magno, & improbo labore & „ sibi, & sociis nonnullis solitudinis, orationis, christianæque perfectionis amantioribus paraverit habitationem. Inter rudera enim veteris cujusdam dirutæ arcis „ substructiones detexit, in quibus humilem „ ædificavit casam ipse architectus, faber „ murarius, & bajulus. Verum quum pro- „ vidus

„ vidus paternus amor follicitum eum teneret, cui afperum, & longum iter faciendum, ut quotidie, quos Somafchæ reliquerat, inviferet: media via gurguftiolum aptavit, quod ipfe cum valetudinariis puerulis incoleret. Aquam nullus vicinus fons, aut rivus fuggerebat. Genibus flexis, erectifque in Cœlum oculis oravit, & puriffima de præfenti rupe aqua defluxit, quæ ufque in hodiernam diem manat, & plura tum in loco, tum alio deportata B. HIERONYMI interceffione miracula operata eft. Montem cum puerulis fuis quadam afcendebat die, quum ecce luporum grex, quos fames de fylva exegerat, turbat pueros: minime territus VIR DEI, fideque plenus Crucis figno belluas in fugam dicto celerius vertit. Quidam lignum findens ruricola fibi profundum in crure vulnus fecuri infligit: clamoribus patientis actus adftat HIERONYMUS, figno Crucis vulnus fignat, & momento fanat. Panem, vinumque multiplicat, aliaque edit miracula, quæ humilis pater non fuis, fed fimplicium, & innocentium orphanorum precibus tribuit. B. V. Mariæ ipfe devotiffimus idem ftudium, eumdemque affectum omnium animis inferere gaudet.

„ Venetias ad hofpitalia vifitanda invitatus adire non recufat. Epitomes hujufce brevitas narrationem refpuit eorum, quæ in pedeftri fuo itinere egit HIERONYMUS. Caritatis, quæ nunquam excidit, ftudium Venetiis cum paulifper detinuit, morafque Veronæ, Brixiæ, Bergomi innexuit Somafcham revertenti, ac properanti. Veronæ ab Epifcopo Teatino, qui apud Gibertum tunc temporis morabatur, ultimam petiit benedictionem. Salodii, quo forte jubente, aut confulente Patre Caraffa procefferat, religiofiffimæ paupertatis exempla reliquit. Bergomi laus HIERONYMI fuit, illum Bergomi inftituiffe orphanos, orphanas, mulieres pœnitentes, & Patres Capuccinos. Patuit etiam quanta HIERONYMUS veneratione Sacramentum altaris, quantifque votis pœnitentiæ, & Euchariftiæ Sacramenta profequeretur.

„ Domi fuæ (ea enim domus illi erat eximia) tandem redditus fervet fpiritu, divinoque exæftuans amore quærit receffus. Porro in montis latere inventa fpecu, in eam fefe conjicit, afperrimum corpori bellum indicit flagellis, fame, fiti, fomno breviffimo, quem nudo fuper faxo carpit, fpiritum vero pafcit nocturna, diurnaque oratione. Ex hac tamen cavea erumpit, ut Brixiæ una cum fociis regimini Congregationis confulat, & firmitati. Præfcierat enim fe brevi moriturum, id quod deinceps refciverunt focii tam ex HIERONYMI fermonibus, quam ex pueruli narratione ajentis, fulgentiffimam in fublimi fe vidiffe HIERONYMI ÆMILIANI fedem. Somafchæ præfentia fua fuccurrit, quæ peftifera implicata lue miferiis, ac morte turbabatur. Difficile dictu eft, quos, quantofque hac data occafione fubierit labores, quæ, & quanta exhibuerit exempla virtutum, quot potiffimum modis expreſſerit caritatem. Sit fatis dixiffe, ipfum dum vita functos fuis humeris fepulturæ infert, dum ægrotis infervit, & fe correptum eadem lue fenfiffe, & infirmitatem effe ad mortem cognoviffe. Quare in anguftum cubiculum, cujus nudum parietem rubra Cruce fignatum ejus manibus videre licet, fe recepit, decumbenfque Ecclefiæ Sacramentis munitur, humilitatis, pietatifque affectibus emicans. Interea feniores ruricolas, fociofque ad fe vocat, quibus confilia, & monita, quæ fingulis convenirent, dum ingerit, hora mortis propinquat. Compofito itaque ad hilaritatem vultu, mente ferena, & integra, dulciffima Jefu, & Mariæ nomina ingeminans media nocte diei feptimæ elapfa, id eft ante lucana die octava menfis Februarii anno Domini 1537. expiravit.

„ Ubi primum pretiofæ hujufce mortis rumor auditus eft, ibi dolor, & luctus clamantium patrem, benefactorem, interceſſorem ad Deum. Omnes quotquot gravis non detinebat infirmitas ad Ecclefiam S. Bartholomæi, in quam delatum mane fuerat cadaver, confluxerunt, ubi a nemine in-

„ vita-

„ vitati, aut ad invicem moniti plus triginta Sacerdotes e diversis pagis adfuerunt, „ inferias VENERABILI daturi. Populorum vallis S. Martini universæ desiderio satisfactum est, corpore per plures dies insepulto, cujus manus, pedesque iterum, iterumque singuli deosculantur, vestium detritarum frustula surripuisse gaudent, sanctumque uno ore HIERONYMUM vocare, „ atque invocare gestiunt, quod Sancti nomen & veterum, & recentium gratiarum, „ miraculorumque ÆMILIANI memoria ab „ illis populis semper deinceps extorsit. „ Quibus S. Carolus Borromæus accessit, „ qui S. Bartholomæi Ecclesiam Somaschæ „ ingressus SANCTI ossa ibi posita ex suavi „ odore percepit, eisque thuris honores tribuit, & veneratus est.

„ Sanctitatem Servi sui declaravit Deus „ pluribus miraculis, quorum novem duobus annexa, quæ dum inter vivos ageret, „ patraverat, Rotæ Auditores tamquam certa commendarunt in Relatione oblata fel. „ mem. Papæ Urbano VIII. anno 1630.. Alia „ recensita fuere in Processu auctoritate „ Apostolica Somaschæ formato anno 1678. „ Ad virtutes vero quod attinet anno 1737. „ die 25. Augusti fan. mem. Clemens XII. „ promulgari mandavit decretum: Constare de virtutibus VEN. SERVI DEI HIERONYMI ÆMILIANI tam theologalibus, quam „ cardinalibus, earumque annexis in gradu „ heroico. Audierat enim Summus Pontifex „ tum Consultorum, tum Cardinalium Sac. „ Rituum Congregationis vota. Ut autem „ ad Beatificationem Caussa progrederetur „ fel. rec. Benedictus XIV. P.M. anno 1747. „ die 23. Aprilis decreto suo declaravit, „ inter miracula a Deo patrata intercessione „ VEN. SERVI DEI HIERONYMI ÆMILIANI esse „ recensendam instantaneam sanationem „ Hieronymæ Durighellæ ab habituali scorbutico morbo, quem dirissimæ convulsiones, maligna ulcera, & alia pessima symptomata sunt comitata; quibus per plures „ annos vexata est, ita ut quatuor ultimos „ decumbens in lecto miserabiliter transegerit. Hoc miraculum Venetiis contigit anno 1737.; & instantaneam sanationem „ Antonii Blanchini pueri septennis ab incurabili, & antiquato morbo comitiali, „ quo sæpissime singulos dies usque ab ipsa „ nativitate miserrime laboraverat. Hoc alterum miraculum evenit anno 1738., Post „ hoc decretum occasione quarumdam difficultatum aliud emisit Sanctitas Sua eodem „ anno die 5. Augusti, in quo pronunciavit, „ tuto ad Beatificationem, stante approbatione duorum miraculorum, procedi posse. Quod decreverat perfecit die 22. Septembris vulgato Brevi Beatificationis, quæ „ in Basilica Vaticana die 29. ejusdem mensis sollemni pompa celebrata est.

„ A Beatificatione ad Canonizationem impellere Caussam videbantur miracula, quæ „ intercessione BEATI HIERONYMI patrata „ hic illic audiebantur. Quare auctoritate „ Apostolica confectis Processibus, eorum „ validitas probata est a Sac. Rituum Congregatione die 7. Maii anno 1763. SANCTISSIMUS vero DOMINUS NOSTER PAPA „ CLEMENS XIII. Congregationis judicium „ approbavit die 14. ejusdem mensis, & anni. Hinc post Congregationes Antepræparatoriam, & Præparatoriam coactas diebus „ 5. Februarii anni 1765., & 4. Martii anni 1766. in Congregatione tandem Generali habita die 13. Maii anni ejusdem coram Sanctissimo duo miracula mox narranda proposita sunt. Judicium tamen suum „ distulit SANCTITAS SUA, ut interim consilium, & lumen imploraret ab eo, qui Pater luminum est, & solus faciens mirabilia. Die autem 25. ejusdem mensis pronunciavit decretum Canonizationis BEATI „ HIERONYMI ÆMILIANI, declarans constare de duobus miraculis, nimirum de miraculosa sanatione Sororis Mariæ Gesualdæ Isabellæ Pocobello a pessimo ulceroso „ tumore in tarso pedis sinistri cum carnis, „ & ossium putrefactione, nec non de sanatione miraculosa Elisabethæ Zandanelliæ „ a colica nephritica, aliisque pravis affectionibus, quæ illam adduxerant in extremum vitæ discrimen una cum subita, & „ integra virium restitutione. Felix mira-

„ culi primi eventus fuit anni 1748. mense Junio, alterius mense Aprili anni 1754.. Propositum deinceps fuit dubium in Generali Congregatione habita coram SANCTITATE SUA die 23. Septembris 1766. *An stante approbatione duorum miraculorum tuto procedi possit ad sollemnem dicti* BEATI *Canonizationem* ? Et SANCTITAS SUA, auditis Eminentissimis Cardinalibus, & Consultoribus, qui eidem dubio omnes affirmative responderunt, resolutionem distulit, ut uberioris auxilii, & luminis copiam largius a Deo imploraret. Tandem die 12. Octobris 1766. accitis coram se Reverendissimo Cardinali Feronio S. R. C. Præfecto, R. P. Vincentio Macedonio Sac. Rituum Congregationis Secretario, atque R. P. Carolo Pisani Fidei Promotore Canonizationis BEATI HIERONYMI ÆMILIANI quandocumque faciendæ decretum publicari, ac in Acta S. R. C. referri mandavit. Ad quam sollemnem Canonizationem BEATI HIERONYMI ÆMILIANI exequendam post Regum, Principum, Ordinumque Religiosorum supplicationes in ipsius Caussæ initio Sanctæ Sedi porrectas, modo humillime iteratas preces effundit universa Somaschensis Congregationis Familia.

COMPENDIUM.

Vitæ, virtutum, & miraculorum, necnon actorum in Caussa Canonizationis BEATI SERAPHINI AB ASCULO, seu de MONTE GRANARIO Laici professi Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum: ex Secretaria Congregationis Sacrorum Rituum.

„ SERAPHINUS Ordinis Capuccinorum Laicus ab ASCULO dictus, quia in ea civitate diutissime commoratus, majora edidit virtutum suarum exempla, mirabiliora patravit, & pretiosam mortem obivit, in oppido Montis Granarii Firmanæ Diœcesis anno christianæ vulgaris æræ 1540. natus est. Patrem habuit Hieronymum cœmentariæ artis fabrum; matrem vero Theodoram, humiles quidem genere, sed moribus, & pietate conspicuos. In baptismate nuncupatus est Felix. Hic primo ætatis diluculo optimæ genitricis cura, & sollicitudine catholicæ religionis, & moralis disciplinæ rudimentis rite instructus futuræ suæ sanctitatis præclara præbuit specimina. Nam a puerilibus quibusvis occupationibus alienus, & coæqualium consuetudinem, qui præsertim pravis erant moribus, effugiens, in sacris templis fere assidue versari, & abdita in loca ad orandum secedere maxime delectabatur, ac piis aliis exercitationibus assiduam dabat operam.

„ Pater extrema rei familiaris inopia quum non haberet, quo filios enutriret, Felicis operam villico cuidam locavit, qui armentorum custodiam eidem tradidit. Tam vili licet distractus officio, consuetos tamen pietatis actus non intermisit, sed adauxit. In diem enim armentis per prata pascentibus solitaria petens loca de genu ferventissime orabat; mox nocte incumbente, & grege in stabulum coacto, post expletam cum sociis cœnulam, solus ad orandum redibat, & cum perdilecto Domino diu, ac familiariter agere prosequebatur. Deus vero O. M. quam sibi grata, & accepta foret constans hæc Felicis pietas prodigio demonstravit. Quum enim quadam vice devoto in Deiparam, quam sibi patronam statuerat, cordis affectu permotus cum aliis sociis ad sacram Lauretanam ædem accederet, Potentiæ flumen ita excreverat, ut trajici nequaquam posset. Hæserunt omnes; nemo namque periculosum transitum attentare audebat. Unus Felix illud semel, atque iterum intrepido, & sicco pede summa adstantium, & sociorum admiratione trajecit.

„ Quum ita se gerens primos adolescentiæ annos attingeret, Hieronymus ejus pater decessit. Erat Felici frater natu major Silentius nomine, paternæ artis imitator,

„ lator; vir ingenio asper, efferata natura, & ad iram facillime pronus. Hic Felicem ab agro, ut cœmentariam addisceret artem, qua sibi in operibus præsto esset, domum revocat. Paruit adolescens; at difficile dictu est, quæ, & quam dira, ab inhumano fratre perpessus fuit. Quum enim ad ejusmodi artem natura nequaquam esset idoneus, quoties leviter deficeret, aut segnius ageret; toties illum Silentius conviciis, pugnis, & verberibus impetitum divexabat, ferreoque etiam malleo crudeliter percutiebat. Accedebat altera, eaque maxima ita Felicem per sequendi caussa; quia nempe tribus hebdomadæ diebus jejunium agere, & orationi, quoad poterat, vacare volens ab ejusdem artis sociis refectionis tempore oraturus recedebat, quod Silentius ferre haud poterat.

„ Asperrima tamen hæc dudum admirabili patientia quum tulisset, accidit, ut Nicolaus Minucci honestus oppidi Lauri incola, qui fratres, quos Capuccinos vocant, domi suæ hospitari consueverat, ad columbarii ædificationem Silentium advocarit, qui secum in adjutorium Felicem adduxit. Erat Nicolao piissima filia Ludovica, quæ sacra lectione plurimum delectabatur. Hæc Felicis pietatem, singularemque abstinentiam admirata cum eodem in amicitiam, parentibus adsentientibus, venit; & ut ei morem gereret, frequenter asceticos libros, illo audiente, perlegebat. Quadam die, quum Dionysium Carthusianum de novissimis agentem lectione pervolveret, tanto timore Felix percitus est ob extremi judicii severitatem, ut ad eam evitandam assereret eremiticam amplecti vitam sibi necesse fore. Illi vero subridens Ludovica, non idcirco ad eremum, sed ad Capuccinorum claustra confugiendum esse respondit, suadetque, sanctos eorumdem mores, rigidissimamque vivendi rationem describens.

„ Tanto inde ardore religiosum illud profitendi institutum exarsit Felix, ut impatiens Tolentinum, fratre inconsulto, adierit, & inter Religiosos adnumerari enixis precibus postulaverit. Spes tamen illi tantum data est. In oppidum Lauri proinde reversus ob clandestinum susceptum iter consuetis a fratre exceptus est injuriis, atque verberibus, quæ de more patientissime toleravit. At non ideo ab inito proposito revocatus est; singulis enim festis diebus Tolentinum petebat, gratiam, quam postulabat consequuturus; & adeo institit, ut tandem precibus, & lacrymis voti compos factus fuerit.

„ Nondum incœptum columbarii ædificium absolutum erat, quum Felix sextum & decimum agens annum, diu exoptatam sacram Divi Francisci tunicam in urbe Æsina maxima cordis exultatione induit, ac SERAPHINI nomen assumpsit. Tyro ita se gessit, ut irreprehensibilis fuerit, eaque vitæ integritate, ut post annum unanimi suffragantium consensu in sacrum illum Ordinem adoptatus fuerit.

„ Sollemni professione, votisque elicitis, quum integre se supremo Numini mancipatum nosceret, succensus in ejus corde cœlestis pietatis ardor vividius efferbuit, & per arreptam evangelicæ perfectionis viam alacrius progredi cœpit. Monasticæ disciplinæ sedulus cultor arduas illius instituti regulas, omnesque austeritates ad obitum usque vix imitabili diligentia exequutus est. Muneribus sibi impositis, etsi laboriosis; apprime tamen, mirumque in modum respondit. Erga omnes comes, officiosus, affabilis, alienique honoris, & famæ acerrimus propugnator fuit. Superiorum mandatis sine ulla præcepti cribratione, & examine prompto, hilarique animo semper paruit; licet pluries ejus generis præcepta forent, quæ ardua, & difficillima, nec non ejusdem voluntati adversantia viderentur. Imo etiam senio confectus, fractisque quum esset viribus a superiore vocatus, obedientia vires suppeditante, ad illum velociter accurrebat, ut citius imperanda perciperet, & exequeretur.

„ Ab

„ Ab omnium rerum cupiditate alienissimus paupertatem quam qui maxime adamavit. Vix enim, & ne vix quidem necessariis utebatur, cellulam humiliorem & obscurissimam, a qua cæteri abhorrebant, perpetuo incoluit. In ea autem præter durum lectulum, & vile scamnum supellex nulla. Vestes nonnisi obsoletas, & vetustate detritas induebat. Vix sibi hærebant ejusdem femoralia, strophiola, sandalia, cingulus; adeout absolutissimum evangelicæ paupertatis exemplum cæteris exhiberet.

„ Præclaris hisce virtutibus singularem vitæ innocentiam, Sacramentorum frequentiam, orationis exercitium, & eximiam in Deum caritatem addidit, quibus supremum sanctitatis apicem est assequutus. Peccatum enim vel levissimum toto vitæ tempore non egit umquam; proindeque, dum ad sacram exomologesim accederet, quod expiatione foret dignum in eo reperiri non poterat. Quicquid enim secundum Deum non esset, illud non modo agere, vel cogitare, sed & audire nefas esse ducebat. Quare quum olim Asculi a nobili quadam fœmina imprudentissime suaderetur, ut officiosum mendacio- lum ad cujusdam facti excusationem proferret, ejusdem temeritate exprobrata, ab ea perturbatus aufugit.

„ Diebus fere singulis Eucharistico pane maxima demissione animi reficiebatur, & Missæ sacris quotquot poterat brachiis in formam Crucis extensis mira religiositate inserviebat. Idem orationis, & contemplationis fuit studiosissimus. Plerumque diu noctuque orabat; de more vero præter trium horarum spatium, quo somno indulgebat, reliquum omne tempus aut vocalibus precibus, aut cœlestium cogitationibus tribuebat: quumque ex cujuslibet rei aspectu orandi occasionem arriperet, tunc quoque orabat, quum per vias incederet, in secularium domibus adesset, & monastica munera obiret. Lugubre Dominicæ passionis mysterium præ cæteris quotidie meditabatur, & quidem tam intenso miserationis affectu, ut in uberrimas dissolveretur lacrymas, a quibus cohiberi nequaquam poterat, quoties aut ipse de Christi Domini cruciatibus loqueretur, aut alios de iis loquentes audiret. Sæpe etiam dum cœlestia cogitabat in dulcem ecstasim sopitis sensibus rapiebatur, & vultu aliquando explendescere visus fuit. Ardentissimus enim erat dilectionis æstus, quo in Deum ferebatur, pro cujus gloria mortem oppetere vehementi desiderio desiderans superiorem adiit, eumque etiam, atque etiam rogavit, ut sibi liceret in regiones infidelium abire, ubi sanguinem pro Christo effunderet.

„ Quoniam id non potuit, totum se fidelium saluti dedidit, quo suam in Deum maximam explere posset caritatem, ac studium. Itaque omnes a culpis avertere, errantes corrigere, & ad virtutem, pietatemque colendam, necnon ad Sacramentorum frequentiam, virtutumque exercitationem monitis, precibus, minis, factis quoque, & objurgationibus summa animi contentione incitare enitebatur. Longum esset referre quot ab improba peccandi consuetudine ad bonam frugem, quot a seculi vanitatibus ad honestam vitæ rationem revocarit, quot ejus opera, caducis rebus posthabitis, in claustra secesserint, & evangelicam perfectionem assequuti sint. Illud non prætereundum, quod intelligens alearum ludum sine crimine haud esse, huic indulgentes non solum palam coarguere, & increpare, sed caritatis etiam zelo percitus, ut ab illa peccandi occasione prorsus averteret, aleas ab eorumdem manibus audacter extortas disperdere, & laceratas projicere pluries Asculi visus sit, obstupescentibus illis, & præ maxima in VIRUM DEI veneratione, silentibus. Quid plura? Satis aperteque quanta ejus in proximum caritas fuit, illud declarat, quod quum plurima ea tempestate inter Asculanas familias intestina vigerent dissidia, & odia grassarentur, iis occurrit SERAPHINUS, sanctisque monitis pervetustas inimi- „ citias

„ citias feliciter prorsus extinxit; non dubitans ad componendos odientium animos fune collum circumposita in genua ante illos procumbere, eosque precibus, & obsecrationibus ad concordiam impellere. Hæc siquidem gloriosa caritatis facinora quum ab homine gesta sint genere humili, inter religiosos laico, doctrina, & humana sapientia experte gloriosiora esse videntur.

„ Pauperes quoque, & egenos quantum potuit, assentiente Præside, adjuvit, iisdemque ea etiam, quæ sibi in vitam necessaria erant, sæpe largitus est. Dimidiato tantum pane eremitæ Paulli ad instar quotidie contentus, quod reliquum erat unacum fere integro obsonio famelicis donabat. Imo olim annonæ difficultate urgente perexiguam illam sibi constitutam panis portionem adhuc etiam imminuit, & ad quartam partem redegit; quo tempore res admiranda contigit: quum enim janitoris munus obiret, & ad confluentium inopum famem levandam, quæ ex consuetudine iis impertiebatur, panis copia non esset satis, horti olera eisdem distribuere cœpit. Id ut animadvertit cœnobii Præses, eum de hac nimia in pauperes liberalitate arguit, veritus ne quid ex illa detrimenti communitas caperet. Cui SERAPHINUS ne vereretur respondit; futurum quippe, quod olera in posterum ita abundarent, ut & sodalibus, & pauperibus nunquam essent defectura. Mirum! Ex eo tempore hortus prodigiosam fœcunditatem induit; quotidie enim sub vesperas oleribus majori ex parte recisis mane quolibet nova virescere conspiciebantur. Item Guardianus alter quum modicam horti aream eidem assignasset excolendam, ex qua tantum pauperibus suppeditanda colligeret, conditionem accepit VIR SANCTUS; Deoque ejus caritati annuente, hortuli pars illa sine ullo artis adjutorio tot proferebat edules herbas, quot reliquus hortus proferre nequaquam poterat, quamvis longe major foret, omnique studio, & diligentia coleretur.

„ Nec vero pauperibus tantum amplissima SERAPHINI caritas prospexit, sed spiritu etiam mœrentes, afflictos, in tribulatione positos verborum suavitate, ac dulcedine mirum in modum erexit, & recreavit. In carcere vinctos frequenter consolaturus adibat, sanctisque monitis ad patientiam hortabatur, iisdemque solamen ferebat. Infirmos vero tum sodales, tum exteros cujuscumque generis maxima cordis miseratione prosequebatur. Eos enim non solum ad perfectam cum Domino conformitatem sacris colloquiis excitabat, sed insuper illis peramanter inservire, necessaria quælibet ministrare, vilissima ad eorum commodum obire munia, atque ut convalescerent Deum fervide deprecari assuevit. Ab iisdem vocatus nusquam ire renuit, nec vocatus etiam opem allaturus ad eos accedebat. Vix itaque novit improbum prædonum ducem Marcum Sciarra nomine ex gravi recepto vulnere in Divi Antonii cœnobio prope Asculum sito ægrotantem esse, quum statim illuc se contulit, eique dum maxima animi voluptate omne adjutorium, & adsistentiam præbuit, optima quoque, ut sui moris erat, tradidit pietatis monita, quibus prædo ille se non mediocriter commotum cæteris confessus est.

„ Quantum vero erga alios comes, affabilis, misericors, & amans erat, tantum sui ipsius durus carnifex, & contemptor fuit. Corpus diræ pœnitentiæ actibus perenniter excruciavit. Cilicio enim asperrimis pilis contexto ad nudata membra semper præcinctus, diebus singulis flagello ex clavorum acuminibus constructo mira fortitudine ad largam usque sanguinis effusionem se cædebat. Detritis, & adeo obsoletis utebatur sandaliis, ut pedes per solum continuate obreperet; quodque admirabilius est dehiscentem inde, fractamque pellem acu non semel intrepida manu assuere visus fuit. Diurnis laboribus defatigato, fractoque corpori necessariam negabat requiem; aut enim insomnes integras noctes ducebat, aut brevissimo trium

„ hora-

" horarum Spatio non in lectulo cubans, sed " vel considens, vel scamno capiti suppo- " sito dormitabat; ut in ipsa, quam capta- " bat requie, quod pateretur non deesset.

" Dirissimis hisce cruciatibus singularem " abstinentiam adjunxit. Eam quippe vi- " ctus legem sibi constituerat, ut fere sem- " per jejunaret. Enim vero statuta sacri il- " lius Ordinis, diuturnaque jejunia non mo- " do nusquam violavit, ac fregit, sed insu- " per in iis a vespertina refectiuncula sem- " per se abstinuit. Ter praeterea hebdoma- " da quaque, ut jam inde ab adolescentia " consueverat, rigidissimam solo pane, & " aqua inediam sustulit, ex qua eam corpo- " ris cachesiam contraxit, ut sanguinem " mingeret. Reliquis autem diebus panis " exigua tantum parte, & sola pascebatur " pulte; insipida tamen, & quae confratri- " bus eo die, aut pridie superfuisset, eam- " que saepissime cinere etiam aspergebat, " ut magis ingrata foret, & palati gustum " amaricaret. Caeterum extra refectionis tem- " pus adeo constanter omnem cibum, po- " tumque respuit, ut licet aestivo tempore " mendicantis munus exercens siti ureretur, " & ab amicis ad vinum degustandum pro- " vocaretur, nusquam iis blanditus fuerit, " nec biberit unquam.

" Corpore tam diris austeritatibus perfe- " ctam in servitutem redacto, virginitate, " & castitate perquammaxime claruit. Tan- " tae enim virtutis venustatem, qua in rege- " nerationis lavacro donatus fuerat, inte- " gram custodivit, & ne leviter quidem quo- " ad vixit obumbravit. Ferunt enim aut " nunquam, aut rarissime inhonestis cogita- " tionibus, & inordinatis carnis motibus suis- " se impetitum, eosque facile compressisse. " Modestus quippe erat, & verecundus su- " pra quam credi possit. Licet ob mendi- " cantis, & janitoris officium persaepe mu- " lieres alloqui cogeretur; oculos tamen " aut in terram dejectos, aut in Coelum ela- " tos ab ipsarum visu avertebat.

" Tot quum floreret virtutum opibus, & " magno ab omnibus haberetur in pretio, " vilissimam tamen sui opinionem fovit. " Nullius criminis sibi conscius, constan- " ter tamen se sceleſtissimum esse, & pec- " catorem maximum dijudicabat, & asse- " rebat. Manus sibi ab aliis osculari non si- " vit unquam; & quia olim sibi per vias " incedenti furtive tunicae frustulum praeci- " sum fuit vehementer contristatus est. Sin- " gulari studio virtutes, & coelestia, qui- " bus affluebat dona celabat. Humanas nam- " que laudes, populorum plausus, & aesti- " mationem fastidiens contemni, & pro ni- " hilo haberi unice peroptabat. Quare " quum ad prandium olim ab Asculi Cardi- " nali Episcopo; alias a nobili quodam ci- " ve invitatus eo ire compulsus fuerit, ab " utroque convivio non sine maximo hu- " militatis fructu recessit. In priori enim, " ut rudis, & agrestis irrideretur, ovum sub " mensae initio absorbens in barbam, ac men- " tum consulto effudit; in altero vero li- " quidam pultem fuscinula carpens, quasi " vellet nobilium urbanitatem imitari, va- " cuam ori admovebat, quibus illud conse- " quutus est, ut commensales in utraque " mensa ad risum, suique contemptum im- " pulerit.

" Quid autem de ejus patientia dicam, " quae tanta fuit, ut merito patientiae mar- " tyr sit appellandus? Ut enim ea, quae su- " pra commemoravimus a germano illata " praetermittam, dici vix potest quam seve- " re, ne dicam crudeliter a religiosis Prae- " sidibus ob suam ingenti tarditatem mulcta- " tus fuerit. Atqui VIR SANCTUS omnes non " modo contumelias, & jurgia, sed casti- " gationes etiam pene quotidianas tam laeto " animo perferebat, ut hinc eas contemne- " re quidam suspicati magis magisque illum " divexarent. Eos quoque, qui ipsum probe " noverant, ad ejus virtutem amplificandam " non minus severos experiebatur. Quam- " quam non inficior initio vexationis istius " tam vehementer perturbatum fuisse, ut " animo fere prorsus ciciderit. Qua tamen " mentis perturbatione divina voce, quum " ante sacram Synaxim Dei opem lacryma- " bundus imploraret, levatus est. Quapro- " pter ex eo tempore ad quadraginta, &

" am-

„ amplius annos non modo inflictas offensio„ nes, pœnasque bilariter toleravit; ve„ rum etiam sollicite perquisivit; perinde „ ac si maximis ea ratione beneficiis afficeretur. De quibus ut afficientibus gratias „ ageret, eis plaudebat, ac manus etiam, „ pedesque humiliter osculabatur.

„ Eadem mansuetudine, iisdemque gra„ ti animi significationibus erga correligio„ sos, cæterosque omnes sibi injurios usus „ est. Fuerunt enim, qui aut dæmonis im„ pulsu, aut ad periculum de SERAPHINI vir„ tute faciendum in ipsum contumeliosis „ verbis, factisque insævierunt. Sceleстis„ simus homo gravem ei alapam summa „ olim temeritate impegit. Item religio„ sus quidam, ut tentaret eum, postquam „ ad se consulto advocatum veteratoris, „ hypocritæ, & impostoris nota coram ad„ stantibus inussit, barbam apprehendit, „ atque per summum dedecus plures inde „ pilos avulsit, quin tamen utraque injuria „ VIR DEI vel minimum commotus fuerit. „ Tandem religiosus alter (rem certe om„ nium admiratione dignissimam!), qui sin„ gularem SERAPHINI virtutem commendari „ audierat, satana instigante, manum plum„ bea lamina armatus tam gravi ictu nu„ datum ejus caput oppetiit, ut stupidum, & „ a sensibus prorsus alienum effecerit. Vix „ autem sibi redditus est DEI VIR, quum „ percursorem ridenti vultu respiciens San„ ctuli decoravit nomine; & ac si grande „ aliquod beneficium ab eo reportasset, „ bona illi, & benedictionem a Domino de„ precatus fuit.

„ Externis hisce injuriis, quibus ab ho„ minibus perpetuo lacessitus est tum per„ molestæ ægritudines, quas patientissime „ semper tulit, tum diræ satanæ vexatio„ nes, Deo sic disponente, superadditæ „ fuere, ut ejusdem virtus undequaque „ probata perficeretur, & gloriosior eluce„ sceret. Teterrimus enim humani generis „ hostis tantam in SERAPHINO virtutem in„ videns ad eam labefactandam durissimum „ cum ipso certamen iniit, in quo usque „ eo processit, ut assiduis infestationibus „ minas etiam, molestias, diraque verbera „ adjecerit. Modo enim de genu orantem „ pedibus pertrahebat; modo in aerem „ sublatum solo moliebatur allidere; & sæ„ pissime in sublime raptum, atque in ædi„ culam in viridario sitam deportatum di„ rissimis plagis consuevit afficere, ut ab „ orationis studio avocaret. Verum hæc, „ aliaque dæmonis molimina inania prorsus „ fuere. Firmissima enim SERAPHINI pa„ tientia non solum ab iis vinci non potuit; „ quin imo inter molestias, & verbera „ sibi complacens malas dæmonis artes „ despicabatur, eidemque exprobrans in„ trahendo, & incedendo segnitiem, ut va„ lidius pedes pertraheret, diriusque cor„ pus cæderet, provocabat. Atque hinc in„ feroi spiritus SERAPHINI præsentiam adeo „ in posterum reformidarunt, ut ab eo au„ fugerent, eoque adventante ab obsessis ho„ minum corporibus statim discederent.

„ Jam vero supremam perfectionem per „ assiduum virtutum omnium, & patientiæ „ præsertim exercitium consequutus erat SE„ RAPHINUS, quum illam D.O.M. supernis „ carismatum donis cumulatissime ornatam „ hominibus persuadere voluit. Etsi autem „ profunda BEATI VIRI humilitas diligentissi„ me semper cavit, ne panderentur; atta„ men id fieri nequaquam potuit. Prophe„ tiæ enim, & scrutationis cordium dono „ maximopere excelluit, atque ecstases, „ cælestesque raptus habuit plurimos, in „ quorum altero Beatissimam Virginem visi„ biliter conspexisse perhibetur.

„ Ast miracula operandi virtus supra cæ„ tera Spiritus Sancti carismata in ipso emi„ cuit. Simplici enim Crucis signo febribus „ laborantes, hydrope affectos, ulceribus, „ gangrenis, carcinomatibus discruciatos, „ lethali percussos vulnere prodigiose, & de „ repente sanavit. Claudi gressum, cœcis vi„ sum restituit, vinumque corruptum se„ mel, ac iterum in optimum convertit, „ & mirabiliter ad integræ Familiæ utilita„ tem perauxit. Hæc autem quum omnibus „ nota essent, factum est, ut ad illum ægro„ tantium turba conflueret, quo a languo-

,, ribus suis sanarentur. Quare aliquando per
,, Ulmi montem facienti iter tam ingens
,, populi agmen occurrit, ut vix, pallio,
,, & tunica obtruncata, & dissecta, inco-
,, lumis potuerit ex illo emergere. Insuper
,, quum in cœnobio Montis Granarii dege-
,, ret, adeo perausta est infirmorum ad eum
,, affluentium multitudo, ut pluries inte-
,, grum diei spatium in illis benedictione
,, sanandis impenderet. Porro quia tumul-
,, tuosa hæc languentium turba fastidium,
,, ac molestiam concœnobitis afferebat ma-
,, ximam, parum fuit, ut Guardianus, si-
,, cut SERAPHINO minatus erat, obedien-
,, tiæ præcepto datam cælitus miracula pa-
,, trandi potestatem coerceret. Quamvis
,, autem id perfectum non fuerit; atta-
,, men, ut ab importuna populi frequen-
,, tia cœnobium illud liberaretur, in Ascu-
,, li conventum SERAPHINUS missus est.

,, Virum porro tot, tantisque virtutibus
,, insignitum, & supernaturalibus donis tam
,, abunde ditatum non vulgus tantum, sed
,, viri etiam doctrina, pietate, prudentia,
,, ac dignitate præstantes unanimiter sanctum
,, esse asserebant, & conclamabant. Illum
,, cujuscumque sexus, ac conditionis homi-
,, nes, ut in spiritualibus egestatibus consu-
,, lerent, ejusdemque apud Deum preces ob-
,, tinerent, frequenter adibant. Illum ægro-
,, ti omnes vehementer exoptabant, deper-
,, ditam corporis sanitatem ex ejusdem præ-
,, sentia sibi certissime pollicentes. Illi per
,, vias incedenti nonnulli vestes præscinde-
,, re, fere omnes manus, aut pallium in
,, venerationis argumentum, quamvis ipse
,, reluctaretur, devote tamen deosculari
,, consueverunt.

,, Sexagenario major erat, & jamdiu ex
,, aspera vivendi ratione, potissimum vero
,, ex diuturnis jejuniis gravem pectoris mor-
,, bum nactus erat, quo velut peracuto spi-
,, culi mucrone confodiebatur. Sibi in eo
,, perferendo maximopere complacens tan-
,, ta æquanimitate ejusdem molestias, acer-
,, bosque dolores adhuc usque toleraverat,
,, ut nemini eos aperuerit. Invaluit morbus
,, tunc temporis, cœlestique lumine no-
,, vit SERAPHINUS vitæ occasum, quem diu
,, ardentissime concupierat, sibi imminere.
,, Ut Ecclesiæ Sacramentis in eo, quo ver-
,, sabatur vitæ discrimine, opportuno tem-
,, pore instrueretur, instantem sibi mortem
,, consodalibus renunciavit, eos rogans, at-
,, que obsecrans, ut sacrum corporis Chri-
,, sti Viaticum sibi deferrent. Verum quia
,, morbi vis extrinsecus non eruperat, me-
,, dicus, & sodales tanti eum non facie-
,, bant, ut SERAPHINI verbis haberent fi-
,, dem; præsertim quum nec febri correptus
,, esset, nec in lectulo cogeretur decum-
,, bere. Itaque, ut iteratis ejusdem preci-
,, bus fieret satis, postrema adveniente die,
,, 12. scilicet Octobris anni 1604. Euchari-
,, stiæ Viatico illum roborarunt. Satis expli-
,, cari non potest quænam fuerit pietas, qui
,, amoris æstus, qui animi sensus, cordis-
,, que affectus, quibus prope jam moriturus
,, divinum hospitem excepit, & inter ejus-
,, dem amplexus usque ad tertiam post me-
,, ridiem horam perseveravit. Post hæc sa-
,, cro infirmorum Oleo postulat inungi. Re-
,, nuunt sodales rati nondum in vitæ discri-
,, mine ægrotum obversari, quos ille futu-
,, rum admonuit, ut quod præsenti tempo-
,, ris opportunitate negligerent, paullo post
,, festinanter exequi cogerentur. Et sane
,, mox postquam genuflexus in lectulo ad ho-
,, ram ferventissime oravit, oculos in Cœ-
,, lum sustulit, Deumque obsecravit, ut quo-
,, niam loquenti sibi nulla a sodalibus ha-
,, bebatur fides, ipse Dominus loco sui loque-
,, retur. Vix hæc protulerat, quum statim
,, repentino eum deliquio corripi, pallesce-
,, re vultu, rigere membris, cadavericam
,, formam, & imaginem induere, aliaque
,, proximæ mortis feralia signa præferre
,, animadvertentes qui aderant extremæ
,, unctionis Sacramento plusquam propere
,, munierunt. His peractis, VIR DEI placi-
,, dissimo vultu sanctissimam efflavit ani-
,, mam.

,, Verens Guardianus, ne tumultus in
,, cœnobio, & Ecclesia fieret, vetuit cam-
,, panæ sonitu SERAPHINI mortem significa-
,, ri; ratus, quod ita inscio populo funus
,, sine

„ fine strepitu absolveretur. At non ideo, „ quod veritus erat non accidit. Deus enim, „ qui viventis adhuc sanctitatem tot muneribus, & cœlestibus signis ostenderat, ejusdem pretiosam mortem inhonoratam noluit. Illam igitur ex ore infantium, & lactentium, per quos servorum suorum laudes solet perficere, in vulgus manifestavit. Pueri enim quidam cœlesti impulsu permoti per urbem incedentes sanctum virum mortuum fuisse conclamarunt. Vix rumor obtinuit, quum fere tota civitas unacum primatibus ad cœnobium accurrit, sacrumque defuncti cadaver postulat intueri. In Ecclesiam itaque defertur, ubi promeritis laudibus, & præconiis undique personantibus a devota populi turba exceptum fuit. Tum vero universi turmatim ad illud accedere, sacras exuvias deosculari, & amplecti; quidam capitis capillos avellere, quidam barbam præscindere, ungues obtruncare, universi vero vestes certatim discerpere visi sunt; adeout denudatum corpus tertio ac iterum nova tunica operiri necesse fuerit. Imo ni prudentum consilio Ecclesiæ fores fuissent occlusæ, & sacri cadaveris custodia non minus, quam decem ab initio viris fuisset tradita, membratim, & in frustula discerptum, & cæsum certo fuisset a maxima, sed inordinata populi pietate. Hæc enim magis in adstantibus succensa est, & efferbuit, SANCTI VIRI corpus, ac si animatum foret, prodigiosa mollitie, & flexibilitate præditum, necnon suavissimo, cœlestique flagrans odore dignoscentibus. Quum itaque magnus hic fidelium concursus nequaquam decresceret, non potuit nisi post biduum, & quidem ad multam noctem venerabile corpus sepeliri. Tunc enim, confluentium, & adstantium turba aliquantulum imminuta, minusque urgente, lignea in capsa inclusum, quæ publici ærarii sumptibus serico intus fuerat ornata in peculiari tumulo de seniorum urbis imperio compositum tandem fuit.

„ Tumulato cadavere consepulta non fuit „ SERAPHINI memoria, nec populi erga eum veneratio deferbuit. Statim enim quamplures ejusdem imagines impressæ fuere, ac depictæ, quarum altera in magistratus palatio, altera ad ejus sepulcrum appensa fuit. Non Asculani tantum cives, sed exteri quoque tum ex proximis, tum ex dissitis etiam regionibus ad ejus sepulcrum venerabundi, & frequentes accedere visi sunt, vel ut beneficia postularent, vel ut de receptis gratias debitas redderent. Quum vero in dies singulos beneficia, & miracula BEATI VIRI nomine invocato Deus ingeminaret; hinc popularis iste concursus mirifice semper percrebuit. Tot inde votivis tabellis, pretiosis donariis, aliisque grati animi monumentis templi parietes circumornari cœperunt, ut brevi necesse fuerit antiqua auferre, ut novis daretur locus.

„ Itaque quoniam optima de SERAPHINI sanctitate opinio, & fama alte ubique obtinuerat, pati non poterant Asculani religiosi cives SANCTI VIRI sepulcrum sine publico honore esse; quare anno 1610. preces ad Paullum PP. V. miserunt, ut ardens perpetuo lampas ante illud sisteretur, quibus Pontifex benignissime annuit. Tum vero quum Asculanus Antistes informativum Processum super fama sanctitatis, & virtutibus, ac miraculis compilasset, Caussa in Sacrorum Rituum Congregatione die 7. Junii 1625. discussa, secundum tunc temporis disciplinam rescriptum fuit: Posse concedi litteras remissoriales ad effectum inquirendi in specie in prælaudata Caussa. Litteris expeditis, Processus auctoritate Apostolica instructus fuit: attamen necessariis destituta præsidiis, & oneri expensarum ferendo impar siluit Caussa hæc usque ad annum 1704., quo tempore aperti fuerunt Processus jamdiu absoluti.

„ Prodierant interim decreta novissima, a Ven. Innocentio PP. XI. confirmata, in quibus vetitum erat quamlibet hujus generis Caussam ante Urbani VIII. decreta initam prosequi posse, ni prius signata fo-

„ ret Commiſſio reaſſumptionis; id quod in „ hac Cauſſa ſub Clemente XI. anno 1712. „ obtentum fuit. Probato ſubinde cultu in „ vim Pontificii indulti BEATO VIRO exhibi- „ to, & caſu excepto a decretis Urbani, „ tandem Benedictus XIII. anno 1726. par- „ ticulari Cardinalium Sacris Ritibus præpo- „ ſitorum Congregationi virtutum BEATI VI- „ RI examen demandavit.

„ Dum hæc geruntur, facultas ab eodem „ Pontifice menſe Auguſti ejuſdem anni da- „ ta eſt ſacrum SERAPHINI cadaver a veteri „ ſacello ad novum recens constructum, „ eidemque dicatum publice transferendi. „ Dein vero, anno ſcilicet 1729. idem Pon- „ tifex benigne etiam indulſit, ut ab univer- „ ſo Ordine Minorum S. Franciſci, & ab „ utroque Clero tum civitatis, & Diœceſis „ Aſculanæ, tum oppidi Montis Granarii „ Officium de communi Confeſſorum non „ Pontificum ſub ritu duplici quotannis re- „ citaretur, & Miſſa in BEATI VIRI hono- „ rem celebraretur die 12. Octobris, quæ „ mortis ejuſdem dies erat anniverſaria.

„ Vita functo Benedicto XIII. Clemens „ Papa XII. ejuſdem ſucceſſor B. SERAPHI- „ NI virtutes, quarum examen particulari „ Cardinalium conſeſſui commiſſum fuerat, „ in ordinaria Sacrorum Rituum Congrega- „ tione diſcutiendas voluit, quæ, quum pro- „ bationibus directis, ſeu teſtibus de viſu „ innixerentur, tandem die 19. Maii 1733. „ approbatæ fuerunt.

„ Abſoluto poſt hæc Apoſtolico Proceſſu „ ſuper miraculis poſt indultam SERAPHINI „ venerationem a Deo patratis, probata „ prius ejuſdem Proceſſus validitate, illiſ- „ que diſcuſſis in Generalibus Comitiis habi- „ tis coram SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO „ CLEMENTE PP. XIII., cui Deus ſolle- „ mnem BEATI SERAPHINI Canonizationem „ reſervaverat, duo hæc idem PONTIFEX ap- „ probavit in tertio genere. Primum nem- „ pe inſtantaneæ ſanationis Januarii Ranal- „ li a peſſimo ulceroſo tumore ſub ſiniſtram „ axillam; alterum perfectæ ſanationis „ Ugonis Antonii Carletti hominis valde „ ſenis a paralyſi manus ſiniſtræ.

„ His expletis, quum nulla adeſſet diffi- „ cultas, quominus BEATO VIRO cœleſtes in „ terris honores decernerentur, & tuto illi „ decerni poſſe univerſi Patres aſſererent, „ idem SUMMUS PONTIFEX Sancti Spiritus tum „ propriis, tum aliorum precibus implora- „ to lumine, die 12. Octobris anni 1766. „ ſollemnem jamdiu a fidelibus cunctis præ- „ ſtolatam B. SERAPHINI Canonizationem „ maximo omnium populorum plauſu, ac „ ſpirituali lætitia decrevit. Unum, quod „ ſupereſt, nempe decreti hujus executio, „ illud eſt, quod Catholici omnes, maxime „ vero Aſculani cives, Montis Granarii in- „ colæ, totiuſque Provinciæ Picenæ habita- „ tores unacum univerſa Minorum S. Fran- „ ciſci Capuccinorum Familia enixe, & im- „ patienter expectant, ardentiſſimo deſide- „ rio deſiderant, & urgentiſſimis precibus „ ab Apoſtolica Sede poſtulant, & depre- „ cantur.

COMPENDIUM.

Vitæ, virtutum, & miraculorum, necnon actorum in Cauſſa Canonizationis B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL Fundatricis Ordinis Viſitationis Sanctæ Mariæ: ex Secretaria Congregationis Sacrorum Rituum.

„ Divione, quæ urbs eſt princeps in Bur- „ gundiæ Ducatu, ex nobiliſſimis in „ ea Provincia, totaque Gallia parentibus „ Benigno Fremiot, & Margarita Berbeſia „ edita in lucem fuit decimo Kalendas Fe- „ bruarias anni 1572. JOANNA FRANCISCA, „ cujus vitam compendio complectimur. „ Aquis abluta luſtralibus, ſanctaque a „ primis annis inſtituta educatione clariſſi- „ ma ab eo tempore præbuit argumenta, „ fuiſſe prælectam a Domino, ab eoque „ præventam in benedictionibus dulcedinis, „ & lenitatis. In ea nihil irarum, nihil per- „ vicaciæ, nihil aſperitatis, ſed quæ paren- „ tibus docilem, & ad Deum perpetuo con- „ verſam ſignificarent. Religionis Catholi-

„ cæ

„ cæ ſtudio ab ipſa infantia adeo exarſit, ut „ & pie martyribus invideret, & hæreticos, „ quorum tum erat in Gallia maxima multitudo, non modo erroris argueret, at„ que perfidiæ, ſed plane convinceret. Con„ tigit aliquando, quum annum ætatis quin„ tum nondum excederet, ut caſu audiret „ hæreticum de veritate Corporis Chriſti in „ Sacramento Euchariſtiæ juxta Calvini ſen„ tentiam cum patre de religione Catholica „ optime merito diſputantem, atque impia „ proferentem. Contineri puella non potuit, „ quin acta eo ſpiritu, qui linguas infan„ tium facit eſſe diſertas, & propter inimi„ cos ſuos perficit laudem ex ore lactentium, „ ad eum converſa diceret: mentitus ne „ igitur eſt ſumma veritas Chriſtus, quum „ carnem ſuam verum cibum eſſe, ſuumque „ ſanguinem verum potum claris, nec fal„ lacibus verbis edocuit? Attonitus, & ex„ tra ſe pene raptus ſpiritum ad hæc verba „ continuit hæreticus: quumque eum æque „ puderet, & cum tam parvula virgine de „ fidei dogmate decertare, & veritatem, „ ea docente, fateri, ad eam placandam, „ deliniendamque bellaria quædam protulit; „ ſed ab iis abhorrens virgo tenellula ea non „ manibus, ſed ſerico, quod ante pectus „ gerebat, excepit: inde in ignem confeſtim „ projecit dicens, hæreticos eodem modo „ in inferis comburendos, qui fidem iis mi„ nime haberent, quæ Chriſtus dixit. Ocu„ lis poſtea converſis ad tabulam, in qua „ Sancti Apoſtoli Petrus, & Paulus depicti „ conſpiciebantur: ſi Regi, inquit, men„ dacii notam inureretis, pater vos meus „ morte multaret (Senatui is præerat Di„ vionenſi): cum vobis impudentiſſime „ agentibus mendaciorum reus appareat „ Chriſtus Dominus, duo hi Apoſtolici Se„ natus Principes æterno vos igne damna„ bunt.

„ Tam præclara in excolenda virtute, „ tuendaque religione principia de inſueto „ aliquo divinæ gratiæ portento in Joanna „ Francisca pro futuris temporibus conje„ cturam faciebant minime dubiam: quum „ adultior facta duo ſubiit innocentiæ amit„ tendæ, & fortaſſe religionis labefactan„ dæ pericula. Patre annuente poſt obitum „ genitricis domi eam ſuæ tenebat ſoror na„ tu major viro jam pridem nupta inprimis „ nobili, ac diviti, non tam ut eam edu„ caret, & erudiret, quam quia piis, & „ ſuaviſſimis ejuſdem moribus delectabatur. „ Erat in ea domo mulier ſane vaferrima ex „ iis, quæ ſub ſpecie honeſtatis, & probi„ tatis occultant vitia vitæ turpiſſimæ. Hæc „ primo in gratiam Joannæ ſeſe callide „ inſinuare, ejuſque benevolentiam ſibi con„ ciliare, poſtea amorem ſeculi paulatim „ infundere, mundique illecebras, & volu„ ptates artificioſe inſtillare: inde pietatem „ imminuere: demum nihil reliquum facere „ quod videretur poſſe conferre ad virginem „ depravandam, eamque innocentia, vitæ„ que candore ſpoliandam. Reſtitit ſemper „ tamen conſtantiſſime fortis virgo: implo„ ratoque de Cœlo Deiparæ patrocinio, „ quam, genitrice defuncta, ſibi in matrem „ elegerat nunquam interituram, conatus „ omnes mulieris impudentiſſimæ eluſit, in„ nocentia ſervata, relatoque inſigni de in„ fernali hoſte triumpho.

„ Magnum hoc beneficium per Deiparam „ a Deo Joannæ collatum aliud excepit „ non minus grande, & peculiare. Matri„ monio eam ſibi copulare deſiderabat juve„ nis eques fortunæ naturæque dotibus cu„ mulatiſſimus, ſi hæreſim Calvinianam ex„ cipias, qua ejus animus, ſecreto tamen, „ erat infectus. Has nuptias, quandoqui„ dem honeſtiſſimæ videbantur, probabant „ quammaxime & ſororius & ſoror. Ita„ que ut aſſenſum extorquerent a Joanna „ Francisca, omnem operam adhibue„ runt, eamque fortaſſe non perdidiſſent, „ niſi impia hominis religio manifeſtata di„ vinitus patuiſſet. Quum enim illa de mo„ re in omnibus, tum vero præcipue in re „ tanti momenti ad Deum precibus confu„ giſſet, Deipara in advocatam adhibita, „ divino illuſtrata lumine intimas hominis „ latebras penetravit, animumque erroribus „ Calvinianis imbutum, quos celare cautiſ„ ſime ſatagebat, ne nuptiis cum virgine „ reli-

„ religionis Catholicæ studiosissima contrahendis essent impedimento. Re patefacta, propositum connubium ita perhorruit, ut de eo cogitare non posset, quin periculi, in quo versata fuerat, magnitudine exterrita totis artubus contremisceret. Tum sorori sororioque, cæterisque, qui aderant, omnibus contestando denunciavit, carcere se perpetuo macerari, mortemque millies subire malle, quam cum eo conjungi, qui hostis esset Ecclesiæ. Hinc domum, in qua jam bis innocentiæ, religionique ita timuisset, habere fastidio, paternam desiderare, Deumque precibus exorare, ut a patre revocaretur, quod insperato, & contra omnem expectationem obtinuit.

„ Patri vero sic se probavit diligentem officii, frugi, prudentem, navam, modestam, comem, facilem, ejus voluntati obsequentem, divino cultui servientem, domesticorum curam habentem, ut summam ex ejus consortio, & contubernio ille caperet voluptatem. Nullæ in ejus victu singulares deliciæ, nulla mollities in moribus, nulla in vestitu luxuria; sed eximia in Deum, atque Deiparam pietas, magnus Cœlitum cultus, summum precandi studium, amor in pauperes singularis. Hisce virtutibus omnium oculos, animosque in se ita convertit, ut a plurimis Galliæ primoribus, & nobilissimis in sponsam honestissimis conditionibus expeteretur. Pater autem, etsi eam a se ægre dimitteret, ne tamen magis suo, quam filiæ bono, commodoque consulere videretur, eum potissimum censuit seligendum, quem & antiquitas generis, & familiæ opulentia, & corporis, animique spectatæ dotes maxime commendabant. Fuit is Christophorus Rabutinius dominus de Chantal honoris gratia a regio cubiculo. Ad castitatem servandam libentiori animo ferebatur JOANNA FRANCISCA; paruit tamen, & voluntatem patris pro suo in eum obsequio suæ credidit præferendam.

„ In novo vitæ genere non solum comites semper habuit virtutes pristinas, sed majori luce fulgentes, & ex aliarum accessione spectabiliores. Fortem illam mulierem æmulata, quam Spiritus Sanctus tot laudibus cumulavit, sese illi conformem fieri sic semper studuit, ut vulgare minime fuerit, sed procul, & de ultimis finibus pretium ejus. In rebus domesticis diligenter administrandis, in familiaribus prudentissime dirigendis, in prole pie religioseque educanda, in viro ad pietatis officia perducendo, in pauperibus magnis largitionibus sublevandis, in ægris blande invisendis, & consolandis, in subditis sibi populis adjuvandis, in Marthæ munere cum Magdalenæ contemplationibus conjungendo laudem meruit immortalem. Nemo illam otiosam vidit, nemo cessantem, nemo fallaci gratiæ, vanæque pulchritudini servientem, nemo cumulandis opibus inhiantem, nemo voluptatibus indulgentem, nemo famulis superbe, & crudeliter imperantem, sed unice Deo, sibi, familiæ suæ, suorumque utilitati, & saluti vacantem. Itaque viro per uxorem sanctam sanctificato, prole ad pietatem, & religionem exercita, cæteris in timore Domini caute ambulantibus, regnabat in ea domo pax magna, tranquillitas summa, felicitas rara.

„ Hactenus prospera. Quoniam vero accepti erant Deo piissimi conjuges, necesse fuit, ut non levis probaret utrumque tentatio: eaque virtus, quæ in secundis sic enituerat, multo major elucesceret in adversis. Invitatus ad venationem Christophorus a consanguineo morem libenter eidem gessit; sed inter venandum, dum ille feras ardenter nimis insequitur, ignita balista repente, & imprudenter explosa, Christophorum pro fera sumptum gravissimo vulnere in coxendice sauciat. Quo ille accepto domum delatus, quum nihil remediis adhibitis profecisset, post aliquot dies interiit, datis tamen æternæ salutis suæ argumentis, quæ plerumque non fallunt. Nam tantum abfuit, ut malediceret interfectori, ut eidem statim osculum pacis sinceræ præbuerit: mortem ex Dei „ volun-

„ voluntate profectam libenter admiserit: „ Sacramenta Ecclesiæ non minus studiose „ petierit, quam sumpserit religiose: Deo „ supremo omnium patri filios obtulerit, & „ commendaverit: & conjugem consolatus „ auctor ei primus fuerit, ut loco sui Christum Dominum uberiori longe fœnore sponsum acciperet, adversus quem nullum esset „ mortis imperium. Tantum ille Joanna „ Francisca uxore duce in virtute profecerat.

„ Viri casum dolentissime quidem, sed „ religioso christianoque animo sui victrix „ tulit Joanna Francisca. Humi prostrata „ divina judicia humillime venerata sponsum & semetipsam in holocaustum divinæ „ obtulit voluntati. Secum postea reputans, „ quid eo casu a se Deus vellet, quid portenderet, quid admoneret, irradiata Divini Spiritus lumine plane intellexit, sibi „ conjugalia vincula a Deo fuisse disrupta, „ ut ei hostiam laudis sacrificaret: totam se „ illi dederet: amoremque, quem hactenus inter sponsum, ipsumque diviserat, „ in eo uno diligendo multo utilius, & felicius occuparet. Nihil cunctata, paratum „ cor suum, paratum esse, respondit: juberet quid vellet fieri: jussa statim esse „ facturam. Tum ante pulvinar Beatissimæ „ Virginis voto se perpetuæ castitatis adstringens unum posthac ejus filium Dominum Jesum Christum sponsum sibi futurum proposuit, ejusque honorem unice „ curaturam. Quod & verbis expressit, & „ opere ad ultimum vitæ spiritum præstitit. Ad interfectorem quod attinet, insurgentes intimos humanitatis motus, & „ voces tanta illico virtute compressit, „ ut amoris, & benevolentiæ argumenta „ illi dederit singularia, nedum quidquid ille peccasset, donatum eidem voluerit. Inter quæ illud, teste Salesio æquissimo virtutum æstimatore, admirandum „ prorsus, heroicumque, quod voluerit ejus „ filium non multis post diebus de sacro baptismi lavacro suscipere.

„ Ut vero hostiam laudis a se Deo semel „ oblatam præstaret numeris omnibus absolutam, multo quam antea diuturnius, tetrius, cruentius sibi bellum indixit. Ornamenta omnia, copiam omnem rerum „ pulcherrimarum, quibus uti aliquando necesse fuit, quum viro serviret, partim „ augendo splendori templorum, partim in „ inopum levandis angustiis addixit. Rejecta „ maxima ex parte in socerum rerum domesticarum cura, & administratione amplissimi patrimonii, tenuissimo victitans cibo, vulgari vestitu incedens, somno utens „ brevissimo, corpus ciliciis, & jejuniis affligens, noctes diesque integros partim precibus, partim contemplationi, partim sacrorum librorum lectioni, partim consolandis „ infirmis in nosocomiis vacabat, illud a Deo „ præcipue postulans, ut, quoniam sibi propositum erat, arduum perfectionis iter arripere, virum ipse tribueret juxta cor suum, „ qui viam nosceret, & in ea percurrenda „ dux esset, & comes. Humilitati vero, „ patientiæ, mansuetudini sic incubuit, ut „ & vilibus ministeriis exerceretur, & contumeliis nullis, nullis calumniis a mendaci, superba, & impudentissima quadam „ famula contra ipsam infandum in modum „ adbibitis ad iram, ad vindictam, ad odium „ provocari potuerit; imo vero omni eam „ amore, & humanitate complexa injurias „ ejusdem maximas beneficiis semper maximis compensaverit.

„ Dum vero intimam unice quærit unionem cum Deo filia, contra de ea novis „ nuptiis conjungenda cum viro præclarissimo cogitat pater. Sed id Joannæ vix renunciatur, illa confidenter, atque animose appellat patrem, cui cæterum obsequium semper præstiterat singulare; castitatem magnæ Virgini a se devotam manifestat, significatque, integrum sibi non „ esse, alteri sponso dare fidem in terris, „ quæ Mariæ Virginis Filium jam pridem „ sponsum haberet in Cælis. Æqui bonique „ filiæ consilium propositumque pater fecit. „ Quoniam tamen Joanna animadverterat, „ se adhuc appeti a mundo, a mundo adhuc diligi, etsi ipsa neque mundum appeteret, neque diligeret, hinc ut ejus „ amo-

„ amorem a se totum averteret, consilium „ suscepit novum, plenumque fiduciæ. Candente ferro nudum pectus Jesu nomine obsignat eo consilio, ut posito tanquam signaculo super cor suum, & pectus eo nomine splendidissimo, illud obiiciens terrenarum deliciarum irritamentis cum Paulo exclamare posset & ipsa, & admonere, neminem debere sibi esse molestum, quum stigmata Domini Jesu in corpore, multoque magis in corde suo portaret.

„ Illud unum ei deerat, quod tot ardentissimis votis a Deo petierat, peculiaris scilicet dux, qui spiritu Domini plenus eam de Dei voluntate certiorem faceret, & veræ perfectionis semitam edoceret; eamque tandem votorum suorum compotem fecit Deus. Vix quadam die eam magnus Salesius vidit: vix ea Salesium, quum illa divinitus admonita intellexit, hunc cum esse, quem magistrum, custodem, ducem, comitem sibi Deus determinaverat: hic eadem perfusus luce cognovit, illam eam esse, qua alumna, & socia uteretur in eo fundando, atque amplificando sacrarum virginum Ordine, qui tantæ futurus esset Ecclesiæ utilitati, ornamentoque. Hinc quæ jam tam bene currebat, tanti postea ductoris, hortatoris, moderatoris illuminata, instructa, inflammata doctrinis, exemplis, præceptis sic exultavit ut gigas ad currendam viam, ut nihil postea fuerit tam arduum, quod illa precibus, vigiliis, laboribus, virtute non superaverit: nihil tam sublime, quod non fuerit assecuta: nihil tam limites humanæ naturæ superexcedens, quod non obtinuerit, non perfecerit. Et vero quantum processerit in scientia Dei, quantum in gratia creverit, quantum virtute profecerit, habemus ab ipsomet Francisco Salesio spirituum probatione longe clarissimo luculentissimum testimonium. Etenim pronunciare non dubitavit, eo sanctitatis, & virtutis processisse JOANNAM, ut pro ratione gratiarum, quibus a Deo fuit locupletata, nemini unquam liceret altius assurgere. Neque vero fieri aliter aut potuit, aut debuit, quum ipso consentiente Salesio præ cæteris carismatibus arduum sane, ac perdifficile illud votum emiserit, annis singulis instauraverit, Dominoque in conspectu omnis populi ejus reddiderit integre, semper ea faciendi, quæ perfectiora, ipsique gratiora, & acceptiora fore cognosceret.

„ Hæc igitur quum a moderatore suo Salesio intellexisset, electam se a Deo laborum suorum sociam, & comitem: seque illam esse, cui ex Dei voluntate in excitando, confirmandoque Ordine Visitationis curæ gravissimæ suscipiendæ, laboresque exantlandi committerentur, confessa quidem fuit infirmitatem suam; sed in eo sperans, in quo confortante omnia possumus, accingens fortitudine lumbos suos humeros oneri submittere non dubitavit: antequam vero Annecium veniret prima Ordinis fundamenta jactura, quot superandæ difficultates, quot dissipanda impedimenta, quot ineunda certamina! Rationes domesticæ multæ, graves, implexæ transigendæ, & componendæ: universæ cognationis obstrepentis tumultus sedandus, & temperandus: nobilium irridentium, & subsannantium voces contemnendæ: dulcissimi parentis voluntas adversa emollienda, & convincenda: fratris Bituricarum Antistitis dissentiens animus in suas partes pertrahendus. Sed mulier fortis, quo vehementius oppugnatur, quo majora experitur impedimenta, quo pluribus quatitur machinis, eo majori virtute resistit: omnia sustinet: omnia superat: nihil in rem suam non agit: pugnat, vincit, triumphat.

„ Nihil tamen fuit, in quo superando major sibi vis fuerit inferenda, quam in squalore, luctuque filii dulcissimi contemnendis. Quum ille precibus gemitibusque, quibus domus tota personabat, matrem a suscepto consilio removere minime potuisset: & constitutum adesset tempus, quo matri egrediendum erat domo Annecium profecturæ, nesciens quid amplius ageret, quove alio se verteret, id „ tan-

„ tandem consilii cœpit, ut ad januæ vestibulum, qua illa erat transitura, quam late illud patebat, prono corpore sese jacentem prosterneret. In spem scilicet erectus fuerat, fore ut mater optima, filiique amantissima nunquam esset suis illum pedibus proculcatura; sed in extrema illa miserabilis filii afflictatione a suscepto consilio recessura. Verum ad loco movendam mulierem fortem hostiam laudis quocumque sui dispendio in se ipsa immolare dispositam nihil potis fuit. Itaque filii dilectissimi corpore incredibili animi magnitudine nihili facto, transilitoque Anneciùm recta contendit in ea erumpens identidem Davidis verba: *Anima nostra erepta est de laqueo venantium; laqueus contritus est, & nos liberati sumus*.

„ Quanta animi voluptate, quanto gaudio, cœlesti plane perfusus illam Salesius exceperit: quas ambo votis adjunctis Deo egerint gratias, nemo verbis exprimere se satis posse confidat. Et quoniam tarda nescit molimina Sancti Spiritus gratia, nihil fuit illis antiquius, quam ut spirituali ædificio, quod meditati fuerant, construendo, manum statim admoverent, omnemque operam collocarent. Utriusque igitur communicata virtute undequaque perfectum crescebat divinum opus in dies: quum, qui exadverso stat semper satan, infremuit, nec prætermisit per homines improbos ad illud evertendum consuetis uti machinationibus. Sed qui consilia dissipat gentium, vanasque facit hominum cogita tiones, ex alto non defuit: quodque cœperat opus bonum, diabolica omni humanaque iniquitate prostrata, perfecit. Brevi itaque factum est, ut Ordo Visitationis, Salesio plantante, JOANNA rigante, Deo incrementum dante, in arborem proceram cito eresceret, quæ ramos latissime expanderet, & uberrimos produceret fructus honoris, & honestatis, dignos plane, quos in saporem suavitatis Deo offerret Sancta Mater Ecclesia. Neque enim aut obstrepentium adversariorum livor, aut quæ suscipere eo- acta frequenter fuit, itinerum longitudo, aut tenere quas debuit, viarum asperitas, aut quæ per Sabaudiam, & Galliam grassabatur teterrima lues, aut lurida quælibet rerum facies JOANNAM exanimare, & retardare potuerunt, ne de firmando, amplificandoque Ordine cogitaret, ne ageret, ne omnes vires intenderet. Quatuor supra octoginta cœnobia lectissimarum virginum in regionibus, nationibusque diversis excitavit: eaque pene omnia sic invisit, instituitque, ut sanctissimis legibus communiverit, unam eamdemque in omnibus vivendi normam, unam mentem, unum sensum induxerit, sapientiæ suæ copia, & ubertate locupletaverit, lampadesque in cunctis reliquerit non solum oleo plenas, sed accensas, clarissimaque luce radiantes. Alia præterea diversorum Ordinum asceteria ex Episcoporum, quibus suberant, auctoritate ad pristinam severiorem regulam revocavit: multis tranquillitatem, concordiamque restituit: omnibus parentis amantissimæ loco fuit. Nec his solum finibus circumscribi potuit JOANNÆ studium. Quibus non potuit præsentia corporis, præsentiam animi præstitit singularem. Ejusdem epistolarum volumen, aliaque scripta sacrarum præcipue virginum manibus teruntur, terenturque, quoad usque Religio, & sacra claustra vigebunt, quibus absens multis virginum millibus sic præsto fuit, ut aliis securitatem pararet, aliis animum adderet, aliis facilem ad religiosam vitam aditum aperiret, aliis faces subderet, quibus ad currendam perfectionis semitam inflammarentur.

„ Rebus interea ex voto suo fauste feliciterque fluentibus exultabat in Domino JOANNA FRANCISCA; non ita tamen ut ad comprobandam, augendamque ejus virtutem amarissima identidem illi pocula idem Dominus non propinaret, patrem, sororium, generos duos, nurum, unicum filium, omnemque pene gentem suam morte sublatam vidit. Sed vulnus, quod eo tempore, atque eo rerum statu paratissi-

 mum

„ mum quemque animum dejecisset, acerbitas mortis fuit, quæ Salesium eripuit: „ ex cujus sapientia tamquam non dicam „ consiliarii, & administri, sed auctoris, „ atque parentis suum ducebat spiritum Jo„ANNÆ commendatus Ordo Visitationis. Sen„sit illa quidem tanti vulneris acerbitatem, „ sensit Ordinis luctuosissimam calamitatem. „ Tantum tamen abfuit, ut animum despon„deret, ut in Domino spem suam collocans „ illum potius erexerit ad ardua quælibet pro„sequenda, & perficienda. Et vero in iis „ peragendis eo ubique venit celebritatis, „ & famæ, ut decretæ eidem fuerint ex dis„sitis regionibus perhonorificæ legationes: „ viri ex ordinibus clarissimis doctrina, & „ rerum humanarum, divinarumque scien„tia spectatissimi eam consulendam censue„rint: amplissima Ecclesiarum Galliæ, „ Aquitaniæ, Lotaringiæ, Sabaudiæ, Ita„liæ lumina sibi verterint gloriæ, vel ejus „ disciplinæ se tradere, vel in ancipiti re„rum discrimine ab ejus ore, consiliisque „ pendere: Reges, virique principes se, „ suos filios, suasque ditiones ejus precibus „ commendaverint: clarissimum denique il„lud Ecclesiæ ornamentum, & decus Vin„centius a Paulo omnem, quam apud suos „ vivendi rationem induxerat, omnes, quas „ alumnis suis proposuerat, leges JOANNÆ „ FRANCISCÆ castigandas, moderandasque „ commiserit, & alumnos ipsos jusserit il„lius quasi parentis mandata tenere, & fa„cere.

„ Sed illud tempus advenerat, quo de „ Sponsi cœlestis manu coronam gloriæ in „ Cœlis acciperet, quæ pro ejus honore tan„tum laboris impenderat hic in terris. Ita„que Parisiis rediens, quo Episcopi Geben„nensis jussu se contulerat votis Annæ Au„striacæ Galliarum Reginæ obsecutura, quum „ Molinum venisset in Borboniensi Ducatu, „ in morbum incidit, ex quo cognoscens se „ morituram, statim in occursum cœlestis „ Sponsi se præparavit Ecclesiæ Sacramentis „ rite, religioseque susceptis. Tum ad Or„dinem universum dedit epistolam, in qua „ tamquam in supremis tabulis Salesii, sum„que spiritum exprimens, sorores singulas „ graviter adhortata ad instituti leges ada„mussim implendas, ad mores Salesii aucto„ritate inductos perpetuo servandos, ad pa„cem, atque concordiam nexu indissolubili „ custodiendam earum precibus se commen„dabat. Absentibus postea, præsentibus, „ futuris etiam sororibus cœlestia bona a „ Domino, alumnis ipsis suis instantibus de„precata, actus ingeminans fidei, spei, & „ ardentissimæ caritatis inter pias filiarum „ suarum lacrymas in amplexus Sponsi cœ„lestis hilaris convolavit Idibus Decembris „ anni 1641. Maximo populorum concursu „ justis exequialibus persolutis, corpus An„necium deductum est, tumuloque man„datum in templo primi Monasterii ejus„dem urbis tanta celebritate, atque „ frequentia, quanta eam decebat, quæ in„ter sanctas referenda ab omnibus judica„batur. Qua in Cælo excepta fuerit gloria „ mulier fortis, pluribus sanctimonia con„spicuis a Deo manifestatum fuit. Inter quos „ Sanctus Vincentius a Paulo, quum luce de „ Cœlo in ipsum delapsa globum splendidum „ conspexisset elevatum in aera cum altero ma„jori & splendidiori globo se conjungentem, „ utrumque postea simul unitum cum altero „ superiori longe maximo, & splendidissimo „ se commiscentem, intellexit divinitus, in „ primo globo JOANNAM FRANCISCAM, in se„cundo Sanctum Franciscum Salesium, in „ tertio Deum, a quo uterque absorptus est, „ designari.

„ Etsi vero sanctimoniæ fama JOANNÆ „ FRANCISCÆ per ora omnium volitaret, „ errore tamen hominum factum est, ut de „ ea Sanctarum fastis adscribenda ante an„num 1715. non ageretur. Invaluerat enim „ falsa quædam opinio, Urbani VIII. Pont. „ Max. decreto vetitum fuisse, ne ante quin„quagesimum ab obitu servorum Dei de „ tribuendis iisdem divinis honoribus agi „ quidquam posset. Eo igitur anno instituta „ primum sunt de virtutibus ejus examina „ Episcopali auctoritate: anno postea 1719. „ Apostolica. Quibus rite confectis, ad Ur„bem delatis, approbatisque, habitæ de iis „ sunt

„ sunt in tribus Congregationibus consuetæ „ quæstiones. In iis, quum præter testium „ & clarissimorum Scriptorum, qui eodem „ tempore vixerant, amplissima testimonia, „ ratio habita fuisset maxima Sanctorum „ Francisci Salesii, & Vincentii a Paulo, qui „ de heroicis JOANNÆ virtutibus tam ma- „ gnifice senserant, scripserantque, anno „ tandem 1743. die 31. mensis Martii per „ san. mem. Benedictum XIV. P. M. decre- „ tum editum est, declaratumque, heroi- „ cas vere fuisse JOANNÆ virtutes. Quia ta- „ men tamdiu dilata fuerant virtutum ipsa- „ rum examina, ut nullus reperiri potuerit „ testis, qui eas observatione propria con- „ firmaret, statutum pariter fuit, ut inter „ BEATAS minime recenseretur, nisi prius „ quatuor approbata fuissent Apostolica „ auctoritate post obitum patrata miracula.

„ Judicio igitur de virtutibus absoluto, „ agi de miraculis cœptum est: habitisque de „ more quæstionibus, quatuor infallibile Be- „ nedicti XIV. judicium meruerunt die 21. „ Augusti anni 1751. Hæc nos ex ejusdem „ Summi Pontificis ore narrabimus. Pri- „ mum in sacra virgine Gabriella Angelica „ Morel patratum est in Monasterio Visitatio- „ nis Aballonensi Diœcesis Augustodunensis. „ Habuit infelix virgo a nativitate ad deci- „ mum quintum ætatis annum coxendicem, „ femur, tibiam, pedemque in dextera cor- „ poris parte sinistris semipalmo breviora; „ hinc toto corpore in dexteram partem in- „ flexo, ita deformiter claudicabat, ut ne- „ que posset in genua procumbere, nisi pul- „ vinar, aut aliud quidpiam genu dextero „ subjiceretur, neque progredi, nisi calceo „ dextero calcaneus altior esset assutus, qui „ sic talum attolleret, ut apices digitorum „ incumbere possent terræ. His addebatur, „ quod dextera tibia erat altera siccior, & „ nutritioni, calorique minus obnoxia. Hæc „ vitia quum essent per se non minus defor- „ mia, quam maxime incommoda, tum mul- „ to magis, quod miseræ virgini erant im- „ pedimento, ne in Ordine Visitationis, ut „ habebat in votis, reciperetur. Erecto igi- „ tur in JOANNAM FRANCISCAM animo no- „ vendialem in ejus honorem supplicationem „ instituit. Mirum! Singulis diebus protra- „ ctis aliquantulum membris, vitium sic im- „ minuitur, ut genuflectere quarto die po- „ tuerit utroque genu æqualitate donato, li- „ bratoque corpore super utroque. Nono „ demum, & ultimo supplicationis die tibiam „ experitur ac pedem dexterum longitudine, „ robore, crassitie, calore, sensu tibiæ, pe- „ dique sinistro omnino conformem, & pa- „ rem omni & quacumque claudicationis de- „ formitate remota.

„ Secunda sanatio ea est Elisabethæ Dro- „ nier de la Perouse monialis professæ ejus- „ dem Ordinis Visitationis in oppido de „ Saint Amour Diœcesis Lugdunensis. Ab „ octavo ætatis anno exilis puella non uno „ est conflictata morbo, sed fere oppressa „ malorum acervo. Alvi fluxus, dolores sto- „ machi, rheumatismus, assidua febris, tus- „ sis violenta infirmam primum debilitarunt: „ adultam vero, & religiosis votis obstri- „ ctam febris acerbior vexare cœpit, & vo- „ mitus adeo frequens, ut non solum cibum, „ & potum, sed vivum ejecerit quandoque „ sanguinem, & una sinistri lateris costula vi- „ sa sit elevari. Postquam diu varia adhibi- „ ta fuere remedia pro medicorum ingenio, „ ab his tandem relicta in lecto ad tres men- „ ses semimortua decubuit tanto virium dis- „ pendio, ut non solum supina, immobilis, „ ac insomnis jaceret, sed ægram vox ipsa „ penitus defecerit. Morti tamen proxima „ SERVAM DEI JOANNAM DE CHANTAL invo- „ cat, & ad novem dies supplicationem in- „ stituit: in quorum ultimo post sacram Com- „ munionem eliminata in instanti tot malo- „ rum congerie, restitutis confirmatisque vi- „ ribus, sana e lecto prosilit, vestes induit, „ privatim ac publice benefactrici suæ gra- „ tias agit, communi accumbit mensæ, ac „ munus quodcumque religionis, etsi gra- „ ve, & difficile constanti valetudine exer- „ cet.

„ Tertia sanatio fuit ea Claræ de Rubeis „ puellæ Romanæ. Viva adhuc matre, quæ „ phtisi consumpta interiit, filia, quæ diu, „ noctuque in illius erat contubernio, id ge-

„ nus morbi contraxit. Ægram angebant lenta, & continua febris, dolores capitis, nausea stomachi, tardi anhelitus, difficultas decumbendi supra dexterum latus, tussis assidua, ac permolesta, qua excreti erant sputi flavi, & purulenti vivo identidem sanguine immixti, ac vomicæ putres, quibus puella suffocari posse videbatur. Auctam in diem tabem confirmabant vox deperdita, perennis ac gelidus expressus sudor, totius corporis macies, dejectæ fractæque adeo vires, ut Parochus, qui illam omnibus munierat Ecclesiæ Sacramentis, non solum crederet brevi morituram, sed mortuam aliquando putaverit, nisi ori candelam accensam admovisset. Interim puella novem mensibus omni medicorum ope destituta, ac proximo efferenda funere VENERABILEM SERVAM DEI invocat, proposita sibi novem, ut assolet, dierum supplicatione. A tertio, vel quarto ad nonum diem omnis vis morbi depellitur: cessat febris, tussis, sudor, vigiliæ, purulentæ excretiones: redditur ori color, stomacho cibus, corpori universo adeo vires restaurantur, ut domo egressa in omnium conspectum sanata prodierit.

„ Quarta contigit Eugeniæ Trochon moniali professæ prædicti Ordinis Visitationis in civitate Salmuriensi Diœcesis Andegavensis. Tertio ab expleta pubertate anno ægrotavit levi quotidiana febri, & tussi convulsiva; confirmata mox ætate laboravit diro asthmate, intercepta adeo respirandi difficultate, ut adigi ad mortem videretur, nisi creberrima venæ sectio, pluries etiam uno die facta, per octo fere annos opem languenti attulisset. In irritum cessere adhibita remedia, sed præcipue vomitiones emetico medicamine excitatæ, ob quas in deterius lapsa est valetudo. Pravus quippe humor sinistram corporis partem infedit, indeque gravis orta paralysis, quæ pluribus mensibus perseverans tandem brachio, ac cruri omnem motum ademit, multum etiam imminuto eorumdem membrorum sensu. Quadragenos, ut minimum in hoc pessimo statu monialis exegit dies, nullo adhibito medicæ artis præsidio: tantaque erat nervorum solutio, ut moniales de uno ad alterum illam efferentes locum, alligato funiculo pendentem tibiam attraherent. In gravi adeo ærumna monialis constituta, VENERABILIS SERVÆ DEI per novem dies præsidium invocat. Ultima labente die, sana in instanti assorgit, graditur, genuflectit, & quæcumque vitæ munia diu intermissa exequitur.

„ Quatuor hisce miraculis quintum idem Summus Pontifex Benedictus adjunxit: cui quum hoc unum deesset, quo minus inter vera miracula recenseretur, quod inquisitum in illud non fuisset auctoritate Apostolica, sed unius Aurelianensis Episcopi, in cujus Diœcesi patratum fuerat, hunc illi defectum sustulit Summus Pontifex, & quidquid ab eo Episcopo factum fuerat, ratum haberi jussit, perinde ac si intercessisset Apostolicæ Sedis auctoritas. Facti autem species a juratis testibus repræsentata, & eorum unanimi judicio pro miraculo habita, eodem narrante Summo Pontifice Benedicto, talis est. Susanna Biensait monialis professa Ordinis Visitationis Beatissimæ Virginis Mariæ ad triennium laboraverat tumore scirrhoso in parte dextera circa jecur, extrinsecus tanta mole compacto, ut pugni magnitudinem excederet, nonoque ante sanationem mense, quum in sinistrum quoque latus progredi cœpisset, acerbissimus doloris sensus a leni etiam contactu excitatus ægram maxime exagitabat. Accesserunt capitis dolores, noctes insomnes, nausea cibi, frequens vomitus, viscerumque cruciatus. Cumulum auxit malorum confirmata paralysis, ob quam crura, amisso prorsus sensu, ac motu tanto rigebant frigore, ut fomenta aquæ ebullientis illis admota torpedinem non minuerent, nec ullum sensum excitarent: crus præterea dexterum atrophia laborans siccum erat, & aridum, nec aliam intuenti speciem exhibebat, quam ossis sola cute contecti. Sævientibus in diem morbis, abstinuit ægra per duos menses a quocumque

„ reme-

„ remedio; sed invocato SERVÆ DEI præsidio, oblatisque eidem novem dierum precibus, ultima labente die, integræ valetudini fuit in instanti miraculose restituta. Abscessit enim capitis dolor, viscerumque cruciatus, soluta fuit crurum paralysis, & crus, quod atrophia laborabat, carnosius momento temporis effectum est: recuperatisque momento temporis viribus, ægra illico ea omnia adimplevit, quæ cæteræ moniales, quæ nullo morbo laboraverant, aut laborabant, juxta suum institutum, & modum vivendi peragebant.

„ Itaque quum virtutibus, miraculisque auctoritate Apostolica confirmatis, nullum superesset dubium, teste ipso Summo Pontifice, quin tuto Beatarum fastis JOANNA FRANCISCA adscribi posset, Benedictus idem XIV. P. M. dato die 13. Novembris anni 1751. diplomate, JOANNAM ipsam FRANCISCAM inter Beatas imposterum colendam decrevit, & Officium, & Missam in ejus honorem quotannis celebrari permisit: quod Ecclesiæ Divionensi, in qua nata fuerat, Molinensi, in qua spiritum Deo reddiderat, Annecienst, in qua prima jecerat Ordinis fundamenta, humatæque fuerant ejus exuviæ, universoque Ordini Visitationis, in quo tam præclara ediderat exempla virtutum, concessum voluit.

„ Hisce peractis, quum novis in dies signis eam Dominus illustraret, pro augendo, & decernendo eidem Sanctarum cultu institutæ novæ quæstiones sunt, & ad examen ea vocata miracula, quæ patrata recentissime ferebantur. Iis igitur omnibus rite confectis, quæ bisce Caussis fieri voluerunt Summi Pontifices, duo inter plura Reverendissimorum Patrum, & Eminentissimorum Cardinalium Sac. Rituum Congregationis suffragia meruerunt.

„ Primi facti species, qualis narratur a testibus, sequens est. Soror Maria Droz virgo sanctimonialis in Monasterio Pontis Aurelii Bisuntinæ Diœcesis Ordinis Sancti Bernardi, sortita tenuem, ac gracilem ab ipsa nativitate texturam corporis, inanibus illibatæ cæteroquin conscientiæ timoribus, sive ut vocant, scrupulis, agitata sic fuit, ut corrupto paulatim sanguine frequenter cœperit ægrotare. Anno itaque ætatis suæ trigesimo non obscura dedit phtisis vel introductæ, vel ultimo imminentis indicia, corpore macilentiori, languidis viribus, colore turpi, sputis frequentibus, atque viscosis, crebrisque febribus, quibus biennio sic laboravit, ut sæpe decumbere, & in valetudinarium secedere cogeretur. Anno tandem ætatis suæ trigesimo tertio phtisis in ægra virgine tam claris notis se declaravit, ut nemini non innotuerit. Sed quum aperta quidem, nondum tamen crederetur confirmata, & in ultimo statu, periti non omnem deposuerunt spem, fore ut per opportuna remedia convalescere tandem posset. Sed quantum eos fefellerit eorum opinio, exitus declaravit. Quum enim omnia vocata ad usum forent medicamenta, quæ necessaria, & opportuna reputabantur trium annorum spatio, tantum tamen absuit, ut morbi vis tantillum cederet, ut majores in dies acquireret vires, fieretque robustior; donec ad ultimum phtisis gradum infelix virgo devenerit. Quum igitur ulceratos, corruptosque cognosceretur habere pulmones, febri etiam continua, dolore, & angustia pectoris, respirandi difficultate, tussi arida, & sicca, nocturnis, diurnisque vigiliis, sudoribus, ut inquiunt, liquefactivis, extrema virium debilitate, corporis lassitudine, & macie summa premeretur: nec modo fœtorem intolerabilem ex ore emitteret, sed sputa etiam sanguinolenta cum pure mixta, eam esse medici judicarunt extra statum valetudinis recuperandæ. Itaque ab omnibus medicaminibus tamquam inutilibus, imo perniciosis cessatum est: in eoque statu Domini se voluntati conformans mortem septem mensibus expectavit.

„ Quum autem morti proxima & crederetur, & esset, accidit, ut Antistita quadam die consolandæ ejus gratia ægram

„ de

" de more invisens illi præciperet, ut quam " a natura obtinere non poterat, a Deo " peteret sanitatem meritis B.JOANNÆ FREMIOT DE CHANTAL, quam apud Deum " ipsum potentem crebra, quæ prædicabantur, miracula testabantur. Orandi etiam " præscripsit & locum & modum: novendiales scilicet breves preces in choro ante BEATÆ MATRIS imaginem recitandas. Paruit " ægra virgo spe ducta tanta, tantaque fide " animata, ut, etsi inchoatis jam novendialibus precibus in deterius se cognosceret " ruere morbo invalescente, seque esse morti quam proximam, in spem tamen contra spem crederet, sanitatem sibi, B.JOANNA intercedente, restituendam. Neque " vero eam fefellit sua spes, sua fides. Factum enim est, ut, dum peractis novendialibus precibus a choro discederet in valetudinarium reditura, illico momento temporis liberam se omni morbo, morbique molestiis experiretur, pristinisque " integris viribus restitutam. Nulla enim " ab eo instanti amplius febris, nulla tussis, nulla angustia pectoris, nullus anhelitus, nulli sudores, nullæ vigiliæ, nullum " sputum sanguinolentum, & putridum, " nulla macies, sed vividus color, sed vires validæ, sed perfecta, constans, & integra valetudo.

" Secundum miraculum ita contigit. " Quum paupercula quædam virgo nomine Florida, sive, ut dicunt Galli, Fleuries Coing febri correpta in nosocomium " Lugdunense se contulisset, ut curaretur, " medicorum jussu secandam obtulit venam " in inferiori parte dexteri brachii inexperto cuidam juveni, qui illic morabatur, " ut artem alieno, ut fit, periculo disceret. Ictu lanceola dato, dolorem adeo acutum Florida statim sensit, ut exclamaverit se læsam cum brachii maximo detrimento, quod eventu postea probatum " est. Errori nihilominus primo secundum " multo pejorem addidit juvenis inexpertissimus, ac pene dixerim irrationalis. " Quum enim ex vulnere sanguis non flueret, ad eum excitandum, provocandumque acum ferream non parvæ molis profunde in factum foramen immisit: ut scilicet, eo dilatato, sanguis libere exiret. " Non solum vero finem suum non assecutus " fuit, sanguine non emergente, sed factum " est, ut vel fracto, vel quam maxime læso nervo bicipite, sicuti creditum fuit, " aut alio quopiam, statim brachium sic intumuerit, ut lineæ fasciæ, quibus ligatum, & obseratum fuerat vulnus, disrumperentur. Simul autem sic rigidum evasit, ut nec complicari, nec moveri " ullo pacto potuerit. Ad tumorem tollendum, superandamque rigiditatem multa " in miseræ virginis brachio a peritis inflicta, & aperta sunt vulnera, quibus revera factum est, ut paulatim evanesceret " tumor, cederetque tanta illa brachii rigiditas. At vero, vitata Charibdi in Scyllam offensum est. Qua enim proportione tumor decrescebat, inferior brachii " pars accedebat ad superiorem, eodemque modo manus ad brachium, digiti ad " palmam, donec tumore omni sublato, " geminæ brachii partes inferior, atque " superior quasi unitæ remanserint: os pugni, contracta versus brachium violenter " manu, elevaretur: digiti vero contra " palmam arctissime converterentur, adeo ut " necesse fuerit, ut inter ipsos, & palmam " ponerentur impedimenta, ne ea ab unguibus penetraretur.

" Huic contractioni solvendæ adhibita fuerunt omnia, quæ adhibenda præscribit ars " medica. Frustra tamen. Ea enim sic contumax fuit, & pertinax, ut industriam " omnem eluserit, & partes contractæ, " complicatæque a peritis omnibus fuerint " conclamatæ. Quinimo interclusis viis, " per quas ad eas partes est aditus nutrimento, ita omnis deperditus fuit motus, " & sensus, ut eæ confricatæ, percussæ, penetratæ nullum doloris, nullum indicium " vitæ præberent. Hinc factum est, ut sensu, motuque deperditis, nutritione cessante, pars brachii inferior, in qua facta fuerat venæ sectio, una cum manu, " ac digitis induere visa sit atrophiam.

" Ita

" Ita scilicet evasit exilis, arida, sicca, " exanguis, ut ligno potius, quam brachio " similis videretur.

" In hoc misero, deplorandoque statu miserrimam vitam quinquennio traxit infelix " virgo, & peritorum judicio ad mortem " usque traxisset, nisi rebus desperatissimis " opem a BEATA JOANNA imploravisset. " Quum enim audisset ejusdem BEATÆ sepulcrum Anneeii miseris, ægrisque tutum, " certumque esse perfugium, & ex omnibus " mundi partibus infirmos cujuscumque generis eo confluere, ut ejus beneficentiam " opemque experirentur eventu fausto atque " felici, in eamdem & ipsa erecta fuit spem, " fore ut a suo morbo BEATÆ JOANNÆ " FRANCISCÆ meritis liberaretur, si ejus sepulcrum adiret, seque eidem precibus " commendaret. Magno igitur, confidentique animo iter ingressa Annecium venit; sed eum impetrare minime potuisset, ut ad BEATÆ tumulum accedere posset, ad patriam voti impos redire coacta " fuit. Fide tamen non eecidit fortis virgo. " Hinc elapso biennio Annecium rediit: " quum impetrasset post factam peccatorum " exomologesin, eibumque Eucharisticum " religiose sumptum, ut BEATÆ tumulus sibi, velis deductis, ostenderetur, & tangeretur, ejusdem opem magna fide brevibus, sed fervidis precibus imploravit. " Ægrum postea brachium, ut potuit, tumulo admovit. Mirum! Brachium, manus, " digiti momento temporis extenduntur: " motum, sensumque recuperant; imo colorem, carnem, & vires stupentibus omnibus, Deumque, qui mirabilis est in Sanctis suis, magna voce laudantibus. Neque vero repentina sanitas brachii aut brevis fuit, aut imperfecta, sed constans, " sed diuturna, sed integra, quum nulla " imposterum contractio brachium affecerit, sed semper eodem modo fuerit operosum, quo alterum brachium, ferendisque magnis ponderibus, & laboribus " peragendis æque aptum atque sufficiens.

" Hæc duo miracula CLEMENS XIII. P. " O. M. post accepta Reverendissimorum " Patrum, & Eminentissimorum Cardinalium Sacror. Rituum Congregationis faventia suffragia, & opem cum suis, tum aliorum precibus a Patre luminum imploratam, judicio suo infallibili confirmavit die " 9. Martii anni 1766. Hinc quum Patres " Reverendissimi, & Eminentissimi Sacror. " Rituum Congregationis Cardinales tuto " Sanctarum honores BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ tribui posse censuissent, idem " SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER post effusas iterum ad Deum plurimas preces, " eorum sententiam divina, qua pollet, " auctoritate approbavit die Octobris 12. " ejusdem anni. Quum igitur nihil reliquum sit, quam ut eo evehatur mulier " hæc fortis, quo evehendam prædixit Sanctus Franciscus Salesius, ut id tandem " fiat, Christiani totius populi votis, Catholicorum Regum, & Principum assiduis postulationibus, Venerabilium Ecclesiæ Pastorum supplicationibus suas humillimas preces universus Ordo Visitationis adjungit.

SExto Kalendas Maii, Dominica enim dies erat, dum PONTIFEX Hostiam expiationis in privato sacello Æterno Patri magna animi pietate offerebat, duo Pontificii cursores lanea violacea veste induti ad Palatii fores convenere, ibique usque dum Sacrum esset expletum stetere: tum in aulam introducti PONTIFICEM ad intimum revertentem cubiculum consueta salutarunt formula: *Sanitas, & vita longa* PATER SANCTE, *cras eritne Consistorium?* Eique *erit* respondenti felicitatem *ad multos annos* apprecantes, ædes Eminentissimorum Cardinalium recta petierunt: ad illos enim aditus semper ubique cursoribus patet, neque cuiquam ulla de caussa licet eisdem illum intercludere, ne Consistorium solitis denuncient verbis: *Sanitas, & gaudium Eminentissime, & Reverendissime Domine: cras erit Consistorium*; hoc omnibus Eminentissimis Dominis officio præstito, ut universis innotesceret civibus in crastinum Consistorium habendum, ad Curiæ Innocentianæ valvas tabellam apposuerunt, in qua hujusmodi signata erant verba: *Cras erit Consistorium.* Po-

Postridie ejus diei cum clarum mane esset Eminentissimi Cardinales frequentes ad Quirinalem, Consistorialem aulam ingressuri, venere: in hac enim jam erant omnia disposita ad Consistorium celebrandum: aderat sub umbella duobus gradibus eminens sedes Pontificia, cui ad latera scamna duorum Diaconorum Cardinalium ad ornatum tantum erant apposita: congruo deinde interposito intervallo viridi super strato sedilia Eminentissimorum Patrum variis depicta coloribus erant ordinata, quæ tetrogamum ita efformabant, ut vacuum ante PONTIFICIS solium relinquerent locum, per quem advenientibus ingrediendi esset potestas, qui locus familiarium turba dimissa scamno statim fuit obseratus.

Cum bene multi Eminentissimi Patres in Consistorium venissent, atque ea esset hora, qua Congregatio Sanctissimæ Inquisitionis solet coram PONTIFICE statis diebus haberi, ex proprio cubiculo BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER falda magna, ac stola rubri coloris opere phrygio exornata indutus, ac camelaucio coopertus in Consistorium prodiit: interim nonnulli ex iis, qui aderant, PONTIFICEM alloquuturi, ad ejus sedem nudo capite accedunt, cique ad aures reverenter verba faciunt, quod tunc temporis, præter Emos Patres nemini licet. Dum ii sermonibus hisce erant intenti, custos Consistorii cæremoniarum monente Magistro, elata, ac sonora voce *extra omnes* clamavit: illico populus, qui fensim in aulam fuerat ingressus foras prosiluit, & Secretarius, aliique ministri, qui intus remanserant sine colloquiis imposito, per posticum exiere.

Tunc ad dexteram PONTIFICIS considentibus Cardinalibus Episcopis, post quos Presbyteris locus erat constitutus, ac ad lævam Diaconis, SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER primum omnium in Episcopum Zamorensem Veteris Castellæ, Antonium Torge, & Galbani Ecclesiæ Cæsaraugustanæ Decanum proposuit; & declaravit Episcopum Chiappensem in Americanis regionibus Michaelem de Zilieza, & Velasco tunc Adrumeti titularem Episcopum; deinde Eminentissimus Dominus Cardinalis Alexander Albani exposuit Reverendum Dominum Bedam Angehrn Monachum Sangallensem Ordinis S. Benedicti in Abbatem Monasterii S. Gallinullius Diœcesis a Monacis ejusdem Monasterii canonice fuisse electum, quam electionem a PONTIFICE confirmari flagitavit instantius.

Hisce negociis absolutis, BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER, antequam Eminentissimus Cardinalis Feroni Sacrorum Rituum Congregationi Præfectus de laudibus BEATORUM, quorum Canonizatio expostulabatur, sermonem institueret, ad Eminentissimos Patres orationem convertens ita docte, graviter, & eleganter est fatus.

VENERABILES FRATRES: Increbrescentibus in dies Ecclesiæ calamitatibus & ærumnis levavimus [1] ad Deum animam nostram, & in eo fidentes, qui de [2] tantis periculis nos eripuit & eruit; in quem speramus quoniam & adhuc eripiet; ad pascendum dominicum gregem eo intentiores curas nostras adiicimus, quo graviores in nos tribulationes videntur ingruere: neque enim in tantis molestiis ad nostrum animum major pervenire unquam poterit consolatio, quam si fidelem populum misericors Deus per Apostolicum ministerium nostrum deducat [3] in semitam mandatorum suorum, eumque ambulare faciat in via [4] immaculata. Ad commonstrandas autem fidelibus vias Domini, eosque segregandos ab iis, qui abeunt [5] in consilio impiorum nihil existimamus accomodatius, quam sanctorum virorum exempla proponere, qui accepto [6] Jesu Christo Domino, in

1 Psal.24.1. 2 II.Corinth.1.10. 3 Psal.118.35. 4 Psal.100.6. 5 Psal.1.1. 6 Coloss.2.6.7.8.

in ipso ambularunt radicati, & superædificati in ipso, & confirmati in fide; nec passi sunt decipi per philosophiam, ut ait Apostolus, & inanem fallaciam secundum traditionem hominum, secundum elementa mundi, & non secundum Christum. Et quoniam exempla quo sunt recentiora, ita esse solent efficaciora, animum & studia nostra convertimus ad promovendas Caussas Canonizationis Beatorum Joannis Cantii, Josephi Calasanctii, Josephi a Cupertino, Hieronymi Æmiliani, Seraphini ab Asculo, et Joannæ Franciscæ Fremiot de Chantal, ut eorum virtutes, & præclara merita in excelso sanctuarii loco posita luceant coram hominibus, & universæ Ecclesiæ præsidio æque sint, & fidelibus incitamento ad Jesu Christi cultum firmiter retinendum, ejusque strentie sectanda vestigia. Itaque de eorum rebus gestis, & de miraculis, quibus clarificata est, quæ in illis abundavit, Jesu Christi gratia, Prædecessorum nostrorum more expetimus ad Nos in præsenti Consistorio referri. .

Ut Pontifex loquendi finem fecit, Cardinalis Feroni in pedes erectus in obsequii ac reverentiæ argumentum Pontificem versus caput inclinavit; deinde iterum assidens, seque bireto cooperiens de Beato Joanne Cantio paucis, sed pereleganter ac venuste orationem habuit, in qua virtutes omnes, quæ Ecclesiæ ministris decent, complexus est, ostenditque Joannem, veluti lucidissimum sydus supra cæteros sic præfulgentem: spe in Deo, cui adhærere bonum est, immobiliter innixum: caritate adversus Deum, ac proximum quammaxima flagrantem.

Harum virtutum argumenta clara, conspicua, & indubia fuere efficacissimæ, quas ad Deum diurno nocturnoque tempore preces fundebat: iter longissimum, ac permolestum, quod in Palæstinam pedibus habuit, ut loca illa, quæ Christus Dominus, dum mortales inter versabatur, incoluit, veneraretur: frequentes ac difficiles peregrinationes, quas temporibus calamitosissimis prædonum latronumque insidias minime expavescens Romam instituit, ut ad Apostolorum limina se prosterneret, sicque Apostolorum Principis trophea in Vaticano, & Doctoris gentium via Ostiensi præsens, devotusque concelebraret: assidua diligensque cura, quam adhibuit, ut populum sibi commissum, Parochum enim gessit, a vitiis revocaret, & viam mandatorum Dei percurrendam edoceret: incredibilis illius scientia, ac sapientia singularis, qua suos auditores contra furentes impiorum hæreses, & schismata ita firmavit excitavitque, ut nemo unus esset qui errores quoslibet ac schismata cane pejus, & angue non exhorresceret.

Hisce, aliisque multis heroicis Joannis facinoribus per summa capita indigitatis, conclusit Eminentissimus Dominus in Beato Joanne illustre habere exemplum ad imitandum simplices Presbyteros, si eximiam illius erga Deum pietatem, & in res sacras religionem sectarentur: Parochos si eamdem, quam Joannes vigilantiam præseferant ac prudentiam, ne populus a justitiæ, sanctitatisque semita deflectat: Doctores, qui in universitatibus & academiis scientiis, liberalibusque disciplinis tradendis dant operam, si dum auditores scientias docent, eosdem imbuant præceptis, institutisque Sanctorum.

Hinc miracula, quæ Deus ad augendam gloriam Servi sui ediderat, graphice eruditeque ita descripsit, ut Eminentissimi Patres mirabilia Dei considerantes in stuporem admirationemque raperentur: seriem tandem

ac judicii ordinem in Caussa servatum clare, & dilucide exposuit, sicque finem sermoni fecit.

Tunc Beatissimus Dominus Noster orationem reassumens sententias Eminentissimorum Cardinalium in hæc verba exquisivit.

In Beato Joanne Cantio, qui, ut audistis, Venerabiles Fratres, mortificationem [1] Jesu circumferens in corpore suo, ipse se exhibuit hostiam viventem [2], sanctam Deo placentem, qui laboravit [3] in verbo & doctrina, absolutum perspicere potuistis egregii Sacerdotis exemplum. Placetne igitur vobis, ut quem heroicis virtutibus præfulgentem, Omnipotens Deus miraculorum etiam gloria fecit illustrem, ad illius sollemnem Canonizationem more Prædecessorum nostrorum rite procedamus?

Illico Domini Cardinales unus post alium assurgentes per verbum *placet* sensum aperuerunt suum.

Vix postremus Diaconorum Cardinalium consederat, cum Eminentissimus Feroni de Beato Josepho Calasancio sermonem exordiens illius sanctitatem mirum in modum comprobavit. Ostendit namque Josephum, cum ab ineunte ætate Deum timuerit, ad sublime illud perfectionis fastigium maturioribus annis pervenisse, ad quod nostris hisce diebus paucis datum est ascendere. Et sane nil unquam teneris illis annis puerile gessit, nil quod non grave, non prudentissimum, non sanctum foret: vel si aliqua, quæ infantili ætati convenirent unquam patravit, hæc ad evidentiam usque ostendebant acerrimum vitiorum diabolique inimicum Josephum semper ubique futurum.

Multa in hanc rem produxit certissima argumenta; sed illud præclarissimum. Ex oppido Peraltæ magna ingenuorum puerorum accita caterva in proximum agrum exiit, ut diabolum, quem belluam immanem, Deoque inimicam a majoribus acceperat, trucidaret: cum igitur umbram quamdam diram ac fœdissimam arbori insidentem, ita puerili ejus simplicitati obsecundante Deo, conspexisset, concitato gradu arborem ascendit, ut illam pugione confoderet; quod puerile facinus indicium certum indubiumque fuit illius summi, ac perfecti odii, quo vir effectus in peccata erat insurrecturus.

Quæ Josephus edidit heroica, ac admiranda gesta ut primum excessit e pueris, noluit Eminentissimus Dominus attingere ne nimium in longum protraheretur oratio, sed ad præclara illa, quæ Sacerdotali charactere condecoratus factitavit, sermonem convertens summos, ac pene incredibiles ejus labores in Lobetana, Ilerdensi, ac Urgellensi. Diœcesibus vicaria potestate regendis, Monachisque Montis serrati ad primævum perfectionis institutum reducendis exantlatos exposuit: cætera autem, quæ in Hispaniis ardua profecto ac difficillima fortiter aggressus, feliciter explevit, recensere Eminentissimus Dominus omisit, ut nobiliora, quæ Romæ Josephus edidit virtutum exempla per summa saltem capita indigitaret.

Hinc primum præclaram illius Religionem, qua impellente, licet undique negociis implicatus, distentus, & impeditus ad septem principes Urbis Basilicas Martyrum memorias veneraturus quotidie accedebat, debitis concelebravit encomiis: singularem inde illius prudentiam in duorum amplissimorum Columnensium Cardinalium tractandis terminandisque negociis commendavit: caritatem tandem eximiam mirum in modum exposuit: describsit enim virum venerandum, doctrina celebrem, nobilitate conspicuum ac illustrem in edocendis pueris, qui prima erudimenta addiscebant, assiduam operam dantem: descripsit non modica auri pondera profundentem in conducendis magistris, qui

[1] II. Corinth. 4. 10. [2] Rom. 12. 1. [3] I. Timoth. 5. 17.

qui eosdem litteris bonisque moribus imbuerent pueros, in emendis libris omnibusque, quæ ad humaniores tradendas disciplinas pauperrimis pueris necessaria erant comparandis: descripsit inter hæc in oratione assiduum, aliisque pietatis operibus, ac caritatis continuo vacantem, nihilque eorum prætermisit, quæ in Reipublicæ, & Ecclesiæ commodum JOSEPHUS est operatus.

Neque hic stetit Eminentissimus Dominus, verum ad heroicam patientiam viri considerandam orationem convertens, calamitates, injurias, contumeliasque omnes a perditis sceleftisque hominibus erga præclarum virum illatas proposuit, quas cum forti invictoque animo semper sustinuerit, jure meritoque patientiæ ac fortitudinis heroem illum affirmavit. Heroem enim JOSEPHUM dixit lictores inter & satellites, veluti gravissimi criminis reum ad Sanctissimæ Inquisitionis Tribunal claro mane per frequentissimas Urbis vias perductum, nec verbum in propriæ innocentiæ comprobationem proferentem: heroem eumdem dixit hilari vultu, inconcussoque pectore nuncium eversionis religiosæ Familiæ, quam tot laboribus, vigiliis, & curis Domino progenuerat excipientem.

His, aliisque plurimis brevi comprehensis sermone conclusit de BEATI VIRI sanctitate amplius dubium cuique esse non debere: clarissima ad hæc adjecit testimonia miraculorum, quæ Deus, ut JOSEPHI sanctitas clarius evinceretur, omnipotenti dextera patraverat: neque indigitare omisit omnia, quæ in Caussa acta fuerant, & agitata, ut cuilibet Eminentissimorum Patrum innotesceret justo legitimoque judicio CALASANCTII virtutes fuisse comprobatas.

Hæc cum claritate summa, ac perspicuitate sermonis Cardinalis Feroni dixisset, SUMMUS PONTIFEX sic Eminentissimos Patres est alloquutus.

VENERABILES FRATRES: BEATI JOSEPHI CALASANCTII virtutes plane heroicas fuisse oportuit: neque enim sine firmissima fide, magnaque spe futurorum bonorum, & flagrantissima in Deum, & proximum caritate tam multas, tamque graves injurias, contumelias, & probra, tantasque calamitates tam fortiter sustinere potuisset. Hominem sibi carum Deus ostendit illustribus miraculorum signis, & prophetiæ dono, ad cujus Canonizationem placetne vobis, ut juxta Apostolicæ Sedis institutum sollemni ritu deveniamus.

Interroganti PONTIFICI Domini Cardinales per verbum *placet* responsum dedere.

Ad JOSEPHI DE CUPERTINO perpendendas virtutes transitum faciens Eminentissimus Feroni in eo totus fuit, ut immensam, vel, si ita dicere fas est, incredibilem illius adversus Deum caritatem comprobaret, quæ tanta ac excellens fuit, ut ipsius vim nequaquam continere JOSEPHUS valens, eadem incensus, & commotus contra omnes naturæ leges per aerem quamsæpissime, & modo ita singulari ac inaudito volitaret, ut hominum memoriæ unquam fuerit consignatum nullos Dei Servos tam frequentes, tamque admirabiles ecstases aut raptus habuisse. Hoc tamen quod ita raro in aliis Dei Servis accidit, ut si quando auditum sit, inter inusitata prodigia ac portenta numeretur, frequentissime adeo JOSEPHO nostro evenit, ut ipsarum ecstasum, ac raptuum copia viros quoslibet gravissimos prudentissimosque in admirationem stuporemque excitaret.

Et quis non esset quammaxime, ac supra modum miratus, si JOSEPHUM ligneam Crucem enormis ponderis ac magnitudinis ferentem ad fastigium montis evolantem conspexisset? Quis non stupuisset si JOSEPHUM ex altissima egredientem fenestra altare, ubi Divinum Eucharisticum servabatur Sacramentum recta per aereas vias petentem, ac ad eamdem fenestram vidisset redeuntem? Quis tenerrimos pietatis, & religionis motus non

esset expertus, si dum Sacrum JOSEPHUS peragebat, eumdem e solo in ulnas plurimas elatum animadvertisset?

Quarum ecstasum testes in medium Eminentissimus Dominus produxit gravissimos lectissimosque viros scientia ac integritate morum spectabiles & illustres, non e Conventualium Familia modo, verum e quolibet amplissimo ordine allectos, inter quos enumerare minime prætermisit ipsum Urbanum VIII. Pontificem O. M.: admissus namque JOSEPHUS in illius Pontificis conspectum vix in genua provolutus parat se, ut ejusdem pedes deosculaœtur, majestatem Christi Vicarii admirans tanto caritatis æstu continuo corripitur, ut supra Pontificis sedem, ad rei novitatem Urbano, aulicisque stupentibus prosilierit.

Ex hisce admirandis ecstasibus pro sua sapientia Eminentissimus Dominus clarissime ostendit cæteras theologales, quas vocant, virtutes profundas in JOSEPHO defixas habuisse radices, neque ex ecstasibus tantum, verum etiam plurimis aliis argumentis id comprobavit, atque evicit.

Non omisit præterea cæteras illius describere, & exornare virtutes, prudentiam nempe, justitiam, fortitudinem, ac temperantiam, humilitatem, obedientiam, paupertatem cum angelica castitate, atque puritate conjunctas. Addidit ad hæc Deum O. M. plurimis portentis ac prodigiis editis voluisse mortalibus testatum fore quam grata, quam accepta eximia JOSEPHI virtus sibi fuerit; quamobrem, cum omnia rite recteque in hujus Caussæ judicio essent expleta, affirmavit nemini dubium esse debere, quin JOSEPHUS A CUPERTINO dignissimus foret qui Canonizationis honore condecoraretur.

Tunc BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER ita ad Eminentissimos Patres sermonem direxit.

AUdistis, VENERABILES FRATRES, institutum vitæ BEATI JOSEPHI A CUPERTINO fuisse corde fixum habere in Cælis, quo suos affectus omnes transtulerat, ut vere usurpare potuisset illud Apostoli [1]: nostra autem conversatio in Cælis est. Ex assidua & profundissima cælestium rerum contemplatione mirabiles ac frequentes audistis ecstaticos motus, quibus in aera sublimis placidissime tollebatur. Ad sollemnem itidem Canonizationem hujus BEATI VIRI tum heroicis virtutibus, tum miraculis, quibus ejus sanctitatem Deus comprobavit, maxime insignis, & in omni vitæ suæ cursu admirandi, placetne vobis, ut juxta consuetum Apostolicæ Sedis morem deveniamus?

Et Eminentissimi Cardinales omnes ad unum usque consueta formula *placet* sensum aperuerunt suum.

Iterum Eminentissimus Cardinalis Feroni interruptum instituens sermonem de BEATO HIERONYMO ÆMILIANO, Venetæ gentis gloria & præclarum ornamentum, non absimili elegantia ac orationis venustate verba fecit; ejusque in eo omnis versata est oratio, ut heroem sanctitatis præcipue ex summa caritate, quia in hac una virtute tota lex consistit, HIERONYMUM evinceret.

Et re quidem vera, ut in teterrima turri compedibus catenisque onustum HIERONYMUS se vidit detentum, cogitatione primævum vitæ institutum revolvens, cum liberius vivendi sese usum fuisse licentia cognovisset, adolescentiæ vitia, virtutum splendore dissipare constituit. Hinc vix e turri liberum divinitus evasit, quæ sæculi erant abiiciens, novum induit hominem in justitia, & sanctitate veritatis, cogitationes ad inopem & pauperem sublevandum convertit, & orphano, cui non erat adjutor caritativas manus extendit.

Gra-

1 *Philippen.* 3. 20.

Gravissimum bellum, ac diuturnum, quo bello Italia fere universa pressa divexataque fuit, Venetorum Respublica sustinuit, ex quo quidquid calamitatis erat postmodum est experta: agros maximos & feracissimos lascivientes hostium milites sunt depopulati: lætas segetes, vineas, res omnes rusticas, sane bene cultas & fructuosas, incenderunt, agricolasque fugarunt: hinc primum summa annonæ caritas, gravis inde adeo oborta est pestilentia, ut miserum in modum cujuscumque ordinis cives, sed præcipue in pauperes, quippe qui macie ac inedia fere erant confecti, fuerit debaccata: ingens proinde puerorum multitudo omni destituta auxilio per vicos ac plateas languescebat, nec qui solatium & levamen afflictis miserisque præstaret, inveniebatur.

Horum miseriis, ac ærumnis HIERONYMUS commotus cœpit, quos poterat, in unum colligere pueros, eos per pietatis semitam dirigere, bonisque præceptis imbuere. Enumeravit hic loci Eminentissimus Dominus labores omnes, quos in hoc arduo aggrediendo negocio HIERONYMUS viriliter suscepit, difficultates omnes, quas superare debuit, descripsit: heroicam insuper illius fidem commendavit, spem summam debitis concelebravit encomiis: quis enim summis illam laudibus non cumulasset, si Deus ipse singulari prodigio illam probare firmareque non est dedignatus? Accidit, ut pueri, quorum curam HIERONYMUS gerebat, nil cibi, nil obsonii, præter paucas panis reliquias in prandium die quadam haberent, quæ satis non erant ad eorum famem levandam, eas tamen in singulos HIERONYMUS dividens pueros, illos ita refecit, atque recreavit, ut multum etiam panis superfuerit, qui in rei mirandæ monumentum religiosissime per ejus discipulos ac spirituales filios fuit servatus.

Præterea Eminentissimus Dominus HIERONYMI liberalitatem, qua ditissimum omne patrimonium in alendis orphanis consumpsit, prædicare non destitit: humilitatem etiam VIRI dixit profundam; etenim patritius vir gloria militari satis celebris & illustris, nobilitate majorum conspicuus non recusavit stipem ostiatim quærere, ut orphanorum miserias levaret: tantumque humilitatis ac paupertatis studium ostendit, ut ingentem auri vim sibi a Francisco Maria Sfortia Mediolanensi Duce oblatam recusaverit atque respuerit.

Jure igitur, meritoque Beatus dici poterat HIERONYMUS, beatus enim est vir ille, qui post aurum non abiit, neque speravit in pecuniis, & thesauris. Neque his limitibus tantum caritas HIERONYMI stetit, verum maximas quasque res semper animo revolvens, multum operis, ac laboris contulit, ut perditissimas mulieres, quæ quæstum corpore occeperant ad castitatem servandam induceret: quamobrem hujusce rei gratia bene morata asceteria constituit, fundavit, erexit.

Hæc omnia magna quidem & singularia caritatis fuere exempla, verum maximum certum & inauditum illud fuit, quod in ultima profecto ætate edidit: etenim si majorem caritatem nemo habet, ut animam suam ponat pro amicis suis, summam heroicam ac eximiam HIERONYMI caritatem fuisse dicendum est, qui, ut egenis labe pestifera correptis subveniret, sui omnino oblitus, de aliorum autem commodis, & incolumitate apprime sollicitus, eodem morbo correptus placidissima morte occubuit.

Tum Eminentissimus Dominus miracula, quæ Deus Omnipotens, postquam HIERONYMUS Beatos inter per Benedictum PP. XIV. fuerat adnumeratus, ut gloriosum ejusdem nomen per universam redderetur Ecclesiam, patraverat, luculenta oratione exposuit, ac seriem, seu judicii ordinem a Sacrorum Rituum Congregatione servatum clarissime descripsit.

Statim SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER suffragia Eminentissimorum Patrum hunc in modum exquisivit.

INter heroicas virtutes, quas in animum BEATI HIERONYMI ÆMILIANI divina indidit gratia, singularis, ut audistis, VENERABILES FRATRES, eminet in proximum caritas, cujus

cujus exercendæ præfertim erga pueros orphanos,& humana ope deftitutos BEATUS VIR omnia ftudia fua devovit. Quantopere Deus probaverit ejus vitæ genus, quod eft amplexus, ut effet pauperi [1], & orphano adjutor infignibus miraculorum indiciis compertum eft, quibus BEATUM VIRUM illuftrem fecit divina dignatio. Igitur placetne vobis, ut ad illius etiam follemnem Canonizationem rite procedamus?

Domini autem Cardinales per verbum *placet* affenfum præbuerunt fuum.

Ad BEATI SERAPHINI AB ASCULO feu a MONTE GRANARIO admirabile vitæ genus perpendendum tranfitum inde faciens Cardinalis Feroni primo orationis limine SERAPHINUM benedictionibus dulcedinis in ipfa pueritia oftendit a Domino præventum: etenim pius femper in parentes, fuperioribus continuo obfequentiffimus, comes in æquales fuit, erga res autem facras & cultum divinum adeo propenfus & proclivis, ut oblectamenta, quæ propria illius ætatis funt, omnino refpuens, nil aliud quæreret, quam divinis rebus vacare, nullibi requiem inveniret, nifi templum peteret efficaciffimas preces effufurus.

A quo pio fanctoque inftituto, licet rei familiaris anguftia coactus, pafcendis gregibus villico cuidam operam locaverit fuam, nunquam receffit. Qua vivendi ratione ita ftabile, ac firmum virtutis jecit fundamentum, ut maxima deinde tribulationum calamitatumque procella fuperventa, nequaquam loco dimoveri potuerit. Mortuo enim Theodoro patre, Silentius frater natu major afperrimi ingenii vir SERAPHINUM domum revocavit, ut in cæmentarium opus agendum illius uteretur opera: verum cum par non haberet ille huic rei ingenium, dure adeo ac crudeliter cum eodem agere cœpit, ut ad virtutes SERAPHINI, præcipue autem patientiam, & fortitudinem comprobandas magnum exigi nequeat argumentum.

Hoc pacto in virtutum palæftra diu multumque SERAPHINUS exercitatus, cum audita afcetici libri Dionyfii Carthufiani lectione maximum divini judicii præconcepiffet timorem, ut alacriori ftudio perfectioni tantum incumberet ad Capuccinos venit, illorumque caftris nomen dedit. Cum huc Eminentiffimi Domini perveniffet oratio, difficile dictu eft quot heroica facinora per SERAPHINUM inter Capuccinos patrata, in medium produxit: produxit enim ecftafes fere continuas, quas patiebatur vel dum in cæleftialium rerum contemplatione verfabatur, vel dum Sacris quamdevotiffime inferviebat: produxit illius humilitatem vere eximiam, qua infimum abjectumque in domo Dei fe reputabat: produxit fummam, ac evangelicam paupertatem, qua inter pauperes pauperrimus apparebat: produxit obedientiam adverfus Ordinis Præfules heroicam vere & præclaram, vix enim illis innuentibus, arduum quodlibet opus aggrediebatur: produxit affiduas innumerafque carnis afflictationes, quibus in fervitutem corpus fuum redigebat, quæ tam graves & enormes fuere, ut licet in Capuccinorum Ordine femper pii adinventi fint viri, qui pœnitentiis mirum in modum operam dederint, nihilo tamenminus SERAPHINUS omnes in eo exercitio facile fuperabat: produxit caftitatem, fi ita loqui fas eft, vere angelicam: produxit fingularem illius caritatem, qua diffidentes Afculanos cives in amicitiam compofuit, qua furentia compreffit arma, qua latronem ad mortem vulneratum omni officii, & caritatis genere eft profequutus: produxit cæteras ejus virtutes, quæ nimium in longum fermonem protraherent, fi omnia vel per fumma capita libitum effet recenfere.

Ad defcribendum deinde illuftrem SERAPHINI obitum defcendit, illumque fanctum, pium, & in confpectu Domini pretiofum fuiffe

[1] *Pfalm.* 9. 14.

fuisse comprobavit. Miracula etiam, quæ jam SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER oraculo firmaverat suo, eleganter exposuit, neque judicii ordinem in Caussa servatum declarare omisit.

Ut finem sermoni Eminentissimus Feroni imposuit Clementissimus DOMINUS NOSTER Cardinalibus ibidem considentibus hoc pacto verba fecit.

ADmirandam audistis, VENERABILES FRATRES, BEATI SERAPHINI AB ASCULO asperitatem vitæ, profundissimam humilitatem, altissimam paupertatem, majores omni thesauro divitias æstimantis[1] improperium Christi, ut sanctissimi viri Francisci, cujus amplexus est institutum, pœnitentiam, patientiam, cæterasque ejus virtutes in omni vita sua repræsentaverit. BEATI VIRI sanctitatem, ut intellexistis, luculenter nobis Deus ostendit, cum miraculorum gloria, ac præcipue curationum gratia illum voluit præfulgere. Placetne vobis, ut ad ejus itidem Canonizationem Prædecessorum nostrorum more sollemni ritu procedamus?

Solita, consuetaque formula *placet* interroganti PONTIFICI responsum dedere Eminentissimi Domini.

De BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL instituit ultimo loco orationem Eminentissimus Feroni ac conspicuis comprobavit verbis absolutissimum sanctitatis exemplar fœminas quaslibet, sive virgines domesticos inter parietes versantes, sive viris in matrimonium copulatas, sive in honorabili viduitatis statu constitutas, sive in asceteriis monasticam degentes vitam in JOANNA FRANCISCA habere quod imitentur. Et sane si spectetur illius vitæ institutum, quod in paterna domo traduxit, nil quod non honestatem, summamque morum sanctimoniam, fidemque vere heroicam sapiat, potest inveniri: dulciaria ab hæretico homine blande sibi oblata ipsa in ignem projecit, clamitans hæreticos, ni resipiscant, sic in ignem pœnas daturos: ipsa perditissimæ mulieris fraudes eximia declinavit prudentia: ipsa nobilissimi lectissimique adolescentuli, quia a Catholica fide animum alienum habebat, constanter connubium respuit, & virginitatem certe fuisset professa, nisi patris coacta imperio nuptias cum viro præclarissimo Christophoro Rabutinio de Chantal debuisset celebrare.

Vix domum viri ingressa adeo certa & indubia virtutum omnium exhibuit argumenta, ut unam JOANNAM illam esse mulierem fortem, cujus pretium procul & ab ultimis finibus est, nemo addubitaverit: viri namque voluntati semper fuit obsequentissima: domesticorum providam curam gessit: filium filiasque, quos habuit dilectissimos, optimis moribus pietate, bonisque institutis imbuit: erga pauperes effusa, comes in omnes ac benigna, nil, quod honestatem non præseferret, gessit, nil vanitatis, vel superflui ornamenti unquam adhibuit. Verum in quo maxime JOANNÆ virtus ac fortitudo enituit fuit, dum in ipso ætatis robore ac flore virum dilectissimum acerba immaturaque morte e vivorum numero vidit sublatum. Viro defuncto ad eamdem semper perfectionis metam intendens novam rationem vivendi, quæ veræ viduæ deceret, est aggressa: rei enim domesticæ ac familiaris curam assiduam diligentemque suscepit: filiorum educationi attentius incubuit, & adversus socerum difficillimæ naturæ virum obsequium summum, ac reverentiam exhibuit. Quo rerum statu, ut ejusdem virtus sicut aurum in fornace, magis magisque purgaretur, con-

1 *Hebræor.* 11. 26.

continuæ calumniæ contumeliæ ac dicteria, quibus a perditissima famula prosequebatur, ei minime defuere; in quibus perferendis, licet virilem exhibuerit animum, majorem certo certius fortitudinem, ac constantiam ostendit, dum ob singularem pulchritudinem, morumque suavitatem, a nobilissimis viris ad novas nuptias instantius expetita, ab iis alienam semper se declaravit, castitatem, quam Deo voverat, in posterum servatura.

Hisce igitur exculta virtutibus JOANNA FRANCISCA, ut aggressum perfectionis iter facilius percurreret, singulari Dei providentia, in spiritualem ducem, & magistrum S. Franciscum Salesium obtinuit, cujus suavissimis monitis, & consiliis tantum in palæstra virtutum profecit, ut seculo vale dicere, resque omnes omnino derelinquere, & novam, Francisco duce, in Ecclesia Dei sacrarum virginum Familiam constituere decreverit.

Verum permaximæ erant superandæ atque evincendæ difficultates: obstabat enim maternus affectus ne dilectissimos amatissimosque derelinqueret filios: obstabat patris pietas, qui domum filiam earissimam retinere cupiebat: flebant propinqui, domestici amare lugebant, at immobilis JOANNA in proposito perstitit: filius denique, quem supra cæteros habebat dilectissimum, ut discedentem remoraretur matrem ad ostii limen ita se prostemit, ut si exire cuperet illum conculcare deberet: venit ad ostium JOANNA jacentem filium conspicit, pietatis, ac amoris affectus omnes commoventur materna caritas illam retinere curat, sed qui eidem velle dederat, Divino Spiritu vires suppeditante forti virilique pede filium transilit, domo exit, Annecium ad Franciscum Salesium venit, & novæ religiosissimæ virginum Familiæ fundamenta ponit.

Sic admirabili Altissimi consilio evenit, ut JOANNA, quæ virginibus, mulieribus, ac viduis illustria dederat exempla virtutum, præclarissima etiam earumdem ederet facinora, quæ per virgines in asceteriis reclusas essent imitanda. Ipsa enim tunc etiam quam maxime virtutibus præfulsit, licet pluribus difficillimisque distenta negociis in commodum ac incrementum hujusce bene moratæ Familiæ susceptis.

Quot enim statuit, fundavit, ac erexit lectissimarum virginum asceteria, tot testes habemus, qui clarissimis argumentis eximiam illius prudentiam, fortitudinem singularem, fidem pergrandem, spem firmam, caritatem excellentem testantur; non unum enim aut alterum, sed septem supra octoginta virginum asceteria in præcipuis Galliæ Regni urbibus, in Sabaudia, aliisque Provinciis constituit, in quibus prudentes virgines oleum in lampadibus habentes, ut Sponso cœlesti occurrant religiosam ducunt vitam.

Ad hæc Eminentissimus Feroni brevem elegantem & conspicuam miraculorum, quæ a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO fuerant probata descriptionem adjecit, & quæ in hac Caussa Sacra Rituum Congregatio egit, fidelissime exposuit.

Ut loqui destitit Eminentissimus Dominus, CLEMENS PP. XIII. in hanc sententiam ad Dominos Cardinales sermonem habuit.

QUodcumque vitæ genus sequantur christianæ mulieres omnibus BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL singulare magnarum virtutum specimen præbet. Nam & in virginali statu, quem præoptaverat, & ex patris voluntate viro nupta, & in viduitate, & perfectioris vitæ denique viam ingrediens, egregia edidit suæ sanctitatis exempla. Heroicas ejus virtutes, ut audistis, VENERABILES FRATRES, mirabilium signorum testimoniis Deus comprobavit. Placetne igitur vobis, ut ad ejus quoque Canonizationem more Prædecessorum nostrorum sollemni ritu progrediamur?

Cum-

Cumque per verbum *placet* Eminentissimi Patres animum declarassent suum, statim PONTIFEX SANCTISSIMUS summa animi lætitia affectus subjunxit.

SEntentias vestras de his, quæ vos rogavimus, VENERABILES FRATRES, libentissimo animo audivimus. Cum autem nostræ Consistorialis aulæ Advocati BEATORUM inter Sanctos sollemniter adscribendorum sanctitatem, & miracula accurata oratione nobis debeant exponere: idcirco duo ad hanc rem indicenda sunt publica Consistoria, quæ quo die haberi oportuerit vos certiores fieri curabimus.

His dictis, e sella statim surrexit, & eum ab Alexandro Cardinali Albano Diaconorum priore stola fuisset exutus, producto in Eminentissimos omnes signo Crucis, Consistorium dimisit, & ad intimum reversus est cubiculum.

In more semper Romani habuere Pontifices, cum proxima Canonizationis essent sollemnia, aliquem ex Eminentissimis S. R. E. Cardinalibus in Procuratorem Canonizationis seligere, qui ipsa celebritatis die in augustissima Vaticana Basilica toto sacro adstante Senatu, præsentibusque Cleri universi ordinibus, efficacissime BEATOS in Sanctorum catalogum a Summo Pontifice referri efflagitaret. Hanc provinciam BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS PP. XIII. v. Nonas Maii Eminentissimo, & Reverendissimo D. Carolo Rezzonico fratris filio S.R.E. Camerario commisit, sequens hac in parte Prædecessorum suorum illustre exemplum, ac præcipue Clementis PP. XI. æternæ memoriæ Pontificis, qui Canonizationis, quam hujusce seculi initiis celebravit, Procuratorem constituit fratris filium Annibalem Albani Cardinalem amplissimum. Quia autem Canonizationis Procurator instantes hujusmodi preces per Advocatum Consistorialem Pontifici exhibet, hinc Eminentissimus Rezzonicus in hanc rem virum clarissimum Philippum Durani Consistorialis aulæ, Fisci, & R. C. A. Advocatum elegit.

Erant, impræsentiarum secundum, quæ jam obtinet, consuetudinem, publica celebranda Consistoria, in quibus Consistorialis aulæ Advocati elegantibus orationibus de virtutibus, ac miraculis BEATORUM disserere debebant: hi, ad ipsos enim diligentissimus vir Carolus Alexius Pisani Fidei Promotor compendiarias narrationes de gestis, ac prodigiis per BEATOS editis transmiserat, jam orationes paraverant; proindeque nil aliud supererat, nisi ut per PONTIFICEM Consistoriis dies indiceretur. Etenim, ne nimium in longum Canonizationis negocium distraheretur, si juxta Sacrorum Rituum Congregationis decretum[1] nonnisi de uno BEATO in quolibet publico Consistorio Advocati essent verba facturi, neve id permaxime incommodum & molestum Eminentissimis Patribus, gravissimis Ecclesiæ, & Reipublicæ negotiis occupatis & intentis foret, rem omnem prudenti deliberatione in secreto Consistorio verba ad Cardinales habens, composuerat BEATISSIMUS PATER jubens duo tantum publica indicenda esse Consistoria: quorum primo cum Nonis Maii dies fuisset constitutus Eminentissimi Cardinales, aliique omnes, quibus ex Romanorum Pontificum benignitate in hisce Consistoriis locus est attributus, per hanc quam apponimus schedulam fuere admoniti.

INTIMATIO

Per cursores facienda, domi quoque dimissa copia.

„ DIE 7. Maii feria quinta hora decima
„ quarta, in aula regia Palatii Apostolici Quirinalis publicum erit Consistorium
„ pro proximis Canonizationis sollemniis
„ BEATORUM JOANNIS CANTII Presbyteri Secularis, JOSEPHI CALASANCTII Fundatoris
„ Ordinis Clericorum Regularium Pauperum
„ Ma-

1 *In decreto Sacrorum Rituum Congregationis 3. Januarii MDCCXXII.*

„ Matris Dei Scholarum Piarum, & JOSEPHI „ A CUPERTINO Sacerdotis professi Ordinis „ Minorum Conventualium S.Francisci Con- „ fessorum.

„ Eminentissimi, & Reverendissimi DD. „ Cardinales in prædictum Quirinale Pala- „ tium convenient sub eamdem horam, & „ sumptis violaceis cappis in consueto loco, „ ad aulam paramentorum accedent, unde „ SUMMUS PONTIFEX in præfatam aulam re- „ giam deferetur.

„ Cum SANCTITAS SUA se composuerit in „ solio, obedientiam rite præstabunt.

„ Mox Sacri Consistorii Advocati seriem „ vitæ, virtutum, & miraculorum eorum- „ dem trium BEATORUM sequenti ordine re- „ ferent.

„ Primam de BEATO JOANNE narrationem „ habebit R.P.D. Litta Sacræ Consistorialis „ aulæ Advocatus, unaque illius pro Cano- „ nizatione ex more instabit.

„ Secundam de BEATO JOSEPHO CALASAN- „ CTIO D. Advocatus Hieronymus Tozzi, „ qui & narrationem, & instantiam, ut su- „ pra, faciet.

„ Tertiam vero de BEATO JOSEPHO A CU- „ PERTINO D. Advocatus Philippus Durani „ non absimili modo referet, & pro Cano- „ nizatione pariter instabit.

„ Demum R. P. D.Michael Angelus Gia- „ comelli Archiepiscopus Chalcedonensis „ Apostolicarum litterarum ad Principes Se- „ cretarius DD.Advocatis in genua provolu- „ tis SANCTITATIS SUÆ nomine, stans e „ sinistro folii latere cappa indutus, ref- „ pondebit.

„ Ideo intimentur omnes, & singuli præ- „ dicti Emi, & Rmi DD. Cardinales; in- „ timentur etiam Decani, seu antiquiores „ Episcoporum Assistentium,& non Assisten- „ tium, Protonotariorum, Auditorum Ro- „ tæ, Clericorum Cameræ Apostolicæ, Vo- „ tantium Signaturæ Justitiæ, Abbreviato- „ rum, & Advocatorum Consistorialium, „ ut collegas suos admoneant, & publico „ Consistorio cappis indui intersint; sicut „ etiam Secretarius Congregationis Sacro- „ rum Rituum, & Promotor Fidei.

„ Intimentur quoque Gubernator Urbis „ Vice-Camerarius, Principes folii, Con- „ servatores Urbis, Magister Sacri Hospi- „ tii, cæterique intimari soliti.

De Mandato SS. D. N. PAPÆ.

I. Archiepiscopus Athenarum Apost. Cærem. Præfectus.

Aula regia Quirinalis, quæ Paulino adjacet facello, ad normam libri cæremonialis per cosmetas Apostolici Palatii exornata jam fuerat, & instructa. Videre enim erat sublime PONTIFICIS folium, cui sedes attalica aurea veste cooperta imminebat, attrabaticis aulæis ornatum adversus Paulinum facellum positum: hinc inde Eminentissimorum Patrum sedilia peripetasmatibus tecta eleganter erant disposita.

Elvetii milites hastati januam custodiebant, nemini nisi Eminentissimis Patribus, aliisque in eodem Consistorio locum habentibus ingressionem liberam concedentes. Cum fere omnes, qui Romæ aderant Eminentissimi Patres ad paramentorum aulam PONTIFICEM præstolaturi convenissent, PONTIFEX ad ipsam aulam descendit magna serica falda præcinctus, quam cubicularii duo, ne ambulanti esset impedimento, leviter ad pedes attollebant, cujus longum syrma caudatarius a parte postica sustinebat: falda enim est vestimentum valde amplum & lacinosum, quod ad terram usque protenditur.

Diaconi Cardinales, qui ad lectum paramentorum aderant PATREM BEATISSIMUM camelaucio, & birro, qui mozzetta dicitur exuentes, amictu, alba, cingulo, stola, ac pluviali rubri coloris prænobili opere phrygio splendescente vestierunt: formale, quod alio vocabulo rationale dicitur, adamantibus ac pretiosis lapillis dives ejus pectori adaptarunt, ac capiti mitram aureis filamentis contextam imposuere.

Ut PONTIFEX stola fuit ornatus,& Crucem, quam Subdiaconus Apostolicus ante ipsum attulerat, capitis inclinatione fuit veneratus, statim cæremoniarum Magistro *extra* elata voce clamante, Subdiaconus idem inter magistros ostiarios parvam virgam oloserico rubri coloris coopertam argenteaque capita haben-

habentem præ manibus gestantes, supplicationis in modum ad aulam regiam est profectus. Bini post Crucem veniebant Eminentissimi Patres cappis violaceis super purpureis vestibus induti: cumque gestatoriam sellam BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER conscendisset ab octo paraphrenariis rubro sago vestitis majestate summa, quæ Ecclesiæ maximo Patri, ac Pastori decet, vectus in aulam regiam fuit, & ut primum e sella descendit conspicuo se componens in solio Cardinales omnes ad osculum manus sub auriphrygio porrectæ admisit: idque obedientia dicitur.

Obedientia per Eminentissimos Patres præstita Diaconi Cardinales, qui intereà temporis ad PONTIFICIS latera steterant, una cum aliis Eminentissimis Patribus juxta proprii ordinis gradum consedere: Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Protonotarii Apostolici, Fidei Promotor, Sacrorum Rituum Congregationis Secretarius, cæterique, qui aderant Romanæ Curiæ Prælati locum sibi debitum tenuere. Advocati Consistoriales duplici ordine ante PONTIFICEM consistentes, cæremoniarum monente Magistro solita formula *accedant*, in unum coeuntes semicircularem figuram efformantes de genu DOMNUM APOSTOLICUM venerati sunt, ac statim in pedes stetere: tum R.P.D. Alexander Litta Mediolanensis, qui in ipsorum medio erat constitutus hanc de BEATO JOANNE CANTIO elegantem habuit ad PONTIFICEM orationem.

„ NON bellica solum virtute, BEATISSIME PATER, non acribus tantum„ ingeniis floruit Sarmatia, quam recen„ tiores Poloniam appellant, verum etiam „ viris sanctioris vitæ instituto longe cla„ rissimis, qui tamquam nova sydera eccle„ siastico orbi illuxerunt, nitidissimæque „ lucis fulgore majorum nostrorum ad se ocu„ los, mentesque rapuerunt. Hos inter vi„ ros, hæc inter sydera novo quodam lu„ mine coruscat B. JOANNES CANTIUS, qui „ principem locum habuit in Cracoviensi „ academia, multaque cum laude tradi„ dit sacram theologiæ facultatem.

„ De maximo hoc VIRO dicendum mihi „ hodierna die coram te, BEATISSIME PA„ TER, sed ita dicendum, ut ejus laudes „ attingendæ potius sint, quam exponen„ dæ. Quamobrem non mea longe exspa„ tiabitur oratio, sed intra eos fines coer„ cebitur, quos temporis ad dicendum con„ stituti brevitas mihi ipsi præstituere vide„ tur. Non est vero, ut a me quidpiam in„ genio elaboratum, & industria perpoli„ tum expectes, BEATISSIME PATER, quoniam „ neque ingenii viribus polleo, neque „ sum in ea arte versatus, quam, qui diu „ excoluerunt elegantia florent, & venu„ state sermonis.

„ Eo autem dirigenda est oratio mea, ut „ ostendam JOANNI CANTIO supremos du„ liæ honores decerni oportere, quos qui„ dem moris est Ecclesiæ viris sanctitate „ præstantibus, atque in ipso jam Beatitu„ dinis portu conquiescentibus decernere. „ Quod, ut assequar, non aliud mihi agen„ dum video, quam, ut delibem quodam„ modo, & proferam ea, quibus JOANNES, „ dum in vivis ageret, integerrimæ sanctis„ simæque vitæ cursum instituit, & absolvit; „ tum obiter commemorem insignem illam „ miraculorum virtutem, qua a Deo cumu„ latus est post mortem, & maxima con„ stantique per universum orbem fama ce„ lebratur.

„ Anno a Christi nativitate MCCCXCVI. „ VIII. Kalendas Julias natus est JOANNES in „ oppido Cracoviensis Diœceseos, quod „ oppidum Kentium dicunt, optimis pa„ rentibus Stanislao Cantio viro Consulari, „ & Anna pientissima muliere. Vix in lu„ cem editus baptismalibus aquis tinctus „ est, & quod ortus esset ea die, qua na„ talem magni Præcursoris diem sollemni „ memoria recolit Ecclesia, JOANNIS nomen „ accepit.

„ Maxima fuit in infantem parentum cu„ ra, & solicitudo, quo pie, sancteque in„ stitutus adolesceret. Hinc non ante cœ„ pit ingenium prodere, & loqui puer, „ quam ejus jam apparuissent futuræ sancti„ tatis argumenta. Cælestis cujusdam ani„ mi illud præ cæteris indicium præbebat,

 „ quod

„ quod vehementi amore ferretur in Virginem Deiparam, eamque summa religione coleret.

„ Ubi primis litterarum rudimentis imbutus est, statim mittitur a parentibus ad Cracoviensem academiam, quam paulo ante condiderat Ladislaus Jagellonus Poloniæ Rex. Dici autem vix potest quam facile scientias arripuerit JOANNES, quantaque celeritate litterarium curriculum absolverit. Adolescentes, qui secum litteris operam dabant, vel eos, qui magis ingenio præstabant, longo post se intervallo reliquit: mira enim in JOANNE mentis acies, & maxima in discendo sedulitas. Quare factum est, ut brevi tempore cum philosophicæ, tum theologicæ disciplinæ lauream consequeretur, & omnium in se Cracoviensium admirationem, & studia converteret.

„ Ex ipsa vero JOANNIS doctrina uberrimum inde fructum perceperunt non Cracovienses modo, sed universi quoque Poloni. Etenim, cum illa ætate erupissent ex orci latebris teterrima hæreseos, & schismatis monstra, cum Angli, Batavi, plurimæque per Germaniam scholæ pravas opiniones disseminarent, Ecclesiæque bellum inferrent, Catholicæ veritatis in se præsidium suscepit JOANNES, avertit a Poloniæ finibus gliscentium errorum monstra, eoque vires suas convertit, ut impiorum hominum conatus retunderet, & Cracoviensem academiam, tamquam sanioris doctrinæ arcem, & propugnaculum constitueret.

„ Tum vero patentiorem campum, in quo exultaret pietas JOANNIS nacta est, tum insitæ ejus animo virtutes exseruerunt sese quodammodo, & illustrius patuerunt, cum Sacerdos factus est, & intellexit se jam in sortem Domini vocatum. Tum corporis castitatem ita cum mentis puritate conjunxit, ut omnem, vel levissimam criminis labem reformidaret. Humilitati studuit, studio divinæ legis exarsit, carnem, ne insolesceret adversus spiritum, jejunio, flagris, cilicio domuit, atque in servitutem redegit: nunquam nisi super duriori humo brevissimos somnos capere, nec alia, quam detrita veste uti consuevit, quæ corporis nuditatem tegeret, & vix, ac ne vix quidem tempestatis injurias averteret. Quod si demum ursinam pellem, cum decumbendum esset, sibi pro culcitra substravit, id non voluntate fecit, sed necessitate propter ingravescentem ætatem, & imminutas corporis vires.

„ Sacerdos autem quotidie rem sacram fecit tanto religionis, ac pietatis ardore, ut qui adessent VIRO Sacrum peragenti sæpe lacrymas funderent, & salutari criminum suorum pœnitentia concuterentur. Hoc vero cum ægre ferret communis piorum hominum hostis dæmon sese ad malas artes recepit, & conatus est aliquando JOANNEM rem sacram facientem a divinis cogitationibus abducere: nam hirundinis speciem induit, cœpitque huc illuc per Ecclesiam volitare, garrulisque vocibus sacram ædem complere. Verum conatus irrito cessit dæmoni: JOANNES enim ejus fraude perspecta ferventiores ad Deum preces fudit, neque se abduci passus est a divino cogitationum suarum recessu. Postquam vero Sacrum absolvisset, jussit templi fores occludi: ementitam hirundinem manu arripuit, sublataque in altum manu, quo avem majori impetu in terram projiceret, hæc in colubrum repente conversa est, emissoque horribili sybilo ex adstantium oculis dilapsa est, & evanuit.

„ Porro sanctissimi VIRI fama in dies percrebescente, omnes Sarmatiæ regiones ejus nomine, virtute, laudibus personabant. Universi civium ordines JOANNEM summis præconiis celebrabant, & veluti hominem e Cœlo delapsum intuebantur. Ipse vero de se nunquam non demisse, humiliterque sentiebat, gravissimam illam Jacobi Apostoli sententiam animo revolvens: *Omne* [r] *datum bonum*, & *omne* „ do-

r *Cap.* 1. *vers.* 17.

„ *donum perfectum desursum est descendens* „ *a Patre luminum*. Ut autem mundi plausus, & inanem gloriam declinaret abjectissimi, vilissimique hominis habitum præferebat, quo contemptui, & ludibrio ab omnibus haberetur; indeque longinquas, asperrimasque peregrinationes suscepit, & contulit se Romam quater, semel vero in Palæstinam.

„ At in Patriam reversus, quamquam honores, dignitates, splendidum quodcumque munus effugeret, neque aliud appeteret, quam Deum, divinæque legis observantiam, Parochus tamen renunciatur: cui muneri invito quidem suscepto, abunde nihilominus, cumulateque respondit. Etenim exemplo non minus, quam verbo gregi præerat: oves suas, tamquam bonus pastor noverat, & diligebat, ovesque pastorem nullis incommodis, nullisque laboribus parcentem, quo sibi ipsis consuleret, & caveret, libentissime sequebantur, & mirifice diligebant.

„ Sed cum secum ipse rationes iniret JOANNES & recogitaret animarum curam esse homini pondus omnium longe gravissimum, & periculosæ plenum aleæ, expavit, qua erat humilitate, metuitque, ne Parochus multa sui muneris prætermitteret, de quibus judici, & vindici Deo rationem esset redditurus: hinc ab animarum cura se demum removit.

„ Vacuus magno hoc onere academiam repetiit, unaque omnium voce dignus habitus est, qui theologicæ cathedræ præficeretur. Academiæ vero restitutus priorem vitæ rationem, consuetudinemque renovavit, & rerum divinarum contemplationi, corporisque afflictationibus liberius vacavit. Magnum in ea palæstra, quam denuo ingressus fuerat suæ virtutis specimen exhibuit, & præclarissimum egit de seipso triumphum.

„ Etenim, cum jam ab eo tempore, quo doctoralem lauream acceperat, eam sibi legem præstituisset, ut ne unquam carnes ederet, tandem edendarum carnium cupiditatem in se vehementissimam expertus est. Quid porro VIR sanctissimus? Jubet carnem assari: sed carnem semiustam, urentemque e prunis abripit, vultuique & tergo admovet, inquiens: *Satura te caro carne, quam procaciter adeo appetiisti*: tanta animi firmitate obstitit Dei miles subrepenti, titillantique cupiditati; & quod esse poterat oblectamento in corporis piaculum vertit, ut domitis sensuum illecebris ad cælestes voluptates viam sibi tutissimam communiret.

„ Absit vero, ut qui adeo erat in seipsum immitis minus esset in alios comis, & humanus: non mater tanto amore pueros suos complectitur, quanto cæteros homines, potissimum vero pauperes complectebatur JOANNES. Pauperibus consilio, opera, quovis demum humanitatis officio præsto erat, sibique in deliciis esse videbatur, cum pauperum inopiam sublevasset. Quapropter totum id lucri, quod ex academiæ cathedra sibi quotannis obveniebat, in pauperes derivabat: quot enim poterat pro stipendii ratione, tot contegendis pauperibus, vestes coemebat. Neque hic constitit JOANNES, sed eo progressus est, cum forte nudum inopem obvium haberet, ut sibi vestem detraheret ad contegendam nuditatem hominis, in quo Christum delitescere putabat. Illud præterea familiare JOANNI, ut inter prandendum e mensa confestim assurgeret, si queribundum egenum audiisset stipem rogitantem, eique de mensa cibos afferret. Quæ tanti in pauperes amoris argumenta nunquam ab JOANNE intermissa Cracovienses socios adduxerunt, ut illum Patris pauperum nomine passim appellarent.

„ Hac quidem ratione amoris, benevolentiæque plena homines sibi devinxit JOANNES. An vero putamus eum, qui tot officia præstitit hominibus, cum Deo sese remissius gessisse, easque partes, quæ Dei cultum, & religionem præcipue continent minus explevisse. In his explendis partibus non mediocrem, non communem, sed summam, sed eximiam operam posuit JOANNES; excelluitque iis virtutibus, quas theo-

„ theologicas dicimus, & tanto sublimiores, excelsioresque habemus, quanto est creaturis excelsior, & sublimior Deus.

„ Fide primum excelluit JOANNES, qui Orthodoxæ Religionis dogmata, quæ quidem ex fide promanant, invicto animi robore professus est, docuit, & ita paratus fuit tueri, & propugnare, ut martyrii æstuans desiderio, dum in Palæstina versaretur, apostolica firmitate Evangelium prædicaret, nihil veritus Turcarum immanitatem, nihil cruciatuum vim, & perferendæ necis periculum.

„ Excelluit spe, quæ fidem comitatur. Etenim divinis oraculis innixus, hærensque animo in iis, quæ Deus[1] *promisit diligentibus se*, incendebatur ad aspera, & dura quæque pro Religione subeunda, neque vitam sibi, sed vitæ finem exoptabat. Cum enim lethali morbo conflictaretur, nequaquam corporis valetudinem sibi a Deo restitui deprecabatur, sed in illa Regii Psaltis verba nonnunquam erumpebat: *Hei*[2] *mihi Domine, quia incolatus meus prolongatus est*: nonnunquam in illud Apostoli: *Desiderium*[3] *habeo dissolvi, & esse cum Christo*.

„ Excelluit demum caritate, quæ principatum habet inter theologicas virtutes, & ea est, sine qua languescunt, & concidunt fides, & spes. Nunquam enim de Deo loquebatur, quin videretur divini amoris æstu totus flagrare. Nunquam post scholasticas exercitationes in templum se recipiebat, provolvebatque ante aram Augustissimi Eucharistiæ Sacramenti fusis precibus, lacrymis, suspiriis, & corpore ad multas horas quasi in terram defixo, quin videretur ex imis visceribus Deum anhelare. Cum vero noctes insomnes ducebat ante Crucifixi Imaginem, piaque meditatione recolebat Christi dolores, vi divini amoris totus colliquescebat, & extra sensus rapiebatur. His accedit JOANNEM, vel ad peccati nomen totis artubus contremuisse, & mœrore vix obrutum non fuisse, cum secum ipse reputaret divinam majestatem contemni, & vel minimum lædi ab hominibus.

„ Cujus maximi in Deum amoris maximum illud præmium consecutus est, ut adhuc mortalis, quamdam cum Deo ipso, Cælitibusque societatem haberet. Hinc divino afflatu futura cognovit: hinc Beatorum, hinc Virginis Deiparæ, hinc ipsiusmet Servatoris aspectu, & præsentia recreatus est; atque in divinæ virtutis partem quodammodo adscitus tot edidit prodigia, quæ infinitus pene sim, si velim omnia recensere.

„ Tam præclarum vitæ cursum tenuit JOANNES, quoad ingressus est annum ætatis suæ LXVI. Tum vero laboribus, diuturnisque corporis conflictationibus pene jam fractus supremum sibi vitæ diem instare cognovit. Igitur quæ sustentandæ vitæ, quæ commoditati deservire poterant, omnia pauperibus distribuit: mox vero conscientiæ maculis pœnitentiæ Sacramento quam accuratissime expurgatis, sumptoque Eucharistico Pane in lectulo decubuit, eaque alacritate, qua fidelis servus proximum Domini adventum expectat, mortem expectavit. Morbo autem, in quem inciderat ingravescente, Sacro Viatico communiri voluit in pervigilio Nativitatis Domini; indeque, cum adstantes academiæ collegas ad mutuam caritatem, ad pietatem, ad religionem amantissime cohortatus fuisset, defixis repente in Cælum oculis immaculatam animam efflavit, quæ quidem ad beatas immortalitatis sedes evolavit.

„ Delatum est JOANNIS cadaver ad Ecclesiam S. Annæ nuncupatam. Impossibile vero dictu est quantus civium, quantus vel exterarum gentium concursus fuerit ad illam Ecclesiam, quod quisque incredibili studio arderet invisendi, colendique demortui JOANNIS exuvias, quas tamquam pretiosissima sanctitatis monumenta

1 *Jac. Epist. cap.* 1. 2 *Psal.* CXIX. *v.* 5. 3 *Ad Philipp. cap.* 1. *v.* 23.

„ menta, & pignora existimabat. Ad illas „ deferebantur ægroti diuturnis morbis di„ stenti, ad illas vehementissimis febribus „ vexati, ad illas paralytici, & energumeni. „ Porro JOANNIS CANTII nomine invocato „ etiam ii, de quorum vita conclamatum „ erat, integram valetudinem sunt consecu„ ti: JOANNIS CANTII ope plures indomita „ phrenesi laborantes ad mentis sanitatem „ sunt restituti; & quod omnium maximum „ est, mortui sexdecim ad vitam rediere.

„ Jam vero cum tot, tantaque JOANNIS „ CANTII sanctitatis testimonia suppetant, „ BEATISSIME PATER, quid te impediat quo„ minus celeberrimum Dei Famulum San„ ctorum fastis adscribas, eique tamquam „ beatissimo Cælorum incolæ Sanctorum ho„ nores, cultumque decernas?

„ Hoc a te Principum, hoc populorum „ vota, supplicationesque postulant, hoc „ laudatissimi mores, hoc eximiæ virtutes, „ quas nemo, nisi sanctitatem appetens, „ exerceat, hoc summa demum JOANNIS „ miracula a te petunt, & jure quodam „ suo deposcunt.

„ Age, age BEATISSIME PATER: fac ha„ beant Christifideles novum in Cælis ducem, „ & Patronum. Non potes magis necessa„ rio tempore tantum hoc patrocinium toti „ Ecclesiæ, Sarmatiæque primum compa„ rare. Bellicis motibus fervet Sarmatia, in„ testinum bellum habet Catholicis maxime „ formidandum. Potentissimi Reges a Ro„ mana Sede, Romanisque Sacris divulsi „ copias instruunt, quibus auxilio sint Ca„ tholicorum hostibus, & quod jure neque„ unt, vi, armisque contendant.

„ Habebunt tamen firmissimum adversus „ hostes præsidium Catholici Sarmatæ, si „ JOANNEM CANTIUM inter Sanctos adscri„ ptum suum possint deligere, & habere „ Patronum. Hic mentibus consilium, hic „ brachio robur afferet, hic religiosissimo „ fortissimoque gentis Regi gladium, pe„ rinde ac Summus Sacerdos Onias Judæ „ Macchabeo [1] porriget, quo quidem gladio „ *adversarios populi Dei Israel* dejiciat, „ hic diffidentium animorum ardores com„ pescet, hic optatissimam perturbatis, bel„ loque æstuantibus Provinciis pacem indu„ cet. Dicebam.

Absoluta a R. P. D. Alexandro Litta oratione, Advocatus Hieronymus Tozzi Romanus, cæremoniarum Magistro *dicat alter* elata voce clamante, in medium prodiit, & de BEATO JOSEPHO CALASANCTIO enucleato sermone verba in hunc modum instituit.

„ LÆtandum mihi summopere est, BEA„ TISSIME PATER, quod eam provin„ ciam assequar, qua enarrem heroicas vir„ tutes, & miracula, quibus præfulsit B. „ JOSEPHUS CALASANCTIUS a Matre Dei Fun„ dator Ordinis Clericorum Regularium „ Scholarum piarum, lætandum quod in„ venta sit margarita pretiosa ad ornamen„ tum Ecclesiæ sanctæ Dei, lætandum de„ nique cum cælesti Jerusalem, quæ sur„ sum est, & quæ est mater nostra libera ea „ libertate, qua Christus nos liberavit, & „ progenuit nos per repromissionem æter„ næ Beatitudinis.

„ Ortus est BEATUS JOSEPHUS Petraltæ Sa„ lis, quod est Regni Aragoniæ oppidum con„ spicuum, anno MDLVI. tertio Idus Se„ ptembris ex Calasanctiorum nobilissima fa„ milia, matre Maria Gastonia æque nobi„ lissimi generis, & a prima usque ætate non „ obscura præbuit futuræ sanctitatis indicia „ precationibus assiduis non intermissis ad „ Deum, Beatissimam Virginem Mariam, „ & Sanctos, auditoque a piis parentibus „ infensissimum humani generis hostem as„ sidua moliri prælia, ne possideamus æter„ nas beatas sedes, a quibus ipse merito „ dejectus fuit, eo ferventius confirmabatur „ in exercitatione virtutum.

„ Dum attigit adolescentiam lumen illud „ pietatis exarsit in flammam, in ignem Spi„ ritus Sancti gratia accensum, ignem immis„ sum in animam ejus, quem voluit Omnipo„ tens Deus, ut ad utilitatem proximorum ac„ cenderetur, en itaque ipse puerorum co„ rona circumseptus hos instruit in myste„ riis

[1] Macchab. lib. 2. cap. 15.

„ riis Fidei, hortatur ad pietatem, admo- „ net, ut a culpis sese abstineant, illi vel „ in pietate confirmantur, vel pietatem, „ bonosque mores amplectuntur, & ipse „ Sanctus ab omnibus prædicatur.

„ Ad scientiarum thesaurum acquiren- „ dum properans, mirum est quam exacte „ conjunxisset litterarum studia cum sancti- „ tate vitæ: proloquantur urbes Illerden- „ sis, Valentina, Complutensis, & referent „ quod in litterarum studiis erat assiduus, „ & in candore morum, & sanctitate vitæ „ cæteris præibat exemplo, satis etenim erat „ edoctus, quod initium sapientiæ est timor „ Domini, quodque in malevolam animam „ non intrabit sapientia, tantum vero profe- „ cit in virtutibus æque ac in litterarum stu- „ diis, ut in Illerdensi universitate plenis „ suffragiis Præfectura studiorum donatus es- „ set, quo in munere adeo naviter se gessit, ut „ adhuc in perenni memoria sit adolescen- „ tium profectus in religione, & in litteris.

„ Cum adeo perfecte ambularet in lege Do- „ mini, mirum esse non debet, si in eo certa- „ mine, in quo crebræ sunt deprælationes, „ raræ victoriæ in flore juventutis suæ nobi- „ lissimam palmam retulisset, dum castitatis „ suæ studiosissimus cultor in urbe Valentina „ ignita tela inimici repulit, atque confre- „ git, veluti alter Joseph in Ægypto: postea „ Episcopus Jacensis ipsum ad sacros ordi- „ nes promovit, & ad se advocavit, ut ei in „ Pastoralis officii munere opem præberet; „ quod & egerunt Antistites Lobetanus, Il- „ lerdensis, & Urgellensis, ubique autem „ ecclesiasticam disciplinam restituit, ubique „ qua auctoritate, qua consilio glisćentes „ abusus extirpavit, veluti Angelus pacis „ dissidia composuit: in Diœcesi Urgellensi „ sacram visitationem explevit per difficiles „ vias, per asperrimos, & nivibus alte obte- „ ctos montes: Barchinonensem civitatem „ profectus teterrima odia compescit; gra- „ tulatur urbs tota, ipse ut plausus declinet „ Urgellensem urbem redit, metuensque „ ne adipisceretur honores, quos Catholi- „ cus Rex ei conferre meditabatur, iter ag- „ greditur ad hanc Sanctam Sacerdotalem „ Urbem novam Jerusalem, ad quam per- „ venit anno MDXCII.

„ Referat Urbs sancta quæ vidit, quæ „ admirata est, vidit ipsum nocte dieque me- „ ditantem legem Domini, vidit ipsum as- „ siduum ad visitandas sacras ædes, vidit „ ipsum denique jugiter permanentem in „ ardentissima caritate erga Deum, & pro- „ ximum: ob ejus insignem pietatem atque „ doctrinam ab amplissimis Cardinalibus Mar- „ co Antonio, & Ascanio Columnensibus eli- „ gitur in Auditorem anxie requisitus; va- „ riis Sodalitiis in alma Urbe ad proximo- „ rum bonum institutis adscribitur; lue in „ Urbe sæviente inexplicabili caritate sese „ comitem addit S. Camillo de Lellis, sum- „ mis denique laboribus, studiis, atque vigi- „ liis ad erudiendos pueros instituit Scholas „ pias, exindeque auctoritate Apostolica ap- „ probatus est Religiosus Ordo Clericorum „ Regularium Scholarum piarum.

„ Venit B. JOSEPHUS in altitudinem ma- „ ris, & tempestas excitata est ad ejus „ sanctum abolendum Institutum, laboravit „ clamans, defecerunt oculi ejus, sustinuit „ opprobria, operuit confusio faciem suam, „ posuit vestimentum suum cilicium, & fa- „ ctus est infensissimis adversariis suis in pa- „ rabolam, orabat ipse Dominum, ut in „ multitudine misericordiæ suæ exaudiret „ eum, & constantissime pertulit calamita- „ tes gravissimas, atque acerbissimas, nun- „ quam contradictores auctoritate suprema „ coercendos curavit, eos dilexit, pro eis „ ferventissimas preces ad Deum obtulit; „ verum Omnipotens Deus cum ipso fuit „ in tribulatione, & amaritudinem sustulit „ cælesti recreatione, interea namque San- „ ctissima Maria Virgo in sacello adolescen- „ tulis orantibus sese videndam præbuit cum „ puero Jesu, qui benedixit eis, Angelis ro- „ ris speciem supra eos fundentibus, donis „ cælestibus magis magisque auctus in ecsta- „ ses raptus est, dono prophetiæ illustratus „ futura prænunciavit, & ita lenitæ sunt gra- „ vissimæ ejus tribulationes, & spem ipse „ suam totam posuit in Deo, quod disper- „ surus esset universa labia dolosa, & lin-

„ guam

„ guam magniloquam, & erepturus esset „ ordinem suum de omni tribulatione.

„ Profecto mihi deficerent dies, si omnia „ ejus laudabilia gesta usque ad finem suæ peregrinationis persequerer, vixit enim diu, „ & de virtute in virtutem ita progressus „ fuit, ut facile ei fuerit perfectionis gra„dum attingere, nec luxerunt eum viæ „ Syon, per quas semper incessit, ut ad „ montem sanctum, æternamque Beatitudi„nem perveniret.

„ Appropinquante autem eo tempore ab „ ipso optatissimo, quo coronandus esset co„rona gloriæ, incidit in morbum a medicis „ levem, ab ipso extremum pronunciatum, „ sed infirmitatis cruciatus lenivit Beatissima „ Virgo Maria, quæ de Cælo in suum cubile „ descendit cum ejus filiis, inter quos præ„fulgebat sanctissimus juvenis Glicerius Lan„drianus, iterum ad ipsum accessit sub ea „ effigie, quæ Romæ ad Montes colitur in „ æde sacra ejusdem Virginis, gestans pue„rum Jesu in sinu, & bene auspicata est pro „ sui Ordinis incolumitate, pollicitaque est „ suam protectionem, ut qui adeo conflictatus erat, prospero deinde eventu in suo „ splendore, suaque pristina institutione „ esset redintegrandus, quod cæleste donum „ suis filiis participavit, ut sufferrent mo„mentaneam tribulationem, & spem suam „ ponerent in Deo. O gloriosa infirmitas, „ quo enim tempore ipse infirmus degebat „ in terra, recreatus quodammodo habita„bat in Cælis: inter autem hasce cælestes „ delicias dum versaretur, morbo ingrave„scente, summa cum devotione susceptis „ Sanctissimis Ecclesiæ Sacramentis, hora „ quam indicaverat ter repetito dulcissimo „ nomine Jesu placide atque tranquille ob„dormivit in Domino die XXIV. Augusti „ anni MDCXLVIII. dum annorum ageret „ ætatis suæ nonagesimum secundum.

„ Non vero tristitia, sed lætitia occupa„vit animos sociorum de Patre, ac Patro„no in Cælis acquisito: extemplo tota Urbs „ commota est, miraculis fere innumeris cla„ruit, inter quæ satis est mihi recensere, „ quod Margarita Tantari Florentina decen„ni, enormique aneurismate ad extremum „ vitæ redacta implorata BEATI ope conti„nuo convaluit, quod Christina Ceccheri„ni pariter Florentina Monialis ex iis, quas „ Capuccinas vocamus, cruciata morbis in„sanabilibus, immobilis, atque conclamata „ intercessione BEATI in momento temporis „ perfectissimam salutem adepta est; quod „ Soror Maria Constantia Caminati Januen„sis Monialis in Monasterio Ordinis S. Cla„ræ extra civitatem Tudertinam laborans „ phtisi in tertio gradu cum gravissimis sym„ptomatibus, & prægrandi scirrho despera„ta omnino a medicis salute, exactis novem„dialibus precibus ad BEATUM, dum obitus „ imminebat placidissimo somno correpta ex„templo de mane surrexit, optima recupe„rata valetudine; quod puella Vincentia „ Buada Valentina, dum laboraret paralysi in „ cruribus cum atrophia absque ulla spe re„cuperandi motus vel sensus, expletis itidem „ novemdialibus precibus ad B. JOSEPHUM „ in momento, in instanti omnis morbus eva„nuit: lætare itaque in filio tuo B. JOSEPHO „ CALASANCTIO virtutibus redimito, mira„culis claro, consurge, consurge fortitudi„ne tua Syon, induere vestimentis gloriæ „ tuæ Jerusalem civitas Sancti, excutere de „ pulvere, consurge, sede Jerusalem.

„ Superest igitur id unum SANCTISSIME „ PATER, ut singularem hanc compleas lætitiam, & B. JOSEPHUM CALASANCTIUM sol„lemni ritu Sanctorum fastis adscribas, no„vam hanc Sanctorum Confessorum agmini „ gloriam, novum hoc Catholicæ Ecclesiæ „ præsidium adjungas: pro hoc enixe suppli„cat Catholicus Hispaniarum Rex Caro„lus III., humillime deprecatur Religiosus „ Ordo Clericorum Regularium Scholarum „ piarum, acceduntque vota universæ Chri„stianæ Reipublicæ.

Post Hieronymum Tozzi, monente pariter cæremoniarum Magistro, Advocatus alter Philippus Durani admirandum BEATI JOSEPHI A CUPERTINO vitæ genus ea, quæ sequitur, oratione breviter, graphiceque descripsit.

„ Ecclesiam Dei, BEATISSIME PATER, Regis æterni filiam nova semper decet „ esse circumdatam varietate Sanctorum. „ Hinc ad ejus decorem fulget B. CANTIUS „ cum doctrina sua, enitescit B. CALASANCTIUS eum opere Congregationis suæ, & „ æque coruscat B. JOSEPHUS cum ardoribus „ caritatis suæ.

„ In oppido Cupertini Neritonensis Diœcesis humilibus, piisque parentibus genitus, simillimam Beato Francisco Assiensi „ nativitatem in stabulo sortitus est JOSEPH.

„ Prævenit eum Dominus in benedictionibus dulcedinis, & adhuc puerum a lethali morbo prodigiose liberatum adeo sapientem fecit apud illum, cujus est cum „ simplicibus sermocinatio, ut coæquales „ inter adolescentes vocitaretur *Boccaperta*, quod semiaperto ore, fixisque sursum „ oculis in sacrorum Mysteriorum contemplatione diutius estaticus hæreret.

„ Perfectioris vitæ sollicitus vocatum se „ sensit ad Familiam Fratrum Conventualium, cui patruus, & avunculus nomen „ jam dederant.

„ Ab iis repulsus, non eomitiores expertus est Capuccinos, qui eum post novem „ menses quasi stupidum ineptumque a tyrocinio dimiserunt. Vertens tamen ipse „ prava in directa, & aspera in vias planas, „ redux ad Conventuales custodiam stabuli, „ & mulæ sibi in cœnobio Griptulæ commissam gratulatus est.

„ Verumqui minimum inter filios Jesse de „ gregibus sustulit ad thronum, hunc etiam „ Servum suum, quem mundus habebat in „ derisum & in similitudinem improperii, „ elevavit, ut sederet cum Principibus po„ puli sui.

„ Ideoque ingenium rude, & litterarum, „ scientiarumque penitus expers supplevit „ magistra gentium Deipara, qua curante, „ a gravi iterum morbo convaluit, qua docente, dupplex examen coram Episcopis „ Neritonensi, & Castrensi feliciter subiit, „ qua tandem auspice, ad sacros ordines „ Sacerdotium usque promotus est.

„ Cœlestibus hisce munitus præsidiis B. JOSEPH exultavit, ut gigas ad currendam „ viam mandatorum, & consiliorum.

„ Acerbissimum primo bellum corpori indixit, ne sentiret legem in membris suis „ repugnantem legi mentis suæ, & mirarit „ potius, quam narrare quis posset insuetum vitæ genus, quo sequutus est Jesum, „ & hunc Crucifixum in labore, in paupertate, in angustiis per infamiam, & bonam famam.

„ Talis victus, ut a continuo non longe „ esset jejunio; talis vestitus, ut nil præter nuditatis pudorem averteret; talis somnus ut non quietis, sed lectus doloris ejus „ esse videretur.

„ Talia demum reliqua, ut cilicia, flagra, catenulæ, laminæ ferreæ, aliique „ cruciatus, quot seorsim plurium austeritati satisfecerunt, omnia in hunc unum „ junctim insævire consueverint.

„ Voluntariis tamen externis ærumnis longe prævaluerunt internæ, quæ a Deo datæ sunt ei purgationes.

„ Potuit B. JOSEPH recte comparari cum „ Theresia a Jesu, cum Angela a Fulgineo, „ cum Maria Magdalena de Pazzis in horribili biennali spiritus ariditate, ac dejectione, quæ eum in cœnobio Cupertinensi „ ad ultimos fere angores perduxit.

„ Potuit ipse similis dici Hilarioni, Antonio Abbati, & Philippo Nerio in tremendis colluctationibus dæmonum, de „ quibus sæpe sæpius fortiter, gloriosequè „ triumphavit.

„ Potuit denique æmulari Bernardinum „ Senensem, Ignatium Lojola, JOSEPHUM A „ MATRE DEI in teterrimis ferendis calumniis, purgandisque suspicionibus, quibus „ modo Prælatorum Regularium nutu, modo Sacræ Inquisitionis jussione e Cupertino Neapolim, mox Romam, deinde Assisium, postea ad Capuccinos Petræ Rubeæ, Forosempronii, & Montis Veteris, „ ac denique Auximum varie traductus dolentissimam peregrinationem nescio, an „ exilium innocens quoad vixit, sustinuit. „ Hisce Deus tentans fidelem Servum, tamquam aurum in fornace probavit, & quasi

„ holo-

„ holocausti hostiam accepit illum. Quo-
„ niam vero cum ipso erat in tribulatione,
„ eripuit eum, & glorificavit eum, & osten-
„ dit illi salutare suum.

„ Porro si dematur biennium narratæ
„ jam spiritualis defectionis, reliquo vitæ
„ tempore JOSEPH adeo superabundavit in
„ delicias simplicitatis suæ, ut non cogno-
„ scens litteraturam, introiverit in poten-
„ tias Domini, & in mirabilibus ejus exer-
„ ceretur.

„ Plures sane fuerunt, quibus ecstasis, &
„ raptus, quibus prophetiæ, & scrutationis,
„ quibus miraculorum, & sanationum dona
„ gratis sunt data; sed forte non est inven-
„ tus similis isti, in quem tot divisiones gra-
„ tiarum ab uno spiritu, tot divisiones mi-
„ nistrationum ab uno Domino, tot divi-
„ siones operationum ab uno Deo, qui om-
„ nia operatur in nobis, adeo effuse redun-
„ daverint.

„ Paratum cor ejus ad ascensiones per
„ caritatem tantum habuit de Deo, aut
„ divinis cogitare, quantum a sensibus ab-
„ strahi, ecstaticum fieri, & in raptus æque
„ frequentes, ac admirabiles quotidie ele-
„ vari, plebeis, ac Proceribus, Principibus,
„ ac Præsulibus, & Summo etiam ipso Pon-
„ tifice in rem præsentem obstupentibus de
„ homine, qui in carne extra carnem, in
„ mundo extra mundum esse videbatur.

„ Nil mirum hinc si aquam sapientiæ hau-
„ riens immediatam a fontibus Salvatoris fu-
„ tura prænoverit, arcana pandiderit, in-
„ terna scrutatus fuerit, prout ei datum
„ erat non per scientiam, quæ inflat, sed
„ per caritatem, quæ ædificat in divinita-
„ tis speculum intueri.

„ Nec mirum pariter si precibus impulsu
„ adeo proximo jactis in eum, qui facit mi-
„ rabilia solus, obtinuerit ægros jamjam
„ morituros assurgere, famelicos saturari,
„ tempestates ac infortunia depelli, & muta
„ ipsa animantia in laudem Factoris sui can-
„ tu, balatuque mirabiliter concurrere.

„ Sic vixit JOSEPH, & sic etiam in cœ-
„ nobio Auximano sexagenarius obiit pretio-
„ sa morte justorum, cui virtutes heroicæ
„ in non brevi ægritudine comitatum, Sacra-
„ menta Ecclesiæ fortitudinem, extremus
„ intensissimus divini amoris actus coronam
„ immarcescibilem exhibentur.

„ Felix ipse, factus evangelicæ simplici-
„ tatis exemplum intravit ut parvulus in re-
„ gnum Cœlorum, ejusque gloriam testatam
„ voluit Deus signis, ac prodigiis, certam-
„ que reddidit Pontificium Beatificationis di-
„ ploma, servatis servandis, quatuordecim
„ ab hinc annis evulgatum.

„ Felix ipse quidem, qui in Cœlis est. At
„ nos infelices in hac lacrymarum valle dif-
„ ficillimis hisce temporibus novos antiquis
„ addere cupimus apud Patrem misericor-
„ diarum advocatos.

„ Inter eos igitur, BEATISSIME PATER, ad-
„ numeretur quæsumus JOSEPH A CUPERTI-
„ NO, cujus meritis tria jam post Beatifica-
„ tionem miracula supremo SANCTITATIS
„ VESTRÆ oraculo adscripta sunt.

„ Urgent in id vota Regum, & Princi-
„ pum: multi hoc postulant Ecclesiastici Præ-
„ sules, & hoc idem humillime implorat Se-
„ raphicus Ordo Fratrum Conventualium,
„ ut clarissimus Heros, quibus olim in mi-
„ nisterio, & in consortio fuit, vertatur in
„ gloriam, proficiat in exemplum, statua-
„ tur in Patronum.

Statim ac finem loquendi Advocati Consi-
storiales fecerunt, cum omnes in genua an-
te PONTIFICEM essent provoluti, R. P. D.
Michael Angelus Giacomelli Archiepiscopus
Chalcedonensis epistolarum ad Principes a
Secretis, Vaticanæ Basilicæ Canonicus, vir ec-
clesiastica & prophana eruditione celeberri-
mus, græcis, latinisque litteris quammaxime
excultus, qui ab initio Consistorii in plano
solii ad sinistram PONTIFICIS cappa indutus
steterat, SANCTISSIMI PATRIS nomine in hunc
modum respondit.

„ QUÆ de illustri totius vitæ sanctitate,
„ & miraculorum gloria BEATORUM
„ JOANNIS CANTII, JOSEPHI CALASAN-
„ CTII, ET JOSEPHI A CUPERTINO satis diser-
„ te, copioseque modo sunt explicata; pia

„ prӕterea & efficax de B. JOANNE CANTIO „ in Sanctorum numerum referendo Poloniӕ „ Regis, ac Prӕsulum, omniumque Orthodoxӕ illius Reipublicӕ postulatio; tum DE „ BEATIS JOSEPHO CALASANCTIO, ET JOSEPHO A CUPERTINO inter Sanctos itidem numerandis humiles Religiosorum Ordinum, „ quibus in hac mortali vita nomen dederunt, supplicationes; universӕ denique „ in hac re Catholicӕ Ecclesiӕ flagrantissima vota maximam SANCTISSIMO DOMINO „ NOSTRO pepererunt jucunditatem. Et SUMMO quidem sacrarum rerum ANTISTITI, „ qui dux in via Domini universo Christiano populo divinitus est constitutus, nihil „ gratius accidere potest & optabilius, quam „ in Catholica Ecclesia multiplicari sanctitatis exempla, quo fideles tamquam in „ Christianӕ vitӕ specimina respicientes, „ flagrantiori studio ad ea imitanda incendantur. Propterea, quӕ sit exempli „ vis agnoscens Beatissimus Paulus, meminisse prӕcipit Sanctorum Virorum [1], quorum, inquit, intuentes exitum conversationis, imitamini & fidem. Delectatus est „ etiam idem SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER, sollicitari se tam ardentibus Catholicorum Regum, & populorum studiis ad „ decernendos tribus his BEATIS VIRIS Sanctorum honores; quod eadem studia non „ aliunde animadverterit proficisci, quam „ ex pia fidelis populi devotione & desiderio, ut BEATORUM gloria amplificetur in „ terris, quorum in Cӕlo jam sibi prӕsidium „ & patrocinium adsciverit. Sed hujus rei „ tanta est magnitudo, & deliberationis gravitas, ut BEATISSIMUS PATER existimet adhuc intentiorem habendam esse curam & „ diligentiam, &, quod in semipublicis „ Consistoriis propediem faciet, amplius sibi esse consultandum cum his VENERABILIBUS FRATRIBUS suis S. R. E. CARDINALIBUS, necnon cum Archiepiscopis, & „ Episcopis quid in tanta re fieri oporteat. „ Interea omnes & singulos hortatur, ut orationi vacent, eleemosynas faciant, jejunia celebrent, & per alia pia opera, quibus quisque potest, jejunium ipsum [2] sanctificent; talibus enim hostiis promeretur „ Deus; eumque exorent, ut de luce, quam „ inhabitat [3] inaccessibili, radium in eorum „ mentes [4] demittat, qui sunt ministri, & „ dispensatores Mysteriorum Dei, & quod „ semper fecit & faciet, Ecclesiӕ [5] sanctӕ „ suӕ, quӕ est columna & firmamentum veritatis, nunc maxime prӕsto sit; quo impetrato omnipotentissimo auxilio, id solum a SANCTITATE SUA decernatur, quod „ ad Dei honorem & gloriam, ad incrementum fidei, & ad Catholicӕ Ecclesiӕ „ exaltationem pertineat. Hӕc disertissimis „ orationibus dudum habitis, jussit SANCTISSIMUS PATER suo nomine me respondere.

Eminentissimis Patribus, cӕterisque, qui aderant cum benedictionem signo Crucis esset impertitus, finem Consistorio BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER imposuit, ac Subdiacono cum Cruce prӕeunte, & a duobus Diaconis adsistentibus, almӕ Urbis Conservatoribus, ac reliqua familiarium turba associatus ad paramentorum aulam venit, sacrisque depositis vestibus, interiora cubicula repetiit.

Consueta, quam hic subiicimus indicendi formula altero publico Consistorio ad VII. Idus Maii dictus fuit dies.

INTIMATIO

Per cursores facienda, domi quoque dimissa copia.

„ SAbbato nona prӕsentis mensis Maii „ hora decima quarta alterum habebitur publicum Consistorium in aula regia „ Palatii Apostolici Quirinalis pro futura „ Canonizatione BEATORUM Confessorum „ HIERONYMI ÆMILIANI Fundatoris Clericorum Regularium Congregationis Somaschӕ, & SERAPHINI ab ASCULO Laici professi Ordinis Minorum S. Francisci Capucinorum, nec non BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL Fundatricis „ Ordinis Monialium a Visitatione S. Mariӕ nuncupatarum juxta ritum in tran- „ facto

1 Hebr. XIII. 7. 2 Hebr. 13. 16. 3 I. Timoth. 6. 16. 4 I. Corinth. 4. 1. 5 II. Timoth. 3. 15.

„ facto publico Consistorio servatum.

„ In eo de supra enunciatorum Beatorum „ vivendi ratione, deque ipsorum virtutibus, „ ac miraculis per DD. Sacri Consistorii Ad- „ vocatos sermo fiet, & pro Canonizatione „ instabitur.

„ Super primo verba faciet D. Advocatus „ Julius Cæsar Fagnani.

„ Super secundo sermocinabitur D. Ad- „ vocatus Joseph Ascevolini.

„ Super tertia vero orationem habebit „ R. P. D. Paulus Franciscus Antamori Sa- „ cræ Consistorialis aulæ Advocatus, non „ absimili modo referendo, ac pro Canoni- „ zatione pariter instando.

„ Orationibus absolutis, Sanctitatis „ Suæ nomine R. P. D. Michael Angelus „ Giacomelli Archiepiscopus Chalcedonensis „ Apostolicarum litterarum ad Principes „ Secretarius, stans e sinistro folii latere, „ DD. Advocatis in genua provolutis, res- „ ponsum dabit.

„ Ideo intimentur omnes, & singuli Emi- „ nentissimi, & Reverendissimi Domini Car- „ dinales, ut præfata sub hora ad Quirina- „ le Palatium accedant, Consistorio mox in- „ terfuturi cappis violaceis induti.

„ Moneantur insuper Decani, seu anti- „ quiores Episcoporum Assistentium, & non „ Assistentium, Protonotariorum, Audito- „ rum Rotæ, Clericorum Cameræ Aposto- „ licæ, Votantium Signaturæ Justitiæ, Ab- „ breviatorum, & Advocatorum Consisto- „ rialium, quod collegas suos certiores red- „ dant, ut & ipsi cappis induti, publico „ Consistorio intersint.

„ Intimentur quoque Gubernator Urbis „ Vice-Camerarius, Principes folii, Con- „ servatores Urbis, Magister-Sacri Hospi- „ tii, necnon Sacrorum Rituum Congrega- „ tionis Secretarius, Fidei Promotor, cæ- „ terique soliti.

De Mandato SS. D. N. Papæ.

I. Archiepiscopus Athenarum
Apost. Cærem. Præfectus.

Hoc pariter publicum Consistorium, qui Romæ morabantur Eminentissimi Patres, nec adversa afflictabantur valetudine, præsentia condecorarunt sua: maxima etiam in eo Prælatorum omnium fuit frequentia. Pontifex eodem, quem superius descripsimus ordine, eodemque apparatu gestatoria sella in Consistorium perductus solium conscendit, & Dominos Cardinales ad osculum manus sub anteriori ora pluvialis exhibitæ excepit.

Tum de Beato Hieronymo Æmiliano, illiusque laudibus præclarissimis omnium primus Advocatus Julius Cæsar Fagnani luculentam in hæc verba orationem habuit.

„ Mira sollicitudo, qua Hieronymum „ Æmiliani humana destitutum „ divina protexit opes, & illa vicissim, „ qua protectus effudit amorem, vixit, ca- „ ritatem spirans post trium fere seculorum „ spatium, te, Beatissime Pater in par- „ tem vocant, ut quod tuæ potestatis est, im- „ pendas ad utriusque coronam Sanctorum „ fastis adscribas prodigiis communi patriæ „ servatum civem, quid una contulerit ad „ alteram, quid sit ad utramque consecutum „ brevi narratione complectar ego, ne vi- „ deatur opera temere implorari tua: homi- „ nis autem ætatem ita dispescam, ut cum „ per prima lustra sex quid affirment certi, „ Scriptores non habeant, annum trigesimum, „ de quo constat divinis in eum miserationi- „ bus tribuam, quod inde fluxit ad quinquage- „ simum sextum, quo vivere desiit retribuen- „ ti, si per hominem licet, Hieronymo detur.

„ Venetias unde Sanctorum fastis ad- „ scribere aut in sollemne huic Sanctæ Sedi „ patriam habuit anno, qui seculi xiv. nu- „ meratur octogesimus primus in lucem edi- „ tus Æmiliani. Angelum Æmiliani, Dio- „ noram Mauroceni parentes habuisse, va- „ num non fuerit indicasse, ne ignoretur, „ quid ætate matura contempserit, quæ „ possessa cælestibus commutaverit. Tyro- „ cinio bonarum artium, quod ingenui ju- „ venes subire solent fuisse excultum, non „ est, cur dubitetur, quod autem in eo non „ permanserit, sed anno decimo quinto re- „ cesserit avocatus belli motibus, & asseda „ martis conditioni temporum tribuendum.

„ For-

,, Fortasse tanti non erat humanis im-
,, pensius erudiri modis, tempus certe ad-
,, fuit, quo de se pronunciaret, misit ignem
,, in ossibus meis, & erudivit me. Cœpit
,, erudiri, cum primum stetit in acie Caro-
,, lo VIII. lacessente Venetos in patriam,
,, siquidem rediit moribus valde comptior,
,, quam discesserat ex eo quodsit eastra se-
,, cutus adolescens non est, quod honestati
,, morum creetur invidia. Habuit a mi-
,, litia non multo post unde disceret, ver-
,, sabiles humanarum rerum vices, quas te-
,, terrimas ipse subivit, & extremas ex
,, acerrimo Castri Novi propugnatore factus
,, adverso marte captivus; tunc in ultionem
,, diu propulsatæ vis immanitate plusquam
,, barbarica habitus manibus, ac pedibus
,, vinctus in imo turris detrusus de se pro-
,, nuntiabat, quod olim Regius Vates, ego,
,, & mors uno gradu distamus, nisi quod sibi
,, consuluit similiter ad Dominum, Domini-
,, que Matrem, cum tribularetur, clama-
,, vit, & exauditus est, illi namque Dei-
,, para, cujus ad Tarvisinam ædem nudis pe-
,, dibus se perrecturum voto spopondit, ec-
,, ce refulget auxiliatrix, claves porrigit,
,, quibus compedes, & vincula solvat, eva-
,, dat custodiam: evadit, at aliquantisper
,, progressus offendit in hostium manipu-
,, lum, quem declinare non posset, Dei Geni-
,, tricem in novo discrimine rursus invocat,
,, invocata rursus adest, factaque viæ dux
,, hostium conspectui subtrahit, & Tarvi-
,, sium manu ducit incolumem, captivita-
,, tis, & libertatis instrumenta tolo Tarvisi-
,, næ ædis affixa perennarunt apud posteros
,, utriusque beneficii memoriam.

,, Fugam iterato prodigio feliciter expedi-
,, tam, dum recolo, subit animum recorda-
,, tio veteris illius populi, quem Deus olim
,, prodigiis eduxit de terra Ægypti, reduxit in
,, terram Israel; ambo quidem voto, quod
,, emiserant, ut se liberarent iter arripuere,
,, prodigiis utrique patuit; at ille postea
,, protervus, versatilis, erransque corde,
,, HIERONYMUS non solum constans, & fide-
,, lis in propositis, sed semper anhelans,
,, ut operaretur, quo retribueret magis,
,, cui patefaciendæ rei, ne mora fiat, ad-
,, monet hæc insignis prodigiosæ liberatio-
,, nis epocha.

,, Inter agmina virtutum, quarum repu-
,, lit a se nullam merito, cujus esset assi-
,, duus cultor insedit cordi caritas: hæc enim
,, cum Deum respiciat, & proximum, æmu-
,, latur amplitudine sua latitudinem divi-
,, narum miserationum, quibus effusis ad
,, protegendum se fieret apta retributio;
,, hominem, de quo loquor in Deum fla-
,, grasse quammaxime coniicitur quidem e
,, multis, at in eo saltem relevatur orator;
,, quod objecto contineantur uno, & si
,, summo. Dicam igitur, quod arctissime
,, præcepta custodierit, & consilia, fidens
,, amori, speique suæ, fortunæ bonis ab-
,, dicatis tanta abstinentia vixit inops, ostia-
,, tim sibi, suoque gregi emendicato victu
,, ut Francisco Sforzia Mediolanensi duce
,, aurum offerente adduci non potuerit, ut
,, acciperet; dicam, quod adhibuerit opti-
,, mos conscientiæ moderatores, ac spiri-
,, tualis doctrinæ magistros, quorum unus
,, Joannes Petrus Carafa, qui postea Pau-
,, lus IV., quod intulerit ultro sibi malum
,, pœnæ non semel, ut a malo culpæ aver-
,, teret homines, per quos Deum videret
,, offendi; sed tam varia sunt numero, ge-
,, nere, locis institutis officia, quibus ar-
,, dens in Deum caritas est complexa proxi-
,, mum, ut cum ex particularibus constent,
,, ad singula si dilabatur exitum non sit habi-
,, tura, quam crepisida coercet oratio. Cir-
,, cumscepta quidem finibus apparuit ab ini-
,, tio, cum primum se Venetiis effudit,
,, ad officia piissimi civis in languentem
,, patriam retulisset fortasse quisquam, nisi
,, excessisset modum, at ubi consultum est
,, patriæ, postquam duobus ibi Nosocomiis
,, insita orphanorum cura tam longe mana-
,, vit, lateque se protendit, ut ejus ampli-
,, tudo non unius frequentatissimæ Metropo-
,, lis, sed Provinciarum sit vastitate metien-
,, da. Florentissimis Venetæ Ditionis urbi-
,, bus ea tempestate tres Ærinnes bellum,
,, lues, annonæ caritas exitium intulerant,
,, has cum videret HIERONYMUS cujuslibet
,, in-

„ indigentes opis, suarum partium duxit, ut „ protectus protegeret, ereptus calamitate „ calamitatem depelleret, cumque omnibus „ cuperet, & omnia non posset unus, his præ- „ sertim constituit opitulari, quos nosset „ miseros magis, & innocentiores, orpha- „ norum calamitas cor pupugit vehemen- „ tius, illorum saluti se devovit, hæc quam „ non solum ipse susciperet ex instituto, sed „ ubique, quibus posset, ingereret, hæsit cor- „ di cura. Felix urbs, insula, pagus, quam „ non fabulosus hic Prometeus ingreditur; „ quidquid ætatis immaturæ dispersérat, „ enuntiata malorum colluvies colligit, & „ tutatur unus, pro singulis, qui disparue- „ rant unus constituitur in civitatibus orba- „ tis familiis parens. Ab adjacentibus insu- „ lis Burrano, & Manurbia, digressus ad „ oras mediterraneas orphanis Brixiæ recol- „ lectis e triviis domum constituit, in ci- „ vitate Bergomensi pueris duas, puellis „ unam, nec non septa mulieribus, ubi ab- „ scondant se, quod fuisse pœniteat im- „ pudicas, in Gallia Cisalpina Novomachi „ pueris duas, in pago Somaschæ, quæ po- „ stea sedes Congregationi fuit, unam; pro- „ perat inde Mediolanum, ut fiat adjutor „ his, a quibus parentes avulserat horren- „ da lues, & certæ sedis extorres errare non „ sinit; advolat inde Papiam, facitque „ similia, nec nova dum creat obliviscitur, „ aut habet pro derelicto priora, veluti pa- „ renti nova, quæ suboritur proles addit „ gaudium, nec minuit, quod sit sollicitus „ de prioribus. Sollicitudo jam major evase- „ rat, quam ut singulis ab uno præsertim, qui „ corpore præsens non esset, posset impendi; „ orta proinde necessitas est sanciendi regu- „ las, quibus operis firmitati consuleretur, „ ratio constaret educationi puerorum pa- „ randis, impendendisque subsidiis: accitis „ quos in plerisque locis constituerat sui vi- „ carios viris, Somaschæ deliberatum est, „ ut in civitatibus instituerentur honesti vi- „ ri, qui satagerent, ne deessent orphanis „ unde viverent; cura vero spiritualis, & „ corporalis illorum salutis inesset ipsi Con- „ gregationi, quæ sibi nomen assumeret in-

„ servientis pauperibus. Hæsit Somaschæ „ HIERONYMUS? Hæret aqua mihi; se ca- „ veis insinuat, abdit se montibus ignis, „ quem late vagantem, non ut destruat, & „ absumat, sed ut colligat, & congreget „ per Galliam Cisalpinam sum comitatus, & „ Insubriam. Quis penetravit ignes, quibus „ intra viscera furentibus ardent Etna, Ve- „ suvium? In vertice montis, qui Somaschæ „ imminet posuit sibi nidum, proximis in „ cryptis habitant piissimi viri, quos secum „ ducit; at erumpunt, & se produnt exte- „ rius ex ignitis montibus Vulcani, quod „ in caritate necesse magis est, ut fiat, quæ „ latere nequit, qua respicit proximum, „ nequit oblivisci HIERONYMUS orphano- „ rum, quos ut pater diligit, transfert ex „ his nonnullos ad humilem casam, quam „ paraverat in exigua proxima valle, ut ne „ loco quidem disjunctos habeat, his & in sub- „ jecta Somascha degentibus, ut ministret, „ erumpit e vertice montis, & transmittitur „ ignis. Invexi de ignitis montibus allego- „ riam, quoniam non succurrit aptior, qua „ caritatis, nunc se recolligentis in Deum, „ nunc expandentis in proximum vices ex- „ primerem, dum consistit Somaschæ. Cæte- „ rum quod vulcanis accidit, ut loco conti- „ neantur uno, nec se prodant alibi non qua- „ drat in caritatem. Illos namque certis „ terris natura fixit, quas sulphure ditavit, „ & nitris, quibus aluntur, ubique sibi pa- „ bulum parat caritas, exardescit ubique. „ Mirum propterea non fuerit, si is, qui „ videbatur Somaschæ sibi præstituisse finem, „ rursus redeat ad initia Venetias, ut inchoa- „ ta perficiat, lustret, ac foveat, quas Ve- „ ronæ, Bergomi, Brixiæ suscitarat flam- „ mas, donec Somaschæ se restituat, obi- „ tum, quem sibi vaticinatus est imminere, „ qualibet in corpus asperitate præoccupa- „ turus. Intimiores, quos quærit avolatura „ caritas recessus, præbet horrida specus „ ab exigua valle non longe dissita, quæ „ adhuc hodie dicitur Eremus. Ita fortas- „ se cum fragore ignes e Cælo dilapsi per „ gyros assumpto, quem vi ventorum con- „ ceperant, impetu, delitescunt, ut dissol-

„ van-

„ vantur, nisi quod illi terruere primum, hic
„ benefaciendo pertransiit. Soliloquia, quibus anima liquefit incolentis eremum, Deus
„ scit, in quem diriguntur, non habet,
„ quod agat nisi, ut se devoret ignis, cujus
„ in imo terræ tota colligitur vis, quoniam
„ sepultum mihi scrutari non datur, exequar, quod exterius, agente HIERONYMO superest. Brixiæ congregatis Orphanotrophiorum Rectoribus, ut omnium firmitati consulatur, & saluti quasi suprema
„ disponens, adest eremi incola, reverso
„ non eremitica cavea, sed quam sibi paraverat domus in valle Somaschæ sit domicilium, non enim cessans obiturus est,
„ sed qualis advenerat operans misericorditer, nec in unius dumtaxat genus ætatis,
„ sed indiscriminatim omnes, ne quid de
„ sit amplitudini caritatis consumata sit in
„ exitu. Exarserat in valle, quam divi Martini vocant, instar pestis serpens maligna
„ febris, ipse dum pauperum rusticorum
„ domos invisit adjutor, effert humeris, &
„ condit humo cadavera, inficitur tabe,
„ deceditque annum agens ætatis quinquagesimum sextum. Ita caritas porrexit ipsa
„ sibi claves, ut exiret ab ergastulo corporis, quemadmodum Deipara captivo porrexerat, ut exiret de custodia turris,
„ quam prospere fuga procederet, hilaritas
„ vultus, a quo spiritus avolaret, expressit. Contemplaturi, quem amiserant universi, qua late protenditur divi Martini
„ vallis accolæ decem confluxere diebus ad
„ exuvias mortalitatis; exinde, quod contineres illas tibi celebritas nominis, &
„ fama, Somascha; obscurum oppidum esse
„ non finunt, ad HIERONYMI tumulum, fervet ubi cultus, & devotio populorum,
„ patrata, quæ sunt apud te prodigia. Pervenit ardor quidem postremis, at prodigiis coruscavit in te primum, ubique postea. Novissima recensebo, quæ futura
„ sint appendix iis, quibus Venetus, Tarvisinus, Brixiensis, Bergomensis, Papiensis, Mediolanensis abundant Processus.
„ Quod seculi, quo vivimus anno trigesimo septimo, Venetiis Hieronyma Dorichelli repente convaluerit ab inveteratis,
„ quibus affixa diu lecto jacebat morbis,
„ quod anno trigesimo octavo Puer septennis a comitiali probatum sibi decreto asseruit Benedictus XIV., BEATUMQUE pronuntiavit HIERONYMUM, cujus ope hæc
„ facta sunt implorata. Bina post hæc acta
„ similiter impulerunt te, quod anno, qui
„ fluxit proximus huic pronuntiares esse locum, quod in Sanctorum numerum relatio fiat, quam cum ab obitu statim caritas eminens, populorum cultus urgerent,
„ & Cælum per prodigia, percipi nequit, cur
„ tamdiu mora facta sit oraculis tuorum
„ Prædecessorum, nisi quia CLEMENTI TERTIODECIMO concivis ÆMILIANI divino
„ consilio Sanctorum fastis reservabatur inferendus.

„ Ulterior ne mora fiat, sed quamprimum vox exeratur tua Dynastæ supplicant, & urbes, præsertim quibus hæsit
„ orphanorum cura, Patriarcha Venetus, &
„ Serenissima Respublica, quæ spectatissimum Senatorem bellicis a conflictibus reduceem magis est admirata demissum contempta toga, dispersis in pauperes opibus orphanorum ministrum, quam Dictatores, & Consules olim suos. Cincinnatos, Serranos post emeritas lauros angusta
„ domo receptos, aut infudantes aratro
„ Romana suspexerit, supplicat enixis, quammaxime potest precibus, quæ in Christiana Republica plurimum se commendat ob
„ eam, quam juventutis educationi sollerter
„ impendit operam Somaschorum Familia.

Post Advocatum Fagnani statim assurgens Josephus Ascevolini Romanus de BEATO SERAPHINO AB ASCULO, seu A MONTE GRANARIO diserte, ac facunde sic instituit sermonem.

„ Benedictus Dominus [1] Deus Israel a seculo, & usque in seculum, qui dives [2] in misericordia propter nimiam caritatem, qua dilexit nos, nova semper instau-

1 Psal. 40. v. 14.

2 Ephes. 11. v. 4.

„ staurat exempla virtutum, quarum a [1] solis ortu usque ad occasum coruscante fulgore, & maximum Ecclesiæ suæ decus, & firmissimum nobis præsidium comparatur. Testis, PATER BEATISSIME, JOANNES CANTIUS, testis CALASANCTIUS, testis ÆMILIANUS, testis JOSEPHUS A CUPERTINO, quibus quam [2] magna fecerit, qui potens est, quantisque adhuc in ipsis signis, ac virtutibus operetur, ita probe intellexisti, ut de iis inter Cælites sollemni ritu quamprimum cooptandis, omnibus spirituali jucunditate lætantibus, in Domino constitueris. Testis denique & is quidem amplissimus; Picenæ Provinciæ Ordinis Capuccinorum, atque Catholicæ Ecclesiæ ornamentum præstantissimum, SERAPHINUS AB ASCULO; quem dicere [3] idem est ferme, ac laudibus virtutem efferre; quemque tantis [4] gratiæ suę divitiis magnificavit Omnipotens, ut dignissimus profecto sit, qui in sublimi cum illis Ecclesiæ vertice reponatur, ut [5] cunctis eluceat, qui in hac totius orbis terrarum versantur domo, & qui ex illo lumen acceperint, Cælestem Patrem glorificent, atque collaudent. Illud enim de ipso non minus vere, quam magnifice potest equidem prædicari [6]: perfectum absolutumque virtutum chorum possedisse; ac quibus reliqui singulis antecelluerunt, ea cuncta solum ipsum fuisse mirabiliter assequutum. In omnium jamdiu ore sanctissime ab eo gesta versantur, & publicis sunt adeo celebrata sermonibus, quam ut heu oporteat recensere, & coram te præsertim, PATER BEATISSIME, qui non modo cuncta pulchre cognoscis, animoque complecteris; sed ejus, ut de reliquis taceam, effusissimam in pauperes caritatem ita in te exprimis, ut illum potissimum tibi imitandum proposuisse videaris; nec casu atque fortuito, sed singulari æterni Numinis erga te beneficio, sollemnem ipsius consecrationem tibi reservatam mecum omnes existiment [7]. Verum cum hujusmodi commemoratio virtutum in sancta fidelium congregatione prolata, plena sit ædificationis; & merita quoque in hoc ejus, qui laudatur, accrescant, quod plures sua laude proficiant; quæ Dominus in SERAPHINO posuit [8] prodigia super terram, qua potero brevissima oratione complectar. Quamquam enim ea sunt profecto, quæ vim omnem dicendi superant, animabitur [9] tamen ipsius meritis sermo, quamvis tepentis ingenii, & quod jacet verbis, ita elevabitur rebus, ut ad præclarissimi viri caussam ex communi fidelium voto quam citissime absolvendam te vehementius excitaturum esse confidam.

„ Uti omnium ferme Sanctorum primordia vitæ, sic SERAPHINI magnis sunt illustrata virtutibus: vix enim a Hieronymo, ac Theodora præsertim (ex quibus non genere quidem, sed moribus, pietateque conspicuis, natus est anno 1540. in oppido Montis Granarii Firmanæ Dioecesis) prima Catholicæ Religionis documenta percepit; adeo in Deum puer exarsit, ut non jam solum de eo bene sperare, sed etiam confidere possent sui ad summum sanctitatis fastigium perventurum. Quasi præcucurisset ætatem ratio [10], nihil unquam puerile gessit in opere: solus fugiebat consortia omnium; pergebat ad templum Domini, & ibi adorabat Dominum Deum suum; Divinis mysteriis interesse, atque inservire; Sacris Canticis, variisque precibus operam dare; in abdita ad orandum loca secedere, in oratione ingemiscere; ad Dominum clamare, & justitiam diebus, ac noctibus meditari; officia erant, quibus unice delectabatur. Hæc [11], & his similia secundum legem Dei SERAPHINUS observans, non secus ac [12] puer Samuel proficiebat, atque crescebat, & placebat tam Domino, quam ho-

 „ mini-

1 *S. Leo Serm.* 85. *in Nat. S. Laur.*
2 *Luc.* 1. *v.* 49.
3 *S. Gregor. Naz. Orat. in laud. M. Athan.*
4 *Ephes.* 2. *v.* 7.
5 *S. Gregor. Nyss. in Encom. S. Ephr. Syri.*
6 *Idem ibidem*
7 *S. Hilar. Arel. in vita S. Honorati in Præfat.*
8 *Psal.* 45. *v.* 9.
9 *S. Hilar. Ibid.*
10 *Tobiæ I. v.* 4. 5. 6.
11 *Tob. I. v.* 8.
12 *Reg. I.* 2. *v.* 26.

„ minibus ; quum pater summa rei familiaris inopia laborans ipsius operam villico cuidam locavit, ut sibi ad victum necessaria armentorum custodia compararet.

„ Quo in officio dici vix potest, quam [1] immobilis in Dei timore permanserit, & ad perfectam cumulatamque virtutem assequendam toto pectore incubuerit [2]. Siquidem eum, qui inter justos primus recensetur, Abel imitatus, non ex ovium gregibus, neque ex adipe sacrificia Domino obtulit, verum absque sanguine, rationabile obsequium, laudis hostia, & vitæ puritate sacrificavit.

„ Pascentibus enim per diem armentis [3] semper in oratione cum lacrymis persistebat; mox nocte incumbente, & grege in stabulum coacto [4] longas iterum orationes orabat. Simplici fere pane contentus, atque, ubi sitis urgebat, aqua, ab his quoque statis diebus penitus abstinebat [5]: nunquam cum ludentibus se miscebat: nunquam cum his, qui in levitate ambulant, participem se præbebat. Quid plura? Angelicam potius, quam humanam vitam agere videbatur, atque eo jam brevi pervenerat, ut sibi acceptissimum dives in retribuendo Dominus prodigio coram hominibus declararet.

„ Etenim die quadam, cum pro singulari sua in Deiparam pietate sacram & religione, ac Pontificum indulgentiis celeberrimam Ædem Lauretanam cum sociis peteret, & in ipso itinere ad Potentiam flumen pervenisset; ita hoc [6] alvei sui ripas, quasi Jordanis in tempore messis, expleverat, ut trajici nequaquam posset. Doluit ad hæc SERAPHINUS, & aliquantis per oculis in Cælum defixis [7], qui viam fecit in mari, suppliciter adoravit: tum Numine afflatus flumen præceps ingressus, mirabile visu! [8] Ambulavit super aquas, & [9] sustentante fide, quem unda mersisset, sicco pede transivit.

„ Hoc tanto, tamque insigni prodigio commoti vehementer itineris socii, & qui aderant reliqui [10] stupebant omnes, & mirabantur adinvicem; ipse vero [11] cum omni humilitate, & lacrymis laudabat Dominum Deum suum.

„ Interea Hieronymo ejus patre vita functo, SERAPHINUS, qui adeo in solida pietate securus, & sine ulla offensione profecerat, a Silentio fratre natu majore, domum revocatus (ut eo in cæmentaria, quam exercebat, arte adjutore uteretur) in summum periculum, discrimenque virtutis adducitur.

„ Verum qui adhuc magnus, multo deinceps major. Quo enim frater, aspero ingenio vir, & efferata natura, in ipsum arti minus idoneum, durius animadvertebat; eo id fortius, mira vultus hilaritate, & animi patientia perferebat, atque eo constantius in jejuniis, & orationibus perseverabat, quo ab iis ipsum abducere ille asperius nitebatur: jam tum lætabile sibi ducens [12] pro nomine Jesu contumeliam pati. [13] Utque ignis flatu premitur, ut crescat; & unde quasi extingui cernitur, inde roboratur; sic ipse a fratre tentatus, non modo nullum pietatis detrimentum fecit, sed ejusdem laude quotidie crevit, & quo acrior probatio fuit, eo magis idoneus evasit ad nova Omnipotentis Dei charismata capienda: in quibus illud equidem eximium duxerim, quod eum forte christianis præstantem puellam moribus Dionysii Chartusiani de Novissimis librum perlegentem audivisset; tantum ei timorem extremi Judicii severitas injecit, ut ad eam evitandam de rigidissimo Capuccinorum Instituto amplectendo (puella eadem non sine cælesti aliquo instinctu monente) cogitaverit.

„ Quominus cogitata perficeret; dæmon omni conatu se opposuit; verum in proposito perseverans, non ante a lacrymis,

„ &

1 *Tob. 2. v. 14.*
2 *Nyss. in vita S. Ephr. Syri.*
3 *Tob. 3. v. 11.*
4 *Matth. 23. v. 14.*
5 *Tob. 3. v. 17.*
6 *Jos. 3. v. 15. Eccles. 24. 36.*
7 *Habacuc. 3. v. 15.*
8 *Matth. 24. v. 29.*
9 *Serm. 192. in Cath. S. Petri in Append. Aug.st.*
10 *Actor. 2. v. 19.*
11 *Actor. 2. v. 19.*
12 *Actor. 5. v. 41.*
13 *S. Gregor. M. Mor. 26. cap. 10.*

„ & repetitis precibus destitit, quam in illum Ordinem, velut in arcem tutissimam se recepit: quod Æsii tandem sexdecim annos natus, inter Laicos adscriptus, ingenti alacritate, pioque gaudio est consequutus.

„ Cancellis, ut ita dicam, sublatis, quibus domi SERAPHINI religio veluti coercebatur, mirum profecto, quamlate vagari cœperit! Ita namque provectiores quosque statim virtute superavit, ut [1] probatio ejus multo pretiosior auro, quod per ignem probatur, inveniretur; ac omnes admiratione Patres permoti faterentur, se hominem adeptos, qui veterano cuique & exemplo, & incitamento esse posset.

„ Atque utinam quæ summa in tyrocinio præbuit exempla virtutum possem heu distincte singula recensere! Sed modus mihi in dicendo quærendus, ne nullis prope spatiis, ac terminis circumscripta immensum excrescat oratio; nec flores, cum fructus suppetant uberrimi, videar collegisse.

„ Magna illa quidem, BEATISSIME PATER, atque præclara; sed eum iis minime comparanda, quorum splendore SERAPHINUS, votis sollemniter de more nuncupatis, novisque veluti vinculis Christo vehementius obstrictus [2], quasi vas auri solidum, ornatum omni lapide pretioso in domo Domini enituit.

„ Quamquam quid primum, aut quid maximum ex ipsius laudibus commemorem? Aut quid rerum copia, ac magnitudine pene obrutus prætermittam?

„ Dicamne obedientiam, qua tanta præter cæteros excelluit, ut summum, quoad vixit, illi jus fuerit nihil arbitrio suo agere; per omnia ad nutum superiorum, potestatemque pendere? Dicamne miram prorsus alacritatem, qua senio quoque confectus, viribus fractis, ac valetudine vehementer affecta, rigidissimam Ordinis disciplinam severe adeo custodivit, ut severiorum etiam oculos in se converteret? Paupertatem ne prædicabo, quam ita ad extremum usque constantissime coluit, ut ipsum veluti absolutissimum evangelicæ paupertatis exemplum omnes suspicerent? Angelicumne referam castitatis candorem, quo in hominum etiam frequentia [3], sicut lilium inter spinas, ita noster effloruit, ut fama sit (SERAPHINI ipsius, multorumque doctrina, & integritate præstantium virorum, qui ejus conscientiam perspectam, & exploratam habuerunt testimonio firmata) nullam unquam carnis tyrannidem sensisse, nullam mente cogitationem impuram versasse?

„ Dies me deficeret, nec exitum inveniret oratio, si per totam SERAPHINI historiam, perque omnia virtutum genera vellem pervagari; & distincte ac suo quæque lumine, vultu, habitu demonstrare, distinguere, explicare.

„ Quamobrem [4] cum omnium in caritate contineatur summa virtutum, & [5] qui manet in caritate, ita in Deo maneat, ut unus, auctore [6] Bernardo, cum eo spiritus fieri, & deificari quodammodo videatur; si postquam [7] perfectam in ipso caritatem Deum ordinavisse demonstrabo, eximiæ ipsiusmet sanctitati me arbitrabor cumulate satisfecisse; videbor id mihi jure profecto vindicare.

„ Tam vehementer porro divina hæc caritas, tam mirabiliter SERAPHINUS exarsit; ut quod de Honorato Lugdunensis Eucherius, non ego de ipso dubitem affirmare: SERAPHINI scilicet [8] pingendam vultu, si caritas ipsa exprimenda esset in vultum.

„ Divinis enim tantum amandis a pueritia assuetus [9], quibusdam veluti gradibus, duce gratia, proficiens, non solum eatenus Dominum diligebat, ut præ illo reliqua omnia nihili haberet, quæ caritatis præcipua est pars, sed inerat in amore vis, atque voluptas mira prorsus, ut

1 *I. Petr. 1. ver. 7.*
2 *Eccl. 50. v. 10.*
3 *Cant. 2. v. 2.*
4 *S. Leo Serm. 10. de Quadr. cap. 4.*
5 *I. Joann. 4. v. 16.*
6 *De diligendo Deo cap. 10.*
7 *Cant. 2. v. 4.*
8 *S. Hilar. Arel. ubi supra cap. 6.*
9 *S. Bernard. loc. cit. cap. 15.*

„ quidquid ageret, perpetua ferme oratione Deo jungi, atque inhærere contenderet: quidquid adspiceret, quidquid animo volveret, in Dei cogitationem, amoremque jucundissime traheretur: & quantislibet pressus curis, ac molestiis fatigatus, in unius Dei recordatione, & quasi amplexu per summam delectationem acquiesceret.

„ Propterea non illud profecto mirum, si in apertos quandoque ignes fervens in pectore caritatis ardor excitaretur, fractisque, ut ita dicam, repagulis, ita foras erumperet, ut cælesti SERAPHINUS lumine toto corpore coruscaret, & suspensus aere mirabiliter in ecstasim suavissimam raperetur: quod ipsi divina potissimum meditanti, vel Sacrum Eucharistiæ Mysterium obeunti, aut Missæ sacrificio inservienti, sæpius certe obtigisse compertum est.

„ Acerbissimam præterea Christi mortem non sine uberrimis lacrymis, intente secum quotidie meditans, & in semetipsum, quasi tanti sceleris auctorem, exardescebat, & generoso compatiendi studio flagrabat. Vidisses itaque nunc Christi pedibus advolutum noctes integras suspirantem, lacrymantemque: nunc tabulis, vel nuda humo cubantem, corpus inedia, vigiliisque enectum perbrevi trium horarum somno ludificantem potius, quam recreantem. Vidisses cilicio asperrimo indutum, ac flagellis armatum, sese nocte intempesta acerrime cædentem, conterentemque; & omnia semper, quæ ullam possent afflictæ carni delectationem, aut levamen afferre, constantissime refugientem. Vidisses acerbissima, & contumeliosa quæque pro nomine Jesu incredibili plane patientia non tollerantem modo, sed anxie adeo perquirentem, ut plus ex sui contemptu, ac ludibrio hauriret voluptatis, quam alii ex vulgi plausu, faustaque acclamatione percipiunt. Vidisses denique inter suspiria, ac lacrymas a supremo Ordinis Præfecto infideles adeundi copiam enixe rogantem, ut ibi martyrii palmam, cujus avidissimus erat, acquireret.

„ Ex quo eximium illud efficitur, quod præ omnibus in Honorato celebrandum duxit Hilarius [1]: ei ad martyrium quidem tortores, non animum defuisse.

„ Fuit hæc, BEATISSIME PATER, SERAPHINI excelsa, atque incredibilis in Deum caritas. Quid vero de illa dicam, qua homines ita dilexit, fovit, omnique officiorum genere recreavit, ut solo proximorum bono natus propemodum videretur?

„ Omnibus [2] cum Apostolo omnia factus in id solum perquam studiose, ac diligenter incumbit, ut æternæ omnium saluti cooperetur; quibuscumque omnium egestatibus, qua potest ope, prospiciat; omniumque simul spiritus, ac corpora tueatur [3]. Impiger, festinus, infatigabilis, prout cujusque naturam, ac mores perspicit, hunc secreto, illum palam, hunc severus, illum blandus aggreditur [4]: instat opportune, importune; arguit, obsecrat; errantesque animos ad rectum salutis iter omni ratione conatur adducere. Rudes ad religionem informat; pietate in Deum præstantes confirmat, laxiores inflammat, atque omnium mores ad christianam modestiam componit.

„ Memorat adhuc Asculum, quæ pro summa sua in proximos caritate strenue ibi præstitit SERAPHINUS, ut ab alearum ludo (quem non sine crimine esse intellexerat) eidem indulgentes averteret: ut sceleratorum hominum, qui urbem, ac templum princeps ingressi ferrum, flammamque minitabantur, impetum retunderet, omnesque a proposito deterrens, ad bonam frugem adduceret: ut diuturnis odiis inter se dissidentes civium familias, depositis simultatibus, ad pristinam concordiam revocaret: ut improbo prædonum duci, qui gravi accepto vulnere, in summo non minus corporis, quam animi periculo versabatur, christianam opem afferret.

„ Quid referam in carcere detentos, ægrotantesque? Quos frequenter adibat, „ huma-

1 *Loc. cit. cap.* 8. 2 *I. Corinth.* 9. *v.* 22. 3 *S. Hilar. loc. cit. cap.* 3. 4 *II. ad Timoth.* 4. *v.* 2.

„ humanissime complectebatur, sedulo ministerio recreabat, rudes instituebat, mœrentes consolabatur, & verbis plane divinis, atque cælestibus erigebat.

„ Ipsius denique in pauperes misericordia, quam per Deum immortalem effusa! Quam vere, confidenterque eum Jobo poterat Seraphinus apud Dominum profiteri [1]: Si negavi quod volebant pauperibus, & oculos viduæ expectare feci: si comedi bucellam meam solus, & non comedit pupillus ex ea: si despexi pereuntem, eo quod non habuerit indumentum, & absque operimento pauperem: quia ab infantia mea erevit mecum miseratio, & de utero matris meæ egressa est meeum!

„ An itaque mirabimur tot, tantisque Seraphini virtutibus plurima ad amplitudinem, & gloriam divinitus adjuncta signa, atque prodigia? Mirabimur augustissimam Virginem Mariam sese ipsi spectandam incredibili benignitate præbuisse! Mirabimur intima cordium arcana penetrasse; futura prævidisse; innumeros ferme vario morborum genere in extremum vitæ discrimen adductos, solo Crucis signo pristinæ florentique sanitati restituisse? Mirabimur magnam adeo [2] languentium cœcorum, claudorum, aridorum multitudinem, quo ab infirmitatibus sanarentur, ad ipsum quotidie confluxisse; ut valde commotis, molesta populi frequentia, Montis Granarii Patribus, in Asculanum cœnobium amandare oportuerit?

„ Miremur potius ipsum, tametsi esset jam Cælo par, nullis tamen recte factis contentum, bona sibi deesse omnia deploravisse; sese peccatorum maximum constanter existimasse; ac [3] semper in summitate virtutum positum, semper quo crescere posset anxie concupivisse.

„ O divinam, atque incredibilem hominis sanctitatem! O te, Seraphine, singularem, ac beatissimum! Qui [4] in multa patientia, in vigiliis, in jejuniis, in castitate, obedientia, suavitate, in caritate non ficta tantam coram Domino gratiam invenisti! [5] Euge Serve bone, & fidelis intra in gaudium Domini tui.

„ Jamque, Pater Beatissime, sexagenario major, diuturno pectoris morbo, quem omnes studiose celaverat, invalescente, postremum vitæ diem urgere sodalibus prænuncians; vix ab iis, nihil admodum periculi suspicantibus, orando impetravit, ut viatico Christi Corpore reficeretur: dein ob subitum vitalis spiritus defectum, sacro repente inunctus Oleo; ac Jesum, cum quo esse, quoad vixit, ardentissime concupierat, intermortuis vocibus identidem appellans, vi. Idus Octobris anno MDCIV. [6] cursum Aseuli consumavit, & ad repositam in domo Dei immarcescibilem coronam placidissime evolavit.

„ Pretiosa ejus morte a pueris, divinitus afflatis, mirabiliter evulgata, tota est summopere commota civitas; ingens confestim hominum concursus, visendi causa, ad Capuccinorum templum est factus; ac vix quidem flexile adhuc post biduum corpus, & cælesti flagrans odore [7], rapientium manus effugit.

„ Deinde porro, cum [8] prodigia, & signa faceret Deus per illum; ita [9] magnificabat eum populus, & concurrebat multitudo civitatum, afferentes ægros, qui sanabantur, ut brevi (indulgente etiam Paulo V. Pontifice Maximo) is Seraphino publice cultus adhiberetur, quem Clemens postea XI. amplissimo decreto approbandum, Benedictus vero XIII. insigniter augendum existimarunt.

„ Denique, cum de Seraphini virtutibus in gradu heroico constare Clemens XII. pronunciasset; ad ipsius sanctitatem magis, magisque confirmandam, ea non ita pridem accessere miracula, quæ diligentissime expensa, sollemni tua approbatione dignissima censuisti.

„ Quid igitur reliquum, Pater Beatissime, nisi, ut maxima, qua polles aucto-„ rita-

1 *Job. 31. ver. 16. sequ.*
2 *Joan. 5. v. 3.*
3 *S. Hilar. loc. cit. cap. 6.*
4 *II. Corinth. 6. v. 5.*
5 *Matth. 25. v. 21.*
6 *II. ad Timoth. 4. v. 7. 8.*
7 *Nazianz. Orat. in lau. M. Basilii.*
8 *Actor. 2. v. 22.*
9 *Actor. 5. 13. 16.*

„ ritate, suprema tandem heic SERAPHINO „ proemia rependas; & cui [1] manna absconditum dedit in triumphanti Ecclesia misericors Deus, novum eidem nomen conferas in militanti?

„ Hoc Asculani cives, Montis Granarii „ incolæ, Piceni omnes certatim exposcunt: „ hoc tuis pedibus advolutus Capuccinorum „ Ordo universus, [2] cujus tanta laus est in „ Evangelio, vehementer etiam atque „ etiam efflagitat: hoc tota, qua late patet, Catholica Ecclesia, effusis fidelium „ votis, expostulat.

„ Exaudi itaque preces populorum tuorum ad te clamantium, PATER BEATISSIME; nihilque tandem per te SERAPHINO „ desit ad gloriam, cui nihil certe defuit „ ad virtutem.

Ut ad finem dicendi pervenit Advocatus Ascevolini, statim R. P. D. Paulus Franciscus Antamori & ipse Consistorialis aulæ Advocatus de BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL laudibus dicturus ita ad BEATISSIMUM PATREM, ac DOMINUM NOSTRUM graviter, eleganterque orationem direxit.

„ SI clarissimorum hominum, quos hactenus, BEATISSIME PATER, differentes audivisti, doctrinam, sapientiamque „ considero, non possum quin pertimescam, „ quod neque ingenio, nec facultate cum „ his conferri me posse intelligam. Verum „ ubi causæ, quam apud te sum dicturus, „ vim, naturamque animadverto, repente „ ita erigor, atque confirmor, ut mihi orationis exitum felicem, fortunatumque „ pollicear. Etenim copiose illi quidem, & „ ornate beatissimorum virorum res gestas, „ atque virtutes tibi ob oculos ponere studuerunt, ut publicos iisdem honores, qui „ Sanctis impertiri solent, a te Supremo Religionis Antistite, impetrarent. Video quamampla, & a sapientia tua, & a Caussæ bonitate ab bene sperandum argumenta iis oboriantur. Verum cur ego quoque in eamdem „ spem non adducar, cum pro beatissima „ fœmina JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE „ CHANTAL supplex a te gloriam hanc amplissimam deprecor? Quanta enim illius „ extitit in omni vitæ ratione pietas, & sanctimonia; cujus ab innocentia, a caritate, a fortitudine, a modestia in prosperis, „ a constantia in adversis, semper laudati „ sunt mores, vita est publice commendata? Itaque si mihi dicenti aures patientissimas adhibueris, perficiam profecto; „ ut, quam parem cæteris virtutum omnium „ commendatione recognoveris, eamdem „ ad Christianæ Reipublicæ decus, atque „ præsidium, pari quoque gloria cohonestandam decernas.

„ Et quoniam illorum hominum, quorum animus ad pietatem conformatus excelluit, ea plerumque fuerunt primordia „ ætatis, ut futuram ipsorum laudem, præstantiamque portenderet; ita & mihi, & „ Caussæ deesse me arbitrarer, si de sanctissima JOANNÆ FRANCISCÆ pueritia silerem, quam virtutum præclarissimarum „ maturitas celeriter est consecuta. Parentes habuit nobilissimos Benignum Fremiot, „ & Margaritam Berbesiam, patriam vero „ Divionem urbem Burgundiæ principem. „ Ut primum domesticæ disciplinæ rudimentis imbui cœpit, incredibile dictu est, „ quam cito succrescentium virtutum germina erumperent, atque ad perfectam „ magnitudinem properarent. Nihil in ea „ leve, nil remissum, nil nugatorium; sed „ omnia ad religionem, sapientiamque ita „ composita, ut nihil, nisi recte, ac moderate cupere, atque agere videretur; „ quanta in teneriore adhuc ætate, consilii „ firmitas, & cogitandi, judicandique solertia! Quam ingens, quo in Deum rapiebatur impetus, cui totam se dedere, „ & omnia sua consecrare instituerat! Quam „ ardens Christianæ Religionis studium, quo „ mirifice æstuabat, ut mori pro ea cuperet, & Martyribus invideret!

„ Atque hujus quidem rei argumento sane gravissimo, prodeat incredibilis illa „ men-

1 *Apocal.* 2. *v.* 7. 2 *II. Corinth.* 8. *v.* 18.

„ mentis excelsitas, qua in perditum hominem, & Calviniana perversitate corruptum nondum quinquennis invecta, hujus arrogantiam vi rationum insperata confodit, pertinaciam gravissima suppliciorum comminatione dejecit. Prodeat singularis illa animi constantia, qua paucos post annos amissa matre, & in sororis domum, ubi aleretur traducta, non modo vaferrimæ, nequissimæque mulieri, quæ mores ejus castissimos depravare nitebatur, JOANNA fortiter restitit, sed etiam fusis ad Deiparam precibus, quam sibi matris loco delegerat, perfecit, ut quamprimum a fluctibus insidiarum emersa, parenti optimo redderetur. Prodeat invicta illa firmitas, qua splendidissimas, & a nobilitate, a divitiis, ab affinitatibus commendatas egregii adolescentis nuptias repudiavit, perhorruit; quod eumdem occulte quidem, sed labe Calviniana infectum una divinitus recognoverat: adeo erat pietatis, & religionis tenax, ut omnia potius suppliciorum genera devorasset, quam a sanctissimis christianæ doctrinæ institutis vel minimum declinaret.

„ His alebatur contentionibus JOANNÆ FRANCISCÆ virtus, quæ in ampliorem quotidie lucem sese feliciter explicabat. Etenim, licet a prœliis superior semper discessisset, tamen magnitudine periculorum exterrita, cœpit ardentius ad cœlestia sese erigere, & altius, quæ maxima mortales putant, despicere. Domi inclusa precibus, & lectioni vacabat, foris innocentiæ, gravitatis, modestiæ sese exemplar præbebat. Parenti obsequens, deliciarum inimica, contemptrix sui, nihil faciebat reliqui, quo & illecebris voluptatum obsisteret, & incompositos animi motus a stirpe evelleret. Cumque & comitate in omnes, & in domesticos facilitate, & beneficentia in pauperes, frugi, continens, pia, aliorum in se oculos, admirationemque convertisset, mirum non est, si quamplurimi totius Galliæ primores, eamdem habere in matrimonio contenderent. Constituerat illa quidem virginitatis studiosissima offerre se hostiam viventem, sanctam, Deo placentem. Sed ne patri adversaretur, quem verebatur ut Deum, amabat ut fratrem, diligebat ut socium, tandem ex ejus voluntate Christophoro Rabutinio de Chantal nupsit, qui cæteris competitoribus, si minus nobilitate, atque opulentia, virtute certe ac moribus antecellebat.

„ Hic vero, BEATISSIME PATER, patientia non abutar tua, ut diligentius persequar qualem in novo hoc vitæ genere mulier fortis se exhibuerit, quæ ubi lumbos suos fortitudine roborasset, & os sapientiæ aperuisset, illud est assecuta, ut vir ejus surgeret, & laudaret eam, surgerent filii, & beatissimam prædicarent. Auctor est Apostolus, quæcumque casta, prudens, sobria, domus curam habeat, virum amet, filios diligat; eamdem optimæ matrisfamilias gratissima commendatione honestari. Jam vero quam hujus cumulatissimæ laudis partem JOANNÆ FRANCISCÆ denegavero, cujus prudentia, sobrietas, castitas omnium linguis est celebrata, non privatis, sed publicis insulta notis veritatis. Si de domestica procuratione quæsiveris; respondebo, ea solertia, diligentiaque omnia administrasse, ut nihil appareret, nisi moderate, nisi quiete, nisi ex fœminæ gravissimæ, & sanctissimæ disciplina. Si de filiorum caritate; dicam, eos a prima ætate ita instituendos suscepisse, ut qua voce, qua exemplis eorum mores, actionesque ad omnem virtutem effingeret. Si de amore, quo virum diligebat colebatque; affirmabo, JOANNAM obsequio, toleratione, prudentia illud obtinuisse, ut jucundissimam inter eos consiliorum, voluntatumque consensionem, nulla unquam aut suspicio perturbaret, aut simultas imminueret, aut denique offensio dissociaret.

„ Atque hinc facile erit intelligere quam acerbe conflictari debuerit, cum virum, accepto inter venandum vulnere, ex inopinato morientem vidit. Gravis quidem calamitas, quæ illi pectus effoderet. Sed

„ longe

„ longe admirabilior animi magnitudo, qua „ doloris ipsius acerbitatem lenivit. Etenim „ ad divinam conformata voluntatem, non „ modo communes naturæ sensus ita com- „ pressit, ut interfectorem ipsum omni be- „ nevolentia complecteretur; sed ad aram „ Deiparæ humi prostrata, & in preces ef- „ fusa perpetuæ castitatis voto se ultro ad- „ stringit, & sponsum neminem, præter „ Christum Jesum, se deinceps habituram „ declarat. Quis autem oratione satis ex- „ plicaverit ardentissima illa studia, quibus „ deinde placere Deo contendit, quem sibi „ unice diligendum proposuerat. Non di- „ cam, ornamenta omnia, quibus aliquan- „ do uti debuit, ut placeret viro, aut au- „ gendo sacrarum ædium splendori, aut „ levandis inopum angustiis addixisse. Ne- „ que commemorabo quemadmodum cor- „ pus ciliciis, & jejuniis affligeret, vulga- „ ri habitu incederet, tenuissimo victitaret „ cibo, & somno uteretur brevissimo, dies „ vero, noctesque ita traduceret, ut vel „ divina contemplaretur, vel inserviret „ ægrotis, vel ærumnosos colloquio fami- „ liarissimo recrearet. Illud tamen non „ omittam, quod cœpit consilium plane „ novum, & inauditum. Ut enim cum Pau- „ lo exclamare posset, & commonere, ne „ quisquam sibi molestus esset, quod ut in „ corde, sic in corpore stigmata Christi Je- „ su portaret; animo, & magno, & ere- „ cto candens ferrum arripuit, & nudum „ pectus Jesu nomine obsignavit. Oh! Rem „ sane miram, quæ eum propositi constan- „ tiam, tum absolutæ vim caritatis decla- „ rat. Itaque hinc enixæ illæ preces, qui- „ bus a Deo virum spiritu, & lenitate ple- „ num efflagitabat, quo in persequenda, „ quam arripuerat perfectionis via magistro „ uteretur, & comite. Hinc summa ala- „ critas, qua voti compos facta, quum a „ Sanctissimo Antistite Francisco Salesio ac- „ cepisset, se a Deo electam, ut collatis „ una cum eo consiliis, novum sacrarum „ virginum Ordinem institueret, propaga- „ ret; repente abiectis omnibus, quæ habe- „ ret cariora, Annecium recta contendit, „ ut vineam Domini Sabaoth plantaret, „ coleret, custodiret. Sed quam prompte, „ quam celeriter, quam expedite! Curren- „ tem nihil movent, nihil retardant uni- „ versæ cognationis tumultus, obfirmata „ dulcissimi parentis voluntas eximia pie- „ tate, filii squallor, & solitudo. Quid? „ Quod filium ipsum, qui flens ad januæ ve- „ stibulum jacebat, ut si egredientem la- „ crymis non flecteret, saltem objecto cor- „ pore remoraretur; mater & piissima, & „ amantissima filium ipsum pedibus concul- „ care non dubitat, ut quo cælesti rapie- „ batur voce eo citissime perveniret. Oh „ factum novitate primum, magnitudine „ egregium, genere ipso singulare! Itaque, „ si divinis etiam præconiis laudata est A- „ brahæ virtus, quod de terra, & cogna- „ tione sua sit egressus, ut Deo vocanti ob- „ secundaret; quid de JOANNA predican- „ dum censebimus? Detur ergo, detur co- „ rona aurea super caput ejus, sed expres- „ sa signo sanctitatis, gloria honoris, opus „ fortitudinis. Quæ enim melior sancti- „ tas, quam christianæ doctrinæ non præ- „ ceptis modo, sed & consiliis religiosis- „ sime obtemperare? Quæ major gloria, „ quam vel ipsos Cœlites, virtutis suæ præ- „ cones habere locupletissimos? Quæ splen- „ didior fortitudo, quam a tergo, a fronte, „ a lateribus omnes in se irruentes repelle- „ re, ne a suscepta sententia moveri possit.

„ Age vero JOANNAM Annecium non con- „ volantem, sed jam tenentem oratio pro- „ sequatur. Non sinunt angustiæ temporis, „ ea me persequi diligentius consumatæ or- „ namenta virtutis, quibus deinceps est „ aucta, & quodammodo exaggerata, post- „ quam arduum sane votum quotannis in- „ staurandum emisisset, se dum viveret fa- „ cturam, quidquid maxime Deo gratum, „ atque honorificum intelligeret. Satis sit „ Franciscum unum Salesium, quem habuit „ consiliorum omnium suorum comitem at- „ que participem, hujus rei testem adhi- „ bere maximum, & gravissimum. Is ve- „ ro, cujus & scripta, & gesta sunt am- „ pla omnia, sæpe confirmavit; JOANNAM

„ eo

„ eo sanctitatis processisse, ut si charisma-
„ tum, quibus a Deo fuit locupletata, ra-
„ tio habeatur, vix cuiquam liceat altius
„ assurgere. Brevissime potius contemple-
„ mur, quam splendide in novo Ordine
„ Visitationis Sanctæ Mariæ fundando, am-
„ plificandoque de Christiana Republica
„ promeruerit.

„ Vix enim cuiquam credibile est quot
„ angustias devorarit, exantlarit labores,
„ dimicationes subjerit, ut vinea hæc Do-
„ mini electa palmites suos extenderet, &
„ uberrimos fructus pareret, fructus hono-
„ ris & honestatis. Cæterum nulla fuit tam
„ atrox invidorum perversitas, nullus ob-
„ strepentium adversariorum livor, nulla
„ longitudo itinerum, aut asperitas viarum,
„ nulla denique pestilentiæ grassantis lues,
„ quam mansuetudine non leniverit, pa-
„ tientia non vicerit, constantia non fre-
„ gerit. Humanis pene destituta præsidiis,
„ brevi potuit Ordinem undique oppugna-
„ tum sanctissimis legibus communire, at-
„ que ita florentem cernere, ut pios in-
„ tuentium oculos vel ipsa specie sua de-
„ lectaret. Dicam rem factu difficilli-
„ mam, sed tamen verissimam. Quatuor
„ supra octoginta Cœnobia excitavit, in-
„ struxit; eaque licet in magna regionum
„ nationumque varietate, pene omnia præ-
„ sens invisit; sed ita tamen, ut filias sibi
„ carissimas, vel instituerct rudes, vel re-
„ crearet trepidas, vel firmas redderet ala-
„ criores: quare una, eademque esset
„ omnium vivendi norma, una mens, unus
„ sensus, una in juvandis aliis studii con-
„ spiratio. At quibus temporibus? Luctuo-
„ sissimis sane, & acerbissimis. Non modo
„ enim per nuncios sæpe intellexit funestum
„ suorum omnium interitum; sed vulnus
„ etiam illud crudelissimum subire debuit,
„ ut magistrum, auctorem, parentem suum
„ Franciscum Salesium morte sibi ereptum
„ extinctumque defleret? Oh dolorem ma-
„ gnum vix ulla consolatione leniendum!
„ Jam vero in tot calamitatum tenebris,
„ cæcisque nubibus, quo tandem animo eam
„ fore putatis, hoc a se studiorum, labo-
„ rumque suorum, quodam quasi socio, &
„ comite distracto? Incredibili quodam ro-
„ bore circumsepta eo altius erigitur, quo ve-
„ hementius oppugnatur. Harum omnium
„ acerbitatum vim in se unam semper su-
„ scepit; neque industriam remisit, quo-
„ minus ad extremum usque vitæ spiritum,
„ quæ Dei, quæ Ordinis erant, curaret; ef-
„ ficeretque ut virgines Christi sponsæ pro-
„ cellis, & turbinibus diu jactatæ, in tran-
„ quilla tandem statione conquiescerent.
„ Itaque tuam illam caritatem, patientiam,
„ sanctimoniam, liberalitatem in pauperes,
„ in providendo consilium, in conficiendo
„ celeritatem, & posteritas alet, & ipsa
„ æternitas semper intuebitur. Ego vero
„ nihil in te magis suspiciam, quam ipsam
„ te, sanctissima fœmina; in tot scilicet
„ perturbationum fluctibus, pacatum sem-
„ per animum, vultum semper hilarem,
„ serenum, tranquillum, placidum; perin-
„ de quasi illius jam esses securitatis parti-
„ ceps, quam solis in Cœlo Beatorum
„ mentibus novimus reservatam.

„ Cum vero his præclarissimis, quas ha-
„ ctenus delibavi JOANNÆ dotibus, cæ-
„ lestium quoque charismatum splendor ac-
„ cederet; quod & reconditiora Religionis
„ arcana feliciter explicaret; & divinitus
„ secreta pervaderet, longinqua intueretur,
„ futura præcognosceret; non raro etiam
„ mira quædam, & prodigiosa operaretur;
„ ita in tantam venerat famæ claritatem,
„ ut apud præclarissimos omnes, qui tunc
„ in Gallia, Aquitania, Lotharingia, Sa-
„ baudia, Italia florebant viros, non pro-
„ baretur modo, sed etiam celebraretur.
„ Est enim hoc egregiæ virtutis proprium,
„ ut quorum claritate sua perstringit ocu-
„ los, eosdem suæ amplitudinis laudatores
„ habeat disertissimos. Sed jam nonum su-
„ pra sexagesimum ætatis annum attigerat,
„ cum Lutetia rediens Molinii in morbum
„ incidit, quo ita cœpit conflictari, ut bre-
„ vi se morituram præsentiret. Itaque ab-
„ sentibus sororibus per litteras, præsenti-
„ bus voce ad concordiam, pietatemque
„ cohortatis, inter earumdem preces, & la-

„ crymas Idibus Decembris anni millesimi „ sexcentesimi quadragesimi primi in amplexus cælestis Sponsi hilaris convolavit, „ ut quæ cursum feliciter consummaverat, „ repositam sibi justitiæ coronam assequeretur.

„ Aliorum sit recensere quæ mortem consecuta sunt præclara adeo atque mirifica, „ ut omnes JOANNAM FRANCISCAM dignam „ judicarent, quæ Sanctorum fastis sollemni „ ritu adscriberetur. Id tamen non prætaribo, quod apud te plurimum valere „ debet; eidem a Benedicto Decimo quarto Beatorum cultum publico decreto fuisse attributum; atque ita nobis aditum „ patuisse, ut a te supremos Sanctorum „ honores illi impetraremus. Neque te diutius ancipitem atque suspensum hærere „ sinunt, nova, quibus illam Deus illustravit signa, a gravissimis viris te auctore „ excussa, atque probata. Atque illud in „ primis, quo Soror Maria Droz in cœnobio Pontis Aurelii Bisuntinæ Diœcesis ad ultimum phtisis gradum deducta, „ eum JOANNÆ FRANCISCÆ patrocinium „ implorasset, repente, unoque momento „ temporis, ita omni morbo, morbique molestiis est liberata, ut se pristinis integrisque viribus senserit restitutam. Neque „ minus singulare est alterum, quo paupercula quædam virgo Lugdunensis nomine „ Florida, illico soluta brachii contractione, quod atrophiam induerat, a JOANNÆ FRANCISCÆ tumulo, ad quem, ægra „ & supplex accesserat, reddita sanitati discessit.

„ Itaque, BEATISSIME PATER quoniam in „ terris ea auctoritate potes, ac polles, ut „ summum Caussarum hujusmodi judicium „ tibi unice reservetur; illud a te supplices efflagitamus, ut per te JOANNÆ „ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL præclaræ, atque egregiæ virtutes suprema „ hac laudis accessione honestentur. Orant, „ atque obsecrant lectissimæ Virgines, tibique probatissimæ, quæ illam parentis, „ & magistræ loco habent, colunt, venerantur. Huc accedunt Christianæ Reipublicæ universæ preces, & vota, quæ sicuti „ JOANNAM FRANCISCAM, dum in terris „ versaretur, sui studiosissimam sensit, ita „ eamdem Cælo redditam apud nos quoque „ justis honoribus cumulatam, enixe, vehementissimeque desiderat.

Hisce orationibus absolutis, Michael Angelus Giacomelli Archiepiscopus Chalcedonensis epistolarum ad Principes a Secretis SANCTITATIS SUÆ nomine sequens responsum supplicantibus dedit.

„ CAtholicæ Ecclesiæ permagni interesse intelligit SANCTISSIMUS DOMINUS „ NOSTER in Sanctorum numerum adscribi „ BEATOS HIERONYMUM ÆMILIANUM, SERAPHINUM AB ASCULO, ET JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL, de quorum „ virtutibus, & miraculis libentissimo animo audivit, quæ modo satis ornate dilucide & accurate narrabantur. Et nihil „ quidem ad Ecclesiæ gloriam & amplitudinem potest esse magnificentius, quam „ omnibus palam fieri, ita eam abundanter „ Beatis hisce filiis suis [1] ministrasse introitum in æternum Regnum Domini Nostri „ & Salvatoris Jesu Christi, ut æternam requiem ingressi, clarificati etiam miraculorum gloria, digni Sanctorum cultu & „ honoribus habeantur. Magni etiam refert, ut adeo illustrium BEATORUM, simul „ cum veneratione propagata quoque virtutum, & miraculorum notitia, Catholicis populis major usque detur existimandi copia, quantam Dei benignitati debeant gratiam, qui eos in Sanctæ Matris „ sinu natos altosque voluerit, unde in veræ pietatis, quam ipsa colit, certissimum „ argumentum prodeunt, subinde heroicarum virtutum exempla, & quæ easdem „ virtutes comprobent signa & miracula. „ Ecclesiæ igitur decus, & fidelium utilitas vehementer SANCTISSIMI PATRIS commovent ani-

[1] II. Petri 1. 11.

,, animum: illum etiam non parum impel-
,, lunt Catholicorum Regum, & populorum
,, piæ religiosæque supplicationes & vota.
,, Sed rem gravissimam, & quæ magnam
,, deliberationem habet, censet adhuc di-
,, ligentiùs examinandam; & hos Venerabiles Fratres suos S. R. E. Cardinales,
,, nec non Archiepiscopos, & Episcopos
,, ad id exameo statuit adhibere; quod in
,, semipublicis Consistoriis propediem fa-
,, ciet. Intereà Sanctitas Sua vehemen-
,, ter cupit ferventioribus ab omnibus fide-
,, libus Deo preces offerri, ut Divina Sapien-
,, tia, quæ [1] habitat in consilio, adjutrice
,, & comite, illud in tanta re consilium ca-
,, piat, quo latius amplificetur Dei honor &
,, gloria, fideli populo uberior inde fiat spiri-
,, tualium bonorum accessio, & incrementa
,, in dies, benedicente Domino, accipiat
,, Catholicæ Ecclesiæ dignitas & amplitudo.

Cum hæc Archiepiscopus Chalcedonensis dixisset, Beatissimus Dominus Noster signo Crucis finem Consistorio fecit, ac solito comitatu ad aulam paramentorum processit.

Semipublica, quæ vocant, habenda inde erant Consistoria antequam Canonizationis sollemnia explerentur. Ad Episcopos, qui Romæ morabantur providus ac attentus vir Carolus Alexius Pisani Fidei Promotor ex præscripto Pontificis Beatorum vitas compendiaria narratione conscriptas miserat, ut antequam suffragium laturi ad Consistorium venirent de eorumdem Beatorum gestis optime essent instructi.

Quid in iisdem semipublicis Consistoriis foret agendum, per hanc, quam impræsentiarum exhibemus schedulam jam fuerat declaratum.

METHODUS.

Servanda in semipublicis Consistoriis ante proxima indicendæ Canonizationis sollemnia, ex ritu habendis, & peculiariter intimandis.

,, In semipublicis hisce Consistoriis de
,, sex Beatis in Sanctorum album coo-
,, ptandis differetur; nempe de Beatis Jo-
,, anne Cantio Presbytero seculari, Jose-
,, pho Calasanctio Fundatore Ordinis Cle-
,, ricorum Regularium Pauperum Matris Dei
,, Scholarum Piarum, Josepho a Cuperti-
,, no Sacerdote professo Ordinis Minorum
,, Conventualium S. Francisci, Hieronymo
,, Æmiliano Fundatore Clericorum Regu-
,, larium Congregationis Somaschæ, Sera-
,, phino ab Asculo Laico professo Ordinis
,, Minorum S. Francisci Capuccinorum, &
,, tandem Joanna Francisca Fremiot de
,, Chantal Fundatrice Ordinis monialium
,, a Visitatione S. Mariæ.

,, Opportune autem tam Eminentissimi,
,, & Reverendissimi DD. Cardinales, quam
,, Reverendissimi Patriarchæ, Archiepisco-
,, pi, & Episcopi suffragium laturi, quoad
,, ipsorum Beatorum numerum, de quibus
,, in unoquoque ex dictis Consistoriis agen-
,, dum erit, particularibus schedulis per cur-
,, sores transmittendis, certiores fient.

,, Eminentissimi Domini Cardinales cap-
,, pis violaceis induti erunt.

,, Reverendissimi Patriarchæ, Archiepi-
,, scopi, & Episcopi omnes in Urbe præsen-
,, tes, nec non DD. Protonotarii, duo an-
,, tiquiores Rotæ Auditores, & Cameræ Apo-
,, stolicæ Procurator Fiscalis eas respective
,, deferent cappas, quibus in Pontificio sa-
,, cello uti solent.

,, Sanctissimus Dominus Noster Cle-
,, mens Papa XIII. brevi allocutione initium
,, dabit actioni, Fratrum suffragia exquirens.

,, Eminentissimi Cardinales, ac Reveren-
,, dissimi Patriarchæ, Archiepiscopi, & Epi-
,, scopi, suo proprio servato ordine, paucis
,, suum sensum aperient.

,, DD. Cardinales, dum sententiam pro-
,, dere incipient, singillatim nudato capite
,, assurgent, eamque capite tecto prosequen-
,, tur sedentes.

,, Superius recensiti Præsules, ferentibus
,, suffragia Eminentissimis Patribus, sede-
,, bunt capite operto, stabunt vero cum
,, Summus Pontifex verba faciet.

,, Surgent autem ipsorum singuli, statimae
,, primus Patriarcha sententiam dicturus as-

[1] Prov. 8. 12.

„ furget, ficque jugiter permanebunt, do-
„ nec ultimus Epifcoporum loqui defierit.

„ Auditis cunctorum placitis, iterum
„ PAPA fermocinabitur.

„ Mox Procurator Fifcalis Cameræ con-
„ fueta formula tam in præfenti, quam in
„ fubfequentibus femipublicis Confiftoriis
„ fervanda, immutatis tantum nominibus
„ BEATORUM, adftantes DD. Protonotarios ro-
„ gabit, ut de fententiis, confilio, & una-
„ nimi confenfu Reverendiffimorum DD. S.
„ R. E. Cardinalium, nec non Patriarcha-
„ rum, Archiepifcoporum, & Epifcoporum,
„ deque SUMMI PONTIFICIS oratione, ac de-
„ liberatione præhabitis fuper follemni Ca-
„ nonizatione dictorum BEATORUM Inftru-
„ mentum conficiant.

„ Tunc eorumdem Decanus fui Collegii
„ nomine refpondebit: *Conficiemus*: ac idem
„ Protonotariorum Decanus ad PONTIFICIS
„ familiares converfus, qui ftant circa fo-
„ lium Pontificium, eofdem in teftes appel-
„ lans, dicet: *Vobis teftibus*: ficque Con-
„ fiftorium abfolvetur.

„ Meminerint omnes Eminentiffimi Car-
„ dinales, aliique Reverendiffimi Suffraga-
„ tores, quod propriam quifque fententiam
„ fcriptam, atque fubfcriptam tradere de-
„ bet in unoquoque ex futuris femipublicis
„ Confiftoriis eadem in aula Confiftoriali
„ habendis, R. P. D. Secretario Congregatio-
„ nis Sacrorum Rituum, vel ejus loco uni
„ ex Apoftolicarum cæremoniarum Magi-
„ ftris.

„ Abfentes vero ab hujufmodi femipubli-
„ cis Confiftoriis, & in Urbe præfentes tam
„ Eminentiffimi Cardinales, quam Reve-
„ rendiffimi Epifcopi, fuffragium unufquif-
„ que fuum tranfmittet enunciato Sacrorum
„ Rituum Congregationis Secretario.

Verum cum anni tempeftas ob fervefcentem aerem valde effet molefta, & Canonizationis celebritas in longum nimium fuiffet dilata, fi juxta receptam normam, & confuetudinem in quolibet femipublico Confiftorio de uno tantum BEATO fuiffet tractandum, prudenti juftoque confilio hac in parte a recepta methodo SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER recedere duxit opportunum, conftituens, ut non de uno tantum, fed de duobus BEATIS in quolibet femipublico Confiftorio ratio effet habenda.

Kalendis Junii primo femipublico Confiftorio, in quo de BEATIS JOANNE CANTIO, ET JOSEPHO CALASANCTIO Eminentiffimi Patres, ac Reverendiffimi Patriarchæ, Archiepifcopi, & Epifcopi, etiam illi, qui ex Orientalibus partibus Romam venerant, & profeffione Fidei emiffa, Romanæ Ecclefiæ communione fruebantur, fententias ferrent, dies fuerat conftitutus; idque omnibus, qui interefse debebant per hujufmodi formulam fuit denunciatum.

„ FEria 2. die prima Junii in Quirina-
„ lis Palatii aula, quæ loco ducalis eft,
„ Confiftorium femipublicum habebitur fub
„ hora decima tertia. In eo, fervata me-
„ thodo juxta Schedulam jam diftributam,
„ SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS
„ PAPA XIII. tam Eminentiffimorum Cardi-
„ nalium, quam Reverendiffimorum Pa-
„ triarcharum, Archiepifcoporum, & Epi-
„ fcoporum fuffragia excipiet pro futura Ca-
„ nonizatione BEATORUM JOANNIS CANTII
„ Presbyteri fecularis, & JOSEPHI CALA-
„ SANCTII Ordinis Clericorum Regularium
„ Pauperum Matris Dei Scholarum Pia-
„ rum.

„ Intimentur idcirco omnes, & finguli
„ Eminentiffimi, & Reverendiffimi DD.
„ Cardinales, nec non Reverendiffimi DD.
„ Patriarchæ, Archiepifcopi, & Epifcopi
„ in Urbe præfentes, ac DD. Protonotarii
„ Apoftolici, duo antiquiores Rotæ Audito-
„ res, Sacrorum Rituum Congregationis Se-
„ cretarius, Promotor Fidei, & Procura-
„ tor Fifcalis Cameræ Apoftolicæ, ut omnes
„ cappis induti, enunciato femipublico Con-
„ fiftorio indicta fuperius hora interfint.

De Mandato SS. D. N. PAPÆ.

I. Archiepifcopus Athenarum
Apoft. Carem. Præfectus.

Aula

Aula illa, quam omnium primam ascendentes per scalam regiam offendunt, in qua Papæ paraphrænarii commorantur, ea pro ducali in Palatio Apostolico Quirinali habetur. In hac sacri Palatii cosmetæ, quos vulgo florerios vocant, sub prænobili umbella sedem Pontificiam attalica veste auro contexta indutam, postico parieti, quem damasceno serico tæniis aureis distincto vestierant, aptaverant: scamna Dominorum Cardinalium hinc inde ita disposuerant, ut tetrogamum efformantes e regione Pontificiæ sedis vacuum aditum ingredientibus relinqueret: post Cardinalium sedes ad dexteram pro Assistentibus, ad sinistram vero pro non Assistentibus Episcopis in lineam rectam sedilia accomodaverant: adversus Pontificium solium, qui locus in semipublicis Consistoriis Protonotariis Apostolicis, & Rotæ Auditoribus est assignatus, subsellia altera e nudo ligno sine fulcro dorsuali statuerant.

Cum ad hanc Consistorialem aulam Eminentissimi accessissent Patres, PONTIFEX in paramentorum aula a duobus Diaconis Cardinalibus amictu, alba, cingulo, stola violacea, pluviali rubri coloris nullo phrygio opere exornato cum formalio ex unionibus indutus, ac mitra ex textili auro, quam auriphrygiatam appellant, redimitus, præeunte cum Cruce cappa cooperto Rotæ Auditore, pedes incedens in Consistorium venit: vestimentorum infimas oras, ne deambulanti fastidii essent, duo Protonotarii e terra aliquantulum ad pedes elevabant, posteriores autem fimbrias duo adsistentes cubicularii sustinebant.

Ut BEATISSIMUS PATER in sua sella consedit, exclusis cæteris, qui in Consistorio aderant, de rebus Consistorialibus cum Eminentissimis Patribus agere incipiens, primum omnium declaravit Episcopum Sebenici, urbs Dalmatiæ in ora maris Adriatici posita, Nicolaum Diphnicum ejusdem Ecclesiæ Archidiaconum: hinc dixit Episcopum Nicopolitanum in Bulgariæ Provincia Sebastianum Canepa Januensem: tum ad Ecclesiam Orcellitanam Regni Valentiæ ex titulari Trincomiensi Cathedra transtulit Josephum Tormo, qui Suffraganeus Archiepiscopi Valentini erat: ac tandem Episcopum Asturigæ Augustæ in Regno Legionis constituit Emmanuel Merinum Canonicum Magistralem Calaguritanæ Ecclesiæ. Cum loqui desiisset SANCTISSIMUS PATER, Eminentissimus Joannes Franciscus Albani Episcopus Sabinensis Poloniæ Regni Patronus proposuit in Episcopum Uranopolitanum Galatiæ Provinciæ Christophorum Szembek Diœcesis Posnaniensis, ac Cantorem Cathedralis Gnesnensis, qui Episcopi Culmensis coadjutor erat constitutus. Post Cardinalem Albani Eminentissimus Carolus Rezzonicus BEATISSIMI DOMINI NOSTRI fratris filius, quia Cardinalis Orsini longe erat ab Urbe, nominavit Archiepiscopum Ebrodunensem Petrum Ludovicum de Leyssin Belicæ Diœcesis, qui Vicarium Generalem egerat Episcopi Trecensis: proposuit in Episcopum Augustodunensem Ivonem Alexandrum de Marbeuf Diœcesis Rhedonensis, qui vicariam operam Archiepiscopo Rhotomagensi dederat: hine in Episcopum Dolensem Britanniæ Minoris Urbanum Renatum de Herce Cenomanensis Diœcesis, qui vicariam personam Episcopi Nannetensis sustinebat; & Laurentium Andream de Grimaldi Vinciensis Diœcesis tunc Vicarium Generalem Archiepiscopi Remensis in Episcopum Cenomanensem pariter proposuit.

Negociis istis ad finem perductis, Clementissimus DOMINUS NOSTER Patriarchis, Archiepiscopis, aliisque omnibus, quibus in semipublicis Consistoriis locus est assignatus, ingrediendi fecit potestatem, qui cum scamna ipsis constituta occupassent, illico MAXIMUS ECCLESIÆ PATER, ac PASTOR Eminentissimorum Cardinalium, ac Reverendissimorum Episcoporum sententiam de BEATIS JOANNE CANTIO, ET JOSEPHO CALASANCTIO canonizandis majestate summa, ac venustate sermonis in hæc verba exquisivit.

VENERABILES FRATRES: Deliberantibus nobis de tribuendo cultu BEATIS JOANNI CANTIO, & JOSEPHO CALASANCTIO, versatur ante oculos summa rei gravitas, & magni-

gnitudo, ad quam denique expediendam, diligens quantumvis & accurata, nulla unquam censeri debet supervacua consideratio. Itaque ad circumspectissimum judicium, ne quidquam a nobis defuisse videatur, ab hoc sacro Confessu, qui veterum Conciliorum nobis exhibet speciem, Prædecessorum nostrorum more consilium petimus. Et de BEATO quidem JOANNE CANTIO audistis jam in publico Consistorio quæ illius fuerit totius vitæ innocentia, & morum integritas, quam demissa sui æstimatio, qui Catholicæ fidei zelus, quam heroicæ, quæ inter virtutes primum obtinent locum, quam denique mirabilibus signis illius sanctitatem Deus comprobaverit. Quæ omnia etiam ex compendio vitæ, quod ex probatissimis actis accurate compositum singulis vestrum tradi jussimus, intelligere potuistis. Hujus simile compendium, & ea etiam, quæ in eodem publico Consistorio de BEATO JOSEPHO CALASANCTIO narrabantur, abunde vobis præbuere notitiam de summo ejus erga Deum amore, & in proximum caritate, quam Regulari etiam instituto cœtu, Ecclesiæ satis utili, atque frugifero, declaravit, de invicta patientia in calamitatibus, & innumeris angoribus sustinendis, quos nonnisi spe nixus futurorum prœmiorum tollerare potuisset, de insignibus denique virtutibus, quas illi divina indidit gratia, & de miraculorum gloria, qua in Ecclesia sua Deus esse voluit illustrem. Quamobrem unumquemque vestrum de Sanctorum cultu, & honoribus utrique BEATO decernendis, suam cujusque rogamus sententiam.

Cum finem dicendi PONTIFEX fecisset, Eminentissimi Cardinales juxta proprii ordinis dignitatem, una cum Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopisque omnibus, qui in amplissimo assidebant consessu de BEATO JOANNE CANTIO sententiam in hunc modum tulere.

FEDERICUS MARCELLUS Episcopus Portuensis, & S. Rufinæ Cardinalis Lantes.

BEATISSIME PATER. JOANNES CANTIUS Presbyter secularis e cathedra juventutem, e suggestu populum semper edocuit, instituitque in scientia Sanctorum, præbens se exemplum in sinceritate, ac simplicitate verbis, factisque manifestata, in humilitate, qua nunquam in honoribus superbiit, in libertate Apostolica, qua in prævaricatores legis animadvertit, & in aliis virtutibus, quas Deus Optimus Maximus miraculis testatas esset voluit. Dignus propterea est, ut diademate honoris, qui Sanctis tribuitur, a Romana Sede matre sua coronetur.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Sabinensis Cardinalis Albani.

QUI Apostolicæ Sedis auctoritate, actorum in judicio de cultu publico asserendo B. JOANNI CANTIO Relator fui, miratus sum in eo sæpius puræ splendorem vitæ, scientiam, humilitatem, pœnitentiam, omnia tandem charismata perfectionis, quibus Christo bonus odor effectus est, popu-

populis fectator bonorum operum. Dignum igitur maxime puto, quem Sanctorum gloria circumdatum, PATER BEATISSIME, fidelibus exemplum ad sancte vivendum, Doctoribus ducem ad sentiendum recte, Clero ad ecclesiasticas virtutes fortiter ingrediendas incitamentum proponas. Hæc mea sunt vota, SANCTISSIME PATER, hæc Augustæ Polonorum Reipublicæ, quæ sicuti B. JOANNEM CANTIUM veneratur suæ Thaumaturgum nationis, ita in omnibus, si quæ sæviant, religionis procellis adjutorem providum experietur.

HENRICUS Episcopus Tusculanus Cardinalis Dux Eboracensis S. R. E. Vicecancellarius.

SI juxta divinum illud oraculum ii, qui ad justitiam erudiunt multos, fulgebunt quasi stellæ in perpetuas æternitates; quanta perfrui in Cœlo gloria B. JOANNEM CANTIUM arbitrabimur, qui operam omnem suam in plurimis ad justitiam erudiendis collocavit? Testes sint Cracovienses cives, & academici, qui illum, quoad vixit, non modo sancta operantem, verum etiam vel ex cathedra docentem, vel e suggestu concionantem semper audierunt. Quanto autem cum animarum emolumento ille id præstiterit, quis satis persequi dicendo possit? Unum hic referre sufficiat, quod, licet ætate illa longe, lateque hæreses grassarentur, ac vitia, in urbe tamen, in qua CANTIUS moram traxit, & in ea Academia, in qua alios erudiebat, christiana pietas, & pura ab omni erroris suspicione doctrina potissimum floruere. Merito itaque aurea redimitus corona, jamdudum quasi stella fulget in Cœlo, lucemque suam per patrata divinitus signa terris portendens, a te exigit, BEATISSIME PATER, ut illum sollemni ritu Sanctorum fastis adscribas, eumdemque fidelibus imitandum, & invocandum proponas.

FABRITIUS Episcopus Albanensis Cardinalis Serbellonus.

ÆQuissimum est, BEATISSIME PATER, ut juxta laudabilem Ecclesiæ ritum iis SANCTITAS VESTRA decernere dignetur Sanctorum honorem, qui omni virtutum heroicarum genere claruerunt in terra. Eximium hunc christianæ sapientiæ gradum adeptum fuisse BEATUM JOANNEM CANTIUM probatissimum est ex actis Sacræ Congregationis Rituum, cumque Deus Optimus Maximus sanctitatem Servi sui miraculorum quoque testimonio probatam voluerit, merito illum per SANCTITATEM VESTRAM Sanctorum cœtui adscribendum existimo.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Prænestinus Cardinalis Stoppanius.

EXimiæ JOANNIS CANTII virtutes satis SANCTITATI VESTRÆ sunt perspectæ, quodque præ cæteris eo enituerit doctrina, ut Sanctorum scientiam assequutus, eamdem mira cum humilitate, & caritate conjunxerit; neque CANTII virtutibus, quæ respondeant signa desunt, quibus Servi sui Deus testatam, comprobatamque perhibuit sanctitatem. Nihil proinde reliquum est ad decernendos CANTIO in Ecclesia Dei supremos honores ad totius Sarmaticæ gentis, & ad Cleri secularis decorem, & incitamentum. Idque in hac tam difficili, ac ærumnosa temporum vicissitudine divino censeri debet reservatum consilio, ut, & afflictis Poloniæ rebus suo adsit præsidio, ubi jam pridem in Patronum adscitus est CANTIUS, & in universitatibus, & qua late patent Academiis, depulsis veteratorum sententiis, quæ nimium mentes, moresque fidelium infecerunt, sanior, puriorque suo exemplo, & patrocinio reviviscat doctrina.

JOSEPH MARIA Tituli S. Cæciliæ Presbyter Cardinalis Feroni.

INnocentissimum vitæ genus, BEATISSIME PATER, quod a prima pueritia JOANNES CANTIUS suscepit, idem omnino usque ad extremum tenuit; atque adeo in Cracoviensi academia aut scholasticus, aut Doctor in illud maxime incubuit, ut tum exemplo, tum verbo pietatem, ac religionem in omnium animos propagaret. Clarissimis virtutibus, humilitate præsertim, & caritate ita emicuit, ut merito universorum judicio Sacerdos optimus haberetur. Quæ omnia cum Apostolicæ Sedis judicio verissima probata sint, illud & Poloniæ totius desiderio, & Ecclesiæ Catholicæ votis concedendum esse plane censeo, ut a SANCTITATE VASTRA BEATUS JOANNES CANTIUS Sanctorum fastis adnumeretur.

CAROLUS Tituli S. Clementis Presbyter Cardinalis Rezzonicus S. R. E. Camerarius.

SErpentibus circumquaque Acatholicorum erroribus fidem servavit integram, illibatamque B. JOANNES CANTIUS, & in adolescentium, quos in Cracoviensi academia instituebat, animos instillavit. Operibus fidei plenis fidem animavit, ejusque operæ præcipue illud Romana debet Ecclesia, quod Cracoviensem academiam hæreseos labes non deturpaverit, ideoque a SANCTITATE VESTRA summis celebrandum esse honoribus decerni æquissimum puto.

FERDINANDUS MARIA Tituli S. Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.

JOANNES CANTIUS ea præditus christiana doctrina, ac sapientia fuit, ut ad evangelicam vivendi normam studium omne conferret.

Ad tam altum virtutum omnium processit fastigium, ut quanto se magis, sui contemptu, demitteret, tanto latius in omnium oculos clariori luce incurreret.

Multiplicia, tantæ sanctitatis argumento, accesserunt miracula; unde arbitror, SANCTISSIME PATER, ut supremus honor, quo in Sanctorum numerum referatur, non amplius illi differendus sit.

JOSEPH MARIA Tituli S. Alexii Presbyter Cardinalis Castelli.

CUM virtutes tum theologales, tum cardinales, quibus BEATI JOANNIS CANTII electa anima informabatur, tantum excellentiæ gradum attigerint, ut fidelium mentes traxerint in illius admirationem, & Deus Optimus Maximus, ad nobis testificandam ejus usque ad vitæ mortalis exitum perseverantiam in bono, ea præter naturæ leges ediderit signa, quæ nonnisi a dextera sua omnipotenti patrari possunt, BEATUM hunc VIRUM dignum existimo, qui ad Dei gloriam amplificandam, cui omnia quæ perpetrantur in terra, & perfruuntur in Cœlo, unice sunt referenda, in Sanctorum numerum referatur.

CAJETANUS Tituli S. Augustini Presbyter Cardinalis Elephantutius.

BEATISSIME PATER. Quotquot in B. JOANNA CANTIO fulgent virtutes, invicem quasi æmulari videntur. Mira proinde inter mundi illecebras innocentia; inter studia, & litteratorum hominum conventus, ac laudes morum simplicitas, religio, atque intima cordis humilitas; inter assiduas academiæ exercitationes, ac labores vitæ asperitas, mansuetudo, & in verbi prædicatione alacritas, & perseverantia; utque hac una cæteras omnes complectar, mira, atque invicta sive in Deum, sive in proximum caritas, qua dum totus divinarum rerum contemplationi vacabat, totus etiam erat, vel in erudiendis, & sublevandis hominibus, vel in procuranda animarum salute. Quemadmodum itaque amavit eum Deus, multisque signis ejus adhuc viventis illustravit virtutes; ita encomio magis, quam suffragio dignum censeo, ut ad exemplum illius corona

ronæ justitiæ, quam ei legitime certanti jam reddidit justus Judex, tandem supremo SANCTITATIS VESTRÆ judicio ea decernatur corona gloriæ, qua in militanti Ecclesia Servi Dei condecorantur.

PETRUS HIERONYMUS Tituli Sanctissimæ Trinitatis in monte Pincio Presbyter Cardinalis Guglielmi.

SIcut nemo est, BEATISSIME PATER, qui lucernam accendat, & ponat sub modio, sed super candelabrum ponit, ut luceat omnibus, qui in domo sunt [1]: ita nemo est, qui gloriam suam quærat coram hominibus, & exaltetur a Deo; sed omnis qui se humiliat exaltabitur [2]. Horum autem utrumque adimpletum agnoscimus in BEATO JOANNE CANTIO, qui & in medio Doctorum, & in medio Ecclesiæ aperuit os suum [3]; os utique repletum sapientia, & intellectu; os, quod non mentiebatur veritatem, sed erudiebat omnes, ac de tenebris trahebat ad lucem. Verumtamen cum in sermone oris illius stuperent universi [4], & magnificarent eum in laude [5], abscondit se suamque scientiam [6] peregre proficiscens in regiones longinquas nunc Romam, nunc Jerusalem: ut proinde BEATUM JOANNEM tum in die, cum in nocte placuisse Deo non dubitemus, & patrata per eum signa mirabiliter ostendant. Fac ergo, BEATISSIME PATER, iterum de tenebris lumen splendescere, [7] & Sanctorum splendoribus circumda BEATUM JOANNEM; & exaltabunt omnes nomen ejus in idipsum [8].

NICOLAUS Tituli SS. Nerei, & Achillei Presbyter Cardinalis Antonellus.

QUÆ desursum est sapientia, inquit Jacobus Apostolus, pudica est, pacifica, modesta, suadibilis, bonis consentiens, plena misericordia, & fructibus bonis. Talis fuit, quam Servus Dei JOANNES CANTIUS divina gratia adeptus in Cracoviensis academiæ scholis, in privatis colloquiis, in publicis sermonibus, non solum verbis, sed innocentia vitæ, morumque sanctitate, auditoribus suis ediscendam exhibuit. Nam patiens, humilis, modestus, pacis amator, & omnis contentionis, & dissidii inimicus, amore Dei flagrans, orationi, jejuniis, aliisque bonis operibus intentus, & corpus ab omni impuritatis labe, & mentem ab omni erroris contagio illibatam, intemeratamque servavit. Sapientissime igitur a SANCTITATE VESTRA ei decernentur honores, quibus Catholica Ecclesia Sanctos Dei Servos in terris honorare solet, ut quibus grave, ac difficile erudiendæ juventutis munus demandatur, præclarum exemplar tamquam in eminenti, & splendido loco collocatum habeant, quod sibi sequendum, imitandumque proponant. Siquidem ejus præsidio adjuti, & exemplo excitati, in puritate doctrinæ, & sanctitate vitæ custodienda solliciti sedulo curabunt adolescentium mentes sanis Catholicæ Ecclesiæ doctrinis imbuere, eorumque animos evangelicis monitis, divinisque præceptis, & bonorum operum documentis ad pietatem, & cœlestem sapientiam informare.

Frater LAURENTIUS Basilicæ Sanctorum XII. Apostolorum Presbyter Cardinalis Ganganelli.

CUM Servus, & amicus Altissimi JOANNES CANTIUS onustus meritis, & virtutum omnium supellectili ditatus *migrasset a seculo, cœpit continuo magnis, ac multis coruscare miraculis, ut sublimitas sanctitatis ejus, quæ ipso vivente in carne ad morum directionem per exempla perfectæ justitiæ innotuerat mundo, illo jam regnante cum Christo ad omnem fidei firmitatem per miracula divinæ potentiæ comprobaretur e Cælo* [9]. Quinque sibi earos habuit, dum viveret in terris (quos inter Simon de Lipnica Seraphici mei Instituti Professor)

 qui-

1 *Luca* 8. 16.
2 *Luca* 14. 11.
3 *Eccl.* 11. 8.
4 *Ex Luca* 4. 32.
5 *Psal.* 68. 31.
6 *Prov.* 10. 14.
7 *II. Corinth.* 4. 6.
8 *Psal.* 33. 4.
9 *S. Bonaventura in Legenda Majori Cap. XV.*

quibuscum æterna beatitate congaudet in Cœlis. Quinque alios modo reperit sodales, quibuscum Sanctorum fastis quotquot hic adsumus, cum Polonica præsertim gente, sollemni pompa adscribendum fore a SANCTITATE VESTRA præstolamur.

MARCUS ANTONIUS Tituli S. Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.

BEATISSIME PATER. Caritas, vita animæ, virtutumque omnium christianarum & parens, & nutrix; caritas, inquam, vera illa, atque germana, quæ secundum Apostolum non inflatur, commendare præcipue videtur egregiam sanctitatem B. JOANNIS CANTII, qui summa in thelogicis disciplinis peritia, vitæque sanctimonia fructus vere magnos utriusque colligens ab admiratoribus passim suis, ita humilitatem tenuit, ut solertius nihil caverit, quam laudes, nedum testimonia quæcumque, sed & occasiones ipsas, atque pericula devitare. Nec facile dictu est, quam enixe coluerit virtutes humilitatis comites, atque custodes, paupertatem, simplicitatem, neglectum sui, mansuetudinem, abstinentiam, patientiam. Qui ergo sibi tam bene, christianeque vixit, dignus profecto erit, ut inter Cælites adscriptus, publice aliquando in Ecclesia clarescat.

SIMON Tituli S. Joannis ad Portam Latinam Presbyter Cardinalis Buonaccorsi.

BEATISSIME PATER. In hac procella temporum, qua nunc potissimum in Polonia hæreticorum factionibus jactatur Petri navicula, recreandis bonorum animis, excitandisque ad bonum certamen certandum illius Ecclesiæ Pastoribus, divinitus arbitror advenisse, ut BEATI JOANNIS CANTII virtutes, & miracula veritatis numeros assequerentur, quibus ei merito SANCTITAS VESTRA Sanctorum cultum, honoresque decerneret. His enim rite attributis, cum universæ Ecclesiæ, tum ei præcipue, quam olim vivens excoluit, novum se quodammodo ostendet e Cælo sydus, quod intuentes, qui verbo, & exemplo fidelibus præire debent, nec spes deficiet, nec labor franget, nec ullius metus periculi debilitabit. Hujus ergo BEATI VIRI Canonizationem existimo Serenissimi Poloniæ Regis, omniumque Ordinum Regni precibus deberi diutius non oportere.

JOANNES CAROLUS Tituli SS. Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis Boschi Major Pœnitentiarius

BEATISSIME PATER. B. JOANNES CANTIUS, Sacerdotii, Academiarum, & Poloniæ nationis præcipuum decus, ita egregie divinarum legum placitis, divinique legum latoris vestigiis inhærere studuit, ut ab eo non solum miseri opem impetrarint, discipuli doctrinam cum pietate hauserint; sed & ipsum Barbari de vera religione differentem, & latrones, quod ei reliquum erat, sibi comiter exhibentem, conversi pœnitentesque suspexerint. Idem cum litteris simplicitatem, cum honoribus asperioris vitæ consuetudinem, pia denique peregrinatione Sarmatiam cum Latio, & Palæstina conjunxit, ac nunquam interitura hospitalitatis suæ exempla apud posteros propagavit. VIRUM igitur, BEATISSIME PATER, quem imitatione nostra dignissimum heroicæ virtutes, publica vero veneratione colendum probata miracula testantur, Sanctorum fastis adscribendum censeo, ut Christiano populo præsidium, & lumen in dies augeri videamus.

LUDOVICUS Tituli S. Anastasiæ Presbyter Cardinalis Calinus.

BEATUS JOANNES CANTIUS tanta præstantissimarum virtutum laude floruit, ut perpetuam heroicæ sanctitatis famam jam a tercentis prope annis sibi compararerit. Summam enim doctrinam cum singulari morum innocentia conjungens studiosorum juvenum non modo ingenia disciplinis, sed animos etiam christianis virtutibus excolebat. Ad hæc difficillimis obitis peregrinatio-

tionibus Romam quater, & semel Palæstinensi præclara ubique religionis, humilitatis, & patientiæ edidit argumenta, nihilque habuit optatius, quam pro nomine Jesu ludibria & contumelias pateretur. Perfectissimo autem in Deum amore æstuans nihil cogitare, nihil loqui posse, nisi de Deo, deque rebus divinis videbatur. Ejus præterea incredibilem erga proximos caritatem Deus ipse non semel miraculis comprobavit. Quæ cum ita sint, BEATUM CANTIUM dignissimum censeo, qui a SANCTITATE VESTRA inter Cælites referatur.

ANTONIUS Tituli S. Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Branciforti.

INnocentissimæ vitæ eximia integritas [1] quam in Cracoviensi academia scholasticus primum, Doctor deinde BEATUS JOANNES CANTIUS servavit; singularissimæ humilitatis amor, quo succensus, ut a civibus suis ad se delata venerationis, & reverentiæ officia declinaret, semel ad sancta Palæstinæ loca, quater Romam pedes profectus est; perpetuum in pauperes, egenosque caritatis suavissimæ studium, quod nobilissimæ illius academiæ Doctores imitati sunt, & adhuc tuentur; cæteræque JOANNIS virtutes, quibus vineam Domini, vel in instruendis adolescentibus, vel revocandis peccatoribus a via perditionis ad semitam justitiæ emicuit, illud plane effecerunt, ut dum viveret, homo sanctissimus & haberetur, & esset. Quæ omnia cum ab Apostolica Sede ad examen revocata sint, non solum, ut juxta hujusce Sanctæ Sedis ritum in album Sanctorum referatur, suadent, sed publicos eidem honores a SANCTITATE VESTRA decernendos exigere omnino, & tuto videntur.

PETRUS Tituli S. Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.

HAud equidem vereor, BEATISSIME PATER, quin præclaræ, summæque virtutes B. JOANNIS CANTII, sicut plenam a Deo mercedem in Cælis jamdiu sunt assecutæ, ita promeritos in terris, ac toties miraculorum voce expetitos sanctitatis honores sint habituræ. Qui enim fecit, & docuit, quid est reliquum, nisi ut magnus, & excelsus in Ecclesia Dei prædicetur, & sit [1]. Adfuit sane, seque visibilem exhibuit quondam Deipara cum Puero Jesu sertum candidum præbens JOANNI in signum eximiæ, dum viveret, puritatis [2]. Adsit & insignis illius justitiæ, ad quam labia JOANNIS erudiebant plurimos [3] gloriosa retributio. Etsi Apostolo monente, justum est, quos eruditores habuimus revereri [4], quid a SANCTITATE VESTRA dignius præstolabor, quam ut ipsa decernente exultet nunc, & lætetur Ecclesia [5] in JOANNE, & omnis populus, & lingua confiteatur nomini sancto ejus [6].

PHILIPPUS MARIA Tituli S. Chrysogoni Presbyter Cardinalis Pirellius.

BEATISSIME PATER. BEATUM JOANNEM CANTIUM inter Sanctos referri opportunissimum hoc tempore judico. Qui in medio circumstantium populorum errore, integram, dum viveret, sinceramque religionis doctrinam constantissime professus est, & voce illam, & scriptis apud suos illustravit, vindicavitque, simul & innocentissimis moribus confirmavit; is publica modo Ecclesiæ obsecratione imploratus impendentium suæ genti pro religione periculorum, & calamitatum apud Deum immortalem acceptissimus deprecator existet.

Dd 2 ALE-

1 *Ex sent. Math. 5. v. 19.*
2 *Ex vita B. Joan.*
3 *Ex sent. Dan. 12. 3., & Prov. 10. 21.*
4 *Ad Hebr. 12. 9.*
5 *Ex sent. Joelis 2. 23.*
6 *Ex plur.*

ALEXANDER S. Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Albanus.

BEATISSIMA PATER. Si majorem hac dilectionem nemo habet, ut animam suam ponat quis pro amicis suis, dubitandum non est, BEATISSIME PATER, JOANNEM CANTIUM divinæ dilectionis igne exæstuasse. Id equidem, ut reliqua prætercam, demonstrat vehemens illud martyrii desiderium, cui non semel sese objecit, præsertim vero, quum Hierosolymis degens Turcarum impietatem, ac falsæ religionis superstitionem palam coarguere, atque exprobrare non trepidavit. His ego æque motus, ac miraculis, quibus in diem magis ille clarescit, censeo eum in Sanctorum numerum esse cooptandum.

NERIUS S. Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinius.

BEATISSIME PATER. Cum ex legitimis probationibus constet BEATUM JOANNEM CANTIUM innocentissimam vitam, ac bonis operibus plenam duxisse, ejusque memoriam in benedictione semper fuisse, & insignibus etiam claruisse miraculis, Sanctorum albo adscribendum esse illum censeo, ut meritis cumuletur honoribus, & sit christianissimo Poloniæ Regno in difficillimis, quibus urgetur, rebus, faustum veluti signum ad bene sperandum, cum sibi viderit oblatum in sanctissimo Cive suo opportunum ac præsentissimum apud Deum præsidium.

FLAVIUS S. Mariæ in Portico Diaconus Cardinalis Chisius.

BEATISSIME PATER. Quæ de veteris legis Sacerdotibus (præscripsit Deus)[1] *Omnis qui habuerit maculam de semine Aaron Sacerdotis, non accedet offerre hostias Domino, nec panes Deo suo.... nec accedet ad altare, quia maculam habet, & contaminare non debet Sanctuarium meum:* eadem potiori jure sibi dicta esse intelligens BEATUS JOANNES CANTIUS, nihil antiquius habuit, quam, ut in lege Dei, die, ac nocte meditaretur; quod legebat, crederet: quod credebat, doceret; quod docebat, imitaretur; misericordiam fortitudinem, cæterasque in se virtutes ostenderet; exemplo præberet, admonitione confirmaret, ac purum, & immaculatum ministerii sui donum custodiret. Qua vitæ suæ ratione tantam apud Deum invenit gratiam, ut Spiritus Sancti donis mirandum in modum insignitus, miraculorum præsertim gloria maxime præfulserit. Dignissimum itaque existimo, BEATISSIME PATER, ut VIRUM tantum de Ecclesiastico ordine optime meritum, iis velis decorare honoribus, qui Sanctis Dei merito adhibentur.

ALOYSIUS S. Agathæ Gothorum Diaconus Cardinalis Torrigiani.

CUM B. JOANNEM CANTIUM intueor, BEATISSIME PATER, secularem Sacerdotem demiror, de quo cum Ecclesiastico proferre licet: *adeptus est gloriam in conversatione gentis*[2]. Etenim omnem vitam exegit in academia Cracoviensi, ubi in frequentissima cum discentium, tum doctorum virorum conversatione omnium virtutum gloriam est assecutus. Doctor, & Concionator eximius ex cathedra juventutem, ex suggestu populum jugiter docuit in scientia Sanctorum, Fidemque orthodoxam adversus errores sua ætate grassantes strenue vindicavit. Singulari doctrinæ conjunxit mansuetudinem, suique contemptum vere singularem. Semel in Palæstinam, quater vero ad limina Apostolorum pedes peregrinatus est. Caritate in Deum, & pauperes, vitæ castimonia, carnis maceratione, jejuniis, cæterisque virtutibus maxime excelluit. Miraculis demum in vita, & post mortem clarus, cultum immemorabilem promeruit, quo rite probato, novisque additis miraculis, dignum equidem arbitror, ut

1 *Levit.* 21. 21.

2 *Eccl.* 50.

ut BEATUS VIR, qui Clero præsertim sæculari exemplo esse potest, universæ Ecclesiæ per sollemnem Canonizationem colendus proponatur.

JOANNES CONSTANTIUS S. Cæsarei Diaconus Cardinalis Caracciolo de Santo Bono.

QUamplurima, BEATISSIME PATER, in integro vitæ cursu BEATI JOANNIS CANTII christianæ perfectionis extant documenta; nam in patientia benignus, in fide fortis, in abstinentia singularis, in caritate fervidus, in contemplatione sublimis, denique in sui despectu, ac veritatis dilectione vere mirabilis, castitatem mentis, & corporis immaculatam servavit. Hisce sanctitatis fructibus assequutus est a Deo Optimo Maximo pretiosam Sanctorum mortem. Quibus omnibus accedit & testimonium miraculorum rite perpensum, ac SANCTITATIS VESTRÆ suffragio fulcitum. Merito igitur ad majus Ecclesiæ militantis decus, ac præsidium, Sanctorum catalogo esse adscribendum censeo, hisce præsertim calamitosis Poloniæ temporibus, quo sit concivibus suis exemplar, & Patronus.

NICOLAUS S. Georgii ad Velum aureum Diaconus Cardinalis Perrelli.

JOANNEM CANTIUM tot tantæque virtutes commendant, ut cum sanctissimis quibusque viris sit comparandus. Presbyter sæcularis cum esset, ad normam religiosæ perfectionis vitam omnem exegit. Magnus opum terrenarum suique contemptor, nihil nisi cœlestia cogitabat. Ad hæc quantum doctrina industriaque valebat (valebat autem in Cracoviensi universitate plurimum) id omne ad rectam juventutis institutionem, ad levamen pauperum, ad animarum salutem conferebat. His virtutibus cum accesserint miracula numero plura, magnitudine insignia, quibus Deus O. M. sanctitatem famuli sui testatam voluit, nihil est quamobrem Sanctorum honores tribuendi non videantur ei VIRO, qui præterea pro suo singulari in Apostolicam Sedem studio, quater in hanc sanctam Urbem ad veneranda limina Apostolorum peregrini in morem advenit.

ANDREAS S. Angeli in Foro piscium Diaconus Cardinalis Corsinius.

CHristiana continentia, qua vixit BEATUS JOANNES CANTIUS, & prodigia, quæ, eo intercedente, patravit Omnipotens, qui laudari vult in Sanctis suis, & in firmamento virtutis suæ,[1] postulant, quod in Sanctorum albo Christifidelium venerationi proponatur, ut inter hujus sæculi calamitates, novus Polonæ genti, unde exiit, novus Clero sæculari, cui nomen dedit, pateat adjutor.

ANDREAS SS. Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus.

ÆQuum est, BEATISSIME PATER, JOANNEM CANTIUM, quem conformem filii Dei imagini suspicimus, atque veneramur, Cœlitum fastis adnumerari. Doctrina clarus, morumque candore, ac vitæ innocentia a teneris annis excellens, maximo apud omnes in honore habebatur, quamobrem vehementer dolens, cupiensque in despectu esse, omnia desugiens æstimationis officia, egeni abjectique hominis specie pedibus semper longe peregrinatus est, semel ad sancta Palæstinæ loca, pluries ad Apostolorum limina profectus. In patriam reversus ad omne perfectioris vitæ studium se convertit, suosque sacris litteris e cathedra excoluit, monitis e suggestu instruxit, virtutibus fovit, odore sanctitatis implevit, ac demum pretiosa morte decoravit. Quæ omnia patratis signis, ac miraculis, testimonio Dei comprobata sunt.

ÆNEAS

1 *Psal. 150.*

ÆNEAS SYLVIUS S. Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus.

DIvino certe consilio factum existimo, BEATISSIME PATER, ut Cracoviensis Presbyteri JOANNIS CANTII excellens, ac prope divina virtus nostra hæc in tempora celebranda, ac tuo præsertim judicio sollemni ritu honestanda, ac veluti consecranda reservaretur, ut scilicet ea potissime tempestate, qua partium studiis in florentissimo Regno, magno in periculo religionis caussa versatur, inclyta gens Polonorum novum in Cœlis per te deprecatorem haberet, qui lucem sui patrocinii Reipublicæ periclitanti porrigeret, qui generosis in animis ad religionis avitam gloriam tuendam, avitam exemplo proprio virtutem exsuscitaret.

Eluxit in SANCTO VIRO præ cæteris illa virtus, quæ christianorum omnium virtutum altrix & germen, a qua lex tota dependet; atque ita eluxit, ut pluries ad pauperes fame enectos, & frigore reficiendos sibi alimenta de mensa, sibi vestes de via, sibi calceamenta detraxerit, ut cum egentibus non paternas tantum substantias, sed propria etiam stipendia communicaverit.

Tantus in illo fuit auri, atque argenti contemptus, atque ea simplicitas cordis, heroicis Christianorum digna temporibus, ut latronibus, a quibus in itinere spoliatus pecunia fuerat, interrogantibus si reliquum quid haberet, cum se negasset habere, statim ac recordatus aliquid ad viaticum superesse sibi pecuniæ pannis assutæ, eis, qui discesserant, humanissime revocatis, liberalissima excusatione pecuniam volens obtulerit, quam celarat invitus.

Tam flagrans in illo pietas, ac religio, ut disciplinas, & scientias omnes, in quibus maxime floruit a religione inchoaret, ad religionem referret, & maxima in doctrinarum colluvie catholicæ veritatis assertor semper invictus operam dederit juventuti verbo, & exemplo non minus ad religionem, atque virtutem, quam ad sapientiam instituendæ, & licet innocens vitæ, scelerisque purissimus tanto in tremore, ac timore de sua salute sollicitus semper fuerit, ut nunquam ab oratione vacaverit, & quamvis abstinentissimus cibi, atque somni per longas peregrinationes, per verbera, per labores corpus atterere, atque excruciare nunquam destiterit.

Quæ cum ita sint, BEATISSIME PATER, id restat unum, ut rite peracta Caussa, B. JOANNI CANTIO, qui pluries ad urbem Romam, ad limina Apostolorum pietatis caussa ignotus, & peregrinus, & sordidatus accessit magnis difficilibusque itineribus contemptus hominum quærens, Sanctorum tandem honores, meritamque etiam in terris, atque ipsa in Urbe gloriæ mercedem sollemni ritu decernas.

SAVERIUS S. Mariæ de Scala Diaconus Cardinalis Canale.

IN Jerusalem, quæ sursum est, utique Deus, qui fecit homines divites in virtute, eosdem Beatos facit in gloria, *quos namque præscivit, & prædestinavit conformes fieri imagini Filii sui, hos vocavit, hos justificavit, hos & glorificavit* [1]. Ast in Jerusalem, quæ deorsum est, pro ea, qua fungeris Vicaria Jesu Christi potestate, tibi commissum est, BEATISSIME PATER, justorum, qui regnant in Cælis, capiti imponere coronam auream expressam signo sanctitatis, gloria honoris, & opere fortitudinis. Itaque cum ex rite, & rigidissime de more huc usque perpensis actis, & gestis BEATI JOANNIS CANTII, sat superque constet, non solum servatam castissime ab eo legem Excelsi, sed jugi, & nunquam per totum vitæ suæ cursum intermissa fidei, spei, & caritatis, ac reliquarum in gradu heroico exercitatione virtutum, ad culmen contendisse perpetuo evangelicæ perfectionis, atque consummatum demum in ea, mortem obiisse justorum: decet utique, & quodammodo oportet, ut diadema speciei de manibus SANCTITATIS VESTRÆ ipse recipiat, & exaltetur in Ecclesia plebis: præfer-

1 *Roman. cap. 8. v. 29. & seq.*

fertim eum recentiora tria fulgentiſſima, ad ejus invocationem, atque procul dubio in ejus ſanctitatis teſtificationem a Deo patrata miracula hoc ipſum, quaſi voce emiſſa de Cœlo, poſtulare videantur. Id autem a SANCTITATE VESTRA per hæc potiſſimum tempora fieri, ſummopere exiſtimo expedire: nimirum ut mœrentiſſima nunc Polonia ad concivem, & popularem ſuum, ſi in Sanctorum catalogum merito referatur, alacrius, & confidentius ſupplex convertatur tota, eumdemque nanciſcatur, & ſentiat rerum ſuarum, ſuæ libertatis, ſuæque in primis avitæ Catholicæ Romanæ Religionis Patronum apud Deum, aſſertorem, & vindicem fortiſſimum.

BENEDICTUS SS. Coſmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veteranus.

SI recta docentem, & quæ docuit impigre operantem, magnum vocari in cœleſti Jeruſalem veritatis prædicat oraculum, quia lucere parum, ardere parum; lucere, & ardere perfectum: æquum eſt, BEATISSIME PATER, ut in militanti quoque Jeruſalem a te ſuperni conſilii interprete publicus, ac ſollemnis deferatur honor B. JOANNI CANTIO, cui auſpicatiſſime contigit habere ſcientiam Sanctorum, & illam labore ſuo complere. In aperta verſantur luce, quæ docuit ſtrenuus fidei vindex, & aſſertor, quæque geſſit ad Dei gloriam, ad ſui, & proximorum ſalutem, chariſmatum meliorum æmulator. Humana non minus, quam divina id ſuadent teſtimonia, ad rigidi judicii ſeveritatem rite expenſa. Itaque nihil eſt apud me, quod hæc feſtiva gaudia remoretur, nulla obverſatur formido, quando, ut inquit Bernardus, totum veritas occupavit.

DOMINICUS Jordanus Patriarcha Antiochenus Aſſiſtens.

DIgnum, juſtumque cenſeo, BEATISSIME PATER, pro ſuprema, qua polles, poteſtate, ac ardenti, quo flagras, zelo in Dei gloria amplificanda, piorumque virorum meritis honorandis, ut ſecularem Sacerdotem BEATUM JOANNEM CANTIUM Sanctorum numero adſcribas. Non modo enim Chriſtiani Reges, ac Principes, præcipue vero Poloni Regni, ac magni Ducatus, Lituaniæ hodiernus Moderator, Proceres, cæterique univerſi Ordines, præſertim Eccleſiaſtici id a tua pietate, & clementia enixis votis exorant; verum etiam heroicæ virtutes, quæ adhuc poſt longum trium ſeculorum ſpatium in illarum gentium memoria vigentes exiſtunt, ac tot miracula ejus interceſſione, ac meritis ab omnipotenti Deo patrata, diligentique examine probata, jam illum cœleſti gloria gaudere nos dubitare minime ſinunt. Quinimmo hujuſmodi SANCTUM VIRUM tantis fulgentem virtutibus in altaribus venerandum proponere pro fidelibus, & præcipue Eccleſiaſticis excitandis ad illius exempla ſectanda, ac collapſos mores reformandos quammaxime profuturum exiſtimo.

GEORGIUS de Laſcaris Patriarcha Jeroſolymitanus Aſſiſtens.

SEculo decimoquinto, quo falſis dogmatibus vel maxime impetebatur Eccleſia, Deus bonus ac miſericors in ſemper Orthodoxa ſtudiorum generalium Cracovienſi academia ſublimis ingenii, ac piiſſimi animi præclarum excitavit virum, veritatis, ac fidei propugnatorem, atque doctorem BEATUM JOANNEM CANTIUM, qui doctrina catholica in cathedris, religionis zelo in ſuggeſtu, ferventiſſima in Deum, ac proximum caritate, humilitati ultra expreſſionem conjuncta, virtutibuſque cunctis in gradu heroico, prodigiis quoque perplurimis patriam, Sacerdotium, ſcholas, cives, ac totam illuſtravit Eccleſiam, dignus propterea, BEATISSIME PATER, ut in Regni Poloniæ de fide, Eccleſia, ac hujus Sanctæ Sedis optime meriti ſpirituale ſolatium, ac populorum fidelium Orbis ſingulare præſidium, eo honoris culmine ſanctiſſimis Viris per Canonizationis decretum tribui ſolito,

lito, a tuo, quod unice supereft, infallibili oraculo condecoretur; quod ut Apoftolica tua auctoritate benigniffime præftes, & ego cum Regno Orthodoxo, cui titulis infinitis devinctiffimus fum, fupplex imploro.

FRANCISCUS Carafa Trajettus Archiepifcopus Patracen. Affiftens

BEATISSIME PATER. Quo rigidius in BEATI JOANNIS CANTII gefta animadvertimus, nihil non undique perfectum comperimus; ab incunte ætate parentibus addictiffimus, futuræ inculpabilis vitæ fpecimen præbuit; deinde fana doctrina imbutus, verbis, & exemplo totus proximo fuo excolendo, crudiendoque fe dedit. Caftitatem immaculatus fervavit, virtutefque in gradu heroico adeo exercuit, ut merito, fi SANCTITATI VESTRÆ placuerit, fupremis Ecclefiæ honoribus decorari poffe videatur.

JOANNES Lercarius Archiepifcopus Hadrianopolitanus Affiftens.

BEATISSIMA PATER. Intonuit de Cœlo Dominus, & in fonitu magno auditam fecit vocem fuam: miracula, quæ ad interceffionem B. JOANNIS CANTII patrata novimus, quafi voces de Cœlo delapfæ confummatam illius fanctitatem, heroicafque virtutes regnum decoris & diadema fpeciei de manu Domini jam accepiffe non obfcure denunciant: fi ergo teftimonium hominum accipimus, teftimonium Dei majus eft: verbis propterea divinis confonabit eloquium tuum, PATER SANCTISSIMA, fi, ut tuto confidimus, infallibili Vaticani Solii judicio B. JOANNIS fortem inter Sanctos effe declarabis.

D. INNOCENTIUS Gorgoni Archiepifcopus Emiffenus, olim Epifcopus Pinnen., & Hadrien. Affiftens.

BEATUS JOANNES CANTIUS Confulari, quo ortus fuit genere, eximiis fuis virtutibus, quibus in Ecclefia Dei effulfit, lumen, ac fplendorem addidit. Ipfe enim quam ab ipfa infantia iniit falutis viam, & nobiliffimorum æque ac piiffimorum parentum ftudio, ac follicitudine perfectionis femitam eft aggreffus, tanto fervore toto tempore vitæ fuæ eft profequutus, ut in omni virtutum genere, quæ verum Chrifti miniftrum, & imitatorem exornant, omnino excelluerit. Præfertim vero in eo enituit Religionis Catholicæ in barbaris oris propagandæ, & in civium animis, difficillimis illis temporibus, confervandæ ftudium. Illa enim ætate univerfis per Britanniam, Ollandiam, & Germaniam fcholis mifcebantur multi, qui ad fequiora deflectentes, infectam hærefi doctrinam, juvenum animis inftillabant: at CANTIUS in fua Cracovienfi univerfitate, fumens pro galea judicium certum, ac rectum, & pro thorace juftitiam, qua nequiffimorum hoftium tela retunderet, orthodoxam doctrinam fartam tectamque fervavit. Ejus itaque fapientiam fignis, & virtutibus perfpectam enarrent populi, laudes vero ejus te annuente, BEATISSIME PATER, univerfa celebret Ecclefia.

Fr. JOANNES BAPTISTA Colombini Archiepifcopus Beneventanus Affiftens.

TUum eft, BEATISSIME PATER, qui nofti Sacramenta Dei, & judicas honorem animarum fanctarum [1] BEATUM JOANNEM CANTIUM Sanctorum faftis adfcribere. Ego fane, qui eum fpiritu intelligentiæ fancto repletum fuiffe agnofco, quin aliter glorietur, quam in lege teftamenti Dei fui [2], exiftimo, poft tot denique mirabilia, quæ fecit Dominus in commendationem illius virtutum, & operum, ardentiffime præfertim in Deum ipfum caritatis, ac utriufque mifericordiæ in pauperes, & mendicos, afflictos, & mœrentes, vere dignum, ac juftum effe, ut JOANNIS nomen honorabile habeatur in Ecclefia univerfa, &, SAN-

1 Sap. 2. 22.

2 Sap. 7. 13.

&, SANCTITATE TUA jubente ejus virtutes, & opera in nationibus longe collaudentur.

SCIPIO Burghesius Archiepiscopus Theodosiæ Assistens.

INter heroicos Viros, PATER BEATISSIME, quorum memoria in benedictione est [1], & infallibili tuo judicio Sanctorum in album modo sunt referendi, primum locum obtinet BEATUS JOANNES CANTIUS Ecclesiastici Ordinis præcipuum decus, ac ornamentum, cujus labores pro catholica fide contra lascivientium hæreticorum conatus summo studio susceptos, singularem propemodum in Deum pietatem, filialem erga Apostolicam hanc Sedem observantiam, adversus Apostolorum Principem, ad cujus Sacra Limina frequens accessit, venerationem eximiam cum cogitatione attentius perpenderim, censeo pro tua sapientia factum iri si *corona aurea expressa signo sanctitatis* [2] illum donaveris.

IGNATIUS Reali Archiepiscopus Athenarum Assistens.

BEATISSIME PATER. Apostolicus Vir, ac vere fidelis minister BEATUS JOANNES CANTIUS sic ardenti caritate in Deum efferbuit, & proximum, ut nulli parcens labori, nullum pertimescens vitæ periculum, nullumque calamitatis, miseriæque genus fuerit, cui alacriter ipse non occurrerit, ac invicto animo præsto fuerit. Sui ipsius infensissimus hostis, corpus flagellis, ciliciis, jejuniis in servitutem redegit. Apostolicam Sedem tam vehementi afficiebatur amore, ut quater voluntario itinere ad Sacra Apostolorum visenda Limina summo vitæ suæ discrimine, ac corporis defatigatione pedester accesserit; sicut & ad sacram Jerosolymitanam peregrinationem, nullo alio motus desiderio, quam ut eximiæ suæ satisfaceret pietati in Christum Dominum pro nobis passum: cujus mysterii teoerrimo obsequii sensu toto ipsius vitæ curriculo peculiari veneratione prosequutus fuit; & ut propius sacra illa loca inviseret, in quibus immensum beneficium Redemptionis nostræ per acerbissimam Christi Domini passionem, & mortem completum fuit; ita ut vere BEATUS JOANNES Sacerdotum speculum, Parochorum exemplar dici possit.

Tanta hæc sunt, BEATISSIME PATER, ut nil prorsus dubitem, Beatum istum a SANCTITATE VESTRA ad majus Ecclesiæ decus, & secularis Cleri excitamentum, pariter & incrementum, Sanctorum albo esse adscribendum.

FRANCISCUS SAVERIUS de Zelada Archiepiscopus Petrensis Assistens.

DUo potissimum sunt, BEATISSIME PATER, quæ Ecclesiæ ministris, & mysteriorum Dei dispensatoribus accuratissime servanda proponit Apostolus [3]: primum, ut nemini dent ullam offensionem, ne vituperetur illorum ministerium: alterum, ut exhibeant semetipsos, *sicut Dei ministros in multa patientia, in tribulationibus, in necessitatibus, in angustiis, in castitate, in scientia, in suavitate, in Spiritu Sancto, in caritate non ficta, in verbo Dei* &c. Hanc vivendi rationem studiosissime adeo in se expressit B. JOANNES CANTIUS, ut perfectissimum eum fuisse Dei ministri exemplar minime dubitem asserere. Quare & Dei gloriæ, & Ecclesiastici ordinis splendori, & populorum utilitati maxime consules, BEATISSIME PATER, si talem, ac tantum VIRUM æque virtute, ac miraculis clarum Sanctorum catalogo adscripseris.

BERNARDINUS Giraud Archiepiscopus Damascenus Assistens.

HEroicæ virtutes, quibus BEATUM JOANNEM CANTIUM claruisse ex rite compilatis Processibus plene constat, illaque præmaxime, qua profundam litterarum scientiam profunda cum humilitate, raro e-

1 *Ecclesiast.* 44. 9. 2 *Ecclesiast.* 45. 14. 3 *Corinth.* 6. 4. & *seq.*

xemplo conjunxit, eum sententia mea dignum efficiunt, ut in Sanctorum albo a SANCTITATE VESTRA adscribatur; eo magis quia Deus vere mirabilis in Sanctis suis pluribus miraculis, prævio rigidissimo examine approbatis, Servum suum undequaque illustravit.

FRANCISCUS MARIA Piccolomineus, Episcopus Pientinus Assistens.

UT BEATUS JOANNES CANTIUS Sanctorum cultu dignus declaretur suadent, BEATISSIMA PATER, christianæ virtutes, quibus præfulgens placuit Deo. Suadent præsertim tum illius zelus in juventute, ne hæreticorum erroribus inficeretur, instituenda in Sanctorum scientia, cum in academia Cracoviensi theologiam edoceret; tum mira sollicitudo in pascendis suis ovibus, cum munere Parochi fungeretur, & exempla irreprehensibilis vitæ, quibus proximum ad ambulandum in lege Domini pertrahebat. Omnipotens autem Deus, qui est mirabilis in Sanctis suis, sanctitatem JOANNIS aperte etiam comprobavit stupendia miraculis, quæ eo intercedente patravit. Quamobrem existimo a SANCTITATE VESTRA, divina, qua pollet auctoritate, sollemni ritu inter Sanctos eum esse referendum.

PHILIPPUS Morneti Episcopus Sutrinus, & Nepesinus Assistens.

BEATISSIME PATER. Quum de BEATO JOANNE CANTIO Sacerdote seculari Cracoviensis Ecclesiæ, ejusdemque academiæ doctore mihi omnium Antistitum minimo ferendum modo sit suffragium, cujus heroicæ virtutes, atque miracula tot gravissimorum Patrum diligentia, ac rigoroso examine satis probata sunt, facile mihi persuasum est, Deo perhonorificum, universæque Ecclesiæ utilissimum fore, si quam citius sollemni de more celebritate Sanctorum fastis adnumeretur, eumque Sacerdotibus cunctis, qui in privatis seculi domibus otiosam, atque periculis expositam vitam degunt, splendidissimum doctrinæ lumen, necnon pietatis, patientiæ, caritatis, cæterarumque Ecclesiasticarum virtutum, quod invocent, imitentur, & colant, exemplar proponatur.

Fr. JOACHIM MARIA Pontalti Episcopus Ascalonites Assistens.

BEATISSIME PATER. BEATUS JOANNES CANTIUS Poloniæ Regni splendor, Catholicæ Ecclesiæ decus ob oculos Christifidelium heroicas ejus virtutes, ac stupenda miracula admirantium proponitur tamquam Sacerdos justus, atque pius, qui factus est in tempore iracundiæ inter Deum, & homines reconciliatio, qui inventus est fidelis, & prudens, quique in confutandis hæreticis, atque schismaticis talenta, quæ acceperat, Domino suo duplicata reportavit, quam ob caussam inter Beatos ab hac Sancta Apostolica Sede jamdudum fuit recensitus: hoc tamen ipsum in caussa est, quod & Polonorum academia, cujus fuit institutor, & Ecclesia Catholica, cujus fuit, & est singulare ornamentum, ut & inter Sanctos ab hac infallibili Sede recenseatur, efflagitent: horum precibus, & votis meum etiam humillimum in genua provolutus submitto suffragium.

Fr. NICOLAUS ANGELUS MARIA Landini Episcopus Porphyriensis Assistens.

BEATISSIME PATER. JOANNEM CANTIUM magni Poloniæ Regni novissimum decus: quippe Sacerdotio, doctrina, peregrinationibus, heroicis animi virtutibus, ac miraculis florentem omnes suspiciunt. Dignum propterea eum puto, ut inter Sanctos adnumeretur; ejusque nomine Catholicæ Ecclesiæ fastos augere jucundissimum erit; atque hac præsertim tempestate Regno illi, & universo christiano orbi utilissimum fore. Deo miserante, confido.

NI-

NICOLAUS Gagliardi Episcopus Alatri Assistens.

BEATUS JOANNES CANTIUS usque ab incunabulis ad servitutem Dei accessit, stetit in justitia, & timore, depressit cor suum, inclinavit aurem suam, & suscepit verba intellectus, conjunxit se Deo, ut cresceret in novissimo vita sua. In membris enim suis mortificationem Crucis Christi corde jucundissimo gestiens, per admirabiles ascensiones obtinuit elevari ad intimam divinam unionem, itaut in vita, & morte pretiosissima adinstar sideris fulgidissimi coruscans ejus mirificus splendor jam toti S. Ecclesiæ præfulgeat. Quare sicut non abs re existimaverim BEATUM hunc VIRUM id martyrii genus, quod proprium Confessorum est, plene consumasse, ita spes omnium effulget, ut SANCTITAS TUA, eo quo polles superno lumine ad sacras aras admoveas ad fidelium incitamentum, & ad S. Romanæ Ecclesiæ præsidium.

CLEMENS MARIA Bardini Episcopus Aquipendii Assistens.

EXimia BEATI JOANNIS CANTII humilitas, præclara erga Deum, proximumque dilectio, nec non reliquæ heroicæ illius virtutes miraculis a Deo comprobatæ exigunt, ut SANCTITAS VESTRA divinæ voluntatis expositor infallibilis, illi dignetur statuere in terris Sanctorum honores; æquum igitur arbitror, BEATISSIME PATER, ut eum, quem fertis gloriæ ornavit Deus in Cælis, SANCTITAS VESTRA corona honoris decoret in terris.

STEPHANUS EVODIUS Assemannus Archiepiscopus Apameæ.

DEcet quammaxime Dei ministrum, BEATISSIME PATER, seipsum pro populo sanctificare, ut *sit & ipse populus sanctificatus in veritate* [1], ex Christi verbis & exemplo id optime edoctus B. JOANNES CANTIUS eam vivendi rationem, sanctitate & innocentia insignem studiosissime ingressus est, constanterque tenuit, qua & acceptissimam Deo hostiam sese offerret, & opere potens, ac sermone Dei domum ædificaret, populorum moribus ad pietatem informatis, atque justitiam. Tam perfectam itaque ministri Dei imaginem, & exemplar, quod miraculorum gloria illustrius reddidit Deus, æquum est, BEATISSIME PATER, ut Sanctorum honoribus dignissimum judicio tuo gravissimo decernas.

ՅՈՎՍԷՓՍ Մեսրոպ Պետրոսեան Արքեպիսկոպոս Արք Եպիսկոպոս Լամբրոնի և Տարսոնի Կիլիկեցւոյ Կաթողիկոսութեանն.

Ազգաւ Հայ:

Երանելի Հայր.

Երանելոյ Յոհաննու Կանցիոսի յորժամ եղեւ զարմանալի մահ նոր և կենաց հրաշալի, ևս անմերձաւորին ամենայն իւրոց եղմինչև 'ի մէջ կենաց իւրոց պաշտպանեալ ասանդելոց, որպէս մնացեալ և հիմնեալ սրբութեան. Եթէ և պարծանաց ... նոյն զօրութեան իմաստ և կենաց նոր բարի վարուց, մաքրութեան զորս ամենայն 'ի ծննդենէ մինչև 'ի մահ իւր, Որպէս ասացաք եղ. հաւատացեալք զնոյն եղանակս ... պատմեալս արդարութեան, և յաւելեալս ... 'ի Կրակովն 'ի ... բարի վարուց իւրոց հիմնեալս, եւ ... որպէս 'ի նոյն ... զորս ... ամենայն և զամենայն ... զվերջին եղեալ յամ ... և ... նոյն ... կենաց ... և ... 'ի Սրբոյ ... ամենայն ... և ... ցուցանէ ... Սրբոյ ... ամենայն Սրբոց ...

Ee 2 ակրո

---

1 *Joan.* 17. 19.

[illegible]

[illegible]

Ejusdem versio latina.

JACOBUS Mesrob Chiaja Araboli Archiepiscopus Lampronensis & Tarsis, natione Armenus.

BEATISSIME PATER. BEATUM JOANNEM CANTIUM, quod miram morum suavitatem, atque innocentiam a teneris annis ad exitum usque vitæ servaverit, easque in aliis, præsertim Cracoviensis academiæ discipulis, cui magister omnium plausu, & admiratione præfuit clarissimis exemplis, sana rectaque doctrina, atque assidua verbi Dei prædicatione foverit; quod euncta pietatis officia summo semper prosecutus fuerit animi fervore, quod in pauperes liberalissimus, in hostes beneficentissimus, & caritate exæstuans in omnes mitissimus fuerit, in se autem severissimus, carne, itineribus, inedia, paupertate, flagellis, aliisque afflictationum generibus in servitutem redegerit; quod in Deum, Deiparamque Virginem cælesti ardore fervuerit; quod denique cæterarum omnium virtutum exemplum ad prodigium usque cunctis sese exhibuerit, & vivens miraculorum gratia, & gloria post obitum fuerit clarus: universa Polonorum gens cultu ab immemorabili semper est venerata: propterea cui Poloniæ Rex, & Magnates, Clerus, Senatus, & academia, plebs denique Cracoviensis eunctæ supremos sanctitatis, & laudis honores auspicantur, exorant ipsi, & provolutus ego in genua, nomine quoque Ecclesiæ Armenorum, cui non meis utique meritis præsum, ab hac Sancta, & Apostolica Sede eosdem exposco humillime, & deprecor.

JOSEPH SIMONIUS Assemanus Archiepiscopus Tyri.

BEATISSIME PATER. Quod de Israelitis Jordanem fluvium prætergressis cecinit Regius Propheta s: *Et tu Jordanis quare conversus es retrorsum?* Id a BEATO JOANNE CANTIO gestum cernimus, quum, invocato ipsius nomine, merces in flumen prolapsæ, & præterfluentium aquarum impetu procul raptæ, ad locum demersionis, adverso flumine sunt regressæ. Hoc igitur, & alia post obitum miracula, quæ Deus ob illius intercessionem patravit, quum a Sacra Rituum Congregatione in examen adducta, & probata sint, gravissimoque SANCTITATIS VESTRÆ judicio confirmata, dignum plane esse censeo, ut publici sollemnesque honores a SANCTITATE VESTRA ei decernantur; adjunctis præsertim ad id exequendum Orientalium precibus, qui BEATUM VIRUM ad sancta Palestinæ loca asperum iter pedibus conficientem aspexerunt.

Fr. EMMANUEL Ballyet Episcopus Babiloniæ.

BEATISSIME PATER. Scientiam inflare proloquium est mundanum nempe & profanum: at divina hominem deprimit, efficitque humiliorem. Quis in Cracoviensi academia JOANNE CANTIO doctior, quis humilior; ex ejus lyceo tot doctores exeunt quot discipuli, ex ejus concionibus tot compuncti ad pœnitentiam quot auditores, ex ejus colloquiis pauci, qui divinam legem docti non ad virtutem comparandam exardescant. Is tamen tantus doctor omnis mundanæ gloriæ contemptor, omnis humanæ cupiditatis victor, arido victu, veste obsoleta, vili omni suppellectili, domesticas opes,

opes

s *Psal.* 113.

opes labore comparatas totas in egentium necessitates effundit. Quin immo longas peregrinationes, nunc Romam, nunc Jerosolymam pedibus suscipit, huc martyrii desiderio æstuans, illuc supra petram ædificium virtutum omnium confirmaturus. Candido a Virgine Maria serto donatus, atque victor mundi coronatus, dignissimus est qui in hodierno Sanctorum triumpho per SANCTITATEM VESTRAM Sanctus maxime celebretur.

JOANNES de Vita Episcopus Reatinus.

INnumeris beneficiis, quæ hactenus abs clementia tua, ac providentia prodierunt, BEATISSIME PATER, illud tandem accedit difficillimis hisce Christianæ Reipublicæ temporibus maximopere opportunum, ac salutare, quod multiplicatis apud Deum intercessoribus novum Ecclesiæ militanti præsidium comparatum velis. Eorum autem, quos in Sanctorum album referas, agmen jure merito ducit JOANNES CANTIUS domo Polonus, dignitate Sacerdos. In ipso siquidem præclarius cum primis expressam Divini Redemptoris nostri Jesu Christi agnoscere licebit imaginem, ejus scilicet, qui, quum hominibus manifestare se cœpit, cœpit simul facere, & docere. Fecit profecto JOANNES, qui quemadmodum ætate, ita apud Deum, & homines sapientia, & gratia proficiens, mortificationem Jesu semper in corpore suo circumtulit, ut & vita Jesu in ipso manifestaretur; manifestata autem eo splendidius fuit, quo humilior ipse non modo absconditam hominibus, sed ab omnibus quoque contemptam transigere eniteretur. Sed & docuit JOANNES, atque eo felici successu docuit, ut catholica religio per Brittanicas, Hollandicas, Germanicasque scholas circumquaque tunc temporis a pseudodoctoribus labefactata, in una academia Cracoviensi, exindeque in universo Poloniæ Regno unius CANTII doctrina, magisterio, concionibus stetisse probaretur. Stetit, inquam, statque adhuc, eodem sane JOANNE auctore, & patrono, derivata, veluti in eamdem academiam cum eadem JOANNIS magistrali purpurea veste, cælestis sapientiæ aqua salutari; quam quidem aquam externis hæreticorum militaribus, quos nunc insurgentes audimus, conatibus, ipsomet e Cælis opitulante JOANNE, nullo inficiendam veneno, nullo aut luto, aut fœce corrumpendam pertimescemus. Perge itaque, PATER BEATISSIME, similem, ac consortem in gloria Sanctorum facere CANTIUM, ut cum ipsis cælestium honorum incrementis, ejus erga Polonos suos in præsenti rerum discrimine augeatur protectio: quique magnus propterea quod fecit, & docuit jam vocatur in Cælis, eadem ornatus laude agnoscatur, & colatur in terris.

JOANNES BAPTISTA Filipponi Tendertini Episcopus Anagninus.

CUM perfectionis christianæ summa tribus maxime capitibus contineatur, pietate in Deum, odio sui, misericordia, & caritate erga proximos: admirabilis prorsus BEATI JOANNIS CANTII vita probata est sapientissimo Patrum testimonio, cum Deum semper amaverit & enixe coluerit, susceptis etiam in Sanctorum ejus venerationem longis difficilibusque peregrinationibus, cum tanta fuerit abstinentia, ut sibi quoque denegaret, quod ad sustentandam vitam concedere posse videbatur, cum denique nunquam egentibus, afflictisque defuerit, sed iis veluti se superimpenderit. Hæ vero virtutes, aliæque omnes, quum præclaris a Deo miraculis confirmatæ fuerint, ut a VESTRA BEATITUDINE in numerum Sanctorum BEATUS JOANNES CANTIUS referatur, æquum, atque justum, Catholicæ vero Ecclesiæ gloriosum esse arbitror.

PHILIPPUS Bruni Episcopus Lyddensis, & Suffraganeus Sabinensis.

IN B. JOANNE CANTIO dextera Domini fecit virtutem, signaculum se ponens super cor ejus ad caritatem, signaculum super brachium ejus ad heroicarum virtutum

tum exercitium in ædificationem Sanctorum, & in opus ministerii. Vox quoque Domini loquuta est in digito potentiæ suæ comprobans in eo sanctificationem spiritus, quo docendo claruit, benefaciendo, & sanando omnes. Restat unicum, BEATISSIME PATER, ut infallibili judicio tuo Servum hunc bonum, & fidelem Sanctorum fastis adscribas, & omnium votis humilibus expetitus decernas illi coram filiis militantis Jerusalem coronam, quam reservavit illi Dominus in die sollemnitatis, atque lætitiæ.

Ut de BEATO JOANNE CANTIO postremus Episcoporum sententiam dixit, BEATISSIMUS PATER, ac DOMINUS NOSTER per hæc verba & de BEATO JOSEPHO CALASANCTIO eorumdem Eminentissimorum Patrum, & Reverendissimorum Episcoporum sensus est sciscitatus.

VEstra de BEATO JOANNE CANTIO suffragia perlibenter audivimus: vestras itidem sententias de BEATO JOSEPHO CALASANCTIO cupimus audire.

Tunc eodem ordine Cardinales omnes, ac Episcopi suffragia præbuerunt sua.

FRIDERICUS MARCELLUS Episcopus Portuensis, & S. Rufinæ Cardinalis Lantes.

CUM in BEATO JOSEPHO CALASANCTIO requieverit spiritus consilii, spiritus pietatis, spiritus fortitudinis ita invictæ, ut Benedictus XIV. eum jure optimo nuncupandum esse dixerit alterum suæ ætatis Jobum ob innumeras, acerbissimasque calamitates patientissimo animo toleratas in erigendis, sustinendisque Scholis piis, existimo, BEATISSIME PATER, super caput ejus coronam auream luculentissimis signis sanctitatis expressam esse collocandam. Quapropter BEATUS JOSEPHUS CALASANCTIUS Scholarum piarum fundator, qui opere, & sermone fecit, & docuit non solum in Regno Cælorum, verum etiam in terris magnus vocabitur.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Sabinensis Cardinalis Albani.

BEATUM JOSEPHUM CALASANCTIUM, quem fel. recor. Prædecessor tuus, BEATISSIME PATER, ætatis nostræ Jobum pronunciavit, quem virtutum omnium splendore, quem prophetiæ, quem miraculorum donis insignem Urbs hæc diutius complexa est frangentem parvulis evangelicum panem, exquirentem sapientiam Sanctorum, non despicentem pauperem, & pupillum, instituentem pium Ordinem, ac de Christianorum Republica bene merentem, ut filios suos relinqueret hæredes in caritatis æternæ ministerium; omnis ratio postulat, efflagitant omnium vota, ut in Sanctorum albo recensere non dedigneris. Decet enim maxime, ut quibus meritis a Jesu Christo justo Judice in Cælis tribuitur corona justitiæ, iis quoque ab ejus Vicario in terris corona gloriæ impertiatur.

HENRICUS Episcopus Tusculanus Cardinalis Dux Eboracensis S. R. E. Vicecancellarius.

QUæ virtus sanctissimo Job magna laudum præconia in sacris Litteris comparavit, rara videlicet in adversis rebus tolerandis patientia; ea JOSEPHUM CALASANCTIUM dignum reddidit, cui a te, BEATISSIME PATER, supremi in Ecclesia honores decernantur. Is enim ab ipsa pueritia inter primæ illius ætatis incommoda summam prætulit tolerantiam cum æquabili vultus hilaritate conjunctam. Hæc autem, eo crescente, adolevit, maturuit, ad summum denique provecta gradum est. Quamobrem non modo gravissimos morbos, quibus in extrema præsertim senecta afflictatus fuit, & labores incredibiles, quos in fundando Scholarum piarum Ordine perpessus est, patientissime toleravit; verum etiam indignissimas calumnias, quibus cum do-

domi, forisque invidi hostes divexarunt, summam ignominiam, qua ex domestici proditoris astu apud sanctissimos Judices accusatum, ad squallorem carceris tota spectante Roma perduxerunt, infandam demum injuriam, qua tamquam senem delirum, & insanissimum in suo, quem instituerat, Ordine omni rerum procuratione, omnique auctoritate spoliarunt, ita patienter tulit, ut de suæ constantiæ gradu ne leviter quidem commotus, hostes ipsos omni beneficiorum genere cumularit. Cum igitur JOSEPHUS Sanctum Job tam prope fuerit imitatus; æquum est, ut ei quoque reddantur duplicia; idemque summa jam a Deo in Cœlis beatitate donatus, summis quoque honoribus in Ecclesia decoretur.

FABRITIUS Episcopus Albanensis Cardinalis Serbellonus.

INter Sanctos Viros, qui nova militantem Ecclesiam prole amplificarunt, merito, BEATISSIME PATER, locum obtinet BEATUS JOSEPH CALASANCTIUS, Ordinem quippe religiosorum hominum instituit, in quo perenne illius & in Deum, & in proximum caritatis testimonium eluceret. Superest igitur, ut heroicam tanti VIRI sanctitatem, per signa quoque, & prodigia ab omnipotenti Deo comprobatam, ampliori cultu excolendam universa enunciet Ecclesia.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Prænestinus Cardinalis Stoppanius.

IN pœnitentia Petrum de Alcantara, & JOSEPHUM CALASANCTIUM in patientia, duos protulerunt Hispaniæ admirabiles Viros, & eumdem supremæ gloriæ gradum, quem justus, & retributor Dominus pœnitenti contulit, haud dubitandum non contulisse patienti. Tutissime igitur, quantum humana mens patitur, in Caussa CALASANCTII cæteris suffulta virtutibus, & illustrata miraculis per SANCTITATEM VESTRAM procedi posse videtur, ad hoc ut inter Sanctos sors illius sit. Idem CALASANCTII exposcunt merita, & Scholarum piarum Ordo, quem CALASANCTIUS instituit, demississime rogat, & exinde ad imbuendam, instruendamque juventutem, CALASANCTII hærentes vestigiis, ipsius asseclæ eo impensius incumbant, parvulisque sapientiam præstabunt.

JOSEPH MARIA Tituli S. Cæciliæ Presbyter Cardinalis Feroni.

SUavissimus in Virginem Beatissimam amor, quem BEATUS JOSEPH A CALASANCTIO puer ostendit, singularis mundi, rerumque caducarum contemptus, demissionis, & pœnitentiæ studium perpetuum illud effecerunt, ut non invito patre unicus nobilissimæ familiæ hæres Sacerdotio tandem initiaretur. Hinc Romam veniens, ut securius lateret, novæque religiosæ Familiæ fundamentis jactis, mirum est quot labores, atque ærumnas ab acerbissimis adversariis patientissime toleraverit. Nonagenario itaque major, dierum, ac meritorum plenissimus in Domini sui gaudium fidelis, & prudens servus intravit. Quare sollemni ritu a BEATITUDINE VESTRA inter Sanctos recenseri tuto posse affirmo eum hominem, qui, dum viveret, Sanctorum, quos Catholica veneratur Ecclesia, virorum præclarissima exempla imitando est æmulatus.

CAROLUS Tituli S. Clementis Presbyter Cardinalis Rezzonicus S. R. E. Camerarius.

PUritas fidei, spei constantia, caritatis æstus, probata velut aurum in fornace patientia, & ille potissimum amor divinæ gloriæ, cujus caussa totum se ad erudiendam spiritu intelligentiæ, ac pietatis juventutem devovit, BEATUM JOSEPHUM CALASANCTIUM carissimum in terris fuisse Deo, æternaque in Cœlis hæreditate locupletatum fuisse demonstrant. TUÆ igitur SANCTITATIS est, quod in Cœlis sancitum jam esse

esse virtutes, merita, signa suadent, infallibili, quæ tibi a Deo concessa est, auctoritate decernere, ut in JOSEPHO CALASANCTIO virtutum omnium exemplar, cui sese conforment, calamitatum præsidium, quod deprecentur, fideles constitutum esse intelligant.

FERDINANDUS MARIA Tituli S. Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.

MIrifica flagrantem caritate JOSEPHI CALASANCTII animum, ad ea præsertim obeunda pietatis officia convertit Deus, ut parvulorum, qui non invenirent, qui frangerent eis panem, educator, ac parens esset; eorumque ad religionem, honestatem, litteras institutionis auctor, ac propagator.

Ex laboribus, ex famæ, vitæque periculis major in dies augebatur in eo virtutis, in perferendo vis, in agendo constantia.

Immarcescibilem tandem coronam consequutus a Domino iis inclaruit, Deo patrante, miraculis, ut ipsi, BEATISSIME PATER, deberi jam censeam maximam illam, quæ in terris tua auctoritate confertur, Sanctorum cultus dignitatem.

JOSEPH MARIA Tituli S. Alexii Presbyter Cardinalis Castelli.

ILle inter electos est recensendus, qui totam legem implevit. Plenitudo vero legis est caritas non fucata, non infirma, non ex terrenæ cupiditatis admixtione imperfecta, sed ea, quam nobis divinitus delineavit Apostolus, quæ patiens est, quæ non ambitiosa, quæ non inflatur, quæ omnia sustinet, quæ non quærit, quæ sua sunt. JOSEPHUS CALASANCTIUS usque a prima ætate humanarum rerum ambitione contemptu, non inflatum, sed humilem, sed in perferendis multiplicibus, atque infandis injuriis, quibus usque ad extremam senectutem fuit conflictatus, patientem se exhibuit ad miraculum usque, labores, ærumnas, calamitates innumeras animo invicto sustinuit, totus fuit in longissimo suæ vitæ cursu, non ut divitias cumularet, non ut sibi honores, & commoda compararet, sed ut proximum juvaret suum, recreando ægrotos, pauperes sublevando, morientibus supremam ferendo opem, & quod non satis laudibus extolli potest, omnium ordinum pueros in pietate, & litteris excolendo, instituto etiam in hoc egregium opus præclarissimo sodalitio.

Cum VIR DEI hæc omnia præstiterit, quis neget in ejusdem sanctissimam animam fuisse a Spiritu Sancto diffusam, ac jugiter inhabitasse veram illam, ac perfectissimam caritatem, qua tota lex adimpletur.

Igitur fidelem hunc Servum receptum fuisse a Domino in æterna Tabernacula plane non ambigo, ac proinde illum dignum existimo, ut in Sanctorum albo recenseatur.

CAJETANUS Tituli S. Augustini Presbyter Cardinalis Elephantutius.

BEATISSIME PATER. Conspicua equidem sunt exordia sanctitatis, quæ in B JOSEPHO CALASANCTIO a Matre Dei celebriores Hispaniarum urbes, insignium Ecclesiarum Episcopi, ipsique Magistratus, & Reges admirati sunt, sive in reformandis adolescentum moribus, sive in revocanda ecclesiastica disciplina, sive in conciliandis populis invicem dissentientibus. At illustriora accesserunt ejusdem sanctitatis incrementa, quorum in urbe Roma testes fuerunt Ecclesiæ, fora, xenodochia, sodalitates, & pauperum puerorum scholæ ab eo institutæ; quo factum est, ut VIR DEI omnibus deinde superatis gradibus virtutum, eisque in ignominiis, tribulationibus, & carceribus, tanquam auro in fornace probatis, sese præbuerit eximium innocentiæ, pœnitentiæ, tolerantiæ, & caritatis miraculum. Quam itaque lucernam sub modio

modio latentem, imo oppressam, omnique honore spoliatam Ecclesia jamdiu vidit, & flevit, tempus est, BEATISSIME PATER, ut supremo SANCTITATIS VESTRÆ decreto super candelabrum positam conspiciat, ejusque fulgoribus irradiata lætetur.

PETRUS HIERONYMUS Tituli Sanctissimæ Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Cardinalis Guglielmi.

SEd si humiles exaltari oportet, & eos, qui ad justitiam erudiunt multos, fulgere quasi stellas in perpetuas æternitates [1], quam gloriam dabimus his, BEATISSIME PATER, qui non seipsos tantum præbuere hujusmodi, sed alios post se sibi similes reliquerunt, ut non solum ipsorum memoria, sed & opera vigeant, quasi non essent mortui [2]? Quibus plane abundantiorem honorem cum debeamus, jam habes, BEATISSIME PATER, quid sentiam de BEATO JOSEPHO CALASANCTIO, cujus tanta in Christianam Rempublicam cum femine ipsius permanent bona [3]. Non refert proinde, ut vel leviter attingam quæ fecit, quæ docuit, quæ pertulit JOSEPHUS calumnias, tribulationes, angustias, seditiones a dextris, & a sinistris, & quæ multa sunt alia suæ virtutis, & longanimitatis argumenta: sat est hæreditatem sanctam filios ejus intueri, & quomodo universis populis veraces ministros exhibeant semetipsos in laboribus, in vigiliis, in scientia, in suavitate, in caritate non ficta [4]. Illud enim est testamentum Patris, hæc est JOSEPHI vita. Quare Parentem optimum in generatione gentis suæ gloriam adeptum [5], tu magis glorifica, BEATISSIME PATER, Sanctorum honoribus: ut quemadmodum sapientes filii lętificant Patrem [6]; ita Patrem se haberi sanctum lætentur filii [7], & omnis Ecclesia cum eis [8].

NICOLAUS Tituli SS. Nerei, & Achillei Presbyter Cardinalis Antonellus.

CÆlestis Paterfamilias prohibentibus pueros sibi offerri, dicens: *finite parvulos venire ad me*: quanto amore, ac cura innoxiam hanc ætatem complecteretur, aperte demonstravit: Divini Magistri exemplum secutus est Servus Dei JOSEPH CALASANCTIUS, qui ex intimis caritatis, qua ardebat, visceribus commiseratus pueros præsertim pauperculos, quibus non erat, qui panem frangeret, eos in christiana pietate, & timore Domini, in honestis studiis, & primis litterarum rudimentis erudiendos suscepit: omnesque suas cogitationes, labores, & facultates inter gravissimas adversitates, durasque ærumnas per longum vitæ spatium ad mortem usque in hanc piissimam curam impendit. Saluberrimum autem hujusmodi Institutum, quo duo perniciosissima mala ab hominibus propelluntur, ignorantia scilicet, & otium, ut perpetuo in communem Christianæ Reipublicæ utilitatem permaneret, præclarum religiosorum hominum Ordinem Scholarum piarum Apostolicæ Sedis auctoritate in hac alma Urbe instituit; suæque caritatis, & curæ in docendis pueris, præcipue pauperibus, pietatem, & litteras, fecit hæredem. Quare B. CALASANCTIUS ob eximias virtutes, & vitam pie sancteque peractam Deo carus, & apud homines pietate illustris, de Romana, & universali Ecclesia optime meritus, æquum est, ut in Sanctorum numerum, quorum memoria sollemnibus, sacrisque celebratur honoribus, quamprimum a SANCTITATE VESTRA referatur.

Frater LAURENTIUS Basilicæ Sanctorum XII. Apostolorum Presbyter Cardinalis Ganganelli.

HIspaniæ tellus tot Sanctorum plantis venusta, & novis sanctitatis floribus usque

[1] *Daniel* 12. 3.
[2] *Eccl.* 30. 4.
[3] *Eccl.* 44. 11.
[4] *II. Corinth.* 6. 6.
[5] *Eccl.* 44. 7.
[6] *Prov.* 10. 1.
[7] *Ex Sap.* 11. 16.
[8] *Ex plur.*

usque modo fœcunda, JOSEPHUM CALASANCTIUM in Romano agro excolendum, perficiendumque misit. Non aliam sibi ineundam in Urbe viam JOSEPHUS intellexit, ac sensit, quam quæ Redemptor noster passioni deditus, ac proximus, verbo, ac exemplo calcandam docuerat. Hinc JOSEPHUS *factus est tamquam vas perditum, & audivit vituperationem multorum*. Verum mutæ *factæ sunt labia dolosa*, etenim Dominus JOSEPHO *mirificavit misericordiam suam in civitate munita* [1]. Placitam itaque fuisse Deo ejusdem animam diuturna, atque amarissima tentatio probavit; probavit insuper Divinum Numen sibi acceptam fuisse, dum illam tot charismatibus, supernisque donis ditavit, exornavitque; probavit denique, dum miraculorum gloria, & honore decoravit. Superest ergo, BEATISSIME PATER, ut inter Sanctos JOSEPHUM CALASANCTIUM recenseas, ut a Polonia ad Hispaniam, tamquam a solis ortu usque ad occasum laudabile nomen Domini glorificetur.

MARCUS ANTONIUS Tituli S. Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.

BEATISSIME PATER. Caritas, quæ certe *non quærit, quæ sua sunt*, usque adeo micat in gestis, totiusque vitæ ratione BEATI JOSEPHI CALASANCTII, ut fieri non possit, quin ea continuo rapiantur, ac succendantur qui vel tantisper animadverterint, quanta idem Dei Servus fere toto longissimæ vitæ spatio tulerit adversa ob suam in proximos caritatem, caritatem, inquam, in proximos, a quibus adeo non quæsivit quæ sua essent, ut sua vicissim omnia, seque ipsum in illos impendens, vere cum Apostolo dicere posset: *Et ego superimpendar pro animabus vestris.* Haud igitur sinendum, ut tantæ caritatis exemplum sub modio delitescat, sed mea quidem sententia ponatur oportet super candelabrum ad prælucendum omnibus, qui in Ecclesia, nempe in domo sunt caritatis.

SIMON Tituli S. Joannis ad Portam Latinam Presbyter Cardinalis Buonaccorsi.

BEATISSIME PATER. Caritatis christianæ officium unum est illud Ecclesiæ, & Reipublicæ ex omnibus fructuosissimum, quod in pueris excolendis, præsertim ex infima plebe, & a suis plerumque desertis, impenditur. In hujus ergo officii munere cum BEATI JOSEPHI CALASANCTII virtus potissime enituerit, eodem in album Sanctorum relato novam adiiciet SANCTITAS VESTRA præstantissimo istius caritatis exemplo lucem, quam si propositam intueantur, quos Dei famulus habuit instituti sui sectatores, & alumnos, tanto uberiores in Christi vinea ex illorum opera, & laboribus fructus sperare liceat, quanto ad virtutum similitudinem assequendam stimulos filiis vehementiores Parentis sanctitas adhibuerit.

JOANNES CAROLUS Tituli SS. Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis Boschi Major Pœnitentiarius

BEATUS JOSEPHUS CALASANCTIUS, BEATISSIME PATER, omni ætate, omni christianarum virtutum genere excelluit; nam Hispanias relinquens, ubi puer æqualium suorum mores, theologus religionis nitorem, Sacerdos publicam tranquillitatem restituerat, Romam profectus est. Hic puerorum ingenia, aut rerum copia molliri, aut inopia negligi intelligens, Ordinem Scholarum piarum meditatus est, a quo ad pietatem, & litteras sedulo formarentur. Acerrimis quidem, & alienorum, & domesticorum calumniis impetitus inceptum opus ad interitum vergere brevi perspexit. Sed cælesti monitu recreatus, & innocentiæ fiducia fultus, ita invidiam obtrivit, ut senio ante confectus, quam curis debilitatus mortem oppeteret, heroicarum virtutum merito justis ab orbe laudibus, insignibus a Cælo prodigiis nobilitatam. Superest jam, BEATISSIME PATER, ut illum inter Cælites suprema, qua

1 Psal. 30.

qua polles auctoritate recenseas, Ecclesiæ universæ, & instituto, & patrocinio suo magis magisque profuturum.

LUDOVICUS Tituli S. Anastasiæ Presbyter Cardinalis Calinus.

BEATUS JOSEPHUS CALASANCTIUS tanta erga Deum, proximumque caritate exarsit, ut cum videret æternam animarum salutem maxime in optima ætatis ineuntis directione esse constitutam, non modo vivens ipse collectos vulgo adolescentes timorem Domini, primaque litterarum elementa patientissime docuerit, sed instituto ad hoc ipsum Religiosorum Ordine Christianæ puerorum educationi etiam in posterum providerit. In diuturno autem laboriosæ vitæ cursu insidiis, calumniisque teterrime impetitus angores, ignominias, carceres nedum æquo, & hilari animo ad miraculum usque toleravit. Quibus equidem, aliisque hujusmodi virtutibus cum VIR DEI præstantissime christianæ perfectionis exempla reliquerit, dignus omnino est, ut ab æquissimo SANCTITATIS VESTRÆ judicio in Sanctorum numerum referatur.

ANTONIUS Tituli S. Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Branciforti.

CAritas, quæ plenitudo legis est, BEATISSIME PATER, BEATUM JOSEPHUM a Matre Dei perfectæ, absolutæque virtutis Sacerdotem effecit, quippequi posthabitis mundi illecebris, Deum super omnia, pauperes in Deo, inimicos, atque adversarios infensos propter Deum unice diligens, & suæ, & proximorum saluti, nullis unquam laboribus parcens, ita ad mortem usque vacavit, ut toto diuturnæ vitæ suæ tempore Deo placationis, & laudis suavissimam hostiam immolaverit, & omnes aut verbo, aut exemplo ad meliorem frugem deduxerit. Hunc igitur fidelem Domini famulum, religiosæque familiæ Parentem optimum Sanctorum fastis adscribendum esse censeo, ut integerrimi Sacerdotis laudibus, & Regularium Clericorum Scholarum piarum institutoris sanctissimi, existimationi atque gloriæ, BEATITUDINIS VESTRÆ judicio gravissimo, & maximo accessionem amplissimam factam esse, quotquot erunt fideles intelligant.

PETRUS Tituli S. Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.

DE tribuendis autem BEATO JOSEPHO CALASANCTIO Sanctorum honoribus: cujus vitam quanto laboribus, & ærumnis contextam, adeo ditatam virtutibus, ac beneficiis refertam in universos, Deoque in primis caram, nupera quoque miracula comprobarunt, non modo anceps esse nequeo, BEATISSIME PATER, sed etiam sum summopere sollicitus: quippe qui præter communes cunctis suffragantibus caussas privatis quoque rationibus, atque incitamentis adducor promovendæ, urgendæque ipsius gloriæ: obversantur enim mihi, ac probe ante oculos habeo quotidie patruorum meorum imagines, qui JOSEPHI doctrinam, religionem pietatem demirati, ita eo sunt usi, ut non solum apud se diu manere voluerint, sed nec unquam passi essent divelli, si licuisset. Video adhuc stantia cubicula, quæ JOSEPHO incolenda tradidere, quæque non multo ante incoluerat S.Carolus Borromæus, fere ac si novissent eam domus partem JOSEPHO optime congruere, & pari cum Carolo Sanctorum sorte donandum. Nihil igitur mihi optatius, nihil mihi, meisque omnibus felicius continget, BEATISSIME PATER, quam si ea demum JOSEPHO sanctitatis decora, quæ diu majores mei præsensere, infallibili judicio tuo constituas, atque decernas.

PHILIPPUS MARIA Tituli S. Chrysogoni Presbyter Cardinalis Pirellius.

BEATISSIME PATER. Religiosarum familiarum auctores Ecclesia, ubi rite potuit, libentissime supremo Cælitum honore auxit

auxit; eosque præsertim, qui sui instituti rationem ad publicam, sive ex pietate, sive ex litteris, utilitatem amplificandam accomodarunt: ita debitum, ut meritis præmium rependeretur; tutissimum alumnis proponeretur exemplar in quod respicerent, animusque iis, & alacritas ad eadem persequenda officia adiiceretur, non minus quam nova quædam apud cæteros existimatio, unde ex eorum ministerio major esset in populum utilitas profectura.

Si hæc alias in quempiam in unum modo convenire videntur omnia Beatum Josephum Calasanctium; sive ab eo constitutam societatem conspiciamus, sive illius a prima pueritia ad extremam usque decrepitam ætatem sanctissime vivendi modum, ac per tot labores, ærumnasque exercitam virtutem, quam manifesto judicio Deus Optimus maximus signis clarissimis comprobavit.

ALEXANDER S. Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Albanus.

Habes, Beatissime Pater, in Beato Josepho Calasanctio alterius Josephi Patriarchæ imaginem absolutissimam. Uterque enim in simplicitate cordis, & innocentia coram Deo ambulantes, sicut aurum in fornace probati sunt per eadem pericula mulieris incitamentis tentati de iniquitate, & scelere accusati; domi tandem, forisque male habiti, & excepti. Quemadmodum itaque universa Ægypti tellus illum gloria, & honore coronatum conspexit, ita expedire judico, Beatissime Pater, ut hunc novis etiam coruscantem miraculis Sanctorum laurea redimitum universa Dei Ecclesia veneretur.

NERIUS Sancti Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinius.

Beatus Joseph Calasanctius omni genere christianæ virtutis excellens, velut alter Job a Deo probatus est & inventus est justus. Cum igitur miraculorum etiam gratia gloriosus sit factus; & Ecclesiam nova religiosæ familiæ prole fœcundaverit, æquum ac bonum esse arbitror, Beatissime Pater, ut ejus nomen in Sanctorum catalogo referatur.

FLAVIUS Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Cardinalis Chisius.

Decet quammaxime, Beatissime Pater, ut pio, sollemnique ritu recolenda decernatur eorum memoria, qui in terris cum degerant, Domino fide, & caritate adhærentes, unus cum eo spiritus sunt effecti [1]; spirituali hoc glutine Beatum Josephum Calasanctium toto vitæ suæ tempore, arctissime Domino adhæsisse ea eo maxime intelligimus, quod furentium inimicorum insidiis licet undequaque exagitatus, ac molestiis supra modum afflictus, neque tribulatione, neque angustiis, neque fame, neque nuditate, neque periculis, neque persecutionibus a caritate Christi potuit ullo modo separari. Quin immo quum vera caritas nunquam excidat [2] Religiosorum hominum cœtu instituto, quem magnus patruus meus Alexander VII. Christianæ Reipublicæ magnopere utilem futurum intelligens, ferme jacentem erexit; in id totus incubuit Beatus Josephus, ut perenne apud nos esset suæ in Deum immensæ, & in proximum caritatis testimonium. Optime meritum itaque virum de Christiana Republica, heroicis cumulatum virtutibus, egregiisque fulgentem signis, ut fidelium venerationi sollemni decreto, Beatissime Pater, proponas, æquum esse existimo.

ALOYSIUS S. Agathæ Gothorum Diaconus Cardinalis Torrigiani.

Beatus Josephus Calasanctius a Matre Dei nuncupatus, Beatissime Pater, inter Aragonios ortus, ab ineunte ætate, omni virtutum genere commendatur. Romæ fundamenta jecit novi perutilis Ordinis Clericorum Regularium Scholarum piarum, quo in opere Sancti Viri tum caritas, tum etiam

1 I. Corinth. 6. 17.

2 I. Corinth. 13. 8.

etiam patientia eminenter effulget. Nam cum miseriores pueros in triviis neglectos, atque omni disciplina destitutos adolescere conspexerit, caritatis æstu compulsus ad eos instruendos se totum convertit. Sociis autem in partem laboris adscitis, & Congregatione ad hanc piissimam exercitationem coacta, domi, forisque innumeras calamitates patientissime devoravit. Prodigiis, cælestibus visionibus, ac prophetiæ dono, dum vixit, pluribusque miraculis post mortem a Deo illustratus, Beatorum fastis ex decreto san: mem: Benedicti XIV. adscriptus fuit. Postea vero cum SANCTI VIRI fama, novis in dies miraculis percrebuerit, reliquum propterea est, BEATISSIME PATER, ut qui fuit eximiæ caritatis, & patientiæ exemplar, novumque Ordinem posteris reliquit ad plurimas Provincias propagatum; supremis honoribus in Ecclesia decoretur.

JOANNES CONSTANTIUS S. Cæsarei Diaconus Cardinalis Caracciolo de Santo Bono.

SI BEATI JOSEPHI CALASANCTII pueritiam intueor, religionem erga Deum ætate superiorem invenio: si adolescentiam, ob eximiam prudentiam, ac vitæ sanctimoniam, Josepho Patriarchæ comparandum censeo; si reliquum denique ejus vitæ cursum, perpetuam, constantemque virtutum, quæ in Dei cultu, proximorum utilitate, corporisque afflictatione versantur, palæstram deprehendo: Quorum omnium, ut diuturnior recordatione, & uberior constaret effectus, Ecclesiam nova sobole ditavit. Signa de Cælo, quæ ejus vitam, mortemque pretiosam in conspectu Dei ostenderent, non defuere. Remanet igitur, ut a SANCTITATE VESTRA triumphantium militum corona donetur etiam in militanti Ecclesia, in qua semper pugnavit fortiter, atque auxiliante Deo mundum, carnem, & dæmones devicit.

NICOLAUS S. Georgii ad Velum aureum Diaconus Cardinalis Perrelli.

JOSEPHUS CALASANCTIUS ita de Christiana Republica meritus est, ut ex iis unus videri possit, quos diversis temporibus Dei providentia ad publicam utilitatem in Ecclesiam immisit. Nam cum præterito seculo multæ ubique paterent scholæ gratuitæ, in quibus juventus politioribus litteris, ac bonis moribus informabatur, parvulos vero ex infima plebe pueros primis litterarum rudimentis imbueret nemo, hanc in se curam ipse caritatis plenam recepit, hanc suæ disciplinæ alumnis imposuit, instituto in id Ordine Pauperum Matris Dei, a quo nemini, quantumvis inopi abjectoque, deesse posset apta educatio. Cunctis præterea floruit virtutibus, quæ cadere in hominem religiosissimum possunt. Sed miranda in primis ejus patientia, quam molestiæ tales ac tantæ domi, forisque exercuerunt, ut eum Benedictus XIV. alterum ætatis suæ Jobum appellare non dubitaverit. Talis ergo cum fuerit CALASANCTIUS, & insuper sanctitatem ejus eximiam multa subinde miracula comprobarint, æquum plane est virum talem Sanctorum honoribus insigniri.

ANDREAS S. Angeli in Foro piscium Diaconus Cardinalis Corsinius.

PLures genuit Hispania terra homines *divites in virtute* [1], qui fundamenta jecerunt Regularium Ordinum, quorum *circumamicta varietatibus* [2] Ecclesia est, veluti *castrorum acies ordinata* [3], & inter hos BEATUM JOSEPHUM CALASANCTIUM, pro cujus sanctitudine Altissimus miraculorum voce fidem interposuit; libenter itaque subscribo, PONTIFEX MAXIME, dum illum inter Sanctos referre intendis.

AN-

1 Eccl. cap. 44. 2 Psal. 44. 3 Cantic. 6.

ANDREAS SS. Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus.

NEminem fuisse arbitror, BEATISSIME PATER, qui JOSEPHI CALASANCTII adhuc pueri modestiam, moresque suspiciens in sortem Domini vocatum eum esse non intelligeret; fremente humani generis hoste, qui ut eum de gradu dejiceret, ad omnia confugit arma, cernens se vinci a puero, ejusque exemplo, ac operibus tenebrarum regnum in posterum labefactari posse. Omnia relinquens, eum sequutus, qui diligentibus dat coronam immarcescibilem, asperrimam sibi constituit vivendi rationem. Quod est honoris, gloriæ, & virtutis Dei, & qui est ejus spiritus super eum cum requiesceret, totus semper fuit in procuranda animarum salute; & mirum, quam cunctis ordinibus studio, ac doctrina profuerit, quot labores, calamitates, adversa in instituendo præcipue Scholarum piarum Ordine sustinuerit; ita permittente Deo, ut patientiæ, ac humilitatis præberet exemplar. Nil propterea est, BEATISSIME PATER, ut videtur, quare in Cælitum numero non sit reponendus.

ÆNEAS SYLVIUS S. Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus.

NOvum, BEATISSIME PATER, religiosæ militiæ genus, nova soboles, novum in vinea Domini germen, atque propago virtutum, quas Servus Dei CALASANCTIUS ad ornamentum Ecclesiæ, ad proximorum utilitatem, ad religionis præsidium assiduos per labores, per tribulationes, & plagas magno sumptu, magno periculo, & invicta animi magnitudine, atque patientia, & caritatis inextinguibili vi instituit, irrigavit, plantavit, postulare quidem videtur abs te, ut sollemni & publico ritu Sanctorum tandem honores pro tua sapientia decernas Venerabili, & SANCTO VIRO de Religione, & Republica optime merito, qui nihil antiquius habuit in toto innocentissimæ vitæ curriculo, quam proximorum utilitati inservire, quam parvulis panem frangere, & pauperum puerorum curam suscipere, quos ille cum efformaret ad litterarum & religionis prima elementa doctissimus plane vir, tum magnum sapientiæ fructum se capere existimavit, qui Hispaniam, qui urbem Romam moribus, exemplis, miraculis illustravit, qui pro salute animarum, pro caussa Dei & agere, & pati fortiter assuetus vitam undequaque sanctissimam sanctiori morte conclusit.

Quapropter id unum restat, ut cultum B. VIRO communi jam voluntate delatum Apostolica auctoritate decernas, & tuo judicio confirmes.

SAVERIUS S. Mariæ de Scala Diaconus Cardinalis Canale.

QUandoquidem Ecclesiasticus veterem Hebræorum edocebat Ecclesiam, ut illorum præsertim virorum sollemnem celebraret memoriam, qui, cum vitam vixissent ipsi omni pietate plenissimam; magna etiam bona in posteris suis reliquissent populo Dei: *Viri misericordiæ, quorum pietates non defuerunt, cum semine eorum permanent bona... Semen eorum, & gloria eorum non derelinquetur... Sapientiam ipsorum narrent populi, & laudes eorum nunciet Ecclesia* [1]: nil dubito, quin in nova nostra formosissima Ecclesia Christi eo debeat sollemniori ritu, qui decet Viros gloriosos in Sanctorum canonem relatos, celebrari memoria viri beatissimi JOSEPHI CALASANCTII; non solum etenim ipse, qui ab ineunte pueritia ad exitum usque longævæ satis vitæ suæ partim in Hispania, in qua natus, partim traductæ in hac urbe Roma, quo vocatus a Deo, nunquam a via deflexit justorum, sed procedens de virtute in virtutem, per ascensiones, quas disposuerat in corde suo, fastigium attigit sanctitatis. Non solum ipse, qui æmulatus charismata meliora, plenus meritis, clarus miraculis, fide servata, justitiæ cursu feliciter consummato, attritus laboribus, consumptus ærumnis, jejuniis, & jugi corporis maceratione mortem, præsente, & opem feren-

1 *Ecclesiastic. cap. 44. v. 10. & seq.*

ferente Deipara, obivit pretiosam in osculo imaginis Jesu Christi crucifixi: verum præterea etiam ipse, qui, deposito corpore virgineo odore fragrante, spiritu ingressus in Cælum, multa militanti nostræ Ecclesiæ bona reliquit in inclyto Clericorum Regularium Scholarum piarumOrdine a se incredibili pene labore, frustra obnitente diabolo instituto, ex quo dicere non est necesse, quantum Christiana Respublica emolumenti acceperit, & accipiat in dies. Quare æquum utique censeo, ut JOSEPHUS CALASANCTIUS, qui & suarum fulgore virtutum, & præclari sui Ordinis institutione militantem adeo illustravit Ecclesiam, firmissimo SANCTITATIS VESTRÆ oraculo; id ipsamet tota militante poscente Ecclesia, de Beatorum catalogo gloriosius ad album evehatur Sanctorum.

BENEDICTUS SS. Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.

ETsi præclare gesta a BEATO JOSEPHO CALASANCTIO satis aperte declarent, illum jam epulari in conspectu Dei, & delectari in lætitia, utpotequi heroicam fidem habuerit per dilectionem jugiter operantem, & ad rudium, & egenorum subsidium oleum misericordiæ in vase fiduciæ posuerit, reliquasque virtutes fœdere quodam colligatas in se uno expresserit; singularis tamen præ aliis in eo eluxit patientia, qua adversa quæque sustinuit, cujus condimento palato cordis reddidit dulcia, quæ videbantur amara, & qua vir strenuus reluctantis animi motus, tamquam in camo & fræno constrinxit. Si itaque divinum admonet eloquium, quod vir patiens melior sit forti, & qui dominatur animo suo expugnatore urbium; hæc potissima apud me est ratio, ob quam debita eidem præcipui honoris accessio in militanti Ecclesia videatur.

DOMINICUS Jordanus Patriarcha Antiochenus Assistens.

BEATISSIME PATER. Cum BEATUS JOSEPHUS CALASANCTIUS a Matre Dei nuncupatus per longævum totius vitæ suæ curriculum tot dederit heroicarum virtutum exempla, ac maxima in universam Ecclesiam sibi merita conquisierit, præcipue vero novi Ordinis Scholarum piarum instituto maxima pauperum, proximique utilitate; ac tam in vita, quam post mortem illius intercessione quamplurima vere stupenda a Deo patrata sint miracula: eæque virtutes, ac miracula acri rigidoque judicio consuetis ritibus sint discussa, ac probata, jure, meritoque huic sanctissimo Viro cælestes sollemnesque honores decerni posse censeo, ut sicuti a Deo, cum jam fuisse coronatum in Cœlis, tot argumenta pro certo convincunt, sic eumdem a SANCTITATE VESTRA Vicaria Christi potestate posse etiam coronari in terris, adhortantur.

GEORGIUS de Lascaris Patriarcha Jerosolymitanus Assistens.

SI præter omnes christianas virtutes in gradu heroico ab incunnabulis ferme a BEATO JOSEPHO CALASANCTIO Congregationis Clericorum Regularium Matris Dei Scholarum piarum Fundatore ad sera usque sui fata constantissime exercitas, si præter insignia, quæ in vita, & post mortem patravit miracula, unam hujus præclarissimi viri considero in adversis animi firmitatem, ac patientiam invictissimam, eum puto tolerantiæ miraculum justissime nuncupandum, in Ecclesiæ fastis nemini forte secundum; & ideo uti rarum, ac eximium patientiæ christianæ exemplar, ac fidelium tribulatorum singulare præsidium specialissimo BEATITUDINIS TUÆ decreto canonizandum.

FRAN-

FRANCISCUS Carafa Trajectus Archiepiscopus Patrarum Assistens.

BEATISSIME PATER. BEATUS JOSEPH CALASANCTIUS, qui vitæ candorem adeo servavit, ut post obitum quoque illum custodire velle singulari adstantium admiratione visus fuerit, qui inutilem sibi vitam recensuit, nisi cujusque ætatis homines in vias rectas deduceret; qui ærumnas, opprobria, & vincula sustinuit, semper in caritate fervidus, in contemplatione sublimis, in patientia singularis, qui pluribus miraculis clarus se præbuit, exigit, ut aliorum incitamento in Sanctorum albo recenseatur.

JOANNES Lercarius Archiepiscopus Hadrianopolitanus Assistens.

BEATISSIME PATER. Arduam mandatorum Domini viam, quam BEATUS JOSEPH CALASANCTIUS ab ipsa pene infantia hilariter arripuit, fortiter semper tenuit, & ad ultimam usque senectutem feliciter consummavit: primum in seculo positus immaculatum se custodivit ab hoc seculo: meliora deinde charismata æmulatus totum se Domini sui gloriæ, & proximorum saluti mancipavit. Sed quoniam ejus caritas, velut in igne probanda erat, adeo maximas inimicus homo suscitavit adversus eum tempestates, ut nullum fuerit calumniarum genus, quo contumeliose, ac impudenter non impeteretur. Ipse vero non secundum carnem ambulans, sed secundum spiritum omnia patienter, omnia fortiter, hilariter omnia sustinuit, nunquam separatus a caritate Dei. Rationem demum posuit Dominus eum Servo suo, qui multiplicata offerens sibi tradita talenta in gaudium Domini sui lætus intravit: superest igitur, ut inter Sanctos adscriptus eam consequatur in terris gloriæ coronam, quam Deus justus judex illi reddidit in Cælis.

D. INNOCENTIUS Gorgoni Archiepiscopus Emissenus, olim Episcopus Pinnen., & Hadrien. Assistens.

QUÆ BEATUM JOSEPHUM CALASANCTIUM Scholarum piarum Institutorem sanctissimum præ cæteris distinguunt, ea in caritate, quæ major omnium virtutum est, fundantur. Caritas ex Apostolo patiens est, benigna est, omnia suffert, omnia sustinet. Quantum eo caritatis dono VIR DEI effulserit, ea omnia, quæ pro salute proximorum, juventutis præsertim, multifariam suscepit, benigneque exercuit, & ludibria, pericula, quæ ad mortis usque discrimen magna animi constantia pertulit, abunde prædicant; adeout jure optimo fel. record. Benedictus XIV. eum, nedum cum Jobo comparandum, sed alterum ætatis suæ Jobum patientissimum nuncupandum esse dixerit. Par itaque & æquum est, BEATISSIMA PATER, ut Sancti laudem, quam ex ore infantium in terris dedit illi Dominus, oraculum SANCTITATIS TUÆ penitus perficiat.

Fr. JOANNES BAPTISTA Colombini Archiepiscopus Beneventanus Assistens.

BEATI JOSEPHI CALASANCTII memoriam in benedictione esse, ac per te, BEATISSIME PATER, similem fieri in gloria Sanctorum non solum censeo, & flagito, sed magis expostulant quæ in vita sua fecit mirifica virtutum opera, & quæ post ejus mortem stupenda signa operatus est Deus in ostentionem sanctitatis Servi sui. Neque enim, dum ea considero, que gessit JOSEPHUS, sive ut prohiberet gentem a peccatis, sive ut proximos adduceret ad pietatem, ac scientiam, sive ut linguas malignantium humiliter, ac mansuete perferret usque ad senectam, & senium quidquam aliud sentio, aut video nisi gloriam virtutis magnæ. Narrant porro qui ab eo nati sunt filii, & quanta cum animi fortitudine ipsorum domos erexerit, & quanta constantia, jam prope collabentes sustinuerit, ac fecerit stare. Narrant quomodo JOSEPHI ossa pro-

prophetaverint [1] nec tam in suæ sanctitatis argumentum, & decus, quam in ipsorum præsidium, & munimen. Quare si viros gloriosos & divites virtute laudare oportet [2] dic quæso, BEATISSIME PATER, omni Ecclesiæ *laudate eum quoniam Sanctus est*.

SCIPIO Burghesius Archiepiscopus Theodosiæ Assistens.

SIngulari Dei providentia factum vidimus, ut BEATUS JOSEPH a Matre Dei natale Hispaniarum solum relinquens ad hanc ipsam Urbem appulerit, nedum, ut in ea pueros legem vitæ, & disciplinam doceret [3], verum etiam, ut fidei, spei, caritatis, ceterarumque virtutum omnium spectaculum effectus, ut inquiebat Apostolus [4] mundo, angelis, & hominibus, veluti lucerna supra candelabrum posita sanctitatis splendores longius lateque diffunderet; & in ea novam religiosissimam familiam ad Ecclesiæ, & Reipublicæ commodum instituteret; hinc, PATER BEATISSIME, tuæ religionis, ac pietatis erit sollemni ritu eumdem Sanctos inter adnumerare.

IGNATIUS Reali Archiepiscopus Athenarum Assistens.

ARdentissima in Deum, & proximum caritas in corde BEATI JOSEPHI CALASANCTII a Matre Dei diffusa, omnia, quæ mundi sunt, spernere, & conculcare, nihilque aliud, nisi, quæ Dei sunt, quærere edocuit, ac proximorum saluti prospicere. Factus enim omnibus omnia; & in angustiis, & in tribulationibus adjutor illis; & consolator se præbuit: potissimum, dum lues hac in ipsa Urbe luctuosissime grassabatur, is cælesti caritate adeo erat incensus, ut, omni despecta sui incolumitate, huc, illucque discurrens impavidus indigentiis eorum consuluerit: neve dissimilis fuit ejus ratio in pauperibus edocendis adolescentibus, qui, quum maximo animarum, & Reipublicæ detrimento se inertiæ, desidiæque dedidissent, eorum animæ, corporisque saluti consulens, Congregationis Scholarum piarum Institutio providit.

Admirabilis quidem, & invicta ejus patientia fuit, qua calamitates ac adversa omnia, & præcipue flagitiosissimas eas in se calumnias, quæ, ut in dirum hostem sibi acerrime insigebantur, alacri animo, ac forti pertulit. Idcirco jure, meritoque dici potest, ut ipsius fides per ignem probata, laude, & gloria plena inventa sit; & per ipsam a Christo Domino ad æternam in Cælis assequendam retributionem BEATUS JOSEPH fuerit evocatus.

Tanta autem, & talia, & ita heroica hæc sunt, BEATISSIME PATER, ut BEATO JOSEPHO CALASANCTIO nil sit ambigendum, quod a SANCTITATE VESTRA summi in terris honores decernantur.

FRANCISCUS SAVERIUS de Zelada Archiepiscopus Petrensis Assistens.

QUI fecerit, & docuerit, dicente Domino [5] *hic magnus vocabitur in Regno Cælorum*. Utrumque singulari quadam ratione plenissime complevit B. JOSEPHUS CALASANCTIUS. Fecit enim, & docuit non jugi modo christianarum virtutum exercitatione, & frequentissimis veræ perfectionis exemplis; verum etiam puerorum animis, præsertim egentium, pietate & litteris instituendis seque, suosque alumnos sollemni voto addicendo. Superest itaque, BEATISSIME PATER, ut quem magnum in Cælis esse ex dominica sententia, & ex pluribus miraculis confidimus, eumdem tua quoque auctoritate, ac judicio in Sanctorum numerum relatum esse magnopere lætemur.

BERNARDINUS Giraud Archiepiscopus Damascenus Assistens.

SPlenduit BEATUS JOSEPH CALASANCTIUS, dum vixit, eximia puritate, quam ab adolescentia ad supremam usque senectutem

1 *Ecclesiastic.* 49. 8.
2 *Ecclesiastic.* 44. 16.
3 *Ecclesiastic.* 45. 6.
4 *I. ad Corinth.* 4. 9.
5 *Math.* 5. v. 19.

tem diligentissime custodivit; caritate erga proximum singulari, quam toto vitæ suæ tempore mirabiliter exercuit; invicta in adversis ferendis patientia; omnibus denique splenduit christianis virtutibus; multis insuper claruit miraculis, quibus Deus Servi sui gloriam manifestare dignatus est; & hæc quidem omnia adeo probata sunt, ut nulla superesse possit dubitatio. Iure igitur censeo per SANCTITATEM VESTRAM inter Sanctos recensendum esse.

FRANCISCUS MARIA Piccolomineus Episcopus Pientinus Assistens.

ANnuendum esse ex animo censeo Christianæ Reipublicæ votis, quæ humiliter, ac enixe petit, BEATISSIME PATER, infallibilis Sanctæ Sedis Apostolicæ decreto redimiri in terris BEATUM JOSEPHUM CALASANCTIUM ea justitiæ corona, quam a Domino in Cælis jam recepit. Virtutes enim omnes, & præcipue theologicæ, quibus se in gradu heroico præditum CALASANCTIUS exhibuit, cum sanctimonia excelluisse comprobant. Sanctitatis autem famam ei pepererunt non tantum immensi labores, quos pro erigenda Scholarum piarum Congregatione imbuendis pietate, ac litteris cujuscumque ordinis juvenibus addicta suscepit; verum etiam adversæ gravissimæ injuriæ, & calumniæ, quas adeo patienter toleravit, ut judicio fel: me: Benedicti PP. XIV. veluti alter suæ ætatis patientissimus Jobus dici mereatur. Demum divina providentia factum est, ut pluribus etiam, insignibusque in Ecclesia jam clarescat miraculis.

PHILIPPUS Mornati Episcopus Sutrinus, & Nepesinus Assistens.

BEATISSIME PATER. Quod diuturna satis, ac matura discussione virtutum, atque signorum, quibus Dominus illustrare voluit in terris BEATUM JOSEPHUM CALASANCTIUM, omnibus Romanæ Ecclesiæ Patribus, qui in præsentibus Comitiis suffragium tulerunt, plenius innotuit, ut inter recentiorum Ordinum Fundatores ad christianæ perfectionis viam ostendendam, atque assequendam rite queat recenseri, nullum mihi ambigendi locum relinquit, quin communibus suffragiis meum qualecumque votum adjiciam, simulque in spem erigar, ut cum illum in solio gloriæ suæ Sancta Mater Ecclesia diademate honoris expresso signo sanctitatis, & opere fortitudinis coronabit, studiosæ juventuti in evangelicæ doctrinæ rudimentis, in irreprehensibili morum educatione, atque in humanis, divinisque litteris alacrius proficiendi, perenne incitamentum meritis ejusdem Sancti Fundatoris in fortitudine sua, dum viveret, mirifice gradientis, in dies magis, magisque sit augendum.

Fr. JOACHIM MARIA Pontalti Episcopus Ascalonites Assistens.

BEATISSIME PATER. Non est, cur diutius hæreat religio nostra in colendo peculiari sanctitatis titulo B. JOSEPHO CALASANCTIO; vota etenim hujusce almæ Urbis, preces Regum, ac Principum, justa desideria Religiosæ familiæ Patrum Scholarum piarum hoc unum intendunt, ut in hoc fidelissimo, ac prudentissimo Dei ministro Deus ipse peculiariter honorificetur. Hæret quidem mens mea in enucleandis ejusdem virtutibus, & prodigiis, quibus D. O. M. & vitæ sanctitatem, & gloriæ adeptionem testatam voluit; zelus quippe fidei evangelizandæ adeo fervens, & efficax fuit, ut tamquam Apostolus haberetur: spes autem non in defectibilibus mundi rebus, sed in sola Dei providentia fuit semper reposita: caritas vero, quæ nunquam excidit, & quæ in æternum coronatus in Cælis refulget, fuit tam excellens, ut Seraphinis ipsis comparandus ab omnibus judicaretur; quia tamen solius hujusce Sanctæ Sedis est BEATI JOSEPHI CALASANCTIS sanctitatem orbi Catholico declarare, nomine Romæ totius, nomine Patrum Scholarum piarum, nomine fidelium omnium ejusdem sanctitatem admirantium, ut inter Sanctos collocetur, humillime & ipse efflagito.

Fr.

Fr. NICOLAUS ANGELUS MARIA Landini Episcopus Porphyriensis Assistens.

BEATISSIME PATER. Præter omnes christianas virtutes summo loco, dum vixit, a B. JOSEPHO CALASANCTIO habitas, præter miraculorum ante, & post obitum splendorem, quibus toto Christiano orbi illuxit, patientiæ tamen, & heroicæ animi constantiæ admirandum, & pene singulare præbuit exemplum. Non enim una tantum calamitas eum aggressa est, sed multæ imo pene innumeræ, ac tanti ponderis, ut ipsum omnino opprimere debuissent. Has autem VIR DEI pacato semper pertulit animo, imo & ipsis tam grato persecutoribus, ut peculiaris miraculi speciem præseferat. Quid ultra igitur expectandum, ut SANCTITAS TUA tanto Viro summos decernat honores, qui summa præbuit sanctitatis argumenta? Hoc universis Jesu Christi cultoribus gratum fore arbitror; hanc novam lucem Ordini Scholarum piarum, cujus Vir ille fundamenta posuit, accedere posse gratissimum.

NICOLAUS Gagliardi Episcopus Alatri Assistens.

COnsentaneum æquitati est, BEATISSIME PATER, ut qui pro gloria Dei, proximorumque utilitate in agro militantis Ecclesiæ laboravit, mercedem recipiat. Quanta enimvero, & qualia cumulaverit merita BEATUS JOSEPH CALASANCTIUS probant heroicarum monumenta virtutum, quibus ejus vitæ sanctitatem multis etiam ab obitu signis testatam Deus ipse voluit, variaque Pontificum oracula sæpius declararunt. Illud autem mirabile in primis est, prorsusque divinum, quod cum hic filius accrescens militantem Ecclesiam nova sobole fœcundaret, tot contra CALASANCTIUM ejusque Ordinem obortæ sunt tempestates, ut nisi major fuisset illius virtus, quam ut ulla hominum vi, vel inferorum invidia deici, aut mutari posset, facile vicissent cujuslibet hominis constantiam.

Bene autem de fide sensisse constat ex spiritu sapientiæ, & intellectus, qui super hujusmodi hominem requievit, adeo enim per omnem vitæ cursum ad divina raptus est, ut rerum omnium caducarum oblitus solum Deum agnosceret, soli Deo viveret, soli Deo vacaret. In votis igitur omnium est, BEATISSIME PATER, ut per sacrum, & publicum cultum jam decretum fiat in præsentis seculi calamitatibus omnium adjutor fortis, qui prodigium factus est multis.

CLEMENS MARIA Bardini Episcopus Aquipendii Assistens.

DIuturni pro Dei honore labores invicti in doloribus, & adversis, dum vitam ageret, patientia BEATUS JOSEPH a CALASANCTIO, sanctum, ac perutile Institutum, cui jecerat fundamenta, necnon virtutes, quibus spectaculum factus est mundo, Angelis, & hominibus: mundo, quem despexit; Angelis, quorum castitatem, adhuc inanimis, & anxium ministerium in animarum salute procuranda totis animi viribus est imitatus; hominibus, quos docuit, & adhuc docet per alumnos suos, Cælo per miracula plaudente, arbitror BEATISSIME PATER, ut Angelorum civis, & socius Ecclesiæ judicio declaretur.

STEPHANUS Evodius Assemannus Archiepiscopus Apameæ.

QUod raro evenire solet, BEATISSIME PATER, id mihi contigisse gratulor, & vehementer gaudeo. Judex quippe auctoritate Apostolica constitutus, præcipuam contuli operam ad acta conficienda, per quæ in Beatorum numerum relatus est B. JOSEPHUS CALASANCTIUS: eodem insignitus munere actis præfui, per quæ fore confido, ut illius nomen sollemni ritu sacris dypticis quamprimum adscribatur. Id sane expostulat spectatissima ejus virtus, & quæ apud Deum plurimum valet miraculorum gratia. Hæc sunt etiam universi Catholici orbis vota, & christianæ præsertim juventutis, cui

prædio validissimo, & dum viveret semper adfuit, & nunc, ut Parens optimus, ac Patronus studiosissimus e Cælis patrocinatur.

ՅԱԿՈԲՈՍ Մեսրոպ Քէաեայ Արապեան Արք Եպիսկոպոս Լամբրոնի և Տարսոնի Կիլիկեցւոց Կոստանդնուպոլսեան Ազգաւ Հայ.

Երանելի Հայր.

[illegible]

Ejusdem versio latina.

JACOBUS Mesrob Chiaja Araboli Archiepiscopus Lamproenensis & Tarsis natione Armenus.

BEATISSIME PATER. B. JOSEPHO CALASANCTIO Ordinis Clericorum Regularium Scholarum piarum Fundatori, quem innocentem, & castum in maximo quoque discrimine quævis vitæ suæ ætas suscepit, Sacerdotem sanctitate, & doctrina præditum in profligandis hæresibus potentem, in peccatoribus redarguendis assiduum, in seditionibus sedandis integerrimum, prudentissimum habuerunt Ecclesiæ Lobetana, Illerdensis, Urgellitana, Barcinonensis; in pauperum sublevandis ærumnis facilem, in ægrotantium servitio fidissimum S. Camillo comitem, in adversis perferendis fortem, & patientissimo Jobo persimilem, in puerorum necessitatibus amovendis, documentis opem, caritate providissimum, omnibus omnia factum Roma primum mirata est, inde vero instituta ob id Clericorum familia orbis universus; ut debitos sanctitatis honores ei miraculorum quoque gloria claro tribuat hæc Sacrosancta, & Apostolica Sedes precantur, & optant Hispani omnes, ejus filii Scholarum piarum Clerici, & Christiana demum universa Respublica. Quibus precibus, votisque & mea adiiciens idipsum pronus ante Apostolicæ Sedis thronum ego quoque iterum, iterumque exposco.

JOSEPH SIMONIUS Assemannus Archiepiscopus Tyri.

BEATISSIME PATER. Virtutes summe præstantes, & miracula a Deo per intercessio-

ceſſionem BEATI JOSEPHI CALASANCTII patrata, & maturo Congregationis Sacrorum Rituum judicio comprobata, ſatis ſuperque demonſtrant, hæſitandum minime eſſe, quin a SANCTITATE VESTRA nomen ejus inter Sanctos publico conſuetoque ritu ſit adſcribendum: idque eo præſertim, quod JOSEPHUS inſtituendo propagandoque in varias orbis terræ partes Scholarum piarum cœtu, de Catholica Eccleſia præclare eſt meritus, dignus proinde, cui in eadem Eccleſia ſupremi honores Apoſtolica auctoritate rependantur.

Fr. EMMANUEL Ballyet Epiſcopus Babyloniæ.

BEATISSIME PATER. Magnum eſſe in Regno Cælorum qui fecerit, & docuerit a Chriſto Domino didicimus. Magnus ergo prædicari debet JOSEPH CALASANCTIUS, qui utrumque præſtitit quam perfectiſſime. Nam a prima ætate per totos nonaginta annos veterem hominem ita dejecit, ac profligavit, ut novus homo, qui ſecundum Deum creatus eſt, innocentia, caſtitate, pœnitentia, humilitate, patientia demum incommodorum omnium admirabili, atque invicta præditus ſit, atque celebratus. Docuit in Hiſpania Diœceſes Vicarius Generalis, docuit in Italia, docuit Romæ per quinquaginta annos, docuit in tota fere Europa vel per ſe, vel per ſuos ſpiritum intelligentiæ, ac pietatis juventutem, docuit ubique populum timorem, & caritatem, qua cum perpetuo exæſtuaviſſet ſanctiſſimus Inſtitutor Scholarum piarum, tandem in cruce obiit, nempe in ea, in qua illum diabolicis machinis dejectus ac diſſolutus Ordo, & ut verbo uno dicam, fractum opus quinquaginta annorum affixerunt; magnum ergo hunc eſſe in Regno Cælorum minime dubito, cenſeoque per BEATITUDINEM VESTRAM Sanctorum cœtui eſſe ſociandum.

JOANNES de Vita Epiſcopus Reatinus.

BEATUM JOANNEM CANTIUM in Sanctorum album referendum, non tam ſibi præeuntem, quam ſocium comitemque excipit BEATUS JOSEPHUS CALASANCTIUS Ordinis Clericorum Regularium Scholarum piarum Inſtitutor. Ita fiet, PATER BEATISSIME, ut majore Chriſtianæ Eccleſiæ non tam ornamento, quam bono duos illos Cherubim aſpiciamus in domo Dei extendentes alas, & tegentes propitiatorium, ſeque mutuo, & illud reſpicientes, alterumque alterius alam contingentem. Nam ſicut CANTII ſapientia, & magiſterio, cæteriſque virtutibus ſactum eſt, ut Catholica fides per univerſam Poloniam ſtaret, atque etiamnum effloreſcat; ita CALASANCTIUS divinæ ſapientiæ partes tum fideliſſime, tum fortiſſime exequutus clamitavit ipſe primus per univerſas Catholici orbis plateas, atque per alumnos ſuos clamitat adhuc: *Si quis eſt parvulus veniat ad me, comedat panem meum, & vivat, & ambulet per vias prudentiæ.* Adverſa inſuper plurima, ut tantum fœtum in lucem ederet, aſperrima quæque, ut eductum ſervaret diutiſſime ad mortem, & ad miraculum uſque patientiæ perpeſſus, poſteaquam inter Cælites coronam, opus virtutis, & fortitudinis a Deo juſto judice accepit, æquum eſt, ut eamdem expreſſam ſigno ſanctitatis inter homines geſtet.

JOANNES BAPTISTA Filipponi Tenderini Epiſcopus Anagninus.

EXemplum perfectæ, conſumatæque virtutis omnino fuiſſe cenſeo BEATUM JOSEPHUM CALASANCTIUM in præcipuarum, & maxime difficilium exercitatione virtutum. Nam præter innocentiſſimam vitam, & ab animæ ſordibus puram, patientia, quæ opus perfectum habet fuit adeo eximia, & ſingularis, ut Jobi veluti effigies in illo non adumbrata, ſed prorſus expreſſa fuerit. Neque minus Jobi, quam Joſephi Hebræi in impudica muliere a ſe repellenda perfectus imitator extitit. Suæ pietatis erga Deum adhuc puerulus evidentia, deindeque ſemper majora argumenta dedit. Aliis vero, dum viveret, omni ratione profuiſſe non contentus curavit etiam, ut multi ad ſui exemplum in poſterum prodeſſent. Fuit quoque VIR iſte BEATUS ante,

te, & post mortem miraculorum gloria celebris: quapropter nihil modo aliud reliquum esse arbitror, BEATISSIME PATER, nisi ut tua suprema auctoritate id honoris ei decernatur, quod Sanctis Viris deferri consuevit.

PHILIPPUS BRUNI Episcopus Lyddensis, & Suffraganeus Sabinensis.

BEnedictus Deus, & Pater Domini Nostri Jesu Christi, Deus misericordiarum, & totius consolationis, qui me his temporibus reservavit, bisque tuis, BEATISSIME PATER, auctum beneficiis, ut ante pedes tuos pervolutus pro BEATO JOSEPHO CALASANCTIO Sanctorum fastis adscribendo preces offerre possim & vota. Nihil enim dulcius esse potest filio, quam expostulare parenti suo maximum in terris honorem, debitum quidem probatissimis virtutibus, ac in tanto consessu ab ore omnium illi assertum, atque expetitum. Quod dum humili, atque obsequentissimo animo factum a me volo, futurum etiam puto, ut qui B. JOSEPH Romæ potissimum fategit, ut instruendo spiritu pietatis, & intelligentiæ juvenum animos, certam vocationem suam, atque electionem faceret, quique patriis relictis Hispaniis Urbem hanc exemplo, caritate, laboribus est prosequutus, idem præsidio suo non desinat de omnibus ejusdem Ordinibus apud Deum assidue, feliciterque promereri.

Latis omnibus & per Cardinales, & per Episcopos de BEATO JOSEPHO CALASANCTIO suffragiis, BEATISSIMUS PATER reassumens sermonem, summam, qua ex omnium Patrum, Præsulumque consensu affectus fuerat, lætitiam ostendit.

GRatissima nobis accidit summa omnium vestrum consensio, qua eo impellitur, quo jam inclinabatur animus noster de utroque BEATO JOANNE CANTIO, & JOSEPHO CALASANCTIO in Sanctorum numerum referendis, sed ferventior adhuc omnium nostrum intendenda est ad Deum oratio, qui nos divina sua luce collustret, cum de hac re gravissima, & maxima sententiam nostram proferemus.

Statim ac SUMMUS PONTIFEX finem sermoni imposuit, stantibus adhuc Episcopis, sedentibusque Cardinalibus, Augustinus Sabbatucci Procurator Generalis Cameræ Apostolicæ Protonotarios Apostolicos, ut de actis in hoc semipublico Consistorio Instrumenta conficerent, hisce rogavit verbis.

„ Ego Augustinus Sabbatucci SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI, & Cameræ Apostolicæ Procurator Generalis rogo vos omnes Protonotarios, & Notarios Apostolicos hic præsentes, ut de sententiis, consilio, & unanimi consensu Reverendissimorum DD. S. R. E. Cardinalium, nec non Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum, deque SUMMI PONTIFICIS oratione, ac deliberatione præhabitis super sollemni Canonizatione BEATORUM JOANNIS CANTII, & JOSEPHI CALASANCTII unum, vel plura, publicum, seu publica conficiatis Instrumentum, vel Instrumenta ad perpetuam rei memoriam.

Tunc R. P. D. Joannes Andreas Archetti Protonotariorum Apostolicorum de numero participantium prior suorum collegarum nomine respondit: *conficiemus*, atque Pontificios cubicularios, cæterosque, qui circa BEATISSIMI PATRIS solium adstabant in testes appellans, subjunxit: *vobis testibus*, & domum reversus integram actionem suis tabulis consignavit.

Sequuntur suffragia Eminentissimorum Patrum, & Reverendissimorum Episcoporum, qui, etsi Consistorio non interfuerunt, tamen eadem ad R. P. D. Macedonium Sacrorum Rituum Congregationis Secretarium transmiserunt.

Et primo de BEATO JOANNE CANTIO.

CA-

CAROLUS ALBERTUS Episcopus Ostiensis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus Cardinalis Guidobonus Cavalchini.

BEATISSIME PATER. JOANNIS CANTII singulares virtutes divinitus illustratæ sequentibus signis, jam usque ab ejus obitu non solum constanti hominum, perpetuaque fama celebratæ, sed legitima, atque diuturna pervestigatione probatæ hoc demum poscere, & expectare videntur, ut sit nomen ejus in numero Sanctorum. Etenim tanta fuit ejus pietas, ac religio in Deum, ut quotidie perduraret in templo, perseveraretque in orationibus, & communicatione fractionis panis; Scripturas scrutaretur, ut ex iis fontibus Salvatoris hauriens, se, mortalesque cæteros sapientiæ salutaris aqua potaret. Quumque prospexisset nunquam erraturum se, neque in errorem quemquam missurum, ei si adhæsisset, cui fuit impositum a Christo onus ovium pascendarum, Sedi Petri obsequens, atque obediens in omnibus se præbuit probe noscens ipsam esse petram, quam non vincunt superbæ inferorum portæ. Neque in fide tantum, ac verbo exemplum fidelibus fuit, sed in conversatione etiam, in caritate, in castitate. Qua sane caritate Pater pauperum fuit, adeo ut egeni, vagique, in quibus Christum contemplabatur, inducti sint in domum ejus, ac sedeant etiam nunc alanturque in medio Doctorum. Has itaque ad virtutes, veluti formas cæteris datas ad imitandum, sperare fas est, quod, si JOANNES nova Sanctorum stolæ gloria induatur, Ecclesia universa resonet laudationem Dei, Orthodoxi quique majorem in modum æmulentur charismata meliora, & præclarissimum Poloniæ Regnum tanti Patroni magis, magisque munitum præsidio ex unanimi populorum consensione, in vera Christi caritate quiescat.

PETRUS PAULUS Tituli S. Stephani in Monte Cælio Presbyter Cardinalis de Comitibus.

ETsi Sanctorum, qui in Ecclesia triumphante cum Christo regnant, BEATISSIME PATER, ingens peneque infinitus sit numerus, S. Joanne sua in Apocalypsi dicente: *Vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat*, nonnulli tamen sunt, quos speciali providentia elegit Deus, ut in Ecclesia militante altaris honore donentur, Sanctorumque albo scribantur.

Inter hos recensendum esse jure censeo JOANNEM CANTIUM Presbyterum secularem virum Polonum sanctitate, & doctrina celeberrimum.

Hic cæteras inter virtutes, quibus mirabiliter effulsit, humilitatem, quoad vixit, ardentissime dilexit, atque fategit omnino, ut hæc virtus altissimas ejus in corde defigeret radices; nam in Cracoviensi academia Sacræ Theologiæ Doctor cum esset, atque ob doctrinæ præstantiam, vitæque innocentiam, commendaretur ab omnibus, abjectissimum fovit semper sui contemptum, & exoptavit quammaxime, & quæsivit, a laudibus honoribusque abstinuit, ingeniique sui capacitatem non ostentare modo, sed omnino etiam celare diligenter studuit, ne a christianis institutis nec leviter deficeret.

Tanti VIRI sanctitatem, miraculis in ejus vita testatam, testatam quoque post mortem voluit Deus. Ex miraculis vero, quæ post JOANNIS obitum ejus meritis a Deo Optimo Maximo patrata fuerunt, rigoroso præmisso in Sacrorum Rituum Congregationibus examine, quinque jam a te, BEATISSIME PATER, probata cum sint, nil amplius haece in Caussa desideratur, si solam sollemnis Canonizationis sententiam excipiamus. Hanc a te Christi Vicario universa expectat Ecclesia, ut novum habeant fideles humilitatis exemplum quod imitentur; hanc expectat præsertim inclyta gens Polona, difficilibus maxime hisce temporibus, ut sicut Catholicæ Fidei adversus hostes propugnatorem habuit JOANNEM cum mortalem in terris ageret vitam, ita & nunc intercessorem habeat apud Deum, cum quo regnat in Cælis, ut diffidentium, hæreticorumque molestias a Polonia avertat.

PHI-

PHILIPPUS JOSIAS Caucci Patriarcha Constantinopolitanus Assistens.

EGregia humilitas cum ingenii præstantia; evangelica simplicitas cum subtilitate scientiæ, delata honorum insignia cum contemptu illorum, & fuga; pura inter grassantes hæreses doctrina cum pari vitæ, & morum integritate; & reliquæ virtutes omnes in BEATO JOANNE CANTIO claris post obitum illustratæ miraculis ita eluxerunt, ut merito inter Sanctos ritu sollemniore adscribendus esse videatur. Exinde enim fiet, BEATISSIME PATER, ut omnes quidem fideles, sed ii potissimum, qui sacras litteras profitentur, exemplum capere possint; illi quidem, ut faciant, quæ docentur; hi autem, ut doceant simul, & faciant.

FRANCISCUS MATTHÆJUS Patriarcha Alexandrinus Assistens.

TAnta sunt, quæ vivens dedit eximiæ sanctitatis specimina BEATUS JOANNES CANTIUS, ut jure merito universi lætentur Ecclesiæ Ordines, dum ejus Canonizationis negotium pertractatur. In ejus namque gestis nil non elucet, quod præclarum non sit, quod non vere admirandum: sed inter cætera duo præclarissima visa sunt mihi sedulo cogitanti, & quod homo in sæculo degens, quam sibi proposuit, vitæ ratione eos, qui Ascetería incolunt, & severioribus disciplinæ legibus subiiciuntur, longe superarit, & quod cum insigni ingenii, doctrinæque præstantia, qua in academia Cracoviensi Doctor renunciari, aliisque promeruit honoribus decorari, miram conjunxerit humilitatem, quam D.O.M. æque, ac alias fidelis Servi virtutes, coruscantibus inde signis dignatus est illustrare: magnum idcirco, BEATISSIME PATER, militanti Ecclesiæ decus accessurum existimo, si ejus nomen in Sanctorum album referatur.

MICHAEL ANGELUS Giacomelli Archiepiscopus Chalcedonensis Assistens.

BEATISSIME PATER, Quæcumque de BEATO JOANNE CANTIO ex certissimis documentis conferri jussit in compendium SANCTITAS VESTRA, manifestissime ostendunt, BEATUM VIRUM supernaturalibus virtutibus habuisse animum communitum, ut æmulari potuerit invictum robur, piamque magnanimitatem Regii Prophetæ, qui de se cecinit: *Persequar inimicos meos, & comprehendam illos, & non convertar donec deficiant*; nimirum inimici hominis sunt animi perturbationes & ægritudines, nutriculæ & effectrices vitiorum, nisi serio coerceantur. Has BEATUS JOANNES strenue adortus est, certa fiducia nunquam a Deo sibi defuturum præsidium. Itaque stratæ ante illum jacuerunt malæ cupiditates, & ipse victor, & in Deo triumphans, vitium, & peccatum subegit. Afflictatione corporis, & oratione assidua virginitatem incorruptam servavit: illum humilitas impulit, ut longissimas, magnorumque laborum plenas peregrinationes susciperet, non modo religionis caussa, sed etiam ut se subduceret officiis, & honorificis significationibus, quæ in patria sibi deferebantur. Assiduitas orationis, & vis lacrymarum, quibus opplebat os suum, dum Christi mysteria contemplaretur, summam, qua flagrabat, arguunt caritatem. Quamobrem BEATUM VIRUM constat sanctum fuisse corpore, & spiritu. Ait enim B. Gregorius Magnus: *Sanctificatio corporis pudicitia est: Sanctificatio mentis caritas, & humilitas*: illum igitur dignum censeo, quem SANCTITAS VESTRA, tamquam exemplum ad imitandum Clero præsertim sæculari in excelso Sanctuarii constituat loco, eique infallibili oraculo suo Sanctorum cultum, & honores decernat.

PETRUS PAULUS Tosius Episcopus Ferentinus Assistens.

BEATUS JOANNES CANTIUS Presbyter sæcularis viam divinorum mandatorum ab ineunte ætate ad consummationem usque Sanctorum impigre, alacriterque cucurrit; cor enim illius tanto heroicæ caritatis ardore dilatavit clementissimus Dominus, ut omnium christianarum virtutum ornamentis perfecte instructus, sui præsertim contemptum unice quæsierit; ex quo Christum in se

in se æque, ac in fratribus lucrifecit, nihilque nisi de Deo cogitavit, de Deo loquutus est, cum Deo dumtaxat egit. Hinc Cælestis gloriæ cupidus, ut Deo, quem, dum vivebat, impense dilexit, arctius adhæreret, a vinculis hujus seculi dissolvi, & esse in ævum cum Christo vehementer optabat. Quarum virtutum præsidio suffultus ad eam pervenit sanctitatem, quam Deus corona justitiæ donaret in Cælis, & quam signis, & prodigiis, quibus Servum suum & vivum, & mortuum illustravit, terris illucere voluit. Irrefragabili propterea tuo judicio, BEATISSIME PATER, fidelissimum hunc Dei Servum in Sanctorum album accenseri ne quidquam obstare putarem.

ܢܘܗܪܐ ܕܡܫܝܚܝܐ ܦܪܢܣܝܣܩܐ ܕܟܪܟܐ ܕܒܠܓܝܐ ܀

ܐ̄ܒܐ ܩܕܝܫܐ ܣܓܝ ܀

ܝܘܚܢܢ ܟܐܢܛܝܘܣ ܬܕܡܪ̈ܬܐ ܥܒܕ ܒܚܝ̈ܘܗܝ
ܕܓܒܝܪ ܘܩܕܝܫ ܢܨܝܚܐ ܐܬܚܙܝ
ܕܥܒܕܐ ܕܠܐ ܕܘܒܪܐ ܚܠܦ ܡܪܢ ܀
ܕܒܡܠܟܐ ܕܪ̈ܫܝܥܐ ܠܐ ܐܙܠ ܘܒܐܘܪܚܐ
ܕܚܛܝ̈ܐ ܠܐ ܩܡ ܀ ܡܣܗܕܝܢ ܥܠܘܗܝ
ܕܡܪ̈ܢܝܬܐ ܡܢ ܬܘܕܝܬܐ ܕܝܠܗ ܕܒܨܝܪܐ
ܕܩܕܝܫܘܬܐ ܡܫܬܘܕܥܐ ܘܐܦ ܕܡܛܠ
ܗܕܐ ܕܡܢ ܫܘܒܚܐ ܕܐܝܠܢ ܀ ܘܠܩܕܝܫܐ
ܕܢܗܘܐ ܒܟܠ ܥܕܬܐ ܡܢ ܩܕܝܫܘܬܐ
ܕܟܢܘܫܬܐ ܕܩܕܝܫܘܬܗ ܀

Ejusdem versio latina.

JOSEPH IV. Patriarcha Babylonensis Chaldæorum.

BEATISSIME PATER. JOANNEM CANTIUM mirabilia fecisse in vita sua, quippe qui in consilium impiorum non abiit, & in via peccatorum non stetit, testantur satis miracula, quibus mirificavit Dominus sanctum suum. Quare Sanctorum albo per SANCTITATEM VESTRAM, quæ in B. Petri cathedra sedet adscribendum censeo, & in exemplum Christifidelibus proponendum, qui ejus virtutes imitentur.

Ⲣⲁⲫⲁⲏⲗ Ⲧⲟⲕⲓ Ⲉⲡⲓⲥ̀ⲕⲟⲡⲟⲥ̀
Ⲁⲣⲥ̀ⲉⲛⲟⲏⲥ̀ⲓⲥ̀ ⳾

Ⲛⲓⲁⲧⲕⲉⲙⲁϣⲱ Ⲫⲓⲱⲧ ⳾

Ⲛⲓⲁⲧⲧϥ Ⲓⲱⲁⲛⲛⲏⲥ Ⲕⲁⲛⲧⲓ ⲡⲉϥⲙⲱⲓⲧ ⲉⲛ ϫⲱⲕ ⲉⲃⲟⲗ ⲁϥⲥⲉⲃⲧⲉ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲙ̀ ⲡⲉϥⲃⲁϩⲓ ⲛⲁⲧⲙⲉⲧⲁϭⲛⲓ ⳾ ⲉϥⲙⲟϣⲓ ⲉ̀ⲡⲉϥⲕⲁϯ ⲉϥⲥⲟⲩⲧⲛ ϧⲉⲛ ⲛⲓ ⲉⲕⲕⲗⲓⲁⲥⲧⲓⲕⲟⲥ ⲛ̀ⲙⲉⲗⲉⲧⲏ ⳾ ⲉ̀ⲧⲟⲩϥⲉⲙⲡϣⲁ ⲛ̀ⲟⲩⲭⲗⲟⲙ ⲉⲑⲣⲟⲩⲥⲃⲱ ⲛ̀ ⲛⲓ ϧⲉⲗϣⲓⲣⲓ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲙⲉⲧⲛⲟⲩϯ ⳾ ⲟⲩⲟϩ ⲡⲧⲁⲓⲟ ⲛ̀ⲧⲉⲫϯ ⲛⲉⲙ ⲟⲩⲱⲟⲩ ⲁϥϣⲁⲓⲁⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲧϥⲫⲁⲓ ⲉ̀ ⲛⲓϣⲉⲛⲥ̀ⲉⲣⲃⲉⲛⲓ ⲉⲑⲣⲉϥϫⲓⲛⲕⲓⲙ ⳾ Ⲉⲃⲟⲗ ϧⲉⲛ ⲛⲓ ⲛⲓϣϯ ⲛ̀ ϫⲟⲙ ⲛ̀ⲧⲉⲡⲓⲭⲟⲥ ⳾ Ⲉϫⲉⲛ ϯ ⲙⲉⲧϧⲉⲗϣⲓⲣⲓ ⲛ̀ⲕⲣⲁⲕⲟⲃⲓⲁ̀ : ⲛⲉⲙ ⲛⲉϥⲣⲉⲙⲙ̀ⲃⲁⲕⲓ ⳾ Ⲟⲩⲟϩ ⲁⲣⲉϩ ⲙ̀ ⲛⲓ ⲛⲁϩϯ ⲉⲧⲥ̀ⲟⲩⲧⲱⲛ ϧⲉⲛ ⲡ̀ⲥⲛⲟⲩ ⲛ̀ϯ ⲙⲉⲧⲁⲧⲛⲁϩϯ ⲉⲧⲥ̀ⲟⲩⲧⲱⲛ ⲛⲁⲥϩⲃⲁⲓ : ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲟⲛ ⲛ̀ϫⲉ ⲫϯ ⲁϥϯⲱⲟⲩ ⲙ̀ ⲡⲉϥⲃⲱⲕ ϩⲉⲛϩⲁⲛϫⲟⲙ ⲛⲉⲙϩⲁⲛ ⲙⲏⲓⲛⲓ : ⲛⲉⲙϩⲁⲛ ϣⲫⲏⲣⲓ : ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲉⲑⲣⲓϩⲁⲛ ⲉ̀ⲡⲓϫⲓⲛⲕⲓⲙ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲛⲁϩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ϯ ⲙⲉⲧⲧⲉⲧⲉⲛⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉ̀ⲡⲓ ϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϥⲉⲙⲡϣⲁ ⲉ̀ϯϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⳾

Ejusdem versio latina.

RAPHAEL Tuki Episcopus Arsenoenos.

BEATISSIME PATER. B. JOANNIS CANTII mores ad summam religionem compositi, traducta assiduis innocentiæ argumentis ætas, excultum ecclesiasticis studiis inge-

nium,

nium, Theologiæ lauream commeritum ad studiosam juventutem in divinis litteris instituendam, & ad summum Dei gloriæ honorem promovendum, alacres eidem BEATO stimulos addidere. Ex tantarum igitur virtutum æmulatione quantum commodi, & emolumenti in Cracoviensem juventutem, civesque suos sit profectum, facile compertum fuit, cum quamplurimæ ætate illa heterodoxæ doctrinæ per varias Hollandiæ, Britanniæ, atque Germaniæ partes grassarentur, ac multorum corrumperent ingenium adolescentium, non modo Orthodoxam fidem in academia Cracoviensi B. JOANNES fartam tectamque servavit, verum sanctissimis vitæ exemplis divinæ sapientiæ triumphos, veræque religionis sanctitatem commendavit. Sicut igitur Omnipotens Deus Servum suum mercede amplissima, incorruptibili corona, multiplici miraculorum genere decoravit, ita censeo ad fidelium populorum incitamentum sollemni ritu in Sanctorum Confessorum album a SANCTITATE VESTRA esse referendum.

JOSEPH Alussi Episcopus Balneoregiensis.

BEATUM JOANNEM CANTIUM eximium, insuetumque perfectæ sanctitatis exemplum, BEATISSIME PATER, Polonia dedit, quo Ecclesia vere appareat Regina circumdata varietate; Sanctis scilicet Viris cujuscumque generis, conditionis, ac professionis. Non enim in desertis locis, aut in religiosis claustris, sive procul ab hominum consortio, & solis operibus addictus religionis, & pietatis vitam egit; sed multos annos facultates, & disciplinas publice in scholis professus est. Nihilominus insigni humilitate, patientia, caritate, cæteris virtutibus nulli, qui religiosam vitam injerit, concedit. Singularis illa, & inaudita sinceritas, rerumque humanarum contemptus, & despicientia fuit, qua publicos grassatores, qui pecuniam ipsi eripuerant, decedentes revocavit, ut nummos quosdam, quos immemor postulantibus non aperuerat, traderet. Caritate autem, & misericordia in pauperes usus est tanta, ut propria obsonia, vestesque erogaret. Humilitas laudatum ab hominibus hominem in exteras regiones peregrinandi caussa sæpius extrusit. Non ergo mirum, si virtus tanta dæmonum insultibus patuit, qui hirundinum speciem ad eum disturbandum sumpsere; contra vero divina eumdem dona largissime ornaverunt, & post mortem miracula honestarunt. Illum ergo Sanctorum albo adscribendum esse ad BEATI VIRI honorem; ad tam excellentis sanctitatis omnibus in seculo exemplum, ad Poloniæ suæ tutelam omnino existimo.

JULIUS MATTHÆUS Natali Episcopus Tiburtinus.

TRactus a Deo B. JOANNES CANTIUS in funiculis Adam, in vinculis caritatis, & cælestium unguentorum illectus odore, heroicis Christi Domini inhærens exemplis, in justitia manens, sicut sol, cum angelica humilitate, & sublimissima caritate post trahentem indesinenter currens, nil nisi Deum mente, corde, & ore volvere, & cum Deo semper agere visus est. Inde adeo Deo placuit, ut adhuc viventi promeritum sertum virgineum Deipara ostenderit; atque ita placuit omnibus, per omnia, ut vel a latronibus venerationem, & ab infidelibus peroptati loco martyrii ejus mansuetudo reverentiam extorserit. Hæc eximiæ sanctitatis monumenta ære perenniora pluribus Deus prodigiis obsignavit. Repleatur itaque gaudio os nostrum, & lingua nostra exultatione, quod Ecclesiæ Catholicæ, & præsertim secularibus Presbyteris, præceptoribus scientiarum, ac verbi Dei preconibus novum exemplar divinitus datum sollemni SANCTITATIS VESTRÆ judicio, tandem ubique terrarum ad imitandum proponatur, & dicant ethnici, dicant omnes inimici nostri de nobis: *Magnificavit Dominus facere cum eis:* Vere enim magnifice fecit.

De-

Deiode de BEATO JOSEPHO CALASANCTIO.

CAROLUS ALBERTUS Episcopus Ostiensis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus Cardinalis Guidobonus Cavalchinus.

BEATISSIME PATER. Quam multis, quamque præclaris virtutibus excelluerit B. JOSEPHUS CALASANCTIUS, testata res est. Sed harum major fuit in ejus corde per Spiritum Sanctum diffusa caritas Dei, & caritas fraternitatis. Itaque attulit ille quidem Deo semper gloriam, & honorem, adjecitque super omnem laudem ejus, ac dedit perpetuam, sedulamque operam non in Hispaniis solum, sed Romæ etiam, ut christiani reportarent finem fidei suæ, salutem animarum. Christum imitatus curavit, ut parvuli ad se venire finerentur, quibus scholas aperuit sumptu suo, quos docuit mysteria Religionis, quibusque adjumenta paravit, ut in verbo, & doctrina deinceps instituantur. Fructum præterea multum attulit in patientia. Nam innocens atrocibus calumniis appetitus, & cum sceleratis reputatus, adeoque etsi senex admodum, missus tamen in custodiam carceris, avulsusque a Congregatione fratrum suorum, quam pene extinctam videbat, non solum ægre non tulit, sed pro calumniantibus, seque persequentibus oravit, eosque perpetua caritate dilexit. Quæ quidem merita Servi sui contestatus est Deus signis, & portentis, & variis virtutibus. Id autem nunc unum desideratur, ut ille in Sanctos relatus non modo christianis omnibus præponatur, velut exemplum ad imitandum, sed filiis quoque suis etiam atque etiam sit incitamento, ut in ea vocatione, qua vocati sunt, maneant, ejusque vestigia sequentes induant sibi humilitatem, & modestiam, & in patientia sua possideant animas suas.

PETRUS PAULUS Tituli Sancti Stephani in Monte Cælio Presbyter Cardinalis de Comitibus.

RIte jam expleta sunt omnia, BEATISSIME PATER, quæ ad sollemnem Canonizationem præmitti jure ac merito debent, ut BEATUS JOSEPH CALASANCTIUS supremo Apostolico judicio tuo inter Sanctos tandem aliquando adnumeretur. De tanto VIRO eximia sanctitate exornato, qui ob heroicam, qua flagrabat in Deum, & proximum caritatem Clericorum Regularium Scholarum piarum Ordinem instituit, fundavitque dixisse, sat est. A primo suę Congregationis initio ad mortem usque, tot asperas propter justitiam persecutiones, & execrandas contumelias, tot graves, turpesque calumnias domi, forisque passus est, tolleravitque æquo animo semper, ut alter sui temporis Job dici merito possit. Hæc vero cum indubia sit sanctitatis tessera, BEATUM JOSEPHUM CALASANCTIUM Sanctorum numero esse adjungendum pro certo censeo.

PHILIPPUS JOSIAS Caucci Patriarcha Constantinopolitanus Assistens.

INter eos, qui ad justitiam erudiunt multos, ac propterea tamquam stellæ fulgebunt in perpetuas æternitates præcipuum obtinere locum videtur BEATUS JOSEPH CALASANCTIUS. Quum enim & claro esset genere, & scientia præditus non vulgari, haud quaquam erubuit ad munus descendere oculis hominum despicabile, ut pueros nimirum tenerioris ætatis, atque infimæ fere sortis primis litterarum, & christianæ disciplinæ elementis imbueret. In quo quidem munere caritas simul, atque humilitas mutuam sibi operam dabant. Neque tamen id satis habens, Ordinem religiosum instituit, per quem utriusque virtutis exercitatio in erudiendis adolescentibus pereonaret. Quocirca, quum istæ, aliæque illius eximiæ virtutes editis post mortem miraculis confirmatæ sint; illud unum reliquum est, BEATISSIME PATER, ut TUÆ SANCTITATIS auctoritas Beatum hunc Dei Servum Sanctorum fastis adscribat, & sollemnes illi honores decernat.

FRANCISCUS MATTÆJUS Patriarcha Alexandrinus Assistens.

BEATI JOSEPHI a CALASANCTIO facinora, dum mihi spectanda propono ad evangelicæ perfectionis leges omnia miror exacta: Urbs, quæ tantum excepit Heroam, eum

vidit omni solutum seculi sollicitudine divino Numini, cui sese mancipaverat, soli inservientem, insigni animi demissione prima Christianæ religionis, ac litterarum elementa paupereulos edocere pueros, mendicos alere, carceribus solari detentos, ac tandem publicis nosocomiis miro prorsus modo omnibus præsto esse ægrotis, ac supremo in agone positis a Deo subsidia precari: quid plura? Insignem ejus adversus proximos caritatem suspexit, qua corde æstuans nulli pepercit labori, & forti, alacrique animo adversa sustulit quæque, ut posteritati prospiceret, & utilissimi Instituti fundamenta jaceret: merito igitur, PATER BEATISSIME, divino irradiante lumine, & Sacro hoc plaudente Senatu, tanto Heroi Canonizationis sollemnia paranda censeo.

MICHAEL ANGELUS Giacomelli Archiepiscopus Chalcedonensis Assistens.

BEATISSIME PATER. Percurrenti breviarium vitæ BEATI JOSEPHI CALASANCTII pulcherrimum mihi occurrit ejus factum cum plane ad exemplum castissimi Patriarchæ Josephi pudicitiæ suæ fuga consuluit. In quo facto generosissimi animi specimen est, & æque ac illud memorati Patriarchæ omnium temporum, omniumque nationum linguis ornandum. Castitatem non minus eleganter, quam vere B. Cyprianus martyr appellat pronubam sanctitatis. Nec propterea temere quis existimaverit pro tali victoria BEATUM JOSEPHUM a Deo retulisse prœmium absolutissimam sanctitatem. Hanc victoriam, quam in juventute sibi peperit fugiendo, stans in Domino immobilis juxta Apostoli monitum senex alia reportata victoria cumulavit, cum invicta patientia in sustinendis innumeris omne genus calamitatibus B. Job tolerantiam visus est propemodum adæquare. Summa vero firmitas patientiæ indicium facit, summas itidem in BEATO VIRO fuisse supernaturales virtutes, quas cum illa consociatas esse docet Apostolus: *caritas*, inquit, *patiens est*. Fidei quoque patientiam esse comitem illis verbis ostendit: *pro patientia vestra, & fide in omnibus persequutionibus vestris, & tribulationibus, quas sustinetis*: spem autem cum patientia conjungit, cum scribit: *spe gaudentes, in tribulatione patientes*. Ad has BEATI JOSEPHI virtutes accedit Omnipotentis Dei testimonium, qui BEATI VIRI sanctitatem gloria miraculorum esse voluit illustrem. Itaque in rem fore censeo Catholicæ Ecclesiæ illum a SANCTITATE VESTRA in Sanctorum numerum referri tamquam christianarum virtutum specimen, unde fideles non modo suæ quisque vitæ fumant exempla, sed etiam præsidium sibi parent, & patrocinium.

PETRUS PAULUS TOSIUS Episcopus Ferentinus Assistens.

BEATUS JOSEPH CALASANCTIUS Sacerdos, quem Dominus prævenit in benedictionibus dulcedinis, vix discretionis annos attingens, vitiis omnibus perpetuum indixit bellum, ingentem in hostes salutis concepit aversionem; eximiam in Deum pietatem, & religionem jugiter fovit, coluitque ita, ut virtutes omnes in eo usque ad senectam, & senium excreverint mirabiliter. Ardentissima caritate in Deum, & proximos flagrans, quæ Dei sunt, studiosissime implevit; in his, quæ proximi sunt, nil unquam intentatum reliquit, quod eis prodesse in Domino posset: id vel maxime demonstrat sacrum, quod ipse fundavit Institutum ad pueros, atque adolescentulos pietate, & litteris rite informandos, in quo, quoad vixit, totus semper fuit usque ad gravissimos labores invicto animi robore patientissime sustinendos, acerbissimas devorandas calamitates, adversa ferenda, & excitatas per dæmonem tempestates vincendas, ratus quod, qui pie volunt vivere in Christo Jesu persequutionem patientur. Quare mundo, & Angelis, & hominibus spectaculum factus, ac tot divinis charismatibus repletus, eam adeptus est heroicæ sanctitatis gloriam, qua Urbi, & orbi merito admirationi esset, eamque & Deus Omnipotens signis, & prodigiis sua mirabili virtute patratis comprobatam voluit. Nil itaque, BEATISSIME PATER, reliquum esse censeo, nisi ut hujus tanti Viri nomen Sanctorum fastis accenseri jubeas, quo eum, tamquam veræ san-

ſanctitatis exemplar intueamur, & pro, ac debito cultu, atque honore proſequamur.

ܝܘܣܦ ܕܒܫܡܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܒܒܠ

ܕܟܠܕܝܐ.

ܐܒܐ ܩܕܝܫܐ ܕܟܠ.

ܛܝܒܘܬܐ ܕܠܐ ܡܬܡܠܠܢܘܬܗ ܘܪܚܡܘܬܗ
ܕܐܠܗܐ ܒܡܕܒܪܢܘܬܐ ܬܡܝܗܬܐ ܕܒܙܒܢܘܗܝ
ܟܠ ܡܕܡ ܡܬܩܢܐ. ܐܝܟ ܕܒܗ ܕܒܗܘ
ܙܒܢܐ ܕܚܘܒܐ ܡܬܩܪܪ ܗܘܐ. ܐܩܝܡ
ܠܥܒܕܗ ܝܘܣܦ ܟܠܣܢܩܛܝܘܣ. ܗܘ ܕܒ
ܥܒܕܐ ܡܝܬܪܐ ܕܚܘܒܐ ܗܘ ܗܢܐ ܗܘܐ
ܡܥܠܝܐ ܕܢܫܥܒܕ ܗܘ ܘܕܝܠܗ ܕܠܐ
ܐܓܪܐ ܠܝܘܠܦܢܐ ܘܠܡܠܦܢܘܬܐ ܕܛܠܝܐ
ܡܣܟܢܐ. ܟܕ ܚܝܐ ܗܟܢܐ ܘܫܠܡܬܐ ܥܡ
ܩܕܝܫܘܬܐ ܬܡܝܗܬܐ ܕܫܘܡܠܝܐ ܕܚܝܘܗܝ
ܥܡ ܩܕܝܫܘܬܐ ܡܝܬܪܬܐ ܘܒܐܬܘܬܐ
ܣܓܝܐܬܐ. ܡܫܬܘܐ ܗܘ ܕܒܝܕ ܩܕܝܫܘܬܟ
ܐܝܟ ܪܝܫܐ ܕܥܕܬܐ ܩܬܘܠܝܩܝ ܢܬܡܢܐ
ܒܩܢܘܢܐ ܕܩܕܝܫܐ ܘܗܟܢܐ ܡܣܬܒܪ
ܠܝ.

Ejuſdem verſio latina.

JOSEPH IV. Patriarcha Babylonenſis Chaldæorum.

BEATISSIME PATER, Ineffabilis Dei bonitas, & miſericordia miro conſilio ſuis quæque temporibus apte diſponens, quo potiſſimum tempore caritas refrigeſcere videbatur, ſuſcitavit Servum ſuum JOSEPHUM CALASANCTIUM, qui inter eximia caritatis ejuſdem opera illud præcipuum haberet, ut ſe, ſuoſque in rudium miſerorumque puerorum inſtitutione, atque inſtructione nulla mercede manciparet. Vitam itaque omnem admirabili ſanctitate traductam quum ſanctiſſimo pariter concluſerit exitu, ac plurimis ſit miraculis illuſtratus, dignus videtur, qui per SANCTITATEM VESTRAM, tamquam univerſalis Eccleſiæ caput in Sanctorum Canonem referatur: & ita ſentio.

Ⲣⲁⲫⲁⲏⲗ Ⲧⲟⲩⲕⲓ Ⲉⲡⲓⲥⲟⲡⲟⲥ
Ⲁⲣⲥⲉⲛⲟⲉⲛⲥⲓⲥ ⳾

Ⲛⲁⲓⲁⲧ ⲉⲙⲁϣⲱ Ⲫⲓⲱⲧ ⳾

Ⲡⲓ ⲣⲉϥϣⲉⲙϣⲓ ⲛ̀ϩⲟⲩⲓⲧ ⲡⲉ ⲛ̀ϫⲉ
ⲡⲓⲙⲁⲓⲁⲧϥ Ⲓⲱⲥⲏⲫ Ⲕⲁⲗⲁⲥⲁⲛⲑⲓ
ϩⲁⲧ ⲣⲉϥϫⲫⲉ ⲙ̀ ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ: ⲟⲩⲟϩ
ⲡⲉϥⲛⲓⲁⲧ ⲙ̀ ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀ ⲡⲱϣⲁϩ ⲛ̀
ϫⲣⲱⲙ ⲉⲑⲙⲟϩ ⲉⲙⲁϣⲱ ⲉ̀ϫⲉⲛⲁ-
ⲣⲉϩ ⲉ̀ϯ ⲙⲉⲧⲁⲧⲁϭⲛⲓ: ⲡⲉⲙ ⲡⲓ-
ⲥⲱⲟⲩⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡϩⲃⲏⲟⲩⲓ ⲛ̀ϩⲁ ⲛ̀Ⲣⲱ-
ⲙⲓ: ⲡⲉⲙϩⲁⲛ ⲛⲟⲩϯ: ϧⲉⲛ ⲡⲓ ϩⲁ-
ⲥⲟⲥ ⲉⲃⲥⲗϩⲁ ⲡϣⲟⲣⲡ ⲛ̀ ⲡⲉϥ-
ⲣⲱⲙⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲓ ϥⲓⲣⲱⲟⲩⲱϣ ⲛ̀ϣⲫⲏ-
ⲣⲓ ⲛ̀ϯ ⲙⲉⲧⲉⲣⲃⲱⲕ ⲙ̀ ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ
ⲛ̀ⲧⲉ ⲁⲓⲁⲓⲥ: ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓϫⲓⲛϩⲓⲱⲓϣ
ⲙ̀ⲙⲟⲥ ⲛ̀ⲛⲟⲩ ⲡⲁⲣⲣⲏⲥⲓⲁ̀: ⲙ̀ⲙⲟⲛ
ϫⲱⲛ: ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⲁⲥⲓⲱⲟⲩ ⲁⲕϯ ⲛ̀ϫⲉ
ⲡⲉϥϩⲟⲩⲁϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲥⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲉⲣ-
ϩⲱⲃ ⲙ̀ ⲡⲱⲛϩ; ϩⲉⲛⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲩⲥⲱ-
ⲟⲩ ⲧⲏⲛϥ ⳾ Ⲥⲁ ⲧⲟⲩⲧϥⲅⲁⲣ ⲉⲧⲟⲩ-
ⲉⲣⲃⲱⲕ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϧⲉⲛ ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁⲥ-
ⲧⲓⲕⲏ ⲙ̀ ⲙⲉⲧⲙⲁⲧⲟⲓ: ⲡⲉⲙ ⲡⲓ ⲧⲱ-
ⲧⲉⲣ ⲛ̀ ϯ ⲙⲉⲧⲟⲩⲏⲃ: ⲁⲩⲫⲱϣ
ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲟⲩⲟϩ ⲁⲩⲑⲁϣϥ: ⲟⲩⲟϩ
ⲉ̀ ⲡⲓⲥⲁ ⲛ̀ ⲡⲓ ϩⲓⲥⲓ: ⲁⲩⲑⲁϩⲉⲙ ⲙ̀-
ⲙⲟϥ ⲉ̀ⲃⲟⲗϩⲁ ⲡⲓⲙ̀ⲏϣ ⲛ̀ Ⲉⲡⲓⲥ-
ⲕⲟⲡⲟⲥ. ⲛ̀ⲁⲩⲛⲁϩϯ ⲉⲡϫⲓⲛϫⲱ
ⲡⲉ ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲛ̀ⲣⲱⲙⲓⲥ: ⲡⲉⲙ ϥⲓⲣⲱ-
ⲟⲩϣ ⲉ̀ ⲛⲓϩⲫϫⲉϩⲉϫⲛ̀ⲧⲉϯ ⲉⲕⲕⲗⲏ-
ⲥⲓⲁ̀ ⲙⲁ ϩⲑⲏϥ: ⲛⲓ ⲣⲉϥⲧⲁϩⲛⲟ
ⲉⲡϫⲓⲛ ⲣⲉϥⲟⲩⲉⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲙ̀ ⲙⲙⲟⲟⲩ
ⲉⲡϫⲓⲛ ϯⲱⲛⲟⲩ ⲛ̀ ⲛⲓϭⲉⲛⲛⲉ: ⲡⲉⲙ
ⲛⲓ ⲥⲉⲃⲧⲉ: ⲉⲡϫⲓⲛ ⲧⲁⲭⲣⲱⲟⲩ ⲉ̀
ⲡⲉϥⲥⲃⲱⲟⲩⲓ ⲛ̀ ⲛⲓⲥⲁⲃⲉⲩⲉⲙⲁϣⲱ ⳾
Ⲉ ⲟⲩⲟⲛ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲡϫⲓⲛ ⲉⲩⲉⲣⲡⲓⲣⲁ-
ϩⲓⲛ ⲁⲥⲉⲣϥⲓⲣⲱⲟⲩϣ: ϧⲉⲛ ⲛ̀ϩⲁⲉ̀
ⲉϯ

ⲉϯⲃⲁⲕⲓ ⲣⲱⲙⲏ ⲁϥⲓ̀ⲉϩⲣⲏⲓ ; ⲉ̀-
ⲙⲙⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲀⲡⲟⲥⲧⲟⲗⲟⲥ ⲉⲑⲟⲩ-
ⲁⲃ ⲁϥϫⲉⲙⲡⲟⲩϣⲓⲛⲓ : ⲛ̀ⲛⲓⲙ̀ϩⲁⲩ
ⲛ̀ ⲛⲓⲙ̀ⲁⲣⲧⲩⲣⲟⲥ ⲉⲡϫⲓⲛϭⲱⲗⲕ
ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ⲣⲱⲙⲓ ⲛ̀ⲁⲧⲉⲙⲓ ⲉⲡϫⲓⲛⲥⲁ-
ⲃⲉ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲙⲩⲥⲧⲏⲣⲓⲟⲛ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ : ⲛ̀
ⲣⲉⲙⲛ̀ϫⲱⲓⲗⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ϣⲉⲙⲙⲟ
ⲉⲡϫⲓⲛ ϣⲟⲡ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲁϥ : ⲛ̀ ⲛⲏ-
ⲉⲧϣⲱⲛⲓ ⲛⲏ ⲉⲧϣⲟⲡ ϩⲉⲛ ⲛⲓⲙⲁ ⲛ̀
ⲛⲓϣⲱⲛⲓ : ϩⲓ ⲓⲁⲃⲓ ⲡϫⲓⲛ ⲛⲟⲙϯ :
ⲟⲩⲟϩ ⲛ̀ ⲛⲓϩⲏⲕⲓ ϩⲁⲙⲟⲩ ⲉⲡϫⲓⲛ
ϣⲟⲡⲟⲩⲉⲣⲟⲥ ⲉⲛⲓⲙⲉⲛϣ ϩⲁⲙⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ
ⲣⲱⲙⲏ ⲉϥϩⲁⲓ ϩⲉⲛⲗⲟⲓⲙⲟⲥ ⲛ̀
ⲓⲁⲃⲓ ⲉⲡϫⲓⲛ ⲛⲟⲙϯ : ⲟⲩⲟϩ ⲉⲡϫⲓⲛ
ⲉⲣⲃⲟⲏⲑⲓⲛ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ : ⲟⲩⲟϩ ⲫⲛⲁϣϯ
ⲡⲉ ⲡⲱⲟⲩ : ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⲉⲡⲧⲏⲣϥ ⲉⲛ
ϫⲉⲙϥ ϩⲉⲛ ⲡⲓⲕⲟⲣϥ : ⲉ̀ ⲛ̀ϩⲁⲉ ⲙ̀-
ⲙⲟⲛ ⲫⲱϣⲁⲛ ⲙ̀ⲙⲁⲓ ⲙ̀ⲙⲟⲛ ⲛⲓ-
ϩⲓⲥⲓ ⲡⲁⲓⲁⲧϥ Ⲓⲱⲥⲏⲫ ⲁϥⲙⲟⲩⲛⲕ :
ⲉⲑⲣⲓⲧⲁϫⲣⲏⲟⲩⲧ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲁⲗⲱⲟⲩⲓ :
ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ϩⲉⲗϣⲓⲣⲓ : ⲛ̀ ϩⲣⲏ̀ⲟ ⲛ̀ϫⲱⲃ
ⲙ̀ⲙⲏⲛϣ ⲛ̀ⲁⲧⲥⲃⲱⲟⲩⲓ : ⲟⲩⲟϩ ϩⲉⲛ
ⲡϫⲓⲛ ⲕⲟⲣϥⲉⲧϣⲟⲡ ϩⲓ ⲡϫⲓⲛ ⲉⲣ-
ⲃⲱⲕ ⲙ̀ ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ : ⲙ̀ ⲫⲣⲏϯ ⲙ̀
ⲫⲓⲱⲧ ⲛⲉⲙϯ ⲙⲉⲧϥⲓ ⲣⲱⲟⲩϣⲉϥ
ⲡⲁⲧⲏⲓϥⲙⲱⲟⲩ ⲛⲓϫⲱⲙ : ⲡⲓ ⲙⲉⲗⲁ :
ⲛⲓ ⲕⲁϣ : ⲡⲓ ⲭⲁⲣⲧⲏⲥ : ⲟⲩⲟϩ ⲡⲓ-
ϩⲣⲏⲟⲩⲓ : ⲉⲃⲉ̀ⲫⲁⲓ ⲡⲓⲅⲉⲛⲟⲥ ⲛ̀ⲣⲱ-
ⲙⲓ ⲛ̀ϫⲁϫⲓ ⲁϥϫⲱⲛⲧ : ⲁϥⲧⲱⲛ
ⲉϩⲣⲉⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ ⲛⲓⲙⲏⲛϣ : ⲛⲉⲙ ⲡⲓ
ⲡⲁϣϯ ⲉⲙⲙⲁϣⲱ : ⲟⲩⲟϩ ⲛⲓϣⲉϥ :
ⲛⲓⲉⲗⲕϣⲁⲓ : ⲛⲉⲙ ⲡⲓ ϣⲧⲉⲕⲱⲟⲩ :
ⲡⲁⲓ ⲧⲏⲣⲟⲩ ⲁϥⲁⲗⲓⲟⲩⲓϩⲉⲛ ⲛ̀ϣⲫⲏⲣ
ⲛ̀ϫⲁⲙⲉ ⲉⲑⲣⲓϥϣⲉⲙⲡϣⲁ ⲛ̀ϯⲭⲗⲟⲙ
ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲓⲁⲧϥ Ⲓⲱⲥⲏⲫ : ⲉⲑⲃⲉ ⲛⲏ
ⲉⲧⲁⲩϣⲁⲛϭⲟϫⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲁϥϣ-
ⲗⲏⲗ ⁘ Ⲉ ⲛ̀ϩⲁⲉ̀ⲟⲛ ⲡⲓⲣⲉϥϯϩⲁⲡ
ⲙ̀ⲙⲏⲓ ⲉⲛ Ⲓⲉⲣⲟⲩⲥⲁⲗⲏⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ϯⲫⲉ
ⲁϥϣⲟⲡϥ ⲉ̀ⲣⲟϥ : ϩⲉⲛ ⲡ̀ⲕⲁϩⲓ
ⲇⲉ ϧⲉⲛ ⲛⲓ ⲛⲓϣϯ ⲙ̀ⲙⲏⲛⲓ ⲛⲉⲙ
ⲛⲓϣⲫⲏⲣⲓ ⲁϥⲧⲁⲓⲛⲟⲩⲧ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⁘
Ϥⲉⲙ ⲡϣⲁⲟⲛ ⲉⲑⲣⲟⲩϭⲓⲛⲡⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ
ⲉⲃⲟⲗϩⲉⲛϯ ⲧⲉ ⲧⲉⲛⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϩⲉⲛ
ⲡϫⲱⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓ ⲟ̀ⲙⲟⲗⲟⲅⲏⲧⲏⲥ
ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⁘

Ejusdem versio latina

RAPHAEL Tuki Episcopus Arsenoenos.

BEATISSIME PATER. Præcipuus BEATI JOSEPHI CALASANCTII in Deiparam cultus, ardentissimum innocentiæ servandæ studium, humanarum, divinarumque rerum cognitio, in æqualibus a primis annis pietatis augendæ, & propagandæ mira sollicitudo, non obscura, non levia Ordinis ab eo instituendi præludia dederunt. Statim enim ac Ecclesiasticæ militiæ mancipatus, sacris Sacerdotalibus initiatus, & in partem laborum a pluribus Episcopis fuerat vocatus, incredibile dictu est, qua vigilantia, diligentia Ecclesiarum necessitates explorare, obstantia removere, excitare resides, fovere alacres, sapientissimis monitis opus suum cunctis probare studuerit. Urbem dein Romam CALASANCTIUM ingressum, Apostolorum limina, Martyrum sepulcra frequentare, rusticos homines sacra mysteria edocere, peregrinos benigne excipere, in xenodochiis ægrotos solari, pauperes recreare, in populares quoque Romæ grassante lue ægros sublevare nunquam destitisse comperimus. Nulli tandem labori, nullis caritatis officiis B. JOSEPHUS defuit, ut pueros, & adolescentes, infimæ præsertim plebis incultos, otio deditos, litteris, ac pietate informaret, ac paterna, & incredibili animi sui providentia libros, calamos, cartam, atramentum, nonnullis etiam victum subministraret. Hinc humani generis hostis, quod ex illius Instituto damnum fecerat, indignissime ferens, maximas turbas, sævissimas tempestates in illum concitavit: nec sine lacrymis legi possunt illatæ calumniæ, quibus ipse appetitus fuit, & insultantium ludibria, probra, & carceres, quæ admirabili tranquillitate toleravit. Quamquam igitur satis ad coronam certasse videbatur B. JOSEPHUS, ne quid sibi deesset caritate Christi pro persecutoribus oravit, eorumque caussam, & jugibus lacrymis apud Deum, & maxi-

maximis officiis apud homines egit. Quem igitur justus judex, & cælestis remunerator e tanto conflictu ad se properantem in beatam Jerusalem excepit, par, æquumque est, quem multis, magnisque in terris miraculis illustravit, ut is a SANCTITATE VESTRA Sanctorum Confessorum fastis adscribatur.

JOSEPH Aluffi Episcopus Balneoregiensis.

NIhil mihi quidem, BEATISSIME PATER, justius, nihil Ecclesiæ universæ, cui felicissime præsides, fieri posse utilius videtur, quam, ut BEATUS JOSEPH CALASANCTIUS Sanctorum fastis accenseatur. Nam quæ eximiæ cujusdam sanctitatis propria esse solent, aut eam quasi ornamenta, & decora quasi comitari, in eo reperiuntur omnia. Solet virorum hujusmodi, præsertim si Ecclesiæ maximo futuri sunt emolumento, maturiorem ætatem, maturitas actionum in ipsa pueritia a ludis, jocisque aliena prævertere: solet dæmon futuras clades præsagiens in eosdem tempestive insurgere, & pudicitiam maxime illecebris voluptatum tentare; vel ut eorum constantia remollescat, opum abundantiam, & parentum amorem adhibere: solet ipsorum sanctissimorum hominum caritas, & animarum zelus nova, nec cogitata hactenus opera, ad ætatum omnium, & seculorum commodum moliri; eaque adversus adversantium insultus patientissime, & constantissime tueri: denique inter hominum, dæmonumque quasi reflantes ventos, consuevit divinarum gratiarum aura ad cursum feliciter consummandum eosdem provehere. Omnia hæc B. JOSEPHO contigerunt. Nam & in eo gravitas, & maturitas a pueritia ipsa spectabilem se omnibus admirandumque præbuit, & intemeratam ejus virginitatem illustris fœmina aggressa est, quam fortissime repulit, & conscius in hujusmodi bellis nihil æque ad victoriam valere, quam fuga, ex urbe illa, ubi hoc evenerat, discessit: gratiam vero, quam apud primarios Hispaniæ Episcopos, & Philippum ipsum II. Regem obtinebat, humilitati postposuit; præterea parentem ipsum Calasanctiæ familiæ interitum repræsentantem, ostentantemque avitas facultates minime auscultavit, & factus Sacerdos totum se paupertati, animi despicientiæ, proximorum saluti dedit, atque devovit. Et multa quidem in Hispania ad vitia coercenda, & abusus, qui irrepserant extirpandos, ad pietatem, & religionem amplificandam magnis suis laboribus, periculisque, & incommodis gessit. Majora tamen in Italia, atque hic Romæ ad orbis universi commodum aggressus est; in quam Urbem simul ac venit expetitus a pluribus spectatæ dignitatis viris, sollicite etiam quæsitus, nihil curavit magis, quam ut ignotus omnibus in caritatis, & christianæ humilitatis exercitationibus assidue viveret. Itaque & S. Camillo de Lellis comitem se libens dedit; & cum nullis finibus contineri ejus caritas posset, instituendorum puerorum, qui inopia pressi primam illam ætatem in compitis otiosi terunt, & vitiis imbuunt, curam suscepit, eamque ita diligentem, solertemque ipse retinuit, & alumnis disciplina sua commendavit, ut magnum Ecclesiæ commodum ab hoc adeo utili, sanctoque opere accesserit, quod Scholarum piarum nomine merito honestatur. Incredibile vero est, quantis vir innocens appetitus sit insultibus, calumniis, vexationibus, ut neque illi in decrepita ætate conquiescere aliquando licuerit, publice etiam carceri reorum traditus. Itaque cum jure fa: me: Benedictus XIV. alterum Jobum appellandum esse dixit. Non defuerunt tamen ad B. JOSEPHUM confirmandum, commendandumque inter adversantium hominum molimina charismata divina, cum & prophetiæ dono inclaruerit, & ei Beatissima Virgo sæpius se videndam, colendamque præbuerit, præsertim cum eam simul cum pueris suis deprecaretur. Mortui etiam sanctitatem puerilis quadriennis vox testata est. Cum his adjungantur miracula post mortem secuta, & legitime probata, merito, BEATISSIME PATER, Apostolicæ Sedis judicium, quod Sanctorum illi honores asserat, expetitur, atque expectatur.

JU-

JULIUS MATTHÆUS Natali Episcopus Tiburtinus.

Spretis mundi illecebris, fractisque validioribus nequissimi hostis machinationibus, immaculatum se custodire ab hoc seculo præclarum est. Proximorum cujuslibet generis, & præsertim egenorum levandis angoribus semper instare, & pro Dei gloria animam ponere paratum sese ubique exhibere præclarius. Opus vero Scholarum piarum toti Christianæ Reipublicæ utilissimum aggredi per seipsum, vel nonagenario majorem exequi, atque, ut perpetuo vigeret invictissima animi patientia, religiosum Ordinem instituere, furentibus frustra domi, forisque tenebrarum potestatibus sane præclarissimum. Hæc omnia singulari plane Dei adjutorio, & Deiparæ fultus præsidio præstitit B. Joseph Calasanctius; & quam sibi grata, acceptaque sint, Deus ipse signis conspicuis declaravit. Cui itaque certameo forte dedit Dominus, ut vinceret, quis neget redditam fuisse coronam justitiæ, ac propterea Sanctorum numero a Sanctitate Vestra jure optimo adscribendum?

Aderant jam Pentecostes dies, quibus, dum complerentur, Spiritus veritatis Paraclytus inumerabilia sua dona, atque charismata in Apostolos effuderat, propterea Beatissimus Dominus Noster ad divinam opem in maximis Ecclesiæ, & Reipublicæ difficultatibus apprecandam, utque cæleste lumen pro futura Canonizatione explenda, efficacius exposceret, totius Cleri regularis, & secularis supplicationem indixit, quæ vi. Idus Junii feria secunda Pentecostes ex Vaticana Basilica ad templum S. Spiritus, quod in Saxia dicitur, quia Anglo-Saxonum schola superioribus seculis ibi erat constituta, tendere deberet: plenariis ex Ecclesiæ thesauris omnibus, qui supplicabundi incederent, Indulgentiis elargitis: quas Indulgentias benigniter etiam illis est impertitus, qui vel supplicationem comitarentur, vel ad Basilicam Vaticanam, aut S. Spiritus ædem preces fusuri semel tantum ad festum usque Sanctissimæ Trinitatis accederent.

Eminentissimus Cardinalis Marcus Antonius Columna Sanctissimi Patris Nostri in Urbe Vicarius Clerum, populumque Urbis de Pontificis voluntate per sequens edictum voluit admonitos.

MARCO ANTONIO del Titolo di S. Maria della Pace della S. R. C. Prete Card. Colonna della SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE *Vicario Generale &c.*

„ Bramando semprepiù la SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE di essere assistita incessantemente dalle comuni orazioni de' fedeli nella Chiesa militante quì in terra, cercando insieme di conciliarsi in tanti urgenti bisogni il patrocinio de' validi intercessori nella trionfante, e gloriosa in Cielo; mentre medita di fare la solenne Canonizazione delli BEATI GIOVANNI CANZIO, GIUSEPPE CALASANZIO, GIUSEPPE DA COPERTINO, GIROLAMO EMILIANI, SERAFINO D' ASCOLI, E GIOVANNA FRANCESCA FREMIOT DE CHANTAL, vuole approfittarsi del tempo, in cui si celebra la memoria della Venuta dello Spirito Santo sopra ai Discepoli, conoscendo quanto possa riuscire opportuno in sì grave affare, ed in ogni altra presente necessità d' implorarne in maniera speciale i celesti doni, ed i benefici lumi con publiche preghiere, come ha sempre costumato la Chiesa di praticare in simili occorrenze. Per la qual cosa la SANTITA' SUA ha determinato, dopo aver celebrata la Messa bassa nella Basilica di S. Pietro in Vaticano, di portarsi con solenne Processione dalla medesima Basilica alla Chiesa di Santo Spirito in Sassia la mattina della seconda Festa di Pentecoste; e però concede Indulgenza plenaria, e remissione de' peccati a tutti i fedeli dell' uno, e dell' altro sesso, che in tal giorno, o nell' antecedente confessati, e comunicati in qualsivoglia Chiesa, accompagneranno divotamente la Processione, oppure si trovaranno nel tempo di essa in

„ una

„ una delle due nominate Chiese, ed ivi
„ pregheranno Sua Divina Maestà, affinchè
„ si degni riguardare con occhio di parti-
„ colar clemenza tutte le presenti, e pur
„ troppo note necessità della Chiesa, ed in-
„ sieme di allontanare da noi, special-
„ mente in vicinanza dell' imminente rac-
„ colta, quei flagelli di nuove sciagure,
„ che pur troppo sarebbero meritate dalle
„ nostre colpe, ed in fine di dare a Sua Bea-
„ titudine quell' Apostolico spirito, che
„ le è necessario per la sopraccennata Ca-
„ nonizazione. Vuole inoltre, che la stes-
„ sa plenaria Indulgenza si possa conseguire
„ da quelli, che nella medesima seconda
„ festa di Pentecoste, ovvero negli altri sus-
„ seguenti giorni della settimana fino alla
„ Domenica *inclusive*, festa della SSma Tri-
„ nità, confessati, e comunicati visite-
„ ranno ambedue le dette Chiese, ed ivi
„ pregheranno secondo la pia intenzione di
„ Sua Beatitudine; concedendo alle Mo-
„ nache, Oblate, Educande, ed altre don-
„ ne secolari, che dimorano colle debite li-
„ cenze ne' Monasterj, Conservatorj, e luo-
„ ghi Pii di Roma, il poter partecipare di
„ questo tesoro spirituale, se confessate, e
„ comunicate, come si è detto di sopra,
„ faranno orazione nella loro Chiesa inte-
„ riore, Oratorio, o Cappella privata. Ris-
„ petto ai carcerati, o impediti da infer-
„ mità corporali, per conseguir l' Indulgen-
„ za, dovranno essi parimenti confessati, e
„ comunicati far orazione per l' oggetto
„ menzionato, ed unire le loro preghiere ai
„ publici voti. Si disporrà dunque tanto
„ il Clero Secolare, che Regolare ad inter-
„ venire alla detta Processione Pontificia
„ con quella modestia, pietà, e divozione,
„ con cui tanto interiormente, che esterior-
„ mente deve accompagnarli azione sì sa-
„ cra, come anche ogn' altro del popolo
„ dovrà convenientemente disporsi al con-
„ seguimento del celeste tesoro, per meri-
„ tare dalla Divina Misericordia le grazie
„ desiderate. Dato dalla nostra solita Abita-
„ zione questo dì primo Giugno 1767.

M. A. Card. Vicario.

Gaspare Arciprete Ori Segretario.

Cardinales, Episcopi, cæterique omnes, qui in supplicatione Pontificem comitari debebant per cursores hoc pacto fuere præmoniti.

INTIMATIO

Per cursores facienda, domi quoque dimissa copia.

„ DIE 8. præsentis mensis Junii feria se-
„ cunda Paschatis Pentecostis erit so-
„ lemnis supplicatio cum universo Clero a
„ Basilica Vaticana ad Ecclesiam Sancti Spi-
„ ritus in Saxia ad divinum auxilium in præ-
„ sentibus necessitatibus implorandum.

„ Sanctissimus Dominus Noster Cle-
„ mens Papa XIII. hora duodecima in cho-
„ ro Canonicorum enunciatæ Vaticanæ Ba-
„ silicæ Missam celebrabit, eaque absoluta,
„ supplicabundo ritu ad ipsam Ecclesiam
„ S. Spiritus procedet.

„ Eminentissimi, & Reverendissimi Do-
„ mini Cardinales supra rocchetta mantel-
„ lettis, & mozzettis coloris rubei induti ad
„ præfatum chorum prædicta hora accedent.

„ Ideo intimentur omnes & singuli Emi-
„ nentissimi, & Reverendissimi Domini Car-
„ dinales, Gubernator Urbis, Vice-Camera-
„ rius, Principes solii, & Conservatores
„ Urbis.

„ Intimentur insuper Collegiorum om-
„ nium Decani tam Prælatorum, quam Offi-
„ cialium, ut collegas suos admoneant, Præ-
„ lati usum rocchetti habentes cum rocchet-
„ tis, & mantellettis; reliqui vero quotidia-
„ no Prælatitio habitu induti erunt.

De Mandato SS. D. N. Papæ.

I. Archiepiscopus Athenarum Apost. Carem. Præfectus.

Ipso Pentecostes die Joannes Franciscus Cardinalis Albani Episcopus Sabinensis in Paulino Quirinalis sacello Missarum sollemnia præsentibus Summo Ecclesiæ Principe Eminentissimis Patribus, ac Prælatorum cujuscumque ordinis maxima multitudine celebravit.

Ne autem quid lætitiæ, & splendoris tam

sollemni, sacroque die deesset, Eminentissimus Urbanus Paracciani Archiepiscopus Firmanus, qui sacra Purpura a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO in ultima Cardinalium promotione fuerat donatus, & paucos ante dies, ut rubrum Cardinalitium galerum a PONTIFICE reciperet, & ut futuræ interesset Canonizationi Romam accesserat, publica pompa, ac apparatu Urbem ingredi, Pontificemque petere circa unde vigesimam horam hujus diei constituit.

Quamobrem privato, obseratoque curru in hortos Cameræ Apostolicæ, quos Julii Papæ appellant, extra Portam Flaminiam sitos, jam concesserat, ubi nobiles familiares Cardinalium, Oratorum, Ministrorum Principum, ac Patriciorum majorum gentium adventum gratulantes comiter, benigneque excepit. Hisce urbanitatis officiis absolutis, currum Eminentissimi Rezzonici SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI fratris filii, auro ac cælatura prænobilem senis bardatis equis actum conscendit, ac præeuntibus equis insidentibus ejus famulis indutis illius familiari veste, quos sequebantur ephebi pueri hippoperis equis impositis, cubicularii, aliique nobiles aulici, Portam Flaminiam ingrediens per hippodromum ad S. Romualdum, hinc prope Columnensium ædes, clivum S. Catharinæ Senensis ascendens, ad Quirinalem venit, tum a cæremoniarum Magistris ad Eminentissimum Rezzonicum primum introductus, ab eodem maxima amicitiæ, benevolentiæque significatione receptus, ad PONTIFICEM fuit intromissus. Ut in SUMMI PONTIFICIS conspectum venit, semel, iterum, ac tertio de genu illum est veneratus, & postquam illius manus, ac pedes fuit deosculatus humillimas eidem gratias egit, quod singulari illius beneficentia inter Purpuratos Patres fuerat adscriptus, cumque alios interposuisset sermones, signo Crucis a PONTIFICE dimissus, ad Cardinales Rezzonicum, & Torrigiani Secretarium Status salutatum descendit, ac domestico stipatus comitatu ad proprias ædes inde se contulit.

PONTIFEX autem ut commode indictæ supplicationi posset adesse, e Quirinali ad Vaticanum domestico cultu venit.

Postridie ejus diei Clerus Urbis statuta hora in Vaticanam convenerat Basilicam, cum ad ipsam per secretiores gradus, qui in sacellum Sanctissimæ Trinitatis ducunt, BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER descendit; ac primum in eodem sacello, augustissimum enim Eucharistiæ Sacramentum continuo ibidem servatur, deindeque ad Sancti Petri Confessionem precibus effusis, Canonicorum chorum statim petiit, ut Sacrum operaretur. Chorum ingressus, Crucis signum in Eminentissimos Patres Reverendissimosque Episcopos, ac reliquos Romanæ Curiæ Prælatos, qui ibidem aderant, & juxta proprii ordinis dignitatem Canonicorum, Beneficiatorum, Clericorumque sedes, quas stalla vocant, occupaverant, produxit; hinc conscensis inferioribus altaris gradibus in faldistorio orationes, quæ Sacro præmitti solent, perlegit; ac sacris assumptis vestibus, rem divinam incepit. Ut ad Offertorium pervenit, schola cantorum sacros hymnos & preces est modulata. Pergrandes faces pictas aureatasque ad consummationem usque Sacrorum Mysteriorum ceroferarii Pontificii sustinuere. Cardinalibus in ordine prioribus cum argenteo instrumento pacem præbuit cæremoniarum Magister.

Interim cum in sacello Beatæ Virginis, quod Gregorianum vocant, (illud enim Gregorius Papa XIII. extruxit, Deoque in honorem Virginis, & S. Gregorii Nazianzeni, cujus corpus sub aram reposuit, dicavit) argenteo throno divinum Eucharistiæ Sacramentum inter quamplurimos ardentes cereos fidelium venerationi fuisset expositum, supplicatio universi Cleri, ad nutum cæremoniarum Magistrorum illam Eminentissimi Cardinalis Vicarii Cursoribus dirigentibus, a sinistra ingredientium in templo Confessionem versus cœpit tendere ad dexteram inde vergens, ut sanctissimam Eucharistiam veneraretur.

Sacro expleto, gratiisque Deo redditis, PONTIFEX cum Eminentissimis Patribus, & maxima Episcoporum, Prælatorumque frequentia ad sacellum Gregorianum processit, ut de genu divinam Eucharistiam adoraret. Tunc monentibus cæremoniarum Magistris,

duo

duo scholæ Pontificiæ cantores hanc cecinere Antiphonam: *Sancta Maria, & omnes Sancti tui, quæsumus Domine nos ubique adjuvent, ut dum eorum merita recolimus, patrocinia sentiamus, & pacem tuam nostris concede temporibus, & ab Ecclesia tua cunctam repelle nequitiam*. Deinde Sanctorum litanias præcinere cœperunt, & cum ad ea verba, quibus Maria invocatur, pervenissent, PONTIFEX in pedes stetit, ac supplicationem est prosequutus. Jam enim Clerus omnis secularis, & regularis præcesserat, & per amplissimam porticum, regiumque peristyllum, columnarum scilicet quadripartitum ordinem ac seriem, dextrorsum a fronte Basilicæ in suburbium vetus venerat, ac juxta Pœnitentiariorum Basilicæ ædem ad dexteram flectens, S. Spiritus templum petierat.

Quare post Lateranensis Basilicæ Capitulum Advocati Consistoriales bini procedebant, tum veniebant Cappellani Papæ secreti, Cubicularii honoris, & secreti, cantores cappellæ Pontificiæ, Abbreviatores de Parco majori, Acolythi Apostolici Votantes Signaturæ Justitiæ, Clerici Cameræ, Magister Sacri Palatii a sinistris junioris Auditorum Rotæ, reliqui Rotæ Auditores Subdiaconi Apostolici, Cappellani Papæ, almæ Urbis Conservatores, & Prior capitum regionum; Laurentius Comestabilis Columna, Antonius Casali almæ Urbis Gubernator: tum post Auditorem Rotæ cum Cruce, Elveticorum militum, ac servientium armorum manu stipatus SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER incedebat; qui postquam preces, quæ in libello hac de caussa typographicis formis excuso fuerant præscriptæ, absolverat, Rosarium Virginis, quem sinistra manu tenebat quamdevotissime recitabat, dextera interim affluenti undique populo benedictionem signo Crucis impertiens. BEATISSIMUM DOMINUM NOSTRUM initio a senioribus sumpto sequebantur Eminentissimi Patres, quos comitabantur Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Protonotarii Apostolici, & Referendarii utriusque Signaturæ: quorum agmen equites levis armaturæ, ac cataphractorum una cum infinita, ac pene incredibili populi multitudine claudebant.

Ut PONTIFEX templum S. Spiritus fuit ingressus, statim super pulvinar in genua provolutus, Crucem est veneratus: indeque in pedes erectus, seipsum, circumstantesque omnes aqua lustrali aspersit: tum immisso thure in turibulum, a Cardinali Feroni, ex præsentibus Cardinalibus Presbyteris seniore, fuit thurificatus. Post hæc ad altare princeps, in quo cereorum maximo apparatu Eucharistiæ divinum Sacramentum erat expositum, accessit, & ad faldistorium procubuit, Eminentissimis Patribus hinc inde ad latera super dispositis scamnis, & Episcopis, reliquisque Prælatis in area Ecclesiæ in genua provolutis. Duo antiquiores Episcoporum Assistentium ad latera PONTIFICIS, ut librum sustinerent, candelamque porrigerent, venere. Interim litaniis a cantoribus ad finem perductis, PONTIFEX elata voce *Pater noster* cecinit; cæterisque tacite prosequutis, subjunxit, *& ne nos* &c., tunc cantores Psalmum *Deus refugium nostrum & virtus* &c. præcinuere, post quem cum statutas preces, ac orationes elata voce PONTIFEX recitasset, dimisso in terram longo faldæ syrmate altare ascendit, atque ea, qua pollet animi pietate & religione, venerando Eucharistiæ Sacramento benedictionem sollemniter populo dedit; ac eum de genu pausillum orasset, illico assurgens, e templo exiit, currum ascendit, & ad Vaticanum est reversus.

Ad XVII. Kalendas Quintilis altero semipublico Consistorio, ut de BEATIS JOSEPHO A CUPERTINO, & HIERONYMO ÆMILIANO in Sanctorum albo referendis Eminentissimi Patres una cum Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis sententiam ferrent, dies fuit dicta, qui omnes per Pontificios cursores ad hujusmodi Consistorium sequenti formula fuere evocati.

INTIMATIO.

Per cursores facienda, etiam domi dimissa copia.

„ DIE 15. præsentis mensis Junii feria 2., SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS PAPA XIII. alterum habe-

„ bit

„ bis semipublicum Consistorium hora 13. in „ designata Palatii Apostolici Quirinalis aula „ pro excipiendis suffragiis ab Eminentis- „ simis DD. Cardinalibus, nec non Reve- „ rendissimis Patriarchis, Archiepiscopis, & „ Episcopis in Caussis BEATORUM JOSEPHI A „ CUPERTINO Sacerdotis professi Ordinis Mi- „ norum Conventualium S.Francisci, & HIE- „ RONYMI ÆMILIANI Fundatoris Clericorum „ Regularium Congregationis Somaschæ, „ eadem penitus servando, quæ jam pro con- „ simili antecedenti semipublico Consistorio „ peracta fuere.

„ Certiores itaque reddantur omnes, & „ singuli Eminentissimi, & Reverendissimi „ DD. Cardinales, nec non Reverendissi- „ mi DD. Patriarchæ, Archiepiscopi, & „ Episcopi in Urbe præsentes, ac Domini „ Protonotarii Apostolici, duo antiquiores „ Rotæ Auditores, Sacrorum Rituum Con- „ gregationis Secretarius, Promotor Fidei, „ & Procurator Fiscalis Cameræ Apostolicæ, „ ut omnes cappis induti, Consistorio in- „ tersint.

De Mandato SS. D. N. PAPÆ.

I. Archiepiscopus Athenarum Apost. Caerem. Praefectus.

Eodem, quem superius descripsimus ordine, ac apparatu BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER statuta die in Consistorium prodiit; & antequam Episcopi, aliique in Consistorium admitterentur, Cardinali Urbano Paracciani inhibuit, ne verbum proferret, vel sententiam exponeret in quibuscumque Eminentissimorum Patrum conventibus, nisi loquendi veniam ipse PONTIFEX faceret: idque in cæremonialibus libris *claudere os* dicitur; formula autem, qua usus est PONTIFEX, hæc est: *claudimus tibi os, ut neque in Consistoriis, neque in Congregationibus, aliisque functionibus Cardinalitiis sententiam tuam dicere possis.*

Inde Eminentissimus Dominicus Orsini institit, ut illos Galli Regni illustres viros, de quibus in superiori Consistorio verba fecerat Eminentissimus Rezzonicus, PONTIFEX Episcopos crearet; tum proposuit in Episcopum Macloviensem Antonium Josephum Des Laurens Avenionensis Diœcesis, qui in eadem civitate Maclovienfi Vicarium Generalem gesserat.

Ultimus post hæc Diaconorum Cardinalium tintinnabuli sonu cæremoniarum Magistros vocavit. Horum primus ad solium PONTIFICIS accessit; duo antiquiores Diaconos Cardinales commonefaciens, ut ad PONTIFICIS latera starent. Alter Eminentissimum Paracciani, qui inter Purpuratos Patres juxta suæ promotionis ordinem considebat, ad solium PONTIFICIS perduxit, ut annulo, & Titulo ab eodem condecoraretur: qui enim ad Cardinalitium evehuntur honorem, licet Episcopi sint, vel alia potiantur dignitate, quæ annuli ornamentum requirat, illo nequaquam in posterum uti possunt, nisi eodem a PONTIFICE donentur. Ut genu ante PONTIFICIS pedes est nixus Card. Paracciani, eidem BEATISSIMUS PATER loquendi facultatem in Cardinalium consessibus per hæc verba fecit: *Aperimus tibi os, ut in Consistoriis, Congregationibus, aliisque functionibus Cardinalitiis sententiam tuam proferre valeas*; hinc annulum in ejus digitos inseruit, eumdemque S. Callisti Titulo sequenti formula condecoravit. *Ad honorem Dei Omnipotentis, Beatæ Mariæ semper Virginis, Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac S. Callisti committimus tibi Ecclesiam S. Callisti cum Clero & populo, & capellis suis secundum formam, qua committi consuevit Cardinalibus, qui eamdem Ecclesiam in Titulum habuerunt.* Tum pedes, ac manus PONTIFICIS adhuc in genua provolutus osculatus est Eminentissimus Dominus, qui deinde in pedes erectus ad oris osculum ab eodem clementissimo DOMINO humaniter, benigneque fuit admissus.

Cumque Consistorialis aulæ Advocati instantius nomine Archiepiscopi Ebrodunensis, & Episcopi Augustodunensis, qui singulari Apostolicæ Sedis privilegio Pallii usu condecoratur, Pallium expostulassent, in aulam Consistorialem Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, cæterique omnes, qui in semipubli-

blicis Consistoriis locum habent, fuere introducti; & SANCTISSIMUS PATER orationem dirigens ad Eminentissimos Cardinales, ac Reverendissimos Episcopos sic eleganter verba fecit.

VENERABILES FRATRES. Egregium par BEATORUM sacro huic Consessui hodie proponimus JOSEPHUM A CUPERTINO, & HIERONYMUM ÆMILIANUM Congregationis Somaschæ Fundatorem; de quorum Canonizatione rogamus quid nobis faciendum puteris. De utriusque virtutibus, & miraculorum gloria satis cognoscere potuistis e Breviariis, quo utriusque BEATI vitam, & res gestas conferri jussimus in compendium: & in publicis Consistoriis proxime habitis narrationes audistis copiose & dilucide explicatas de eorum firmissima fide, flagrantissima in Deum, & proximum caritate, & de summa futurorum prœmiorum spe, qua maxime freti carnem suam crucifixerunt [1] cum vitiis & concupiscentiis. Et B. quidem JOSEPHUS in summa asperitate vitæ, in altissima paupertate, in opprobriis, & tribulationibus [2] spectaculum factus, confusione contempta, semper aspiciens [3] in auctorem Fidei & consummatorem Jesum, qui proposito sibi gaudio sustinuit Crucem; & fiduciam habens in introitu [4] Sanctorum in sanguine Christi, cælestem Beatitudinem est consequutus. BEATUS vero HIERONYMUS illud semper habuit fixum in corde, quod in hoc cognovimus [5] caritatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit; & nos idcirco debemus pro fratribus nostris animas ponere. Quamobrem ferventissimum, quo flagrabat in Deum, repræsentavit amorem in ea caritate, quam proximis præstitit, ut pestifera lue correptis inserviendo, eodem contracto morbo, victima ceciderit caritatis. Itaque de Sanctorum cultu, & honoribus utrique BEATO tribuendis rogamus quida nobis censeatis oportere decerni.

Statim Domini Cardinales, & Episcopi consueto ordine hæc de BEATO JOSEPHO A CUPERTINO dedere suffragia.

CAROLUS ALBERTUS Episcopus Ostiensis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus Cardinalis Guidobonus Cavalebinus.

BEATISSIME PATER. Ea fuit JOSEPHI A CUPERTINO ratio, institutioque vitæ, ut coram omnibus ornata esset in perfectionem, tam enim inflammarat cor ejus caritas, ita sitivit ad Deum fontem vivum, sic denique anima ejus post auctorem suum adhæserat, ut non quæ super terram sunt, sed quæ sursum unice saperet. Itaque cum ipse, jam non ipse viveret; viveret autem in eo Christus, elevabatur sæpe spiritu, & corpore inter terram, & Cælum, & inclinabat aurem suam ad eloquia Dei, inhiabatque ore cordis ad superna fluenta fontis vitæ, adeo ut ejus conversatio Cælis tota esse videretur. Castigabat corpus suum, & in servitutem redigebat jejunio, incredibilique auste-

1 *Galat.* 5. 24.
2 *Hebr.* 10. 33.
3 *Ibid.* 12. 2.
4 *Ibid.* 10. 19.
5 *I. Joan.* 3.16.

austeritate vitæ, obedientiam jugiter meliorem habuit, quam victimas, ut etiam dum ecstasi impletus esset, usuque sensuum corporis careret omnino, neque præceptis cujusquam moveri videretur posse, ad nutum Præpositi sui, veluti excitatus e somno id continuo, quod jussus fuerat, exequebatur. Vitam prorsus absconditam cum Christo ducere cupiebat, sed mirabilis Deus in Sancto suo tot illum miraculis & viventem, & mortuum non desiit illustrare; ac demum etiam coram te, Beatissime Pater, quasi tuba exaltavit vocem suam, ut constituas eum in numero Sanctorum.

FRIDERICUS Episcopus Portuensis & Sanctæ Rufinæ Cardinalis Lantes.

Beatissime Pater. Beatum Josephum a Cupertino ex Minoribus Conventualibus totum Deo adhæsisse, & quasi unum eum Deo spiritum evasisse ostendunt ecstases, raptus, volatus tam frequentes, tam varii, tam insoliti, stupendique, ut omnibus tamquam prodigium factus fuerit. Ostendunt obedientia numeris omnibus absoluta, profundissima humilitas, perfectissima paupertas, heroica patientia. Ostendunt portenta, quibus introivit in potentias Domini, quoniam non cognovit litteraturam. Itaque, Beatissime Pater, eum io forte Sanctorum sollemni Canonizationis ritu constituendum esse arbitror.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Sabinensis Cardinalis Albani.

Qui dilectionis charismata distribuit Deus, dividens singulis prout vult, in Beato Josepho a Cupertino ea congessisse omnia secondum sapientiam suam in sanctificationem spiritus visus est, humanæ perceptionis terminos longe lateque prætergrediens. Illum enim pœnitentem in innocentia, hilarem in humiliatione, in mentis excessu obedientem, in tot vitæ ambagibus, fortunisque contentum non miramur solum, sed etiam, quod novum est, & ante hæc tempora inauditum, ita divino amore flagrantem, ut per raptus, ecstases, atque volatus pondus hoc nostræ mortalitatis ad Cælum, quo tendebat unice, elevaret frequentius, quam naturali membrorum pondere detentus terram incoleret. Hunc igitur sodalem suum dum Seraphici Ordinis assecla meritissimi nobiscum efflagitant, in Sanctorum Confessorum numero referri, fac, Beatissime Pater, infallibili judicio tuo, ut in revelatione gloriæ ejus gaudeant exultantes.

FABRITIUS Episcopus Albanensis Cardinalis Serbellonus.

Vere mirabilis Deus in Sanctis suis. Non solum per difficillimas virtutum omnium semitas duxit Beatum Josephum a Cupertino, verum ejus sanctitatem innumeris & in vita, & in morte prodigiis comprobavit; sapientissimo igitur Sac. Congregationis Rituum judicio, quæ tuto ad illius Canonizationem procedi posse censuit, libenti animo adhæreo.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Prænestinus Cardinalis Stupponius.

Mysticum, & secretissimum, & humanis plerumque mentibus impervium novit Beatus Joseph a Cupertino; novit, quia accepit; accepitque, quod desideraverat, & desideravit, ex quo ipsum inflammavit ignis ille Sancti Spiritus, quem Salvator noster venit mittere in terram. Adeo onitiva, & concretiva amoris vi actus erat Dei Servus, ut per insuetos raptus, & volatus ad caritatis centrum sæpe sæpius afferretur, & per admirabiles ascensiones, quas quodammodo exhibuit in corpore, mirabiliores, quas de virtute in virtutem proficiendo disposuit, panderentur in corde. Satis superque Sanctitas Vestra illius virtutes in gradu heroico ratas habuit, & signis, prodigiisque de Cœlo comprobatas. Æquum proinde est, & præstat, Beatissime Pater, ut B. Joseph a Cupertino ad laudem Omnipotentis Dei, & Ecclesiæ triumphantis, atque ad novum militantis præsidium, & ad Seraphici Ordinis ornamentum in Sanctorum albo referatur.

Jo-

JOSEPH MARIA Tituli Sanctæ Cæciliæ Presbyter Cardinalis Feroni.

DEO manifeste volente, BEATISSIME PATER, ad Sancti Francisci Ordinem primo, deinde ad Sacerdotium vocatus BEATUS JOSEPH A CUPERTINO ita, post gravissimas cum malo dæmone colluctationes effuso divini amoris incendio conflagravit, ut adbuc in terris degens, corpoream veluti labem omnem jam exuisset, Cælitum potius, quam mortalium hominum vitam vivere visus est. Hinc quotidiani JOSEPHI raptus, perpetuæ quodammodo ecstases, atque admirabilis vitæ totius ratio. Quem itaque, viventem adhuc, cælestis amor beatissimis illis mentibus exæquavit, omnino judico a SANCTITATE VESTRA inter Sanctos relatum, tamquam absolutissimum virtutum omnium exemplar tuto posse proponi.

CAROLUS Tituli S. Clementis Presbyter Cardinalis Rezzonicus S. R. E. Camerarius.

VIrtutum omnium cumulus Dei Optimi Maximi largitatem ad cumulandum supernis donis B. JOSEPHUM A CUPERTINO excitavit. Ecstases, in quibus divinus amor maxime emicat, vix quemquam adeo frequenter passum esse novimus. Virum igitur amoris vi cum Deo conjunctum in terris, & ad beatissimum in Cœlis cum Deo consortium vocatum, sacris tandem honoribus decorandum esse putarem.

FERDINANDUS MARIA Tituli S. Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.

PRodigium illud caritatis, paupertatis, ac patientiæ, quod in JOSEPHI A CUPERTINO vita prospicitur, nihilo admirandum minus, ac stupendum fuit, quam quæ creberrima edita ab ipso sunt ecstasum, raptuum, visionum, prophetiæ, ac curationum miracula. Quid non in illo supra humanæ conditionis vices visum est? Quid non cœlestem, ac divinam quamdam vim, ac speciem prætulit? Non illa fuit, nisi per insensatos existimanda insamia, non ille sine honore finis extitit.

Computatus igitur cum sit inter filios Dei, restat, ut tu, BEATISSIME PATER, jure, ac merito sortem illius inter Sanctos esse declares.

JOSEPH MARIA Tituli Sancti Alexii Presbyter Cardinalis Castelli.

ILlos glorificat Deus, quos ipse prædestinavit conformes fieri imagini Filii sui. Rerum omnium humanarum contemptus, abnegatio sui, in corporis afflictionibus, & cruciatibus humilis, & fortis patientia, obedientia erga Patrem usque ad mortem, spiritus derelictiones quacumque morte acerbiores, amor Dei purissimus: hæc sunt: quæ constituunt veram imaginem Filii Dei. JOSEPHUM A CUPERTINO pro humano modulo in seipso exculpsisse lineamenta harum omnium Christi virtutum acta Caussæ nobis abunde testantur, & quod excellenter, atque admirandum in modum exculpserit testem habemus ipsum Deum in sublimissimis donis inauditarum ecstasum, raptuum, & volatuum ab eo gratis in JOSEPHUM immissis, quæ nonnisi in sanctissimis animabus solet diffundere immensa sapientia, & bonitas Dei. Cum igitur BEATUM hunc VIRUM uti conformem imagini Filii sui, dubio procul glorificatus fuerit Deus, idem plane meretur, ut etiam ab Ecclesia Sanctorum supremo cultu glorificetur.

CAJETANUS Tituli Sancti Augustini Presbyter Cardinalis Elephantutius.

BEATISSIME PATER. Ecstases adeo frequentes, raptus, volatus, quos natura obstupente tantis fortasse nondum assueta prodigiis vidit ætas nostra felicior in B. JOSEPHO A CUPERTINO, præclara sunt signa, quibus eximiam illius sanctitatem Deus ipse probavit. In tantis autem charismatum donis, quid miremur puritatis candorem, quem vir Dei ad obitum usque integrum servavit? Quid obedientiam, cujus officia sive in corpore, sive extra corpus sine mora explevit, quid jejunia, quid horri-

horrida cilicia, quid denique miremur paupertatem, patientiam, & humilitatem? Hæc omnia siquidem complectitur una in Deum caritas, cujus lumine litteraturæ nescius illustratur, cujus ardore, adhuc vivens, natat in eo torrente voluptatis, quo electi Dei in Cœlis inebriantur. Hunc itaque Virum, cui magna fecit Deus, qui potens est, videat Ecclesia supremo SANCTITATIS VESTRÆ decreto in suis fastis adscriptum, indeque confundantur sapientes seculi, humiles vero corde congaudeant, & fateantur mirabilem esse Deum in Sanctis suis.

PETRUS HIERONYMUS Tituli Sanctissimæ Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Cardinalis Guglielmi.

SI aquam sapientiæ salutaris dat Deus omnibus sitientibus eam [1]; vinum autem & sanguinem uvæ meracissimum, quo inebrientur, solis præbet carissimis animabus [2]; jam satis probasse videor, BEATISSIME PATER, supremos Ecclesiæ honores BEATO JOSEPHO A CUPERTINO esse tribuendos: quem tot, tantisque evidentibus signis [3] constat a prima usque ætate introductum fuisse a Rege summo in cellaria sua, & ordinatissima caritate [4], ita a seipso etiam abreptum, ut vivens jam non viveret sibi [5], sed viveret absconditus cum Christo in Deo [6], & cum hominibus agens, ipsius tamen conversatio in Cœlis esset [7]. Age ergo, BEATISSIME PATER, ut, benedictiones tuas benedictionibus Cœli desuper [8] consociando, clarifices coram hominibus eum, quem tanta claritate a Deo donatum [9] accipimus.

NICOLAUS Tituli Sanctorum Nerei & Achillei Presbyter Cardinalis Antonellus.

QUis nos separabit a caritate Christi? Amore Dei incensus clamat Apostolus. Nulla certe res, non tribulatio, non angustia, non fames, non nuditas, non periculum, non persecutio a Deo separare potuit BEATUM JOSEPHUM A CUPERTINO, cujus quidem animus Deo in caritate conjunctus cœlestium contemplatione, & divinarum rerum amore, quasi duabus alis in altum elatus, adeo amoris impetu, ac vi ferebatur, ut terrena omnia quodammodo transgressus, mortale corpus, veluti levem quamdam sarcinam secum in aerem raperet, traheretque, corporeumque habitaculum, quasi naturalis ponderis expers, mirum in modum in sublime attolleret. Itaque toto humanæ suæ peregrinationis tempore, mente, & animo in Cœlis habitans; in corpore autem mortificationem Jesu Christi circumferens, cum eodem Apostolo dicere poterat: *Christo confixus sum cruci. Vivo autem jam non ego: vivit vero in me Christus*. Quare merito BEATISSIME PATER, a SANCTITATE VESTRA inter Sanctos Dei Servos, qui in Cœlis sunt, Apostolica auctoritate Servus Dei adnumerabitur, qui donec in terris fuit, cœlestem potius, quam terrenam, ac mortalem vitam duxit.

Fr. LAURENTIUS Basilicæ SS. XII. Apostolorum Presbyter Cardinalis Ganganelli.

DE JOSEPHI A CUPERTINO, in tam solemni Ecclesiæ Procerum frequentia, præclaris virtutibus, charismatibus, ac signis verba facturus, paucis dicam quod sentio. Equidem scio hujusmodi hominem ... quoniam frequenter, ac mirum prorsus in modum raptus est [10]: JOSEPHUS igitur, dum vivit, *relinquens terrena, in altum mentis extollitur, in sublime rapitur, & Cœlo efficitur vicinior* [11]. Hinc porro intelligimus quali ferveret, quantoque æstuaret in Deum amore; dignus propterea, ut cui adhærere soli Deo bonum erat in terris, ipso Deo, corpore solutus, statim perfrueretur

1 *Ex Eccl. 15.3. & Isaiæ 51.1.*
2 *Ex Deut. 32.14. & Cant. 5.1.*
3 *Ex Math. 2. cap. 14.15.*
4 *Cantic. 1. 4.*
5 *Galat. 2. 20.*
6 *Coloss. 3. 3.*
7 *Philipp. 3. 20.*
8 *Gen. 49. 26.*
9 *Ex Joanne 17.*
10 *Ad Corinth. cap. 12.*
11 *S. August. serm. 3. Apost. Petri, & Pauli.*

retur in Cœlis, ficuti tot patrata per ipfum figna comprobarunt. Porro autem Religioni, quam profiteor, gratulandum, mihi vero gaudendum fupereft, quod Neritonenfem Cauffam, cujus Initia aufpicatus eft Laurentius de Lauria, Laurentius alter ejufdem Ordinis, ac Tituli feliciter abfolvi præfens confpiceret. Nec abfque divino confilio factum puto, ut JOSEPHUM A CUPERTINO inter Sanctos eo die recenfendum, BEATISSIME PATER, decreveris, quo Seraphicus Pater Francifcus a Gregorio IX. Sanctorum canoni fuit adfcriptus. Hæc præterea dies illa eft, qua te, BEATISSIME PATER, univerfæ Ecclefiæ Paftorem inauguratum lætabundi fufpeximus, ut propterea de ea merito dici poffit, ac debeat, hæc dies, quam fecit Dominus exultemus, & lætemur in ea [1]. Exultemus ergo, quia militantem regis Ecclefiam; lætemur, quia novis civibus ditas triumphantem.

MARCUS ANTONIUS Tituli S. Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.

BEATISSIME PATER. Caritas, quæ omnia credit, omnium, meo quidem judicio, fuit origo charifmatum, queis totam propemodum vitæ feriem BEATI JOSEPHI A CUPERTINO legimus infignitam. *Fides* enim, ut ajebat S. Leo, *fortitudo caritatis, & caritas robur fidei*, utraque velut efficaciffimus geminarum alarum volatus, quo puritas mentis attollitur, quo magis quotidie animum BEATI JOSEPHI a terrenis abftrahebat, eo femper firmius in eo figebat, qui fola eft animi vera requies, atque fincera. Cujus tantæ rei perfpicuum omnibus documentum daturus Deus, effecit, ut identidem & corpus BEATI VIRI fequeretur animi impetus, ecftafes, atque volatus in requiem fuam. Quem itaque viventem tanta effufione gratiarum honoravit Deus, eo tutius mortuum Sanctorum laudibus decorari poffe cenfeo.

SIMEON Tituli Sancti Joannis ad Portam Latinam Presbyter Cardinalis Buonaccorfi.

BEATISSIME PATER. Invifa Ecclefiæ malignantium Religioforum Ordinum in vinea Domini fanctitas, & utilitas nulla re declaratur uberius, quam alumnorum frequentia; quorum eximia virtus, Divino affiante Spiritu, hujus Sanctæ Sedis oraculo comprobata ad colendum fidelibus imitandumque proponitur. In his D. Francifci Familia merito SANCTITATI VESTRÆ BEATUM JOSEPHUM A CUPERTINO Sanctorum honoribus augendum obtulit. Docuit enim humilitate, obedientia, paupertate, cæterifque illius Inftituti virtutibus, bonos fructus gignere nunquam defiiffe arborem bonam, quæ Viri fanctiffimi difciplina, & exemplo fata, nec vetuftate temporis, nec humanæ inconftantia fragilitatis exaruit.

JOANNES CAROLUS Tituli SS. Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis Bofchi Major Pœnitentiarius.

BEATISSIME PATER. Si raptos in fublime Prophetas fufpexit antiquitas, eos cœlefti manu, aut ignis turbine fublatos fuiffe novimus: at JOSEPHUM A CUPERTINO fola, quo fervebat, divini amoris vi fefe in aera provehentem, noftra non femel tempora mirata funt. Ab hoc caritatis fonte, ceu flumen a capite, in illius animum promanarunt virtutes reliquæ, quibus fe ad chriftianæ perfectionis faftigium extulit, quibufque & Minorum Familiam, & Sacerdotum Ordinem, & totum denique orbem illuftravit. Quod quum & humano, & divino judicio manifefte comprobatum fuerit, te nunc, BEATISSIME PATER, pro virili parte hortor, obteftorque, ut mirificum religionis cultorem in Cælitum numerum jampridem receptum effe infallibili judicio tuo, Deo annuente, definias; ut Catholica Ecclefia primævæ femper fimilis, & virtute, & miraculis, & auctoritate oftendatur.

1 *Pfal.* 117.

LUDOVICUS Tituli Sanctæ Anastasiæ Presbyter Cardinalis Calinus.

ADmirabiles ascensiones, quæ in corde BEATI JOSEPHI A CUPERTINO divinitus dispositæ sunt, adeo per universum orbem celebrantur, ut exaltatus a terra Filius Dei neminem alium aut sæpius, aut mirabilius ad seipsum traxisse videatur. Vir enim innocentissimus incredibili erga Deum amore flagrabat, terrenisque omnibus abjectis, simplex, purus, immaculatus, licet mortali adhuc pondere premeretur, in Cœlum tamen rapido quodam impetu ferebatur. Cum itaque dubitari non possit, quin beatissimus ille spiritus vix dum exutus corpore ad Superos evolaverit, eumque ejus virtutes ita effulgeant, ut christiano populo tuto proponi possint ad imitandum; jure ac merito, BEATISSIME PATER, ipsum in Sanctorum cœtum cooptandum putarem.

ANTONIUS Tituli Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Braneiforti.

QUod utique de semetipso ajebat Apostolus, cum scripsit, *vivo ego, jam non ego, vivit vero in me Christus*; non dubito, quin de BEATO JOSEPHO A CUPERTINO rectissime dictum intelligere possit is, qui acta ejus diligenter evolvat: adeo enim singulari raptuum, atque ecstasum dono cumulatum JOSEPHUM reperiet, ut fateri debeat illum nonnisi admirabili vitæ genere, hoc est divini amoris æstu succensum, vitam in terris vixisse cum Christo. Hanc autem cœlestium charismatum largitatem, cum theologicarum perpetuo studio virtutum sibi promeruerit JOSEPHUS, gloriosissimam vitæ illius sanctitatem firmissimo BEATITUDINIS VESTRÆ judicio publicæ christiani orbis venerationi proponendam constantissime censeo, atque BEATUM JOSEPHUM Catholicæ Ecclesiæ fastis inter Sanctos adnumerandum.

PETRUS Tituli Sanctæ Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.

IGnem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur [1]? Dum audio clamantem veritatem, & B. JOSEPHI A CUPERTINO caritatem considero, BEATISSIME PATER, non ignem tantum, vel accensionem, sed flammas, & flammarum incendia mihi videor videre, ut jam in hoc ipsum excitatum [2] eum fuisse intelligam, ut esset in pabulum ignis & oblationem Domini [3]: Ita namque a primis usque annis ostendit illi Deus ignem suum maximum, & audire fecit verba sua de medio ignis [4], ut stupens, & nescius, & impos cunctis appareret: ita deinceps misit ignem de excelso in ossibus ejus, & erudivit eum [5], ut jam in meditationibus exardesceret mens [6], & corda inflammarentur, & renes: ita deinde incensa omnia, & suffossa igne [7], ut jam non corruptibili gravante corpore [8], sed prope spirituali, ac cælesti circumdatus videretur: adeo nimirum creberrimis rapiebatur excessibus, & in sublime tollebatur mente simul, & corpore; adeo ignitum, ac vehemens huc illuc effundebatur ipsius eloquium [9], & justos exæstuans, & peccatores comburens; adeo cupiebat ab hac valle dissolvi, & ignem absconsum afferre ad altare Summi Dei [10]. Nullæ hinc tribulationum aquæ licet multæ, quæ valerent non dico flammas extinguere [11], sed nec ardorem minuere, aut impetum retardare. Nullæ dæmonum vexationes, artes, insidiæ; nulla denique creatura, quæ incendium cohiberet, quod Dominus suscitaverat [12] usque dum consummaretur hostia, & ascenderet JOSEPHI anima ad Deum Creatorem suum [13]. Quæ quidem cum ita esse, & absolutis jamdiu quæstionibus, & editis e Cælo signis testatum habea-

1 *Luca* 12. 49.
2 *Ex Apost. Rom.* 9. 17.
3 *Levit.* 3. 11.
4 *Deuteron.* 4. 36.
5 *Thren.* 1. 13.
6 *Psal.* 38. 4.
7 *Psal.* 79. 17.
8 *Sap.* 9. 15.
9 *Psal.* 118.
10 *Ex II. Macab.* 2.
11 *Cantic.* 8. 7.
12 *Levit.* 10. 5.
13 *Ex Ecclesiastic.* 12. 7.

beamus, quid supereſt, BEATISSIME PATER, niſi ut præclariſſimum hoc, ſi quod aliud caritatis exemplum, quo ſatius ad Dei amorem incendantur fideles, ſummis demum Eccleſiæ honoribus dignum aſſeras, ampliſſimoque judicio tuo conſtituas.

URBANUS Tituli Sancti Calliſti Presbyter Cardinalis Paraccianí.

BEATISSIME PATER. Eximius fuit in BEATO JOSEPHO A CUPERTINO quoad uſque vixit abjectæ paupertatis amor, manſuetudo, obedientia, atque animi demiſſio; & licet intima non ſemel deſtitutus fuerit jucunditate, qua eximii virtutum cultores deliniri maxime ſolent, ſingularem tamen in incepto firmitatem, conſtantiamque retinuit. Incredibilem morum innocentiam cum aſperrima vivendi ratione conjunxit; tamque incenſo, atque inaudito caritatis ardore Deum proſequutus eſt, ut præ illo reliqua omnia nihil ducens, in unius Dei recordatione divina quadam voluptate fuerit perfuſus; hinc identidem abſtractus a ſenſibus, nihil magis ei commune fuit, quam fractis naturæ legibus palam evolare per aera, & in ſublimi ad longum temporis ſpatium ſine ulla corporis motione perſiſtere. Poſtquam igitur jam eſt certiſſime conſequutus illam gloriæ coronam, quam Deus promiſit diligentibus ſe, rectiſſimum exiſtimo, ut qui omnes undequaque gentes odore ſuavitatis implevit, judicio Sedis Apoſtolicæ omnino inter Sanctos adſcribatur.

PHILIPPUS MARIA Tituli Sancti Chryſogoni Presbyter Cardinalis Pirellius.

BEATISSIME PATER. Vitam ſingulari cæleſtium munerum ſplendore illuſtrem in BEATO JOSEPHO A CUPERTINO qui præter modum miretur, is ſimul animadvertat neceſſe eſt viri innocentiſſimi erga ſe duriſſimam diſciplinam, intimum ſui contemptum, ſui caſtigationem perpetuam, jejunia, inediam, vigilatas in precibus noctes, omnium denique virtutum præclariſſimam conſenſionem, atque inde manantem in oſſibus æternæ caritatis ardorem, qui dum veterem hominem abſumebat, mortalitatis pene ipſum pondus exhauſerat.

Hinc in homine Cælo magis, quam terris conjuncto rerum futurarum præſenſiones, prædictioneſque. Hinc imperium in morbos. Hinc, ubi præſens cæleſtium ſpecies obverſabatur, erumpentis foras ſpiritus ſubita, & cum ipſo interdum elevato corpore excurſio.

Quis dubitet propterea nunc Sanctorum illum faſtis adſcribere, cujus viventis ſanctitatem morum ſuis oculis ipſi adſpexerunt deceſſores Pontifices, quam ubique admiratæ ſunt turbæ, quam, dum viveret, & poſtquam e vivis exceſſit, aſſidua Dei manifeſto numine pateſacta prodigia illuſtraverunt?

ALEXANDER Sanctæ Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Albanus.

EA eſt, BEATISSIME PATER, ſeries vitæ BEATI JOSEPHI A CUPERTINO, ut tamquam chriſtianæ perfectionis exemplar proponendum eum eſſe tuto exiſtimem. Habet ſane chriſtianus populus quod in eo imitetur, obedientiam numeris omnibus abſolutam, humilitatem profundiſſimam, ſummam morum integritatem, paupertatem arctiſſimam, heroicam patientiam, fidem firmiſſimam; caritatem denique in Deum, & in proximum ardentiſſimam. Rem itaque chriſtianæ Reipublicæ perutilem feceris, BEATISSIME PATER, ſi ſelectiſſimum hunc ſanctitate virum, ac miraculorum ſerie probatiſſimum inter Sanctos recolendum eſſe decreveris.

NERIUS Sancti Euſtachii Diaconus Cardinalis Corſinus.

BEATISSIME PATER. Deus, qui eſt mirabilis in Sanctis ſuis, BEATO JOSEPHO A CUPERTINO largitus eſt ſanctitatem peculiari quodam modo mirificentiſſimam, itaut ejus vita a prima pueritia ad mortem uſque perpetuum veluti miraculum fuiſſe videatur. Itaque cum plura etiam deinde acceſſerint ſigna, atque portenta, quæ illius in Cælo jam regnantis gloriam luculenter teſtatam nobis faciunt, Sanctorum faſtis BEATI JOSEPHI A CUPERTINO nomen tuto adjungi poſſe exiſtimo.

DOMINICUS Sanctæ Mariæ ad Martyres Diaconus Cardinalis Ursinus.

Virtutibus omnibus claruit Beatus Joseph a Cupertino Sacerdos professus Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, labori patiens, mandatis obtemperans, affligendo corpori intentus, regularis disciplinæ tenax, cælestibus inhians, castimoniæ, paupertatisque assertor eximius, ut totus Dei esset, atque unus cum Deo quasi spiritus fieret: divinam sane dilectionem probatam faciunt raptuum, ecstasum, volatuumque frequentia, ac varietas tanta, quantam fortasse in aliis quibuscumque secula nulla viderunt: quum itaque Servi sui sanctitatem Altissimus tot prodigiis, & miraculorum fulgore confirmaverit, congruum omnino est, ut supremi eidem honores decernantur.

FLAVIUS Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Cardinalis Chisius.

Beatissime Pater. Beati Josephi a Cupertino spectata adeo fuit virtus, quum viveret, insignis vero adeo miraculorum, postquam in Cælum abiit, ut optimo jure proferre de eo possim; *Spectaculum factum esse mundo, & Angelis, & hominibus* [1]. Quæ eo libentius commemoro, Beatissime Pater, quod virtutis ejus, ac sanctitatis perennis apud meos viget memoria. Is enim, ut cætera prætercam, Alexandro VII. Patruo meo magno, sua apud Deum deprecatione, auctor fuit, ut ab acutissimo, desperatoque stranguriæ morbo non sine perspicuo prodigio convalesceret. Quamobrem & universi catholici orbis precibus, & meis potissimum, cui totius Seraphici Ordinis Minorum Conventualium, cujus ille fuit alumnus, patrocinium clementissime a te est delatum, oro, obsecroque, Beatissime Pater, ut illius nomine sacris dypticis adscripto, quem factum esse multis prodigium in terris novimus, omnibus fiat præsidium, & fortis adjutor in Cælis.

ALOYSIUS Sanctæ Agathæ Gothorum Diaconus Cardinalis Torrigiani.

Beatissime Pater. Prodit ex Ordine Minorum Conventualium heroicus Sacerdos Beatus Josephus a Cupertino, qui, Seraphici Patris vestigia sequens per altissimam paupertatem, per omnimodam sui abnegationem, per diuturnas Crucis meditationes, per longas inedias, ac duriores sui corporis cruentationes, omnia demum charismatum dona cumulatissime assequutus est. Nam, præter propheticum spiritum, visiones, curationes, & alia prodigia, merito celebrantur ejus ecstases, raptus, volatus quibus Dei Servus ad aspectum Crucis, ad imaginem Deiparæ, ad omnem rursus divinarum rerum cogitationem adeo frequenter efferebatur, ut non amplius terrenus, sed cælestis incola videretur. Iam vero cum inter Beatos rite fuerit descriptus, ac nova accesserint prodigia, quibus Deus Servi sui recordationem fecit illustriorem, justissimum censeo, Beatissime Pater, ut egregius vir Sanctorum cultu ab Ecclesia celebretur.

JOANNES CONSTANTIUS Sancti Cæsarei Diaconus Cardinalis Caracciolo de Sancto Bono.

Beatissime Pater. Quod docuit Christus Dominus noster, qui via, veritas, & vita est, beatos esse misericordes, & pauperes spiritu, ipsorumque esse regnum Cælorum; quodque monuit Paulus Apostolus dicens: conversationem nostram in Cælis esse debere, Beati Josephi a Cupertino animo constanter adhæsit. Hinc sublimis, quo in Deum flagravit amor, hinc infrequens, & vere mirabilis, qua homines coluit, benevolentia. Hujus amoris ab ipso Jesu, & Sanctissima ejus Matre Virgine, quam ut alter natus venerabatur, obtinuit prœmia, quæ ecstases, in Cælum raptus, volatusque nobis abunde testantur. Quis vero eo fuit mitior, quis spiritalis, corporeæque fratrum suorum salutis, & hac de caussa paupertatis studiosior,

[1] I. Corinth. 4. 6.

sior, cum vel ea etiam pauperibus largiretur, quorum usum saltem, Seraphici Ordinis, cui nomen dederat, constitutiones singulis suis militibus, qui nihil possidere queunt, concedi decernunt. Æquissimum igitur arbitror, ut quem virum virtutes numeris omnibus absolutæ, dum viveret, decorarunt, atque post obitum miracula rite probata illustrarunt, eum Sanctitas Vestra in Sanctorum album referre non dedignetur.

NICOLAUS Sancti Georgii ad Velum aureum Diaconus Cardinalis Perrelli

Beatus Josephus a Cupertino merito dubites, majori ne exarserit caritate in Deum, an odio sancto erga seipsum. Deum certe spirare unum, cogitare, loqui videbatur. Corpus vero suum severe adeo castigabat inedia, cilicio, flagris, alioque voluntario cruciatu; ut nihil odisse pejus videretur. Par tantæ severitati humilitas, par mansuetudo, par molestiarum, quæ multæ, gravesque illatæ ei sunt, tollerantia. Quo tamen magis ipse se deprimebat; eo etiam magis illustrabatur a Deo cælestibus donis, atque miraculis, quibus effectum est, ut viventem colerent multi, mortuum quasi unum de viris sanctissimis omnes deprædicent, & venerentur. Nihil itaque est reliquum, nisi, ut vir omnium opinione sanctus, tuo demum, Beatissime Pater, oraculo Sanctorum albo adscribatur.

ANDREAS Sancti Angeli in Foro piscium Diaconus Cardinalis Corsinus

Admirabiles plane ad Deum ascensiones in corde suo disposuit Beatus Josephus a Cupertino, qui divino afflante Spiritu supra terrenas omnes cupiditates elevatus ad eum tandem pervenit, quem toto corde, tota anima, tota mente dilexit. Ex hac caritatis radice quum omnium virtutum propagines emanaverint, quibus bonus factus Josephus Sanctorum gloriam adeptus est, jure ac merito, Beatissime Pater, virum hunc vere seraphicum, suique Patris Francisci imitatorem egregium, signis, prodigiisque hac nostra ætate celebrem, Sanctorum fastis adscribendum putarem.

ANDREAS SS. Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus

Haud facile dictu est, Beatissime Pater, quam Beatus Josephus a Cupertino, qui a teneris annis totum se Christo dicaverat, patientia, humilitate, paupertate, oratione, obedientia, carnis maceratione, mentis, & corporis castitate, ac pauperum commiseratione excelluerit, ut mirum, quam divino æstuaverit ardore, & intra suos fines contineri non valens, tales passus fuerit ecstases, volatus, raptusque, quos fortasse in aliis nulla viderunt secula; cumque Deus signis, atque miraculis testatam fecerit ejus gloriam in Cælo, æquum est, Beatissime Pater, ut sacros ei decernas honores.

ÆNEAS SYLVIUS S. Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus

Prodit, Beatissime Pater, ex religiosa S. Francisci familia, tamquam e ludo quodam, sive palæstra Sanctorum Ven. Servus Dei Josephus a Cupertino, cujus in tota vitæ ratione prope divina nova se species offert, & inaudita virtutis, exemplum simplicitatis, atque innocentiæ eum Angelis comparandæ, & series, ut ita dicam, continuata miraculorum. Is enim prima ab ætate vix elementis imbutus christianæ fidei, vi caritatis abreptus, mente, animoque totus defixus in Deum, in Deo se vivere, se moveri, se esse sentiens, nihil antiquius habuit, quam probare se Deo, quam Crucifixum in oculis, Crucifixum in corde gerere, & per dolorum asperitates, per corporis afflictiones assiduas, per contumelias & plagas illum perfecte imitari, quem in deliciis habebat, quem unice diligebat, pro quo terrena cuncta despicere, cuncta pati, pro quo se mori, pro quo dissolvi cupiebat; quæ tanta vis caritatis, atque pietatis in illo fuit, ut quod Apostolo Paulo semel ad Cælos ut raperetur concessum fuit, id sæpe sæpius aut meditando, aut orando ei contigisse narretur, ut in conspectum divinitatis admissus, cælestia gaudia præoccuparet, atque gustaret in

ter-

terris, atque ita quidem gustaret, ut a cælestium contemplatione nulla divellere, aut revocare humana vis illum posset extra se raptum, nisi lex una obedientiæ.

Quæ quidem, BEATISSIME PATER, cum ita sint, id restat unum abs te petendum, atque impetrandum, ut Caussa tandem peracta, BEATUM VIRUM, quem Calabri, quem Piceni, quem Roma sublimem toties e terra adspexerunt, & inusitata tendentem ad Cælum via, illum decreto tuo Sanctorum fastis adnumeres; jamque assuetum votis vocari sollemni, & publico ritu invocandum Romanæ Ecclesiæ concedas.

SAVERIUS Sanctæ Mariæ de Scala Diaconus Cardinalis Canale

DIvinæ caritatis magnitudine justos etiam in terris usque adeo posse adhærere Deo, ut ipsi maneant in Deo, & Deus in eis; atque ut Dei, & justorum unus, & idem spiritus sit; dixerat Paulus verbis illis: *qui autem adhæret Domino, unus spiritus est* [1]: dixerat, & Joannes aliis verbis hisce: *Deus caritas est, qui manet in caritate, in Deo manet, & Deus in eo* [2]: nos autem novissime id factum, impletumque perfecte videmus in BEATO JOSEPHO A CUPERTINO; cujus visiones, revelationes, volatus, raptus, ecstases tales, ac tantæ, tam diuturnæ, & tam frequentes, quales, quantasque vix novimus alteri cuipiam Sanctorum contigisse, non modo nobis arctissimam Dei cum JOSEPHO, JOSEPHI cum Deo unionem præsignant, sed quamdam etiam mirificam pandunt JOSEPHI in Deum, Dei in JOSEPHUM transformationem. Quoniam vero ad admirabile hoc caritatis cum Deo commercium BEATUS JOSEPHUS certissime ascendit; per Crucis mortificationem, quam portavit jugiter in corpore suo, per immanem carnis macerationem, quam in spiritus redegit servitutem, per altissimam rerum cælestium contemplationem, qua divina penetravit mysteria, atque insuper factus virtutum omnium cultor, virginitate emicuit, cujus suavissimo odore corpus, vestimenta, & quæ ejus manibus contrectabantur, fragrabant; obedientia excelluit, cujus voci ecstaticus etiam, etsi tunc quidem clamores, concussiones, combustiones minime sentiret, confestim parebat; humilitate claruit, cujus impensissimo amore fieri omnium peripsema gestiebat. Ac denique fortis in fide, confirmatus in spe, consummatus in caritate, lætus judicem sustinens, & de propinqua retributione hilarescens, vitam, quam sanctissime vixerat, jucundissima Sanctorum morte terminavit. Propterea firmissime sentio a BEATITUDINE VESTRA Sanctorum fastis BEATUM JOSEPHUM A CUPERTINO adscribendum esse. Uere etenim cum non excidat, sed caritas perficiatur in patria, qua fuit ipse arctissime Deo conjunctus in via, eadem nunc vehementia caritatis in Dei imaginem transformatus, revelata facie de claritate in claritatem Domini gloriam speculatur in Cælis.

BENEDICTUS SS. Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.

ET thure, & aris donandum a tua Vicaria in terris potestate censeo, BEATISSIME PATER, JOSEPHUM A CUPERTINO, cujus sanctitatem vitæ heroica virtus illustrat, & virtutem dona commendant. Gratia gratam Deo faciens integram vitæ institutionem, asseclas habet ferventissimam erga Deum, & proximum caritatem, evangelicam simplicitatem, humilitatem, puritiem mentis, custodiam sensuum, paupertatem, afflictationem corporis edomiti, & in servitutem redacti, & assiduam cum principe tenebrarum luctam, & triumphum. Hæc cum præcesserint, mirari quis debet, si JOSEPHUS supra seipsum egrediens, quadam percitus ebrietate spiritus, &, ut inquit Bernardus, invidenda amoris insania, tamquam corporis onere nihil premeretur, se instar pennarum in excelsa sublevarit, &, si fas est dicere, volatu sese cælestibus inseruerit Potestatibus? Filia amoris est ecstasis; filia itidem amoris sese

1 *I. Corinth. cap. 6. ver. 17.*

2 *I. Joan. cap. 4. v. 16.*

ſeſe erigentis animæ penna deargentata: qui miſit ignem in oſſibus ſuis, dedit & pennas ad volandum. Rudis ac illiteratus Josephus per caritatem ſe totum transfudit in Deum, quem amavit; nec tam ſtuduit Deum per ſcientiam invenire, quam illum per amorem poſſidere. Æquum eſt igitur, ut qui vivens multa per amorem vidit in ænigmate, illaque tenuit quaſi futurorum cautionem, nunc revelata facie fruens Deo, maximo, quo fieri poteſt, cultu in terris honoretur.

DOMINICUS Jordanus Patriarcha Antiochenus Aſſiſtens.

A Deo admirabilis, Beatissime Pater, fuit Josephi a Cupertino totius ſuæ vitæ ratio a primis infantiæ annis, uſque ad extremum ſenectutis diem, ut potius cæleſtem ſpiritum in terris delapſum, quam hominem corporeo pondere onuſtum credere liceat. Etenim, uti eximiæ virtutes, quæ in eo in gradu heroico coruſcarunt, puritas ſcilicet, patientia, paupertas, auſteritas, cæteræque, humanis paſſionibus ſumma poteſtate imperaſſe, ac illis pene immunem fuiſſe demonſtrant; ſic & frequentes ecſtaſes, raptus, volatus, quibus ſæpiſſime in aera levabatur, oculato teſte ipſo Summo Pontifice Urbano VIII., in Cælos illum reſtituere videbantur. Cum autem omnia hæc, aliaque poſt ipſius mortem miracula diligentiſſimo examine fuerint expenſa, ſollemnique approbatione a Sanctitate Vestra confirmata, nil aliud reſtat, quam eadem Sanctitas Vestra ſollemni quoque ſententia decernat, divina viſione Josephum in Cælis jam frui, cujus gaudium in terris antevertere viſus eſt.

GEORGIUS de Laſcaris Patriarcha Jeroſolymitanus Aſſiſtens.

CUM Deus Optimus Maximus ſpecialiſſima divinitatis, ac myſteriorum ſuorum communicatione, intimaque amoris divini manifeſtatione, atque unione a prima ejus infantia per continuos raptus, ac ecſtaſes in Beato Josepho a Cupertino ſuam magnopere bonitatem, ac gratiam præter, ac ſupra conſuetam methodum eunctis patefacere non ſit dedignatus, nedum id heroicarum virtutum B. Josephi evidens eſt argumentum, verum enim vero ſpeciale quoque ſignum, quod ſibi vel maxime complacuerit Deus de illa perfectiſſima hujus Dei Servi obedientia, ac humilitate, qua ex una parte privilegiis tam præcipuis diſtinctus nec minimum extollebatur, qua ex alia ab ipſiſſima, quæ in terris poſſibilis eſt, beatitate, etſi ſenſibus omnibus deſtitutus, ne præcipienti cuicumque obſiſteret, illico disjungebatur. Hanc peculiarem Dei complacentiam confirmant quoque prodigia in vita, & poſt mortem a Beato Josepho frequentiſſime patrata, atque rite probata, eumdem propterea dignisſimum cenſeo, ut in Sanctorum albo a Vestra Beatitudine conſcribatur.

FRANCISCUS Caraſa Trajettus Archiepiſcopus Patrarum Aſſiſtens.

BEatissime Pater. Frequentes ecſtaſes, cæteraque dona gratis data, pluraque identidem poſt obitum prodigioſe geſta edocent, quod Beatus Joseph a Cupertino totus Dei fuerit; idque unum in votis babuerit, ut unus cum Deo ſpiritus fieret; hæſitandum idcirco minime reputo, Beatissime Pater, quin vir probatæ ſanctitatis ſupremis Eccleſiæ honoribus decoretur.

JOANNES Lercarius Archiepiſcopus Hadrianopolitanus Aſſiſtens.

VIcariam Chriſti poteſtatam, dignitatemque miratus olim B. Joseph a Cupertino in Urbano VIII. Prædeceſſore tuo, Beatissime Pater, ecſtatico placidiſſimo motu in aera ſublatus fuit, ut immenſam Dei majeſtatem, cujus ſpeciem in Pontifice Maximo ſuſpexerat, propius contemplaretur ac laudaret. Cæleſtem B. Josephi gloriam divino afflatus Spiritu miraris tu, Pater Sanctissime, ac illi jure, meritoque eos præparas in terris honores, qui ſupernæ ac inviſibilis ejus felicitatis ſpeciem nobis exhibeant. Id profecto poſtulant heroicæ, quibus floruit, virtutes, id inſignia miracula, qui-

quibus Deus Servi sui sanctitatem declaravit, id tandem fideles populi, quos toto suæ vitæ tempore moribus instruxit, pietatis ardore fovit, odore sanctitatis implevit.

D. INNOCENTIUS Gorgoni Archiepiscopus Emissenus, olim Episcopus Pinnen. & Hadrien. Assistens.

SAnctitatem BEATI JOSEPHI A CUPERTINO eximiis virtutibus eum miraculorum accessione illustratam, & clare perspectam, fervens in Deum amor, quo a puero exarsit, sublimem efformat. Hic amor frequentes ecstases, raptus, & admirabiles ad Deum adscensiones in eo ita disposuit, ut hominem sive in corpore, sive extra corpus esse continuo vix dignosceres. Habent in hoc uno Regulares sui Ordinis quod in claustris imitentur, perfectam scilicet sui abnegationem, terrenarum rerum contemptum, & ea solum, quæ sursum sunt, sapere, quæ non super terram. Quem igitur veris gaudiis, quibus vivens, tamquam in ænigmate, nunc facie ad faciem perfrui, pie, ac religiose credere licet, sum voti, ut infallibili SANCTITATIS TUÆ oraculo, BEATISSIME PATER, firmius innotescat.

Fr. JOANNES BAPTISTA Colombini Archiepiscopus Beneventanus Assistens.

BEATISSIME PATER. Ille, qui potens est omnia facere superabundanter quam petimus, & intelligimus [1], ostendit divitias bonitatis suæ in BEATO JOSEPHO A CUPERTINO humilis mei Ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci Sacerdote, ascensiones tantas in corde ipsius ordinata caritate disponens [2], ut non solum exultaret, ut gigas ad currendam viam [3], sed quasi aquila provocatus videretur ad volandum.

Neque tamen referam, BEATISSIME PATER, vel quos proinde superna clarissima luce perfusus, & divinæ caritatis igne plane inflammatus arripuerit gressus in semitis virtutum, ut nihil tam difficile, tam arduum, tam sublime cognoverit, quod ille humilitate, vigiliis, & laboribus, oratione denique non superaverit; vel quibus contemplationis alis ascenderit ad montem Domini, & ad montem sanctum ejus. Quamquam ea, quæ audivimus facta, tam multa sint, atque tam mira, ut sint etiam in BEATO JOSEPHO vere singularia, adeo ut, quod olim Sapiens de vestimentis Aaron scripsit, hoc de JOSEPHI charismatibus dicere audeam: *sic pulchra ante ipsum non fuerunt talia usque ad originem* [4]. Quemadmodum vero inter ornamenta Sacerdotalia occurrit corona aurea expressa signo sanctitatis, & gloria honoris [5], hanc ipsam significantiori tamen vocabulo peto humillime, PATER BEATISSIME, ut pro summa, qua polles auctoritate, imponas super caput JOSEPHI, glorificari eum faciens ab universa Ecclesia in sanctis Millibus Dei [6].

SCIPIO Burghesius Archiepiscopus Theodosiæ Assistens.

QUI memoriam perdidit superborum [7], & memoriam reliquit humilium seu ita locupletavit virtutibus B. JOSEPHUM A CUPERTINO, ut quasi stella matutina divinorum charismatum radios adeo emitteret, ut ipsi principes viri splendore illius illecti, ad ipsum undique venirent, ejusque salutaria monita exquirerent. Quare, PATER BEATISSIME, tantum virum Canonizationis honoribus dignum existimo.

IGNATIUS Reali Archiepiscopus Athenarum Assistens.

BEATISSIME PATER. Mirabilis Deus in Sanctis suis, & præcipue in operibus a BEATO JOSEPHO A CUPERTINO illustri Seraphici Ordinis alumno in universo ejusdem vitæ cursu peractis. Vir Sancti Francisci sui Patriarchæ eximius, & fidelis imitator, ejus humilitatem, paupertatem, cæterasque virtutes, dum viveret, ita est æmulatus, ut ipsum, uti vitæ suæ prototypum, & exemplar sem-

1 *Ad Ephes.* 3. 20.
2 *Psal.* 83. 4.
3 *Psal.* 18. 6.
4 *Eccl.* 45. 15.
5 *Ibid.*
6 *Judæ* v. 14.
7 *Ecclesiastic.* 10. 21.

semper præ oculis haberet, sibi mundum, seque mundo reddens crucifixum: cujus enim tollerantia in laboribus, assiduitas in jejuniis, modestia in compositis moribus, humilitas in honorum contemptu, cunctis fuit admirabilis. Adhuc etiam Urbs ipsa eumdem BEATUM JOSEPHUM olim hospitata gloriosa ejus gesta commemorat, instantaneam reddendo infirmis salutem, & afflictis solatium. Superest modo, BEATISSIME PATER, ut BEATUM JOSEPHUM tam heroicis præditum virtutibus, & miraculis clarum, infallibili tuo oraculo in Sanctorum albo adscribas.

NICOLAUS SAVERIUS Sancta Maria Episcopus Cyrenensis Assistens.

BEATISSIME PATER. B. JOSEPH A CUPERTINO Sacerdos professus Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium in stabulo natus, ab ortu suo profundissimæ humilitatis, & arctissimæ paupertatis præclarum specimen dedit; quas deinde virtutes in religione mire coluit; humilitatem scilicet, qua se ad omnia ineptum, & flagitium hominis denominabat; paupertatem, qua a suæ conversionis exordio conatus est oudus fieri cum nudo in Cruce; castitatem ad mortem usque severa sensuum custodia, assidua carnis maceratione, orationibus jugibus servavit illibatam. Obedientiam adeo perfectam professus fuit, ut sine ejus præscripto ne minimum quid agere auderet, & quasi cæcus obedientiæ vi lætus circumduceretur. Caritatem, quæ plenitudo legis est, ferventissimam ex ejus assiduis raptibus, mentis excessibus, volatuum frequentia, & varietate facillime quisque potest agnoscere; ecstasim enim facit divinus amor. Supernis donis locupletatus visionum, scrutationis cordium, prophetiæ, curationum vivens, & post mortem inclaruit. Hunc igitur egregium Neapolitani Regni alumnum, ut ad Seraphici Ordinis decorem, & Ecclesiæ præsidium inter Sanctos Confessores adscribere supremo, & infallibili suo decreto dignetur, SANCTITATEM VESTRAM supplex exoro.

FRANCISCUS MARIA Piccolomineus Episcopus Pientinus Assistens.

BEATO JOSEPHO A CUPERTINO Sacerdoti Ordiois Minorum Conventualium publicos honores, PATER BEATISSIME, quibus Sanctos prosequitur Ecclesia, deberi existimo. Nam ejus virtutes fuisse vere heroicas san. mem. Clemeos PP. XII. declaravit. Sicuti S. Franciscus a tribus Angelis, qui ei prope Pientiam apparuerunt, intellexit, a Deo maxime probari rigorosæ paupertatis legem, quam suo Ordini præscripserat; [1] ita & luculentiori prodigio Angelus B. JOSEPHO manifestavit, Deo acceptissimum esse, quod inter arctissimas pauperiei angustias miserrime viveret. Varios volatus, raptus, ac mirabiles ecstases, qui in aera eum frequenter, & etiam dum ad osculum pedum sa. me. Papæ Urbani VIII. se provolveret, sublevarunt; ecquis ambigat divini amoris in eo æstuantis, ac ejus sanctitatis esse certissima argumenta? Sed pluribus etiam miraculis illustrem illum fuisse tum sa. me. PP. Benedicti XIV., tum SANCTITATIS VESTRÆ, PATER BEATISSIME, decretis jam fuit comprobatum.

PHILIPPUS Mornati Episcopus Sutrinus, & Nepesinus Assistens.

BEATISSIME PATER. Quamvis BEATUS JOSEPHUS A CUPERTINO consuetis Ecclesiæ ritibus, atque communibus sapientissimorum Patrum suffragiis Sanctorum numero adscribendus, vitam cum Christo in terris absconditam orationi, & contemplationi deditam duxerit, quæ sursum sunt tantummodo quærens, non quæ super terram, merito eidem modo in Cælis regnanti publicos honores statuendos esse existimo; ut sic is, qui vivens in corpore semper præ amoris magnitudine adhærere Deo, unusque cum eo spiritus fieri visus est, perpetuum etiam cum ipso auctore fidei, & consummatore Jesu Christo habere consortium infallibiliter credatur ab omnibus, ejusque perfectissimæ caritatis effectus in homines, qui eum devote invoca-

 bunt,

[1] S. Bonaventura in vita S. Francisci Assisiensis cap. 7.

bunt, & colent, plenius, uberiusque refundantur.

PETRUS PAULUS Tosius Episcopus Ferentinus Assistens.

MIrabilem Deum, & in BEATO JOSEPHO A CUPERTINO Sacerdote professo Ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci, plurimum confiteri dignum est; is enim Seraphici sui Parentis sanctissimi luminosa premens vestigia, demissima humilitate, caeca omnino, & prodigiosa, ultra quam dici possit, obedientia, arctissima etiam paupertate, quae parens quaedam est, generatioque virtutum, adjunctis aliis heroicis virtutibus, coram Deo toto peregrinationis suae tempore mirifice ambulavit; atque a saeculo penitus abstractus, sedens solitarius, & jugi pia meditatione adspiciens in auctorem fidei, & consummatorem Jesum, qui, proposito sibi gaudio, sustinuit Crucem, semper mortificationem Jesu in corpore suo circumtulit, exindeque deposita omnimode terrena vetustate, spiritu fervens, ac spe gaudens, levavit se super se, illo aestuans Spiritus Sancti igne, qui cor ejus medullitus inflammavit: atque hinc mirificas ad Deum ascensiones disposuit in corde suo usque dum absorpta mortalitate, Deum suum, quem summe dilexit, videret in Syon. Hernicas praeterea virtutes ejus terra communi plausu veneratur, & colit, & Caelum ipsum in illarum contestationem stupenda dedit signa, & prodigia. Quare, BEATISSIME PATER, ut communibus votis fiat satis, utque hujus praeclari viri exemplo, & apud Deum intercessione excitentur fideles ad mente in Caelestibus habitandum, aequissimum putarem, ut illum SANCTITAS VESTRA suo infallibili oraculo ex ritu sollemni Sanctum decernat.

Fr. NICOLAUS Angelus Maria Landini Episcopus Porphyriensis Assistens.

BEATISSIME PATER. JOSEPHO A CUPERTINO in simplicitate cordis quaerenti Dominum, apparuit fideliter Dominus juxta promissionem suam. Hinc egregiae virtutes illius; hinc crebra, & splendentia miracula; hinc denique mirabiles illae, erebraeque alienationes mentis, propriique corporis crebri volatus, quibus inferri possit potius in Caelis esse, dum viveret, quam in terris conversationem suam. Quid plura, SANCTISSIME PATER, ut illi Sanctorum honorem deferas, cui fortasse parem in hoc praesertim postremo mirabilium genere nullum invenias?

NICOLAUS Gagliardi Episcopus Alatri Assistens.

BEATISSIME PATER. B. JOSEPH A CUPERTINO, alterum Franciscanae Familiae lumen, adolescens caelesti igne eruditus, tam impense Deum colere coepit, ut videretur vitia prorsus nescisse, quam emendasse. Adultior autem factus, & Religiosus jam effectus, hoc eodem igne eruditus, in hac nova semita exultavit, ut gigas ad currendam perfectionis viam; ut enim ostenderet, quod viveret ipse, jam non ipse, sed viveret in eo Christus Jesus: si quid arduum humilitatis, patientiae, austeritatis, flagrantissimae caritatis argumentum est, in seipso cumulatissime complevit.

Hancque Crucifixi imaginem jam in eo efformatam, ut in alios per imitationem transferret, & studium, & opera impendit, aemulando S. Francisci spiritum, ut Seraphicam regulam servaret ur. Scio enim hominem in Christo in corpore, & extra corpus raptum perenniter ad Deum, & dubitari merito posse, utrum viveret ipse, jam non ipse, sed viveret in eo Christus Jesus. Cum autem omnia alia fuerint expleta, quae ad ejus Canonizationem sunt necessaria, humillime censerem SANCTITATEM VESTRAM tuto ad illam pervenire posse.

CLEMENS MARIA Bardini Episcopus Aquipendii Assistens.

VIva christianae perfectionis imago, cunctis ubique exhibetur in JOSEPHO A CUPERTINO. Natus quippe in stabulo, dum futurae ejus arctissimae paupertatis illustria praebuit indicia, consimilis fuit Seraphico Patriarchae Francisco Assisiati, cujus

jus ardua deinde præmens veſtigia, adamuſſim ſequutus eſt apud Conventuales. Adultus autem factus, obedientiæ fuit cuſtos rigidiſſimus, pœnitentiæ ſectator egregius, humilitatis exemplar eximium, caritatis in proximum, præcipueque in Deum cultor ita ſingularis, ut unitiva, & conerctiva, ceu inquit Angelicus, vi amoris Deo fuerit agglutinatus; totus imo Dei, totuſque Deo adhæſit, unaque Dei poſſeſſione fuit ditiſſimus, atque unus cum Deo quaſi ſpiritus factus eſt; hæc ſiquidem ab ipſis incunabulis vota ſua, huc labor, hæc meta, Dei ergo Vir, qui ecſtaſibus ſuaviſſimis, raptibus, volatibuſque, ſimulque viſionibus, ſapientia, cordium perſcrutatione, prophetia, curationibus, aliiſque hujus generis ſupernis donis Dei Optimi Maximi largitate abundavit; præcellens inſuper ipſius ſanctitas, cujus fama Italiæ univerſæ fines prætergreſſa eſt, atque per exteras Sabaudiæ, Galliæ, Hiſpaniæ, Germaniæ, Poloniæ, Lituaniæque regiones longe, lateque diffuſa; gloria tandem, quam toto terrarum orbi placuit Altiſſimo teſtatam facere ſignis, atque portentis, poſtulant, exiguntque, PATER BEATISSIME, ut cæteros inter Seraphici Patriarchæ filios, Cœlique incolas ſupremo SANCTITATIS VESTRÆ judicio & ipſe Sanctorum albo connumeretur, & veneretur.

STEPHANUS EVODIUS Aſſemanus Archiepiſcopus Apameæ.

Quum duo ſint, BEATISSIME PATER, quæ animam in Deum rapiunt, & ecſtaſim efficiunt, cognitio ſcilicet, & amor [1], quis oratione complecti poterit quanta fuerit divini luminis copia, quantus præſertim internæ caritatis ignis in BEATO JOSEPHO A CUPERTINO, cujus tam multiplices recenſentur ecſtaſes, ac volatus tam frequentes, ut ei datæ videantur pennæ ſicut columbæ, ut volaret, & requieſceret [2]? Nil proinde mirum, ſi tot eum Dominus cumulaverit inſignibus donis, & miraculis, iiſque præſertim, quorum actis conficiendis Apoſtolica munitum auctoritate me præfuiſſe, vehementer gratulor. Quæ quum ita ſint, congruum eſſe exiſtimo, BEATISSIME PATER, ut qui Sanctorum merita ſanctitate, & prodigiis adæquavit, debita etiam Sanctis prœmia in militante Eccleſia conſequatur.

ՅԱԿՈԲՈՍ Մեսրոպ Չիաճեան Արաբեան
Արք Եպիսկոպոս Լամբրոնի և Տարսոնի
Կիլիկեցւոց Լուսաւորչադաւանութեան.
Ազգաւ Հայ:

Երանելի Հայր.

[illegible]

Ejuſdem verſio latina.

JACOBUS Meſrob Chiaja Araboli Archiepiſcopus Lampronenſis, & Tarſi natione Armenus.

BEATISSIME PATER. Quas ſanctæ caritatis ſocias virtutes recenſet Apoſtolus [3] omnes caritatem illam, qua in Deum æſtua-

Ll 2 bat

1 S. Bernardus Serm. 49. in Cantic. n. 4.

2 Pſal. 54. v. 7.

3 I. Corinth.

bat B. JOSEPH A CUPERTINO ad miraculum usque comitabantur. Nec mirum. Tanto namque divini amoris igne exardebat, ut quotidianis raptibus in Deum ferri continue videretur. Hunc igitur merito plebs Christianorum cuncta inter Sanctos venerari desiderat. Quibus omnium votis meas adiicio preces, ut hoc in terris fruatur honore, quem in terris pariter summo semper amore Deo conspeximus conjunctissimum.

JOSEPH SIMONIUS Assemanus Archiepiscopus Tyri.

BEATISSIME PATER. Filius accrescens Joseph [1], filius accrescens. Binos Josephos, SANCTISSIME PATER, nobis proposuisti, continuo virtutum heroicarum exercitio, & praeclaris miraculis fulgentes: JOSEPHUM CALASANCTIUM a Matre Dei, & JOSEPHUM A CUPERTINO. Et priorem quidem JOSEPHUM, post approbatas a Sacra Rituum Congregatione virtutes, atque miracula, Sanctorum honores consequi posse infallibili judicio tuo jam decrevisti. Hunc etiam alterum JOSEPHUM supremis iisdem Sanctorum honoribus dignissimum esse, praeter virtutes, & miracula, exigere videntur ipsae ecstases, raptus, & volatus, quibus praecellens ejus sanctitas fuit splendidius confirmata.

JOANNES de Vita Episcopus Reatinus.

RAptum quidem se aliquando in tertium Coelum, sed sive in corpore, sive extra corpus nescire se, ait Apostolus Paulus: qui etiam Apostolus nobis nonnisi in hoc ipso nostro corpore resurrecturis, illud fore certum praenunciavit, quod in nubibus obviam Christo in aera rapiemur. Benedictus autem Deus magnificus in sanctitate, & faciens mirabilia magna solus, benedictus inquam Deus, qui stupendum sane, atque hactenus inauditum multiformis gratiae suae donum in BEATO JOSEPHO A CUPERTINO manifestavit: is enim novus homo est, qui in diebus carnis suae, atque in loco peregrinationis suae, quum iret de virtute in virtutem, atque in hac valle lacrymarum ascensiones in corde suo ad Coelum disponeret, ad Coelum simul suo corpore ascendere consuevit. Quidni igitur, BEATISSIME PATER, viro, cui non mente tantum, & spiritu, sed & corpore suo adhuc mortali in Coelo assidua fuit conversatio, coelestes decernantur honores? Habeamus propositum nobis sanctum, cujus mortalis vita gloriosorum corporum dote illustrata, spem nostrae resurrectionis corroboret; cujus Seraphicae alae loco paternorum stigmatum a Deo sibi datae, nostram vel tacitent frigescentem, vel calentem augeant caritatem, ut per ejus vestigia gradientes, quem modo nos peregrinantes a Domino spiritu sectati fuerimus, eumdem quum corruptibile hoc induerit incorruptionem sequamur & corpore.

PHILIPPUS Bruni Episcopus Lyddensis, & Suffraganeus Sabinensis.

BEATISSIME PATER. Ut BEATUM JOSEPHUM A CUPERTINO heroicis virtutibus, & gratia miraculorum illustrem inter Sanctos adnumeres, ne dum Religio postulat, veluti in reliquis omnibus hujuscemodi caussis evenire solet, sed & peculiaris quaedam ratio potissimum efflagitare videtur. Sistens enim ille coram Urbano VIII. Praedecessore tuo, in eoque majestatem veneratus, quae in Jesu Christi Vicario insidet, & comprobans majus hoc in terris dignitatis Apostolicae ministerium, in ecstasim raptus est: quo signo augustiora mysteria Religionis, quo dulcissimam fidelium matrem Mariam venerari consuevit. Nunc igitur BEATO JOSEPHO rependens vicem, comproba tu quoque, PATER BEATISSIME, quod in te est mysterium interminatae dignitatis, cujus opus maximum est, ut qua dux infallibilis, & magister veritatis decernas alicui ex hominibus honores Sanctorum deberi. Hoc culmen Apostolici fastigii, in quo te Spiritus Sanctus posuit regere Ecclesiam Dei, hoc B. JOSEPHI virtus, hoc inclytus, & me-

1 *Genes.* 49. 22.

& meritissimus Ordo Seraphicus, hoc vota, hoc preces omnium nostrum expostulant.

JOANNES BAPTISTA Filipponi Tenderini Episcopus Anagninus.

CUM BEATUM JOSEPHUM A CUPERTINO, ac de eo quæ narrantur intueor, BEATISSIME PATER, revocatur mihi in mentem illud Sapientiæ: Gratia Dei, & misericordia est in Sanctos ejus, & respectus in electos illius: video enim ab ipsa pueritia tam multis, atque insignibus charismatum donis, præsertim altissima contemplatione, rudem hominem, nulloque naturæ munere commendabilem, ornatum, ut illum quasi vas aliquod omni liquore vacuum elegisse Spiritus Sanctus videatur, quod ipse totum muneribus suis repleret. Verum, si nullis erat bonis præstans, quæ in pretio apud homines sunt, virtutibus præstantissimus fuit, quæ bona sunt pretiosa in conspectu Domini, patientia præsertim, qua & duritiem genitricis diu, & constantissime toleravit, & experimenta donorum cœlestium, quæ prudentissime quidem Præsules ipsius sui sumenda censuerunt. Itaque patientia, etsi cæteræ pariter virtutes accesserunt, perfectum opus in JOSEPHO habuisse videtur. Quem ergo Deus tantopere glorificavit, post mortem etiam pluribus miraculis rite probatis, qui tam insignibus virtutibus se apud Deum præstabilem fecit, censeo, BEATISSIME PATER, & a suprema ista Apostolica Sede supremis Sanctorum honoribus commendandum esse, & glorificandum.

Postquam Episcoporum ultimus suam protulit sententiam, iterum subdit BEATISSIMUS PATER.

DE referendo in Sanctorum numerum BEATO JOSEPHO A CUPERTINO intelleximus quæ vestra fuerint suffragia. Reliquum est, ut de BEATO HIERONYMO ÆMILIANO vestras sententias declaretis.

Domini autem Cardinales, ac Episcopi illico de BEATO HIERONYMO ÆMILIANO quid sentirent hunc in modum exposuere.

CAROLUS ALBERTUS Episcopus Ostiensis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus Cardinalis Guidobonus Cavalchinus.

BEATISSIME PATER. Sectator bonorum operum B. HIERONYMUS ÆMILIANUS eo caritatis igne inflammatus, quem Christus venit mittere in terram, pueris re, ac parentibus destitutis, egentibusque cæteris adeo misericors fuit, ut eorum commodis non facultates suas modo, sed etiam seipsum devovisse videretur. Cum rusticis, qui metendo tollerabant vitam, de spiritu tamen metendi vitam æternam imperiti erant, misit & ipse, quamquam parentum progenie illustris, falcem suam in segetes, eosque docuit verbo, & exemplo, quemadmodum metendum foret, ut horrea Domini implerentur. Congregationem instituit, cui ponendo animam pro ægris egregium dilectionis suæ monumentum reliquit. Tantæ igitur virtutis illustrandæ caussa quum fecerit Deus prodigia, & signa magna in populo, dignum utique, & æquissimum censeo, ut sollemni judicio SANCTITATIS TUÆ laus sit ei in Ecclesia Sanctorum.

FRIDERICUS MARCELLUS Episcopus Portuensis, & S. Rufinæ Cardinalis Lantes.

DExtera Excelsi mutato in virum alium HIERONYMO ÆMILIANO, statim intellexit inter christianas virtutes majorem esse caritatem, hinc, spretis honoribus, & divitiis, totus fuit in orphanis colligendis, alendis, custodiendis, erudiendisque in recta morum disciplina, statuta Somaschæ Congregatione piorum hominum, quibus normam præscripsit, ad quam vitam, actionesque orphanorum exigerent; & confirmante Deo sequentibus signis tantam Viri Dei dilectionem. Quamobrem mea sententia est, BEATISSIME PATER, HIERONYMUM ÆMILIANUM inter Sanctos esse adscribendum, ut

ut sanctitatem ejus enarret omnis Ecclesia Sanctorum.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Sabinensis Cardinalis Albani.

REx seculorum Jesus Christus, cujus viæ sunt in caritate, & miseratione, quique ad Cœlos ascendens ne relinqueret nos orphanos, misit Spiritum in nobis Paraclytum, ut advocatum haberemus apud Patrem: frigescente in decursu seculorum caritate, in BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM spiritum suæ caritatis infudit, ut orphanorum apud homines advocatus esset, ac parens, ne ii vitæ, educationisque adjumento carerent. Implevit BEATUS HIERONYMUS juxta plenitudioem hanc gratiæ nobile ministerium, iis undequaque juvandis tum sua, tum probatissimorum filiorum instituta familia, ut orphanis non deessent in posterum susceptores, atque parentes. Virtutum omnium cohors facile sequuta est plenitudinem hanc dilectionis, & de omni genere homioum, qua sublevandis, qua retrahendis a vitiis sancte est salubriterque promeritus. Quem igitur commendavit caritas, quem signa de Cœlo Sanctum probarunt, infallibili tuo, PATER BEATISSIME, decreto exornes; ut quem egentes, atque orphani in terris adjutorem experti sunt, eumdem in Cœlis apud Deum deprecatorem efficacissimum nanciscantur.

FABRITIUS Episcopus Albanensis Cardinalis Serbellonus.

OMni virtutum genere claruit BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS, piissimumque religiosorum hominum Ordinem instituit, cumque eximiam ejus sanctitatem signis quoque & miraculis Deus Optimus Maximus testatam voluerit, dignum propterea eumdem censeo, ut in Sanctorum albo a SANCTITATE VESTRA cooptetur.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Prænestinus Cardinalis Stuppanus.

VItæ primordia in Servis Dei cœlesti aliquo munere, ut plurimum illustrata, futuram ipsorum sanctitatem felici auspicio portendere videntur. Idque in BEATO HIERONYMO ÆMILIANO accidisse satis compertum est. E carceribus equidem & ab hostium manu præsentissimo B. Virginis ereptus auxilio, abdicata protinus seculari militia, cui pro patriæ defensione nomen dederat, mox ad Ecclesiasticam traductus, mirum, quantum in omni virtutum genere enituerit; sed præcipue in Deum pietate, ac religione, & erga pauperes, & egenos caritate, eo luculentius expressa, quod pueros in litteralibus disciplinis,& in Sanctorum scientia instituerit, orphanosque hospitio exceptos foverit, & aluerit, atque homines pestilentiali affectos lue ita assidue curaverit, ut posita pro ipsis anima, eodem correptus morbo, Somaschæ demum occubuerit. Quod tanti viri sanctitas post diuturnum temporis spatium emergat, quodque lucerna tamdiu sub modio delitescens super candelabrum fulgeat, tibi, BEATISSIME PATER, ex peculiari Dei providentia est reservatum. Habes proinde relato intèr Sanctos ÆMILIANO, unde de Republica matre tua optime sis meritus, cum imitandas, & æmulandas obiicies concivibus tuis egregias illius virtutes, quæ in viro patricii generis, & clarius elucentes, & fortius in Venetorum animis insidentes, ad Reipublicæ incolumitatem quammaxime proderunt, & fortunam. Vota demum excipe, BEATISSIME PATER, alumnorum Somaschæ Congregationis ab ÆMILIANO institutæ, vocesque quotquot clamant puerorum in orphanotrophiis late per Venetam ditionem, totamque Insubriam extructis, & ÆMILIANUM ampliori excolendum cultu universæ SANCTITAS VESTRA tandem aliquando enunciet Ecclesiæ.

JOSEPH MARIA Tituli Sanctæ Cæciliæ Presbyter Cardinalis Feroni.

HIERONYMUM ÆMILIANUM, PATER BEATISSIME, quem religiosæ Congregationis futurum parentem Deus jam constituerat, æquum plane fuit, ut singulari prodigio fuisset ipsa manibus Virgo Deipara

para captivum e vinculis liberaret. Post hæc, quot in via Domini pugnas, difficultates, ac pericula devoraverit, loci hujus non est percensere. Egentium, atque orphanorum pater pluribus in civitatibus illorum aut institutioni, aut commodo domos aperuit. Teterrima autem lue iterum grassante, peste laborantibus inserviens, contracto morbo, inter suorum lacrymas victima caritatis piissime obiit. Hunc itaque in vinea Domini operarium fidelem, meo quidem judicio, Sanctitas Vestra tuto poterit sollemnibus cæremoniis in Sanctorum album referre.

CAROLUS Tituli Sancti Clementis Presbyter Cardinalis Rezzonicus S.R.E. Camerarius.

Suavissima divinæ gratiæ fortitudo Beatum Hieronymum Æmilianum a secularibus pompis ad pœnitentiam, & pietatem, ad christianas virtutes omnes, & ad eam potissimum caritatem convertit, cujus caussa pauperum pater fuit, & orphanorum adjutor. Cum ergo Deus eum terris eripuit, ad magnum in Cælis gaudium fuisse vocatum putandum est; suadent idipsum mirabilia a Deo per ipsum patrata. Hinc sacros eidem honores Sanctitas Tua jure meritoque decernet, ut amissum in terris patrem pauperes, patronum orphani in cælis plena fide valeant invocare.

FERDINANDUS MARIA Tituli S. Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.

A Militari vita ad christianarum virtutum cursum traductus divina ope Hieronymus Æmilianus, is repente evasit, ut caritatis ardore exardescens, oblivisceretur sui, miserorum esset, pauperum orphanorum pater. Eos alebat, instituebatque, ac per socios ad id exempli confluentes, illud egregium pietatis genus, & late perferebat, & propagabat in posterum. Adfuit laboranti Deus, ac viri sanctitatem tantis declaravit miraculis, ut nihil jam dubitandum sibi sit, meo judicio, Beatissime Pater, quin eumdem universæ Ecclesiæ Sanctorum ritu colendum, venerandumque proponas.

JOSEPH MARIA Tituli Sancti Alexii Presbyter Cardinalis Castelli.

In Deo multiplicium generum scelera terræ faciem inundant, & omnis caro corrumpit viam suam, quia pauci admodum sunt, qui parvulos tempestive ad religionem, & pietatem erudiant, & divinarum cognitione rerum in eis erumpentium vitiorum præfocent semina, antequam germinent, & adolescant. Servus Dei Æmilianus a primo suæ conversionis ingressu usque ad vitæ exitum totus incubuit, ut parvuli derelicti, præsertim orphani cælestium rerum pabulo adversus innatæ concupiscentiæ illecebras præmunirentur: utque id perpetuo præstaretur, religiosam Familiam Ecclesiæ valde utilem coadunavit, quæ suum opus foveret, ac propagaret: opus sane eximium, ac prope divinum, in quo caritas erga Deum, & proximos non tam in tollendis, quam in præcavendis peccatis maxime enituit. Cum vero in hujus geminæ caritatis mandato tota lex pendeat, Beatum hunc Virum vitam duxisse revera sanctam, revera christianam plane non dubito, atque inde dignum existimo, ut in Sanctorum albo recenseatur.

CAJETANUS Tituli Sancti Augustini Presbyter Cardinalis Elephantutius.

Beatissime Pater. Inter plurima, quæ de virtutibus Beati Hieronymi dicenda forent, id unum dixisse sufficiat vitæ ejus rationem, ac tenorem, ubi primum se Deo devovit, perpetuum fuisse eximiæ caritatis, & veræ humilitatis exemplum. Vocatus a Deo, ut orphanis esset adjutor, incredibile dictu est, quæ, & quanta solus ipse peregit, vel in excitandis, atque augendis orphanotrophiis, vel in alendis pauperibus, vel in sublevandis ægrotis. Illud vero prodigii instar videtur, hominem nobilitate, opibus illustrem, muneribus conspicuum, & castris assuetum, vitam intee humi-

humiles, atque egenos constanter transegisse, ut eorum manus ad laborem, mores ad pietatem informaret, tandemque, venditis omnibus, quæ possidebat, effectus & ipse pauper, stipem pro iis emendicasse. Quos itaque honores olim præsignavit Divus Carolus Borromæus maximum Ecclesiæ ornamentum, dum sacros B. HIERONYMI cineres inviseret, nunc tempus est, ut SANCTITAS VESTRA divina, qua pollet, auctoritate decernat, ejusque sequenda proponat vestigia, cujus glorificationi congaudet, & eleemosynas enarrat omnis Ecclesia Sanctorum.

PETRUS HIERONYMUS Tituli Sanctissimæ Trinitatis in monte Pincio Presbyter Cardinalis Guglielmi.

QUÆ autem futura sit merces BEATO HIERONYMO ÆMILIANO, qui, posthabitis omnibus, accessit ad servitutem Dei, stetitque in justitia [1], tu probe nosti, BEATISSIME PATER, qui recondita habes in thesauris tuæ potentiæ serta exultationis [2], & honoris, quibus gloriosi milites coronentur. Novus namque miles, & nova utique gerens bella visus est ÆMILIANUS, cum eductus mirabiliter e mediis hostibus arripuit confestim gladium timoris Domini, & confixit [3] concupiscentias suas omnes usque ad internecionem: cum egressus deinde in salutem populorum, confregit peccatores undique in circuitu, & omnis armatura vitiorum dissipata est [4]: cum universorum factus adjutor, & pauperes, & debiles, & orphanos stationibus locavit optimis, atque ad omnem bonitatem, & disciplinam, & scientiam munitissimis. Fac igitur, BEATISSIME PATER, ut bellatori inclyto sit honos & gloria; & corona BEATUM HIERONYMUM diademate sanctitatis; quoniam justum est, ut incoinquinatorum certaminum virtus in perpetuum coronata triumphet [5].

NICOLAUS Tituli Sanctorum Nerei, & Achillei Presbyter Cardinalis Antonellus.

EX arcta teterrimi carceris custodia præsenti B. Mariæ Virginis auxilio HIERONYMUS ÆMILIANUS eductus, ejusdem B. Virginis beneficio etiam e vinculis seculi liberatus est. Nam in patriam reversus, divinæ gratiæ affulgente lumine, probe intellexit, quod nos docet, ac monet Jacobus Apostolus: *Religio munda, & immaculata apud Deum, & Patrem hæc est, visitare pupillos, ac viduas in tribulatione eorum; & immaculatum se custodire ab hoc seculo* [6]. Abjectis igitur secularibus curis, & mundanis honoribus, & deliciis repudiatis, mentem orationibus, sanctisque meditationibus excolens: corpus vero jejuniis, aliisque pœnis in servitutem redigens, totum se Dei voluntati exequendæ, & proximorum saluti procurandæ addixit. Præcipue vero miseratus pueros, parentibus, & omni ope destitutos, & mulieres non solum marito, sed pudicitia, & timore Domini viduas, orphanotrophiis, & mulierum pœnitentium domibus erectis, omnem operam, ac studium eo contulit, ut & puerulos orphanos colligeret, aleret, & in christiana pietate instrueret: mulieres autem perditas a turpi quæstu ad pœnitentiam conversas in viam Domini reduceret. Ne igitur tam pie, atque utiliter cœpta, & tantus labor pro animarum salute strenue susceptus, & diu fortiter toleratus, cito perirent, Congregationem piorum hominum instituendam curavit, qui post ejus obitum hanc curam, & sollicitudinem erga pauperes orphanos, & miseras mulieres alacriter in se reciperent, & quæ adeo provide, ac sancte ab eo, dirigente Domino, constituta fuerant, diligenter servarent, ac custodirent. Quare cum B. ÆMILIANUS præclarum adeo mundæ & immaculatæ religionis specimen, juxta Apostolicam doctrinam, in se ediderit, nihil aliud superest, BEATISSIME PATER, nisi ut

1 *Eccl.* 2. 1.
2 *Isaia* 28. 5.
3 *Ex Psal.* 118. 120.
4 *Cant.* 4. 4.
5 *Sap.* 4. 2.
6 *Cap.* 1. v.27.

ut supremo Pontificio decreto inter Sanctos Dei Servos ab omnibus colendus declaretur: quo fideles omnes ejus egregias virtutes, & amorem præcipue erga Deum, & pauperes ferventius imitentur, & ejus Congregationis alumni illustria pietatis exempla, sanctequé ab eo pro Dei gloria, & animarum salute gesta studiosius æmulentur.

Fr. LAURENTIUS Basilicæ Sanctorum XII. Apostolorum Presbyter Cardinalis Ganganelli.

QUI *educit vinctos in fortitudine similiter eos . . . qui habitant in sepulcris* 1 eduxit de carcere HIERONYMUM, ut qui pro patria pugnare jam noverat, pro Christo certare jam disceret. Eduxit de puteo Josephum, eumque de carcere liberavit, ut ad secundum Ægypti solium proveheret, & parentem illius gentis institueret. Eduxit HIERONYMUM de profunda turri, eumque institutorem regularis coetus effecit, ac postremo virtutibus onustum, ac multis præclarum signis ad solium æternæ Gloriæ provexit. Gaudeat ergo Venetorum Respublica, quod ex suis civibus, hoc seculo CLEMENTEM habeat, qui invicta patientia universam regit Ecclesiam; habeat Gregorium Beatorum albo conscriptum, HIERONYMUM tandem sit jam jam habitura inter Sanctos. Hinc speret se vindicem expertutam e Cælo HIERONYMUM, quem pro suis civibus pugnantem in terris se habuisse recordatur.

MARCUS ANTONIUS Tituli Sanctæ Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.

BEATISSIME PATER. Caritas benigna est; nempe quum omnibus comis, blanda, suavisque sit, simul est & benefica. Id quod a BEATO HIERONYMO ÆMILIANO singulariter præstitum suspicient, enimvero quotquot ejus vitæ seriem (ex quo animum ad æterna convertit) continenter occupatum viderint in curandis omnium ubique tum animi, tum corporis ægritudinibus, egestatibus explendis, calamitatibusque repellendis. Quam igitur aliis impendit misericordiam, & ipse consecutus a Domino plane meretur, ut publice jam proponatur ad imitandum.

SIMEON Tituli S. Joannis ad Portam Latinam Presbyter Cardinalis Buonaccorsi.

BEATISSIME PATER. Ut BEATO HIERONYMO ÆMILIANO Sanctorum cultum decernat, non tam de Ecclesia Dei optime merita illius hæres Instituti Familia, quam confluentes undique ad Petri solium pupilli mihi videntur & orphani infimis precibus a SANCTITATE VESTRA contendere. BEATI enim VIRI apud Deum suffragationis ope explorata, parentem sibi amantissimum esse redditum, eidemque in Cælo regnanti nihilo se minori curæ, quam viventi fuerint in terris, futuros esse confident. Quorum ergo preces, & gemitus clementissime e Cælo exaudit Deus, iisdem in optima caussa simili decet clementia, & bonitate Dei gerentem vices annuere.

JOANNES CAROLUS Tituli Sanctorum Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis Boschi major Pœnitentiarius.

BEATISSIME PATER. Miramur sane HIERONYMUM ÆMILIANUM e carceris squallore, in quem illum pro patria pugnantem belli fortuna detruserat, ipsa Cælorum Regina duce, evadentem: sed multo magis miramur, quum eum ipsum a tenebricosa vitiorum ambage ad sanctimoniæ splendorem evocatum ope divina conspicimus; quique paulo ante hostiles acies disjecerat, mox pueros alimentarios undique cogere, & paterno studio fovere; qui bellicis artibus imbutus fuerat ad terrorem, Clericorum Regularium Congregationi exemplar fieri ad pietatem: quæ Deo, quæ humanæ societati, quæ sibimetipsi debuit, præclara virtutum serie jungentem. His rite perpensis, ac prodigiorum suffragio confirmatis, publicum illi Sanctorum cultum a SANCTITATE VESTRA decernendum censeo; ut novum Chri-

1 *Psal.* 67.

ſtianis populis,ad caritatem in Deum, proximumque ſectandam, addatur incitamentum.

LUDOVICUS Tituli Sanctæ Anaſtaſiæ Presbyter Cardinalis Calinus.

EXimiæ virtutes, quas in BEATO HIERONYMO ÆMILIANO admirabilem in modum floruiſſe deprehendimus, ſingularis ſcilicet ſui abnegatio, caritas erga Deum, proximumque prope incredibilis, ac demum inaudita ſollicitudo de orphanorum, ægrotantium, & perditarum mulierum ſalute omnino poſtulant, ut ſupremo SANCTITATIS VESTRÆ oraculo ſuper candelabrum poſitæ omnibus, qui in Eccleſia Dei ſunt, perpetuo eluceſcant. Æquum igitur erit, BEATISSIME PATER, ut hominem vere Apoſtolicum militantis Eccleſiæ præſidio, patriæ ornamento, & inſtitutæ ab eo Congregationis ſolatio Sanctorum faſtis rite adſcribendum decernas.

ANTONIUS Tituli Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Branciforti

ADmirando ſane prodigio, PATER BEATISSIME, Deiparæ Uirginis ipſius manu ab hoſtium vinculis B. HIERONYMUS ÆMILIANUS liberatus, ſe totum, & contemplationis ſtudio, & caritatis operibus dedicavit; quare illud brevi factum eſt, ut HIERONYMUS pauperum adjutor, & orphanorum pater publice nominaretur. Hinc Somaſchæ Congregationis jecit initia; quo quidem in opere divinæ caritatis impulſu agere, & pati fortia pro Dei gloria, peccatorum converſione, animarumque ſalute perpetuus HIERONYMI labor fuit. Quæ omnia cum Sacra Rituum Congregatio rigide diſcuſſa probaverit, & pretioſam in conſpectu Domini ÆMILIANI fuiſſe mortem agnoverit, tuto a SANCTITATE VESTRA ad ſollemnem ejuſdem Canonizationem procedi poſſe cenſeo.

PETRUS Tituli Sanctæ Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius

NEc aliter cenſeo, aut minora præſtolor, abs te, BEATISSIME PATER, pro B. HIERONYMO ÆMILIANO: cujus quidem ſecularis vita quantum chriſtianæ videbatur expers perfectionis, adeo in ſeveriorem formam Dei beneficio commutata viſa eſt omnem ſanctitatis apicem attigiſſe. Tanta ſcilicet in eo fuit humilitas, ut viliora quæque, ac naturam fugientia non dedignatus officia, ſui prorſus oblitus appareret. Tanta in eo caritas, ut niſi omnes Chriſto lucrifaceret, & parvulos, & magnos, & auxilio deſtitutos, & in periculis poſitos, ſibi quodammodo deeſſe exiſtimaret. Loquuntur ſatis quid vellet HIERONYMI ſpiritus, inſtitutæ ab eo virorum Congregationes, orphanorum domus, pœnitentium mulierum clauſtra: & ſi quid HIERONYMI zelo, laboribus, virtutibus comprobandis, celebrandiſque breviter eſt addendum, loquuntur prodigia e Cælo ſurſum; quæque deorſum operatus eſt HIERONYMUS in terris, acceptiſſimum Deo fuiſſe deprædicant: Quare BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM per te demum, BEATISSIME PATER, Sanctum dici, & ſupplex, & totus precor.

URBANUS Tituli Sancti Calliſti Presbyter Cardinalis Paracciani

BEatissime Pater. Præclariſſimo ex improviſo abdicato magiſtratu, fluxarumque rerum blandimentis, & honoribus miſſo nuntio, B. HIERONYMUS ÆMILIANUS ſicut electus Dei induit viſcera miſericordiæ, unaque impellente in proximos caritate, quæ certe ex incenſo in Deum amore proficiſcebatur, mirum, quot adverſa tulerit, quot alacer ſuſceperit itinera, atque incommoda in egentibus, ac præſertim orphanis hinc inde colligendis, eiſque non modo terreſtri cibo, ac veſtitu, ſed maxime ſpiritualibus auxiliis, & opportuna adhortatione reficiendis. Magno ipſe ſpiritu afflictiſſimæ patriæ, ac Italiæ pene univerſæ videns ultima, conſolatus eſt lugentes in Syon; liberavit pauperem vociferantem, & pupillum, cui non erat adjutor. Quamobrem heroicarum virtutum ex veteri more, inſtitutoque jam peracto diſcrimine, B. HIERONYMUM Sanctorum faſtis judicio SANCTITATIS VESTRÆ coo-

cooptandum arbitror, ut sicut olim illius ossa veneratus est vir sanctissimus Carolus Borromæus, ita nunc sollemni cultu Ecclesia universa eumdem prosequatur.

PHILIPPUS MARIA Tituli Sancti Chrysogoni Presbyter Cardinalis Pirellius.

EN, PATER BEATISSIME, civem tuum nobilissimum, & inter publico ritu nunc consecrandos, religiosæ familiæ conditorem alterum BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM, qui ubi primum ab ipsa adjutrice omnium Beata Virgine e squallore carceris in libertatem eductus, ad meliora conversus est, nihil cogitavit unquam, nihil egit, perfecit nihil, nisi ut intelligeret super egenum, & pauperem, & esset orphano adjutor.

Merentur sane opera viri religiosissimi, ut is tandem Sanctorum nomen obtineat. Neque inopportunum profecto erit calamitosissima tempestate, qua per totam ferme Italiam pauperum in via clamantium accrevit numerus, novum hoc parare e Cælo afflictis rebus præsidium; illiusque ad colendum, & imitandum proponere exempla virtutis, quæ hominum societati utilissima, si ad Deum, unde profecta est, convertatur, sola totam legem implevit.

ALEXANDER Sanctæ Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Albanus.

BEATISSIME PATER. Etsi plurima, eaque egregia sint christianæ perfectionis argumenta, quæ B. HIERONYMI ÆMILIANI memoriam in benedictione semper futuram pollicentur, singulare tamen in eo fuit, ac maximum, quod infirmis infirmus, pauperibus pauper, servis servus, omnia omnibus factus est, ut orphanos præsertim, & pauperes lucrifaceret tum animæ, tum corporis necessitatibus. Tanta igitur caritas virtutum omnium radix, ac fundamentum, & quam miraculis splendidiorem effecit Deus, jure a te expostulat, BEATISSIME PATER, ut eum sollemni ritu in Sanctorum numerum referas.

NERIUS Sancti Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinus.

MIrifice, BEATISSIME PATER, in BEATO HIERONYMO ÆMILIANO verum ostenditur Prophetæ Regis oraculum: *Beatus qui intelligit super egenum, & pauperem*. Qua de re cum rite dijudicatum sit, cæteras quoque christianas virtutes fuisse in illo plane heroicas, & sanctitatis ejus famam pluribus etiam miraculis confirmatam, & auctam; quos Sanctis suis tribuit Ecclesia sollemnes honores BEATO HIERONYMO ÆMILIANO jure optimo merito deberi videntur.

DOMINICUS Sanctæ Mariæ ad Martyres Diaconus Cardinalis Ursinus.

BEATISSIME PATER. Victus ab hostibus B. HIERONYMUS ÆMILIANUS de seipso mirabiliter triumphavit: postquam etenim arctissimis vinculis, quibus in squallido carcere Maximiliani Imperatoris jussu detinebatur, Deiparæ Virginis præsentia, & ope liberatus est, eaque socia manuductus per medios hostes, Tarvisium pervenit, novus Ecclesiæ miles eo totus intendit, ut Divino Filio pœnitentia, christianarum virtutum exercitio, & præcipue caritate placeret, posthabitisque honoribus, quos ei Veneti Patres decreverant, pauperum adjutor, & orphanorum pater evasit, nullis parcens laboribus, sumptibus, curis, & vigiliis, ut illos, puerosque, & mulieres quoque perditas in sanctam vivendi rationem revocaret: quamplura hospitalia, & orphanotrophia, necnon Congregationem de Somascha in id fundavit: miraculis vivens, & post mortem claruit: reliquum hinc unice est, ut infallibili tuo judicio in Sanctorum album coopteur.

FLAVIUS Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Cardinalis Chisius.

BEATISSIME PATER. Quod Jesus Christus paternum nobis affectum significaturus, his verbis pollicitus est: *non relinquam vos orphanos: veniam ad vos* [1], etsi accuratissime

Mm 2

1 Joan. 14. 18.

sime per se ille compleat, continuo fidelium suorum, Ecclesiæque suæ patrocinio, regimine, donorumque spiritualium communicatione, complevisse tamen apto quodam modo mihi præterea videtur, per BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM, qui orphanorum ministerio, æternæque potissimum illorum saluti procurandæ se totum, suosque alumnos ita dicavit, devovitque, ut jure, ac merito de eo pronunciatum videatur, *orphano tu eris adjutor* [1], cui tam eximiæ caritatis officio quum maximus etiam accesserit cæterarum christianarum virtutum cumulus, BEATI HIERONYMI merita insignibus comprobata miraculis eo dignitatis pervenerunt, atque amplitudinis, ut eum inter cælestis Jerusalem cives sollemni SANCTITATIS TUÆ sententia adscribendum esse censerem.

ALOYSIUS Sanctæ Agathæ Gothorum Diaconus Cardinalis Torrigioni.

DIvino consilio factum esse arbitror, BEATISSIME PATER, ut concivis quoque tuus BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS inter sanctiores viros emineat, qui a te supremos expectant honores. Venetiis ortus ex gente patritia, ab hostibus captus, & in fœdissimum carcerem conjectus, cum ad nomen Deiparæ Virginis, solutis repente vinculis, atque aperto carcere, mortis periculum evaserit, statim induit novum hominem, & toga deposita, & dignitatibus abdicatis, solum Christum sequi decrevit. Eximia flagrans caritate & in pauperes, & in proximum, plurimis sociis in partem sollicitudinis suo exemplo coactis, in oppido Somaschæ religiosæ Familiæ fundamenta jecit, quæ Apostolicæ Sedis auctoritate confirmata, magnum deinceps incrementum sortita est. Probatis deinde Beati Fundatoris heroicis virtutibus, additisque miraculis, quæ in gratiam Servi sui operatus est Deus, reliquum est, BEATISSIME PATER, ut SANCTITAS TUA BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM in albo Sanctorum adscribi jubeat.

JOANNES CONSTANTIUS Sancti Cæsarei Diaconus Cardinalis Coracciolo de Santo Bono.

DIvino sane consilio contigisse videtur, BEATISSIME PATER, ut pro patriæ militiæ nomen daret BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS; cum enim strenue pugnasset, eique sors adversa cecidisset, ac ab hoste in carcerem fuisset detrusus, tamquam alter Petrus, opitulante Deipara, solutis vinculis, recluso carcere, custodibusque quasi dormientibus aufugiens, pompis, armisque seculi nuncium mittit, militiæque spiritali se totum præbet, & clypeo fidei, spei, caritatis, omniumque cæterarum virtutum ense munitus, implacabile sibi, inferisque spiritibus bellum indicit; & ut securiori, perpetuoque frueretur triumpho, sibi socios adscribit, quibus etiam nunc Ecclesia militans gratulatur; fundatisque in regionibus plurimis, quæ filiis parentibus orbatis, & mulieribus pœnitentibus inservirent, domicillis, eximia eisdem patientiæ, prudentiæ, caritatisque exempla relinquens, insidias principis tenebrarum disperdit, speratasque prædas eripiens, dæmonis superbiam, livoremque subjugat, atque prosternat. Postulat itaque militans Ecclesia a SANCTITATE VESTRA, ut tantus hic miles, quem supernis nunc frui honoribus miracula a te approbata declarant, in terris etiam Sanctorum certo coronetur.

NICOLAUS Sancti Georgii ad Velum Aureum Diaconus Cardinalis Perrelli.

HIERONYMI ÆMILIANI notiora sunt merita, quam ut hic exponenda videantur. Miles olim strenuus magis quam felix, adverso belli casu compulsus ad Deum, humanas opes, atque insignia avita contempsit, seque deinceps totum dirigendis in viam salutis proximis, præcipue vero orphanis colligendis, nutriendis, & in Dei timore educandis addixit, sodalibus in id ad

1 Psal. 9. 34.

adſcitis, & pia Congregatione inſtituta. Prima illi tamen curarum fuit ad evangelicam perfectionem conniti, quod oratione aſſidua, ſolitudine, ſilentio, & mira corporis, animique afflictatione ad extremum uſque ſpiritum præſtitit, Deum unice ſibi propitiare, ac mereri ſtudens. Deo proinde carus, ab eoque miraculis ante, & poſt mortem illuſtratus, nihil jam expectat, niſi quem promeruit honorem Sanctorum, qui plane videtur homini ita merito conferendus.

ANDREAS Sancti Angeli in Foro piſcium Diaconus Cardinalis Corſinus.

SEcularis militiæ caſtra ingreſſus Hieronymus Æmilianus ſtatim ac ſuper ſe Domini miſerentis manum ſenſit, abjectis armis, uni Deo ſub Crucis vexillo ſe totum devovit. Severioris itaque pœnitentiæ operibus, officiiſque pietatis intentus, neglectam orphanorum curam in ſe ſuſcepit, eique propagandæ, Ordinem inſtituit, in quo flagrantiſſimæ illius caritatis exempla permanerent. Dignum propterea exiſtimo, Beatissime Pater, ut tanti viri nomen virtutum, ac miraculorum fama illuſtre in Sanctorum catalogo deſcribi jubeas, ut in eo, veluti quamdam veræ caritatis imaginem intueamur, & imitemur.

ANDREAS Sanctorum Viti, & Modeſti Diaconus Cardinalis Nigronus.

BEatissime Pater. Beatus Æmilianus divino tractus amore, poteſtate, & honoribus rejectis, contemptiſque divitiis, & carnis illecebris abdicatis, totum ſe Deo dicavit: omni virtutum genere excelluit: fortis in fide: in patientia benignus: in caritate fervidus; & mirum, quam opera utriuſque miſericordiæ exercuerit, conſilia petentibus dando, afflictos, mœrentesque ſolando, mortuos huc illuc conquirendo, ſuiſque humeris ad ſepeliendum aſportando, pauperes, pueroſque derelictos hoſpitio excipiendo, quos alebat, curabat, cuſtodiebat, rudimenta fidei edocebat, factuſque orphanorum pater, eos in familias diſtribuens, domus, quibus reciperentur, improbo labore per loca erexit, & ut pietate proficerent, regulas ſumma prudentia inſtituit; quem propterea, Beatissime Pater, urgentibus ſignis, atque miraculis, inter Cælites reponendum fore arbitror.

ÆNEAS SYLVIUS Sancti Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus.

POſtulat, Beatissime Pater, abs te Chriſtiana Reſpublica, poſtulat Clericorum inſignis Ordo, qui nobiliſſimo, atque ſanctiſſimo Inſtitutore gloriatur, poſtulat inclyta patria tua, quæ pacis, & belli artibus clara, quæ religionis, & fidei non minus, quam libertatis integra gloria ſe jactans, tot viros pietate inſignes, & ſanctitate ad populorum exemplum, ad religionis præſidium Italiæ peperit, ut novum Eccleſiæ decus adjungas in præclariſſimo cive tuo Beato Hieronymo Æmiliano. Is enim patritia gente prognatus, ut erat, & boni civis, & liberaliter educati, ſummo in periculo, & juſto in bello prope neceſſarium officium, poſtquam pro patria, pro libertate ſumma cum laude pugnavit, priſtinis armis abjectis, ad bellum ſe comparavit longe nobilius, & nomen dedit novæ militiæ, quæ duceret ad triumphos, ad gloriam non perituram, non fluxam, cujus in partem nec milites, nec fortuna venirent, verum quam ipſe cum fructus faceret pœnitentiæ digniſſimos totam ſibi deberet. Hinc patrimonio pauperibus diſtributo, omnibus omnia factus, ſe pueris, ſe meſſoribus, ſe mendicis, ſe infimæ plebis hominibus peſtilentia correptis conſolatorem, tutorem, & medicum, & magiſtrum exhibuit, & devovere ſe totum, & animam ipſe ponere ſuam pro animarum ſalute non recuſavit, & ad ultimum uſque ſpiritum in laboribus, in vigiliis, in agris, in civitatibus vitam ſemper utiliter erga proximum, ſemper duriter in ſeipſum, ſemper ſancte peractam ſanctiori morte concluſit.

Quare, Beatissime Pater, id reliquum unum eſt, ut pro divina ſapientia tua Bea-

tum

tum virum Sanctorum fastis adnumeres, & patriæ votis, & Christianorum Reipublicæ, & ÆMILIANI discipulis iam præclare merentibus decreto tuo satisfacias.

SAVERIUS Sanctæ Mariæ de Scala Diaconus Cardinalis Canale.

NOn absque divinæ Sapientiæ consilio factum arbitror, SANCTISSIME PATER, ut ad nostra usque tempora hæc BEATI HIERONYMI ÆMILIANI in Sanctorum catalogum recensio protraheretur: decere namque videbatur, ut Venetiarum Rei publicæ olim patritius, modo singulare decus ÆMILIANUS, Sanctorum corona ab eo potissimum Romano Pontifice redimeretur, qui de patritio pariter Veneto sanguine natus, suarum splendore virtutum ad Petri Cathedram esset evectus. Ut autem id facias, PATER BEATISSIME, suo veluti jure postulat ipsa ÆMILIANI sanctitas eximia. Postulat mundi contemptus, in quo fuit vere ÆMILIANUS admirabilis: prodigiose namque a Sanctissima Dei Genitrice Maria de tetro carcere, deque hostium manibus eductus; continuo, ut meliorem capesseret, seculi militiam dimisit; splendidos sibi a Republica oblatos honores recusavit: grande patrimonium divenditum in egenos distribuit omne, & stipem sibi, & victum mendicare non erubescens, ad evangelicam deinceps perpetuo anhelavit perfectionem. Postulat in Deum, & proximum ÆMILIANI caritas celsissima: divinum quippe Magistri sui Jesu exemplum imitatus, qui, cum benefactis universam implevisset Judæam, clamabat: *Sinite parvulos venire ad me* [1]: Venetam, & Mediolanensem ditionem itineribus, prædicationibus, exemplis, & prodigiis sanctificavit totam; sed in colligendis, alendis, fovendisque pueris, præcipue orphanis, & derelictis, suas quodammodo vires contrivit omnes, orphanotrophia excitavit multa, multa ut excitarentur procuravit: præfuit cunctis, cuncta fovit, & aluit, fidelium liberalitate præbente opem: & aliquando, si necessaria deessent, Deo ad ejus preces patrante miracula; atque ut tantum caritatis opus perennaret, Clericorum Regularium Somaschæ Congregationem instituit, quæ operosa in ejus labores introiret. Postulat denique ÆMILIANI mors in Dei, & hominum conspectu pretiosissima, quam grassante lue, cum famularetur infirmis, & mortuorum corpora in humeris suis portaret ad sepulcrum, ex morbo contracto patientissime obivit, ut qui non sibi, non mundo, non carni, non sanguini, sed Deo vixit, & proximo, pro Dei gloria, & proximi salute etiam moreretur. Perge igitur, BEATISSIME PATER, & tua suprema sententia BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM Sanctorum albo adscribe; lætabitur certe Catholicus orbis: sed geminata lætitia Veneta exultabit Respublica, cum viderit ab altero Patritio suo in Cathedra Petri sedente alterum Patritium suum gloria Sanctorum coronatum in terris.

BENEDICTUS Sanctorum Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.

SI emendatioris vitæ exordia, & prima a HIERONYMO ÆMILIANO in perfectionis studio jacta vestigia, si sequentem cursum, si demum adeptam in extremo agone palmam intueor, novum ingeniosa caritas quodammodo exhibet martyrem, quem non segnior intus adussit flamma, quam quæ alios foris incendit. Mutante hominem dextera Excelsi, deserit ille stipendia, quibus misere antea mundo meruerat, & inspirato cælitus transfugio, nova castra Christi miles ingreditur, ut aberranti, & afflictæ egenorum coborti, fame, frigore, nuditate enectæ, morbo, & illuvie, fœde, & in ultimum conjectæ discrimen dux esset, & pater. Ense deposito, & baltheo, vir e domo patricia, in qua sublimes hauserat spiritus, Deum non quærit in terra suaviter viventium, sed voluntarie pauper, & novis armis a pœnitentia mutuatis, cuncta suis detrahit, omnia pusilli gregis tribuit com-

1 *Marci cap. 10. v. 14.*

commodis, & procedit ad nova bella pacificus. Non hic locus repetendi jam in actis expressam, adeo sibi duram, aliis vero utilem, ærumnosæ vitæ institutionem, ut uni HIERONYMO dictum a Jeremia videatur: dedit siceram mœrentibus, & vinum iis, qui amaro erant animo, ut biberent, obliviscerentur egestatis suæ, & doloris sui non recordarentur: pari contendit labore, & officio, ut morbis animi mederetur, redirent prævaricatores ad cor, errores agnoscerent, dividens illis caritatem suam, & lacrymas suas; cum enim temporali ope famularetur naturæ, spirituali famulatus est gratiæ. Non intermissa hæc studia caritatis, & extremum usque ad spiritum constanti perseverantia exantlati labores, tanti apud me sunt, ut HIERONYMO communem modum operandi justorum prætergresso, majores, qui in terra dari possunt honores, decernendi a SANCTITATE VESTRA videantur.

DOMINICUS Jordanus Patriarcha Antiochenus Assistens.

EN & alter, BEATISSIME PATER, Venerabilis Dei Servus, qui fœtu novæ prolis Ecclesiam Dei amplificavit, ac eximiis virtutum exemplis quammaxime ornavit. HIERONYMUM ÆMILIANUM dico, Congregationis Somaschæ saluberrimi scilicet instituti pro colligendis orphanis, iisque ad pietatem, & litteras informandis Fundatorem. Ut eum Sanctorum numero adscribas, non modo eadem Somaschensis Familia, verumetiam alii religiosi Ordines, imo & Principes, ac Reges humillimis a te precibus expostulant. Cum autem illum Omnipotens Deus & heroicæ sanctitatis merito, ac signorum rite expensis prodigiis illustraverit, dignum existimo, ut suprema tua auctoritate hujusmodi pia vota exaudias, ac tandem per te nihil ÆMILIANO desit ad gloriam, cui nihil certe defuit ad virtutem.

GEORGIUS de Lascaris Patriarcha Jerosolymitanus Assistens.

SI ipsa veritas dicit, ac docet, a duobus caritatis in Deum, & proximi præceptis totam dependere legem ac Prophetas, perfectissimum fuisse in ejus plenissima observatione BEATUM HIRONYMUM ÆMILIANUM Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ Fundatorem, nos procul dubio fateri debemus, siquidem ab ipso suæ miraculosæ conversionis exordio ad ultimum suæ vitæ halitum heroicæ utriusque caritatis uberrima non destitit præbere documenta prodigiis in vita, & post mortem referta. Cum autem caritas sit vinculum perfectionis, perfectique viri in caritate, in vita, & post mortem Deo conjuncti, gaudeant illa beata Dei visione, quæ Sanctis parata est ab origine mundi, nihil impedit, BEATISSIME PATER, quin BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS inter Sanctos ab Ecclesia universa venerandos, ab Apostolica tua auctoritate connumeretur.

FRANCISCUS Carafa Trajectus Archiepiscopus Patrarum Assistens.

BEATISSIME PATER. Acta Canonizationis BEATI HIERONYMI ÆMILIANI probant heroicas illius virtutes, gesta post obitum miracula certum exhibent testimonium, quod debitum in Cœlis præmium assequi promeruit; nil igitur reliquum esse censeo, BEATISSIME PATER, quam quod glorificetur & in terris, atque in Sanctorum catalogo referatur.

JOANNES Lercarius Archiepiscopus Hadrianopolitanus Assistens.

CArceris, & seculi vinculis B. Mariæ Virginis ope simul una solutus B. HIERONYMUS ÆMILIANUS statim ad pietatis, & misericordiæ opera se convertit. Miseros orphanos undequaque colligere, nudos vestire, esurientes alere, infirmos curare, ac scientiam Sanctorum edocere nunquam destitit. Consumptis in pupillorum alimonia suis omnibus facultatibus, ac pauper effectus, spem omnem suam in Deo, qui dat escam esurientibus, posuit, ejusque providentia adjutus, Venetiis, Brixiæ, Bergomi, Papiæ orphanotrophia constituit. Caritate tandem quæ nunquam excidit incensus, dum pestilentia extinctos suis humeris sepulturæ defert,

fert, luem contraxit, qua mortuus audire meruit a Domino: veni benedicte Patris mei, posside paratum tibi regnum, esurivi enim & dedisti mihi manducare, sitivi & dedisti mihi bibere. Reliquum est, BEATISSIME PATER, ut in medio Ecclesiæ aperias os tuum, & videat oculus noster magnalia honoris illius, quem Deus nomine æterno hæreditavit.

D. INNOCENTIUS Gorgoni Archiepiscopus Emissenus, olim Episcopus Pinnen., & Hadrien. Assistens.

TIbi derelictus est pauper, orphano tu eris adjutor; tanquam sibi dicta exeepit BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS: quapropter piissimo operi, orphanis, pupillis, & pauperibus subveniendi, & opitulandi se, suosque omnino devovit. Nec majorum imagines, opes, promeriti honores a proposito removerunt, & a cœpto cursu usquam revocarunt. Superna namque illa lux, quæ refulsit in habitaculo carceris, invocataque adstans Virgo, ut mente concepit, sic corde altius infixit. Elegit abjectus esse in domo Dei sui, ut mercedem illam reciperet, quam Justus Dominus suis electis concedit, ut solium gloriæ teneant. Probatus itaque ad plenam Canonizationem, censeo SANCTITATIS TUÆ oraculo, BEATISSIME PATER, in Sanctorum numerum referri posse.

Fr. JOANNES BAPTISTA Colombini Archiepiscopus Beneventanus Assistens.

BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ Fundator, magnus plane secundum nomen gentis suæ, & maximus in salutem electorum Dei [1], quam gloriam adeptus sit in tollendo manus suas ad Dominum, dum circumdarent eum undique hostes [2], & quam præclara deinde, ac mirabilia operatus sit ubi venit in eum spiritus sapientiæ, quem invocavit, nemo te melius novit, BEATISSIME PATER, qui prope manibus contrectasti, atque oculis vidisti quæ fecit HIERONYMUS magnalia, sive abscondendo se primum, seque se omnium peripsema constituendo; sive manus extendendo in Congregationem pauperum, atque amplas orphanorum domos erigendo; sive periclitantes alios, vitiisque deditos protrahendo in viam salutis, & justitiæ, proximos denique omnes curando cum omni caritate, & scientia, per omnem laborem, & ærumnam in sollicitudine, & patientia multa. Quorum sane operum merces, quoniam copiosa apud Deum fuisse miraculorum voce depromitur, immortalis quoque apud homines faciendæ memoriæ justum puto, BEATISSIME PATER, & ut a Sede magnitudinis tuæ accipiat BEATUS HIERONYMUS coronam, & gloriam, amictum videlicet sanctitatis in consummationem virtutis [3].

SCIPIO Burghesius Archiepiscopus Theodosiæ Assistens.

BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM nobilitate generis licet conspicuum, at moribus depravatum, video divina bonitate eductum ab illecebris mundi, & a diaboli vinculis solutum a Deo; qui de excelso ulterius misit ignem caritatis in ossibus ejus [4], & ita servum suum erudivit, ut deinde magister esset, & moderator virtutum in ejus Ecclesia, instituta præsertim in caritatis visceribus nova Somaschorum Familia. Hinc merito, PATER BEATISSIME, sollemnibus Sanctorum fastis adscribendum illum censeo.

IGNATIUS Reali Archiepiscopus Athenarum Assistens.

BEATISSIME PATER. Quæ a BEATO HIERONYMO ÆMILIANO, dum vitam peragerit, gesta ita singularia sunt, ac vere heroica, ut in ipsam divitias suas Dei caritatem effudisse mirari debeamus. Vir enim sanguinis genere illustris, in mundo ipso conversatus, divino igne succensus, factus fuit spectaculum mundo, Angelis, & hominibus,

1 Ecclesiastic. 46. 1. 2.
2 Ibid. 3.12.
3 Ecclesiastic. 50. 11. 12.
4 Jerem. 3. c.1. v. 13.

nibus, quibus, ut omnes Christo lucrifaceret, misericorditer se præstitit; ac præcipue pupillis, orphanisque, queis verbo, & exemplo, nulli parcens labori, mirabiliter prospexit. Quæ omnia, Beatissime Pater, tanta sunt, ut ejus jam rite probatis in gradu heroico virtutibus, & patratis ipso a Deo intercedente miraculis, merito Sanctitas Vestra Beato Hieronymo modo publicos, sollemnesque honores decernat, & inter Sanctos adscribat.

NICOLAUS SAVERIUS Sanctæ Mariæ Episcopus Cyrenensis Assistens.

Beatissime Pater. Præ cæteris, iisque heroicis virtutibus, quibus Beatus Hieronymus Æmilianus Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ Fundator, quasi sol effulsit in Ecclesia Dei, sublimis emicat caritas, qua Dominum Deum suum ex toto corde dilexit, & proximum amavit sicut seipsum. Despectis enim majorum imaginibus, totus spirituali, ac corporali proximorum solamini mancipatus, pauperum adjutor, & orphanorum pater, in extrema annonæ caritate, & diris contagiis pro aliorum sustentatione bona cuncta erogavit, corpus assiduis obruit laboribus, omnes, quos potuit, verbo, & exemplo ad salutis tramites revocavit. Innumera caritatis christianæ monumenta reliquit, quæ inter haud postremum sibi vindicat locum illustris ab eo erecta Congregatio, quæ in animarum salutem, & fidelium institutionem totis viribus incumbit. Hujus Beati Viri sanctitatem, quam Deus pluribus in vita, & post mortem illustravit miraculis, quam S. Carolus Borromæus ob suavem odorem ex ejus ossibus manantem, percepit, eisque thuris honorem tribuit, & veneratus est, posse etiam Sanctitatem Vestram Apostolica Canonizationis sollemni ritu declarare, & Ecclesiæ universæ ad exemplum, & præsidium proponere, æquissimum censeo.

FRANCISCUS MARIA Piccolomineus Episcopus Pientinus Assistens.

Beatum Hieronymum Æmilianum cum fama perfectæ sanctitatis obiisse ex eo aperte conicitur, quod Sanctus Carolus Borromæus Somaschæ illius ossa, quæ suavem effundere odorem percepit, veneratus sit, eisque thus adoleverit. Ac profecto B Hieronymus postquam a Beatissima Dei Genitrice Maria miro plane modo liberatus est e squallido carcere, in quem, victus in bello a Cæsaris exercitu, detrusus fuerat, ad currendum Domini mandatorum viam, ut gigas exultavit. Uno ore summis efferebatur laudibus, præcipue ob misericordiam, effusamque liberalitatem in pauperes; & ob pium, impensumque adhibitum studium in instituenda Congregatione Somascha pro sublevandis orphanis, pauperibus, iisque in lege Domini erudiendis. His igitur, & pluribus miraculis, quæ Deo auctore fuit operatus, perpensis, in ea sum opinione, Pater Beatissime, ut a Sanctitate Vestra Beatus Hieronymus sit Sanctorum fastis jure adscribendus.

PHILIPPUS Mornati Episcopus Sutrinus, & Nepesinus Assistens.

Beatissime Pater. Sollemni Canonizationi B. Josephi Calasanctii Fundatoris Ordinis Clericorum Regularium Scholarum piarum jure mihi conjungenda videtur altera Beati Hieronymi Æmiliani Fundatoris Ordinis, seu Congregationis Clericorum Regularium de Somascha nuncupatæ, utpotequi ambo eumdem caritatis ignem, quem Dominus venit mittere in terram heroicarum virtutum exercitio in proximorum utilitatem accendentes, hominum corda ab infantia, primaque adolescentia a malo avertere, & ad bonum inclinare conati sunt. Alter siquidem pauperum miserator, puerorum educationem, institutionemque suscipiens, suisque præcipiens; alter orphanorum adjutor ipsorum curam exercens, eos in fide, & doctrina instruere, & in opere efficaces reddere constituit; sibique idcirco gloriam in Cælo, ac Sanctorum honorem in terris mox exhibendum uterque comparavit.

PETRUS PAULUS Tosius Episcopus Ferentinus Assistens.

Inter omnes virtutes, quæ animum Beati Hieronymi Æmiliani cumulatissime ornarunt, ea præ cæteris emicat, quod ipse

Beatissimæ Mariæ Matris Dei præsidio a vinculis, & squallore tetri carceris, cui fuerat mancipatus, mirabiliter ereptus, & libertati restitutus, æternorum amore vale dicens sæculo, totum se dedit Deo, & proximorum saluti, factus puerorum pauperum, & orphanorum pater amantissimus, infirmorum curator egregius, & perditorum hominum, ut in viam redirent justitiæ, venator industrius. Spiritum, quem ipse ex Deo hausit, in pueris præsertim, & orphanis moribus, & litteris rite instituendis, in Dei gloriam, & proximorum salutem perenniter mansurum, suis filiis ex Instituto a se fundato reliquit. Eximiam vero illius sanctitatem ubique terrarum celebrem, vivente eo adhuc, & vita functo, plura mirabilia meritis ejus a Deo facta testantur. Nil itaque obstat, BEATISSIME PATER, quin ei irrefragabili tuo judicio, & auctoritate supremi inter Sanctos concedantur honores.

Fr. NICOLAUS ANGELUS MARIA Landini Episcopus Porphyriensis Assistens.

BEATISSIME PATER. Quis unquam putaret hominem nobilissimum, vanitati addictum, militaris gloriæ percupidum, ætate juvenem adversæ fortis imperio in vinculis constrictum, squallore carceris pene contritum, vix nuncupato voto, ita Deo carum evasisse, ut momento temporis miris statim portentis clarescere cœperit? Hic ille fuit HIERONYMUS ÆMILIANUS duplici Dei Matris apparitione donatus, & ab illa vinculis, & carcere solutus, & patrio solo restitutus; qui illico virtutum omnium splendore, Deique amore, & proximi, pauperum præsertim, & orphanorum insigni caritate claruit, & efferbuit: ac tandem pretiosa morte ad Superos evocatus, quamplurimis consequutis miraculis longe etiam clarior effectus est. Quis hæc de ÆMILIANO audiens, statim cum Apostolo altitudinem sapientiæ Dei, & illius judicia non admiretur humanis omnino mentibus incomprehensibilia? Dei ergo voluntati te, BEATISSIME PATER, obsequi arbitror, si virum hunc omni ex parte clarissimum inter Sanctos jubeas adnumerari.

NICOLAUS Gagliardi Episcopus Alatri Assistens.

BEATISSIME PATER. Nemo melius, aut perfectius B. HIERONYMO ÆMILIANO implevit illud, quod est in Psalmis. *Tibi derelictus est pauper, orphano tu eris adjutor:* homo enim Venetiis nobili genere natus, ampla plurimum, ac ridente fortuna, spretis mundi illecebris, ac vanitatibus, ita totum se Deo dedit, ac pauperibus mancipavit, ut pauperum, & orphanorum parens & dictus fuerit, & extiterit.

Quanta porro enim animi virtus ad tam grave, ac tam difficile munus sancte, salubriterque obeundum requiratur, BEATISSIME PATER, nemo est, qui non videat, potissimum cum tota virtutis, ac sanctitatis gloria in eo sita esse videatur, ut quis abneget semetipsum. Quare cum hæc omnia super hominum fidem mirifice impleverit B. HIERONYMUS, æquum omnino est, ut summis Ecclesiæ honoribus decoretur is, qui corona aurea a Christo Domino in Cælis jam donatus est.

CLEMENS MARIA Bardini Episcopus Aquipendii Assistens

TErrenis militaribus stipendiis utcumque vacasset HIERONYMUS ÆMILIANUS, divino tamen lumine perculsus, totusque mutatus a militari illo HIERONYMO, Paulo simillimus, in novo militantis Ecclesiæ agro, diu, multumque pro bono certamine dimicatus est, novoque Somaschæ Congregationis agmine militantem ipsam Ecclesiam communivit. Theologalibus immo, & Cardinalibus universis virtutibus heroico gradu præfulsit, æstuanti præsertim caritate in Deum, pauperes, orphanosque, quorum adjutor optimus, pater amantissimus. Nov erunt Venetiæ, viciniorelque insulæ Duranum, Majurbium; noverunt Verona, Brixia, Bergomum, Comum, Mediolanum, Papia, aliæque civitates, quæ vel pestifera lue, vel fame turbatæ, maximam HIERONYMI caritatem expertæ sunt, ejusque merita continuo celebrant, nomen invocant, auxi-

auxilium implorant. BEATI ergo VIRI sanctitas, quæ miraculorum testimonio pluries comprobata est, jure postulat, PATER BEATISSIME, ut ad militantis Ecclesiæ præsidium, & triumphantis ornamentum, ad Ecclesiasticorum exemplum, ad fidelium ædificationem, & utilitatem, inter Sanctos eum quoque a SANCTITATE VESTRA adnumerandum, meo suffragio decernam.

STEPHANUS EVODIUS Assemanus Archiepiscopus Apameæ.

DUM mente recolo, BEATISSIME PATER, B. HIERONYMUM ÆMILIANUM sua omnia, seque totum tam sollemni religione dicasse pauperibus, & orphanis adjuvandis, eorumque præsertim moribus informandis ad pietatem; in ea semper confirmor sententia, eximiam illius fuisse sanctitatem, ac singularem virtutem. *Qui enim diligit proximum*, docente Paulo [1], *legem implevit: dilectio proximi malum non operatur: plenitudo legis dilectio est*. Permansit sane Beatus Dei Servus in lege Domini, non auditor obliviosus factus, sed factor operis [2]; eamque ob rem quum beatus in facto suo jam sit [3], reliquum est, BEATISSIME PATER, ut insignem tanti viri sanctitatem, tot miraculis comprobatam, sollemni fidelium veneratione jubeas celebrari.

ՅԱԿՈԲՈՍ Մեսրոպ Քիաճեան Արաբկեան
Արք եպիսկոպոս Լամբրոնի և Տարսոնի
[illegible]
Ազգաւ Հայ.
Երանելի Հայր.

[illegible]

[illegible]

Ejusdem versio latina.

JACOBUS Mesrob Chiaja Araboli Archiepiscopus Lampronensis, & Tarsi natione Armenus.

BEATISSIME PATER. B. HIERONYMUS ÆMILIANUS, cui dictum sibi fuisse a Domino visum est: *tibi derelictus est pauper, orphano tu eris adjutor*: tot, tantasque virtutes in hac obeunda provincia exercuit, ut merito quod in Sanctorum canonem ab hac sacrosancta, & Apostolica Sede referatur expetunt, atque exoptant Reges, Principes, Ordinesque religiosi quamplurimi, cum quibus hoc ipsum provolutus in genua humillimis precibus exposco, atque exoro.

JOSEPH SIMONIUS Assemanus Archiepiscopus Tyri.

BEATISSIME PATER. Justum deduxit Dominus per vias rectas. Id quippe in B. HIERONYMO ÆMILIANO in Castronovo factum intelligimus, quod olim Jerosolymis in Beato Petro Apostolorum Principe contigit: nisi quod Petrum in carcere retrusum, cadentibus de manu ejus catenis, Angelus Domini in habitaculo refulgens, liberum per primam, & secundam custodiam, perque portam ferream, quæ ultro aperta est eis, eduxit: HIERONYMUM vero non Angelus, sed Angelorum Regina, manicis, compedibus, catenis, & globo marmoreo ad collum appenso onustum, manu manum arripiens, per medios hostes dux & socia ad portas usque civitatis mirabiliter adduxit. In eo tamen HIERONYMUS Petrum pro modulo suo imitari contendit, quod sicuti Petrus universo fidelium cœtui a Christo Domino fuit præpositus; ita HIERONYMUS, animarum salutem reputans, præter plura orphanotro- Nn 2 pbia

1 *Rom.* 13. 8. 2 *Jacob.* 1. 25. 3 *Ibid.*

phia a se erecta, illustrem Clericorum Regularium Congregationem Somascham instituit. Quum igitur per ardentem in Deum, & proximum caritatem, evangelicæ legis plenitudinem HIERONYMUS impleverit, virtutumque meritis, ac miraculis a Deo sit illustratus, in Sanctorum album a BEATITUDINE VESTRA esse referendum, nullus dubito.

JOANNES de Vita Episcopus Reatinus.

CUI Domini Sabaoth, atque exercituum, Regis Regum, ac terribilis apud Reges terræ nomen est, ipse quoque patris orphanorum nomine gloriatur. Hæc orphanorum præ aliis beata sors est, Deum ipsum, qui in Cælis est, patrem habere: sed lætentur adhuc orphani, quibus Pater Cælestis novissimis temporibus præsentiore quadam providentia consuluit, ut BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM patrem vocare possent supra terram. Lætantibus autem orphanis, ipsa pariter, BEATISSIME PATER, Ecclesia ÆMILIANUM inter Sanctos relatum fuisse lætetur. Justa siquidem, neque una tantummodo communis lætitiæ caussa est, atque ratio, si ejusmodi Sanctum jam demum colere liceat, qui Dei nomen, & vices erga orphanos non modo per seipsum gerere dignus fuit, sed propagato in Congregationem Somascham ab se institutam, eodem, quo ipse exæstuabat caritatis spiritu, illud etiam promeruit, ut in alumnis suis patres orphanorum in Ecclesia nunquam deessent.

PHILIPPUS Bruni Episcopus Lyddensis, & Suffraganeus Sabinensis.

BEATISSIME PATER. Quod Beato Petro Apostolo Jerosolymis per Angelum contigit, ut ad evangelium coram gentibus disseminandum miraculo prepararetur, decidentibus scilicet catenis, & porta ferrea patente, id BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS est expertus per ipsam Dei Matrem Sanctissimam, vinculis effractis, & porta carceris luctuosi disrupta, ut orphanorum pater fieret, & in eorum potissimum curam pium Ordinem, & multis titulis commendabilem in sinu suo foveret sancta mater Ecclesia. Hinc sicuti Petri fides evangelio Jesu Christi disseminando non defuit ex eo tempore, quousque in cruce fieret martyr veritatis: ita BEATI HIERONYMI studium coaluit licentia mulierum emendanda, extirpandis vitiis, bonis operibus suadendis, curandis infirmis, & in primis educandis, alendisque orphanis, quos etiam ad militaris licentiæ genimina radicitus extirpanda, e lapidibus in capita platearum dispersis ædificatores fecit sanctuarii; donec pestiferam luem in aliis curatam contrahens, martyr occubuit caritatis. Decet igitur, BEATISSIME PATER, ut illum virtutibus fulgentem, & signis in Sanctorum numerum adscribendum decernas.

JOANNES BAPTISTA Filipponi Tenderini Episcopus Anagninus.

SI veræ, & perfectæ pœnitentiæ exemplum fuit beata illa evangelica mulier Maria Magdalena, cui dimissa sunt peccata multa, quoniam dilexit multum, dicere idem possumus de BEATO HIERONYMO ÆMILIANO. Nam quidquid ante conversionem suam Beatissimæ Virginis singulari ope perfectam deliquerit, id detersisse totum, & se præstabilem coram Domino reddidisse videtur maxima, & admirabili dilectione, qua Deum in minimis fratribus, orphanis, ac pauperibus pueris complexus est: in his ipse quoque Deum pavit non semel, aut bis, sed vitæ suæ per annos omnes, neque uno in loco, sed in multis, ubi horum pucrorum hospitia, & receptacula paravit. Non potuit autem major virtutum caritas esse a cæterarum consortio disjuncta. Addidit Deus ornamenta sua, miraculorum nimirum, quæ legitime probata esse constat. Itaque in pœnitentium solamen, & exemplum, ad Ordinis, quem instituit, ornamentum, ad BEATI VIRI promeritam gloriam, arbitror, BEATISSIME PATER, BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM Sanctorum fastis esse adscribendum.

Hæc

Hæc cum attento, libentique excepiſſet animo PONTIFEX, hiſce verbis lætitiam, quam præconceperat, declaravit.

PErjucundum nobis eſt veſtras inter ſe congruere ſententias, ut Sanctorum honores utrique Beato deferantur. Et magna quidem apud animum noſtrum vis eſt, magnumque numen, unum & idem ſentientis hujus ſacri Conſeſſus. Verumtamen imploranda Dei miſericordia, qui nobis mittat auxilium de ſancto, & ferventius adhuc orationi inſtandum, piiſque operibus, ſupplicationibus, & jejuniis hac ipſa die indicendis, exorandum a Patre luminum illud conſilium, quo illius honor amplificetur, & gloria ad conſummationem Sanctorum in opus miniſterii, in ædificationem corporis Chriſti [1].

Statim Dominus Auguſtinus Sabbatucci Cameræ Apoſtolicæ Procurator generalis Protonotarios omnes, ut de hoc ſemipublico Conſiſtorio publicum adornarent Inſtrumentum, per hæc verba rogavit.

„ Ego Auguſtinus Sabbatucci SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI, & Cameræ Apoſtolicæ Procurator generalis rogo vos omnes Protonotarios, & Notarios Apoſtolicos hic præſentes, ut de ſententiis, conſilio, & unanimi conſenſu Reverendiſſimorum Dominorum S.R.E. Cardinalium, necnon Patriarchrum, Archiepiſcoporum, & Epiſcoporum, deque SUMMI PONTIFICIS oratione, & deliberatione præhabitis ſuper ſollemni Canonizatione BEATORUM JOSEPHI A CUPERTINO, & HIERONYMI ÆMILIANI unum, vel plura, publicum, ſeu publica conficiatis Inſtrumentum, vel Inſtrumenta ad perpetuam rei memoriam.

Roganti R. P. D. Joannes Andreas Archetti Protonotariorum Apoſtolicorum Decanus reſpondit *conficiemus*, atque eos omnes, qui circa ſolium aderant PONTIFICIS, in teſtes appellavit, dicens; *Vobis teſtibus*.

Sequuntur ſuffragia Eminentiſſimorum Cardinalium, ac Reverendiſſimorum Epiſcoporum, qui Conſiſtorio minime interfuere.

Et primo de BEATO JOSEPHO A CUPERTINO.

HENRICUS Epiſcopus Tuſculanus S.R.E. Vicecancellarius Cardinalis Dux Eboracenſis.

TAnta B. JOSEPH A CUPERTINO caritate erga Deum flagravit, cum viveret, ut qui ejus vitam diligentius intuebatur, eum cœleſtem potius e Cœlo delapſum civem, terriſque commodatum, quam hominem in terris natum, educatumque arbitraretur. Et ſane, ſi, teſte Dionyſio, ecſtaſim facit divinus amor, magnum, atque incredibile in JOSEPH divini amoris incendium extitiſſe fateamur, neceſſe eſt. Tanta enim in eo fuit ecſtaſum, raptuum, ac volatuum frequentia, varietas tanta, quantam nullis fortaſſe retroactis temporibus in aliis quibuſcumque ſeu viris, ſeu mulieribus extitiſſe unquam aut legimus, aut audivimus. Quis autem ſtatim non intelligat, virum tanta erga Deum caritate ſucceuſum virtutibus etiam omnibus, ſuperniſque donis abunde fuiſſe cumulatum? Nihil ergo JOSEPHO deeſt, BEATISSIME PATER, quominus illum inter Sanctos adnumeres, ut ejus patrocinio in frigeſcentibus fidelium cordibus divinæ caritatis ignis accendatur.

PETRUS PAULUS Tituli Sancti Stephani in Monte Cœlio Presbyter Cardinalis de Comitibus.

UT inoffenſo pede, BEATISSIME PATER, viam Domini calcaret BEATUS JOSEPHUS

[1] *Epheſ.* 4. 12.

PHUS A CUPERTINO Franciscanæ Conventualium Familiæ arripuit semitam, in qua adeo de virtute in virtutem mirificos quotidie extendit gressus, ut brevi tamquam lucerna lucens, & ardens suæ Familiæ alumnis regularis observantiæ, omnibusque christianæ perfectionis sese præbuerit exemplar. Supra cæteras vero virtutes mirabiliter in eo divinus illuxit amor, qui tantus fuit, tamque ardens, ut in mirabiles, stupendasque ecstases fere quotidie raperet JOSEPHUM, quum divinus amor ecstasim faciat, uti ex D. Dionysio admonet Angelicus Doctor. Ut ergo, BEATISSIME PATER, fidelium corda divino inflammentur amore, sit ipsis sollemni Canonizatione BEATUS JOSEPH A CUPERTINO divini amoris exemplar.

PHILIPPUS JOSIAS Caucci Patriarcha Constantinopolitanus Assistens.

SUperior ætas hominem vidit rerum cælestium tanto studio flagrantem, ut, si fas est ita loqui, medius quidam mortales inter, & Superos, dum adhuc in terris ageret, videretur. Corpus illi ob asperrimum vitæ genus magno ad virtutem adjumento fuit: cæterum innato pondere impedimento non erat, quin sublimis e terra frequentissime in ecstasim raperetur. Mirum sane spectaculum, & incredulis, ut Romanæ Ecclesiæ veritatem agnoscant, & Catholicis, ut avulso a terrenis animo ad Cœlum assurgant. Quid exequar cætera Beati hujus Servi Dei dona, & charismata præclaris ejusdem meritis, ac virtutibus consentanea? Quocirca, BEATISSIME PATER, magnum Ecclesiæ Dei decus accedet, si tam eximiæ virtuti, tamque mirificis raptibus, aliisque post obitum signis nobilitatæ, sollemnis, & publicus, qui Sanctos decet, honor, & cultus irrefragabili TUÆ SANCTITATIS oraculo decernatur.

FRANCISCUS MATTHÆJUS Patriarcha Alexandrinus Assistens.

MIrum evangelicæ perfectionis exemplum exhibet BEATUS JOSEPH A CUPERTINO, cujus nomen insigni commendationum præconio celebratur: is namque in sortem Domini vocatus, & inter Conventuales S. Francisci Assisiensis Fratres cooptatus, adeo virtutes omnes excoluit, ut facile ei fuerit quem inceperat cursum felici exitu consumare: sed, ut præteream cætera, quæ te non latent, BEATISSIME PATER, tanta in eo caritas effulsit, ut Sanctorum scientiam, & insigne contemplationis donum assequuto, frequentissimæ ejus fuerint ecstases, raptus, & volatus omnino mirabiles; & quamquam humillimus vir nil antiquius habuerit, quam eam tot charismatibus condecoratam abscondere, id tamen efficere nunquam potuit, quia Deus, quam sibi carus esset JOSEPHUS, ejusmodi permultis, mirisque modis, tamquam de Cœlo signis ostensum voluit. Quum autem miraculorum testimonio discamus, eumdem in Cœlis ornatum fuisse corona justitiæ, in terris quoque Sanctorum canonizatorum gloria esse donandum, existimo.

MICHAEL ANGELUS Giacomelli Archiepiscopus Chalcedonensis Assistens.

BEATISSIME PATER. In plurimis, quæ cum magna sanctitatis laude afferuntur de BEATO JOSEPHO A CUPERTINO magnum solitudinis amorem animadverti, ut orationi, mortificationi, sanctisque affectibus totus vacaret. Tunc, ut B. Ambrosii utar verbis, ædificavit ipse in corde suo, fecitque domum, quo veniebat Jesus, illumque docebat, & cum eo loquebatur: in hac solitudine sollicitus custodiendæ virginitatis, quam servavit immaculatam, & integram, corpus suum atrocibus afflictationibus atterebat, & in summa pauperie omnium suorum immemor commodorum, animum suum, & voluntates profunda humilitate, summaque sui despicientia frangebat. Hinc perfecta, & omni victima præstantior ejus obedientia, qua Deum eo sibi propitium magis reddebat, quo magis ante ejus oculos repressa arbitrii sui superbia gladio præcepti se immolabat. In his virtutibus paupertatis, pœnitentiæ, & obedientiæ elucent indicia supernaturalium virtutum,

quas

quas in eum divina indidit gratia. Denique admirandam ſanctitatem, Deus miraculis, & pene inaudita raptuum frequentia in BEATO VIRO comprobavit; ut omnia mihi in hac Cauſſa eſſe videantur, quamobrem illum SANCTITAS VESTRA in Sanctorum numerum referat.

FRANCISCUS SAVERIUS de Zelada Archiepiſcopus Petren. Aſſiſtens.

DIvinus amor ecſtaſim facit, ut ex S. Dionyſio nos monet S. Thomas [1]. Quis hinc definiet, BEATISSIME PATER, quantus divinæ dilectionis ignis, ſeu, ut aptius dicam, quanta flammarum incendia exarſerint in BEATO JOSEPHO A CUPERTINO, cujus maxima fuit raptuum, ecſtaſum, volatuum tum frequentia, cum varietas? Quid igitur mirum, ſi tam dulci, tamque arctiſſimo caritatis vinculo Deo adhærens, & unus quaſi ſpiritus cum eo effectus [2], exultaverit ut gigas ad currendam viam Domini [3], & miraculorum dono quammaxime inſignis evaſerit? Digniſſimum eum itaque exiſtimo, BEATISSIME PATER, qui cæleſtium civium honoribus ab univerſo chriſtiano orbe celebretur.

BERNARDINUS Giraud Archiepiſcopus Damaſcenus Aſſiſtens.

BEATISSIME PATER. Quæ operatus eſt Deus mirabilia, cum in humanis eſſet BEATUS JOSEPH A CUPERTINO, dubitare non ſinunt, quia acceptiſſimæ ei fuerint eximiæ, quas Dei Servus coluit virtutes, eum vero illa indeſinenter perduraverint poſt ipſius obitum luculenter teſtantur quam pretioſa Dei oculis fuerit ejus mors, ac quantum gloriæ ſervo ſuo ſubinde fuerit elargitus. Poſt rigidum ergo rerum omnium examen in Sacra Rituum Congregatione peractum, poſtque expletam tum virtutum, cum miraculorum verificationem, nil reliquum eſt, niſi, ut SANCTITAS VESTRA ad majorem Dei gloriam, Catholicæque Eccleſiæ decus, ac incrementum Sanctorum faſtis ſolemniter eum adſcribere dignetur.

Fr. JOACHIM MARIA Pontalti Epiſcopus Aſcalonites Aſſiſtens.

BEATISSIME PATER. Admirabiles aſcenſiones, quas Deus in corde BEATI JOSEPHI A CUPERTINO diſpoſuit, invitant ſingulos Chriſtifideles ad eum peculiariter colendum, & venerandum, ſicut, dum viveret, allexerunt & Angelos ad eumdem inviſendum, ſuſtentandum, & recreandum: admirabiles propterea fuerunt etiam hujuſce BEATI JOSEPHI in Deum aſcenſiones; neſciens etenim ipſe, utrum in corpore, vel extra corpus viveret, & ſolum ſciens ipſius vitam abſconditam eſſe in Chriſto Jeſu, & lumine fidei, & ſanctæ ſpei deſideriis, & caritatis ignibus rapiebatur adeo, ut ſolo ſanctæ obedientiæ præcepto ad ſenſuum uſum, & ad externas corporis operationes, quarum unaquæque peculiare virtutis exemplum præſtitit, revocaretur. Enituit eapropter in ipſo adbuc vivente virtus Omnipotentis Dei, qui facit mirabilia magna ſolus, & in eodem, ipſo moriente, & mortuo, tot prodigia, & admirabilia talia operatus eſt, ut inter Beatos eumdem collocare hæc Sancta Sedes non dubitaverit. Compleat igitur SANCTITAS VESTRA gloriam aſcenſionum earumdem, ut quo ſublimius eſt elevatus in Cælum, eo devotius veneretur in terris ad majorem Dei gloriam, ad majus Eccleſiæ decus, & ad ſingulare Ordinis Franciſcanorum gaudium, & ſolatium.

ܝܘܣܦ ܕܡܢ ܩܘܦܪܛܝܢܘ ܕܩܕܝܫ

ܕܡܠܟܘܬܐ.

ܐܢܐ ܡܩܕܫ ܡܡܠ.

ܗܘ ܓܒܪܐ ܠܡܫܠܡܘܬܗ ܘܠܡܓܕܘܬܗ ܕܡܠܟܐ

ܕܝܕܥ ܠܫܠܡܐ ܡܢ ܕܡܫܒܚܘܬܐ ܕܡܫܝܚܐ

ܕܝܘܣܦ

1 2. 2. quæſt. 175. art. 2. ad 1. 2 I. Corinth. 6. 17. 3 Pſalm. 18. 6.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ejusdem versio latina.

JOSEPH IV. Patriarcha Babylonensis Chaldæorum.

BEATISSIME PATER. Qui humilia, & contemptibilia mundi elegit Deus, ut fortia quæque confundat, generis humilitatem, & debilitatem ingenii in JOSEPHO A CUPERTINO respexit, ut virtutibus cum eximiis, nunquam intermissa animi, & frequentissima corporis quoque per ecstases, raptus, ac volatus cum Cœlitibus conjunctione, miraculis denique super potentias omnes seculi hujus illustraret. Quare ad pusillorum quidem animos relevandos, superbos confundendos, & proponendas Christifidelibus virtutes ejus, quas imitentur, nullus dubito, quin a SANCTITATE VESTRA tutissime possit in Sanctorum numerum referri.

Ⲣⲁⲫⲁⲏⲗ Ⲧⲟⲩⲕⲓ Ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ ⲛ̀ⲧⲉ Ⲁⲣⲥⲉⲛⲟⲏ ⳾
Ⲛⲁⲓⲁⲧ ⲉⲙ̀ⲙⲁϣⲱ Ⲫⲓⲱⲧ ⳾

Ⲛⲁⲓⲁⲧϥ Ⲓⲱⲥⲏⲫ ϩⲁ Ⲕⲟⲩⲡⲉⲣⲑⲓⲛⲟⲥ ⲛ̀ ⲛⲏ ⲉⲧⲁϥϯ ⲛⲓ ⲧⲟⲩ ⲓⲥϫⲉⲛ ⲧⲉϥⲙⲉⲧⲁⲗⲟⲩ ⲛ̀ϯⲙⲉⲧⲉ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ; ⲛⲓ ⲧⲁϫⲣⲟ ⲛⲉ: ⲛ̀ ϣⲱⲣⲡ ⲙⲉⲛ ϧⲉⲛ ⲧⲟⲩⲙⲉⲛϯ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲥ̀ⲛⲏⲟⲩ ⲉⲧⲟⲩⲙⲟⲩϯ ⲉⲣⲱⲟⲩ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲣⲉⲙⲑⲱⲟⲩϯ ⲉ̀ⲃⲟⲗϧⲉⲛ ⲧϭⲓⲛⲓⲛ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓⲗⲁⲓⲕⲟⲥ: ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲛⲁⲓ ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲓ ⲥ̀ⲟϭⲛⲓ ⲛ̀ⲛⲟⲩϯ ⲁϥⲥ̀ⲟⲃϯ ⲉ̀ ϯ ⲙⲉⲧⲟⲩⲏⲃ ⲉⲧⲁⲁϥⲑⲁϩⲉⲙ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲉ̀ⲣⲟⲥ: ⲛⲓ ⲑⲟ ⲛ̀ ⲣⲏϯ ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ⲙⲏϣ ⲛ̀ⲥ̀ⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓϩⲃⲏⲟⲩⲓ̀ ⲉⲑⲛⲁⲛⲉⲩ ⲁϥⲛⲁϣⲉⲛⲱⲟⲩ: ϧⲉⲛ ⲙⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϩⲁⲣⲓϩⲁⲣⲟϥ ⳾ ⲛ̀ϯ ⲙⲉⲧϩⲏⲕⲓ ⲡⲉ ⲛⲟⲩⲱϣ ⲛ̀ϫⲉ ϯ ⲙⲉⲧϥⲁⲓⲣⲱⲟⲩϣ ⲛⲉⲙ ϯ ⲙⲉⲧⲧⲟⲩⲱⲣϥ ⲙ̀ ⲙⲁⲩⲁⲧⲥ: ⲟⲩⲟϩ ϧⲉⲛ ⲥ̀ⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲙ̀ ⲡⲉϥⲥ̀ⲱⲙⲁ ϣⲟⲡ ϧⲉⲛ ⲛⲓ ϩⲓⲥⲓ: ⲡⲓⲱⲟⲩ ⲛ̀ϩⲏⲧ ⲛ̀ⲁⲧϭⲣⲏⲟⲩⲧ: ϯ ⲙⲉⲧⲥ̀ⲱⲧⲉⲙ ⲛⲁϥ ⲉⲧϫⲏⲕⲉⲃⲟⲗ ⳾ ⲧⲉϥⲙⲉⲧⲥ̀ⲉⲙⲛⲏ ⲛ̀ϣⲫⲏⲣⲓ ⲉⲙⲙⲁϣⲱ: ⲧⲉϥⲙⲉⲧⲑⲉⲃⲓⲟ̀ ⲉⲥ̀ⲧⲟⲩⲃⲟ ⲛⲉⲙ ϯ ⲛⲓϣϯ ⳾ Ⲧⲉϥⲙⲉⲧⲙⲁⲓ ⲙ̀ ⲡⲓϣⲁϩ ⲛ̀ⲭ̀ⲣⲱⲙ ⲉⲑⲙⲟϩ ⲉⲙⲁϣⲱ ϩⲁ ⲫⲛⲟⲩϯ: ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ⲣⲱⲙⲓ ⲉⲡϫⲓⲛ ⲉⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ. ⲙ̀ⲫⲣⲏϯ ⲟⲛ ⲡⲉϥϩⲃⲏⲟⲩⲓ̀ ⲉⲑⲛⲁⲛⲉⲩ ϧⲉⲛ ⲥ̀ⲙⲟⲧ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ ϧⲉⲛ ⲛⲓ ⲙⲏⲓⲛⲓ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲙⲏϣ ⲛ̀ ϣⲫⲏⲣⲓ: ϧⲉⲛ ⲣⲏϯ ⲛ̀ ϩⲓⲗⲉⲙ: ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ϩⲁⲗⲁⲓ: ϩⲉⲛⲙⲏϣ ⲛ̀ⲥ̀ⲟⲡ ϩⲁ ⲫⲛⲟⲩϯ ⲥ̀ⲁⲧⲟⲧⲟⲩ ⲁⲩⲧⲁⲭⲣⲱⲟⲩ: ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ⲉⲩⲧⲁⲓⲟ̀ ⲛ̀ϯ ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲧⲏⲣⲥ: ⲛⲉⲙ ⲧⲉⲥⲙⲉⲧⲛⲟⲙϯ ϥⲉⲙⲡϣⲁ ⲡⲉ ϫⲉ ⲉ̀ ⲉⲓϯϩⲁⲡ: ⲉⲑⲣⲓϭⲓⲛⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ϧⲉⲛ ⲛⲓ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϩⲓⲧⲉⲛ ⲧⲉⲧⲉⲛⲙⲉⲧⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⳾

Ejusdem versio latina.

RAPHAEL Tuki Episcopus Arsenoenos.

BEATISSIME PATER. Quæ B. JOSEPHUS A CUPERTINO ab ipso ætatis exordio illustria dedit futuræ sanctitatis argumenta, primum inter Fratres, quos Conventuales vocant, laicorum sorti addictus, tum divino ita disponente consilio ad munus Sacerdotale evectus, multiplici virtutum genere & exer-

& exercitatione facile comprobavit. In eo siquidem voluntariæ paupertatis studium, abstinentia singularis, assidua sui corporis afflictatio, invicta patientia, obedientia perfecta, castitas admirabilis, sincera humilitas, ardentissima in Deum, & homines caritas illuxere: quemadmodum igitur hujusmodi virtutes quamplurimis miraculorum signis, raptuum, ecstasum, & volatuum frequentia, & mira varietate a Deo Optimo Maximo fuerunt confirmatæ, ita ad universæ Ecclesiæ decus, & solatium dignum illum censeo, qui supremo SANCTITATIS VESTRÆ judicio Sanctorum fastis adscribatur.

JOSEPH Alussi Episcopus Balneoregiensis.

VEre, BEATISSIME PATER, Dei benignitas, & misericordia nullis temporum articulis coarctatur, nec decursu ætatum minuitur, aut hominum indignitate fatigatur, magnumque Ecclesiæ tuæ decus, & nobis omnibus beneficium attulit, cum B. JOSEPHUM A CUPERTINO mundo dedit; cujus, si vitam omnem inspiciamus, dicere libebit: quia vidimus mirabilia hodie: extremis nimirum mundi senescentis temporibus. Quid enim illa est, nisi supernorum charismatum perpetuus quidam, & nunquam interruptus tenor, quæ hominibus se conspicienda dabant, in admirandis raptibus illis, & ecstasibus, quas licet eximiæ demissionis, & humilitatis vir celare curaret, & nominibus obtegere torporis, & socordiæ; nihilominus quales essent, se agnoscendas palam præbebant, & præbuere ipsi sa: me: Urbano VIII., quando unacum Ordinis Ministro Generali ipsum adivit. Publice etiam in Assisiate Ecclesia, etsi a fœminarum colloquio abhorreret, jussus ad nobilem matronam venire, Superiori suo parens vir obediens,loquutus est victorias: nam visa Beatissimæ Virginis effigie, prorumpens in hæc verba: ah mater mea: ad eam spiritu, & corpore evolavit. Non defuere tamen singulares, & eximiæ virtutes, quibus ille se nobis imitandum daret; sui despicientia, vera paupertas, corporis continua afflictatio, præsertim vero patientia, & obedientia; de hac dicere solebat, malle se mori, quam non obedire. Illam vere exercuit tot annos abstractus a suis, & honesto veluti carceri mancipatus. Cum autem miraculis etiam post mortem ejus sanctitatem abunde testatam fecerit Deus, atque ostenderit, mirabilem eum in gloria Sanctorum, jure, BEATISSIME PATER, Sanctorum ei honores decernentur.

JULIUS MATTHÆUS Natali Episcopus Tiburtinus.

POsuit B.JOSEPHUS A CUPERTINO, novum Ordinis Minorum Conventualium Sancti Francisci decus, Christum Jesum, & hunc crucifixum, ut signaculum super cor suum, & super brachium suum, ejusdemque dilecti sui pulcherrimam retulit imaginem. Oculi ejus columbarum, seu intellectus lumine fidei, & cœlestis sapientiæ abunde perfusus, & arcana Dei mysteria excelsa contemplatione penetravit, & Christi Domini vestigia adeo imitari jugi exercitatione contendit, ut divino inebriatus amore, sensibus erga creata omnia persæpe sopitis, veluti mortuus sibi, si non re, certe animo, magis in dilecto uno, quam in se vivere visus sit. Haud illi defuere ad volandum in Deum, & Deiparam pennæ sicut columbæ, quin alios non semel secum in aere elevavit. Præcellenti autem morum sanctitati non impar fuit supernorum donorum affluentia, quibus Deus Servum suum cumulavit, nec miraculorum fulgor, quo præclara ejusdem peregrinantis a Domino merita, & cum Domino regnantis gloriam patefecit. Non potest civitas abscondi supra montem posita. Itaque nedum æquissimum, verum etiam rei catholicæ perutile crediderim, BEATISSIME PATER, Servum hunc Domini fidelem Sanctorum numero adiicere, ut religiosis viris sit ad perfectam sui abnegationem exemplo, cunctis fidelibus ad pietatem incitamento, & contra furentes Ecclesiæ sanctæ inimicos præsidio.

Et deinde de BEATO HIERONYMO ÆMILIANO.

HENRICUS Episcopus Tusculanus S. R. E. Vicecancellarius Cardinalis Dux Eboracensis.

Quemadmodum miserius nullum reperitur hominum genus, quam pauperum orphanorum; ita misericordior nemo est, quam qui in ærumnosis ejusmodi hominibus enutriendis, educandisque curam, operam, ac substantiam suam impendit. In hoc misericordiæ genere HIERONYMUS ÆMILIANUS ita omnes, qui eum præiverant, antecelluit, ut adjutor pauperum, & pater orphanorum vere diceretur, & esset. Non modo enim ad eos juvandos domesticam suam omnem, ac satis amplam supellectilem divendidit, verum etiam orphanotrophia variis in urbibus, pagisque constituit, suorumque laborum socios sibi conscivit, qui ejus vestigia premerent, piumque institutum profiterentur. Incredibile dictu est, quot incommoda, ac labores forti semper animo pertulit, tum ut orphanos aleret, & ad christianam pietatem informaret, tum ut sociis suis, e quibus Congregatio de Somascha coaluit, norma præscriberet, ad quam ipsi, & mores suos, & vitam, actionesque exigerent orphanorum. Tot, tantosque labores, quos HIERONYMUS cum eximia sanctitate conjunxit, sibi pergratos, ac perjucundos fuisse perspicue Deus ostendit, collatis eidem uberrimis cælestium charismatum donis, ac singulari præsertim patrandi miracula potestate. Hanc autem inter misericordiæ opera vitam tam sancte traductam, nonnisi pretiosus & manebat, & consecutus est obitus. HIERONYMUS enim, dum Somaschæ incolis pestifera lue laborantibus paterna caritate sedulus inserviret, vitaque functos humeris ipse suis sepulturæ inferret, intrepidus, eadem correptus lue placidissime obiit, & caritatis martyrio decoratus ad cælestem patriam evolavit. Quæ cum ita sint, quid restat, BEATISSIME PATER, nisi ut vir iste omni laude, atque imitatione dignissimus, quem Deus jam gloria, & honore coronavit in Cælis, supremis quoque honoribus auctoritate tua decoretur in terris?

PETRUS PAULUS Tituli Sancti Stephani in Monte Cælio Presbyter Cardinalis de Comitibus.

Sancta Apostolica Sedes illis Canonizationis honorem, BEATISSIME PATER, indulgere semper consuevit, quorum admiranda vitæ sanctitas fuit populorum utilitati conjuncta. Hos inter illi recensentur præsertim, qui virtute insignes, atque prodigiis illustres Sacrorum Ordinum Fundatores fuere. Horum unus est B. HIERONYMUS ÆMILIANUS, qui relicta militia, spretisque hujus seculi pompis, ut novum hominem indueret, nedum asperrimum corpori suo bellum indixit flagellis, fame, siti, brevissimoque somno; verum & nullis pepercit laboribus, nullis impensis, ut orphanos pauperes a miseriis levaret, utque pie, sancteque eos instrueret. Per vias, atque plateas orphanos pueros conquirebat, colligebatque in eam domum, quam post in orphanotrophium erigebat. Ne vero caritas hæc erga miserrimos orphanos usquam excideret, reputans tamquam sibi dicta illa Davidis verba: *Tibi derelictus est pauper, orphano tu eris adjutor*, Clericorum Regularium Congregationem, quam a loco, ubi cœperat, Somascham vocant, Episcopis plaudentibus, instituit. Itaque tam eximium virum, qui vitæ sanctitatem cum populorum utilitate conjunxit, in Sanctorum numerum cooptandum esse, indubitanter censeo.

PHILIPPUS JOSIAS Caucci Patriarcha Constantinopolitanus Assistens.

Si in ullo unquam homine propheticum illud impletum est: *Leo, quasi bos, comedet paleas* [1]; in BEATO HIERONYMO ÆMILIANO luculenter sane perspectum est. Quid enim caritas, quid humilitas christiana possit, exemplo ille suo pulcherrime demonstravit. Non generis claritas, non militaris exercitatio, non ingentes hinc hausti spiritus prohibuerunt, ne generosam veluti

1 *Isai.* 11.

luti leonis indolem exuens, mansuetam bovis indueret, atque humillimis sese addiceret ministeriis; quod quidem mundo perinde est, ac paleas comedere. Pauperculos e plebe, atque orbatos parentibus pueros conquirere, nutrire, educare, obsequentes Deo, Reipublicæ utiles reddere, hoc illi gloriosum opus, hic dulcis labor. Id autem & per se præstitit, quamdiu vixit, & præstat adhuc per eos, qui Ordinis ab ipso instituti piis se legibus mancipavere. Tam excellentem igitur caritatem, atque humilitatem, cæterasque illius virtutes claris post mortem miraculis illustratas consideranti, omnino mihi videtur, BEATISSIME PATER, insignis hic Servus Dei dignus esse, qui firma, & rata SANCTITATIS TUÆ definitione in Sanctorum numerum referatur.

FRANCISCUS Matthæjus Patriarcha Alexandrinus Assistens.

AD bonum certamen certandum, divino favente Numine, B. HIERONYMUS ÆMILIANUS vocatus, & e milite factus captivus Christi, eximium Ecclesiæ præbuit supernæ gratiæ triumphum; gratia namque in eo insigni prodigio e vinculis erepto vacua non fuit, sed peperit caritatem, qua incensus HIERONYMUS non solum anteactæ vitæ pœnituit, perpetuoque sibi bello indicto, corpus suum in servitutem redegit; verum etiam ut orphanos, quorum patrem agere sibi proposuerat, aliosque aleret pauperes, omnia bona sua divendidit, & stipem dietim quærere in deliciis habuit, unde Crucem in paupertate amplexus, summi prototypi in se retulit imaginem. Universæ idcirco Ecclesiæ bono, PATER BEATISSIME, futurum puto, si Beatus Christi Famulus, cujus sanctitatem crebris miraculis confirmavit Deus, Canonizationis honore donatus, peccatoribus æque, ac justis imitandus proponatur; illis scilicet, ut agnita seculi vanitate resipiscant, & viam Domini ingrediantur, his vero, ut ferventius Deo famulentur, arreptumque cursum alacrius prosequantur.

MICHAEL ANGELUS Giacomelli Archiepiscopus Chalcedonensis Assistens.

BEATISSIME PATER. Sanctitatis ædificium in B. HIERONYMO ÆMILIANO inchoasse videtur B. Virgo Deipara, quæ miro modo e carcere, & hostium manibus illum eripuit. Quo periculo B. VIR liberatus, futuræ sanctitatis fundamentum firmissimum posuit humilitatem, cum rejectis honoribus, quos illi patria decreverat, mundo valere jusso, omnem animum adjecit ad studia pietatis. Ita sancti viri, ut ait S. Gregorius Nyssenus, unicam generis claritatem, dignitatemque statuunt esse propinquitatem cum Deo. In pueris orphanis, & omni humana ope destitutis colligendis, alendis, & in via Domini deducendis, omnem prope vitam suam exegit. Illis amorem, qui proximo debetur, præstabat plane ad eam normam, quam præscribit D. Augustinus: *Qui ergo diligit proximum*, ait S. Doctor, *agit quantum potest, ut salvus corpore salvusque animo sit; sed cura corporis ad sanitatem animi referenda est*: postremo peste laborantibus inserviendo BEATUS VIR eodem morbo absumptus heroicam, qua flagrabat ejus animus, caritatem exhibuit. Tantam virtutem Deus miraculis comprobavit, & signis, ut illum existimem a SANCTITATE VESTRA in Sanctorum numerum posse referri.

FRANCISCUS SAVERIUS de Zelada Archiepiscopus Petren. Assistens.

QUamvis plurima sese nobis offerant christianarum virtutum exempla, quæ eximiam BEATI HIERONYMI ÆMILIANI sanctitatem maxime commendant, eumque dignum efficiunt, qui Sanctorum fastis adscribatur: singulare tamen illud studium, ac sollicitudo, qua VIR DEI nullis parcens laboribus, curis, ac vigiliis, intentus continuo fuit in orphanorum corpora, animosque curandos, alendos, sustentandos, id potissimum expostulare mihi videtur. In hoc enim uno opere procurando mirum est, quot, quantisque modis suam ille erga Deum expresserit caritatem, & illum vicissim

ciffim Deus plurimum apud fe gratia valere demonftraverit. Tantum itaque, ac talem virum, BEATISSIME PATER, quem fuum orphani patrem, ac patronum beneficentiffimum merito dicunt, Sanctorum numero adfcribi, æquiffimum arbitror.

BERNARDINUS Giraud Archiepifcopus Damafcenus Affiftens.

BEATISSIME PATER. Difficile eft majori erga proximum caritate accendi, quam quod flagraverit BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS. Huic cæteræ refponderunt virtutes, quibus addidit fingularem erga Omnipotentis Dei Matrem venerationem, non æquivocum fane de ipfius prædeftinatione monumentum. Prodigiis autem claruit, dum vixit, & poftquam mortuus eft. Juftum igitur cenfeo, ut in Sanctorum album a SANCTITATE VESTRA referatur, vivatque ejus nomen de generatione in generationem, caritatem ejus fectentur populi, ipfiufque laudes nunciet Ecclefia.

Fr. JOACHIM MARIA Pontalti Epifcopus Afcalonites Affiftens.

BEATISSIME PATER. In BEATO HIERONYMO ÆMILIANO, qui fuit nedum Venetiarum, fed & catholici orbis præclariffimus fplendor, expreffa mihi apparet fidelis, atque prudentis Servi Dei imago; exhibet enim virum, non fibi natum, fed utilitati aliorum in moribus reformandis, in pueris educandis, in perverfis hominibus ad bonam frugem reducendis: hic nihil fibi in terris refervavit, nifi fidem non fictam, confcientiam bonam, & caritatem perfectam: hic nihil mundi in mundo habuit, quia Cælo femper intentus, ab oratione fpiritum non retrahebat: hic nihil putavit arduum, quia femper fuit humillimus, nihil afperum, quia crucifixus cum Chrifto, nihil optabat magis, quam diffolvi, & effe cum Chrifto: cum Chrifto regnat in æternum, ut Beatificationis acta, patrata miracula, & populi Chrifitidelis comprobat fatis abunde devotio. Hoc unum reftat, quod SANCTITAS VESTRA hunc eumdem B. HIERONYMUM, cujus gloriæ complementum in militante Ecclefia SANCTITATI VESTRÆ divinitus refervatum eft, in Sanctorum albo defcribat ad majorem Dei gloriam, & Catholicæ Ecclefiæ ornamentum: hoc idem efflagitantibus una mecum & inclyta Venetorum Republica, & præclara Patrum Somafchorum Familia.

ܝܘܣܦ ܕܪܝܫܢܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܒܒܠ

ܕܟܠܕܝܐ .

ܐܢܐ ܥܒܕܐ ܡܚܝܠ .

[illegible]

Ejuf-

Ejuſdem verſio latina.

JOSEPH IV. Patriarcha Babylonenſis Chaldæorum.

BEATISSIME PATER. HIERONYMUS ÆMILIANUS Chriſti mandatum facturus, *vade, vende quæ habes, & da pauperibus*, quæ poſſidebat, vendidit omnia, & ignotæ caritatis, qua æſtuabat, ductus ſtimulis prætium in pauperum, ac præſertim orphanorum alimoniam, & inſtitutionem erogavit. Hæc quidem virtus præ aliis, quæ in eo plurimum emicuere, barbaris quoque gentibus, qui ambulant in invio, maximæ eſt admirationi, nobis autem debet eſſe incitamento. Quare cum ejus vita, & mors in conſpectu Domini, & hominum pretioſa fuerit, ſignis quoque & miraculis id comprobantibus, æquum cenſeo, ut per SANCTITATEM VESTRAM Chriſtifidelibus proponatur colendus, ut in ejus virtutes intuentes habeant ſimul quod venerentur, & imitentur ad venerationem reverenter demiſſi, ſtrenue ad imitationem erecti.

Ⲣⲁⲫⲁⲏⲗ Ⲧⲟⲩⲕⲓ Ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ̀

ⲛ̀ⲧⲉ Ⲁⲣⲥⲉⲛⲟⲏ ⸗

Ⲉ̀ⲡⲙⲁⲑⲱⲛ ⲛ̀ ϩⲣⲟⲩⲓⲧ ϩⲉⲛ ⲡ̀ϫⲓⲛ ⲛ̀ ⲣⲉϥϣⲟⲡϥ ⲉⲣⲟⲥ̀ ⲛ̀ⲭⲱⲗⲉⲙ ⲛⲉⲙ ⲟⲩ ⲓⲏⲥ Ⲉⲙⲁϣⲱ ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲣⲉϥϫⲫⲉ ⲙ̀ ⲡ ⲛⲟⲩⲧⲉ Ⲙⲁⲣⲓϩⲁⲙ: ⲛ̀ϫⲉ ⲡⲁⲓⲁⲧϥ Ϩⲓⲉⲣⲟⲛⲩⲙⲟⲥ Ⲉⲙⲓⲗⲓⲁⲛⲟⲥ ϩⲁⲛ ⲡⲁⲧⲃⲱⲗⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲥ̀ⲡⲁⲩϩ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓ ϣⲧⲉⲕⲟ: Ϧⲉⲛ ⲑ̀ⲙⲏϯ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲁⲉⲧⲁ̀ⲣⲉϩ ⲛ̀ ⲣⲉϥⲧⲁⲗϭⲟ ⲛⲉⲙ ⲧⲟⲩϫⲟϥ ⲁⲩϫⲉⲙϫⲟϥ ⸗ Ⲟⲩⲟϩ ϩⲱϥ ⲛ̀ϫⲉ ⲟⲩ ⲫⲓⲗⲟⲡⲓⲕⲓⲁ̀ ⲙ̀ ⲡ̀ϩⲏⲧ: ⲓⲉ ⲟⲩ ϥⲓⲣⲱⲟⲩϣ ⲛ̀ ⲛⲓϣϯ ⲁϥⲁⲓϥ ⲉⲑⲣⲉϥ ⲙ̀ⲫⲟⲟⲩ ⲁⲓⲁⲓ: ⲓⲉ ⲛ̀ⲧⲉ ⲣⲉϥϣⲱⲡⲓ ⲉⲑⲡⲁⲛⲉϥ: ⲛⲉⲙ ⲉⲧϫⲉⲕⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲉⲙⲁϣⲱ: ⲉⲑⲃⲉ ⲟⲛ ⲛ̀ϫⲓⲛ ⲙ̀ⲡⲣⲉ ⲛ̀ ⲛⲓϣϯ ⲉⲙⲁϣⲱ ⲉϥⲡⲁϣⲱⲡⲓ Ϩⲁ ⲛ̀ⲛⲟⲩⲧⲉ. Ⲙⲉⲛⲉⲛⲥⲁ ⲛ̀ ⲛⲓϫⲟⲙ ⲟⲩⲟⲛⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧⲁⲛⲁⲛⲉⲩ ⲉⲧⲁϥⲁⲓⲧⲟⲩ ⲛ̀ⲥⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲉⲧⲟⲩϣⲟⲡϥ ⲉ̀ⲣⲟϥ: ϩⲉⲛ ⲙⲉⲧⲣⲉϥϣⲉⲛϩⲏⲧ ⲛ̀ ⲑ̀ⲙⲏⲓ: ⲟⲩⲟϩ ⲙ̀ ⲫⲓⲱⲧ ⲛ̀ ⲡⲓⲭⲱⲃ: ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ⲕⲟⲩϫⲓ: ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ⲟⲣⲫⲁⲛⲟⲥ: Ϧⲉⲛ ⲛ̀ϩⲟⲩⲟ̀ ⲛ̀ ⲣⲉϥϫⲓⲙⲓ ⲛ̀ ⲟⲩⲙⲁⲛ ⲙ̀ⲧⲟⲛ ⲙ̀ⲙⲱⲟⲩ ⲛⲟⲩⲡ̀ϫⲓⲛϥⲓ ⲣⲱⲟⲩϣ: ⲛ̀ⲑⲟϥ ϩⲉⲛ ⲙ̀ⲙⲓⲛⲙ̀ⲙⲟϥ ⲉⲡⲧⲏⲣϥ ⲁϥϩⲑⲏϥ ϩⲉⲛ ⲡⲓ ⲙⲏϣ ⲙ̀ ⲃⲁⲕⲓ ⲛ̀ ⲣⲉⲙ ⲛ̀ ⲣⲁⲛ ⲛ̀ ⲛⲓϣϯ ϩⲱⲛⲟⲩ ⲛ̀ⲧⲉ ϯ ϩⲓⲧⲁⲗⲓⲁ ϩⲉⲛ ⲡⲓ ⲙⲏϣ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ ⲉϥⲙⲟϣⲓ ⲁⲩⲛⲁⲩ ⲉⲣⲟϥⲡⲉ: ⲉⲑⲣⲉϥϫⲟⲩϣⲧ: ⲛⲉⲙ ϥϫⲉⲙⲡ̀ϣⲓⲛⲓ ⲛ̀ ϥⲛⲁⲥⲟⲩⲧⲉⲛ ⲙ̀ⲙⲉⲛⲣⲉ: ⲛⲉⲙϯ ⲙⲉⲧⲛⲁⲏⲧ: ϩⲉⲛ ϩⲣⲏⲟⲩⲓ ⲉⲑⲃⲉϯ ⲙⲉⲧϯϩⲏⲟⲩ ⲛ̀ ⲡⲓϫⲱⲃ: ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ϩⲏⲕⲓ: ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲧⲁϫⲣⲏⲟⲩⲧ ⲛ̀ϫⲉ ⲫϯ Ϧⲉⲛ ⲡⲓϣⲫⲏⲣⲓ ⲛ̀ ⲛⲓϣϯ ⲛ̀ϯ ⲙⲉⲧⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲙ̀ ⲡⲉϥⲃⲱⲕ ⲛ̀ ⲥⲁⲓϣⲱⲓ: ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁⲓⲁⲧⲟⲩ ⲛ̀ ⲛⲓ ϩⲓⲥⲓ: ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ⲉⲩⲥⲣⲱϥⲧ ⲛ̀ ⲛⲓ ϩⲩⲡⲁⲣⲭⲟⲛⲧⲁ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲉϥⲏⲓ: ⲉⲓϯϩⲁⲡ ⲟⲛ ⲉⲑⲛⲏⲟⲩ ⲉⲓⲉ̀ϣⲱⲡⲓ ⲛ̀ ϩⲏⲟⲩ ⲛ̀ ⲛⲓϣϯ ⲉϯ ⲉⲕⲕⲗⲏⲥⲓⲁ̀ ⲛ̀ ⲕⲁⲑⲟⲗⲓⲕⲏ; ⲛ̀ⲧⲉ ⲧⲉⲛⲡⲁⲓⲁⲧⲥ· ϫⲁϥ ⲛ̀ ϩⲓⲉⲣⲟⲛⲩⲙⲟⲥ· ϩⲉⲛ ϣⲉⲙⲙϣⲁ ⲛ̀ ϭⲓⲛⲡⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⸗

Ejuſdem verſio latina.

RAPHAEL Tuki Epiſcopus Arſenoenos.

UBi primum præſentiſſimo Dei Genitricis Mariæ patrocinio B. HIERONYMUS ÆMILIANUS, ſolutis carceris vinculis, per medios hoſtes incolumis evaſit; jamtum maxima animi contentione niſus fuit, ut in dies melior, ac perfectior fieret. Pro maxima igitur caritate, qua in Deum ferebatur, poſtquam virtutum omnium exercitationem amplexus fuit, miſericordia vere paterna egenorum pupillorum, & orphanorum maxime commodis procurandis ſe totum addixit. Per variis, & celeberrimas quoque Italiæ urbes per plures annos verſari viſus eſt,

est, ut consuetæ caritatis, & misericordiæ pabulo pauperum orphanorum utilitati prospiceret. Et quoniam Servi sui sanctitatem eximiam, & felices labores domi, forisque exhaustos pluribus Deus miraculis probavit, magno Catholicæ Ecclesiæ emolumento futurum censeo, ut Sanctorum numero merito a SANCTITATE VESTRA B. HIERONYMUS adscribatur.

JOSEPH Alussi Episcopus Balneoregien.

QUis loquetur potentias Domini, auditas faciet omnes laudes eius [1]? Beati sunt quidem, ut apud eumdem Psalmographum sequitur, BEATISSIME PATER, ii, *qui custodiunt judicium, & faciunt justitiam in omni tempore*. Sed Beati quoque existimandi sunt, qui miserationes Dei magnas, & singulares experiuntur quando ad justitiæ, & salutis tramitem, ab injustitia, in qua detenti aliquando fuere, revocantur. Expertus vero miserationes illas est B. HIERONYMUS ÆMILIANUS, & Beatissimæ Virginis præsens auxilium sensit, cum durissimo carceri ereptus, a sæculari militia, ad certandum bonum certamen traductus est, curandamque animæ suæ perfectionem, & proximorum æternam salutem. Alter hic Tobias legi Dei, & evangelicis consiliis captivatus, totum se misericordiæ operibus impendit, & superimpendit. Quare quemadmodum ille, hic quoque humandis mortuorum corporibus, & vivorum subveniendæ egestati assidue incubuit, sed præterea miserorum, atque inopum puerorum curam suscipiens, parentis loco esse illis omnibus cœpit, & hospitia, domosque receptandis aperuit, ac perpetua fecit, familia excitata alumnorum suorum, ad quorum caritatem confugere eis semper liceret. Taceo pro ægrotis nosocomia ab HIERONYMO fundata, pro pœnitentibus mulieribus receptacula patefacta; denique pro ruricolis erudiendis navatam operam. Cum tot, ac tanta ageret, multumque in bis agendis laboraret, durissime corpus habebat suum, sibi soli asper & inimicus. Miracula ab eo adhuc vivo peracta multa sunt, præsertim illud perennis aquæ fontis, qui nunc etiam perseverat: multa vero mortem HIERONYMI miracula pariter subsecuta. Quamobrem, BEATISSIME PATER, ad pœnitentium solamen, & incitamentum, ad cæterorum, ad novi Ordinis ab eo instituti decorem, ad BEATI VIRI gloriam existimo, B. HIERONYMUM ÆMILIANUM Sanctorum honoribus exornandum.

JULIUS MATTHÆUS Notali Episcopus Tiburtinus.

MIra plane BEATI HIERONYMI ÆMILIANI ad Deum conversio, sed æque mira in Deum, & in proximos caritas cum eximia humilitate, cæterisque heroicis virtutibus conjuncta. Ad publicum rei christianæ bonum a Deo electus ex omni carne, non propriæ tantum perfectioni incredibili constantia, atque animi alacritate operam dedit, sed rerum omnium humanarum contemptor magnanimus, amantissimi orphanorum patris nomen, de quo Deus ipse gloriatur, sibi merito vindicavit: illud procul dubio cogitans: *Estote misericordes, sicut Pater vester Cælestis misericors est*: unde similem eum diceremus illis viris misericordiæ, quorum pietates non defuerunt: etenim per HIERONYMUM nostrum multam gloriam, seu multa gloriosa fecit Dominus, ac per Ordinem a se institutum facere adhuc non dedignatur. Cum itaque virtutum HIERONYMI fulgori, divinum, tum veterum, cum recentiorum miraculorum accesserit testimonium, cumque sapientiam ipsius narrent populi, & laudem nunciet Ecclesia, nihil est, ut censeo, quod SANCTITATEM VESTRAM morari possit HIERONYMUM in Sanctorum numerum referre.

HAC eadem die Marcus Antonius Columna SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI PAPÆ in Urbe Vicarius, edicto publice in foris, & Basilicis proposito, declaravit, BEATISSIMUM PATREM suorum Prædecessorum vestigiis inhærentem, benigne ex Ecclesiæ thesauro plenarias Indulgentias illis elargiri, qui Kalendis, & v., ac IV. Nonas Quintilis

1 Psalm. 105.

tilis jejunium devote celebrantes, adoratum postmodum accederent Augustissimum Eucharistiæ Sacramentum, quod certis, statutisque diebus in Lateranensi, Vaticana, ac Liberiana Basilica fidelium venerationi magno cereorum apparatu erat proponendum.

MARCO ANTONIO del Titolo di S. Maria della Pace della S. R. C. Prete Card. Colonna della SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE *Vicario Generale &c.*

„ LA SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE „ PAPA CLEMENTE XIII. felicemente „ regnante, regolando il suo zelo co i lumi- „ nosi esempj de' Sommi Pontefici suoi Pre- „ decessori, allorchè sonosi accinti a fare „ il grande, e solenne atto della Canoni- „ zazione, concede Indulgenza plenaria, „ e remissione di tutti i peccati a i Fedeli „ tutti dell'uno, e l'altro sesso, i quali di- „ giuneranno ne i tre giorni, cioè Mer- „ coledì 1., Venerdì 3., e Sabbato 4. dell' „ entrante mese di Luglio, e che confessa- „ ti, e comunicati visiteranno, almeno „ una volta, una delle infrascritte Basili- „ che, mentre in essa, secondo il metodo „ qui sotto indicato, sarà alla publica „ adorazione esposto il Santissimo Sagra- „ mento, ed ivi divotamente pregheran- „ no Sua Divina Maestà, acciochè si de- „ gni riempire di superna grazia SUA BEA- „ TITUDINE, e col celeste suo lume assister- „ la nella grave deliberazione della pros- „ sima Canonizazione delli BB. GIOVANNI „ CANZIO, GIUSEPPE CALASANZIO, GIUSEP- „ PE DA COPERTINO, GIROLAMO EMILIANI, „ SERAFINO D'ASCOLI, E GIOVANNA FRAN- „ CESCA FREMIOT DI CHANTAL.

„ Affinchè poi tutti possino conseguire il „ celeste tesoro, concede la SANTITA' SUA, „ che a i Regolari dell'uno, e dell'altro „ sesso, anche a quelli, che convivono in „ clausura, & ad ogni altra persona tanto „ laica, quanto Ecclesiastica, compresi „ anche i racchiusi in carcere, o da qual- „ che infermità corporale impediti, per cui „ non potranno o digiunare, o visitare „ le Basiliche Patriarcali per venerarvi il „ Santissimo Sagramento ivi esposto, pos- „ sa il Confessore commutare le sudette „ opere ingiunte in altre di cristiana pie- „ tà, e prescrivere ciò, che da i medesimi „ penitenti a motivo de i loro respettivi im- „ pedimenti potrà più facilmente eseguirsi.

„ Si esortano pertanto tutti i fedeli di- „ voti a non trascurare l'acquisto di questo „ spirituale tesoro, ed a fare in detti gior- „ ni altre opere di religione, non solo per „ viepiù meritarci dal Signore il conse- „ guimento delle grazie, di cui abbisognia- „ mo, ma ancora per uniformarci alle par- „ ticolari premure di SUA BEATITUDINE.

Il Santissimo Sagramento sarà esposto.

„ Nella Basilica di S. Giovanni in Late- „ rano la mattina del Mercoledì 1. del ven- „ turo mese di Luglio, fino al mezzo gior- „ no del Venerdì 3. del detto mese.

„ Nella Basilica di S. Pietro in Vatica- „ no dalla mattina del Venerdì 3. detto, „ fino al mezzo giorno della Domenica 5. „ dello stesso mese.

„ Nella Basilica di S. Maria Maggiore „ dalla mattina della Domenica 5. detto, fi- „ no al mezzo giorno del Martedì seguente.

„ Dato dalla nostra solita Residenza que- „ sto dì 15. Giugno 1767.

M. A. Card. Vicario.

Gasparo Arciprete Ori Segretario.

Quia autem dies illi, quibus jejuniis erat vacandum, in Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli octavam incidebant, hinc Eminentissimi Patres, ut etiam dum ista jejunia agerent, rubris vestibus uterentur, per sequentem schedulam fuere præmoniti.

„ NElli tre prescritti giorni di digiuno, „ cioè Mercoledì 1., Venerdì 3., e „ Sabato 4. del venturo mese di Luglio, per „ essere tutti e tre li detti giorni entro „ l'Ottava de'Santi Apostoli Pietro, e Pao- „ lo, che è una delle Ottave privilegiate, „ vestirà l' Eminenza Vostra gli abiti Car- „ dinalizj di colore rosso, tanto in casa, „ quanto fuori di essa.

Quam-

Quamvis semper quammaxime BEATISSIMO DOMINO NOSTRO cordi sit, ac fuerit, ut tum nobiles ejus aulici, tum inferioris ordinis famuli per rectam mandatorum Dei semitam semper incedant, tamen exoptans ardentius, ut proximum Apostolorum festum ea, quæ decet, religione, animique pietate agerent, sicque rite, recteque sese disponerent ad propositas elucrandas Indulgentias, prudenti deliberatione effecit, ut tribus diebus, quæ ejusdem Sollemnitatis pervigilium præcedunt, Dominus Adeodatus Barcali unus ex Cappellanis intimis catechesses pias, ferventesque eisdem familiaribus haberet: id cum esset peractum, mane diei solis ipso Apostolorum Principum pervigilio, in intimo sacello PONTIFEX Sacrum devote celebravit, ac suos nobiles aulicos Divina Eucharistia refecit; quam inferioris ordinis famulis in altero sacello idem Adeodatus Barcali præbuit.

His peractis, BEATISSIMUS PATER Vaticanum petiit, ut in aula Consistoriali publicum censum, seu vectigal a Comestabili Laurentio Columna nomine Ferdinandi IV. utriusque Siciliæ Regis exciperet; ac mane festivitatis Apostolorum supra corpus Beati Petri Missarum sollemnia celebraret.

Kalendis Julii in Lateranensi Basilica ad præscriptum PONTIFICIS Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum fidelium venerationi fuit propositum; quamobrem cum Eminentissimi Patres per sequentem schedulam certiores essent effecti, die Jovis VI. Nonas, hora 22. fore ut SUMMUS PONTIFEX adoratum veniret ad Basilicam, frequentes ad ipsam accessere, ut eumdem præstolarentur.

Eminentissimo, e Reverendissimo Signore.

„ LA SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE CLEMENTE PP. XIII. si porterà alle ore „ 22. nella Basilica di S. Giovanni in Laterano a venerare il Santissimo Sagramento, che sarà esposto in detta Basilica, „ per implorare la divina assistenza nella „ grave deliberazione della prossima Canonizazione de BEATI GIOVANNI CANZIO, „ GIUSEPPE CALASANZIO, GIUSEPPE da Copertino, GIROLAMO EMILIANI, SERAFINO da ASCOLI, e della BEATA GIOVANNA FRANCESCA FREMIOT di CHANTAL: gli Eminentissimi Signori Cardinali, che vorranno intervenirvi, anche ad „ oggetto di conseguire l' Indulgenza dalla „ SANTITA' SUA a tal' effetto concessa, vi „ si troveranno vestiti di rocchetto, mantelletta, e mozzetta di color rosso.

Indicta hora PONTIFEX privato domesticoque comitatu ad Lateranum venit, cujus ad fores cum Eminentissimo Nereo Corsini Basilicæ Archipresbytero cæteri omnes Domini Cardinales adstabant. Nereus Cardinalis Corsinus aspergillum PONTIFICI obtulit, qui cum se, Archipresbyterum, Eminentissimosque cæteros lustrali aqua aspersisset, præeunte cum Cruce Carolo Origo novissimo Rotæ Auditore, pedes inter armorum inservientes incedens, ad altare princeps Divinam Eucharistiam adoraturus processit, ubi in genua provolutus devotas ferventesque preces effudit.

Mane diei Veneris V. Nonas Julias Reverendissimum Capitulum Vaticanum post Conventualem Missam in altari Gregoriano, inter conspicuam ardentium cereorum copiam, Eucharistiam fidelium venerationi proposuit; Eminentissimi Cardinales per hanc schedulam pariter admoniti fuere.

Eminentissimo, e Reverendissimo Signore.

„ LA SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE CLEMENTE PAPA XIII. volendo con reiterate suppliche ricorrere all' Altissimo, „ acciò coll' abbondanza de' suoi lumi si „ degni assisterla nell' affare importantissimo della futura Canonizazione, si porterà alle ore 22. alla Basilica Vaticana „ ad adorare il Santissimo Sagramento, ove „ per il sudetto effetto sarà esposto alla publica venerazione de fedeli: se ne rende pertanto consapevole Vostra Eminenza, affinchè, volendovisi trovare presente, sia vestita dell' abito Cardinalizio „ rosso con il rocchetto.

Vati-

Vaticanum petierunt quamplures Eminentissimi, ut venientem exciperent PONTIFICEM, qui non ita multo post privato cultu ad Basilicam se contulit, & summa religione, ac incredibili animi pietate devotissimas preces fudit, a Patre luminum donorum omnium charismata sibi, populoque SACERDOS SUMMUS apprecans.

Tandem Dominica die III. Nonas Julias BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER ad Liberianam Basilicam oraturus ante Divinam Eucharistiam, quæ venerantibus fidelibus fuerat exposita, venit, ab Eminentissimis Patribus exceptus, qui ibidem de PONTIFICIS adventu per sequentem schedulam certiores effecti, convenerant.

Eminentissimo, e Reverendissimo Signore.

„ PErche incessanti sieno le suppliche all' „ Altissimo, la SANTITA' DI NOSTRO „ SIGNORE CLEMENTE PAPA XIII approssi„ mandosi il giorno destinato per eseguire „ la Canonizazione de BEATI GIOVANNI „ CANZIO, GIUSEPPE CALASANZIO, GIUSEP„ PE da COPERTINO, GIROLAMO EMILIANO „ SERAFINO da ASCOLI, e della BEATA GIO„ VANNA FRANCESCA FREMIOT di CHAN„ TAL, si porterà alle ore 22. alla Basilica „ di S. Maria Maggiore ad adorare l' Au„ gustissimo Sagramento, che ivi sarà espo„ sto, come ha parimente eseguito in que„ sti passati giorni nelle altre due Basili„ che per il menzionato effetto. Del tutto „ se ne dà notizia a Vostra Eminenza, ac„ ciò volendo intervenire, possa trovarsi „ in detta Basilica in abito Cardinalizio ros„ so, e rocchetto, conforme nelle altre „ due consimili occasioni si è praticato.

Difficile dictu est, quanta hisce diebus lætitia, quantoque spirituali gaudio DOMINUS NOSTER BEATISSIMUS fuerit perfusus, dum in omnibus, quas petiit Basilicas, incredibilem, ac pene infinitam Romani populi religiosam multitudinem offendit, quæ pietatis, religionisque caussa ex omnibus etiam conspicuis, nobilissimisque ordinibus ad illas confluxerat.

Ut quamprimum Canonizationis sollemnitas expleretur, tertio, ac ultimo semipublico Consistorio, in quo de BEATO SERAPHINO AB ASCULO, seu A MONTEGRANARIO, & de BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL erat pertractandum, ad VI. Idus Julii dies fuerat indicta, ac omnes, qui ad illud venire debebant, per cursores ea, quam subiicimus, schedula fuerant evocati.

INTIMATIO

Per cursores facienda, etiam domi dimissa copia.

„ DIE 10. præsentis mensis Julii feria 6. „ SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER „ CLEMENS PAPA XIII. alterum habebit se„ mipublicum Consistorium hora 13. in de„ signata Palatii Apostolici Quirinalis aula „ pro excipiendis suffragiis ab Eminentissi„ mis DD. Cardinalibus, necnon Reveren„ dissimis Patriarchis, Archiepiscopis, & „ Episcopis in Caussis BEATORUM SERAPHINI „ AB ASCULO Laici professi Ordinis Mino„ rum Capuccinorum S. Francisci, & Jo„ ANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL „ Fundatricis monialium Visitationis B. Ma„ riæ, eadem penitus servando, quæ jam „ pro consimili antecedenti semipublico „ Consistorio peracta fuere.

„ Certiores itaque reddantur omnes, & „ singuli Eminentissimi, & Reverendissimi „ DD. Cardinales, necnon Reverendissimi „ DD. Patriarchæ, Archiepiscopi, & Epi„ scopi in Urbe præsentes, ac Domini Pro„ tonotarii Apostolici, duo antiquiores Ro„ tæ Auditores, Sacrorum Rituum Congre„ gationis Secretarius, Promotor Fidei, & „ Procurator Fiscalis Cameræ Apostolicæ, ut „ omnes cappis induti Consistorio intersint.

De Mandato SS. D. N. PAPÆ.

I. Archiepiscopus Athenarum Apost. Caerem. Praefectus.

Statuta hora, ac die cum in aulam Consistorialem Eminentissimi Cardinales venissent, BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER solito consuetoque apparatu circumamictus ex paramentorum aula in Consistorium descendit, & an-

& antequam de BEATIS canonizandis ſermonem inſtitueret, ſecreto de Conſiſtorialibus negociis cum Eminentiſſimis Patribus agens, tranſtulit ex Hadrianopolitana titulari Eccleſia Joannem Lercari ad Archiepiſcopalem cathedram Januenſem: hinc Archiepiſcopum Meſſanenſem conſtituit Joannem Mariam Spinelli Clericum Regularem Teatinum: declaravit Epiſcopum Muranum Baſilicatæ Provinciæ in Neapolitano Regno Carolum Gagliardi Pauperum Patronum in Neapolitana urbe: pronunciavit Epiſcopum Leſinæ in Dalmatia Provincia Petrum Riboli Archidiaconum Spalatenſem: ſtatuit Epiſcopum Letteranum in Provincia terræ Liboris Neapolitani Regni Franciſcum de Afflicto Pœnitentiarium Cathedralis Ravelli: ac tandem dixit Epiſcopum Torcelli Joannem Nani patricium Venetum.

Ut PONTIFEX finem ſermoni impoſuit, primum Joannes Franciſcus Albani Epiſcopus Sabinenſis propoſuit in Abderitanum Titularem Epiſcopum Joannem Lenezowski Canonicum Chelmenſem: hinc Alexander Diaconus Cardinalis Albani in Titularem pariter Thenarum Epiſcopum propoſuit Philippum Carolum de Fechenbach Canonicum Herbipolenſem, ac denique Eminentiſſimus Orſini a PONTIFICE petiit, ut Cenomanenſem Epiſcopum crearet Antonium Joſephum des Laurens, de quo in ſuperiori Conſiſtorio verba fecerat.

Negociis iſtis abſolutis, cum aulæ Conſiſtorialis Advocatus inſtantiſſimis precibus PONTIFICEM oraſſet, ut Pallium in ſignum plenitudinis Pontificalis poteſtatis novo Archiepiſcopo Januenſi elargiretur, in aulam ſtatim Conſiſtorialem admiſſi fuere Epiſcopi omnes, cæterique, qui præ foribus ſtabant; & PONTIFEX orationem iterum reaſſumens ea gravitate, & eloquentia, quæ Patrem Patrum decet, verba hunc in modum habuit.

VENERABILES FRATRES. De BEATIS SERAPHINO AB ASCULO, & JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, quorum nihilominus impenſe, quam BEATORUM quatuor, de quibus egimus in ſuperioribus Conſiſtoriis, Canonizationem a nobis poſtulant piiſſimi Principes, & Catholicus populus fere univerſus, veſtrum hodie conſilium exquirimus. Ac BEATUM SERAPHINUM primo proponimus; cujus admirabiles virtutes uno videntur comprehendi poſſe præconio, ſi dixerimus illum digne [1] Deo juxta Apoſtoli monitum ambulaſſe, & ſanctitatis cepiſſe fructum, quem Abrahamo Deus ſuaviſſimis illis propoſuit verbis = ambula [2] coram me, & eſto perfectus = quod Chriſtus Dominus dixit apertius = Eſtote [3] perfecti, ſicut Pater veſter perfectus eſt = & illum quidem perfectiſſimæ fuiſſe virtutis vel inde licet exiſtimare, quod a lethali omni peccato purus vitæ ſuæ curſum peregerit. Cæterum ſupernaturalia dona, tum paupertatem, humilitatem, obedientiam, orationis ſtudium, & in omni victu aſperitatem, atque duritiem, cæteraſque virtutes, quas illi divina tribuit gratia, miracula etiam, quibus veluti indiciis Deus ſanctitatem ejus nobis oſtendit, ex ejus vita, quam redigi curavimus in compendium, arbitramur vobis eſſe perſpecta. Quod attinet ad BEATAM JOANNAM FRANCISCAM illud in ea nobis videtur præcipuum, quod in omni ſtatu, qui fœmi-

1 Coloſſ. 1. 20. 2 Geneſ. 17. 1. 3 Matth. 5. 49.

fœminis poſſit obtingere, præclara dedit ſive futuræ, ſive incipientis, ſive maturæ, & corroboratæ ſanctitatis indicia. Nam & virginitatem ſervare maluiſſet, quam nubere; & viro nupta adeo in omnibus honorabile præſtitit [1] ſuum connubium, ut ſuarum exemplo virtutum ſanctificato viro, conjugium illud, quod in chriſtiano matrimonio poſtulat [2] Beatiſſimus Paulus, Chriſti cum Eccleſia conjunctionem repræſentaret. Viro præterea e vivis adempto, ſecundas aſpernata nuptias, vere [3] vidua fuit, eaſque virtutes omnes exhibuit, quas in viduis requirit idem Apoſtolus. Poſtremo caſtitatis perpetuæ voto, quo ſe adſtrinxit, perfectioris vitæ arduum iter ingreſſa, difficillimum aliud votum adjunxit, ſemper ea faciendi, quæ Deo gratiora fore cognoſceret. Idque votum adeo ſancte præſtitit, ut ſub ſancti viri Franciſci Saleſii magiſterio ad eam denique pervenerit ſanctitatem, quam Deus comprobatam voluit omnipotentiæ ſuæ mirabilibus ſignis. Itaque de his duobus BEATIS, quorum proponitur Canonizatio, a vobis petimus, ut veſtras ſententias exponatis. Sed quoniam in Conſiſtorio ſecreto ſatis abſumptum eſt temporis, ne diutius, VENERABILES FRATRES, detineamini, commodius exiſtimamus, ut poſt veſtra ſuffragia primus Epiſcoporum Pontificio ſolio noſtro Aſſiſtentium diſerte & ipſe dicat ſententiam ſuam, ad quam cæteri Epiſcopi Aſſiſtentes, ſi eis ita videatur, uno verbo declarent ſe accedere: itidemque primus Epiſcoporum non Aſſiſtentium ſuum proferat explicate ſuffragium, cui cæteri ſubinde Epiſcopi, uno pariter verbo, ſe, ſi ita velint, ſinguli aſſentiri profiteantur.

Hæc cum dixiſſet, illico Domini Cardinales, & Epiſcopi, qui in venerabili Conventu conſidebant, ut PONTIFEX monuerat, de BEATO SERAPHINO AB ASCULO, ſeu A MONTE GRANARIO dedere ſuffragia.

CAROLUS ALBERTUS Epiſcopus Oſtienſis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus Cardinalis Guidobonus Cavalchinus.

BEATISSIME PATER. Siſtitur hodie coram throno majeſtatis tuæ B. SERAPHINUS AB ASCULO, ut gloriam ejus cum cæteris Sanctis Domini in terra perficias. Humili quidem in loco is natus eſt ab egenis, vulgaribuſque parentibus, ſed ab infantia, moribus integerrimis, ſummoque orandi ſtudio, quo magnopere delectabatur, ita cœpit placere Deo, ut nihil ad arripiendum evangelicæ perfectionis iter deſiderari in eo poſſe videretur. Factus adultior poſt aſperos, diuturnoſque labores obtinuit recipi in rigido Fratrum Capuccinorum Ordine: cumque ibi quotidie proceſſerit de virtute in virtutem, plurimis muneribus, ac cæleſtibus ſignis eximiam ejus adhuc viventis ſanctitatem oſtendit Altiſſimus, & demum pretioſam ipſius mortem ex ore infantium, & lactentium voluit mirabiliter promulgari: quæ vero noviſſime in hujus BEATI VIRI honorem ſuſcitavit miracula, efficaciter poſtulant, ut immarceſcibilis coronæ gloria donatus in

1 *Hebr.* 13. 4. 2 *Ephef.* 5. 3 *I. Timoth.* 5. 3. 4.

Cælis declaretur. Hoc universa Capuccinorum familia ardentissime deprecatur, idque ipsum ego quoque sacro huic Ordini præsidere jussus fidenter exoro.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Sabinensis Cardinalis Albani.

GLorietur frater humilis in exaltatione sua, qui mortificationem Jesu Christi circumferens in corpore suo, vivificatus autem spiritu, se præbuit exemplum bonorum operum in simplicitate, in humilitate, in caritate non ficta, unice contuens in eam, quæ revelabitur in nobis, gloriam adoptionis incontaminatam. Nec suo glorietur minus BEATO SERAPHINO Minorum Capuccinorum familia, pœnitentium altrix, & fœcunda parens; ac in filii sui virtutibus omnibus rite, me acta referente, comprobatis, maximis de Cælo signis accedentibus, atque oraculo tuo, BEATISSIME PATER, illi Sanctorum honores decernente, habeat ad sancte, humiliterque vivendum domesticum incitamentum.

HENRICUS Episcopus Tusculanus S.R.E. Vicecancellarius Cardinalis Dux Eboracensis.

EXcelsus super omnes Cælos Deus, qui humilia respicit, & alta a longe cognoscit, ut potentiam suam ostenderet, qua potens est de lapidibus suscitare semen Abrahæ, respexit in humilitatem servi sui SERAPHINI, eumque de terra suscitans deduxit in domum Domini, ut simplicitate sua sapientiam sapientum perderet, & prudentum prudentiam reprobaret. Illum enim humili genere ortum, ac litterarum plane rudem, quia simplex erat, & humilis corde, ab armentis, quibus custodiendis excubabat, in sacrum Capuccinorum Ordinem transtulit, & in humili Laicorum gradu constitutum heroicis virtutibus insignivit, donis cælestibus auxit, & innumeris signis, ac prodigiis illustravit. Mox plenum meritis, confectumque laboribus vocavit ad Cælum, ubi æternum gloriæ solium tenet, & invocantibus illum beneficia incredibili liberalitate largitur. Æquum igitur est, BEATISSIME PATER, ut ad evangelicæ simplicitatis, atque humilitatis gloriam SERAPHINUS Apostolicæ Sedis auctoritate Sanctorum albo adscribatur.

FABRITIUS Episcopus Albanensis Cardinalis Serbellonus.

VEra exhibetur religiosi viri perfectissima imago in BEATO SERAPHINO AB ASCULO, adeo enim supremam perfectionem per assiduum virtutum omnium, & patientiæ præsertim exercitium fuit adeptus, ut Deus Optimus Maximus per frequentes ecstases, raptusque cælestes pluries illam comprobatam voluerit; consequens igitur est, BEATISSIME PATER, ut vestra excelsa Pastoralis dextera tanto viro coronam imponat in terris, quam ipsi in Cælis præparavit Dominus in æternum.

JOSEPH MARIA Tituli Sanctæ Cæciliæ Presbyter Cardinalis Feroni.

IN humili vitæ gradu sublimissimum virtutis genus professus est BEATUS SERAPHINUS, quem ob diuturnam in ea urbe commorationem AB ASCULO nominamus. Capuccinorum institutum amplectens, quam in seculo intactam primæ innocentiæ stolam servaverat, eamdem severissimis corporis afflictationibus, & perpetua regularium legum custodia ad ultimum usque spiritum inviolatam perduxit. In cordis simplicitate præsertim ambulans, quæ Deo placerent, suavissime loquebatur, atque adeo plurimorum aut exemplo, aut emendationi prospexit. Hinc placidissime moriens cum migravisset ad Dominum, ex ore infantium, & lactentium, singulari quidem prodigio SERAPHINI laudes prodierunt. Hunc igitur eximium innocentiæ, demissionis, simplicitatis, & pœnitentiæ cultorem tuto a SANCTITATE VESTRA in Sanctorum album recenseri posse aperte confirmo.

JOSE-

CAROLUS Tituli Sancti Clementis Presbyter Cardinalis Rezzonicus S.R.E. Camerarius.

BEATUM SERAPHINUM AB ASCULO in simplicitate cordis ambulantem, & animam suam in patientia possidentem, tanta bonorum cælestium copia cumulavit Deus, quanta ipse bonorum naturæ inopia laborabat. Qui humili SERAPHINO gratiam dedit Deus, gloriæ corona etiam exornavit. Tuum est, BEATISSIME PATER, summos ei, quem tantopere decoravit Deus, honores oraculo tuo tribuendos in terris esse constituere.

FERDINANDUS MARIA Tituli S. Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.

ETsi in radice caritatis omnes inter se conjungantur virtutes, ut una sine altera esse non possit, plerumque tamen in præstanti aliquo viro, hæ, vel illæ præ cæteris eminent, ac efflorescunt maximæ. Id dum in SERAPHINO AB ASCULO deprehendimus, quem simplicitate cordis, obedientia, humilitate, pœnitentia præcelluisse scimus, quadam tamen singulari ratione, cælestium etiam rerum contemplationi, fidelium saluti, pauperum subsidio prorsus vacasse admiramur. Jam ipsum luculentissimis illustrante miraculis Deo, in eam devenio sententiam, eumdem esse a te, BEATISSIME PATER, in Sanctorum fastos publico Ecclesiæ bono adscribendum.

JOSEPH MARIA Tituli Sancti Alexii Presbyter Cardinalis Castelli.

QUi terrena omnia non odit, atque adhuc animam suam, dignus non est qui inter Domini discipulos adnumeretur. Vir Dei SERAPHINUS a pueritia usque ad exitum vitæ terrenis cupiditatibus acerrimum bellum indixit: carnem odit, quum laboribus, jejuniis, vigiliis, innumeris, atque asperrimis castigationibus corpus suum perpetuo afflixit; animam quoque, carnalem animam odit, quum totum hominem exuit, & propriæ excellentiæ, suique amorem ab humillimo corde magnanime abjecit, ac propemodum extinxit, nihil amplius sibi vivens, sed totus Magistro suo Jesu Christo. Dignus profecto fuit, ut a Magistro, & Domino tamquam fidelis discipulus in æterna tabernacula reciperetur. Dignum quoque existimo, ut id merito, & fideliter accidisse ab infallibili SANCTITATIS VESTRÆ oraculo rite, & sollemniter pronuntietur.

CAJETANUS Tituli Sancti Augustini Presbyter Cardinalis Elephantutius.

BEATISSIME PATER. Vitæ simplicitas, innocentiæ candor, obedientia, patientia, humilitas eæ sunt præ cæteris virtutes, quibus BEATUS SERAPHINUS ad miraculum usque enituit, effectusque uti parvulus, intrare promeruit in regnum Cælorum. Hinc autem si dignus fuit, adhuc vivens, ut altitudo divitiarum, & sapientiæ Dei sibi revelaretur, dignus est utique, ut supremo SANCTITATIS VESTRÆ judicio eam in terris accipiat coronam gloriæ illis debitam, qui computantur inter electos, & filios Dei.

PETRUS HIERONYMUS Tituli Sanctissimæ Trinitatis in monte Pincio Presbyter Cardinalis Guglielmi.

CUm adhuc junior esset BEATUS SERAPHINUS AB ASCULO quæsivit sapientiam Dei valde in oratione sua [1]. Invenit autem & apprehendit; tantumque profecit in ea [2], ut non solum, quæ mundi sunt, cuncta, despexerit etiam semetipsum; sed abundaverit quotidie magis in omni scientia, & in omni sensu [3] usque ad consummationem justitiæ [4], usque ad circumspectionem Dei [5]. Divinæ namque pulchritudinis studio cum teneretur, extendebat se in dies amplius ad cognoscendum illum, si quo modo comprehenderet [6]; nihilque arbitrabatur se

1 Ecclesiastic. 51. 18.
2 Ibid. v. 22.
3 Philipp. 1. 9.
4 Ex plur.
5 Ecclesiastic. 14. 22.
6 Philipp. 3. 10. 12.

se cognoscere, donec introiret in potentias Domini [1], & in tabernaculum Dei solius. Introivit autem, & gustavit, & vidit [2]; speculator eximius factus magnitudinis illius [3]. Ista sapientia deduxit BEATUM SERAPHINUM ad excelsa: ita a te exaltari [4] oportet, BEATISSIME PATER, qui nihil habes antiquius, quam sapientiam Sanctorum revereri. Dic igitur Sanctum SERAPHINUM AB ASCULO: & sapientiam ejus enarrabunt gentes, & laudem ejus enuntiabit Ecclesia [5].

NICOLAUS Tituli SS. Nerei, & Achillei Presbyter Cardinalis Antonellus.

ABnegavit semetipsum BEATUS SERAPHINUS, & secutus est Dominum, Crucem suam patienter, & humiliter ferens a primis ætatis suæ annis usque ad ultimum sanctissimæ vitæ diem. Nullum fuit angustiæ, ærumnæ, & tribulationis genus, quod non fortiter, & constanter toleraverit, verbera, convicia, contumelias, injurias, famem, sitim, paupertatem, nuditatem, omniumque rerum inopiam. Nam Vir Dei mundana quidem conditione vilis, cælesti virtute nobilis, humanis litteris, rudis Sanctorum scientiam edoctus, carnis, & mundi illecebris calcatis, imperterrito animo, & mente incorrupta montem myrrhæ, & collem thuris impigre ascendit, aspiciens *in auctorem fidei, & consummatorem Jesum, qui proposito sibi gaudio, sustinuit Crucem, confusione contempta*. Et quoniam, sicut socii Christi passionum sumus, sic erimus & consolationis. Benignissimus Deus servum suum ecstasis, prophetiæ, scrutationis cordium, aliisque gratiis, & supernarum consolationum donis adhuc in terris existentem remuneravit, & sanctitatis, & miraculorum fama notum, clarumque reddidit: & post hanc mortalem vitam æternæ beatitudinis participem in Cælis effecisse, indubiis, probatisque signis, ac prodigiis declaravit. Quare ad Omnipotentis Dei laudem, ad Catholicæ Ecclesiæ decus, & præsidium BEATUM SERAPHINUM sollemnibus Sanctorum honoribus decorari, merito universa Picena Provincia, & insignis Fratrum S. Francisci Ordo, & boni omnes enixe a te, BEATISSIME PATER, postulant, ac deprecantur.

Fr. LAURENTIUS Basilicæ SS. XII. Apostolorum Presbyter Cardinalis Ganganelli.

SERAPHINUS ortu Picenas, ac Seraphicæ Capuccinorum religionis alumnus præclarum dedit virtutum omnium specimen, humilitatis, sine qua æterna claudicat salus; patientiæ, quæ nobis necessaria est ad reportandas promissiones: tum vero maxime paupertatis, quam ita in deliciis habuit, ut tunc ditiorem se crediderit, cum necessariis quoque ad vitam, se viderit destitutum. Hinc SERAPHINUS factus *abundans in paupertate, oculus Dei respexit illum in bono, & erexit eum ab humilitate ipsius, & exaltavit caput ejus.... Facile est enim in oculis Dei subito honestare pauperem* [6]. Et sane post virtutum omnium splendorem, tot signis honestatum deprehendimus SERAPHINUM, ut supremos sanctitatis honores adjudicari eidem tuto posse jamdiu sit pronunciatum.

Quem itaque Beatorum albo conscriptum, Romana Sede permittente, mihi datum est Asculi frequenter colere, te mandante, BEATISSIME PATER, universa Ecclesia Sanctorum fastis cooptatum veneretur.

MARCUS ANTONIUS Tituli Sanctæ Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.

BEATISSIME PATER. *Caritas non cogitat malum*. Hæc Apostoli sententia apprime congruit BEATO SERAPHINO AB ASCULO; cujus tanta morum innocentia, ut omnium, quæ secundum Deum non essent, non cogitatum modo, sed & auditum studiosissime caveret; tanta item dilectio proximi, ut de ipsis obtrectatoribus, ac persecutoribus suis quam optime sentiret; tanta denique mansuetudo, ut gravissimas illatas inju-

1 *Psalm. 70. 16.*
2 *Prov. 31. 18.*
3 *II. Petr. 1. 16.*
4 *Ex Ecclesiastic. 14.2.*
5 *Ecclesiastic. 39. 14.*
6 *Ecclesiastic. cap. xi.*

injurias, & contumelias pro maximis beneficiis acciperet: adeo illas, uti mala, non cogitabat, sive inferentibus imputabat. Vix autem fore puto, ut quis de tam bene cogitante non optime cogitet, eumdemque in Sanctorum canonem non existimet referendum.

SIMEON Tituli Sancti Joannis ad Portam Latinam Presbyter Cardinalis Buonaccursi.

Beatissime Pater. Divinam mihi intuenti in humillima vitæ professione Beati Seraphini sapientiam, confiteri Domino Cæli, & terræ libet, quod hanc abscondiderit a sapientibus, & prudentibus, eamdemque parvulis revelaverit. Ætas nulla, Beatissime Pater, abundavit magis, quam ætas nostra hoc genere sapientum, quibus Dei sapientia vanitas est, & humilitas Crucis stultitia. Horum ergo insipientiæ refellendæ, quemadmodum Christum Crucifixum Apostolus Dei sapientiam philosophis inculcabat, sic decet Ecclesiam Christi, ejusdem Crucis participes Christi famulos cælestem gloriam adeptos obiicere.

JOANNES CAROLUS Tituli SS. Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis Baschi Major Pœnitentiarius.

Beatissime Pater. Beatus Seraphinus, qui ab Asculo cognomen, ab Ordine Capuccinorum novum ad sanctimoniam incitamentum fortitus est, ea excelluit pietate, ut in Deum O. M. spem omnem, & studia sua contulerit, proximos vero omni officiorum genere prosequi studens, quæ iis ab inopia sua præstare non poterat, Deo ipso mirifice opitulante, conferret. Neque id gratiæ apponi sibi, ambitionis expers, postulavit; sed vilem sui ipsius opinionem in ipsis proceribus inserere conatus est. Nullis voluptatum illecebris, nulla habendi cupiditate captus, eo tolerantiæ processit, ut injurias omnes pacato animo sustineret, ac fere quotidie sponte sua in verberationibus, & jejuniis versaretur; omnibus, non sibi parcens. Virum itaque, Beatissime Pater, tanta morum probitate præstantem, ut naturæ ipsius Auctor eam insignibus prodigiis testatam velit, Sanctorum albo adscribendum judico, ut novum christianarum virtutum exemplar splendidius eluceat.

LUDOVICUS Tituli Sanctæ Anastasiæ Presbyter Cardinalis Calinus.

Quum Beatus Seraphinus de Asculo religiosæ perfectionis laude mirabiliter insignitus, paupertatem, abstinentiam, aliasque christianas virtutes ita per totum vitæ cursum excoluerit, ut assiduis licet tentationibus exagitatus, de seipso tamen, deque humani generis hoste perpetuo triumphaverit, & perfectissima heroicarum virtutum exempla ad imitandum reliquerit, ideo, Beatissime Pater, dignum existimo qui sollemni pompa inter Sanctos coopte- tur.

ANTONIUS Tituli Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Calumna Branciforti.

Seraphici Patris Francisci vere imitator, & filius Beatus Seraphinus ab Asculo ita Deo viventem hostiam se præbuit, ut Deus idem, qui mirabilis semper est in Sanctis suis, quique infirma mundi eligit, ut fortia quæque confundat, præclaris illum & prodigiis, & donis condecoraverit. Æquum igitur est, ut qui in terris ab eo, qui vere mitem se dixit, & homilem corde, suavissimam animi mansuetudinem, & morum integerrimam simplicitatem constantissime didicit, superna jam felicitate donatus, ad evangelicæ humilitatis incitamentum, & gloriam inter Sanctorum ordines a Beatitudine Vestra sollemnibus cæremoniis recenseatur.

PETRUS Tituli Sanctæ Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.

Humilia respiciens Deus, & alta a longe cognoscens [1], quanta operatus sit in

[1] Psal. 137.6.

ui pauperculo, ac vere contrito [1], vereque docibili [2] servo suo BEATO SERAPHINO AB ASCULO, & ex linguis operum noscimus, & ex signorum luce conspicimus. Nihil siquidem in ejus vita occurrit, quod non pietatem, non patientiam, non perfectam sui abnegationem, & quidquid est aliud evangelicæ perfectionis, præsertim vero intimam, eamque perseverantissimam, ac summam cum Deo unionem redoleat. Ita nimirum, ut si divisiones deinde alias gratiarum [3], vel curandis corporibus, vel abditis penetrandis, vel mirabilibus aliis ante, ac post obitum patrandis accepisse intelligimus, ab uno illo eodem spiritu accepisse credamus, qui dat gratiam humilibus [4] affluenter, qui humiles exaltat, & sublevat, & solium gloriæ tenere facit cum principibus [5]. Ita sane BEATISSIME PATER, a Domino factum est istud in BEATO SERAPHINO ASCULANO, nec aliud restat, ut sit vere mirabile in oculis nostris [6], quam ut sic honoratum a Deo, tu quoque, BEATISSIME PATER, amplissima, qua præstas auctoritate honorari facias [7] in Ecclesia plebis, Sanctorum catalogo BEATUM SERAPHINUM ASCULANUM adscribendo.

URBANUS Tituli Sancti Callisti Presbyter Cardinalis Paraccianí.

BEATISSIME PATER. Qui sustulit olim David de gregibus ovium, cumque præ cæteris in sede supremæ majestatis constituit, novissime egenum de pulvere suscitavit BEATUM SERAPHINUM, ut glorificaret illum in conspectu Regum, Ecclesiamque suam, quæ sine macula est, & sine ruga, divinarum virtutum candore decoraret. Hic enim ad innocentiam plane factus, acceptam in lavacro regenerationis integritatem mirifice coluit, exornavitque sectando justitiam, fidem, caritatem, mansuetudinem. Depositum autem ad ultimum usque diem custodivit tam horrida, tamque aspera vivendi ratione, ut perditissimus quisque ad placandam Numinis iram majores peccatorum pœnas ultro suscipere nullo modo potuisset. Quæ cum ita sint, eum sine dubitatione dignissimum existimaverim, cui cœlestes honores Apostolica auctoritate decernantur. Id exoptant avidissime quotquot sunt de Christiana Religione optime meriti; deprecatur quam humillime Capuecinorum Ordo, omniumque maxime flagitant universæ Firmanæ meæ Diœcesis populi, qui SERAPHINUM civem, ac tutorem suum amantissimum singulari veneratione prosequuntur.

PHILIPPUS MARIA Tituli Sancti Chrysogoni Presbyter Cardinalis Pirellius.

BEATISSIME PATER. Bene semper de tota Ecclesia promerita Divi Francisci Familia duos ad augendam unius diei celebritatem proponit, JOSEPHUM A CUPERTINO, de quo præteritis diebus latissimus ab omnibus, toto plaudente Senatu, est sermo habitus, & SERAPHINUM AB ASCULO, diversos quidem munere, & mitioris, ac severioris disciplinæ alumnos: ita nimirum, ut quælibet instituti pars suo hoc novo lætetur decore, suumque sibi novum fulgentissimæ virtutis exemplum habeat quod imitetur.

Deus ipse hunc suscitavit de pulvere egenum, humilemque exaltavit, ut cum principibus sedeat; gratissimumque sibi esse ostendit, non solum e vivis sublatum, sed etiam antea, cui tantam prodigiorum agendorum potestatem viventi fecerat, ut parum absfuerit, quin ab iis patrandis prohiberetur a sociis, ne ex multitudine confluentium undique ægrotorum, solitariæ vitæ silentia turbarentur.

Postquam itaque perspecta rite sunt omnia, satis eum digne inter Sanctos recensendum existimo.

ALEXANDER Sanctæ Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Albanus.

IN recensendis virtutibus universis, quæ BEATI SERAPHINI sanctitatem illustrarunt, nec satis unquam dicitur, nec quod dicatur usquam deficiet. Hæreret ideo in ipsa copia fandi facundia, si non ipsius sanctitatem exi-

1 *Isaia* 66.2.
2 *Joan.*6.45.*&* *II.Timoth.*2.24.
3 *Ex I. ad Corinth.*12.4.11.
4 *I.Petri* 5.5.*Jacob.*4.6.*Prov.*29.23.
5 *Reg.*2.8.
6 *Psal.* 117.
7 *Ex Æsther.*6.9.11.*Psal.*106.32.

eximiam asseruisset teterrimus humani generis hostis, qui desperatis artibus, quibus a via, quam Seraphinus currebat ut gigas, retrahere frustra molitus fuerat, singulari illum certamine lacessivit, probris, terroribus, infestationibus, dirisque verberibus sæpius affecit, reviventemque in ipso patientissimum Job agnoscens, victus semper aufugit: Tantæ sanctitatis argumenta postulant, ut sollemni Pontificio decreto inter Sanctos scribatur in terris, qui cum ipsis gaudet in Cælis.

NERIUS Sancti Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinus.

Didicit egregie in schola Christi Beatus Seraphinus ab Asculo mitem esse, & humilem corde: didicit satagere, ut per bona opera certam faceret vocationem suam, & perfectus fieret, sicut Pater noster Cælestis perfectus est. Itaque illius heroicam sanctitatem, cujus constans fama ex multis jam discussis, probatisque miraculis in dies est aucta, decet omnino, Beatissime Pater, ut Apostolico judicio confirmes.

DOMINICUS Sanctæ Mariæ ad Martyres Diaconus Cardinalis Ursinus.

Beatissime Pater. Ab ineunte ætate Beatus Seraphinus non obscura dedit futuræ sanctitatis indicia, majora patravit in sacrum Capuccinorum Ordinem cooptatus, regulam vel in minimis diligentissime custodivit, servavit, obediens, humilis, patiens, paupertatis amator, virginitate, & castitate, morumque intemerato candore ita excelluit, ut ad sacram exomologesim accedens, nil expiatione dignum detulerit: vere in omnibus vir secundum cor Dei: Dominicæ passionis mysteria tanto cum animi sensu meditabatur, ut sæpe in dulcem ecstasim raperetur, ejusque vultus cælestibus radiis splendesceret; prophetiæ donis, cordium penetratione, Virginis apparitione dignatus, miracolis illustratus est: non immerito itaque Sanctorum Confessorum catalogo Beatum Seraphinum adscribendum arbitror.

FLAVIUS Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Cardinalis Chisius.

Beatissime Pater. Deus Optimus Maximus, qui stulta mundi plerumque eligit, & infirmia, ut confundat sapientes, & fortia [1] Beatum Seraphinum de Asculo Ordinis Minorum Capuccinorum Laicum professum tanta cælestium virtutum luce, tanto sanctimoniæ splendore, tanta denique signorum, ac miraculorum copia fulgere voluit, ut Seraphici Ordinis lumen, ac ornamentum effectus, tamquam novum Christi prodigium, omnium in se haud immerito oculos converterit. Hanc itaque christianæ perfectionis lucernam super candelabrum in Sancta Ecclesia a te, Beatissime Pater, collocari æquum est, ut omnibus, qui in domo Dei sunt, elucescat [2] ejusque præclara gesta intuentes, cælestem Patremfamilias glorificent.

ALOYSIUS Sanctæ Agathæ Gothorum Diaconus Cardinalis Torrigiani.

Beatissime Pater. Ex omnibus virtutibus, quas jugiter exercuit Seraphinus ab Asculo, pœnitentia, & humilitas eximiam viri sanctitatem facile depromunt. Sane vixit in sacra Capuccinorum familia, cujus vivendi rationem per se duram, atque asperam non solum exactissime servavit, sed etiam suum corpus assiduis laboribus defatigatum, voluntariis cruciatibus, vigiliis, ac jejuniis tanta affecit severitate, ut sui ipsius carnifex, & vitæ contemptor censeretur. Humilioribus autem ministeriis occupatus, omnem commendationem semper abhorruit, suasque virtutes, ac cælestia dona, quibus cumulatissime affluebat, singulari studio deprimere, & occultare conabatur. Excelsus tamen Dominus, qui humilia respicit, & alta a longe cognoscit, servi sui famam miraculorum frequentia adeo illustravit, ut populus nunquam cohiberi potuerit, quominus Seraphinum etiam viventem, veluti San-

1 *I. Corinth. 1. 26. 27.*

2 *Matth. 5. 15.*

Sanctum agnosceret. Quoniam vero insignis Dei Servus BEATI nomen jamdudum adeptus est, prodigiorum celebritas, quæ in dies augetur, hoc amplius exigere videtur, ut BEATUS VIR divina tua auctoritate in Sanctorum numerum referatur.

NICOLAUS Sancti Georgii ad Velum aureum Diaconus Cardinalis Perrelli.

SI eorum maxime admiranda virtus est, qui cum summa vitæ innocentia parem pœnitentiæ vigorem junxerunt, mirabilis plane BEATUS SERAPHINUS, cujus Canonizatio hodie comprobanda proponitur: namque is humili licet loco natus, neque admodum liberaliter educatus, deinde inter Laicos Ordinis Capuccini eleemosynis rogandis, aut cœnobii januæ custodiendæ adhibitus; attamen inter multiplices peccandi occasiones, nihil unquam admisit a recto, honestoque alienum, ut vix inveniretur in ejus confessionibus, de quo posset absolvi. At idem corpus innocentissimum tam duriter divexabat, ut prope inhumanus in seipsum, homo alioqui mitissimi ingenii videri posset. Accedebant assiduæ ab domesticis moderatoribus animadversiones, eoque acerbiores, quod immerenti inferebantur, quas ille tamen æquo semper, atque hilari animo pertulit. Jam ergo tanta ejus virtus digna plane est, ut ego sentio, quæ sollemnem Sanctorum cultum per te, BEATISSIME PATER, obtineat.

ANDREAS Sancti Angeli in Foro piscium Diaconus Cardinalis Corsinus.

CUM in BEATO SERAPHINO tanta fuerit vitæ sanctitas, tanta morum integritas, animique innocentia, tanta adversus Deum pietas, ac propensissima in homines caritas, ut non modo confratribus suis, qui evangelicam perfectionem in Franciscana Capuccinorum familia profitentur, sed & universis Christifidelibus admirationi semper fuerit & exemplo: hinc est, BEATISSIME PATER, quod virum hunc tot eximiis virtutibus illustrem, novaque miraculorum gloria fulgentem, jure ac merito Sanctorum fastis esse adscribendum censeam.

ANDREAS Sanctorum Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus.

BEATISSIME PATER. Sentiens BEATUS SERAPHINUS condignas non esse passiones hujus temporis ad superventuram gloriam, quæ revelabitur in nobis, adolescens Fratrum Minorum, quos Capuccinos vocant, suscepto inter Laicos instituto, miræ austeritatis vitam est aggressus. Cibus ejus, quoad vixit, parcissimus vix ad vitæ sustentationem; lectulus doloris potius, quam quietis; somnus brevissimus; duri cruciatus, & mirum, quam contumelias, vexationes, jurgiaque læto animo pertulerit, suique contemptor, quo erga alios comes, facilis, misericors, præcipue erga pauperes, & infirmos, seque fratribus præbens omnium virtutum exemplar, tanta in Deum æstuabat dilectione, ut nonnisi de Deo cogitaret, de Deo loqueretur. Æquum propterea est, BEATISSIME PATER, ut qui cum Christo compassus est, cum Christo regnet in Ecclesia Sanctorum albo adscriptus.

ÆNEAS SYLVIUS S. Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus

IMaginem, BEATISSIME PATER, antiquæ simplicitatis, atque innocentiæ heroicis Christianorum temporibus comparandæ, & vitæ exemplum in maxima asperitate dulcissime offert judicio tuo consecrandum Venerabilis Servus Dei SERAPHINUS AB ASCULO verus, ac perfectus S. Francisci imitator, atque discipulus.

Is humili loco natus apud Picenos ex patre fabro non aliud habuit a parentibus patrimonium, quam religionis, & fidei disciplinam.

Hac ille fretus cum puerili in ætate ad sublevandam rei familiaris inopiam, patris imperio pascendis operam daret armentis, non illa quærens, quæ mundi essent & sua, & necessaria maxime ad vitam, sed quæ essent Dei, non aliud in mente, non aliud

in

in ore habere, quam Deum, nec ullo magis spectaculo delectari, quam rei divinæ mysteriis, quam Sacerdotum aspectu, quam majestate templorum.

Quod religionis in illo studium cum Deiparæ venerandæ Laureti templum adiret, aquarum impetus retardare minime potuit, neque impedire currentem, quin se torrenti committeret, atque undas ripæ insultantes ea confidentia tentaret, qua Sanctis montes de loco movere concessum fuit, sociis aspectu periculi a trajiciendo deterritis, atque ad miraculum evadentis obstupefactis.

Defuncto patre, subire durissimi fratris imperium, & conditionem vitæ immutare coactus laboribus, contumeliis, atque omni genere asperitatum exercitus, fratrem sæva atque injusta jubentem, hilari semper vultu, & æquo animo excepit, nullam querelæ vocem emisit, omnia pertulit, omnia vicit mansuetudine, humilitate, patientia.

Quæ quidem divina virtus in Sancto Viro admirabilis, aditum tandem ei patefecit ad religiosam Capuccinorum familiam, in quam se condere flagrantissime optaverat, ut pauperem, ut abjectum, alienæ ut potestati semper obnoxium esse liceret, & libertatem, qua potiebatur unico patrimonio, acceptam a Deo, Deo reddere, & dedicare posset cum fenore pœnitentiæ.

Acceptus itaque in severissimam disciplinam, votique compos effectus, nihil antiquius habuit, quam aliquid semper addere ad regulam institutæ, & præscriptæ severitatis: abstinentissimus cibi, atque somni aliquid sibi semper de necessario detrahere consuevit, ut orationi liberius, atque diutius vacaret: in paupertate ditissimus, ut liberalitatem de suo in pauperes exerceret, panis ad vitæ sustentamentum sibi assignati dimidia parte contentus, alteram partem pauperibus reservavit.

De proximorum salute, tamquam de propria sollicitus, inimicitiis pacandis, & componendis civium discordiis, & peccatoribus in pœnitentiæ viam revocandis operam dedit assiduam, & quos ratione non potuit, vicit precibus, atque lacrymis, vicit exemplo virtutis.

Quæ vitæ ratio sanctissima cum summa simplicitate conjuncta, tentata tribulationibus, exercita per flagella, per plagas, probata invicta patientia, & caritatis inextinguibili flamma, tantam ei conciliavit gratiam a Deo, ut fretus recte factorum, & pœnitentiæ conscientia e vita, tamquam e domo emigraverit.

Quæ, Beatissime Pater, cum ita sint, id unum reliquum est, ut illum judicio tuo Sanctorum fastis adscribas, quem Sanctum non anceps virtutum fama, sed ea clarissimis testimoniis, atque miraculis comprobata pronuntiat, Sanctum proclamat tota Piceni Provincia pietate insignis, & fide, Sanctum clarissimus Ordo Capuccinorum de Christianorum Republica optime meritus, precibus, atque votis eapostulat.

SAVERIUS S. Mariæ de Scala Diaconus Cardinalis Canale.

Quamquam duæ equidem viæ sunt, quarum alterutra itur ad sanctitatem, innocentia, & pœnitentia; attamen qui viam tenent utramque, eos merito credimus ad fastigium contendere sanctitatis. Horum certissime fuit unus Beatus Seraphinus ab Asculo nuncupatus Ordinis Capuccinorum decus præclarissimum. Ipse enim, qui stolam innocentiæ in lavacro regenerationis acceptam, nulla unquam per diuturnum utique totum vitæ suæ cursum, vel leviores etiam culpæ macula inquinavit, sed candidissimam secum intulit in Cælum: atque ipse iidem, qui pœnitentiæ perpetuæ cultor rigidissimus, corpus quidem sævissimo cruciatuum omnium genere maceravit, laceravit, oppressit; spiritum vero per patientiam, per tribulationem, perque jugem Dominicæ passionis compassionem Cruci confixit, ut mortuus mundo, unice Deo viveret cum Christo. Factum porro, ut qui per pulcherrimas ambas singularis innocentiæ, & singularis pœnitentiæ vias ad sanctitatem direxit gressus suos, celsissimam demum ejusdem sanctitatis metam attigerit: facile

videre est in virginali ejus mentis, & corporis puritate tanta, ut cum subactæ tandem carnis ne molestiam quidem sentiret, merito comparari potuerit cum ipsis Angelis Dei in Cælo in arctissima ejus unione cum Deo, qua raptus tum etiam ad cælestia videretur, sive quando viliora intra claustra cœnobii munera obibat, sive quando claustra egressus, Asculum, & vicina castella sanando infirmos, & omnibus benefaciendo circumibat: in ejus erga Deum, & proximum caritate consumatissima; cum etenim pro illius gloria, pro hujus salute omnia esset aggressus, omnia passus, omnia sustinuisset fortiter; eo etiam processit, ut ad barbaras ire gentes concupiverit ardentius, petierit impensius, aut Christi fidem laturus ad eas, aut martyr pro Christi fide apud eas obiturus: in aliis denique virtutibus ejus reliquis, quas utinam, sicuti ipse refulsit omnibus, ita percensere saltem ego possem omnes. Plenissimam igitur hanc, vereque absolutissimam BEATI SERAPHINI sanctitatem, quamdiu ipse vixit in terris meliorum omnium charismatum copia decoram, postquam vero ad Cælum evectus est, miraculorum frequentia gloriosam, decere maxime sentio, ut BEATITUDO VESTRA universalis Ecclesiæ Caput, & Magister universali Ecclesiæ sollemni, & publico cultu honorandam, celebrandamque proponat, & decernat.

BENEDICTUS SS. Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.

SUscitans Deus de pulvere egenum, ut sedeat cum principibus, & solium gloriæ teneat, in parvulo, ac demisso SERAPHINO AB ASCULO jucundam sibi delegit habitationem, ineffabili consilio ab eo perficiendam. Hanc itaque ut SERAPHINUS exequeretur, e medio Babylonis fugiens, seseque in tranquillam Religionis Capuccinorum stationem recipiens, primum altissimum humilitatis jecit fundamentum, & per multiplicium virtutum compagem, propositæ sibi regulæ consonam, difficillimum perfectionis sustulit ædificium, & in illo munitissimam, & inexpugnabilem locavit arcem, ad quam diu, noctuque confugit, sanctam scilicet orationem, ut teterrimi hostis ignita tela confringeret. Demum cum in vestibulo erectæ molis appenderit stolam candidam in baptismate acceptam, nullaque sorde pollutam, quemadmodum humana non minus, quam divina declarant testimonia; jure tantæ perfectionis artifex, innocentiæ tessera insignitus, canoni Sanctorum videtur adiiciendus.

PHILIPPUS JOSIAS Caucci Patriarcha Constantinopolitanus Assistens.

QUod hominibus vile plerumque & abjectum est, mirum, quanto in pretio sit apud Deum, qui non vultum hominis tantum, sed cor intuetur. BEATUS SERAPHINUS AB ASCULO humili genere, nullis litteris, Laicus professione, nihil præferebat ex iis, quæ mundus miratur, & laudat. Sed quam multis virtutum, & gratiæ donis cumulatus fuerit quis eloqui satis possit. Castitas namque perpetua, quotidiana corporis laniena, abstinentia dimidio in diem pane contenta, inexplebile orandi studium, fervens denique amor in Deum, atque orta inde martyrii cupiditas, mirifice in eo refulserunt. Ea vero fuit in proximos caritate, ut aliorum memor esset, immemor sui, atque ore pallente jejuniis, fame torqueretur aliena. Itaque ambigeres, paupertatisne magis esset, an pauperum studiosus. Cum igitur, BEATISSIME PATER, ad virtutum illius claritatem, miraculorum quoque splendor accesserit, novum hoc lumen Ecclesiæ candelabro imponendum esse censeo, ut luceat omnibus, qui in domo sunt.

Postquam Patriarcha Constantinopolitanus, qui primum locum inter Episcopos Assistentes occupabat, suam de B. SERAPHINO AB ASCULO, SEU A MONTE GRANARIO protulit sententiam, cæteri, qui adstabant Assistentes Episcopi, se libenti animo in sententiam Patriarchæ Constantinopolitani descendere declararunt; suffragia autem, quæ in scriptis attulerant minime perlegerunt; quæ ta-

tamen suffragia ut discriminentur a suffragiis illorum, qui Consistorio non intersuere, hic loci, veluti viva voce essent in Consistorio prolata, consueto ordine modo subiiciuntur.

DOMINICUS Jordanus Patriarcha Antiochenus Assistens.

INeffabili miserentis Dei providentiæ, Beatissime Pater, gratiæ quammaximæ agendæ nobis sunt, qui, dum undique vitia, ac nova flagitia in mundum irruunt, ac impudentissime dominantur, pios in Ecclesia sua excitet viros, qui opposita vivendi ratione vehementissime ea persequantur. Divinæ hujus providentiæ Beatum Seraphinum ab Asculo testem appello. Quemadmodum enim corruptis hisce nostris temporibus, universos pene homines in molli vita degentes, ac continuis voluptatibus involutos dolenter conspicimus; ita e contrario pœnitens, ac austera Beati Seraphini vivendi forma, quæ inter cæteras virtutes mirabiliter in eo effulsit, ad ejus sectanda vestigia efficacissime hortatur. Perfice igitur, Beatissime Pater, divinæ hujus providentiæ consilium, ac Beatum Seraphinum virtutum, & miraculorum gloria cumulatissimum Sanctorum fastis adscribendo, illum fidelibus, totique Ecclesiæ tamquam absolutissimum pœnitentiæ exemplar propone imitandum, ut dum Sanctorum honore eum veneramur, suarum quoque virtutum proficiamus exemplo.

GEORGIUS de Lascaris Patriarcha Jerosolymitanus Assistens.

VIR, Beatissime Pater, qui in simplicitate cordis ab ipsa infinita Sapientia edoctus, ac adjutus, omnia adamussim proprii status, ac legis servat mandata: perfectus profecto juxta illud Evangelii, *Si vis perfectus esse, serva mandata*: a veritate pronunciatur divina, qui vero perfectus in lege probatur, Sanctus quoque sine erroris periculo pronunciari potest. Cum igitur Beatus Seraphinus ab Asculo in humili laicali, sed Sanctorum fœcundissima Capuccinorum schola, per Beatificationis acta satis, superque probatus existat mandatorum Dei, ac suæ Seraphicæ regulæ observator exactissimus, cunctarumque virtutum non perfunctorie, sed in gradu heroico professor fidelis & constans, proximi sui amator, honoris divini zelator strenuus, Deo per orationem, atque contemplationem incessanter conjunctus, eum perfectissimum fuisse nemo inficiari potest; cumque ejus in lege perfectio sit plurimis miraculis etiam comprobata, dignum propterea eum censeo, ut etiam Sanctus mediante tuo Pontificio Canonizationis decreto ab omnibus inclametur, a cunctis veneretur.

FRANCISCUS Carafa Trajectus Archiepiscopus Patracensis Assistens.

BEatissime Pater. Beatus Seraphinus ab Asculo ab ipsa ineunte ætate omnia, quæ mundi sunt, ita despexit, ut ad cæleſtem patriam eo usque tempore destinatus videretur; Ordinem dein Capuccinorum ingressus, illius heroicæ virtutes clarius enituerunt; quum autem subinde infallibili Dei eloquio pluribus prodigiis probari meruerint; neque humanum, neque divinum testimonium deesse videtur, ut inter Sanctorum album recolatur.

JOANNES Lercarius Archiepiscopus Genuensis Assistens.

BEatissime Pater. Rectus, ac timens Deum patientissimus Job ad inopinatam bonorum omnium jacturam [1] *corruens in terram adoravit & dixit: Sicut Domino placuit, ita factum est, sit nomen Domini benedictum*. Simplex & rectus Beatus Seraphinus [2] gloriabatur in tribulationibus, quæ patientiam operabantur, quia caritas Dei diffusa erat in corde ipsius per Spiritum Sanctum, qui datus erat ei. Jobi patientiam coronavit Dominus [3], & novissimis ejus benedixit. Coronam quoque justitiæ jam obti-

1 Job. c. 1. 2 Ad Roman. c. 5. 3 Job. c. 42.

obtinuit in Cælis B. SERAPHINUS quoniam [1] in dolore sustinuit, & in humilitate sua patientiam habuit. Sed novissimos in terris honores expectat a te, BEATISSIME PATER, qui sciens [2] patientiam pauperum non perire, supremum gloriæ decorem, ut humiliter petimus, illi constitues, ejusque nomen in Sanctorum albo scribendum esse decernas.

D. INNOCENTIUS Gorgoni Archiepiscopus Emissenus, olim Episcopus Pinnen., & Hadrien. Assistens.

INter pauperes, quorum est regnum Dei, SERAPHINUS AB ASCULO humilibus parentibus natus, Seraphici Patris in pauperrimo Capuccinorum Instituto alumnus revera inclytus, religiosæque paupertatis eximius cultor jure optimo est recensendus. Paupertatem hanc virtutes in gradu heroico summopere illustrarunt, ad quas per admirabilis patientiæ viam, crebra jejunia, meditationes, præsertim passionis Christi Domini, & propemodum incredibilem corporis castigationem devenit. Omnia signis luculenter comprobata, ut supremum sanctitatis culmen in eo efficiunt, sic dignum reddunt, qui in Sanctorum fastos SANCTITATIS TUÆ oraculo, BEATISSIME PATER, rite cooptetur.

Fr. JOANNES BAPTISTA Colombini Archiepiscopus Beneventanus Assistens.

BEATISSIME PATER. Docente Apostolo: *Quos elegit Deus, & prædestinavit, oportet conformes fieri imaginis Filii sui* [3] hujusce sibi comparandæ divinæ similitudinis desiderio flagrans BEATUS SERAPHINUS AB ASCULO, quum primos adolescentiæ annos vix attigisset, a seculo aufugiens, Minorum S. Francisci Capuccinorum Ordinem ingressus, rigidissimam illius instituti vivendi rationem ita professus est, ut manifestandæ vitæ Jesu in carne sua mortali [4] studium omne summa, & vix imitabili diligentia intenderit. Siquidem humiliavit se in omnibus, & adinstar Filii Altissimi, in omnibus factus obediens [5] Crucis mortificationem jugiter in corpore suo portavit [6]. Sicque per assiduum humilitatis, obedientiæ, paupertatis, aliarumque virtutum omnium exercitium imagini Filii Dei conformis effectus SERAPHINUS, & summam perfectionem assecutus supernis charismatum donis cumulatissime ornari meruit; tum etiam signis, & prodigiis, quibus Deus mirabilem se reddidit in Servo suo, & testatam esse voluit ejus sanctitatem. Nequaquam proinde vereor, BEATISSIME PATER, quin BEATUS SERAPHINUS habiturus sit a cunctis gentibus, & honorem, & gloriam, & benedictionem [7], si ejus sortem inter Sanctos esse pronuncies, uti sentio ego humiliter, & postulo vehementer.

SCIPIO Burghesius Archiepiscopus Theodosiæ Assistens.

CUM nemo, BEATISSIME PATER, in Cælis coronabitur, nisi legitime in terris certaverit, hac corona dignus est BEATUS SERAPHINUS AB ASCULO, quem ad agonem usque certantem lego adversus sanguinem, adversus carnem, adversus rugientem leonem. Hic BEATUS, ut propositum sibi bravium lucraretur, currentem continuo lego in stadio perfectionis, quo ad Domini coronam recipiendam ducebatur.

IGNATIUS Reali Archiepiscopus Athenarum Assistens.

BEATISSIME PATER. Evangelicam illam sententiam, quod Deus humilia respiciat, ut fortia confundat, quisque in BEATO SERAPHINO verificari coniiciet, si ejusdem gesta licet propere percurrat. Seraphicam enim strictiorem regulam in Capuccinorum Ordine sequutus, Seraphici Parentis æmulatus est charismata meliora. Castitatis pollebat vigore, abstinentiæ gloriabatur angustiis, in oratione sedulus, in operosa vita, cui addictus erat assiduus, carnem suam quotidie abstinentiis, ciliciis, repetitis flagellis excrucians, in servitutem redegit, & Sera-

1 *Ecclesiastic. c. 2.* 2 *Psal. 9.* 3 *Roman. 8. 29.* 4 *II. Corinth. 4. 10. 11.*
5 *Eccl. 4. 10.* 6 *II. Corinth. 4. 10.* 7 *Sapien. 5.*

Seraphicæ, qua ipse flagrabat caritatis ardore, alios satagebat incendere, & incendebat. Tanta hæc sunt, BEATISSIME PATER, ut nihil reliquum sit, quam ut SANCTITAS VESTRA supremam tanto operi manum imponens, BEATUM SERAPHINUM AB ASCULO Sanctorum fastis adscribat, & sollemniori ritu militanti Ecclesiæ publice imitandum proponat.

FRANCISCUS SAVERIUS de Zelada Archiepiscopus Petrensis Assistens.

CONveniunt in BEATO SERAPHINO DE ASCULO ea duo, BEATISSIME PATER, quibus Apostolica hæc Sedes movetur ad aliquem in Sanctorum numerum referendum, eximia scilicet virtus, & miraculorum gloria. Utrumque & ex actis abunde constat, & auctoritate tua firmissima jam fuit approbatum. Reliquum est itaque, ut quem apud Deum esse, & cum Christo regnare confidimus, eumdem ex SANCTITATIS TUÆ decreto, publico in Ecclesia cultu, sollemnique Sanctorum ritu nobis liceat venerari.

NICOLAUS SAVERIUS Sancta Maria Episcopus Cyrenensis Assistens.

BEATISSIME PATER. Qui infirma mundi eligit Deus BEATUM SERAPHINUM Ordinis Capuccinorum Laicum AB ASCULO dictum, a primo ætatis diluculo elegit ex omni carne; quoniam a puerilibus occupationibus alienus, in templorum visitatione, assidua oratione, & piis aliis exercitationibus pueritiam traduxit. Inter Religiosos Capuccinos post enixas preces cooptatus, arduas illius Instituti regulas, & austeritates ad obitum usque diligentissime servavit. Obedientiam exactissimam professus est in iis etiam, quæ ejus voluntati adversantia videbantur: paupertatem arctissimam, cum neque necessariis uteretur, castimoniam integerrimam, quam ne leviter quidem unquam obumbravit: humilitatem eximiam, cum se peccatorem maximum dijudicaret, & ab omnibus se sperni gauderet: caritatem in Deum ardentissimam, qui diu, noctuque contemplationi infixus, cælestia semper cogitabat: in proximum vero effusam, adeout Deo caritati ejus annuente, sæpe multiplicaverit annonam, & omnes, quos potuit ad bonam frugem a seculi vanitatibus revocaverit. Hunc itaque BEATUM VIRUM tantis virtutibus insignitum, quem Deus supernaturalibus donis, ac miraculis in vita, & post mortem rite probatis abunde decoravit, ut Sanctorum fastis SANCTITAS VESTRA sollemniter adscribat, æquissimum censeo.

FRANCISCUS MARIA Piccolomineus Episcopus Pientinus Assistens.

PErspicuum futuræ sanctitatis BEATUS SERAPHINUS AB ASCULO specimen dedit quotidie spiritum suum assidue, ac fervide orationis cibo recreare satagens, licet esset adhuc puer, & per prata villici domini sui pasceret armenta. Percrebuit illius sanctitatis opinio, quia vulgatum fuit, quod adolescens non semel, ut properaret ad visitandam sacram ædem Lauretanam, & miraculosissimam Beatissimæ Virginis Mariæ imaginem, sicco, & intrepido trajecerat pede Potentiæ flumen, cujus aquæ ita excreverant, ut trajici ab aliis non potuerint. Virtutibus autem omnibus in gradu heroico coruscavit, cum sub efferati, & inhumani fratris custodia se recepit, & multo magis postquam arrepta severioris vitæ ratione ad Minores Capuccinos confugit, inter quos sanctissime vixit annos plusquam quadraginta. Nec viventi defuit miracula operandi gratia, quæ etiam post illius pretiosam in conspectu Domini mortem eum apud nos maxime commendat. Propterea BEATUS SERAPHINUS meo judicio certe promeretur, BEATISSIME PATER, splendidiore Sanctorum diademate in militanti Ecclesia a Sancta Sede Apostolica coronari.

CAROLUS AUGUSTUS Peruzzini Episcopus Maceratæ, & Tolentini Assistens.

BEATISSIME PATER. Cum BEATI SERAPHINI Ordinis Capuccinorum alumni acta percurrerem, mihi visus sum virum illum invenisse, quem Psaltes exoptabat, ut ascen-

ascenderet in montem Domini, & staret in loco sancto ejus, innocens videlicet manibus, & mundo corde, qui non accepit in vano animam suam. Tanta enim fuit SERAPHINI morum innocentia, & cordis mundities, ut ferunt, dum ad sacram exomologesim accederet, quod expiatione foret dignum io eo reperiri vix posset: tantum quoque in SERAPHINO fuit excolendæ vineæ sibi locatæ, animæ videlicet suæ studium, ut patientia, humilitate, caritate, obedientia, cæterisque viri perfecti virtutibus eamdem exornaverit. Idcirco ad commune votum ejus Canonizationis nedum ultro accedo, sed pro ipsa eo ferventiori studio SANCTITATEM VESTRAM humillime deprecor, quo vir Dei in mea Toleotinate Diœcesi sanctioris vitæ fundamenta jecit, & Deus ipse in altera Maceratensi sanctitatem ejus primo testatam voluit, dum flumen Potentiæ aquis redundantem intrepido, ac sicco pede fecit illum trajicere.

JOANNES Rondinelli Episcopus Comaclensis Assistens.

QUum BEATUS SERAPHINUS AB ASCULO probatissimæ Capuccinorum familiæ alumnus, ea vivens præbuerit caritatis, præsertim mansuetudinis, patientiæ, paupertatis, castimoniæque argumenta, ut dilectus Deo, & hominibus, memoriam sui in benedictione reliquerit; ita de eo ornando, Sanctorumque fastis adscribendo, judicium merito est institutum. Cum vero Deus Optimus Maximus spectatissimas egregii hominis virtutes signis, atque prodigiis declaraverit; censeo nihil obesse, quominus publici, qui Sanctis deferri solent honores, sollemni ritu illi quoque decernantur, ad splendidius cum Ordinis sui, tum Christianæ Reipublicæ universæ decus & faustitatem.

PHILIPPUS Mornati Episcopus Sutrinus, & Nepesinus Assistens.

BEATISSIME PATER. In Sanctorum Canonizatione præsentibus Comitiis statuenda, duos Piceni Provincia, in qua mihi ortum ducere datum est, habere candidatos gloriatur, qui tamquam una laborantium biga, quæ Christi jugum in terris pari devotione portavit, ut ait D. Chrisostomus, pari etiam felicitate triumphet in Cælis. Decet itaque, BEATISSIME PATER, ut sicut B. JOSEPHUS A CUPERTINO in Ordioe Minorum S. Francisci, prius Capuccinorum, & postea Conventualium adoptatus, & in Auximano conventu Christi vitam, mortemque imitatus, inter Sanctos Confessores merito intensissimi amoris erga Deum, cujus vi in sui cordis spiritu incensus adeo frequenter, ac mirabiliter in aera rapiebatur, communi Ecclesiæ voto adscribendus censetur; ita etiam BEATUM SERAPHINUM natalitium diem mundo in oppido Montis Granarii, Religioni in Æsina, Cælo vero in civitate Asculana fortitum ejusdem Seraphici Patris filium, non minoris in Deum, majorisque erga proximos caritatis luce conspicuum, ac mirabili patientia illustrem, eodem duliæ cultu venerandum esse per SANCTITATEM VESTRAM Spiritu Sancto impellente, jubeatur, novusque Seraphicæ non modo Religioni in hoc ejus alumno divinæ providentiæ impetrandæ Patronus, sed toti Picenæ Provinciæ fide vera invocandus, atque exorandus addatur.

F. JOACHIM MARIA Pontalti Episcopus Ascalonites Assistens.

BEATISSIME PATER. Cum tam admirabilis ob oculos Christifidelium occurrat B. SERAPHINI AB ASCULO Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum & humilitas ab omni vanitate prorsus aliena, & paupertas ab omni rerum cupiditate omnino sejuncta, & patieotia in injuriis omnibus, atque vitæ incommodis alacriter perferendis, & caritas erga Deum, & proximum adeo fervens, & constans, ut jure, ac merito SERAPHINI nomine nuncuparetur, quas ob virtutes in gradu heroico comprobatas, fuit inter Beatos cooptatus. Ecclesiæ militanti præsidium, sicut & Seraphico Capuccinorum Ordini gaudium censeo adfuturum quammaximum, quoties, ut enixe oro, obtestorque inter Sanctos hoc præclarissimum heroicarum virtutum

tutum exemplar ab hac sancta Apostolica Sede adnumeretur: sic fiet, ut quem adhuc viventem homines, quem Sanctum nuoc habent Cælites, ut Sanctum etiam venerentur singuli Christifideles in terris.

Fr. NICOLAUS ANGELUS MARIA Laudini Episcopus Porphyriensis Assistens.

BEATISSIME PATER. Inter heroicas SERAPHINI AB ASCULO virtutes martyrii desiderium eminere minime dubito; sed ad infidelium regiones ire vetitus, alia statim virtus prodiit, quæ hanc ipsam fortasse superare videtur. Innumeros etenim peccatores apud Picenos suos monitis, precibus, exemplis, minis, interdum objurgationibus signis etiam, & prodigiis excitare non destitit, & Christo tandem lucrifecit. Ita vir in Capuccinorum Ordine laicus, omnis humanæ sapientiæ expers, imo hebetis ingenii, & servilibus operibus vix par visus est Apostolatus munere tam feliciter fungi, ut cum magno Paulo dicere posset: *Signa Apostolatus mei facta sunt super vos in omni patientia, in signis, & prodigiis, & virtutibus.* Quid ergo amplius hæsitandum, BEATISSIME PATER, ut tantum nomen cæteris Ecclesiæ Christi nominibus celeberrimis adjungere valeas?

PETRUS PAULUS Tosini Episcopus Ferentinus Assistens.

QUam eximia futura esset sanctitas BEATI SERAPHINI AB ASCULO, seu DE MONTE GRANARIO Laici professi Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum, prima ejus ætas non obscura præbuit indicia, in qua morum innocentia, & in Deum pietas non vulgaris ejusdem rei omen dedit, & quod devotionis caussa in Deiparam, arrepto itinere ad sacram invisendam Lauretanam domum, Potentiæ flumen, quod ex succrescentibus ultra modum aquis trajici nequaquam poterat, ipse solus summa adstantium, & sociorum admiratione sicco pede trajecit. Rigidi instituti, cui adhuc adolescens se addixit, officia omnia sacrorum votorum Religione sollemniter a se adpromissa, ad apicem, ultimamque perfectionem, donec in humanis fuit, exactissime semper implevit. His sumptibus speciosissimam illam in corde suo extruxit turrim, caritatem nempe, quæ est vinculum perfectionis; ex ea vero simul cum viva fide, & firmissima spe omnia pariter bona illi advenerunt, patientia præsertim, in qua probra, ludibria, maledicta, gravissimas injurias, & dæmonis infestationes usque in finem fortiter sustinendo, animam suam plene possedit: hæc cum Deo commendavit, servavitque, & exinde sublimium meritorum gloriam adeptus est apud Deum, & homines, cui & plauserunt mirabilia, quæ Deus ipse meritis ejus intercedentibus operatus est. Quare, BEATISSIME PATER, publici cultus honorem Sanctis cum Deo regnantibus in terris debitum, per te, cui unice datum est sacra Divis dare, illi adscribi censerem.

NICOLAUS Gagliardi Episcopus Alatrinus Assistens.

BEATISSIME PATER, BEATUS SERAPHINUS DE ASCULO, qualis vir fuerit per totum suæ vitæ cursum, exploratum habere poterit SANCTITAS VESTRA ex eo, quod arctam mandatorum, & consiliorum divinorum viam superna gratia jugiter dilatante cor ejus, feliciter ingressus fuit, felicius cucurrit, felicissime denique consumavit.

Dixi feliciter ingressus fuit, nam a primo rationis usu, quo se Deo statim obtulit, iter perfectionis arripiens, abnegatis secularibus desideriis, sobrie, juste, ac pie vixit, tamque ardenter exurivit, & sitivit justitiam, & sanctitatem, ut ex tunc videretur cum Angelis conversatus.

Felicius idem iter cucurrit, nam in sortem Domini vocatus per exactam suæ Religionis disciplinæ observantiam, singularisque mundi contemptus exemplo provectioribus prælucebat. Ipsius porro ardentissima caritas ipsum taliter circumduxit in morbis sanandis, in spiritibus e corporibus expungendis, & in omnibus pietatis operibus, ut per ardentem in Deum, & proximum cari-

caritatem de eo dici possit evangelicæ legis plenitudinem revera implevisse.

Tandem feliciſſime in ſemita mandatorum Domini curſum conſumavit, quia ad ultimum uſque vitæ ſpiritum, quamvis debilitata natura, viribuſque proſtratis ex diuturnis jejuniis, gravoque pectoris morbo, a zelo tamen propagandæ Dei gloriæ non deſtitit. Semper ad occurrendum Deo venienti promptiſſimus, cœleſtis patriæ deſiderio flagrabat, æquiſſimo animo moleſtias, acerboſque morbi dolores ferebat, ut nemini eos aperuerit. Supereſt igitur, quod SANCTITAS VESTRA divina illa auctoritate, cujus vices gerit in terris, Sanctorum faſtis adſcribat, ut Chriſti invictus athleta ſuo lumine illuſtret Eccleſiam, ſuoque tueatur patrocinio.

CLEMENS MARIA Bardini Epiſcopus Aquipendii Aſſiſtens.

SUpremum ſanctitatis apicem aſſequutus profecto eſt SERAPHINUS AB ASCULO. Sacro enim regeneratus lavacro, nullius unquam criminis vel leviſſimi, donec vixit, ſibi conſcius fuit, religioſum inſuper Divi Franciſci Inſtitutum cum adhuc adoleſcens profeſſus ſit, arduam Ordinis diſciplinam, auſteritateſque ad obitum uſque vix imitabili obedientia perſequutus eſt. Integerrimam inſuper cuſtodivit vitæ innocentiam, caſtitatemque; corpus dira pœnitentia cruciavit, ardentiſſimo dilectionis æſtu in Deum, proximumque efferbuit; paupertie ita præfulſit, ut evangelicæ quidem paupertatis exemplar cunctis ubique videretur; tanta demum patientia hominum, ſatanæque pertulit injurias, crudelitates, & inſidias, ut, ſi exoptatam martyrii lauream pro Dei gloria, & Catholica tuenda veritate haud obtinuit, martyr tamen patientiæ merito poſſet appellari. Hiſce virtutibus, PATER SANCTISSIME, SERAPHINUM crebris prodigiis Deus O. M. illuſtravit; hiſce ergo arbitror, eum ſollemni Canonizationis ritu eſſe a SANCTITATE VESTRA Sanctorum faſtis adſcribendum.

Omnes Aſſiſtentes Epiſcopi, quorum ſuffragia retulimus, animum expoſuerant ſuum, cum Archiepiſcopus Apameæ, qui inter non Aſſiſtentes Epiſcopos primus erat, ſuam in hunc modum dixit ſententiam.

STEPHANUS EVODIUS Aſſemanus Archiepiſcopus Apameæ.

EGregia ſunt, & luculentiſſima, BEATISSIME PATER, quæ B. SERAPHINI DE ASCULO ſanctitatem mirifice exornant. Illud primum eſt, quod evangelicæ perfectionis iter ab ineunte ætate avidiſſime arripuit, ſtudioſiſſime tenuit, pleniſſime abſolvit. Alterum vero, quod miraculorum dono æque dum viveret, ac poſt obitum magnopere effulſit. Quum itaque utroque nomine dilectum eum eſſe Deo, & hominibus, ejuſque memoriam in benedictione eſſe [1], abunde pateat; supereſt, BEATISSIME PATER, ut Sanctorum cultum, & honores eidem ſollemni decreto adjudices.

Quæ modo ſequuntur Epiſcoporum non Aſſiſtentium ſuffragia nequaquam fuere in Conſiſtorio perlecta, cum tantum reliqui Epiſcopi ſubjunxerint ſe a ſententia Archiepiſcopi Apameæ minime diſcrepare.

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Մեսրոպ [illegible] Արքեպիսկոպոս
Սրբոյ Լուսաւորչին [illegible] եւ Տարօնի
Կիլիկեցւոյ Կաթողիկոսութեան
Սրբազան Հայր.
Երանելի Հայր.

Ս[illegible]

[1] Eccleſiaſt. 45.

[illegible]

Ejusdem versio latina.

JACOBUS Mesrob Chiaja Araboli Archiepiscopus Lampronensis, & Tarsi natione Armenus.

BEATISSIME PATER. SERAPHINUS AB ASCULO Ordinis Capuccinorum evangelicæ paupertatis amator in se sævientissimus, in proximos, & Deum caritate plenus, humilitatis, & patientiæ cultor eximius, ac vitæ innocentia, & castitate adeo clarus, ut ne levi culpa virtutes hasce maculaverit unquam. Jam inter Beatos relatus, exoptat, & orat universus Capuccinorum Ordo, ut in Sanctorum album referatur ab hac Sacrosancta, & Apostolica Sede, quod & ego humillimis precibus in genua provolutus exoro supplex, ac postulo.

JOSEPH SIMONIUS Assemanus Archiepiscopus Tyri.

BEATISSIME PATER. Seraphicus Ordo plantatus in domo Domini, & sicut Cedrus Libani multiplicatus, semper fructificat [1] in palmites, & emittit propagines: electos scilicet Dei, & sanctos viros, qui heroicis virtutibus, & miraculis insigniti, Francisci patris sui gloriam augent. Postquam claustra Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium B. JOSEPHUM A CUPERTINO Sanctorum albo cooptandum exhibuere: nunc septa ejusdem Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum nobis proponunt B. SERAPHINUM AB ASCULO, seu DE MONTE GRANARIO inter Sanctos recensendum. Hic quidem in baptismate Felix nuncupatus fuerat, neque id casu factum puto: vivam enim Sancti Felicis a Cantalicio imaginem erat repræsentaturus, quemadmodum exhibita nobis series ipsius vitæ testatum facit. Itaque tam exacte, tamque luculenter Felicis, & JOSEPHI in vita, & post obitum vestigiis inhærentem SERAPHINUM, eorumdem etiam catalogo a SANCTITATE VESTRA adscribendum censeo.

ALEXANDER FE' Episcopus Methonensis.

CUM jam satis constet non tam de morum probitate, humilitate, & paupertate, sed etiam de aliis virtutibus in gradu heroico B. SERAPHINI AB ASCULO; ideo, BEATISSIME PATER, inter catalogum Sanctorum recensendum esse sentio.

CAROLUS CAMUCIUS Episcopus Justinopolitanus.

COmpertum satis est, BEATISSIME PATER, omnes eas animi præclaras dotes in B. SERAPHINO AB ASCULO extitisse, quæ ex Christi Domini turbas docentis ore beatos reddunt homines. Fuit ille siquidem pauper spiritu, cum paupertate namque arctissima humilitatem profundam conjunxit. Fuit mitis, cum multa, & præclara patientiæ exempla præbuit: fuit etiam lugens, omnibus mundi illecebris, ac voluptatibus vale dicens, pœnitentiis, & sui corporis castigationibus apprime addictus, utpote etiam mœstitia sauciatus dum considerabat Deum tam sæpe ab hominibus offendi: tum exurivit, & sitivit justitiam, amator existens veri, & inconcussi boni, & omnem Capuccinorum vitæ asperam rationem, cui se addixit, exactissime servandi studiosus: fuit quoque misericors, caritate in proximum undequaque æstuans: fuit pacificus, omnes animi sui motus componens, nec illi defuerunt persecutiones propter justitiam, tum a fratre, dum in seculo vitam agebat, tum deinde ab iis, qui ejus sanctitatem vel non noverant, vel probare cupiebant. Reliquum ergo est, ut quem Redemptor noster beatum clamans comparticipem effecit Regni Cœlorum, eum SANCTITAS VESTRA cæteris illius beati regni possessoribus parem honore, & gloria in terris faciat,

[1] *Ezechiel. 17.*

JULIUS MATTHÆUS Natali Episcopus Tiburtinus.

I *Ustorum semita, quasi lux splendens procedit, & crescit usque ad perfectam diem* [1]. Huic omnino similis fuit semita B. SERAPHINI AB ASCULO Capuccinorum familiæ alumni percelebris. Ab ortu suo montem mirrhæ, & collem thuris alacriter conscensus, ibique in foraminibus petræ, & caverna maceriæ defixus asperrima carnis suæ nunquam coinquinatæ mortificatione, incredibili totius corporis afflictatione, ac patientia plane admirabili sub vexillo caritatis in se ordinatæ, cæterisque heroicis virtutibus comitantibus, pro Dei gloria, & proximorum salute usque ad occasum dimicans, adversa omnia sustulit, omnia vicit, de omnibus triumphavit; atque e vertice inaccesso & incalcato Amana, Senir, & Hermon collectis omnigenis floribus, coronam sibi jamdiu promeruit. Sed tot, tantisque SERAPHINI facinoribus etiam Dominus contulit plurimorum miraculorum splendorem, & pulchritudinem, in pulchritudinem ampliavit, ut incomparabili decore omnibus appareret, eique gloriam Libani datam esse, decorem Carmeli, & Saron. Sicut itaque a multis tum civibus, cum exteris Sanctus dudum habetur, riteque colitur, æquissimum arbitror, BEATISSIME PATER, ut supremo decreto tuo glorietur super eum Ecclesia universa, & sit nomen ejus in numero Sanctorum, & justorum.

JOSEPH ALUFFI Episcopus Balneoregiensis.

BEATISSIME PATER. BEATUS SERAPHINUS AB ASCULO iterare de se posse videtur Davidis illud: *Quoniam non cognovi litteraturam, introibo in potentias Domini*: litteraturam enim vere non cognovit in pascendis gregibus, & cæmentaria arte exercenda, cum ab adolescentia sua annos traduxerit. Introivit tamen in Domini potentias, & illo ipso tempore orationi deditus, & carni edomandæ; multo autem postea magis, cum audita pia lectione, sacrum Capuccinorum Ordinem ingressus est. Potentias autem Domini, in quas introivit, dicere possumus admirabile contemplationis donum, in lucrandis Deo animabus dexteritatem, in quibus fuit famosissimi grassatoris Marci Sciarra, gratiam curationum; sed præcipue heroicarum virtutum exercitationem, ex quibus omnino singularis fuit in corpore affligendo severitas, consuetus ter in hebdomada solo pane, & aqua vivere, alias cibis cinerem admiscere, & patientia in tolerandis fratris sui contumeliis, atque injuriis, postea vero a nequam homine gravissimo ictu caput percussus, cum obstupuisset sibi redditus, sanctuli nomine blande percussorem appellavit. Ex quibus omnibus, & ex miraculorum probatione rite constituta, BEATUM SERAPHINUM, BEATISSIME PATER, dignissimum judico, qui inter Sanctos recenseatur.

JOANNES de Vito Episcopus Reatinus.

APparuit in Seraphici Patris familia Capuccinorum nuncupata, qui Seraphicas virtutes etiam nomine præferret. Apparuit, inquam, BEATUS SERAPHINUS, qui frigescente adhuc mundo, ignem venit mittere in terram: ut ejusmodi ignem accenderet pauper, & humilis, nihil, quod mundi erat, habere debuit, nihil habere voluit; ut accensum augesceret, fecit caritas illa, quæ in corde ejus diffusa, nullis per omnem ætatem, ac flatum tentationum aquis extincta, nullis tribulationum fluminibus obruta, vehementioribus in Deum, ac proximum amoris ignibus conflagravit. Prodeat itaque, BEATISSIME PATER, in universa Dei Ecclesia novus hic Seraphim sanctitatis corona redimitus; in quo Deus ignobilia, & contemptibilia mundi elegisse videtur, non ut fortes, & sapientes destrueret, aut confunderet, sed ut hi meliora, quæ, dum velint, satis possunt, Seraphini æmulantes charismata, illud tandem discant non solis conditione humilibus, professione pauperibus, sed paupertate spiritus, humilitate cordis, caritate non ficta;

[1] Prov. 4. v. 18.

ficta, patere quibuslibet regna Cælorum.

PHILIPPUS Bruni Episcopus Lyddensis, & Suffraganeus Sabinæ.

BEATISSIME PATER. Mirandum sane minus est BEATUM SERAPHINUM sicco pede Potentiæ torrentem transiliisse, quam in humilitate, in candore non violatæ innocentiæ, in corporis sui mortificatione gloriatum, a peccato etiam levissimo toto vitæ suæ tempore abhorruisse. Absconditam agens vitam in Christo, seculi desideriis spoliatam, sumpsit in cinere panes, & vestes in cilicio. Contumelias, & jurgia non discreta domi; irrisionem, & contemptum foris ex industria quæsitum heroice pertulit; civium simultates, improborum scelera, obstinatamque conscientiam vicit non scientia, quæ sapientes inflat, sed Christi sapientia, quæ parvulis revelatur. Hunc igitur tua, BEATISSIME PATER, auctoritate inter Sanctos relatum seculi hujus filii venerentur, ut tantam virtutem, tantamque gloriam admirati, cælestia exquirere, terrena fastidire doceantur.

JOANNES BAPTISTA Filipponi Tenderini Episcopus Anagninus.

DEum facere magna, & iscrutabilia, quemadmodum a Jobo dictum legimus, atque, ut Apostolus, ignobilia mundi, & contemptibilia eligere, ut confundat fortia, ex tota B. SERAPHINI vita, si cætera deessent, constaret. Nam humili loco natus, gregibus primo pascendis, deinde cæmentariæ arti addictus, ingenio præterea rudi, neque ad has ipsas exercendas artes satis idoneo, nihilominus ad sublimia Dei intelligenda divina virtute factus est aptissimus, ad animas etiam proximorum traducendas a vitiis ad virtutem, & pietatem, ut publicos ipsos prædones Deo lucraverit, periculosum alearum ludum ab Asculana plebe sustulerit, inveteratas inimicitias restinxerit, aliaque egerit ad Dei gloriam magna, atque præclara. Quamvis enim omnibus ferme humanis præsidiis destitueretur, fide, spe, caritate præcipue abunde erat instructus, qua officiosum mendacium cum suaderetur, ut proferret, expavit. Cumque sit caritatis veluti palæstra patientiæ exercitatio, in ea admirabilem se præbuit; ab ipsa ineunte ætate fratris contumeliis, & sævitie constantissime tolerata, postea malorum hominum insultibus, ictuque in capite gravissimo, denique suorum propter naturæ ineptitudinem reprehensionibus, & animadversionibus cum gratiarum quoque actione exceptis. Accedentibus ergo ad heroicas has, aliasque virtutes Dei donis, & miraculis rite jam probatis, B. SERAPHINUM dignissimum judico, cui Sanctorum honores a BEATITUDINE VESTRA decernantur.

Cum Cardinales, & Episcopi quid de B. SERAPHINO AB ASCULO, seu de MONTE GRANARIO sentirent, exposuissent, BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER eorumdem sententias & de BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL hisce exquisivit verbis.

GRatæ nobis fuerunt de B. SERAPHINO canonizando sententiæ vestræ. Nunc de B. JOANNA FRANCISCA itidem in Sanctorum numerum referenda vestra cupimus audire suffragia.

Eminentissimi autem Patres, & Reverendissimi Episcopi eo, qui sequitur consueto ordine, suum & de B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL sensum declararunt.

CAROLUS ALBERTUS Episcopus Ostiensis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus Cardinalis Guidobonus Cavalchinus.

BEATISSIME PATER. Virginem castam sese exhibuerat Christo, sanctamque corpore, & spiritu BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL; ubi autem patri obsequens nupsit, etsi mutato vitæ instituto, eamdem servavit morum integritatem. Viro obediens, cogitavit quæ Domini sunt, & inventa est mulier fortis in habitu quidem ornato, sed cum verecundia, & sobrietate,

quod

quod decet mulierem promittentem pietatem per opera bona. In ea oraculum illud Sapientis, mandata Dei in corde mulieris sanctæ impletum est. Orbata viro veram se viduam præbuit, nocte, ac die jejuniis, & obsecrationibus serviens. Tantis autem ornata virtutibus a S. Francisco Salesio ad Ordinem sanctimonialium a Visitatione instituendum non modo adjutrix, quin etiam Præses ad eum regendum electa fuit. Itaque cincta fortitudine lumbos, roboransque brachium suum manum misit ad fortia, eoque sic functa est munere, uti jam ejus Congregationis mater appellaretur. Pluries quoque S. Vincentius a Paulo in administrandis, gubernandisque collegiis suis salutare admodum consilium ejus expertus est. Posuit postremo Deus in ipsa verba signorum suorum, ut tandem particeps gloriæ Sanctorum (quod jamdudum de illa futurum prænunciavit S. Franciscus Salesius) sollemni Apostolicæ Sedis decreto promulgari mereatur.

JOANNES FRANCISCUS Episcopus Sabinensis Cardinalis Albani.

OMnes sane virtutes, quibus BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT tum virginitatis statum, tum conjugii, tum viduitatis ornavit; quantacumque fuit ratio supernaturalium gratiarum in eam cælitus collatarum, quæ certe maximæ S. Francisco Salesio visæ sunt: quanta utilitas institutæ non dicam familiæ, sed militiæ, quæ mundum vinceret in spiritu dulcedinis, & lenitatis, non per martyrium carnis, sed per incendium cordis: ea omnia charismata in emisso voto continentur, quo sibi legem statuit, ne cogitaret, loqueretur, ageret, nisi quod perfectius existimaret. Inde lacte, ac melle manantes epistolæ prodiere; inde ferrum excanduit, quo in pectore Christi nomen obsignavit; inde fidei, inde morum zelus, atque constantia. Quam igitur virtutes maximæ, quam præclarissima decorarunt miracula, eam in Sanctorum album referre, BEATISSIME PATER, non dedigneris.

HENRICUS Episcopus Tusculanus Cardinalis Dux Eboracensis S. R. E. Vicecancellarius.

MUltarum filiarum divitias in una JOANNA DE CHANTAL congregatas intuemur, BEATISSIME PATER, quæ proinde supergressa fuisse videtur universas. Ea enim in multiplici vitæ cursu, quem tenuit, exemplo suo virginibus, nuptis, viduis, ac sanctimonialibus rectissimam vivendi normam reliquit, quam sequerentur. Virgo fuit sancta corpore, & spiritu, & una de numero prudentum, quam Dominus semper vigilantem invenit. Nupta, mulieris fortis explevit munia: panem otiosa non comedit, operata est consilio manuum suarum, & confidit in ea cor viri sui. Orbata viro, sanctæ viduitatis honores sibi promeruit: curam habuit suorum, maxime domesticorum, filios in timore Domini educavit, manum suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem. Perpetuæ, quod in hoc statu emisit, castitatis voto illud etiam adjunxit, ea semper faciendi, quæ perfectiora, ac Deo gratiora fore cognosceret, eoque sanctitatis brevi devenit, ut, Francisco Salesio teste, quem illa divinitus admonita conscientiæ suæ moderatorem elegerat, pro ratione acceptorum a Deo munerum nemini liceret altius assurgere. Tandem elegit abjecta esse in domo Dei magis, quam habitare in tabernaculis peccatorum. Jussa enim a moderatore suo Ordinem monialium Visitationis excitare, exivit e domo, & cognatione sua, posthabitisque hujus seculi curis, Annecium perrexit, ut Salesii ductu novum fundaret Ordinem, quem ipsa prior, veluti Fundatrix, ac mater profiteretur. Quamquam autem innumeræ eidem fuerint superandæ difficultates, innumeraque certamina subeunda; quatuor tamen supra octoginta cœnobia lectissimarum virginum in regionibus, nationibusque diversis adhuc vivens excitavit, pene omnia præsens invisit, ac sanctissimis legibus communivit. Quot autem, quantaque fuerint virtutum exempla, quibus illas ad religiosam perfectionem informavit,

mavit, satis testantur filiæ non degeneres, quæ matrem referunt, totusque Visitationis Ordo latissime propagatus, in quo matris spiritus vivit, omniaque suavissime, sanctissimeque moderatur. Ea profecto fuit ejusdem sanctitatis fama, ac celebritas, ut JOANNAM e dissitis etiam regionibus doctissimi, sanctissimique viri consulerent, quos inter S. Vincentius a Paula eidem castigandas, moderandasque commisit vivendi rationem, ac leges, quas alumnis suis præscribere meditabatur. Tandem meritis plena, laboribusque confecta inter pias filiarum suarum lacrymas ad Sponsi Cælestis amplexum evolavit. Plurima ejus obitum consecuta sunt divinitus patrata miracula, quorum quinque rite probatis, illam Beatarum albo Benedictus XIV. adscripsit. Cum autem nuper alia duo ex recentissimis probata a te fuerint, BEATISSIME PATER; quid reliquum est, nisi ut eidem Sanctarum honores oraculo tuo decernantur? Id futurum prædixit S. Franciscus Salesius, qui illam sæpissime sanctam nuncupavit, & Paulæ, Franciscæ, aliisque sanctissimis mulieribus simillimam dixit; id enixis precibus postulat Visitationis Ordo, quem suavissima parens mea Britanniæ Regina Maria Clementina summopere semper dilexit; id tandem ego quoque supplex peto, cui & ejusdem Ordinis tutelam, & hujusce Caussæ relationem Apostolica Sedes demandavit.

FABRITIUS Episcopus Albanensis Cardinalis Serbellonus.

HEroicæ sanctitatis BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ DE CHANTAL locupletissimum testimonium tribuit S. Franciscus Salesius ejusdem magister, & moderator, pronunciare enim de illa non dubitavit, eo sanctitatis, & virtutis processisse, ut pro ratione gratiarum, quibus a Deo fuit locupletata, nemini liceret altius assurgere; cumque hoc ipsum insignium miraculorum frequentia fuerit comprobatum, æquissimum censeo, BEATISSIME PATER, ut coronam de manu vestra accipiat in terris, quam de manu Domini jam recepit in Cælis.

JOSEPH MARIA Tituli S. Cæciliæ Presbyter Cardinalis Feroni.

VIrginibus, BEATISSIME PATER, in matrimonio conjunctis, viduis, ac demum sanctimonialibus fœminis illustre exemplum aliquod a Deo Optimo Maximo ad imitandum propositum in BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL mihi videor plane cognoscere; tanta vero in unoquoque vitæ illius gradu JOANNÆ FRANCISCÆ extiterunt præclara merita, ut statui vix possit, in quo majorem virtutis laudem sit consecuta. S. Francisco Salesio, quo pietatis, ac perfectionis magistro usa est, in religiosa virginum a Visitatione dictarum familia constituenda adjutrix, & socia fuit; post autem illius mortem, suavitate, & prudentia mirabili novum Ordinem late per Gallias disseminatum sanctissime plures annos administravit. Hanc itaque sanctissimi Gebennensium Episcopi beatam alumnam, a Catholica Ecclesia inter sanctas mulieres jure optimo referri posse non dubito, ut, quod in terris haberi maximum potest, decus, & ornamentum JOANNÆ FRANCISCÆ nomini accedat.

CAROLUS Tituli S. Clementis Presbyter, Cardinalis Rezzonicus S. R. E. Camerarius.

PErfectiorem illam vivendi rationem, quæ cum Deo mentem in hac ipsa mortali vita conjungit, quam recte noverit B. JOANNA FRANCISCA DE CHANTAL, immortalia, piorumque manibus perpetuo tenenda scripta demonstrant. Meliorem adhuc factis ea expressit, quam scriptis. Magni Salesii magistri, custodis, ducis consiliis adeo profecit, ut ejus judicio vix cuiquam sanctitate, & virtute altius assurgere liceat. Cui ergo in terris adhærere Deo bonum adeo fuit, eam in Cælis eadem intima unione frui dicendum est. Tui igitur oraculi est, BEATISSIME PATER, quod vitæ ratio suadet, quod miraculorum multitudo confirmat, definire.

FERDINANDUS MARIA Tituli S. Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.

IN fragili etiam, infirmoque sexu, dum JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL vitam perpendimus, præter singularem innocentiam, castitatem, ac pietatem, in adversis, ac in secundis constantiam, miram sanctissimarum legum doctrinam, ac consultissimam divinarum rerum scientiam admiramur. Tuum nunc est, BEATISSIME PATER, Deo eamdem miraculis glorificante, laudem ipsi, Sanctarumque honorem in terris tribuere.

JOSEPH MARIA Tituli S. Alexii Presbyter Cardinalis Castelli.

HAbent christianæ virgines, SANCTISSIME PATER, in BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT, habent nuptæ, habent viduæ ad vitæ perfectionem adipiscendam proprii status virtutes omnes, quas imitentur. Virgines adolescentis pietatis in Deum sedulum cultum, humile, & constans in parentes obsequium, verecundiam, modestiam, pudicitiæ conservandæ studium, retinendæque desiderium. Nuptæ incorruptam fidem, & castum amorem in conjugem, in filios ad pietatem formandos jugem sollicitudinem, familiæ sibi commissæ hortationibus, & exemplo ad omnes virtutes capessendas perpetuum additum excitamentum. Viduæ vero magnanimam pomparum seculi abdicationem, mundi fastidium, cælestium dumtaxat rerum amorem, & desiderium. Luceat igitur per te, BEATISSIME PATER, mulier hæc fortis in splendoribus Sanctorum, ut videat universus fœmineus sexus pro tantis virtutibus sibi propositis ad imitandum, quæ merces magnificentissima a summo, & justo largitore Deo reservetur in Cælis.

CAJETANUS Tituli S. Augustini Presbyter Cardinalis Elephantutius.

BEATISSIME PATER. Quod BEATA JOANNA adhuc innupta exhibuerit Christo virginem castam; quod viro conjuncta æmulata sit mulierem fortem; quodque demum vidua obtulerit Deo sacrificium bene placens, atque perfectum, hæc omnia plane assequimur ex iis, quæ de heroicis virtutibus, deque eximia illius sanctitate narrantur. Verum præ cæteris præstat insigne illud, quod jamdiu dederunt testimonium, duo præclarissima Ecclesiæ lumina Franciscus Salesius, & Vincentius a Paulo, qui ideo, ubi accesserit, ut æquum puto, indefectibile SANCTITATIS VESTRÆ decretum, & ipsi in Cælis gaudebunt habere in terris ejusdem gloriæ consortem, quam olim habuerunt alumnam, magnorumque operum, & consiliorum sociam, atque participem.

PETRUS HIERONYMUS Tituli Sanctissimæ Trinitatis in monte Pincio Presbyter Cardinalis Guglielmi.

BEATAM autem JOANNAM FRANCISCAM DE CHANTAL quibus efferam laudibus, aut cui eam valeam comparare, plane ignoro, BEATISSIME PATER; nisi præclaram illam mulierem recordatus fuero, quam lego in Scripturis sanctis benedictam præ omnibus mulieribus super terram [1], sanctam Judith intelligo, manu Domini confortatam, ut faceret viriliter [2] in salutem populi, eo quod castitatem diligens post virum suum, alterum nesciebat [3], & jejuniis intendens, & habens super lumbos suos cilicium, secretam sibi mansionem fecerat, in qua cum puellis suis clausa morabatur [4]. Hujus, inquam, sanctæ mulieris conversatio, castitas, fortitudo vestigium aliquod præbet sanctimoniæ BEATÆ JOANNÆ. Quamquam nemo profecto sit, qui BEATÆ JOANNÆ gesta percurrat, & clare non videat tum vitæ austerioris & secretioris instituto, tum reliquarum virtutum exercitio, sed præsertim in rebus difficillimis agendis, & arduis quibusque superandis fortitudine longe admodum præstitisse BEATAM JOANNAM; atque ita præstitisse, ut stupeat humana quævis mens in contemplatione operum illius. Sed ad rem. Memineris, BEATISSIME PATER, Eliacim Summum Pontificem venisse de Jerusalem cum universis Pres-

1 Judith. c. 3. 23. 2 Ibid. c. 15. v. 11. 3 Ibid. 4 Ibid. c. 8. v. 5. 6.

Presbyteris suis, ut gratularetur Judith [1]; & Judith nomen in Sanctorum numero relatum, [2] ut non recederet laus ejus ex ore hominum. [3] Lætare tu etiam, BEATISSIME PATER, in BEATA JOANNA, & benedic nomen sanctum ejus, ut inter medios Cleros, & populos laudetur in secula [4].

NICOLAUS Tituli SS. Nerei, & Achillei Presbyter Cardinalis Antonellus.

RENovata esse diebus nostris in JOANNA FRANCISCA DE CHANTAL antiqua christianarum virtutum exempla, quæ vetus Roma in Paula mirata est, gaudet, & lætatur Ecclesia. Nobilis utraque genere, sed multo nobilior sanctitate; potens utraque divitiis, sed Christi paupertate insignior: in nuptiis utraque viro suo, & propinquis fœcunditate, & pudicitia, sanctisque moribus probata: morte deinde mariti viduam utramque factam, non propinquorum lacrymæ, & preces, non familiæ, non possessionis, non dilectissimi filii amor retardare potuit, quin Dominum ad se vocantem sequeretur. Nam utraque pietatem in filios, pietate in Deum superans, egressa est de domo, & cognatione sua, & venit in terram, quam monstraverat sibi Dominus. Paula Jerosolymis post virorum monasterium, quod viris tradidit gubernandum, plures virgines e diversis orbis partibus congregatas in tres turmas, monasteriaque divisit; ita tamen, ut in opere, & in cibo separatæ, psalmodiis, & orationibus jungerentur. JOANNA FRANCISCA autem quatuor supra octoginta cœnobia virginum variis in locis erecta, optimis, sanctisque legibus communivit. Illa Epiphanium, & Hieronymum: hæc Franciscum Salesium, & Vincentium a Paulo pietatis magistros habuit. Nihil illarum animo clementius, nihil erga omnes, præsertim humiles blandius. Tanta se utraque humilitate, quæ prima Christianorum virtus est, dejecit, ut qui eas non vidisset, aut pro celebritate nominis videre non gestisset, ipsas esse non crederet, sed ancillarum ultimas, & minimas omnium esse putaret. Utraque demum post vitam in laboribus, in jejuniis, in vigiliis, in patientia, & in caritate non ficta, in psalmodiis, & canticis spiritualibus inter sacras virgines sanctissime peractam, pie obdormivit in Domino. Sed B. Paula jam ab antiquissimo tempore inter beatos Cæli incolas ab universa Ecclesia colitur. Id igitur unum restat, BEATISSIME PATER, ut etiam B. JOANNA FRANCISCA sollemni tuo judicio in Sanctorum numerum recenseatur, atque vel hinc Ecclesiæ hostes intelligant, sanctitatem, qua in filiis suis Ecclesia Dei super satanæ synagogas, tamquam sol super tenebras longe, lateque præfulget, nunquam deficere, nec vitio hominum, nec lapsu temporum, nec fraude diaboli extingui posse.

Fr. LAURENTIUS Basilicæ SS. XII. Apostolorum Presbyter Cardinalis Ganganelli.

A*Grum hunc Ecclesiæ fertilem cerno; nunc integritatis flore vernantem, nunc viduitatis gravitate pollentem* [5]. Jam vero JOANNA FRANCISCA utrumque ex hoc agro retulit fructum, virginitatis, quam lubens servasset, nisi parentum voluntati obsequi debuisset. Viduitatis, quam ad mortem usque custodivit. *Utramque autem donum Dei est, & conjugalis pudicitia, & continentia vidualis... illud quidem quantum in se est laudabile, quia bonum... Hoc laudabilius quia melius* [6]. JOANNA ergo facta est magistra fidei, & magistra castitatis, & virginitatis patrona, quam in tot puellis usque modo servat, ac protegit. Quæ autem Salesii, & Vincentii judicio probata est, dum viveret, hanc inter sanctas mulieres virtutibus promicantem, & coruscantem signis, Apostolica auctoritate recensendam fore confido.

Gaude ergo, ac exulta, BEATISSIME PATER, quod Polonia CANTIUM, Hispania CALASANCTIUM, Neapolitanum Regnum JOSEPHUM, Venetiarum Respublica HIERONYMUM, Picena Provincia SERAPHINUM, Gallia demum

1 Ibid. c. 15. v. 9.
2 Ibid. c. 10. 8.
3 Ibid. c. 13.25.
4 Ex Psalmis.
5 S. Ambrosius de viduis.
6 S. Fulgentius ad Probam epist. 2. cap. 6.

mum JOANNAM dederint, quibus tamquam novis syderibus Ecclesia militans, te moderante, præfulgeat.

MARCUS ANTONIUS Tituli S. Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.

BEATISSIME PATER. Caritas, inquit Apostolus, non agit perperam; quo potissimum signo præfulgentem mirari subit magnam vitæ sanctitatem BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL, quæ plurimo Dei amore succensa, quum optime curreret in via mandatorum Dei, tamen metuens, ne temere curreret, & imprudenter, magnis expetitum votis a Deo, ductorem obtinuit magnum Salesium; cui quidem tum sese morigeram, obsequentemque semper præbuit, ut, eo duce, & altiorem ipsa virtutis apicem attigerit, & splendidissimum in Ecclesia sacrarum virginum Ordinem, Visitationis scilicet S. Mariæ fundaverit, lateque propagaverit. Quamobrem nullus dubito, quin mulier hæc sapiens, & fortis Sanctorum fastis sit accensenda.

SIMON Tituli S. Joannis ad Portam Latinam Presbyter Cardinalis Buonaccorsi.

BEATISSIME PATER. Beatis Francisco Salesio, & Vincentio a Paulo in Sanctorum album relatis, bis est de BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ sanctitate a Sancta Sede præjudicatum. Quod enim illi judicium de famulæ Dei virtutibus habuerunt, habuerunt autem eximium plane, & singulare, huic judicio pondus auctoritatis est additum, quod potuit maximum, cum illos spiritu Dei fuisse plenos, SANCTITATIS VESTRÆ Prædecessores judicaverunt. Quod ergo in spiritu Sanctum Vincentium a Paulo, Beatis Salesio, & JOANNÆ DE CHANTAL superstitem vidisse accepimus, beatos parentis, filiæque animos ad sinum usque immensitatis divinæ, quasi geminos lucis globos sublime elatos confluere, idem suo quodam modo in hoc fieri decet Ecclesiæ a Deo peregrinantis Empirco, ut quos Dei caritas ad multorum salutem in hac vita conjunxit, eodem cultu cum Deo regnantes, iisdemque honoribus prosequamur.

JOANNES CAROLUS Tituli SS. Joannis, & Pauli Presbyter Cardinalis Boschi Major Pœnitentiarius.

BEATISSIME PATER. Si quæ mulier ab ineunte ætate mira quadam ratione vitam ad religionem instituit; ea profecto habenda est JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL. Nam adhuc virgo, nihil de animi sui dotibus, aut candore superbiens, totam se Deo, & paternæ credidit auctoritati. Nobili viro connubio juncta, eique divinæ vinculis caritatis adhærens, prolis optimis moribus imbutæ parens evasit, familiæ suæ non minus, quam totius patriæ lumen, & ornamentum. Viduitatem denique colens, ita se fortitudine, & prudentia magno Salesio probavit, ut sacrarum virginum mater dici meruerit, ac votis de sanctiori vivendi methodo quotannis nuncupatis, omnes & matronarum, & virginum virtutes perpetuo vitæ suæ tenore complexa sit; sanctissimam igitur matronam tot meritis a Deo, & prodigiis insignitam, ea, qua Sanctos prosequimur, veneratione, superno Apostolicæ Sedis oraculo consecrandam censeo.

LUDOVICUS Tituli S. Anastasiæ Presbyter Cardinalis Calinus.

MUlierem vere fortem B. JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL, quod de hæreticis primum, deinde de parente, de filio, deque seipsa mirifice triumphaverit: votumque ea faciendi semper, quæ perfectiora, & Domino gratiora cognosceret, non modo emiserit, sed etiam integre persolverit; Ordinem præterea virginum lectissimarum fundaverit, direxerit, suarumque virtutum exemplo instituerit; dignam idcirco judico, cui a SANCTITATE VESTRA Divorum honores sollemni ritu decernantur.

AN-

ANTONIUS Tituli S. Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Branciforti.

QUÆ a prima pueritia virtutum omnium rudimenta præfetulit, eadem B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL nobilissimis incrementis amplificata, atque aucta, tum in matrimonio conjuncta, vidua deinde, ac denique religiosæ familiæ caput, & mater perpetuo monstravit. Sancti Francisci Salesii monitis, & magisterio scilicet instituta, altissimum perfectæ virtutis gradum obtinuit. Quare ad sanctimonialium, quæ a Visitatione dicuntur, Ordinis totius præcipuum ornamentum, ad nobilissimarum fœminarum exemplum, ad Catholicæ Ecclesiæ vota, & desiderium censeo JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL a BEATITUDINE VESTRA Sanctorum fastis esse adscribendam.

PETRUS Tituli S. Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.

Eamdem Sanctorum gloriam peto, BEATISSIME PATER, impertiendam veli, B. JOANNÆ FRANCISCÆ DE CHANTAL, ita magni Salesii commendatæ testimonio, ut pronuntiare non dubitaret, eo sanctitatis, & virtutis processisse JOANNAM, ut pro ratione gratiarum, quibus a Deo fuit locupletata, nemini unquam liceret altius assurgere [1]: fere ac si cum Salomone diceret: multæ filiæ congregaverunt divitias: hæc vero supergressa est universas [2]: cui sane præconio nescio quid amplius addi possit, præsertim cum judicium viri sancti, atque in spirituum probatione clarissimi, jam satis superque signa comprobarint e Cælo; nisi quod justum idcirco arbitror, BEATISSIME PATER, ut quæ laudatæ mulieris fortitudini, atque decori respondere habet merces juxta eumdem Salomonem, hæc quoque, te jubente, BEATÆ JOANNÆ tribuatur, nimirum, ut exaltent eam fideles omnes inter Sanctos relatam, & laudent in portis opera ejus.

URBANUS Tituli S. Callisti Presbyter Cardinalis Paracciani,

BEATISSIME PATER. Germanam, & expressam effigiem B. JOANNÆ DE CHANTAL in muliere forti a Salomone descripta contineri, præclarum illud Ecclesiæ lumen D. Franciscus Salesius constantissime tradidit. Et ipsa enim composito ad alacritatem animo, manum suam misit ad fortia, devictaque sexus infirmitate accinxit fortitudine lumbos suos, brachium roboravit, & de fructu manuum suarum plantavit vineam, quæ lectissimos honoris, & honestatis fructus perpetuo erit allatura. Summa in Deum exarsit caritate, proximorum saluti, atque indigentiæ deserviit incredibili sollicitudine. De se autem demisse adeo sensit, ut ne par quidem infimis esse videretur. Quamobrem supergressam eam esse filias Syon universas, quæ virtutum divitias congregavere, idem Salesius, ac D. Vincentius de Paulis, qui certe ipsam intime noverant, quique in exploranda spirituum indole erant omnium peritissimi, testimonio suo comprobarunt. Christianæ propterea Reipublicæ gloriosum arbitror, ut mulieri tam insigni publici Sanctorum honores per SANCTITATEM VESTRAM sollemni ritu decernantur.

PHILIPPUS MARIA Tituli S. Chrysogoni Presbyter Cardinalis Pirellius.

BEATISSIME PATER. Cœlestem Jerusalem, quæ ornat varietas, eam ab terris traxit Deus omnipotens, & immortalis, qui militantem Ecclesiam mira personarum, & munerum varietate circumdat, alios ab aulis Regum, alios vocans ab gregibus ovium, alios ab aris, templisque, alios ab vicis, plateisque communibus; neque minus viros, quam mulieres, & inter has & virgines, & nuptas, & viduas; ut omnis populus confiteatur Domino, nullusque excusationem prætendat ad colendam, & conquirendam virtutem.

In hac muliere forti JOANNA FRANCISCA,

1 Ex Compend. vitæ.

2 Proverb. 31. 29.

non solum virginibus, nuptis, viduisque clarissima proponuntur perfectioris christianæ virtutis exempla; verum etiam, quod singulare profecto est, iis, quæ optimam partem in claustris eligunt, quarum novam aliquam societatem laudatissimis legibus constabilivit: itaut in illa una videatur omnis eximia muliebris religio universe, atque integre contineri.

Hæc proinde, quam etiam sanctissimorum virorum Francisci Salesii, & Vincentii a Paulo testimonia prædicant, & quam Deus ipse novissimis signis illustravit cumulatissime, optimum factu est, ac debitum meritis, ut cœlestibus honoribus condecoretur.

ALEXANDER S. Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Albanus.

QUæ pollicitus est Deus iis, qui reliquerint omnia, & secuti eum fuerint, cumulatissime impleta conspicimus in B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, quæ relictum patrem invenit in Francisco Salesio, relictam domum in quatuor supra octoginta Cœnobiis, quæ constituit, quibusque præfuit, relictum filium in lectissimis virginibus innumeris, quæ ipsius legibus obtemperant; quumque pari mensura coronæ gloria donatam in Cœlis fuisse testentur tot miracula, quibus ancillæ suæ sanctitatem in terris exploratam voluit Deus, æquum est, ut supremo SANCTITATIS TUÆ oraculo sanctarum viduarum albo inferatur, viduarumque patrona apud Deum constituatur.

NEREUS S. Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinus.

TOtius christiani populi, BEATISSIME PATER, preces, & vota postulant, & adprecantur, BEATAM JOANNAM FRANCISCAM Ordinis Visitationis Sanctæ Mariæ Fundatricem, quæ in virginitate sua, & conjugio, & viduitate, & demum in statu cœnobitæ mirificum se præbuit infirmiori sexui christianæ fortitudinis exemplum, ad eum cultum evehas, quo evehendam jam prædixit Sanctus Franciscus Salesius. Quod equidem fieri posse tuto ex actis in hac Caussa exploratum censeo.

Etenim BEATA JOANNA omnium charismatum abundantia impinguata, & cœlestibus delectationibus superabundanter repleta, ad talem virtutis gradum pervenit, ut arduum votum faciendi semper, quæ perfectiora fore cognosceret, Deo offerre valuerit, ac reddere. Illius vero animam a corpore mortis hujus liberatam ad æthereum thalamum assumptam fuisse, non solum mira visione divinitus accepit, & testatus est S. Vincentius a Paulo, sed etiam plura miracula comprobant, quibus Deus gloriosam facere dignatus est in terris sponsam suam immarcescibili corona justitiæ, & gloriæ donatam in Cælis.

DOMINICUS S. Mariæ ad Martyres Diaconus Cardinalis Ursinus.

INfans, virgo, mater, vidua BEATA JOANNA FRANCISCA DE CHANTAL quantum in scientia Dei processerit, quantum in gratia creverit, quantum virtute profecerit sat porro sit, BEATISSIME PATER, magni Salesii clarissimi spirituum probatoris judicium, pronuntiare etenim non dubitavit eo virtutis, & sanctitatis devenisse, ut pro ratione gratiarum, quibus a Deo fuit locupletata, nemini unquam liceret altius assurgere: quatuor supra octoginta cœnobiis lectissimarum virginum sub titulo Visitationis Mariæ mirabiliter excitatis, ad Cælos migravit multis patratis miraculis: qua illic gloria excepta fuerit, intellexit divinitus S. Vincentius a Paulo: nil ergo morandum, ut Sanctorum laudibus, & honoribus efferatur.

FLAVIUS S. Mariæ in Porticu Diaconus Cardinalis Chisius.

BEATISSIME PATER. Mulierem fortem invenimus, qualem nobis Salomon describit [1], quæ nempe accinxit fortitudine lumbos suos, & roboravit brachium suum & cujus indumentum, fortitudo, & decor. Hanc esse BEATAM JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL, totius vitæ series luculentissime demonstrat. Accedit, eximiæ ejus

1 Proverb. 31.

ejus, planeque singularis sanctitatis gravissimum reddidisse testimonium egregios complures pietatis viros, præsertim S. Franciscum Salesium, & S. Vincentium de Paulis, immo vero Deum ipsum Optimum Maximum, qui eam miraculis effecit illustrem. Unum tantum superest, Beatissime Pater, nimirum, ut Sanctorum eidem decernas honores, ex quo fiat, ut illius laudes universa enuntiet Ecclesia.

ALOYSIUS S. Agathæ Gothorum Diaconus Cardinalis Torrigiani.

Mulierem fortem invenimus, Beatissime Pater, dum respicimus Beatam Joannam Franciscam Fremiot de Chantal, quæ per omnes vitæ vicissitudines adeo crevit in gratia, & scientia Dei, ut teste S. Francisco Salesio, aliam fœminam vix liceat agnoscere, quæ altiorem sanctitatis gradum promeruerit. Multas enim, tum virgo, tum etiam nupta, cælestium munerum largitiones, in viduitate autem omnium gratiarum dona videtur assequuta. Hæc arduo voto seipsam adstrinxit ad ea semper gerenda, quæ perfectiora, ac Deo magis grata fore intellexisset. Hæc amplius, Salesio duce, & auctore novum instituit Ordinem sanctimonialium a Visitatione B. Mariæ nuncupatum, quem divino favente Numine, tam prospere, ac feliciter propagavit, ut quatuor super octoginta sacrarum virginum cœnobia numeraretur, quæ in regionibus, nationibusque diversis Joanna brevi tempore excitavit. Eam vero cum Benedictus XIV. Beatam rite nuncupaverit, & nova miracula non desint, quibus Deus ancillæ suæ famam quotidie magis extollit, reliquum est, Beatissime Pater, ut heroicam mulierem cultu Sanctorum venerandam fore constituas.

NICOLAUS S. Georgii ad Velum aureum Diaconus Cardinalis Perrelli.

Laudari a laudato viro, ea maxima laus est. Quid igitur statuendum de Beata Joanna Francisca, quam duo viri sanctissimi Franciscus Salesius, & Vincentius a Paulo non laudaverunt solum, sed inter sanctiores, Deoque cariores animas adhuc viventem adnumerare non dubitarunt, uti quæ semper eligeret perfectiora, seque ad id religione voti, quo nihil difficilius obstrinxisset? Ejus equidem qualis, & quanta fuerit sanctimonia, satis ex hoc gravissimo virorum talium testimonio colligi posse existimo. Quod si Visitationis Ordinem, officinam illam religiosæ virtutis præ oculis habeamus, cujus ipsa parens, & moderatrix una cum Francisco Salesio fuit; haud equidem scio, an alia unquam fœmina præstantius quidquam ad incrementum christianæ perfectionis inceperit, perfeceritque. Quam ergo ipsius merita, quam vota omnium populorum jamdiu ad sollemnem Canonizationem deposcunt, eam ad id honoris consensu nostro, tua vero, Beatissime Pater, auctoritate provehi arbitror oportere.

ANDREAS S. Angeli in Foro piscium Diaconus Cardinalis Corsinus.

Quod olim S. Franciscus Salesius divina luce perfusus de Joanna Francisca Fremiot de Chantal, adhuc inter mortales degente, pronuntiare non dubitavit: idipsum in præsens de ea jam ad Superos evecta affirmare minime vereor; hanc scilicet præclarissimam fœminam eo sanctitatis, & virtutis processisse, adeoque cælestibus donis fuisse a Deo cumulatam, ut nihil supra. Itaque, Pater Beatissime, cum habeas tam illustre sapientissimi parentis de filia testimonium, deque ejus vitæ præstantia tam grave sanctissimi præsulis judicium, certis præterea argumentis, novisque in dies signis magis, magisque comprobatum, æquum profecto feceris, si huic in posterum parem cum illo in Ecclesia cultum tribuendum esse decreveris.

ANDREAS SS. Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus.

Beatissime Pater. Habes in Beata Joanna Francisca mulierem fortem, quæ oblita populum suum, & domum patris sui, oculos avertens, ne respicerent in vanitates

tes, & infanias falsas mirabiles disposuit ascensiones in corde suo. Æmulata Salesii virtutes perfectionis fastigium conscendit, eoque pervenit, ut semper facere quod gratius, acceptiusque Deo fore cognosceret, voto se adstrinxerit. Et vero quo non protendit quasi myrrha electa suavitatis odorem? Viri omni scientia, ac virtute spectatissimi sapientiæ suæ copiam quammaxime admirati in augendo, comuniendoque præcipue Visitationis Ordine, in rebus arduis, dubiisque eam consulere, & ab ejus ore, consiliisque pendere sibi gloriæ verterunt. Decet igitur, BEATISSIME PATER, ut quæ tanti magistri consors existit virtutum, statuatur ipsa super candelabrum, æqueque luceat omnibus, qui in domo Domini sunt.

ÆNEAS SYLVIUS S. Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus.

FOrtis, & generosi animi fœmina non ab ultimis terræ finibus evocata, non procul a nostro Cælo, sed prope nostris in oculis, in florentissimo Galliæ Regno nata, educata apud gentem omnis humanitatis, & elegantiæ cultricem, tamquam inusitatum, & novum de Cælo lumen affulsit, ut scilicet nostra ætate, & te potissimum, BEATISSIME PATER, Ecclesiam Dei gubernante, & tuæ non solum pietatis, atque virtutis exemplis, sed nova Sanctorum gloria illustrante, etiam in sexu fragili antiquæ severitatis, & disciplinæ splendida exempla, tamquam picturæ veteris injuria temporum evanescentis instaurati colores, & restituta lineamenta renovarentur.

Hæc est insignis, & celeberrima Serva Dei JOANNA FRANCISCA A CHANTAL, cujus ad laudem Salesius unus sufficeret laudatissimus, ipsa testis, æstimatorque pietatis, qui illi dux, & hortator ad excellentiam virtutis, ad perfectionis fastigium; qui morum, atque studiorum similitudine, qui societate laborum, & consiliorum sancta illi necessitudine, atque amicitia conjunctus.

Nata illa quidem præclaro loco nobilibus, opulentisque parentibus, non puerile gessit ingenium, non lusus, non fœminiles artes tractavit, sed religionis imbuta, sanctis firmissimisque principiis aliquod agitare sublimius, atque præclarius animo forti, consilium aliquod de se magnum teneris usque ab annis portendere visa est, cum veritatis caussa suscepta hæretici coram patre inverecunde obloquentis fregit audaciam, bellumque erroribus tum per Galliam crassantibus obnunciavit, quod animo, atque virtute plusquam muliebri magno catholicæ caussæ incremento ad mortem usque sustinuit.

Tantus in illa fuit religionis amor, & studium, ut a parente, quem summo prosequebatur obsequio adduci nunquam potuerit, nec magnis etiam propositis conditionibus, ut consentiret in nuptias nobilissimi viri, cujus in splendida dignitate, & fortuna esset illi suspecta religio, neque alio pacto amantissimo genitori tandem assensit, ut sancto conjugii vinculo jungeretur JOANNA, quam si catholico jungeretur, & pio, & sibi ingenio, atque moribus quam simillimo viro.

Qua quidem in suavissima consuetudine, & societate ita vixit, ut conjugem ipsum suum, ut liberos, ut familiam, ut civitatem, atque provinciam propria virtute, atque moribus informaret, atque emendaret exemplis; in florentissimo statu sic utens fortunæ bonis, uti non suæ, sed proximorum utilitati sibi concessis, atque ita gaudens, ac si esset extrema gaudii quamprimum luctus occupaturus.

His armis, atque præsidiis a religione quæsitis ita se comparavit ad omnes fortunæ casus, ut desiderium viri carissimi crudeli fato amici manu interempti, ut parentum, ut liberorum acerba funera, ut viduitatis squallorem, & solitudinis ea magnitudine atque constantia ferre potuerit, quæ solos amicos Dei, atque omnia ad Deum referentes etiam in calamitate, atque in luctu vere esse divites, vere beatos ostendit.

Quare soluta vinculis officiorum, quæ filiam, quæ conjugem, quæ genitricem non humanitatis expertem terræ, atque mundo alligaverant, & divitiarum, rerumque domesticarum veluti sarcina excussa, totam se dedit in disciplinam Salesii, totam se proximo-

rum

rum utilitati, se religioni devovit intenta semper, aut monasteriis fundandis, aut legibus, regulisque condendis ad pudicitiæ custodiam, ad caritatis, atque obedientiæ præsidium, & semper occupatissima etiam in otio aut commentando, aut scribendo, aut orando, in regia, tamquam in solitudine, in gloria, tamquam in abjectione, plena semper humilitatis, plena lætitiæ, majora semper animo versans ad proximorum utilitatem, ad religionis præsidium.

Qua in cogitatione defixa cum Parisiis Anneeium reverteretur, sanctissimæ, & laboriosæ vitæ curriculum, tamquam gloriosæ peregrinationis ad Cælum, tranquilla, sanctaque morte conclusit.

Quæ cum ita sint, Beatissime Pater, id unum restat, ut strenuam celebratamque mulierem, quam sancti viri Salesius, atque Vincentius a Paulo sanctam appellaverunt, Sanctorum fastis adnumerandam pro tua sapientia decernas, & populorum, & Regum, & Galliæ, & Italiæ votis, & virginum sacratarum ejus institutione florentium, & universæ tandem Ecclesiæ judicio tuo satisfacias.

SAVERIUS S. Mariæ de Scala Diaconus Cardinalis Canale.

Tria in una Beata muliere Joanna Francisca Fremiot de Chantal occurrunt magnopere celebranda; honorabile connubium; veneranda viduitas; insignis in Ecclesia Christi monialium novi Ordinis institutio. In matrimonio talis ubique fuit, quales cupiebat Apostolus esse christianas uxores; pudica, sobria, casta; amavit virum suum, & secum fieri sanctum procuravit; dilexit filios suos, & in lege Dei erudivit eos; præfuit domui suæ, & suaviter, & fortiter disposuit omnia, fallacem gratiam, & vanam pulchritudinem existimavit; & quoniam in timore Domini posuit omnem gloriam suam, propterea laudata sunt in portis opera ejus. Præpopera morte ereptum sibi maritum mœrentissime doluit; conversa tamen ad Deum adjutorem, spem & fortitudinem suam, magno animo tulit: sciens autem viduam, quæ in deliciis vivit, mortuam esse, continuo corporis cultum, & omnem ornatum ejus abjecit; atque ut falleret mundum, qui blandus ei novas nuptias comparabat, non solum castitatem Deo vovit perpetuam, sed singulari, plenoque fiduciæ consilio nudum pectus candenti ferro Jesu nomine obsignavit, ea sane mente, ut diceret deinceps: nemo mihi molestus sit, ego enim stigmata Domini Jesu in corpore meo porto. Relictis postmodum patria, patre, filiis, cognatis, consanguineis, persuasa perfectam se esse non posse Christi discipulam, nisi his omnibus renunciaret, Annecium ad celeberrimum Franciscum Salesium venit, cujus sanctissimis exemplo, monitis, doctrina, & magisterio in omnium exercitatione virtutum mirifice proficiens, celsissimum, in quo inhabitare beneplacitum est Deo, sanctitatis montem ascendit. Egregie vero Mariæ, & Marthæ una simul functa muneribus, quin a quotidiana, & diuturna passionis Jesu amoris sui Crucifixi, & rerum divinarum contemplatione defecerit unquam; magnis sæpe Franciam, per Sabaudiam, per Italiam susceptis itineribus, immensis exantlatis laboribus terrestrium, & infernarum potestatum fortiter obsistentia superata, sanctimonialium Ordinem a Visitatione nuncupatum instituit; quem in quatuor supra octoginta monasteria per regiones, nationesque diversas ejus opera excitata, mirabiliter exerescere eadem ipsa vidit, & quem tot postmodum incrementa suscepisse, lætissima nunc tota intuetur Ecclesia. Celeberrimam itaque mulierem hanc omnibus decoratam a Deo monilibus sanctitatis, a sanctissimis viris, qui ea vivente, vixerunt mirificis laudibus commendatam, Sancto Vincentio a Paulo visam, pretiosa morte ereptam de terra, in fulgentissimi globi speciem ascendere in Cælum, certissime oportere credo, ut Beatitudo Vestra sollemni decreto in sanctarum mulierum referat catalogum: hoc etiam consilio, ut eam in matrimonio sanctam, juncti connubio sequantur sanctæ; eam in viduitate sanctam, viduitatis cultores imitentur gloriose; eam in monialium institutione, & regimine sanctam,

qui

qui claustra incolunt, æmulentur strenue.

BENEDICTUS SS. Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.

Heroicæ conjectura virtutis, quam plerique arduam, & plenam aleæ suspicantur, luce sua se prodit in virilis animi pientissima fœmina FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, si unaquæque spectetur ætas, si diversa vitæ librentur officia. Superni altitudo consilii, attingens a fine usque ad finem fortiter, & disponens omnia suaviter, prudentis virginis, nuptæ fidelis, viduæ honorabilis in ea expressit imaginem dignam, quam reliquæ imitentur. Reposita illi a justo Judice hæc triplex corona justitiæ, merces est in unoquoque vitæ genere strenue superati certaminis. Multa obtulit Deo holocausta, sed una semper fuit hostia; crebri fuerunt eum diverso hoste congressus, sed una perpetuo relata gloria triumphi a victrice FRANCISCA, semper anxia pati, semper læta contemni. Audivit obsequens filia, & inclinavit aurem suam Cælesti Sponso ajenti: egredere de terra tua, & de cognatione tua, & de domo patris tui, & veni in terram, quam monstrabo tibi. Itaque si pulcherrimus est coronæ nexus, quando, teste Bernardo, puritas vitæ, & humilis pressurarum tollerantia sibi invicem cohærent; æquissimum puto, BEATISSIME PATER, ut Apostolicæ Sedis judicio hæc eadem corona tantæ virtuti decernatur.

PHILIPPUS JOSIAS Caucci Patriarcha Constantinopolitanus Assistens.

Pervulgatum illud fortis, ac strenuæ mulieris exemplum, quod in sacris Proverbiis extat, in BEATA JOANNA FRANCISCA DE CHANTAL admirabili quodam modo instauratum reperio. Quid enim admirabilius, quam insitum parentibus erga filios amorem superare? At JOANNA per calcatum filium, quo divinitus vocabatur, pergere non dubitavit, quid, quum ad firmandum magis, magisque propositum totam se Deo mancipandi, candente ferro Sponsi sui Jesu nomen pectori impressit? Quid, quum arduum illud, ac perdifficile votum nuncupavit semper id exequendi, quod acceptius Deo esse intelligeret? Quocirca mirum non est, tametsi pro miraculo haberi possit, quod tam multa, tamque spectatæ virtutis monasteria fundaverit. Hæc igitur insignis Dei famula cælestibus etiam post mortem signis decorata, digna omnino videtur, BEATISSIME PATER, quæ TUÆ SANCTITATIS oraculo supernis civibus adscripta declaretur.

Hæc cum dixisset Patriarcha Constantinopolitanus, reliqui Assistentes Episcopi, quorum suffragia in præsentiarum damus, ipsius sententiam amplecti statim sunt professi.

DOMINICUS Jordanus Patriarcha Antiochenus Assistens.

Exultandum quammaxime, nobis est, BEATISSIME PATER, ac magnopere lætandum, Omnipotentem Deum ad divini sui nominis gloriam, atque Orthodoxæ religionis decus, etiam ex sexu fragili eximia virtutum exempla misericorditer imitanda proponere. En vere fortis mulier BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, quæ aliis quinque sanctissimis viris sociam se adjungit, eosque pari gradu, non minus optimis virtutum meritis, quam insignibus prodigiis gloriosa comitatur. Ipsa enim in triplici suæ vitæ statu, quam bene Marthæ munera cum Magdalenæ contemplationibus conjungi possint, praeclarissime demonstravit: nec de suis meritis contenta, novæ prolis fœcunditate, Ordinis scilicet Visitationis instituto, amplissimum quoque aliarum virginum chorum ad Christum sponsum perducere curavit. Quam igitur duo sanctissimi viri Franciscus Salesius, & Vincentius de Paulis, dum adhuc in humanis ageret, sanctam jam prædicere non dubitarunt; eamdem dignam censeo, ut supremo Apostolicæ hujus Sedis oraculo sollemni ritu sanctarum mulierum fastis adscribas, atque ut quemadmodum, quos habuit in via Domini magistros, cælestibus prosequimur honoribus, ita quoque eorum alumnam iisdem

iisdem honoribus prosequendam fore decernas.

GEORGIUS de Lascaris Patriarcha Hierosolymitanus Assistens.

Duorum Sanctorum Ecclesiæ luminarium testimonio, Beatissime Pater, Francisci nempe Salesii, & Vincentii a Paulo, accurata Sacræ Congregationis Rituum virtutum heroicarum, ac miraculorum disquisitione, & competenti veræ sanctitatis judicio, tuo quoque infallibili, ac irrefragabili oraculo Beata Joanna Francisca Fremiot de Chantal Ordinis Visitationis institutrix cultu, Sanctis ab universali Ecclesia præstari solito, dignissima recognoscitur. Perfice ergo, Beatissime Pater, quod totius populi christiani vota, quod tantæ matris devotissimarum filiarum sanctimonialium suspiria, quod Catholicorum Regum, ac Principum assiduæ postulationes, quod tandem venerabilium Ecclesiæ Pastorum supplicationes, ac preces a te humillime præstolantur.

FRANCISCUS Carafa Trajectus Archiepiscopus Patracensis.

Beatissime Pater. De Beata Joanna Francisca Fremiot de Chantal vere potest prædicari, quod de nocte surrexit, deditque prædam domesticis suis, cibaria ancillis suis, manum suam aperuit inopi, & palmas suas extendit ad pauperem; ferventissimo enim ducta amore Divini Sponsi, mundi abjectis deliciis, in quadruplici statu, virginis scilicet, nuptæ, viduæ, & religiosæ clarissima præbuit omnium virtutum argumenta. Decet igitur, ut mulier fortis publico exposita cultui, omnibus constituatur veluti speculum probitatis.

JOANNES Lercarius Archiepiscopus Genuensis.

Beatissime Pater. Vidit S.Ambrosius [1] *agrum Ecclesiæ fertilem, nunc integritatis flore vernantem, nunc viduitatis gravitate pollentem, nunc etiam conjugii fructibus redundantem*: habemus siquidem sanctas virgines candidis de puritate coronis redimitas: conjugatas [2] incedentes in omnibus mandatis, & justificationibus Domini, & viduas [3] in operibus bonis testimonium habentes. Novum tamen videtur, ut una, eademque mulier, Beata scilicet, Joanna Francisca in diversis humanæ suæ vitæ conditionibus, virginibus in castitatis pudore, nuptis in pia administrationis diligentia, viduis in operosa sanctæ conversationis modestia præluceret, unde jure possimus ei dicere *multæ filiæ congregaverunt divitias, tu supergressa es universas*. Hæc igitur, quæ, teste Salesio, supremum attigit perfectionis apicem, supremos etiam meretur in terris honores, quos cum decreveris, Pater Sanctissime, in una Joanna Francisca virginibus, nuptis, & viduis eximium præbebis æmulandæ virtutis exemplum.

Don INNOCENTIUS Gorgoni Archiepiscopus Emissenus, olim Episcopus Pinnen., & Hadrien. Assistens.

Prævenit in benedictionibus dulcedinis, & lenitatis spiritum Joannæ Franciscæ Christus Dominus, eumque Sanctus Franciscus Salesius, quo duce, ac moderatore usa est, omnino perfecit. Spectaculum sane facta est Cælo, & hominibus excellentium agmine virtutum. Candor vitæ, humilitas, amor in pauperes singularis, summa in Cælites, & præsertim in Deiparam pietas, admirabilis patientia, ita inter se magnitudine certant, ut laudando ignores quam prætuleris. Aliæ multas congregaverunt virtutes, hæc assequuta est universas, atque in iis ita effulsit, illuxitque, ut nemini unquam licuerit altius assurgere, ipsomet Salesio testante ejus spiritus probatore. Ei igitur, quæ coronam decoris accepit in Cælis de manu Domini, honores quoque Sanctorum in terris attribui posse censeo, si ita Sanctitati Tuæ videbitur.

Tt Fr.

1 S. Ambrosius de Viduis. 2 Lucæ cap. 1. 3 I. ad Timoth. cap. 5.

Fr. JOANNES BAPTISTA Colombini Archiepiscopus Beneventanus Assistens.

BEATISSIME PATER. In dubium profecto revocari a nemine potest, quin BEATA JOANNA FRANCISCA DE CHANTAL, arrepto semel perfectionis itinere; alacri, & felici cursu pervenerit ad celsissimum sanctitatis fastigium: liberata siquidem mulier sapiens a lege viri, atque ad partem seculi sancti fundandam, magno Francisco Salesio duce, & magistro, vocata effugit quasi caprea a laqueis [1], atque ad terram, quæ sibi monstrata fuerat, contendit. Cumque firmum haberet fundamentum Jesu [2], quem posuerat ut signaculum supra pectus suum, & vulneratam gereret animam a magnitudine amoris illius [3], accepta vix forma, secundum quam ambularet, ut abundaret magis [4], non solum id omne, quod ad perfectum adducit, spopondit, sed illud etiam pollicita est, quod Deo amplius placeret, servavitque religione perpetua. Hinc nullam melius a Solomone præfiguratam, quam JOANNAM FRANCISCAM legebat in Proverbiis [5] Genevensis Antistes, & omni laude majorem prædicabat. Quare æquissimum censeo, BEATISSIME PATER, ut in ascensu altaris sancti [6] universa tibi conciðat Ecclesia, & cum sanctam dixeris mulierem fortissimam JOANNAM DE CHANTAL, exaltent eam populi omnes, & magnificeotiam gloriæ sanctitatis ejus loquantur.

SCIPIO Burghesius Archiepiscopus Theodosiæ Assistens.

SI juxta Apostoli monitum, PATER BEATISSIME, mulieres, quæ veræ viduæ sunt, prosequi debemus dignis honoribus: B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL; quæ adhuc vivens in omnibus se exhibuit vere viduam exercitatione virtutum, institutione præsertim familiæ sacrarum virginum, & ipsa inter Sanctas erit adscribenda.

IGNATIUS Reali Archiepiscopus Athenarum Assistens.

BEATISSIME PATER. Vere magna, æque mirabilia fecit Dominus in corde BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ. Secularem enim vitam ducens, & terreno conjuncta sponso ipso e vivis inopinato, fortuitoque casu sublato, cælesti perculsa lumine, alium sponsum sibi quærere non cogitavit, nisi solum Jesum. Sancti Francisci Salesii monitis humillime, totoque ex corde, hoc ut consequeretur, se submisit. At tam celeriter ad altissimum humilitatis, obedientiæ, & caritatis fastigium pervenit, ut digne mereri potuerit ab ejus Cælesti Sponso innumeris, ac singularibus charismatum donis cumulari, quibus ejusdem vitæ ratio mirabiliter effulsit. Ipse vero Sanctus Franciscus Salesius eximias ejusdem BEATÆ virtutes miratus, ipsi sacrum Visitationis Ordinem a se institutum commendavit, ut ejusdem moderationi, ac propagationi, veluti ipsius Ordinis mater incumberet.

Tanta igitur, ac tam præclara sunt BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ heroicarum virtutum merita miraculis illustrata, ut eadem inter Sanctas supra Ecclesiæ candelabrum a SANCTITATE VESTRA merito collocetur, ut omnibus, qui in domo Dei sunt, & præcipue ascetricibus indeficienti lumine præluceat.

FRANCISCUS SAVERIUS de Zelada Archiepiscopus Petreu. Assistens.

JUstorum fortitudo est, ait S. Gregorius Magnus [7], *carnem vincere, propriis voluntatibus contraire, delectationem vitæ præsentis extinguere, hujus mundi aspera pro æternis amare, prosperitatis blandimenta contemnere, adversitatis metum in corde superare*. Hæc omnia miro quodam modo perfecit BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, quam nihil antiquius habuisse ex ejus actis didicimus, quam ut fortis instar mulieris, accingeret fortitudi-

1 *Eccl. 27. 22.*
2 *Ex II. Timoth. 1. 19.*
3 *Eccl. 27. 22.*
4 *Thess. 4. 1.*
5 *Ex vita cap. ult.*
6 *Psal. 144. 5.*
7 *Lib. 7. Moral. cap. 21. num. 24.*

tudine lumbos suos, roboraret brachium, suum, manumque suam mitteret ad fortia[1]. Itaque, BEATISSIME PATER, si tam præclarum mulieris fortis exemplum & ad colendum, & ad imitandum sollemni ritu proposueris, universo Christiano orbi utilissimum futurum, acceptissimumque pro certo habeo.

NICOLAUS SAVERIUS Sancta Maria Episcopus Cyrenensis Assistens.

BEATISSIME PATER. Heroicas virtutes, quibus in Ecclesia Dei refulsit B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL Ordinis Visitationis S. Mariæ fundatrix, superfluum est recensere; quoniam ab ineuntis ætatis primordiis manum suam misit ad fortia, eamque in triplici gradu virginali, conjugali, viduali, in multa patientia, in laboribus, in tribulationibus, in castitate, in Spiritu Sancto semper Deus vigilantem invenit; quæque per calcatam opulentissimam domum, amantissimum patrem, carissimum filium invicta perrexit ad palmam. Sufficit gravissimum S. Francisci Salesii judicium, qui asserere non dubitavit, pro gratiarum ratione, quibus locupletata fuit B. JOANNA nemini licere altius assurgere. Sufficit amplissimum S. Vincentii a Paulo testimonium, qui gloriam, qua a Deo mulier fortis excepta fuit, conspicere meruit. Superest itaque, ut beatæ huic mulieri, quæ tot virtutibus, & miraculis clara gaudet in Cælis, honores Sanctorum infallibili SANCTITATIS VESTRÆ oraculo diutius non differantur in terris.

FRANCISCUS MARIA Piccolomineus Episcopus Pientinus Assistens.

MIrum sane est, BEATISSIME PATER, tot variis, iisque melioribus charismatibus B. JOANNAM FRANCISCAM DE CHANTAL a Spiritu Sancto fuisse locupletatam. Nondum quinquennis virili pectore Calvinistam increpavit, qui contra Sanctissimam Eucharistiam impia proferebat. A patre in matrimonium cum Christophoro Chantal collocata, vere nupsit in Domino. Cum autem sponsus inopinato inter venandum a consanguineo vulneratus obiierit, qualis, ac quanta in ea non eluxit patientia? Eluxit sanctus in virum amor, perfecta in occisorem benevolentia, firmumque in obsequendo divinæ voluntati propositum. Non tantum mulieris fortis, & sanctæ, veræque viduæ, verum etiam sanctæ, sapientissimæque institutricis, & magistræ sacrarum virginum Visitationis laudem promeruisse luculenter S. Franciscus Salesius, & S. Vincentius a Paulo testati sunt, ac manifeste comprobant quamplura Ordinis Visitationis ab ea, eversis improborum hominum, & satanæ machinationibus, erecta, & optimis legibus instructa cœnobia, & demum insignia miracula suis precibus a Deo impetrata. Hæc sunt, PATER BEATISSIME, quæ ut reor, jure optimo exigunt, & quodammodo impellunt SANCTITATEM VESTRAM, ut BEATAM JOANNAM DE CHANTAL inter Sanctos recenseri jubeas.

CAROLUS AUGUSTUS Peruzzini Episcopus Maceratæ, & Tolentini Assistens.

BEATISSIME PATER. Multæ filiæ in Ecclesia Dei congregaverunt virtutum divitias, BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, de cujus Canonizatione impræsentiarum agitur, supergressa videtur universas. Ipsa namque adhuc virgo omnes prudentum virginum est æmulata virtutes: matrimonio copulata, mulieris illius, cujus pretium procul, & de ultimis finibus, imitata est fortitudinem: vidua denique relicta, præter naturalem filium, tot etiam filias, quot in Ordine Visitationis spiritu Deo peperit, sancte educavit, omneque opus bonum subsequuta est. Congruum igitur est, ut quæ in triplici vitæ gradu fuit semper omnibus christianæ perfectionis exemplo, ad divinos honores per SANCTITATEM VESTRAM evecta, ut enixe rogo, sit in posterum patrocinio.

1 Proverb. 31.

JOANNES Rondinelli Episcopus Comoclensis Assistens.

SI in omni vitæ ratione adeo præclare se gessit B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, ut & diligentissima materfamilias, & probatissima vidua, & novi Ordinis a se instituti prudentissima habita sit moderatrix, maximo hæc erunt argumento, eamdem inter filias, quæ congregaverunt divitias, aut supergressam esse universas, aut saltem spectatissimas exæquasse. Itaque honestatur gloria Sanctorum fœmina beatissima, cujus virtutes clarissimis miraculorum vocibus celebrantur. Sic fiet, ut quæ cursum feliciter consummavit, fidem servavit, in terris quoque coronam justitiæ sibi repositam assequatur.

PHILIPPUS Mornati Episcopus Sutrinus, & Nepesinus Assistens.

BEATISSIME PATER. Quæ ab Eminentissimis, atque Reverendissimis Patribus hactenus deducta sunt de vita, & miraculis B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL non ultra meis approbationibus indigere, sed jugibus tantummodo laudibus extollenda censeo; cumque ejus vita tam in statu virginali, & conjugali, quam in statu viduitatis, & religionis, omni ætati, omnique gradui mulierum in virtutibus christianis proficiendi cupientium imitationis exemplar proponi possit, prout S. Franciscus Salesius Episcoporum magister, & præfatæ Servæ Dei spiritus, ac conscientiæ moderator suis scriptis proposuit, & S. Vincentius a Paulo postea confirmavit, minime inficior, quin cum in Sanctarum albo infallibili SANCTITATIS VESTRÆ judicio adscripta erit, non Romæ solum, ubi ista, aut in Galliæ, & Sabaudiæ regionibus, ubi illa vitam traxit, sed universo Christianorum orbi in evangelicæ perfectionis progressu facile iter, lumen, atque auxilium e Cælo impetratura sit, atque allatura.

Fr. JOACHIM MARIA Pontalti Episcopus Ascalonites Assistens.

BEATISSIME PATER. Quisquis B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL heroica gesta, præclaras virtutes, & molimina, atque miracula ab ipsa Dei virtute patrata mente percurrerit, mulierem fortem, quam Salomon procul, & de ultimis finibus perquirendam asseruit invenisse, neque injuria arbitrabitur; rapitur enim extra se quodammodo, qui corde recolit hujus beatæ fœminæ in adversis patientiam, in prosperis humilitatem, in maximis adeundis rebus fortitudinem, in Deum, & proximum ferventissimam caritatem. Merito igitur efflagitant moniales Visitationis S. Mariæ, ut hanc suam matrem, merito Regnum Galliarum, ut hanc suam patronam, merito Catholica Ecclesia exorat, ut hanc virtutum omnium magistram hæc Sancta Apostolica Sedes inter sanctas matronas, & viduas recenseat; quidquid enim ad sanctificationem viduarum præscripsit Gentium Apostolus, in hac una adamussim compertum & legitur, & arctissime comprobatur: humillime proinde exoro, ut vox tua, BEATISSIME PATER, quæ est vox virtutis, mulierem hanc ipsam & fortem, & mulierem virtutis, & sanctam declaret.

Fr. NICOLAUS ANGELUS MARIA Landini Episcopus Prophyriensis Assistens.

JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL omni ejus ætate, ac statu ita a Christo edoctam fuisse miror, ut ejus sponsæ decorem perfectum virtutibus suis perpetuo expresserit; sponsique dilectissimi partes, honoremque laboribus innumeris, vigiliis, itineribus, voce, exemplo, scriptisque felicissimo semper eventu zelaverit, & mirabiliter excoluerit. Tantam ergo sponsam a Domino Jesu tot pretiosis monilibus ditatam, pretiosa etiam morte apud se receptam, multisque tandem miraculis illustratam, dignissimam censeo, BEATISSIME PATER, ut ei ille honor, qui Sanctis in terris etiam debetur, accedat.

PE-

PETRUS PAULUS Tosius Episcopus Ferentinus Assistens.

QUæ in muliere forte a Spiritu Sancto commendantur, in B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL Fundatrice Ordinis Visitationis S. Mariæ cumulatissime adfuisse, suæ admirabilis vitæ acta demonstrant. Virgo enim a prima ætate fuit secundum Deum mirum in modum sapiens, & religiosa; matrimonio juncta, fidelis, industria, & prudens; suo viduata viro, constans in proposito servandæ castitatis, ut intimam cum Deo unice quæreret unionem; oblatas hinc a patre secundas nuptias toto animi sui conatu rejecit omnino, ac instans obsecrationibus, & orationibus nocte, ac die, omne opus bonum subsequuta est usque ad integre reddendum, quod arduo, ac perdifficili voto adpromisit, ea nempe semper faciendi, quæ perfectiora, Deoque gratiora, & acceptiora fore cognosceret: quin etiam majorem in se, & in aliis intendens Dei gloriam, omnibus fortiter superatis gravibus admodum impedimentis, ac proprii etiam filii amore, Dei vocem sequuta, exivit quamcitissime de domo sua, & de cognatione sua, ut electam se a Dêo suorum laborum sociam, & comitem sanctissimo Præsuli Salesio adderet in fundatione Ordinis Visitationis S. Mariæ, quod in laboribus plurimis, & ærumnis feliei, prosperoque successu perfecit. Ejus autem præmaximam sanctitatem S. Franciscus Salesius, & S.Vincentius a Paulo magnifice laudarunt, ac populi pariter per orbem: mirabilia etiam, quæ ea interveniente Deus ostendit, eamdem ejus singularem sanctitatem commonstrant aperte. Illam ergo inter Sanctas a SANCTITATE VESTRA adnumerari jure, meritoque censerem.

NICOLAUS Gagliardi Episcopus Alatri Assistens.

BEATISSIME PATER. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL mulier omnium virtutum genere præclarissima, abdicatis hujus mundi pompis, solos amplexus dulcissimos Jesu Christi in Cruce pendentis in deliciis babuit. Hæc quippe, uti alumna, & socia S. Francisci Salesii, Ordinem monialium instaurans Visitationis, mirum est, quo ardore, quo prospero successu mysticam illam vineam excoluerit, peculiaribus impedimentis, ac difficultatibus superatis, nobiliumque irridentium, & subsannantium vocibus contemptis, brevique omnium fructuum ubertate redundantem, a solis ortu usque ad occasum mirifice exhibuerit.

Humilitate enim, obedientia, caritate, continuisque jejuniis, & pœnitentiis intenta, ita præ omnium oculis claruit, ut miraculorum dono insignis, a Cælesti Sponso in Cælis non videretur dubitandum fuisse evectam. Tantæ igitur mulieris nomen compluribus a Cælo signis, luculentissimoque testimonio S.Francisci Salesii commendatum, merito censerem a SANCTITATE VESTRA in fastis Sanctarum Virginum supremo, & infallibili tuo judicio recensendum.

CLEMENS MARIA Bardini Episcopus Aquipendii Assistens.

FOrtem mulierem, quæ tanta laude a Spiritu Sancto decoratur, æmulata vere, & imitata est JOANNA FRANCISCA DE CHANTAL. Fortis quidem & ipsa fuit, dum viro, sesequc in holocaustum Divinæ oblata Majestati, ac perpetua castitate sua Deiparæ devota, fidem, quam homini dedit in terris, totam Christo Domino tribuit in Cælis. Fortis insuper, dum contemptis, victisque filii, ac universæ obstrepentis cognationis, satanæque impedimentis, & machinis, sacrum excitavit Visitationis Ordinem, qui prægrandi futurus erat Ecclesiæ nostræ utilitati, & ornamento; illumque, magno Salesio duce, qui sibi determinatus a Deo est, per gravissimas curas, laboresque exantlatos ampliavit. Fortis tandem, dum arduis omnibus, ac limites supercedentibus humanæ naturæ superatis simul, & obtentis, tantum, ipso Salesio teste, profecit scientia Dei, tantum in gratia crevit, tantum in sanctitate, & virtute processit, ut donis, quibus a Deo fuit illustrata, nemini unquam liceat altius

assur-

assurgere. Tantum ergo fortitudinis exemplar, quod Sponsi Cælestis manu coronam gloriæ assequutum est, probatisque miraculis undique circumfultum, arbitror, PATER BEATISSIME, infallibili etiam SANCTITATIS VESTRÆ oraculo esse in Sanctorum choris referendum.

Statim ac cognovit Episcopos omnes Assistentes pedes in partes Patriarchæ Constantinopolitani contulisse Archiepiscopus Apamex, quid de BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL & ipse sentiret, per hæc declaravit verba.

STEPHANUS EVODIUS Assemanus Archiepiscopus Apameæ.

HAbent plurimum, BEATISSIME PATER, conjuges, viduæ, moniales, ac monialium Præfectæ quod addiscant in egregia vivendi ratione B. JOANNÆ FRANCISCÆ DE CHANTAL. In quolibet enim eorum vitæ graduum heroicis adeo virtutibus emicuit, ut merito de ea prænunciaverit Prædecessor tuus Benedictus XIV.[a] christianæ perfectionis exemplar eam fuisse in conjugali statu, in viduitatis solitudine, in religionis sanctimonia, in fundationis, & præsidentiæ sollicitudine. Quare quum & novis ea miraculis claruerit, Christianæ Reipublicæ maxime profuturum arbitror, BEATISSIME PATER, si eamdem Sanctorum fastis adscriptam, quatuor præsertim iis mulierum cœtibus ad imitandum proposueris.

Eidem ceteri Episcopi, quorum sententias, modo exponimus, assensum præbuerunt suum.

ՅԱԿՈԲՈՍ Մեսրոպ [illegible]
[illegible]
[illegible]
Ազգաւ Հայ.
[illegible] Հայր:

[illegible]

Ejusdem versio latina.

JACOBUS Mesrob Chiaja Araboli Archiepiscopus Lampronensis, & Tarsi natione Armenus.

BEATISSIME PATER. Ad quem sanctitatis gradum, divina opitulante gratia, ascenderit B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT, duo hæc plane ostendunt. Alterum quod Divo Francisco Salesio ejus moderatore illuminata, & instructa, doctrinis, præceptis, exemplis arduum emiserit, Dominoque integrum reddiderit votum de quotidiano in dies profectu, eaque agendi, quæ perfectiora, Deoque gratiora viderentur. Alterum, quod Sanctus idem Franciscus testatus fuerit JOANNAM eo sanctitatis,& virtutis processisse, ut pro ratione gratiarum, quibus a Deo fuit locupletata, nemini unquam liceret altius assurgere. Merito igitur ad aliorum preces & humillimas meas adjungo, ut hæc Sacrosancta, & Apostolica Sedes B. JOANNAM FRANCISCAM in Sanctorum catalogo recenseri dignetur.

90-

[a] In Decreto Anni 1751.

JOSEPH SIMONIUS Assemanus Archiepiscopus Tyri.

BEATISSIME PATER. Non solum ex scriptis documentis, quæ nobis tradita sunt de BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ rebus gestis, sed etiam luculentissimo S. Francisci Salesii spirituum probatione longe clarissimi testimonio comprobatur, eo sanctitatis, & virtutis, dum viveret, processisse eamdem B. JOANNAM FRANCISCAM, ut pro ratione gratiarum, quibus a Deo fuit locupletata, nemini unquam liceret altius assurgere. Sanctam quippe Teresiam imitata, eodem Salesio consulente, maxime arduum votum emisit, implevitque efficiendi semper quidquid perfectius, Deoque gratius, & acceptius fore intelligeret. Effloruit in eo consilio omnipotens miserentis Dei benedictio: nam Ordo Visitationis, Salesio plantante, JOANNA rigante, Deo incrementum dante, in arborem proceram ita crevit, ut quatuor supra octoginta cœnobia lectissimarum virginum in regionibus, nationibusque diversis beata mulier a Deo confortata excitaverit: alia præterea diversorum Ordinum asceteria ex Episcoporum, quibus suberant auctoritate, ad pristinam severiorem regulam revocaverit. Quum igitur ipsius sanctitatem extra omnem dubitationis aleam constituant juridicæ probationes tam super heroicis virtutibus, quam super miraculis ad ejus intercessionem a Deo patratis; firmissimum SANCTITATI VESTRÆ fundamentum suppeditant, ut illam Sanctorum catalogo adscribas: idque ut tandem fiat, universi Ordinis Visitationis in Europa constituti votis, suas etiam humillimas preces idem Ordo in Monte Libano propagatus adjungit.

ALEXANDER FE' Episcopus Methonensis.

CUM satis, superque liqueat B. JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL tum ex processu, ac tot auctoritatibus, & tam magnis, verum exemplum fuisse sanctitatis, & divini amoris domicilium, & sedem, & cum in Marthæ munere, Magdalenæ contemplationibus conjungendo, laudem meruerit immortalem; ideo, BEATISSIME PATER, inter Sanctarum catalogum adscribendam esse plane reor.

CAROLUS Camucius Episcopus Justinopolitanus.

QUod S. Franciscus Salesius divino illius tractus spiritu de alumna sua JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL prædixerat, illam scilicet eo sanctimoniæ venturam, eoque caritatis igne esse conflagraturam, quo S. Angela, quo S. Paula, quo S. Catharina Januensis, id felix exitus comprobavit. Nec vero S. Episcopus prænunciare aliter poterat, cum jam tum eam videret in scientia Dei adeo processisse, & ita crevisse in gratia, ut pro ratione gratiarum, quibus a Deo fuerat locupletata, nemini unquam, ipsomet teste, liceret altius assurgere. Quarum igitur virtutes, & charismata meliora est æmulata hæc mulier fortis, earum sorte merito a SANCTITATE VESTRA donabitur, eam in Sanctarum albo, in quo illæ recensitæ sunt, adscribendo.

JULIUS MATTHÆUS Natali Episcopus Tiburtinus.

VIrtutum omnium ornamentis, quibus mulierem fortem decoratam exhibet Salomon, BEATAM JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL inclaruisse res ab ipsamet gestæ luculentissime testantur. In eam veluti speculum oculos conicere licet nobilibus, innuptis, nuptis, ac viduis, ut inde sumant quod imitentur. Sed mibi suspiciendum videtur, præcipue ardentissimum divinæ gloriæ studium, & invictum animi robur, quo haud respiciens carnem, & sanguinem præclara terrestrium, & infernorum hostium triumphatrix innumeras Deo filias peperit, & spiritum S. Francisci Salesii ducis sui, propriumque mirifice propagavit, unde generatio, & generatio laudabit in portis opera ejus. Porro prodigia, quæ per illam etiam in diebus nostris operatus est Dominus, ut eam celebrem mundo faceret, & cunctis hominibus gloriosam, nunc postulant, ut de-

tur

tur ei de fructu manuum suarum, & ad militantis Ecclesiæ præsidium, & decus super candelabrum in domo Dei, SANCTITATE VESTRA annuente, collocetur.

JOSEPH Aluffi Episcopus Balneoreglensis.

MUlierem fortem, quam Spiritus Sancti testimonio invenire est perquam difficile, in BEATA JOANNA FRANCISCA habemus, BEATISSIME PATER, quæ licet quinquennis in Calviniano hæretico convincendo fortis fuit, atque adultior accinxit fortitudine lumbos suos, victrixque Beatissimæ Virginis ope extitit in ea pugna, quam adversus virginitatem movit vaferrima mulier: fortitudinem vero suam maxime exercuit in viri morte constantissime perferenda, & prosequendo interfectore insignibus benevolentiæ demonstrationibus: ut taceam vitæ rationem ab ea jam vidua institutam corporis afflictatione, parcissimo cibo, vulgari vestitu, frequentia in nosocomiis, quæ absque singulari fortitudine peragi non possunt; manum suam misit ad fortia, tunc præcipue, quando Annecium, quo a S. Francisco Salesio ad instaurandum Ordinem Visitationis vocabatur, pergens, filium unicum suum eam remorantem, & in domus limine se proiicientem, transgressa est. Ita vineam in Ecclesia plantavit fructu uberrimam, non eo solum, quem Ordo Visitationis protulit, profertque in dies, sed alio præclarissimo, quem germinat Congregatio Missionis, cujus leges ei probandas subjecit S. Vincentius a Paulo; cujus etiam de sanctissima fœmina judicium confirmavit Dominus specie illi oblata fulgentissimi globi in ejusdem morte; cum vero miracula quoque rite, recteque probata heroicas pariter virtutes, & JOANNÆ FRANCISCÆ merita confirment, dignam censeo, BEATISSIME PATER, quæ summos Sanctarum honores consequatur.

JOANNES de Vita Episcopus Reatinus.

DEus Optimus Maximus, qui Sanctum Franciscum Salesium mitem, & humilem corde, atque, ut omnis caro videret salutare Dei, aspera in vias planas redigentem, omnibus denique omnia factum voluit, dum scilicet talem Deus hominem sibi formaret, nonne illud dixisse iterum putandus est: *Faciamus hominem ad imaginem, & similitudinem nostram?* Ita sane; sed ut novum hoc spiritualis creationis opus pari modo Deus ipse perficeret, illud addidisse, atque iterum complesse voluit: *Faciamus ei adjutorium simile sibi*: tulit itaque de costis Francisci, atque melioribus auspiciis de ipso Francisci spiritu ædificavit JOANNAM similem Francisco. Hinc JOANNA honoribus, divitiis, carne adhuc, & sanguine proculcatis, non tam serpentis respuisse voces, quam ipsum serpentis caput contrivisse visa est. Hinc JOANNA ex Francisci discipula fidelis administra, atque aliorum magistra, ex filia felicior altera viventium mater effecta, omnes Christo lucrifacere collaboravit. Quum igitur ex Francisci spiritu JOANNÆ spiritus coaluerit; fuerintque duo in corde uno, una quoque, eademque sanctitatis corona ambos exornet.

PHILIPPUS Bruni Episcopus Lyddensis, & Suffraganeus Sabinæ.

BEATISSIME PATER. Aperi templum tabernaculi testimonii in Cælo, cujus tibi claves sunt traditæ; non quidem ut felici animæ B. FRANCISCÆ DE CHANTAL ostium pandas ad hæreditatem incorruptibilem, ad quam suscipiendam jamdudum ignito globo eam raptam vidit S. Vincentius a Paulo inter splendidiores, atque ardentiores ignis vortices commisceri: sed ut omnes gentes veniant, & adorent in conspectu Dei, quoniam judicia ejus manifesta sunt, justificata in semetipsa, fundata in veritate, atque æquitate. Apparuit enim jam veritas probatarum virtutum, signa jam desursum loquuta sunt comprobantia quam sancte illa in virginitate, in connubio, in viduitate perfectionis iter sit prosequuta. Decet ergo tribus de caussis, ut excelsa manus Pastoris primi forti huic mulieri, & jam in Cælis gloriosæ, sanctitatis coronam imponat: ut discamus scilicet non tam illius agi triumphum in tanta cele-

celebritate, quam divinæ gratiæ, quam misericordiæ, cujus est omne optimum; ut noscamus nullum esse vitæ genus, quod perfectioni virtutum sit inimicum; ut tandem, quos pium Visitationis institutum ab ea morum fontes saluberrimos bibit, confidentius in cæteros homines largo haustu diffundat.

JOANNES BAPTISTA Filipponi Tenderini Episcopus Anagninus.

BEATAM JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL satis commendat vir ipse commendatissimus S. Franciscus Salesius, qui egregiis illius virtutibus præcipue adductus est, ut illam in fundando sacro Ordine Visitationis sociam, & quasi ministram adhiberet; sed eamdem quoque Deus ipse commendavit excellentibus charismatum donis, cum & puerula linguam in revincendo erroris sui Calviniano homine, fecerit esse dissertam, & latentis alterius sub ovina pelle Calviniani, qui sponsam eam sibi præoptaverat, maculatam religionem mire detexerit, præterea illæsam a pravæ mulieris astu, & fallaciis, ne castitatem læderet, servaverit. Quin ipsa se abunde commendat JOANNA FRANCISCA admirabili præsertim constantia, atque in Deum caritate, cum ejus amore non modo viri sui necem interfectori libentissime condonavit, sed ipsius quoque filium in amicitiæ arctioris argumentum suscipere e sacro fonte voluerint cum eo, quo cælesti afflatu vocabatur, & ad religionis claustra perrexerit percalcatum non patrem, quod S. Hieronymus, & S. Bernardus suadent, sed, quod plus est, morigerum ipsum suum, & amatissimum filium: denique cum virtutum omnium absolutissimam perfectionem, quantum homini licet, complexa videatur admirabili voto, quo, S. Francisco Salesio consentiente, se obstrinxit, instauravitque, singulis annis faciendi semper ea, quæ perfectiora, Deoque gratiora, & acceptiora fore cognosceret. Heroicis igitur ornatam virtutibus, miraculis etiam insignitam JOANNAM FRANCISCAM censeo, BEATISSIME PATER, in Sanctorum album ad Dei gloriam, Ecclesiæ ornamentum, Sacri Ordinis Visitationis decus, fidelium omnium exemplum esse recensendam.

Postremus Episcoporum jam dixerat sententiam, cum PATER SANCTISSIMUS iterum reassumens sermonem, se incredibilem concepisse Lætitiam, summoque gaudio affectum fuisse unanimi eorumdem perspecta sententia de BEATIS hisce in Sanctorum canonem referendis declaravit, simulque tantam sollemnitatem in festo S. Mariæ de Monte Carmelo, quo sacra thiara, corona decoris, ac diademate speciei an. MDCCLVIII. fuit redimitus, se expleturum per hæc verba edixit.

VENERABILES FRATRES. Gratissimum nobis accidit sententias vestras cum votis nostris plane congruere. Itaque non modo BEATIS SERAPHINO AB ASCULO, & JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL, de quibus egimus in præsenti Consistorio, sed etiam BEATIS JOANNI CANTIO, JOSEPHO CALASANCTIO, JOSEPHO A CUPERTINO, & HIERONYMO ÆMILIANO, quorum Caussæ relatæ fuerunt in superioribus Consistoriis, Sanctorum cultum, & honores Prædecessorum nostrorum more benedicente Domino decernemus; eique sollemnitati celebrandæ anniversarium Coronationis nostræ constituimus diem decimum sextum currentis hujus mensis Julii Beatæ Virgini Mariæ de Monte Carmelo consecratum. Interea non intermittendæ, immo vero ferventiores ad Deum urgendæ sunt preces, ut ejus divino favore, & numine, tantam rem possimus denique absolvere ad

illius honorem, & gloriam, ad Catholicæ Fidei exaltationem, & universæ Ecclesiæ utilitatem, & decus.

Tunc Procurator Generalis Cameræ Apostolicæ, consueta formula per Protonotarios Apostolicos instetit, ut de hoc semipublico Consistorio publicum exararetur Instrumentum.

„ Ego Augustinus Sabbatucci SANCTISSI-
„ MI DOMINI NOSTRI, & Cameræ Aposto-
„ licæ Procurator Generalis rogo vos Pro-
„ tonotarios, & Notarios Apostolicos hic
„ præsentes, ut de sententiis, consilio, &
„ unanimi consensu Reverendissimorum
„ Dominorum S. R. E. Cardinalium, nec-
„ non Patriarcharum, Archiepiscoporum,
„ & Episcoporum, deque SUMMI PONTIFI-
„ CIS oratione, & deliberatione præhabi-
„ tis super sollemni Canonizatione BEATO-
„ RUM SERAPHINI AB ASCULO, seu A MON-
„ TE GRANARIO, & JOANNÆ FRANCISCÆ
„ FREMIOT DE CHANTAL unum, vel plura,
„ publicum, seu publica conficiatis Instru-
„ mentum, vel Instrumenta ad perpetuam
„ rei memoriam.

Efflagitanti R. P. D. Joannes Andreas Archetti Protonotariorum Apostolicorum de numero participantium Decanus, suorum collegarum nomine, *conficiemus* respondit, atque in testes, qui ad solium PONTIFICIS aderant, appellans, subjunxit *vobis testibus*.

Sequuntur suffragia Eminentissimorum Cardinalium, ac Reverendissimorum Episcoporum, qui licet Romæ adessent, nonnullis attamen impedimentis detenti, Consistorio interesse minime potuere.

Et primo de BEATO SERAPHINO AB ASCULO, seu de MONTE GRANARIO.

FRIDERICUS MARCELLUS Episcopus Portuensis, & Sanctæ Rufinæ Cardinalis Lantes.

BEATISSIME PATER. BEATUS SERAPHINUS AB ASCULO ex Ordine Capuccinorum vir simplex, rectus, ac timens Deum, evangelicæ perfectionis, & regularis disciplinæ sedulus cultor, ardentissimo zelo salutis æternæ animarum percitus, tot dira ab inhumano fratre perpessus est, tot aspera pertulit perpetuo ab hominibus, & a dæmone laccessitus, ut martyr patientiæ jure merito diceretur, & esset. Quare, BEATISSIME PATER, virum hunc religiosissimum virtutibus omnibus heroicis, & miraculis clarum, in Ecclesia plebis catholicæ cultu Sanctorum exaltandum esse censeo.

PETRUS PAULUS Tituli Sancti Stephani in Monte Cœlio Presbyter Cardinalis de Comitibus.

BEATUS SERAPHINUS AB ASCULO Capuccinorum Ordinis Laicus professus viam justitiæ ingressus est ab adolescentia sua. In Capuccinorum vero familia omnium heroicarum virtutum specimen cunctis assidue fuit. Illuxit miraculis in vita, splendet miraculis post mortem. Sanctificetur ergo, BEATISSIME PATER, in Ecclesia militante, qui sanctus est in Ecclesia triumphante.

JOANNES CONSTANTIUS S. Cæsarei Diaconus Cardinalis Caracciolo de Sancto Bono.

BEATISSIME PATER. Infirmia elegit Deus, ut fortia quæque confundat. Humilibus parentibus natus BEATUS SERAPHINUS, tenuissimo præditus ingenio, ambulans in simplicitate cordis, summa animi fortitudine fratris opprobria, & asperrima quæque, quo Deo, & hominibus in dies fieret acceptior, lenis semper, comes, ac benevolus toleravit. Capuccinorum Ordini divina vocatione adscriptus, summa animi demissione se gessit, eum non adeo omnium minimum videri studuerit, sed revera sese existimaverit. Ob singularem patientiam, abstinen-

ftinentiam, corporifque afflictationem, & infinita charifmatum dona, quibus Deus ipfum cumulaverat, cum fummo honore, ac veneratione focii omnes, & Ordinis proceres profequebantur; qua de caufla pretiofam ejus mortem in confpectu Domini occultandam decreverant. Sed ex ore infantium, & lactentium Deus notam fecit, crebrifque miraculis jam probatis, ejus fanctitatem teftatam voluit. Quid itaque, BEATISSIME PATER, impedimento effe poterit, quominus Sanctorum albo is adfcribatur, quem Deus ipfe jam oftendit in Cælis portantem cum gloria manipulum fuum.

FRANCISCUS Matthæjus Patriarcha Alexandrinus Affiftens.

VIas Domini quærens, & in cordis ambulans fimplicitate B. SERAPHINUS AB ASCULO, quam in falutari regenerationis lavacro gratiam fuit confequutus, nunquam vel levi quopiam flagitio fertur commaculaffe; fed pietate, & gratia coram Deo, & hominibus crefcens, ad fublimem pervenit perfectionis gradum: in Seraphico namque Capuccinorum Ordine adfcitus regularis obfervantiæ ftudio, & virtutum omnium exercitatione ufque ad vitæ exitum omnibus præivit; dignus proinde qui mirabilibus charifmatibus, ac præfertim miraculorum dono vivens ditaretur, & paulo poft obitum Beatorum cultu donatus, altarium frueretur honoribus: cum autem eximia ejus fanctitas tot, quæ adhuc extant, monumentis, & miraculis comprobata, continuo illuftrior evaferit, tuum modo eft, PATER BEATISSIME, fervum fidelem Sanctum dicere, Sanctifque Confefforibus adnumerare.

MICHAEL-ANGELUS Giacomelli Archiepifcopus Chalcedonenfis Affiftens.

BEATISSSIME PATER. Dominus, cujus fedes Cælum eft, terra [1] autem fcabellum pedum ejus, refpexit ad pauperculum, & contritum fpiritu, & trementem fermones illius; ad BEATUM SERAPHINUM inquam AB ASCULO, antea nomine Felicem, qui audiens de futuro judicio tremefactus eft, non ut Felix [2] ille olim infructuofo timore, fed qui eft ad falutem; & facrum Capuccinorum Ordinem ingreffus, vitæ rationem inftituit arctiffima paupertate, demiffione animi, corporis afflictatione omnino admirabilem. Refpexit autem Dominus ad BEATUM VIRUM, & nullis naturæ dotibus commendatum, melioribus charifmatibus ornavit, fublimi præfertim cæleftium rerum intelligentia, ardenti falutis animarum ftudio, quo multos a vitiis ad pietatem traduxit, gratia quoque curationum, quæ eum vel mortuum comitata eft. Cum igitur Deus humilem exaltatum iri pronunciet, cenfeo, BEATISSIME PATER, B. SERAPHINO fummos, qui fanctis viris tribuuntur, honores A SANCTITATE VESTRA effe deferendos.

FRANCISCUS MARIA Forlani Epifcopus Civitatis Caftellanæ, & Hortanæ Affiftens.

BEATISSIME PATER. Quæ virtutes in BEATO SERAPHINO fplendidæ fuerunt omnes, fplendidiores videri debent, cum quædam ex his in ætate non fua præ cæteris effulferint fingularius. Cum enim fuapte natura pueri intemperantes effe confueverint, inconftantes animi levitate adolefcentes, afperi monitoribus viri, fenes vero commodis indulgentiores, & fibi B. SERAPHINUS pueritiam jejuniis, ftabili contemplatione adolefcentiam, virilitatem obedientia, fenectutem afperiori mortificatione, fuique contemptu illuftravit. Hæ fane virtutes, quo naturam vicerunt magis, eo rationem intulerunt abfconditæ in Chrifto vitæ, quæ cum tentatur, proficit, cum humiliatur, erigitur. Illum igitur, PATER BEATISSIME, Sanctorum dypticis infallibile tuum adnumeret decretum; ut ficut abundarunt in eo paffiones Chrifti, ita & per Jefum Chriftum fui in terris Vicarii voce, & in eo, & nobis, & in laudatiffimo illius Ordine abundet confolatio.

1 Ifaj. LXVII. 1. 2.

2 Actor. XXIV.

ܝܘܣܦ ܕܐܪܒܥܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܟܠܕܝ̈ܐ
ܕܒܒܠ.

ܐܒܐ ܩܕܝܫ ܟܠܗ.

[illegible]

Ejusdem versio latina.

JOSEPH IV. Patriarcha Babylonensis Chaldæorum.

BEATISSIME PATER. Paupertatem divitiis, ignobilitatem nobilitati, & simplicis animi demissionem elationi cogitantium sublimia præponens Deus, in B. SERAPHINO AB ASCULO testatus est, sapientiam, & gloriam seculi hujus se despicere, atque humili spiritu, & sincero cordis affectu delectari. Eum siquidem de post fœtantes accipiens, implevit spiritu sapientiæ, & intellectus, ut quem suscitaret de terra inopem, in Cælo cum principibus suis collocaret. Quæ omnia cum satis, & abunde constent, pluribus quoque miraculis comprobata, supremos illi in Catholica Ecclesia honores per SANCTITATEM VESTRAM decerni tuto posse existimo.

Ⲣⲁⲫⲁⲏⲗ Ⲧⲟⲩⲕⲓ Ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ
ⲛ̀ⲧⲉ Ⲁⲣⲥⲉⲛⲟⲏ ⳾

Ⲛⲁⲓⲁⲧϥ Ⲥⲉⲣⲁⲫⲓⲙ ⲉ̀ⲃⲥⲗϩⲁ Ⲁⲥⲕⲟⲩⲗⲓ ⲉ̀ⲧⲟⲩϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟϥ : ⲱⲛⲁⲓⲁⲧⲕ ⲙ̀ⲙⲁϣⲱ Ⲫⲓⲱⲧ : ⲓⲥϫⲉⲛ ⲛⲓ ϩⲣⲟⲩⲓⲧ ⲛ̀ⲣⲟⲙⲡⲓ ⲛ̀ⲧⲉϥⲙⲉⲧϭⲉⲗϣⲓⲣⲓ : ⲁϥⲧⲏⲓϥ ⲙ̀ⲙⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲛ̀ⲣⲁⲛ ⲉ̀ⲡϫⲓⲛⲑⲱⲟⲩϯ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲏ ⲉⲧⲟⲩⲙⲟⲩϯ ⲉ̀ⲣⲱⲟⲩ ⲛ̀ ⲡⲁⲕⲁⲗⲁϥⲧ : ⲡⲓⲣⲉϥⲫⲟϣⲉⲛ ⲛ̀ϯ ⲙⲉⲧϩⲏⲕⲓ ⲉⲧϫⲏⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲛ̀ⲛⲓϣϯ : ⲛⲉⲙ ϯ ⲙⲉⲧⲧⲟⲉⲃⲓⲟ̀ ⲛ̀ ϩⲏⲧ ⲛ̀ⲉⲩⲁⲅⲅⲉⲗⲓⲕⲏ : ⲛⲉⲙ ⲡⲓ ⲙⲟϩ. ⲟⲩⲟϩ ⲟⲩⲥⲙⲟⲩⲧ ⲛ̀ ϫⲱⲕⲉⲃⲟⲗ ⲛ̀ ⲟⲩⲙⲉⲧⲧⲁⲧⲁϭⲛⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϥⲟⲩⲱⲛϩ ⲛ̀ ⲟⲩⲁⲓ. ⲛⲉⲙ ⲡϫⲓⲛⲉⲣϩⲱⲃ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲁⲣⲉⲧⲏ ⲛⲓⲃⲉⲛ : ϩⲉⲛ ⲥ̀ⲙⲟⲩⲧⲉⲛ ϣⲁⲣⲉ ⲁⲓⲧⲁϫⲣⲟ : ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲁϥϭⲓ ⲛ̀ ⲧⲁⲫⲉ ⲉⲧϭⲟⲥⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ϯ ⲙⲉⲧⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲉⲧϭⲟⲥⲓ ⳾ Ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ⲅⲁⲣ ⲡⲓ ⲡⲁⲛⲧⲟⲕⲣⲁⲧⲱⲣ ; ⲫⲏ ⲉⲧⲉϥⲉⲣ ⲙ̀ ⲛ̀ϩⲏⲕⲓ : ⲟⲩⲟϩ ⲁϥⲁⲓϥ ⲛ̀ ⲣⲁⲙⲁⲟ̀ ⲁϥⲧⲟⲩⲛⲟⲥ ⲙ ⲡⲁⲓ ϩⲏⲕⲓ ⲉ̀ⲃⲟⲗ ϩⲁ ⲡ̀ⲕⲁϩⲓ : ⲉⲑⲣⲉϥϩⲉⲙⲥⲓ ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ⲁⲣⲭⲱⲛ : ⲟⲩⲟϩ ϧⲉⲛ ϯ ⲙⲉⲧⲟⲩⲣⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓ ⲫⲏⲟⲩⲓ̀ ⲛ̀ ⲙⲁⲛϩⲉⲙⲥⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲟⲩⲱⲟⲩ ϣⲁϥϭⲟϫⲓ : ⲛⲉⲙ ϣⲁϥⲁⲙⲁϩⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⳾ Ⲉⲑⲃⲉⲟⲩ ⲱ̀ ⲛⲁⲓⲁⲧⲕ ⲙ̀ⲙⲁϣⲱ Ⲫⲓⲱⲧ ϣⲁⲧⲉϥⲥ̀ⲙⲏ ⲓⲉ ⲥ̀ⲓⲱⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ϯ ⲧⲉϥⲙⲉⲧⲧⲉⲩⲟⲩⲁⲃ ϣⲉⲛⲁⲥ̀ ⲛⲉⲙ ϣⲁ ⲁⲥⲫⲟϩ ⲓⲥϫⲉⲛ ⲙ̀ ⲧⲟⲛ ⲙ̀ ⲡⲓ ⲃⲱⲕ ⲛ̀ⲧⲉ Ⲫϯ ϣⲁⲛⲓ ⲥ̀ⲛⲟⲩ ⲛⲁⲓ : ⲛⲉⲙ ϣⲁⲣⲉⲁⲓⲁⲓ : ⲟⲩⲟϩ ϣⲁⲣⲉⲁϣⲁⲓ : ⲟⲩⲟϩ ϣⲁⲣⲉⲥ̀ⲱⲡ : ⲛⲉⲙ ⲁⲥⲧⲁϫⲣⲟⲩϯ ϧⲉⲛ ⲟⲩ ⲙⲉⲧⲙⲉ-

ⲑⲣⲉ

ⲑⲣⲉ ⲛ̀ ⲛⲓ ϣⲫⲏⲣⲓ ϩⲱⲛ: ⲫⲁⲓ ϩⲱⲃ
ⲙ̀ⲡⲓⲟⲩⲁⲓ ⲫⲏⲉⲧⲉⲣϩⲟⲩⲟ ⲡⲉⲉⲧⲁⲩ-
ϫⲁϥ: ⲁϥϭⲓ ⲙ̀ ⲡⲓ ⲃⲉϫⲉ ⲛ̀ⲁⲧⲧⲁ-
ⲕⲟ ⲙ̀ ⲡⲓ ⲙⲟϩ ⲛ̀ ⲛⲓ ϣϯ ϧⲉⲛ ⲛⲓ
ⲫⲏⲟⲩⲓ: ⲛ̀ ⲛⲓ ⲧⲁⲓⲟ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓ ⲉⲑⲟⲩ-
ⲁⲃ ϧⲉⲛ ⲡ ⲕⲁϩⲓ ⲛ̀ ⲧⲉϥϣⲟⲡⲟⲩ
ⲉ̀ⲣⲟϥ ϧⲉⲛ ⲫⲁⲓ ⲛ̀ ⲛⲏⲉⲧⲛⲁϩϯ ⲛ̀ⲧⲉ
ⲡⲓ ⲭⲣⲓⲥⲧⲟⲥ ⲛⲉⲙ ⲛⲓ ⲙⲉⲧϩⲏⲕⲓ ⲉ̀
ϯ ⲙⲉⲧⲣⲁⲙⲁⲟ̀: ϧⲉⲛ ⲉⲅⲕⲣⲁⲧⲓⲁ̀
ⲉ̀ ⲛⲓ ⲟⲩⲛⲟϥ: ϧⲉⲛ ϯ ⲙⲉⲧⲑⲉⲃⲓⲟ̀
ⲙ̀ⲙⲏⲓ: ⲓⲉ ⲛⲓ ⲙⲉⲧϭⲟϫⲓ ϣⲁ ⲛⲉϥ-
ϫⲉⲙϫⲟⲙ ⲛ̀ⲧⲉ ⲛⲓ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϫⲉ ⲁⲓ-
ⲡⲁ ⲧⲁⲛⲑⲱⲛϯ ⳾

Ejuſdem verſio latina.

RAPHAEL Tuki Epiſcopus Arſenoenos.

BEATUM SERAPHINUM AB ASCULO dictum, BEATISSIME PATER, qui a primis adoleſcentiæ annis Sacræ Capuccinorum familiæ nomen dedit, aſperrimæ paupertatis cultorem eximium, ac evangelicæ humilitatis, & perfectionis exemplar perfectum, ſingulari vitæ innocentia, ac virtutum omnium exercitatione ſupremum ſanctitatis faſtigium aſſequutum fuiſſe facile affirmaverim. Omnipotens ſiquidem Deus, qui pauperem facit, & ditat, hunc de pulvere ſuſcitavit egenum, ut ſedeat cum principibus, & in regno Cælorum ſolium gloriæ teneat. Quare, BEATISSIME PATER, cum illius fama ſanctitatis ab obitu Servi Dei ad hæc uſque tempora, miraculorum etiam teſtimonio confirmata percrebuerit, id unum ſupereſt, ut qui mercedem ampliſſimam in Cælis jam eſt conſequutus, Sanctorum honores in terris recipiat, quo fideles Chriſti immarceſcibiles paupertate divitias, abſtinentia delicias, veram humilitate celſitudinem valeant ſibi comparare.

Hinc de BEATA JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL.

FRIDERICUS MARCELLUS Lantes Epiſcopus Portuenſis, & S. Rufinæ.

BEATISSIME PATER. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL mulier fortis, quæ fide mundum vicit, virumque ſuum ſanctificavit, prole, & domeſticis ad pietatem, & religionem exercitis, adeo in benedictionibus dulcedinis a Deo præventa fuit, ut S. Franciſci Saleſii, quem Deus in fide, & lenitate ſanctum quoque fecit, ſocia, & comes fuerit in fundando, amplificandoque Viſitationis Ordine, quem ſanctiſſimis elementiæ legibus communivit, ut multæ filiæ divitias honoris, & honeſtatis congregarent. Quoniam igitur Deus patrum noſtrorum fœminam hanc illuſtrem miraculis virtute ſua corroboravit, ſit nomen ejus, BEATISSIMA PATER, in numero Sanctarum, ut nova Jeruſalem ſuper eam glorietur.

PETRUS PAULUS Tituli S. Stephani in Monte Cælio Presbyter Cardinalis de Comitibus.

BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ DE CHANTAL ſanctitatem, BEATISSIME PATER, teſtatam habemus a S. Franciſco Saleſio ſpirituum probatione longe clariſſimo, qui ejus moderator, & director fuit, quique ea alumna, & ſocia uſus eſt in fundando, atque amplificando ſacrarum virginum Viſitationis Ordine. Quantæ vero auctoritatis ſint Sanctorum atteſtationes de aliorum ſanctitate prolatæ, tabulæ Eccleſiaſticæ ſatis clare demonſtrant. Id meminiſſe ſat eſt, ut tuto proferam BEATAM JOANNAM FRANCISCAM, quam gloria, & honore coronavit Dominus in Cælis, ſollemni, legitimoque ritu per te, PATER BEATISSIME, coronandam eſſe in terris.

JOANNES CONSTANTIUS S. Cæſarei Diaconus Cardinalis Caracciolo de Sancto Bono.

NON in uno dumtaxat vitæ ſtatu BEATA JOANNA FRANCISCA DE CHANTAL ſanctimoniæ, pietatis, ac religionis perfectiſſimum ſeſe præbuit exemplar. Cum enim viro ſubdita vitam ageret, mulierem fortem evangelicam imitata, operata eſt conſilio manuum ſuarum, conſulendo quæ viri, filiorum, familiæque, & præcipue Dei erant. Uxoris ammiſſo nomine, cum unice Deo, cui ſe ſponſam devoverat, gratam ſe exhibere contenderet, eo vehementiſſi-

mi

mi amoris devenit, ut candenti ferro Jesu nomen in pectus sibi figeret, quo signaculo a novis seculi, quæ quotidie proponebantur, nuptiis liberaret. A Deo vocata demum, ut Ordinem Visitationis, auctore S. Salesio regeret, ac propagaret, carnem, & sanguinem despexit, ut eumdem amplecteretur. Molestias itinerum, irrisiones, ludibria, ac labores sustinuit, ut opus perficeret. Sanctorum Francisci Salesii, & Vincentii a Paulo de ipsa clarissima extant testimonia. Heroicas ejus virtutes miracula permittente Deo patrata abunde testantur. Horum igitur omnium conspectu æquissimum erit, SANCTITATEM VESTRAM decernere, mulierem hanc fortem, & de Catholica Ecclesia optime meritam Sanctorum albo esse adscribendam.

FRANCISCUS Matthæjus Patriarcha Alexandrinus Assistens.

VIrtutis amore succensa, & quæ Dei sunt, omni studio perquirens B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL primo virginibus, deinde conjugibus, ac postremo viduis nullum esse statum, in quo perfectio nequeat adipisci, præclaro ostendit exemplo: arduum namque virtutum iter, quod forti, alacrique animo virgo suscepit, ferventiori conatu, in matrimonio vitam agens, est prosequuta, ac severioris tandem vitæ genere viro orbata consummavit, præclarissimis, sanctissimisque magistris Francisco Salesio, & Vincentio a Paulo, quibus sese instituendam tradiderat, perfectionis semitas monstrantibus: porro quum eximiam ejus sanctitatem nunquam satis laudandum Visitationis institutum, quod ab ipsa primordia repetit, & iterata miracula, quæ Deus illius intercessione patrare dignatus est, undique testatam faciant: reliquum modo est, PATER BEATISSIME, ut e Petri solio mulierem fortem Sanctarum catalogo adscribas.

MICHAEL ANGELUS Giacomelli Archiepiscopus Chalcedonensis Assistens.

BEATISSIME PATER. De virtutibus B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL, quas summas, & heroicas fuisse constat, præjudicium longe antea fecerunt eximia sanctitate illustres viri duo, Sanctus Franciscus Salesius, & S. Vincentius a Paulo; quorum alter eam dignam habuit, cui maximum opus suscipiendum, perficiendumque Ordinis Visitationis committeret; satisque spiritualium virium ei suppetere judicavit, ut voto se obstringeret perficiendi semper quæ perfectiora, Deoque gratiora fore cognosceret: alter Congregationis Missionis leges, & instituta beatæ fœminæ vel castiganda tradidit, vel probanda; suæque disciplinæ alumnos jussit, ipsius quasi matris diligentissime servare mandata. Denique morientem illam in splendidissimi globi formam Cælum petere se vidisse testatus est. Itaque sanctissimorum virorum judicium mihi videor sequi, cum JOANNAM FRANCISCAM virtutibus, miraculis, Deique donis illustrem dignissimam censeo, quæ in sanctarum fœminarum numerum a SANCTITATE VESTRA sollemniter referatur.

FRANCISCUS MARIA Forlani Episcopus Civitatis Castellanæ, & Hortanæ Assistens.

BEATISSIME PATER. Gratiæ miraculum videri potest B. FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, quæ martyrii desiderio, quæ fidei constantia, quæ zelo tuendæ innocentiæ virginitatem sic ornavit, ut lampadem venienti offerret Sponso non vacuam, sed oleo refertam caritatis; quæ in conjugali statu, seculi pompis abdicatis, tota in Deum fuit, ut coleret, in sponsum, ut diligeret, in filios, ut sancte, catholiceque educaret: quæ tandem in viduitate exemplar facta perfectionis insuperabilis, percalcato filio instituti gloriosi mater effecta est longe fœcundior, quam quod in thalamo, longe felicior quamquod spe concesserat. Hanc igitur mulierem fortem, PATER BEATISSIME, in Sanctorum album adnumera, quam ei gloriam S. Franciscus Salesius prophetico spiritu prævidit obventuram.

ܝܘܣܦ ܕܐܪܒܥܐ ܦܛܪܝܪܟܐ ܕܒܒܠ

ܕܟܠܕܝܐ.

ܐܒܐ ܛܘܒܢܐ ܣܓܝ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Ejusdem versio latina.

JOSEPH IV. Patriarcha Babylonensis Chaldæorum.

BEATISSIME PATER. Mulierem fortem invenimus in B. IOANNA DE CHANTAL, quæ sive in virginali statu, sive in connubio, sive ac præsertim in viduitate sua tot, tantisque enituit virtutibus, ut de ultimis finibus sit prætium ejus. Id testatum reliquere sanctissimi quoque viri, qui vel ei duces in via mandatorum Domini fuerunt, vel eam sunt imitati: & id præterea confirmant miracula, quibus ipse Dominus mirificavit servam suam. Quare digna videtur, quæ a Sancta Romana Ecclesia coronetur diademate honoris, ac sanctitatis.

Ⲣⲁⲫⲁⲏⲗ Ϭⲟⲩⲕⲓ Ⲉⲡⲓⲥⲕⲟⲡⲟⲥ

ⲛ̀ⲧⲉ Ⲁⲣⲥⲉⲛⲟⲛ ⳹

Ⲛⲁⲓⲁⲧ ⲙ̀ⲙⲁϣⲱ Ⲫⲓⲱⲧ ⳹

Ⲛⲁⲓⲁⲧⲥ̀ Ⲁⲛⲛⲁ Ⲫⲣⲁⲛⲥⲓⲥⲕⲁ Ⲫⲣⲉⲙⲙⲟⲩ ϩⲁ Ⲕⲁⲛⲧⲁⲗ: ϯⲣⲉϥⲥⲉⲛϯ ⲙ̀ ⲡⲓ ϫⲓⲛ ⲑⲱⲟⲩϯ ⲛ̀ⲧⲉ ϯ ⲙⲉⲧϫⲉⲙⲛ̀ϣⲓⲛⲓ ⲛ̀ ϯ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ Ⲙⲁⲣⲓϩⲁⲙ ⳹ Ⲧ ⲥ̀ϩⲓⲙⲓ ϩⲓⲛ ⲟⲩ ⲙⲉⲑⲙⲏⲓ ⲉⲧⲉ ⲡⲓ ⲡⲛⲉⲩⲙⲁ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ϧⲉⲛ ⲡⲓ ⲛⲓϣϯ ⲛ̀ ⲱⲟⲩ ⲁⲩⲙⲟϩ ⲛ̀ ⲉⲣϩⲣⲧⲟ̀ ⳹ Ϫⲉ ⲛ̀ⲑⲟⲥ̀ ⲁⲥ̀ϫⲟϩ ⲛ̀ ϯⲥ̀ϩⲓⲙⲓ ⲉⲧⲉ ⲉⲑⲃⲏⲧⲥ̀ ⲉϥϫⲱ ⲙ̀ⲙⲟⲥ̀ ⳹ ⲟⲩ ⲥ̀ϩⲓⲙⲓ ⲛ̀ϫⲱⲣⲓ ⲛⲓⲙ ⲉⲑⲛⲁϫⲉⲙⲥ̀: ⲉⲥ̀ⲧⲁⲓⲏⲟⲩⲧ ⲉϩⲟⲧⲉ ϩⲁⲛ ⲱ̀ⲛⲓ ⲉⲡⲁϣⲉⲛ ⲥ̀ⲟⲩⲉⲛⲟⲩ ⲛ̀ϫⲉ ⲑⲁⲓⲧⲉ ⲙ̀ ⲡⲁⲓⲣⲏϯ: ⲓⲥ̀ϫⲉ ⲡⲉⲥ̀ⲓⲱⲧ ⲁⲥ̀ⲑⲉⲃⲓⲏⲟⲩⲧ ⲁⲥ ϩⲱⲧⲡ ⲙ̀ ⲡⲓ ⲅⲁⲙⲟⲥ̀ ⲛ̀ⲑⲟⲥ̀ ⲇⲉ ⲉ̀ ⲫⲛⲟⲩⲧⲉ ⲛ̀ⲥ̀ⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ϯ ⲣⲉϥⲫⲱϣⲉⲛ ⲧⲉ ⲛ̀ ⲡⲉⲥ̀ⲟⲩⲛⲟⲩ ⲙ̀ ⲡⲟⲩϩⲛⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲡⲟⲩⲥ̀ⲱϯ ⲁⲥ̀ⲙⲁϩⲑⲏⲧⲉⲥ. Ⲡⲉϥϩⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲡⲉⲥ̀ⲣⲱⲙⲓ ⲙ̀ ⲧⲟⲛ: ⲛ̀ⲑⲟⲥ ⲇⲉ ⲙⲉⲛⲉⲛⲥ̀ⲱϥ ϩⲉⲛ ⲡⲓ ⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⲛ̀ⲛⲟⲩϯ ⲁⲥ̀ⲉⲣⲟⲩⲱⲓⲛⲓ ⳹ Ⲟⲩⲟϩ ⲁⲥ̀ⲥ̀ⲱⲛϩ ⲙ̀ⲙⲓⲛ ⲙ̀ⲙⲟⲥ̀ ϧⲉⲛ ⲥ̀ⲡⲁⲧϩ ⲛ̀ⲟⲩⲥ̀ⲧⲉⲙⲛⲏ ⲛ̀ⲉ̀ⲛⲉϩ: ⲁⲥ̀ⲉⲣ Ⲓⲏⲥ̀ⲟⲥ Ⲭⲣⲓⲥ̀ⲧⲟⲥ ⲡⲉⲥ̀ϣⲉⲗⲏⲧ: ⲙ̀ ⲡⲉϥⲧⲁⲓⲟ̀ ϧⲉⲛ ⲟⲩ ⲛⲓϣϯ ⲛ̀ ⲣⲱⲓⲥ̀ ⲁⲥ̀ϥⲓⲣⲱⲟⲩϣ ⲛⲉⲙ ⲁⲥ̀ⲁⲣⲉϩ ⲉ̀ⲣⲟⲥ ϫⲉ ⲥ̀ⲉϩϣⲓϣ ⲙ̀ ⲙⲟϥ ⲉⲛ ⲧⲏⲣϥ ⳹ Ϫⲉⲟⲩⲏⲓ ⲛⲉⲙⲁⲥ̀ ⲧⲱⲃϩ ϩⲁ ⲡⲛⲟⲩⲧⲉ ϧⲉⲛ ⲡⲓⲉϩⲟⲟⲩ ⲛⲉⲙ ⲡⲓ ⲉϫⲱⲣϩ ⲛ̀ ⲥ̀ⲛⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲙ̀ ⲡⲓ ϩⲱⲃ ⲛ̀ ⲟⲩⲁⲓ: ⲉⲧⲉ ⲟⲩ ⲑⲩⲙⲓⲁ̀ ⲛ̀ⲉⲣϣⲁϩ ⲙ̀ⲙⲁϣⲱ ⲉⲧⲉ ϧⲉⲛ Ⲫⲏⲉⲑⲟⲩⲁⲃ Ⲫⲣⲁⲛⲥ̀ⲓⲥ̀ⲕⲟⲥ̀ Ⲥⲁⲗⲉⲥ̀ⲓⲟⲥ̀ Ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲁⲥ̀ϫⲉⲙϥ ⲛ̀ⲑⲟⲥ̀ ⲛ̀ϫⲉ ⲟⲩⲥ̀ϩⲓⲙⲓ ⲛ̀ϫⲱⲣⲓ ⲑⲁⲓ: ⲛ̀ⲑⲟϥ ⲇⲉ Ⲫⲏⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲡⲉⲧⲉⲥ̀ⲥ̀ⲧⲛⲉⲓⲁⲛⲥ̀ⲓⲥ̀ ⲡⲓ ⲣⲉϥⲉⲣϩⲉⲙⲓ: Ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲉ ⲟⲛ ⲉ̀ⲃⲟⲗϩⲓⲧⲟⲧϥ ⲁⲩⲥ̀ⲃⲱ

ⲛⲁⲥ̀

ⲛⲁⲥ ⲙ̀ ⲡⲓ ⲙⲱⲓⲧ ⲛ̀ⲧⲉ ϯ ⲙⲉⲧ-
ϫⲱⲕⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲙ̀ⲙⲏⲓ: ⲁⲥⲓⲛⲓ ϧⲉⲛ ⲡⲓ-
ϩⲱⲃ ⲙ̀ ⲡⲉⲥⲧⲩⲭⲏ ⲛ̀ ⲉⲧⲭⲏⲟⲩ ⲛⲉⲙ
ⲟⲩ ⲛⲁϣⲧ: ⲛ̀ⲧⲉ ⲥ̀ⲙⲟϩ ⲙ̀ ⲫⲟⲟⲩ
ⲛ̀ⲥⲏⲟⲩ ⲛⲓⲃⲉⲛ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲉⲧϫⲱⲕ ⲉ̀ⲃⲟⲗ
ⲉⲙⲁϣⲱ ⲛ̀ ⲛⲓ ϩⲃⲏⲟⲩⲓ ⲉⲑⲛⲁⲛⲉⲩ:
ⲟⲩⲟϩ ⲙⲏ ⲉⲧϣⲏⲡ ⲙ̀ⲙⲟⲛⲧⲟⲩⲧⲉ ⲉⲙⲁ-
ϣⲱ ⲡⲉ ⲛⲁⲥ ⲥ̀ⲟⲩⲱⲛ: Ⲁⲥⲧⲟⲩ-
ⲛⲟⲥ ⲟⲩ ⲛ̀ ⲛⲓⲕⲟⲓⲛⲟⲃⲓⲟⲛ: Ϧⲉⲛ ⲧ̀
ⲙⲏⲓ ϭⲁⲙⲛⲉ ⲛⲉⲙⲉϥ ⲧⲱⲟⲩ ϩⲉⲛ ⲛⲓ
ⲙⲏⲓϣ ⲛ̀ⲙⲁ ⲉⲧϣⲉⲃⲓⲏⲟⲩⲧ: ⲉⲑⲃⲉ
ⲛⲏ ⲉⲧⲥ̀ⲱⲧⲡ ⲛ̀ ⲁⲗⲟⲩ ⲙ̀ ⲡⲁⲣⲑⲉ-
ⲛⲟⲥ· Ⲟⲩⲟϩ ⲁⲥ̀ⲧⲁϫⲣⲱⲟⲩ ϩⲉⲛ
ⲡⲓ ϣϯ ⲙ̀ ⲡⲁⲣⲁⲇⲟⲥⲓⲥ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ:
ⲛⲉⲙ ⲡⲓ ⲛⲟⲙⲟⲥ ⲉⲧⲧⲟⲩⲃⲏⲟⲩⲧ:
ⲟⲩⲟϩ ϧⲉⲛ ⲡⲓ ϫⲓⲛ ⲁⲙⲟⲛⲓ ⲙ̀ ⲡⲉϣⲉ-
ⲗⲏⲧ ⲫⲁⲧⲫⲉ: ⲛⲉⲙ ⲟⲩ ⲥⲓⲱⲧ
ⲛ̀ⲥ̀ⲙⲏⲛ ⲛ̀ ⲛⲓ ϩⲃⲏⲟⲩⲓ ⲉⲑⲛⲁⲛⲉⲩ ⲉⲧⲉ
ⲛⲓ ⲁⲣⲉⲧⲏ ⲧⲏⲣⲟⲩ: ⲛⲉⲙ ⲡⲓϣⲫⲏⲣⲓ ⲛ̀
ⲛⲁⲟⲩⲱⲛϩ ⲉ̀ⲃⲟⲗ: ⲟⲩⲟϩ ⲛⲁϭⲱⲣⲡ
ⲡⲱⲟⲩⲉ̀ⲃⲟⲗ ⲁⲥ̀ϣⲉⲛⲁϥ ⲉ̀ ⲡⲓ ⲫⲏ-
ⲟⲩⲓ: ⲙ̀ ⲫⲣⲏϯ ⲅⲁⲣ ⲙ̀ ⲡⲓ ⲥ̀ⲁϫⲓ
ⲧⲏⲣϥ ⲥ̀ϣⲉ ⲛⲁⲛ ⲙ̀ ⲡⲓϭⲓ ⲙ̀ⲙⲟϥ
ⲉ̀ⲃⲟⲗϩⲁ ⲛⲏ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ Ⲫⲣⲁⲛⲥⲓⲥ-
ⲕⲟⲥ Ⲥⲁⲗⲉⲥⲓⲟⲥ: ⲛⲉⲙ Ⲃⲓⲛⲕⲉⲛ-
ⲥⲓⲟⲥ ϩⲁ Ⲡⲁⲩⲗⲟⲥ ϧⲉⲛ ⲡⲓ ⲙⲉⲧ-
ⲙⲉⲑⲣⲉⲩ ⲙ̀ⲙⲟϩ ⲙ̀ⲙⲏϣⲉⲑⲃⲉ ⲧⲉⲥ
ⲙⲉⲧⲉⲑⲟⲩⲁⲃ: ⲡⲁⲓⲣⲏϯ ϩⲱⲛ ⲉⲑ-
ⲃⲉ ⲡⲓϫⲓⲛ ⲭⲱ ⲙ̀ ⲡⲉⲥⲣⲁⲛ ⲟⲩⲧⲉ
ⲛ̀ ⲛⲓ ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ ⲧⲁⲣⲉⲡⲉⲧⲓⲛ ϫⲉ ⲥ̀ⲱ-
ⲧⲉⲙ ϩⲉⲛ ⲡⲁⲛⲧⲁ ⲛ̀ ⲛⲓ ⲧⲱⲃϩ: ⲟⲩⲟϩ
ⲁϭⲛⲉⲥ ⲁⲛⲓⲥ ⲛⲁϣⲉⲛ: ⲉⲑⲣⲉⲥⲙⲉⲧ-
ⲉⲑⲟⲩⲁⲃ ⲛ̀ ⲧⲁⲕ ⲙ̀ ⲡϣⲁ ⲉ̀ ⲫⲁⲓ: ⲉⲓϣ-
ⲗⲏⲗ: ⲛⲉⲙ ⲉⲓϯϩⲟ·

Ejusdem versio latina.

RAPHAEL Tuki Episcopus Arsenoenos.

BEATISSIME PATER. B. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL Ordinis Visitationis S. Mariæ Fundatrix mulierem fortem illam, quam Spiritus Sanctus tot laudibus cumulavit, æmulata, licet patris voluntati obsequens, conjugio juncta, Deo tamen unice, sibi, familiæ, suorumque utilitati, & saluti vacavit, & amisso viro, Divini Spiritus lumine irradiata, perpetuæ castitatis vinculo adstricta, Jesum Christum sponsum sibi proposuit, ejusque honorem maxime studuit propagare. Quod unum ardentissimis votis a Deo petierat, in S. Francisco Salesio conscientiæ suæ moderatorem illum invenit, a quo veræ perfectionis semitam edocta, arduum illud emisit votum ea semper faciendi, quæ perfectiora, ipsique Deo gratiora fore cognosceret. Quatuor supra octoginta lectissimarum virginum diversis in locis cœnobiis excitatis, sanctissimisque legibus institutis in amplexus Cœlestis Sponsi virtutum omnium, & miraculorum fama insignis evolavit. Sicut igitur Sanctis Francisco Salesio, & Vincentio a Paulo de illius sanctitate testibus locupletissimis omnis ratio habenda est, sic pro ejusdem Canonizatione supplicum preces clementer exaudire, & tuto probare, ut SANCTITAS VESTRA dignetur, oro, atque obtestor.

CÆremoniarum Pontificiarum Magistri, quia tantæ sollemnitatis dies accedebat, de Pontificis voluntate apprime instructi, Eminentissimum Cardinalem Marcum Antonium Columna BEATISSIMI DOMINI NOSTRI in Urbe Vicarium in scriptis monuere, ut Indulgentias ab iis fidelibus, qui tam sacro, sanctoque ritu interessent, vel supplicabundi incederent, elucrandas, per edictum proponeret; ut in Vaticanum convenire præciperet stata die, atque hora, qui supplicantium in modum ante PONTIFICEM deberent incedere; & ut campanas omnes Urbis per horam integram, Canonizatione expleta, festivo, lætoque sonitu quati mandaret.

Instructio autem cæremoniarum Magistrorum sic se habebat.

„ EMinentissimus, & Reverendissimus
„ Dominus Cardinalis Vicarius man-
„ det affigi per Urbem schedulam publica-
„ tionis Indulgentiæ plenariæ, quam SAN-
„ CTISSIMUS elargitur omnibus interessen-
„ tibus

„ tibus sollemni Canonizationi BEATORUM „ JOANNIS CANTII, JOSEPHI CALASANCTII, „ JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI ÆMI- „ LIANI SERAPHINI AB ASCULO, seu A MON- „ TE GRANARIO, & JOANNÆ FRANCISCÆ „ FREMIOT DE CHANTAL, Deo inspirante, „ peragendæ die 16. currentis mensis Julii „ festo Beatissimæ Virginis Mariæ de Monte „ Carmelo.

„ Mandet insuper mandatariis, ut utrum- „ que Clerum sæcularem, & regularem, „ nec exceptis Capitulis trium Basilicarum „ Urbis, & duarum Collegiatarum insignium, „ necnon Monachis quantumvis exemptis, „ admoneant etiam, dimissa copia typis im- „ primenda, ut summo mane, hora scili- „ cet nona dicti diei feriæ quintæ 16. Julii „ cum eorum Crucibus, sicuti solent in fe- „ sto Corporis Christi, ad Vaticanum con- „ tendant, & in atrium magnum Palatii „ Pontificii simul conveniant, inde supplica- „ bundi consueto ordine discessuri, & a por- „ ta majori Palatii per peristylium ad alte- „ rum peristylium veniant, indeque ad por- „ tam Basilicæ hinc inde dispositi pueri Ho- „ spitii Apostolici S. Michaelis, & orpha- „ ni, necnon Clerus secularis, & regularis, „ exclusive ad Capitula dictarum Collegia- „ tarum insignium, stationes agentes, SAN- „ CTISSIMI adventum expectent. Capitu- „ lum S. Petri in suo ordine procedat, & „ sub portieu hinc inde dispositum, SAN- „ CTISSIMO pariter adventuro assistentiam „ consuetam præstet. Capitula vero Colle- „ giatarum insignium, necnon Basilicarum „ Liberianæ, & Lateranensis Basilicam ip- „ sam Vaticanam ingrediantur, ibique di- „ sposita per alas adventum SANCTISSIMI „ similiter expectent.

„ Mandet etiam intimari, domi quoque „ dimissa copia, ut supra imprimenda, o- „ mnibus, & singulis Rectoribus, Sacristis, „ Cappellanis, seu quovis alio nomine nun- „ cupatis Ecclesiarum, & Oratoriorum „ omnium custodibus, necnon Monialibus „ Urbis, ut die prædicta 16. Julii cum pri- „ mum audierint bombardarum strepitum „ ex arce S. Angeli, seu pulsum campa- „ næ Capitolinæ inter duodecimam, & de- „ cimam tertiam horam circiter pulsent, „ seu pulsari faciant campanas omnes hila- „ riter per integram saltem horam.

Vi hujusce instructionis IV. Idus Julii plura edicta ad Basilicarum fores, ac platearum angulos apponi jussit Eminentissimus Dominus. Ac primum, quia summa animi pietate, & religione sollemnitatem hanc expleri quammaxime in optatis PONTIFEX BEATISSIMUS habebat, hinc Cardinalis Vicarius declaravit, omnes almam Urbem incolentes festum ipsum Canonizationis diem celebrare debere, ac a servilibus, quæ vocant operibus vacantes, piis solum exercitationibus intendere.

MARCO ANTONIO del Titolo di S. Maria della Pace della S. R. C. Prete Card. Colonna della SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE *Vicario Generale &c.*

„ LA SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE „ PAPA CLEMENTE XIII. volendo fare „ coll' ajuto Divino Giovedì 16. del cor- „ rente festa della Beatissima Vergine del „ Carmine, la solenne Canonizazione del- „ li BB. GIOVANNI CANZIO, GIUSEPPE CA- „ LASANZIO, GIUSEPPE DA COPERTINO, GI- „ ROLAMO EMILIANI, SERAFINO D'ASCO- „ LI, e GIOVANNA FRANCESCA FREMIOT DE „ CHANTAL, dichiara tutto il detto giorno „ festa di precetto in quest' alma Città per „ quest' anno solamente; e però vuole che „ tutti gli abitanti di Roma siano obligati „ ad osservarla nella stessa guisa, che si os- „ servano le altre feste di precetto coll'aste- „ nersi dalle opere servili, udire la santa „ Messa, e fare altre opere spirituali, e sante, „ sotto le solite pene imposte ai trasgres- „ sori. Dato in Roma dalla nostra solita „ Residenza questo dì 12. Luglio 1767.

M. A. Card. Vicario.

Gasparo Arciprete Ori Segretario.

Deinde per aliud edictum Indulgentias fideli populo indisit.

MARCO ANTONIO del Titolo di S. Maria della Pace della S. R. C. Prete Card. Colonna della SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE *Vicario Generale &c.*

„ VOlendo la SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE PAPA CLEMENTE XIII., che „ nella prossima Canonizazione delli BEATI „ GIOVANNI CANZIO, GIUSEPPE CALASANZIO, GIUSEPPE DA COPERTINO, GIROLAMO EMILIANI, SERAPINO D' ASCOLI, e „ GIOVANNA FRANCESCA FREMIOT DI CHANTAL nulla manchi di ciò, che può contribuire a render solenne un sì grand' atto, „ tanto per la maestà e decoro, quanto per „ la divozione, e spiritual profitto del diletto suo popolo, che farà per concorrervi, concede indulgenza plenaria, e remissione di tutti i peccati a tutti i fedeli dell' uno, e dell' altro sesso, che „ confessati, e comunicati, ovvero solamente confessati, e con fermo proposito „ di comunicarsi dentro la ventura settimana, interverranno alla Processione, o alla „ Canonizazione, che con l' ajuto Divino „ si farà dalla SANTITA' SUA nella Basilica „ Vaticana Giovedì prossimo 16. del corrente mese di Luglio, festa della Beatissima Vergine del Carmine,

„ La stessa plenaria indulgenza concede „ SUA SANTITA' a tutti quelli, che obbligati a convivere ne' Monasterj in clausura, o ne' Conservatorj, ed altri Luoghi „ pii di Roma, o detenuti da infermità, „ racchiusi in carcere, ed in qualunque „ altro modo legittimamente impediti, allo „ sparo delle bombarde di Castel Sant' Angelo, o al suono delle campane, genuflessi, oppure nell' atto più divoto, che „ potranno, diranno tre *Pater noster*, e „ tre *Ave Maria* con render grazie all' „ Altissimo della gloria, che coi nuovi Santi si aggiunge alla Cattolica Religione.

„ Noi dunque, in adempimento del nostro offizio, esortiamo i fedeli a non trascurar l'acquisto di un tanto spiritual tesoro, „ ed incarichiamo per ordine della SANTITA' SUA a qualunque persona di qualsivoglia stato, grado, e condizione d' intervenire alla Processione, o Canonizazione sudetta con la dovuta modestia, e „ divoto raccoglimento, onde non solo abbia ad esser rimosso qualunque motivo di „ scandalo, ma se ne abbia a ritrarre dai „ spettatori edificazione, e vantaggio. „ Quindi avverta ciascuno di uniformarsi „ al giustissimo zelo di NOSTRO SIGNORE per „ non incorrere nella Pontificia indignazione, e moltopiù in quella dell' Altissimo, „ che suol punire con severi castighi le irriverenze nelle azioni ordinate all' aumento del suo Divino culto, ed alla propagazione della sua gloria, qual' è appunto la solenne Canonizazione de' Santi. Dato dalla nostra solita Residenza „ questo dì 12. Luglio 1767.

M. A. Card. Vicario.

Gaspare Arciprete Ori Segretario.

Hinc eos omnes, qui supplicabundi debebant incedere, per publicum pariter edictum voluit admonitos.

MARCO ANTONIO del Titolo di S. Maria della Pace della S. R. C. Prete Card. Colonna della SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE *Vicario Generale &c.*

„ DOvendosi fare dalla SANTITA' DI „ NOSTRO SIGNORE PAPA CLEMENTE „ XIII. Giovedì mattina 16. del corrente „ mese di Luglio la generale, e solenne „ Processione per la Canonizazione delli „ BB. GIOVANNI CANZIO, GIUSEPPE CALASANZIO, GIUSEPPE DA COPERTINO, GIROLAMO EMILIANI, SERAPINO D' ASCOLI, „ E GIOVANNA FRANCESCA FREMIOT DI „ CHANTAL, commanda la SANTITA' SUA, „ che tutti i Canonici delle Basiliche, e „ Collegiate anco insigni, Curati, Monaci, „ Frati, ed altri tutti del Clero secolare, „ e regolare di Roma, soliti ad intervenire alle Processioni Papali, debbano ritrovarsi

„ varsi alle ore dieci della predetta mattina con le loro Croci al Palazzo Vaticano.

„ Il Clero si congregherà nel solito luogo, ove suol radunarsi pe'l Corpus Domini. Il Regolare poi nel cortile maggiore detto di S. Damaso nel Palazzo Vaticano, ove si radunano gli Officiali di Cancellaria in occasione della mentovata festa del Corpus Domini.

„ Comincerà la Processione dalla porta maggiore del Palazzo suddetto. Primieramente i fanciulli dell' Ospizio Apostolico, detto di S. Michele, s' incammineranno divisi per ala in ambedue le parti, quindi seguiranno gli orfanelli, e così disposti, secondo il solito ordine, gli altri tutti del Clero secolare, e regolare, girando tra l' uno, e l' altro colonnato, giungeranno fino alla porta della Basilica del Principe degli Apostoli, dove aspetteranno SUA BEATITUDINE.

„ I Capitoli, e Clero delle Basiliche Lateranense, e Liberiana con le tre Collegiate insigni, e non altri entreranno dentro alla Basilica Vaticana, & in essa disposti per ala, similmente aspetteranno l' arrivo di SUA SANTITA'.

„ In fine d' ordine espresso, e speciale di NOSTRO SIGNORE, si ricorda a chiunque interverrà alla solenne Processione, di pratticare in tal congiuntura quella modestia, pietà, e divozione, con cui tanto interiormente, che esteriormente merita di essere accompagnata una azione sì sacra. Dato dalla nostra solita Residenza questo dì 12. Luglio 1767.

M. A. Card. Vicario.

Gaspare Arciprete Ori Segretario.

Ac tandem jussit, ut statim ac æs campanum, quod in eminenti Capitolina turri est positum, in lætitiæ signum insonuisset, cæteræ omnes campanæ Urbis festivo sonitu per horam integram pulsarentur.

MARCO ANTONIO del Titolo di S. Maria della Pace della S. R. C. Prete Card. Colonna della SANTITA' DI NOSTRO SIGNORE *Vicario Generale &c.*

„ D'Ordine espresso di NOSTRO SIGNORE PAPA CLEMENTE XIII. si comanda a tutti i Superiori tanto secolari, quanto regolari, Rettori, Sagrestani, Cappellani, custodi, ed a qualunque altro Ministro di tutte le Patriarcali Basiliche, Collegiate, Chiese, Oratorj, e Monasterj di Monache, che la mattina del Giovedì prossimo 16. del corrente circa le ore 13. subito che si udirà lo sparo delle bombarde di Castel S. Angelo, o il suono della campana di Campidoglio, facciano immediatamente suonare tutte le campane delle loro Patriarcali Basiliche, Collegiate, ed altre Chiese anco di Monache, ed Oratorj, per lo spazio almeno di un' ora, sotto pene riservate al nostro arbitrio. Dato dalla nostra solita Residenza questo dì 12. Luglio 1767.

M. A. Card. Vicario.

Gasparo Arciprete Ori Segretario.

JAM imminebant Canonizationis sollemnia, & ex vicinis, remotisque regionibus non plebei tantum homines, verum & illustres viri nobilitate, divitiisque spectabiles, mulieres, & matronæ morum suavitate, honestate, majorumque gloria conspicuæ Romam in dies adventabant, ut maximam, quæ in Ecclesia celebrari, agitarique potest sollemnitas, devoti spectarent. Hinc videre erat incredibilem pene, ac fere infinitam populi cujuscumque ordinis multitudinem augustissimam Vaticanam Basilicam petere, ut regium, ac splendidissimum apparatum conspiceret, in quo nescio, an artificum magis industria, vel rerum ipsarum varietas, copia, & elegantia magis in stuporem, admirationemque raperet intuentes.

Quem splendidum, nobilemque ornatum, licet ipsa rei majestas in caussa sit, ut delineare, ac describere perfecte minime possimus, tamen ut ad posterorum memoriam vel minimum hujusce rei perveniat monumentum, præ virium, ingeniique tenuitate, si non describere, adumbrare saltem hic loci curabimus.

Supra princeps Basilicæ ostium in medio ipsius frontis perampla tabula, septem, & quinquaginta palmis oblonga, quinque vero, & triginta lata, eminebat, quæ epistylium, magnumque procestrium, ex quo sollemnibus, statutisque diebus PONTIFEX benedicere populo assolet, omnino velabat: in ea vivis, ingenuisque coloribus sex BEATI Cælum petentes, ac simulacrum triumphantis Ecclesiæ in media Cæli regione positum aspicientes, erant espressi. Ad calcem hujus tabulæ supra ferreos cancellos auro illitum, splendoribusque circumdatum stemma aderat gentilitium PONTIFICIS ab aligera fama vectum, cui inter florum serta pueruli amplam efformabant coronam: ei civitatis Cracoviæ, Religiosorumque Ordinum, qui Canonizationem expostulabant, insignia subjacebant.

Quatuor, quæ ad latera super reliquis ostiis sunt minora podia, attalica aulæa auro contexta ornabant, ad quorum extremas oras crispata zona ex oloserico villoso cum tæniis, ac fimbriis aureis decus, venustatemque addebat.

Regium, prænobilem, amplissimumque xystum a summo ad imum sericæ damascenæ vestes aureis distinctæ lineis exornabant. His splendorem maximum adaugebant decem, & sex peristromata, quæ auro, ac lana contexta secundum exemplum a Raphaele Urbinate delineatum, præcipua Salvatoris nostri, & Apostolorum Petri, & Pauli gesta exhibent expressa.

Fores, per quas aditus ad Basilicam patet, in epistylio grandes habebant tabulas Angelis, sertisque florum circumdatas, e quibus serica crispata vela pendebant: hæ autem tabulæ Romanis characteribus sententias quasdam e sacris decerptas litteris, tantæ sollemnitatis proprias, legentibus proponebant: sequentique ordine erant dispositæ.

Super auream portam, quæ singulis Jubilæi annis solet sollemni ritu a Romano Pontifice reserari, & claudi, hæc aderant verba.

PLACUERUNT SERVIS TUIS LAPIDES EJUS.

Super alteram portam, quæ aureæ adjacet, legebatur inscriptum.

QUAM MAGNIFICATA SUNT OPERA TUA DOMINE.

Super principem portam, quæ argentea vocatur, sequentia erant signata verba.

LAUDENTUR VIRI GLORIOSI
EORUM SAPIENTIAM NARRENT POPULI
ET LAUDEM NUNTIET ECCLESIA.

Super quartam, quæ ad dexteram ostii principis est, hæc fuerant litteris consignata.

QUOS JUSTIFICAVIT ILLOS ET GLORIFICAVIT.

Ac tandem super portam, quæ Ravennatensium in antiquis Basilicæ monumentis appellatur, Psalmi [1] verba videbantur picta.

VENITE ET VIDETE OPERA DOMINI QUÆ POSUIT PRODIGIA SUPER TERRAM.

Templum ingredientes statim navis principis magnas pilas, seu parastatas a capitulo ad basim usque, & parietem inter ipsas parastatas interjectum consuetis Basilicæ damascenis sericis vestibus, aureis fasciolis in futuris ornatis, coopertas offendebant; magnum certe opus Alexandri VII. æternæ memoriæ Pontificis. Zoophorus etiam, qui sub corona templi est, solita pariter damascena zona tæniis aureis exculta condecorabatur: coronam ipsam templi olosericum villosum, tæniis distinctum aureis, fimbriasque ad oras habens, per palmos 2514. ambiebat, licet passim villosum hoc sericum tabulæ maximæ, miracula BEATORUM exhibentes, coronam ipsam superantes, interrumperent. In ipsa corona machinæ quædam stabant floribus, puerisque ludentibus exornatæ, quarum quælibet

1 Psal. 45. 8.

libet cereos sex ponderis librarum septem sustinebat; sed machinæ illæ, quæ super toli maximas pilas erant constitutæ, non solum illustriori ornatu condecoratæ videbantur, verum cereos octo decem librarum regebant.

Tabulæ maximæ decem, & octo altitudinem quinquaginta palmorum, latitudinem vero quadraginta habentes, quæ ingenuis, ac mira arte expressis coloribus prodigia ab Omnipotenti Deo BEATORUM intercessione patrata reprehesentabant, per amplissimum hujus navis gyrum rite dispositæ, & ordinatæ, majestatem summam, & elegantiam reliquo ornatui adjiciebant: hæ coronides habebant auro refertas, encarpis liorumque ornamentorum generibus circumdatas, ex quarum lateribus amplissima utrinque aurea attalica picta vestis descendebat, quæ tabulam ipsam, cæterosque ornatus reddebat magis nobiles, & conspicuos: mutulo arcuum seu fornicum insidebant, & si fides oculis habenda erat, regi, & sustineri ab albis anaglyphis, quæ super fornices arcuum jacebant, videbantur.

Sub arcus forniee oloserica damascena aureis tæniis, fimbriisque discriminata, ac tortuose decidentia, rosarum in modum desinebant; ac ipsius arcus decus, majestatemque majorem reddebant. Inter hæc oloserica damascena expansis alis, veluti per aereas regiones, vestibus ceruleis circumamictus Angelus volitabat, minorem tabulam aureis inscriptam characteribus gerens. Sub Angeli hujus pedes ex ornato fune magnus turbinatus pendebat polylycnus, qui totidem brachiolis multo splendentibus auro viginti cereos quinquelibres, duobus discriminatos ordinibus, regebat: infimam polylycni partem encarpi lemniscati auro cooperti scite utrinque defluentes ornabant: supremam Cherubinorum capita ex opere anaglypho cum aurearum frondium manipulis condecorabant. A parastatis, ubi hemicyclium arcus definit, duos minores lychnuchi ejusdem ornatus, & figuræ descendebant, qui duobus pariter discretos ordinibus duodecim super brachiolis habebant quinquelibres cereos: majores lychnuchi, qui etiam interiorem frontem Basilicæ, & pronaum SS. Simonis, & Judæ Apostolorum, & alterum SS. Processi, & Martiniani Martyrum excolebant, altitudinem palmorum quatuor & viginti, quindecim vero latitudinem habebant: minorum autem lychnorum altitudo erat palmorum sexdecim, latitudo vero duodecim.

Tabulæ illæ, quæ vivis coloribus prodigia ab omnipotenti dextera Excelsi ad gloriam horum BEATORUM amplificandam edita, habebant expressa, tres unicuique BEATO fuerant assignatæ, atque hoc ordine dispertitæ.

In interiori Basilicæ fronte, quæ adversus altare princeps est, supra lateralem januam, quæ aureæ portæ adjacet, prima conspiciebatur tabula, mirabilem sanationem Gabrielæ Angelicæ Morellæ tibiam altera semipalmo breviorem habentis, exprimens cum epigraphe.

Tibiam Gabrielæ Angelicæ Morellæ altera semipalmo breviorem, parem eidem reddidit.

Altera super sacellum, quod Pietatis vocant, Floridam Coing exhibebat, cui atrophum, siccumque brachium momento temporis sanitati fuit restitutum, illique hoc aderat lemma.

Brachium Floridæ Coing a quinquennio contractum, & aridum, momento carnosum & actuosum reddit.

Tertia, quæ fornici arcus cappellæ Sancti Sebastiani insidebat, monialem Mariam Droz a confirmata, conclamataque phthisi liberatam proponebat, eique hæc apposita erat inscriptio.

Sorori Mariæ Droz ex confirmata phthisi proxime morituræ sanitatem subitam impertitur.

Tres omnes hæ tabulæ miracula B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL continebant; aliæ autem tres, quæ proxime sequebantur, ad B. JOSEPHUM A CUPERTINO hoc ordine pertinebant.

Prima super sacellum Sanctissimi Sacramenti imminens, Mariam Magdalenam Panzironi a scirrhoso tumore, aliisque morbis, quæ illam morti proximam reddiderant, libe-

liberam proponebat: ei epigraphe erat subjecta.

Mariam Magdalenam Panzironi a diuturno scirrhoso tumore stupendæ molis, ac duritiei in epigastrio, suæ contactu reliquiæ, illico sanat.

Secunda super fornicem sacelli Gregoriani habebat expressam virginem Benedictam Pierangelini, quæ execuntibus a dissecta salvatellæ vena polyposis molibus cordi insidentibus, optimæ restituta fuit valetudini. Inscriptio autem, quæ miraculum hoc tam rarum, tamque illustre declarabat, hæc erat.

Benedictam Pierangelini duobus inveteratis polypis cordi hærentibus, e dissecta salvatella mirabiliter expulsis, a morte vindicatur.

In tertia arcui, qui ad Benedicti XIV. novum sepulcrum ducit, imposita conspiciebatur B. JOSEPH A CUPERTINO per visum Benedicto Sinigagliese maligno herpete laboranti apparens, illumque sanitati restituens: cujus lemma.

Bernardino Sinigagliese ejus patrocinium imploranti apparet, ipsumque ab herpete maligno in grave ulcus converso, statim reddit incolumem.

Sequebantur deinde tres aliæ tabulæ, quæ BEATI JOSEPHI CALASANCTII prodigia hoc ordine indicarent.

Prima, quæ in medio absidis pronai SS. Martyrum Processi, & Martiniani posita, magnam fenestram supra ipsorum altare occupabat, monialem Christinam Ceccherini a plurimis, gravissimisque morbis, quibus per septennium laboraverat, illico liberatam exhibebat, ut apposita inscriptio declarabat.

Sororem Christinam Cececherini a septennio immobilem, & conclamatam sanitate donat, & viribus.

Secunda arcui, quo recte ad altare S.Petronillæ itur, apposita ostendebat puellam Vincentiam Buada, quæ divinitus a crurum paralysi, seu potius atrophia libera evasit: lemma adjectum hoc erat.

Crura Vincentiæ Buada sensu, motu, carne destituta, momento integritati restituit.

Tertia super arcu S. Michaelis Archangeli habebat monialem Constantiam Caminati, quæ a deplorato marasmo omnino convaluerat: ei hæc fuerat subposita epigraphe.

Sororem Mariam Constantiam Caminati ex undenni phthisi, octenni scirrho morti proximam, momento donat sanitate, viribus, carne.

Post miracula B. JOSEPHI CALASANCTII, statim portenta B. JOANNIS CANTII sequebantur expressa.

In prima tabula, quæ arcui sacelli Beatæ Virginis de Columna erat imposita, merces in flumen Sola prolapsæ ad demersionis locum adverso flumine redire videbantur; inscriptio hæc erat.

Merces vi aquarum procul raptæ contra fluentem regrediantur.

Altera in arcu, per quem ad S.Leonis altare acceditur, puerum exhibebat marasmo pene consumptum, quem B. JOANNES CANTIUS sanitati restituit: hæc ei aderat inscriptio.

Novennis puer a phthisi confirmata repente convalescit.

Sub navis absidem, quam SS. Apostolorum Simonis, & Judæ ab eorum altari nuncupant, erat tertia tabula, quæ expressum habebat Antonium Olexowicz, cui collum & esophagus ab ulcere omnino fuerant depasta: huic tabulæ sic erat inscriptum.

Antonii Olexowicz collum a maligno ulcere depastum, ut ex exeso esophago cibus erumperet, extemplo sanatur.

Statim post hæc veniebant miracula B. HIERONYMI ÆMILIANI hoc ordine expressa.

Prima tabula supra arcum, per quem Sacrarium petitur, incumbens, Hieronymam Durighellam, quæ acutis, violentisque oppressa morbis, jamjam erat moritura, sanitati restitutam intuentibus exhibebat: hujusce tabulæ lemma hoc erat.

HieronymamDurighellam expluribus acutis morbis certo, & proxime morituram, ad perfectissimam sanitatem momento temporis revocat.

Se-

Secunda supra arcum Clementini sacelli, quod Clemens PP. VIII. construxit, Deoque in honorem Magni, sanctique Pontificis Gregorii I. sacravit, stabat, in qua picta videbatur monialis Isabella Pocobello, quæ ab ossis carie in tarso pedis libera evasit; huic tabulæ inscriptum erat.

Martiferum Isabellæ Pocobello ulcerosum tumorem in sinistra pedis tarso, jam carne, & ossibus putrescentibus, sanat.

Adversus sacellum Sanctissimi Sacramenti supra Canonicorum chorum tertia tabula erat constituta, eique vivis coloribus HIERONYMUS per visum Elisabethæ Zandadelli colica oephritica crudelissime divexatæ apparens, eamque optimæ valetudini restituens, fuerat expressus: epigraphe hæc erat.

Elisabetham Zandadelliam a colica nephritica, aliisque gravibus affectionibus subitæ incolumitati restituit.

Tres denique, quæ supererant tabulæ B. SERAPHINI AB ASCULO, seu A MONTE GRANARIO miracula repræsentabant.

Harum prima ad sacellum Præsentationis Deiparæ Virginis Januarium Ranalli pestifero carcinomate sub axilla affectum, omnino ab eodem incolumem evasisse declarabat. Epigraphe hujusce tabulæ hisce erat præconcepta verbis.

Januarium Ranalli a pessima inveterato tumore, fœtidissima sanie jugiter manante; mirabiliter sanat.

Altera ad arcum Baptisterii pictum senem Hugonem Carletti habebat, qui deperditum per paralysim brachii sensum, motumque, illico recuperavit: ei hæc adjecta erat inscriptio,

Hugonem Carletti paralysi in brachio sinistra laborantem unacum inchoata atraphia, instantanea sanitate pristinæ incolumitati restituit.

Tandem supra portam, quæ in Basilicæ interiori fronte dextrorsum est templum excuntibus, ultima aderat tabula, quæ Fabium Bernardini, qui luce oculorum captus, exoptatum visum BEATO intercedente miraculose obtinuerat, exhibebat: subpositum hoc erat lemma.

Fabium Bernardini luce omnino privatus, ejus opem fiducialiter implorans, illico illuminatur, & videt.

Inferiora omnia maximi pronai loculamenta, in quibus plurimorum religiosorum Ordinum Fundatorum e lunensi marmore signa erecta sunt, & constituta, ad basim magnæ peltæ exornabant, quæ venuste, & eleganter serta, coronasque florum unacum Cherubinorum capitibus pictas exhibebant, & ante ipsorum Sanctorum Fundatorum simulacra sex magnos sustinebant cereos.

Superioris autem ordinis loculamenta, quæ adhuc statuis, signisque carent, decem, & octo Virtutum simulacris, quæ a vero marmoris colore non abluderent, & in supposita basi uniuscujusque Virtutis proprium nomen signatum haberent, fuerant repleta.

Antiquissima, & quam summa religione, ac veneratione per plura secula pii fideles prosequuntur, Beatissimi Apostolorum Principis ænea statua ad majorem rei majestatem, dignitatemque, sicut in ipsius Apostolorum Principis festo peragi solet, alba, pluviali rubro aureo opere phrygio nobilissimo, gemma pectorali, & thiara pretiosis conspicua lapillis induta, excultaque, fuit, eique pro mensula argentea duo candelabra adstabant, quorum utrisque lychnuchus, qui ligneis deargentatis brachiolis plures cereos regeret, erat impositus.

Ex amplissimæ navis principis fornice, qui ad occidentalem Basilicæ plagam est, damascena serica tæniis aureis distincta, & zona ex villoso oloserico ad oras ornata, pendebant, quæ leviter complicata, & ad extremitates flexa, elegantes ita efformabant rosas, ut intuentes delectarent simul, & in admirationem raperent.

Sed minora quælibet silentio pervolventes, tempus est, ut orationem ad augustissimi theatri ornatum, quod per se solum satis erat pro rerum varietate, splendore, & elegantia quemlibet in stuporem pertrahere, convertamus.

Ad occidentalem templi plagam, quæ adversus aram principem est, conspicuum, regium-

regiumque theatrum ex lignea contignatione assurgebat, cæteris omnibus, quæ in superioribus Canonizationibus erecta fuerant, sine ulla dubitatione amplius, & augustius: ejus namque area, quæ inter utrasque magnas toli pilas claudebatur, sensim descendens, ad latera usque Confessionis protendebatur, quæ ligneis repagulis septa, clausaque erant, ex quibus per duos tantum aditus ingrediendi locus advenientibus erat concessus: e regione aræ principis tres gradus erant, qui in ipsam theatri aream ducebant: gradus hi, sicut etiam tota planities theatri, laneo stragulo coloris viridis, non tantum ad majorem majestatem, & ornatum convestiebantur, verum etiam, ut ibidem, secundum receptam consuetudinem, in ipsius Canonizationis sollemniis Suffragantes Signaturæ Justitiæ, Abbreviatores de Parco majori, Referendarii utriusque Signaturæ, omnesque illi, qui ab intimo cubiculo sunt Pontificis, vel honoris caussa a cubiculo nuncupantur, Advocati Consistoriales, & Cappellani, tam qui ab intimo sacello sunt, quam qui sub communium nomine continentur, decentius assiderent.

Prope loculamentum, quod Veronicæ appellant, eo quod in superiori podio sanctum Christi sudarium, in quo vera ejus imago est expressa, asservatur, tribus superpositum gradibus, quos rubea lanea vestis cooperiebat, parvum PONTIFICIS solium attalicis aulæis indutum imminebat, in quo PATER SANCTISSIMUS consideret, dum schola cantorum suavi, devotoque cantu horam tertiam modulante, pretiosis indumentis ad Sacrum peragendum condecoraretur. Non ita multo longe a parvo PONTIFICIS solio mensa erat constituta, quæ septem aureata candelabra cum cereis arabice pictis, hinc inde a Papali Cruce in sollemni Canonizationis supplicatione, & ad Evangelium inter Missarum sollemnia ab utriusque Signaturæ Suffragatoribus perferenda, exciperet. Adversa parte, non procul a S. Elenæ signo, sex mensæ, supra quas oblationes PONTIFICI pro quocumque canonizato a Postulatoribus exhibendæ, erant collocandæ, fuerant positæ; inde propius ad aram maximam cæteri videbantur dispositi abaci, supra quos sacra, quæ ad rem divinam requiruntur vasa, ex sanctiore PONTIFICIS repositorio deprompta, ad lautiorem apparatum erant exposita.

Penes parvi solii gradus, & sex oblationum mensas, utrinque perpetuo, ac non interrupto ordine in cunei forma ad imam usque theatri partem scamna, duobus imposita gradibus, in quibus Eminentissimi Patres considerent, nobilibus peristromatibus cooperta, statim accurrebant: quæ ad dexteram erant, Episcopis, & Presbyteris Cardinalibus, quæ autem ad sinistram Diaconis Cardinalibus fuerant attributa. Post hæc scamna duo subselliorum ordines, quorum unus altero altior, & eminentior erat, ut omnibus in sacrum consessum liber esset, & pateret aspectus, fuerant constituti: quæ subsellia licet non inelegantibus, tamen sequioribus induta erant aulæis: subsellia, quæ ad dexteram videbantur ab Episcopis non Assistentibus, ab Abatibus, & Pœnitentiariis Basilicæ Vaticanæ tenenda erant: quæ autem ad lævam erant, a Gubernatore Urbis Vice-Camerario, ab Auditore Generali, & Thesaurario Cameræ Apostolicæ, a Protonotariis Apostolicis tam participantibus, quam illis, qui supranumerum sunt, ab aliis Romanæ Curiæ Præsulibus, quibus summa PONTIFICIS liberalitas honorem hunc est elargita, & a religiosorum Ordinum mendicantium Magistris, & Procuratoribus generalibus erant occupanda. A tergo parvi solii PONTIFICIS, & retro oblationum mensas humiliores sedes, & ipsæ stromatibus tectæ, Consultoribus Sacrorum Rituum Congregationis erant assignatæ.

In media ipsius theatri area gradus septem assurgebant, quibus lanea peripetasmata rubri coloris erant imposita: hic enim locus est Episcoporum Assistentium, Rotæ Auditorum, Sacri Palatii Apostolici Magistri, & Clericorum Cameræ, qui semper ad

gradus

gradus Pontificii folii debent confidere eo dispositi ordine, ut gradus superiores per Episcopos Assistentes, inferiores vero per Auditores Rotæ, Magistrum Sacri Palatii, & Clericos Cameræ occupentur: in horum graduum planitie duo alii gradus erant olosérico villoso induti Cathedram Pontificiam aurea attalica veste coopertam sub umbella pensili sustinentes, ex qua veluti in eminenti, & sublimi loco positus BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER ab infinita populi multitudine, quæ ad sollemnia Canonizationis erat accessura, posset undique conspici, & contemplari.

Reliqua ipsius throni facies adeo elegans erat, venusta, adeo splendescens ornatu, & gravitatem, majestatemque præseferens, ut nihil supra. Stereobata ex vario picto venusto marmore stylobatis auratis subjiciebantur, quæ magnas parastatas aureis arabicis ornamentis exsultas, ex quibus pueruli prominebant manu signa aliqua, quæ stemma Pontificium componunt, gestantes, & aligeras cariatides regebant, quibus novi generis, & ornatus, aureo, & cælatura conspicua capitula incumbebant: super quæ nobilis absis dives auro, multisque ornamentis decora conspiciebatur. Imminebat his omnibus elegans attici ordinis ornatus ex rite dispositis marmoribus, quæ æreas rosas, florumque serta auro illita intermixta habebant, compositus: circa hunc attici ordinis ornatum plures Angelici Spiritus, quasi de Canonizationis sollemniis mirantes, lætantesque, vivis expressi, pictique coloribus volitabant. Horum nonnulli inter medias splendescentes nubeculas circularem gestabant tabulam, aureis signata litteris, sequentia præseferentem verba: *Nova sidera fulgent*. Super hanc tabulam alter expansis alis Angelus volitabat explicatam zonam præ manibus gestans, in qua *in splendoribus Sanctorum* legebatur inscriptum.

Surgebant inde in gyrum splendescentes nubes undique aureis radiis circumdatæ, in quarum medio Spiritus Veritatis Paraclytus, ex quo donorum omnium charismata proveniunt, sub columbæ forma videbatur expressus. Ad throni latera initium ex ipsa gloria Domini sumens, magnum, regiumque auro, argentoque contextum, paludamentum labebatur, quod sensim descendens, mollibusque nexibus complicatum, a variis Angelis hic inde volitantibus leviter allevatum, totum fere theatri conspectum convestiret. Ut decus, & ornamentum throno ipsi accederet, super pretiosis stylobatis, aureis lineis, & lamellis discriminatis, signa magna auro onusta, quæ Religionem, & Clementiam repræsentarent, ad latera stabant.

In postica solii parte parvum constructum fuerat cubiculum, ut commode PONTIFEX in illud posset recedere; erat enim ab omnium oculis remotum, quia ab ea stragula veste, quæ post Pontificiam Cathedram erat, cooperiebatur: extra autem ipsius folii gradus, non longe ab Eminentissimorum Patrum subselliis, alia duo parva cubicula ostio, & sera firmata, hinc inde pro eorumdem Eminentissimorum Patrum necessitatibus, etiam fuerant constituta.

A Religionis, & Clementiæ simulacris continua, & nunquam intermissa serie ad loculamenta usque Veronicæ, & S. Elenæ inauratæ crates erant, quæ ligneas contignationes habebant interclusas. Super has crates, quæ parvis parastatis erant discriminatæ, & divisæ, fastigia quædam turbinum instar, & ornatus assurgebant, quæ partes aliquas Pontificii gentilitii stemmatis auro illitas reprehesentarent, sacramque thiaram, decussatasque claves exprimerent; neque deerant orbiculatæ tabulæ florum sertis, palmarumque ramusculis exsultæ, in quibus nonnulla Sacrarum Paginarum verba, quæ Canonizationem propius spectarent, litteris fuerant consignata; quæ ad dexteram erat throni Pontificii

CONGREGATE ILLI SANCTOS EJUS:

quæ ad sinistram aderat

LUX ORTA EST JUSTIS ET RECTIS CORDE LÆTITIA:

inscriptum habebant. In illa vero, quæ in

 dexte-

dextera laterali contignatione erat constituta, legebatur:

ADEPTI SUNT REPROMISSIONEM.

quæ autem sinistræ contignationi incumbebat, hæc verba habebat expressa:

FACTI SUMUS LÆTANTES;

vestes textiles damascenæ rubri coloris tæniis aureis distinctæ infra crates pendebant, tabulatumque omne cooperiebant.

Ut autem Capitulo Vaticano, nobilibus viris, ac matronis liberior, commodiorque sacrum Canonizationis ritum spectandi esset potestas, in duobus loculamentis S. Andreæ Apostoli, & S. Longini, quæ adversus augustum theatrum erant, duæ similes contignationes fuerant erectæ.

Contignationes omnes congruis dispertitæ repagulis hoc ordine ex PONTIFICIS præscripto fuere distributæ. Sex BEATORUM Postulatoribus contignationes illæ, quæ propius throno Pontificio accedebant, fuere assignatæ: quæ his jungebantur ad dexteram, lævamque theatri partem Principum Oratoribus, licet commissum sibi munus ex benigno SUMMI PONTIFICIS permissu publice adhuc non obirent, fuere concessæ; alteræ almæ Urbis Senatori Excellentissimo Domino Abundio Rezzonico SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI fratris filio, & Excellentissimæ Columnensium familiæ fuere attributæ. Scholæ Pontificiæ cantorum pro odeo contignatio illa, quæ ad S. Elenæ loculamentum erat, fuit statuta; quæ ad Veronicam aderat Magistro sacri Hospitii attinebat. Capitulum Vaticanum ex contignatione penes loculamentum S. Andreæ Apostoli sacrum ritum spectare debebat; cujus etiam contignationis pars, quæ a Capitulo Vaticano non occupabatur, una cum contignatione illa, quæ ad S. Longinum erat, urbanis, exterisque matronis fuerat constituta.

Sex BEATORUM vexilla, quæ solent appendi in ipso theatri ambitu, quo sequitur ordine, videbantur disposita. Vexillum B. JOANNIS CANTII ad dexteram erat theatri super loculamentum, in quo statua S. Benedicti est sita, ad lævam autem super S. Eliæ Prophetæ signum erat alterum B. JOSEPHI CALASANCTII, reliqua vero ex lapidibus procestriis, quæ in medio pilarum magni toli prominent, pendebant: ex eo enim, ubi sanctiores reliquiæ asservantur, vexillum B. JOSEPHI A CUPERTINO conspiciebatur: procestrio, quod ad S. Elenam est, illud B. HIERONYMI ÆMILIANI erat appensum: ad S. Andream vexillum B. SERAPHINI AB ASCULO, seu A MONTE GRANARIO videbatur: ac tandem illud B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL supra loculamentum S. Longini erat constitutum.

Altare princeps duobus ditissimis frontalibus opere aureo phrygio imagines sex BEATORUM in medio, & ad oras stemma Pontificium inter plura serta, & manipulos florum exprimentibus, in quibus nescio, an magis esset spectanda operis elegantia, vel auri, & argenti copia, erat exornatum: eique imposita fuerant celeberrima Basilicæ candelabra candelas arabice pictas sustinentia. Confessio denique B. Petri, quæ lampadarum argentearum copia continuo resplendet, argenteis candelabris maximas cereas faces regentibus, fuerat undique circumdata: sed tempus est, ut ab his enarrandis supersedeamus, cum nostrarum virium minime sit, splendorem, elegantiam regii hujus apparatus perfecte describere; & ad interruptam Canonizationis historiam sermonem convertamus.

Rite igitur omnibus sic dispositis, & paratis, quæ ad tantæ celebritatis decus, ornamentumque necessaria reputabantur, in Vaticanam Basilicam convenere Joannes Baptista Rezzonico SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI fratris filius Pontificiæ domui Præfectus, Innocentius de Comitibus Sacræ Rotæ Auditor, qui personam sustinebat Excellentissimi Michaelis Angeli de Comitibus Magistri Sacri Hospitii, Poli Ducis, ejus germani, qui valetudinis recuperandæ caussa Neapolim petierat, Gregorius Salviati Commissarius armorum, Vincentius Macedonius Sacrorum Rituum Congregatio-

tionis a Secretis, Marchio Joannes Chisius Montorius Patritius Sanctissimi Domini Nostri Papæ Florerius major, Marchio Eugenius Paleotti militum Tribunus, D. Jodocus Ignatius Pfiffer Dux custodiæ militum Helvetiorum, Cœremoniarum Apostolicarum Magistri duo, & Carolus Marchionni Romanus totius ornatus inventor, & fabricæ Vaticanæ Basilicæ architectus: hi omnia diligenter spectarunt, consideraveruntque attente, ne quid forte per imprudentiam deesset, vel minime ad rem fuisset constitutum, sed cum quæque numeris omnibus absoluta invenissent, nil aliud sibi fore peragendum existimarunt, quam spatium totum, locaque omnia inter cancellos reclusa eo, quem superius innuimus, ordine distribuere.

Cœremoniarum Pontificiarum Præfectus in scriptis præmonuit Duces equitum levis armaturæ, & cataphractorum quid per eorum milites factu opus esset ipso mane Canonizationis; neque pariter commonefacere omisit R. P. D. Gregorium Salviati Commissarium armorum D. Jodocum Ignatium Pfiffer Ducem custodiæ Helvetiorum, R. P. D. Innocentium de Comitibus, Fr. Miniatum Ricci arcis S. Angeli Vicecastellanum, & Josephum Bargellini Curiæ Capitolinæ Fiscalem, ut unusquisque horum, quod sibi conveniret munus in Canonizationis die optime nosceret. Instructio autem hæc fuit.

„ Illustrissimi, & Excellentissimi Domini Æmilius Altieri, & Cajetanus Sforza Cesarini Capitanei custodiarum Pontificiarum militum equestrium levis armaturæ mandent iisdem militibus, ut die Jovis 16. currentis mensis Julii festo Beatæ Mariæ de Monte Carmelo valde diluculo induant se indumentis ferreis, atque equis insidentes, in aciem dispositi maneant in platea S. Petri integro mane, sclopulos explosuri, post datum signum absolutæ Canonizationis.

„ Illustrissimus Dominus Marchio Gaspar Orsini de Cavaleriis Capitaneus militum cataphractorum mandet iisdem militibus, ut die Jovis 16. currentis mensis Julii festo Beatæ Mariæ de Monte Carmelo ferreis indumentis vestiti, atque equis insidentes, ense nudato ad plateam Basilicæ Vaticanæ valde diluculo accedant, ibique in agmen directi, integro mane sussistant sclopulos displosuri, accepto signo expletæ Canonizationis.

„ Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus Gregorius Salviati Commissarius generalis armorum mandet, ut die Jovis 16. currentis mensis Julii festo Beatæ Mariæ de Monte Carmelo omnes militares copiæ pedestres valde diluculo ad forum Vaticanum conveniant, ubi viam Processionis a porta majori Palatii Pontificii per peristylium ad alterum peristylium, indeque ad portam Basilicæ, ac demum usque ad prima septa Canonizationis theatri, baculis præpilatis armati stipent, & sepiant, nec quemquam sinant, præter processuros in Supplicatione, ante se sistere, vel per medium importune transire.

„ Illustrissimus Dominus Jodocus Ignatius Pfiffer Capitaneus custodiæ Helvetæ Sanctissimi præcipiat suis bombardariis, ut die Jovis 16. currentis mensis Julii festo Beatæ Mariæ de Monte Carmelo circa horam 13., ubi primum audiverint tympanorum pulsum, ac buccinarum clangorem, omnia mortariola, & bombardas, quæ habent in platea Vaticana, consueto more displodant. Insuper mandet, ut prædicta die summo mane omnes sui milites ferreis indumentis armati, partim januas laterales Basilicæ, partim lignea septa, cancellulosque theatri custodiant, quos prorsus imperio Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Innocentii de Comitibus loco Excellentissimi Domini Ducis de Comitibus Magistri sacri Hospitii dimittat, partim denique Sanctissimo ad Basilicam procedenti, de more inserviant.

„ Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus Innocentius de Comitibus loco Domini Ducis de Comitibus Magistri sacri

„ Hospitii die Jovis 16. currentis mensis „ Julii festo Beatæ Mariæ de Monte Carmelo summo mane in Basilica Vaticana „ se conferat, detque operam, ut intra loca lignels undique cancellis clausa nulli „ admittantur, nisi nobiles exteri, Urbis „ titulati, ac de speciali gratia SANCTISSIMI intra ambitum proximiorem theatro Patres ex religiosis familiis BEATORUM „ canonizandorum juxta numerum eis præfinitum: intra vero theatri caveam neminem penitus admitti curet, præter habentes locum in cappella, Postulatores „ Canonizationis, ac Oblationum portitores.

„ Illustrissimus Dominus Fr Miniatus Ricci Vicecastellanus arcis S. Angeli mandet, ut die Jovis 16. currentis mensis Julii festo Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, „ cantores ejusdem arcis, transeuntibus per „ pontem Dominis Cardinalibus, musicis „ instrumentis de more canant, suisque bombardariis injungat, ut cum primum „ audierint explosionem bombardarum militum Helvetiorum, ipsi pariter majora, „ & minora ejusdem arcis tormenta bellica in plausum Canonizationis explodant.

„ Dominus Fiscalis Capitolinus mandet „ tubicinibus, & tympanistis omnibus S. P. „ Q. R., ut die Jovis 16. currentis mensis „ Julii festo Beatæ Mariæ de Monte Carmelo hora decima cum tubis, & tympanis „ ad Basilicam S. Petri contendant, ibique „ prope portam majorem consistentes, ad „ cantum Hymni *Te Deum Laudamus* sonent tubas, & percutiant tympana hilariter per integrum saltem horæ quadrantem. Præterea imperet eodem mane pulsari campanam Capitolinam per horam integram, cum primum ex arce S. „ Angeli auditus fuerit strepitus bombardarum.

Ut autem rite, recteque de sacris ritibus in Canonizatione peragendis, Eminentissimi Patres, aliique Præsules, qui tantæ celebritati intervenire debebant, optime essent instructi, sequens schedula per Pontificios cursores a cæremoniarum Pontificiarum Præfecto ad eos omnes fuit transmissa.

INTIMATIO.

Per cursores facienda, domi quoque dimissa copia.

„ FEria quinta die 16. præsentis mensis Julii, anniversaria Coronationis „ SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI CLEMENTIS „ PAPÆ XIII. recurrente memoria.

„ SUMMUS PONTIFEX hora undecima cum „ dimidio in Apostolici Vaticani Sacrarii „ aulam descendet, unde sacris albis vestibus indutus, ad sacellum Sixtinum perget, initium sacræ peragendæ actioni „ daturus, postmodum, supplicatione præeunte, e præfato sacello in Basilicam „ Vaticanam deferetur, Canonizationis „ sollemnia expleturus, inter Sanctos, Deo „ inspirante, BEATOS JOANNEM CANTIUM „ Presbyterum secularem, JOSEPHUM CALASANCTIUM Fundatorem Ordinis Clericorum Regularium Pauperum Matris „ Dei Scholarum piarum, JOSEPHUM A CUPERTINO Sacerdotem professum Ordinis „ Minorum Conventualium S. Francisci, „ HIERONYMUM ÆMILIANUM Fundatorem „ Clericorum Regularium Congregationis „ Somaschæ, SERAPHINUM AB ASCULO Laicum professum Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum, nec non BEATAM JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL Fundatricem Ordinis monialium a „ Visitatione Sanctæ Mariæ, adscribendo.

„ Eminentissimi, & Reverendissimi DD. „ Cardinales per viam Burgi Pii Palatium „ Vaticanum petent, & per scalam atrii, „ vulgo di Belvedere, superius ascendent.

„ Cappas rubeas consueto in loco accipient, quibus in aula regia dimissis, „ vestes sacras albi coloris de more induent: „ nempe sex Eminentissimi Cardinales Episcopi pluvialia: Presbyteri planetas: & „ Diaconi dalmaticas; sicque amicti in supra enunciata cappella Sixtina adventum „ SANCTITATIS SUÆ præstolabuntur.

„ SUM-

„ SUMMUS PONTIFEX in præfato facel-„ lo, postquam Hymnum *Ave maris stel-„ la* intonuerit, & sedem gestatoriam con-„ scenderit, ac tres cereos e manibus Emi-„ nentissimi Domini Cardinalis Rezzonico „ Canonizationis Procuratoris acceperit, „ supplicabundo ritu, minorem ex cereis „ sinistra deferens, præeuntibus Eminen-„ tissimis Patribus, dextera manu accensum „ cereum gestantibus, in Basilicam Vati-„ canam evehetur.

„ Eminentissimi, & Reverendissimi DD. „ Cardinales, omni comitatu penitus ex-„ cluso, cubiculi præfecto, & caudatario „ tantum utentur.

„ In Basilica Vaticana Augustissimum „ Sacramentum publicæ venerationi expo-„ situm adorabunt: & inde ante principem „ aram preces effundent. Mox, SANCTIS-„ SIMO PATRI in sublimi Pontificio solio „ composito, ei obedientiam unacum reli-„ quis sacris induti præstabunt, ac sacræ actio-„ ni sollemnis Canonizationis antedictorum „ BEATORUM per SANCTITATEM SUAM ex-„ plendæ, & Pontificali Missæ per eumdem „ SUMMUM PONTIFICEM subinde celebrandæ „ cum Homilia simul intererunt.

„ Pontificali Sacro peracto, indumenta „ sacra omnes deponent, cappas resument, „ & postquam PONTIFEX in tentorio ante „ sacellum Pietatis ad hoc erecto, Ponti-„ ficales vestes dimiserit, ipsi Eminentissi-„ mus Decanus Sacri Collegii nomine fau-„ sta auspicabitur; & PONTIFEX inde a Ba-„ silica discedet, sicut & Eminentissimi „ Patres, dimissis cappis, ad propria re-„ migrabunt.

„ Decem & octo Eminentissimi DD. Car-„ dinales Congregationi Sac. Rit. præpositi, „ antiquiores in unoquoque ordine, si sis „ erit, tripartito assumendi, Oblationes a „ duobus nobilibus eorum respective fami-„ liaribus talari veste indutis delatas, re-„ verenter SANCTITATI SUÆ, quum ritus „ feret, præsentabunt.

„ Festivi ignes, & luminaria, ut moris „ est, sub nocte dierum 15. feriæ quartæ, „ & 16. feriæ quintæ fient; quæ in sequu-„ tæ Canonizationis lætitiam protrahentur „ quoque sub nocte feriæ sextæ subsequen-„ tis.

„ Intimentur ideo omnes, & singuli Emi-„ nentissimi, & Reverendissimi DD. Car-„ dinales, Reverendissimi Patriarchæ, Ar-„ chiepiscopi, & Episcopi in Urbe præsen-„ tes, tam Assistentes, quam non Assisten-„ tes, Abbates generales locum in Ponti-„ cia cappella habentes, ac Pœnitentiarii „ Basilicæ Vaticanæ.

„ Intimentur pariter Gubernator Urbis „ Vice-Camerarius, Principes solii, Pro-„ tonotarii Apostolici, Generales Ordinum „ Mendicantium, Conservatores Urbis, Au-„ ditores Rotæ, Clerici Cameræ Apostо-„ licæ, Votantes Signaturæ Justitiæ, Ab-„ breviatores, utriusque Signaturæ Refe-„ rendarii, & Advocati Consistoriales, ut „ omnes sub eamdem horam in prædictum „ Sixtinum Vaticani sacellum expedite „ conveniant.

„ Episcopi Assistentes, & non Assistentes, „ ac Abbates generales cum pluvialibus, „ albi coloris, & mitra alba simplici ex „ lino.

„ Pænitentiarii cum planetis albis, & „ birretis.

„ Protonotarii Apostolici cum cappis.

„ Reliqui Prælati, nempe Auditores Ro-„ tæ, Clerici Cameræ, Votantes Signaturæ „ Justitiæ, Abbreviatores, & Referendarii „ cum rocchettis, & superpelliceis.

„ Advocati Consistoriales cum vestibus „ violaceis, atque capitiis.

De Mandato SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI PAPÆ.

I. Archiep. Athen. Ap. Cærem. Præfectus.

Decem & octo S. R. E. Cardinales, qui Postulatorum nomine Oblationes PONTIFICI exhibere debebant, fuere præmoniti, ut nomen, cognomenque duorum nobilium aulicorum, qui toga induti, eisdem in offerendis Oblationibus inservirent, ad R. P. D. Innocentium de Comitibus, qui veluti Magistrum

gistrum sacri Hospitii se gerebat, in scriptis mitterent,

Emo, & Rmo Signore.

„ ESsendo determinata la SANTITA' DI „ NOSTRO SIGNORE CLEMENTE PAPA „ XIII. di eseguire nella Basilica Vaticana „ la solenne Canonizzazione de' BEATI GIO- „ VANNI CANZIO Sacerdote Secolare; GIU- „ SEPPE CALASANZIO Fondatore dell'Ordine „ de'Chierici Regolari de'Poveri della Ma- „ dre di Dio delle Scuole Pie; GIUSEPPE DA „ COPERTINO Sacerdote professo dell' Ordi- „ ne de'Minori Conventuali di S.Francesco; „ GIROLAMO EMILIANO Fondatore de'Chie- „ rici Regolari della Congregazione Somas- „ ca; SERAFINO DA ASCOLI Laico profes- „ so dell'Ordine de'Minori di S. Francesco „ de'Capuccini; e della BEATA GIOVANNA „ FRANCESCA FREMIOT DI CHANTAL Fonda- „ trice dell'Ordine delle Monache, dette „ della Visitazione di Santa Maria, la mat- „ tina di Giovedì sedici del presente me- „ se di Luglio, giorno, in cui ricorre l'an- „ niversaria festiva memoria della sua Co- „ ronazione, si degnerà l'Eminenza Vostra „ trasmettere qualche giorno prima al Si- „ gnor Duca di Poli, Maestro del Sagro Of- „ pizio, i nomi, e cognomi di due de' suoi „ Gentiluomini, affinchè, ottenuti li soliti „ biglietti dal medesimo Signor Duca, pos- „ sano per tempo in detta mattina, vestiti „ di abito talare, per mezzo di quelli es- „ sere introdotti nel luogo loro destinato in „ vicinanza delle oblazioni da presentarsi al- „ la SANTITA'SUA, per essere poi pronti ad „ assistere all'Eminenza Vostra nella delazio- „ ne delle accennate Oblazioni.

Sacrorum Rituum Congregationis Suffragatores, quos Consultores vocant, ad hæc sollemnia sic evocati fuere.

Reverendissimo Padre.

„ DOvendo per ordine della SANTITA' „ DI NOSTRO SIGNORE CLEMENTE PA- „ PA XIII. V. P. Reverendissima interve- „ nire con gl'altri Consultori della Sagra „ Congregazione de Riti alla solenne Cano- „ nizazione de BEATI GIOVANNI CANZIO, „ GIUSEPPE CALASANZIO, GIUSEPPE DA CO- „ PERTINO, GIROLAMO EMILIANO, SERA- „ FINO DA ASCOLI, e della BEATA GIOVAN- „ NA FRANCESCA FREMIOT DI CHANTAL, „ che la SANTITA' SUA eseguirà la mattina „ di Giovedì sedici del presente mese di Lu- „ glio, giorno, in cui ricorre l'anniversa- „ ria festiva memoria della sua Coronazio- „ ne, si troverà alle ore dieci e mezza in „ punto fuori de cancelli della cappella Si- „ stina del Palazzo Apostolico Vaticano, di „ dove sarà avvisato per portarsi (escluso il „ proprio compagno) in Processione, se- „ condo il metodo dalla medesima SANTI- „ TA' SUA prescritto, alla Basilica Vati- „ cana.

Pridie Idus Julii ex PONTIFICIS præscripto, pecunia, quæ singulis annis, dum festiva dies, qua SUMMUS ECCLESIÆ PRINCEPS sacra thiara extitit redimitus, maxima agitur celebritate, in plebem solet dispertiri, ne pervigilio Canonizationis iis, quæ disponenda, parandaque erant, vilis plebecula esset impedimento, fuit publice distributa. Eademque die consueto privato cultu ad Ecclesiam Clericorum Regularium ministrantium infirmis, ut sacras exuvias S. Camilli de Lellis veneraretur, primæ enim vesperæ illius festus celebrabantur, BEATISSIMUS PATER venit, devotasque preces ad altare, ubi Sancti corpus requiescit, fudit, deindeque curru conscenso, eodemque stipatus comitatu ad Vaticanum processit; Basilicamque ingressus, ante Eucharistiam, & Beati Petri Confessionem diu in preces stetit, indeque theatrum ipsum Canonizationis, universamque navem principem lustrans, artificum industriam, Postulatorum diligentiam, ac magnificentiam, operisque elegantiam prospexit simul, ac comprobavit.

Illuxit tandem dies XVII. Kalendas Augusti, dies lætitiæ, & jubilationis, qua sancta habitatio Syon exultabat, laudabatque, quia magnus in medio sui Sanctus Israel, & præ gau-

gaudio, ac lætitia cantabat Domino canticum novum, & laudem ejus ab extremis terræ urbanus populus, & peregrinus cujuscumque ordinis, & conditionis, vel ad amplissimum templum, vel ad peristylia, per quæ Supplicatio incedere debebat, frequentia summa undique accurrebat. Helvetii milites ferreis thoracibus, & galeis induti, securibusque hastatis muniti, theatrum ipsum Canonizationis, ejusque cancellos occuparant. Altera urbanorum militum manus baculis præpilatis instructa, templum, viamque omnem, quam supplicantes tenere debebant, munierat, ne circumfusa populi multitudo supplicantibus esset impedimenti. Levis armaturæ equites galeis muniti, loricis sago impositis, hastasque præ manibus habentes, ac equites loricati, evaginatis gladiis, in medio fori sese in aciem disposuerant.

Quia autem statutum erat, ut Supplicatio a porta ferrea discedens ex uno peristylio ad alterum peristylium veniret, ut inde templum peteret, hinc eam viam, quæ a fronte ad frontem quadrigemini peristylii sub dio est, & aperta, Postulatores præaltis trabibus in terram defixis, velis sericis, ac aureis tæniolis circumdatis, ne solaribus radiis afficeretur, extensis ex canape telis omnem velaverant. Duo cæremoniarum Magistri curam sibi sumpsere, ut Eminentissimis Patribus, Patriarchis, & Episcopis, statim ac Sixtinum essent sacellum ingressi, per Clericos Acolythos Pontificiæ cappellæ quadrilibres, ceteris autem Romanæ Curiæ Præsulibus trilibres cereos traderent. Postulatores vero ex ligneo suggestu, qui constitutus erat sub porticu a læva exeuntium per ferream portam in peristylium, ceteris omnibus, qui supplicabundi incederent, ardentes cereos majores, minoresve secundum personarum dignitatem, deferendos tribuerent.

Congregatis omnibus, qui ad tam sollemnem fuerant Supplicationem evocati, cæremoniarum Pontificiarum Magistri eam hoc ordine dirigere cœperunt.

Omnium primum veniebant pueri Hospitii Apostolici S.Michaelis, hinc orphani, & alumni collegii Salviati, tum Patres Tertii Ordinis S. Francisci Recollectorum Galli ex cœnobio S.Mariæ Miraculorum in capite hippodromi, hinc Eremitæ excalceati Ordinis S.Augustini, Capuccini, Mercenarii Ordinis B. Mariæ Redemptionis captivorum, qui apud S. Adrianum in foro boario sunt constituti: hos sequebantur Patres S. Onuphrii Ordinis Eremitarum S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis, Minimi S. Francisci de Paula, Fratres Terti Ordinis S. Francisci, Minores Conventuales Basilicæ SS.XII. Apostolorum, Observantes, qui apud S.Mariam de Aracæli degunt, simul cum iis, quos Reformatos vocant: hinc Patres cœnobii S. Mariæ de Populo Ordinis S. Augustini Congregationis observantiæ Longobardiæ; tum incedebant Eremitæ ceteri ejusdem Ordinis ex cœnobio S. Augustini, deinde Carmelitæ Congregationis Mantuanæ, qui in regione Transtiberim templo S. Chrysogoni inserviunt, & Carmelitæ alii, qui cœnobia S. Mariæ Transpontinæ, S. Martini in Montibus, Sanctique Juliani in Exquiliis incolunt, tum Eremitæ Montis Senarii Ordinis Servorum B. Mariæ, ac tandem Patres Ordinis Prædicatorum: quæ omnes Mendicantium Regulares familiæ sub propriis Crucibus, veluti triumphalibus vexillis incedentes, invicem discriminabantur.

Statim propriis etiam distincti, & divisi Crucibus omnes Monachorum Ordines veniebant; incedebant primi Monachi S. Hieronymi Longobardiæ apud S. Alexium in Aventino monte; tum Canonici Regulares Sanctissimi Salvatoris Ordinis S. Augustini apud S. Petrum ad Vincula in Exquilinis; Monachi Montis Oliveti Ordinis S. Benedicti apud S. Mariam novam in foro boario; Monachi Congregationis Cælestinorum apud S. Eusebium ad Cimbrum; post hos veniebant omnes Monachi Ordinis Cisterciensis, tum Congregationis Reformatæ S. Bernardi ad Thermas, & apud S. Pudentianam ad radices montis Viminalis, quam Congregationis Hetruriæ ex Monasterio SS. Vincentii, & Anastasii ad aquas Salvias,

& Con-

& Congregationis Longobardiæ ad S. Crucem in Jerusalem: hos omnes comitabantur Monachi Congregationis Vallis Umbrosæ Ordinis S. Benedicti apud S. Praxedem, tum Camaldulenses Ordinis pariter S. Benedicti apud S. Gregorium ad clivum Scauri: deinde Monachi Cassinenses, quibus cura Basilicæ S. Pauli extra Urbis mœnia in via Ostiensi est demandata, ac tandem Canonici Regulares Lateranenses Ordinis S. Augustini apud S. Mariam de Pace.

Clerus deinde sæcularis Crucem inter Acolythos duos ceroferratas portantes, hac methodo sequebatur: videlicet alumni Seminarii Romani, Rectores Parochiarum Urbis, & Vicarii perpetui albis stolis, ut a reliquo Clero discernerentur, exornati, inde Canonici Collegiatarum Urbis, scilicet S. Hieronymi Illiricorum, S. Anastasiæ, SS. Celsi, & Juliani, S. Angeli in foro piscium, S. Eustachii, S. Mariæ in Via lata, S. Nicolai in carcere Tulliano, S. Marci, & S. Mariæ ad Martyres, quorum agmen Cleri Camerarius superpelliceo indutus, & horario exornatus claudebat.

Post Cleri Camerarium statim papillionibus, tintinnabulis, Crucibusque præeuntibus, Capitula Collegiatarum insignium, & trium Basilicarum Patriarchalium consequebantur: primum nempe S. Mariæ in Cosmedin, tum Capitula S. Mariæ Transtiberim, & S. Laurentii in Damaso una simul incedentia, secundum inter se initam conventionem: denique consequebantur conspicua Capitula S. Mariæ Majoris, S. Petri in Vaticano, & S. Joannis Lateranensis. Ministri civiles, & Ecclesiastici Tribunalis Eminentissimi Vicarii, qui una cum R. P. D. Dominico Jordano Patriarcha Antiocheno Urbis Vicesgerente, & R. P. D. Francisco Maria Cinja ejusdem Eminentissimi Vicarii in civilibus Locumtenente, extra portam ferream consederant, ut si quæ forte jurgia, & contentiones orirentur, auctoritate sua componerent, & ipsi Lateranense Capitulum sunt prosecuti. Bini deinde Sacrorum Rituum Congregationis Suffragatores, quos usitatiori vocabulo Consultores nominant, secundum eorum in suffragiis ferendis antiquitatem, procedebant, sic tamen dispositi, ut qui inter Romanæ Curiæ Præsides erant adnumerati, vel Episcopali charactere insigniti, ultimum, dignioremque locum obtinerent.

Nobilissima sex BEATORUM vexilla hastis auro illitis innixa, laciniatis coronis aureo opere phrygio excultis condecorata, statim post Sacrorum Rituum Congregationis Consultores deferebantur: vexilla hæc in antica parte BEATORUM imagines Cælum versus tendentes graphice, venusteque excellentium pictorum manu habebant expressas, in postica vero aliquod eorumdem BEATORUM illustre facinus pictum exhibebant.

Primum vexillum, quod Confratres Sanctissimi Sudarii Pedamontanæ nationis deferebant, erat B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL: ante ipsum vexillum equites sex Pedamontani talari veste, ac superpelliceo induti, ardentia sustinebant intorticia, ac alii quatuor pariter equites eodem circumamicti ornatu oblongos sericos, aureosque funes, qui ex superiori transverso vexilli ligno descendentes, valido erant adjumento illis, qui vexillum ipsum sustinebant, moderabantur.

Confratres Societatis Stigmatum S. Francisci unacum Confratribus fabrorum cæmentariorum vexillum B. SERAPHINI AB ASCULO, seu de MONTE GRANARIO, qui & ipse cæmentariam exercuerat artem, asportabant. Decem ex prioribus Capuccinorum Patribus superpelliceo contecti & funes, & intortitia regebant.

Tertio loco B. HIERONYMI ÆMILIANI vexillum a Confratribus Societatis S. Angeli Custodis ferebatur: intortitia, & funes Somaschenses Patres gestabant.

Tum Confratres Societatis S. Antonii Patavini vexillum B. JOSEPHI A CUPERTINO regebant: funes moderabantur, intortitiaque præ manibus habebant præcipui Conventualium familiæ Patres.

Post veniebat B. JOSEPHI CALASANCTII vexillum, quod Confratres Sanctissimæ Trinita-

nitatis, Stigmatum S. Francisci, & illi, qui pro animabus in Purgatorio degentibus preces continuo fundentes, Suffragii nuncupantur, quia eisdem sodalitiis BEATUS nomen dederat, per vices sustinebant; funes,& intortitia Patres Scholarum piarum ferebant.

Ultimo tandem, ac digniori loco a Confratribus Ecclesiæ S. Nicolai, quæ a nobili Incoronatorum familia nomen habet, vexillum B. JOANNIS CANTII portabatur. Nobiles Poloni talari veste, & superpelliceo ornati ardentia intortitia gestabant, sericosque regebant funes.

Jam omnes, qui supplicantium in more incesserant, præter Collegiatarum insignium, & Basilicarum Sanctæ Mariæ Majoris, & Sancti Joannis in Laterano Capitula, quæ Basilicam fuerant ingressa, a porta ferrea usque ad amplissimam porticum hinc inde per universum gyrum, quem PONTIFEX ambire debebat, in aleam dispositi, ejus præstolabantur adventum, cum BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER per secretiores gradus in aulam, quæ Apostolico adjacet sacrario, descendit, ad quam Antonius Casali almæ Urbis Gubernator cappa indutus, Laurentius Comestabilis Columna, & Urbis Conservatores cum Priore capitum regionum, ut ipsum advenientem exciperent, se contulerant. PONTIFEX postquam magna falda in intimo ejusdem sacrarii cubiculo fuit præcinctus, ad lectum paramentorum venit, & ab Eminentissimis Dominis Alexandro Albani, & Nereo Corsini, ex Diaconorum Cardinalium antiquioribus, qui diaconalibus vestibus induti eo se contulerant, statim sacris indumentis, quæ Acolythi, Votantes scilicet Signaturæ, porrigebant, excultus fuit, & ornatus, amictu videlicet, alba, cingulo, & stola aureo opere phrygio splendescente, quæ sicuti ceteras sacras vestes, aliaque omnia, quæ rei divinæ, & sacro Canonizationis ritui inservire debebant, ære suo Postulatores comparaverant. Cardinalis Feroni, qui ex præsentibus Presbyteris senior erat, acerram PONTIFICI obtulit, qui statim ac thus injecit in thuribulum, magno, & amplissimo pluviali fuit circumamictus, cui ad pectus pretiosis gemmis, & margaritis excultum aderat formale, quod rationale etiam, & pectorale dicitur; tum in signum imperii sacra thiara redimitus, præcedente Cruce, quam inter candelabra septem Carolus Origo Sacræ Rotæ Auditor gestabat, ad sacellum Sixti PP. IV. se contulit, in quo cum Eminentissimis Patribus Episcopi omnes, qui Romæ aderant, ceterique Romanæ Curiæ Præsules fuerant coadunati.

Ut PONTIFEX est ingressus, in circumstantes omnes signum Crucis produxit, & ad faldistorium, quod ante gradus altaris erat constitutum, deposito regno, in genua procubuit, brevesque profundens preces, in pedes statim stetit, & ex libro, quem duobus Episcopis Assistentibus coadjuvantibus Serenissimus Cardinalis Dux Eboracensis regebat, Hymnum *Ave maris stella* intonuit, ac in genua statim denuo provolutus permansit usque dum scholæ Pontificiæ cantores tres subsequentes versiculos suavi cantu fuere modulati. Tunc iterum surgens, mitra redimitus, se in gestatoria sella majestate summa, quæ ECCLESIÆ MAXIMUM PRINCIPEM, & PASTOREM decet, composuit. Ubi primum PONTIFEX consederat, Eminentissimus Carolus Rezzonicus ejusdem SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI fratris filius, qui ut superius observavimus, in Procuratorem Canonizationis electus fuerat, & constitutus, duos magnos cereos, tertiumque parvulum mire, ac venuste arabice pictos, & auro condecoratos Postulatorum nomine eidem SANCTISSIMO PATRI obtulit, qui minorem cereum, cui velum sericum ad excipiendas liquentis ceræ guttas, ne manum offenderent, eleganter fuerat circumligatum, ut per Supplicationem gestaret, assumens, unum ex majoribus ante ipsum deferendum dedit Excellentissimo Laurentio Comestabili Columna, qui solus ex solii Principibus ibidem adstabat.

Sed operæ pretium est, ut interruptam Supplicationis descriptionem iterum reassumamus. Primi, post BEATORUM vexilla

bini lanea toga rubri coloris cum laneo capitio supra scapulas inverso, & uncinulo ante pectus colligato induti, Scutiferi Papæ incedebant: tum Religiosorum Ordinum qui in Pontificias cappellas admittuntur, Procuratores generales: sequebantur inde Cubicularii extra cameram, qui similem Scutiferorum longam togam habebant, sed capitium tenuissimo serico rubro coopertum circa collum, & per humeros rite dispositum gestabant: veniebant inde eadem circumamicti toga Cappellani communes, & intimi, quorum sex pretiosissimas thiaras & mitras Pontificias perlis, margaritis, aliisque pretiosis lapillis onustas deferebant: post hos Procurator Fiscalis, & Commissarius Cameræ incedebant: his proximi erant Advocati Consistoriales violaceas vestes cum capitio præseferentes: sequebantur deinde Cubicularii honoris, & intimi solita rubea veste circumamicti: tum cantorum schola Hymnum *Ave maris stella* continuo canens incedebat.

Statim a cantorum schola veniebant rocchetto, & superpelliceo exornati tres Patriarchalium Basilicarum Canonici in utraque Signatura Referendarii, qui Subdiaconi, Diaconi, & Presbyteri assistentis officia in Pontificiis cappellis sustinent: succedebant Abbreviatores de Parco majore, Signaturæ Justitiæ Votantes Acolythi Apostolici: Clerici Cameræ, & Sacræ Rotæ Auditores, quorum junior ad sinistram habebat Reverendissimum Patrem Thomam Augustinum Ricchini Sacri Palatii Apostolici Magistrum: inde cum mitra, & regno levioris ponderis, quibus frequenter in sacris actionibus utitur SUMMUS PONTIFEX, sequebantur duo intimi sacelli SANCTITATIS SUÆ Cappellani: tum Acolythus Apostolicus motans thuribulum veniebat, post quem duobus Magistris ostiariis stipatus, inter septem Acolythos totidem candelabra gestantes, sacris subdiaconalibus vestibus indutus sequebatur cum Cruce R. P. D. Carolus Origo Sacræ Rotæ Auditor: primus a Cruce inter alumnos collegii Græci, qui Epistolam, & Evangelium Græco idiomate in Pontificia Missa debebant cantare, pretiosis subdiaconalibus vestibus exornatus incedebat R. P. D. Joannes Cornarus, & ipse Rotæ Auditor, qui Subdiaconi officium in Pontificali Missa erat expleturus: tum videbantur Pœnitentiarii Vaticanæ Basilicæ albis casulis cooperti, ante quos pueruli duo, in eorum officii, & potestatis signum, oblongas ferulas inter florum serta gestabant: subibant postea Abates usum mitræ habentes, quibus in Pontificiis cappellis locus est constitutus, & Episcopi omnes, qui Romæ aderant, tum illi, qui Pontificio solio adsistere debent, tum etiam illi, quibus hujusmodi honor minime est attributus, omnes pluviali albo, ac mitra ex textili lino conflata, vel proprio nationis suæ, & ritus sacro indumento circumamicti: progrediebantur inde Eminentissimi Patres sacris induti vestibus, mitrisque albis ex textili damasceno serico redimiti: populi Romani Conservatores, & Prior capitum regionum aureis togis cooperti post sacrum Senatum veniebant: sequebantur inde R. P. D. Antonius Casali almæ Urbis Gubernator, & Laurentius Comestabilis Columna magnum ardentem cereum, quem a PONTIFICE acceperat, deferens: demum veniebant duo antiquiores Diaconi Cardinales Alexander Albani, & Nereus Corsini, qui in medium habebant Andream Nigronum Diaconum Cardinalem pretiosis indumentis contectum, qui Evangelium in Missa decantare debebat.

Post hanc sollemnem pompam BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER sublimi in sella compositus, cereum ardentem sinistra manu sustinens, sub ex textili auro umbella, quam octo hastis argento persusis innixam totidem Referendarii Signaturæ sustinebant, humeris octo circumpedum rubro sago indutorum. gravitate summa, & majestate, quæ venerationem simul & compunctionem in intuentibus progigneret, vehebatur: ad latera sellæ Pontificiæ erant octo e Pontificia schola cantores, qui Hymnum *Ave maris stella* modulabantur; & inter Procœtones, & Dynastas aderant duo intimi Cubicularii, qui ad majorem majestatem, & di-

& dignitatem flabella pavonica sustinebant: statim post PONTIFICEM inter ejus intimos Cubicularios veniebat Bartholomæus Olivazzi Sacræ Rotæ Auditor cum linea vitta e collo pendente, ut mitram, quando illam PONTIFEX deponeret, exciperet: tandem incedebant R. P. D. Franciscus de Ilcio Auditor generalis Cameræ, Joannes Angelus Braschi Thesaurarius generalis, Joannes Baptista Rezzonicus SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI fratris filius Pontificiæ domui Præfectus, ac Protonotarii omnes, post quos Mendicantium Ordinum Generales sequebantur: agmen tamen omne claudebant Excellentissimi Æmilius Altieri, & Cajetanus Cesarini Duces equitum levis armaturæ cum suis militibus,& Marchio Gaspar Orsini de Cavaleriis cum militibus cataphractis.

Sic inter confluentis, jubilantis, & præ gaudio gestientis infinitam populi multitudinem vectus, ad amplissimam Vaticanæ Basilicæ porticum PONTIFEX pervenit, ubi a Capitulo Vaticano cum hymnis, & canticis jubilationis fuit exceptus, Antiphonam enim *Tu es Petrus* festivis concentibus, & vocibus ejusdem Basilicæ musici præcinebant. Inter lætas has, festivasque voces PONTIFEX augustissimam ingressus Basilicam sacrum, regiumque apparatum considerans, statim ei visum est videre cælestem urbem Jerusalem descendentem de Cælo a Deo paratam, sicut sponsam ornatam viro suo, quam ob rem spirituali, ac inexplicabili gaudio affectus, piissimo populo, qui immensam illam, & maximam Basilicam fere repleverat, benedictionem dextera manu est impertitus, usque dum ad facellum Sanctissimæ Trinitatis perveniens, ubi augustissimum Eucharistiæ Sacramentum palam erat expositum, ut illud veneraretur, e sella descendit, & mitra deposita, diu in oratione permansit.

Precibus absolutis, mitra iterum redimitus, sellam conscendit, & in aream theatri Canonizationis est perductus, ubi Beatissimum Apostolorum Principem veneraturus, ad faldistorium in genua procubuit, ac tandem in pedes erectus, producto in adstantes omnes signo Crucis, sublime gloriæ suæ solium petiit, in quo se componens, statim ad dexteræ manus osculum, quam sub auriphrygio pluvialis detinebat, Eminentissimos omnes Patres admisit; tum Episcopos omnes & Assistentes, & non Assistentes excepit, qui ejus genu deosculabantur; ac tandem Abatibus, & Pœnitentiariis Basilicæ pedem osculandum præbuit.

Hoc venerationis, & obedientiæ officio rite præstito, cum omnes locis sibi constitutis consedissent, Dominus Joannes Baptista Lizzani cæremoniarum Magister de numero participantium ante Pontificii solii gradus Eminentissimum Carolum Rezzonicum SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI fratris filium in Procuratorem Canonizationis constitutum, cui ad lævam aderat Advocatus Philippus Durani, ut ipsius nomine efficacem orationem ad PONTIFICEM haberet pro expetita Canonizatione obtinenda, perduxit. Ut ad solium Eminentissimus Dominus pervenit, caput inclinans, PONTIFICEM est veneratus, & Advocatus genibus nixus per hæc verba instanter PATREM BEATISSIMUM rogavit.

BEATISSIME PATER.

„ Reverendissimus Dominus Cardinalis „ Carolus Rezzonicus hic præsens „ instanter petit per SANCTITATEM VESTRAM catalogo Sanctorum Domini Nostri „ Jesu Christi adscribi, & tamquam Sanctos „ ab omnibus Christifidelibus pronunciari „ venerandos B. JOANNEM CANTIUM Presbyterum secularem, B. JOSEPHUM CALASANCTIUM Clericorum Regularium Scholarum „ piarum Fundatorem, B. JOSEPHUM A CUPERTINO Ordinis Minorum Conventualium, B. HIERONYMUM ÆMILIANUM Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ Fundatorem, B. SERAPHINUM „ AB ASCULO Ordinis Minorum Capuccinorum, & B. JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL Ordinis monialium „ Visitationis S. Mariæ Fundatricem.

Tum Illustrissimus, & Reverendissimus

Dominus Michael Angelus Giacomelli Archiepiscopus Chalcedonensis, Epistolarum ad Principes a Secretis, qui pluviali circumamictus in planitie solii stabat, nomine SANCTITATIS SUÆ sic Advocato supplicanti responsum dedit.

„ LÆtissimum & spirituali gaudio superabundantem animum gerit SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER, quod expectatissimus hic tandem illuxit dies, cum BEATIS JOANNI CANTIO, JOSEPHO CALASANCTIO, JOSEPHO A CUPERTINO, HIERONYMO ÆMILIANO, SERAPHINO AB ASCULO, & JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL Sanctorum honores, & cultum constituit sollemni ritu decernere. Jam præsto sunt omnia, quæ ad triumphalem hujusmodi sollemnitatem parari oportebat. Universa collucet facibus nobilissima toto terrarum orbe Basilica; quo splendore ad illius lucem quodammodo rapimur contemplandam, qui dat [1] solem in lumine diei; renident parietes sacrorum ornamentorum pulchritudine & copia, & spiritum pietatis, bonumque circum undique spirant odorem; uno verbo magnificentissimus hic apparatus injicere videtur cogitationem sanctæ civitatis illius Jerusalem novæ, quam vidit Beatissimus [2] Joannes descendentem de Cælo a Deo, paratam sicut sponsam ornatam viro suo. Adest Sacer S.R.E. Senatus: adest piissimorum Episcoporum, & Antistitum cœtus; adest fidelium frequentissimus populus; qui omnes his BEATIS flagitare nunc videntur ab Apostolica Sede sublimem illum, maximeque excelsum, ac plane divinum honorem, qui cum fluxis omnibus hujus mundi, & caducis honoribus ne conferri quidem potest, & ad triumphantis Jerusalem præcipue pertinet beatissimam gloriam. Sed ab eo, qui est Ecclesiæ Caput visibile, & Cæli claves a Christo Jesu accepit, servos aliquos Dei, qui in Domino obdormierint, Sanctos esse decerni; ac propterea dignos esse, quorum in honorem toto terrarum orbe altaria, & templa erigantur; anniversarii dies festi celebrentur; quorum corpora, quæ fuerunt vivum Spiritus Sancti templum, in excelso ponantur loco; Reliquiæ venerationi exhibeantur; eorum itidem in honorem tremendum peragatur Missæ sacrificium, ipsi denique fideli populo proponantur ad venerationem, invocationem, & patrocinium; hæc omnia maximum quiddam efficiunt, quod rerum humanarum conditionem infinito superat intervallo, & maximum Dei postulat adjumentum. Quamobrem SANCTISSIMUS PATER censet nunc potissimum thronum gratiæ in humilitate cordis per flagrantissimas preces adeundum, ut Sanctissimæ Dei Genitricis, semperque Virginis Mariæ, & Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, omniumque Sanctorum meritis, & intercessione, actio hæc inter gravissimas, quæ in Ecclesia Dei peraguntur, tot, tantisque de caussis numeranda pie, sancteque, benedicente Domino, perficiatur.

Quo percepto responso, Cardinalis Rezzonicus ad locum, unde discesserat, est reversus. PONTIFEX surgens e sella, ad faldistorium, quod in planitie solii Clerici cappellæ tunc constituerant, adhuc mitra redimitus, in genua est provolutus, & duo Pontificiæ scholæ cantores, qui ita a cornu Epistolæ genuflexerant, ut cornu Evangelii spectarent, Litanias Sanctorum, ceteris alternatim respondentibus, cecinere usque dum ab Agno Dei, qui tollit peccata mundi veniam, misericordiamque precarentur.

Statim post Litanias omnes surrexere, & præ manibus, ut antea, ardentes cereos sustinentes, suis se composuere sedibus, etenim tantum illi, qui ad gradus Pontificii solii erant, in pedes stabant. Tunc iterum Eminentissimus Rezzonicus una cum Consistorialis aulæ Advocato ad intimos solii gradus

1 Jerem. 31. 35.

2 Apocal. 21. 2.

dus accessit, ut efficaciores preces PONTIFICI exhiberet: Advocatus autem SANCTISSIMO ECCLESIÆ PATRI, qui in sublimi Petri cathedra erat constitutus, instantius sic orationem direxit.

BEATISSIME PATER.

„ Reverendissimus Dominus Cardinalis „ Carolus Rezzonicus hic præsens in„ stanter, & instantius petit per SANCTITA„ TEM VESTRAM catalogo Sanctorum D. N. „ Jesu Christi adscribi, & tamquam Sanctos „ ab omnibus Christifidelibus pronunciari ve„ nerandos B. JOANNEM CANTIUM Presby„ terum secularem, B. JOSEPHUM CALASAN„ CTIUM Clericorum Regularium Schola„ rum piarum Fundatorem, B. JOSEPHUM A „ CUPERTINO Ordinis Minorum Conven„ tualium, B. HIERONYMUM ÆMILIANUM „ Clericorum Regularium Congregationis „ Somaschæ Fundatorem, B. SERAPHINUM „ AB ASCULO Ordinis Minorum Capuccino„ rum, & B. JOANNAM FRANCISCAM FRE„ MIOT DE CHANTAL Ordinis monialium „ Visitationis S. Mariæ Fundatricem.

Ad has preces hunc in modum Chalcedonensis Archiepiscopus nomine PONTIFICIS respondit.

„ Tantam sui speciem offert SANCTISSIMI „ PATRIS animo hujus actionis, quæ mox „ auctore Deo peragetur, magnitudo, & „ gravitas, ut SANCTITAS SUA censeat ite„ ratis precibus summa cordis humilitate „ Spiritum esse invocandum, ex quo uno, „ luminis æque, ac sanctitatis fonte, licet ve„ ra & sancta haurire consilia.

Cum hæc Chalcedonensis Archiepiscopus pronunciasset, Cardinalis, & Advocatus e folio recessere. PONTIFEX mitra deposita, genua ad faldistorium flexit: Cardinalis Nereus Corsini, qui a sinistris PONTIFICIS stabat, clata voce omnes, qui in gyrum positi erant, ut preces ad Deum fundentes divinum lumen in tanto negocio, & præsens auxilium expostularent, monuit dicens *orate*: sic præmoniti, omnes in genua devoluti precibus perseveravere intenti usque dum Alexander Cardinalis Albani, qui ad dexteram PONTIFICIS erat constitutus, omnium primus in pedes erectus, clamavit *levate*. PONTIFEX statim ex oratione surgens, cum librum ante ipsum, coadjuvantibus Episcopus Assistentibus, Serenissimus Cardinalis Dux Eboracensis sustineret, candelamque alter Episcopus Assistens porrigeret, Hymnum *Veni Sancte Spiritus* præcinuit, & in genua iterum se prostravit, donec tres subsequentes versiculos cantores absolverent. Tunc enim mitra denuo redimitus, suam sedem petiit, ubi deposita mitra in pedes stetit, quoad Hymnus esset per cantores expletus: quo ad finem perducto, & ante solii gradus duobus Acolythis Signaturæ Votantibus cum cerostatis consistentibus, quum duo cantores *Emitte Spiritum tuum, & creabuntur* cecinissent, universaque schola, *& renovabit faciem terræ* respondente; illico clara, & sonora voce PONTIFEX ex libro orationem hanc præcinuit, dicens:

OREMUS.

Deus, qui corda fidelium Sancti Spiritus illustratione docuisti, da nobis in eodem spiritu recta sapere, & de ejus semper consolatione gaudere. Per Christum Dominum Nostrum.

Respondentibus cantoribus *Amen*, PONTIFEX in sua sede denuo se composuit, ac tertium Eminentissimus Rezzonicus, ut per Advocatum instantissime BEATORUM Canonizationem efflagitaret, ad eum venit: verba, quibus Advocatus est usus, sequentia fuere.

BEATISSIME PATER.

„ Reverendissimus Dominus Cardinalis „ Carolus Rezzonico hic præsens in„ stanter, instantius, & instantissime petit „ per SANCTITATEM VESTRAM catalogo San„ cto-

„ ctorum Domini Nostri Jesu Christi adscribi, & tamquam Sanctos ab omnibus Christifidelibus pronunciari venerandos B. JOANNEM CANTIUM Presbyterum secularem, B. JOSEPHUM CALASANCTIUM Clericorum Regularium Scholarum piarum Fundatorem, B. JOSEPHUM A CUPERTINO Ordinis Minorum Conventualium, B. HIERONYMUM ÆMILIANUM Clericorum Regularium Congregationis Somaschæ Fundatorem, B. SERAPHINUM AB ASCULO Ordinis Minorum Capuccinorum, & B. JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL Ordinis monialium Visitationis S. Mariæ Fundatricem.

Supplicanti sic PONTIFICIS nomine Archiepiscopus Chalcedonensis verba fecit.

„ Quod placere luminum Patri existimat SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER, solemni denique Apostolico decreto mox edendo BEATOS JOANNEM CANTIUM, JOSEPHUM CALASANCTIUM, JOSEPHUM A CUPERTINO, HIERONYMUM ÆMILIANUM, & SERAPHINUM AB ASCULO in Sanctorum Confessorum non Pontificum referet, & BEATAM JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL in Sanctarum nec virginum, nec martyrum album adscribet ad omnipotentis Dei gloriam, Catholicæ Fidei decus & incrementum, & eorumdem Beatorum honorem, quorum memoria deinceps in universa Ecclesia habebitur semper in laudibus.

His dictis, Archiepiscopus Chalcedonensis inter Assistentes Episcopos recessit: omnes, qui in sacro augustoque circumsedebant consessu, in pedes steterc: tunc SUMMUS ECCLESIÆ PASTOR, & PATER, divinarum rerum supremus Antistes, & moderator in eminenti Petri cathedra, veluti in alta specula constitutus, divina sibi a Domino tradita, acceptaque potestate per sequentem definitivam sententiam BEATOS JOANNEM CANTIUM, JOSEPHUM CALASANCTIUM, JOSEPHUM A CUPERTINO, HIERONYMUM ÆMILIANUM, SERAPHINUM AB ASCULO, seu a MONTE GRANARIO, & B. JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL Sanctorum catalogo adscripsit, quam sententiam ex libro sibi per Episcopos Assistentes oblato sonora voce perlegit.

AD honorem Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, & Christianæ Religionis augumentum auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra; matura deliberatione præhabita, & divina ope sæpius implorata, ac de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Urbe existentium consilio, BEATOS JOANNEM CANTIUM, JOSEPHUM CALASANCTIUM, JOSEPHUM A CUPERTINO, HIERONYMUM ÆMILIANUM, SERAPHINUM AB ASCULO Confessores, & JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT DE CHANTAL Sanctos, & Sanctam esse decernimus, & definimus, ac Sanctorum catalogo adscribimus: statuentes ab Ecclesia universali eorum memoriam quolibet anno die eorum natali, nempe JOANNIS die vigesimaquarta Decembris, JOSEPHI CALASANCTII vigesimaseptima Augusti, JOSEPHI A CUPERTINO decimaoctava Septembris, HIERONYMI octava Februarii, SERAPHINI duodecima Octobris inter Sanctos Confessores non Pontifices, & JOANNÆ FRANCISCÆ vigesimaprima Augusti inter sanctas nec

nec virgines, nec martyres pia devotione recoli debere: in nomine Pa✠tris, & Fi✠lii, & Spiritus ✠ Sancti. Amen.

Vix Sententiam Pontifex protulerat, quum Advocatus ipsam libenti, ac hilari animo ab Eminentissimo Rezzonico excipi, acceptarique eidem declaravit, humillimas insuper addens preces, ne gravaretur dare in mandatis, ut de tanta sollemnitate Apostolicæ litteræ exararentur.

Beatissime Pater.

„ IDem Reverendissimus Dominus Cardinalis Carolus Rezzonico hic præsens acceptat pronunciationem a Sanctitate Vestra factam, eidemque gratias immortales agit, ac enixe supplicat, ut Sanctitas Vestra super Canonizatione eadem literas Apostolicas dignetur decernere.

Efflagitanti benignas aures Pontifex præbens, per verbum *decernimus* responsum dedit.

Eminentissimus Rezzonicus tunc solium ascendens manum, & genu Pontificis reverenter exosculans, ad Cardinalium subsellia, ut proprio consideret loco, est reversus. Advocatus vero, postquam de genu humiliter Patrem Beatissimum est veneratus, Protonotarios Apostolicos, qui in consessu aderant, ut publicum de sollemnitate Canonizationis conficerent Instrumentum, rogavit per hæc verba.

„ ROgantur omnes Protonotarii, & Notarii hic præsentes, ut super hujusmodi sollemni Canonizationis actu unum, vel plura, publicum, seu publica, Instrumentum, vel Instrumenta conficiant ad perpetuam rei memoriam.

R. P. D. Joannes Andreas Archetti Protonotariorum Apostolicorum senior nomine collegarum omnium *conficiemus* respondit, in cujus rei testimonium familiares Papæ, qui circa solium aderant, appellans, dixit *vobis testibus*, ac domum reversus, rem omnem suis tabulis consignavit.

Pontifex e sede surrexit, & mitra deposita, ut immortali, & invisibili Deo grates debitas devoto corde redderet, Hymnum *Te Deum laudamus* præcinuit, quem cantorum schola ad finem usque est modulata.

Ut hujusmodi laudationis Hymnum Pontifex intonuit, & cæremoniarum Magister signum dedit, statim Excellentissimi Ducis Poli Magistri Sacri Hospitii tubæ festivæ cecinere; hinc undique tubæ Romani populi clangere, tympana strepere, tormenta bellica reboare sunt audita; ac omnes Ecclesiarum Urbis campanæ per horam integram festivo sonitu quati, pulsarique cœperunt: quamobrem Romanus populus lætitia gestiens, cælestique perfusus gaudio, dum novorum Sanctorum patrocinium implorabat, Summo Ecclesiæ Pastori, suoque Principi, ac Patri dilectissimo & multos annos, & felicitatem maximam precabatur.

Hymnum cantores compleverant, cum Alexander Diaconus Cardinalis Albani ad dexteram Pontificis constitutus, canens dixit ℣. *Orate pro nobis* Sancti Joannes, Joseph Calasancti, Joseph a Cupertino, Hieronyme, Seraphine, & Joanna Francisca: cantores autem respondere ℟. *Ut digni efficiamur promissionibus Christi.*

Acolythi interim cum cerostatis ad imos gradus Pontificii solii venerant: Serenissimus Cardinalis Dux Eboracensis librum ministrantibus Episcopis Assistentibus regebat, unde Pontifex novorum Sanctorum præsidium, & juvamen omnium primus sollemni ritu imploraturus, orationem hanc feriali cantu recitavit.

Oremus.

M*Agnificantes Domine clementiam tuam suppliciter exoramus, ut qui nos hodie Sanctorum tuorum* Joannis, Josephi Calasanctii, Josephi a Cupertino, Hieronymi,

NYMI, SERAPHINI, & JOANNÆ FRANCISCÆ *glorificatione lætificat, illorum etiam præsidio salvet semper, & muniat. Per Christum Dominum Nostrum.*

Respondentibus Cantoribus *Amen*, Andreas Negroni Cardinalis Diaconus, qui Evangelium in Missa sollemniter erat cantaturus, e supremo altaris principis gradu, in quo tempore totius sacri ritus Canonizationis consederat, cœremoniarum præeunte Magistro, discessit, & ad planitiem solii Pontificii se contulit, sistensque ad sinistram PONTIFICIS, qui in pedes stabat, ad eum conversus, paullumque inclinatus, novis SANCTORUM nominibus interpositis, ad populi expiationem obtinendam confessionem emisit.

Confiteor Deo omnipotenti, Beatæ Mariæ semper Virgini, B. Michaeli Archangelo, B. Joanni Baptistæ, Sanctis Apostolis Petro, & Paulo, BEATIS JOANNI, JOSEPHO CALASANCTIO, JOSEPHO A CUPERTINO, HIERONYMO, SERAPHINO, & JOANNÆ FRANCISCÆ, *omnibus Sanctis, &* TIBI PATER, *quia peccavi nimis cogitatione, verbo, & opere, mea culpa, mea culpa, mea maxima culpa: ideo precor Beatam Mariam semper Virginem, B. Michaelem Archangelum, B. Joannem Baptistam, Sanctos Apostolos Petrum, & Paulum,* BEATOS JOANNEM, JOSEPHUM CALASANCTIUM, JOSEPHUM A CUPERTINO, HIERONYMUM, SERAPHINUM, & JOANNAM FRANCISCAM, *omnes Sanctos, &* TE PATER, *orare pro me ad Dominum Deum nostrum.*

Dum Cardinalis confessionem canebat, R.P. D. Joannes Cornarus Rotæ Auditor, qui Subdiaconi officium gerens, Epistolam erat cantaturus, & inter Subdiaconum, & Diaconum Græcos ad imos gradus altaris principis constitutus, actioni omni interfuerat, Papalem Crucem sustinens ante solii Pontificii gradus stetit, tunc SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER adhuc in pedes erectus, populum in cantu absolvit, eique benedixit, dicens.

Precibus, & meritis Beatæ Mariæ semper Virginis, Beati Michaelis Arcangeli, Beati Joannis Baptistæ, Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, BEATORUM JOANNIS, JOSEPHI CALASANCTII, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI, SERAPHINI, & JOANNÆ FRANCISCÆ, *& omnium Sanctorum misereatur vestri Omnipotens Deus, & dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam æternam. ℟. Amen.*

Indulgentiam, absolutionem, & remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens, & misericors Dominus. ℟. Amen.

Et benedictio Dei Omnipotentis Pa✠tris, & Fi✠lii, & Spiritus ✠ Sancti descendat super vos, & maneat semper. ℟. Amen.

Sic finem sollemnis Canonizationis actio habuit, minime enim est necesse ad hoc ut in Sanctorum catalogum BEATI referantur, rem divinam per SUMMUM PONTIFICEM expleri, quum in antiquis, recentioribusque monumentis plura Romanorum Pontificum occurrant exempla, qui BEATOS in Sanctorum albo adscripsere, Sacrum autem nequaquam celebrarunt. Verum BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER nullis unquam fractus laboribus, sed summo studio sacris, religiosisque rebus semper occupatus, & intentus, Missarum sollemnia supra corpus B. Petri voluit celebrare.

Descendens igitur ex augustissimo throno, ut sacras vestes ad Sacrificium offerendum acciperet, ad parvum solium se contulit, in quo quum paullum sedisset, illico in pedes erectus, submissa voce *Pater*, & *Ave* recitavit, & dextera signum Crucis efformans, horam tertiam inchoavit, dicens: *Deus in adjutorium* &c., prosequentibus Pontificiæ cappellæ cantoribus, quî dum primum Psalmum intonuere, sedit SUMMUS PONTIFEX, ut preces, quæ Missæ præmitti solent, recitaret: sandalia, & caligas indueret: post Responsorium tertiæ denuo sine mitra stans, quum Acolythi ante infimum solii gradum ceroftatas detulissent, orationem de cathedra S. Petri cecinit: manus deinde lavit, & coadjuvante Andrea Diacono Cardinali Nigrono, qui Evangelium in Missa erat cantaturus, sacris pretiosissimis indumentis ad Sacrificium fuit

fuit circumamictus, & a Serenissimo Cardinali Duce Eboracense amulum accepit. Tunc thure in thuribulum immisso, praecedente Cruce inter candelabra septem, ad altare processit, & eum ad oris, & pectoris oscula tres novissimos Presbyteros Cardinales, qui accedenti ad altare occurrerant, excepisset, Confessionem explevit, thus super aram obtulit, & sublime folium repetiit, ut consuetis ritibus, ac caeremoniis, quas servare SUMMUS PONTIFEX solet, Sacrum absolveret.

Caeremonias autem, quas in Sacro peragendo SUMMUS PONTIFEX adhibet, exponere hic loci nequaquam visum est opportunum, quia apprime descriptae, & adnotatae inveniuntur in Caeremoniali Romano [1], nec aliquid peculiare, atque notatu dignum in Missa, quae post Canonizationis sollemnia celebratur, occurrit, praeter orationes novorum Sanctorum collectae diei unica conclusione conjunctas, Homiliam post Evangelium a BEATISSIMO PATRE, & DOMINO NOSTRO habitam, & Oblationes, quas eidem dum cantorum schola Offertorium canebat, Postulatores praesentarunt.

Orationes vero, Collecta, Secreta, & Postcommunio haec fuere.

ORATIO.

D*Eus qui hodierna die Sanctorum tuorum* JOANNIS, JOSEPHI A MATRE DEI, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI, SERAPHINI, *&* JOANNAE FRANCISCAE *sollemni glorificatione Ecclesiam tuam nova cumulasti laetitia, concede propitius, ut eorum virtutes, ac merita nova sint fidelibus tuis protectionis subsidia, atque imitationis exempla. Per &c.*

SECRETA.

O*Blata tibi Domine munera in exaltatione Sanctorum tuorum* JOANNIS, JOSEPHI A MATRE DEI, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI, SERAPHINI, *&* JOANNAE FRANCISCAE *accepta reddantur, eorumque concede suffragiis, ut aucto intercessorum numero, augeantur salutis nostrae praesidia.*

POSTCOMMUNIO.

P*ER divina mysteria, quae in honorem Sanctorum tuorum* JOANNIS, JOSEPHI A MATRE DEI, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI, SERAPHINI, *&* JOANNAE FRANCISCAE *celebravimus, Domine, humiliter petimus, ut quos hodierna sollemnitate veneramur in terris, eorum societate fruamur in Caelis. Per &c.*

Decantato Evangelio tum latino, tum Graeco idiomate, SUMMUS PONTIFEX, quem stantem sine mitra Serenissimus Cardinalis Dux Eboracensis fuerat thure veneratus, in Petri cathedra, mitra denuo redimitus, consedit, atque ad circumstantes Fratres, omnesque Cleri ordines eleganter, ac venuste talem habuit sermonem.

NUllam existimamus esse nobis laetandi caussam justiorem, Venerabiles Fratres, dilecti Filii, quam cum omnium communis Mater Ecclesia circumdata apparet Sanctorum sobole filiorum, quos ipsa per regenerationis lavacrum felici genuit partu, sollicita, & diligenti cura doctrinae lacte nutrivit, & post exactam in sanctitate, & justitia, veraeque pietatis studio eorum aetatem, Deo omnium Patri redditos, gloria illos & honore coronatos, & super opera manuum Domini constitutos laetabunda nobis ostentat. Sed quamvis Matri pariter ac filiis sit haec caussa laetandi justissima, tamen majus accedet gaudium exultationis consortio, si

[1] *Lib. 2. sect. 1. cap. 14.*

quæ illi in christianæ vitæ semita impressere vestigia, nos a Domino peregrinantes diligenter, & impigre consectemur. Et spiritale quidem iter ejusmodi satis Evangelica lectio, quam modo audivimus, reseravit, dummodo quæ nostris auribus ingesta sunt verba, mentis quoque intellectu comprehendamus.

Audistis præclaram Apostolorum Principis confessionem: audistis præconium, quo ipsa veritas illum commendavit, beatumque prædicavit. Cum enim ille Domino de se roganti, quem esse diceret, respondisset: Tu [1] es Christus filius Dei vivi: subjecit Dominus: Beatus es Simon Bar-Jona, quia caro, et sanguis non revelavit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est. Hæc est illa confessio, quæ petræ firmitatem accepit, ut nullis impulsibus quateretur; quæ tanta divinitus soliditate munita est, ut eam neque hæretica unquam corrumpere pravitas, nec pagana potuerit superare perfidia; quæ erutos mundo inserit Cælo; & portæ inferi adversus eam prævalere non possunt. Hanc vero præclarissimam confessionem, quæ Cæli quoque secreta transcendit, ut quæ liganda, vel solvenda accipit in terris, ligata, vel soluta maneant in Cælis, non caro, aut sanguis revelat, sed Beatissimo Petro cælestis luminum Pater inspirat. De illa igitur, quam Deus inhabitat [2], inaccessibili luce demisso divinitus [3] radio tactus, & illustratus est animus Petri, unde accepit quod ipse crederet, & quo credentes in Jesu Christo informaret, neque ea solum [3] millia credentium instrueret, quibus a primo Sancti Spiritus illapsu Ecclesiam fœcundatam accepimus, sed omnes deinde, qui fuerunt, qui sunt, eruntque discipuli Crucis in omni terra, quò Jesu Christi Evangelium, & Apostolicæ vocis sonus pervaserit. In universa enim Ecclesia quotidie Petrus dicit: Tu [4] es Christus filius Dei vivi; & omnis lingua, quæ confitetur Jesum, magisterio hujus vocis imbuitur. Quamobrem non de carne, aut sanguine, sed de spiritu in omni loco Ecclesiæ, quos Deo pariat, concipit filios ad veram, & æternam vitam, quæ est, ut cognoscant [5] Patrem Deum verum, & quem misit Jesum Christum. Sed Christum Dominum non revelat caro, & sanguis, sed ejus Pater, qui in Cælis est. Itaque Ecclesiæ filii in Christo facti nova [6] creatura, non secundum carnem, quæ non [7] prodest quidquam, sed secundum spiritum, qui vivificat, vivunt in operibus [8] bonis, quæ præparavit Deus, ut in illis ambulent.

Hujusmodi sex filios non ex sanguinibus, sed ex Deo natos hodie proponit Ecclesia & ad exemplum,

& ad

1 *Matth.* 14. 16.
2 *I. Timoth.* 6. 16.
3 *Act.* 11.
4 *Matth.* 14. 16.
5 *Joann.* 17. 3.
6 *II. Corinth.* 5. 17.
7 *Joann.* 6. 64.
8 *Ephes.* 11. 10.

& ad præsidium. Ab illis spirituali unctione perfusis Sancta Mater abunde habet, quod in oram vestimenti ejus descendat, hoc est in ceteros minores filios suos vel boni odoris & fragrantiæ ad laudem, vel pinguedinis ad imitationem latissime diffundatur. Eos præterea ungit hodie Dominus [1] oleo lætitiæ præ participibus suis, cum exultantibus Angelorum choris, & triumphantibus Ecclesiæ concentibus respondet vestibus lætitiæ induta terrestris filia Sion.

Exultemus & nos, Venerabiles Fratres, dilecti Filii, sollemnemque diem in conspectu altaris Domini celebremus. Sed nostra erit lætitia supernis triumphantium choris, & laboranti adhuc in terris Ecclesiæ acceptior, atque jucundior, si quod in his Cœlitibus hodie rationabilibus veneramur obsequiis, etiam nostris actionibus æmulemur. Nos igitur habentes [2] eumdem spiritum Fidei, eumdem Patrem Deum, eumdem mediatorem [3] Dei, & hominum Christum Jesum, qui clamat: ESTOTE [4] PERFECTI SICUT ET PATER VESTER CÆLESTIS PERFECTUS EST: quemadmodum portavimus terreni [5] patris imaginem, portemus nunc & imaginem Patris Cælestis: illudque animo defixum habeamus, quod, ut ait Apostolus, caro, & sanguis [6] regnum Dei possidere non possunt, neque corruptio incorruptelam possidebit; sed si spiritu facta carnis mortificaverimus [7], vivemus æternam illam vitam, quam hi sex, quorum celebramus hodie triumphum, sunt assequuti, carnem [8] suam crucifigendo cum vitiis, & concupiscentiis.

Nec ad exemplum tantum hos sanctos viros nobis proponit Ecclesia, sed etiam, ut modo dicebamus, ad præsidium; ut qui fuerunt in hac mortali vita communis tribulationis socii, sint etiam nostri corrogatores auxilii. Nam in magnis, quibus humana conditio coarctatur angustiis, ad obtinendam Dei misericordiam, Christianæ Fidei sacramentum, & majorum nobis consignata doctrina prodesse nobis tradit ad salutem, quæ illi præstantur legitima obsequia ad honorem. Potens est quidem Deus salvare populum suum, & nullo intercedente de laqueo mortis eruere, atque iis, qui in ærumnarum tenebris jacent, novæ prosperitatis lumen accendere: sed honorificare gaudet amicos suos, ut qui propriis peccatis deprimimur, eorum meritis, & intercessionibus sublevemur. Tunc vero Deus Sanctos suos magis glorificat, eorumque principatum confortat, cum illi emensi mortalis vitæ curriculum, ante faciem ejus pro nobis assistunt viri gloriosi, nequaquam viæ, quam instituerunt imme-

1 Hebr. 1. 9.
2 II. Corinth. 4. 13.
3 I. Timoth. 2. 5.
4 Matth. 5. 48.
5 I. Corinth. 15. 49.
6 Ibid. 5. 50.
7 Rom. 8. 13.
8 Galat. 5. 24.

mores, nec comites, quos in ea reliquerunt obliti. Quare si propter decem, quos reperisset [1] homines justos, quinque civitatibus peccatricibus Deus pepercisset, & si Paulo uni animas donavit eorum, qui cum eo navigabant, ducentas [2] septuaginta quinque, & propter Moysen servum suum universæ Hebræorum genti veniam tribuit: ET DIXIT [3] UT DISPERDERET EOS, SI NON MOYSES ELECTUS STETISSET IN CONFRACTIONE IN CONSPECTU EJUS, ET AVERTERET IRAM EJUS, NE DISPERDERET EOS: quidni expectemus a Domino misericordiam in tempore opportuno propter SEX SANCTOS suos, qui approximant ad eum, modo levemus manus puras ad Cælum, nec sinamus vitam nostram sordescere maculis, dum illos honoramus, quos ad tantam gloriam stola provexit, vel perpetuo servatæ, vel jugi pœnitentia reparatæ justitiæ.

Itaque benedictus es Domine misericors & miserator, qui fecisti, ut novos apud te Patronos quæreremus. Respice quæsumus Ecclesiam tuam tam multis nunc circumventam periculis: ne dispergas [4] misericordiam tuam a nobis propter JOANNEM CANTIUM dilectum tuum, & JOSEPHUM CALASANCTIUM, itidemque JOSEPHUM A CUPERTINO servos tuos; & propter HIERONYMUM, SERAPHINUM, & JOANNAM FRANCISCAM electos tuos. Facito, ut per eorum merita novo semper simili fœtu Ecclesia multiplicetur; & sicut eos Spiritu Sancto tuo replevisti, ita de eodem Spiritu repleamur, & Sancti Paracliti gratia roboremur per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, cui pariter ac tibi, & eidem Sancto Spiritui sit gloria, honor, adoratio, & imperium in perpetuas æternitates.

Summa animi voluptate, pietate, ac religione omnes, qui in Sacro Consessu aderant BEATISSIMUM PATREM disserentem audierunt. Homilia tamen ad finem perducta, Andreas Diaconus Cardinalis Negroni e superiori altaris principis gradu discedens, in planitiem Pontificii solii venit, & Confessionem reverenter emisit, dicens: *Confiteor &c.*, eo recedente, Serenissimus Dux Eboracensis Cardinalis Episcopus Assistens Indulgentias a SANCTITATE SUA expostulavit his verbis: *Indulgentias*, BEATISSIME PATER: quumque PONTIFEX *consuetas hujus actionis* respondisset, statim ad populum conversus eas alta voce hac formula evulgavit.

„ SANCTISSIMUS IN CHRISTO PATER, ET
„ DOMINUS NOSTER, DOMINUS CLEMENS
„ divina providentia PAPA XIII. dat, &
„ concedit omnibus hic præsentibus Indul-
„ gentiam plenariam: visitantibus autem
„ quotannis sepulcra SANCTORUM JOANNIS,
„ JOSEPHI CALASANCTII, JOSEPHI A CUPER-
„ TINO, HIERONYMI, SERAPHINI, & JO-
„ ANNÆ FRANCISCÆ, die eorum natalitio
„ septem annorum, & totidem quadrage-
„ narum in forma Ecclesiæ consueta: roga-
„ te igitur Deum pro felici statu SANCTI-
„ TATIS SUÆ, & Sanctæ Matris Ecclesiæ.

Publi-

1 *Genes.* 18. 32. 2 *Act.* 27. 37. 3 *Psal.* 105. 23. 4 *Psal.* 88. 34.

Publicata per Serenissimum Cardinalem Episcopum Assistentem Indulgentia, BEATISSIMUS PATER, ac DOMINUS NOSTER benedictionem sacro Consessui, & universo populo benignissime est impertitus: Symbolum deinde præcinuit, quod in pedes erectus cum duobus Diaconis Cardinalibus Assistentibus secreto est prosequutus: sedit deinde usque dum cantores idem Symbolum absolverent: quo ad finem perducto, io pedes iterum stetit, consuetis verbis Clerum, ac populum salutavit, dicens *Dominus vobiscum*, Offertorium perlegit, ac denuo in solio se composuit, ut a Postulatoribus Oblationes, quæ jam supra designatis mensis eleganter fuerant dispositæ, exciperet.

Ordo autem in hisce Oblationibus PATRI SANCTISSIMO præsentandis servatus, sequens fuit. Inter quatuor servientes armorum argenteas clavas gestantes, præcedebat Dominus Joannes Baptista Valeriani, & Dominus Joannes Baptista Lizzani cæremoniarum Magistri e numero participantium: sequebantur inde duo nobiles aulici Eminentissimi Caroli Alberti Guidoboni Cavalchini Episcopi Ostiensis, & Veliterni Sacri Collegii Decani, talari veste induti, qui supposita linea mappula, duos magnos cereos ponderis sexaginta librarum arabice pictos, & auro illitos, effigie S. JOANNIS CANTII, & stemmate Pontificio condecoratos deferebant, post quos statim ipse Dominus Cardinalis Cavalchini, cui a sinistris erat Eminentissimus Dominus Cardinalis Carolus Rezzonicus Tituli S. Clementis, & S. R. E. Camerarius SANCTISSIMI PATRIS NOSTRI fratris filius, in Procuratorem Canonizationis constitutus, veniebat: subsequebantur Comes Michael Soltyk Cathedralis Cracoviensis Primicerius, & Comes Mathias Prusebi Canonicus Leopolitanus Rector Ecclesiæ S. Stanislai nationis Polonæ in Urbe, quorum primus minorem cereum librarum duodecim eodem pacto pictum, deauratumque, alter canistrum auro, splendide illitum, cui duæ turtures inclusæ erant præ manibus gestabant: cum duobus magnis panibus auro, & argento refertis stemma Pontificium ex opere anaglypho habentibus nobiles famuli Eminentissimi Josephi Mariæ Feroni Tituli S. Cæciliæ incedebant, quibus proximus erat ipse Cardinalis Feroni: tum Comites Wenceslaus Sierachoschi, & Timothæus Gorzenschi Canonici Cracovienses parvum cereum, & columbas duas in argentato canistro portabant: tandem Eminentissimus Alexander Albani S. Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis sequebatur, cui præibant nobiles aulici cum doliolis auro, argentoque coopertis, ac demum ultimo loco veniebant Comes Antonius Veninschi Canonicus Posnaniensis, & R. Antonius Zolegioschi Canonicus Cracoviensis, & Caussæ S. JOANNIS CANTII Postulator: primus parvum regebat cereum, alter canistrum inclusas habens varii generis aviculas.

Cum servientes armorum ad imum solii Pontificii gradum pervenissent, relicto ante ipsum PONTIFICEM congruo intervallo levorsum, destrorsumque æque partiti in genua se projecerunt: Cardinales Cavalchini, & Rezzonico reverenter PATREM BEATISSIMUM venerantes, ad ejus dexteram venerunt, tum Eminentissimus Cavalchini primum super magnos cereos, quos ejus nobiles aulici attulerant oscula figens, eosdem PONTIFICI MAXIMO, qui manum dexteram super eis apponebat veneratione summa obtulit, deinde manum, & genu illius pari obsequin osculatus, ad propriam sedem statim est reversus. Cardinalis Rezzonicus penes PONTIFICEM constitit, ut tamquam Canonizationis Procurator cereos minores, & canistra eidem offerret; tum eadem methodo, eisdemque cæremoniis Cardinales Feroni, & Albani panes, & doliola exhibuere, & propria sibi constituta loca denuo occuparunt: qui autem Oblationes detulerant, antequam e solio discederent, debito cultu, & obsequio SANCTITATIS SUÆ pedem sunt deosculati.

Ad alteram Oblationem pro S. JOSEPHO CALASANCTIO, quam direxit Canonicus Franciscus Manganoni alter cæremoniarum Magister, fuere selecti Eminentissimi Cardinales Fridericus Marcellus Lantes Episcopus Portuensis, ac S. Rufinæ, Fr. Laurentius Gan-

Ganganelli Tituli SS. XII. Apostolorum, Presbyter, & Nereus Corsini Diaconus S. Eustachii; Reverendissimus Pater Joseph Maria Giuria a S. Joanne Baptista Præpositus generalis Scholarum piarum, Pater Leonardus Targioni a Conceptione, Pater Ildephonsus Tarditi a S. Carolo, Pater Antonius Sini a Conceptione, Pater Jonas Hulini a S. Thoma Aquinate Assistentes generales, & P. Cajetanus Davini a S. Agnete Procurator generalis, & Caussæ S. JOSEPHI CALASANCTII Postulator.

Tertiam S. JOSEPHI A CUPERTINO, præeunte Domino Luca Verdiani Basilicæ Vaticanæ Beneficiato pariter cæremoniarum Magistro, attulerunt Eminentissimi Cardinales Joannes Franciscus Albani Episcopus Sabinensis, Marcus Antonius Columna Tituli S. Mariæ de Pace Presbyter, & Flavius Chisius S. Mariæ in Porticu Diaconus; Reverendissimus Pater Fr. Dominicus Andreas Rossi Minister generalis Ordinis Minorum Conventualium S. Francisci, Pater Fr. Hyacinthus Barberius Procurator generalis, Pater Fr. Michael Angelus Angelini cœnobii SS. XII. Apostolorum Guardianus, Pater Fr. Aloysius Marroni Socius Ordinis, & Assistens generalis, Pater Fr. Dominicus Pescatori Ordinis a Secretis, & generalis Assistens, & Pater Fr. Seraphinus Pagni Caussæ S. JOSEPHI A CUPERTINO Postulator.

Pro S. HIERONYMO ÆMILIANO quartam Oblationem, assistente D. Alexandro Mariani cæremoniarum Magistro supranumerum, peregerunt Serenissimus, & Eminentissimus Dominus Benedictus Maria Clemens Cardinalis Dux Eboracensis Episcopus Tusculanus, & Eminentissimi Cardinales Joannes Carolus Boschi Tituli SS. Joannis, & Pauli Presbyter Major Pœnitentiarius, & Aloysius Torregiani Diaconus S. Agathæ Gothorum: Reverendissimi Patres D. Antonius Paniza Præpositus generalis Congregationis Somaschæ, & D. Joannes Petrus Riva Caussæ S. HIERONYMI ÆMILIANI Postulator, & Procurator generalis, & admodum Reverendi Patres D. Joannes Franciscus Nicolai Præpositus SS. Nicolai, & Blasii ad Cæsarinos, & D. Antonius de Lugo Rector collegii Clementini, & Reverendissimi Patres D. Joseph Bettoni Sacrorum Rituum Congregationis Consultor, & D. Marcus Antonius de Comitibus Indulgentiarum, & sacrarum Reliquiarum Congregationis Consultor.

Præeunte D. Marcello Amici altero cæremoniarum Magistro supranumerum quintam Oblationem pro S. SERAPHINO AB ASCULO, seu A MONTE GRANARIO asportarunt Eminentissimi Cardinales Fabritius Serbellonus Episcopus Albanensis, Ludovicus Calini Tituli S. Anastasiæ Presbyter, & Andreas Corsini S. Angeli in Foro piscium Diaconus, & Reverendissimi Patres Fr. Joseph Maria a Savorniano Vicarius generalis Ordinis Minorum Capuccinorum Sancti Francisci, Fr. Amatus de Lambal, Fr. Bernardinus a Mutina, Fr. Philippus a Civitate Nova, Fr. Gherardus de Radcespurgo Definitores generales, & Admodum Reverendus Pater Fr. Nicolaus a Lagonegro Caussæ S. SERAPHINI Postulator.

In sexta pro S. JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, rem omnem dirigente D. Josepho Dini cæremoniarum Magistro supranumerum SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI a cubiculo honoris, & Congregationis Cæremonialis a Secretis, adfuerunt Eminentissimi Cardinales Joannes Franciscus Stuppanius Episcopus Prænestinus, Antonius Branciforte Tituli S. Mariæ in Via Presbyter, & Benedictus Veterani SS. Cosmæ, & Damiani Diaconus, & Reverendissimus Pater Faustus Marone Scholarum piarum Caussæ S. JOANNÆ FRANCISCÆ Postulator, & Congregationis Sacrorum Rituum Consultor, & Reverendus Dominus Joseph Milliery, Eques Cæsar Massa Saluzzo, Dominus Jacobus Reineri, Comes Lupi, & Eques Ambrosius Piccardi, qui ad hoc munus fuerunt selecti utpote ex Pedemontana natione.

Oblationibus perceptis BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER manus lavit, ac ad altare processit, ut sacra mysteria conficeret: Pace data, ex altari iterum descendens, in solio se composuit, ut communionem sollemni, & peculiari Pontificis Romani ritu sumeret. Sa-

Sacro deinde in altari expleto, & benedictione populo elargita, pallium super ipsum altare deposuit, ac in gestatoria sella consedit: tunc Serenissimus, & Eminentissimus Cardinalis Dux Eboracensis Vaticanæ Basilicæ Archipresbyter cum Reverendissimis Dominis Jacobo Vettori, & Marco Antonio Marcolini Canonicis, & sacrario Basilicæ Præfectis in marsupio ex textili aureo secundum antiquam receptam consuetudinem quinque & viginti denarios signo veterum Pontificum impressos in Presbyterium his verbis obtulit: BEATISSIME PATER, *Capitulum, & Canonici hujus sacrosanctæ Basilicæ* SANCTITATI VESTRÆ *consuetum offerunt Presbyterium pro Missa bene cantata*.

Post hæc SANCTISSIMUS PATER, præeuntibus Eminentissimis Cardinalibus, qui sacras deposuerant vestes, rubeisque sese induerant cappis, sella gestatoria vectus, ad sacellum Pietatis venit, in quo sacris se exuit indumentis. Tunc Eminentissimus Dominus Carolus Albertus Guidobonus Cavalchini Episcopus Ostiensis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus, ipsius Sacri Collegii nomine, quia anniversaria recurrebat dies, qua PONTIFEX BEATISSIMUS sacra fuerat thiara redimitus, ad bonum, & felicitatem totius Christianæ Reipublicæ, nestoreos annos, salutem, incolumitatemque eidem precatus est.

Remanet igitur, ut nos etiam donorum omnium charismata SUMMO PRINCIPI, ET ECCLESIÆ PASTORI in secula apprecemur, & ingentes, maximasque gratias Deo Patri per Filium ejus Redemptorem nostrum Jesu agamus, quia novissimis hisce diebus, quibus multorum caritas refrigescit, in novis SANCTIS JOANNE CANTIO, JOSEPHO CALASANCTIO, JOSEPHO A CUPERTINO, HIERONYMO ÆMILIANO, SERAPHINO AB ASCULO, seu A MONTE GRANARIO, & JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL illustria nobis dedit ad imitandum exempla virtutum, & per rectam mandatorum Dei semitam incedentes, non solum eorumdem Sanctorum virtutes in nos exprimere, verum etiam rationabile obsequium per orationes, & preces eisdem continuo exhibere curemus, ut in hujusce mortalis vitæ gravissimis tempestatibus ipsorum opem, & patrocinium præsens experiamur: etenim ut S. Leonis Magni [1] verbis utar: sicut, & nos experti sumus, & nostri probavere majores, credimus, atque confidimus inter omnes labores istius vitæ, ad obtinendam misericordiam Dei, semper nos specialium patronorum orationibus adjuvandos, ut quantum propriis peccatis deprimimur, tantum eorumdem meritis erigamur.

LITE-

1 *Serm.* 80.

LITERÆ DECRETALES
SUPER
CANONIZATIONE
B. JOANNIS CANTII
Presbyteri Secularis, & in Universitate Academiæ Cracoviensis Sacræ Theologiæ Doctoris, & Professoris.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Ccleſiam ſuam Deus veluti munitiſſimam quamdam arcem ita inſtruxit, ut mille clypei pendeant ex ea, omnis armatura fortium; clypei autem, atque arma ejuſmodi ſunt zelus, & ſcientia Doctorum, qui ſanam doctrinam, vel e cathedra, vel e ſuggeſtu tradendam ſuſcipiunt, eamdemque, ut facile in animos influat, integritate morum, & vitæ ſanctitate commendant. Nimirum ad Eccleſiam tuendam, ne portæ inferi prævaleant adverſus eam, neque doctrina ſatis habet auctoritatis ſine ſanctitate, & ſanctitas majus habet roboris cum doctrina conjuncta. Samaritanis impedire conantibus ne Iſraelitæ reduces e captivitate Hieroſolymæ disjecta mœnia reficerent, ii, quibus inſtauratio commiſſa erat, una manu faciebant opus, altera tenebant gladium: atque hos quidem imitati ſunt quovis tempore, & quotidie imitantur egregii Doctores, quos ſubinde Deus excitat, in iis præſertim regionibus, quæ ab Eccleſiæ hoſtibus, cujuſmodi ſunt hæretici, atque ſchiſmatici, tamquam a Samaritis quibuſdam Hieroſolymæ infenſis, & contumaciter adverſantibus circumvallantur. Porro inter ejuſmodi egregios viros doctrina, & ſanctitate præſtantes, qui facerent ſimul, & docerent, atque Orthodoxam fidem ab hiſce adverſariis nequiſſimis oppugnatam defenderent, dignum certe qui numeretur in paucis Beatum Joannem Cantium fuiſſe nemo ambiget, qui eumdem noverit in Cracovienſi academia puriſſimo hauſtam e fonte ſcientiam tradidiſſe, quum per ea tempora in aliis non longe diſſitis regionibus hæreſes, & ſchiſmata graſſarentur: & ſanctiorem morum diſciplinam, quam concionando e ſuggeſtu explicare populo ſatagebat, humilitate, caſtimonia, miſericordia, corporis afflictatione, ceteriſque integerrimi Sacerdotis, & ſtrenui operarii virtutibus confirmaſſe. Itaque non modo illius academiæ Profeſſoribus ornamentum, ac decus addidit ſingulare, ſed exemplum etiam mirifice profuturum reliquit ceteris omnibus, qui in ſimili munere verſantur, ut perfecti doctoris obire munus impigre ſtudeant, & ſcientiam Sanctorum ſimul cum aliis facultatibus, quæ velut ancillæ illi ſubſerviant, ad unius Dei laudem, & gloriam docere omni ſtudio, atque ope nitantur. Ipſe interea Beatus Joannes decoratam olim ſuis virtutibus academiam propitius ab alto reſpicere nunquam deſinet, & inclytam nationem ſuam Orthodoxæ Romanæ Fidei non modo cultricem egregiam, ſed validam etiam propugnatricem perenni ſuo patrocinio fovebit, ac proteget. Quocirca cum Beatus Joannes Cantius ſcientiæ ſtudium ad unius

Dei

Dei laudem, & gloriam referens, lucerna extiterit in Ecclesia Dei ardens, & lucens nec minus editis post mortem miraculis, quam in vita virtutibus coruscaverit; nos proinde, post eam, quam rei gravitas postulabat, accuratam, ac diuturnam virtutum, & miraculorum discussionem, adhibitis in consilium Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, nec non Patriarchis, plurimisque Archiepiscopis, & Episcopis in Urbe congregatis, atque in primis Patre luminum pie, atque humiliter invocato, eumdem BEATUM JOANNEM Sanctorum in numerum referendum, atque in Ecclesia Dei venerandum, & colendum esse decernimus, definimus, & declaramus.

In Oppido Kentii Cracoviensis Diœcesis BEATUS JOANNES CANTIUS ex illustribus consulari genere, & christiana pietate parentibus natus est die Junii XXIV. anno supra millesimum tercentesimo nonagesimo septimo, sedulam educationem cum indole egregia conjunctam secuta est, ut assolet, innocentia singularis, atque ea morum gravitas, ut virum quodammodo in puero mirari liceret. Artibus iis, quibus pueritia ad humanitatem informari solet, satis excultus, ad Cracoviensem academiam, non ita pridem fundatam, missus est, ut philosophicas, ac theologicas facultates addisceret. Et quidem in iis ingenii acumine, & laboris patientia præ ceteris tantum profecit, ut in Philosophia eximium honoris gradum, in Theologia doctoris, non lauream modo, sed munus etiam assequeretur. Id autem munus, & ex cathedra, & e sacris rostris ita obibat, ut auditorum animis cum pura, sinceraque doctrina studium pietatis, & religionis insereret. Atque hæc quidem doctrinæ sinceritas Romanæ Ecclesiæ plane consentiens, eo pluris facienda erat, quod per ea tempora præsentissimum veluti pharmacum erat adversus errorum, atque heresum luem, quæ Hollandiæ, Brittanniæ, & Germaniæ scholas infecerat. Porro tanti illius, tum doctrinæ, tum vitæ integritas præclaro signo divinitus ostensa est. Quum enim exorto Cracoviæ incendio flammæ in immensum excrescentes ita serperent, ut universa mox civitas absumenda videretur, effusis in preces JOANNES, quandoquidem in humana vi spes nulla jam erat, virum sibi maturum ævo, aspectu venerandum, Sanctum Stanislaum Cracoviensem Episcopum esse opinio fuit, adstantem vidit, ex eoque intellexit, incendium ultra non processurum: ceterum moneret cives, ut a flagitiis desisterent: si secus faxint pœnas imminere longe graviores. Verum, cum cives prædictionis immemores, ad ingenium, & pristinos mores rediissent, excitatum rursus incendium civitatem magna ex parte consumpsit. Sacris Mysteriis quotidie JOANNES tanto animi ardore, atque inde emicante pietatis specie operari solebat, ut iis, qui aderant, summam erga rem divinam venerationem ingereret. Quod quum adversarius humani generis ferre non posset, quadam die hirundinis assumpta specie, templum circumvolitans adstantium mentes turbare, atque alio avertere conabatur. Itaque, ut omnes viderent quod divinitus ipse noverat apprehensam avem ad terram allidit. Ibi autem illa in colubrum versa horrifico sybilo ex oculis confestim sese subduxit. Religioni, qua res divinas tractabat, humilitas adjuncta erat, qua sibi vilescens, nemini unquam, tametsi scientia omnium facile princeps, præferebat sese, quin etiam sperni se ab omnibus, ac despici optabat; tantum aberat, ut obtrectantes sibi, quod aliquando evenit, suique contemptores parum æquo animo ferret. Quæ caussa etiam fuit, cur delatos sibi honores declinaturus, vilis, atque egeni hominis habitu, longas pedestri semper itinere, semel ad sancta Palæstinæ loca, quater ad sancta Apostolorum limina peregrinationes susciperet. Humilitatis comes erat rara quædam, ac pucro digna simplicitas: itaque in factis ejus, ac dictis nihil subdolum, nihil fictum: quod clausum habebat in pectore, hoc in lingua promptum habebat. Hujus autem eximiæ sinceritatis, quam nemo non nosset, illud sane specimen fuit plane admirandum. In latrones inciderat, qui post

ereptam, quam in crumena gerebat pecuniam, num quæ alia supereſſet, interrogarunt. Negat ipſe quidquam reliqui eſſe: at mox reminiſcens aureos quoſdam in veſte ſubſutos habere, revocatis latronibus, illos etiam, qui animo exciderant, offerebat. Tam inuſitata ſinceritas perditorum quoque animos flexit. Itaque obſtupefacti pecunia, quam abſtulerant, ſtatim reddita, veniam ſceleris poſcunt, illius ſe precibus commendant, utrumque facile impetrant a ſancto viro.

Parœciam ſibi delatam aliquandiu diligentiſſime adminiſtravit; ſed quamvis Paſtoris quæ ſunt officia ſedulo expleret, pro ea qua erat meticuloſa conſcientia, ratus negotium eſſe periculi plenum, dimiſit, & conſuetum in collegio docendi munus repetere tutius exiſtimavit. Abſtinentiæ deditus, poſt adeptam Theologiæ lauream, carnes nunquam comedit. Cæterum cibus illi parciſſimus, crebra jejunia, flagrorum frequens, perpetuus cilicii uſus, ſomnus brevis admodum nuda ſuper humo, in ſenectute dumtaxat urſina pelle ſubſtrata. Caſtitatem proinde, tum animi, tum corporis illibatam ſervavit; illiuſque argumentum item & præmium fuit candidum ſertum, quo illum Deipara Virgo cum puero Jeſu ſeſe conſpiciendam exhibens, tanquam eximium clientem ſuum decoravit. A peccato abhorruit quam qui maxime. Leves noxas ita deflebat, ut gravium reus criminum videretur. Si quam forte e verbis ſuis, dum vera loquitur, ortam in aliis offenſionem ſuſpicaretur, antequam ad aram accederet, ſupplex veniam, non tam ſui, quam alieni erroris petebat, quum contra, quæ ſibi ab aliis ingerebantur convicia, & probra, æquo, & miti animo ferret. Jamvero miſericordiæ in proximos nullum ferme officium fuit, quod non amantiſſime obiret. Afflictos in ſpem erigere, mœrentes alloquio ſolari, peregrinos excipere, carceribus incluſos viſitare, pauperes quotannis coemptis veſtibus operire ſollemni illi erat, ita quidem, ut occurrenti per viam mendico, qui nudis pedibus incedebat, detraheret ſibi calceos, ut nuditatem illius operiret, ſuam ipſe interea contegens pallio tamdiu dum ſe domum reciperet. Die naſcenti Domino ſacra, dum ad Eccleſiam pergit, pauperem nactus ſuper nive rigentem gelu, lamentabili ſubſidium poſcentis voce commotus, ſua illum veſte contexit, quam tamen mox domum reverſus ſuo in cubiculo divinitus reperit. Ex hac JOANNIS in pauperes caritate, in Cracovienſe collegium pia & laudabilis, quæ ad hanc uſque diem manet conſuetudo, inducta eſt, ut illius Profeſſores unum aliquem quotidie pauperem communi ſecum prandio adhiberent, perinde quaſi in illius perſona Chriſtum ipſum convivam habeant. Hanc autem tam egregiam animi affectionem, qua pius Sacerdos nullam proximorum calamitatem alienam ab ſe putabat, inſigni miraculo Deus comprobavit. Quum enim ancilla quædam ob ſitulam, quam lacte plenam gerebat, lapſam e manibus, & confractam gemeret, quod heræ objurgationes timeret, JOANNES miſeratione ductus, collectis fragmentis, & coagmentatis, priſtinæ integritati reddidit, fuſis ad Deum precibus, iiſdemque mox aquam, qua ſitulam impleri juſſit, in lac commutavit.

Chriſtum Dominum pro ſalute noſtra tam dira atque infanda perpeſſum, & meditabatur aſſidue, & flagrantiſſime redamabat; quem quidem amorem, ut ſimul incenderet, & expleret, ad memoranda Chriſti tormentis loca Hieroſolymam pedibus iter ſuſcepit. Ibi autem dici vix poteſt, quam reverenter, quam pie, quam ardenter, non ſine gemitu, & lacrymis monumenta Servatoris noſtri maxime inſignia perluſtraret. Nec vero tenere ſe potuit, quin Turcarum impietatem, ac perfidiam argueret, & Chriſtianæ Religionis veritatem liberrime prædicaret; præclare ſecum agi exiſtimans, ſi ob eam rem vitam, quod maxime optabat, profundere contigiſſet. Ante imaginem Crucifixi Domini ipſas prope noctes orando inſumebat, atque in longas non ſemel eccſtaſes rapiebatur. Per diem vero, poſtquam ſuo munere perfunctus eſſet, e lyceo ſtatim recta

cta in templum, ubi ante Christum in Eucharistia latentem contemplationes, ac preces diu protrahebat. Omnino unus in corde, unus in ore Deus erat. Hunc autem pium animi ardorem ut foveret in dies, atque augeret, cum sanctis quibusdam viris, qui per id tempus virtute florebant, versari, & colloqui gestiebat, & quæ in illis summa erant suspiciens æmulabatur.

Sed satis jam in vinea Domini operarius impiger laboraverat. Tempus aderat mercedis accipiendæ: itaque e languore corporis præsentiens JOANNES mortem haud procul abesse, in eo totus fuit, ut ad felicem se exitum compararet, ac primum misericordia in pauperes, in quos quidquid domi supererat, erogavit; divinam sibi misericordiam magis magisque conciliavit, tum Confessione sacramentali, si quæ erant conscientiæ labes abstersit, & sanctissimo Christi corpore refectus lecto decubuit. Ingravescens morbus, non metum, sed spem afferebat. Nihil enim optabat magis, quam ut quantocius ab exilio migraret ad patriam. Divino tandem viatico roboratus, post salutaria monita, quibus collegas ad omnia christianæ virtutis, ac præcipue caritatis officia inflammavit, ad quos anhelabat, Christi Jesu amplexus feliciter evolavit die XXIV. Decembris anno reparatæ salutis MCCCCLXXIII. cum annum ageret septuagesimum sextum.

Sancti viri corpus cives Cracovienses ad Ecclesiam delatum magno æque mœrore, atque honore sunt prosequuti, ac tum præsertim, quum illius sanctitas, tametsi satis perspecta, clarius cœpit miraculis explendescere. Veneratio præterea major accessit ex odore quodam suavissimo, quem centum triginta post annos a beato ejusdem obitu, reclusa urna sepulcrali efflavit, cujus rei testes fide digni extiterunt. Porro purpuream CANTII vestem, Reverendam vocant, religiose asservatam, induere solet quisquis Philosophiæ recens Decanus, sollemne dicit jusjurandum, ut unacum veste videlicet tanti olim magistri, mores quoquo modo, & virtutem induat.

Percrebescens de sanctitate, & miraculis fama Episcopum Cracoviensem impulit, ut Processum de utrisque conficeret, eoque rite discusso, fa. me. Urbanus PP. VIII. Prædecessor noster negotium commisit Congregationi Sacrorum Rituum, illud præcipiens, ut, omissa generali, specialem dumtaxat quæstionem institueret, quod cum factum non esset, Caussa siluit ad annum usque MDCLXVI., quo tandem fel. record. Alexandri PP. VII. etiam Prædecessoris nostri jussu, prævio Rituum Congregationis consilio, Caussa iterum tractari cœpit, sed propter edita dicti Urbani Prædecessoris decreta, necesse fuit expediri litteras remissoriales ad conficiendum Processum super cultu immemorabili BEATI VIRI, per quem videlicet ab Urbani decretis fieret exceptio. Hujusmodi autem cultus approbatio in eadem Congregatione prodiit die XX. Maji MDCLXXVI.. Expeditis subinde novis litteris remissorialibus pro instituenda quæstione speciali, inter hæc Prædecessor quoque noster ven. me. Innocentius XI. die XXVII. Septembris anni MDCLXXX. Poloniæ Regis votis indulsit, ut anniversaria die B. JOANNIS Officium, & Missa sub ritu duplici in urbe Cracoviæ, atque in universo Poloniæ Regno recitari, ac celebrari posset: quæ tamen B. JOANNIS veneranda memoria per Sacrorum Rituum Congregationem paullo post justis de caussis translata fuit ad diem XIX. Octobris. Sub hæc absoluto Processu specialis inquisitionis, validoque comperto, quum scripta quædam in Processu compulsata BEATO JOANNI CANTIO falso tribuerentur, eadem Rituum Congregatio declaravit die XVII. Septembris MDCCXXX., non constare, quod opera in Processu Apostolico compulsata BEATO attributa, essent ipsius BEATI; ideo procedi posse ad ulteriora. Die postea IV. Julii MDCCXXXIII. eadem Congregatio virtutum heroicarum excellentiam asseruit, atque approbavit.

Inter hæc BEATUS JOANNES electus fuit in Compatronum principalem Regni Poloniæ, & Magni Ducatus Lithuaniæ, eamque electionem ipsa Rituum Congregatio ratam ha-

habuit die XVI. Februarii MDCCXXXVII. concesso præterea Officio sub ritu duplici primæ classis cum octava, ac die XXXI. Martii MDCCXXXIX. oratione, & lectionibus propriis secundi nocturni de eodem probatis.

Porro ventum est ad examen duorum miraculorum, quæ B. JOANNIS intercessione divinitus patrata ferebantur, & primum quidem illa in Generali Congregatione die III. mensis Augusti anni MDCCXLV. coram fel. record. Benedicto XIV., deinde in particulari coram nobis die XXII. Aprilis superioris anni perpensa fuere: & quamvis omnium suffragantium vota in affirmantem sententiam convenirent; nihil tamen nobis statuendum visum fuit, donec super aliis miraculis coram nobis in simili Generali Congregatione examinandis communes animi sensus percepissemus. Quum igitur die II. mensis Decembris ejusdem anni MDCCLXVI. super novis miraculis similis Generalis Congregatio coram nobis coacta fuisset, quamquam cunctis suffragiis digna omnino visa essent, quæ probarentur, nihilominus ad divinam implorandam opem, & supernæ gratiæ lumen, eorum approbationem ad Kalendas Januarii mensis proxime elapsi distulimus. Quæ quidem dies Circumcisioni Dominicæ, & augustissimo Jesu nomini consecrata ad eam rem maxime opportuna videbatur. Quatuor autem ex propositis miraculis in tertio genere probavimus, & hæc sunt.

Primum, instantanea sanatio pueri Sebastiani Luzark a transmissa vitio parentum & confirmata phthisi. Alterum, subita sanatio puellæ Heduigis Paskowna ab acuta febri cum integra, atque absoluta virium instauratione. Tertium, impetrata momento temporis sanatio Mariæ Gawlikæ ob gravem perniciosam febrem in extremum vitæ discrimen adductæ. Quartum, subita, & perfecta sanatio Antonii Olexowie a grandi, & profundo ulcere, quod a jugulo ad fauces usque perductum, præter tendines, & majora vasa, nihil intactum reliquerat, & fœtidissima sanie scatebat cum dejectione alimentorum e parte gutturis perforata. His autem accedit unum in secundo genere; cujusinodi est: mercium in flumen Sola prolapsarum, & procul aquarum impetu, & vi raptarum, ad locum, ubi demersæ fuerant, adverso flumine regressus.

Quæ cum ita se haberent, nos, fusis ad Deum precibus, ut menti nostræ necessaria ab eo lux affulgeret, tandem die II. Februarii vertentis anni, quæ dies Purificatæ Virgini Deiparæ sacra est, decretum Canonizationis BEATI JOANNIS CANTII quandocumque peragendæ pronunciavimus.

Cumque alias Christiani Principes, quampluresque Episcopi, & Poloniæ Regni Proceres BEATI JOANNIS Canonizationem peroptantes, communibus votis, & postulationibus apud Prædecessores nostros institissent, atque etiamnum apud nos carissimus in Christo filius noster Stanislaus Augustus Poloniæ Rex Illustris, & dilecti quoque filii ejusdem Regni Magnates, præsertim Ecclesiastici, Cracoviensis Senatus, & Academiæ ejusdem civitatis Collegæ omnes, & Professores iteratis precibus instarent, ut ultimam denique sententiam ferremus super tantopere optata beati viri Canonizatione; ut more, institutoque Prædecessorum nostrorum tanti momenti rem parageremus; universi primum collegii eorumdem Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium in Consistorio secreto die XXVII. Aprilis proxime elapsi coram nobis congregatorum consilium audiendum duximus: iisque postquam de serie totius Caussæ ad plenum instructi fuerant, adhortantibus nos ad illius absolutionem, nedum probantibus, nihil amplius cunctandum rati, Venerabiles Fratres, Archiepiscopos, & Episcopos, non modo propinquiores, sed remotiores etiam per Italiam degentes, ad Urbem convocandos curavimus, ut nobis de BEATI JOANNIS CANTII, necnon BEATORUM JOSEPHI CALASANCTII A MATRE DEI, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI ÆMILIANI, SERAPHINI A MONTE GRANARIO AB ASCULO denominati, & JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT

DE

DE CHANTAL sollemni Canonizatione, quam sibi Deus inspirasset, sententiam declararent.

Præterea, ut eximiæ BEATI JOANNIS virtutes, & probata miracula, nec non in totius Caussæ discussione adhibitæ cautiones notæ omnibus fierent, narrationem illarum ex authenticis documentis haustam, & diligenter in compendium redactam, typisque vulgatam Patribus omnibus suffragaturis exhiberi mandavimus. Mox indicto coram nobis Consistorio publico die VII. Maji vertentis anni, & adstante universo Ecclesiasticorum ordinum, & collegiorum cœtu, præcepimus, ut dilectus filius Alexander Litta nostræ consistorialis aulæ Advocatus virtutes, & miracula BEATI JOANNIS oretenus palam exponeret. Demum convocatis die prima Junii proxime præteriti in Consistorio semipublico eisdem S.R.E. Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, qui in Urbe convenerant, ab iis quæsivimus, an ad BEATI JOANNIS CANTII Canonizationem deveniri posse censerent. Ipsi tunc summa animorum consensione, pluribus, gravibusque rationibus in affirmativam sententiam ire comperti sunt. Quocirca a dilectis quoque filiis Apostolicæ Sedis Notariis publica instrumenta confici, & suffragiorum ipsorum exempla a singulis subscripta in tabularium Ecclesiæ Romanæ inferri mandavimus.

Ut autem a Deo Optimo Maximo, quid ei placitum esset dilucide agnosceremus, publicas quoque orationes, & dies generalis jejunii per Urbem indiximus, & tres Patriarchales Basilicas designavimus, in quibus Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum publice fidelium adorationi per triduum exponi jussimus, omnes hortando, ut postquam sacramentali Confessione expiati, & Christi corpore refecti fuissent, in una saltem ex dictis Basilicis Omnipotentem Deum ad impetrandum nobis spiritum sapientiæ, & intellectus, quo duce, manifesta fieret illius voluntas, nobiscum precarentur, indulgentia ad id plenaria, & peccatorum remissione concessa. Nos quoque ipsi, præter eas, quas privatim fuderamus assiduas, & plenas humilis fiduciæ preces, publicas quoque in tribus designatis Basilicis addendas curavimus, in quo quidem non sine tenero quodam pietatis sensu, atque animi nostri in Domino exultatione spectavimus, quanta esset Romani hujus populi religio, ac pietas, cum ex omni conditione, atque ordine ad easdem Basilicas convenissent, ac sua de sollemniori cultu BEATIS decernendo, vel tacentes, præfervida vota depromerent.

Demum hac die sacra Beatissimæ Virgini Mariæ de Monte Carmelo, qua die Coronationis nostræ annua redeunt sollemnia, in Basilica Principis Apostolorum splendide, & magnifice ornata, ad quam, servata supplicationis publicæ forma, nos præcesserunt omnes Cleri secularis, & regularis Ordines, & Ministrorum Romanæ Curiæ Collegia, una cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis; priusquam immaculatam Hostiam sollemni novæ legis sacrificio Omnipotenti Deo offerremus; instante iterum, iterumque dilecto filio nostro Carolo Tituli Sancti Clementis S. R. E. Presbytero Cardinali Rezzonico nuncupato ejusdem S. R. E. Camerario, ad Canonizationem impetrandam Procuratore constituto; decantatis sacris Ecclesiæ precibus, ut Deiparæ Virginis, Angelorum, & Sanctorum omnium cum Christo regnantium intercessione, divinam opem imploraremus, ac Paraclyto Spiritu cum gemitibus, ut adesset invocato, ad honorem Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, & Christianæ Religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & Apostolicæ auctoritatis plenitudine, ac de Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Urbe existentium consilio, & assensu, ipsum BEATUM JOANNEM CANTIUM Sacerdotem secularem unacum BEATIS JOSEPHO CALASANCTIO A MA-

MATRE DEI, JOSEPHO A CUPERTINO, HIERONYMO ÆMILIANI, SERAPHINO A MONTE GRANARIO AB ASCULO denominato, & JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL; Sanctum esse decrevimus, definivimus, ac Sanctorum catalogo adscripsimus, illumque ab universis Christifidelibus, tamquam vere Sanctum, religioso cultu honorari mandavimus, prout etiam tenore præsentium definimus, decernimus, & declaramus: statuentes, & concedentes, ut ab universali Ecclesia in ejus honorem Ecclesiæ, & altaria, in quibus Sacrificia Deo offerantur ædificari, & consecrari, & singulis annis præscripta die XIX. mensis Octobris ipsius SANCTI JOANNIS CANTII inter Sanctos confessores ab Ecclesia memoria recoli possit. Eademque auctoritate omnibus christifidelibus, qui eadem die annis singulis ad sepulcrum, in quo corpus ejusdem SANCTI JOANNIS requiescit, visitandum accesserint, perpetuo septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, aut alias quomodolibet debitis pœnitentiis misericorditer in Domino in forma Ecclesiæ consueta relaxamus.

Sub hæc Æternum Patrem, Regemque gloriæ Christum Dominum Patris sempiterni Filium, & Sanctum Paraclytum Spiritum, unum Deum, ac Dominum cum debita gratiarum actione venerati, omnibusque Christifidelibus ibi præsentibus plenaria peccatorum remissione, & indulgentia concessa, supra Beati Petri Confessionem sacrosanctum Missæ sacrificium sollemniter celebravimus, facta eorumdem Sanctorum speciali commemoratione.

Ceterum, si inter illustres, quibus vera Ecclesia dignoscitur, notas, non postrema est divinitus patefacta, & testata sanctitas eorum, qui e quovis ordine, & statu in illa floruerunt; æquum omnino, & pietati consentaneum est, ut gratias Deo Patri per Christum Jesum agamus, quod illi placuerit ex eo thesauro, unde quotidie profert nova, & vetera, tot, ac tantas gratiæ suæ divitias in S. JOANNEM CANTIUM effundere, easque deinde ad ornamentum, ac decus Ecclesiæ suæ palam facere per miracula, quæ ad sollemnem tam insignis SERVI SUI Canonizationem viam, atque aditum aperuerunt. Est præterea quod gratulemur inclytæ Polonicæ nationi, quæ, cum pietati præ ceteris maxime addicta sit, non potest certe non summo exultare gaudio, quod in tanta rerum perturbatione, tantoque religionis discrimine, novum hoc sibi præsidium accesserit, quo egregia, & generosa suorum indoles magis magisque nullis perterrefacta periculis, Romanam Fidem adversus finitimos, tum hæreticos, tum schismaticos, & arcte retineat, & fortiter, ut semper magna cum laude præstitit, ad sanguinem usque tueatur. Academia vero Cracoviensis in hunc olim alumnum, nunc Patronum suum, quoties oculos defiget, defiget autem quotidie, propositum sibi præclarissimum videbit exemplar, unde illius magistri, & doctores, & bene docere, & recte facere discant; dum JOANNES defunctus adhuc loquitur, atque ad omne virtutis officium hortatur.

Quoniam vero, hisce omnibus de more peractis, idem Carolus Cardinalis, & Procurator designatus, a nobis, quo par erat obsequio postulavit, ut Apostolicas nostras litteras in gestorum omnium perenne monumentum decerneremus; nos petitioni perquam libenter annuentes, præsentes nostras litteras edi, & palam fieri demandavimus: statuentes earumdem exemplis etiam impressis ab aliquo ex Notariis publicis subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem ab omnibus adhiberi, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si exhibitæ, vel ostensæ forent.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostræ definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum

datum Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ MDCCLXVII. decimoseptimo Kalendas Augusti, Pontificatus Nostri anno decimo.

✠ Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

✠ *Ego C. A. Episcopus Ostien. & Veliternen. Card. Cavalchini Sacri Collegii Decanus.*

✠ *Ego F. M. Episcopus Portuen. & S. Rufinæ Card. Lantes.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Sabinen. Card. Albani.*

✠ *Ego H. Episcopus Tusculan. Card. Dux Eboracensis S. R. E. Vicecancellarius.*

✠ *Ego F. Episcopus Albanen. Cardinalis Serbellonus.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Prænestin. Cardin. Stuppanius.*

✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego C. Tit. S. Clementis Presbyter Card. Rezzonico S. R. E. Camerarius.*

✠

✠ *Ego F. M. Tit. Sancti Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.*

✠
✠

✠ *Ego J. M. Tit. S. Alexii Presbyter Card. Castelli.*

✠ *Ego C. Tit. Sancti Petri ad Vincula Presbyter Cardinalis Elephantutius.*

✠ *Ego P. H. Tit. SS.mæ Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Gugliemi.*

✠ *Ego P. P. Tit. S. Stephani in Monte Cælio Presbyter Card. de Comitibus.*

✠

✠ *Ego Fr. L. Basilicæ Sanctorum XII. Apostolorum Presb. Card. Ganganelli.*

✠ *Ego M. A. Tit. Sanctæ Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.*

✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego S. Tit. S. Joannis ante Portam Latinam Presbyter Card. Buonaccorsi.*

✠

✠ *Ego*

✠ *Ego J.C.Tit. SS.Joannis, & Pauli Presbyter Card. Boschi Major Pœnitentiarius.*

✠ *Ego L.Tit.S. Anastasiæ Presbyter Card. Calinus.*

✠

✠ *Ego A.Tit. Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Colamna Branciforti.*

✠

✠

✠ *Ego P.Tit.S.Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.*

✠

✠ *Ego Ph. M. Tit. S. Chrysogoni Presbyter Card. Pirellius.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego A. Sanctæ Mariæ in ViaLata Prior Diaconorum Cardinalis Albanus.*

✠ *Ego N. S. Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinius.*

✠ *Ego D. Sanctæ Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Ursinus.*

✠ *Ego Fl. Sanctæ Mariæ in Portica Diaconus Card. Chisius.*

✠ *Ego A. M. Sanctæ Agathæ ad Suburam Diaconus Card. Torrigiani.*

✠

✠ *Ego J.C.Sancti Cæsarei Diaconus Cardin. Caracciolus de Sancto Bono.*

✠ *Ego N. Sancti Georgii in Velabro Diaconus Card. Perrelli.*

✠ *Ego A. Sancti Angeli in Foro Piscium Diaconus Cardinalis Corsinius.*

✠ *Ego A. Sanctorum Viti, & Modestè Diaconus Cardinalis Nigronus.*

✠ *Ego Æ.S.Sancti Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus.*

✠ *Ego X. Sanctæ Mariæ de Scala Diaconus Card. Canale.*

✠ *Ego B.Sanctorum Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.*

✠

C. Card. Pro-Datarius. A. Card. Nigronius.

VISA
De Curia J. Manassei.

L. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.
Registrata in Secretaria Brevium.

LIT-

LITERÆ DECRETALES
SUPER
CANONIZATIONE
B. JOSEPHI CALASANCTII
A MATRE DEI
Fundatoris Ordinis Clericorum Regularium
Scholarum Piarum.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Dmirabilis sane Omnipotentis Dei providentia, tum in constituenda, tum in farta tectaque servanda Ecclesia, quam Christus acquisivit sanguine suo, jam inde ab ejus primordio ad hanc usque diem illustribus, & præclarissimis, ut ab omnibus facile conspici possent, sese prodidit argumentis. Per omnes enim ætates benignissimus Deus homines in ea sanctissimos excitavit, qui studio alienæ salutis incensi, juvandis quoquomodo fidelibus adlaborarent. Quum autem cujuslibet ætatis homines sanctorum virorum studio, atque opera indigeant, ne ignorantiæ tenebris obcæcati, meliora non videant, vel etiam si videant, a concupiscentia sua abstracti, & illecti deteriora sequantur; tenera profecto, & puerilis ætas singularem quamdam, & præcipuam curam requirit, ne sibi relicta atque inculta, voluptatum lenocinio, paulatim ad vitia defluat, sensus quippe & cogitatio humani cordis in malum prona sunt ab adolescentia sua. Quapropter tametsi Christus Dominus omnes promiscue ad se accedentes humanissime exciperet, pueros tamen eximio quodam amore complectens, finite, inquit, parvulos venire ad me. Novissime vero cum rediturus ad Patrem Beato Apostolo Petro, quem Vicarium in terris suum constituerat, Ecclesiam sibi carissimam regendam, & pascendam committeret, oves quidem, per quas adulti intelliguntur, non amplius quam semel, agnos vero, quibus pueri designantur, semel, atque iterum commendavit.

Itaque quum B. Josephi Calasanctius a Matre Dei genere, doctrina, virtute præstans, secum animo reputaret in optima puerorum institutione spem Reipublicæ Christianæ certissimam positam esse, & pueros videret, inopes præsertim, atque infimæ fortis, propterea quod idonea, & singulari disciplina carerent, velut agnos sine pastore hac illac errabundos, & vagos facile ad vitia deflectere, pro eo, quo flagrabat, alienæ salutis studio hanc sibi, despicabilem forte apud homines, apud Deum vero gloriosam provinciam deposcens, ad eosdem, a teneris usque annis litteris, ac pietate informandos animum appulit. Et primo quidem sua, atque aliorum ab se conductorum opera usus est ad id muneris, in quo nimirum caritas simul, atque humilitas mutuam sibi operam dabant. At processu temporis reputans pium illud opus defuncto sibi superstes esse non posse; novum in Ecclesia Dei Regularem Ordinem excogitavit, sapienter, & per summam patientiam instituit, cujus labore atque industria, quod sancte ipse & utiliter inchoasset, in

in omne deinceps tempus maneret. Quot autem, quantosque labores exhauserit, ut cogitata perficeret, quam constanti animo aspera quæque toleraverit, quam præclara denique virtutum omnium, cunctis quidem fidelibus, sed suis potissimum filiis monumenta reliquerit, dici vix potest.

Quapropter quum bonorum operum auctor idem, & largissimus remunerator Deus, qui BEATUM hunc servum suum tot, & tam præclaris virtutibus decoravit, easdem subinde, editis per ipsius servi sui invocationem miraculis, ostendere, & palam facere dignatus fuerit, nos idcirco virtutum, & miraculorum examine habito perquam diligenti, in consilium adscitis Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, auditis etiam Patriarchis, & pluribus Archiepiscopis, & Episcopis in Urbe congregatis: ac Divino Spiritu humiliter invocato, eumdem B. JOSEPHUM Sanctorum numero adscribimus, atque eo, qui domesticos Dei decet, in cælesti curia honore, & cultu prosequendum esse statuimus, & declaramus.

BEATUS igitur hic Servus Dei Peraltæ Salis Aragoniæ oppido non incelebri, anno a reparata salute MDLVI. parentibus natus est antiqua nobilitate clarissimis. Jam inde a teneris annis suavitate morum, lenitate, patientia, precandi studio, cultu Deiparæ singulari, qualis futurus esset haud obscure indicavit. Grandiuscula mox ætate pueros munusculis ad sese alliciens, avocare a vitiis, ad virtutem impellere, ad Dei cultum hortari solebat, ut proinde sancti apud omnes nomen, & famam adeptus, instituendo ab se Ordini proludere quodammodo videretur. Humaniorum artium doctrina satis jam excultus ad præstantiores Jurisprudentiæ, ac Theologiæ facultates animum appulit, atque in iis quidem nulli secundus; innocentia vero, castimonia, integritate morum supra ceteros eminebat. Quod enim tempus plerique adolescentum ludis, atque otio, religionis ille, ac pietatis officiis impertiebat. Solitudinis studiosus continebat se domi, nisi vel ad templum pietas, quod frequens erat, vel necessitudo, studiorumque communio ad æqualium quandoque consuetudinem, & colloquium vocaret. Neque vero in illo aut modestiæ comitas, aut comitati modestia officiebat. Largissima erat in eo erga inopes, atque egenos misericordia. Ardor animi erga res divinas, præsertim cum ad Sacra Mysteria, uti crebro solebat, accederet, ita ex vultu ipso atque ore emicabat, ut in admirationem sui oculos intuentium raperet. Pudor autem prorsus in eo singularis, ut vel in tenera adhuc ætate, morbo licet urgente, nemini unquam, ne matri quidem corpusculi ipsius partem ullam adspicere nudam licuerit.

Ilerdæ non alia utique, quam eximiæ suæ commendatione virtutis, cunctis quum magistrorum, tum condiscipulorum suffragiis universæ studiosæ juventuti præfectus, ac princeps renunciatus, ejusmodi honore, ac munere sic functus est, ut qua voce, qua exemplo (quod quidem suavissimum, idemque efficacissimum monendi genus est) segnes ad studia, diffidentes ad concordiam, improbos ad virtutem adhortaretur. Et quidem industriæ suæ fructum tulit, quem maxime optarat. Alia enim jam facies extitit juventutis in scholis, in templis, in nos comiis, ut propterea qui tam præclare meritum de scholis JOSEPHUM susciperent, eumdem veluti delapsum e Cœlo Angelum venerarentur.

Itaque coram eo nemo erat, qui impudenter dicere aliquid, vel indecore facere auderet. Tam spectatam virtutem, ac præsertim animi castimoniam teterrimus humani generis hostis ferre non poterat. Itaque ad eam labefactandam usus est impudentia nobilis cujusdam fœminæ, quam JOSEPHUS veterem suæ cum familia illius necessitudinem retinens, invisere subinde consueverat. Sed castissimus juvenis blandientis fœminæ illecebras tanta animi exhorrescentia constantia elusit, ac respuit, ut non satis haberet, quod e domo illa tamquam ex infami scopulo sese proripuisset; nisi etiam ex Urbe ipsa, uti præstitit, alio demigraret, ut alterius magis, vel famæ, vel pudici-

diciiæ, quam castimoniæ suæ periculum declinaret. Post gratias igitur impense actas Deiparæ, cujus tam præsentem in eo discrimine opem expertus erat, instaurato etiam virginitatis voto, statim Complutum profectus est, ubi novum innoxio quantumvis corpori ciliciis, inedia, vigiliis bellum indixit.

Peracto denique studiorum curriculo, laurea donatus, tametsi nondum sacris majoribus initiatus ab Episcopo Jaceæ socius laborum adscitus est, non sine magna Dioecesis utilitate. Jamvero mortuo fratre sine liberis, a parente in spem familiæ destinatus ad nuptias, morbo interveniente periculoso atque ancipiti, ab iis sese expedivit. Quum enim ad mortem decumberet, in eo temporis articulo facile a parente JOSEPHUS obtinuit, ut, si convalesceret, coelibem agere vitam liceret. Itaque præter omnem opinionem recuperata valetudine sacrorum ordinum susceptione, ut primum potuit, totum se Deo mancipavit. Neque vero diu licuit JOSEPHO sibi uni vacare. Cognita enim illius pietas, sapientia, integritas fecit, ut a pluribus Episcopis in Pastoralis sollicitudinis partem advocaretur. Quibus ille quidem non mediocri laborum fructu operam egregie navavit, præsertim in Urgellensi Dioecesi, quum commissum sibi peculiaris asperrimorum locorum visitationis munus expleret. Multa sibi relata in melius, multa provisa prudenter, magnis propterea exhaustis laboribus, atque adeo non semel adito vitæ periculo. Barcinonem deinde Regia missus auctoritate scissam in factiones duas civitatem, atque in mutuas mox cædes foedissime ruituram, quod optare magis, quam sperare cives possent, ad concordiam, & pacem consilio, & fusis ad Deum precibus revocavit. Caritatis hoc & prudentiæ; illud animi demissionis fuit, quod, ut paratos sibi honores defugeret, oculis, atque aspectui plaudentium sibi civium sese subducens, Urgellam statim reversus est, a qua tamen majus quoddam humilitati suæ instare ab Rege periculum suspicatus, ob rem tantam jam pervulgatam, haud ita multo post proficiscens ætatis suæ anno secundo supra trigesimum Romam, quo divinitus vocabatur, se contulit.

Vitam in Urbe JOSEPHUS absconditam cogitabat: sed a Cardinali Columna, qui præstantiam illius ab Episcopo Urgellensi cognoverat, in aulam suam adscitus est, ut sibi Theologus a studiis, ac fratris filio præterea optimæ spei adolescentulo morum magister esset. Verum non is erat JOSEPHUS, qui aulæ honoribus caperetur, eum non semel dignitates amplissimas repudiaverit. Illud enim sibi proposuerat jamdudum, ut Deo maxime, & proximorum saluti inserviret. Itaque, ut ampla laborum, & meritorum seges suppeteret, quinque se celeberrimis Romæ sodalitatibus adscribi voluit, earumque sanctissimas leges sublevandis pauperibus, invisendis ægris, erudiendis agrestibus, ac plebeis, tam sedulo, ac naviter observabat, ut incenso suo studio ceteros omnes ad eadem caritatis officia inflammaret. Grassante per Urbem lue, hic enim vero, si unquam antea, quid christiana caritas possit, maxime ostendit. Nullum enim ab eo erga ægros, & pauperes officium defuit. Qua quidem in re misericordiæ, atque humilitatis assidua erat exercitatio. Talis namque ac tantus vir, onustum cibariis, ac pharmacis asellum per vias agere, & cum Sancto Camillo de Lellis, cui se socium addiderat, ad egentium, atque ægrotantium domos deferre nequaquam erubescebat. Neque vero eum juvandis proximis tantum temporis impertiret; spatium illi deerat ad ea, quæ cultus Dei sunt, obeunda. Etenim ut præter cetera, quæ sibi proposuerat, religionis officia, septem Urbis Ecclesias, quod a multis jam annis sollemne habebat, inviseret, e nocturna quiete partem sibi maximam detrahebat.

Sed majus profecto aliquid, quod non ad Urbem modo, sed ad Christianam Rempublicam pertineret, JOSEPHUS aggressus est. Quum enim vir æternæ proximorum salutis maxime studiosus videret pueros, præsertim infimæ sortis necessaria instructione carere; qua ex re eum inscitia passim vitia inolescerent,

rent, primo quidem sumptu suo magistros quæsivit, qui pueros, præeunte ipso, ac pauperrimos sibi deposcente, primis litterarum, ac christianæ doctrinæ elementis imbuerent. Sed quum id ad tempus dumtaxat, & paucis profuturum intelligeret, novum quoddam institutum meditatus est, cujus opera assidua illa caritatis in edocendis adolescentibus exercitatio perpetua maneret: quod quidem institutum, eum peculiarem potissimum profiteatur curam circa puerorum eruditionem, adeo ab omnibus commendari, & expeti cœpit, ut ipse JOSEPH adhuc vivens in septem Provincias late per Orbem diffusas, benedicente Domino, propagatum conspexerit.

Sed quam multas, quamque acerbas ob eam rem a domesticis ipsis, nedum ab aliis injurias, calumniasque pertulerit, haud facile dictu est. Illud sit instar omnium quod felicis recordationis Benedictus XIV. Prædecessor noster, ut perhibent, aspera quæque atque indigna, quæ Servo Dei ad extremam usque ætatem subeunda fuerunt, animo reputans; JOSEPHUM Jobum alterum appellare non dubitavit. Hujusmodi autem incredibilis patientia, atque animi æquitas tunc maxime enituit, cum ex infanda calumniatoris nequissimi delatione comprehensus, ac tota spectante Urbe, satellitum manu stipatus, ad carceres perductus fuit, ut hominibus quidem ludibrio, Angelis vero admirationi esset, & gaudio. Etenim mitissimo atque humillimo viro, qui statim compertus innocens, ut impactæ calumniæ labes abstergeretur, summo cum honore cunctis plaudentibus domum reductus est, expetendum id magis visum fuit, quam dolendum. Illud utique dolendum maxime, atque acerbum accidit, quod vineam ab se tanto labore, ac studio plantatam, quæque palmites suos longe lateque extenderat, dissipatam jam, atque a singulari fero pene exterminatam conspexit.

Attamen in his etiam rerum asperitatibus ne vestigium quidem de gradu constantiæ dejectus, ostendit quam vere scriptum sit: Justum non contristare quidquid acciderit. Contumeliis enim, & conviciis lacessitus impudentissimis, ita se gerebat, ut iis delectari videretur. Obtrectatoribus suis, quos coercere facile potuisset, non aliam rependit vicem, quam quæ a Christo præscripta est, ut bene scilicet precaretur iis, a quibus injuriam acceperat. Sed & Deus ipsi tam admirabili patientiæ cœlestem aliquam vel in terris mercedem rependit. Deiparam enim cum puero Jesu videre meruit sibi, & commissis suæ disciplinæ adolescentulis benedicentem. Illius modo vultus inter orandum, modo corpus totum, dum Sacris operatur, cœlesti lumine circumfusum, atque e terra sublime conspectum est. Illum in cubiculo preces fundentem Beatissima Virgo adspectu, alloquioque suo recreavit. Dono præterea prophetiæ non caruit, qua vel futura prædiceret, vel arcana cordium penetraret. Absentibus invocatus præsto erat. Filiis suis pariter longo licet intervallo disjunctis aderat, ut vel moneret, siquid forte deliquissent, vel parantibus ad eum scribere in ipso articulo temporis responderet. Ejus item contactus ægrotantibus salutaris erat, præsentia dæmonibus formidolosa.

Sed jam suprema dies aderat, qua JOSEPHUS ejusdem præscius, post labores tam multos, post tam longas ærumnas sempiterna quiete, ac beatitudine potiretur. Itaque correptus morbo, quem medici levem, & ultimum ipse affirmabat, christianarum virtutum, earumque maxime, quæ id tempus posceret, in occursum Domini parare se impense studebat. Morbi autem vim non patientia modo ipsius, atque animi æquitas, sed etiam Beatissimæ Virginis, aliorumque Cœlitum visiones suavissimæ leniebant. Inter eas porro illa utique jucundissima, qua eadem Dei Mater sese illi conspiciendam dedit, complurium, qui religiosæ illius disciplinæ alumni fuerant numero comitata. Alia præterea visione Servum suum Deipara cum Sanctissimo Filio suo recreavit, pollicita insuper fore ut Ordo ab ipso insti-

institutus, de quo sollicitus erat, ne forte interiret, protegente se reflorescceret. Quod quidem, cum ad erigendos in spem suos magnopere pertineret, existimavit se salva modestia posse id eisdem palam facere, atque adeo debere. Sanctissimo deinde corporis Christi viatico roboratus, quatuor e suis alumnis in Vaticanum mittendos duxit: duos quidem, qui Sancti Apostolorum Principis æneam statuam venerati pium illius pedibus osculum darent, ceu testem Catholicæ Romanæ Fidei, in qua emori, uti vixerat, Josephus optabat: alios vero duos, qui a Summo Pontifice Christi Vicario plenam culpæ omnis, ac pœnæ remissionem, ipsius nomine peterent, atque impetrarent. Sacra demum Unctione munitus, lacrymas inter, ac preces suorum, sublatis ad Cœlum oculis, & pendentis e Cruce Christi imaginem osculatus, post invocationem suavissimi Jesu nominis ter iteratam, sui compos, & sensibus valens, pacatissimum Conditori suo spiritum reddidit, octavo Kalendas Septembris anni Domini MDCXLVIII. Illud autem sane admirabile, quod e tam cari parentis obitu non mæror, ut assolet, sed inusitata quædam lætitia filiorum ipsius animos repente occupavit, manantibus jam præ gaudio lacrymis, quas antea dolor expresserat. Defuncti corpus majestatem quamdam præseferens rapiebat oculos, suavemque, ac cælestem ut que odorem efflabat. Jamvero virginalis illius eximii pudoris etiamsi alia nulla, dum inter mortales ageret, indicia extarent, illud unum satis abundeque foret, quod mortuus edidit plane admirandum. Quum enim cadaver, detracto ut ablui posset indusio, nudatum esset, manus illius dextera, nullo alterius impulsu, statim partes eas cooperuit, quas verecundia conspicere vetat: atque ut evidentius adhuc tam singulare pudoris studium appareret, dimota per eos, qui aderant, mortui dextera, sinistra pariter nemine impellente ad partes eas obtegendas dexteræ vicem supplevit.

Jamvero cum servi Dei corpus ad Sacram Ædem Sancti Pantaleonis afferretur, quadriennis puer: En Sanctus inclamavit, ore lactenti, en Sanctus advenit. Magnus deinde concursus totius ferme Urbis ad funus illius celebrandum, præsertim post miracula, quæ complura statim patrari per invocationem Servi Dei cœpta sunt. Quæ cum ad aures felicis recordationis Innocentii Papæ X. Prædecessoris nostri pervenissent, tum ipsius, tum Cardinalis in Urbe, ejusque districtu Vicarii nomine Religiosis ipsius filiis, qui spectatores, ac testes extiterant, demandata cura est, ut ea fideliter, atque accurate perscriberentur, ad eorum deinde, quorum interest, examen debitum revocanda. Quum autem novis in dies miraculis servi Dei sanctitas corruscaret, ejusque fama increbesceret, Cardinalis primum in Urbe Vicarii, Apostolica deinde auctoritate cœptum est agi de virtutum illius excellentia. Quæ quidem cum in Congregatione S. R. E. Cardinalium Sacris Ritibus præposita, communi Patrum judicio ad heroicum gradum pertigisse constaret, sanctæ memoriæ Benedictus XIII. Prædecessor noster eorumdem judicium decreto suo confirmavit die octava Septembris MDCCXXVIII. In miracula deinde auctoritate Apostolica per tres Episcopos inquisitum, iisque rite in acta relatis, ac duobus ex illis Patrum suffragio dignis probatu compertis, ejusdem memoriæ Benedictus XIV. noster item Prædecessor, consulto multis precibus Deo, Patrum judicium, accepta divinitus auctoritate, ratum habuit, atque approbavit die Maji decima anni MDCCXLVIII.

Ac primum quidem miraculum patratum est in Margarita Tanteri virgine Florentina, quæ decenni aneurismata in ultimum vitæ discrimen adducta, post imploratam Josephi opem, puncto temporis integram valetudinem recuperavit. Miraculum alterum conspectum est in Christina Cecchetina virgine ex eadem itidem civitate moniali, inter eas, quæ Capuccinæ vocantur. Hæc enim per septennium variis simul mor-

morbis implicita, ut immobilis jam citra spem ullam decumberet, opitulante JOSEPHO, perfecte atque integre, divinitus repente convaluit. Quum igitur de JOSEPHI virtutum heroica excellentia, & perspicua miraculorum nota satis abundeque constaret, laudatus Benedictus XIV. nihil amplius cunctandum ratus, die VII. Augusti anni ejusdem MDCCXLVIII. datis Apostolicis litteris, JOSEPHUM Beatorum fastis adscripsit.

Sed novis subinde cælestibus signis, servi sui sanctitatem Deo declarante, ut reliqui summi honores JOSEPHO decerni possent, auctoritate Apostolica de recentioribus, quæ ferebantur per eumdem patrata miracula, quæstio de more instituta est, qua feliciter expleta, duo potissimum præ ceteris Patrum Sacrorum Rituum Congregationi præpositorum calculo probatu digna, sunt habita, & nos ipsi probavimus die XXV. Maji MDCCLXVI. Ac primum quidem editum est in Maria Constantia Caminati Genuensi virgine moniali in Monasterio Ordinis Sanctæ Claræ extra mœnia civitatis Tuderti. Phthisim illa jamdudum paterna in domo contraxerat, quam aliquandiu dissimulatam celare amplius non potuit. Per undecim ipsos annos, assidua febris deteriora in diem symptomata tertium morbi illius gradum clare indicantia; scirrhus in jecore duro extrinsecus, & late fuso tumore se pandens, aliaque exinde subnascentia morborum genera eo jam ægram adduxerant, ut pelle dumtaxat atque ossibus nulla præterea corporis parte constare videretur. Itaque non semel extremo Sacramentorum subsidio munita, nihil jam aliud appetiri poterat, quam ut e consumpto corpore anima demigraret. Sed desperatam humanitus valetudinem pia monialis per BEATUM JOSEPHUM divinitus est consecuta. Quum enim brevi, quam morbus in lectulo sineret, novemdiali prece illius se patrocinio commendasset, die ipsa, quæ nona & postrema erat institutæ precationis, placide consopita, & somno, quod nunquam antea contigerat, diu producto, morbi vim omnem discussam sensit. Eodem tempore color vultui, vires corpori redditæ, quodque magis utique mirandum fuit, caro non modo restituta, sed ea visa est addita, quæ fortasse nunquam extiterat. Neque vero integra tantum fuit valetudo, sed etiam perpetua.

Altera superans naturæ vim sanatio contigit Vincentiæ Buada Valentinæ. Hæc enim tres vel quatuor annos nata, ex gravi lapsu; dum per ludum ab imprudenti quopiam jactatur in aera, & excipitur, luxatis aliquot spinalis medullæ vertebris, gravibus primum morbis, perfecta dein comprehensa fuit paralysi, ita quidem, ut crura ob interclusos succi vitalis meatus, arida jam, ac pene lignea motum & sensum omnem amisissent. Conversa igitur puella ad cœlestem opem, quandoquidem in humanis remediis nulla jam reliqua spes erat, novemdiali obsequio BEATI JOSEPHI auxilium implorat. Eo peracto, nondum tamen compos voti facta erat: sed patre admonente, brevi adhuc fusa prece, ea ipsa die, momento temporis motum, sensum, & quod mirandum est magis, carnem recuperavit.

Post hæc ejusdem Congregationis generalis die XXIII. mensis Septembris anni proximi elapsi coram nobis habitæ consilium audivimus, an juxta consultissimas leges a Prædecessoribus nostris ipsi Congregationi præscriptas, tuto ad BEATI JOSEPHI Canonizationem procedi posset, & quamvis in ea suffragium ferentes unanimi consensu id affirmaverint, nihilominus, ut accuratius caussam perpenderemus, precibusque eum nostris, tum aliorum in re tanti momenti divinum promereremur auxilium, nonnisi die XII. subsequentis mensis Octobris decretum, quo ad sollemnem BEATI JOSEPHI Canonizationem servatis servandis, quandocumque procedi posset, edi jussimus.

Interim vero carissimus in Christo filius noster Carolus Hispaniarum Rex Catholicus, ut hoc decretum ad effectum perduceretur, se summopere optare nobis significavit: ac dilecti filii Ordinis Clericorum Regularium Scholarum piarum Superiores proprio, & cunctorum illius Professorum nomine assiduas nobis preces porrigebant humillimas,

ut

ut eum, a quo Divini Numinis afflatu leges exemplo suo confirmatas acceperant, supremo tandem cultu decoratum conspicerent, & venerarentur.

Ut itaque quod supererat, ad Sacrorum Canonum normam, & juxta venerabilia eorumdem Prædecessorum nostrorum instituta perficeremus, universi primum Collegii Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilium exquisivimus in Consistorio secreto die XXVII. Aprilis proxime præteriti habito, in quo nos ipsi summam virtutum, & miraculorum BEATI JOSEPHI, necnon seriem eorum omnium, quæ in ejus caussa gesta fuerant, ipsis exposuimus, cunctisque adsentientibus, ut ad supremam gravissimo huic negotio manum imponendam progrederemur, quamplures Venerabiles Fratres, Archiepiscopos, & Episcopos ex universa ferme Italia in Urbem accivimus, eos quoque, antequam definitivam sententiam ferremus, in consilium adhibituri.

Hi omnes caussam totam perdidicerunt, tum ex peroratione in Consistorio publico die VII. mensis Maji proxime præteriti coram nobis habita a dilecto filio Hieronymo Tozzi nostræ Consistorialis aulæ Advocato, tum ex plena, accurataque relatione gestorum, & virtutum BEATI JOSEPHI, cum miraculis e tabulario sæpedictæ Congregationis Sacrorum Rituum desumpta, quæ typis impressa singulis tradita fuit.

Coacto propterea die prima proxime etiam elapsi mensis Junii semipublico Consistorio, in quo præter eorumdem Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Collegium, omnes itidem Patriarchæ, Archiepiscopi, & Episcopi, qui hac ipsa de caussa in Urbe aderant, sessionem habuere, factaque omnibus dicendæ sententiæ potestate, spectabilem hujusmodi Consacerdotum coronam summa consensione audivimus ad BEATI JOSEPHI Canonizationem nos adhortantem. Qua de re omnium suffragia proprio singulorum chirographo subscripta colligi, & in tabularium Romanæ Ecclesiæ referri jussimus: mandantes præterea dilectis filiis Sedis Apostolicæ Notariis, ut super sollemni actu publica instrumenta conficerent.

Indicta deinde ad perficiendum Canonizationis actum hodierna die, qua sollemnia Coronationis nostræ recurrunt, postquam superiori hebdomada per triduum omnes Christifideles ad jejunium hortati fueramus, tribus Patriarchalibus Basilicis designatis cum plenariæ Indulgentiæ concessione, ut ad impetrandum Divini Spiritus lumen fideles ipsi suas nostris adderent preces. Hac demum die congregatis in Vaticano omnibus utriusque Cleri ordinibus, & Curiæ, ac aulæ nostræ Proceribus, præcipue vero Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, sollemni supplicatione Divinam Majestatem exorantes ad Basilicam Principis Apostolorum processimus. Ibi autem cum dilectus filius noster Carolus Tituli S. Clementis S.R.E. Presbyter Cardinalis Rezzonico nuncupatus ejusdem S. R. E. Camerarius, pro Canonizatione impetranda Procurator designatus enixa Christianorum Principum, Antistitum, Capitulorum, Ecclesiarum, Magistratuumque, ac totius Ordinis Clericorum Regularium Scholarum piarum vota, atque preces nobis obtulerit pro sollemni Canonizatione ipsius BEATI JOSEPHI, ac etiam BEATORUM JOANNIS CANTII, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI ÆMILIANI, SERAPHINI A MONTE GRANARIO, AB ASCULO denominati, & JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL, nosque semel, iterum, ac tertio rogaverit, ut exoptatam dudum sententiam pronunciantes, commune gaudium expleremus. Ideo nos implorato prius universæ cœlestis Curiæ præsidio, & advocato cum gemitibus Paraclyto Spiritu, eoque sic inspirante, ad honorem Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, & Christianæ Religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, B. JOSEPHUM CALASANCTIUM A MATRE DEI Ordinis Clericorum Regularium Scholarum piarum Fundatorem, omni christianarum virtutum genere orna-

ornatum, de re christiana optime meritum, cœlestium donorum copia, & miraculorum gloria præluſtrem, Sanctum eſſe definiendo pronunciavimus, & una cum prædictis JOANNE CANTIO, JOSEPHO A CUPERTINO, HIERONYMO ÆMILIANI, SERAPHINO A MONTE GRANARIO, AB ASCULO denominato, & JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL Sanctorum Eccleſiæ faſtis adſcripſimus. Decernentes, juxta Benedicti XIV. prædeceſſoris præfati litteras, ipſius SANCTI JOSEPHI CALASANCTII memoriam ſexto Kalendas Septembris, qua nimirum die illius corpus tumulo demandatum fuit, in univerſa Eccleſia quotannis recolendam eſſe, ac ritu debito celebrandam. Ac omnibus Chriſtifidelibus, qui in Eccleſia Sancti Pantaleonis de Urbe noſtra, ubi SANCTI JOSEPHI mortales exuviæ coluntur, eadem deſignata die religioſe accedent, ac Deum Optimum Maximum juxta noſtram, & piæ matris Eccleſiæ mentem precati fuerint, Indulgentiam ſeptem annorum, & totidem quadragenarum perpetuo in forma Eccleſiæ conſueta conceſſimus.

Mox decantato pro debita gratiarum actione laudis, & confeſſionis Hymno, ad aram Baſilicæ maximam ſupra Sacratiſſimam Principis Apoſtolorum Confeſſionem incruentam ſalutis humani generis hoſtiam oblaturi reverenter acceſſimus, & facta eorumdem Sanctorum ſpeciali commemoratione poſt Evangelicam lectionem a Diaconibus latina, & græca lingua decantatam, juſta & Sancta exultatione ſpiritus ſenſimus nos impelli, ut venerabilem Sacerdotum coronam, & populum univerſum, quem religionis ſtudium, atque Apoſtolicæ Sedis reverentia non ex Urbe modo, ſed ex longinquis etiam regionibus attraxerat; ad eorumdem Sanctorum virtutes imitandas, & patrocinium promerendum, paterno affectu breviter adhortari, & accendere conaremur. Denique inexhauſti Eccleſiæ theſauri divitias in eos, qui adſtabant fideles veluti effundentes, plenariam omnium peccatorum Indulgentiam, & remiſſionem miſericorditer in Domino conceſſimus.

In hac autem tum noſtra, tum populi totius fidelis juſtiſſima exultatione noſtræ huic Urbi dilectiſſimæ alia profecto quædam peculiaris eſt cauſſa, cur non modo S. JOSEPHO, ſed etiam ſibi magnopere gratularetur. Solatium eſt enim non parvi utique faciendum, quod venerabile JOSEPHI corpus apud nos extat, quaſi amoris erga nos ſui perenne pignus, & monumentum. Nam etſi ubique Terrarum Cœlites clientibus ſuis opem impertiant, ibi tamen & uberius id, & frequentius præſtare ſolent, ubi corpore hoc eſt aliqua ſui parte adhuc reſident. Ad JOSEPHI ergo tumulum in anguſtiis, in periculis, in rebus dubiis quiſque accedat, per hæc præſertim tam plena ærumnis, & calamitatibus tempora, nec dubitet, quin cum ex iis, quæ paſſus eſt, tam multa, tam aſpera, patientiam didicit in terris agens; regnantem modo glorioſum in ſupernis ædibus pium erga ſe, & propitium experiatur.

Quoniam vero poſt prolatam a nobis Canonizationis ſententiam, ab eodem Cardinali Procuratore nobis humiliter ſupplicatum fuit, ut ſuper præmiſſis omnibus Apoſtolicas litteras perpetuo valituras decernere, & edere dignaremur; ideo nos juſtiſſimæ annuentes petitioni, præſentium tenore omnia & ſingula præmiſſa confirmamus, roboramus, atque iterum ſtatuimus, decernimus; atque univerſæ Catholicæ Eccleſiæ denunciamus mandantes, ut earumdem præſentium exemplis, etiam impreſſis, manu alicujus Notarii publici ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis eadem prorſus fides ab omnibus habeatur, quæ ipſis præſentibus adhiberetur, ſi forent exhibitæ vel oſtenſæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc noſtræ definitionis, decreti, adſcriptionis, mandati, ſtatuti, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire; ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Da-

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDCCLXVII. decimoseptimo Kalendas Augusti, Pontificatus Nostri anno decimo.

✠ Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

✠ *Ego C. A. Episcopus Ostien. & Veliternen. Card. Cavalchini Sacri Collegii Decanus.*

✠ *Ego F. M. Episcopus Portuen. & S. Rufinæ Card. Lantes.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Sabinen. Card. Albani.*

✠ *Ego H. Episcopus Tusculan. Card. Dux Eboracensis S. R. E. Vicecancellarius.*

✠ *Ego F. Episcopus Albanen. Cardinalis Serbellonus.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Prænestin. Cardin. Stuppanius.*

✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego C. Tit. S. Clementis Presbyter Card. Rezzonico S. R. E. Camerarius.*

✠

✠ *Ego F. M. Tit. Sancti Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.*

✠
✠

✠ *Ego J. M. Tit. S. Alexii Presbyter Card. Castelli.*

✠ *Ego C. Tit. Sancti Petri ad Vincula Presbyter Cardinalis Elephantutius.*

✠ *Ego P. H. Tit. SS.mæ Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Gugliemi.*

✠ *Ego P. P. Tit. S. Stephani in Monte Cælio Presbyter Card. de Comitibus.*

✠

✠ *Ego Fr. L. Basilicæ Sanctorum XII. Apostolorum Presb. Card. Ganganelli.*

✠ *Ego M. A. Tit. Sanctæ Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.*

✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego S. Tit. S. Joannis ante Portam Latinam Presbyter Card. Buonaccorsi.*

✠

✠ *Ego J.C.Tit. SS.Joannis, & Pauli Presbyter Card. Boschi* Major *Panitentiarius.*

✠ *Ego L.Tit.S. Anastasiæ Presbyter Card. Calinus.*

✠

✠ *Ego A.Tit. Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Branciforti.*

✠

✠

✠ *Ego P.Tit.S.Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.*

✠

✠ *Ego Ph. M. Tit. S. Chrysogoni Presbyter Card. Pirellius.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego A. Sanctæ Mariæ in ViaLata Prior Diaconorum Cardinalis Albanus.*

✠ *Ego N. S. Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinius.*

✠ *Ego D. Sanctæ Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Ursinus.*

✠ *Ego Fl. Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Card. Chisius.*

✠ *Ego A. M. Sanctæ Agathæ ad Suburam Diaconus Card. Terrigiani.*

✠

✠ *Ego J.C.Sancti Cæsarei Diaconus Cardin. Caracciolus de Sancto Bono.*

✠ *Ego N. Sancti Georgii in Velabro Diaconus Card. Perrelli.*

✠ *Ego A. Sancti Angeli in Foro Piscium Diaconus Cardinalis Corsinius.*

✠ *Ego A. Sanctorum Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus.*

✠ *Ego Æ.S.Sancti Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus.*

✠ *Ego X. Sanctæ Mariæ de Scala Diaconus Card. Canale.*

✠ *Ego B.Sanctorum Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.*

✠

C. Card. Pro-Datarius. A. Card. Nigronus.

VISA
De Curia J. Manassei.

L. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.
Registrata in Secretaria Brevium.

LIT-

LITERÆ DECRETALES
SUPER
CANONIZATIONE
B. JOSEPHI A CUPERTINO

Sacerdotis professi Ordinis Minorum
S. Francisci Conventualium.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Scendens Christus in altum dedit dona hominibus, amoris sui scilicet pignora, ac triumphalis suæ monumenta victoriæ. Id autem non modo tunc ostendit, quum ex hac terra discedens gloria, & honore coronatus, utpote Rex virtutum in Cælum rediit, sed etiam per omnes deinceps ætates benignissime præstitit, atque ad consummationem usque sæculi, pro sua in homines perpetua caritate, ac munificentia præstabit: sed nimirum, si Dominus dives est in omnes, qui invocant illum, in electos utique quosdam servos suos, qui in simplicitate ambulant, atque in toto corde exquirunt eum, divitias sui erga illos amoris effundit: idque tum ut eos glorificet, qui glorificare ipsum unice student, tum ut per eos Ecclesia sua tamquam Regina vestitu induta deaurato, ac tam multiplici cælestium charismatum, ac donorum varietate circumamicta, facile a quovis cognosci possit, & magis magisque refulgeat. Hanc autem ipsam cælestium charismatum mensuram bonam, & confertam, & coagitatam, & superfluentem, si unquam in aliis, non possumus certe non admirari, ac suspicere in Beato Josepho a Cupertino ex Ordine Fratrum Minorum Sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, quem superiori ætate bonorum omnium largitor Deus Ecclesiæ dedit, ut in eo disceremus non esse nos terræ hujus cives, sed hospites, ac peregrinos, nostramque proinde in Cælis conversationem esse oportere. Hoc ille nempe quamdiu vixit, non tam verbis, quam re ipsa pulcherrime docuit, quum terram veluti dedignatus, frequentes, ac prope quotidianas ecstases patiens sublimis in aera ferretur, ac modo exultabundus celerrimo impetu circumvolans, choreas veluti duceret, modo alios quoque secum sublime raperet, suamque illam, quam induisse videbatur, gloriosam agilitatis dotem communicaret, ita prorsus, ut medius quidam viatores inter, & comprehensores homo esse haud immerito credi posset. Quod autem Beatus Josephus tam frequenter, tam facile sublimis ascenderet, quid est, nisi quod descendebat in se demississima humilitate, qua sperni se, ac despici, non modo ferebat æquo animo, sed etiam gaudebat? Quod vero, ubi erat impetus spiritus, eo & corpus expers veluti ponderis agillime sequeretur, quid est, nisi quod corpus ipsum inusitata quadam, ac propemodum nimia asperitate in servitutem redigere satagebat? Quæ quidem, atque alia id genus Beati Josephi sanctitatis documenta in ea, quam exhibemus, tametsi brevi narratione melius patebunt.

Quocirca cum is, qui suscitat de pulvere egenum, BEATUM JOSEPHUM tam eximiis in vita donis, ac virtutibus, tam præclaris post mortem signis, ac miraculis illustraverit, ut dubitari non possit, quin inter Superos cum Deo regnet, cujus conversatio, cum inter mortales ageret, semper in Cælis fuit. Nos propterea, qui Christi vices, licet indigni, gerimus, habito prius diligenti virtutum, & miraculorum ejus examine, de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, necnon accedente suffragio Patriarcharum, ac plurimorum Archiepiscoporum, & Episcoporum in Romana Curia congregatorum, & quod potissimum est, implorato sæpius Divini Spiritus auxilio, & lumine, eumdem BEATUM JOSEPHUM candelabro imponimus, ut luceat omnibus, qui in domo sunt, eique honorem, & cultum, qui Sanctis cum Christo regnantibus exhibetur, tribuendum esse decernimus.

Sub initium seculi a reparata salute XVII. Cupertini, oppido in Salentinis Neritonensis Diœcesis, parentes humiles sortitus, ac pios; in stabulo, quo repentinus pavor matrem compulerat, editus in lucem fuit. A teneris usque annis pietatem coluit, defixis in Cælum oculis, & labris hiantibus inter orandum, quod quidem futuræ post in adulta ætate altissimæ contemplationis vel indicium esset, vel potius initium. A gravi morbo Deiparæ Virginis ope liberatus, ad Beati Francisci septa transire constituit. Repulsam passus a Fratribus Conventualibus, quos primum adierat; ab iis, quos Capuccinos vocant, exceptus est, sed acerbior deinde fuit ejectio. Nam post aliquot tyrocinii menses, tamquam ineptus ad Instituti munia habitus, ad suos redire coactus est. Dure acceptus a patruo, qui in Conventualium Ordine concionator erat, durius a matre, religiosæ vitæ consilium non abjecit. Ad Conventuales iterum confugiens tandem obtinuit, ut laicorum ministeriis addiceretur. Sed in novissimo loco libentissime recumbentem, jussit illum Dominus superius ascendere. Patribus enim, qui per triennium præclaram JOSEPHI, & majora in dies pollicentem virtutem suspexerant, visum est illum referre inter Clericos. Longo ipsi, atque improbo labore cum rudi, atque hebeti ingenio luctandum fuit, ut sacros libros, si minus intelligere, at legere saltem apte, ac distincte disceret. Post sollemnia vota sacerdotio initiatus, Divinæ Hostiæ primitias obtulit eo religionis intimo sensu, ut præsentem ibi Christi personam, non tam credere, quam cernere videretur, novumque sibi ex eo tempore perfectius vitæ genus ordiendum proponeret. Ergo in cœnobio de Cryptula, cui fuerat adscriptus, ita per decennium vixit, ut solitaria maxime loca adamaret, asperrime in corpus sæviret, & coram superiore sola contentus extima tunica, rebus omnibus abdicatis, ad Crucifixi pedes procumbens, vere illud usurpare posset: Ecce, Domine, propter te omnia dimisi: tu modo sis mihi omne bonum. Sed tam rigidæ paupertatis pressus angustiis, ut consumpta jam veste, novam sibi unde quæreret, non videret; ad piam erga Deum fiduciam abjiciendam sollicitatus ab humanæ salutis hoste, nullius præterea cælestis solatii rore in animum defluente recreatus, ac nimio proinde mœrore confectus, per biennium in camino humiliationis, velut in fornace perstitit, & in humilitate sua patientiam habuit. Denique, cum conversus ad Deum in eas voces erumperet: Ut quid, Deus, dereliquisti me; SERVUM SUUM benignissimus Dominus mœrore, & luctu confici passus non est. Itaque Religiosus quidam ignotus, Angelo, ut opinio fuit, ea sub specie apparente, ac statim ex oculis subducente se, nova illi tunica allata mœrentem erexit, afflictumque recreavit. Ad omnimodam rerum externarum abdicationem asperrimam corporis macerationem adjunxit. Cura illi major animum jejunio, quam cibo corpus reficere. Interdictis sibi, non carne modo, & lacticiniis, sed pane etiam, & vino per longum tempus, insipidis leguminibus, atque amarissimis herbis libenter vesci, quin etiam certos quosdam dies sine ullo prorsus cibo transigere, sola Eucharistiæ divina dape satis, abundeque re-

refectus. Ad hæc ciliciis, catenis, laminis ferreis, flagris ita se laniabat, ut nudatum aliquando jussu Præsidis ipsius corpus adspici sine horrore non posset; tam fœde lacerati artus erant, & sanie manantes. Versabatur nempe ei diu, noctuque ante oculos, defixusque erat in animo penitus Christus Jesus, qui ad mortificationem ipsius in corpore suo circumferendam exstimulabat: quæ itidem caussa fuit, cur complura variis in locis humanæ salutis signa statuenda curaret. Qua in re illud prorsus mirabile accidit, quod Crucem quamdam immanis ponderis, quæ simul adhibitis multorum viribus dimoveri vix poterat, unus ipse prodigioso volatu facillime sustulit, atque ubi destinaverat, attonitis præ stupore, qui aderant, collocavit. Ejusmodi autem cum volatu ecstases ita crebræ, & mirabiles in eo fuere, ut patrum, & majorum nostrorum memoria nemo fortasse facile inveniatur, qui earumdem vel frequentia, vel magnitudine JOSEPHUM æquiparet. In celebrioribus numeratur ea, cujus recol. mem. Urbanus Papa VIII. Prædecessor noster spectator, & testis fuit; alia item in nostra patriarchali Basilica Assisiensi, cum depictam in fornice Deiparæ Virginis Mariæ imaginem conspicatus, statim ad eam propius venerandam octodecim e terra palmis sublatus advolavit. Neque vero minus illustris illa, qua in sacello novitiorum festo die Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis Immaculatæ, quod ille mysterium eximie colebat, Præsidem amplexus, ac secum trahens in aera paullisper, & mox dimittens, ipse altius ascendit, Mariam iterum iterumque pulchram inclamans. Huic volatui geminus est, qui accidit in conspectu Ædis Lauretanæ, quam item ingredientium, & egredientium Angelorum frequentia stipatam eminus vidit. Hæc autem, aliaque id genus, quum adeo crebra essent, ut sacris functionibus, sive in choro, sive in Ecclesia officere viderentur, Præsidibus visum fuit JOSEPHUM in abdita loca a conspectu, & consortio hominum segregare. Sed hæc, & similia, quæ longum nimis esset singula recensere, mirari fideles possunt, non assequi, atque imitari. Meliora igitur virtutum charismata JOSEPHUS exhibet ad æmulandum. Ac primum quidem obedientiam, quæ ceteras omnes virtutes animo inserit, insertasque custodit. Hujus ille ita studiosus erat, ut ne in minima quidem re ab ejus præscripto discederet, solitus idcirco dicere, obedientiæ regendum se tradidisse veluti cæcum, quem catulus circumducit. Illud autem in hoc genere prorsus mirabile, quod, quum alienato a sensibus animo, sive clamores ederent, sive excuterent ipsum, sive etiam adurerent, nihil quidquam sentiret, una Præsidis vox, tametsi non audita, visionem abrumpens, statim eum ab ecstasi revocabat. Atque huic sane tam insigni obedientiæ tribuenda est perpetua JOSEPHI tranquillitas, atque idem semper vultus, eademque frons tot inter, ac tantas vicissitudines, dum vel Moderatorum Ordinis, vel Sacræ Inquisitionis jussu hac illac errare, ac per triennium etiam ablegatus a suis, apud Fratres Capuccinos versari cogitur. Quod quidem divino consilio factum esse non dubitamus, ut illius sanctitas, & progressus in diem majores faceret, & plures ad exemplum testes, ac spectatores haberet. Obedientiæ humilitas non impar extitit, qua fiebat, ut objurgationes, & probra æquissimo ferret animo, & ecstases quandoquidem dissimulare non poterat, infirmitatis, torporis, somnolentiæ nomine obtegere conaretur. Paupertatem adamavit ita, ut perfectum in eo Francisci filium facile quivis posset agnoscere. Quocirca moriturus vere affirmare potuit, nihil apud sese, quod superiori resignaret, ac redderet inveniri. Paupertatem excipit patientia; multa enim indigna ab hominibus; multa diu a dœmonibus dura perpessus est, invictus semper, ac similis sui, pari constantia fuit in ariditatibus ac desolationibus, ut ajunt, spiritus perferendis. Castitatem vero, tametsi diuturna per dœmones blandissima, quæque objicientes pugna tentatam, integram semper, atque incontaminatam servavit. Hujus autem indicium erat non dubium, tum suavissimus odor, quem rebus etiam ab se contactis afflabat, tum horror quidam singularis obscæni flagitii, ut homines eo deturpatos

tos dignosceret, atque ad abluendam, ut ipse loqui solebat, spurcam atramento faciem adhortaretur. Hoc vero tam egregiæ castitatis donum, tametsi tribui magna ex parte possit severissimæ sensuum custodiæ, & corporis, cui nunquam pepercit asperrimis per dies, noctesque macerationibus: Deiparæ tamen Mariæ Virginis, quam ille veluti matrem unice diligebat, atque ab aliis diligendam summo studio curabat, patrocinio, & clientelæ potissimum, acceptum referendum esse non dubitamus. Neque vero illud solum, sed cetera omnia dona, quæ Deus in ipsum tam larga congessit manu, a Beatissimæ Virginis cultu repetenda esse ducebat. Itaque Maria in corde, Maria in ore semper illi erat. Quum autem Beatissima Virgo pulchræ dilectionis mater sit, & vocetur, JOSEPHUS non modo ipsam suavissime redamare, sed imitari etiam studebat in proximis diligendis. Erga ærumnosos misericors, erga ægros sedulus, erga periclitantes opitulator. Pro scelestis, atque improbis, quorum sæpissime occulta flagitia detegens paterne corripuit, corporis sui afflictationes, Deo quasi piacularem hostiam offerebat. Quin etiam eodem caritatis instinctu pro hæreticorum conversione, non sine magna corporis afflictatione, Deum deprecatus, ex iis nonnullos ad Catholicæ Ecclesiæ communionem revocavit. Comis præterea, festivus, hilaris illud in ore habebat, caritate qui præditus sit, eum, tametsi nesciat, divitem esse. Qua quidem ipse adeo excellebat, ut ex iis, quas affert Apostolus caritatis notas, nullam in ipso requireres. Atque id ipsum ferme dicere licet de iis, quæ gratiæ gratis datæ vocantur, quasque divina liberalitas servis suis impertiri consuevit. Non illi prophetia defuit, non cordium perscrutatio, non curatio ægritudinum, non miraculorum facultas; non denique, quod magis mirandum fuit, sapientiæ donum, quo abditissima Theologiæ dogmata homo plane rudis, ac pene idiota perspicue explicabat.

Sed annum jam sexagesimum primum agenti SERVO DEI tempus aderat, quo in Auximano cœnobio, quemadmodum ipse prædixerat, ab altissima quidem, sed abstractiva ad intuitivam Dei contemplationem evocaretur. Itaque correptus febri, quæ mensem, eoque amplius tenuit, quum quinta post die, quæ dies erat Assumptæ in Cælum Virgini dicata, Sacrum ultimum ad aram fecisset, editis subinde, præcipue quum mors in propinquo esset, præclaris patientiæ, humilitatis, pietatis, fidei, fiduciæ, caritatis actibus, divina Eucharistia refectus, sacra Unctione roboratus; per idemque tempus raptus, atque ecstases suavissimas passus, hilari animo, ridenti ore, vultu cælesti luce perfuso, ad Deum, quem unice quæsierat, e corporis vinculis evolavit XVIII. Kalend. Octobris anno salutis MDCLXIII.

Statim vero, nec dum tumulato corpore, ac multo magis processu temporis supernaturalibus signis Deus SERVI sui gloriam testatam facere cœpit. Quæ caussa fuit, cur biennio post de JOSEPHO Beatis adnumerando ageretur. Quocirca tribus ob eam rem per Episcopos Neritonensem, Assisiatem, Auximanum confectis processibus, quibus alter accessit ex auctoritate Apostolica; eorumdem sinceritate, atque integritate perspecta, Prædecessor noster Innocentius XI. ven. mem., qui JOSEPHI adhuc inter mortales agentis sanctimoniam exploraverat, beatificationis illius Caussam Sacrorum Rituum cœtui commisit. Satis longo post intervallo, tribus, quæ præire solent, habitis in eadem Congregatione Comitiis, quibus tum virtutum excellentia, tum miraculorum veritas ad exactam trutinam revocaretur; tandem Clemens XII. die XV. mensis Augusti anno MDCCXXXV. declaravit constare de SERVI DEI virtutibus in gradu heroico. Quod vero ad miracula pertinet, Prædecessor etiam noster Benedictus XIV. duo præ ceteris insignia decreto suo comprobavit die IV. Octobris MDCCLII. Primum autem ex iis editum fuit in puero duodenni Stephano de Matthæis, qui ex ictu lapidis vulnerata, ac discissa dexteri oculi pupilla; unde factum erat, ut exhaustis humoribus, oculique proinde orbita introrsus depressa, videndi facultatem amitteret; quum ad BEATUM JOSEPHUM confugiens, sepulcro ejus læsi luminis palpebram admovisset, ipsissimo temporis puncto oculum integrum, ve-

nu-

nuftum, atque ad vifum aptiffimum recuperavit. Alterum vero patratum fuit in Victorio de Matthæis parente pueri, de quo dictum eft. Hic enim, quum per annos ferme fex alterum genu ex humorum, qui obduraverant, confluxu enormiter intumuifset, ut ingredi, procumbere in genu, nonnifi ægre admodum pofset, quam humanitus defperatam nunquam tentaverat, io BEATI JOSEPHI ope, ac præfidio fanitatem invenit. Vix namque affecto genu connixus eft in fuppedaneo altaris, JOSEPHI adhuc ex longo ibi precandi ufu veftigia præferente, quum tumore omni fublato, ftatim incolume, atque expeditum ad motum genu perfenfit. Itaque idem Benedictus peculiares ob caufsas compendiariam infiftens viam, litteras Apoftolicas Beatificationis expediri jufsit fub die xx. Februarii anni MDCCLIII., quibus publicatis in Bafilica Vaticana, follemnes Beatificationis ejufdem cæremoniæ peractæ funt.

Cum JOSEPHO effet indulta veneratio, omnipotens Dominus per nova figna de augendo SERVI SUI cultu manifeftam fuam oftendere dignatus eft voluntatem. Propterea que alii tres Procefsus Apoftolica auctoritate fuper novis miraculis conftructi fuere; iifque Congregationis Sacris Ritibus præpofitæ judicio exhibitis: poftquam & procefsuum validitas, & miraculorum veritas in Congregationibus antepræparatoria die XVIII. Septembris MDCCLXIV., & præparatoria die x. Decembris MDCCLXV. perquam diligenter expenfa fuit; Generalem coram nobis Congregationem die XXIII. Septembris anni proxime præteriti coegimus, in qua Venerabilium Fratrum noftrorum S. R. E. Cardinalium, ac dilectorum filiorum Confultorum fuffragia excepimus. Sed, ut maturius hac de re deliberaremus, ac noftris, & aliorum precibus divinum a Patre luminum auxilium imploraremus, die XII. Octobris proxime præteriti de tribus fequentibus miraculis per interceffionem BEATI JOSEPHI a Deo patratis conftare decretum edi, atque in acta referri juffimus.

Primum miraculum compertum eft in Maria Magdalena Panzironi die XXXI. Octobris MDCCLIII.. Scyrrhofus tumor in ore ftomachi prægrandis, ac durus pene inftar lapidis eo miferam adduxerat, ut motu, colore, pulfu, loquela fenfim deficientibus, defperata a medicis valetudine jufta illi funebria pararentur. Sed implorata, prout in illo pene ultimo agone potuit, BEATI JOSEPHI ope, hujufque & reliquia digitis puellæ inferta, & imagine mortifero tumori admota, ftatim convaluit, ac vefpera ipfa, qua id contigerat, nullo alterius adminiculo furrexit e lectulo, ac cetera, quæ fani, ac vegeti folent, munia obivit.

Altera naturæ vires exfuperans fanatio contigit in cælibe fœmina Benedicta Pierangelini die XVIII. Januarii anno MDCCLVI.. Quum enim duæ polypofæ moles vafis cordis adhærentes præpedito liberiore fanguinis curfu, per fexdecim annos male illam habuiffent, ut creberrima egeret phlebotomia, atque in præfocationis, & mortis difcrimine identidem verfaretur; ad extremum, morbo per dies quindecim ingravefcente cum lethalibus paroxyfmis, facris, quæ morituros ad felicem exitum juvant, myfteriis munienda fuit. Sub hæc nihilominus in fpem erecta BEATUM JOSEPHUM animo invocans, præfentiffimum ejus auxilium experta eft. Applicata enim pectori facra illius reliquia graviffimo quidem paroxyfmo corripitur, fed tamen hunc ægra ad valetudinem evaforum interius quodammodo perfentifcere videbatur. Tum a chirurgo confueta fanguinis miffione facta, quam abnuente medico, Benedicta petierat, ex incifa vena, quam falvatellam vocant, polypofæ illæ duæ carnofæ fubftantiæ moles mirifice prodeuntes, multiplici fupernæ virtutis miraculo, fanam illam, ac fofpitem momento temporis reliquerunt.

Miraculo tertio, quod fupra numerum vocant, fanitati inftantaneæ donatus eft Bernardinus Senogalliefe mulio. Huic herpes in ulcus evaferat fæviffimo quodam humore manans, qui & carnes fcinderet, & pannos ipfos eroderet. Tum ab inguine ulcus ad genu perductum, gradiendi facultate intercepta, dolores præterea ciebat maximos, ut nullam quietis partim capere liceret.

ceret. In tanto discrimine, quum pia illius uxor ad BEATI JOSEPHI opem enixe implorandam in Ecclesiam se contulisset, ut mariti in doloris lecto decumbentis precibus & suas adderet; inter hæc BEATUS ipse JOSEPHUS coram ægro se sistit, atque illum ad recitandas secum Beatissimæ Mariæ Virginis litanias adhortatur. JOSEPHO igitur præeunte, respondente ægro ad singulas salutationes, ubi ad eam deventum est, qua Deipara salus infirmorum vocatur, repente simul cum visione morbus omnis abscessit. Bernardinus e lecto prosiliens expedito gradu pergit ad templum, impensas liberatori suo gratias acturus, & postera die suo mulionis ministerio se reddit valens, ac vigens.

Approbatione miraculorum sequuta, aliam Congregationem itidem generalem die XXVII. Januarii proxime elapsi coram nobis indiximus, ejusque exquisivimus consilium, an more, institutoque laudabili ipsius Congregationis, & juxta opportunas Prædecessorum nostrorum Constitutiones tuto ad BEATI JOSEPHI Canonizationem procedi posset: Patres omnes in ea suffragium ferentes unanimi sensu, & validis rationum momentis omnia, quæ in hujusmodi Caussa desiderari possunt, satis abundeque suppetere sunt arbitrati. Verum nos ab ea die divinum nostris, & aliorum precibus implorantes lumen; die festo Purificationis Beatæ Mariæ Virginis decretum, quod ad sollemnem BEATI JOSEPHI Canonizationem procedi posset, edidimus.

Quoniam autem alias aliqui Christiani Principes, & Præsules Ecclesiarum B. JOSEPHI Canonizationem peroptantes communibus votis, & postulationibus apud Prædecessores nostros, & nos institerant, & praeclarus Ordo Fratrum Minorum Sancti Francisci Conventualium nuncupatorum assidue aliorum postulationibus, & suas demississimas adjungere non desinebat, ut tandem supremam sententiam ferremus. Nos idcirco compendium vitæ, virtutum, & miraculorum BEATI VIRI, ex iis, quæ Sacrorum Rituum Congregatio prævio severo examine admisit, complectens, typisque vulgatum singulis Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus distribui curavimus, ac subinde die XXVII. mensis Aprilis proxime præteriti secretum indiximus Consistorium, in quo iisdem S.R.E. Cardinalibus summa virtutum, & miraculorum BEATI JOSEPHI exposita, eorum consilium exquisivimus, an ad sollemnem hujus admirabilis viri Canonizationem esset procedendum. Cumque libentissime eorumdem Cardinalium animi sensus audivissemus oretenus affirmantium, id ipsis placere: ut adhuc in hac re maturius procederemus, Venerabiles etiam Fratres nostros, Archiepiscopos, & Episcopos in Italia degentes de hoc consilio certiores fieri curavimus, eosque hortati fuimus, ut ad Urbem accederent, nobisque in re tanti momenti adessent: eos quoque per idem compendium typis vulgatum de Caussæ totius serie, atque virtutibus, & miraculis BEATI JOSEPHI ad plenum edoceri curavimus, & publico coram nobis die VII. nuper elapsi mensis Maji, habito Consistorio, cui præter S. R. E. Cardinales, Patriarchæ quoque, Archiepiscopi, & Episcopi in Urbe congregati interfuere, in illo de mandato nostro dilectus filius Philippus Durani Consistorialis aulæ nostræ Advocatus dilucida oratione integram Caussam exposuit.

Hisce itaque præmissis, aliud die XV. mensis Junii subsequentis coegimus Consistorium, in quo præter eosdem S. R. E. Cardinales, & Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, etiam nostros, & Sedis Apostolicæ Notarios, Prothonotarios nuncupatos, ac duos seniores ex Caussarum Palatii nostri Apostolici Auditoribus adstare mandavimus. In eo siquidem nos ipsi verba fecimus, omnesque rogavimus, ut sensum suum aperirent, an Sancti cultus, & honos B. JOSEPHO jure ac merito a nobis decerni posset. Cumque universi summa consensione B. JOSEPHI Canonizationem probarent, & singuli benedicentes Domino BEATUM JOSEPHUM inter Sanctos numerandum esse responderent, nos prolatorum suffragiorum exempla a singulis subscripta colligi, & in tabularium S. R. E. inferri, atque ab Apostolicæ Sedis Notariis publicum ea de re instrumentum confici mandavimus.

Publi-

Publicas deinde orationes, & dies generalis jejunii per Urbem indiximus, & tres Patriarchales Basilicas designavimus, in quibus sanctissimum Christi corpus publicæ venerationi per triduum exponi jussimus, omnes Christifideles hortando, ut omnipotentem Dominum nobiscum precantes spiritum sapientiæ, & intellectus nobis impertiretur, quo duce, quid ei placitum esset dignosceremus.

Hisce omnibus rite absolutis, quæ ex Sacris Constitutionibus, Romanæque Ecclesiæ consuetudine peragenda erant, hac die demum Beatæ Mariæ Virgini de Monte Carmelo nuncupatæ dicata, qua a felicis recordationis Gregorio Papa IX. etiam Prædecessore nostro Beatum Franciscum ejusdem Ordinis Minorum Fundatorem Sanctorum canoni adscriptum fuisse perhibetur, & qua decimus inchoatur annus a peracta Coronatione nostra; in Basilica Principis Apostolorum splendide, ac magnifice ornata, ad quam servata supplicationis publicæ forma nos præcesserunt omnes Cleri secularis, & regularis Ordines, & Ministrorum Romanæ Curiæ Collegia, unacum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, necnon Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis; priusquam immaculatam hostiam sollemni novæ legis sacrificio omnipotenti Deo offerremus, instante iterum iterumque dilecto filio nostro Carolo Tituli Sancti Clementis S.R.E. Presbytero Cardinali Rezzonico nuncupato, ejusdem S. R. E. Camerario, ad Canonizationem impetrandam Procuratore constituto, decantatis sacris Ecclesiæ precibus, ut Deiparæ Virginis, Angelorum, & Sanctorum omnium cum Christo regnantium intercessione divinam opem imploraremus, ac Paraclyto Spiritu cum gemitibus, ut adesset, invocato; ad honorem Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, & christianæ religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & Apostolicæ auctoritatis plenitudine, ac de Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Urbe existentium consilio, & assensu ipsum BEATUM JOSEPHUM A CUPERTINO Sacerdotem Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci Conventualium nuncupatorum expresse professum, unacum BEATIS JOANNE CANTIO, JOSEPHO CALASANCTIO A MATRE DEI, HIERONYMO ÆMILIANO, SERAPHINO A MONTE GRANARIO, AB ASCULO denominato, & JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL Sanctum esse decrevimus, definivimus, ac Sanctorum catalogo adscripsimus, illumque ab universis Christifidelibus, tamquam vere sanctum, religioso cultu honorari mandavimus, prout etiam tenore præsentium definimus, decernimus, & declaramus: statuentes, & concedentes, ut ab universali Ecclesia in ejus honorem Ecclesiæ, & altaria, in quibus sacrificia Deo offerantur, ædificari, & consecrari, & singulis annis die a Benedicto Prædecessore præfato in litteris illius beatificationis præscripto, nempe decima octava Septembris ipsius SANCTI JOSEPHI A CUPERTINO inter Sanctos Confessores ab Ecclesia memoria recoli possit. Eademque auctoritate omnibus Christifidelibus, qui eadem die annis singulis ad sepulcrum, in quo corpus ejusdem SANCTI JOSEPHI requiescit, visitandum accesserint, perpetuo septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, aut alias quomodolibet debitis pœnitentiis, misericorditer in Domino in forma Ecclesiæ consueta relaxamus.

Sub hæc Æternum Patrem, Regemque gloriæ Christum Dominum Patris sempiterni Filium, & Sanctum Paraclytum Spiritum, unum Deum, ac Dominum, cum debita gratiarum actione venerati, omnibusque Christifidelibus ibi præsentibus plenaria peccatorum remissione, & indulgentia concessa; supra Beati Petri Confessionem sacrosanctum Missæ sacrificium sollemniter celebravimus facta eorumdem Sanctorum speciali commemoratione.

Laudum igitur, & gratiarum debita Omnipotenti Deo præconia referamus, qui novis semper Ecclesiam suam & exemplis instruit,

ſtruit, & decorat ornamentis; ita quidem, ut in BEATUM JOSEPHUM intuentes, videant hæretici, & reſipiſcant, vel fracti pudore contabeſcant, dum Religionis Orthodoxæ tam perſpicuas notas agnoſcunt. Videant præcipue Catholici, & imitari ſtudeant quod celebrare delectat: quod ſi SANCTI JOSEPHI raptus, atque ecſtaſes aſſequi in noſtra non eſt poteſtate, ſed in Dei imperſcrutabili voluntate, qui dividit ſingulis, prout vult; illud tamen profecto conari & poſſumus, & debemus, ut avulſo a terrenis animo, corpore quidem peregrini ſimus, atque advenæ, ſpiritu vero cives Sanctorum, & domeſtici Dei. Flagrantiſſimus illius erga Deum amor vim ſuam vel in corpus exeruit, perinde quaſi in anteceſſum agilitatis dotem induiſſet. Nobis illud ſatis ſit, ut per pias, & crebras divinarum rerum meditationes mens expedita, atque alacris ad Cœlum aſſurgat.

Quoniam vero, hiſce omnibus de more peractis, idem Carolus Cardinalis, & Procurator deſignatus, a nobis, quo par erat obſequio, poſtulavit, ut Apoſtolicas noſtras litteras in geſtorum omnium perenne monumentum decerneremus; nos petitioni perquam libenter annuentes, præſentes noſtras litteras edi, & palam fieri demandavimus: ſtatuentes earumdem exemplis etiam impreſſis, ab aliquo ex Notariis publicis ſubſcriptis, & ſigillo perſonæ in Eccleſiaſtica dignitate conſtitutæ munitis, eamdem prorſus fidem ab omnibus adhiberi, quæ ipſis originalibus litteris adhiberetur, ſi forent exhibitæ, vel oſtenſæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc noſtræ definitionis, decreti, adſcriptionis, mandati, ſtatuti, conceſſionis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei auſu temerario contraire; ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDCCLXVII. decimoſeptimo Kalendas Auguſti, Pontificatus noſtri anno decimo.

✠ Ego Clemens Catholicæ Eccleſiæ Epiſcopus.

✠ *Ego C. A. Epiſcopus Oſtien. & Veliternen. Card. Cavalchini Sacri Collegii Decanus.*

✠ *Ego F. M. Epiſcopus Portuen. & S. Ruffinæ Card. Lantes.*

✠ *Ego J. F. Epiſcopus Sabinen. Card. Albani.*

✠ *Ego H. Epiſcopus Tuſculan. Card. Dux Eboracenſis S. R. E. Vicecancellarius.*

✠ *Ego*

✠ *Ego F. Episcopus Albanen. Cardinalis Serbellonus.*
✠ *Ego J. F. Episcopus Prænestin. Cardin. Stuppanius.*
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠ *Ego C.Tit.S.Clementis Presbyter Card. Rezzonico S.R.E. Camerarius.*
✠
✠ *Ego F.M.Tit.Sancti Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.*
✠
✠
✠ *Ego J.M. Tit.S.Alexii Presbyter Card. Castelli.*
✠ *Ego C.Tit.Sancti Petri ad VinculaPresbyter Cardinalis Elephantutius.*
✠ *Ego P.H.Tit.SSmæ Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card.Gugliemi.*
✠ *Ego P.P.Tit.S.Stephani in Monte Cœlio Presbyter Card.de Comitibus.*
✠
✠ *Ego Fr.L. Basilicæ Sanctorum XII. Apostolorum Presb.Card.Ganganelli.*
✠ *Ego M.A.Tit. Sanctæ Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.*
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego S.Tit.S.Joannis ante Portam Latinam Presbyter Card. Buonaccorsi.*
✠
✠ *Ego J.C.Tit. SS.Joannis, & Pauli Presbyter Card. Boschi Major Pœnitentiarius.*
✠ *Ego L.Tit.S. Anastasiæ Presbyter Card. Calinus.*
✠
✠ *Ego A.Tit. Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Branciforti.*
✠
✠
✠ *Ego P.Tit.S.Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.*
✠
✠ *Ego Ph. M. Tit. S. Chrysogoni Presbyter Card. Pirellius.*
✠
✠
✠
✠
✠
✠ *Ego A. Sanctæ Mariæ in ViaLata Prior Diaconorum Cardinalis Albanus.*
✠ *Ego N. S. Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinius.*
✠ *Ego D. Sanctæ Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Ursinus.*
✠ *Ego Fl. Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Card. Chisius.*
✠ *Ego A. M. Sanctæ Agathæ ad Suburam Diaconus Card. Torrigiani.*
✠
✠ *Ego J.C.Sancti Cæsarei Diaconus Cardin. Caracciolus de Sancto Bono.*
✠ *Ego N. Sancti Georgii in Velabro Diaconus Card. Perrelli.*
✠ *Ego A. Sancti Angeli in Foro Piscium Diaconus Cardinalis Corsinius.*
✠ *Ego A. Sanctorum Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus.*
✠ *Ego Æ.S.Sancti Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus.*

✠ *Ego X. Sanctæ Mariæ de Scala Diaconus Card. Canale.*

✠ *Ego B. Sanctorum Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.*

✠

C. Card. Pro-Datarius.

A. Card. Nigronus.

VISA

De Curia J. Manassei.

L. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

LIT-

LITERÆ DECRETALES
SUPER
CANONIZATIONE
B. HIERONYMI ÆMILIANI
Fundatoris Clericorum Regularium
Congregationis Somaschæ.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Anctitas, quæ nusquam alibi, quam in civitate Domini virtutum, hoc est in Catholica Romana Ecclesia, reperiri potest, quæque proinde una est e notis ad eam dignoscendam maxime illustribus; quamquam virtutes omnes communi nexas vinculo complectatur; multiformis tamen Dei gratia ita voluntates servorum suorum afficit, ac disponit, ut aliam alii virtutem potissimum consectentur, in eaque colenda, atque exercenda maxime excellant. Inde enim oritur mirifica illa varietas, qua stella a stella differt in claritate, atque ut diversæ hominum conditiones, atque indoles suum quæque habeant apprime accomodatum ad imitandum exemplar. Quum autem benignissimus Deus Patrem se misericordiarum esse, & vocari gaudeat, & misericordiæ operibus summopere delectetur; ob eam rem homines subinde virtutis hujus exercitationi singulari quodam modo addictos in Ecclesia sua sibi delegit, qui viri misericordiæ forent, & variis mortalium calamitatibus sublevandis se totos impenderent. Itaque, cum inter alias hujus vitæ calamitates non postremo loco numeranda videatur orbitas puerorum, qui vel altero, vel utroque parente carent, divinæ utique providentiæ fuit e servorum suorum numero aliquos ad hoc potissimum eligere, ut præcipuam ejusmodi puerorum curam gererent, iidemque non modo de victu, & cultu, sed etiam de recta institutione, atque educatione prospicerent. Quocirca omnipotentis Dei providentia dedit Ecclesiæ suæ B. Hieronymum Æmilianum, qui hoc ipsum orphanos educandi munus sibi deposceret, & clarissimo quamvis genere ortus, atque in splendidissimis rei pacificæ, & militaris muneribus magna cum laude versatus, ut id præstaret, ad quod divinitus vocabatur, ad infima quæque, & abjectissima in oculis hominum ministeria descendere non erubesceret. Quandoquidem igitur sanctitatis omnis fons, & origo divina bonitas, quæ novos semper in Ecclesia suscitat imitatores caritatis, & misericordiæ suæ, his præcipue virtutibus B. Hieronymum Æmilianum ornavit, atque ad eas ipsas christiano populo commendandas miraculorum etiam testimonium addidit valde perspicuum; nos propterea utrisque ad trutinam diu multumque revocatis, de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, accedente etiam judicio Patriarcharum, & plurimorum Archiepiscoporum, & Episcoporum in Curia congregatorum, & super hæc superno lumine Spiritus Sancti implorato, eumdem B. Hieronymum Æmilianum Sanctorum fastis

fastis adscribimus, atque eo, qui Sanctis in Cœlesti sede regnantibus exhibetur, cultu prosequendum, & venerandum esse pronunciamus, atque decernimus.

E parentibus patricia nobilitate clarissimis ortum habuit BEATUS HIERONYMUS ÆMILIANUS, vulgo Miani, anno a Virginis partu MCCCCLXXXI.. In hoc, quod gratia possit efficere ad quamlibet indolem in melius mutandam, luculenter sane perspectum est. Ingentes ille, sive a natura, sive a majorum exemplo spiritus hauserat, ob eamque rem ad arcem quamdam, quæ acri hostium obsidione premebatur, tuendam perquam idoneus est visus, sed propugnatorum paucitas tametsi virtute HIERONYMI diu sustentata, numerum, & vim longe majorem hostium non tulit. Victus itaque, atque in carcerem ab hoste detrusus, manicisque, & compedibus, & catenis revinctus, quod diutius tam exiguo cum numero militum restitisset, constantiæ suæ pœnas dare coactus fuit. Sed quo immitiorem hostem, eo benigniores in sese Cœlites expertus est. Dum enim ferox ingenio juvenis infortunio mansuefactus, atque humanarum rerum instabilitatem edoctus, ad maximam post Jesum spem nostram Deiparam Virginem confugit, votoque se obstringit celeberrimæ cujusdam sacræ ædis Tarvisinæ pie, sancteque invisendæ, si præsentem ejusdem opem in tanto discrimine experiretur; fusis ex animo incensis preces misericordiæ Mater exaudit, eique suis ipsa manibus vincla solvit, & claves carceris tradit. Ille catenas, & saxum, quo ad collum appenso pronum ad terram caput demittere cogeretur, omnia secum asportat. Tum Virgine pariter adjutrice ostia carceris reserans, e squallente custodia se proripit. Sed quum per medios hostes incedendum esset, novo iterum favore Virginis ipsum benigniter manu ducentis impune pergens, magna cum animi alacritate eo, quo statuerat, recta se contulit; ibi ad aram augustæ Servatricis suæ provolutus, manantibus præ gaudio lacrymis, corde magis, quam ore gratias cidem agens quantas poterat maximas, catenas, manicas, compedes, globum saxeum, quæ hodieque visuntur, omnia ibi deposuit reddiiæ sibi per Virginem monumenta libertatis. Venetias inde revertens, longe alius ac inde discesserat, decretos sibi a Republica honores aspernatus, per annos octo vitam in urbe ipsa solitariam, atque ab hominum consortio remotam egit, uti liberius Dei cultui, & filiorum fratris educationi operam daret. Verum his inclusa septis HIERONYMI caritas diutius se continere non potuit; urgente etenim Venetiis magna annonæ penuria, ac dira contagione grassante, illius misericordia, pravo pudore posthabito, palam prodiit. Strata passim per vias eorum, quos fames, morbusve confecerat, corpora noctu suis ipse humeris asportans, insepulta jacere non patiebatur. Interdiu vero vagantes per compita, & cibum, vestem, tectum quærentes pueros convocare, & in conductam ab se domum recipere. Aucto inopum, & miserorum numero, in illius pectore augescebat & caritas, in pueros præsertim orbos parentibus. Quamobrem divendita domestica supellectili satis ampla ad eosdem alendos; stipem præterea pro illis per urbem corrogare tanto genere natus nequaquam erubescebat. Sed cura potissimum in eo erat, ut eosdem christianis dogmatibus erudiret, & bonis moribus informaret. Ad hæc ne adultis deesset quo ipsi sibi victum quærerent, mechanicam ut quisque artem addisceret prospiciens in posterum satagebat. Nusquam tamen HIERONYMI caritas præclarius sui specimen dedit, quam laborantes impetigine, aliisque id genus fœditatibus pueros, velut sedula mater, sua ipse manu curabat, & quandoque, ut refugientem ejusmodi officia naturam vinceret, matris quoque amorem exsuperans, manantibus saniе illorum ulceribus os admovebat. Venetiis tanta se caritas continere non potuit. Quocirca in vicinas excurrens insulas collectos ibi orphanos, atque egenos pueros duabus in domibus collocat; quos tamen deinde transtulit in hospitale incurabilium, cujus a Præsidibus oblatam administrationem libenter susceperat. Veronæ pariter, & Brixiæ domum orphanis, ac leges constituit. Bergomum inde eodem consilio quum pergeret,

ret, metentes in agris operarios nactus, curvam & ipse falcem ad opus arripit, blandeque se insinuans in agrestium animos rerum divinarum ignaros docet quæ necessaria sunt ad salutem, atque a cantionibus prophanis, & minus pudicis absterritos ad pias, & sanctas Christianorum preces decantandas hortatur. Ut vero in eam urbem venit, idem pietatis opus aggressus facile ad effectum perduxit, idemque pariter, quod Venetiis præbuit virtutis specimen singulare. Id autem multo clarius tum cœpit esse, quum deficientibus die quadam obsoniis, HIERONYMI eum pueris ornatis precibus factum est, ut ingredientes triclinium parata ibi divinitus fercula plusquam sufffectura invenirent. Fuit & illud in ea civitate perutile æque ac difficile caritatis ejusdem opus, quod publicas in perniciem civium mulieres lucri Deo fecit, atque ad pœnitentiam adductas, præscriptis ab se legibus vitam acturas septis inclusit. Sed quum frequenti barbarorum incursione multa in finitimas regiones vitia irrepsissent, studio animarum exstimulante, iis remedium parare quoquomodo constituit. Delectis itaque ex numero orphanorum, quos pietate, atque intelligentia maxime idoneos duceret, pagos, & villas cum iis circumiens, præeunte salutifero Crucis insigni, populos undequaque ad se convocabat. Tum docere quæ ad fidem pertinent, ponere ante oculos parata fontibus sempiterna supplicia, absterrere a vitiis, ad pœnitentiam impellere, hæc, & id genus alia erant, in quibus sermo ejus simplex, & planus, sed magno cum ardore animi versabatur. Novocomi post peragrata, quæ circum oppida erant, pari sedulitate duas orphanorum domos, & familias constituit, iisdemque viros præficit suo spiritu imbutos, quos sibi socios adjunxerat. Ipse Bergomatum valle iterum perlustrata in pagum Venetæ ditionis, Somascha denominatum, qui locus ad pœnitentiam propter asperitatem, ad contemplationem propter solitudinem, ad salutem animarum propter rudium populorum inscitiam opportunus præ cæteris visus est, se recepit, & inibi domicilium sibi, ac sedem, in qua diutius, libentiusque degeret, locavit, ac statuit. Huc igitur advocans laborum suorum socios, pias illis leges præscribit, quibus & sociorum ipsorum, & puerorum institutio contineretur. Ex eo autem loco factum est nomen Congregationi Clericorum Regularium, quam HIERONYMUS divino consilio ad Christianæ Reipublicæ utilitatem instituit. Mediolani deinde repudiata ingenti pecunia, quam Dux ad experimentum sanctimoniæ dono miserat, facile auxilium ab illo impetravit, ac domum, ubi orphanos collocaret. Hic autem, si unquam alibi, caritati ipsius satis ampla meritorum seges oblata est. Quum enim per id tempus in magna illa urbe lues vix ulli parcens fœdissime grassaretur, HIERONYMUS frequenti mortis imagine nihil territus, invisendis ægris, sublevandis pauperibus, ad pietatem, ac pœnitentiam omnibus cohortandis præsto aderat. Caritatis autem tam alacris præmium, utique existimandum, & miraculi loco merito habendum videtur, quod ex orphanis, & ministris non paucis orphanotrophii nemo unus fuerit in tam multorum civium interitu desideratus. Quibus ex rebus increbescente fama HIERONYMI sanctitatis factum est, ut complures, & quidem e nobilibus, atque opulentis familiis, illius Institutum amplecterentur, & vestigiis insisterent. Papiæ itidem domo excipiendis orphanis constituta, Somaschæ denuo se reddidit, ubi illud plane memorabile, quod, quum fratres duo ex diro inter se dissidio conviciis, non sibi modo, sed Deo etiam contumeliosis certarent, cum nihil monitis, atque obtestationibus profecisset; ingesto demum sibi in os cœno, ut pro eorum noxa aliquam vindici Deo pœnam exsolveret; ad poscendam a Deo veniam, & mutuam inter se concordiam renovandam adegit. In montis, qui Somaschæ imminet vertice humilem sibi, & suis casam parat, architectus idem & faber, & bajulus: huic parvum addit tugurium in medio clivo aptum ægrotantibus valetudinarium; opportunum item propter propinquitatem degentibus Somaschæ orphanis quotidie revisendis locum. Deerat hic aqua: sed fusis ad Deum precibus fontem eli-

elicit e vicina rupe non sitientibus modo sed ægris etiam salutarem. Signo Crucis lupos in fugam vertit: eodem sanat repente ruricolam, qui grave sibi, dum ligna scindit, vulnus inflixerat. Panem item, & vinum multiplicat. Hæc ille, atque alia mira patrabat, quæ tamen ipse, qua erat humilitate, puerorum innocentiæ, & pietati tribuere solebat. Beatissimæ Virginis Mariæ cultui addictus quam qui maxime, eumdem & aliis instillare, atque inserere studebat sedulo. Multo etiam magis ejusdem erga Divinam Eucharistiam, & Sacramentum Pœnitentiæ religio, & pietas eluxit. Pedestri itinere Venetias rediens hospitalia visitat. Tum Veronæ, Brixiæ, Bergomi aliquandiu substitit, caritate, & paupertate ubique similis sui. Illi Bergomensis civitas orborum parentibus puerorum, ac puellarum domos; illi resipiscentium mulierum septum, & Capuccinorum cœnobium accepta refert. Denique post petitam ab Episcopo Teatino, qui Veronæ tunc diversabatur, benedictionem ultimam Somascham revertitur. Ibi vero, propinquæ mortis præscius, si unquam antea, solitariam, atque asperam vitam instituit; flagris, inedia, siti, somno brevissimo, eoque nudo super lapide corpus afflictat. Spiritum vero diurnæ, ac nocturnæ, orationis pabulo alit, ac reficit. Sed profecto, qui addictam semper caritatis operibus vitam duxerat, non aliter utique, quam inter eadem caritatis officia finire vitam decebat. Cum igitur Somascham lues infestaret, quid valeat incensus amor in proximum tunc maxime ostendit. Dici vix potest, quot, quantosque labores exhauserit, dum pestifero morbo correptos invisit, dum morientibus quoquomodo subvenire nititur, dum mortuos suis ipse humeris tumulandos exportat; neque vero unquam destitit, nisi postquam eodem & ipse morbo implicitus est, pulcherrima caritatis victima moriturus. Ad mortem ergo decumbens, suos, atque externos piis, sanctisque monitis adhortatus, atque extremo Sacramentorum præsidio munitus, hilari animo, sereno vultu, post iterata suaviter dulcissima Jesu, & Mariæ nomina acceptissimum Conditori, & Servatori suo spiritum reddidit die Februarii octava anno MDXXXVII. Ad corpus demortui, quem tamquam patrem omnes habuerant, frequens e finitimis pagis concursus factus est populorum, quibus ut copia fieret illius venerandi, ad plures dies differri sepulturam oportuit. Sanctus autem, ut haberetur, & vocaretur HIERONYMUS, edita ante, & post obitum superna signa suadebant. Illud constat Sanctum Carolum Borromæum, quum eo venisset illius ossibus suavi sese odore prodentibus thuris bonorem tribuisse. Præter miracula quædam ab Auditorio Caussarum Palatii Apostolici, prout ea ferebant tempora, anno MDCXX. apud fel. record. Urbanum PP. VIII. Prædecessorem nostrum commendata, alia relata fuerunt in acta processus ex Apostolica auctoritate Somaschæ peracti anno MDCLXXVIII.

Porro virtutum HIERONYMI præstantiam in gradu heroico, auditis Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, qui sacris Ritibus præsunt, & Consultorum suffragiis, declaravit Clemens XII. etiam Prædecessor noster decreto suo die XXV. Augusti MDCCXXXVII. edito. Jam vero quod attinet ad miracula HIERONYMI intercessione a Deo patrata, per quæ ad Beatificationem aperiretur via, ejusdem recordationis Benedictus XIV. Prædecessor quoque noster duo præ cæteris per decretum die XXIII. Aprilis MDCCXLVII. approbatu digna comperit. Primum quidem in Hieronyma Durighella Venetiis anno MDCCXXXVII., quæ quum habituali morbo scorbutico, atque inde ortis malignis ulceribus, diris convulsionibus, aliisque deterrimis symptomatibus laboraret per annos complures, quorum quatuor extremos lecto affixa miserandum in modum transegerat, invocato HIERONYMO statim convaluit. Sanatio altera instantanea supra vires naturæ contigit anno MDCCXXXVIII. in puero septenni Antonio Blanchini ab insanabili morbo comitiali, qui ab incunabilis usque sæpissime diebus singulis male illum habuerat. Sub hæc

idem

idem Benedictus Prædecessor die v. Augusti anni MDCCXLVII. tuto ad Beatificationem deveniri posse pronunciavit. Quod quidem decretum effectum habuit die XXII. subsequentis mensis Septembris editis litteris illius Beatificationis, cujus sacræ cæremoniæ in Vaticana Basilica die XXIX. ipsius mensis peractæ sunt.

Quum vero alia deinde miracula ad Canonizationem viam sternere viderentur, novi auctoritate Apostolica Processus confecti sunt, quorum validitas primum ab ipsa Congregatione die VII. Maji MDCCLXIII., deinde vero a nobis die XIV. ejusdem mensis probata fuit. Comperta itaque Processuum validitate, cœptum est agi de miraculis ipsis in specie, & post coactas Congregationes, antepræparatoriam V. Februarii MDCCLXV., præparatoriam vero IV. Martii MDCCLXVI.. In Comitiis denique generalibus coram nobis habitis die XIII. Maji ejusdem anni, duo miracula mox adscribenda digna sunt habita, quæ probarentur. Verum nos, sumpto adhuc ad invocandum Patrem luminum spatio, die tandem mensis ejusdem Maji XXV. constare de duobus miraculis pronunciavimus. Miracula autem hæc sunt. Primum contigit in sorore Maria Gesualda Pocobella mense Junii MDCCXLVIII. supra naturæ vires B. HIERONYMI intercessione sanata, cum ex pessimo ulceroso humore in tarso sinistri pedis caro, & ossa computruissent. Alterum naturæ vim supergrediens per ejusdem BEATI opem sanatio cum subita virium redintegratione mense Aprili MDCCLIV. perspecta est in Elisabetha Zandanillia, quam colica nephritica, aliæque pravæ affectiones in extremum vitæ discrimen adduxerant. Proposito sub hæc dubio in Congregatione Generali habita coram nobis die XXIII. Septembris MDCCLXVI.: an stante approbatione duorum miraculorum ad sollemnem BEATI HIERONYMI ÆMILIANI Canonizationem tuto procedi posset; nos tametsi Cardinales, & Consultores in affirmantem sententiam convenientes audivissemus, ante decreti editionem faciendum duximus, ut iterum, iterumque fusis precibus Deum consuleremus; donec tandem die XII. Octobris anni proximi præteriti Canonizationis BEATI HIERONYMI ÆMILIANI quandocumque faciendæ decretum edi, & in acta Sacræ Congregationis Rituum referri mandavimus.

Hoc edito decreto, preces, quas Apostolicæ Sedi aliqui Christiani Principes, & præcipue dilecti filii, nobiles viri, Dux, & Respublica Venetiarum ab hujus caussæ exordio obtulerant, nobis iterum exhibitæ fuere, Congregatio vero dilectorum filiorum Clericorum Regularium de Somascha nuncupata assidue aliorum postulationibus & suas demississimas preces adiicere non desinebat, ut peroptatam Canonizationis sententiam ferremus. Nos ideirco prius universo S. R. E. Cardinalium Collegio compendium vitæ, virtutum, & miraculorum BEATI HIERONYMI, ex iis, quæ Sacrorum Rituum Congregatio, habito diligenti examine, probavit, depromptum, & impressum distribui jussimus, mox secretum die XXVII. Aprilis vertentis anni indiximus Consistorium, atque in eo postquam summa virtutum, & miraculorum BEATI HIERONYMI ipsis S. R. E. Cardinalibus exposita fuit; nos ipsi eos alloquuti, singulorum consilium exquisivimus, an ad sollemnem Canonizationem esset procedendum BEATI VIRI, qui inter heroicas virtutes, quas in ejus animum divina indidit gratia, singulari excelluit in proximum caritate, cui exercendæ præsertim erga pauperes orphanos, & humano præsidio destitutos, studium omne contulit suum; cumque eorumdem Cardinalium animi sensus, id sibi placere affirmantium, ingenti cum animi nostri lætitia audivissemus; ut adhuc in hac re tutius, & juxta laudabilem Apostolicæ Sedis consuetudinem procederemus, Venerabiles etiam Fratres nostros Archiepiscopos, & Episcopos in Italia degentes, de consilio nostro commonefaciendos curavimus, itemque adhortandos, ut ad Urbem intra præstitutum tempus venientes in tam gravi negotio suffragiis suis, & precibus adjuvarent. Ejusdem compendii exempla illis tradi jussimus, utque de totius causæ B. HIERONYMI serie, atque de virtutibus, & mira-

culis ab Apostolica Sede approbatis cumulatius erudirentur; publicum coram nobis die IX. mensis Maji proxime elapsi Consistorium convocavimus, cui præter S.R.E. Cardinales, Patriarchæ quoque, Archiepiscopi, & Episcopi in Urbe congregati interfuere, atque in illo, impetrata a nobis venia, dilectus filius Julius Cæsar Fagnani Consistorialis aulæ nostræ Advocatus pro ejusdem BEATI HIERONYMI Canonizatione gravi, & ornato sermone peroravit. Nos vero ob rei gravitatem eosdem Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos ibidem præsentes magnopere hortati fuimus, ut jejuniis, & orationibus instarent apud eum, qui dat omnibus affluenter, & non improperat.

Post hæc, Consistorio semipublico die XV. nuper elapsi mensis Junii indicto, præter eosdem Cardinales, & Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, etiam nostros, & Sedis Apostolicæ notarios, duosque antiquiores ex caussarum Palatii Apostolici Auditoribus interesse jussimus. Ibi autem nos universos, qui convenerant, alloquuti, singulorum suffragium exquisivimus, an Sancti cultum, & honorem BEATO HIERONYMO tribui oporteret: cumque omnes, gravibus allatis caussis, BEATI VIRI Canonizationem non modo probarent, sed justum id, atque æquum censerent, perjucunda nobis fuit illorum in idem placitum mira consensio.

Verumtamen, ad implorandam uberius Dei misericordiam, qui mitteret nobis auxilium de sancto triduanum in Urbe jejunium indiximus, & tres Patriarchales Basilicas designavimus, in quibus Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum per totidem dies publicæ venerationi exponeretur, omnesque Christifideles hortati fuimus, ut sacramentali peccatorum Confessione expiati, & Christi corpore refecti, jejuniis, & orationibus Omnipotentem Dominum nobiscum una obsecrarent, ut sedium suarum assistricem sapientiam nobis impertiretur, cujus affulgente luce, quid ei placitum esset, dignosceremus, indulgentia ad id, & plena peccatorum remissione concessa. Nos itaque præter diurnas, & assiduas humilique fiducia effusas privatas preces, ad easdem Basilicas visitandas tribus designatis diebus reverenter accessimus, atque non sine animi nostri sancta exultatione spectavimus confluentem ad eas summa cum religione totius fere Romani populi multitudinem, & sua de BEATIS in Sanctorum numerum cooptandis vota, vultu ipso, atque oculis præferentem.

Hac die denique Beatissimæ Virgini Mariæ de Monte Carmelo dicata, qua Coronationis nostræ recurrunt sollemnia, ad Basilicam Principis Apostolorum splendide, & magnifice ornatam, servata supplicationis publicæ forma, & præcedentibus omnibus Cleri secularis, & regularis Ordinibus, & Ministrorum Romanæ Curiæ Collegiis, unacum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis perreximus. Atque ubi ad Confessionem Beatri Petri ventum est, antequam sacris sollemnibus operaremur, postulante semel, atque iterum dilecto filio nostro Carolo Tituli Sancti Clementis S. R. E. Presbytero Cardinali Rezzonico nuncupato ejusdem S. R. E. Camerario, ad Canonizationem impetrandam Procuratore constituto, decantatæ fuere sacræ Ecclesiæ preces, ut Deiparæ Virginis, Angelorum, & Sanctorum omnium cum Christo regnantium intercessione divinum nobis adesset auxilium. Tum Paraclyto Spiritu cum gemitibus invocato, ad honorem Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, & Christianæ Religionis augumentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, & Apostolicæ nostræ auctoritatis plenitudine, ac de Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Urbe congregatorum consilio, & assensu, ipsum BEATUM HIERONYMUM ÆMILIANUM Fundatorem Congregationis Clericorum Regularium de Somascha denominatæ, unacum BEATIS JOANNE CANTIO, JOSEPHO CALASANCTIO A MATRE DEI, JOSEPHO A CUPERTINO, SERAPHI-

PHI-

PHINO A MONTE GRANARIO, AB ASCULO denominato, & JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL, Sanctum esse decrevimus, ac Sanctorum catalogo adscripsimus, illumque ab universis Christifidelibus, tamquam vere Sanctum, religioso cultu honorari mandavimus, prout etiam tenore præsentium definimus, decernimus, & declaramus: statuentes, & concedentes, ut ab universali Ecclesia in ejus honorem Ecclesiæ, & altaria, in quibus Sacrificia Deo offerantur ædificari, & consecrari, & singulis annis die octava mensis Februarii ipsius SANCTI HIERONYMI ÆMILIANI inter Sanctos Confessores ab Ecclesia memoria recoli possit. Eademque auctoritate omnibus Christifidelibus, qui eadem die annis singulis ad sepulcrum, in quo corpus ejusdem SANCTI HIERONYMI conditum servatur, visitandum accesserint, perpetuo septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, aut alias quomodolibet debitis pœnitentiis misericorditer in Domino in forma Ecclesiæ consueta relaxavimus.

Mox decantato pro debita gratiarum actione laudis, & confessionis hymno, omnibusque Christifidelibus, qui ad tantam celebritatem confluxerant, plena peccatorum remissione, & indulgentia concessa, supra Beatissimi Apostolorum Principis Confessionem, sacrosanctum Missæ sacrificium sollemniter celebravimus, facta eorumdem Sanctorum speciali commemoratione.

Jam vero, si omnino decet laudare Dominum in Sanctis ejus, in BEATO utique HIERONYMO peculiarem quamdam habemus rationem, cur id præstare debeamus; etenim quum Christianæ, & Catholicæ Religionis insigne quoddam, ac veluti tesseram Christus Jesus mutua in caritate constituerit; hæc profecto tessera, hoc insigne, in quo vere divini Præceptoris discipuli cognoscantur, tum in aliis quolibet tempore, tum in SANCTO HIERONYMO præsertim enituit, ita quidem ut ad similitudinem Dei, qui Pater dicitur orphanorum, maxime accedere videretur. Qua quidem in re, & Catholicam Ecclesiam novi Ordinis institutione illustriorem reddidit, & evangelicæ pietatis cultoribus exemplum reliquit, quo scilicet in misericordia erga pauperes exercenda ad Patrem misericordiarum imitandum excitarentur. Dum igitur Ecclesiam ipsam novis in diem splendoribus coruscare gaudemus, ad eos illuminandos, qui in tenebris, & in umbra mortis sedent, illud simul curare omni studio debemus, ut quæ in Ecclesia quotidie instaurantur exempla virtutum, non frustra nobis proposita esse videantur.

Hic autem prætermittere illud non possumus, ut Venetæ urbi, in qua natos nos esse gloriamur, magnopere in Domino gratulemur. Etenim, si præclarum est ei cives habuisse per omnes ætates, tum pacificis, tum militaribus artibus memorandos, longe utique præclarius eidem esse fatendum est, quod viros sanctos habuerit, quos heroica christiana virtus inter Superos collocavit, quique, ut olim in terris, sic multo magis in Cœlis patriæ sint præsidium & decus.

His igitur omnibus peractis, eum idem Carolus Cardinalis, & Procurator designatus a nobis obsequenter petierit, ut Apostolicas nostras litteras in gestorum omnium perenne monumentum decerneremus. Nos petitioni perquam libenter annuentes, præsentes nostras litteras edi, & palam fieri demandavimus: statuentes earumdem exemplis etiam impressis, ab aliquo ex Notariis publicis subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem ab omnibus adhiberi, quæ ipsis originalibus litteris adhiberetur, si exhibitæ, vel ostensæ forent.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostræ definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDCCLXVII. decimoseptimo Kalendas Augusti, Pontificatus Nostri anno decimo.

✠ Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

PRODEAT DE VULTU TUO IUDICIUM MEUM
SANCTUS PETRUS SANCTUS PAVLUS
CLE MENS PP. XIII.

✠ *Ego C. A. Episcopus Ostien. & Veliternen. Card. Cavalchini Sacri Collegii Decanus.*

✠ *Ego F. M. Episcopus Portuen. & S. Rufinæ Card. Lantes.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Sabinen. Card. Albani.*

✠ *Ego H. Episcopus Tafenlan. Card. Dux Eborocensis S. R. E. Vicecancellarias.*

✠ *Ego F. Episcopas Albanen. Cardinalis Serbellonus.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Prænestin. Cardin. Stuppanias.*

✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego C. Tit. S. Clementis Presbyter Card. Rezzonico S. R. E. Camerarius.*

✠

✠ *Ego F. M. Tit. Sancti Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.*

✠
✠

✠ *Ego J. M. Tit. S. Alexii Presbyter Card. Castelli.*

✠ *Ego C. Tit. Sancti Petri ad Vinculo Presbyter Cardinalis Elephantutius.*

✠ *Ego P. H. Tit. SSmæ Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Gaglieni.*

✠ *Ego P. P. Tit. S. Stephani in Monte Cælio Presbyter Card. de Comitibas.*

✠

✠ *Ego Fr. L. Basilicæ Sanctorum XII. Apostolorum Presb. Card. Gonganelli.*

✠ *Ego M. A. Tit. Sanctæ Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.*

✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego S. Tit. S. Joannis ante Portam Lotinam Presbyter Card. Buonaccorsi.*

✠

✠ *Ego*

✠ *Ego J.C. Tit. SS. Joannis, & Pauli Presbyter Card. Boschi Major Pœnitentiarius.*

✠ *Ego L. Tit. S. Anastasiæ Presbyter Card. Calinus.*

✠

✠ *Ego A. Tit. Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Branciforti.*

✠

✠

✠ *Ego P. Tit. S. Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.*

✠

✠ *Ego Ph. M. Tit. S. Chrysogoni Presbyter Card. Pirellius.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego A. Sanctæ Mariæ in Via Lata Prior Diaconorum Cardinalis Albanus.*

✠ *Ego N. S. Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinius.*

✠ *Ego D. Sanctæ Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Ursinus.*

✠ *Ego Fl. Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Card. Chisius.*

✠ *Ego A. M. Sanctæ Agathæ ad Suburam Diaconus Card. Torrigiani.*

✠

✠ *Ego J.C. Sancti Cæsarei Diaconus Cardin. Caracciolus de Sancto Bono.*

✠ *Ego N. Sancti Georgii in Velabro Diaconus Card. Perrelli.*

✠ *Ego A. Sancti Angeli in Foro Piscium Diaconus Cardinalis Corsinius.*

✠ *Ego A. Sanctorum Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus.*

✠ *Ego Æ. S. Sancti Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus.*

✠ *Ego X. Sanctæ Mariæ de Scala Diaconus Card. Canale.*

✠ *Ego B. Sanctorum Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.*

✠

C. Card. Pro-Datarius.

A. Card. Nigronus.

VISA

De Curia J. Manassei.

L. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

LIT-

LITERÆ DECRETALES
SUPER
CANONIZATIONE
BEATI SERAPHINI
A MONTE GRANARIO, AB ASCULO
DENOMINATI

Laici professi Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum.

CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Retiosa illa super omne aurum, & argentum, ac Regnis ipsis, & Sedibus præoptanda sapientia, qua nimirum docemur, caduca omnia despicienda, & non quæ super terram, sed quæ sursum sunt quærere, & sapere, tametsi nullam respuat indolem, ac diversis hominum ingeniis æque se communicet, cælestiaque charismata, quibus affluit, libentissime largiatur: in rudes tamen homines, atque idiotas gaudet aliquando sese uberius effundere, ut seculi hujus sapientes, quos nempe scientia inflat, confundat, ac de sapientia sua inaniter gloriantes humiliet. Idcirco fons veræ sapientiæ Verbum Dei Christus Jesus, qui revelare se dixit abscondita a constitutione mundi, exultans olim in spiritu ad eum, cujus Unigenitus est, conversus; confiteor, inquit, Tibi Pater Domine, Rex Cæli, & terræ, quia abscondisti hæc a sapientibus, & prudentibus, & revelasti ea parvulis: atque id quidem in Catholica Romana Ecclesia ab ejus exordio, ad hanc usque diem semper videre licuit, apparuitque luculenter, quam vere de sapientiæ auctore scriptum sit, & cum simplicibus sermocinatio ejus. Mirum vero in modum novissime, superiori scilicet seculo luculentissime perspectum fuit in BEATO SERAPHINO A MONTE GRANARIO AB ASCULO denominato, Laico professo Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum nuncupatorum, qui rudis, & litterarum omnium expers, cum neque legere nosset, neque scribere, litteratos tamen ipsos, atque eruditos longo post se intervallo reliquit, utpote qui ex libro illo scripto intus & foris, hoc est Christo Jesu, docibilis Dei hauserat tantum cœlestis doctrinæ, ut inter præcipuos Divini Præceptoris discipulos propter supereminentem scientiæ caritatem numerandus esse videatur.

Cum itaque pauper hic apud homines tam dives fuerit apud Deum gratia, & virtutibus, atque ad majorem his laudem, & celebritatem conciliandam evidens accesserit testimonium per miracula, quæ Omnipotens Deus Beati hujus SERVI sui intercessione patrare dignatus est, nos, nulla re prætermissa, quæ in tam gravi caussa servari solet, de consilio & assensu Venerabilium Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium, necnon Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum in Romana Curia frequenti numero congregatorum, implorata iterum, iterumque Dei ope, eumdem BEATUM SERAPHINUM utpote Civem cælestis Hierusalem publico in Ecclesia cultu prosequendum esse declaramus, & in Sanctorum numerum referendum decernimus.

SERAPHINUS in oppido Montis Granarii Fir-

Firmanæ Diœcesis natus est anno reparatæ salutis MDXL. parentes habuit humiles quidem genere, sed honestos, ac pios. In baptismo nomen illi inditum Felix. Pia & sedula matris optimæ disciplina probe institutus ab ineunte ætate proferre cœpit futuræ sanctitatis indicia. A puerorum oblectamentis, & pravorum sodalium consuetudine alienus, nihil ferme puerile habuit, præter innocentiam. Assiduus in templis erat; ac præterea ad intentius orandum loca sæpe abdita acquirebat. A Villico, cui operam suam locaverat, demandata armenti custodia impedimento non erat, quin consueta pietatis officia diligentissime obiret. Secretiorem namque sylvarum solitudinem quærens, ibi de genu fervidas ad Deum preces fundebat, easdemque mox a brevi vespertina cœna diu multumque iterabat. Domum a fratre post parentis obitum revocatus, ut in cæmentaria arte sibi esset adjutor, atque ab effero illius ingenio aspera quæque perpessus Felix inhumani fratris convicia, verbera, mallei etiam crudeles ictus æquo, diu, atque invicto animo tulit. Neque vero fratris asperitas, & laboriosæ artis exercitatio dimovere illum potuit ab eo, quod sibi proposuerat, ut tribus in hebdomadam diebus jejunaret, ac pia precatione animum per id maxime tempus, quod ceteri laborum socii reficiendo per cibum corpori dabant. Quam accepta Deo esset SERVI SUI pietas, insigni sane miraculo patefactum est. Quum enim Deiparæ Virginis, cujus se in fidem, & clientelam tradiderat, Sacram Lauretanam Ædem inviseret, Potentiæ flumen ex aquarum redundantia intumescens, quod nemo sociorum trajicere ausus erat, ipse, obstupescentibus qui aderant, semel, atque iterum sicco vestigio transivit. Ex audita lectione de divini judicii severitate tanto metu, ac terrore perculsus est, ut de vita eremitica cogitaret. Sed meliore deinde consilio rigidum Capuccinorum institutum statuit amplecti, quod quidem non sine iteratis precibus, & lacrymis tandem obtinuit. Voti compos, SERAPHINI nomine assumpto, in tyrocinio ita se gessit, ut peracto anno probationis, in sacrum illum Ordinem cooptaretur omnium suffragiis. Novum inde atque ardentius perfectionis evangelicæ studium in ejus pectore efferbuit. Itaque severioris illius instituti leges omnes, quamdiu vixit, ita observavit, ut diligentiam mirarentur omnes, pauci admodum imitari se posse confiderent. Benignus erga omnes, lenis, affabilis; superioribus vero ita obsequens, ac dicto audiens erat, nullum ut munus, quantumvis arduum, ac laboris plenum defugeret, nihil cunctaretur, nihil perquireret, in id unum intentus, scilicet ut imperata quæ fuerant, ea sequeretur.

Paupertatem vero ita adamavit, ut ab iis etiam, quibus carere vix possumus, abstineret. Cellulam perpetuo habitavit obscuram, humilem, squallidam, duro lectulo, vili scamno, nulla supellectili instructam. Vestis illi nonnisi obsoleta, ac detrita; eadem, & in ceteris rebus, quæ corpori operiendo deserviunt, extrema paupertas. Jamvero ea erat vitæ innocentia, ut nullo se unquam crimine obstrinxerit, quin etiam a levibus quoque noxiis, itaut in sacra exomologesi nihil ferme, quod expiandum esset, afferret. Quidquid enim voluntati Dei consentaneum non esset, non modo cogitare, sed ne audire quidem fas esse ducebat. Diebus fere singulis Eucharistico se pane reficere, & Sacrificiis, quotquot poterat, adesse, ac ministrare, protensis in formam crucis manibus, sollemne habuit. Inexplebile orationis erat studium, ut diurnas plerumque, ac nocturnas horas in ea consumeret. Ceterum, excepto trium dumtaxat horarum spatio, quod quieti corporis negare non poterat, reliquum tempus omne, vel rerum divinarum contemplationi, vel piis precationibus impendebat.

Quum in re qualibet aliquod Dei vestigium agnosceret, inde fiebat, ut ubi esset, quidquid ageret, ad contemplationem rerum cælestium facile raperetur, atque tum etiam oraret, cum aliud agere videbatur. De Christi Domini cruciatibus quotidiana meditatio ita animum afficiebat, ut de ea sine lacrymis nec cogitare, nec loqui, neque audire loquentem posset. Tanta in Deum caritate fere-

ferebatur, ut pro illius gloria mortem oppetere vehementer optaret. Itaque Superiorem supplex adiit, a quo potestas sibi fieret, in regiones se barbaras conferendi, ut incensam apud eas martyrii sitim expleret. Caritati erga Deum gemina erat, & erga proximos caritas. Quocirca errantes corrigere, avocare a vitiis, ad virtutem impellere, qua monitis, qua precibus, qua etiam objurgationibus conabatur. Nec vero frustra. Multi enim a perdita vivendi ratione ad bonam frugem redacti, multi a seculi vanitate, & mundi periculis ad securius religiosæ vitæ institutum illius opera traducti sunt. Aleas e ludentium manibus non semel extorsit. Intestina, atque inveterata inter Asculanos cives odia, & dissidia homo ut erat humili loco, nullis litteris, professione laicus extinxit. Tantum illi auctoritatis a sanctitate perspecta. De miseratione ejus in pauperes, atque egenos illud vere dici potest, quod ore pallente, jejuniis, fame torquebatur aliena, ita quidem ut aliorum memor, immemor sui dimidio in diem pane victitans, quod reliquum erat, cum integro fere obsonio in pauperes erogaret. Quin etiam eo processit, ut in quadam annonæ difficultate, ex illo ipso dimidio pane alteram adhuc partem detraheret, qua esurientibus quoquomodo poterat subveniret. Contigit aliquando, ut a Præside reprehensus, quod pro numero pauperum pane non suffecturo, olera ex horto distribuisset, bono illum animo esse juberet: neque propterea enim defuturam religiosæ familiæ olerum copiam, quæ satis foret. Quod quidem eventu non caruit. Succisis enim pridie germinibus, alia subinde mane satis abundeque succrescere conspiciebantur. Illud autem mirandum magis, quod quum horti pars quædam exigua eidem a Præside peculiariter in usum pauperum attributa esset, plus ea fructuum, quam reliquæ, tametsi longe majores, & multo diligentius excultæ partes, afferret.

Neque vero in uno, aut altero calamitatis genere SERAPHINI misericors indoles se continebat. Carceribus enim detentos invisere, sedulo ad patientiam hortari, & quid quid solatii posset, afferre consueverat. Mœrentes præterea solari suaviter, ærumnis pressos in spem erigere, ægris inservire, assidere lectulo, bene monere, vilissima quæque ad eos sublevandos ministeria obire, hæc illi dulcis cura, jucundaque exercitatio. Jam vero qui tam leni, & benigno erga alios ingenio erat, juvat nunc videre quam durus, atque acerbus in sese fuerit. Asperis contextum setis cilicium, velut alteram vestem, quam nunquam exueret, ad nudam carnem perpetuo adhibuit. Confecto e clavorum acuminibus flagro utebatur ad quotidianam corporis lanienam, qua fiebat, ut copiosus e laceris membris sanguis deflueret. Sandaliis inferne omni ex parte detritis, cum nudi pedes relinquerentur, pellis nonnunquam derumpebatur, cui ille malo dum acu diruptam pellem consuit, acriori longe malo, ac dolore medicinam faciebat. Fuit aliquando, cum noctes ipsas insomnes traduceret. Ceterum brevissimam illam, quam supra diximus, trium tantummodo horarum quietem non aliter fessis membris, quam vel sedens, vel capite ad scamnum reclinato indulgeret.

Diris ejusmodi cruciatibus abstinentiam addidit singularem, crebra & longa sui ordinis jejunia servare, quasi loco ille deliciarum habuisset. Itaque illud adjecit, ut exigua etiam vespertina refectione perpetuo abstineret, & tres hebdomadæ dies pane dumtaxat, & aqua transigeret; quod quidem inediæ genus jam inde ab adolescentia tolerare consueverat. Reliquis autem diebus ad partem panis exiguam nihil obsonii adhibebat, unica, eademque insuavi, quæque sociis etiam pridie superfuisset, cinere nonnunquam conspersa, pulte contentus. Atque inde ortum habuisse censendus est malus ille habitus corporis, ex quo fiebat, ut sanguinem mingeret. Inter has macerati corporis asperitates, adjuncta præsertim oculorum custodia, securior in dies, & vividior castitas efflorescebat, quam nulla unquam labe inquinatam, nullaque, vel raro admodum, ut fertur, corporis, aut mentis pugna tentatam servavit.

Jamvero si castimoniæ custos est humilitas, hæc in eo tam alte radices egerat, ut

qua-

quamvis alieno judicio Sanctus, sceleſtiſſimus omnium, ac nequiſſimus eſſet ſuo. Laudis humanæ fugitans, contemptus ſui appetens quam qui maxime. Cujus quidem rei, hæc duo perridicula ſint argumento. Prandere aliquando juſſus apud nobilem civem, alias ab Aſculano Epiſcopo Cardinali, utrobique ita ſe geſſit, ut ludum, & riſum tamquam incomptus, & ruſticus de ſe præberet. Ibi enim ad liquidæ pultis eſum fuſcinula uſus eſt: hic ovum ſorbens de induſtria in barbam effudit. Patientia porro in eo admirabilis plane fuit, tum in fratris, quæ dicta ſunt, verberibus, & conviciis, tum in iis pene quotidianis mulctis, ac pœnis, quæ a Religioſis Præſidibus infligi ſolebant. Ab aliis enim ob ingenii tarditatem duriter, ne dicam immaniter, ab aliis ad experimentum virtutis ſevere, ac rigide multabatur. Atque hæc quidem initio turbarunt hominem, ſed implorata poſtea Dei ope confirmatus, aſpera quæque ita ferebat, ut ea beneficii loco duceret, & manus, pedeſque illis, qui quoquomodo multaſſent, oſcularetur.

Par fuit in eo lenitas, & manſuetudo, qua illatas ſive ab externis, ſive a domeſticis etiam injurias æquiſſimo animo tulit, impacta ab nequiſſimo homine alapha, apprehenſa a domeſtico per contumeliam barba, atque aliquot pilis evulsis, nullum omnino SERAPHINUS perturbati animi ſignum dedit. Sed illud longe præclarius. Cum enim protervus quidam, atque impudens, mali dæmonis inſtinctu, nudum illius caput plumbea lamina tam graviter percuſſiſſet, ut SERVUS DEI præ dolore animo linqueretur, ac pene exanimis humi procumberet, ſtatim ac redditus ſibi fuit, ridenti vultu, ac leniſſimis verbis percuſſori, quaſi optime de ſe merito, fauſta illi omnia a Domino precatus eſt. Ad injurias hominum acceſſit & alia a dœmone haud minus dira vexatio. Modo enim protrahere pedibus, dum ille oraret, modo ſublime elatum conari ad terram allidere, modo ſæviſſimis plagis ægrum illius, & confectum corpus male multare conſueverat. Quas tamen ille moleſtias, ac teterrimas infeſtationes ita deſpiciebat, ut adverſarii nequiſſimi increparet ignaviam, atque ad ſæviendum acrius acueret. Qua quidem animi magnitudine dœmon adeo victus, & fractus eſt, ut ejus deinde præſentiam ipſam reformidaret, atque ab oſſeſſis corporibus eo adventante diffugeret.

Tantam virtutum præſtantiam cæleſtibus donis Deus inornatam eſſe noluit: itaque ſervum ſuum ſuperno lumine, quo futura recte prædiceret, & cordium ſecreta penetraret, plurimis etiam raptibus, ac mentis ab uſu ſenſuum alienationibus inſignivit. Pluribus quoque etiam, graviſſimis morbis laborantibus, adhibito a SERAPHINO ſanctiſſimo Crucis ſigno, ſanitas reſtituta fuit. Quocirca confluentium ægrorum ad Montis Granarii cœnobium tanta erat multitudo, ut in iis fauſta precatione ſanandis non ſemel dies tota SERAPHINO abiret. Accedebat e tumultuoſa gentium frequentia cœnobitis illis moleſtia non levis. Itaque parum abfuit, quin Præſes factam SERVO DEI poteſtatem divinitus patrandi prodigia ex obedientia coerceret. Sed ad vitandam moleſtiam ſatis viſum eſt, ſi SERAPHINUS in Aſculi cœnobium demigraret.

Tam multis igitur, ac tam præclaris virtutibus, ac donis cæleſtibus cumulatus apud omnes non vulgares modo, ſed etiam ſummos, ac præſtantes viros ſanctitatis nomen, & famam adeptus eſt. Illum conſulere, illius ſe precibus commendare, incedenti per viam non ſolum deoſculari veſtes, ſed etiam præſcindere.

Sed jam dies aderat, qua ſanctitas tam excellens aliis longe illuſtrioribus in Cælo honoribus decoraretur. Gravem pectoris affectionem e corporis maceratione contractam, qua quodam veluti jaculo confodiebatur diu ille diſſimulaverat. Sed cum magis magiſque ingraveſceret, optatiſſimam ſibi ex ea mortem inſtare ſuperno etiam lumine intelligens, poſtulavit, ut Sanctiſſimæ Euchariſtiæ viatico muniretur. Abnuebant medici, & ſodales, quod morbi gravitas nondum ſe prodebat, præſertim cum æger nec ureretur febri, nec lectulo decumbere co-

geretur, sed iteratis precibus obsisti non potuit. Sanctissimum igitur Christi corpus allatum est; quod quidem quo ille animi sensu, quo amoris æstu perceperit, Angeli magis, quam homines intelligere potuerunt. Postulat subinde, ut Oleo sacro inungatur. Quod pariter cum præproperum Fratribus videretur, affirmat ille quod in præsens negligerent, satis festinanter paullo post omnino facturos. Itaque post fervidas per horam de genu in lectulo fusas preces, sublatis ad Cælum oculis Deum obsecrat, ut quandoquidem sodales se loquentem non audiebant, divinis ipsius vocibus auscultantes sanctum ad se Oleum afferrent. Precationem hanc deliquium animi statim secutum est cum pallore vultus, aliisque defecturæ mox vitæ signis, quibus videlicet sodales admoniti, expetita illum unctione propere munierunt. Itaque ad SERVI DEI solatium cum nihil restaret aliud, placido vultu in conventu sui Ordinis civitatis Asculi sanctissimam Deo animam reddidit.

Porro cœnobii custos veritus (quod assolet in Sanctorum hominum funere) tumultuosam confluentis populi multitudinem, nullo edito campani æris signo, SERVI DEI pretiosam mortem occulere cogitarat tamdiu, dum justa illi sollemnia de more persolverentur. Sed divinitus factum est, ut puerorum voce per urbem SERAPHINI obitus vulgaretur. Quod cives cum audivissent, ad cœnobium omnes accurrere, SERVI DEI corpus exosculari, vestes tertio, atque iterum superinductas præscindere, pilos auferre, præcidere ungues, quin etiam nec corpori parcere, nisi adhibitis decem custodibus cautum esset, ne sanctum cadaver ab imprudenti multitudine discerperetur. Venerationem auxit non mediocrem suavissimus odor, quem molle, ac flexibile corpus efflabat, donec lignea capsa oloserico intus convestita inclusum peculiari tumulo, senioribus urbis ita jubentibus, mandatum fuit.

Memoriam, quam moriens reliquit sui nominis sempiternam, statim testatæ sunt quamplures ejus imagines tum impressæ, tum pictæ, ac duæ potissimum, quarum altera in ædibus Magistratus, altera ad tumulum, quod ea ætate licebat, posita fuit. Concursus inde ad sepulcrum, non a propinquis modo, sed etiam a dissitis locis augescebat in dies, prout nova subinde, invocato SERVI DEI nomine, beneficia impertita populorum frequentiam exacitabant; ita quidem ut cum votivis tabellis in pariete spatium deficeret, auferendæ fuerint veteres, ut novis fieret locus. Anno deinde Domini MDCX. Asculanorum civium precibus piæ mem. Paulus V. Prædecessor noster annuit, ut ad BEATI VIRI sepulcrum accensa lampas venerationis publicæ testis esset perpetua. Civium pietatem æquavit sedulitas Præsulis Asculani in cognitione caussæ super fama sanctitatis, virtutibus, & miraculis SERVI DEI; cum igitur processum, quem informativum vocant, explevisset, res in tunc existentium S. R. E. Cardinalium Congregatione Sacris Ritibus præposita delata fuit, ac ad trutinam revocata, atque, ut ea ferebant tempora, die VII. Junii MDCXXV. impertita fuit facultas specialiter in caussa inquirendi. Itaque, auctoritate Apostolica, nova caussæ cognitio instituta, atque in acta relata, siluit tamen ad annum usque MDCCIV.. Sed quum ex decretis interea a ven. mem. Innocentio XI. etiam Prædecessore nostro confirmatis, ad prosequendam rem necessaria esset nova resumendæ caussæ commissio, non ante id obtineri contigit, quam sub recol. mem. Clemente XI. pariter Prædecessore nostro ad annum MDCCXII.. Probato deinde cultu, qui, Pontifice annuente, BEATO VIRO exhibitus fuerat, & casu excepto a decretis recol. mem. Urbani VIII. itidem Prædecessoris nostri, tandem fel. recor. Benedictus XIII. similiter Prædecessor noster anno MDCCXXVI. peculiari Cardinalium, qui Sacris Ritibus præsunt, Congregationi negotium dedit, ut de SERVI DEI virtutibus examen institueret.

Inter hæc ab eodem Pontifice, mense Augusto illius anni, facultas concessa est, ut SERAPHINI corpus a veteri sacello ad alterum recens exstructum, ad ejus honorem, pro-

proprie dicatum publice transferretur. Sed anno demum MDCCXXIX. auctior fuit & SERVO DEI cultus, & cultoribus ejus lætitia; tunc scilicet, quum laudatus Pontifex benigne indulsit, ut ab universo Ordine Minorum Sancti Francisci, atque a Clero præterea tum civitatis, & Diœcesis Asculanæ, tum oppidi Montis Granarii Officium sub ritu duplici quotannis recitaretur, & Missa ad honorem BEATI VIRI celebraretur die XII. Octobris, die scilicet, qua ejusdem fortunati obitus annua memoria recurrebat.

Jussu deinde Clementis XII. itidem Prædecessoris nostri, qui, Benedicto Prædecessore vita functo, proxime successerat, a peculiari, quem diximus Cardinalium consessu BEATI SERAPHINI virtutum inquisitio ad ordinariam Sacrorum Rituum Congregationem revocata, cum probationibus, ut ajunt, directis inniteretur, tandem factum est, ut ratæ haberentur, ac probarentur.

Absoluta denique inquisitione, seu processu Apostolico super miraculis post indultam B. SERAPHINO venerationem a Deo patratis, & comperta die XVII. Septembris MDCCLXIII. Processus validitate in ordinaria Sacrorum Rituum Congregatione, cujus decretum nos die XXIII. ejusdem mensis confirmavimus; subinde miraculis ipsis in Congregatione antepræparatoria die XXVII. Novembris MDCCLIV. examinatis, atque iterum in præparatoria Congregatione diei IX. Junii MDCCLXV.. Postremo vero in generalibus Comitiis coram nobis die XXVIII. Januarii anni proxime exacti, ut moris est, perpensis, atque discussis, duo ex illis in tertio genere IX. Martii ejusdem anni, ad quam usque diem divinam opem imploraturi, decretum distulimus, rite approbavimus.

Primum nempe instantaneæ sanationis Januarii Ranalli a pessimo ulceroso tumore sub sinistram axillam, quo per plures jam menses conflictatus frustrata diu chirurgorum industria, nonnisi ferro, aut igne curari posse videbatur.

Alterum vero perfectæ sanationis a paralysi sinistræ manus, qua correptus fuerat Ugo Antonius Carletti, dum septuagesimum quartum ageret ætatis annum, quod naturæ vi, seu humanæ artis ope nequaquam assequi potuisset.

His itaque duobus miraculis cognitis, & approbatis, illud definiendum supererat, an ad sollemnem BEATI VIRI Canonizationem rite procedi posset, quod cum universi Patres unanimi suffragio assererent, nos Sancti Spiritus tum propriis, tum aliorum precibus implorato lumine, die XII. Octobris proxime præteriti decretum in eamdem sententiam edidimus.

Cumque dilecti filii civitatis nostræ Asculanæ Magistratus, & incolæ, ac religiosissimus Ordo dictorum Fratrum Sancti Francisci Capuccinorum nuncupat. enixis precibus a nobis postularent, ut decretam BEATI VIRI Canonizationem tandem exequeremur, nos ut in hoc gravissimo negotio juxta præscriptam a Prædecessoribus nostris agendi normam procederemus, universi primum Collegii eorumdem Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium in Consistorio secreto die XXVII. Aprilis proxime elapsi coram nobis congregatorum sententiam, atque consilium exquisivimus. Quibus post auditam a nobis gestorum seriem, & BEATI VIRI præclara merita, ad legitimam caussæ hujus absolutionem una voce nos adhortantibus, non viciniores modo, sed remotiores per Italiam Venerabiles Fratres Archiepiscopos, & Episcopos monendos curavimus, ut ad Urbem sese conferrent, & nobis de BEATI SERAPHINI, necnon BEATORUM JOANNIS CANTII, JOSEPHI CALASANCTII A MATRE DEI, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI ÆMILIANI, & JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL sollemni Canonizatione deliberantibus; consiliorum etiam suorum suffragia, prout spiritus Dei ipsis suggessisset, exponerent.

Ut autem præclaræ BEATI SERAPHINI virtutes, & probata miracula, necnon in totius Caussæ discussione adhibitæ cautiones neminem laterent, indicto prius publico Consistorio coram nobis, universoque

Ecclesiasticorum ordinum, & collegiorum consessu, mandavimus inibi a dilecto filio Josepho Ascevolini nostræ Consistorialis aulæ Advocato virtutes, & miracula BEATI SERAPHINI oretenus palam exponi: integrum quoque, & exactum eorumdem compendium ex authenticis documentis fideliter collectum, typisque impressum, omnibus suffragium laturis, exhibendum curavimus. Demum convocatos die x. labentis mensis Julii in Consistorio semipublico præfatos S. R. E. Cardinales, necnon Patriarchas, Archiepiscopos, & Episcopos, qui jam in Urbem convenerant, ab iis quæsivimus, an ad BEATI SERAPHINI Canonizationem deveniendum esse censerent. Ipsi vero, uno omnes ore, pluribus, gravibusque rationibus in affirmativam sententiam ire comperti sunt. Nosque a dilectis quoque filiis Apostolicæ Sedis Notariis publica Instrumenta confici, ac præterea suffragiorum ipsorum exempla, a singulis subscripta, in tabularium Ecclesiæ Romanæ referri mandavimus.

Reliquum erat, ut a Patre luminum, quid ei placitum esset edoceremur. Indicto propterea per totam Urbem triduano jejunio, in tribus Patriarchalibus Basilicis Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum publice adorandum exponi mandavimus, omnibusque Christifidelibus vere pænitentibus & confessis, sacraque communione refectis, unam saltem ex dictis Basilicis visitantibus, atque in ea, ad implorandam in tanto negotio divinam opem plenariam peccatorum indulgentiam elargiti fuimus. Humillimas quoque nostras, & diuturnas fudimus Omnipotenti Deo preces, donec hac die Beatissimæ Mariæ Virgini de Monte Carmelo sacra, ad quam scilicet, cum Omnipotenti Deo placuit nos immerentes ad Beati Petri Cathedram evehere, sollemnia Coronationis nostræ distulimus; generalis supplicationis ritu ad Basilicam S. Petri in Vaticano, ut moris est, procedentes, unaeum omnibus prædictis, cæterisque Romanæ Curiæ, & nostræ aulæ Prælatis, universoque Clero seculari, & regulari, & frequentissimo populo divinam opem invocantibus, auditis iterum per dilectum Filium nostrum Carolum, Tituli Sancti Clementis S. R. E. Presbyterum Cardinalem Rezzonico nuncupatum, ejusdem S.R.E. Camerarium, Postulationum pro Canonizatione impetranda Procuratorem, enixis precibus, post sacros hymnos, litanias, aliasque preces de more decantatas, ad laudem & gloriam Sanctæ, & Individuæ Trinitatis, ad Fidei Catholicæ exaltationem, & Christianæ Religionis augmentum, auctoritate Domini Nostri Jesu Christi, Beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ac nostra, & de præmissorum omnium Venerabilium Fratrum nostrorum consilio, & assensu prædictum SERAPHINUM A MONTE GRANARIO AB ASCULO denominatum, Laicum Ordinis Minorum Sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum, expresse professum, de cujus vita pie sancteque traducta, & de virtutibus in gradu heroico, ac miraculis, ejus intercessione, a Domino patratis plenissime constabat, & constat, Sanctum esse definiendo pronunciavimus, & pro Sancto ab omnibus habendum, atque colendum ediximus in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, omnibusque Christifidelibus, qui singulis annis die XII. Octobris vere pænitentes, & confessi Ecclesiam conventus dicti Ordinis in civitate Asculana, ubi ipsius Sancti corpus religiose asservatur, devote visitaverint, septem annos, & totidem quadragenas de injunctis eis, vel alias debitis pænitentiis eadem auctoritate in perpetuum misericorditer relaxamus. Denique in obsequium Omnipotentis Dei decantato laudis, & Confessionis hymno, incruentam salutis nostræ hostiam ad altare Confessionis Beatissimi Petri in spiritu humilitatis obtulimus cum commemoratione ipsius SANCTI SERAPHINI: necnon SANCTORUM JOANNIS CANTII, JOSEPHI CALASANCTII A MATRE DEI, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI ÆMILIANI, & JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL, quos pariter Sanctorum albo rite adscripsimus, omnibusque, qui aderant, plena-

nariam peccatorum indulgentiam elargiti fuimus.

Quum autem gratias Omnipotenti Deo egimus, quod inter cetera nobis, quamvis immerentibus, collata beneficia, illud etiam datum fuerit, ut BEATUM SERAPHINUM Sanctorum numero adscriptum definiremus, gavisi pariter fuimus in Domino, eique benediximus, qui, Ecclesiam suam perpetua defensione custodiens, manifeste ostendit e quolibet personarum ordine Sanctos exoriri perfectionis eximiæ; eorumque præclaris exemplis subinde propositis Christianæ Fidei cultores admonet, ut imitari non pigeat, quod celebrare delectat.

Quoniam vero post prolatam a nobis, ut præfertur, hujusmodi Canonizationis, & adscriptionis sententiam ab eodem Carolo Cardinali, & Procuratore nobis humiliter supplicatum fuit, ut super præmissis omnibus Apostolicas litteras perpetuo valituras edere dignaremur; nos justissimæ petitioni annuentes præsentium litterarum tenore, atque ex certa scientia, & Apostolicæ auctoritatis nostræ plenitudine omnia & singula præmissa confirmamus, roboramus, atque iterum sancimus, ac decernimus, universæque Ecclesiæ denunciamus; mandantes, ut earumdem præsentium transumptis, sive exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides ab omnibus habeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si exhibitæ forent, vel ostensæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostræ definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDCCLXVII. decimoseptimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri anno decimo.

✠ Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

✠ *Ego C. A. Episcopus Ostien. & Veliternen. Card. Cavalchini Sacri Collegii Decanus.*

✠ *Ego F. M. Episcopus Portuen. & S. Rufinæ Card. Lantes.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Sabinen. Card. Albani.*

✠ *Ego H. Episcopus Tusculan. Card. Dux Eboracensis S. R. E. Vicecancellarius.*

✠ *Ego*

✠ *Ego F. Episcopus Albanen. Cardinalis Serbellonus.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Prænestin. Cardin. Stoppanius.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego C. Tit. S. Clementis Presbyter Card. Rezzonico S.R.E. Camerarius.*

✠

✠ *Ego F. M. Tit. Sancti Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.*

✠

✠

✠ *Ego J. M. Tit. S. Alexii Presbyter Card. Castelli.*

✠ *Ego C. Tit. Sancti Petri ad Vinculo Presbyter Cardinalis Elephantutius.*

✠ *Ego P. H. Tit. SS.mæ Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Gugliemi.*

✠ *Ego P. P. Tit. S. Stephani in Monte Cœlio Presbyter Card. de Comitibus.*

✠

✠ *Ego Fr. L. Basilitæ Sanctorum XII. Apostolorum Presb. Card. Ganganelli.*

✠ *Ego M. A. Tit. Sanctæ Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego S. Tit. S. Joannis ante Portam Latinam Presbyter Card. Buonaccorsi.*

✠

✠ *Ego J. C. Tit. SS. Joannis, & Pauli Presbyter Card. Boschi Major Pœnitentiarius.*

✠ *Ego L. Tit. S. Anastasiæ Presbyter Card. Calinus.*

✠

✠ *Ego A. Tit. Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Branciforti.*

✠

✠

✠ *Ego P. Tit. S. Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.*

✠

✠ *Ego Ph. M. Tit. S. Chrysogoni Presbyter Card. Pirellius.*

✠

✠

✠

✠

✠

✠ *Ego A. Sanctæ Mariæ in Via Lata Prior Diaconarum Cardinalis Albanus.*

✠ *Ego N. S. Eustachii Diaconus Cardinalis Carsinius.*

✠ *Ego D. Sanctæ Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Ursinus.*

✠ *Ego Fl. Sanctæ Mariæ in Portico Diaconus Card. Chisius.*

✠ *Ego A. M. Sanctæ Agathæ ad Suburam Diaconus Card. Torrigiani.*

✠

✠ *Ego J. C. Sancti Cæsarei Diaconus Cardin. Caractiolus de Sancta Bono.*

✠ *Ego N. Sancti Georgii in Velobro Diaconus Card. Perrelli.*

✠ *Ego A. Sancti Angeli in Foro Piscium Diaconus Cardinalis Corsinus.*

✠ *Ego A. Sanctorum Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus.*

✠ *Ego Æ. S. Sancti Adrioni Diaconus Cardinalis Piccolomineus.*

✠ Ego

✠ *Ego X. Sanctæ Mariæ de Scala Diaconus Card. Canale.*

✠ *Ego B. Sanctorum Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.*

✠

C. Card. Pro-Datarius.

A. Card. Nigronus.

VISA

De Curia J. Manassei.

L. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

LIT-

LITERÆ DECRETALES
SUPER
CANONIZATIONE
B. JOANNÆ FRANCISCÆ
FREMIOT DE CHANTAL
Fundatricis Ordinis Visitationis Sanctæ Mariæ.
CLEMENS EPISCOPUS
SERVUS SERVORUM DEI
Ad perpetuam rei memoriam.

Ortitudo,& decor indumentum militantis Ecclesiæ, admirabili sane divinæ providentiæ consilio, quemadmodum se prodidit in Juditha, in Debora, in matre septem Machabæorum, & siquæ aliæ extiterunt similes harum, quæ fœmineæ cogitationi masculinum animum inseruerunt; ita & post Christi Salvatoris adventum elucet maxime, non modo in iis fœminis, quæ pro christiana religione per tyrannos, & carnifices mactari meruerunt, sed in illis etiam, quæ ipsæ se, perfecta sui, rerumque omnium abdicatione, vivas hostias in odorem suavitatis immolaverunt. Hoc pacto nimirum, & Omnipotentis Dei gratiæ virtus per ea,quæ ignobilia, atque infirma sunt mundi, splendidissime apparet, & Catholicæ Ecclesiæ, in qua unica salutis spes est, sanctitudo, & veritas argumentis minime obscuris pulcherrime confirmatur. Atque in hac profecto illustrium, ac fortium fœminarum classe collocandam, vel in primis esse Beatam Joannam Franciseam Fremiot de Chantal singularia illius strenue gesta declarant. Illa enim materni veluti affectus immemor, ut Christo Jesu, cujus adorandum nomen candente ferro pectori impresserat, totam sese dicaret, per filium, quem unice diligebat, in ostio domus strato corpusculo hærentem ad electum sibi Cœlestem Sponsum pergere non dubitavit, & voto se arduo, ac perdifficili obstrinxit, ut ageret ea semper, quæ perfectiora esse intelligeret. Quæ quidem, atque alia id genus in subjecta ipsius vitæ compendiaria descriptione recognoscere quivis facile poterit, tum ad Dei Omnipotentis laudem & gloriam, tum ad imitationem tam eximiæ, consummatæque virtutis. Itaque quum singularis Dei benedictio beatam hanc famulam suam heroicis virtutibus apprime insignem, & consequutis obitum ejus miraculis valde gloriosam reddiderit, ut iis potissimum fœminis, quæ se Deo dicaverunt, vel in ejusmodi deliberatione versantur, nova semper suppetant ad imitandum exempla; nos propterea post eam, quæ præmitti solet, tum virtutum illius, tum miraculorum severam, ac sedulam disquisitionem, adscitis in consilium Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus, ac præterea Patriarchis, plurimisque Archiepiscopis, & Episcopis eamdem Beatam Joannam Franciseam publica totius Christiani orbis veneratione dignam asserimus, & Sanctorum fastis adscribendam decernimus.

E clarissimis parentibus, Divione in Burgun-

gundia, JOANNA FRANCISCA FREMIOT DE CHANTAL ortum habuit. Piæ sanctæque educationis fructum tulit, quem debuit, puellæ indoles ad virtutem nata. Catholicæ Religionis jam inde a teneris annis tanto erat incensa studio, ut quintum ætatis annum nondum excedens hæreticum quemdam adversus veritatem Corporis Christi in Eucharistia cavillantem sapienter, atque animose redarguens, pudore suffunderet. Tentata dolosis artibus a vaferrima, quæ domi erat, muliere, innocentiam non sine peculiari ope Deiparæ Virginis, quam defunctæ genitricis loco matrem delegerat, incontaminatam servavit. Aliud quoque gravius fortasse periculum ejusdem B. Virginis auxilio evasit incolumis. Quum enim de connubio illius ageretur cum Equite nobili sane, atque opulento, Deum JOANNA FRANCISCA per Matrem ejus Sanctissimam consulens, Calvinianum illum, tametsi dissimulata, hæresi infectum, Deo illustrante, cognovit; quo illa periculo ita commota est, ut vel recordationem illius refugeret animus, ac perhorresceret. A sorore, apud quam aliquandiu fuerat, patri reddita, ita se illi obsequentem, docilem, suavem, morigeram præbuit, ut nihil supra. Nihil in ea quod delicias, quod luxum, quod levitatem animi redoleret. Pietas in Deum, ac Deiparam eximia, summum precandi studium, misericordia in pauperes singularis. Voluntati suæ, qua libentius ad vitam cœlibem ferebatur, paternam præponens nobilissimo viro in temporalibus Domino DE CHANTAL nuptui se dari non recusavit. Præclaræ illæ, quas ad matrimonium attulerat, virtutes magis magisque in aliorum quoque utilitatem redundarunt. Clementer enim familiam regere, filios sancte educare, virum ad pietatis suæ imitationem adducere, invisere ægros, egentibus subvenire, subditis opitulari, Deo, & sibi vacare, hæc illius erat vitæ ratio laboriosa semper, nunquam otiosa. Cujus quidem sollicitudinis fructus erat summa in domo pax, summa tranquillitas.

Sed adversæ res inciderunt, quibus tam præclara ista in secundis virtus longe splendidior effulsit. Vulnerato enim inter venandum, & paulo post extincto viro, quem carum in primis habebat, eafum quidem acerbissimum dolenter tulit, sed in eo consilium Dei, qui totam sibi deposceret, animo reputans, sanctissimæ illius voluntati acquievit, ac præterea ad aram Beatissimæ Virginis Deo, meliori utique Sponso, votum nuncupans perpetuæ castitatis se obstrinxit. Illi autem, qui viro ipsius, tametsi imprudens, lethale vulnus inflixerat, non modo veniam libenter indulsit, sed in argumentum etiam peculiaris benevolentiæ, illius filium e sacro fonte suscepit. Qua quidem in re, æquissimo virtutum æstimatore S. Francisco Salesio teste, heroicæ perfectionis exemplum edidit plane admirandum.

Quum autem perfectius adhuc, atque excellentius meditaretur vitæ genus, rei familiaris sarcina magna ex parte deposita, mundi muliebris quidquid erat pretiosum, partim in levamen pauperum, partim in ornatum templorum convertit. Ad redigendum in servitutem corpus jejunia, cilicia, vigilias adhibet. Tempus omne religionis inter, ac misericordiæ officia partitur. Demissionis, ac patientiæ neque illi occasio, neque occasioni ipsa defuit. Dici vix potest, quot, quantasque ab ancilla injurias pertulerit. Summa erat prorsus, ac pene incredibilis in altera contumacia, in altera mansuetudo. Novis inter hæc oblatis a patre nuptiis constantissime recusatis, ut propositum, quo totam se Deo mancipaverat, magis magisque firmaret, pulcherrimo quidem, sed asperrimo invento, adorabile Jesu nomen candente ferro pectori impressit. Tam strenue in suscepto evangelicæ perfectionis itinere progredienti datus est tandem, quem diuturnis a Deo precibus expetiverat, sapientissimus item, & sanctissimus conscientiæ moderator Sanctus Franciscus Salesius, quem ut primum aspexit, mutuo sese agnoverunt, quum antea de facie non nossent. Probante itaque tanto magistro, votum illud maxime arduum edidit, semper id exequendi, quod perfectius,

atque acceptius Deo esse intelligeret. Neque vero minus firma opus erat fortitudine animi, ut ea perficeret, quæ de novi Ordinis fundatione a Salesii magisterio didicerat. Multæ enim, & graves superandæ fuerunt difficultates: quas inter fortasse illa maxima, quod quum filius strato per januam corpore intercludere aditum matri tentasset, ne Annecium profectura, quo divinitus vocabatur, domo pedem efferret, strenua mulier recogitans forte illud Hieronymi: per calcatum perge patrem: super filium transiit, quem eximie earum habebat. Quid autem incensa caritas possit efficere statim apparuit. Salesio enim veluti architecto prima jecit fundamenta Ordinis sanctimonialium a Visitatione Beatæ Mariæ Virginis nuncupati, quem, obnitente frustra dæmonum, & perversorum hominum fraude, tametsi non sine magnis exantlatis laboribus, multis ac diversis in locis ita propagavit, ut quatuor supra octoginta monasteria ipsius opera, & studio fundata numerarentur. Hujus autem Ordinis institutio, tametsi nihil asperum, nihil austerum præseferat, dum tamen voluntati, atque humanis affectionibus nihil quidquam, quod libitum fuerit, indulget, rerumque omnium abdicationem, & omnimodam sui abnegationem fortiter simul, & suaviter præcipit; ad perfectionem summam, quemadmodum Deo incrementum dante, ad hanc usque diem non sine animi nostri jucunditate conspicimus, mira quadam ratione perducit. Jussu præterea Episcoporum alia non sui Ordinis monasteria visitans, labentem in iis disciplinam restituit. Ubi autem præsens voce non poterat, per litteras, quæ extant bene multæ, sacris potissimum virginibus præsto erat. Mors deinde consanguineorum, in iisque filii dulcissimi, sed Francisci Salesii potissimum, a cujus nutu, consiliisque pendebat, virilem illius animum adeo non fregit, ut nihilo secius quam antea ardua quæque adoriri, ac perficere conaretur. Quibus rebus in eam sapientiæ, & sanctitatis opinionem apud omnes venit, ut ex ordine quovis, etiam Episcopali, JOANNÆ FRANCISCÆ consilia expeterent principes viri, ac Reges illius se precibus commendarent, & Sanctus ipse Vincentius de Paulo instituti sui leges eidem examinandas, & corrigendas traderet.

Tam excellens virtus, quæ quamvis per tot præclare gesta sese prodiderat, majus tamen aliquid, quam quod exterius patebat, latere intus indicabat (ita quidem, ut Salesio ipsi optimo rerum æstimatori admirationi esset) ad eum perfectionis apicem pervenerat, ut matura jam Cœlo esset. Itaque quum Famula Dei Parisiis rediens, quo jussu Episcopi Gebennensis, ab Anna Austriaca expetita, sese contulerat, Molini in morbum incidit, e quo instare sibi supremam diem intelligens, Sacramenta Ecclesiæ pie sanctéque suscepit. Epistolam mox dedit ad omnes sui Ordinis alumnas, caritatis, & sapientiæ plenam. Cunctis demum præsentibus, absentibus, futuris etiam instituti sui monialibus a Deo fausta omnia precata servidos inter fidei, spei, caritatis actus ad amplexum Sponsi sui Cælestis, quem unice semper dilexerat, feliciter convolavit Idibus Decembris anni MDCLXI. Eximiam JOANNÆ FRANCISCÆ gloriam declaravit visus a Sancto Vincentio de Paulo splendescens globus alteri mox adjunctus splendidiori, atque alius demum longe supra quam dici potest lucidissimus, qui utrumque sibi commixtum excepit. Intellexit enim superno lumine perfusus vir Dei, in primo illo globo JOANNAM FRANCISCAM, in altero Sanctum Franciscum Salesium, in tertio vero Deum ipsum, qui lucem inhabitat inaccessibilem, designari.

Tametsi autem de JOANNÆ FRANCISCÆ sanctimonia fama esset percelebris ex inani tamen opinione quadam, quod ante quinquagesimum annum inquiri de ea non liceret, factum est, ut tempus ad eam rem opportunius elaberetur: donec tandem anno MDCCXV. cœptum est agi de illa in Beatorum numerum referenda. Instituto igitur ex eo tempore duplici examine, Episcopali scilicet, & Apostolico, atque utriusque actis exhibitis, & approbatis in Congregatio-

gatione Sacrorum Rituum quæstiones, quæ solent, habitæ sunt. Testimonio deinde clarorum scriptorum, qui coævi erant SERVÆ DEI, ac potissimum S. Francisci Salesii, & S. Vincentii a Paulo, heroicas fuisse JOANNÆ FRANCISCÆ virtutes satis aperte probatum est. Sed quum testis illarum de visu, tam longo post ab obitu illius intervallo, nemo unus reperiretur, ad rem expediendam felic. record. Benedictus XIV. Prædecessor noster sapienter præcepit, ut accederet adminiculum ex aliis duobus præter duo requisita miraculis per invocationem SERVÆ DEI post mortem patratis.

Et quidem quatuor præ cæteris probatu digna reperta sunt. Primum exhibuit Gabriella Angelica Morel in monasterio Visitationis Abalonensi Diœcesis Augustoduni, cui, quum SERVÆ DEI se commendasset, crus dexterum semipalmo brevius altero, ac pene succi, & caloris expers, ad omnimodam eum sinistro æqualitatem redactum fuit.

Secundam divinitus factam sanationem experta fuit Elisabeth Dronier de la Perouse professa ejusdem Ordinis Visitationis in oppido de Saint Amour, quod est in Diœcesi Lugdunensi, quæ ex diutini morbi vi semimortua, atque a medicis destituta, eum per tres menses immobilis in lectulo decumberet, ad BEATAM JOANNAM FRANCISCAM confugiens, momento temporis sospes, integra, & consuetis omnibus ministeriis apta e lecto prosiluit.

Tertium miraculum patratum est in Clara de Rubeis puella Romana, quæ contracta phthisi eo deducta, ut munita extremo Sacramentorum præsidio jamjam moritura videretur, immo etiam aliquando haberetur pro mortua, sed, quum proposito sibi dierum novem obsequio BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ opem posceret, a tertio, vel quarto usque ad diem nonum, depulsa vi morbi, convalescens, colore, orexi, viribus redditis, domo egressa in conspectum omnium prodierit.

Quarta miraculosa sanatio contigit Eugeniæ Trochon professæ Ordinis Visitationis in civitate Salmuriensi Andegavensis Diœcesis. Hæc a quintodecimo ætatis anno gravissimo per octo annos asthmate pene præfocata, dein correpta paralysi, quæ brachio, & cruri motum ademit, & magna ex parte sensum imminuit, post dies ferme quadraginta infestæ hujus ægritudinis, nulla adhibita medicorum ope, BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ novendiali cultu sese commendans, postrema nondum elapsa die, momento temporis affectorum membrorum motu reintegrato, sana surgit, ac vigens, & munia facile repetit, quæ solebat.

Sed quintum etiam miraculum addendum duxit laudatus Prædecessor noster Benedictus XIV., quod quidem quamvis satis testatum esset auctoritate Episcopi Aurelianensis, quum tamen Sedis Apostolicæ auctoritate destitueretur, adeoque idoneum non esset, ut probata inter miracula referretur, idem Pontifex, hoc vitio sublato, ratum habuit, & confirmavit. Sanatio porro ita se habuit. Susanna Bienfait professa Ordinis Visitationis, scirrhoso tumore non sine acri dolore, & cruciatu viscerum laborabat. Huc accessit paralysis, quæ cruribus, quorum dexterum etiam ex atrophia exaruerat, motum omnem, & sensum penitus intercepit. Humanis itaque per menses duos remediis abstinens BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ consueta novem dierum prece implorat auxilium. Labente adhuc die nona, puncto temporis, motu, sensu, & carne præterea cruri arido restitutis, vivida, & vigens ministeriis omnibus fungi potuit, quibus ceteræ moniales bene valentes, atque integræ fungebantur.

Quum itaque virtutibus, & miraculis auctoritate Apostolica confirmatis, nullum jam dubium superesset, quin ad formalem SERVÆ DEI JOANNÆ FRANCISCÆ Beatificationem procedi posset, idem Benedictus Prædecessor die XIII. Novembr. anni Domini MDCCLI. per suas litteras in forma Brevis illi tamquam BEATÆ cultum decrevit, Officio, & Missa quotannis die XXI. mensis Augusti, qua sollemnia coronationis suæ recurrebant, ad ejus honorem certis in locis concessa.

Hhh 2 Nova

Nova post indultam JOANNÆ FRANCISCÆ venerationem miracula sequuta sunt, quæ manifestam de augendo eidem cultu voluntatem Dei declararunt. Quibus, cognita prius Processuum validitate, in Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, quæ Sacris Ritibus præest, ad examen vocatis, atque discussis, ex aliis pluribus, quæ ferebantur, in generali simili Congregatione coram nobis die XXVIII. Januarii anni proxime præteriti coacta, duo hæc, quæ sequuntur speciali approbatione digna comperta sunt, prout ex decreto nostro die IX. subsequentis mensis Martii apparet.

Miraculum primum ejusmodi est. Maria Droz sanctimonialis in monasterio Pontis Aurelii Bisuntinæ Diœcesis, Ordinis S Bernardi, phthisi laborans, tentatis frustra per triennium remediis ad eam depellendam, eo jam devenerat, ut ob vitiatos pulmones, morbumque, ut ajunt, jam confirmatum, indicia ferme omnia letalem exitum proderent mox imminentem, ac propterea medicorum judicio recuperandæ valetudinis spes nulla relinqueretur. Sed quæ ab humanis remediis obtineri non poterat, B JOANNA FRANCISCA, cui monialis magna cum fiducia tametsi morti proxima se commendarat, peracta novemdiali supplicatione, momento temporis ei valetudinem reddidit, atque ita reddidit, ut nulla prorsus deplorati jam morbi vestigia superessent.

Altera supra vires naturæ sanatio contigit in paupercula quadam virgine, cui nomen Florida, sive, ut Galli loquuntur, Fleuries Coing. Huic enim, dum in Lugdunensi nosocomio imperitus chirurgus brachii dexteri venam incidit, atque ad eliciendum sanguinem e foramine non fluentem acum ferream profundius immittit; læso, aut scisso, ut opinio fuit, bicipiti nervo, vel alio quopiam, protinus brachium intumuit, obriguitque ita, ut flecti nullo modo posset. Huic incommodo occursum est forata miseræ virgini non semel affecta parte, sed eo factum est, ut brachii pars inferior contracta superiori velut affixa cohæreret, itemque digiti in pugnum coacti palmam arctius premerent, ut proinde medium aliquid interponi oportuerit, ne palma digitorum unguibus læderetur. Per quinquennium infelix vitam traxit emortuo brachio, sensus quippe omnis, & motus, & nutritionis experte, donec Annecium profecta, ut ad B. JOANNÆ FRANCISCÆ tumulum, quod biennio ante eodem itinere frustra emenso obtinere nequiverat, accederet, ubi ut primum expiata Sacramento pœnitentiæ, & sanctissimo Christi corpore refecta, ac spei plena inutilem illam corporis partem B. JOANNÆ FRANCISCÆ admovit sepulcro, protinus emortuum brachium revixit momento temporis, sensu, motu, carne, viribus restitutis.

His igitur rite approbatis, quùm in eadem generali Sacrorum Rituum Congregatione die XXIII. Septembris ejusdem anni habita, proposita fuerit quæstio, an tuto ad sollemnem B. JOANNÆ FRANCISCÆ Canonizationem procedi posset, nemini dubium fuit, quin juxta constantem praxim Apostolicæ Sedis, & Prædecessorum nostrorum, decreta omnia ad hujusmodi effectum abunde suppeterent, nos vero decreti editionem, ut divinam imploraremus opem, differre voluimus, sed demum die XII. Octobris proxime præteriti post fusas ad Deum humillimas preces, eorum sententiam ratam habentes: decretum protulimus de eadem Canonizatione servatis servandis quandocumque peragenda.

Quemadmodum autem alias claræ memoriæ Carolus VI. Romanorum Rex in Imperatorem electus, & Philippus V. Hispaniarum Rex Catholicus, ac Jacobus III. Rex Angliæ, aliique tunc in humanis agentes Christiani Principes, Romanique Imperii Electores, ac plurimi Archiepiscopi, & Episcopi, Comitia præterea Cleri Gallicani, Ordinumque aliorum Regularium Præsides, Capitula quoque Ecclesiarum, & civitatum Magistratus, præcipue vero claræ etiam memoriæ Victorius Amedeus dum viveret Sardiniæ Rex, datis propterea litteris apud Prædecessores nostros, progressum Caussæ Canonizationis B. JOANNÆ FRANCISCÆ enixe poscen-

poſcentibus: ita quoque cariſſimi in Chriſto filii noſtri Ludovicus Galliarum Rex Chriſtianiſſimus, & Carolus-Emanuel Sardiniæ Rex illuſtris, iteratis ob eam rem votis inſtare non deſierunt. Dilectæ vero in Chriſto filiæ inſtituti ab JOANNA FRANCISCA Ordinis alumnæ multo enixius aſſiduis, demiſſiſque precibus poſtulabant.

Quocirca viſum eſt nobis cum Venerabilibus etiam Fratribus noſtris ejuſdem S.R.E. Cardinalibus in Conſiſtorio ſecreto die XXVII. proxime præteriti menſis Aprilis habito, editum decretum exequutioni tandem eſſe mandandum: iiſdemque omnibus in affirmantem ſententiam convenientibus, venerabiles itidem Fratres noſtros Archiepiſcopos, & Epiſcopos ex tota ferme Italia ad graviſſimum hoc negocium advocavimus, eorumque judicio ſeriem Cauſſæ, atque omnia, quæ de virtutibus,& miraculis B. JOANNÆ FRANCISCÆ probata fuerant, tum oretenus in Conſiſtorio publico die IX. menſis Maji proxime elapſi coram nobis coacto, in quo dilectus filius Paulus Franciſcus Antamorus noſtræ Conſiſtorialis aulæ Advocatus in ipſius BEATÆ cauſſa peroravit, tum etiam in ſcriptis exponi mandavimus, tradita nempe ſingulis diſtincta geſtorum omnium relatione, ex authenticis documentis ipſius Congregationis religioſe deſumpta; quibus præmiſſis, aliud Conſiſtorium ſub die X. currentis menſis Julii convocavimus, in quo præter S.R.E. Cardinalium præfatorum Collegium, Patriarchas, Archiepiſcopos, & Epiſcopos in Romana Curia præſentes ſedere juſſimus, ut adſtantibus Apoſtolicæ Sedis Notariis, Prothonotariis nuncupatis, & duobus antiquioribus Cauſſarum Palatii noſtri Auditoribus, ſuper expetita B. JOANNÆ FRANCISCÆ Canonizatione ſententiam ſuam aperirent. Cumque omnes unanimes pro ſuprema ipſius BEATÆ glorificatione non aſſenſum modo validis rationibus roboratum, ſed enixa etiam ſtudia, & vota obtuliſſent, nos quidem ea de re ab Apoſtolicæ Sedis Notariis publica inſtrumenta confici, ac præterea prolatorum ſuffragiorum exempla a ſingulis ſubſcripta colligi, & in tabularium S. R. E. referri mandavimus. Priuſquam tamen ad ferendam tanti momenti ſententiam adduceremur, indictis per Urbem generalium jejuniorum diebus, deſignatiſque ad ſupplicationes tribus Patriarchalibus Urbis Baſilicis cum indulgentia ab iis conſequenda, qui ſuas cum noſtris obſecrationibus jungerent; publicas Eccleſiæ preces apud Deum Patrem luminum interponendas curavimus, ut ad dirigendos ſenſus noſtros juxta viam ſuam, gratiæ ſuæ opem, & auxilium nobis impertiretur.

Demum hac die Beatæ Mariæ Virgini de Monte Carmelo dicata, qua Coronationis noſtræ ſollemnia redeunt, ut ad impoſitum nobis graviſſimum ſupremi Pontificatus onus, quo valde premimur, ſuſtinendum, novos adhuc apud mediatorem Dei & hominum Jeſum Chriſtum, cujus vicarias vices gerimus in terris, interceſſores obtineremus; in Vaticana Baſilica, ad quam ſollemni ritu nos præceſſerunt omnes Cleri ſecularis, & regularis Ordines, omnia Officialium Romanæ Curiæ Collegia cum S. R. E. Cardinalibus, Patriarchis, Archiepiſcopis, & Epiſcopis, antequam Sacroſanctum Sacrificium ſollemniter celebraremus, exhibitis nobis iterum, iterumque a dilecto filio noſtro Carolo Tituli Sancti Clementis S. R. E. Presbytero Cardinali Rezzonico nuncupato ipſius S. R. E. Camerario, pro Canonizatione impetranda Procuratore conſtituto, Chriſtianorum Principum, Antiſtitum, & Capitulorum Eccleſiarum, Magiſtratuumque, ac Ordinis Viſitationis poſtulationibus, precibus, & votis pro ipſius BEATÆ JOANNÆ FRANCISCÆ, quemadmodum etiam pro BEATORUM JOANNIS CANTII, JOSEPHI CALASANCTII A MATRE DEI, JOSEPHI A CUPERTINO, HIERONYMI ÆMILIANI, & SERAPHINI A MONTE GRANARIO, AB ASCULO denominati, ſollemni Canonizatione; & implorata prius Cæleſtium Spirituum, & Sanctorum omnium interceſſione, atque ſpeciali hymno Paraclyto Spiritu invocato, ad honorem Sanctæ & Individuæ Trinitatis, ad exaltationem Fidei Catholicæ, & Chriſtianæ Religionis augumentum, de conceſſa noſtræ humilitati Apoſtolicæ auctoritatis plenitudine, ipſam BEATAM JOANNAM FRANCISCAM FREMIOT

DE

de Chantal Ordinis Visitationis Beatæ Mariæ Virginis nuncupati Fundatricem, omnibus evangelicis virtutibus cumulatissimam, & miraculorum testimonio gloriosam, unacum dictis Joanne Cantio, Josepho Calasanctio, Josepho a Cupertino, Hieronymo Æmiliano, & Seraphino a Monte Granario, ab Asculo denominato, Sanctam esse decrevimus, & definivimus, ac Sanctorum catalogo adscripsimus, ejusque memoriam, quam in subsequenti Missæ celebratione nos ipsi sollemniter venerati sumus, ab universa Ecclesia quotannis dicta die xxi. Augusti religiose coli mandavimus. Cunctis quoque Christifidelibus, qui ad tantam celebritatem confluxerant, plenariam, iis vero, qui singulis annis prædicta die ad ejusdem Sanctæ Joannæ Franciscæ corpus venerandum accesserint, septem annorum, & totidem quadragenarum Iodulgentiam in forma Ecclesiæ consueta misericorditer in Domino elargiti fuimus.

En igitur sapientissimo Dei consilio in una Sancta Joanna Francisca, non uni dumtaxat mulierum coetui, sed cujusvis illarum conditioni, ac numeris omnibus absolutum exemplar. Habent hic virgines, habent nuptæ, habent viduæ, habent sacræ Deo moniales quod admirentur, quod imitentur. Illa enim virginitatis custos integerrima, si nuptiis consensit, non suæ, quæ illis adversabatur, sed paternæ obsecuta est voluntati. In matrimonio, non filios modo ad imitationem pietatis suæ, sed virum etiam adducere sedulo studuit. Vidua porro sanctius vitæ genus aggressa instituendo ab se Ordini egregie prolusit. Ubi vero ad altiora vocanti se Deo alacriter paruit; fundatis opera sua monasteriis tam multis, ac fundandis in posterum, non tam optimis ab se constitutis legibus, quam pulcherrimis virtutum omnium operibus, ac monumentis, arduum simul, & suave ad evangelicam perfectionem iter ostendit, atque explanavit.

Ut autem præmissa omnia ad universæ per orbem Ecclesiæ notitiam perducantur, eorumque memoria perpetuis futuris temporibus ad Dei gloriam, & fidelium exemplum perseveret, nos ea præsentibus Apostolicis litteris complecti voluimus, mandantes eorum transumptis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis eamdem adhiberi fidem, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostræ definitionis, decreti, adscriptionis, mandati, statuti, concessionis, relaxationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursurum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, anno Incarnationis Dominicæ MDCCLXVII. decimoseptimo Kalendas Augusti, Pontificatus nostri anno decimo.

✠ Ego Clemens Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

✠ Ego

✠ *Ego C. A. Episcopus Ostien. & Veliternen. Card. Cavalchini Sacri Collegii Decanus.*

✠ *Ego F. M. Episcopus Portuen. & S. Rufinæ Card. Lantes.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Sabinen. Card. Albani.*

✠ *Ego H. Episcopus Tusculan. Card. Dux Eboracensis S. R. E. Vicecancellarius.*

✠ *Ego F. Episcopus Albanen. Cardinalis Serbelloaus.*

✠ *Ego J. F. Episcopus Prænestin. Cardin. Stuppanius.*

✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego C. Tit. S. Clementis Presbyter Card. Rezzonico S. R. E. Camerarius.*

✠

✠ *Ego F. M. Tit. Sancti Sylvestri in Capite Presbyter Cardinalis de Rubeis.*

✠
✠

✠ *Ego J. M. Tit. S. Alexii Presbyter Card. Castelli.*

✠ *Ego C. Tit. Sancti Petri ad Vincula Presbyter Cardinalis Elephantutius.*

✠ *Ego P. H. Tit. SSmæ Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Gugliemi.*

✠ *Ego P. P. Tit. S. Stephani in Monte Cœlio Presbyter Card. de Comitibus.*

✠

✠ *Ego Fr. L. Basilicæ Sanctorum XII. Apostolorum Presb. Card. Ganganelli.*

✠ *Ego M. A. Tit. Sanctæ Mariæ de Pace Presbyter Cardinalis Columna.*

✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego S. Tit. S. Joannis ante Portam Latinam Presbyter Card. Buonaccorsi.*

✠

✠ *Ego J. C. Tit. SS. Joannis, & Pauli Presbyter Card. Boschi Major Pœnitentiarius.*

✠ *Ego L. Tit. S. Anastasiæ Presbyter Card. Colinus.*

✠

✠ *Ego A. Tit. Sanctæ Mariæ in Via Presbyter Cardinalis Columna Branciforti.*

✠
✠

✠ *Ego P. Tit. S. Mariæ Transtiberim Presbyter Cardinalis Pamphilius.*

✠

✠ *Ego Ph. M. Tit. S. Chrysogoni Presbyter. Card. Pirellius.*

✠
✠
✠
✠
✠

✠ *Ego A. Sanctæ Mariæ in Via Lata Prior Diaconorum Cardinalis Albanus.*

✠ *Ego N. S. Eustachii Diaconus Cardinalis Corsinius.*

✠ *Ego D. Sanctæ Mariæ ad Martyres Diaconus Card. Ursinus.*

✠ *Ego Fl. Sanctæ Mariæ in Porticu Diaconus Card. Chisius.*

✠ *Ego A. M. Sanctæ Agathæ ad Suburam Diaconus Card. Torrigiani.*

✠

✠ *Ego J. C. Sancti Cæsarei Diaconus Cardin. Caracciolus de Sancto Bono.*

✠ *Ego*

✠ *Ego N. Sancti Georgii in Velabro Diaconus Card. Perrelli.*
✠ *Ego A. Sancti Angeli in Foro Piscium Diaconus Cardinalis Corsinius.*
✠ *Ego A. Sanctorum Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Nigronus.*

✠ *Ego Æ. S. Sancti Adriani Diaconus Cardinalis Piccolomineus.*
✠ *Ego X. Sanctæ Mariæ de Scala Diaconus Card. Canale.*
✠ *Ego B. Sanctorum Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Veterani.*
✠

C. Card. Pro-Datarius. A. Card. Nigronus.

VISA

De Curia J. Manassei.

L. Eugenius.

Loco ✠ Plumbi.

Registrata in Secretaria Brevium.

ACTA

ACTA
BEATIFICATIONUM
SERVORUM DEI
GREGORII BARBADICI
S. R. E. Presbyteri Cardinalis Episcopi Patavini,
SIMONIS DE ROXAS
Sacerdotis professi Ordinis Fratrum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum,
ET
BERNARDI A CORLEONE
Laici professi Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum.
CUM
SOLLEMNIIS EORUMDEM BEATIFICATIONUM
IN BASILICA VATICANA.

ACTA BEATIFICATIONIS

VEN. SERVI DEI

GREGORII BARBADICI

S. R. E. Presbyteri Cardinalis, & Episcopi Patavini.

Nculto licet calamo ea omnia, quæ in sex Beatorum Caussis, qui ad sublime Canonizationis fastigium per SANCTISSIMUM DOMINUM NOSTRUM CLEMENTEM PAPAM XIII. fuere evecti, acta, factaque sunt exponere non omisimus, id præcipuum operam dantes, ut curam, diligentiam, vigilantiam, & studium ab eodem in hoc cæteroquin gravissimo negocio expediendo adhibitum apprime innotesceret: verum, ut uno, ac justo volumine, ea omnia præ oculis lectores habeant, quæ idem SUMMUS ANTISTES religiosis, & divinis rebus occupatus semper, & intentus, ut beatitatis honores tribus Venerabilibus Dei Servis GREGORIO BARBADICO S. R. E. Presbytero Cardinali, & Episcopo Patavino: SIMONI DE ROXAS Sacerdoti professo Ordinis Fratrum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum, & Fratri BERNARDO A CORLEONE Laico professo Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum attribueret, gessit, & est aggressus, operæ pretium existimavimus fore coronidis loco harum Beatificationum acta brevi, & exacta narratione complecti.

Primo loco nobis se offert Caussa Vener. Servi Dei GREGORII BARBADICI Presbyteri Cardinalis Episcopi Patavini, ex cujus praenobili gente maternum genus ducit BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS PP. XIII. Longum, & arduum opus, ac dura esset provincia, si hujus præclari viri Venetæ Reipublicæ illustris gloria, Ecclesiastici Ordinis conspicuum decus, Episcoporum irreprehensibilis imago, Sacri Cardinalium Senatus lumen maximum, & ornamentum laudes recensere vellemus, si maximam, vel incredibilem famam, sive sanctitatis rumorem, qui statim ac ex hac mortali vita XIV. Kalendas Julii MDCXCVII. GREGORIUS decessit, per ora omnium, & voces cœpit evulgari, conaremur describere; satius proinde ea omnia silentio præterire, & obvolvere ducimus opportunum, quam leviter attingere, & brevitate ipsa obscurare, & obnubilare potius, quam in suo lumine, & splendore constituere. Id eo libentius præstamus, quia omnium doctissimorum virorum manibus versantur *de vita, & rebus gestis B. Gregorii Barbadici Episcopi Patavini libri tres*, quos latino idiomate eleganter, venuste, & summa puritate sermonis conscriptos, BEATISSIMO DOMINO NOSTRO dicavit, & typographicis formis penes fratres Salvionos Romæ MDCCLXI. excusit vir clarissimus, & doctissimus, quem honoris caussa nomino, Fr. Thomas Augustinus Ricchinius Ordinis Prædicatorum, Sacri Palatii Apostolici Magister.

Quia autem doctus vir ad sui Operis calcem summa elegantia, & diligentia ea omnia complexus est, quæ in Caussa Ven. GREGORII, ut eidem honores Beatis debiti decernerentur, fuerant peracta, ideo, ne actum agere videamur, eisdem, quibus ipse usus est verbis, rem omnem non dubitamus exponere.

„ UT adhuc in terris a gente GREGORIO
„ BARBAUICO sanctitatis ejus fama
„ longe lateque pervagata fuerat, ita & mul-
„ to magis novis accedentibus post ejus obi-

 „ tum

„ tum patratis ipsius ope miraculis aucta, „ & propagata est. Quare ne adhuc viventium hominum ad fidem de rebus ab eo „ gestis, virtutibus, atque prodigiis posteritati faciendam testimonia interirent, „ æquissimum, opportunumque visum est illius gloriæ studiosis publicum, ac legitimum instituti de viri sanctitate judicium, „ Patavinorum primum, tum Bergomensium „ hæc omnium, qua privata, qua publica „ in GREGORIUM studia, ac vota fuere. „ Quare civitatis utriusque cives Episcopum „ adiere suum, ut publicas more, instituto que Ecclesiæ ea de re tabulas confici „ vellet, atque juberet. Id enim optimo, „ sanctissimoque Pastori suo deberi jure meritoque putarunt, qui præter vitæ innocentiam, & sanctitatem, egregiis curis, atque laboribus perutilem eorum saluti operam impendisset, atque innumeris utramque Ecclesiam beneficiis cumulasset. Ad „ publicas itaque tabulas cum de GREGORII „ gestis, atque virtutibus, tum de nullo ei „ post mortem tributo cultu Patavii, ac Bergomi deventum est. Publicæ item tabulæ „ auctoritate, ut ajunt, ordinaria institutæ „ Romæ, Venetiis, Florentiæ, Mediolani, „ Mutinæ, ac Beneventi, riteque confectæ „ ad Apostolicam Sedem transmissæ sunt. „ Additæ supplices ad Clementem XI. P. M. „ multorum epistolæ numero CCCLVII., uno „ deinde volumine exceptæ, atque vulgatæ, „ quibus summi Reges, ac Principes, S.R.E. „ Cardinales, Ecclesiarum Antistites, & „ Capitula, omnes fere Regularium Ordinum Præsides generales, publicæ academiæ, Magistratus, & collegia certatim „ votis instabant ac precibus, ut cælestes „ GREGORIO honores supremo Ecclesiæ judicio deferrentur.

„ Exhibita sacræ Rituum Congregationi „ acta omnia rite aperta, ac lecta sunt „ die 11. Julii anno 1716. tum Caussæ Relator ab Innocentio XIII. P. M. designatus fuit Cardinalis Zondedarius, qui Theologos nonnullos cognitores, censoresque „ adhibuit operum, scriptorumque Ven. „ GREGORII, in quibus cum nihil reprehendendum offendissent, eadem Sacra „ Congregatio die 3. Julii 1723. *nihil obstare* pronunciavit *ad Caussæ prosecutionem.* „ Eodem anno die 11. Decembris a laudato „ Pontifice manu propria signata est introductionis Caussæ Commissio, atque insequentis anni 1724. die 15. Julii. *de cultu Servo Dei non exhibito constare*, respondit „ eadem Congregatio, quod quidem responsum auctoritate sua firmavit Benedictus XIII. Innocentii successor.

„ Interea cum duo de triginta ab obitu „ GREGORII annis humidiore loco, quo primum conditum fuerat, ejus corpus jacere animadverterent Patavini, magno fortasse sacri pignoris detrimento; augeretur præterea in dies miraculorum, & „ populi ad sepulcrum frequentia, suarum „ esse partium duxerunt in locum sicciorem „ illud transferre, ac sepulcro nobiliore reponere. Id ne Caussæ obesse posset, quæsita, atque ad faciendum impetrata Sacræ Congregationis facultate, quæ consilium probavit die 23. Septembris 1724. „ dummodo servaretur in omnibus ritus, ac „ forma a Fidei Promotore tradenda; opus „ quantocyus curatum, atque perfectum est. „ Indicta enim translationis die convenere „ ad sepulcrum constituti judices, medici, „ chirurgi, ac testes coram Joanne Francisco Cardinali Barbadico Episcopo Patavino Ven. GREGORII fratris filio, tum „ erutæ, apertæque areæ, quibus inclusum „ cadaver fuerat, quod ingenti omnium admiratione integrum prorsus, atque incorruptum, omni ex parte flexibile, ac mortis, temporisque injuriarum expers divinitus conservatum repertum est. Agnovere prodigium quotquot spectaculo interrant, & laudavere Deum excelsum, „ qui non dedit Sanctum suum videre corruptionem. Post hæc ne leviter quidem „ violatum, sed integrum uti repertum fuerat, accurate clausum loco digniore collocatum est, posito ex marmore ad tumulum hoc rei monumento,

D.O.M.

D. O. M.

CORPUS
VENERABILIS SERVI DEI
GREGORII S. R. E. CARDINALIS BARBADICI
EPISCOPI PATAVINI
E SEPULCHRO
QUO XXVIII. ANTE ANNIS CONDITUM FUERAT
PRÆVIO DECRETO SAC. RITUUM CONGREGAT.
APPROBATO A SS. D. N. BENEDICTO XIII. P. M.
JOH. FRANCISCUS S. R. E. CARDINALIS BARBADICUS
EPISCOPUS PATAVINUS
FRATRIS FILIUS
HUC TRANSTULIT
ANNO MDCCXXV. MENSE MAJO DIE XXVI.

„ Romæ interea conficiebatur Processus, „ ut vocant, Apostolicus *super fama sanctitatis in genere*, qui cum absolutus, & obsignatus Sacræ Congregationi esset exhibitus die 15. Septembris, „ ipsius decreto reseratus, & lectus est. „ Alii quoque Apostolica auctoritate Processus *in specie* ejusdem Congregationis „ jussu Patavii, Bergomi, ac Venetiis instituti sunt, atque ab eadem Sacra Congregatione approbati die 20. Julii 1734.

„ Nova deinde in memoratis urbibus „ ejusdem Sacræ Congregationis jussu nonnullarum epistolarum, ac MSS. Ven. Gregorii instituta est perquisitio, quæ ad „ Theologorum examen deducta sunt, eorumque relatione facta a Cardinali Gentili, Sacra Congregatio die 7. Maji 1746. „ respondit: *Procedi posse ad ulteriora, reservato jure D. Promotori opponendi suis loco, & tempore*. Volumina quoque „ familiarium epistolarum, quas a prima „ ætate ad mortem usque ad multos dederat Gregorius, ad examen vocata censuram omnem evasere, eodemque Cardinali referente, Sacra Congregatio rescripsit „ die 20. Julii 1748: *Procedi posse ad ulteriora*.

„ His itaque præmissis, riteque dispositis, post prævias, ut vocant, Antepræparatorias, ac Præparatorias Congregationes super examine cum theologalium, „ tum Cardinalium virtutum Ven. Servi „ Dei, quarum prima apud Eminentissimum Galli Caussæ Relatorem habita, „ est die 29. Martii anni 1757., altera in „ Palatio Apostolico Quirinali die 26. Septembris anni 1758., convocata demum „ postrema generali coram SS. D. N. Clemente PP. XIII. die 30. Januarii 1759. „ hoc decretum editum est,

DECRETUM

Veneta, seu Patavina Beatificationis, & Canonizationis Ven. Servi Dei Gregorii Cardinalis Barbadici Episcopi Bergomensis, postea Patavini,

SUPER DUBIO

An constet de virtutibus Theologalibus Fide, Spe, & Caritate in Deum, & proximum, necnon de Cardinalibus Prudentia, Justitia, Fortitudine, & Temperantia, earumque annexis in gradu heroico in casu, & ad effectum, de quo agitur?

„ Proposita a Reverendissimo Cardinali „ Gallo Ponente in Congregatione generali Sac. Rituum habita die 30. Januarii „ 1759. coram Sanctissimo D. N. Clemente XIII. Caussa Veneta, seu Patavina Ven. Ser-

„ Servi Dei Gregorii Barbadici S. R. E. „ Cardinalis, & Episcopi Patavini, in eaque „ discusso dubio: an constet &c. ut supra, „ Sanctitas Sua, auditis Reverendissimorum Sac. Rit. Congregationi præpositorum, „ necnon Consultorum suffragiis, qui unanimi consensu constare de ejus virtutibus in „ gradu heroico censuerunt, nihil tum decernens, ad eum, qui operatur virtutes in „ nobis, tam suis, quam aliorum precibus „ confugit, humiliter deprecando, ut notum „ ei faceret sacramentum voluntatis suæ. Hac „ vero die 8. Februarii, qua B. Hieronymi „ Æmiliani Ven. Gregorii concivis in terris „ sollemnis commemoratio agitur, peractis „ sacrosanctis mysteriis, Sanctitas Sua coram se advocavit Reverendissimos DD. Cardinales Tamburinum Sac. Congregationis „ Præfectum, Gallum Caussæ Relatorem, nec „ non R. P. Benedictum Veterani Promotorem „ Fidei, meque Secretarium, & decretum „ hujusmodi edi, & inter acta Sac. Congregationis referri mandavit, nempe *constare* „ *de virtutibus Ven. Servi Dei* Gregorii „ Barbadici *Cardinalis*, *& Episcopi Patavini in gradu heroico in casu*, *& ad effectum*, *de quo agitur*. Hac die 8. Februarii 1759.

D. F. Card. Tamburinus Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

M. Marefuscus Sac. Rit. Congr. Secret.

„ Approbatis virtutibus, miraculorum „ examen, judiciumque institutum est, „ eorum videlicet, quæ Gregorii ope, „ ejusque intercessione postquam is e vivis „ excessit a D. O. M. patrata sunt: Quapropter in Congregatione Antepræparatoria coacta die 26. Februarii anni MDCCLX., „ ac deinde altera Præparatoria habita die „ 2. Septembris ejusdem anni quæsitum, ac „ disceptatum est: *An*, *& de quibus miraculis constet in casu*, *& ad effectum*, *de quo agitur*; duo autem, quæ mox indicabimus e quatuor propositis, atque discussis, tamquam certa, atque indubitata „ miracula unanimi Patrum sententia judicata sunt. In Generali demum Congregatione coram Sanctitate Sua convocata „ die 10. Januarii MDCCLXI., instaurato eorumdem miraculorum examine, pleno „ suffragantium non tam consensu, quam „ plausu eadem miracula approbata sunt, „ religiosum tamen ducens Sanctissimus „ Pontifex rem maturius perpendere, & „ pro caussæ gravitate uberius a Deo lumen „ poscere, ac præstolari, mentem suam declarare distulit ad diem octavam Februarii proxime insequentis, in qua decretum „ hoc tulit, ac promulgari mandavit.

DECRETUM

Veneta, seu Patavina Beatificationis, & Canonizationis Venerabilis servi Dei Gregorii Cardinalis Barbadici Episcopi Bergomen., postea Patavini.

SUPER DUBIO.

An, *& de quibus Miraculis constet in casu*, *& ad effectum*, *de quo agitur?*

„ Mirabilis in Sanctis Deus, & inquirentibus se remunerator cum sanctitatem fidelis servi sui Gregorii Cardinalis Barbadici confirmare dignatus fuerit miraculis post ipsius obitum ad ejusdem „ intercessionem patratis; hinc postquam „ Sanctissimus Dominus Noster Clemens „ PP. XIII., servatis de more servandis, „ dicti Ven. servi Dei heroicas virtutes approbavit sollemni edito decreto die 8. Februarii anni 1759., institutum fuit eorumdem miraculorum examen in Congregationibus primum Antepræparatoria, & „ Præparatoria habitis diebus 26. Februarii, „ & 2. Septembris anni 1760., & deinde in „ Congregatione Generali coram eodem „ SS. Domino Nostro coacta die 20. mox „ elapsi mensis Januarii, in qua a Reverendissimo Cardinali Gallo Caussæ Relatore proposito dubio: *An*, *& de quibus miraculis constet in casu*, *& ad effectum*, *de quo agitur*: licet suffragia Reverendissi-

„ dissimorum Cardinalium, necnon Consul-„ torum concordia fuerint in miraculo ad-„ scribendis duabus sanationibus intercef-„ sione dicti SERVI DEI secutis, primo, & „ tertio loco a Postulatoribus propositis, ni-„ hilotamenminus SANCTITAS SUA judicii „ declarationem tunc distulit, ut in gravis-„ simo hoc negocio tam suis, quam alio-„ rum precibus opem a Deo imploraret, „ & Divino lumine mens ejus illustraretur.

„ Hac vero die, in qua Dominicæ pri-„ mæ Quadragesimæ sollemnia recoluntur, „ eadem SANCTITAS SUA post peractum sa-„ crosanctum Missæ sacrificium, accitis co-„ ram se Reverendissimis Cardinalibus Gal-„ lo Causæ Relatore, & Tamburino Sac. „ Rituum Congregationis Præfecto, necnon „ R. P. D Cajetano Forti Fidei Promotore, „ meque infrascripto Secretario, divino ite-„ rum implorato præsidio, decrevit: ex „ quatuor miraculis, quæ proposita fuerunt, „ tamquam a Deo patrata intercessione „ dicti SERVI DEI, *constare de duobus in ter-„ tio genere*, nimirum de primo, *instan-„ taneæ* scilicet, *& perfectæ sanationis „ Sororis Nicolosæ Cinetti monialis con-„ versæ in Monasterio S. Annæ Patavii Or-„ dinis S. Benedicti a lethali vulnere ca-„ piti inflicto a saxo eximiæ magnitudinis „ e fastigio turris campanariæ delapso*: „ & de tertio, nempe *instantaneæ & per-„ fectæ sanationis puellæ Luciæ Casotto „ ab inveterata gangræna, quæ dexterum „ ejus brachium a cubitu ad humerum exe-„ derat, eamque ad ultimum vitæ discri-„ men adduxerat* in casu, & ad effectum, „ de quo agitur.

„ Et hujusmodi decretum in acta Sac. „ Rituum Congregationis referri, & publi-„ cari mandavit. Hac die 8. Februarii an-„ ni 1761.

D. F. Card. Tamburinus Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

J. M. de Lerma Sac. Rit. Congr. Secretarius.

„ His rite absolutis, nihil jam reliquum „ esse videbatur, ut Beatorum fastis GRE-„ GORIUS adjungeretur. Sed veteris disci-„ plinæ retinendæ caussa SANCTISSIMUS PON-„ TIFEX discuti voluit: *An stante appro-„ batione virtutum, & duorum miracu-„ lorum tuto deveniri posset ad ipsius Ven. „ Servi Dei Beatificationem?* Cui quidem „ dubio coram se proposito in generali Sa-„ crorum Rituum Congregatione die 7. Ju-„ lii MDCCLXI., cum suffragiis omnibus re-„ sponsum fuerit: *Posse* a SANCTITATE SUA „ *tuto procedi*, ipsa anniversaria Corona-„ tionis suæ die 16. Julii 1761. sequens „ tulit.

DECRETUM

Veneta, seu Patavina Beatificationis, seu Canonizationis Venerabilis SERVI DEI GREGORII CARDINALIS BARBADICI Episcopi prius Bergomen., postea Patavini.

SUPER DUBIO.

An, stante approbatione duorum miraculorum, tuto procedi possit ad sollemnem ipsius Venerabilis SERVI DEI *Beatificationem.*

„ POstquam Ven. DEI SERVUS GREGORIUS „ CARDINALIS BARBADICUS dissolutis „ corporei carceris vinculis, ad cœlestem „ patriam evolavit, maxima sanctimoniæ „ fama, plures instructi fuerunt Processus „ auctoritate primum ordinaria, deindeque „ Apostolica super illius sanctitate, virtuti-„ bus, & miraculis. Cumque postmodum, „ iis omnibus diligenter perpensis, quæ ex „ præscripto Apostolicæ Sedis in arduo Bea-„ tificationis judicio accurate discutienda „ erant, propositum fuerit examen heroi-„ carum virtutum ejusdem SERVI DEI in Con-„ gregationibus Antepræparatoria, Præpara-„ toria, & demum Generali habita coram „ SS. DOMINO NOSTRO CLEMENTE PP. XIII. „ die 30. Januarii 1759., eadem SANCTI-„ TAS SUA die 8. Februarii ejusdem anni, „ qua Beati Hieronymi Æmiliani Venera-„ bilis GREGORII concivis sollemnis comme-„ mora-

„ moratio agebatur, declaravit: *Constare* „ *de virtutibus Theologalibus, & Cardinalibus, aliisque adnexis in gradu heroico in casu, & ad effectum &c.* In earumdem autem virtutum examine dilucide ex „ actis constitit, quam egregia evangelicæ perfectionis specimina ediderit in vinea Domini bonus hic Pastor semper excubans, semper operosus, & diu, noctuque custodiens vigilias super gregem suum. „ Fuit in eo humanarum rerum admirabilis „ contemptus, mira prorsus, & inexplebilis ad pauperes fovendos, alendosque caritas, ardentissimum divini honoris, ac „ religionis propagandæ studium, in Ecclesiastica disciplina restituenda indefessus „ labor, in pravis moribus extirpandis assidua vigilantia, in Episcopalis cathedræ „ auctoritate, juribusque tuendis robur invictum. Diœcesim litteris, ac pietate excultam voluit, quam magnis licet incommodis, suæque valetudinis dispendio, frequenter invisere solebat, prædicans ubique verbum Dei, arguens, obsecrans, „ increpans in omni patientia, & doctrina: „ seque semper exhibuit perfectum, sanctumque, qualem decet esse Episcopum, „ & sanctissimi Mediolanensis Antistitis Caroli Borromæi, quem sibi ad imitandum „ proposuerat, imaginem ad vivum in se „ expressit.

„ Cum tantam vero sanctitatem confirmatam voluerit Omnipotens post ejus obitum testimonio miraculorum, eorum examen, præmissis Congregationibus Antepræparatoria, & Præparatoria, propositum fuit die 20. Januarii præsentis anni „ 1761. in Congregatione Generali habita „ coram SANCTITATE SUA, quæ die S. sequentis mensis Februarii, in qua Dominicæ primæ Quadragesimæ sollemnia recolebantur, duo ex illis in tertio genere „ approbavit, videlicet primum: *Instantaneæ, & perfectæ sanationis Nicolosæ* „ *Ciaetti monialis conversæ in Monasterio* „ *S. Annæ Patavii Ordinis S. Benedicti a* „ *letali vulnere capiti inflicto a saxo eximiæ magnitudinis e fastigio turris campanariæ delapso*: & tertium nempe: *Instantaneæ, & perfectæ sanationis puellæ* „ *Luciæ Casotto ab inveterata gangræna,* „ *quæ dexterum ejus brachium a cubitu ad* „ *humerum excederat, eamque ad ultimum* „ *vitæ discrimen adduxerat.*

„ Tandem in Congregatione Generali coacta coram SANCTITATE SUA die 7. præsentis mensis Julii proposito per Reverendissimum Cardinalem Galli Caussæ Relatorem „ dubio: *An, stante approbatione duorum* „ *miraculorum, tuto procedi possit ad sollemnem ipsius Venerabilis* SERVI DEI *Beatificationem*: licet omnes unanimi sensu „ affirmative rescribendum censuerint, attamen SANCTITAS SUA, responso tunc dilato ad divinam opem in tam difficili judicio diuturnis precibus implorandam, hac „ die anniversaria Coronationis suæ post oblatum sacrosanctum Missæ sacrificium, accitis coram se Reverendissimis Cardinalibus Galli Caussæ Relatore, Spinelli Episcopo Ostiensi, ac Sac. Collegii Decano, „ & Torregiani, necnon R. P. Cajetano Forti Fidei Promotore (si quid ulterius haberet opponendum) meque infrascripto „ Secretario, ad majorem Dei gloriam, & „ Ecclesiæ quidem universæ, præsertim tum „ ordinis Episcopalis, quem tanta cum laude SERVUS DEI professus est, tum dignitatis „ Cardinalitiæ, cujus decus fuit, & ornamentum, præsens decretum Beatificationis Ven. GREGORII CARDINALIS BARBADICI per litteras in forma Brevis, & consuetis cum indultis sollemni ritu celebrandæ „ in Basilica Vaticana die in iisdem litteris „ designata, expediri, & publicari mandavit. Hac die decimasexta Julii 1761.

D. F. Card. Tamburinus Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

J. M. de Lerma Sac. Rit. Congreg. Secretarius.

Omnibus igitur, ut summa puritate sermonis vir clarissimus Ricchinius descripsit, rite, recteque dispositis, quum nil difficultatis, nil impedimenti adesset, quin beatitatis honores illico Ven. GREGORIO BARBADICO tribuerentur, BEATISSIMUS DOMINUS

MINUS NOSTER per suas litteras III. Idus Septembris in forma Brevis datas benigne indulsit, ut obsequium, & cultus quod Beatis præstari solet, & viro huic tam præclaro, tamque illustri, & virtutum omnium genere exculto publice in Vaticana redderentur Basilica: eique sollemnitati XII. Kalendas Octobris diem constituit.

CLEMENS PAPA XIII.

Ad futuram rei memoriam.

„ INter assiduas tribulationum angustias, „ quibus Catholica angitur, & vexatur „ Ecclesia, & juges lacrymas, quibus ani„ marum quotidie misere pereuntium jactu„ ram deplorat, superna Dei bonitas mœ„ rorem piæ matris solari, & lacrymas ab„ stergere non desinit triumphis filiorum „ suorum, qui carnis spretis illecebris, dia„ bolicis superatis insidiis, & terroribus se„ culi conculcatis, præclaram de seipsis, „ de mundo, de infernali hoste victoriam „ retulerunt. Ex horum numero fuit me„ moria nostra DEI SERVUS GREGORIUS CAR„ DINALIS BARBADICUS, cujus eximiam „ peractæ vitæ sanctitatem, dum adhuc in „ minoribus essemus, singulari semper ve„ neratione prosequuti sumus; assumpti po„ stea in Cardinalium Collegium, & Ecclesiæ „ Patavinæ præfecti ejus sanctissima opera „ quæ in virtute Domini fortiter gessit, cum „ illustria adhuc ibi superessent eorum ve„ stigia, & monumenta, propius, & quasi „ nostris ipsis oculis inspeximus, & admi„ rati sumus. Quare, cum ad B. Petri „ cathedram imperscrutabili divinæ cle„ mentiæ consilio immerentes, & inviti „ evecti fuerimus, & cum sub Romanis „ Pontificibus Prædecessoribus nostris dili„ genter servatis omnibus, quæ juxta Eccle„ siasticos canones, & Apostolicas constitu„ tiones servanda erant, caussa SERVI DEI „ cœlesti incepta auxilio, secundo cursu „ progrederetur, & felicem, Deo annuen„ te, ominaretur exitum, Apostolicæ no„ stræ servitutis officium esse duximus, tan„ tum virtutis lumen amplius latere mini„ me pati; sed supra candelabrum ponere, „ ut luceat omnibus, qui in domo Dei „ sunt, & præcipue Ecclesiarum Pastori„ bus, ut in custodiendo Dominico grege „ eximia ante oculos habeant exempla vir„ tutum, quibus sectandis armentur ad pu„ gnam, coronentur ad gloriam.

„ Is enim claris parentibus ortus, nobi„ litatem generis virtutum præstantia supe„ ravit, Clericali militiæ adscriptus, per „ omnes Ecclesiasticos ordinum gradus, hu„ milis, & modestus, & quales Dei Sacer„ dotes esse decet, ad sublimem Episco„ patus, & deinde Cardinalatus honorem „ ascendit, & exemplo divini Magistri, qui, „ ne Rex fieret, se abscondit, Cardinalibus „ in Apostolicis comitiis conspirantibus, „ vim quodammodo fecit, non ut Pontifex „ fieret, sed ne Pontificatum coactus acci„ peret. In Pastorali autem munere obe„ undo Sanctum Carolum Borromæum sibi „ imitandum proposuit, ejusque virtutes in „ se mirabiliter expressit. Nam in omnibus „ se exhibuit sicut Dei Ministrum; in solan„ dis miseris impigrum, in sublevandis ege„ nis munificum, in promovenda Christiana „ catechesi sollicitum, in instituendo, eru„ diendoque Clero eximium, in revocan„ dis errantibus anxium, in tolerandis inju„ riis mitem, in demerendis inimicis sin„ gularem, in laboribus, in vigiliis, in „ jejuniis, in caritate non ficta. Hac enim „ divina virtute incensus, mundanis omni„ bus, & vita ipsa pro gloria Dei, & sa„ lute animarum contempta, cœlestia cu„ piens, & terrena fastidiens bonus Pastor „ ovibus suis in semita Domini, in via sa„ lutis prævivit. Itaque, bono certamine „ decertato, cursu consummato, & fide „ servata, mercedem laborum suorum, & „ coronam justitiæ a Principe pastorum re„ laturus, mortalibus relictis exuviis, mi„ gravit in Cœlum.

„ Cum itaque mature, diligenterque dis„ cussis, atque perpensis per Congregatio„ nem Venerabilium Fratrum nostrorum „ S. R. E. Cardinalium Sacris Ritibus præ-

„ positorum, Processibus de Apostolicæ Sedis licentia confectis super vitæ sanctitate, & virtutibus tam theologicis, quam moralibus in gradu heroico, quibus idem SERVUS DEI GREGORIUS Cardinalis BARBADICUS Episcopus prius Bergomensis, postea Patavinus multipliciter claruisse, necnon miraculis, quæ ad ejus intercessionem, & ad manifestandam hominibus ipsius sanctitatem a Deo patrata fuisse asserebantur, eadem Congregatio coram nobis constituta, auditis etiam Consultorum suffragiis, uno spiritu, unaque voce censuerit posse, quandocumque nobis videretur, prædictum SERVUM DEI BEATUM declarari cum solitis indultis:

„ Hinc est, quod nos piis, atque enixis carissimorum in Christo filiorum nostrorum Regum, aliorumque sublimium Catholicorum Principum, & potissimum dilectorum nobis filiorum nobilium virorum Ducis, & Reipublicæ Venetorum, necnon quamplurium ex venerabilibus fratribus Archiepiscopis, & Episcopis, & dilectis filiis Capitulis, & Canonicis Metropolitanarum, & Cathedralium Ecclesiarum, tum etiam Generalium Præsidum Ordinum Regularium, publicarum academiarum, collegiorum, aliorumque Ecclesiasticorum, & secularium cœtuum supplicationibus Sedi Apostolicæ, & nobis humiliter porrectis inclinati, de memoratæ Congregationis Cardinalium consilio, & assensu auctoritate Apostolica tenore præsentium ad majorem Dei gloriam, & Ecclesiæ quidem universæ, præsertim tum ordinis Episcopalis, in quo tanta cum laude SERVUS DEI se gessit, tum dignitatis Cardinalitiæ, cujus decus fuit, & ornamentum, indulgemus, ut idem DEI SERVUS GREGORIUS BARBADICUS in posterum Beati nomine nuncupetur, ejusque corpus, & reliquiæ venerationi fidelium (non tamen in Processionibus circumferendæ) exponantur, imagines quoque radiis, seu splendoribus exornentur, & de eo quotannis die XVIII. mensis Junii recitetur Officium, & Missa de communi Confessoris Pontificis cum orationibus approbatis juxta rubricas Breviarii, & Missalis Romani. Porro recitationem Officii, & Missæ celebrationem hujusmodi fieri concedimus, dumtaxat in civitate Venetiarum, ubi natus est, & in Diœcesibus tam Bergomensi, quam Patavina, quibus Episcopus præfuit ab omnibus utriusque sexus Christifidelibus tam secularibus, quam regularibus, qui ad horas canonicas teneotur: & quantum ad Missas attinet etiam ab omnibus Sacerdotibus ad Ecclesias, in quibus festum peragetur, confluentibus.

„ Præterea primo dumtaxat anno, a datis hisce litteris, in Ecclesiis civitatum, & Diœcesum antedictarum sollemnia Beatificationis ipsius SERVI DEI cum Officio, & Missa sub ritu duplici majori, die ab Ordinariis respective constituta, postquam in Basilica nostra S. Petri in Vaticano de Urbe celebrata fuerint eadem sollemnia (pro qua re diem xx. currentis mensis assignamus) pariter celebrandi facimus potestatem.

„ Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac decretis de non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earumdem præsentium Litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis manu Secretarii dictæ Congregationis Cardinalium subscriptis, & sigillo Præfecti ejusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus, & ubique tam in judicio, quam extra illud habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die x. mensis Septembris MDCCLXI. Pontificatus nostri anno quarto.

N. Cardinalis Antonellus.

Neque his limitibus stetit eximia PATRIS SANCTISSIMI erga gentilem suum animi pietas, sed summum officium, ac diligentem cultum eidem exhibere studens, ut magnifica, regiaque pompa, omniumque ornamen-

mentorum genere, & elegantia honores, qui Beatis præstari solent, in Vaticana Basilica venerabili viro redderentur, magnam pecuniarum vim erogavit, & contulit ad omnia, quæ necessaria erant, splendide, magnificeque paranda. Hujus rei summam Domino Gregorio Zannetti ab ejus intimo sacello, & Alexandro Dori SANCTITATIS SUÆ, & R. C. Apostolicæ architecto demandavit; qui labori, studio, & vigilantiæ minime parcentes, sicut PONTIFEX in optatis quammaxime habebat, splendide, & venuste rem omnem citissime absolverunt.

Imago VEN. GREGORII splendoribus circumamicta, Angelicis stipata Spiritibus in amplissima expressa tabula maximum podium in medio ipsius frontis Basilicæ constitutum occupabat: Angeli duo ad extremas volitabant oras explicatam zonam, cui hæc legebantur signata verba, regentes.

GREGORIUS CARDINALIS BARBADICUS
IN BEATORUM NUMERUM
SOLLEMNI RITU RELATUS.

Insignia Pontificii gentilitii stemmatis; Ven. GREGORII BARBADICI, Serenissimi Cardinalis Ducis Eboracensis Basilicæ Archipresbyteri, & Capituli Vaticani his omnibus subjiciebantur.

Minora podia, quæ hinc inde ab ostio principe conspiciuntur, villosis olosericis auro, & argento refertis exculta erant, & exornata.

Amplissimæ porticus parietes, parastatas, & columnas celeberrima Raphaelis Urbinatis peristromata, quibus oloserica villosa, & damascena serica tæniis, fimbriisque aureis discriminata erant intermixta, convestiebant: hujusce porticus lateribus, quæ equestria signa Constantini, & Caroli Imperatorum spectant, nova quatuor elegantissima stromata appensa videbantur, quæ ex providissimi Principis, & PONTIFICIS imperio, industria, & magistra artificum acu in pauperum invalidorum hospitio, quod S. Michaelis ad majorem Tiberis ripam nuncupatur, picta fuere.

Super ænea porta, quæ in ipsum templum ducit, altera tabula, inaurata corona, fericisque crispatis velis circumdata, incumbebat: hæc Ven. GREGORIUM inter frequentes pueros constitutum, eosque legem vitæ, & disciplinæ docentem exhibebat: huic tabulæ lemma hoc erat additum:

BEATUS GREGORIUS CARDINALIS BARBADICUS
DOCTRINÆ CHRISTIANÆ ELEMENTA
PUERIS TRADIT.

Navis maxima ipsius templi consuctis damascenis fericis convestiebatur. Ænea Apostolorum Principis statua pluviali aureo opere phrygio splendescente amicta, & pretiosa thiara fuerat redimita. Confessio, in qua sacræ mortales exuviæ Beatissimi Apostolorum Principis placidissime requiescunt, argenteis candelabris pergrandes cereas faces sustinentibus videbatur exculta. Sed omnia hæc facile superabat elegans, & augustus ornatus, qui ipsam templi principem absidem, ubi Beatificationis erant explenda sollemnia, mirum in modum condecorabat.

Ad caput Basilicæ contra aram principem super Beatissimi Petri cathedram, quam Ecclesiæ tum Latinæ, tum Græcæ ænea Doctorum signa regunt, & sustentant, inter Angelicos choros, aureatas nubes, radiosque hinc inde manantes effigies Ven. Servi Dei GREGORII BARBADICI stola gloriæ induti, & splendoribus Sanctorum irradiati, erat collocata: egregium opus Stephani Pozzi pictoris eximii, & magni nominis: ad pedes hujusce effigiei aurea nubecula surgebat, ex qua plures cerei, qui splendore suo omnium ad se oculos, animosque traherent, prodibant: ad latera ramusculi quidam eleganter inflexi, & auro illiti succrescebant, qui plures ardentes cereos mira arte, & industria dispertitos regerent: neque minor erat cereorum copia aureatis lichnuchis, & tortuosis brachiolis circumcirca Apostolorum Principis cathedram, & Doctorum ænea simulacra, rite, recteque disposita.

Super corona templi, quæ absidem ipsam ambit, quæque oloserico villoso tæniis, fimbriisque aureis exculto erat condecorata, serta quædam ramorum, florumque ad sustentandos cereos, & ad majorem prospectus ele-

 gan-

gantiam, & ornatum imminebant: ex ea pariter in gyrum decem & octo suspensi lichnuchi auro, argentoque cooperti pendebant, florum, frondiumque manipulis leviter inflexis tortuoseque decidentibus ornati.

Maximæ fenestræ, quæ super celeberrima Pauli III., & Urbani VIII. sepulcra sunt, duabus magnis tabulis aureis coronis, villosis olosericis, lemniscis aureis, auroque fimbriatis laciniis decoratis velabantur: hæ tabulæ prodigia ab Altissimo ad sanctitatem servi sui declarandam edita vivis coloribus expressa habebant. Prima exhibebat monialem Nicolosam Cinetti a lethali capitis vulnere liberatam. Altera Luciam Casotto a gangræna, quæ brachium, & humerum fuerat depasta, incolumem momento temporis evasisse declarabat: ut autem intuentes facili negocio, quod tabula exhibebat prodigium possent intelligere, in minoribus tabulis, quæ super dictorum sepulcrorum epistylia insidebant, res omnis litteris fuerat consignata: in prima tabula, quæ ad dexteram erat, legebatur:

Nicolosæ Cinetti moniali conversæ campanas agitanti, summo sacræ turris delapso haud exigui ponderis saxo, lethale vulnus in caput infligitur, novem post dies B. GREGORII *biretum in caput imponitur jam morituræ, & integra extemplo redit valetudo.*

In altera, quæ ad sinistram aderat, sic erat inscriptum:

Luciæ Casotto, cui gangræna dextero exeso brachio humerum jam invaserat multis sectionibus, & inussionibus per novem menses frustra adhibitis, aqua epota, qua terna fila e BEATI GREGORII *purpura indita fuerant, illico obducta cicatrice penitus convaluit.*

Hisce in tabulis cerei septem incumbebant, & ad earum latera super columnarum epistyliis innixi flores, ac ramusculi mira arte efformati auro, argentoque illiti surgebant, qui cereorum, quos sustinebant, splendore ipsis tabulis, reliquoque ornatui venustatem summam, & elegantiam accrescerent.

Marmoreæ sepulcrorum columnæ oloserico villoso stragulo tæniis, fimbriisque aureis nobili erant contectæ: pictis marmoreis stilobatis, quibus e vario, pictoque marmore efformata sterobata erant superimposita, sepulcra claudebantur: his aligera fama gentilitium Dei Servi stemma sustentans, insidebat, cui laurea serta, florumque inaurati manipuli hinc inde ad latera pendebant, & pusiones, ludentesque pueri elegantem coronam efformabant.

Sub signis Sanctorum Francisci, & Dominici, quæ inferiora absidis loculamenta occupant, ligneæ contignationes cratibus aureatis, puerulis, florumque fertis, aliisque ornatibus excultæ, fuerant constitutæ; ex prima, quæ ad cornu Evangelii erat, Excellentissimus D. Ludovicus Rezzonico SS. DOMINI NOSTRI fratris filius cum nobilibus & illustribus civitatis, exterisque viris, & ex altera, quæ a cornu Epistolæ videbatur, Excellentissima ejus uxor Faustina Rezzonico cum exteris, urbanisque matronis sacrum Beatificationis ritum spectare, & rei divinæ adsistere debebant.

Amplissimi fornices, qui ad gradus porphyreticos sunt, obductis damascenis sericis, quæ in futuris tæniis, ac fasciolis aureis erant exornata, clausi omnino fuerant: ad verticem ex aureis tæniolis pergrandia fuerant efformata conchilia: in medio ad majorem rei majestatem duo elegantiora Raphaelis Urbinatis stromata videbantur appensa. Odea pro cantoribus hinc inde fuerant constituta.

Quia vero locus, quem absis claudit tantus non fuisset, ut eos omnes, qui ad Beatificationem accedere debebant, commode possset excipere, hinc a porphyreticis gradibus, per quos in absidem ascenditur, ampla contignatio lignea fuerat erecta, undique cancellis, ligneisque repagulis clausa: cancella, quæ absidem versus spectabant elegantibus parastatis discriminata erant & exornata; super quæ ex opere anaglypho puerulì erant constituti, qui mitram, Cardinalitium galerum, & alia Ecclesiastici ordinis, & dignitatis ornamenta, unacum inauratis lichnuchis plurimos cereos sustinentibus regerent.

In planitie theatri continuo, & nunquam inter-

interrupto ordine sedilia erant disposita, quæ tetrogamum ita efformarent, ut vacuum locum e regione aræ advenientibus relinquerent: quæ ad dexteram erant attalicis aulæis auro contextis exculta videbantur; quia hic locus Eminentissimis Cardinalibus Sacrorum Rituum Congregationi præpositis erat assignatus: quæ proxime sequebantur & Reverendissimis Sac. Rituum Congregationis Consultoribus, & Beneficiatis, ac Clericis Basilicæ erant attributa, viridibus peripetasmatibus conspiciebantur cooperta. Ad sinistram primo loco occurrebat sedes Serenissimi, & Eminentissimi Archipresbyteri aurea attalica veste contecta; inde Canonicorum sedilia consequebantur stromatibus arabico opere excultis ornata; reliqua vero scamna pro Beneficiatis, & Clericis viridibus erant induta stragulis: quia autem sedilia hujusmodi, licet per amplissimum gyrum disposita, satis non erant ad eos omnes excipiendum, qui frequentissimum Basilicæ Clerum componunt, hinc introrsum adversus aram ipsam plures alii sedilium ordines fuerant constituti.

Omnibus rite, recteque sic dispositis, XII. Kalendas Octobris circa horam sextam Eminentissimi Cardinales Carolus Albertus Guidobonus Cavalchini modo Episcopus Ostiensis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus, Joseph Maria Feroni Sac. Rituum Congregationi Præfectus, Carolus Rezzonico S. R. E. Camerarius, Fr. Laurentius Ganganelli, Alexander Albani, Prosper Columna de Sciarra, Aloysius Maria Torregiani, Marcus Antonius Columna, & Andreas Corsini Sac. Rituum Congregationi præpositi, cum Illustrissimis, & Reverendissimis DD. Cajetano Forti tunc Fidei Promotore, nunc Sacræ Consultæ a Secretis, & Joanne Maria de Lerma ejusdem Congregationis Secretario, ac fere omnibus Reverendissimis Consultoribus ad Beatificationis theatrum sese contulerunt. De eorum adventu monitus Illustrissimus, & Reverendissimus D. Joannes Carolus Boschi tunc Archiepiscopus Athenarum, Cubiculo SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI Præfectus, & Vaticanæ Basilicæ Canonicus, nunc S.R.E. Cardinalis amplissimus, & Major Pœnitentiarius, amictu, alba, cingulo, stola, ac pluviali albi coloris argento, & auro onusto, egregio opere phrygio exculto ornatus, mitraque pretiosa redimitus, præcedente post Crucem supplicantium in more frequentissimo Basilicæ Clero, e sacrario digressus, & ad altare sanctissimæ Trinitatis Divinam Eucharistiam adoraturus venit, indeque recta absidem versus contendens, gloriosas exuvias Beatissimi Petri veneratus, in theatrum Beatificationis venit, & in obsequii, & reverentiæ argumentum ad Eminentissimos Patres caput inclinans, in faldistorio se composuit.

Tunc R. P. D. Joannes Maria de Lerma Sacrorum Rituum Congregationis a Secretis, unacum R. P. D. Joanne Cornaro Patritio Veneto, Sacræ Rotæ Auditore, ac Caussæ. Ven. GREGORII BARBADICI Postulatore, comitantibus duobus Basilicæ Vaticanæ cæremoniarum Magistris ad Eminentissimum Cardinalem Josephum Mariam Feroni Sacrorum Rituum Congregationi Præfectum venit: reverenter Cornarus Postulator Beatificationis Breve, quod præ manibus clausum, obsignatumque habebat, Eminentissimo Præfecto obtulit, efficacissimis precibus exposcens, ut publicos Ecclesiasticosque honores statim venerabili viro attribui demandaret.

His precibus auditis, Eminentissimus Feroni totius Sacræ Congregationis nomine per R. P. D. Joannem Mariam de Lerma ad Eminentissimum Joannem Franciscum Albani Episcopum Sabinensem, qui personam Serenissimi Cardinalis Ducis Eboracensis Basilicæ Archipresbyteri sustinebat, Breve illico transmisit, ut illud publicari juberet. Episcopus Sabinensis Breve præ manibus accipiens uni e chori cappellanis, e suggestu penes Canonicorum subsellia constituto illud clara voce perlegendum tradidit. Cappellanus sicut ei fuerat datum in mandatis, elata voce Pontificium Breve recitavit, atque e suggestu descendens illius autographum R. P. D. Cornaro Caussæ Postulatori restituit, ejusdem tamen Brevis exemplar typographicis formis excusum, signo Eminentissimi Præfecti muni-

munitum, & R.P.D. Joannis Mariæ de Lerma manu firmatum penes se retinuit, cujus alterum simile exemplar Philippo de Amicis Sacrorum Rituum Congregationis scribæ, & tabulario tradidit, ut in acta referret; is enim de tota celebritate publicum adornavit Instrumentum, quod etiam nos inferius dabimus.

Tunc Reverendissimus Joannes Carolus Boschi Athenarum Archiepiscopus mitram deposuit, & in gratiarum actionem æterno, & invisibili Deo laudationis hymnum *Te Deum laudamus* præcinuit, quem obstrepentibus organis, aliisque musicis personantibus instrumentis, cantores ad finem usque sunt prosequuti.

Vela serica coloris viridis, quæ imagines, & reliquiam BEATI GREGORII BARBADICI obtegebant, momento temporis fuere remota: Illustrissimus, & Reverendissimus Boschi, sacri Ministri, qui eidem inserviebant, Eminentissimi Patres, ceterique omnes, qui in augustissimo conventu adstabant, illico sese in genua projecerunt pio, devotoque animo & effigiem BEATI, & illius sacram reliquiam, quæ nobili ex auro & argento repositorio, mira arte, & industria artificum cælato reclusa, in medio altaris erat collocata, sunt venerati. Reliquiam hanc unacum pretiosissimo repositorio BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER Vaticano Capitulo dono dedit, ut in sacrario cum aliis Sanctorum reliquiis religiosissime servaretur: & Capitulum doni memor feria secunda Paschatis Resurrectionis ante, & post vesperas unacum ceteris augustissimis sanctissimisque reliquiis illam solet devoto populo ostendere.

Interim buccinatores, qui templum erant ingressi canere buccinis cœperunt, ad quarum clangorem in amplissima porticu ceterarum tubarum sonus, ac tympanorum strepitus statim est perceptus, & ne quid publicæ hilaritati deesset, ex ipsa arce S. Angeli non tantum minora, verumetiam majora instrumenta bellica in lætitiæ signum obstrepere & reboare sunt audita.

Ad finem hymno *Te Deum &c.* perducto, Diaconus elata voce clamavit *ora pro nobis* BEATE GREGORI, cantorumque choro, *ut digni efficiamur promissionibus Christi* respondente, Illustrissimus, & Reverendissimus Archiepiscopus Athenarum hanc, quæ sequitur orationem recitavit, dicens:

OREMUS.

Deus, qui BEATUM GREGORIUM *Confessorem tuum, atque Pontificem pastorali sollicitudine, & pauperum miseratione clarescere voluisti: concede propitius, ut cujus merita celebramus, caritatis imitemur exempla. Per Dominum nostrum &c.*

Inde injecto thure in thuribulum BEATI GREGORII imaginem, ac reliquiam religiose coluit, ac ad propriam sedem, ut sacras vestes ad rem divinam peragendam acciperet, rediit.

Dum hæc aguntur R. P. D. Cornarus Caussæ Postulator inservientibus eidem nonnullis Palatinis aulicis, in argenteis pulfidariis imagines Beati velo serico expressas aureis laciniis excultas cum breviario historiæ ipsius B. BARBADICI Eminentissimis Patribus, Reverendissimis Canonicis Basilicæ, ac Consultoribus Sacræ Congregationis obtulit: ceteris autem de Clero hæc omnia per eosdem aulicos fuere distributa.

Inter hæc Archiepiscopus Athenarum sacris vestibus exornatus fuerat, quamobrem comitantibus Subdiacono, & Diacono, ac altero Canonico, qui Presbyteri assistentis officium explebat, ad altare processit, Missarumque sollemnia celebravit.

Magna populi cujuscumque ordinis frequentia, licet tempus pluvium foret, ad Vaticanam se contulit Basilicam, ut Beatificationis celebritatem spectaret, sed longe major ea fuit, quæ vespertinis horis novi Beati, patrocinium, & auxilium imploratura ad eamdem Basilicam accessit. Ipse etiam Summus Ecclesiæ Antistes BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS PP. XIII. spec-

splendida pompa, ac cultu, Prælatorum, ac Patriciorum Romanorum magna præeunte comitanteque caterva, curru inaurato vectus cum Eminentissimis Josepho Spinelli Episcopo Ostiensi, & Veliterno Sacri Collegii Decano, & Friderico Marcello Lante Episcopo Prænestino ad Vaticanum contendit. Ad fores Basilicæ a viginti Eminentissimis Cardinalibus, & a Reverendissimo Capitulo inter musicorum concentus, qui antiphonam *Ecce Sacerdos magnus* suaviter modulabantur, exceptus, primum venit ad altare, ubi sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum asservatur, ut illud de genu adoraret: inde ad theatrum Beatificationis progrediens, media ipsius in area genibus nixus Beato Gregorio gentili suo piis animi affectibus, religioneque summa debitum cultum, obsequiumque rependit: dum precibus manet Beatissimus Pater intentus, Joannes Cornarus Caussæ Postulator ad eum venit, ac in genua provolutus, Beati imaginem velo serico impressam aureis laciniis condecoratam, unacum gestorum Beati eleganti historia, & serico fasciculo florum reverenter exhibuit, quæ omnia Princeps Clementissimus maxima grati animi significatione, & humanitate accepit.

Ne de hujusce Beatificationis sollemnitate temporum injuria casu aliquo memoria periret, Philippus de Amicis Sacrorum Rituum Congregationis tabularius, & scriba publicum in hæc verba adornavit Instrumentum.

Sollemnia Beatificationis V. Gregorii Barbadici S. R. E. Presbyteri Cardinalis Episcopi Patavini.

Die Dominico 20. Septembris 1761.

„ CUM per Sanctissimum Dominum „ Nostrum Papam Clementem XIII. „ in Caussa Veneta, seu Patavina Beatificationis, & Canonizationis V. Servi „ Dei Gregorii S. R. E. Cardinalis Barbadici Episcopi Bergomensis, postea „ Patavini fuerint sub die 8. Februarii anni 1759. approbatæ virtutes Theologales, & Cardinales in gradu heroico, „ prout ex decreto typis R. C. Apostolicæ impresso, quod præsentibus alligatur „ tenoris &c. Instructoque subinde miraculorum examine in Congregationibus primum Antepræparatoria, & Præparatoria „ habitis diebus 26. Februarii, & 2. Septembris anni 1760., & deinde in „ Congregatione Generali coram prælibato Sanctissimo Domino Nostro Papa, „ coacta die 20. Januarii anni 1761., idem „ Summus Pontifex die 8. Februarii dicti „ anni duo ex dictis miraculis in tertio „ genere approbaverit, prout ex alio decreto, ut supra typis dictæ R. C. A. „ impresso, quod præsentibus pariter alligatur tenoris &c.; cumque tandem in „ Congregatione Generali iterum habita „ coram Sanctitate Sua die 7. Julii dicti anni 1761. propositum fuerit dubium: „ An stante approbatione duorum miraculorum tuto procedi possit ad sollemnem „ dicti Ven. Servi Dei Beatificationem, „ omnes affirmative rescribendum censuerint; attamen Sanctitas Sua responso „ tunc dilato ad divinam opem in tam difficili judicio diuturnis precibus implorandam, die 16. Junii dicti anni 1761. „ anniversaria suæ Coronationis statuerit „ dicti Ven. Servi Dei Beatificationis decretum per litteras in forma Brevis, & „ consuetis cum indultis sollemni ritu in „ Basilica Vaticana die in eisdem litteris „ designata celebrandæ, prout ex dicto decreto typis, ut supra, impresso, quod „ similiter inseritur tenoris &c.

„ Proindeque prælibatus Sanctissimus „ nedum Regum, aliorumque sublimium Catholicorum Principum, & potissimum nobilium virorum Ducis, & Reipublicæ Venetorum, necnon quamplurium Archiepiscoporum, & Episcoporum, Canonicorum Capitulorum Metropolitanarum, & Cathedralium Ecclesiarum, tum etiam Generalium „ Præsidum Ordinum Regularium, publicarum academiarum, collegiorum, aliorumque

„ Eccle-

„ Ecclesiasticorum, & secularium cœtuum „ supplicationibus inclinatus, per litteras „ Apostolicas, ut infra expeditas, indulserit, ut idem Dei Servus GREGORIUS „ BARBADICUS in posterum Beati nomine „ nuncupetur, ejusque corpus, & reliquiæ „ venerationi fidelium, non tamen in Processionibus circumferendæ, exponantur, „ imagines quoque radiis, seu splendoribus „ exornentur, & de eo quotannis die 18. „ mensis Junii recitetur Officium, & Missa „ de communi Confessoris Pontificis cum „ oratione ab eodem SANCTISSIMO approbata juxta rubricas Breviarii, & Missalis Romani, certis tamen in locis inibi expressis, postquam in Basilica Vaticana de Urbe sollemnia dictæ Beatificationis hac „ præsenti die 20. currentis mensis celebrata fuerint, ut latius patet ex dictis litteris „ Apostolicis in forma Brevis de more „ expeditis die 9. currentis mensis, quas „ typis, ut supra impressas cum oratione „ propria dicti Beati in earum calce pariter impressa, præsentibus inserui tenoris &c.

„ Cumque omnia pro sollemnibus hujusmodi Beatificationis adimplendis in dicta „ Sacrosancta Vaticana Basilica parata essent, „ ad instantiam Illustrissimi, & Reverendissimi Domini Joannis Cornarii Patritii „ Veneti Sacræ Romanæ Rotæ Auditoris, „ ego Sacræ Congregationis Rituum notarius, cancellarius, & archivista ad dictam sacrosanctam Basilicam accessi, & „ sollemnia, aliaque pro dicta Beatificatione ibidem peracta, ut infra descripsi.

„ In exteriori maximi,& augustissimi templi facie in eminenti loco cernitur affixa „ effigies picta dicti Servi Dei Cælum aspicientis aptis hinc inde figuris adinstar „ famæ personantis, in cujus picturæ extrema parte hæc habetur inscriptio.

GREGORIUS CARDINALIS BARBADICUS
IN BEATORUM NUMERUM
SOLLEMNI RITU RELATUS.

„ Inferius inspicitur stemma gentilitium „ dicti Summi Regnantis Pontificis, & subtus istud illud gentilitium dicti Beati; in „ latere autem dextero stemma Regiæ Celsitudinis Eminentissimæ Ducis Cardinalis „ Eboracensis præfatæ Vaticanæ Basilicæ „ Archipresbyteri, & sinistro in latere „ stemma Reverendissimi Capituli ejusdem „ Basilicæ, & in fenestris dictæ exterioris „ templi faciei plures magnæ cultrices serico, auro, argentoque contextæ collocatæ apparebant. Porticus vero dictæ Basilicæ nobilibus aulæis, ac etiam pluribus „ sericis ornamentis auro listatis ornata mirifice apparebat. Super mediam majorem „ dicti templi januam alia dicti Beati imago „ picta cernitur eleganter ornata, & in ejus „ extremitate, sequens legitur inscriptio.

BEATUS GREGORIUS CARDINALIS BARBADICUS
DOCTRINÆ CHRISTIANÆ ELEMENTA
PUERIS TRADIT.

„ Medium interioris dictæ Basilicæ gremium paramenta ex panno rubro oloserico „ damasceno cum aureis tæniis per futuras „ decurrentibus elaborata condecorabant.

„ In eminentiori Basilicæ parte, ad quam „ per porphyreticos gradus e gremio ascenditur, & in cujus extremitate magnificum „ Cathedræ S. Petri altare erectum est, pavimentum, seu platea existebat ultra dictos „ porphyreticos gradus ampliata, mediantibus ligneis tabulis pro æquanda planitie „ subpositis. In ovali situ supra dictam Cathedram collocata cernitur imago picta „ dicti Beati in gloriam ascendentis inter „ Angelos cum fanalibus plurimis eleganter „ ornatis cereos continentibus circumcirca „ pendentibus, & respective aptatis. Dicti „ autem Beati imago serico linteo coloris „ viridis usque ad tempus decantati hymni „ *Te Deum laudamus* cooperta.

„ Altare autem ante dictam Cathedram „ supra tres marmoreos gradus erectum, „ Cruce cum duabus statuis Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, atque sex candelabris aureis, aliisque pretiosis supellectilibus ornatum apparebat, & in ejusdem

„ alta-

„ altaris lateribus duo magna candelabra „ ænea deaurata eleganter elaborata cum „ cereis collocata inspiciebantur.

„ In situ duarum fenestrarum tribunæ di„ cti altaris pictura exprimuntur gemina „ miracula approbata per intercessionem di„ cti Beati patrata, cum opportunis inscri„ ptionibus illa demonstrantibus, plura etiam „ lampadaria, & fanalia auro linita quam„ plures cereos sustinentia mirifico ordine „ per totius tribunæ circuitum disposita in„ spiciebantur. Duo magni arcus dictæ tri„ bunæ laterales sericis paramentis, aureis„ que tæniis ornatis, ac aulæis celeberri„ mi Raphaelis de Urbino pictoris perbelle „ claudebantur, ac in lateralibus loculis „ quatuor statuæ exprimentes Caritatem, „ Religionem, Humilitatem, ac Mansuetu„ dinem dicti Servi Dei, & in vacuo utrius„ que arcus duo musicales chori cum orga„ nis, aliisque consuetis instrumentis miri„ fice ornati apparebant.

„ Ab utroque dicti altaris Cathedræ la„ tere locata erant sedilia, scilicet a cornu „ Evangelii pro Eminentissimis, ac Reve„ rendissimis DD. Cardinalibus Sacræ Con„ gregationi Rituum præpositis, ac Illustris„ simis, & Reverendissimis DD. ejusdem Sa„ cræ Congregationis Prælatis, & Consulto„ ribus, a sinistro vero cornu Epistolæ pro „ Eminentissimo D. Cardinali Archipresby„ tero, Illustrissimis, ac Reverendissimis „ DD. Archiepiscopis, Episcopis, & Cano„ nicis dictæ Basilicæ, & præfato R P. D. „ Joanne Cornaro hujus Caussæ Postulatore, „ pluresque alii dimissiorum scamnorum or„ dines pro reliquo ejusdem Basilicæ Clero, „ & nobilibus viris: sicuti a tergo sedilium „ dictorum Eminentissimorum Cardinalium „ extabant sedilia pro Prælatis Ordinum re„ gularium, aliisque eorumdem Ordinum „ Religiosis. Alia quoque scamna hinc inde „ pariter disposita cernebantur pro excipien„ dis ecclesiasticis, & secularibus viris huic „ sacræ functioni multipliciter interessenti„ bus, omniaque hæc sedilia consuetis au„ læis, & stratis respective pro dignitate „ assidere debentium plus, vel minus pre„ tiosis cooperta erant, pendebatque rursus „ ex magno Ecclesiæ fornice argentea lam„ pas, super qua plures cerei itidem appo„ siti erant, sicuti etiam alii cerei, & can„ delæ respective tam in altare Confessionis „ nuncupato, ubi corpora SS. Apostolorum „ Petri, & Pauli asservantur, ejusque ba„ laustio super argenteis, quam in aliis „ dictæ Basilicæ aris lateralibus super æneis „ candelabris impositi. Platea vero Presby„ terii superius descripti balaustio ligneo ele„ ganter ornato, atque depicto cum fana„ libus, ac cereis pariter in eo mirifice „ dispositis claudebatur, in cujus ingressu „ militum Helvetiorum ex custodia Ponti„ ficia assumptorum, ad populi impetum „ coercendum, assistentia adhibebatur, prout „ susius hæc, & alia magis specifica orna„ menta perlegi poterunt ex vulgari italica „ illorum descriptione, seu relatione typis „ impressa, quæ præsentibus ad perpetuam „ memoriam inseritur in duobus foliis te„ noris &c.

„ Accensis igitur, & collucentibus cereis, „ candelisque super recensitis candelabris, „ lampadibus, fanalibusque modo, quo su„ pra collocatis, & dispositis in dictis al„ taribus, planitie, ejusque gyro, ac ba„ laustio, & assistentibus in loco separato „ prope, ac extra sedilia Eminentissimorum „ DD. Cardinalium, tabulis decenter ere„ cto, aptato, & ornato, pluribus Princi„ pibus, nobilibusque fœminis, sicuti in al„ tera parte in alio loco eodem modo ere„ cto, & aptato (geminisque locis hujus„ modi cratibus ligneis circumseptis) quam„ pluribus aliis nobilibus viris, & qualifi„ catis personis pariter assistentibus, aliis„ que in corona dictorum militum Helve„ tiorum permanentibus, magnaque utrius„ que sexus populi multitudine extra di„ ctam militum coronam affluente, adve„ nerunt primo infrascripti Eminentissimi, „ ac Reverendissimi DD. Sacræ Congrega„ tionis Rituum Cardinales, nempe Caval„ chini, Feroni Præfectus, Rezzonico, Gan-

„ ganelli, Alexander Albani, Columna de „ Sciarra, Torregiani, Marcus Antonius „ Columna, & Andreas Corsini, necnon „ RR. PP. DD. de Lerma Secretario, Cajetano Forti S. Fidei Promotore, & quamplurimis aliis Illmis, & Rmis DD. Prælatis, „ ac Consultoribus dictæ Sacræ Congregationis interessentibus, & cum relatis Eminentissimis Cardinalibus totam eamdem Sacram Congregationem repræsentantibus, „ ac considentibus in sedilibus ipsis, ut supra respective paratis, discessit e Sacrario „ dictæ Basilicæ Illustrissimus, & Reverendissimus D. Joannes Carolus Boschi Archiepiscopus Athenarum cubiculi SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI PAPÆ Præfectus, & „ præfatæ Basilicæ Canonicus processionaliter, præcedente Cruce, & Acolythis, „ universoque Clero Basilicæ, pluviali albo „ indutus cum mitra Missam sollemnem celebraturus inter duos ejusdem Basilicæ Canonicos cum dalmaticis Diaconi, & Subdiaconi officium gerentes, subsequente „ Eminentissimo, & Reverendissimo D. Cardinali Joanne Francisco Albani Episcopo „ Sabinensi pro Regia Celsitudine Eminentissima Cardinali Henrico Benedicto Duce „ Eboracense Archipresbytero ab Urbe absente, factaque ab omnibus adoratione, „ fusisque precibus primo ad altare Augustissimi Sacramenti, inde ad altare SS. Apostolorum Petri, & Pauli omnes advenerunt ad locum supra paratum, prædictisque omnibus sua loca tenentibus, „ assistentibus duobus ejusdem Basilicæ cæremoniarum Magistris, dictus Illustrissimus, ac Reverendissimus D. Joannes Maria de Lerma Sacræ Congregationis prædictæ Secretarius unacum altero ex dictis „ cæremoniarum Magistris e sedili surgens, „ secumque assumpto dicto Illustrissimo, ac „ Reverendissimo D. Joanne Cornaro Sacræ „ Romanæ Rotæ Auditore, & Caussæ hujusmodi Postulatore, illoque associato ad „ latus Eminentissimi, ac Reverendissimi D. „ Cardinalis Feroni Præfecti dictæ Sacræ „ Congregationis, idem R. P. D. Cornarus Postulator habens præ manibus litteras „ Apostolicas originales in forma Brevis, ut „ supra expeditas, illas dictæ Sacræ Congregationi debita reverentia exhibuit, & „ postquam latina oratione enunciavit natalis indolem, ac gesta in utroque statu seculari, & Ecclesiastico, ac Episcopali „ ejusdem Servi Dei Cardinalis Barbadici, „ Caussæque statum; nomine Ducis, ac Senatus Serenissimi Venetorum Dominii institit, dictas litteras Apostolicas recipi, „ & admitti, ac in dicta Basilica juxta illarum formam, ac Sanctæ Romanæ Ecclesiæ ritum sollemnia Beatificationis hujusmodi celebrari, aliaque omnia, & singula desuper necessaria & opportuna juxta „ dispositionem dicti Brevis exequi mandari „ ad majorem Dei, dictique ejus venerabilis famuli gloriam, omni meliori modo &c.

„ Qua oratione, seu instantia absoluta, „ dicti Eminentissimi, & Reverendissimi „ DD. Sacræ Congregationis Rituum Cardinales, receptis pro ea per dictum Eminentissimum Feroni Præfectum dictis litteris Apostolicis, eisque repertis illæsis, „ & in nulla parte suspectis, illas admiserunt, & publicari, dictaque sollemnia „ celebrari, & alia desuper necessaria, ac „ opportuna ad earumdem litterarum formam fieri, ac exequi mandarunt, dictoque R. P. D. Cornaro Postulatore inde „ recedente, debitisque relatis gratiis, ea, qua „ par est, reverentia, prædictus Eminentissimus D. Cardinalis Præfectus, aliis Eminentissimis Cardinalibus præfatis annuentibus, „ consignavit dicto R. P. D. Secretario „ dictas litteras Apostolicas ad effectum „ illas unacum præcedenti instantia ejusdem „ Postulatoris, omnibusque ab Eminentia „ Sua, & aliis dictis Eminentissimis Cardinalibus præfatæ Sacræ Congregationis, ut „ supra demandatis, afferendi ad dictum „ Eminentissimum D. Cardinalem Albani „ Episcopum Sabinensem Eminentissimi Cardinalis Archipresbyteri absentis vices gerentem e conspectu sedentem, prout il-

„ lico

„ lico delatæ sunt, quas idem Eminentissimus Proarchipresbyter debita cum reverentia recepit, vidit, unique ex dictis cæremoniarum Magistris dedit, mandavitque per alterum ex cappellanis chori Reverendissimi Capituli palam, ac publice perlegi, prout unus ex eisdem cappellanis parendo mandatis prædictis, ascenso suggestu retro sedilia dictorum Reverendissimorum DD. Canonicorum existente, easdem litteras originales suis præ manibus receptas, (me Notario ibidem assistente, illarum transumptum, ut supra impressum, & in præsenti instrumento insertum præ manibus habente, & auscultante) alta, & intelligibili voce perlegit, & publicavit, & e suggestu descendens, retento pariter penes se simile transumpto, eidem R. P. D. Cornaro Postulatori adhuc præsenti, & recipienti, dictas litteras originales restituit.

„ Peracta dicta lectione, prælibatus Reverendissimus Archiepiscopus, & Canonicus Boschi, deposita mitra, inchoavit Canticum *Te Deum laudamus*, reliqua prosequentibus, musicorum choris, & in ipso cantici initio, amotis velis sericeis, quibus dicti Beati imagines, ubi supra existentes contectæ fuerant, item R.P.D. Boschi celebrans, & ministri ei assistentes, Eminentissimi DD. Cardinales, Illustrissimi DD. Prælati, ac Reverendissimi Consultores dictæ Sacræ Congregationis Rituum, Eminentissimus Proarchipresbyter, Reverendissimi Canonici, & reliqui de Clero dictæ Basilicæ, ceterique Prælati, ac nobiles viri, & cuncta populi multitudo genibus flexis imaginem prædictam in eminentiori loco supra dictam cathedram collocatam, Reliquiamque dicti BEATI GREGORII in recensito altari intus argenteam custodiam expositam, devotissime venerati sunt, & statim ad sonitum tubarum intus, ac extra Basilicam personantium, plurium tormentorum bellicorum extra eamdem Basilicam paratorum strepitus auditus fuit, finitoque cantico, & per Diaconum Evangelii prolato versiculo: *ora pro nobis Beate Gregori*, habitaque chori responsione: *ut digni efficiamur promissionibus Christi*: nec non per ipsum Archiepiscopum celebrantem recitata oratione propria de dicto Beato a præfata Sacra Congregatione cum oraculo SANCTISSIMI approbata, de qua in fine dicti transumpti impressi Brevis Apostolici, dictique Beati imagine, ac reliquia thurificatis, idem Reverendissimus Archiepiscopus Boschi celebrans cum dictis assistentibus, pontificalibus ad sacrificium indutus, Missam de communi Confessoris Pontificis sollemniter in prælibato altari celebravit, personantibus organis, aliisque instrumentis, & musicis cantantibus, tubisque etiam intus, & extra dictam Basilicam earum sonitum pronunciantibus: dum antedictæ Missæ introitus cœptus fuit, de mandato antedicti Illustrissimi, ac Reverendissimi D. Cornari Postulatoris quamplures ex minoribus familiaribus dicti SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI PAPÆ violaceis vestibus induti, imagines dicti Beati impressas in serico aureis virgulis circumdatas in grandiorem, alias pariter in serico absque aureis ornamentis in angustiorem formam juxta gradus personarum, & alias in papyro unacum libereulo compendii vitæ dicti Beati, & transumpto impresso dictarum litterarum Apostolicarum cuilibet ex adstantibus EE. DD. Cardinalibus, Prælatis, Canonicis, Consultoribus, & aliis de Clero dictæ Basilicæ distribuerunt, atque tradiderunt etiam populo confluenti alias ex dictis papyraceis imaginibus; & dictæ Missæ sollemnis absoluta celebratione, ac Eminentissimis DD. Cardinalibus, Capitularibus, aliisque de Clero dictæ Basilicæ discedentibus, magna populi multitudo se contulit intus Presbyterium, ut propius imaginem, ac reliquiam dicti BEATI GREGORII devotissime venerari valeret, ac ita sollemnia Beatificationis dicti jam

„ Ven. Servi Dei, nunc vero Beati Gre„ gorii Cardinalis Barbadici in præfata Va„ ticana Basilica celebrata sunt, ibidem „ præsentibus Illustrissimis DD. Petro Ruf„ fini, Matthæo Moschini Romanis, & „ Sanctissimi Domini Nostri Papæ fa„ miliaribus testibus ad hæc exhibitis.

Philippus de Amicis Sacræ Congregationis Rituum Notarius, Cancellarius, & Archivista de præmissis rogatus.

Indulserat Beatissimus Pater in Apostolicis litteris, quibus beatitatis honores Beato Gregorio est elargitus, ut in civitate Venetiarum, in qua Beatus Gregorius natale solum habuit, Bergomi, cujus Episcopalem cathedram, antequam Patavium transferretur, occupaverat, & Patavii, qua in urbe sancte in Domino obdormivit, quamque per plures annos, ut Episcopus, quem oportet irreprehensibilem esse, rexerat, & gubernaverat, Officium, & Missa cum orationibus, & lectionibus propriis per Sacrorum Rituum Congregationem perpendendis, atque probandis, in Beati Gregorii honorem singulis annis recitaretur, ideo Reverendissimus Pater Thomas Augustinus Ricchinius Ordinis Prædicatorum Sacri Palatii Apostolici Magister, quem honoris caussa nomino, orationes hasce, & lectiones summa puritate sermonis litteris consignavit:

IN FESTO

Beati Gregorii Barbadici Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis Episcopi Patavini.

Oratio.

DEus, qui Beatum Gregorium Confessorem tuum, atque Pontificem pastorali sollicitudine, & pauperum miseratione elarescere voluisti: concede propitius, ut cujus merita celebramus, caritatis imitemur exempla. Per Dominum nostrum &c.

Secreta.

OBlata tibi Domine sacri dona mysterii Beati Gregorii meritis, ac suffragiis accepta reddantur, & plenum operentur in nobis divinæ virtutis effectum. Per Dominum nostrum &c.

Postcommunio.

QUæsumus omnipotens Deus, ut sicut Beato Gregorio Confessori tuo, atque Pontifici divini Pastoris formam imitari tribuisti; ita nos ejus imitatione dignos efficias, qui inter oves pascuæ tuæ perpetuo collocemur. Per Dominum &c.

In secundo nocturno

Lectio IV.

GRegorius Barbadicus piis, ac nobilibus parentibus Venetiis natus est. A prima pueritia sacrarum rerum studio, ac religiosissima indole iucundæ ecclesiasticæ vitæ præludere visus est. Humanioribus litteris, ac philosophicis disciplinis ab ipso patre apprime docto diligenter institutus, gravioribus studiis Patavii operam dedit, ac juris utriusque lauream magna ingenii laude ibidem consecutus est. Undevigesimum agens annum cum Veneto Oratore pacis conciliandæ caussa ad Monasteriensem in Westphalia conventum profectus, magnam preclara, ac suavissima indole apud Fabium Chisium iis in Comitiis Pontificium Legatum iniit gratiam, eoque hortatore Ecclesiasticæ militiæ nomen dare constituit. Sacris deinde initiatus, ab eodem Chisio Alexandri VII. nomine ad Pontificatum assumpto Romam evocatus, primum Patavinæ Ecclesiæ Canonicus, tum inter domesticos Præsules adscitus, Transtyberinæ Urbis regioni lue epidemica laboranti præficitur, quo in munere, eaque publica calamitate, eximiæ præbuit argumenta caritatis. Mox Bergomensis Ecclesiæ Episcopus renuntiatur; paucis inde post annis Cardina-

dinalium Collegio adjunctus, invitus licet jussu ejusdem Pontificis ad Ecclesiam Patavinam translatus est.

Lectio V.

IN Ecclesiæ utriusque regimine S. Carolum Borromæum sibi ad imitandum proposuit, cujus pastoralem sollicitudinem, animarum zelum, Sacerdotalem constantiam, ceterasque virtutes ita est assequutus, ut alter Carolus vulgo appellaretur. Ad Cleri, populique disciplinam restituendam aggressus, primum seipsum, familiamque suam ita ordinavit, atque composuit; ut inde manarent ad ceteros omnium exempla virtutum. Convellendis pravis consuetudinibus, christianæ cathechesis scholis inducendis, ac propagandis, singulis Diœcesis locis perlustrandis, gregi universo cum prædicatione, tum litteris continenter docendo, hortando, monendo adeo alacriter studuit, ut ad extremum usque spiritum nec laboribus, nec vigiliis pepercerit. Instituendæ litteris, ac pietate juventuti, Clericorum seminarium in utraque Diœcesi amplificavit, ac redditibus auxit; Patavinum vero scientiarum fere omnium scholis, linguarum præterea orientalium Magistris instruxit, biblinthecam addidit, ac typographiam, ipsumque ex asse hæredem sibi scripsit. Magna apud Summos Pontifices, ac Principes viros existimatione, & fama virtutis fuit. Cardinalium suffragiis in eum, ut Pontificem eligerent, conspirantibus, obstitit moderatione, & constantia singulari, omnique studio, ac conatu supremam a se dignitatem propulsare curavit.

Lectio VI.

ORationis frequentia, abstinentiæ, ac pietatis studio, religionis, disciplinæ, ac justitiæ zelo mansuetudine eximia temperato, rerum terrenarum, suique ipsius contemptu quam maxime præstitit. In egenos & pauperes ea fuit misericordia, & largitate, ut exhausta profusis eleemosynis arca, domesticam suppellectilem, vestes, ac lectulum ipsum in eorum subsidium erogavit. In tuendis Ecclesiæ suæ juribus, ac gregis moribus reformandis, diuturna, & gravissima incommoda tulit, animo semper æquabili, atque imperturbato. Homines vero sibi infensos præcipua dilectione complexus beneficiis oneravit. Ab iniquo aggressore quæsitus ad necem, sclopi brevioris ictum ope divina illæsus evasit; horrendum vero parricidæ facinus, ne in vulgus efferretur, prohibuit, & injuriæ patiens ignovit libenter inimico suo. Vitæ demum asperitate, ingentibus euris, assiduisque laboribus attritus, & fractus, brevi lethali morbo correptus, annum agens septuagesimum secundum, sacramentis rite expiatus placidissime excessit duodecimo Kal. Julii anno MDCLXXXXVII., cum annos septem Bergomensem, ac tres supra triginta Patavinam rexisset Ecclesiam, egregiis utrobique relictis beneficentiæ, & sanctitatis suæ monumentis. Meritis, & virtutibus clarum Clemens XIII. ejus olim in Episcopatu Patavino successor Beatorum fastis adjunxit anno 1761., Pontificatus sui IV.; ejusque Officium, & Missam ab utraque Ecclesia Bergomensi, & Patavina, necnon Veneta celebrari concessit.

DECRETUM

PATAVINA.

SUprascriptas Orationes, & Lectiones secundi Nocturni proprias pro Officio, & Missa diei festi Beati Gregorii Cardinalis Barbadici *Episcopi prius Bergomensis, postea Patavini ab Eminentissimo, & Reverendissimo Domino Cardinali Galli Ponente una cum R. P. D. Cajetano Forti Fidei Promotore diligenter revisas, examinatas, atque correctas, deindeque per eumdem Eminentissimum Ponentem in Sacrorum Rituum Congregatione Ordinaria relatas; Sacra Congregatio ad pias preces Eminentissimi, & Reverendissimi Domini Cardinalis Veronesi*

nesi Episcopi Patavini, & Reverendissimorum Patriarchæ Venetiarum, nec non Episcopi Bergomensis benigne approbavit, atque ab omnibus Christifidelibus utriusque sexus, qui ad horas Canonicas tenentur, in civitatibus, & Diœcesibus Patavina, Veneta, & Bergomensi in posterum recitari posse indulsit, si Sanctissimo Domino Nostro visum fuerit. Die prima Martii 1763.

Factaque deinde per me Secretarium de prædictis eidem Sanctissimo Domino Nostro relatione, SANCTITAS SUA *benigne annuit*. Die 12. Martii MDCCLXIII.

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✱ Sigilli

Scipio Burghesius S. R. C. Secretarius.

ACTA

ACTA
BEATIFICATIONIS
VEN. SERVI DEI
SIMONIS DE ROXAS
Sacerdotis Professi Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum.

Atritum, quæ sedes est potentissimorum Hispaniarum Regum optimo jure supra ceteras Hispaniarum civitates modo superbescit, & gaudet, quia veluti pretiosissima pignora plurium Servorum Dei sacras mortales exuvias religiosissime custodit: inter hasce omnes non ultimum certe locum obtinent Beati Simonis de Roxas Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum reliquiæ, quæ singulari, & paucis admodum attributo privilegio a corruptione, & tabe omnino perseverant immunes, quamobrem & de ipso etiam dici modo potest, quod de Rege omnium Sanctorum, & Principe Christo Domino Regius Psaltes cecinit: *Non dabis Sanctum tuum videre corruptionem* [1].

Venerabilis hic Dei Servus, quem supra ceteros suæ civitatis homines & morum innocentia, splendorque virtutum, & nobilitas generis, majorumque gloria, eximia, qua excultus comperiebatur scientia, & præclara, quæ obierat munia, illud præsertim gravissimum, quod in regia sustinuit, fuit enim a confessionibus piissimis Hispaniarum Reginis Margaritæ, & Isabellæ, maxime commendabant, duo & septuaginta annos natus III. Kalendas Octobris MDCXXIV. omnium mœrore Matriti mortem obiit.

Nulla esset tanta vis, copiaque dicendi, quæ populi Matritensis studium ad memoriam tanti viri debitis prosequendam obsequiis valeret exponere, atque delineare: neque id nostrarum virium foret: neque quam nobis præscripsimus in hisce Beatificationum actis compilandis brevitas permitteret. Illud autem pro omnibus, quæ in medio proferri possent, satis sit, & sufficiat, inusitato sane & nunquam a majoribus nostris audito, aut perlecto exemplo, quum ejus cadaver minime esset terræ mandatum, sepulcroque reconditum, Julium Sacchetti Sedis Apostolicæ apud Philippum III. Hispaniarum Regem Nuntium fama viri permotum propria auctoritate de illius heroicis gestis, illustribusque facinoribus inquirere, actaque adornare fuisse aggressum: testes undique, qui de virtutibus testimonium dicerent omnes locupletissimi, omnique exceptione majores aderant: Rex ipse Philippus III. atque ejus uxor Isabella piissima fœmina, Serenissimus Ferdinandus infans Hispaniarum S. R. E. Cardinalis, Episcopi septem, & quamplures Patricii majorum gentium sese examini subiicere, & virtutes Simonis testatas reddere minime dubitarunt: quibus omnibus adeo commotus Apostolicus Nuntius, qui manum ad hæc acta exaranda admoverat, fuit, ut post diligentem cum in theologicis scientiis, ac jure Canonico versatissimis viris deliberationem adhibitam, de eorumdem sententia, quam infallibili Sedis Apostolicæ judicio subjectam voluit, ejus sepulcro publica anathemata appendi permisit, nondum enim Urbani PP. VIII. decreta prodierant.

Cum ad finem hujusmodi acta essent perducta, ut de Caussa agi in Sacrorum Rituum Congregatione posset, Romam statim transmissa fuere. Eminentissimi Patres huic Congregationi præpositi, prout tunc recepta ferebat consuetudo Eminentissimo Cardinali Carolo Pio omnia diligenter pervolvere, ac

1 Psal. 15. 10.

ac quid de iisdem actis sentiret, in ipsorum Patrum conventu exponere, demandarunt. Datum sibi negocium omni cura ac vigilantia Cardinalis Pius quamcitissime absolvit, nihilque quod virtutum splendorem obnubilare, & prosperum Caussæ exitum impedire posset in actis ipsis adinvenisse, XIII. Kalendas Junii MDCXXVII. candidissime est professus.

Quod quum intellexissent Patres Eminentissimi remissoriales, quas vocant litteras illico, ut Apostolicæ Sedis auctoritate novi exararentur Processus, dedere. Summa cura, & diligentia hæc quoque Apostolica inquisitio peracta, absolutaque fuit: verum dum Cardinalis Pius id operam dat, ut ex Hispanico in Italum sermonem Processus isti verterentur, Urbanus Papa VIII. sua decreta proposuit, quibus, ne in Sacrorum Rituum Congregatione de Servorum Dei virtutibus, nisi quinquaginta post ipsorum obitum annos ageretur, inhibuit: hinc de Caussa venerabilis SIMONIS ad annum usque MDCLXXIX. altum silentium fuit.

Tunc, quum interruptum Caussæ cursum iterum instituere Postulatores exoptarent, & Cardinalis Pius vitam cum morte commutasset Kalendis Quintilis MDCXLI., Venerabilis Innocentius PP. XI. in Caussæ Ponentem constituit Cardinalem Nicolaum Ludovisium, cujus opera de signanda Commissione reassumptionis Caussæ in Sacrorum Rituum Congregatione ordinaria, in qua sententiam etiam Consultores dixerunt, XIII. Kalendas Maji MDCLXXXI. est disputatum; fuerunt Consultores in sensu Commissionem manu Sanctissimi illico esse firmandam, at Eminentissimi Patres nil diligentiarum gravissimis hisce in Caussis unquam omittendum rati judicium hac de re protrahere, & maturius disquirere, qua de caussa Processus omnes, quum sermo esset de signanda Commissione introductionis, vel reassumptionis Caussæ, ad examen revocarentur, rectius tutiusque existimarunt: sed post exactam disquisitionem, & diligentem indaginem cum iisdem apprime esset compertum, nil aliud pro signanda Commissione requiri, quam probatum esse rumorem, seu sanctitatis famam illius Dei servi, de cujus Caussa quæstio instituebatur, & nullam in actis ipsis difficultatem offendi, quæ Caussæ exitum posset impedire, hinc v. Idus Augusti MDCLXXXI. partes Cardinalis Ludovisi sustinente Cardinali Philippo Thoma Hvvard de Nortfolcia, rescripsere, Commissionem reassumptionis Caussæ esse signandam, eorumque judicium XI. Kalendas Septembris Venerabilis Innocentius PP. XI. firmum reddidit.

Reassumpta Caussa, ut judicii series servaretur, & ordo, de non cultu erat pertractandum: ob hanc igitur rationem remissoriales litteræ Cardinali Portocarrero Archiepiscopo Toletano, vel uni ex eis Suffraganeis Episcopis fuere inscriptæ, ut viderent, ne aliquid, quod publicum religiosumque cultum redoleret, post Urbani Papæ VIII. decreta adversus SIMONEM DE ROXAS unquam fuisset factitatum: menses sex ad id examen instituendum fuere statuti: qui cum essent delapsi, semel, ac iterum prorogati fuere, simulque Cardinali Portocarrero indultum fuit, ut in domestico, privatoque sacello testium examen exciperet: nondum enim in more fuerat receptum, ut privata Episcoporum sacella veluti loca sacra & religiosa haberentur, & essent.

Absoluto tandem hujusmodi Processu, Nonis Februarii MDCLXXXIV. quæstione de non cultu in Sacrorum Rituum Congregatione instituta, Caussæ cursum esse prosequendum fuit declaratum: hinc X. Kalendas Majas Cardinali Hieronymo Casanate partes Eminentissimi Ludovisi agente de validitate Processus Apostolici judicium fuit habitum, quod feliciter cessit.

Statim ab approbatione validitatis Processus, ad ea omnia paranda, quæ ad examen heroicarum virtutum subeundum necessaria reputabantur, cogitationes Postulatores contulerunt: interim multum temporis prolabi necesse fuit; quamobrem quum senio, adversaque valetudine pressus diem clausisset extremum Cardinalis Ludovisius, Pontifex Innocentius XI. ejus in locum Ponentem constituit Laurentium Car-

Cardinalem de Laurea, quo pariter non ita multo post vita functo, ejus partes demandatæ Cardinali Petro Matthæo Petrucci fuere, qui quum III. Nonas Julii MDCCI. mortem objisset, Clemens Papa XI. hanc demandavit provinciam Cardinali Thomæ Mariæ Ferrario S. Clementis nuncupato: dum pressius, quæ ad felicem Caussæ exitum conducere videbantur, urgentur, Cardinalis S. Clementis moritur, eique sufficitur Cardinalis Fabius Oliverius.

Hic primum curavit X. Kalendas Februarii MDCCXVII. remissoriales litteras Archiepiscopo Toletano, ejusque Suffraganeo, ac tribus illustribus conspicuisque viris Ecclesiasticam dignitatem in Metropolitana Toletana Ecclesia obtinentibus dirigi, ut ad veritatem quorumdam miraculorum eruendam, quæ rumor erat Matriti intuitu Servi Dei Altissimum patrasse, Processus exararentur. Deinde quia ad fulgorem virtutum magis, magisque ostentandum validi fuissent præsidii testes illi, qui statim a pretioso Dei Servi obitu Julii Sacchetti opera testimonium dixere, hisce & de eorumdem examinis validitate disputationem in Sacrorum Rituum Congregatione ordinaria habuit, quæ IV. Idus Septembris MDCCXVIII. fuit in sensu, nil hisce in actis inveniri, quod validitatem posset infirmare.

Tandem VI. Idus Martii MDCCXXXII. Reverendissimorum Suffragatorum ad venerabilis viri virtutes exacta trutina pensandas conventum penes se instituit: adnotarunt tunc nonnulli Suffragatores doctissimi erui ex testium dictis SIMONEM aliqua litteris consignasse, quæ Sacræ Congregationis judicio nequaquam fuerant subjecta: oportuit proinde, priusquam de virtutibus quæstio iterum agitaretur, scripta hæc diligenter exquirere, & perpendere; nil tamen ipsis licuit invenire, quod rectæ moralis regulis, ac sanctis Fidei dogmatibus non esset conforme: unde scriptis hisce posthabitis, in Palatio Apostolico Quirinalis IX. Kalendas Aprilis MDCCXXXIV. altera Congregatio, quæ Præparatoria dicitur, fuit indicta, ut considentibus Eminentissimis Patribus, quid de Caussa sentirent, candidissime Consultores declararent. Demum Kalendis Martii MDCCXXXV. præsente ipso Ecclesiæ Maximo Principe Clemente PP. XII., Eminentissimi Patres, & Reverendissimi Consultores in generalia Comitia convenere, atque de præstantia virtutum SIMONIS sententiam dicentes, nihil in ipsis observasse, animadvertisseque affirmarunt, quod perfectionis evangelicæ præceptis omnino non congrueret. At Pontifex prudentissimus, licet omnia hæc pro sua sapientia optime cognosceret, tamen in re tanta magis deliberandum censuit, ac Spiritum veritatis per orationes & preces ad festum usque Annunciationis Deiparæ Virginis consulere voluit, quo oraculo suo virtutes SIMONIS ad summum perfectionis christianæ apicem pervenisse pronunciavit: decretum vero, quod tunc publicam lucem aspexit, hic modo damus.

TOLETANA

Beatificationis, & Canonizationis VEN. SERVI DEI SIMONIS DE ROXAS Ordinis Calceatorum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum.

„ Cum in Congregationibus Sac. Rituum Antepræparatoriis, & Præparatoriis pluries examinata, ac discussa „ fuerit Caussa VEN. SERVI DEI SIMONIS DE ROXAS Ordinis Calceatorum Sanctissimæ „ Trinitatis Redemptionis captivorum super dubio = *An constet de virtutibus tum „ Theologalibus, tum Cardinalibus Servi „ Dei prædicti in casu, & ad effectum &c.*: „ novissime die prima Martii currentis anni 1735. habita fuit coram Sanctissimo „ Domino Nostro Clemente XII. Congregatio generalis eorumdem Sac. Rituum; „ propositoque a Reverendissimo Domino „ Cardinali Oliverio Caussæ ipsius Ponente, seu Relatore antedicto dubio, Sanctitas Sua, auditis prius Consultorum, „ deinde vero Reverendissimorum Cardinalium suffragiis, resolutionem eo die

 „ differ-

„ differre censuit, ut de more in re tam gravi Divini luminis auxilium implorasset. Nunc vero infrascripta die Annunciationi Beatissimæ Virginis Mariæ sacra, accitis coram se RR. PP. Prospero Columna Sac. Rituum Congregationis Protonotario, & Ludovico de Valentibus Fidei Promotore, ad memoratum dubium responsum dedit affirmativum, videlicet: *Constare de virtutibus tum Theologalibus, Fide, Spe, & Caritate, tum Cardinalibus, Justitia, Prudentia, Temperantia, & Fortitudine, earumque annexis Ven. Servi Dei* Simonis de Rojas *in gradu heroico, & ad effectum, de quo agitur*: Et ita decrevit, & publicari mandavit. Die 25. Martii 1735.

A.F.Card. Zondadarius Pro-Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

N. M. Tedeschi Archiepiscopus Apamenus Sac. Rit. Congreg. Secretarius.

Cumulati gaudio Postulatores ex hujusce decreti promulgatione omnia obnixe facere statim in animo adduxerunt, ut primum quoque tempore honores Beatis debiti præclarissimo decernerentur viro: igitur quum comperissent in oppidis de Zeralbo, Zebolla, & Matriti plurima portenta, & prodigia ab omnipotenti dextera Excelsi patrata, ac ostensa fuisse ad nomen servi sui gloriosum in Ecclesia Sanctorum reddendum, curarunt remissoriales litteras a Sacrorum Rituum Congregatione Episcopis Abulen., & Alvaracinen. III. Idus Maji MDCCXXXVI. mitti, ut eorumdem miraculorum probationes in actis colligerent: neque his diligentiis contenti, quum rumor esset miracula altera Gaduum fuisse patrata, omne studium & operam in id etiam contulere, ut XIV. Kal. Martii MDCCXXXVII. similes Gaditano Episcopo litteræ inscriberentur.

Reverendissimi Episcopi, quibus rei summa fuerat demandata quamcitissime ultimam manum negocio hujusmodi apponentes, acta ipsa Romam miserant. Verum quum Cardinalis Oliverius interea temporis e viventium numero morte fuisset sublatus, Cardinalis Saverius Gentili, qui eidem in Relatoris munere successerat Pridie Nonas Septembris MDCCXXXVIII. diligenti indagatione in Congregatione ordinaria Sacrorum Rituum perpendit, utrum in hisce colligendis actis omnia ad litterarum remissorialium normam & regulam facta, patrataque essent: omniaque eisdem litteris perfecte congruere compertum extitit.

Quæstione de validitate Processuum feliciter absoluta, ad judicium miraculorum cogitationes omnes providi Caussæ Postulatores convertere; sed quum ex animadversionibus Fidei Promotoris intellexissent in dubium revocari, an Josepha Rivero Sarmiento, quæ ex veteri aneurismate Simonis ope perfecte convaluerat, in prospera valetudine continuo perseverasset; hac quoque de caussa nova acta Matriti compilari curarunt; quæ dum diligenti exarantur studio, Cardinalis Geotili XV. Kalendas Decembris MDCCXXXIX. suis in ædibus Congregationem Antepræparatoriam habuit. Transmissa paullo post Romam hæc nova acta fuere, ex quibus eruebatur Josepham Rivero Sarmiento postquam Simonis ope ab aneurismate, aliisque pluribus, quibus affligtabatur morbis libera evaserat, continuo integra usam fuisse valetudine: sed eorumdem actorum validitatem cognoscere, probareque Eminentissimi Patres ante IV. Idus Septembris MDCCXL. minime potuere, quia VIII. Idus Februarii MDCCXL. mortuo Clemente Papa XII. conclave ingressi, comitia satis diuturna celebrarunt, in quibus ad Petri cathedram tandem evectus, sublimatusque fuit immortalis memoriæ Pontifex Benedictus PP. XIV.

Post hæc de iisdem miraculis Congregatione Præparatoria in Apostolico Quirinalis Palatio indicta, XI. Kalendas Decembris MDCCXLI., & IV. Idus Decembris MDCCXLIX. semel, ac iterum fuit disputatum. Congregatio tamen generalis, quæ co-

coram Summo Ecclesiæ Antistite solet celebrari, diu multumque est protracta: habita namque XIII. Kal. Februarii MDCCLXI. fuit, Caussam referente Eminentissimo Cavalchino, qui Cardinali Gentili in Ponentem fuerat suffectus. Quid de quatuor, quæ ad examinandum proposita erant miracula Eminentissimi Patres, & Reverendissimi Consultores sentirent, BEATISSIMO DOMINO NOSTRO CLEMENTI PAPÆ XIII. exposuere: at providissimus PONTIFEX mentem suam aperire, sententiamque proferre non existimavit opportunum, nisi a Patre luminum uberiorem divinæ gratiæ copiam exposceret: orationes proinde, & preces per multas dies non intermittens, IV. Nonas Februarii, qua Deiparæ Virginis Purificationem festivo ritu Ecclesia Catholica celebrat, decretum edi, publicarique mandavit, quo sanationem Mariæ Josephæ Torquemada, quæ ab ulceribus sinistram ejus mammam depascentibus, libera momento, temporis evaserat, miracula inter enumerandam esse innotesceret.

TOLETANA

Beatificationis, & Canonizationis VEN. SERVI DEI SIMONIS DE ROXAS Ordinis Calceatorum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum.

„ Edito a sa. me. Clemente XII. Pontifice Maximo, post generalem coram se habitam Congregationem, sollemni decreto de virtutibus in gradu heroico VEN. VIRI SIMONIS DE ROXAS, agi mox cœpit de quibusdam miraculis, quæ ejus intercessione ab Omnipotenti Deo patrata prædicabantur, ut, accedente nimirum Apostolicæ Sedis judicio, pateret hinc via ad sollemnem SERVI DEI Beatificationem. Horum examen primo institutum in Congregatione Antepræparatoria diei 12. Novembris 1739., restauratum deinde in binis aliis Præparatoriis diei 21. Novemb. 1741., & diei 2. Decembris 1749., delatum postremo fuit ad „ Congregationem generalem coram SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO CLEMENTE XIII. convocatam die 20. Januarii 1761., SANCTITAS vero SUA, auditis de hisce miraculis, quæ quatuor proponebantur, Consultorum, & Reverendissimorum Cardinalium suffragiis, eum deliberationem suam aliud in tempus rejecerit, ut Divini interim Spiritus illustrationem & opem imploraret, hac demum die Purificationi B. M. V. dicata post Sacra peracta, Cœlestis iterum luminis præsidio invocato, accitisque se coram Reverendissimis Cardinalibus Cavalchino Caussæ Ponente, & Feronio Sac. Rituum Congregationi Præfecto, necnon R. P. Cajetano Forti Fidei Promotore, meque Sac. Congregationis Secretario, animum aperiens suum decrevit: *Constare in tertio genere de primo* ex quatuor allatis miraculis, *instantaneæ* nimirum *sanationis Mariæ Josephæ Torquemada ab ulceribus sinistram ejus mammam jamdiu torquentibus, & devastantibus*.

„ Ut autem Apostolici hujus judicii perenne extaret monumentum, decretum istud in Acta Sac. Rit. Congregationis referri, & publicari mandavit. Hac die 2. Februarii 1762.

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

J. M. de Lerma S. R. C. Secretarius.

Postulatores, qui facile sibi in animum induxerant propediem Beatificationis SIMONIS sollemnia in Vaticana Basilica fore celebranda, ut cognoverunt unum tantum per SANCTISSIMUM DOMINUM NOSTRUM probatum fuisse miraculum, non modico sunt affecti mœrore, quia contra id, quod mente præconceperant, Caussæ exitus suspensus adhuc, incertusque remanserat: attamen spe non fracti, sed Caussæ bonitati nixi, ad quamlibet ex animo PONTIFICIS dubietatem propulsandam, efficacissimis efflagitarunt precibus, ut novam de non probatis miraculis in generali Congregatione disputationem inire ipsis daretur potestas: quod petebant facile a clementissimo

ſimo Principe obtinuere. Igitur VII. Kalendas Octobris MDCCLXV. Eminentiſſimi Cardinales, & Reverendiſſimi Suffragatores in generalem Conſeſſum convenere, quem præſentia ſua auguſtiſſimum reddidit SUMMUS PONTIFEX; qui tandem VI. Idus Decembris declaravit de miraculoſa ſanatione ab inveterato aneuriſmate in crure Joſephæ Mariæ Rivero Sarmiento nullum cuique dubium adeſſe poſſe. Declarationem PONTIFICIS ſtatim publicum ſubſequutum eſt decretum, quod hic in præſentiarum ponimus.

TOLETANA

Beatificationis, & Canonizationis VEN. SERVI DEI SIMONIS DE ROXAS Ordinis Calceatorum Sanctiſſimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum.

„ EX quatuor miraculis, quæ interceſſione Ven. Servi Dei SIMONIS DE ROXAS patrata divinitus dicebantur, primum quidem, quod erat inſtantaneæ ſanationis Mariæ Joſephæ Torquemada ab ulceribus ſiniſtram ejus mammam torquentibus, ac devaſtantibus, ſuam jam habuit Apoſtolicam approbationem: nam SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER PAPA CLEMENS XIII. poſt collecta ſuffragia Conſultorum omnium, & Reverendiſſimorum Cardinalium, qui interfuerant Congregationi generali habitæ die XX. Januarii anni 1761., die tandem ſecunda Februarii anni 1762. declaravit: de hoc primo miraculo *conſtare in tertio genere*. Verum cum juſtis de cauſſis motus deinde fuiſſet, ut copiam daret Poſtulatoribus experiundi novum examen aliorum trium miraculorum in altera Congregatione generali coram ſe convocanda, hac tandem coacta die 24. elapſi menſis Septembris, idem SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER, audita iterum plenitudine ſuffragiorum ejuſdem Congregationis, etſi judicium tunc ſuum non aperuerit, quoad Divini Numinis illuſtrationem & ſuis, & aliorum precibus imploraret; hac tamen die, qua memoria recolitur Patrocinii B.M.V., accitis Reverendiſſimis Cardinalibus Cavalchino Cauſſæ Ponente, & Feronio Sacrorum Rituum Congregationi Præfecto, necnon R. P. Cajetano Forti Fidei Promotore, meque ejuſdem Sacræ Congregationis Secretario, declaravit: *Conſtare in tertio genere de inſtantanea ſanatione Joſephæ Rivero Sarmiento a veteri in crure aneuriſmate*: hocque decretum publicari, & in acta Sacrorum Rituum Congregationis referri mandavit. Hac die 10. Novembris 1765.

Joſeph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✱ Sigilli.

S. Archiep. Theodoſiæ S. R. C. Secretarius.

Nil aliud erat tunc peragendum, ut cultus, & obſequium, quod Beatis præſtatur & Venerabili SIMONI publice redderetur, quam diſquirere utrum poſt approbata miracula hoc tuto poſſet agi. Generalibus Comitiis Eminentiſſimorum Patrum, ac Reverendiſſimorum Conſultorum, in quibus de BEATI SERAPHINI AB ASCULO, ſeu A MONTE GRANARIO, & de B. JOANNÆ FRANCISCÆ FREMIOT DE CHANTAL miraculis erat diſputandum V. Kalendas Februarii MDCCLXVI. dies fuerat dicta: quamobrem ſedulam Poſtulatores dedere operam, ut in ipſis de Cauſſa etiam Ven. SIMONIS eorumdem Patrum ſententia quæreretur. Nullus in frequentiſſimo Conſeſſu fuit, qui, rogante Eminentiſſimo Epiſcopo Sabinenſi, Cavalchini enim Cauſſæ Ponens longe ad Urbe erat conſtitutus, non opinaretur promeritos honores *tuto* viro præſtantiſſimo attribui poſſe. Horum ſententiæ VII. Idus Martii oraculo ſuo roboris firmitatem adjecit SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER veluti ex eo, quod ſequitur, decreto quiſque poteſt colligere.

TOLE-

TOLETANA.

Beatificationis, & Canonizationis VENERABILIS SERVI DEI SIMONIS DE ROXAS Ordinis Calceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, Fundatoris Congregationis AVE MARIA.

„ IN eadem illa Congregatione Generali „ Sacrorum Rituum coram SANCTISSIMO „ DOMINO NOSTRO CLEMENTE PP. XIII. habita die 28. mensis Januarii proxime elapsi, in qua de miraculis actum fuit B. Joannæ Franciscæ Fremiot de Chantal, „ & B. Seraphini de Asculo, seu de Monte „ Granario: relata etiam est a Reverendissimo Cardinali Albano Episcopo Sabinensi, nomine & loco Reverendissimi Cardinalis Cavalchini Episcopi Ostiensis, & „ Sacri Collegii Decani, altera Caussa Ven. „ Servi Dei Simonis de Roxas Ordinis Calceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum super dubio: *An stante approbatione virtutum, & duorum miraculorum tuto procedi possit ad Beatificationem prædicti* Venerabilis Servi Dei.

„ Cum autem SANCTITAS SUA, auditis „ licet suffragiis Consultorum, & Reverendissimorum Cardinalium, qui unanimi „ consensu responderant: *tuto posse ad Beatificationem procedi*, negotium tamen distulerit, quoad Divini luminis illustrationem suis, & aliorum precibus implorasset: „ hac tandem die, in qua recurrit sollemnitas Dominicæ quartæ Quadragesimæ, „ accitis coram se Reverendissimis Cardinalibus Cavalchino Episcopo Ostiensi, & „ Sacri Collegii Decano Caussæ Relatore, „ Albano Episcopo Sabinensi, & Feronio „ Sacrorum Rituum Congregationi Præfecto, necnon R. P. Cajetano Forti Fidei „ Promotore, meque infrascripto Secretario, præsens decretum Beatificationis „ Ven. Servi Dei Simonis de Roxas sollemni ritu in Basilica Vaticana celebrandæ „ expediri, publicari, & in acta Congregationis Sacr. Rituum referri mandavit. „ Hac die 9. Martii 1766.

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

S. Archiepiscopus Theodosiæ S. R. C. Secretarius.

Post decretum hujusmodi ad preces Caroli III. Potentissimi Hispaniarum Regis, & Serenissimi Ferdinandi IV. utriusque Siciliæ Regis per litteras in forma Brevis datas III. Idus Maji SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER beatitatis honores publice SIMONI in Vaticana Basilica reddendos decrevit, eique celebritati XIV. Kalendas Aprilis constituit.

Litteræ BEATISSIMI DOMINI NOSTRI sequentes fuere.

CLEMENS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

„ ADmonet nos Claviger Regni Cælestis „ Apostolorum Princeps Petrus, tamquam advenas [1], & peregrinos conversari „ in hoc seculo, abstinentes a carnalibus „ desideriis, quæ militant adversus animam, „ ut jam non desideriis hominum [2], sed voluntati Dei, quod reliquum est temporis, in carne vivamus. Considerandum „ igitur, & assidue cogitandum, non habere hic nos manentem civitatem [3], sed „ futuram inquirere; corporis quidem pondere gravatos in terris detineri, sed conversationem [4] nostram in Cælis esse. Illuc „ cogitationes, ac curas omnes conversas, „ atque intentas esse oportet, & peregre „ constitutos properandum in patriam regredi. Nam memores jam in sacro baptismi lavacro satanæ, & mundo, ejusque „ pompis, atque operibus renunciasse, debemus diabolica omnia vitare contagia, „ sancta, recta, ac divina sequi; mundana omnia veluti aliena respuere, superna solum desiderare; temporalia despicere, æterna quærere; terrena fastidire, cælestia amare. Apostolicis præceptis

1 I. Petri 2. 11. 2 Ibid. 4. 2. 3 Ad Heb. 13. 14. 4 Philipp. 3. 20.

„ ptiis instructus, & cælestibus disciplinis „ eruditus id totum, donec in mortali „ corpore moratus est, divina opitulante „ gratia, servus Dei SIMON DE ROXAS eximie in se completum, ac perfectum „ ostendit. Etenim pueritia, & adolescentia pie, ac innocenter exacta, quo longius se a mundanis rebus adduceret, ingressus est Ordinem Fratrum Sanctissimæ „ Trinitatis Redemptionis Captivorum Calceatorum nuncupatorum,& in eo votis castitatis, paupertatis,& obedientiæ sollemniter emissis, renuncians ex animo, & vale „ dicens concupiscentiæ carnis [1], concupiscentiæ oculorum, & superbiæ vitæ, se, „ suaque omnia immortali Deo dedicavit. „ Atque ita ab omni eo, quod in mundo „ est, liber, & solutus, quod ore promiserat, opere adimplens, arduum christianæ perfectionis iter generosus athleta arripuit. Divino autem auxilio roboratus, „ & patrocinio Beatæ Mariæ semper Virginis, erga quam intima devotione, & „ humili ferebatur affectu, suffultus, quotidie de virtute in virtutem proficiens, „ & præcipue in humilitatis studio, in „ paupertatis amore, misericordia in miseros, caritate erga Deum, fide, spe, „ aliisque virtutibus, mirum in modum „ adeo progressus est, ut non solum inter „ suos, sed etiam apud omnes Hispaniæ „ populos sanctitatis fama late clarescerét. „ Hac autem permotus cl. mem. Philippus III. Hispaniarum Rex Catholicus eum „ in Regiam aulam accivit, ut in periculoso tot populorum regimine, & orationibus apud Deum, consiliis, & monitis „ inter homines adjuvaret, quo in difficili „ regnandi munere, veluti in lubrico, & „ fallaci itinere rectum vitæ suæ cursum „ ad Dominum tuto dirigere posset. Itaque Vir Dei in regali aula positus, tamquam lucerna super candelabrum jacentibus in tenebris seculi lumen attulit, & „ ambulantibus in via salutis exemplo suo „ præluxit. Nam inter aulicas delicias, „ regiosque splendores, SERVI DEI SIMONIS, qui jam animo exiverat ad Jesum „ extra castra hujus seculi, improperium „ ejus, nempe crucem Domini portans, „ humanis, ac terrenis rebus posthabitis, „ penitusque abjectis, una cogitatio, & „ una cura fuit gloriam Dei, & salutem „ animarum procurandi. Quare, ut aliorum animis divinæ majestatis timorem, „ ac reverentiam ingereret, & ab amore „ terrenarum rerum abstractos ad dilectionem Dei, quantum in se erat, adduceret, nihil fuit laboris, diligentiæ, industriæ, ac sollicitudinis, sicut insignia „ ipsius facta testantur, quod strenuus, „ ac fortis contra diabolicos impetus, & „ fallaces mundi, & carnis illecebras non „ impenderit. Ut autem tot excellentium virtutum SERVI DEI exempla, quæ „ in diebus peregrinationis suæ viventes ea „ ætate homines adeo juverunt, posteris „ quoque prodesse possint, nos, qui superna dignatione universo Dominico gregi, „ licet merito, & viribus impares, præpositi sumus, Apostolicæ servitutis nostræ „ partes esse ducimus, tanti viri honorem, „ atque venerationem ad Omnipotentis Dei „ gloriam, & Ecclesiæ suæ decus, ac spiritualem fidelium ædificationem, quantum nobis ex alto conceditur, promovere. Cum itaque mature, diligenterque „ discussis, atque perpensis per Congregationem Venerabilium Fratrum nostrorum „ S. R. E. Cardinalium Sacris Ritibus præpositorum Processibus rite, ac recte confectis super vita, sanctitate, & virtutibus heroicis, quibus idem SERVUS DEI SIMON multipliciter claruisse, necnon miraculis, quæ ad ejus intercessionem, & „ ad manifestandam hominibus illius sanctitatem a Deo patrata fuisse asserebantur, „ eadem Congregatio coram nobis constituta, auditis etiam Consultorum suffragiis, „ uno spiritu, unaque voce censuerit, posse, „ quandocumque nobis videretur, prædictum SERVUM DEI BEATUM declarari, cum „ consuetis gratiis, & indultis. Hinc est, „ quod nos piis, atque enixis carissimi in „ Chri-

1 Joan. 2. 16.

„ Christo filii nostri Caroli Hispaniarum Regis Catholici, tum etiam carissimæ in „ Christo filiæ nostræ Elisabethæ earumdem „ Hispaniarum Reginæ Catholicæ viduæ ejus „ genitricis, & carissimi pariter in Christo filii nostri Ferdinandi utriusque Siciliæ „ Regis dictorum Caroli Regis, & Reginæ „ Elisabethæ respective filii, & nepotis, „ necnon universorum Venerabilium Fratrum Archiepiscoporum, & Episcoporum „ Ecclesiarum Regnorum Hispaniæ, ac totius insuper præfati Ordinis Fratrum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis paterna benignitate annuentes, de memoratorum Cardinalium „ consilio pariter, & assensu auctoritate „ Apostolica tenore præsentium concedimus, & indulgemus, ut idem DEI SERVUS „ SIMON DE ROXAS in posterum BEATI nomine nuncupetur, ejusque corpus, & reliquiæ venerationi fidelium, non tamen „ in processionibus circumferenda, exponantur. Imagines quoque radiis, seu splendoribus exornentur, ac de eo recitetur „ Officium, & Missa celebretur de Confessore non Pontifice singulis annis juxta rubricas Breviarii, & Missalis Romani die „ XXVIII. Septembris, cum die XXIX. ejusdem mensis, qua ipse SERVUS DEI spiritum Creatori reddidit, festo S. Michaelis Archangeli impedita reperiatur. Porro recitationem Officii, & Missæ celebrationem hujusmodi fieri concedimus in locis dumtaxat infrascriptis, videlicet in „ Urbe Vallisoletana, ubi SERVUS DEI natus est, & in oppido Matritensi civitate „ nuncupat., ubi venerabile corpus requiescit, & in utraque Diœcesi Vallisoletana, & Toletana ab omnibus utriusque „ sexus Christifidelibus tam secularibus, „ quam regularibus, qui ad horas canonicas tenentur; ac in toto Ordine præfato Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis „ Captivorum tam Fratrum Calceatorum, „ quam Excalceatorum nuncupatorum, & „ quantum ad Missas attinet, etiam a Sacerdotibus ad Ecclesias ejusdem Ordinis „ confluentibus. Præterea primo dumtaxat anno a datis hisce litteris, & quoad „ Indias, a die, quo eædem litteræ illuc „ pervenerint, inchoando, in Ecclesiis locorum, ac civitatum, & Diœcesum, & „ Ordinis prædictorum respective sollemnia „ Beatificationis ejusdem SERVI DEI cum „ Officio, & Missa sub ritu duplici majori die ab Ordinariis respective constituta, „ & intra sex menses promulganda, postquam „ tamen in Basilica Principis Apostolorum de „ Urbe celebrata fuerint eadem sollemnia: „ pro qua re diem XIX. currentis mensis Maji assignamus, pariter celebrandi „ facimus potestatem. Non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ac decretis de non cultu editis, „ ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earumdem præsentium „ litterarum transumptis, seu exemplis etiam „ impressis manu Secretarii prædictæ Congregationis Cardinalium subscriptis, & „ sigillo Præfecti ejusdem Congregationis „ munitis, eadem prorsus fides ab omnibus, & ubique tam in judicio, quam extra illud habeatur, quæ ipsis præsentibus „ haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris die 13. Maji „ MDCCLXVI. Pontificatus Nostri Anno Octavo.

N. Cardinalis Antonellus.

Mira arte, & elegantia omniumque generε ornatuum Marci Davidis architecti opera augustissimam Postulatores exornarunt Basilicam, sed præcipue majorem absidem, porticum, & ipsam frontem. In medio frontis supra principem portam stemma gentilitium PONTIFICIS erat, cui ad dexteram insignia Religionis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum, ad sinistram insignia Reverendissimi Capituli aderant. His imminebat effigies Dei famuli splendoribus circumdati, ac cælestia regna petentis; eique hæc subiiciebatur inscriptio.

SIMON

SIMON DE ROXAS VALLISOLETANUS
ORDINIS SANCTISSIMÆ TRINITATIS REDEMPTIONIS CAPTIVORUM
AMANTISSIMUS PAUPERUM CURATOR ET PATER
MARIÆ VIRGINIS EJUSQUE SANCTISSIMI NOMINIS
CULTOR EXIMIUS
CONGREGATIONIS AB AVE MARIA NUNCUPATÆ FUNDATOR
MAGISTERIO PRÆFECTURISQUE INTER SUOS INSIGNIS
ELISABETHÆ BORBONIÆ HISPANIARUM REGINÆ CONFESSARIUS
CLEMENTIS XIII. P. M. DECRETO
BEATORUM ALBO SOLLEMNI RITU ADSCRIBITUR.

Porticus amplissima, quæ damascenis sericis, & peripetasmatibus Raphaelis Urbinatis erat exculta, super æneam portam in maxima tabula Venerabilem SIMONEM pauperibus panem, & precarios globulos, ut eos in Virginis amorem excitaret, distribuentem, expressum habebat cum hoc lemmate:

PAUPERIBUS ALIMENTA DISTRIBUIT
PUPILLOS VIDUAS ÆRUMNOSOS OMNES
EXCIPIT SOLATUR FOVET
AMOREM DEI B. VIRGINIS CULTUM
MIRIFICE PROMOVET.

In maxima Basilicæ abside eodem ordine, eodemque splendore, ac apparatu, quem, dum de B. GREGORIO BARBADICO sermonem habuimus, descripsimus, omnia erant disposita; præterquamquod super Principis Apostolorum æneam Cathedram imago Venerabilis SIMONIS, opus Francisci Preziato pictoris Hispani magni nominis, inter aureas nubes videbatur posita, eique coronam plures Angeli ex opere anaglypho maximam cereorum copiam sustinentes efformabant. Ad latera miracula duo, quæ SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER probaverat, picta spectabantur. A cornu Evangelii erat Maria Josepha Torquemada, quæ mammam a fœtidissimis ulceribus immunem exhibebat cum hac epigraphe:

MULIERIS MAMMA
PURULENTIS ULCERIBUS FOEDE CORRUPTA
ADMOTA B. SIMONIS IMAGINE
CONTINUO PERSANATUR.

a cornu Epistolæ expressa erat Josepha Maria Rivero Sarmiento, quæ crudeli diu multumque divexata aneurismate, SIMONIS ope implorata, illico integræ restituta fuit valetudini, ut appositum lemma indicabat:

DIRUM ANEURISMA
MULIERIS POPLITE XII. ANNIS INSIDENS
B. SIMONIS OPE INVOCATA
MOMENTO EVANESCIT.

Decimoquarto Kalendas Junii circa horam sextam quum Eminentissimi Cardinales Carolus Albertus Guidobonus Cavalchini Episcopus Ostiensis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus, Joannes Franciscus Albani Episcopus Sabinensis, Joseph Maria Feroni Sacrorum Rituum Congregationi Præfectus, Antonius Andreas Galli Major Pœnitentiarius, Carolus Rezzonico S. R. E. Camerarius, Laurentius Ganganelli, Marcus Antonius Columna SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI PAPÆ Vicarius, Alexander Albani, Aloysius Maria Torrigiani, Andreas Corsini, & Andreas Negroni, unacum Illustrissimis, & Reverendissimis DD. Scipione Burghesio Sacrorum Rituum Congregationis a Secretis, Cajetano Forti Sanctæ Fidei Promotore, & Reverendissimis Suffragatoribus ad augustissimum theatrum sese contulissent, Illustrissimus, & Reverendissimus Dominus Georgeus de Lascaris Patriarcha Jerosolymitanus, Vaticanæ Basilicæ Vicarius, præcedente Reverendissimo Capitulo, sequenteque Serenissimo Cardinali Duce Eboracensi Basilicæ Archipresbytero in eumdem locum venit. Tunc efficacissimis efflagitante precibus

cibus P. Antonio Moreno Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum Sacerdote, & Caussæ BEATI SIMONIS DE ROXAS Postulatore, Breve, quo SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER bonores, qui Beatorum proprii sunt, & Venerabili SIMONI attribuebat, elata voce a chori cappellano fuit perlectum. Præcinuit deinde Patriarcha Jerosolymitanus in gratiarum actionem, & laudum complementum hymnum *Te Deum* &c., quo per cantores absoluto, orationem hanc recitavit:

OREMUS.

DEus, cujus caritas in corde BEATI SIMONIS *diffusa, eximio in Sanctissimam Filii tui Genitricem cultu, & assiduis misericordiæ operibus enituit: illius intercessione concede, ut eodem caritatis fervore succensi, & Beatæ Mariæ Virginis tutela protecti, tuam misericordiam consequamur. Per eumdem Dominum nostrum &c.*

Post hæc sacris ad Sacrificium se induit vestibus, & Missarum sollemnia de communi Confessorum non Pontificum personantibus organis, musicisque suaviter modulantibus celebravit.

Studio omisimus tum ornatuum elegantiam, tum cæremonias in hoc sacro ritu adhibitas describere, quia in id fere coincidunt, quod verba facientes de BEATI GREGORII BARBADICI Beatificatione fusiori calamo exposuimus. Illud unum addimus, non tantum frequentem Romanum populum cujuscumque ordinis, ut SIMONEM novum apud Deum patronum in ingruentibus necessitatibus experiretur, ad Basilicam Vaticanam confluxisse; verumetiam sollemni, publicoque cultu e Quirinali ad eamdem Basilicam, ut BEATO VIRO cultum debitum, obsequiumque rependeret, ipsum BEATISSIMUM DOMINUM NOSTRUM CLEMENTEM XIII. se contulisse. De tanta celebritate, rogante P. Antonio Moreno Caussæ Postulatore, Philippus de Amicis Sacrorum Rituum Congregationis tabularius, & scriba hoc publicum exaravit instrumentum.

Sollemnia Beatificationis Ven. SIMONIS DE ROXAS Ordinis Calceatorum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum Fundatoris Congregationis Ave Maria.

Die 19. Maji 1766.

„CUM in Caussa Beatificationis, & Canonizationis Ven. Servi Dei SIMONIS DE ROXAS Ordinis Calceatorum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum, Fundatoris Congregationis Ave Maria, stante approbatione virtutum tam theologalium, quam cardinalium in gradu heroico, discussa, & examinata subinde fuerint miracula, per intercessionem dicti Servi Dei patrata, in Congregationibus generalibus Sacrorum Rituum habitis coram SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO CLEMENTE PAPA XIII. diebus 20. Januarii anni 1761., & 24. Septembris 1765., duo ex iisdem miraculis in tertio genere per SANCTITATEM SUAM approbata extiterint diebus 2. Februarii 1762., & 10. Novembris anni 1765., prout ex decreto typis R. C. Apostolicæ impresso, quod præsentibus alligatur tenoris &c., & demum in Congregatione Generali iterum habita coram eodem SANCTISSIMO die 28. Januarii currentis anni, proposito dubio: an stante approbatione virtutum, & duorum miraculorum tuto procedi possit ad Beatificationem dicti Ven. Servi Dei, unanimi consensu responsum fuerit, tuto posse ad Beatificationem procedi, & idem SANCTISSIMUS in re tam gravi resolutionem differens, divinique luminis implorato præsidio, Dominica quarta Quadragesimæ 9. Martii currentis anni decretum Beatificationis dicti Ven. Servi Dei SIMONIS DE ROXAS sollemni ritu in Basilica Vaticana celebranda promulgaverit, ut constat ex ejusdem decreti tenore typis

„ R. C. Apostolicæ impresso, quod præsentibus alligatur tenoris &c.

„ Proindeque prælibatus SANCTITIMUS „ nedum Generalis dictæ Sacrorum Rituum „ Congregationis votis inhærens, verum „ etiam piis, atque enixis Sacræ Catholicæ Majestatis Caroli Hispaniarum Regis, sacræque Majestatis Elisabethæ earumdem Hispaniarum Reginæ Catholicæ „ viduæ ejus genitricis, & Sacræ Majestatis Ferdinandi utriusque Siciliæ Regis, „ necnon universorum Archiepiscoporum, „ & Episcoporum Regnorum Hispaniæ, „ ac totius insuper præfati Ordinis Fratrum „ Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum supplicationibus benigne annuendo, per litteras Apostolicas indulserit, ut idem Dei Servus SIMON DE „ ROXAS in posterum Beati nomine nuncupetur, ejusque corpus, & reliquiæ venerationi fidelium, non tamen in Processionibus circumferenda, exponantur. „ Imagines quoque radiis, seu splendoribus exornentur, ac de eo recitetur Officium, & Missa celebretur de Confessore non Pontifice singulis annis juxta rubricas Breviarii, & Missalis Romani die „ 28. Septembris, cum die 29. ejusdem mensis, qua ipse Servus Dei spiritum Creatori reddidit festo S. Michaelis Archangeli impedita reperiatur; cum limitatione „ tamen recitationis dicti Officii, præfatæque Missæ celebrationis in locis, & Dioecesibus dumtaxat designatis, postquam „ hodierna die in Basilica S. Petri in Vaticano de Urbe celebrata fuerint sollemnia Beatificationis ejusdem Beati, aliisque modis, & formis latius expressis in „ dictis litteris Apostolicis in forma Brevis „ expeditis datis Romæ apud S. Mariam „ Majorem die 13. currentis mensis, quarum transumptum impressum typis dictæ „ R. C. Apostolicæ præsentibus alligatur „ tenoris &c.

„ Cumque omnia pro sollemnibus hujusmodi Beatificationis adimplendis diligenti cura, & vigilantia Reverendissimi „ Patris Antonii Moreno Sacerdotis professi dicti Ordinis Fratrum Sanctissimæ „ Trinitatis Redemptionis Captivorum, dictæque Caussæ Postulatoris, unacum aliis „ quibusdam ejusdem Ordinis Religiosis in „ dicta sacrosancta Vaticana Basilica parata essent, ad cujus instantiam ego dictæ „ Sacræ Congregationis Rituum notarius, „ cancellarius, & archivista requisitus ad „ dictam sacrosanctam Basilicam accessi, „ & sollemnia, aliaque pro dicta Beatificatione ibidem peracta, ut infra descripsi, & adnotavi.

„ In exteriori maximi, & augustissimi „ templi facie, & supra medium cancellum „ ferreum illius in eminenti loco aderat „ appensa pergrandis effigies picta dicti Servi Dei inter nubes Cælum aspicientis. „ Supra vero januam æneam memoratæ „ Basilicæ, quæ a porticu ad eamdem Basilicam exhibet ingressum, alia tabula picta decenter ornata existebat, exprimens „ dictum Servum Dei eleemosynam panis „ inter pauperes dispensantem, eisque coronas distribuentem pro exe itanda in illis „ pietate, & devotionis usu erga Deum, „ & Beatam Virginem: porticus vero prædicta sericis, & atrebaticis tapetis, vulgo „ arazzi, mirabiliter ornata cernebatur. „ Medium interioris Basilicæ gremium paramenta ex panno rubro serico damasceno cum aureis tæniis per futuras decurrentibus elaborata condecorabant.

„ In eminentiori Basilicæ parte, ad quam „ per porphyreticos gradus e gremio ascenditur, & in cujus extremitate magnificum Cathedræ S. Petri altare erectum „ est, pavimentum, seu platea existebat „ ultra dictos porphyreticos gradus ampliata, „ mediantibus ligneis tabulis pro æquanda „ planitie suppositis, ante dictum altare „ aliud portatile erectum aderat cum effigie Servi Dei adinstar ascendentis in Cælum inter Angelos eleganti opera in tela „ depicta, sericoque bombicino coloris viridis usque ad tempus decantati hymni „ *Te Deum Laudamus* cooperta.

„ Altare ipsum Cruce, statuis SS. Apostolorum Petri, & Pauli, candelabris, aliis-

„ aliisque pretiosis paramentis magnifice
„ ornatum cernebatur, aptatis, & disposi-
„ tis circumcirca, & e conspectu ipsius al-
„ taris pluribus candelabris aureo colore
„ illitis, super quibus cerei in maxima
„ copia ardebant, & in circumdario ma-
„ gni dicti altaris fornicis lampadaria pa-
„ riter auri colore ornata pendebant cum
„ cereis accensis. Ab utroque dicti alta-
„ ris latere inspiciebantur in tela depi-
„ cta eleganter ornata gemina miracula ab
„ Omnipotenti Deo per intercessionem
„ dicti BEATI patrata, & ut supra a SAN-
„ CTISSIMO DOMINO NOSTRO PAPA appro-
„ bata. Duo ulterius insignia candelabra
„ ænea deaurata, & affabre elaborata e
„ conspectu dicti altaris in planitie apposi-
„ ta erant, in quibus magni cerei consiste-
„ bant.

„ Ab utroque dicti altaris latere locata
„ erant sedilia, scilicet a cornu Evangelii
„ pro Eminentissimis, & Reverendissimis
„ DD. Cardinalibus Sacræ Rituum Congre-
„ gationis, ac Illustrissimis, & Reveren-
„ dissimis DD. ejusdem Sacræ Congrega-
„ tionis Prelatis, & Consultoribus, a sini-
„ stra vero, scilicet a cornu epistolæ pro
„ Regia Celsitudine Eminentissima Henrico
„ Benedicto Episcopo Tusculano Duce
„ Eboracensi Archipresbytero, Illustrissi-
„ mis, & Reverendissimis DD. Archiepi-
„ scopis, Episcopis, & Canonicis ejusdem
„ Basilicæ, & dicto Reverendissimo P. An-
„ tonio Moreno Caussæ Postulatore, plu-
„ resque alii dimissiorum scamnorum or-
„ dines pro reliqua ejusdem Basilicæ Clero,
„ & aliis Prælatis, nobilibusque viris, si-
„ cuti a tergo sedilium Eminentissimorum,
„ & Reverendissimorum DD. Cardinalium
„ aderat etiam sedile pro Superioribus, &
„ gravioribus Ordinum Regularium Reli-
„ giosis. Alia quoque scamna ibidem non
„ deerant ad excipiendos Sacerdotes Regu-
„ lares, qui ex diversis familiis, & com-
„ munitatibus plures interfuerunt, omniaque
„ hæc sedilia consuetis aulæis pro dignitate
„ assidere debentium plus, vel minus pre-
„ tiosis cooperta erant.

„ Succedebant duo separata locula decen-
„ ter erecta, & aptata, cratibusque ligneis
„ circumdata prope, & extra sedilia dicto-
„ rum Eminentissimorum DD. Cardinalium,
„ & Capitularium respective dictæ Basilicæ,
„ in quibus geminis loculis plures Princi-
„ pes, nobilesque viri, & mulieres adfue-
„ runt, indeque prosequebantur duo musi-
„ corum magni chori ab utroque latere
„ elevati, & circuitus ligneis balaustis clau-
„ debatur, super quibus plura familia cum
„ cereis ardentibus aspiciebantur, assiste-
„ batque pariter custodia militum Helve-
„ tiorum ex cohorte Pontificia ad populi
„ impetum coercendum parata.

„ Alii etiam cerei, & candelæ respective
„ ardebant tam in altari Papali Confessio-
„ nis nuncupato, ubi corpora SS. Aposto-
„ lorum Petri, & Pauli venerantur, illius-
„ que balaustio super argenteis, quam in
„ aliis altaribus ejusdem Basilicæ super æneis
„ candelabris impositi.

„ Accensis itaque, & collucentibus omni-
„ bus supra recensitis cereis, & candelis,
„ magnaque populi utriusque sexus multitu-
„ dine extra dictorum militum Helvetio-
„ rum coronam affluente, advenerunt pri-
„ mo infrascripti Eminentissimi, & Reveren-
„ dissimi DD. Cardinales dictæ Sac. Rituum
„ Congregationi præpositi, videlicet Emi-
„ nentissimus Cavalchini Episcopus Ostien.
„ & Veliternen. Sacri Collegii Decanus,
„ Eminentissimus Joannes Franciscus Albani
„ Episcopus Sabinensis, Eminentissimus Fe-
„ roni dictæ Sac. Congregationi Præfectus,
„ Eminentissimus Galli Major Pœnitentia-
„ rius, Eminentissimus Rezzonico, Eminen-
„ tissimus Ganganelli, Eminentissimus Mar-
„ cus Antonius Columna SANCTISSIMI DO-
„ MINI NOSTRI PAPÆ Vicarius, Eminentis-
„ simus Alexander Albani, Eminentissimus
„ Torregiani, Eminentissimus Andreas Cor-
„ sini, Eminentissimus Negroni, & Illustris-
„ simi, ac Reverendissimi DD. Prælati, at-
„ que Consultores totam Sacram Rituum
„ Congregationem repræsentantes, eisdem-
„ que considentibus in sedilibus ipsis respe-
„ ctive paratis, discessit e sacrario dictæ Ec-

„ clesiæ Illustrissimus, & Reverendissimus „ D. Georgeus Lascaris Patriarcha Hierosolymitanus dictæ sacrosanctæ Basilicæ Vaticanæ Vicarius processionaliter, præcedente Cruce, & Acolythis, universoque „ Clero Basilicæ, pluviali indutus cum mitra Missam sollemnem celebraturus inter „ duos Canonicos cum dalmaticis Diaconi „ & Subdiaconi officium gerentes, subsequente Eminentissimo, & Reverendissimo D. Cardinali Duce Eboracensi Episcopo Tusculano ejusdem Basilicæ Archipresbytero, factaque ab omnibus adoratione, susisque precibus primo ad altare Sanctissimi Sacramenti, inde ad altare SS. Apostolorum, omnes advenerunt ad locum, ut supra paratum, prædictisque omnibus sua loca tenentibus, assistentibus duobus ejusdem Basilicæ cæremoniarum Magistris, Illustrissimus, & Reverendissimus D. Scipio Burghesius Archiepiscopus Theodosiæ dictæ Sacræ Congregationis Secretarius accessit ad latus Eminentissimi D. Cardinalis Feroni Præfecti, & eodem tempore coram Eminentia sua, aliisque Eminentissimis Cardinalibus dictæ Sacræ Congregationis constitutus dictus Reverendissimus P. Antonius Moreno Postulator prædictus habens præ manibus dictum Apostolicum Breve, ut supra expeditum, illud dictæ Sacræ Congregationi debita reverentia originaliter exhibuit, & postquam latina oratione enunciavit natalis indolem, & gesta in duplici statu sæculari nempe, & regulari ejusdem Servi Dei, ac illius Caussæ summatim statu exposito, tum propriæ Religionis, tum etiam dictæ Sacræ Catholicæ Majestatis Regis Hispaniarum nomine institit dictas litteras Apostolicas recipi, & admitti, & in dicta Basilica juxta illarum formam, & S. R. E. ritum sollemnia Beatificationis hujusmodi celebrari, aliaque omnia, & singula desuper necessaria, & opportuna juxta dispositionem litterarum Apostolicarum præfatarum fieri, & exequi ad majorem Dei, dictique ejus Ven. Famuli gloriam, omni meliori modo &c.

„ Qua oratione, seu instantia absoluta, „ dicti Eminentissimi Sacræ Congregationis Rituum Cardinales, receptis pro ea ab antedicto Eminentissimo Feroni Præfecto enunciatis litteris Apostolicis, illisque sanis, & nulla in parte suspectis repertis, admittendas, & publicandas, dictaque sollemnia celebranda, & alia desuper necessaria, & opportuna exequenda fore, & esse mandarunt, dictoque P. Postulatore inde recedente, debitisque relatis gratiis ea, qua par est, reverentia, prædictus Eminentissimus D. Cardinalis Præfectus, aliis annuentibus, consignavit dicto R.P.D. Secretario antedictas litteras Apostolicas ad effectum illas cum præcedenti instantia dicti Reverendissimi P. Postulatoris, omnibusque ab eodem Præfecto, & aliis Eminentissimis dictæ Sacræ Congregationis Cardinalibus, ut supra demandatis pro exequutione deferendi ad dictum Eminentissimum D. Cardinalem præfatæ Basilicæ Archipresbyterum e conspectu sedentem, prout incontinenti delatæ fuerunt, quas idem Eminentissimus Archipresbyter debita cum reverentia recepit, vidit, unique ex dictis cæremoniarum Magistris tradidit, mandavitque per alterum ex cappellanis chori Reverendissimi Capituli palam, & publice perlegi, prout unus ex iisdem cappellanis parendo mandatis prædictis ascenso suggestu, retro sedilia dictorum Reverendissimorum DD. Canonicorum existente, easdem litteras originales suis præ manibus receptas, porrecto tamen mihi notario ibidem assistente illarum transumpto impresso, & præsentibus, ut supra inserto, meque illo præ manibus tenente, & auscultante, de verbo ad verbum alta, & intelligibili voce perlegit, & publicavit, & e suggestu descendens, retento pariter penes se simili transumpto, eidem Reverendissimo P. Postulatori adhuc præsenti, & recipienti dictas litteras originales restituit.

„ Absoluta lectione prædicta, Illustrissimus, & Reverendissimus Patriarcha Lascaris celebrans, deposita mitra, inchoavit

„ vit Canticum *Te Deum Laudamus*, reliqua prosequentibus musicorum choris; „ & in ipso Cantici initio amotum fuit sericum tegumentum, quo tecta fuerat imago dicti Ven. Servi Dei supra dictum altare exposita, idem Celebrans, & Ministri illi assistentes, Eminentissimi DD. Cardinales, Illustrissimi DD. Prælati, & Reverendissimi Consultores dictæ Sacr. Rituum Congregationis, Eminentissimus D. Cardinalis Archipresbyter, Reverendiss. simi Canonici, & reliqui de Clero, ceterique Prælati, & nobiles viri, & cuncta populi multitudo genibus flexis imaginem dicti BEATI SIMONIS DE ROXAS supra dictum altare Cathedræ collocatam devotissime venerati sunt, & statim ad sonitum campanarum, plurium tormentorum bellicorum extra eamdem Basilicam paratorum strepitus auditus fuit, finitoque cantico, & per Diaconum Evangelii prolato versiculo: *Ora pro nobis* BEATE SIMON: habitaque chori responsione: „ *Ut digni efficiamur promissionibus Christi*, „ necnon per ipsum Patriarcham celebrantem recitata oratione propria de dicto BEATO, illiusque imagine thurificata, idem Patriarcha celebrans cum dictis Assistentibus Pontificalibus ad Sacrificium indutus Missam de Confessore non Pontifice sollemniter celebravit, personantibus organis, aliisque cantoribus musice decantantibus, dictoque Reverendissimo P. Postulatore sub initio ejusdem Missæ mediantibus pluribus suæ Religionis Sacerdotibus professis imagines dicti BEATI SIMONIS impressas, alias in serico aureis virgulis circumdatas in grandiorem, alias pariter in serico absque dictis ornamentis in angustiorem formam pro ratione qualitatis personarum, & alias in papyro unacum libercùlo compendii vitæ dicti BEATI SIMONIS, & transumpto impresso respective dicti Brevis Apostolici cuilibet ex dictis Eminentissimis DD. Cardinalibus, Prælatis, Canonicis, Consultoribus, & aliis de dicto Clero Basilicæ Vaticanæ distribuente, & ita sollemnia Beatificationis dicti jam Venerabilis Servi Dei, nunc BEATI SIMONIS DE ROXAS in dicta sacrosancta Basilica Principis Apostolorum de Urbe celebrata sunt præsentibus ibidem DD. Constantino Pichio Abatiæ Farfensis, & Saverio Franconi Romano testibus &c.

Philippus de Amicis Sac. Rituum Congregationis Notorius rogatus.

Lectiones etiam proprias in honorem BEATI SIMONIS litteris consignatas, in Diœcesibus Vallisoletana, & Matritensi ab omnibus utriusque sexus, qui horas Canonicas recitare debent, & in toto Ordine Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum IV. Kalendas Octobris recitandas Eminentissimi Patres Sacrorum Rituum Congregationi præpositi x. Kalendas Septembris probarunt.

IN FESTO

BEATI SIMONIS DE ROXAS

Sacerdotis professi Ordinis Calçeatorum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum Fundatoris Congregationis

AVE MARIA

DUPLEX.

Omnia de communi Confessorum non Pontificum præter sequentia.

ORATIO.

DEus, cujus caritas in corde BEATI SIMONIS diffusa, eximio in sanctissimam Filii tui Genitricem cultu, & assiduis misericordiæ operibus enituit: illius intercessione concede, ut eodem caritatis fervore succensi, & Beatæ Virginis tutela protecti, tuam misericordiam consequamur. Per eumdem Dominum nostrum &c.

IN I. NOCTURNO.

Lectio de Scriptura occurrente.

IN

IN II. NOCTURNO.

Lectio IV.

VAllis-Oleti in urbe Castellæ veteris natus est SIMON parentibus piis æque ac nobilibus. Ab ejus ortu statim licuit videre quoddam futuræ sanctitatis indicium. Puer namque infans ubi balbutire cœpit, prima fere auditus est hæc verba proferre: Ave Maria: quod ut audientibus mirum accidit, ita argumento fuit, eximium olim divinæ Matris cultorem, clientemque fore. Præsagium affirmavit eventus. Magna illi vel adolescentulo pietas; mira in capessendis, exequendisque religionis officiis alacritas, ac diligentia; studium vero colendæ Virginis tantum, ut jam tum eas Angelicæ salutationis voces, in quas primum solverat linguam, sibi maxime familiares redderet, & tertio quoque verbo usurparet. Elucebat præsertim amor erga pauperes plane admirabilis, ut ipso eorum aspectu commoveretur, nec continere se posset, quin cibos illis clam sibi detractos, & ipsa interdum indumenta tribueret. Talis eum esset adolescens, jamque multum in litteris profecisset, incensus sanctioris vitæ desiderio, Christi crucem inter Fratres Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum in eadem civitate amplexus est. Tu autem Domine &c.

Lectio V.

TYrocinii, ac studiorum spatiis cum laude confectis, vitam deinceps reliquam Fratribus vel docendis, vel gubernandis impendit. Magister proinde appellatus, & cum pluribus Provinciæ Castellanæ cœnobiis, tum toti demum Provinciæ Rector impositus. Suis porro ita præfuit, ut morum inter eos gravitatem, sanctitatemque ad legum normam, atque optima quæque studia proveheret, paternum alioqui exercens imperium, neque tam potestate, quam exemplo, singulos ad officium impellens. Quæ dum agit domi, nihil interea minus proximorum saluti prospiciebat foris, idque tum divini verbi, tum sacrarum confessionum ministerio, artibusque aliis caritatis, quibus naviter insistens, incredibile dictu est, quam multos a vitiis ad frugem, vel etiam ad perfectionem christianæ vitæ perduxerit. Præter hæc famelicos mendicorum greges quotidie ab insita misericordia cogebat, pascebatque, large omnia subministrante providentia cælesti, cujus sæpe beneficio insperatam accipiebat annonam. Eorum præcipuam sumebat curam, qui inter barbaros Mahometanos catenis onusti degunt, hisque redimendis ampla pecuniarum subsidia corrogabat. At sibimetipsi vacabat in primis, studebatque, ut fieret in dies sanctior. Ob id spiritum oratione assidua, rerumque cælestium meditatione excolebat, corpus cilicio, flagris, cibi, potusque parcitate dirum in modum excruciabat. Tu autem Domine &c.

Lectio VI.

PHilippo III. Regi, ejusque conjugi Margaritæ apprime carus ob sanctimoniæ opinionem fuit. Datus Regiis liberis adolescentiæ institutor, id munus gessit egregie, sed oblatas a Rege dignitates constantissime repulit. Isabellæ Reginæ a confessionibus, eoque nomine magno apud aulicos honore habitus, nosocomia tamen, carceresque vinctorum frequentare, ægrotis vocantibus diu, noctuque præsto esse, egenis alimenta dividere, calamitosis omnibus opitulari perrexit usque ad extremum, ut vulgo pater pauperum vocitaretur. Multas vitiorum pestes e populo sustulit, & augendo B. Virginis cultui assidue intentus, cum alia multa perfecit, tum celeberrimam sodalitatem, quam vocant ab Ave Maria, Matriti instituit, ac late propagandam curavit. Ejusdem cura, & industria Sanctissimum Mariæ nomen inter Trinitarios Officio proprio celebrari cœptum est; illum vicissim Virgo Beatissima multis, maximisque orna-

ornavit beneficiis, inter quæ illud a Deo impetrasse fertur, ut multas post pugnas, omnis tandem in eo, qui victor semper evaserat, pravæ libidinis sensus extinctus maneret. Dono tandem prophetiæ, curationum gratia, miraculisque pluribus clarus, qua prorsus prænunciaverat die, subita vi morbi oppressus occubuit, annos natus duos supra septuaginta. Elatus est funere honorificentissimo, eumdemque illi honorem per dies continenter duodecim præcipui civitatis ordines præstitere. Cum vero crebri ad ejus sepulcrum concursus fierent, & novis subinde miraculis Ven. Viri fama inclaresceret, illum CLEMENS XIII. Beatorum fastis adscripsit. Tu autem Domine &c.

IN III. NOCTURNO.

Evangel. Nolite timere &c. *de Com. Conf. non Pont. 2. loco. Missa.* Justus &c. *de eod. com. cum oratione propria, ut supra.*

DECRETUM

TOLETANA.

CUM SANCTISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS PAPA XIII. *in Brevi Beatificationis* BEATI SIMONIS DE ROXAS *Ordinis Calceatorum Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum die 13. mensis Maji labentis anni edito benigne indulserit, ut singulis annis die 28. Septembris in civitatibus Vallis-Oletani, & Matritensis, & utraque earum Diœcesi ab omnibus utriusque sexus, qui ad horas canonicas tenentur, ac in toto præfato Ordine Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis captivorum tam Calceatorum, quam Discalceatorum recitetur Officium, & Missa celebretur in memoriam prædicti* BEATI *juxta Breviarii, & Missalis Romani rubricas, quin in prælaudato Brevi neque ritus, sub quo celebrari debet Officium, neque Missa designentur. Hinc P. Vice-Procurator Generalis dicti Ordinis Caussæ Postulator pro indulto recitandi prædictum Officium sub ritu duplicis minoris, & Missam celebrandi cum lectionibus suprascriptis secundi Nocturni propriis de Com. Conf. non Pontif. tam pro universo suo Ordine SS. Trinitatis Redemptionis captivorum, quam pro Clero seculari, & regulari civitatum, & Diœcesum Toletanæ, & Vallisoletanæ, S. Rit. Congregationi humillime supplicavit. Et sacra eadem Congregatio petitum Officium, & Missam in memoriam* BEATI SIMONIS DE ROXAS *de com. Conf. non Pontif. secundo loco sub ritu duplicis minoris cum suprascriptis lectionibus secundi Nocturni propriis ab Eminentissimo, & Reverendissimo D. Cardinali Cavalchino Caussæ Ponente una cum R. P. D. Cajetano Forti Fidei Promotore accurate revisis, examinatis, atque correctis, ac in eadem Sac. Congregatione relatis, & approbatis, in festo ejusdem* BEATI *ab universo Ordine SS. Trinitatis Redemptionis captivorum prædicto, atque a Clero seculari, & regulari civitatum, & Diœcesum Toletanæ, & Vallisoletanæ recitari posse concessit, si* SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO *visum fuerit. Die 23. Augusti 1766.*

Factaque deinde per me infrascriptum Secretarium de prædictis eidem SANCTISSIMO DOMINO *relatione* SANCTITAS SUA *benigne annuit. Die 27. ejusdem mensis, & anni 1766.*

Joseph Maria Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

V. Macedonius Sac. Rit. Congr. Secretarius

ACTA

ACTA BEATIFICATIONIS
VEN. SERVI DEI
BERNARDI A CORLEONE
Laici Professi Ordinis Minorum Sancti Francisci Capuccinorum.

Anormi, urbs Siciliæ totius regionis caput, amplissima & amœnissima, prope ostia fluminis Creti ante Græcorum in Italiam adventum a Phœnicibus condita, Pridie Idus Januarii MDCLXVII. Venerabilis Dei Servus BERNARDUS A CORLEONE pretiosam in conspectu Domini mortem obiit. Hic licet in humili Laicorum statu constitutus, tamen quia virtutibus omnes facile superabat, non solum apud suos Capuccinos confratres, verumetiam, apud exteros omnes, ac præsertim Panormitanos cives celebre sanctitatis nomen obtinuit. Hæc fama in caussa fuit, ut Panormitanus Archiepiscopus non ita multopost propria auctoritate eos omnes, qui de præclaris BERNARDI gestis, ac illius præstantia virtutum testimonium dicere poterant, ad examen adduceret: nec his limitibus ejus diligentia stetit, verum ut ad exoptatam metam citissimo cursu Caussa perveniret, eodem tempore, utrum aliquid, quod publici cultus saperet, erga memoriam Dei Servi patratum fuisset, pariter inquisivit: quæ acta primo quoque tempore Romam ad Sacrorum Rituum Congregationem misit.

Pari diligentia, ac cura a vigilantissimis Postulatoribus negocium hujusmodi fuit pertractatum: assiduam enim statim dederunt operam, ut in Relatorem Caussæ, Ponentem passim vocant, Cardinalis Hieronymus Casanate statueretur, qui omni studio in rem hanc incumbens IX. Kalendas Decembris MDCLXXV. de signanda Commissione Caussæ, ut feliciter contigit, in Sacrorum Rituum Congregatione ordinaria egit; & XII. Kalendas Aprilis MDCLXXV. judicium de non cultu in eadem Congregatione instituit, ac prospero, faustoque eventu absolvit.

Tum de rumore, seu fama sanctitatis venerabilis viri in genere, ut ajunt, quæstio fuit agitata, quam firmam inconcussamque manere Eminentissimi Patres communi calculo recognoverunt, quorum sententiam, auctoritate sua Kalendis Februarii MDCLXXIX. Ven. Innocentius PP. XI. munivit.

Statim a quæstione famæ sanctitatis in genere Archiepiscopis Panormitano, & Montis Regalis ad Processus Apostolicæ Sedis auctoritate de virtutibus, & miraculis viri præclarissimi, & eximii compilandos remissoriales litteræ datæ fuere. Processus isti eo studio, fide, ac diligentia per Reverendissimos Archiepiscopos exarati fuere, ut quum XII. Kalendas Aprilis MDCXCIX. penes Eminentissimos Sacrorum Rituum Congregationis Patres Cardinalis Casanate validitatem eorumdem Processuum perpendendam proposuit, nil in iisdem quod ad normam, litterarum remissorialium omnino non esset peractum, licuerit invenire.

Hac absoluta disputatione, animum illico Postulatores appulerunt ad gravissimum de virtutibus judicium instituendum, in quo ad lances sanctuarii dicta omnia, & gesta Servi Dei, ne Catholicæ veritatis hostibus aliqua maligna[ndi] præberetur occasio, rite, recteque pensarentur. Multa, & quidem, gravissima ad quæstionem hanc agitandam requiruntur, non mirum proinde cuique esse debet, si tres & quinquaginta excurrerint anni antequam de BERNARDI virtutibus disputaretur: quo factum est, ut Franciscus Bar-

Barberini, Rufpoli, & Jofephi Firrau, qui Ponentis partes post Cardinalem Cafanate in cauffa fuftinuerunt, vitam cum morte commutarint, nec unquam hujufmodi judicium inftituerint.

Quod autem his non contigit felicifsime datum eft Eminentifsimo Cavalchini Ordinis Minorum S. Francifci Capuccinorum Protectori exequutioni mandare: ejus namque opera VIII. Kalendas Februarii MDCCLII. Congregatio antepræparatoria, & XV. Kal. Octobris MDCCLIV. altera, quam præparatoriam dicunt, fuit habita. Tandem BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER CLEMENS PP. XIII, generalibus coram fe Comitiis indictis, fententiam Eminentifsimorum Patrum, & Reverendifsimorum Suffragatorum hac de caufsa exquifivit, & poft frequentes fufas ad Deum preces, ut quid in re tanta decernendum effet intelligeret, IV. Nonas Februarii MDCCLXII. ftatuit, deciditque de virtutum VEN. BERNARDI A CORLEONE fplendore, & heroicitate nemini dubium efse debere: cujus rei per publica in platearum angulis, & Bafilicarum foribus decreta appenfa omnes voluit admonitos.

PANORMITANA.

Beatificationis, & Canonizationis VEN. SERVI DEI FR. BERNARDI A CORLEONE Laici Profeffi Ordinis Minorum S. Francifci Capuccinorum.

„ EX humili Fratrum Minorum S. Francifci Capuccinorum Familia cum „ præcipuam fanctitatis famam præferferet „ Dei Servus BERNARDUS A CORLEONE natione Siculus, rite fuper ejus Beatifica„ tione, atque Canonizatione inftituta inda„ gine juxta S. Sedis Apoftolicæ morem; „ atque præmiffis iis omnibus, quæ ad for„ mam Conftitutionum Apoftolicarum, præ„ cipue fan: mem: Urbani VIII. præmit„ tenda erant, judiciale inftitutum fuit exa„ men fuper Virtutibus tam Theologalibus, „ quam Cardinalibus, earumque heroici„ tate in Congregatione Antepræparatoria „ diei 25. Januarii 1752., necnon in Præ„ paratoria 12. Septembris 1754. Quibus „ præmiffis placuit SANCTITATI SUÆ generalem coram fe Congregationem cogere, „ in qua difcufsis probationum momentis, „ vritutum relevantia, ceterifque infignem „ Servi Dei humilitatem, fuimet contem„ ptum, eximiamque carnis macerationem, „ cum fingulari caritate conjunctam, com„ probantibus: non abs re cenfuit SANCTITAS SUA animi fui fententiam ea matu„ ritate firmare, atque ita ejus publicatio„ nem protrahere, ut petita cœleftis lu„ minis illuftratione, id decerneret, quod „ coram Deo placitum, atque firmum fibi „ fuaderet.

„ Communi ergo Confultorum, atque „ Reverendifsimorum S. R. E. Cardinalium „ in eadem Congregatione fuffragantium „ confilio adhærens, hac follemni die Pu„ rificationi B. MARIÆ VIRGINIS dicata, „ Sacro a SANCTITATE SUA peracto, ac„ cerfitis coram fe Reverendifsimis Cardi„ nalibus Cavalchino Cauffæ Ponente, ac „ Feronio Sacræ Congregationis Rituum „ Præfecto, R. P. Cajetano Forti Fidei Pro„ motore, meque Secretario, declaravit, ac „ decrevit: *Conftare de Virtutibus tam Theologalibus, quam Cardinalibus* Ven. „ Servi Dei BERNARDI A CORLEONE *in gradu heroico*: Hocque follemnem decretum „ per me publicatum in Acta dictæ Con„ gregationis Sacrorum Rituum referri man„ davit. Hac fupradicta die 2. Februarii „ 1762.

J. M. Card. Feroni Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

J. M. de Lerma Sac. Rit. Congr. Secret.

Ex Procefsibus ad virtutum VEN. BERNARDI præftantiam comprobandam Apoftolica auctoritate conftructis, non folum apparebat, quod fupra ceteros virtutum omnium copia dum mortales inter verfaretur præcelluiffet, verum etiam quod Deus O. M., poftquam fidelem Servum in gaudium fuum introduxerat, ut fideles de ejufdem glo-

gloria certos redderet, plurima omnipotenti dextera esset operatus prodigia: horum duo a Caussæ Postulatoribus, ut ineluctabili Apostolicæ Sedis judicio subjicerentur, præ omnibus fuere selecta. Verum quia rumor ad Urbem pervenerat Ferrariæ, urbs præcipua Pontificiæ ditionis, monialem Luciam Bandi hydrope, febri, aliisque gravissimis diu affectam, & vexatam morbis, expetita Servi Dei ope integræ statim restitutam valetudini, & de hoc quoque prodigio examen instituere in optatis Postulatores haberent, a Sacrorum Rituum Congregatione III. Idus Septembris MDCCLXII. remissoriales litteras, quibus Eminentissimo Marcello Crescentio Archiepiscopo Ferrariensi daretur in mandatis, ut quotquot hujusce prodigii veritatem firmare poterant, ad examen evocaret, facili negocio impetrarunt.

Hisce actis ad finem perductis, atque eorum validitate IV. Idus Decembris MDCCLXIII. per Eminentissimos Patres probata, de miraculorum omnium veritate V. Nonas Maji MDCCLXVII. penes Eminentissimum Cardinalem Cavalchini disputatio primum fuit instituta, in qua disputatione quum nonnulli ex sapientissimis suffragantibus dubios se, incertosque declarassent, an monialis Lucia Bandi, & Dorothea Torres, de cujus pariter miraculosa sanatione quæstio erat, post patrata prodigia continuo prospera essent usæ valetudine, nec unquam iisdem excruciatæ morbis, statim Eminentissimo Archiepiscopo Ferrariensi, & Archiepiscopo Panormitano, ut hac de re inquirerent fuit inscriptum.

Difficultate hujusmodi per Processiculos Romam ab Archiepiscopis Ferrariensi, & Panormitano missos omnino sublata, X. Kalendas Octobris MDCCLXVII. Congregatio præparatoria in Apostolico Palatio Quirinali fuit celebrata; in qua cum nihil fere difficultatis amplius occurreret Pridie Idus Januarii MDCCLXVIII. generalibus Comitiis dicta fuit dies. In hisce Comitiis Eminentissimos Patres, & Reverendissimos Suffragatores docte, & profunde disserentes summa voluptate BEATISSIMUS DOMINUS NOSTER excepit, sed animum suum noluit aperire, ut ab eo, ex quo donorum omnium charismata in mortales proveniunt, spiritum scientiæ, & intellectus continuis precibus intentus exposceret. Verum IV. Nonas Februarii satis jam deliberatum existimans ad se venire jussit Eminentissimum Cavalchini Caussæ Ponentem, Flavium Cbisium Sacrorum Rituum Congregationi Præfectum, ac RR. PP. DD. Carolum Alexium Pisani Fidei Promotorem, & Vincentium Macedonium SS. Rituum Congregationis a Secretis, illisque se inter miracula sanationes Dorotheæ Torres, & Jacobi Mangogna adnumerasse enuntiavit, simulque ea de re publicum imperavit edi decretum.

PANORMITANA.

Beatificationis, & Canonizationis VEN. SERVI DEI FR. BERNARDI A CORLEONE Laici Professi Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum.

„ Quemadmodum vera sapientia, quæ „ in sanctitate, & justitia posita est, „ non invenitur in terra suaviter vi„ ventium: *Job.* c. 38. v. 13., ita facile „ admodum, ac frequenter cum austerioris „ vitæ statu, atque professione necessitu„ dinem habet, & conjunctionem; idcirco in „ Ordine Fratrum Capuccinorum, quibus „ ejusmodi vitæ genus præscriptum est, no„ va in dies Sanctitatis germina proferri „ conspicimus. Et quidem singulari Dei „ beneficio præ cæteris id maxime elucet „ in Ven. Servo Dei BERNARDO A CORLE„ ONE ex eodem Ordine, qui cum omni vir„ tutum laude, tum præcipue humilitate, „ charitate, & severiori carnis maceratio„ ne inter suos apprime floruit. Quum „ autem Omnipotenti Deo placuerit com„ pluribus miraculis Servi sui sanctitatem „ confirmare, Apostolica Sedes omnino fa„ ciendum existimavit, ut post approbatas „ illius heroicas virtutes decreto edito a „ SANCTISSIMO PAPA CLEMENTE XIII. die 2. „ Februarii 1762. ad examen subinde mi„ raculorum deveniretur in Congregatoni„ bus

„ bus Antepræparatoria die 3. Maji, & „ Præparatoria die 22. Septembris 1767. „ Præterea in Congregatione Generali ha„ bita coram SANCTITATE SUA die 12. Ja„ nuarii currentis anni, etsi omnes tum Re„ verendissimi Cardinales, tum Consultores „ in affirmantem abierint sententiam, ad„ hue tamen SANCTISSIMUS judicium se „ differre suum declaravit, donec a Patre „ luminum, fusis ad eum precibus pro rei gra„ vitate, opportunum imploraret auxilium. „ Factum proinde, est, ut SANCTITAS SUA „ peracto Sacrosancto Missæ sacrificio hac „ die Purificationis Deiparæ Virginis, cujus „ eximiam in hoc mysterio humilitatem o„ mnes Servi Dei, adeoque & ipse BERNAR„ DUS A CORLEONE imitari cordi semper ha„ buerunt, coactis coram se Reverendissimis „ Cardinalibus Cavalchino Caussæ Relatore, „ & Chisio Sac. Rituum Congregationi Præ„ fecto, nec non R. P. Carolo Alexio Pisani „ Fidei Promotore, meque infrascripto Se„ cretario, decreverit, constare de duobus „ miraculis in tertio genere: nimirum: de „ primo: *Instantaneæ sanationis Dorotheæ* „ *Torres a plurimis, antiquissimis, pessimis*„ *que ulceribus in femore, & tibia cum* „ *enormi earumdem partium intumescen*„ *tia, aliisque pravis symptomatibus*. *Et* „ *instantaneæ pariter sanationis Jacobi* „ *Mangogna ab inveterata arthritide cum* „ *summa, ac pene insuperabili ad motum* „ *difficultate, viribus illico restitutis*. Et „ ejusmodi decretum in Acta Sac. Rituum „ Congregationis referri, & publicari man„ davit. Hac die 2. Februarii 1768.

Fl. Cardinalis Chisius Præfectus.

Loco ✠ Sigilli.

V. Macedonius Sac. Rit. Congr. Secretarius.

Tandem ut jamdiu recepta Sacrorum Rituum Congregationis disciplina sarta tectaque servaretur VII. Kalendas Martii MDCCLXVIII. apud SANCTISSIMUM DOMINUM NOSTRUM generalis Eminentissimorum Patrum, & Reverendissimorum Consultorum conventus fuit celebratus: in hoc frequenti conventu omnes fuerunt in sensu tuto, ac fine ulla dubietate de Ven. BERNARDO A CORLEONE Beatificationis sollemnia posse expleri: horum sententiæ Pridie Nonas Martii decreto suo roboris firmitatem PATER BEATISSIMUS adiecit.

PANORMITANA

Beatificationis, & Canonizationis Venerabilis Servi Dei FR. BERNARDI A CORLEONE Laici Professi Ordinis Minorum Sancti Francisci Capuccinorum.

„ NIhil accidere opportunius poterat, „ quam ut adveniente Comitiorum „ generalium Ordinis Fratrum Capuccino„ rum tempore quo sollemniori pompa, po„ pulique frequentia celebrare S. SERAPHI„ NI A MONTE GRANARIO, ab Asculo nun„ cupati, memoriam per octo dies consti„ tuerunt, Ven. BERNARDO A CORLEONE „ ejusdem Ordinis Laico virtutibus omnibus „ cumulatissimo, BEATORUM cultus quanto„ cius decerneretur. Ita enim liet, ut reli„ giosis viris ex orbe universo Romam con„ venientibus, duorum simul uno, eodemque „ in loco proponatur sodalium suorum hono„ rificatio; simulque gemina offeratur tum „ exultandi, tum splendidissima quæque vir„ tutum exempla imitandi caussa. Quando„ quidem Sanctorum vita ceteris norma vi„ vendi est, & quorum glorificationi con„ gaudet Ecclesia, eorum virtutum propo„ nit sequenda vestigia.

„ Quapropter definito jam ab Apostolica „ Sede die 2. Februarii anni 1762. VEN. „ BERNARDI virtutes fuisse heroicas; abso„ luto eadem divina potius, quam humana „ auctoritate de miraculis judicio per decre„ tum editum die 2. Februarii hujusce anni, „ res tandem delata est ad generalem Sac. „ Rituum Congregationem coram SANCTIS„ SIMO DOMINO NOSTRO PAPA CLEMEN„ TE XIII. habitam die 23. ejusdem mensis „ proximi elapsi, ibique proposito dubio: „ An stante approbatione virtutum, ac duo„ rum miraculorum, nimirum: de primo:

„ In-

„ Instantaneæ sanationis Dorotheæ Torres a „ plurimis antiquissimis , pessimisque ulceribus in femore , & tibia cum enormi „ earumdem partium intumescentia , aliisque pravis symptomatibus. Et instantaneæ pariter sanationis Jacobi Mangogna „ ab inveterata arthritide cum summa , ac „ pene insuperabili ad motum difficultate „ viribus illico restitutis ; tuto procedi posset ad ipsius Servi Dei Beatificationem? „ Auditoque unanimi Patrum suffragantium „ consensu, SANCTITAS SUA maluit tunc „ judicium differre suum, ut in re tanti „ momenti divini luminis opem enixis precibus imploraret : dein vero , cum id „ SANCTISSIMUS peregerit , post celebratum „ sacrosanctum Missæ sacrificium, adstantibus Reverendissimis Cardinalibus Cavalchino Caussæ Relatore, totiusque Ordinis Patrono , & Chisio S. R. C. Præfecto, „ atque R. P. Carolo Alexio Pisani Fidei „ Promotore, meque infrascripto Secretario , adventante passionis reparatoris Domini nostri Jesu Christi memoria, cui VEN. „ BERNARDUS quum in terris versaretur cogitationes suas omnes peculiari ratione , „ ac singulari obsequio devoverat , hisque „ præsertim diebus ab Omnipotenti Numine infinitæ largitatis munera fidelibus uberius meruit impetrare, prædictæ Congregationis responsum firmum , ratumque „ sollemniter habuit; proindeque declaravit, ut memoratus DEI SERVUS pie, ac „ palam a Christifidelibus coli possit , atque „ ut Ordo Capuccinorum, qui illum protulit , de Ecclesia Catholica cæteroquin benemeritus, præclaro hoc addito lumine, „ in dies magis illustretur, præsens decretum Beatificationis Ven. SERVI DEI BERNARDI A CORLEONE per litteras Apostolicas in forma Brevis cum consuetis indultis „ quandocumque faciendæ expediri jussit , „ & in Acta S. R. C. referri mandavit. Hac „ die 6. Martii 1768.

Fl. Cardinalis Chisius Præfectus.

Loco ✠ Sigilli

V. Macedonius Sac. Rit. Congr. Secretarius.

Ad hæc 11. Kalendas Majas per litteras in forma Brevis datas honores , qui Beatis passim tribuuntur, & Venerabili BERNARDO A CORLEONE SANCTISSIMUS PATER concessit.

CLEMENS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

„ DEcet Servos Dei , eorumque merita , in quibus triumphavit virtus „ Altissimi, condigna laudatione celebrari, „ ut fidelibus ulteriora suppetant ad imitationem exempla , & qui bono certamine certato , cursu consumato , hæreditatem incorruptibilem , & incontaminatam , & immarcescibilem in Cælis „ consequi meruerunt , de nostra solliciti „ salute a bonorum omnium largitore Deo „ pie , potentique intercessione nobis impetrent præsidia , quibus , & nos legitime certare , & æternæ beatitudinis bravium accipere valeamus ; ita nos , quibus divina dignatione , nullis nostris suffragantibus meritis, ovilis dominici cura mandata est , honorificum non modo, „ sed nihil opportunius in hac temporum „ conditione esse intelligimus , quam ut „ Dei benignitatem, & ejus sanctitatis memoriam in virtutibus Servorum suorum „ prædicantes , eorum cultum promovere „ satagamus , qui postquam sub severioris „ disciplinæ instituto hic in terris pro cælestis sponsi honore tantum laboris impenderant , ab ergastulo carnis soluti de „ ejus manu coronam gloriæ , in Cælis „ acceperunt, quod signis etiam, & miraculis Deus ipse illustrare dignatus est . Cum „ itaque mature , diligenterque discussis, „ & perpensis per Congregationem Venerabilium Fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Sacris Ritibus Præpositorum processibus de hujus „ Sanctæ Sedis Apostolicæ licentia confectis super vitæ sanctitate , & virtutibus „ tam theologicis, quam moralibus , in gradu heroico , quibus Servum Dei BERNARDUM A CORLEONE Laicum Professum „ Ordi-

„ Ordinis Fratrum Minorum Sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum multipliciter claruisse, & super miraculis ad „ ejus intercessionem, ad manifestandam „ hominibus ejus sanctitatem a Deo edita, „ & patrata fuisse dicebantur; eadem Congregatio coram nobis constituta, auditis „ etiam Consultorum suffragiis, uno spiritu, unaque voce censuit, posse quandocumque nobis videretur, prædictum „ Dei Servum, donec ad actum sollemnis „ illius Canonizationis deveniatur, publice „ Beatum declarari cum solitis indultis; hinc „ est, quod nos piis, atque enixis nonnullorum Venerabilium Fratrum Antistitum, „ Universitatum, ac totius memorati Ordinis „ Fratrum Minorum S. Francisci Capuccinorum, & nominatim Nicolai a Laculibero „ ejusdem Ordinis Sacerdotis professi hujus „ Caussæ, prout aliarum omnium Caussarum Servorum Dei dicti Ordinis Postulatoris, supplicationibus nobis super hoc „ humiliter porrectis inclinati, de eorumdem „ Cardinalium consilio, auctoritate Apostolica tenore præsentium facultatem concedimus, atque impartimur; ut idem „ Dei Servus BERNARDUS A CORLEONE Beati „ nomine nuncupari, ejusque Corpus, & „ Reliquiæ veneratjoni fidelium non tamen in processionibus circumferendæ, „ exponi, Imagines quoque radiis, & „ splendoribus exornari, Officiumque, & „ Missa de eo in singulis annis die XIV. „ Januarii, utpote illam felicis ejus transitus immediate sequenti, non impedita, „ tamquam de communi Confessorum non „ Pontificum juxta ritum Missalis, & Breviarii Romani recitari libere, & licite „ possit, ac valeat. Porro recitationem Officii, & Missæ celebrationem hujusmodi „ fieri concedimus dumtaxat in universo „ Ordine Minorum Sancti Francisci Capuccinorum utriusque sexus Panormi, ubi „ venerabile ejus Corpus requiescit, & „ unde ad suprema gaudia evolavit, ac „ in civitate Corleonis, in qua ortum habuit, ab omnibus utriusque sexus Christifidelibus tam Secularibus, quam regularibus, qui ad horas canonicas tenentur; & quantum ad Missas attinet etiam „ ab omnibus Sacerdotibus ad Ecclesias, „ in quibus festum peragetur, confluentibus; Præterea hoc anno dumtaxat, videlicet post præsentes litteras emanatas, „ & quoad Indias a die, quo eædem litteræ illuc pervenerint inchoando in Ecclesiis Ordinis, & præfatarum civitatum „ sollemnia Beatificationis ejusdem Servi „ Dei cum Officio, & Missa sub ritu duplici majori die ab Ordinariis respective „ constituta, postquam tamen in Basilica „ Principis Apostolorum de Urbe celebrata fuerint eadem sollemnia, pro qua re „ diem XV. sequentis mensis Maji assignamus pariter celebrandis facimus potestatem. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac „ decretis de non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus „ autem, ut ipsarum præsentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam „ impressis manus Secretarii præfatæ Congregationis Cardinalium subscriptis, & „ sigillo Præfecti ejusdem Congregationis „ munitis, eadem prorsus fides ab omnibus, & ubique tam in judicio, quam „ extra illud habeatur, quæ ipsis præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel „ ostensæ. Datum Romæ apud Sanctam „ Mariam Majorem sub annulo Piscatoris „ die XXIX. Aprilis MDCCLXVIII. Pontificatus nostri anno decimo.

A. Card. Nigronus.

Splendidissimo præ ceteris apparatu, lautissimoque ornatu Reverendissimus Pater Hieronymus Maria a Caltanissetta Ordinis Minorum Capuccinorum Procurator generalis, & Pater Nicolaus a Laculibero Caussæ Postulator, rem omnem disponente, delineanteque equite Francisco Nicoletti architecto, quæ tantæ celebritatis propria essent parare curarunt: verum, quia rerum summa fere convenit cum eo, quem superius distincte descripsi apparatum, hinc ne

ne legentibus tædio sim, & actum agere videar omnia, fere silentio prætermitto, pauca tantum indicare contentus.

Medium frontis Basilicæ amplissima tabula, quæ veneràbilem BERNARDUM splendoribus Sanctorum circumamictum vivis coloribus habebat expressum, occupabat. Introeuntes amplissimum Xystum super princeps ostium statim offendebant maximam tabulam, in qua Venerabilis BERNARDUS panem pauperibus frangens conspiciebatur, huic tabulæ inscriptio hæc erat adjecta.

BEATUS BERNARDUS A CORLEONE
LAICUS SICULUS ORD. MIN. S. FRANCISCI
CAPUCCINORUM
IN DILECTIONE SUA IPSE PORTAVIT EOS
ET ELEVAVIT EOS. [1]

In duabus foribus, quæ ad latera ostii principis sunt, minores tabulæ erant impositæ, quibus sententiæ aliquæ ex sacris desumptæ litteris, quæ eximiam viri caritatem in pauperes exprimerent, erant pictæ. In ea, quæ ad dexteram erat, legebatur:

FLEBAM SUPER EO QUI AFFLICTUS ERAT
ET COMPATIEBATUR ANIMA MEA PAUPERI. [2]

Ad sinistram autem hæc erant litteris consignata:

PATER ERAM PAUPERUM
OCULUS FUI CÆCO ET PES CLAUDO. [3]

In principe Basilicæ abside, eo præsertim loco, ubi Spiritus veritatis Paraclytus inter Angelicos choros sub columbæ specie expressus conspicitur, effigies Venerabilis BERNARDI angelicis stipata spiritibus, videbatur constituta, opus Fratris Felicis a Sambuca laici ejusdem Ordinis Capuccinorum: ad latera altaris Cathedræ super sepulcra Pauli PP. III., & Urbani VIII. miracula a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO probata magnis in tabulis picta fuerant apposita: sub magnis fornicibus, qui ad gradus porphyreticos sunt, e quibus regia paludamenta ex flavis sericis argenteos flores intermixtos habentibus pendebant, duæ magnæ etiam appensæ fuerant tabulæ, in quibus vivis coloribus virtutes, quibus animus Dei Servi ornatus extitit, & excultus, fuerant expressa.

Idibus Maii ad horam sextam Eminentissimi Cardinales Carolus Albertus Guidobonus Cavalchini Episcopus Ostiensis, & Veliternus Sacri Collegii Decanus, & Caussæ Ven. BERNARDI relator, Joannes Franciscus Albani Episcopus Sabinensis, Carolus Rezzonico S. R. E. Camerarius, Laurentius Ganganelli, Marcus Antonius Columna SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI PAPÆ Vicarius, Joannes Carolus Boschi Major Pœnitentiarius, Alexander Albani, Nereus Corsini, Aloysius Maria Torrigiani, Flavius Chisius Sacræ Congregationi Rituum Præfectus, Andreas Nigronus, & Benedictus Veterani, cum RR. PP. DD. Vincentio Macedonio Sacrorum Rituum Congregationis a Secretis, & Carolo Alexio Pisani Sanctæ Fidei Promotore, ceterisque ejusdem Sacræ Congregationis Consultoribus ad theatrum Canonizationis venerunt, sedesque sibi proprias occuparunt. Reverendissimus Georgeus de Lascaris Patriarcha Jerosolymitanus Basilicæ Vicarius frequentissimo præcedente Clero, comitanteque serenissimo Duce Eboracensi Episcopo Tusculano, ejusdemque Basilicæ Archipresbytero de eorum adventu monitus ad theatrum idem accessit.

Tunc Admod. R. P. Nicolaus a Laculibero Caussæ Ven. BERNARDI Postulator a Flavio Cardinali Chisio, ut Pontificium Breve publicari mandaret, efflagitavit instantius. A Mansionario Basilicæ, venia a Serenissimo Archipresbytero obtenta, quia ad illum Eminentissimus Chisius Breve transmiserat, e suggestu elata voce fuit Breve perlectum. Patriarcha Jerosolymitanus in actionem gratiarum hymnum *Te Deum &c.* intonuit, quo expleto orationem in honorem BEATI BERNARDI A CORLEONE compositam recitavit, illius imaginem, & reliquiam thure est venera-

1 *Isa. 63. 9.* 2 *Job. 30. 25.* 3 *Job. 29. 15. & 16.*

neratus, & Missarum sollemnia in BEATI memoriam celebri pompa, ac festivis musicorum concentibus celebravit.

Maxima populi Romani multitudo tum ipso mane, tum ad vesperas ad Basilicam confluxit, ut BEATI opem, veluti novi ad Deum patroni imploraret; sed rem omnem augustius fine ulla dubitatione præsentia sua BEATISSIMUS PATER reddidit, qui ad venerandum B. BERNARDUM A CORLEONE e Vaticano Apostolico Palatio, quo pridie ejus diei se contulerat, stipatus Prælatorum, ac nobilium aulicorum caterva descendit.

Horum omnium, ut certum futuris quoque temporibus extaret monumentum Philippus de Amicis Sacrorum Rituum Congregationis tabularius, & scriba hoc publicum litteris consignavit instrumentum.

Sollemnia Beatificationis V. FR. BERNARDI A CORLEONE Laici professi Ordinis Minorum Capuccinorum.

Die Dominico 15. Maii 1768.

„ CUM per SANCTISSIMUM DOMINUM NOSTRUM PAPAM CLEMENTEM XIII. „ in Caussa Panormitana Beatificationis, & „ Canonizationis Ven. Servi Dei FR. BERNARDI A CORLEONE Laici professi Ordinis Minorum S. Francisci Capuccinorum die 2. Februarii anni 1762. approbatæ fuerint virtutes Theologales, & Cardinales in gradu „ heroico, prout ex decreto typis R.C. Apostolicæ impresso, quod præsentibus alligatur tenoris &c; instructoque deinde miraculorum examine in Congregationibus „ primum Antepræpatoria, & postea Præparatoria habitis diebus 3. Maii, & 22. „ Septembris anni 1767., & postmodum in „ Congregatione Generali habita coram „ SANCTITATE SUA die 12. Januarii currentis „ anni, idem SUMMUS PONTIFEX die 2. Februarii ejusdem anni currentis duo miracula in tertio genere approbaverit, prout „ ex alio decreto ut supra typis impresso, „ quod mihi præsentibus inserendum traditur tenoris &c. Cumque tandem in Congregatione Generali iterum habita coram „ SANCTITATE SUA die 23. præfati mensis „ Februarii propositum fuerit dubium: An „ stante approbatione virtutum, ac duorum „ miraculorum, nimirum de primo: instantaneæ sanationis Dorotheæ Torres a pluribus antiquissimis, pessimisque ulceribus „ in femore, & tibia cum enormi earumdem partium intumescentia, aliisque pravis symptomatibus, & instantaneæ pariter sanationis Jacobi Mangogna ab inveterata arthritide cum summa, & pene „ insuperabili ad motum difficultate, viribus illico restitutis, tuto procedi possit ad ipsius Servi Dei Beatificationem; „ attamen SANCTITAS SUA responso tunc „ dilato, ut in re tanti momenti divini luminis opem enixis precibus imploraret, die 6. „ Martii proxime preteriti, statuerit ac declaraverit, ut memoratus Ven. Dei Servus „ pie, ac palam a Christifidelibus coli possit, ac decretum Beatificationis per „ litteras Apostolicas in forma Brevis cum „ consuetis indultis quandocumque faciendæ „ expediri jussit, & in actis Sacrorum Rituum Congregationis referri mandavit, „ prout ex exemplari impresso ejusdem decreti, quod inferitur tenoris &c.

„ Proindeque prælibatus SANCTISSIMUS „ nonnullorum Antistitum, Universitatum, „ ac totius præfati Ordinis Minorum S. „ Francisci fratrum Capuccinorum, ac nominatim Fr. Nicolai a Laculibero ejusdem Ordinis Sacerdotis professi dictæ Caussæ Postulatoris supplicationibus inclinatus „ per litteras Apostolicas, ut infra expeditas, indulserit, ut idem Dei Servus BERNARDUS A CORLEONE in posterum Beati nomine nuncupetur, ejusque corpus, & reliquiæ venerationi fidelium, non tamen „ in processionibus circumferendæ, exponantur, imagines quoque radiis, seu „ splendoribus exornentur, ac de eo quotannis die 14. Januarii recitetur Officium, „ & Missa de communi Confessorum non „ Pontificum juxta ritum Missalis, & Breviarii Romani, certis tamen in locis, „ & respective in universo Ordine Mino- „ rum

„ rum S. Francifci Capuccinorum utriuf- „ que fexus, prout in dicto Brevi difponi- „ tur, poftquam tamen in facrofancta Ba- „ filica Vaticana de Urbe follemnia dictæ „ Beatificationis hac præfenti die 15. Maji „ in dictis litteris defignata celebrata fue- „ rint, ut latius conftat ex dicto Apofto- „ lico Brevi die 29. Aprilis proxime præ- „ teriti expedito, typis R. C. A. impreffo, „ præfentibus alligato tenoris &c.

„ Cumque omnia pro follemnibus hu- „ jufmodi Beatificationis adimplendis in „ dicta facrofancta Vaticana Bafilica pa- „ rata effent, ad inftantiam dicti R. P. Ni- „ colai a Laculibero Poftulatoris ego Sa- „ cræ Congregationis Rituum Notarius, „ cancellarius, & archivifta ad dictam „ Bafilicam acceffi, & follemnia, aliaque „ pro dicta Beatificatione ibidem peracta, „ ut infra defcripfi.

„ Externa dicti maximi, & auguftiffimi „ templi facies in loco eminenti habet af- „ fixam effigiem pictam dicti BEATI BER- „ NARDI Cælum afpicientis, aptatis hinc „ inde Angelorum figuris, in cujus pictu- „ ræ parte inferiori cernitur ftemma gen- „ tilitium dicti SUMMI PONTIFICIS, & fub- „ tus illud Religionis Capuccinorum, & „ a lateribus, dextero nempe ftemma Re- „ giæ Celfitudinis Eminentiffimæ Henrici „ Beodicti Ducis Eboracenfis dictæ Bafi- „ licæ Archipresbyteri, in finiftro autem „ ftemma Reverendiffimi Capituli dictæ „ Bafilicæ.

„ Porticus vero ejufdem Bafilicæ nobili- „ bus aulæis, ac etiam pluribus fericis or- „ namentis auro liftatis ornata mirifice „ apparebat. Super mediam majorem di- „ cti templi januam alia dicti BEATI ima- „ go picta cernitur eleganter ornata in „ actu diftribuendi panes inter pauperes, „ affixa legitur hæc infcriptio:

BEATUS BERNARDUS A CORLEONE
LAICUS SICULUS
ORDINIS MINORUM S. FRANCSICI CAPUCCINORUM
IN DILECTIONE SUA IPSE PORTAVIT EOS,
ET ELEVAVIT EOS [1].

„ Alteræ duæ laterales januæ pariter fu- „ periores habebant infcriptiones expri- „ mentes unam, pietatem dicti BEATI in „ afflictos, alteram illius follicitudinem au- „ xilium omnibus egenis præftandi.

„ Nedum dictæ Bafilicæ interioris gre- „ mium paramenta ex panno rubro olofe- „ rico damafceno cum aureis tæniis per „ futuras decurrentibus elaborata conde- „ corabant. In eminentiori Bafilicæ parte, „ ad quam per porphyreticos gradus e gre- „ mio afcenditur, & in cujus extremitate „ magnificum Cathedræ S. Petri altare „ erectum eft, pavimentum, feu platea „ exiftebat ultra dictos porphyreticos gradus „ ampliata mediantibus ligneis tabulis pro „ æquanda planitie fubpofitis: in ovali fi- „ tu fupra dictam Cathedram collocata „ remanet imago picta dicti BEATI in glo- „ riam afcendentis inter Angelos cum fa- „ nalibus plurimis eleganter ornatis cereos „ continentibus circumcirca pendentibus, „ & refpective affixis, & mirifice aptatis. „ Dicta autem BEATI imago, prout altera „ appofita in exteriori dictæ Bafilicæ facie „ fericis linteis coopertæ remanferunt uf- „ que ad initium cantus, ut infra fequuti „ Hymni *Te Deum laudamus*.

„ Altare autem ante dictam Cathedram „ fupra tres marmoreos gradus erectum Cru- „ ce cum duabus ftatuis SS. Apoftolorum „ Petri, & Pauli, atque fex candelabris „ aureis, aliifque pretiofis fuppellectilibus „ ornatum apparebat, & ante dictum altare „ duo magna candelabra ænea deaurata, & „ mirifice elaborata cereos fubftinentia col- „ locata infpiciebantur; duo Pauli III. & Ur- „ bani VIII. lateralia depofita picturis variis „ clau-

1 *Ifai.* 63.

„ clausa remanebant cum expressione stemmatis dicti regnantis Pontificis Clementis XIII., & quamplurimis fanalibus ligneis perbelle pictis, auroque linitis, floribusque artificiose dispositis, & in parte superiori, pictura exprimuntur gemina miracula superius approbata: duo laterales arcus dictæ Tribunæ sericis paramentis, aureis tæniis ornatis perbelle claudebantur, in quorum superioribus partibus stemma Religionis Capuccinorum collocatum erat, & deinde duæ correspondentes succedebant picturæ, quarum una exprimit tres theologales virtutes, & dictum Beatum illas venerantem, altera vero, quæ e contra cernitur ex dictis picturis pandit imaginem dicti Beati cum plurimis pœnitentialibus instrumentis in actu amplectandi sanctam Crucem. Subtus arcus præfatos, & in illorum vacuis duo musicales chori organis, aliisque consuetis instrumentis musicalibus mirifice ornati apparebant, prout quoque laterales loculi cratibus ligneis septi, eleganter picti, ac deaurati pro Principibus, aliisque nobilibus viris, & matronis recipiendis inspiciebantur.

„ Ab utroque dicti altaris Cathedræ latere inspiciebantur sedilia, nempe a cornu Evangelii pro Eminentissimis DD. Cardinalibus Sacræ Congregationis Rituum præpositis, ac Illustrissimis, & Reverendissimis DD. Prælatis, & Consultoribus ejusdem Sacræ Congregationis, a cornu autem Epistolæ pro Eminentissimo D. Cardinali Archipresbytero, Illustrissimis, & Reverendissimis DD. Archiepiscopis, Episcopis, & Canonicis dictæ Basilicæ, & præfato R. P. Nicolao a Lacu libero Postulatore, pluresque alii dimissiorum scamnorum ordines pro reliquo ejusdem Basilicæ Clero, & post sedilia dictorum Eminentissimorum Cardinalium præfatæ Sacræ Congregationis, quamplures scamni appositi pro Religiosis dicti Ordinis Capuccinorum, sicuti post sedilia dicti Reverendissimi Capituli, alia etiam sedilia pro superioribus Religionum, ac nobilibus viris remanebant; sedilia dictorum Eminentissimorum Cardinalium, ac alia hinc inde ut supra disposita consuetis aulæis, & stratis respective pro dignitate assidere debentium plus, vel minus pretiosis cooperta erant; pendebatque rursus ex magno Ecclesiæ fornice argentea lampas, super qua plures cerei itidem appositi erant, sicuti etiam alii cerei, & candelæ respective tam in altari Confessionis nuncupato, ubi corpora SS. Petri, & Pauli venerantur, ejusque balaustio super argenteis, quam in aliis dictæ Basilicæ lateralibus aris super aeneis candelabris impositi. Platea vero Presbyterii superius descripti, balaustio ligneo eleganter ornato, atque depicto eum fanalibus, ac cereis pariter in eo mirifice dispositis claudebatur, in cujus ingressu militum Helveticorum ex Pontificia custodia assumptorum ad populi impetum coercendum, assistentia adhibebatur, prout reliquæ ornatus partes, singillatim referuntur in relatione italico idiomate impressa, quæ ad exuberantiam præsentibus inseritur tenoris &c.

„ Accensis igitur, & collucentibus cereis, candelisque super recensitis Cathedræ, Confessionis, aliisque lateralibus aris, lampadibus, & fanalibus modo, quo supra collocatis, dictæque tribunæ gyro, ac balaustio distributis, & assistentibus in loculis, ut supra separate dispositis, cratibusque ligneis deauratis clausis pluribus Principibus, nobilibusque viris, & matronis, sicuti etiam retro sedilia dictorum Eminentissimorum Cardinalium interveniente magno numero Religiosorum dicti Ordinis Minorum Capuccinorum, & post sedilia dicti Reverendissimi Capituli adstantibus aliarum Religionum Sacerdotibus, nobilibusque viris, aliisque in corona dictorum militum Helveticorum permanentibus, magnaque „ utriusf-

„ utriusque sexus populi multitudine extra „ dictorum militum coronam affluente, „ advenerunt primo infrascripti Eminentissimi, & Reverendissimi DD. dictæ Sacræ „ Congregationis Rituum Cardinales, nempe Cavalchini Episcopus Ostiensis, & „ Veliternensis Sacri Collegii Decanus, & „ Caussæ dicti BEATI Relator, Joannes Franciscus Albani Episcopus Sabinensis, Rezzonico, Ganganelli, Marcus Antonius „ Columna Vicarius SANCTISSIMI DOMINI „ NOSTRI PAPÆ, Boschi Major Pœnitentiarius, Alexander Albani, Nereus „ Corsini, Torrigiani, Chisius Sacræ Congregationi Rituum Præfectus, Andreas „ Corsini, Nigronius, & Veterani, interessentibus etiam RR. PP.DD. Vincentio „ Macedonio dictæ Sacræ Congregationis „ Secretario, & Carolo Alexio Pisani S.Fidei Promotore, & quampluribus aliis „ Prælatis, & Consultoribus dictæ Sacræ „ Congregationis Rituum, & cum relatis „ Eminentissimis DD. Cardinalibus totam „ eamdem Sacram Congregationem constituentibus, & sedentibus in sedilibus, „ ut supra respective paratis, discessit e „ Sacrario dictæ Basilicæ, Illustrissimus, ac „ Reverendissimus Georgius Lascaris Patriarcha Jerosolymitanus Vicarius prædictæ Basilicæ processionaliter præcedente „ Cruce, & Acolythis, universoque Clero „ ejusdem Basilicæ pluviali albo indutus „ cum mitra, Missam sollemnem celebraturus inter duos ejusdem Basilicæ Canonicos cum dalmaticis Diaconi, & Subdiaconi officium gerentes, subsequente „ Regia Celsitudine Eminentissima Henrico Benedicto Episcopo Tusculano Cardinali Duca Eboracensi Archipresbytero, factaque ab omnibus adoratione, fusisque precibus, primo ad altare Augustissimi Sacramenti, inde ad altare „ SS. Apostolorum Petri, & Pauli, omnes advenerunt ad locum supra paratum, „ prædictisque omnibus sua respective loca „ tenentibus, assistentibus duobus ejusdem „ Basilicæ cæremoniarum Magistris, dictus „ Illustrissimus, ac Reverendissimus D. Vincentius Macedonio surgens e sedili, tamquam „ præfatæ Sacræ Congregationis Secretarius „ unacum altero ex dictis Magistris cæremoniarum, secumque assumpto dicto Admodum R. P. Nicolao a Lacu libero Caussæ Postulatore, illoque associato ad latus Eminentissimi, & Reverendissimi D. „ Cardinalis Chisii dictæ Sacræ Congregationis Præfecti, idem R. P. Nicolaus Postulator habens præ manibus litteras Apostolicas in forma Brevis, ut supra expeditas, illas originaliter dictæ Sacræ Congregationi debita reverentia exhibuit, & „ postquam latina oratione pronunciavit natalis indolem, ac gesta in utroque statu „ seculari, ac religioso ejusdem Ven. Servi „ Dei BERNARDI A CORLEONE, Caussæque „ statum, nomine suæ Religionis institit „ dictas litteras Apostolicas recipi, & admitti, ac in dicta Basilica juxta illarum „ formam, ac S. R. E. ritum sollemnia Beatificationis hujusmodi celebrari, aliaque „ omnia, & singula desuper necessaria, & „ opportuna juxta dispositionem dicti Brevis „ exequi mandari ad majorem Dei, dictique ejus Ven. Famuli gloriam omni meliori modo &c.

„ Qua oratione, seu instantia absoluta, „ dicti Eminentissimi, & Reverendissimi „ DD. Sacræ Congregationis Rituum Cardinales, receptis pro ea per dictum Eminentissimum Chisium Præfectum dictis litteris Apostolicis, eisque repertis illesis, „ & in nulla parte suspectis illas admiserunt, „ ac publicari, dictaque sollemnia celebrari, & alia desuper necessaria, & opportuna ad earumdem litterarum formam „ fieri, & exequi mandarunt, dictoque „ R. P. Nicolao Postulatore inde recedente, debitisque relatis gratiis, ea, qua „ par est reverentia prædictus Eminentissimus D. Cardinalis Præfectus, aliis Eminentissimis Cardinalibus præfatis annuentibus, consignavit dicto R. P. Vincentio Macedonio Secretario præfatas litteras Apostolicas ad effectum illas cum antece-

„ tecedenti instantia ejusdem Postulatoris „ omnibusque ab Eminentia Sua, & aliis „ dictæ Sacræ Congregationis Cardinalibus „ desuper mandatis, afferendi ad dictum „ Eminentissimum D. Cardinalem Archi„ presbyterum e conspectu sedentem, prout „ illico delatæ fuit, quas idem Eminentis„ simus Archipresbyter debita cum reve„ rentia recepit, vidit, unique ex dictis „ cœremoniarum Magistris tradidit, man„ davitque per alterum ex cappellanis cho„ ri dicti Reverendissimi Capituli palam, „ ac publice perlegi, prout unus ex iis„ dem cappellanis parendo mandatis hujus„ modi, ascenso suggestu retro sedilia di„ ctorum Canonicorum existente, easdem „ litteras originales suis præ manibus rece„ ptas, me notario ibidem assistente, illa„ rumque transumptum præ manibus ha„ bente, ac cum dictis originalibus au„ scultante, ac collationante tenoris in „ omnibus, & per omnia ut supra jam in„ serto, alta, ac intelligibili voce perle„ git, & publicavit, indeque e suggestu „ descendens, retento pariter penes se „ simili transumpto impresso eidem P. Ni„ colao Postulatori adhuc præsenti, ac re„ cipienti dictas litteras Apostolicas ori„ ginales restituit.

„ Peracta dicta lectura, prælibatus Reve„ rendissimus Patriarcha Lascaris Vicarius „ dictæ Basilicæ Vaticanæ, deposita mitra, „ inchoavit Canticum *Te Deum Laudamus*, „ reliqua prosequentibus musicorum choris, „ & in ipso cantici initio amotis velis se„ ricis, quibus dicti BEATI imagines ubi su„ pra existentes tectæ fuerant, idem Patri„ archa Lascaris celebrans, ac Ministri ei „ assistentes, Eminentissimi DD. Cardina„ les, Illustrissimi Prælati, ac Reverendis„ simi Consultores dictæ Sacræ Congrega„ tionis Rituum, Eminentissimus Archi„ presbyter, Illustrissimi DD. Canonici, & „ reliqui de Clero prædictæ Basilicæ, ce„ terique Prælati, Religiosi, ac nobiles viri „ utriusque sexus, universaque populi mul„ titudo genibus flexis, imaginem dicti BEA„ TI BERNARDI A CORLEONE in eminentio„ ri loco supra dictum altare Cathedræ ex„ positam, reliquiamque præfati BEATI in „ recensito altari intus argenteam custodiam „ positam devotissime venerati sunt, & sta„ tim ad sonitum tubarum intus, ac extra „ Basilicam personantium, plurium tormen„ torum bellicorum extra eamdem Basili„ cam paratorum, strepitus auditus fuit; „ finitoque cantico, & per Diaconum „ Evangelii prolato versiculo *Ora pro nobis* „ BEATE BERNARDE, habitaque chori res„ ponsione, *Ut digni efficiamur promissio„ nibus Christi*, nec non per dictum Pa„ triarcham celebrantem recitata oratione „ propria de dicto BEATO, illiusque imagi„ ne, ac reliquia thurificatis; idem Reve„ rendissimus Patriarcha Lascaris cum dictis „ assistentibus pontificalibus ad Sacrificium „ indutus, Missam de communi Confesso„ ris non Pontificis sollemniter in præli„ bato altari Cathedræ celebravit, perso„ nantibus organis, aliisque instrumentis, „ ac musicis cantantibus, tubisque etiam „ intus, ac extra dictam Basilicam eorum „ sonitum exprimentibus: dum antedictæ „ Missæ introitus cœptus fuit, dictus P. Ni„ colaus Postulator per plures sui Ordinis „ Minorum Capucinorum Religiosos Sa„ cerdotes imagines dicti BEATI BERNAR„ DI impressas in serico aureis virgulis cir„ cumdatas in grandiorem, alias pariter „ in serico absque aureis ornamentis in an„ gustiorem formam juxta gradus persona„ rum, & alias in papyro unacum libercu„ lo compendii vitæ dicti Beati, ac tran„ sumpto impresso dicti Brevis Apostolici „ cuilibet ex adstantibus Eminentissimis „ DD. Cardinalibus, Prælatis, Consultori„ bus, ac Ministris dictæ Sacræ Congrega„ tionis, ac Canonicis, & aliis de Clero „ dictæ Vaticanæ Basilicæ distribui, tradi„ que fecit, prout quoque alias dicti Bea„ ti papyraceas imagines populo confluen„ ti pariter distribui curavit: absoluta au„ tem dictæ sollemnis Missæ celebratione, „ discedentibusque præfatis Eminentissimis

„ Cardinalibus, Consultoribus, Capitularibus, aliisque de Clero dictæ Basilicæ, „ magna populi multitudo se contulit intus Presbyterium, ut propius imaginem, ac reliquiam dicti BEATI BERNARDI devotissime venerari valeret; ac ita „ sollemnia Beatificationis dicti jam Venerabilis, nunc vero BEATI BERNARDI A CORLEONE in præfata Vaticana Basilica celebrata sunt, ibidem præsentibus „ Illustrissimo D. Comite Angelo Bonarelli Patritio Anconitano, & Adm. R. D. „ Christophoro Bonifazii Presbytero Romano testibus ad præmissa adhibitis &c.

Philippus de Amicis Sacræ Congregationis Rituum notarius, Cancellarius, & Archivista de præmissis rogatus.

INDEX

INDEX RERUM

QUÆ IN HOC OPERE CONTINENTUR.

A

ABacorum pro Missa Pontificia, & oblationibus locus in theatro Canonizationis. p. 352. col. 2.

Abbas Ordinis Cistercienfis in festo Sanctissimæ Trinitatis Missam celebrabat in conventu, ut in sollemnioribus festis agere solebat. pag. 25. col. 2. in not.

Abbas Trombelli laudatus. pag. 80. col. 1. in not.

Abbatis Montis Oliveti loco sufficitur Canonicus Pœnitentiarius Ecclesiæ Cathedralis Asculanæ in constructione Processus super virtutes B. Seraphini. p. 83. col. 2.

Abbatis S. Galli confirmatio petitur a Cardinali Alexandro Albani apud Clementem PP. XIII. p. 168. col. 2.

Abbas Leander Porzia fit Cardinalis a Benedicto PP. XIII. pag. 18. col. 1. in not.

Abbas Maurus Sarti Consultor SS. Rituum laudatus. p. 4. col. 2.

Abderitanum in Episcopum eligitur Joannes Lenezovvski Canonicus Chelmensis. pag. 298. col. 1.

De Abdua Ferdinandus fit Cardinalis ab Alexandro VIII. pag. 74. col. 2. in not.

Docet Archiepiscopum Mediolanensem, & Episcopum Papiensem quid factu opus esset in perquirendis opusculis B. Hieronymi Æmiliani. p. 70. col. 2.

Abbreviatorum de Parco majori locus in theatro Canonizationis. pag. 352. col. 1.

Abrincensis Joannes asserit suo ævo festum SS. Trinitatis fuisse celebratum eodem apparatu ac festum Ascensionis Domini. pag. 25. col. 2. in not.

Absolutionis, & benedictionis Pontificiæ formula in fine Canonizationis. p. 368. col. 1.

in Absolutione Pontificia in fine Canonizationis addita nomina novorum Sanctorum. p. 368. col. 2.

Academia Andegavensis. pag. 102. col. 1. in not.

Academia Cracoviensis omnium disciplinarum studiis floret. pag. 5. col. 2. in not.

In hac B. Joannes docuit Philosophiam, & Theologiam. p. 2. col. 2. pag. 4. col. 2.

Valde est sollicita pro cultu, & Canonizatione B. Joannis Cantii. pag. 2. col. 2.

Acta Beatificationis B. Bernardi a Corleone. p. 435. col. 1.

Acta Beatificationis B. Gregorii Barbadici. p. 455. col. 1.

Acta Beatificationis B. Simonis de Roxas. pag. 472. col. 1.

Aceti dolium in Orphanotrophio civitatis Asculi ope B. Seraphini repletur. pag. 85. col. 1.

Adamus Franciscus laudatus. pag. 86. col. 2. in not.

Advocati Consistorialis Alexandri Litta Oratio pro B. Joanne in publico Consistorio habita. p. 179. col. 1.

Advocati Consistorialis Hieronymi Tozzi Oratio in publico Consistorio pro B. Josepho Calasanctio habita. pag. 183. col. 1.

Advocati Consistorialis Philippi Durani Oratio pro B. Josepho a Cupertino in Consistorio publico habita. pag. 186. col. 1.

Advocati Consistorialis Julii Cæsaris Pagnani Oratio habita in Consistorio publico pro B. Hieronymo Æmiliano. pag. 189. col. 2.

Advocati Consistorialis Josephi Ascevolini Oratio pro B. Seraphino in Consistorio publico habita. p. 192. col. 2.

Advocati Consistorialis Pauli Francisci Antamori Oratio habita in Consistorio publico pro B. Joanna de Chantal. pag. 198. col. 1.

Advocatus Consistorialis Philippus Durani nomine Cardinalis Rezzonico acceptat Canonizationem, gratias agit, & instat pro litteris Apostolicis super peracta Canonizatione. p. 367. col. 1.

Advocati Consistoriales postulant Pallium pro Archiepiscopo Ebredunen., & Episcopo Augustoduneo. pag. 252. col. 2.

& pro Archiepiscopo Januensi. p. 298. c. 1.

Altieri Æmilius, Dux militum equestrium levis armaturæ monetur a Magistris cæremoniarum de suo munere in die Canonizationis. pag. 355. col. 1.

De Afflicto Franciscus fit Episcopus Letteranus. p. 298. col. 1.

Agobardus Episcopus Lugdunensis exaravit carmen de translatione capitis S. Pantaleonis. p. 16. col. 2. in not.

Albanensis Episcopus Ludovicus Cardinalis Picus. p. 3. col. 1. in not.

Albani Joannes Franciscus filius Caroli, & Elenæ Mosca postea Clemens PP. XI. pag. 73. col. 2. in not.

fit Cardinalis ab Alexandro VIII. pag. 74. col. 1. in not.

Albani Joannes Franciscus Episcopus Sabinensis Relator Caussæ B. Joannis. pag. 4. col. 1., & pag. 9. col. 2.

& Caussæ B. Seraphini. pag. 85. col. 1.

Suffragium tulit in peculiari Congregatione super miraculis B. Joannis. pag. 4. col. 1.

Curat Congregationes antepræparatoriam, præparatoriam, & generalem coram Clemente PP. XIII. super miraculis B. Seraphini. p. 85. col. 2.

Necnon easdem Congregationes super novis miraculis B. Joannis. pag. 10. col. 1. & 2.

Ejusdem vota in Consistoriis semipublicis. pag. 206. col. 2., pag. 222. col. 2., p. 254. col. 1., p. 270. col. 1. pag. 300. col 1., & pag. 318. col. 1.

Albani Card. Annibal Relator Caussæ B. Joannis. pag. 3. col. 2.

Congregationem habuit præparatoriam. p. 9. col. 1.

Alexandri Card. Albani vota in Consistoriis semipublicis. pag. 212. col. 1., p. 228. col. 1., p. 259. col. 2., pag. 275. col 1., pag. 304. col. 2., & pag. 324. col. 1.

Aldobrandinus Cardinalis laudat Paulo V. Scholas pias. pag. 3. col. 2. in not.

Aletium, nunc Lecce urbs Salentinorum Episcopalis. pag. 34. col. 1. in not.

ibi construitur Processus super sanatione Monialis The-

Thereſiæ Margaritæ a S. Joſepho Carmelitæ Excalceatæ, quæ ope B. Joſephi a Cupertino fuerat ſanata. p. 34. col. 1.
Validitas dicti Proceſſus probatur referente Card. Tanara. Ibid.
Efflagitat a Clemente PP. XIII., ut confirmet in Abbatem S. Galli Bedam Angehren. p.168. col.1.
Alexander VII. ſignat Commiſſionem reaſſumptionis Cauſſæ B. Joannis. pag. 2. col. 2., & p. 5. col.1. & Commiſſionem reaſſumptionis Cauſſæ B. Hieronymi. pag. 56. col. 1.
Ejuſdem Pontificis opera elaboratæ fuere veſtes damaſcenæ pro navi principe Baſilicæ Vaticanæ exornanda. p. 348. col. 2.
In Collegium Cardinalium cooptat Angelum Celſum. p.2. col.2. in not.
Petrum Vidonum. pag. 2. col. 2. in not.
Volumnium Bandinelli. pag. 2. col. 1.
Scipionem de Ilcio. pag. 15. col. 2. in not.
& Joſephum Renatum Imperiali Ponentem Cauſſæ B. Joſephi Calaſanctii. pag. 17. col. 1. in not.
Conſtituit Scholas pias in Congregationem votorum ſimplicium. pag. 15. col. 2. in not.
Alexander VIII. Cardinalem conſtituit Joannem Baptiſtam Coſtagutum. pag. 29. col. 2. in not.
Io Cardinalem elegit Joannem Franciſcum Albani poſtea Clementem PP. XI. pag. 74. col. 1. in not.
Approbat famam ſanctitatis in genere B. Joſephi Calaſanctii. pag. 17. col. 2.
Alexander Natalis laudatus. pag. 33. col. 1. in not.
Allatius Leo laudatus. pag. 13. col. 2. in not.
Aloyſius Jacobus laudatus. pag. 92. col. 2. in not.
Allocutiones Clementis PP. XIII., in Conſiſtorio ſecreto. pag. 168. col. 2. 170. col. 1. 171. col. 1. 172. col. 1. 173. col. 2. 175. col. 1. 176. col. 2. 177. col. 1. & in Conſiſtoriis ſemipublicis p. 205. col. 2. 222. col. 1. 238. col. 1. 253. col. 1. 269. col. 1. 285. col. 1. 298. col. 1. 317. col. 2. 337. col. 2.
Alphonſus Eſtenſis Dux Mutinæ poſt obitum conjugis Iſabellæ Ordinem Capuccinorum ingreditur, & vocatur Frater Joannes Baptiſta. p. 82. col. 2. in not.
Altare Confeſſionis D. Petri duo frontalia ditiſſima exornant in Canonizatione. pag. 354. col. 2.
Aluffi Joſephi Epiſcopi Balneoregienſis vota. p.242. col. 1., pag. 247. col. 1., pag. 289. col. 1., p. 294. col. 1., pag. 316. col. 1., & pag. 336. col. 1.
S. Ambroſius laudatus. pag. 72. col. 2. in not.
Amburbialia quid fuerint. pag. 40. col 2. in not.
Amburbialia fieri ſolita in menſe Februario. p. 40. col. 1. in not.
Anaſtaſius Bibliothecarius laudatus. pag. 40. col. 1. in not.
Idem illuſtratus. pag. 40. col. 2. in not.
Ancyranus Epiſcopus Juſtus Fontaninus. p. 7. col. 2.
Andegavenſis Epiſcopus S. Maurillus diſcipulus Sancti Martini Turonenſis nequaquam fuit auctor feſti Nativitatis Virginis. p. 19. col. 1. in not.
Andegavum habet celebrem Academiam. pag. 102. col. 1. in not.
Ibique conſtruitur Proceſſus ſuper ſanatione Mariæ Franciſcæ Perioæ Falloux ope B. Joannæ ſanatæ. pag. 101. col. 2.
S. Andreæ templum Romæ appellatum de Valle, a nobiliſſima familia. pag. 14. col. 2. in not.
Andreas Cretenſis laudatus. pag. 33. col. 1. in not.
ab Aneuriſmate ope B. Joſephi Calaſanctii ſanatur Margarita Tantari. pag. 18. col. 1.
Angelus Bonaventura laudatus. p. 88. col. 2. in not.
Angeli picti ſub fornicibus navis principis Baſilicæ Vaticanæ inſcriptiones regunt, quibus miracula Canonizandorum in tabulis expreſſa declarantur. pag. 349. col. 1.
Angloſaxonum ſchola antiquitus conſtituta, ubi modo eſt templum S. Spiritus in Saxia. p. 248. col. 1.
Annecium urbs Sabaudiæ. pag. 95. col. 2. in not. in qua B. Joanna fundavit Ordinem Viſitationis. pag. 91. col. 1. in not.
Ob Annonæ caritatem Romæ Clemens PP. XIII. publicas edixit preces, bacchanalia, & ſpectacula inhibuit, ac æraria Pontificia, ut frumentum Romam veheret, aperuit. pag. 105. col. 1.
Antamori Pauli Franciſci Oratio pro B. Joanna in Conſiſtorio publico. pag. 198. col. 1.
Antepræparatoriæ Congregationes penes Card. Cybum ſuper miraculis B. Joannis. pag. 3. col. 2.
Altera ſuper miraculis B. Joſephi Calaſanctii. p.18. col. 2., pag. 22. col. 1., & pag. 25. col. 2.
Altera ſuper miraculis B. Joſephi Calaſanctii habita coram Benedicto XIV. pag. 34. col. 1.
Altera ſuper miraculis B. Joſephi a Cupertino coram Clemente PP. XIII. pag. 36. col. 2.
Altera ſuper virtutibus B. Hieronymi. pag. 70. col. 2.
Altera penes Card. Rezzonico ſuper miraculis B. Hieronymi. pag. 79. col. 2.
Altera ſuper miraculis B. Seraphini penes Card. Albani Epiſcopum Sabinenſem. pag. 85. col. 2.
Altera ſuper virtutibus B. Joannæ. pag. 93. col. 2.
Altera ſuper miraculis B. Joannæ. pag. 100. col. 2., & pag. 102. col. 1.
Antonelli Card. Nicolai vota in Conſiſtoriis ſemipublicis. pag. 209. col. 1., p. 225. col. 2., p. 256. col. 1. p. 272. col. 2. p.302. col.1. & p. 321. col.1.
Antonianus Sylvius laudat Scholas pias. p. 14. col. 2. in not.
Apollinaris Sidonius. pag. 10. col. 1. in not.
Archetti Jo. Andreas Protonotariorum Decanus eorum nomine in Conſiſtoriis ſemipublicis Procuratori Fiſcali expoſtulanti reſpondit *conficiemus*, & poſtea inſtrumentum de Conſiſtorio exornat. p.238. col. 2. & p. 285. col. 1. p. 338. col. 1.
Aſcevolini Joſephi Advocati Conſiſtorialis Oratio pro B. Seraphino in Conſiſtorio publico. p. 192. col. 2.
Aſculum Urbs Piceni, in qua Proceſſus ſuper virtutes B. Seraphini exaratur; in quo conſtruendo inter Archidiaconum Aſculanum, & Abatem Montis Oliveti Judices controverſia exoritur circa primum honoris locum. pag. 82. col. 2.
Aſſemani Stephani Evodii Archiepiſcopi Apameæ vota in Conſiſtoriis ſemipublicis. pag. 219. col. 1., pag. 235. col. 2., p. 267. col. 1., p. 283. col.1., pag. 314. col. 2., & pag. 334. col. 1.
Aſſemani Joſephi Simonis Archiepiſcopi Tyri vota in Conſiſtoriis ſemipublicis. pag. 220. col. 1. p. 236. col. 2., pag. 268. col. 1., pag. 283. col. 2., p. 315. col. 1., & pag. 335. col. 1.
Aſſeſſor SS. Inquiſitionis Benedictus Veterani fit Cardinalis. pag. 11. col. 2. in not.
Aſſiſii reconditæ exuviæ S. Franciſci. p. 27. col. 2 in not.
Conſtruitur Proceſſus informativus ſuper vitæ ſanctitate, virtutibus, & miraculis Beati Joſephi a Cupertino. pag. 28. col. 1.
& alter Proceſſus exaratur de cultu B. Joſepho a Cupertino non præſtito. pag. 29. col. 2.
Aſſiſtentes Epiſcopi ad gradus throni Pontificii ſedent

dent in theatro Canonizationis. pag. 352. col. 2.
Assumptam Virginem Deiparam in Cœlum redivivo corpore Ecclesia pie tenet. pag. 32. col. 2. in not.
de Assumptione Virginis fit mentio in Martyrologio Hieronymiano, & in Martyrologio Morbacen. p. 33. col. 2. in not.
de Assumptione Deiparæ altum silentium apud Patres primorum seculorum Ibid.
Ejusdem festum forsan ex urbe Constantinopolitana Romam traduxit Gregorius I. p. 33. col. 1. in not.
De eadem mentionem facit S. Gregorius Turonensis. pag. 33. col. 2. in not.
Ejusdem festus recentior non est seculo VII. p. 33. col. 2. in not.
Assumptio appellatur somnus, dormitio, mors, pausatio S. Mariæ. pag. 33. col 2. in not.
Ejusdem festus celebrari incepit Constantinopoli jussu Mauritii Imperatoris. pag. 33. col. 2. in not.
Asturigiæ Augustæ in Episcopum eligitur Emmanuel Merinus Canonicus Cæsaraugustanus. p. 205. col. 2.
Attila Rex Hunnorum evertit Aquilejam. pag. 71. col. 1. in not.
Auditores Rotæ intersunt in Consistorio semipublico pro Canoniaatione p. 205. col. 1.
Eorum locus in supplicatione. p. 362. col. 1. & in theatro Canonisationis.
Auditor Cameræ Nicolaus Serra fit Cardinalis. p. 11. col. 2. in not.
Auditoris Generalis R.C. A. sedes in theatro Canonizationis. pag. 352. col. 2.
S. Augustinus curat revocare fideles a superstitionibus Paganorum in Kalendis Januarii. p. 10. col. 2. in not.
Ejus sermo qui legitur in Officio Nativitatis Virginis fuit exaratus pro Annunciatione, & est accomodatus Nativitati. pag. 19. col. 1. in not.
Augustodunensem in Episcopum eligitur Ivo Alexander de Marbeuf Vicarius Rothomagensis. p. 205. col. 2.
Idem Episcopus Pallium postulat. p. 252. col. 2.
Aulæ Consistorialis pro Consistorio secreto ornatus describitur. pag. 168. col 1.
Aulæ Quirinalis descriptio pro Consistoriis semipublicis. pag. 205. col. 1.
Aulæ Regiæ Quirinalis apparatus pro Consistorio publico describitur. pag. 178. col. 2.
Aurelianensis Episcopus Walterus. p. 19. col. 2. in not.
Auximum urbs Piceni. pag. 31. col. 2. in not.
Auximanus Episcopus construxit Processum de non cultu B. Josephi a Cupertino. pag. 29. col. 1.
Auximi Processus ordinarius constructus super vitæ sanctitate, virtutibus, & miraculis B. Josephi a Cupertino. pag. 28. col. 2.
Ibique conficitur Processus super miraculosa sanatione a maligno herpete Bernardini Sinigagliese a B. Josepho a Cupertino patrata. pag. 36. col. 1.
Azzolinus Decius fit Cardinalis. p. 3. col. 1. in not.
Ponens in Caussa B. Joannis Cantii. pag. 6. col. 1.

B

Babylonensis Patriarchæ Chaldæorum Josephi IV. vota in Consistoriis semipublicis. p. 241. col. 1., pag. 245. col. 1., p. 287. col. 2., p. 292. col. 2., pag. 340. col. 1., & pag. 343. col. 1.
Baillet laudatus. pag. 13. col. 1. in not., pag. 19. col. 2. in not., pag. 25. col. 1. & 2. in not.
Idem emendatus. pag. 11. col. 1. in not.
Idem inventionem Rosarii attribuit S. Dominico. pag. 38. col. 2. in not.
de Baldeschis Fridericus adoptatur in Familiam Columnam de Sciarra. pag. 29. col. 2. in not.
Fit Cardinalis a Clemente X. ibid.
Baldonus Aloysius Romam missus a Gambarana obtinuit a S. Pio V. declarari veram Religionem Congregationem Somaschensem. pag. 41. col. 1. in not.
*Ballyet Emmanuelis Episcopi Babyloniæ vota in Consistoriis semipublicis. pag. 240. col. 2., pag. 237. col. 1.
Bandinelli Volumnius Patriarcha Constantinopolitanus fit Cardinalis. pag. 2. col 1. in not.
Relator constituitur in Caussa B. Joannis. pag. 2. col. 2.
Ejusdem obitus. pag. 2. col. 1. In not.
Barberinus Antonius Ordinis Capuccinorum fit Cardinalis ab Urbano VIII. pag. 73. col. 1. in not. ex Episcopo Senogalliensi. pag. 82. col. 1. in not.
Feliciter proposuit dubium de non cultu B. Hieronymi. pag. 59. col. 1.
Barberinus Franciscus in Cardinalem eligitur ab Alexandro VIII. pag. 75. col. 2. in not.
Barbosa Augustinus laudatus. p. 42. col. 1. in not.
Barchali Adeodatus ex Cappellanis intimis Pontificis catecheses habuit ante festum Sanctorum Apostolorum ad familiares Clementis PP. XIII. p. 296. col. 1.
Bardini Clementis Mariæ Episcopi Aquipendii vota in Consistoriis semipublicis. pag. 219. col. 1. p. 235. col. 2., pag. 266. col. 2., pag. 282. col. 2. p. 314. col. 1. & pag. 333. col. 2.
Bargellini Joseph Fiscalis Curiæ Capitolinæ monetur a cæremoniarum Magistris de suo munere in die Canonisationis. pag. 356. col. 1.
Baronius Cardinalis laudatus. p. 33. col. 2. in not., Idem emendatus. pag. 40. col. 1. in not.
Laudat Scholas pias. pag. 14. col. 2. in not.
Basilicæ Vaticanæ xystum ornatur stromatibus Raphaelis Urbinatis pro Canonizatione. p. 348. col. 1.
Hujus Basilicæ ornatus pro Canonizatione describitur. p. 348. col. 1.
Beatificatio Dei Servo Josepho Calasanctio indulta a Benedicto PP. XIV. pag. 22. col. 2.
Beatificatio Dei Servi Josephi a Cupertino peracta a Benedicto PP. XIV. p. 35. col. 2.
Beatificatio Dei Servi Hieronymi Æmiliani peracta a Benedicto PP. XIV. p. 78. col. 2.
Beatificatio Dei Servæ Joannæ de Chantal peracta a Benedicto PP. XIV. pag. 101. col. 2.
Beatificatio Dei Servi Gregorii Barbadici peracta a Clemente PP. XIII. pag. 443. col. 2.
Beatificatio Dei Servi Simonis de Roxas peracta a Clemente PP. XIII. pag. 464. col. 1.
Beatificatio Dei Servi Bernardi a Corleone peracta a Clemente PP. XIII. p. 477. col. 2.
Ven. Beda laudatus. pag. 13. col. 2. in not.
Bellasinus Antonius laudatus. pag. 71. col. 2. in not.
Belluga e Moncada Ludovicus Episcopus Carthaginensis fit Cardinalis a Clemente XI. pag. 20. col. 1. in not.
Ejus laudes sepulchrali lapide expressit Benedictus XIV. pag. 20. col. 2.
Bembus Petrus Cardinalis scripsit historiam Venetam. pag. 71. col. 1. in not.
Benedictus XIII. in Cardinalem eligit Camillum
Cybum

Cybum. pag. 3. col. 2. in not.
Leandrum Porzia, & Franciscum Burghesium. pag. 28. col. 2. in not.
Declarat heroicas virtutes B. Josephi Calasanctii. pag. 17. col. 2., & pag. 28. col. 2.
Statuit in Caussis B. Hieronymi esse incedendum, veluti in Caussis, in quibus probatus fuit casus exceptus. pag. 71. col. 1.
Paræciam S. Dorotheæ transtulit ad S. Joannem de Malvs, & Conventualibus illam dedit incolendam. pag. 14. col. 1. in not.
Concessit, ut in peculiari Congregatione Card. Barberinus, Picus de Mirandula, Belluga, Marinus, & Falconerius virtutes B. Seraphini perpenderent. pag. 84. col. n.
Quæ Congregatio minime fuit habita, sed de virturibus B. Seraphini in S. R. Congregatione ordinaria fuit actum. pag. 85. col. 1.
Benedictus XIV. adest Congregationi generali super miraculis B. Joannis. p. 3. col. 2., en tamen non probat.
Concessit singulis feriis v. in Ecclesia Collegiata Cracoviensi S. Annæ recitari Missam votivam de B. Joanne. pag. 8. col. 2.
Statuit in Caussis, quæ per viam casus excepti incedunt, requiri quatuor miracula, ut quis Sanctorum catalogo inscribatur. pag. 9. col. 1.
Probavit virtutes Ven. Joannis Leonardi. p. 14. col. 2. in not.
Summam benevolentiam ostendit erga Familiam Scholarum piarum. pag. 22. col. 2.
In Beatorum numerum retulit Josephum Calasanctium. p. 22. col. n.
Josephum a Cupertino. pag. 35. col. 2.
Hieronymum Æmilianum. p. 78. col. n.
& Joannam de Chantal. pag. 101. col. 2.
In cujus Caussa, quia ab Urbe aberat Cardinalis de Tencin, partes Ponentis sustinuit. pag. 100. col. 2.
In Sanctorum numerum adscripsit S. Fidelem a Sigmaringa martyrem, & Josephum a Leonissa. pag. 81. col. 1. in not.
Interibitur hæres fiduciarius a Card. de Marinis, ut maxima pecuniarum vis pauperibus tribueretur. pag. 85. col. 1. in not.
Virtutes Beatæ Joannæ de Chantal heroicas declaravit. Ibid.
Decrevit tamen non esse S. D. Joannam inter Beatas referendam, nisi quatuor probatis miraculis. Ibid. & pro Beatificatione ejusdem quinque miracula probavit. pag. 101. col. 2.
Eligit in Ponentem Caussæ B. Hieronymi Cardin. Quirinum, & probat validitatem Processuum super miraculis pro Beatificatione. p. 77. col. 1.
Constituit in Relatorem Caussæ B. Josephi Calasanctii Franciscum Card. Burghesium. pag. 21. col. 1.
Bergomum urbs condita ab Orobiis, cum Como, & Foro Licinii. pag. 71. col. 1. in not.
Bergomensis Episcopus Leander Porzia Abbas S. Pauli inter Cardinales adscribitur a Benedicto XIII. pag. 18. col. 1. in not.
S. Bernardus laudatus. pag. 33. col. 1. in not.
Beuter Petrus Antonius laudatus. p. 23. col. 1. in not.
Bibliothecæ Cardinalis Imperialis fit Præfectus Julius Fontaninus. pag. 7. col. 1. in not.
Bibliothecam Casanatensem Card. Casanate reliquit Cœnobio S. Mariæ supra Minervam. pag. 28. col. 2. in not.
Bingamius Josephus laudatus. pag. 13. col. 2. in not.
Bituricarum Domus Ordinis Visitationis erigitur a B. Joanna pag 91. col. 2. in not.
Blanchinia Camilla mater Gregorii XV. pag. 15. col. 1. in not.
Blesensis Petrus laudatus. pag. 33. col. 1. in not.
Bobium urbs Ducatus Mediolanensis. pag. 88. col. 1. in not.
Bochartus Samuel laudatus. pag. 31. col. 2. in not.
Boldettus laudatus. pag. 16. col. 2. in not.
Bonanni Philippus laudatus. pag. 15. col. 2. in not.
Bonifacius Joannes laudatus. pag. 71. col. 2. in not.
Borromei Vitalianus Mediolanensis Legatus apud Josephum II. Imperatorem fit Cardinalis. pag. 12. col. n. in not.
Boschi Joannis Caroli Cardinalis Majoris Pœnitentiarii vota in Consistoriis semipublicis. pag. 210. col. 2., pag. 226. col. 2., pag. 257. col. 2., pag. 273. col. 2., pag. 303. col. 1., & pag. 322. col. 2.
Bottinius Prosper Fidei Promotor, Archiepiscopus Myrensis, & Fisci Advocatus vir doctissimus. pag. 5. col. 2. in not.
Apopletico morbo corripitur, & ei datur in coadjutorem Joannes Baptista Bottinius fratris filius. pag. 6. col. 1. in not.
Ei mandavit Sac. Rit. Congregatio, ut videret, an ex Processu B. Joannis necessaria eruerentur ad Officium, & Missam concedendam. p. 5. col. 2.
Ea de re sententiam in Sac. Congregatione dixit. pag. 6. col. 1.
Boverius Zaccharias laudatus. pag. 83. col. 1. in not.
Brancatius Laurentius de Lauria Ordinis Conventualium fit Cardinalis ab Innocentio XI. p. 27. col. 2. in not.
Brancatius Franciscus Maria Episcopus Caputaquensis fit Cardinalis ab Urbano VIII. p. 73. col. 1. in not.
Novam instituit disputationem de validitate Processuum B. Hieronymi. pag. 60. col. 2.
Branciforte Antonius Vicelegatus Urbini fit Cardinalis. pag. 11. col. 1. in not.
Ejus vota in Consistoriis semipublicis. pag. 211. col. 1., pag. 227. col. 1. pag. 258. c. 1. p. 274. c. 1. pag. 303. col. 2., & p. 323. col. 1.
Brendani Antonius Parochus S. Dorotheæ socius B. Josephi Calasanctii in opere Scholarum piarum. p. 14. col. 1. in not.
Brixia ædificata a Cenomanis. p. 72. col. 1. in not.
Bruni Philippi Episcopi Lyddensis, & Suffraganei Sabinensis vota in Consistoriis semipublicis. p. 221. col. 1. pag. 238. col. 1. p. 268. col. 2. p. 284. c. 1. p. 317. c. 1. & p. 336. c. 2.
Buada Vincentia laborans paralysi, perfecto crurum usui restituitur Valentiæ ope B. Josephi Calasanctii. pag. 21. col. 2., & pag. 26. col. 1.
Pro quo miraculo litteræ remissoriales expediuntur. Ibid. & Processus conficitur.
Buonaccorsi Simonis Cardinalis vota in Consistoriis semipublicis. p. 210. col. 1., pag. 226. col. 2., p. 257. col. n., p. 273. col. 2., p. 303. col. 1., & pag. 322. col. 1.
Burchelati Bartholomæus laudatus. p. 71. col. 2. in not.
Burghesius Franciscus fit Cardinalis a Benedicto XIII. pag. 18. col. 1. in not.
Relator Caussæ B. Josephi Calasanctii a Benedicto XIV. constituitur. pag. 21. col. 1. Obiit Episcopus Portuensis. pag. 18. col. 2. in not.
Burghesius Scipio Archiepiscopus Theodosiæ Congregationis Sacrorum Rituum a Secretis interfuit Con-

Congregationi peculiari miraculorum B.Joannis. pag. 4. col. 2.
Ejusdem Archiepiscopi Theodosiæ vota in Consistoriis semipublicis. pag. 217. col. 1., pag. 233. col. 1., pag. 264. col. 1., pag. 280. col. 2., p. 310. col. 1., & p. 330. col. 1.

C

CÆremonia Oblationis in Missa Canonizationis. pag. 373. col. 1.
Cæremoniæ & ritus Beatificationis Servi Dei Gregorii Barbadici. p. 434.
Cæremoniæ in Capella Sixtina expletæ per Papam pro Canonizatione descensurum ad Basilicam Vaticanam. p. 361. col. 2.
Cæremoniæ & ritus tradendi galerum Cardinalitium novis Cardinalibus. p. 250. col. 1.
Cæremoniarum Magister monet custodem Consistorii ad dimittendum populum e Consistorio secreto. p. 168. c. 1.
Cæremoniarum Magister ducit Cardinalem Rezzonico, & Advocatum Consistorialem ad instandum pro Canonizatione. p. 363. col. 2.
Cæsarinus Alexander fit Cardinalis ab Urbano VIII., indeque Episcopus Viterbiensis. pag. 72. col. 1. in not.
Idem proponit dubium de validitate Proc. Apost. super virtutibus B. Hieronymi Æmiliani. pag. 45. col. 1.
Cæsarinus Cajetanus Dux Equitum levis armaturæ monetur a Præfecto cæremoniarum de suo munere in die Canonizationis. pag. 355. col. 1.
Ejusdem locus &c. p. 363. col. 1.
S. Cajetanus Ordinem Teatinorum instituit apud S. Dorotheam in regione Transtyberim. p. 14. col. 1. in not.
Calini Ludovicus Brixiensis Patriarcha Antiochenus, S. Spiritus in Saxia Præceptor fit Cardinalis. pag. 11. col. 2. in not.
Ejusdem vota in semipublicis Consistoriis. pag. 210. col. 2. pag. 227. col. 1., pag. 258. col. 1. pag. 274. col. 1., pag. 303. col. 2. & pag. 322. col. 2.
Idem defert Oblationes pro S. Seraphino. p. 374. col. 2.
Camberium urbs Galliæ. pag. 96. col. 1. in not.
Ibidem ad preces Principis Thomæ de Sabaudia domus Ordinis Visitationis fundatur a B. Joanna de Chantal. pag. 91. col. 2. in not.
Camerarius Cleri ejus locus in supplicatione Canonizationis. pag. 360. col. 1.
Campanarum sonitus omnibus Ecclesiis præcipitur edicto Card. Vicarii per horam in die Canonizationis. p. 347. col. 2.
Camucci Caroli Episcopi Justinopolitani vota in semipublicis Consistoriis. pag. 315. col. 1., & p. 335. col. 2.
Canale Xaverius Pontificii ærarii Præfectus fit Cardinalis. pag. 11. col. 1. in not.
Ejusdem vota in semipublicis Consistoriis. pag. 214. col. 2., pag. 230. col. 2., p. 262. col. 1., p. 278. col. 1. pag. 307. col. 1., & pag. 327. col. 1.
Canepa Sebastianus fit Episcopus Nicopolitanus in Bulgaria. pag. 205. col. 1.
Canisius Ven. Petrus laudatus. p. 33. col. 1. in not.
Canonici S. Anastasiæ eorum locus in supplicatione Canonizationis. pag. 360. col. 1.
Canonici S. Angeli, eorum locus &c. Ibid.
Canonici SS. Celsi, & Juliani, eorum locus &c. Ibid.
Canonici S. Eustachii, eorum locus &c. Ibid.
Canonici S. Hieronymi Illyricorum, eorum locus &c. Ibid.
Canonici S. Marci, eorum locus &c. Ibid.
Canonici S. Mariæ ad Martyres, eorum locus &c. Ibid.
Canonici S. Mariæ in via lata eorum locus &c. Ibid.
Canonici S. Nicolai in Carcere eorum locus &c. Ibid.
Canonici Patriarchalium Basilicarum munera Subdiaconi, Diaconi, & Presbyteri assistentis in Pontificiis cappellis sustinentes, eorum locus &c. pag. 362. col. 1.
Canonici Regulares Lateranenses, eorum locus &c. pag. 360. col. 1.
Canonici Regulares SSmi Salvatoris, eorum locus &c. pag. 359. col. 1.
Canonici Sacrario Basilicæ Vaticanæ præfecti una cum Cardinali Archipresbytero offerunt Papæ presbyterium. p. 375. col. 1.
Canonizatio Sanctorum pertinet ad Romanum Pontificem cui judicium hujusmodi est reservatum. pag. 2. col. 1.
Ex qua reservatione magna accessit dignitas Canonizationibus. Ibid.
Canonizationi assistentibus Indulgentiam plenariam elargitur edicto Card. Vicarii. pag. 346. col. 1.
Canonizationis in die sonitus campanarum omnibus Urbis Ecclesiis indicitur edicto Card. Vicarii. p. 347. col. 2.
Cantoribus Pontificiæ Capellæ pro odeo contignatio prope simulacrum S. Elenæ fuit constituta. pag. 354. col. 1.
Iidem incedebant in supplicatione Canonizationis canentes Hymnum *Ave Maris Stella*. pag. 362. col. 1.
Canus Melchior laudatus. pag. 33. col. 1. in not.
Cappellani Communes, & intimi, eorum locus in theatro Canonizationis. pag. 362. col. 1.
Iidem in supplicatione Canonizationis deferunt Thiaras & Mitras Pontificias. p. 362. col. 1.
Capreolus Elias laudatus. pag. 72. col. 1. in not.
Capitula S. Laurentii in Damaso, & S. Mariæ Transtiberim, eorum locus in supplicatione Canonizationis. pag. 360. col. 1.
Capitulum S. Mariæ in Cosmedin, ejus locus &c. ibid.
Capitulum S. Mariæ Majoris, ejus locus &c. ibid.
Capitulum Vaticanum, ejus locus &c. ibid.
Capuccini Patres, eorum locus &c. pag. 359. col. 2.
Eorum Priores deferebant intortitia, & funes ante vexillum B. Seraphini. pag. 360. col. 1.
Carracciolo de Sancto Bono Card. Joannis Constantii, vota in Consistoriis semipublicis. pag. 213. col. 1., pag. 229. col. 1., pag. 260. col. 2., pag. 276. col. 1., pag. 338. col. 2., & pag. 341. col. 1.
Carafa Petrus Archiepiscopus Teatinus cum S. Cajetano instituit Ordinem Clericorum Regularium postea Paulus PP. IV. pag. 20. col. 1. in not.
Carafa Trajetto Francisci Archiepiscopi Patracen. vota in semipublicis Consistoriis. pag. 216. col. 1. pag. 232. col. 1., pag. 263. col. 1., pag. 279. col. 1., pag. 309. col. 1., & pag. 329. col. 1.
a Carcinomate Januarius Ranalli ope B. Seraphini sanatur. pag. 85. col. 1.
Cardinalium promotio peracta a Clemente PP. XIII. pag. 11. col. 2 in not.
Cardinales SSmæ Inquisitioni præpositi ediderunt decreta, quibus prohibebatur Beatorum honores tribui illis Dei Servis, qui per C. annos ante ipsa decreta publicum cultum non habuerant. p. 50. col. 1.
Cardinales SSmæ Inquisitioni præpositi interdixere, ne publicus cultus B. Hieronymo Æmiliano exhiberetur. pag. 53. col. 1.
Cardinalibus antequam ad Consistorium secretum venirent R. P. D. Carolus Alexius Pisani Fidei Promotor transmisit compendia &c. p. 112. col. 1.
Cardinales Consistorio secreto accedere pro Canonizatione debentes admonentur a cæremoniarum Præfecto. pag. 112. col. 2.

Cardinales tantum loqui possunt cum Pontifice quum Consistorium sit celebrandum. p.168. col.1.
Cardinales obedientiam Pontifici præstant in Consistorio publico. pag.179. col.1.
Cardinales, & Episcopi, qui Consistoriis semipublicis non interfuere sua ad R. P. D. Vincentium Macedonium S. R. C. Secretarium miserunt vota. p. 238. col. 2.
Cardinales per schedulam monentur, quod Pontifex ad Lateranum, ad Basilicas Liberianam, & Vaticanam oratum erat venturus. p. 296. col.1.
Cardinales, qui Oblationes afferre debebant moniti fuere, ut nomina duorum nobilium aulicorum in scriptis mitterent R. P. D. de Comitibus. p. 357. col.1.
Iidem instruuntur de ritu Canonizationis schedula Præfectus cæremoniarum. pag. 356. col. 2.
Cardinales, eorum locus &c. in supplicatione, & sedes in theatro Canonizationis. p. 362. col. 2.
Ab eisdem obedientia exhibetur Pontifici ante Canonizationem æque ac ab Episcopis, Abatibus, & Pœnitentiariis. pag. 363. col. 2.
Carletti Hugo ope B. Seraphini a paralysi brachii liberatur. pag. 85. col. 1.
Carmelitæ, eorum locus in supplicatione Canonizationis. pag. 359. col. 2.
Carmelitæ Congregationis Mantuanæ, eorum locus in supplicatione Canonizationis. Ibid.
Carnotensis Episcopus Ivo floruit Seculo XI. pag. 11. col.1. in not.
Carnotensis Episcopus S. Fulbertus. pag. 19. col. 1. in not.
Caroli Magni Capitularia laudata. p. 19. col. 1. in not.
Idem Imperator constituitur a S. Leone PP. III. p. 25. col. 1. in not.
Ad eum Caturfus epistolam mittit, ut festum SSmæ Trinitatis in suo Regno jubeat celebrari. Ibid.
Carolus VI. Imperator in Hungariæ Regno in festo S. Mariæ ad Nives victoriam de Turcis reportavit. pag. 26. col. 1. in not.
Carpineus Gaspar Rotæ Auditor fit Cardinalis a Clemente X. p. 16. col.1. in not.
Idem obiit Episcopus Sabinensis. Ibid.
Idem curat construi Romæ Processum super fama in genere B. Josephi Calasanctii. pag. 17. col. 1.
Agit de non cultu ejusdem Beati. p. 15. col. 2.
Construxit Processum super fama in genere B. Josephi a Cupertino. pag. 29. col. 1.
Casali Antonius Urbis Gubernator, ejus locus in supplicatione Canonizationis. pag. 362. col. 1.
Casanate Hieronymus fit Cardinalis a Clemente PP. X. pag. 18. col. 2. in not.
Instructissimam comparavit Bibliothecam, quam reliquit cœnobio S. Mariæ super Minervam. Ibid.
Voluit ut ibidem sex Theologi magni nominis ex Italia, Gallia, Belgio, Germania, & Anglia desumpti, operam darent illustrandis morum, & Fidei controversiis. Ibid.
Et duo Theologi exponerent Summam S. Thomæ Aquinatis. Ibid.
Lapis ejus sepulcralis. ibid.
Casaubonus Isaac laudatus. p. 33. col. 1. in not.
Cassiodorus laudatus. pag. 10. col. 1. in not.
Castelli Card. Josephi Mariæ vota in Consistoriis semipublicis. p. 208. col. 2., pag. 224. col. 1., p. 255. col. 2., pag. 271. col. 2. pag. 301. col. 1., & p. 320. col. 1.
Casus exceptus in caussa B. Seraphini feliciter resolutus. p. 84. col. 1.
Caturfus Episcopus ad Carolum Magnum instituit pro celebratione festi SSmæ Trinitatis. pag. 25. col. 1. in not.
de Cavaleriis Marchio Gaspar Capitaneus militum Cataphractorum monetur a cæremoniarum Magistris de suo munere in die Canonizationis. p. 355. col. 1.
Cavalchini Carolus Albertus Guidobonus Cardinalis Episcopus Ostiensis, Papæ Prodatarius suffragium tulit in peculiari Congregatione super miraculis B. Joannis Cantii. pag. 4. col. 1.
Ejusdem vota in Consistoriis semipublicis. pag. 239. col. 1., p. 243. col. 1., p. 253. col. 1., p. 269. col. 1., p. 299. col. 1., & p. 317. col. 2.
Idem defert Oblationes pro B. Joanne Cantio. p. 373. col. 2.
Caucci Philippi Josiæ Patriarchæ Constantinopolitani vota in Consistoriis semipublicis. pag. 240. col. 1., p. 243. col. 1., p. 286. col. 1., p. 290. col. 2., p. 308. col. 1., & p. 328. col. 1.
Ceccherini Christina monialis Capuccina sanatur ope B. Josephi Calasanctii. p. 18. col. 1.
De ejusdem sanitatis continuatione inquiritur. ibid.
Cellotius laudatus. p. 19. col. 1. in not.
Celsus Angelus Romanus Rotæ Auditor fit Cardinalis. pag. 1. col. 2. in not.
Idem Relator fuit in caussa B. Joannis Cantii. p. 1. col. 2.
Cenomanensem in Episcopum eligitur Laurentius Andreas de Grimaldis Vicarius Archiepiscopi Rhemensis. p. 105. col. 2.
Cerei distribuuntur Cardinalibus, Episcopis, ceterisque Romanæ Curiæ Præsulibus a Magistris cæremoniarum in Sixtino sacello pro supplicatione Canonizationis. pag. 359. col. 1.
Eosdem dividunt Postulatores ceteris de Clero Seculari, & Regulari, qui supplicantium in more incedebant. ibid.
Chiappensem in Episcopum eligitur a Clemente PP. XIII. Michael de Zilieza, & Velasco Adrumeti titularis Episcopus. p. 168. col. 1.
Chisii Cardinalis Flavii vota in semipublicis Consistoriis. p. 212. col. 1., p. 228. col. 2., pag. 260. col. 1., p. 275. col. 2., p. 305. col. 1., & p. 324. col. 2.
Christi, & S. Joannis Baptistæ nativitas tantum IV. Ecclesiæ seculo celebrabatur. p. 18. col. 2. in not.
Ciacconius laudatus. p. 25. col. 1. in not.
Cioja Franciscus Maria Emi Vicarii Locumtenens, ejus locus in supplicatione. p. 360. col. 1.
Circumcisionis festus commemoratur a Patribus Concilii Turonensis. p. 11. col. 1. in not.
Cisterciensis Ordinis Abbas in festo SSmæ Trinitati Missam celebrabat, ut in sollemnioribus festivitatibus in cœnobio. p. 25. col. 2. in not.
Civitas Plebis urbecula Umbriæ. p. 23. col. 1. in not.
In eadem civitate Anna Maria Eleuteria Pels a polypo in aure ope B. Josephi Calasanctii liberatur. pag. 21. col. 2.
Civitatis Castellanæ, & Ortanæ Episcopi Francisci Mariæ Porlani vota in Consistoriis semipublicis. p. 339. col. 2., & pag. 342. col. 2.
Clemens PP. VII. probavit Ordinem Capuccinorum. pag. 82. col. 1.
Clemens PP. VIII. probavit Constitutiones Congregationis Somaschensis. p. 42. col. 1. in not.
Collegium Clementinum excitavit, deditque Somaschensibus gubernandum. Ibid.
Clemens PP. IX. signavit Commissionem Caussæ B. Josephi Calasanctii. p. 13. col. 2., & p. 17. col. 1.

Ordinem Regularem declaravit Scholas Pias. p. 15. col. 2. in not.
Clemens PP. X. constituit Cardinalem Gasparem Carpineum. pag. 16. col. 1. in not.
Ad preces Mariannæ Reginæ viduæ Hispaniarum concessit, ut per Provincias Regi Catholico subjectas festus Rosarii celebraretur. p. 26. col. 2. in not.
Dispensavit supra defectus, qui contra validitatem Processuum B. Hieronymi militabant. p. 62. col. 2.
Clemens PP. XI. eligit in Cardinales Ludovicum Picum e Ducibus Mirandulæ. p. 3. col. 1. in not.
Ludovicum Belluga Episcopum Carthaginensem. p. 20. col. 1. in not.
Franciscum Mariam Casini Ordinis Capuccinorum. p. 82. col. 1. in not.
& Carolum de Marinis pag. 85. col. 1. in not.
Post mortem Joannis Baptistæ Bottinii divisit munera Advocati Fisci, & Promotoris Fidei, quæ ab una eademque persona antea sustinebantur. p. 6. col. 1. in not.
Præcepit festum Rosarii in universa Ecclesia celebrari. pag. 26. col. 2. in not.
Canonizavit S. Felicem a Cantalicio. p. 82. col. 1. in not.
Commissionem reassumptionis Caussæ B. Seraphini signavit. p. 84. col. 2.
Concessit, ut signa Judicum in Processu Apostolico super virtutibus B. Seraphini per comparationes recognoscerentur. p. 84. col. 1.
Commissionem Caussæ B. Joannæ de Chantal signavit. p. 93. col. 1.
Elegit in Procuratorem Canonizationis Annibalem, Albani fratris filium. p. 177. col. 1.
Clemens PP. XII. declarat heroicas virtutes B. Joannis. p. 3. col. 2.
Indulsit, ut de virtutibus B. Joannis ageretur in Congregatione Ordinaria. p. 7. col. 2.
Constituit in Relatorem Caussæ B. Josephi Calasanctii Cardinalem Porzia. p. 20. col. 2.
Decreto suo declaravit heroicas virtutes B. Josephi a Cupertino. p. 32. col. 2.
Et Virtutes B. Hieronymi probavit. p. 76. col. 2.
Clemens PP. XIII. viros amplissimos ad Cardinalitiam dignitatem promovet. p. 11. col. 2. in not.
Habuit coram se Congregationem generalem super novis miraculis B. Joannis. p. 4. col. 1.
Ei supplicant Postulatores pro approbatione miraculorum B. Joannis Cantii, de quibus actum fuerat sub Benedicto XIV. ibid.
Qua de causa statuit peculiarem Congregationem Eminentissimorum Patrum, & RR. Consultorum. Ibid.
Distulit publicare decretum approbativum miraculorum B. Joannis ad festum Circumcisionis Domini. p. 10. col. 2. & pag. 11. col. 1.
In Promotorem Fidei elegit Carolum Alexium Pisani. pag. 11. col. 1. in not.
Præsentia sua condecoravit Congregationem generalem super miraculis B. Joannis Cantii. p. 10. col. 2. quæ decreto suo approbat. p. 11. col. 2. & alteram *an tuto &c.* p. 13. col. 1. & Congregationem miraculorum B. Josephi Calasanctii, quorum duo approbat. p. 25. col. 1. & alteram *an tuto &c.* p. 26. col. 2.
Etiam interfuit Congregationi miraculorum B. Josephi a Cupertino, quæ approbat. p. 39. col. 2. & alteri *an tuto &c.* p. 40. col. 2.
Sicut & Congregationi generali miraculorum B. Hieronymi Æmiliani, quorum duo approbat. pag. 81. col. 1. & alteri *an tuto &c.* p. 82. col. 1.
Et Congregationi generali miraculorum B. Seraphini, quorum duo approbat. pag. 90. col. 1. & alteri *an tuto &c.* p. 90.
Et Congregationi miraculorum B. Joannæ de Chantal, quorum duo approbat. pag. 103. col. 2. & alteri *an tuto &c.* p. 104. col. 1.
Constituit Ponentem Caussæ B. Hieronymi Card. Rezzonico. pag. 79. col. 1.
Constituit, ut diebus Dominicis recitetur in Missa *Præfatio* SS. Trinitatis. pag. 80. col. 1. in not.
Novum non instituit ritum, sed antiquum restituit. Ibid.
Canonizationem celebrandam voluit XVII. Kalendas Augusti anni MDCCLXVII., qua die sacra Thiara fuerat redimitus. pag. 105. col. 1.
Auream Rosam benedixit in Dominica *Lætare*. p. 89. col. 2.
Indulgentias concessit in diebus Rogationum iis, qui interessent & pro futura Canonizatione preces funderent. pag. 110. col. 1.
Indulgentias illis concessit, qui supplicationem S. Marci Evangelistæ comitarentur, vel ejus Ecclesiam, aut Vaticanam inviserent Basilicam, & orarent pro futura Canonizatione. pag. 110. col. 1. & 2.
In Consistorio secreto declaravit Episcopum Chiappensem Michaelem de Zilieza, & Velasco Adrumeti Episcopum. pag. 168. col. 1.
In eodem declaravit Episcopum Zamorensem Antonium Torge & Galbani Decanum Cæsaraugustanum. Ibid.
Ejusdem Pontificis allocutio in Consistorio secreto ad Cardinales antequam Card. Feroni Canonizantium virtutes exponeret. Ibid.
Altera allocutio, qua indicit duo publica Consistoria celebranda pro Canoniaatione. pag. 177. col. 1.
Elegit in Procuratorem Canonizationis Carolum Card. Rezzonicum fratris filium. Ibid.
Ornatus, & comitatus ejusdem Pontificis ad Consistorium publicum venientis describitur. pag. 178. col. 2.
Statuit, ut in Consistoriis semipublicis ratio haberetur de duobus Beatis. pag 204. col. 2.
Antequam Consistorium semipublicum inciperet aliquot creavit Episcopos. pag. 205. col. 1.
Ejusdem allocutio in Consistorio semipublico pro BB. Joanne Cantio, & Josepho Calasanctio. Ibid.
Exquirit suffragia Cardinalium &c. in Consistorio semipublico pro B. Josepho Calasanctio. pag. 222. col. 1.
Et altera, qua dimittit Consistorium semipublicum pro BB. Joanne, & Josepho Calasanctio. p. 238. col. 1.
Pro Ecclesiæ necessitatibus, & impetrando lumine in negotio Canonizationis indixit supplicationem utriusque Cleri a Basilica Vaticana ad templum S. Spiritus in Saxia ita appellatum, quia ibidem antiquitus Schola Anglosaxonum erat constituta. pag. 148. col. 1.
Feria II. Pentecostes Missam celebravit in choro Basilicæ Vaticanæ. pag. 251. col. 2.
Supplicabundus pedes venit ad Templum S. Spiritus, pag. 251. col. 1.
Populo cum Eucharistia benedixit. Ibid.
In Consistorio clausit, & aperuit os Card. Paracciani, Titulumque dedit S. Callisti. pag. 252. col. 2.
Ejusdem Pontificis allocutio in Consistorio semipublico pro BB. Josepho a Cupertino, & Hieronymo. pag. 253. col. 1.
Altera allocutio in dimittendo Consistorio semipublico pro dictis Beatis. pag. 285. col. 1.
Nobilibus aulicis præbuit Eucharistiam propria manu in sacello Palatii Quirinalis. pag. 296. col. 1.

Concessit Indulgentiam plenariam iis, qui tribus diebus Jejunantes accederent ad orandum ad unam Basilicarum Patriarchalium, in qua SS. Sacramentum erat expositum. pag. 294. col. 2.
Allocutio in Consistorio semipublico pro BB. Seraphino, & Joanna. pag. 298. col. 1.
Altera allocutio in dimittendo Consistorio semipublico pro eisdem BB. pag. 337. col. 2.
Pretiosis induitur vestibus pro supplicatione Canonizationis. p. 361. col. 1.
Antequam in supplicatione Canonizationis veheretur præcinuit Hymnum *Ave Maris Stella*. p. 361. col. 2.
Ut in gestatoria sella se composuit tres cereos a Cardin. Rezzonico Procuratore Canonizationis accepit. Ibid.
Quorum minorem manu sustinuit in supplicatione, unum autem ex majoribus deferendum dedit Laurentio Columna Comestabili. pag. 361. col. 2.
Eidem Summo Pontifici ter instatur ab Advocato Consistoriali Philippo Durani nomine Card. Rezzonico pro Canonizatione Beatorum. pag. 363. col. 2.
Clementiæ simulacrum ad latus throni Pontificii. pag. 353. col. 2.
Clementinum collegium fundatum a Clemente VIII. pag. 42. col. 1. in not.
Clerici Cameræ sedent in theatro ad gradus throni Pontificii. pag. 352. col. 2.
Eorum locus in supplicatione Canonizationis. pag. 362. col. 1.
Clerus Secularis, & Regularis monetur edicto Card. Vicarii, ut supplicationi pro Canonizatione intersit. pag. 346. col. 2.
Cluverius Philippus laudatus pag. 31. col. 2. in not., pag. 71. col. 2. in not. & pag. 72. col. 1. in not.
Coccinus Joannes Baptista, Philippus Pirovanus, & Clemens Merlinus Rotæ Auditores exararunt Relationem super virtutibus B. Hieronymi Æmiliani. pag. 42. col. 2.
Codex Theodosianus laudatus. pag. 10. col. 1. in not.
Collegii Romani alumni eorum locus in supplicatione Canonizationis &c. pag. 360. col. 1.
Collegii Salviati alumni eorum locus in supplicatione Canonizationis &c. pag. 359. col. 2.
Colica nephritica, ac violenta febri laborantem Elisabetham Zandadelli B. Hieronymus sanat. pag. 79. col. 1.
Colloredus Leander ex Presbytero Oratorii fit Cardinalis. pag. 3. col. 1. in not.
Inde major Pœnitentiarius. Ibid.
Relator Caussæ B. Joannis. pag. 3. col. 1.
Incipit examen scriptorum, quæ B. Joanni tribuebantur. pag. 7. col. 1.
Curat removere quodlibet dubium, quod occurrebat circa validitatem Processuum B. Hieronymi. pag. 70. col. 1.
Colombini Joannis Baptistæ Archiepiscopi Beneventani vota in Consistoriis semipublicis. pag. 216. col. 2., pag. 232. col. 2., pag. 264. col. 1., pag. 280. col. 1., pag. 310. col. 1., & pag. 330. col. 1.
Colonia Romanorum declaratur Florentia ab Octaviano Cæsare Augusto, Marco Antonio, & Lepido. pag. 21. col. 2. in not.
Columella laudatus. pag. 10. col. 1. in not.
Columna Marcus Antonius Cardinalis S. Mariæ de Pace, Papæ Vicarius, Liberianæ Basilicæ Archipresbyter interfuit Congregationi peculiari super miraculis B. Joannis. pag. 4. col. 1.
Relator Caussæ B. Josephi Calasanctii. p. 25. col. 2.
Retulit de miraculis ejusdem Beati in Congregationibus antepræparatoria, & generali. pag. 23. col. 1.
Edictum proposuit Indulgentiarum in festo S. Marci Evangelistæ, & in Rogationibus. pag. 110. col. 2.
Ejusdem Cardinalis vota in Consistoriis semipublicis. p. 210. col. 1., pag. 226. col. 1., pag. 257. col. 1. pag. 273. col. 1., pag. 302. col. 2., & pag. 322. col. 1.
A cæremoniarum Magistris monetur de iis, quæ præcipere debebat ad rite sollemnia Canonizationis instituenda. Formula hujus instructionis. p. 344. col. 2.
Columna Laurentius Comestabilis nomine Ferdinandi IV. præbuit vectigal Clementi PP. XIII. p. 296. col. 1.
Cereum accepit a Pontifice, gestandum in supplicatione Canonizationis. pag. 362. col. 2.
Columnensis familiæ contignationes ad dexteram Pontificii throni positæ in theatro Canonizationis. p. 354. col. 1.
de Comitibus Petri Pauli Cardinalis vota missa ad R. P. D. Macedonium Sacrorum Rituum Congregationis a Secretis. p. 239. col. 1., p. 247. col. 1., p. 285. col. 2., pag. 290. col. 2., p. 338. col. 2., & p. 341. col. 2.
Commissarius armorum monetur a Magistris cæremoniarum de suo munere in die Canonizationis. p. 355. col. 2
Commissarius Cameræ ejus locus in supplicatione Canonizationis. p. 362. col. 1.
Commissio Caussæ B. Joannis signatur ab Urbano VIII. p. 2. col. 2. & p. 5. col. 1.
Commissio reassumptionis Caussæ B. Joannis signatur ab Alexandro VII. p. 5. col. 1.
Commissio Caussæ B. Josephi Calasanctii firmatur a Clemente IX. pag. 15. col. 2. & p. 17. col. 1.
de Commissione Caussæ B. Josephi a Cupertino agitur per Cardinalem Casanate loco Card. Friderici Columnæ. pag. 28. col. 2.
Commissio Caussæ B. Josephi a Cupertino signatur ab Innocentio XI. ibid.
Commissio Caussæ B. Hieronymi signatur a Gregorio XV. p. 42. col. 1.
Commissio reassumptionis Caussæ ejusdem Beati signatur ab Alexandro VII. p. 56. col. 1.
Commissionem reassumptionis Caussæ B. Seraphini signat Clemens XI. p. 84. col. 2.
Commissio Caussæ B. Joannæ a Clemente XI. signatur. p. 93. col. 1.
Compatronus principalis Regni Poloniæ, & magni Ducatus Lithuaniæ nominatur B. Joannes Cantius. p. 8. col. 1.
Compendia &c. Beatorum mittuntur a R. P. D. Carolo Alexio Pisani Promotore Fidei ad Advocatos Consistoriales. pag. 177. col. 2. & mittuntur ad Cardinales. p. 112. col. 1.
Pariter ad Episcopos Consistoriis semipublicis interesse debentes. p. 203. col. 1.
Compendium &c. B. Joannis Cantii. p. 113. col. 1.
Compendium &c. B. Josephi Calasanctii. p. 120. col. 2.
Compendium &c. B. Josephi a Cupertino. pag. 132. col. 2.
Compendium &c. B. Hieronymi Æmiliani. pag. 141. col. 2.
Compendium &c. B. Seraphini ab Asculo. pag. 148. col. 2.
Compendium &c. B. Joannæ Franciscæ de Chantal. pag. 156. col. 2.
Concilium generale V. Constantinopolitanum II. pro

tribus Capitulis. pag. 16. col. 2. in not.
Concilium Turonense anni. 567. pag. 11. col. 1. in not. Patres ejusdem Concilii mentionem faciunt de festo Circumcisionis Domini ibid.
Concilii Secretarius per epistolam Romam ad Canonizationem vocat Italiæ Episcopos. p. 109. col. 1. & 2.
Congregationis Boni Regiminis Secretarius Angelus Celsus. p. 2. col. 2. in not.
Congregationis Concilii Secretarius Franciscus Maria Pirelli fit Cardinalis. pag. 11. col. 2. in not.
Congregationis Doctrinæ Christianæ Sacerdotes socii B. Josepho Calasanctio in opere Scholarum piarum. p. 14. col. 1. in not.
Congregationis Episcoporum, & Regularium Secretarius Joseph Simonetti fit Cardinalis. pag. 11. col. 2. in not.
Congregatio Ordinaria Sacrorum Rituum instituit examen virtutum B. Joannis, easque approbat. pag. 3. col. 1.
Congregatio antepræparatoria super miraculis pro Beatificatione S. D. Joannis Cantii penes Card. Cybum. pag. 3. col. 2.
Congregatio altera antepræparatoria super novis miraculis B. Joannis. p. 4. col. 1.
Congregatio præparatoria super miraculis pro Beatificatione Ven. Joannis Cantii. p. 3. col. 2.
Congregatio generalis super miraculis B. Joannis habita coram Benedicto XIV. pag. 3. col. 2., & p. 9. col. 1.
Congregatio generalis super novis miraculis B. Joannis habita coram Clemente PP. XIII. pag. 4. col. 1.
Congregatio altera super antiquis miraculis ejusdem Beati discussis coram Benedicto XIV. ibid.
Congregatio generalis super dubio *An tuto* &c. in caussa B. Joannis coram Clemente PP. XIII., qui sententiam proferre distulit. p. 12. col. 2. & p. 13. col. 1.
Congregatio Sac. Rituum declaravit non constare scripta attributa B. Joanni esse ipsius Beati. p. 7. col. 2. Transtulit festum Beati Joannis a die 9. Augusti ad diem 19. Octobris. p. 6. col. 1.
Congregationes antepræparatoria, præparatoria, & generalis super virtutibus B. Josephi Calasanctii. pag. 17. col. 2.
Easque approbavit Benedictus XIII. p. 18. col. 2.
Congregationes antepræparatoria, præparatoria, & generalis, cui interfuit Benedictus XIV. super miraculis pro Beatificatione Ven. Josephi Calasanctii. p. 18. col. 2.
Congregationes antepræparatoria, et præparatoria super miraculis B. Josephi Calasanctii. pag. 24. col. 1. & pag. 25. col. 2.
Congregatio generalis super miraculis B. Josephi Calasanctii coram Clemente PP. XIII. pag. 24. col. 2. Eorumdem approbatio in festo Sanctissimæ Trinitatis. Ibid.
Congregatio generalis super *tuto* &c. in caussa B. Josephi Calasanctii coram Clemente PP. XIII. p. 26. col. 2.
Congregatio generalis super miraculis pro Beatificatione S. D. Josephi a Cupertino coram Bened. XIV. p. 34. col. 1.
Congregationes antepræparatoria, præparatoria, & generalis coram Clemente PP. XIII. super miraculis B. Josephi a Cupertino. p. 36. col. 2.
Congregatio generalis super *tuto* &c. in caussa B. Josephi a Cupertino coram Clemente PP. XIII. p. 39. col. 2.
Congregatio generalis super virtutibus B. Hieronymi coram Clemente XII. p. 71. col. 2.
Congregationes antepræparatoria, præparatoria, & generalis super miraculis B. Hieronymi. pag. 79. col. 2.
Congregatio generalis super *tuto* &c. in caussa B. Hieronymi coram Clemente PP. XIII. p. 81. col. 2.
Congregatio particularis pro discutiendis virtutibus B. Seraphini. p. 84. col. 2.
Congregatio antepræparatoria, præparatoria, et generalis super miraculis B. Seraphini.
Congregatio generalis super *tuto* &c. in caussa B. Seraphini coram Clemente PP. XIII. p. 90. col. 2.
Congregatio præparatoria super virtutibus B. Joannæ. pag. 94. col. 2.
Congregatio generalis super virtutibus B. Joannæ habita coram Benedicto XIV. p. 95. col. 1.
Congregationes antepræparatoria, duæ præparatoriæ, & generalis coram Benedicto XIV. super miraculis pro Beatificatione Ven. Joannæ. p. 100. col. 2.
Congregationes antepræparatoria, præparatoria, & generalis super miraculis B. Joannæ coram Clemente PP. XIII. pag. 102. col. 1.
Congregatio generalis super *tuto* &c. in Caussa B. Joannæ coram Clemente PP. XIII. p. 103. col. 1.
Congregatio peculiaris pro stabiliendo primum honoris locum inter B. Josephum a Cupertino, & B. Hieronymum. p. 108. col. 2.
a Conceptione Alexius laudatus. p. 15. col. 2. in not.
Conservatores, et Prior capitum regionum eorum locus in supplicatione Canonizationis. p. 362. col. 2.
Consistorium per cursores intimatur. p. 167. col. 2.
Consistoria publica duo præscribuntur a Pontifice celebranda pro Canonizatione. p. 177. col. 1.
Consistorii publici intimatio facta a Cursoribus. p. 177. col. 2.
Altera ejusdem Consistorii intimatio. p. 188. col. 2.
Consistorium semipublicum pro BB. Joanne, & Josepho Calasanctio, in quo alloquutus est Clemens PP. XIII. p. 205. col. 2.
Consistorii semipublici pro BB. Josepho a Cupertino, et Hieronymo intimatio. p. 251. col. 2.
Consistorii hujus semipublici schedula intimationis. p. 297. col. 2.
Consistorium semipublicum pro BB. Josepho a Cupertino, et Hieronymo, in quo alloquutus est Summus Pontifex. pag. 253. col. 1.
Consistorium semipublicum pro BB. Seraphino, et Joanna, in quo alloquutionem emisit Summus Pontifex. p. 337. col. 2.
Consules Romani Kalendis Januarii adibant Magistratum. p. 10. col. 1. in not.
Consultorum Sacrorum Rituum Congregationis sedes in theatro Canonizationis. p. 352. col. 2.
Eorumdem locus in supplicatione Canonizationis. p. 360. col. 1.
Constantinopolitanus Patriarcha Volumnius Bandinelli. p. 2. col. 1. in not.
Constantinopolitanus Patriarcha Josias Caucci. pag. 240. col. 1.
Contignationes ligneæ, ex quibus matronæ, et principes viri spectarent sollemnia Canonizationis. p. 353. col. 2.
Contignationes ad dexteram throni Pontificii in theatro Canonizationis pro Oratoribus Principum, alteræ pro Senatore Urbis, et Familia Columna assignatæ. p. 354. col. 1.
Contignationes proximæ throno Pontificio in theatro Canoni-

nonizationis assignatæ fuere Postulatoribus. ibid.
Contignatio ad Veronicam Magistro Sacri Hospitii assignata. Ibid.
Contignatio ad S. Elenam pro odeo cantoribus Pontificiis assignata. Ibid.
Contignatio ad S. Longinum pro nobilibus matronis constituta. Ibid.
de Continuatione sanitatis Mariæ Constantiæ Caminati Tuderti per Episcopum inquiritur. p. 24. col. 1.
Conventuales sub Leone X. habere cœperunt Generalem Ministrum. p. 27. col. 2. in not.
Propagationi Evangelii incumbunt per Hungariam, Moldaviam, et Transilvaniam. p. 28. col. 1. in not.
Per Hetruriam, et Venetam Ditionem Inquisitorum munus sustinent. Ibid.
Assisii custodiunt exuvias S. Francisci, et Patavii S. Antonii. p. 27. col. 2. in not.
Iisdem Benedictus XIII. concessit Ecclesiam S. Dorotheæ, eamque reædificarunt. p. 14. col. 1. in not.
Eorumdem Priores deferebant intortitia, et funes ante vexillum B. Josephi a Cupertino. pag. 360. col. 2.
Ex eodem Ordine prodiere Sixtus IV. p. 27. col. 2. in not.
Necnon Sixtus V. ibid.
Et Cardinalis Laurentius Ganganelli. pag. 28. col. 1. in not.
Cophti sollemniter celebrabant festum Nativitatis Virginis. p. 19. col. 2. in not.
Iidem summa veneratione celebrabant Purificationem Virginis. pag. 13. col. 2. in not.
Corcyra urbs in octava Assumptionis Turcarum obsidione liberatur. pag. 26. col. 2. in not.
Cornarus Joannes Rotæ Auditor sacris indutus vestibus post Crucem inter alumnos Collegii Græci veniebat in supplicatione Canonizationis. pag. 362. col. 2.
Corona Templi Vaticani pro Canonizatione villoso olosorico circumamicta. pag. 348. col. 2.
Corpus B. Joannis ex Collegiata Ecclesia S. Annæ transfertur ad Cappellam universitatis Academiæ Cracoviensis. pag. 6. col. 1.
Corsini Cardinalis Andreæ vota in Consistoriis semipublicis. pag. 213. col. 2., p. 229. col. 2., pag. 261. col. 1., pag. 277. col. 1., pag. 306. col. 1., et pag. 325. col. 2.
Corsini Cardinalis Nereus Archipresbyter Basilicæ Lateranensis cum ceteris Cardinalibus excepit Pontificem ad Lateranum venientem. pag. 196. col. 2.
Ejusdem Cardinalis vota in semipublicis Consistoriis, pag. 212. col. 1., pag. 228. col. 1., p. 259. col. 2., pag. 275. col. 2., pag. 305. col. 1., et pag. 324. col. 1.
Ejusdem locus in supplicatione Canonizationis. pag. 362. col. 2.
de Costa Hilarius laudatus. pag. 92. col. 2. in not.
Costagutus Joannes Baptista fit Cardinalis ab Alexandro VIII. pag. 29. col. 2. in not.
Cracovia urbs princeps in minori Polonia. pag. 4. col. 2. in not.
Cracoviensis Academia. pag. 5. col. 2. in not.
Ibique docuit B. Joannes Philosophiam, ac Theologiam. pag. 2. col. 2., et pag. 4. col. 2.
Cracoviensis Episcopus construit Processus Apostolica auctoritate super virtutibus, et miraculis B. Joannis. pag. 2. col. 2.
Et super Casu excepto. Ibid.
Eidem mittuntur litteræ remissoriales pro construendis Processibus super novis miraculis B. Joannis. pag. 9. col. 1.
Ob mortem Vicarii Generalis Cracoviensis subrogatur novus Vicarius pro compilandis Processibus. Ibid.
Cracoviensi Vicario Generali datur facultas a Sac. Rit. Congregatione nominandi Dignitates, et Canonicos in Judices pro absolvendis Processibus super miraculis B. Joannis. pag. 8. col. 1.
Cracovienses statim post obitum venerati sunt B. Joannem. pag. 2. col. 2., et pag. 5. col. 1.
Cromerus Martinus laudatus. pag. 4. col. 1. in not.
Cubicularii extra Cameram eorum locus in supplicatione Canonizationis. pag. 362. col. 1.
Cultum publicum exhiberi Dei Servis non Beatificatis inhibuit Urbanus VIII. per decreta SS. Inquisitionis. pag. 28. col. 2.
de Cultu immemorabili B. Joannis Processus conficiuntur. pag. 5. col. 2.
Idemque cultus probatur. pag. 2. col. 2.
Cultus B. Hieronymo sine Sedis Apostolicæ auctoritate præstitus inhibetur a SS. Inquisitione. pag. 53. col. 1.
Cursores Dominica die accedunt ad Pontificem, consuetaque formula ab eo efflagitant, an sit Consistorium. pag. 167. col. 2.
Cursores veniunt ad Cardinales, illisque consueta formula nuntiant Consistorium. Ibid.
Cursorum intimatio pro publicis Consistoriis. pag. 177. col. 2. et pag. 188. col. 2.
Custos Consistorii in Consistorio secreto foras omnes præter Cardinales dimittit. p. 168. col. 1.
Cybus Camillus ex Principibus Massæ fit Cardinalis. p. 3. col. 2. in not.
Pro Card. Pico habet Congregationem antepræparatoriam in Caussa B. Joannis. pag. 3. col. 2.
Ejusdem obitus. pag. 3. col. 2. in not.
Cyprii festivo apparatu celebrabant Purificationem Virginis. pag. 13. col. 2. in not.
Cyrenensis Episcopi Nicolai Saverii Sanctæ Mariæ vota in semipublicis Consistoriis. p. 265. col. 1., p. 281. col. 1., pag. 321. col. 1., et pag. 331. col. 1.

D

DAlman de Racoberti Raymundus laudatus. pag. 16. col. 1. in not.
Decretum approbativum miraculorum B. Joannis promulgatur die festo Circumcisionis Domini. pag. 11. col. 2.
Decretum Canoniaationis ejusdem Beati in festo Purificationis publicatur a Clemente PP. XIII. p. 13. col. 2. Præsentibus Cardinalibus Albani, et Feroni, ac Promotore Fidei, et Secretario Sac. Congregationis Rit. pag. 14. col. 2.
Decretum approbationis duorum miraculorum B. Josephi Calasanctii. pag. 25. col. 1.
Decretum Canonizationis ejusdem Beati. p. 27. col. 1.
Decretum miraculorum B. Josephi a Cupertino. pag. 39. col. 1.
Decretum Canonizationis dicti Beati editum in die Purificationis Virginis. pag. 40. col. 2.
Decretum duorum miraculorum B. Hieronymi. pag. 81. col. 1.
Decretum Canoniaationis dicti Beati. pag. 82. col. 1.
Decretum miraculorum B. Seraphini. p. 90. col. 1.
Decretum Canonizationis dicti Beati pag. 90. col. 2.
Decretum miraculorum B. Joannæ. pag. 103. col. 2.
Decretum Canonizationis dictæ Beatæ. pag. 104. col. 1.
Decreta SS. Inquisirionis, quibus prohibetur cultus iis Beatis, qui per C. annos ante ipsa Decreta eo non pollebant. pag. 50. col. 1.

De-

Descriptio ornatus throni Pontificii pro Canonizatione in Basilica Vaticana. p. 353. col. 1.
Diodorus Siculus laudatus. pag. 20. col. 1. in not.
Diphnicus Nicolaus fit Episcopus Sebenici. pag. 205. col. 1.
Divione fundatur Domus Ordinis Visitationis a B. Joanna. pag. 91. col. 2. in not.
Doctrinæ Christianæ Congregationis Sacerdotes socii B. Josepho Calasanctio in opere Scholarum piarum. pag. 14. col. 1. in not.
Dolensem in Episcopum eligitur Renatus de Herce Vicarius Nannetensis. pag. 205. col. 2.
In templo S. Dorotheæ in regione Transtiberim B. Joseph Calasanctius posuit Scholarum piarum fundamenta. pag. 14. col. 1. in not.
Illius Paræciam translulit Benedictus XIII. ad S. Joannem de Malva. p. 14. col. 1. in not.
Dubium exoritur circa primum honoris locum inter B. Josephum a Cupertino, et B. Hieronymum in Canonizatione. p. 105. col. 2.
Ea de re sententiam suam scripsit R. P. D. Pisani Fidei Promotor ibid.
Dubium non Cultus in caussa B. Josephi Calasanctii probatur ab Innocentio XI. pag. 17. col. 1.
Dux militum Helvetiorum a Magistria cæremoniarum monetur de suo munere in die Canonizationis. p. 355. col. 2.
Durandus Seculi XIII. scriptor mentionem facit de festo SS. Trinitatis. p. 25. col. 1. in not.
Durani Philippus Advocatus Consistorialis constituitur a Cardinali Rezzonico pro postulanda Canonizatione. pag. 177. col. 2.
Ejusdem Advocati Oratio pro B. Josepho a Cupertino. p. 186. col. 1. instat nomine Cardinalis Rezzonico pro futura Canonizatione. p. 363. c. 2. 365. c. 1. & 2.

E

EBoracensis Ducis Cardinalis Henrici Episcopi Tusculani vota in Consistoriis semipublicis. pag. 207. col. 1., pag. 222. col. 2., pag. 285. col. 2., pag. 290. col. 1., pag. 300. col. 1., & pag. 318. col. 2.
Ebrodunensem in Archiepiscopum eligitur Petrus Ludovicus de Leyssin Vicarius Trecensis. p. 205. col. 2.
Et per Advocatum Consistorialem Pallium petit. pag. 252. col. 2.
Echard laudatus. pag. 38. col. 2. in not.
Ecclesia Cælesti Jerusalem comparatur. pag. 1. col. 1.
Ædificata supra fundamentum Apostolorum, & Prophetarum. Ibid.
Præcipuum ejus ornamentum est sanctitas. Ibid.
Edictum Indulgentiarum concess. in diebus S. Marci, & Rogationum. pag. 110. col. 2.
Aliud pro supplicatione ex Vaticana Basilica ad S. Spiritum in Saxis. pag. 248. col. 1.
Aliud Indulgentiarum concess. iis, qui jejunarent tribus diebus, ac inviserent Basilicas Lateranensem, Vaticanam, & S. Mariæ Majoris. pag. 295. col. 1.
Aliud Indulgentiarum iis concess., qui Canonizationi interessent. pag. 346. col. 1.
Edictum, quo Clerus Secularis, & Regularis monetur, ut supplicationi pro Canonizatione intersit. pag. 346. col. 2.
Edictum, quo præcipitur sonitus campanarum omnium Ecclesiarum Urbis in die Canonizationis. pag. 347. col. 2.
Edictum, quo præcipitur diem B. Virginis de Monte Carmelo veluti de præcepto in Urbe celebrandum. pag. 345. col. 2.
Elephantutii Cardinalis Cajetani vota in semipublicis Consistoriis. pag. 208. col. 2. pag. 224. col. 2., p. 255. col. 2., pag. 271. col. 2. pag. 301. col. 2., & pag. 320. col. 1.
S. Eligius laudatus. pag. 40. col. 2. in not.
Emmanuel Comnenus Imperator constituit festum Nativitatis Virginis feriatum. pag. 19. col. 2. in not.
S. Epiphanius dubitavit de morte Deiparæ Virginis. pag. 32. col. 1. in not.
Episcopi, qui Consistoriis semipublicis non adfuerunt miserunt vota ad R. P. D. Vincentium Macedonium Secretarium S. R. Congregationis. pag. 238. col. 2.
Episcopi instruuntur de ritu Canonizationis a cæremoniarum Præfecto. pag. 356. col. 2.
Episcopi Assistentes sedent in theatro Canonizationis ad gradus throni Pontificii. pag. 352. col. 2.
Epistola Secretarii Congregationis Concilii ad Episcopos Italiæ constitutos intra C. ab Urbe lapides. pag. 109. col. 1.
Altera ad reliquos Italiæ Episcopos. pag. 109. col. 2.
Epistolæ, quæ dicebantur scriptæ a S. Joanna de Chantal Abbati Sancirano, ac Sanctimonialibus Mariæ Angelicæ, & Agneti de Arnauld Lutetiæ Parisiorum perquiruntur. pag. 94. col. 2.
Eremitæ S. Augustini, eorum locus in Canonizationis supplicatione &c. pag. 359. col. 2.
Iidem Congregationis Observantiæ Longobardiæ. Ibid.
Eremitæ excalceati Ordinis S. Augustini, eorum locus in supplicatione Canonizationis &c. Ibid.
Eremitæ S. Hieronymi Congregationis B. Petri de Pisis eorum locus in supplicatione Canoniaationis &c. Ibid.
Eremitæ Montis Senarii Ordinis Servorum B.M.V. eorum locus in supplicatione Canonizationis &c. Ibid.
Erythreæ urbs Episcopalis Asiæ minoris. pag. 89. col. 2. in not.
Evander instituit Lupercalis. pag. 13. col. 1. in not.

F

FAbrus Gabriel laudatus. pag. 28. col. 1. in not.
Factum concordatum in Caussa. B. Joannis. p. 4. col. 2.
Factum 2. concordatum in ead. Caussa. pag. 9. col. 1.
Factum concordatum in Caussa B. Josephi Calasanctii. pag. 16. col. 1.
Factum 2. concordatum in ead. Caussa. pag. 18. col. 2.
Factum 3. concordatum in ead. Caussa. pag. 23. col. 1.
Factum concordatum super virtutibus B. Josephi a Cupertino. pag. 30. col. 2.
Factum 2. concordatum in Caussa B. Josephi a Cupertino. pag. 34. col. 1.
Factum 3. concordatum in ead. Caussa. pag. 37. col. 1.
Factum concordatum in Caussa B. Hieronymi. pag. 71. col. 2.
Factum 2. concord. super miraculis pro Beatificatione S. D. Hieronymi. pag. 77. col. 2.
Factum 3. concordatum in ead. Caussa. pag. 79. col. 2.
Factum concordatum in Caussa B. Seraphini. pag. 85. col. 2.
Factum concordatum in Caussa B. Joannæ. p. 95. col. 1.
Factum 2. concordatum in ead. Caussa. pag. 100. col. 2.
Factum 3. concordatum in ead. Caussa. pag. 102. col. 1.
Fagnani Julii Cæsaris Advocati Consistorialis Oratio pro B. Hieronymo. pag. 189. col. 2.
Falconerius Alexander prius Rotæ Auditor, deinde Urbis Gubernator, fit Cardinalis a Benedicto XIII. pag. 85. col. 2. in not.
de fama sanctitatis in genere Processus B. Josephi Calasa.

lasanctii construitur a Card. Ginnetto Urbis Vicario. pag. 17. col. 1.
Fama sanctitatis in genere B. Josephi Calasanctii approbatur ab Alexandro VIII. pag. 17. col. 2.
de Fama sanctitatis in genere B. Joannæ feliciter disputatur. pag. 93. col. 1.
Fè Alexandri Episcopi Methonensis vota. p.315. col.2. & pag. 335. col. 1.
Febrim Hedwigis Paskownæ depellit B. Joannes. pag. 12. col. 1.
a Febri Marianna Gawliska ope B. Joannis Cantii liberatur. pag. 12. col. 2.
de Fechenbac Philippus Carolus Canonicus Herbipolensis fit Episcopus Thenarum. pag. 298. col. 1.
S. Felix a Cantalicio in numerum Sanctorum refertur a Clemente PP. XI. pag. 82. col. 1. in not.
Feroni Card. Joseph Maria Tituli S. Cæciliæ Sac. Rit. Congregationi Præfectus interfuit peculiari Congregationi super miraculis B. Joannis. pag. 4. col. 1.
In Consistorio secreto verba facit de B. Joanne. pag. 169. col. 1.
de B. Josepho Calasanctio. p. 170. col. 1.
de B. Josepho a Cupertino. p. 171. col. 2.
de B. Hieronymo. pag. 172. col. 2.
de B. Seraphino. pag. 174. col. 1.
& de B. Joanna. pag. 175. col. 1.
Ejusdem Cardinalis vota in semipublicis Consistoriis. pag. 208. col. 1., pag. 223. col. 2., pag. 255. col. 1., pag. 270. col. 2., pag. 300. col. 2., & pag. 319. col. 2.
Ferrarius Thomas Maria Ordinis Prædicatorum Magister S. Palatii Apostolici fit Cardinalis ab Innocentio XI. pag. 30. col. 1. in not.
Habet Congregationem antepræparatoriam super virtutibus B. Josephi a Cupertino. pag. 30. col. 1.
Ferentini Episcopi Petri Pauli Tosii vota in semipublicis Consistoriis. pag. 240. col. 2., pag. 244. col. 2. pag. 266. col. 1., pag. 281. col. 2. pag. 313. col. 1., & pag. 333. col. 1.
Festus Assumptionis Deiparæ recentior non est in Occidente Seculo VII. pag. 33. col. 1. in not.
De eodem agebatur Constantinopolim ante S. Gregorium I. pag. 33. col. 2. in not.
Festi Circumcisionis Domini antiquitas. pag. 11. col 1. in not.
Antiquius intelligebatur nomine octavæ Nativitatis. Ibid.
Festus B. Joannis Cantii a die 9. Augusti ad diem 19. Octobris transfertur a Sac. Rit. Congregatione. pag. 6. col. 1.
Festum B. Virginis de Monte Carmelo de præcepto die 16. Julii celebrandum in alma Urbe præscribit Card. Vicarius. pag. 345. col. 2.
Festus Nativitatis Virginis institutus Romæ ad finem V. Seculi. pag. 19. col. 1. in not.
In Galliis IX. Seculo celebratus. pag. 19. col. 2. in not.
Festus Purificationis Virginis ante Gelasii ætatem in Occidente institutus. pag. 13. col. 2. in not.
Ante Imperium Justiniani in Oriente. Ibid.
De ejusdem antiquitate disputant Eruditi. pag. 13. col. 1. in not.
Per Gelasium I. eum putat loco Lupercalium Romæ institutum Card. Baronius. Ibid.
Et sub Justiniani imperio in Oriente receptum. Ibid.
Jerosolymis maxima sollemnitate celebrabatur circa medium Seculi V. pag. 13. col. 2. in not.
Festus SS. Trinitatis ex Leodiensi Diœcesi pertransiit ad viciniores Ecclesias. pag. 25. col. 1. in not.
Idem Festus Seculo XII. ineunte fere per totum Occidentem celebrabatur. pag. 25. col. 1. in not.
Seculo XIII. in octava Pentecostes celebrabatur. Ibid.
In eod. festo Abbas Ordinis Cisterciensis Missam celebrabat ut in sollemnioribus festivitatibus. pag. 25. col. 2. in not.
Eodem ritu ac festum Ascensionis Domini agebatur. Ibid.
S. Fidelis a Sigmaringa in Sanctorum numerum refertur a Bened. PP. XIV. pag. 82. col. 1. in not.
Filipponi Tenderini Joannis Baptistæ Episcopi Anagnini vota in Consistoriis semipublicis. pag. 221. col. 2., pag. 237. col. 2., p. 269. col. 1., p. 284. col. 2., pag. 317. col. 1., & pag. 337. col. 1.
Finy Franciscus Antonius fit Cardinalis a Benedicto XIII. pag. 30. col. 2. in not.
Habuit Congregationem alteram præparatoriam, & generalem coram Clemente XII. super virtutibus B. Josephi a Cupertino. pag. 30. col. 1. & 2.
Ejusdem obitus. pag. 30. col. 2. in not.
Firmana in Diœcesi construuntur Processus super virtutibus B. Seraphini. pag. 84. col. 1.
Firmanus Archiepiscopus Urbanus Paracciani fit Cardinalis a Clemente PP. XIII. pag. 11. col. 2. in not.
Idem Romam publice ingreditur. pag. 250. col. 1.
Firmum urbs Piceni. pag. 86. col. 1. in not.
Fiscalis Capitolinus a Magistris cæremoniarum monetur de suo munere in die Canonizationis. p. 356. col. 1.
Fisci Advocati, & Promotoris Fidei munera dividuntur a Clemente XI. pag. 6. col. 1. in not.
Florentia urbs caput magni Ducatus Hetruriæ. pag. 21. col. 1. in not.
Condita a Syllæ militibus. pag. 21. col. 2. in not.
Declarata Romanorum Colonia ab Octaviano Cæsare Augusto, Marco Antonio, & Lepido. Ibid.
Ibique construitur Processus super miraculis pro Beatificatione S. D. Josephi Calasanctii. pag. 21. col. 1.
Ibique inquiritur super continuatione sanitatis Christinæ Ceccherini Monialis, & Virginis Margharitæ Tantari. pag. 21. col. 2.
Florentinus laudatus. pag. 13. col. 1. in not., & pag. 33. col. 2. in not.
Fontaninus Justus Archiepiscopus Ancyranus votum emisit cum nonnullis viris doctissimis de scriptis B. Joannis Cantii. pag. 7. col. 2.
Doctissimus vir veterum Codicum, & antiquorum characterum peritissimus. pag 7. col. 1. in not.
Fit Præfectus Bibliothecæ Card. Imperialis. ibid.
Cujus indicem compilavit, & publici juris fecit. ibid.
a Clemente PP. XI. inter Cubicularios honoris adnumeratur. ibid.
a Benedicto PP. XIII. Abbreviator Sacri Palatii constituitur. ibid.
Ejus jussu Codicem Canonizationum compilavit. ibid. col. 2.
Quem eidem dicavit. ibid.
Forlani Francisci Mariæ Episcopi Civitatis Castellanæ & Hortanæ vota in semipublicis Consistoriis. pag. 339. col. 2., & pag. 342. col. 2.
Formula, qua per cursores indicitur Consistorium. pag. 167. col. 2.
Formula pro denuntiatione Consistorii semipublici. pag. 204. col. 2.
Formula instructionis missa Card. Urbis Vicario a Præfecto cæremoniarum, qua monetur de iis, quæ præcipere debebat ad rite solemnia Canonizationis instituenda. pag. 344. col. 2.
Formula missa ad Duces Equitum levis armaturæ. pag. 355. col. 1.

Al-

Altera ad Duces militum Cataphractorum. ibid.
Altera ad Magistrum Sacri Hospitii. pag. 355. col. 2.
Altera ad Commissarium armorum. ibid.
Altera ad Cardinales Oblationes offerentes, ut nomina darent duorum nobilium aulicorum. p. 357. c. 2.
Formula missa Duci militum Helvetiorum a Præfecto cæremoniarum. p. 355. col. 2.
Altera Fiscali Capitolino. pag. 356. col. 1.
Altera Vicecastellano arcis S. Angeli. Ibid.
Forti Cajetanus S. Fidei Promotor interfuit Congregationi peculiari super miraculis B. Joannis. p. 4. col. 2.
S. Franciscus natale solum habuit Assisii. pag. 31. col. 1. in not.
S. Franciscus Salesius Regulas Ordinis Visitationis exaravit pag. 91. col. 1. in not.
Fratres Ordinis Prædicatorum, eorum locus in supplicatione Canonizationis. p. 359. col. 2.
Fratres Tertii Ordinis S. Francisci, eorum locus in supplicatione Canonizationis. Ibid.
Frontone laudatus. p. 21. col. 2. in not.
S. Fulbertus Episcopus Carnotensis. p. 19. col. 2. in not. & p. 33. col. 1. in not.
Fuschus Paulus laudatus. p. 16. col. 2. in not.

G

Gagliardi Carolus fit Episcopus Muranus. p. 298. col. 1.
Gagliardi Episcopi Alatri vota in Consistoriis semipublicis. p. 219. c. 1. p. 235. col. 1., p. 266 col. 2, p. 282. col. 2., p. 313. col. 2. p. 333. col. 1.
Galli Antonius Andreas fit Cardinalis a Benedicto XIV. pag. 36. col. 1. in not.
Obiit Major Pœnitentiarius ibid.
Idem interfuit Congregationi peculiari super miraculis B. Joannis. pag. 4. col. 2.
Galliarum Legatus Petrus Pamphilius fit Cardinalis. p. 11. col. 2. in not.
Gambarana primus Generalis Congregationis Somaschensis. p. 41. col. 2. in not.
Obtinuit a Paulo III. probari Institutum Somaschensium. p. 41. col. 1. in not.
Cum quinque sociis sollemnia vota nuncupavit coram Cæsare Gambara Episcopo Dertonensi. p. 41. c. 2. in not.
Ganganelli Laurentius Ordinis Conventualium fit Cardinalis. p. 18. col. 1. in not.
Ejusdem vota in semipublicis Consistoriis. pag. 209. col. 2., pag. 225. col. 2., pag. 256. col. 2. p. 273. col. 1., pag. 302. col. 2., & pag. 321. col. 2.
Dum autem extremæ hujus Indicis paginæ typographicis formis cudebantur, singulari D. O. M. beneficio, summo Urbis, ac Reipublicæ Christianæ bono XIV. Kalendas Junias MDCCLXIX. ad Petri solium evectus est, nomenque assumpsit CLEMENTIS PP. XIV.
Gavantus laudatus. p. 25. col. 2. in not.
Gavvliska Marianna liberatur a febri gravissima ope B. Joannis. pag. 12. col. 2.
Gebennensis Episcopus Processum in caussa B. Joannæ Ordinaria auctoritate construxit. pag 92. col. 2.
Acta pariter ex auctoritate Apostolica compilavit super fama sanctitatis in genere, & virtutibus in specie. p. 93. col. 1.
Idem Episcopus frustra perquirit quædam scripta B. Joannæ. p. 94. col. 1.
Generalis Congregatio habita coram Benedicto XIV. super miraculis B. Joannis. p. 9. col. 1.
Altera coram Clemente PP. XIII. super antiquis miraculis d. Beati. p. 10. col. 1. & 2.
Altera super virtutibus B. Josephi Calasanctii coram Benedicto XIII. p. 18. col. 2.
Altera coram Benedicto XIV. super miraculis dicti Beati pro Beatificatione, & altera super ejusdem miraculis pro Canonizatione. Ibid.
Altera super virtutibus B. Josephi a Cupertino coram Clemente XII. p. 30. col. 2.
Altera super virtutibus B. Hieronymi coram Clemente XII. pag. 71. col. 2.
Altera super miraculis B. Hieronymi pro Beatificatione. p. 77. col. 1.
Altera super miraculis B. Hieronymi coram Clemente PP. XIII. p. 79. col. 2.
Altera super miraculis B. Seraphini coram Clemente PP. XIII. p. 85. col. 2.
Altera super miraculis B. Joannæ coram Clemente PP. XIII. p. 102. col. 1.
Generalium Ordinum Regularium sedes in theatro Canonizationis. pag. 352. col. 2.
Gentili Franciscus Xaverius fit Cardinalis a Clemente XII. pag. 77. col. 1. in not.
In templo S. Stephani in monte Cælio invenit corpora SS. Primi, & Feliciani martyrum, quæ condidit in sacello a se extructo p. 77. col. 1. in not.
Operam dat pro Congregationibus antepræparatoria, præparatoria, & generali super miraculis pro Beatificatione S. D. Hieronymi coram Benedicto XIV. p. 77. col. 1.
Germanus Patriarcha Constantinopolitanus. pag. 33. col. 1. in not.
Gerson Joannes Cancellarius Parisiensis laudatus. p. 25. col. 2. in not., & pag. 40. col. 1. in not.
Giacomelli Michaelis Angeli Chalcedonensis Archiepiscopi responsio nomine Pontificis ad Advocatos Consistoriales in publicis Consistoriis. p. 187. col. 2.
Altera ejusdem responsio. p. 202. col. 2.
Responsio altera ad Advocatum Consistorialem efflagitantem in Basilica Vaticana Canonizationem. p. 364. & 365.
Ejusdem vota in Consistoriis semipublicis. pag. 240. col. 1., pag. 244. col. 1., p. 286. col. 2., p. 291. col. 2., p. 339. col. 1. & pag. 342. col. 1.
Ginnettus Marius Signaturæ Referendarius, S. Consultæ a Secretis, Domus Pontificiæ Præfectus fit Cardinalis. pag. 15. col 2. in not.
Deinde Episcopus Albanensis, Sabinensis, & Portuensis obiit. ibid.
Idem Urbis Vicarius compilavit Processus Ordinaria auctoritate B. Josephi Calasanctii. pag. 15. col. 1. & pag. 16. col. 2.
Exaravit Processum super fama in genere d. Beati. pag. 17. col. 1. in not.
Giraud Bernardini Archiepiscopi Damasceni vota in Consistoriis semipublicis. pag. 217. col. 2. pag. 233. col. 2., pag. 287. col. 1. pag. 292. col. 1.
Gonzalez laudatus. pag. 25. col. 2. in not.
Gorgoni Innocentii Archiepiscopi Emisseni vota in Consistoriis semipublicis. pag. 216. col. 1. pag. 232. col. 2., pag. 264. col. 1., pag. 280. col. 2., p. 310. col. 1., & pag. 329. col. 2.
Gotti Vincentius Ludovicus fit Cardinalis a Benedicto XIII. pag. 94. col. 1. in not.
Græci sollemniter celebrant festum Nativitatis Virginis pag. 19. col. 2. in not.
S. Gregorius PP. I. in Sacramentario habet orationem pro Assumptione Virginis pag. 33. col. 1. in not.

Idem Pontifex forsan ex urbe Constantinopolitana Romam traduxit festum Assumptionis Deiparæ pag. 33. col. 2. in not.
Gregorius XIII. instituit festum Sanctissimi Rosarii. pag.26. col.1. in not.
Gregorius XV. Scholas pias in veram Religionem constituit. pag. 15. col. 1. in not.
Attribuit Patribus Scholarum piarum Ecclesiam S. Pantaleonis Urbis, & Paræciam transtulit ad Ecclesiam S. Eustachii. pag.16. col.1. in not.
S. Gregorius Turonensis mentionem facit de Assumptione Virginis. pag.33. col.1. in not.
de Grimaldis Laurentius Andreas Vicarius Archiepiscopi Rhemensis fit Episcopus Cœnomanensis. pag.205. col. 2.
Guadagni Joannes Antonius fit Cardinalis a Clemente PP. XII. pag. 49. col. 1. in not.
Gubernator Urbis Æneas Sylvius Piccolomineus fit Cardinalis. pag. 11. col.2. in not.
Ejusdem vota in Consistoriis semipublicis. p.214. c.1. pag. 230. col. 1., p. 261. col. 2., p. 277. col. 2., pag. 306. col. 2., p. 326. col. 1.
de Gubernatis Dominicus laudatus. pag. 28. col.1. in not.
Guglielmi Cardinalis Petri Hieronymi vota in Consistoriis semipublicis. pag. 209. col.1., pag. 225. col. 1. pag. 156. col. 1., pag.272. col. 1. pag.301. col.2., & pag. 320. col. 2.

H

HErrera laudatus. pag. 25. col. 2. in not.
Hermantius laudatus. pag.42. col.2. in not.
in Hetruria Inquisitorum munus sustinent Patres Conventuales. pag. 28. col. 1. in not.
Helvetici milites custodiunt Canonizationis theatrum. pag. 359. col. 1.
Helyot laudatus. pag. 28. col.1. in not. pag.83. col. 2. in not., & pag. 92. col. 2. in notis.
Henricus V. Imperator. pag. 25. col.1. in not.
Henricus Dux Jojosæ Ordini Capuccinorum nomen dedit. pag. 81. col. 2.
Ex dispensatione Apostolica rediit ad seculum. ibid.
Fœdus Catholicorum per Occitaniam auctoritate sua sustinuit ibid.
ab Henrico IV. Galliarum Rege fit Marescalcus. ibid.
Quod munus dimittit, & ad Capuccinos redit. p. 82. col. 2. in not.
Henschenius laudatus. pag. 40. col.1. in not.
S. Hieronymo tribuitur antiquum Occidentalis Ecclesiæ Martyrologium. pag. 13. col.2. in not.
Obiit Bethlehem nonagenario major. pag.13. col. 2. in not.
B. Hieronymus Æmilianus obiit Somaschæ. pag.41. col. 2. Clericos regulares Somaschenses instituit ibid.
Beatificatio ejus per Benedictum PP.XIV. p.78. c.1.
Honoratus a S. Maria laudatus. pag.13. col.2. in not.
Hospinianus emendatus. pag. 40. col. 2. in not.
Hospitii Apostolici pueri, eorum locus in supplicatione Canonizationis. pag. 359. col. 1.

I

IAnuensem in Archiepiscopum eligitur Joannes Lercarius Episcopus Hadrianopolitanus. pag.298. col.1.
Idem Pallium postulat ibid.
Jerosolymis circa medium seculi V. celebrabatur festum Purificationis Virginis. pag. 13. col. 2. in not.
de Ilcio Scipio antea Referendarius Signaturæ, Firmi Prætor, Episcopus Pientinus, & Archiepiscopus Pisanus fit Cardinalis ab Alexandro PP. VII. p.15. col. 2. in not.
Agit de signanda Commissione Caussæ B. Josephi Calasanctii. pag. 15. col. 2.
S. Ildelphonsus Archiepiscopus Toletanus laudatus, pag. 19. col. 2. in not., & pag. 33. col. 1. in not.
Imperialis Joseph Renatus Pontificii Ærarii Præfectus fit Cardinalis ab Alexandro PP.VII. p.17. c.1. in not.
Relator Caussæ B. Josephi Calasanctii curat Teati construi Processum de quodam miraculo ejusdem Beati. pag. 17. col. 2.
Ex Diacono S. Georgei ad velum aureum optat Titulum S. Laurentii in Lucina. pag. 17. col. 2. in not.
Indulgentias concessit Clemens PP.XIII. comitantibus supplicationem S. Marci Evangelistæ, visitantibus ejus Ecclesiam, sive Vaticanam Basilicam, ibique orantibus pro Canonizatione. pag. 110. col. 1. & 2.
Indulgentiæ elargitæ comitantibus supplicationem, ac visitantibus vel Ecclesiam S. Spiritus, vel Basilicam Vaticanam. pag. 248. col. 2.
Indulgentiam plenariam elargitur iis, qui Canonizationi aderunt. pag. 346. col. 1.
Indulgentiam plenariam concedit Summus Pontifex jejunantibus, ac visitantibus Basilicam, in qua Sanctissimæ Eucharistiæ Sacramentum erat expositum. pag. 294. col. 2.
Indulgentiæ conceduntur in diebus Rogationum a Clemente PP. XIII. pag. 110. col. 2.
Innocentius PP. IV. nuncupavit Fratres Minores Conventuales omnes Franciscanos in cœnobiis viventes. pag. 27. col. 1. in not.
Innocentius PP. X. Scholas pias ex Ordine Regulari ad Congregationem Presbyterorum secularium redegit. pag. 15. col. 2. in not.
In Cardinalem eligit Decium Azzolinum. pag. 3. col. 1. in not.
Ven. Innocentius PP. XI. concessit, ut in Regno Poloniæ recitaretur Officium, & Missa de Com. Confes. non Pontif. in honorem B. Joannis. p.6. col.1.
Eligit in Cardinalem Leandrum Colloredum, & Laurentium Brancatium de Lauria. pag. 3. col. 1. in not. p. 27. col. 2. in not.
Constituit in Relatorem Caussæ B. Joannis Decium Card. Azzolinum. pag. 3. col. 1.
Approbat non cultum B. Josephi Calasanctii. pag. 17. col. 1.
Signavit Commissionem Caussæ B. Josephi a Cupertino. pag. 28. col. 2.
Innocentius PP. XII. approbavit validitatem Processus Apostolici B. Josephi. pag.17. col.2.
Innocentianæ Curiæ appenditur tabella pro indicando Consistorio. pag. 167. col. 2.
S. Inquisitio inhibuit cultum publicum exhiberi Dei Servis non beatificatis. pag.28. col. 2.
Inscriptiones super fores, quæ ex xysto ducunt in Basilicam Vaticanam. pag. 348. col. 2.
Inscriptiones appositæ sub tabulis miracula Beatorum repræsentantibus. pag. 349. col. 1.
Intimatio Consistorii publici per Cursores facta. p. 177. col. 2.
Altera pariter Consistorii publici. pag. 188. col. 2.
Intimatio Consistorii semipublici pro BB. Josepho a Cupertino, & Hieronymo. pag. 251. col. 2.
B. Joanna de Chantal una cum præcipuis monialibus Ordinis Visitationis ex monitu S. Francisci Salesii com-

composuit *Coutumier*. pag. 92. col. 1. in not.
Annecii jecit fundamenta Ordinis Visitationis. p. 91. col. 1. in not.
Ejusdem Beatæ Caussa diu stetit ob malam intelligentiam Decretorum Urbani PP. VIII. pag. 92. col. 1.
Monasteria octoginta septem fundavit. pag. 92. col. 1. in not.
De probationibus Caussæ d. Beatæ a Clemente PP. XII. constituitur peculiaris Congregatio Cardinalium Ottoboni, Gotti, Guadagni, Pico, Zondadari, Cavalchini tunc Concilii a Secretis, & Ludovici de Valentibus Promotoris Fidei. pag. 94. col. 1.
Ejusdem Beatæ scripta discutiuntur, & probantur pag. 92. col. 2.
Joannes PP. XXII. festum Sanctissimæ Trinitatis Romæ instituit. pag. 25. col. 2. in not.
S. Joannes Damascenus laudatus. pag. 16. col. 2. in not.
Ven. Joannis Leonardi virtutes probatæ a Benedicto PP. XIV. pag. 14. col. 2. in not.
B. Joannes Cantius Presbyter docuit theologicas, & philosophicas scientias in Academia Cracoviensi. pag. 2. col. 2. & pag. 4. col. 1.
Poloniæ Rex, Regnique Proceres instarunt apud Urbanum PP. VIII. pro illius Canonizatione. ibid.
Statim post mortem honores Beatis debiti eidem fuere redditi. ibid. & pag. 5. col. 1.
Commissio introductionis Caussæ ab Urbano PP. VIII. fuit signata. ibid.
Statim remissoriales litteræ datæ Episcopo Cracoviensi. ibid. col. 2.
Ejusdem Beati Commissio reassumptionis Caussæ signatur ab Alexandro PP. VII. pag. 2. col. 2.
Episcopus Cracoviensis inquirit super casu excepto. ibid.
Cultus ab immemorabili tempore eidem præstitus probatur. ibid.
Alteræ remissoriales litteræ pro novis Processibus super virtutibus. pag. 3. col. 1.
Eorumdem validitas probatur. Ibid.
Scripta falso tributa Beato examinantur. ibid.
Ejus virtutes ad examen revocantur, & probantur. ibid.
Inquiritur in ejus miracula. pag. 3. col. 2.
Congregationes antepræpatoria, præparatoria, & generalis super miraculis. ibid.
Denuo in nova miracula inquiritur. pag. 4. col. 1.
De quibus tres solitæ Congregationes habentur p. 4. col. 1.
Corpus d. Beati ex antiquo in novum transfertur sepulcrum. pag. 7. col. 1.
Antiqua miracula discussa coram Benedicto PP. XIV. probantur a Clemente PP. XIII. pag. 10. col. 1.
Factum concordatum in ejus Caussa pag. 4. col. 2.
Eligitur in Compatronum principalem Regni Poloniæ, & magni Ducatus Lithuaniæ. pag. 8. col. 1.
Sanat Antonium Olexovik ab ulceribus. p. 12. col. 2.
Et febri laborantem Hedwigem Paskownam sanat. pag. 12. col. 1.
Liberat Sebastianum Luzark a phthisi. ibid.
Et Mariannam Gawluskam a gravi febri liberat. pag. 12. col. 2.
Congregatio generalis coram Clemente PP. XIII. super dubio: *an tuto &c.* d. Beati. pag. 12. col. 2., & pag. 13. col. 1.
Die festo Purificationis Virginis ejusdem Canonizationis decretum publicatur a Clemente PP. XIII. pag. 14. col. 2.
S. Joannis Baptistæ, ac Jesu Christi tantum nativitas IV. Ecclesiæ seculo celebrabatur. pag. 18. col. 2. in not.
Joannes Abricensis asserit festum Sanctissimæ Trinitatis fuisse celebratum eadem sollemnitate ac festum Ascensionis Domini. pag. 25. col. 2. in not.
Joly Claudius laudatus. pag. 33. col. 1. in not.
Jordani Dominici Patriarchæ Antiocheni vota in semipublicis Consistoriis. p. 215. col. 1. pag. 231. col. 2. pag. 263. col. 1. pag. 279. col. 1. pag. 309. col. 1. & pag. 328. col. 2.
B. Joseph Scholarum piarum fundator ortum habuit Peraltæ a Calasanctiorum gente. pag. 16. col. 1.
Exoptat instruere pueros in litteris, & pietate, ideo Scholas pias statuit. pag. 14. col. 1. in not.
Earum fundamenta jecit Romæ apud S. Dorotheam in regione Transtiberim. ibid.
Scholas pias transtulit e regione Transtiberim in medium Urbis. pag. 14. col. 2. in not.
Domum conduxit prope templum S. Andreæ de Valle. Ibid.
Clemens PP. VIII. ei auctor fuit, ut sodales in Congregationem Presbyterorum secularium colligeret. ibid.
Cujus Congregationis fit Præfectus. Ibid.
Idem Beatus Pontificatum prædixit Card. Ludovisio ad Conclave venienti. pag. 15. col. 1. in not.
Obiit Romæ magno sanctitatis nomine. pag. 15. col. 2.
Ejusdem Beati Processus Ordinarii construuntur a Martio Card. Ginnetti Urbis Vicario. pag. 15. col. 1., & pag. 16. col. 2.
Ejus sanctitatis fama in genere probatur. pag. 16. col. 1.
Benedictus PP. XIII. approbat virtutes d. Beati. pag. 17. col. 2. Validitas Processuum super miraculis discutitur, & probatur. pag. 22. col. 1.
Inter Beatos refertur in Basilica Vaticana. pag. 22. col. 2. & pag. 25. col. 1.
Idem Beatus liberat Mariam Constantiam Caminati Monialem Ord. S. Claræ Tuderti a morbo becticali, & tumore scirrhoso. pag. 26. col. 1.
B. Josephi a Cupertino nativitas. pag. 28. col. 1.
Beatus declaratur in Basilica Vaticana. pag. 35. col. 2.
S. Joseph a Leonissa in Sanctorum numerum refertur a Benedicto PP. XIV. pag. 82. col. 1. in not.
Josephi IV. Patriarchæ Babylonensis Chaldæorum vota in Consistoriis semipublicis. pag. 241. col. 1. p. 245. col. 1. p. 287. col. 2. p. 292. col. 2. p. 340. col. 1. & p. 343. col. 1.
Italiæ Episcopi Romam ad Canonizationem vocantur per Epistolam Secretarii Concilii. pag. 109. col. 1.
Judicum nova delegatio pro exarandis Processibus B. Seraphini. pag. 84. col. 1.
Junius Brutus Consul urbem Valentiam iis concessit, qui sub Viriatho militaverant. pag. 23. col. 1. in not.
Ivo Episcopus Carnotensis laudatus. pag. 40. col. 1. in not.
Ivo Parisiensis Ordinis Capuccinorum vir doctrina, & pietate celeberrimus, antea Advocatus in Senatu Parisiensi. pag. 82. col. 2. in not.
Justiniani Imperatoris temporibus pestifera lues Virginis intercessione Constantinopolim cessavit. pag. 13. col. 1. in not.
Idem a fundamentis erexit templum S. Pantaleonis vetustate collapsum. pag. 16. col. 1. in not.
Alterum in ejus honorem in Palæstina. Ibid.
Justiniano in Oriente imperante receptum festum Purificationis Virginis. pag. 13. col. 1. in not.

Justinus Historicus laudatus. Ibid.

K

KAlendis Januarii Consules adibant Magistratum pag. 10. col. 1. in not.
Initium anni apud Romanos. Ibid.
Veterum superstitio circa hujusmodi Kalendas. Ibid.
Maxima celebritate agebantur ab Ethnicis. Ibid.
Fideles ea die jejunabant pag. 10. col. 2. in not.
Et litaniis intendebant. Ibid.

L

LAbbeus laudatus. pag. 19. col. 2. in not.
Lambertini Prosper fit coadiutor Prosperi Bottinii in munere Fidei Promotoris a Clemente PP. XI. pag. 6. col. 2. in not.
Advocatus Consistorialis defensoris munus sustinuit in Congregatione antepræparatoria super virtutibus B. Josephi Calasanctii. pag. 22. col. 2.
Promotor Fidei doctissimas exaravit Animadversiones super ejusdem virtutibus pro Congregatione præparatoria. Ibid.
Beatitatis honores eidem attribuit. Ibid.
Lampronensis, & Tarsi Archiepiscopi Jacobi Mesrob Chiaja Araboli vota in Consistoriis semipublicis. pag. 220. col. 1., pag. 236. col. 2., pag. 267. col. 2., pag. 283. col. 2. pag. 315. col. 1., & pag. 334. col. 2.
Landini Nicolai Angeli Mariæ Episcopi Porphyriensis vota in Consistoriis semipublicis. pag. 218. col. 2. pag. 235. col. 1., pag. 266. col. 1., pag. 282. col. 1., pag. 313. col. 1., & pag. 332. col. 2.
Lante Cardinalis Friderici Episcopi Portuensis vota in Consistoriis semipublicis. pag. 206. col. 2., pag. 222. col. 1. pag. 254. col. 1., pag. 269. col. 2., pag. 338. col. 2., & pag. 341. col. 1.
De Lascaris Patriarchæ Jerosolymitani vota in Consistoriis semipublicis. pag. 215. col. 2., pag. 231. col. 2., pag. 263. col. 1., pag. 279. col. 1. pag. 309. col. 1. & pag. 329. col. 1.
Laudensis Episcopus Petrus Vidonus. pag. 2. col. 2. in not.
De Lauria Cardinalis Ordinis Conventualium. pag. 27. col. 2. in not.
Lectiones propriæ B. Joannis Cantii approbantur a S. R. Congregatione. pag. 8. col. 2.
Lenezowski Joannes Canonicus Chelmensis fit Episcopus Abderitanus. pag. 298. col. 1.
S. Leo PP. III. constituit Imperatorem Occidentis Carolum Magnum. pag. 25. col. 1 in not.
Romæ supplicationes Rogationum introduxit ob terræmotum. pag. 110. col. 2.
Leo PP. X. frustra operam dedit, ut omnes Franciscani eamdem observarent Regulam. pag. 27. col. 1. in not.
Conventualium nomen illis dedit, qui privilegiis Romanorum Pontificum utebantur. Ibid.
Leodiensis Episcopus Stephanus seculo X. Officium SS. Trinitatis composuit. pag. 25. col. 1. in not.
Leodiensis Episcopus Riquerius Stephani successor mandavit in sua Diœcesi recitari Officium SS. Trinitatis. Ibid.
Leodiensi ex Ecclesia ad viciniores Ecclesias transiit consuetudo celebrandi festum SS. Trinitatis. ibid.
Leonardi Ven. Joannes Fundator Clericorum Regularium Matris Dei Congregationis Lucensis laudat Scholas pias. pag. 14. col. 2. in not.
Leopoldus Imperator efflagitat ab Innocentio PP. XII., ut festum Rosarii per universum Orbem celebraretur. p. 26. col. 2. in not.
Lequien Michael laudatus. p. 33. col. 1. in not.
Lercari Joannis Archiepiscopi Hadrianopolitani vota in Consistoriis semipublicis. p. 216. col. 1. pag. 232. col. 1. pag. 263. col. 2. pag. 279. col. 2. pag. 309. col. 2. & pag. 329. col. 1.
Idem ex Episcopo Hadrianopolitano fit Episcopus Januensis. pag. 298. col. 1.
Lesinæ in Episcopum eligitur Petrus Riboli Archidiaconus Spalatrensis. Ibid.
Letteranus Episcopus fit Franciscus de Afflicto. Ibid.
de Leyssin Petrus Ludovicus Vicarius Trecensis fit Archiepiscopus Ebrodunensis. p. 205. col. 2.
Liberianæ Basilicæ Archipresbyter Marcus Antonius Card. Columna. p. 4. col. 1.
Litta Alexandri Oratio pro B. Joanne. p. 179. col. 1.
Litteræ compulsoriales ad extrahendum ex Archivo Episcopi Cracoviensis Processum ordinarium in Caussa B. Joannis. p. 7. col. 1.
Litteræ remissoriales, & compulsoriales pro Processibus super virtutibus d. Beati. p. 6. col. 1.
Alteræ pro Processo super cultu immemorabili d. Beati. p. 5. col. 2.
Alteræ sub Urbano PP. VIII. expeditæ pro Processibus super virtutibus B. Johannis non fuere omnino executioni mandatæ. pag. 5. col. 1.
Alteræ pro Processibus Apostolicis super ejusdem virtutibus. pag. 2. col. 2.
Alteræ in eadem Caussa pro novis Processibus super virtutibus. p. 3. col. 1., & p. 5. col. 2.
Alteræ pro compilandis Processibus super miraculis d. Beati. pag. 8. col. 1.
Alteræ inscriptæ Episcopo Cracoviensi pro exarandis Processibus super novis miraculis dicti Beati. p. 9. col. 1.
Hæ literæ propter absentiam Episcopi Cracoviensis præsentantur ejus Vicario Generali. p. 9. col. 2.
Litteræ remissoriales pro Processibus super miraculis B. Josephi Calasanctii Valentiæ, Tuderti, & in civitate Plebis. pag. 23. col. 2.
Litteræ decretales Canonizationis B. Joannis Cantii. pag. 376.
Litteræ decretales Canonizationis B. Josephi Calasanctii. p. 385.
Litteræ decretales Canonizationis B. Josephi a Cupertino. pag. 395.
Litteræ decretales Canonizationis B. Hieronymi Æmiliani. p. 405.
Litteræ decretales Canonizationis B. Seraphini a Monte Granario, sive ab Asculo nuncupati. pag. 414.
Litteræ decretales Canonizationis B. Joannæ de Chantal. pag. 424.
Lithuaniæ magni Ducatus in Compatronum principalem eligitur B. Joannes Cantius. p. 8. col. 1.
Locatus Umbertus laudatus. p. 88. col. 1. in not.
Loculamenta navis principis Basilicæ Vaticanæ simulacris Virtutum ornata pro Canonizatione. pag. 351. col. 1.
Longreval Jacobus laudatus. p. 19. col. 2. in not.
Lualdus laudatus. p. 16. col. 2. in not.
Ludovici Pii Capitularia laudata. pag. 19. col. 1. in not.
Ludovisius Card. Alexander Archiepiscopus Bononiensis in Summum Pontificem eligitur nomine Gregorii

PP.

PP. XV. p. 15. col. 1. in not.
Eidem Cardinali B. Joseph Calasanctius prædixit Summum Pontificatum. ibid.
Ludovisius Pompeus pater Gregorii PP. XV. ibid.
Lues pestifera invadens Constantinopolim regnante Justiniano Imperatore intercessione Virginis cessavit. p. 13. col. 1. in not.
Lugdunum urbs celeberrima. p. 102. col. 1. in not.
Lugduni, & Annecii construitur Processus super sanatione Floridæ Coing ope B. Joannæ de Chantal sequuta. pag. 101. col. 2.
Lugdunensis Episcopus Agobardus composuit carmen de translatione capitis S. Pantaleonis. p. 16. col. 2. in not.
Lupercalia ad finem usque seculi v. Romæ celebrata in honorem Panis. p. 13. col. 1. in not.
Instituta feruntur ab Evandro dum ex Arcadia in Latium venit. ibid.
Lupercalium loco Gelasius PP. I. Romæ instituit festum Purificationis Virginis juxta sensum Baronii. ibid.
Luperci facie fœdata, ac nudi discurrebant circa Palatinum montem. ibid.
Lustrationes apud Romanos. p. 40. col. 2. in not.
Lutetiæ Parisiorum, Molini, Bituricarum, & Divione Ordo Visitationis per B. Joannam de Chantal fundatur. p. 91. col. 2. in not.
Luzark Sebastianus liberatur a phthisi ope B. Joannis Cantii. p. 22. col. 1.

M

MAbillonius laudatus. p. 33. col. 2. in not.
Macedonio Vincentius S. R. Congregationis a Secretis præficitur omnibus, quæ paranda erant ad Canonizationem. p. 105. col. 1.
Quod explet summa laude, ac diligentia. pag. 105. col. 2.
Frequentes enim habuit conventus cum Postulatoribus, & cæremoniarum Magistris. ibid. col. 2.
Doctis viris dedit in mandatis, ut Compendia vitæ Beatorum conscriberent. p. 112. col. 1.
Maceratæ, & Tolentini Episcopi Caroli Augusti Peruzzini vota in semipublicis Consistoriis. p. 311. col. 2. & p. 331. col. 2.
Macloviensem in Episcopum proponitur a Cardinali Orsini Antonius Josephus des Laurens. p. 252. col. 2.
Macrobii patria fuit Parma urbs Galliæ Cisalpinæ. p. 88. col. 1. in not.
Madrutius Carolus Episcopus Tridentinus fit Cardinalis a Paulo PP. V. p. 83. col. 2. in not.
Eidem injungitur, ut Processum Ordinarium B. Seraphini consideret, referatque in S. R. Congregatione. pag. 83. col. 2.
Magistri cæremoniarum monent Cardinalem Urbis Vicarium, ut præcipiat ea, quæ necessaria sunt ad rite sollemnia Canonizationis instituenda. pag. 344. col. 2.
Dividunt cereos in Sixtino sacello Cardinalibus, Episcopis, ceterisque Romanæ Curiæ Præsulibus. p. 359. col. 1.
Magister S. Hospitii monetur a Magistris cæremoniarum de suo munere in Canonizatione. p. 355. col. 2.
Magister Sac. Palatii sedet in theatro Canonizationis ad gradus throni Pontificii, ejus locus in supplicatione Canonizationis. p. 352. col. 2.
S. Mamertus Episcopus Viennensis in Galliis supplicationes Rogationum instituit. pag. 110. col. 2.
de Marbeuf Ivo Alexander Vicarius Rothomagensis fit Episcopus Augustodunen. p. 205. col. 2.
Marcellus de Pisa laudatus p. 83. col. 1. in not.
Marcus Antonius declarat Florentiam Coloniam Romanorum. p. 21. col. 2. in not.
S. Mariæ ad Nives die festo Carolus VI. Romanorum Imperator victoriam de Turcis reportavit. pag. 26. col. 2. in not.
B. Mariæ Virginis de Monte Carmelo festum tamquam de præcepto celebrandum pro Canoniaatione tantum in alma Urbe præcipit Card. Vicarius. p. 345. col. 2.
de Marinis Carolus fit Cardinalis a Clemente PP. XI. p. 85. col. 1. in not.
de Marquemont Dionysius Simeon Episcopus Lugdunensis postea Cardinalis exposcit pro sua Diœcesi Ordinem Visitationis, ideo B. Joanna de Chantal Lugdunum venit. pag. 91. col. 2. in not.
Marruccini socii Romani populi. pag. 20. col. 1. in not.
Iidem Romam Legatos mittunt ad pacem cum Romanis ineundam. ibid.
Marsolier laudatus. pag. 92. col. 2. in not.
Martene Edmundus laudatus. pag. 10. col. 2. in not., pag. 13. col. 2. in not., pag. 25. col. 1. & 2. in not., & pag. 33. col. 2. in not.
Martinengus Ascanius laudatus. pag. 72. col. 1. in not.
Martorellus Ludovicus laudatus. pag. 31. col. 2. in not.
Martyrologium antiquum Ecclesiæ Occidentalis tribuitur S. Hieronymo. pag. 13. col. 2. in not.
Matthæi Francisci Patriarchæ Alexandrini vota in semipublicis Consistoriis. p. 240. col. 1., pag. 243. col. 2., pag. 286. col. 1., p. 291. col. 1., pag. 339. col. 1., & pag. 342. col. 1.
Matteu & Sanz Laurentius laudatus. p. 23. col. 2. in not.
de Maupas Henricus laudatus. pag. 92. col. 2. in not.
S. Maurillus Episcopus Andegavensis discipulus S. Martini Turonensis nequaquam est auctor festi Nativitatis Virginis. pag. 29. col. 1. in not.
Fit Lector a S. Ambrosio ibid.
Mauritius Imperator præcepit Constantinopolim celebrari Assumptionem Virginis die xviii. Septembris, pag. 33. col. 2. in not.
Quæ celebrabatur xv. Kalendas Februarii ibid.
Maurolicus Sylvester laudatus. pag. 83. col. 1. in not.
Mediolanum ædificatum a Gallis Insubribus. pag. 72. col. 1. in not.
Mediolanensis Archiepiscopus, & Episcopus Papien. inquirunt scripta B. Hieronymi. pag. 70. col. 2.
Menardus Hugo laudatus. pag. 19. col. 1. in not., & pag. 40. col. 1. in not.
Mensæ pro candelabris ab Acolythis deferendis, eorumque locus in theatro Canoniaationis &c. p. 352. col. 1.
Alteræ pro Oblationibus. pag. 352. col. 2.
Alteræ pro sacris vasibus. ibid.
Merati laudatus. pag. 25. col. 2. in not.
Mercenarii Ordinis B. Mariæ Redemptionis captivorum, eorum locus in supplicatione Canoniaationis. pag. 359. col. 2.
Merces in flumen Sola delapsæ ope B. Joannis adverso flumine redeunt ad locum demersionis. pag. 12. col. 1.
Mesrob Chiaja Araboli Jacobi Archiepiscopi Lampronensis, & Tarsi vota in semipublicis Consistoriis. pag. 220. col. 1., pag. 236. col. 2., p. 267. col. 2. pag. 283. col. 2., pag. 315. col. 1., & pag. 334. col. 1.

Messa-

Messanensem in Archiepiscopum eligitur Joannes Maria Spinelli. pag. 298. col. 1.
Methodus servanda in semipublicis Consistoriis missa a Præfecto cæremoniarum ad Cardinales, & Episcopos. pag. 203. col. 1.
Methonensis Episcopi Alexandri Fè vota in Consistoriis semipublicis. pag. 315. col. 2. & pag. 335. col. 1.
Milites Urbani custodiunt templum, & viam, per quam incedere Canonizationis supplicatio debebat. pag. 359. col. 1.
Minimi S. Francisci de Paula, eorum locus in supplicatione Canonizationis &c. pag. 359. col. 2.
Minorum Conventualium nomine nuncupantur Fratres Ordinis minores ab Innocentio PP. IV. p. 27. col. 1. in not.
Minores Conventuales, eorum locus in supplicatione Canonizationis. pag. 359. col. 2.
Minores Observantes, eorum locus in supplicatione Canonizationis. ibid.
Minores Reformati, eorum locus in supplicatione Canonizationis. ibid.
Miracula Beatorum in tabulis delineata per navim principem Basilicæ Vaticanæ disposita. pag. 349. col. 1.
Miracula B. Joannis proponuntur in Congregatione antepræparatoria. pag. 3. col. 2., & pag. 8. col. 2.
Eadem probata a Clemente PP. XIII. pag. 10. col. 2.
Ead. discussa in Congregatione generali coram Benedicto PP. XIV. pag. 12. col. 2.
Miraculorum decretum B. Joannis publicatur in festo Circumcisionis Domini. pag. 10. col. 2., & pag. 11. col. 1.
Miracula B. Josephi Calasanctii discussa in Congregatione antepræparatoria. pag. 25. col. 2.
Eadem discutiuntur in Congregatione generali. ibid.
Eadem approbantur a Clemente PP. XIII. pag. 25. col. 1.
Miracula duo pro Beatificatione S. D. Josephi a Cupertino approbantur a Benedicto PP. XIV. pag. 35. c. 2.
Miracula tria B. Josephi a Cupertino die Sanctissimi Rosarii approbat Clemens PP. XIII. pag. 38. col. 1.
Miracula duo pro Beatificatione S. D. Hieronymi approbantur a Benedicto PP. XIV. p. 77. col. 2.
Miracula duo B. Hieronymi approbat Clemens PP. XIII. p. 80. col. 2.
Miracula duo B. Seraphini approbationem obtinent a Clemente PP. XIII. p. 90. col. 1.
Miracula quatuor probanda statuit Benedictus PP. XIV. pro Beatificatione S. D. Joannæ. p. 100. col. 1.
Miracula quinque pro Beatificatione S. D. Joannæ probantur ab eod. Pontifice. p. 101. col. 1.
Miracula duo B. Joannæ probata a Clemente PP. XIII. pag. 103. col. 1.
Missa pro B. Joanne petitur. pag. 5. col. 2.
Missam de Com. Confess. non Pontif. in honorem d. Beati pro Regno Poloniæ concessit Ven. Innocentius PP. XI. p. 6. col. 1.
Missam votivam de d. Beato singulis feriis v. celebrari indulsit Benedictus PP. XIV. in Ecclesia Collegiata S. Annæ Cracoviæ. p. 8. col. 2.
Moldaviæ propagationi Evangelii sunt intenti Patres Conventuales. p. 28. col. 1. in not.
Moguntinum Concilium. p. 19. col. 1.
Molinum urbs Burgundiæ. p. 96. col. 1. in not.
In eadem urbe a B. Joanna de Chantal fundatur domus Ordinis Visitationis. p. 91. col. 2. in not.
Molini, & Camberii inquiritur ex decreto Sac. Congregationis de non cultu B. Joannæ. p. 93. col. 1.
Monachi S. Hieronymi Longobardiæ, eorum locus in supplicatione Canonizationis. p. 359. col. 2.
Monachi Montis Oliveti, eorum locus in supplicatione Canonizationis. ibid.
Monachi Congregationis Cælestinorum, eorum locus in supplicatione Canonizationis. ibid.
Monachi Ordinis Cisterciensis Congregationis reformatæ, eorum locus in supplicatione Canonizationis. ibid.
Iidem Congregationis Hetruriæ, eorum locus in supplicatione Canonizationis. ibid.
& Congregationis Longobardiæ, eorum locus in supplicatione Canonizationis. pag. 360. col. 1.
Monachi Congregationis Vallis Umbrosæ, eorum locus in supplicatione Canonizationis. ibid.
Monachi Camaldulenses, eorum locus in supplicatione Canonizationis. ibid.
Monachi Cassinenses, eorum locus in supplicatione Canonizationis. ibid.
Monsaltus declaratur a Sixto PP. V. Sedes Episcopalis. p. 89. col. 1. in not.
Montis Aurelii in oppido construitur Processus super. sanatione Mariæ Droz monialis S. Bernardi ope B. Joannæ sanatæ. p. 101. col. 2.
de Montmorenci Maria Felix nomen dedit Ordini Visitationis. p. 92. col. 2. in not.
Merinus Emmanuel Canonicus Cæsaraugustanus fit Episcopus Asturigæ Augustæ. pag. 205. col. 2.
Mornati Philippi Episcopi Sutrini, & Nepesini vota in semipublicis Consistoriis pag. 218. col. 1., pag. 234. col. 1., pag. 265. col. 2. pag. 281. col. 2. p. 312. col. 1. & pag. 332. col. 1.
Muranum in Episcopum eligitur Carolus Gagliardi pag. 298. col. 1.
Mutinæ Dux Alphonsus Estensis religiosum habitum Capuccinorum induit. pag. 82. col. 2. in not.
Mutius Achilles laudatus. pag. 71. col. 2. in not.
Mutius Marius laudatus. Ibid.

N

NAni Joannes fit Episcopus Torcelli. pag. 298. col. 1.
Natalis Julii Matthæi Episcopi Tiburtini vota in Consistoriis semipublicis. pag. 242. col. 2. pag. 248. col. 1. pag. 289. col. 2. pag. 294. col. 2., pag. 316. col. 1., & pag. 335. col. 2.
Nativitas S. Joannis Baptistæ, & Jesu Christi iv. Ecclesiæ seculo tantum celebrabatur pag. 18. col. 2. in not.
Nativitatis Virginis festum institutum Romæ labente v. Ecclesiæ seculo. pag. 19. col. 1. in not.
Eidem festo fuit accommodatus sermo S. Augustini exaratus pro Annunciatione. Ibid.
In Galliis ix. seculo celebratus. p. 19. col. 1. in not.
Festum hoc feriatum fore constituit Emmanuel Comnenus Imperator Constantinopolitanus. ibid. c. 2.
Magna pompa celebratur a Græcis. ibid.
Neritum urbs Salentinorum. p. 31. col. 1. in not.
Neritonensis, & Auximanus Episcopi Processus informativos, & de non cultu construxerunt in Caussa B. Josephi a Cupertino. p. 29. col. 1.
Nicephorus laudatus. p. 33. col. 1. in not.
Nigroni Cardinalis Andreæ vota in Consistoriis semipublicis. p. 213. col. 2., p. 230. col. 1. pag. 261. col. 2., p. 277. col. 1. p. 306. c. 2., & p. 325. c. 2.
Nicopolitanum in Episcopum in Bulgaria eligitur Sebastianus Canepa. p. 205. col. 1.

Obe-

O

OBedientia Pontifici in Consistorio publico per Cardinales præstita. pag. 179. col. 1.
Octavianus Cæsar Augustus declarat Florentiam Coloniam Romanorum. p. 21. col. 2. in not.
Oddi Nicolaus Archiepiscopus Ravennatensis fit Cardinalis. p. 11. col, 2. in not.
Obiit Aretii. ibid.
Officium de com. Confess. non Pontif. pro B. Joanne in Regno Poloniæ conceditur a Ven. Innocentio PP. XI. p. 6. col. 1.
Officium SS. Trinitatis seculo X. compositum a Stephano Episcopo Leodiensi. pag. 25. col. 2. in not.
Olexowic Antonius ope B. Joannis liberatur ab ulcere, quod ejus collum & esophagum fuerat depastum. pag. 12. col. 2.
Oratio pro B. Joanne Cantio habita in Consistorio publico per Alexandrum Litta Advocatum Consistorialem. pag. 179 col. 1.
Altera habita in Consistorio publico ab Hieronymo Tozzi Advocato Consistoriali pro B. Josepho Calasanctio. pag. 183. col. 1.
Altera pro B. Iosepho a Cupertino habita in Consistorio publico per Philippum Durani Advocatum Consistorialem. p. 186. col. 1.
Altera pro B. Hieronymo Æmiliano habita in Consistorio publico per Iulium Cæsarem Fagnani Advocatum Consistorialem. p. 189. col. 2.
Altera pro B. Seraphino ab Asculo in Consistorio publico habita a Iosepho Ascevolini Advocato Consistoriali. p. 192. col. 2.
Altera pro B. Joanna de Chantal habita in Consistorio publico per Paulum Franciscum Antamori Advocatum Consistorialem. p. 198. col. 1.
Oratorum Principum contignatio ad dexteram throni Pontificii positæ. p. 354. col. 1.
Orcellitanum in Episcopum eligitur Joseph Tormo Episcopus Trincomiensis. p. 205. col. 1.
Ordo Capuccinorum numeratur inter præcipuas Religiosas familias. p. 82. col. 1. in not.
Ordo Visitationis summopere commendatur. pag. 92. col. 1. in not.
Idem expetitur a pluribus Episcopis in propriis Diœcesibus. p. 91. col. 1. in not.
Origo Carolus S. Rotæ Auditor sacris indutus vestibus Crucem defert in supplicatione Canonizationis. pag. 296. col. 2., & pag. 362. col. 1.
Ornatus aulæ Consistorialis pro Consistorio secreto describitur. p. 168. col. 1.
Ornatus Basilicæ Vaticanæ pro Canonizatione descriptio. p. 348. col. 1.
Ornatus Pontificis in Consistoriis semipublicis. p. 205. col. 1.
Ornatus throni Pontificii descriptio. p. 353. col. 1.
Oris aperitio Cardinali Paracciani facta a Pontifice in Consistorio semipublico, & collatio Tituli S. Callixti. pag. 252. col. 2.
Orphani, eorum locus in supplicatione Canonizationis. p. 359. col. 2.
Orsini Cardinalis proposuit in Episcopum Macloviensem Antonium Josephum des Laurens. p. 252. c. 2.
Ejusdem Cardinalis vota in Consistoriis semipublicis. p. 260. col. 1., p. 275. col. 2. pag. 305. col. 1. & p. 324. col. 2.
Otthobonus Petrus fit Cardinalis ab Alexandro PP. VIII. p. 75. col. 1. in not.
Habuit Congregationem antepræparatoriam super virtutibus B. Joannæ de Chantal. p. 93. col. 2.
Habuit duas Congregationes præparatorias super virtutibus B. Hieronymi. p. 71. col. 1. & 2.

P

PAgi Antonius laudatus. pag. 13. col. 2. in not., p. 25. col. 2. in not. & p. 33. col. 2. in not.
Pagi Junior laudatus. p. 19. col. 2. in not.
Palatinus Urbis collis. p. 13. col. 1. in not.
Pallavicini Lazarus Opitius Januensis Legatus apud Carolum III. Hispaniarum Regem fit Cardinalis. p. 11. col. 2. in not.
Pallium pro Archiepiscopo Ebrodunen., & Episcopo Augustodunen. ab Advocatis Consistorialibus petitur. p. 252. col. 2.
Pallium pro Archiepiscopo Januensi ab Advocato Consistoriali petitur. p. 298. col. 1.
Pamelius laudatus. p. 33. col. 1. in not.
Pamphilius Petrus Romanus Legatus apud Ludovicum XV. Regem Francorum fit Cardinalis. p. 11. col. 2. in not.
Ejusdem Cardinalis vota in Consistoriis semipublicis. p. 211. col. 2. p. 227. col. 2. p. 258. col. 2. p. 274. col. 1. pag. 303. col. 2., & p. 323. col. 1.
Panis pastorum deus cur dictus Lupercus. pag. 13. col. 1. in not.
S. Pantaleo medicus Nicomediæ obiit. p. 16. col. 1. in not.
Ejus reliquiæ summa religione Constantinopolim servantur. p. 16. col. 2. in not.
Ex Affrica in Galliam ejus caput transfertur. ibid.
Sanguis ejus in ipsius festo liquescit. ibid.
Ipsius templum reædificavit Constantinopolim Justinianus Imperator. p. 16. col. 1. in not.
Ecclesia S. Pantaleonis Urbis dono datur a Gregorio PP. XV. Patribus Scholarum piarum. p. 16. col. 1. in not.
Papia olim sedes Regum Longobardorum. pag. 72. col. 1. in not.
Ibique fit perquisitio Scriptorum B. Hieronymi. p. 70. col. 2.
Paracciani Urbanus Romanus Archiepiscopus Firmanus fit Cardinalis. p. 11. col. 2. in not.
Romam publice ingreditur. p. 250. col. 1.
Eidem clauditur, ac aperitur os in Consistorio semipublico: donaturque a Clemente PP. XIII. Titulo S. Callixti. p. 252. col. 2.
Dicti Cardinalis vota in Consistoriis semipublicis. pag. 259. col. 1., pag. 274. col. 2., p. 304. col. 1., & p. 323. col. 2.
Paradinus Guilielmus laudatus. p. 102. col. 1. in not.
Paralysim Hugonis Carletti B. Seraphinus sanat. p. 85. col. 1.
Parma urbs Galliæ Cisalpinæ, patria Macrobii, lanis pretiosis celebrata. pag. 88. col. 1. in not.
Particularis Congregatio statuta a Clemente PP. XIII. super antiquis miraculis B. Joannis Cantii. p. 10. col. 1.
Paschalis PP. II. p. 25. col. 1. in not.
Paschasius Radpertus Abas S. Petri Corbejensis. p. 19. col. 2. in not.
Paskowna Hedwiges liberatur a febri ope B. Joannis. p. 12. col. 1.
Patavii reconditæ exuviæ S. Antonii. pag. 27. col. 2. in not.

Pa-

Patres, qui de Assumptione Virginis mentionem fecere. p. 33. col. 1. in not.

Patres tertii Ordinis S. Francisci Recollectorum Galli eorum locus in supplicatione Canonizationis. p. 359. col. 2.

Paulus PP. V. fit Pontifex. p. 14. col. 2. in not.

Eligit in Patronum Scholarum piarum Card. Ludovicum Torres. pag. 15. col. 1.

Erexit in Regularem familiam Ordinem Visitationis. p. 91. col. 2. in not.

Privilegia Mendicantium Somaschensibus attribuit, aliaque concessit privilegia. p. 42. col. 1. in not.

Peculiaris Congregatio habetur super dubio de primo honoris loco inter B. Josephum a Cupertino, & B. Hieronymum Æmilianum. p. 108. col. 2.

Cui Congregationi interfuere Emi Cardinales Cavalchini, Albani, Ferroni, Boschi, & Veterani, necnon Illmi Præsules Reali, Pisani, & Macedonio. Ibid.

Pentecostes feria II. Missam celebravit Clemens PP. XIII. in choro Basilicæ Vaticanæ. p. 250. col. 2.

de Pequigni Bernardus Ordinis Capuccinorum celeberrima Commentaria super Epistolas S. Pauli edidit. pag. 83. col. 1. in not.

Peraltæ natus est B. Joseph Calasanctius ex nobili Calasanctiorum familia. pag. 16. col. 1.

Peregrinus Bartholomæus laudatus. p. 71. col. 2. in not.

Perelli Cardinalis Nicolai vota in Consistoriis semipublicis. pag. 223. col. 1., pag. 229. col. 2., p. 261. col. 1., pag. 276. col. 2., pag. 306. col. 1., & pag. 325. col. 1.

Peretti Alexander Card. Montaltus laudat Paulo PP. V. Scholas pias. pag. 14. col. 2. in not.

Peruzzini Caroli Augusti Episcopi Maceratæ, & & Tolentini vota in Consistoriis semipublicis. p. 311. col. 2., & pag. 331. col. 2.

D. Petri ænea statua pluviali ornata. pag. 351. col. 2.

S. Petrus Damiani laudatus. pag. 33. col. 1. in not.

Pfiffer Jodocus Ignatius Dux militum Helvetiorum monetur a cæremoniarum Magistris de suo munere in die Canonizationis. pag. 355. col. 2.

Phœnices summa celebritate agebant Purificationem Virginis, id etiam Syri, Cophti, & Cyprii faciebant. pag. 13. col. 2. in not.

a Phthisi Sebastianum Luzark sanat B. Joannes Cantius. pag. 12. col. 1.

Piazza Bartholomæus laudatus. pag. 15. col. 2. in not.

Piccolomineus Æneas Sylvius Urbis Gubernator fit Cardinalis. pag. 11. col. 2. in not.

Ejusdem Cardinalis vota in Consistoriis semipublicis. pag. 214. col. 1., pag. 230. col. 1., pag. 262. col. 2., pag. 277. col. 2., pag. 306. col. 2., & pag. 326. col. 2.

Piccolominei Urbani Mariæ Episcopi Pientini vota in Consistoriis semipublicis. pag. 218. col. 1., p. 234. col. 2., pag. 265. col. 2., pag. 281. col. 1, pag. 311. col. 2., & pag. 331. col. 1.

Picus Ludovicus e Ducibus Mirandulæ fit Cardinalis. pag. 3. col. 1. in not.

Relator Caussæ B. Joannis. pag. 3. col. 2.

Ab Urbe discedit, & ejus partes sustinet Card. Cybus. pag. 3. col. 2.

Ejusdem obitus. pag. 3. col. 2. in not.

Curavit Romam mitti originalia Operum, quæ B. Joanni Cantio tribuebantur, & Album Universitatis Cracoviensis ad verum characterem Beati cognoscendum. pag. 7. col. 2.

Pirrelli Cardinalis Philippus Maria ex Secretario Congregationis Concilii fit Cardinalis. p. 11. col. 2. in not.

Ejusdem Cardinalis vota in Consistoriis semipublicis. pag. 211. col. 2., pag. 227. col. 2., pag. 259. col. 1., pag. 275. col. 1., pag. 304. col. 2., & pag. 323. col. 2.

Pisani Carolus Alexius Consistorialis aulæ Advocatus fit Fidei Promotor a Clemente PP. XIII. pag. 11. c. 1. in not.

Ejusdem sententia super dubio de primo honoris loco inter B. Josephum a Cupertino, & B. Hieronymum. p. 106. col. 1.

Mittit Compendia vitarum Beatorum ad Cardinales. pag. 112. col. 2.

& ad Advocatos Consistoriales. p. 177. col. 2.

& ad Episcopos, qui ad semipublica Consistoria venire debebant. p. 203. col. 1.

Dicta Compendia cum Summariis, & Processibus comparavit. p. 112. col. 1.

Pius PP. IV. cumulavit Somaschenses pluribus beneficiis. p. 41. col. 2. in not.

S. Pius PP. V. ob victoriam de Turcis reportatam ad Echinadas insulas instituit festum S. Mariæ de Victoria. p. 26. col. 1. in not.

Placentia urbs Galliæ Togatæ. p. 88. col. 1. in not.

Plinius senior laudatus. p. 20. col. 1. in not., & p. 23. col. 2. in not.

Pocobello Gesualda Maria monialis ope B. Hieronymi liberatur ab ulceroso tumore in tarso pedis. p. 79. col. 1.

Poloniæ Rex, & Proceres supplicant pro Canonizatione B. Joannis Cantii. p. 2. col. 2.

Poloniæ Rex instat pro Officio, & Missa dicti Beati. p. 5. col. 2.

Polonorum virtus, & religio laudatur. p. 12. col. 2.

Polylycni sub fornicibus navis principis Vaticanæ Basilicæ; eorum descriptio. pag. 349. col. 1.

Pontalti Joachimi Mariæ Episcopi Ascalonites vota in Consistoriis semipublicis. pag. 218. col. 2., p. 234. col. 2., pag. 287. col. 2., pag. 292. col. 1., p. 312. col. 2., & pag. 332. col. 2.

Pontificis ornatus in Consistoriis semipublicis. p. 205. col. 1.

Porzia Leander Abbas S. Pauli in via Ostiensi, postea Episcopus Bergomensis, fit Cardinalis a Benedicto PP. XIII. pag. 18. col. 1. in not.

Ponens Caussæ B. Josephi Calasanctii curat exarari Processus super miraculis. pag. 18. col. 2.

Ejusdem Cardinalis obitus. pag. 18. col. 1. in not.

Possevini Joannes Baptista laudatus. pag. 23. col. 2. in not.

Postulatores supplicant Clementi PP. XIII., ut velit probare duo miracula B. Joannis Cantii, de quibus actum fuerat sub Benedicto PP. XIV. p. 10. col. 1.

Postulatores e ligneo suggestu cereos dividunt illis, qui supplicantium in more incedebant. pag. 359. col. 1.

Postulatorum contignationes penes thronum Pontificium. pag. 354. col. 1.

Præfatio Sanctissimæ Trinitatis Dominicis diebus superioribus seculis in Ecclesia Romana recitabatur. pag. 80. col. 2. in not.

Seculo XII. in Ecclesia Senensi ibid.

Ac in Ecclesia Tifernatensi. pag. 81. col. 1. in not.

Præfatio SS. Trinitatis diebus Dominicis recitari præcipitur in Missa diebus Dominicis a Clemente PP. XIII. pag 80. col. 1. in not.

Præfectus cæremoniarum instructionem misit Cardinalibus pro Consistorio secreto. pag. 112. col. 2.

Idem

Idem præscribit methodum servandam in semipublicis Consiltoriis. pag. 203. col. 1.
Alteram super ritu Canonizationis misit Cardinalibus, & Episcopis. pag. 356. col. 2.
Præfectus Pontificio cubiculo Volumnius Bandinelli. pag. 2. col. 1. in not.
Præparatoria Congregatio super miraculis B. Joannis Cantii opera Annibalis Card. Albani. pag. 3. col. 1.
Altera pariter super miraculis d. Beati. p. 10. c. 1. & 2.
Præparatoria Congregatio super virtutibus B. Josephi Calasanctii. pag. 17. col. 2.
Altera super miraculis pro Beatificatione. p. 18. col. 2.
Altera super novis miraculis d. Beati. p. 25. col. 2.
Præparatoria Congregatio super virtutibus B. Josephi a Cupertino. p. 32. col. 2., altera super miraculis pro Beatificatione. p. 35. col. 1., & altera super novis miraculis. pag. 38. col. 1.
Præparatoriæ Congregationes super virtutibus B. Hieronymi. pag. 71. col. 1. & 2.
Altera super miraculis d. Beati. pag. 79. col. 2.
Præparatoria Congregatio super miraculis B. Seraphini. pag. 85. col. 2.
Præparatoria Congregatio super miraculis pro Beatificatione S. D. Joannæ. pag. 100. col. 2.
Altera super novis miraculis d. Beatæ. p. 102. col. 1.
SS. Primi, & Feliciani Martyrum corpora inventa a Card Antonio Saverio Gentili. p. 77. col. 2. in not.
Priolus Aloysius Rotæ Auditor fit Cardinalis a Clemente PP. XI. pag. 75. col. 1. in not.
Processus Apostolici super virtutibus B. Joannis Cantii. pag. 2. col. 2., pag. 3. col. 1., & pag. 5. col. 1.
Alteri super miraculis d. Beati. pag. 3. col. 2.
Processus super Casu excepto d. Beati construitur ab Episcopo Cracoviensi. pag. 2. col. 2.
Processus Apostolicus super miraculis d. Beati aperitur cum sola recognitione signi Vicarii Generalis Cracoviensis. pag. 8. col. 2.
Processus Ordinarius B. Josephi Calasanctii compilatur a Card. Ginetto Urbis Vicario. pag. 16. col. 6.
Processus super fama sanctitatis in genere d. Beati a supradicto Cardinali Romæ construitur. p. 17. c. 1. in not.
Alteri super miraculis d. Beati construuntur Teati, & Florentiæ. pag. 18. col. 1.
Processus Ordinarii in Caussa B. Josephi a Cupertino construuntur paulo post ejus obitum Neriti, Assisii, & Auximi. pag. 28. col. 1.
Alter de cultu numquam exhibito d. Beato construitur ab Episcopis Neritonsi, & Auximano. p. 29. col. 1.
Processus Apostolici super virtutibus d. Beati compilantur Auxumi, Assisii, & Neriti. pag. 29. col. 2.
Processus Apostolicus super non cultu in Caussa B. Hieronymi fit Romæ, & Mediolani. pag. 57. col. 1.
Alter super miraculis d. Beati Venetiis construitur. pag. 76. col. 2.
Alii super novis miraculis d. Beati Mediolani compilantur. pag. 65. col. 1.
Processus Ordinarius super virtutibus, & fama sanctitatis B. Seraphini in Diœcesi Firmana construitur. pag. 83. col. 1.
Processus Apostolici super virtutibus d. Beati exarantur. pag. 83. col. 2.
Alii super miraculis d. Beati construuntur Asculi per Episcopos Asculanum, Montis alti, & Erythreæ. p. 85. col. 1.
Processus informativus B. Joannæ ab Episcopo Gebennensi propria auctoritate construitur. pag. 92. col. 1.
Alter super fama in genere d. Beatæ ab eodem Episcopo exaratur. p. 93. col. 2.
Alter pariter super virtutibus d. Beatæ. ibid.
Procopius laudatus. p. 16. col. 1. in not.
In Procuratorem Canonizationis eligitur a Clemente PP. XIII. Carolus Card. Rezzonico. p. 177. c. 1.
Promotoris Fidei, & Advocati Fisci munera dividuntur a Clemente PP. XI. p. 6. col. 1. in not.
Promotor Fidei R. P. D. Pisani sententiam protulit super dubio de primo honoris loco inter Beatos Josephum a Cupertino, & Hieronymum Æmilianum. pag. 106. col. 1.
Prothonotariorum sedes in theatro Canonizationis. p. 352. col. 2.
Ptolomæus Joannes Baptista Societatis Jesu fit Cardinalis a Clemente PP. XI. p. 30. col. 2. in not.
Habuit primam Congregationem præparatoriam in Caussa B. Josephi a Cupertino. p. 30. col. 1.

R

Ranalli Januarius ope B. Seraphini a carcinomate liberatur. p. 85. col. 1.
Raphaelis Urbinatis stromata constituta in xysto Basilicæ Vaticanæ. p. 348. col. 1.
Ravennatensis Archiepiscopus Nicolaus Oddi fit Cardinalis. p. 11. col. 2. in not.
Reali Ignatius cæremoniarum Præfectus instructionem misit Cardinalibus pro Consistorio secreto. p. 112. col. 1. & 2.
Ejusdem vota in Consistoriis semipublicis. p. 217. col. 1. p. 233. col. 2., p. 264. col. 2. p. 280. c. 2., pag. 310. col. 2., & p. 330. col. 2.
Referendarius utriusque Signaturæ Angelus Celsus. p. 2. col. 2. in not.
Relatio super virtutibus, & miraculis B. Hieronymi Æmiliani a Rotæ Auditoribus exarata, & exhibita Urbano PP. VIII. p. 42. col. 2. in not.
Religionis simulacrum ad latus throni Pontificii p. 353. col. 2.
Responsio Michaelis Angeli Giacomelli Archiepiscopi Chalcedonensis Advocatis Consistorialibus. p. 187. col. 2.
Altera in Basilica Vaticana ad Instantias Advocati Consistorialis. p. 364. & 365.
Altera ejusdem nomine Pontificis Advocatis pariter Consistorialibus. p. 202. col. 2.
Rezzonico Card. Carolus curat Congregationes antepræparatoriam, præparatoriam, & generalem pro miraculis B. Hieronymi. p. 79. col. 2.
Eligitur a Clemente PP. XIII. in Procuratorem Canonizationis. p. 177. col. 1.
Idem Cardinalis eligit Advocatum Consistorialem Philippum Darani pro postulanda Canonizatione. ibid.
Loco Card. Orsini absentis proposuit in Consistorio plures Episcopos Galliæ. p. 205. col. 2.
Ejusdem Cardinalis vota in Consistoriis semipublicis. p. 208. col. 1., p. 223. col. 2., p. 255. col. 1. p. 271. col. 1. p. 301. col. 1. & p. 319. col. 2.
Rezzonico Joannes Baptista Pontificiæ domui Præfectus, Innocentius de Comitibus Rotæ Auditor personam gerens Angeli de Comitibus Poli Ducis, Gregorius Salviati Commissarius armorum, Vincentius Macedonius Sacrorum Rituum Congregationis a Secretis, Joannes Chisius Montorius Patritius Florerius major, Eugenius Paleotti militum Tribunus, Jodocus Ignatius Pfiffer Dux militum Helvetiorum, duo cæremoniarum Magistri, & Carolus Marchionni architectus venere ad Basilicam Vaticanam ante

Canoniaationem, omniaque attente consideraruot. p. 355. col. 1.
Riboli Petrus Archidiaconus Spalatrensis fit Episcopus Lesinæ. p. 298. col. 1.
Ricchini Thomas Augustinus Sac. Palatii Apostolici Magister Interfuit peculiari Congregationi pro miraculis B. Joannis Cantii. p. 4. col. 2.
Idem conscripsit vitam Cardinalis Goti. p. 94. c. 1. in not.
Ricci Miniatus Vicecastellanus arcis S. Angeli monetur a cæremoniarum Magistris de suo munere in die Canonizationis. p. 356. col. 1.
Riquerius Episcopus Leodiensis Stephani successor mandavit in sua Diœcesi recitari Officium SS. Trinitatis. p. 25. col. 1. in not.
Rocca Angelus laudatus. p. 19. col. 1. in not.
Rogationum supplicationes instituit in Galliis S. Mamertus Episcopus Viennensis. p. 110. col. 2.
Romæ institutæ fuere ob terræmotum a S. Leone PP. III. ibid.
Romæ vitam cum morte commutavit B. Joseph Calasanctius celebri fama sanctitatis. p. 16. col. 2.
Romano Pontifici attinet Judicium Canonizationis. p. 2. col. 1.
Qua in re maximam semper curam, & studium adhibuit. ibid.
Romani delent Æquorum nomen. p. 20. col. 1. in not.
Rondinelli Joannis Episcopi Comaclensis vota in Consistoriis semipublicis. p. 312. col. 1., & p. 332. col. 1.
Rosa aurea in Dominica *Lætare* benedicitur a Summo Pontifice. p. 89. col. 2.
Rosarium Deiparæ Virginis in auctorem agnoscit S. Dominicum. p. 38. col. 1. in not.
Quod probatur Constitutionibus Leonis PP. X., S. Pii PP. V., Gregorii PP. XIII., Sixti PP. V., Alexandri PP. VII., Ven. Innocentii PP. XI., & Clementis PP. XI. ibid.
Quam gloriam neque Baillet denegat S. Dominico. p. 38. col. 2. in not.
Rosarii Confratres supplicationes instituerunt quum classis Christianorum victoriam de Turcis ad Echinadas insulas reportavit. p. 26. col. 1. in not.
Rosarii festum a Gregorio PP. XIII. instituitur. p. 26. col. 1. in not.
Conceditur a Clemente PP. X. quod in toto Hispaniarum Regno idem celebretur instante Regina vidua. p. 26. col. 2. in not.
Quod efflagitatur a Leopoldo Imperatore, ut per totum Christianum Orbem etiam peragatur. Ibid.
Roveto curant Postulatores construi Processum de sanatione mulieris ope B. Hieronymi sanatæ. p. 79. col. 1.
de Rubeis Cardinalis Ferdinandi Mariæ vota in semipublicis Consistoriis. p. 208. col. 1. p. 224. col. 1., p. 255. col. 1., p. 271. c. 1., p. 301. col. 1., & p. 320. col. 1.
Rubeus Hieronymus laudatus. p. 42. col. 2. in not.
Rupertus Abbas Tuitiensis, qui floruit anno 1611., testatur fuisse celebratum festum SS. Trinitatis per universas Occidentis Provincias. p. 25. col. 1. in not.

S

S Abbatucci Augustinus Procurator Generalis R. C. A. rogavit Prothonotarios, ut instrumentum conficerent de Consistorio semipublico pro BB. Joanne Cantio, & Josepho Calasanctio. p. 238. col. 2.
Alterum pro BB. Josepho a Cupertino, & Hieronymo. p. 285. col. 1.
Alterum pro BB. Seraphino, & Joanna de Chantal. p. 338. col. 1.
Sabinensis Episcopus Joannes Franciscus Card. Albani proposuit in Episcopum Uranopolitanum Christophorum Szembek coadjutorem Episcopi Culmensis. pag. 205. col. 2.
Ponens Caussæ B. Joannis. p. 4. col. 1.
Celebravit Missarum sollemnia Pentecostes in Quirinalis Sacello. p. 249. col. 2.
Saccus Bernardus laudatus. p. 72. col. 1. in not.
Sacripantes Philippus fit coadjutor Prosperi Botrini in munere Advocati Fisci a Clemente PP. XI. p. 6. col. 2. in not.
Salvianus Massiliensis laudatus. p. 10. col. 1.
Salviati Gregorius Commissarius armorum a cæremoniarum Magistris de suo munere in die Canonizationis monetur. p. 355. col. 2.
Sancirani, & Mariæ Angelicæ Abatissæ Portus Regii familiaritas virtutibus B. Joannæ non officit. p. 94. col. 2.
Sanctæ Mariæ Nicolai Saverii Episcopi Cyrenensis vota in semipublicis Consistoriis. p. 265. col. 1. p. 281. col. 1. p. 311. col. 1. p. 331. col. 1.
Sanctitas præcipuus Ecclesiæ character. p. 1. col. 2.
Sartius Maurus Abbas Ordinis Camaldulensium interfuit Congregationi peculiari pro miraculis B. Joannis. p. 4. col. 2.
Sassius laudatus. p. 13. col. 2. in not. & p. 40. c. 1. in not.
Idem emendatur. p. 19. col. 1. in not.
Saussajus laudatus emendatur. ibid.
Schedula intimationis pro Consistorio semipublico. pag. 251. col. 2.
Altera &c. pag. 297. col. 2.
Altera pro supplicatione ex Vaticana Basilica ad templum S. Spiritus. p. 249. col. 2.
Altera, qua Cardinales monentur, ut illis Jejuniorum diebus utantur vestibus rubeis, quia erant inter Octavam Ss. Apostolorum Petri, & Pauli. p. 295. col. 2.
Schedula instructionis missa ad Cardinales, & Episcopos per Præfectum cæremoniarum de ritibus Canonizationis. pag. 356. col. 2.
Altera, qua Consultores Sac. Rit. Congregationis ad Canonizationem vocantur. pag. 358. col. 1.
Schimidius Joannes Andreas emendatur. p. 19. col. 1. in not.
Scholæ Piæ laudantur a Cæsare Cardinali Baronio. pag. 14. col. 2. in not.
Eædem opera Cardinalis Justiniani uniuntur Congregationi Lucensi. pag. 15. col. 1. in not.
Vera Religio Paulina Congregatio declaratur a Gregorio PP. XV. pag. 15. col. 1. in not
Ex Ordine Regulari in Congregationem Presbyterorum secularium eam redegit Innocentius PP. X. pag. 15. col. 2. in not.
Quam Congregationem votorum simplicium constituit Alexander PP. VII. pag. 15. col. 2. in not.
Ordo Regularis denuo declaratur a Clemente PP. IX. ibid.
de Scriptis B. Josephi a Cupertino judicium absolvitur. pag. 30. col. 1.
Scripta B. Hieronymi perquiruntur ab Archiepiscopo Mediolanensi, & Episcopo Papiensi. p. 70. col. 2.
Scripta B. Joannæ de Chantal revisioni subiiciuntur, & probantur. pag. 92. col. 2.

Altera pariter d. Beatæ probantur. pag. 93. col. 2.
Altera d. Beatæ frustra perquiruntur ab Episcopo Gebennensi. pag. 94. col. 1.
Secretarius Congregationis Boni Regiminis Angelus Celsus. pag. 2. col. 2. in not.
Secretarius Congregationis Sac. Rit. Scipio Burghesius. pag. 4. col. 2.
Secretarius Congregationis Sacrorum Rituum. Vide R. P. D. Macedonio.
Sedes Cardinalium, Episcoporum, Abbatum, Pœnitentiariorum Basilicæ Vaticanæ, Gubernatoris Urbis, & Auditoris Generalis R. C. A. in theatro Canonizationis &c. pag. 352. col. 2.
Sempronius Sophus Consul. pag. 20. col. 1. in not.
Senatoris Urbis consignatio ad dexteram throni Pontificii constituta. pag. 354. col. 1.
B. Seraphinus obiit magna sanctitatis fama. pag. 83. col. 1.
Religiosi Capuccini renuunt ei præstari cultum Beatis debitum inconsulta Sede Apostolica. ibid.
Paulus PP. V. motus precibus Asculanorum permittit lampadem apponi ejus sepulcro. ibid.
Episcopus Asculanus propria auctoritate construit Processum. ibid.
Ejusdem nova miracula decreto probantur a Clemente PP. XIII. pag. 90. col. 1.
Serbelloni Card. Fabritii Episcopi Albanensis vota in Consistoriis semipublicis. pag. 207. col. 2., pag. 223. col. 1., pag. 254. col. 2., p. 270. col. 1., pag. 300. col. 2., & pag. 319. col. 1.
Sergius PP. I. instituit supplicationem in die Nativitatis Virginis a S. Adriano in Foro boario ad S. Mariam Majorem. pag. 19. col. 1. in not.
Idem Pontifex alteram instituit supplicationem in die Purificationis Virginis a S. Adriano ad S. Mariam Majorem. pag. 40. col. 1. in not.
Serra Nicolaus Januensis Auditor R. C. A. fit Cardinalis. pag. 11. col. 2. in not.
Serviliani Benedicta Pierangelini exeuntibus per dissectam salvatellam polyposis molibus ope B. Josephi a Cupertino liberatur, qua de re conficitur Processus. pag. 36. col. 1.
Servius laudatus. pag. 13. col. 1. in not.
Sidonius Apollinaris laudatus. pag. 10. col. 1. in not., & pag. 72. col. 2. in not.
Sigebertus Monachus Gemblacensis. pag. 16. col. 2. in not.
Sigismundus Rex Poloniæ splendorem urbis Cracoviæ adauxit. pag. 5. col. 2. in not.
Signaturæ Justitiæ Suffragantium, Abbreviatorum de Parco majori, Referendariorum utriusque Signaturæ, Cubiculariorum Pontificis, Advocatorum Consistorialium, & Cappellanorum Pontificis locus in theatro Canonizationis. p. 352. col. 1.
Simonetti Joseph a Secretis Congregationis Episcoporum, & Regularium fit Cardinalis. pag. 11. col. 2. in not.
Simulacra Virtutum exornant superiora loculamenta navis principis Vaticanæ Basilicæ. p. 351. col. 2.
Simulacra Religionis, & Clementiæ ad latera throni Pontificii. pag. 353. col. 2.
Sixtus PP. IV. ex Ordine Conventualium. pag. 27. col. 2. in not.
Reædificavit pontem Janiculensem. p. 24. c. 1. in not.
Sixtus PP. V. ex Ordine Conventualium. pag. 27. col. 2. in not.
Declaravit Congregationem Somaschensem immunem a jurisdictione Episcoporum. p. 41. c. 2. in not.
Sixtino in sacello distribuuntur a Magistris cæremoniarum cerei Cardinalibus, Episcopis ceterisque Romanæ Curiæ Præsulibus. pag. 359. col. 1.
Sola flumen, quo prolapsæ merces ope B. Joannis Cantii adverso flumine incedentes redeunt ad locum demersionis. pag. 12. col. 1.
Spinelli Joannes Maria fit Archiepiscopus Messanensis. pag. 298. col. 1.
Spinula Joannes Dominicus fit Cardinalis ab Urbano PP. VIII. pag. 84. col. 1. in not.
S. Spiritus in Saxia Præceptor Ludovicus Calini in Cardinalem eligitur. pag. 11. col. 2. in not.
Strabo Walafridus laudatus. pag. 13. col. 2. in not.
Statius Cæcilius Poeta comicus a Mediolano originem duxit. pag. 72. col. 2. in not.
Statua ænea Principis Apostolorum pluviali erat ornata in die Canonizationis. pag. 351. col. 2.
Stemmata Pontificis in fronte Basilicæ Vaticanæ constituta. pag. 348. col. 1.
Stephanus Episcopus Leodiensis composuit pro sua Diœcesi Officium SS. Trinitatis. p. 25. col. 1. in not.
Stromata Raphaelis Urbinatis constituta in xysto Basilicæ Vaticanæ. pag. 348. col. 1.
Stuppanii Joannis Francisci Episcopi Prænestini vota in semipublicis Consistoriis. p. 207. col. 2., p. 223. col. 1., pag. 254. col. 2., pag. 170. col. 1.
Suarez laudatus. pag. 25. col. 2. in not.
Suffraganeus Cracoviensis delegatur in Judicem pro compilatione Processus super novis miraculis B. Joannis Cantii. pag. 9. col. 2.
Suffragantium Signaturæ Justitiæ locus in theatro Canonizationis. pag. 352. col. 1.
Publius Sulpitius Saverrione Consul. p. 20. c. 1. in not.
Summa S. Thomæ Aquinatis exponitur a duobus Theologis Ordinis Prædicatorum. pag. 28. col. 2. in not.
Superstitio Veterum circa Kalendas Januarii. pag. 10. col. 1. in not.
Supplicatio indicitur a Clemente PP. XIII. a Basilica Vaticana ad templum S. Spiritus pro Ecclesiæ necessitatibus, & impetrando lumine in negocio Canonizationis. pag. 248. col. 1.
Supplicationem in die S. Marci Evangelistæ ad Vaticanam Basilicam institutam volunt a S. Gregorio PP. I. pag. 110. col. 1., & pag. 111. col. 2.
Supplicatio pro Canonizatione edicto Card. Urbis Vicarii promulgatur. pag. 246. col. 2.
Supplicatio in Nativitate Virginis ex S. Adriano ad S. Mariam Majorem instituta a Sergio PP. I. p. 19. col. 1. in not.
Supplicatio in die Purificationis Virginis instituta, ut eliminarentur Amburbialia, quæ mense Februario fiebant. pag. 40. col. 1. in not.
Supplicatio cum cereis accensis antea benedictis fit in die Purificationis Virginis. ibid.
Non conveniunt Eruditi de auctore hujus supplicationis. ibid.
Fuit instituta multo ante Sergium PP. I. contra id, quod sentit Baronius. ibid.
Sutrini, & Nepesini Episcopi Philippi Mornati vota in Consistoriis semipublicis. pag. 218. col. 1., pag. 234. col. 1., pag. 265. col. 2., pag. 281. col. 2., pag. 312. col. 1., & pag. 332. col. 1.
Sylvester Maurolicus laudatus. pag. 83. col. 1. in not.
Sylvius Italicus laudatus. pag. 20. col. 1. in not.
Syri magna pompa celebrabant Purificationem Virginis. pag. 13. col. 2. in not.

T

TAbella ad valvas Curiæ Innocentianæ pro indicando Consiltorio apponitur. pag. 167. col. 2.
Tabula cum effigiebus sex Beatorum Cælum petentium, insigniaque Pontificis occupabant frontem Basilicæ Vaticanæ. pag. 348. col. 1.
Tabulæ exprimentes miracula Beatorum per navim principem Vaticanæ Basilicæ disposita. pag. 349. col. 1.
Talenti Vincentius laudatus. pag. 15. col. 2. in not.
Tamburini Ascanius laudatus. ibid.
Tanara Antonius fit Cardinalis a Benedicto PP. XIV. pag. 34. col. 1. in not.
Tantari Margharita Florentiæ ope B. Josephi Calasanctii ab aneurismate liberatur. pag. 18. col. 1.
De ejus continuatione in sanitate construitur Processus. ibid.
Tarquinia Anna Maria Clementis PP. X. Pronepos copulatur in matrimonio cum Ægidio Columna de Sciarra. pag. 29. col. 1. in not.
Tarvisium Marchæ Tarvisinæ caput. p.71.col.1.in not.
Teate urbs caput Marrucinorum. pag.20. col.1.in not.
Ibique construitur Processus super miraculis pro beatificatione S. D. Josephi Calasanctii. p.20. col.1.
Teatinorum Ordinem instituit S. Cajetanus. pag.14. col. 1. in not.
de Tencin Petrus fit Cardinalis a Clemente PP. XII. pag. 95. col. 1. in not.
Theatri Canonizationis descriptio. pag. 352. col. 1.
S. Theodosius Abbas. pag.13. col. 2. innot.
Theodosianus Codex. pag. 10. col. 1. in not.
Thesaurarii R. C. A. sedes in theatro Canonizationis. p. 352. col. 2.
S. Thomas Aquinas laudatus. pag. 33. col. 1. in not.
Thomassinus laudatus. pag. 13. col. 1. in not., p. 25. col. 2. in not., & pag. 33. col. 2. in not.
Idem emendatur. pag. 19. col. 2. in not.
Ven. Thomasius Cardinalis edidit Sacramentarium Gelasianum. pag. 11. col. 1. in not., & pag. 33. col. 2. in not.
Pro ejus doctrina Apologiam scripsit quidam Teatinus. ibid.
Throni Pontificii ornatus describitur. pag. 353. col.1.
Throni parvi Pontificis, quo induitur sacris vestibus, descriptio. pag. 352. col. 1.
Tiburtini Episcopi Julii Matthæi Natalis vota in semipublicis Consistoriis. p.242.col.2. pag.248.col. 1., pag.289. col. 1., p. 294. col. 2., pag. 316. col. 1., & pag. 335. col. 2.
Tillemont Sebastianus laudatus. pag. 13. col. 2. in not. & p.19. col. 2. in not.
Titus Livius laudatus. pag. 20. col. 1. in not.
Toletanus Archiepiscopus S. Ildelphonsus. pag. 19. col. 2. in not.
Torcelli in Episcopum eligitur Joannes Nani. p.298. col. 1.
Tormo Joseph ex Episcopo Trincomiensi, & Suffraganeo Archiepiscopi Valentini fit Episcopus Orcellitanus. pag. 205. col. 1.
Torregiani Cardinalis Aloysii vota in Consistoriis semipublicis. pag. 212. col. 2., pag. 228. col. 2., pag. 260. col. 2., pag. 276. col. 1., pag. 305. col. 2., & pag. 325. col. 1.
Tosi Petri Pauli Episcopi Ferentini vota in Consistoriis semipublicis. pag. 240. col. 2., pag. 244. col.2., pag. 266. col. 1., pag. 281. col. 2., pag.313. col.1. & pag. 333. col. 1.
Tutti Alexander laudatus. pag. 72. col. 1. in not.
Tozzi Hieronymi Advocati Consistorialis Oratio pro B. Josepho Calasanctio. pag. 183. col. 1.
Transilvaniæ propagationi Evangelii incumbunt Patres Conventuales. pag. 28. col. 1. innot.
SS. Trinitatis Officium compositum seculo X. a Stephano Episcopo Leodiensi. pag. 25. col. 1. in not.
Idem Officium Riquerius Episcopus Leodiensis Stephani successor jussit recitari per suam Diœcesim. Ibid.
SS. Trinitatis festum ex Leodiensi Diœcesi pertransiit ad viciniores Ecclesias. ibid.
De eodem mentionem facit Durandus Scriptor seculi. XIII. ibid.
Idem festum instituitur in Romana Curia a Joanne PP. XXII. pag. 25. col. 2. in not.
Tudertum urbs Umbriæ. pag. 23. col. 2. in not.
Ibique ope B. Josephi Calasanctii a morbo hecticali, & tumore scirrhoso liberatur Maria Constantia Caminati. pag. 26. col. 1.
Tuki Raphaelis Episcopi Arsenoenos vota in Consistoriis semipublicis. pag.241. col. 2., pag.246. col.2. pag. 288. col. 2., p. 293. col. 2. p. 341. col. 1., & pag.344. col.1.
Tumore ulceroso in tarso pedis affecta Gesualda Maria Pocobello ope B. Hieronymi sanatur. p.79. col. 1.
Turcarum obsidione vallata urbs Corcyra liberatur in octava Assumptionis Virginis. p.26.col.2.in not.
Turonense Concilium anno 567. pag. 11. col. 1. in not.
Turtura Augustinus laudatus. pag. 42. col. 1. in not.

U

VAliditas Processuum Apostolicorum super virtutibus B. Joannis probatur. pag. 3. col. 1.
Aliorum super miraculis probatur. pag. 3. col. 2.
Aliorum super novis miraculis probatur. pag. 10. col. 1.
Validitas Processus Ordinarii in Caussa d. Beati firmatur a Sac. Rit. Congregatione. pag. 7. col. 2.
Validitas Processuum Apostolicorum super virtutibus B. Josephi Calasanctii approbatur ab Innocentio PP. XII. pag. 17. col. 2.
Aliorum super miraculis d. Beati discutitur, & probatur. pag. 20. col. 1. & 2., & pag. 21. col. 2.
Validitas Processus Ordinarii d. Beati probatur. p. 16. col. 1.
Validitas Processuum Apostolicorum in Caussa B. Josephi a Cupertino discutitur, & probatur. p. 29. col. 2.
Aliorum super miraculis d. Beati probatur. p. 36. col. 2.
Validitas Processus Ordinarii B. Hieronymi discutitur, & probatur. p. 72. col. 1.
Validitas Processuum super miraculis pro ejusdem beatificatione probatur. p. 65. col. 1. & p. 76. col. 2.
Aliorum super miraculis pro Canonizatione pariter probatur. p. 79. col. 2.
Validitas Processuum Apostolicorum super virtutibus B. Seraphini probatur. p. 84. col. 2.
Aliorum super miraculis d. Beati probatur. p. 85. col. 2.
Validitas Processuum Apostolicorum super virtutibus B. Joannæ de Chantal discutitur, & probatur. p.93. c.2.
Alio-

Aliorum super miraculis pro eiusdem beatificatione discutitur, & probatur. p. 94. col. 2.
Aliorum super novis miraculis d. Beatæ opera Cardinalis Ducis Eboracensis discutitur, & probatur. pag. 102. col. 1.
Valentia urbs Hispaniæ Tarraconensis. p. 23. col. 1. in not.
Valentina puella Vincentia Buada ope B. Josephi Calasanctii liberatur a paralysi crurum. p. 26. c. 2.
Wadingus Lucas laudatus. p. 83. col. 1. in not.
Walterus Episcopus Aurelianensis. p. 19. c. 2. in not.
Venetiæ urbs Venetæ Ditionis caput. pag. 71. col. 1. in not.
Veneta Respublica anno 1571. victoriam ad Echinadas insulas de Turcis reportavit. pag. 26. col. 1. in not.
in Veneta Ditione Inquisitorum munus sustinent Patres Conventuales. p. 28 col. 1. in not.
Venetiis construuntur Processus Ordinarii pro B. Hieronymo. p. 42. col. 1.
Necnon Processus Apostolici super virtutibus d. Beati. p. 42. col. 2.
Vert laudatus. p. 13. col. 2. in not.
Vestes damascenæ navis principis Basilicæ Vaticanæ opus Alexandri PP. VII. p. 348. col. 2.
Veterani Benedictus Assessor SS. Inquisitionis fit Cardinalis a Clemente PP. XIII. p. 11. col. 2. in not.
Ejusdem Cardinalis vota in Consistoriis semipublicis. pag. 215. col. 1., pag. 231. col. 1. pag. 262. col. 2., p. 278. col. 2. p. 308. col. 1., & p. 328. col. 1.
Vexilla sex Beatorum appensa in theatro Canonizationis. p. 354. col. 1.
Ughellus Ferdinandus laudatus. p. 23. col. 2. in not., pag. 31. col. 1. & 2., in not. p. 34. col. 2. in not., p. 71. col. 2. in not., p. 88. col. 1. in not., pag. 89. col. 1. in not.
Vicarius Urbis Marcus Antonius Cardinalis Columna. p. 4. col. 1.
de Viciana Martinus laudatus. p. 23. col. 2. in not.
Vidonus Petrus Episcopus Laudensis in collegium Cardinalium cooptatur ab Alexandro PP. VII. pag. 2. col. 2. in not.
Relator Caussæ B. Joannis Cantii. p. 2. col. 2.
Proposuit dubium de cultu immemorabili d. Beati. p. 5. col. 2.
Sufficitur in locum Cardinalis Celsi Ponentis. ibid.
Viennensis Legatus Vitalianus Borromei fit Cardinalis a Clemente PP. XIII. p. 11. col. 2. in not.
Vimbodini Michael Joannes laudatus. p. 23. col. 2. in not.
de Vita Joannis Episcopi Reatini vota in Consistoriis semipublicis. p. 221. col. 1. p. 237. col. 1. p. 268. col. 1. p. 284. col. 1., p. 316. col. 2. & p. 336. col. 1.
Virtutes B. Joannis Cantii speciali indulto Clementis PP. XII. discutiuntur in Ordinaria Congregatione, & probantur. p. 7. col. 2., & p. 8. col. 1.
Virtutes B. Josephi Calasanctii in tribus Congregationibus discutiuntur. p. 17. col. 2.
Heroicæ declarantur a Benedicto PP. XIII. pag. 18. col. 2.
Virtutes B. Josephi a Cupertino heroicæ declarantur a Clemente PP. XII. p. 32. col. 2.
Virtutes B. Hieronymi probantur a Clemente PP. XII. p. 76. col. 2.
Virtutes B. Seraphini in Congregatione Ordinaria discutiuntur, & probantur. p. 85. col. 1.
Virtutes B. Joannæ de Chantal declarantur heroicæ a Benedicto PP. XIV. p. 100. col. 1.
Virtutes Ven. S. D. Joannis Leonardi approbavit Benedictus PP. XIV. p. 14. col. 2. in not.
Visitationis Ordinis Moniales in parentes recognoscunt S. Franciscum Salesium, & B. Joannam Franciscam de Chantal. p. 92. col. 1. in not.
Idem Ordo Annecii instituitur a B. Joanna. ibid.
Vistulæ flumen Poloniæ prope Cracoviam. p. 5. col. 1. in not.
Ulcera Antonii Olexovik a B. Joanne Cantio sanantur. p. 12. col. 2.
Uranopolitanum in Episcopum Christophorum Szembek coadjutorem Episcopi Culmensis proposuit Episcopus Sabinensis. pag. 205. col. 2.
Urbanus PP. VIII. per decreta SS. Inquisitionis inhibuit cultum publicum exhiberi Dei Servis non beatificatis. p. 28. col. 2.
Signavit Commissionem Caussæ B. Joannis. p. 5. c. 1.
Mandavit statim fieri Processus in specie super virtutes d. Beati. ibid.
In Cardinalem elegit Antonium Barberinum Ordinis Capuccinorum. p. 82. col. 1. in not.
Cardinalem constituit Franciscum Mariam Brancatium. p. 73. col. 1. in not.
In Cardinalium Collegium cooptavit Martium Ginnetti. p. 15. col. 2. in not.
Urbini Vicelegatus Antonius Branciforte fit Cardinalis a Clemente PP. XIII. p. 12. col. 2. in not.

X

XYstum Basilicæ Vaticanæ ornatum stromatibus Raphaelis Urbinatis. p. 348. col. 1.

Z

ZAgaruolum Castrum in Campania Romana dicitur ædificatum super Gabii ruderibus. p. 35. col. 1. in not.
Ibi Maria Magdalena Panzironi a tumore scirrhoso, aliisque morbis ope B. Josephi a Cupertino liberatur, qua de re conficitur Processus. p. 35. col. 2.
Zamorensem in Episcopum eligitur a Clemente PP. XIII Antonius Torge & Galbani Decanus Cæsaraugustanus. p. 168. col. 1.
Zandadelli Elisabeth liberatur a colica nephritica, & violenta febri ope B. Hieronymi per visum ei apparentis; de hoc miraculo Processus Venetiis construitur. p. 79. col. 1.
de Zelada Franciscus Xaverius Archiepiscopus Petren. Congregationis Concilii a Secretis per Epistolam Romam ad Canonizationem vocavit Italiæ Episcopos. p. 109. col. 1.
Ejusdem Archiepiscopi Petrensis vota in Consistoriis semipublicis. pag. 217. col. 2., p. 233. col. 2., pag. 287. col. 1., p. 292. col. 2., p. 311. col. 1. & p. 330. col. 2.
Zondedarius Antonius Felix fit Cardinalis a Clemente PP. XI. p. 75. col. 2. in not.

ERRA-

ERRATA.	CORRIGE
Pag. 15. col. 2. gererebat	gerebat
Pag. 15. col. 2. in not. translatur	translatus
Pag. 19. col. 2. in not. Pagis	Pagi
Pag. 19. col. 2. in not. exiiterit	extiterit
Pag. 22. col. 1. refcribenbum	refcribendum
Pag. 24. col. 1. in not. Cæfaræ	Cefareæ
Pag. 33. col. 2. in not. Venerabile	Venerabili
Pag. 34. col. 1. in not. Collegio	Collegium
Pag. 40. col. 2. admirandum	admirandam
Pag. 74. col. 2. in not. confulamur	confulamus
Pag. 124. col. 2. flagellu	flagello
Pag. 167. col. 2. redie	redire
Pag. 177. in notis MDCCXXII.	MDCCXXII.
Pag. 210. col. 1. Sanoctrum	Sanctorum
Pag. 220. col. 1. in tit. Tarfis	Tarfi
Pag. 252. col. 2. duo	duos

EXCUDEBAT . ROMÆ
PAULUS . JUNCHI . KOMAREK . ROMANUS
TYPOGRAPHUS
PROVISOR . LIBRORUM . BIBLIOTHECÆ . VATICANÆ
IN . PLATEA . SS. XII. APOSTOLORUM
ANNO . A . VIRGINIS . PARTU . MDCCLXIX.
SEDENTE
CLEMENTE . XIV. PONT. OPT. MAX.
PONTIFICATUS . EJUS
ANNO . I.

